Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Nr. 1.
13. januar 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Formanden for undersøgelseskommissionen, den tidligere formand for det kristendemokratiske parti i landet, Wim Deetman. Foto: clericalwhispers.blogspot.com.

Hollandske katolikker og gejstlige i chok over overgrebsrapport

Rapport afdækker seksuelt misbrug begået af hundredvis af katolske præster, ordensfolk og kirkelige medarbejdere i Holland.

Tekst: Niels Messerschmidt

OVERGREB De hollandske biskopper og lederne af ordenssamfundene er chokeret over indholdet af en ny rapport om omfanget af seksuelt misbrug i Den katolske Kirke i landet.

"Den fylder os med skam og sorg", siger de i en fælleserklæring den 16. december. "For os, ordensfolk og biskopper, og alle troende, men også for samfundet er det smertefuldt at erfare, at et antal præster og ordensfolk har svigtet, når det gjaldt deres samvittighedsfulde omgang med børn og unge".

Rapporten anslår, at mellem 10.000 og 20.000 børn har været udsat for misbrug i kirkelige institutioner i årene 1945-2010. Mindst 800 katolske præster, ordensfolk og lægfolk tilknyttet ordenssamfund har stået bag misbrugene, der spænder fra uønsket seksuelle tilnærmelser til voldtægt.

Det fastslås samtidig, at biskopper såvel som kirkelige medarbejdere og lægfolk var vidende om misbruget, men at de ikke gjorde nok for at beskytte børnene.

Formanden for undersøgelseskommissionen, den tidligere formand for det kristendemokratiske parti i landet, Wim Deetman, siger, at grunden til at misbrugene kunne fortsætte skyldtes delvist, at biskopperne og ordenssamfundene ofte arbejdede på egen hånd med at imødegå overgrebene og at de "ikke hængte deres snavsede vasketøj ud til offentlig skue".

Et omfattende problem

Den katolske Kirke nedsatte en undersøgelseskommission i foråret 2010 efter at overgrebsskandalen brød ud i landet. I tiden herefter trådte hundredvis af overgrebsofre frem og indtil nu har mere end 2.000 personer henvendt sig til myndighederne.

Rapporten afdækker ikke kun omfanget af misbruget og konsekvenserne af Kirkens tavshed. Den kommer også med anbefalinger til hvordan man håndterer overgrebene og hvordan de undgås fremover.

Kommissionen har modtaget omkring 1.800 klager om misbrug begået på katolske skoler, seminarier og børnehjem. Den har nu bestilt en bredere undersøgelse af 34.000 personer for en mere omfattende analyse af omfanget og karakteren af seksuelt misbrug i Kirken og i det hollandske samfund.

Hvert 10. barn i Holland skulle ifølge kommissionen have været udsat for en eller anden form for seksuelt misbrug. Når det gælder børn, der har tilbragt en del af deres ungdom i en institution, stiger dette tal til hvert 5. barn.

Biskopperne erkender et medansvar

"Gerningsmændene er ikke de eneste skyldige", siger de hollandske biskopper i en fælleserklæring, der blev læst op i kirkerne kort før jul.

"De kirkelige myndigheder, der ikke handlede korrekt og ikke prioriterede ofrene og omsorgen for dem, er også medskyldige. Vi beklager dybt dette misbrug. I betragtning af det ansvar, vi har fået overdraget fra vore forgængere, føler vi med ofrene og tilbyder dem vore dybtfølte undskyldning".

At krænke et individs integritet, især børns, er "forkasteligt", siger de.

I brevet lover biskopperne at tage "alle mulige forholdsregler" ved mistanke om seksuelt misbrug, bl.a. at underrette myndighederne. 11 sager om påstået misbrug er indbragt til de hollandske myndigheder, der kun er gået videre med én sag, idet de resterende sager mangler tilstrækkelig dokumentation og/eller er forældede. Næsten hver tredje af Hollands 16 mio. indbyggere betegner sig selv som katolik.

Pakistansk minister årets katolik i England

Shahbaz Bhatti kæmpede for det kristne mindretals rettigheder.

Tekst: Lisbeth Rütz

MEDIER Shahbaz Bhatti topper listen over årets ti katolikker. Listen er opstillet af Mary O´Regan i det britiske dagblad Catholic Herald. Den omfatter foruden Bhatti fem briter, tre amerikanere og en inder. Seks lægfolk står på listen sammen med to ordenssøstre og to præster.

Shahbaz Bhatti blev den 2. marts sidste år snigmyrdet. Som eneste kristne minister i den pakistanske regering modtog han adskillige dødstrusler på grund af sin modstand mod de pakistanske blasfemilove.

På listen er også to bloggere – den britiske Dylan Parry, der har grundlagt den første britiske sammenslutning af katolske bloggere, og amerikaneren Thomas Peters, manden bag bloggen the American Papist (nu *www.catholicvote.org*).

De to ordenssøstre på listen er indiske sr. Valsa John, der kæmpede for de oprindelige folks rettigheder i Østindien og blev dræbt 15. november sidste år og Mother Assumpta Long, medgrundlægger af de dominikanske Sisters of Mary – en ny religiøs orden med en gennemsnitsalder på 28. De to præster på listen er msgr. Keith Newton, tidligere biskop i Church of England og udnævnt af pave Benedikt XVI til leder af personalordinariatet Our Lady of Walsingham og biskoppen af Shrewsbury, Mark Davies, der er kendt for sin kamp mod "dødens kultur".

Barry og Margaret Mizen, hvis søn Jimmy i 2009 blev offer for dødsvold i London, er med på listen for deres kamp mod vold i ungdomsmilieuer. Britten Robert Colquhoun er med på grund af sit arbejde for den britiske pro-life bevægelse og amerikaneren Mary Krauchy på grund af sit sociale engagement og arbejde for at udbrede kendskabet til den tridentinske messe (se *www.ecclesiadei.org).*

COMECE – hvad er det?

Om katolsk lobbyvirksomhed i EU.

Læs mere side 3

"Tiden var nu moden"

50 år er gået siden indkaldelsen af Det andet Vatikankoncil.

Læs mere på side 5

Lourdesvalfarten

Læge Anne Storm dekoreret for trofast indsats.

Læs mere på side 8

Ung i kirken

Ung på Niels Steensens Gymnasium og i DUK-Odense.

Læs mere side 9

Leder

Markedet og dansen om guldkalven

Bekymringen for den økonomiske krise og dens følger blev berørt i dronningens og statsministerens nytårstaler. Også pave Benedikt kredsede i sit budskab til Verdensdagen for Fred den 1. januar om emnet, der "ligger som en trussel hen over samfundet, arbejdslivet og økonomien", og som "synes at formørke vor tid".
På linje med paven mener rabbiner Jonathan Sacks, leder af de ortodokse jøder i Storbritannien, at krisen har sit primære udspring i antropologiske og kulturelle forhold. I en kommentar til EU-ledernes forsøg på at redde eurosamarbejdet, hævder Sacks i Vatikanets dagblad L'Osservatore Romano, at religion og økonomi, åndelighed og finansielle institutioner er tæt knyttet sammen. Markedsøkonomien har religiøse rødder og opstod i et Europa gennemsyret af jødisk-kristne værdier, mener han.

Markedsøkonomien deler værdier med dem i den hebræiske Bibel, argumenteres det. Materiel velstand ses som en guddommelig velsignelse; fattigdom som noget, der skader både sjæl og legeme og som vi har pligt til at lindre; og at arbejdet bærer lønnen i sig selv. Den moderne kapitalismes første finansielle værktøj blev udviklet i det 14. århundredes banker i kristne byer som Firenze, Pisa, Genova og Venedig. Den tyske sociolog Max Weber har siden påvist sammenhængen mellem protestantisk etik og kapitalisme, og filosoffen Michael Novak har belyst katolicismens rolle i udviklingen af markedsøkonomien. Og ikke kun dengang, men også i dag spiller det jødiske begreb 'Tikkun olam' (at hele eller reparere verden) en vigtig rolle i udformningen af markedsøkonomien, mener Sacks og peger på, at trods jøderne ringe andel (0,2 %) af verdens befolkning, er godt en tredjedel af samtlige Nobelpriser i økonomi uddelt til folk med jødisk baggrund.

Den finansielle krise viser med al tydelighed, at markedsøkonomien er kommet ud af balance. Markedet er i dag med til at underminere de grundværdier, der gav det liv i starten. Det er også stadig mere udtalt, at forbrugerismen står i modstrid med det jødisk-kristne forestilling om menneskets værdighed gennem at stimulere begæret, ved at skabe utilfredshed og – vigtigst – ved at sløre distinktionen mellem en vares pris og dens værdi.

De finansielle værktøjer i centrum af den nuværende krise, subprime lån og manglende risikostyring, har vist sig at være så komplekse, at regeringer og tilsynsmyndigheder, ja selv bankfolk, ikke har evnet at forstå dem og deres ekstreme sårbarhed til bunds. Men den økonomiske krise peger også på et bredere svigt: at markedet er blevet betragtet som et mål i sig selv, ikke et middel til velstand. I 2. Mosebog skildres denne fremmedgørelse ved historien om guldkalven og hvad der sker, når guld ikke længere ses som et betalingsmiddel, men gøres til genstand for tilbedelse. Som modvægt til dette opstiller Sacks sabbattens ideal, hvor vi denne dag ikke arbejder, går på indkøb eller forbruger, men i stedet beskæftiger os med ting, der har værdi for os; familien, fællesskabet og at takke Gud for det, vi har i stedet for at bekymre os om det, vi mangler.

At stabilisere den skrantende euro er én ting; noget andet er at helbrede den kultur, som omgiver den. En verden, hvor materielle værdier er alt og åndelige værdier er intet, er hverken et stabilt eller menneskeligt set et godt samfund. Mennesket er ikke skabt for at tjene markedet; markedet er skabt for at tjene mennesket. Det minder de jødisk-kristne værdier os om og kun ved at vægte dem over de rå markedskræfter kan mange af bekymringerne i nytårstalerne adresseres på konstruktiv vis.

Niels Messerschmidt

Unge oblater saligkårede

22 oblater og en lægmand, der led martyrdøden under Den spanske Borgerkrig, blev saligkårede i sidste måned.

Tekst: Pater Michael Bradley OMI

SALIGKÅRING Lørdag den 17. december blev 22 oblater og en lægmand (OMI, Congretio Oblatorum Missionariorum Beatae Mariae Virginis Immaculatae; Kongregationen for missionærer under den uplettede jomfru Marias beskyttelse) saligkårede under en ceremoni i Madrids katedral. På et tidspunkt med et voldsomt had til og forfølgelse af Den katolske Kirke under Den spanske Borgerkrig, bortførte revolutionære styrker flere af oblaterne og henrettede dem i Madrid-området i løbet af anden halvdel af 1936. Den 24. 2011 dette år blev syv unge oblater – en ung præst og seks skolastikere – bortført fra deres præsteseminarium for herefter at lide martyrdøden. I begyndelse af november blev to oblater, en præst og en skolastiker, martyrer som standhaftige vidner for deres tro og kærligheden til deres kald. Senere samme måned blev yderligere 13 oblater martyrer i solidaritet med de ordensbrødre, som var gået forud for dem. I denne gruppe var tre præster, to lægbrødre og otte unge skolastikere.

Når man læser nogle af detaljerne omkring det offer, disse oblat-martyrer ydede, bemærker man en meget stærk forpligtelse over for troen, ikke kun blandt præsterne men også blandt de unge skolastikere. En sådan kærlighed til Gud og til Kirken gjorde dem i stand til at give afkald på deres ungdomsår (tre af martyrerne var under 20 år) for som Jesu trofaste disciple at give vidnesbyrd om en kærlighed, der var ukendt for deres voldelige bødler.

I en tid med udfordringer til unge mennesker om at forpligte sig til varig trofasthed, kan Kirken og oblaternes kongregation nu påkalde sig disse unge og velsignede oblaters forbøn om at beskytte den spirende tro og de unges fremtid i den moderne verden. I denne anledning skriver oblatfædrenes generalsuperior, fader Louis Lougen OMI, at han "beder om deres forbøn, så Helligånden må optænde ilden i os som de fattiges missionærer".

Det officielle portræt til saligkåringen. 22 oblater og en lægmand (bageste række yderst til højre) blev martyrer under borgerkrigen.

Niels Steensens Gymnasium
... dit valg, dit liv

FÆRDIG MED 9. - HVAD NU?

G10 - Den særlige gymnasieforberedende 10. klasse:

Se mere om G10 på www.nsg.dk

- Fokus på faglighed og gode studievaner
- Fællesskab med gymnasiet allerede i 10. klasse

Kom til åbent hus på Niels Steensens Gymnasium tirsdag den 24. januar kl. 19.30 i Englesalen

Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø, tlf. 39 16 23 40

Færre udgaver men flere redaktionelle sider

Lidt om de forandringer, som sker med KO i år.

Tekst: Niels Messerschmidt

KATOLSK ORIENTERING På grund af bispedømmets økonomiske situation er institutionerne – herunder Katolsk Orientering – blevet pålagt at skære i deres budgetter. Som KO´s læsere sikkert ved, koster det meget at udgive bispedømmets avis. Blandt andet er der store udgifter forbundet med trykning og distribution af avisen.

Det har derfor været naturligt at kigge på mulighederne for at trykke KO i færre numre for at nedbringe udgifterne.

Redaktionen har drøftet forskellige løsninger, hvor de økonomiske gevinster ved et færre antal numre blev afvejet mod ønsket om fortsat at kunne give læserne en avis med et alsidigt indhold, som beskrevet i retningslinjerne for udgivelse af bispedømmets avis. Redaktionen har derfor besluttet, at Katolsk Orientering i år udkommer med 17 udgaver (mod 20 udgaver i 2011).

Dette vil alene give en besparelse på godt 90.000 kroner.

Farvel til 'sognesiderne'

Det er også blevet besluttet, at Katolsk Orientering med virkning fra nummer 9 i år ophører med at bringe 'Orientering fra sognene'. Det er der flere grunde til, især økonomiske men også redaktionelle.

Alene med henvisning til bispedømmets økonomiske situation mener redaktionen at kunne forsvare sin beslutning om at udfase dem i Katolsk Orientering. Bispedømmet bruger nemlig årligt mere end 200.000 kroner på at håndtere, layoute, trykke og distribuere disse sider. Desuden optager 'Orientering fra sognene' mere end 45 sider i avisen hvert år – det svarer til, at der hvert år bruges tre numre af Katolsk Orientering alene til dette formål!

Ønsket om at bringe 'Orientering fra sognene' i Katolsk Orientering opstod i en tid, hvor de færreste sogne havde mulighed for at viderebringe disse informationer. I dag er situationen en anden; sognene bruger sognebladet og især sognets hjemmeside mere og mere, når der skal fortælles om aktiviteter i sognet. Og i takt med, at de fleste husstande i dag råder over en computer, er det blevet naturligt for langt de fleste katolikker i bispedømmet at få sogneinformationerne ad denne vej.

En redaktionelt mere helstøbt avis

Også rent redaktionelle grunde taler for en udfasning af 'sognesiderne'. Muligheden for at tilbyde en avis med et større redaktionelt indhold end hidtil, vil styrke Katolsk Orienterings position som en af de vigtigste informationskilder herhjemme om Den katolske Kirke. For læseren bliver gevinsten med andre ord en redaktionelt mere helstøbt avis. For at hjælpe KO´s læsere i perioden op til og efter udfasningen af 'sognesiderne', står redaktionen til rådighed med at besvare spørgsmål om diverse sognearrangementer og hvor disse findes fremover. Samtidig opfordres sognene til at benytte bispedømmets kalender 'Det sker i bispedømmet' på *www.katolsk.dk*, når de fremover ønsker at gøre opmærksom på et eller flere arrangementer, der kan have interesse for en bredere kreds af katolikker i bispedømmet. Redaktionen håber, at KO´s læsere vil tage godt imod de nye tiltag.

Religionsfrihed er en lakmusprøve

Respekten for religionsfriheden er en 'lakmusprøve' på tolerancen og menneskerettighederne i et samfund, mener rådgiver for COMECE.

Tekst: Niels Messerschmidt

RELIGIONSFRIHED I Vesten er frihed til at tro, tænke og tale nærmest en selvfølge. Det er det ikke i mange lande verden over. Opgørelser viser, at 100 millioner mennesker hvert år udsættes for diskrimination eller forfølgelse. Og 75 % af de religiøse forfølgelser begås mod kristne. Disse alarmerende tal fremkom, da pater Joe Vella Gauci, COMECEs rådgiver for internationale anliggender og religionsfrihed, talte på en konference om religionsfrihed i København i november. Konferencen var arrangeret af Grundtvigsk Forum og Folkekirkens mellemkirkelige Råd under overskriften 'Om trosfrihedens vilkår i verden og den europæiske respons´.

"Retten til religionsfrihed er så tæt knyttet sammen med andre grundlæggende rettigheder, at respekten for religionsfrihed er en 'lakmusprøve' på overholdelsen af de grundlæggende rettigheder", pointerede han.

Forværringen af især de kristnes situation i Mellemøsten og den stigende strøm af religiøse flygtninge til Europa, Nordamerika og Australien har medført, at emnet 'religionsfrihed' ikke længere negligeres af medierne og nu er genstand for politiske drøftelser i EU. Pater Gauci fastslog, at også andre religiøse mindretal er udsat for forfølgelse, for eksempel muslimske mindretal i visse muslimske lande. COMECE mener derfor, at de enkelte kirkesamfund ikke kun skal varetage deres egne interesser, men også andre kirkers og andre religioners religionsfrihed.

"Vi går ikke ind for, at udsatte kristne skal have en særlig form¨ for beskyttelse eller have særbehandling – hverken af det pågældende lands myndigheder eller dets religiøse autoriteter", sagde han. COMECE ønsker ikke at løse problemet ved at beskytte og isolere kristne, eller andre religiøse mindretal, fra det omgivne samfund og således medvirke til at skabe 'parallelsamfund'.

"Nøglen til dilemmaet ligger i at finde frem til det, vi kunne kalder for 'fælles borgerskab', dvs. at alle borgerne i et land har samme krav på beskyttelse og samme rettigheder".

Generaliseringer er farlige

I sit indlæg nævnte p. Gauci, hvad kirkerne, EU og det internationale samfund kan og bør gøre for at beskytte religiøse mindretal især i den tredje verden, hvor problemet er særligt udtalt. Gensidighedsprincippet blev nævnt som en mulighed.

"Hvis det betyder, at fx muslimers religiøse frihedsrettigheder i Europa skal afhænge af, at kristne tilkendes de samme rettigheder i Mellemøsten, tager vi klart afstand fra princippet", sagde han. "Derimod ville det give god mening at udtrykke forventning til muslimske lande om, at de ville følge Europas eksempel med hensyn til religionsfrihed også for muslimer, og behandle kristne i deres egne lande på tilsvarende måde".

Samtidig understregede han vigtigheden af ikke at identificere vold mod kristne i for eksempel tredjeverdenslande udelukkende med muslimske samfund. "Sådanne generaliseringer er farlige".

Veje til en frugtbar dialog

I sit indlæg berørte p. Gauci forhold, som bør indgå i EU's dialog med lande, der krænker religionsfriheden. For eksempel mangler den interreligiøse dialog i EU's mellemøstpolitik. Er bekymringen her, at muslimer ikke synes at Vesten respekterer Islam, bør svaret være at engagere sig i en dialog, som beviser det modsatte. "Denne dialog bør starte i skolerne, analyseres og diskuteres på universiteterne og forankres i den politiske, sociale og kulturelle udveksling".

Han mener det er mindst lige så vigtigt for EU's politikere og institutioner at forstå et lands religiøse fundament og den rolle det spiller i samfundet, som at forstå landets bruttonationalprodukt, dets samhandel og ressourcer. "Religiøs bevidsthed er lige så vigtig som køns- eller racebevidsthed", fremhævede han og efterlyste en større gensidig respekt og forståelse mellem troende fra forskellige religioner samt nødvendigheden af at indgå en alliance "mellem troens folk".

Pater Joe Villa Gaucis indlæg kan læses på *www.catholica.dk*

EU bør gøre mere for at fremme dialogen mellem religioner og religiøse samfund, mener p. Joe Villa Gauci. Men samtidig understreger han, at dialogen mellem kirker og religiøse samfund ikke kan 'organiseres' på det institutionelle plan.

COMECE – hvad er det for en størrelse?

Katolsk lobbyvirksomhed i EU med mere end 50 år på bagen.

Tekst: Johan Hartmann Stæger

KIRKEN & EU Den Europæiske Union har stor indflydelse på vores dagligdag som katolikker. Hvad mange ikke ved er, at Den katolske Kirke gør et stort stykke arbejde for at være synlig for beslutningstagere i EU. Det er vigtigt, at Kirkens lære – herunder de principper, som udgør fundamentet for Kirkens sociallære – bliver inddraget og overvejet, når unionen arbejder. Det gælder desværre for mange politikere og embedsmænd, at Kirken og dens lære ikke ligger forrest i deres bevidsthed.

Derfor har Kirken gennem de sidste 55 år stedse forstærket sin tilstedeværelse ved unionens institutioner.

Katolsk indflydelse

Kort tid efter afslutningen af 2. verdenskrig opstod tankerne om et forstærket samarbejde mellem de europæiske stater. Kul- og Stålunionen blev en realitet i 1951, og i 1957 blev samarbejdet udvidet til også at omfatte atomkraft og en toldunion.

Den katolske Kirke var også den gang opmærksom på, at udviklingen i samarbejdet mellem europæiske stater havde stor betydning for europæerne. Kirken anerkendte og anerkender stadig denne betydning, og Kirken kan og bør bidrage i processen. Meget symbolsk blev traktaterne i 1957 underskrevet i Rom. Pave Pius XII udtalte i den forbindelse, at underskrivningen af disse Rom-traktater var "den vigtigste og mest betydningsfylde begivenhed i Den Evige Stad i moderne tid".

Vatikanet har konsekvent støttet overnationale strukturer, der skal fremme fredelig sameksistens. Allerede i 1956 havde ærkebiskoppen af Strasbourg inviteret jesuitter til at følge arbejdet i Kommissionen med henblik på at holde Kirkens institutioner underrettet om, hvad der rørte sig. Siden da har Kirken været repræsenteret i Bruxelles, og i dag er COMECE den centrale, katolske organisation ved EU.

Lobbyvirksomhed på flere niveauer

COMECE står for Commissio Episcopatuum Communitatis Europaeae, hvilket nærmest kan oversættes til "Kommissionen for Bispekonferencerne i Det europæiske Fællesskab". Organisationens formål er kort fortalt:

* at overvåge og analysere den politiske proces i EU,
* at informere og skabe opmærksomhed internt i Kirken omkring udviklingen i EU's politikker og lovgivning,
* at opretholde en løbende dialog med EU's institutioner (Kommissionen, Rådet og Parlamentet) gennem årlige samlinger med religiøse ledere, dialogseminarer, forskellige konferencer og ved at deltage i Kommissionens høringer, og
* at fremme refleksion – med udgangspunkt i Kirkens sociallære – over de udfordringer, som Europa står overfor.

COMECE har altså opgaver inden for både overvågning, analyse, intern information samt ekstern dialog og kommunikation. Disse mange opgaver bliver i det daglige løst af COMECEs sekretariat, som ligger i Bruxelles og har tolv medarbejdere.

Dansk repræsentation i COMECE

Der er delegeret 24 europæiske biskopper til COMECE, herunder vores egen biskop Czeslaw Kozon, som repræsenterer hele Skandinavien. Biskopperne mødes i Bruxelles to gange om året. Organisationens arbejdsområder er – som det også fremgår af formålet – ganske brede og omfatter blandt andet jura, økonomi, socialpolitik, immigration, bioetik, kultur og medier samt interreligiøs og interkulturel dialog. Senest har de delegerede biskopper på deres efterårsmøde i oktober diskuteret finanskrisen og fremtiden for europæisk integration. Den afsluttende erklæring fra mødet er et klassisk eksempel på, at COMECE gør et stort arbejde for at anskue kriser og udfordringer i et perspektiv, som ikke er politisk eller økonomisk motiveret. Biskopperne opfordrer europæerne til at afstå fra gensidige beskyldninger. I stedet bør europæerne stå sammen og udvise solidaritet, når krisen skal gennemleves. Den moralske relativisme, der er fremherskende i øjeblikket, ændrer menneskets opfattelse af det personlige og kollektive ansvar. I stedet for at arbejde for det fælles bedste i et langt perspektiv, bliver mange beslutninger truffet af egoistiske og kortsigtede grunde. Kirken derimod tjener de svageste i samfundet gennem sit sociale arbejde, og det fremmer menneskelig værdighed og det fælles bedste frem for de individualistiske tendenser.

Kirkens arbejde skal synliggøres

Den danske afdeling af Justitia et Pax har som en af sine arbejdsopgaver at assistere biskop Kwozon i relation til arbejdet i COMECE.

Johannes Hartmann Stæger, der selv er medlem af Justitia et Pax, oplyser, at afdelingen jævnligt vil bringe nyt om Kirkens arbejde i Katolsk Orientering, så dens arbejde på europæisk plan synliggøres for de danske katolikker.

”Guds forsyn hjalp og ledede mig”

Familien var kirkefremmed, men alligevel endte Dagny Kjærgaard som medredaktør for Verdenskatekismen og professor i teologi. Her er fortællingen om hendes liv.

Redigeret af Ina Bach

PORTRÆT ”Jeg blev født i Tyskland, men kom til Danmark som fireårig med mine forældre og min bror. Min far var imod nazismen og ville undgå Hitlerjugend. Han var ærkedansk protestant, og min tyskfødte mor var frafalden katolik. Troen betød ikke ret meget for dem. Faktisk var de nogle provoer”, siger Dagny med et glimt i øjet. ”Min bror og jeg blev derfor ikke døbt. Vi skulle vælge vores religion, når vi blev 18 år, mente vores forældre.

Men i april 1945 da jeg var 11 år besluttede min mor, at jeg og min bror skulle på katolsk kostskole i Roskilde. Skolen tillod både drenge og piger at bo der, for biskop Suhr og søstrene der ledede skolen, ønskede ikke, at søskende blev skilt fra hinanden, når nu de også skulle være foruden deres forældre. Inden vi kunne blive optaget på skolen fik vi at vide, at vi skulle døbes, så det blev vi.

Jeg blev meget glad for kostskolen, og søstrene dér var virkelig gode forbilleder på næstekærlighed. Selv vidste jeg dog meget lidt om katolicismen. Faktisk ”vidste” jeg kun tre ting”, ler Dagny: ”at katolikker tilbeder Maria, at de tror på skærsilden, og at de sælger aflad”. Og sådan noget ville jeg ikke være med til. Jeg forstod ikke ret meget af det, der foregik i kirken. Jeg var med til morgenmesserne og forstod ikke, hvorfor nogle måtte modtage kommunion, og andre ikke. Men man glemte at melde mig fra katekismus-undervisningen, og den blev jeg meget glad for.

”Den hvide tingest”

Det blev så maj måned og om aftenen var der Maria-andagt. Kirken var fuld af lys og blomster og sang og glæde. Der var en vidunderlig atmosfære, og skønheden ramte mig virkelig, men jeg forstod stadig ikke, hvad det hele var for noget.

Så jeg spurgte Sr. Sidonie, en søster, som jeg havde fået tillid til; ”hvad er egentlig den der hvide tingest?” Jeg hentydede til hostien, som jeg ikke vidste, hvad var.
Hvad hun dertil svarede kom til at vende op og ned på minverden. Hun sagde: ”Det hvide runde noget er Jesus, og han elsker dig”.

Det var et chok for mig. Jeg var helt paf. Det var som at komme fra en sorthvid film ud i en farvefilm, så stærkt var det – For jeg troede hende på hendes ord! Simpelthen. Jeg tror, det var dåbsnåden.

På det tidspunkt begyndte jeg at bede. ”Kære Gud lad mig blive katolik, kære Gud lad mig blive katolik”. Jeg var 11-12 år, og da jeg spurgte min mor, var hun helt imod det. Hun mente jeg skulle vente til jeg blev 18 år. Jeg græd og plagede hende, men hun var ikke til at hugge eller stikke i.

Da jeg var 13 år, sagde sr. Sidonie en dag: ”Nu skal du begynde at forberede dig på din første kommunion, og på din 14 års fødselsdag vil du modtage den.” Der var 9 måneder til min fødselsdag. Igen troede jeg hende, på trods af min mors modstand. I løbet af den tid blev jeg en mere og mere artig pige, og det tror jeg godt at mine omgivelser kunne mærke. Før havde jeg været et temmelig uregerligt barn.

Min mor var stadig besluttet på ikke at lade mig blive katolik, men så skete det i foråret, at hun kom på hospitalet, og imens hun lå der, kom sr. Sidonie og søstrenes overordnede og besøgte hende. De talte også med hende om min konfirmationsalder. Sr. Sidonie sagde: ”Dagny har sagt, at hvis hun bliver tvunget til at blive konfirmeret protestantisk, vil hun vil sige ”nej!” himmelhøjt i kirken, så alle folk kan høre det.” Min mor vidste, at jeg var i stand til at gøre det, så for at få fred lod hun mig få min vilje. Jeg fik min første Kommunion tre uger før min fødselsdag, på Kristi Himmelfarts fest 1947.

Både følelser og fornuft førte mig til Kirken

Det var ikke bare følelsesmæssige, men også fornuftsmæssige overvejelser, der gjorde at jeg gerne accepterede alt det kirken lærte. Jeg synes det gav fuldstændig mening, at Kirken havde et magisterium (læreembede) for eksempel, for hvordan skulle sandheden ellers kunne bevares?

Noget af det første åndelige litteratur jeg fik at læse var ”En Sjæls Historie” af Therese af Lisieux. Derigennem forstod jeg, at man kunne opofre sig helt til den Guddommelige Barmhjertighed, og så gjorde jeg det på stedet. Men sr. Sidonie sagde, at den slags måtte man ikke gøre uden at bede om lov. Jeg ville give mig helt til Jesus, så jeg ville gerne aflægge et jomfruelighedsløfte, men det var så svært bede om lov til. Det var på en måde så intimt at spørge om, så det tog mig et halvt år inden vores sognepræst, pater Boerrigter, hjalp mig med at sætte ord på det. Jeg aflagde derefter mit løfte fra fest til fest, fra år til år indtil jeg blev 19 år. Som 17-årig så jeg en jomfruvielse hos benediktinerinderne på Åsebakken, og det inspirerede mig meget dybt.

Tiden i Karmel

Jeg ville gå i kloster og var meget utålmodig, men det var svært at finde ud af hvor jeg skulle træde ind. Jeg undersøgte både benediktinerinderne og karmeliterordenen.

Efter min studentereksamen, og et år, hvor jeg arbejdede på kontor, trådte jeg som 20-årig ind i Karmel i Louvain. Jeg tilbragte de næste 20 år i Karmel, først i Belgien, derefter i Sverige. Jeg er Gud taknemmelig for, hvad jeg modtog i Karmel igennem alle de år. Karmel er virkelig en skat.

Efter at jeg havde været nødt til at forlade Karmel, vidste jeg ikke, hvad Gud ville med mig, og det eneste jeg havde lyst til var at læse teologi, men dengang var det ikke selvfølgeligt for en kvinde. Så jeg arbejdede først som sygehjælper, men jeg havde problemer med det praktiske og afbrød det. Så kom jeg i kontakt med Ungdom med Opgave/Youth with a mission. Dem tilbragte jeg syv måneder med, var på evangelisationsskole og missionsrejse i Det nære Østen. Organisationen er interkonfessionel, og i denne sammenhæng blev jeg med generalvikar Lars Messerschmidt enig om, at det ville være nødvendigt med en katolsk teologisk uddannelse. Jeg kom til Brüssel og begyndte at studere teologi hos jesuitterne. Det var en meget berigende tid.

Efter de første to år af uddannelsen blev jeg sendt i pastoralpraktik i København og begyndte den med en retræte på Åsebakken. Jeg arbejdede et kort stykke tid for Liobasøstrene med rengøring og strygning, men jeg fik seneskedebetændelse og måtte opgive det. Så blev jeg vikar på Skt. Josefs skole samtidig med, at jeg læste kristendomskundskab og græsk på universitetet.

Jeg kom i praktik i Mariatjenesten ved Folkekirkens Korshær i Istedgade. Vi talte med narkomaner, alkoholikere og prostituerede og prøvede at sende dem videre i systemet, så de kunne få den rette hjælp. Der lærte jeg utroligt meget.
Derefter fuldendte jeg de sidste tre år af min fundamentale teologi-uddannelse hos jesuitterne.

På grund af min kærlighed for Thomas af Aquin sendte jesuitterne mig så til dominikanerne ved universitetet i Freiburg i Schweiz for at tage licentiatgraden i teologi. Fra Ostpriesterhilfe fik jeg derefter et stipendium, så jeg kunne tage doktorgraden i Rom. Det var jeg meget taknemmelig for. I det hele taget mærkede jeg i alle de år, hvordan Guds forsyn hele tiden hjalp og ledede mig.

I 1990 kom professor Christoph Schönborn fra Freiburg til Rom. Han tilbød mig at blive hans assistent på katekismus-projektet, mens jeg lavede mit doktorarbejde færdig. I den anledning stillede han en computer til rådighed for mig, og det var en af de gange jeg mærkede Forsynet. Det var jo svært at blive færdig med doktorarbejdet, når man ikke havde en computer. I 1992 blev katekismen udgivet. Hjælpebiskop Schönborn fik mig med til Wien, hvor vi fortsatte katekismusarbejdet med rettelser og kontrol af oversættelser et cetera indtil 2002.

Katekismeprojektet

I 2001 kom jeg i kontakt med Internationalt Teologisk Institut og fik en halvtidsstilling her, mens jeg fortsatte arbejdet i bispedømmet. Men i 2002, da jeg var 69, blev jeg pensioneret fra bispedømmet, og i de sidste ti år har jeg undervist her på instituttet (International theological Institute i Trumau Østrig), både i Thomas Aquinas og i Katekismen. Katekismen er fantastisk rig. Jeg kan huske, at Kardinal Ratzinger engang sagde til mig: ”Katekismen er den mest kostbare frugt af det Andet Vatikanerkoncil”.

Jeg var med i den første redaktionskomité, som udarbejdede kompendiet sammen med kardinal Schönborn og kardinal Ratzinger.

”Nu underviser jeg fire timer om ugen. Mit næste projekt er at skrive en bog om Thomas Aquinas ogTherese af Lisieux om det, de har tilfælles. De har nemlig begge to et barnesind – de elsker Gud og har tillid til ham, ikke blot med hjertet men også med forstanden. Jeg vil skrive den på fransk. For det er mit teologiske sprog”, siger Dagny smilende. Hun sidder lidt i tavshed, så ser hun op på mig: ”Jeg glemte helt at fortælle om jomfruvielsen. Jeg levede jo i mange år inspireret af den jomfruvielse, jeg så på Åsebakken som 17-årig. Jeg ville meget gerne selv have denne (old)kirkelige vielse, som blev tilladt for gudviede ude i verden i 1970. Jeg vidste at den skulle gives af en biskop, så da jeg en dag talte med kardinal Ratzinger, bad jeg ham pludselig: ”Vil De ikke godt give mig jomfruvielsen?”. Det ville han gerne med biskop Martensens samtykke. Sådan gik det til, at jeg i 1988 på festen for Bebudelsen modtog jomfruvielsen – og derved kirkeretsligt blev en offentligt gudviet person – af den biskop, som i dag er pave Benedikt XVI”.

Niels Steensens Gymnasium
... dit valg, dit liv

Se mere på www.nsg.dk

GYMNASIEVALG 2012

- International profil og Kinalinje
- Høj faglighed, refleksion og stærkt fællesskab
- Nye lokaler til gymnasieafdelingen

Kom til åbent hus på Niels Steensens Gymnasium
tirsdag den 17. januar kl. 19.30 i Englesalen

Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø, tlf. 39 16 23 40

Pave Johannes XXIII sætter i december 1961 sin underskrift på indkaldelsen til Det andet Vatikancil. Foto: KNA

”Vi skønnede, at tiden nu var moden”

50 års jubilæum for indkaldelsen til Det Andet Vatikankoncil.

Tekst: Lisbeth Rütz

KIRKEHISTORIE ”Vi skønnede, at tiden nu var moden til at give Den katolske Kirke og hele den menneskelige familie et nyt økumenisk koncil som fortsættelse af de tyve store forudgående konciler”, hedder det i ”Humanae Salutis”, den apostoliske konstitution, der indkalder til Det andet Vatikankoncil. Dokumentet blev den 25. december 1961 underskrevet af pave Johannes XXIII. Katolsk Ugeblad nr. 1 1962 skriver om begivenheden:

”Generalsekretæren for konciliets forberedende hovedkommission, ærkebiskop Felici, proklamerede denne betydningsfulde historiske begivenhed fra en talerstol, der var rejst til venstre for de lukkede bronzedøre i forhallen.”

Konstitutionen taler om en jord, der er hærget af krige, menneskefjendtlige ideologier og materialisme og beskriver den moderne verden som en tid, ”der er stolt af sig selv på grund af sine sejre på det tekniske og videnskabelige område”.

Men på trods af det dystre billede af den moderne verden bekender dokumentet ”Vor urokkelige tillid til menneskeslægtens guddommelige Frelser, der på ingen måde har forladt de dødelige, der er blevet forløst af Ham”, og det opfordrer til efter Skriftens formaninger at tyde ”tidens tegn” (Mt. 16,3).

”Dette kræves nu af Kirken, at den leder Evangeliets evige, livgivende, guddommelige energi ind i årerne på nutidens samfund”, siger dokumentet, der udtrykker et oprigtigt ønske om, at Kirken vil blive ”stadig mere egnet til at løse nutidige menneskers problemer.”

Dokumentet indeholder samtidig en indtrængende appel til lægfolket om at være bevidste om deres ansvar.

I sin omtale skriver Katolsk Ugeblad nr. 5 1962 ”Det vides kun, at det kommende koncil ikke vil ændre dogmatiske afgørelser fra tidligere konciler. Man kan forvente, at konciliet derimod vil udtale sig om aktuelle spørgsmål, der berører troslæren, og vil fremhæve trossandheder, som er blevet overset”.

Enkle ideer med stor rækkevidde

Kun tre måneder efter sit valg til pave den 28. oktober 1958 havde Johannes XXIII besluttet at indkalde til et koncil. Tidligere havde både Pius XI og Pius XII opgivet tanken.

De første tanker om koncilet, skriver paven i sin dagbog, kom til ham som ”nogle ideer, der var enkle, ja helt ukomplicerede, men af stor rækkevidde og med et stort ansvar over for fremtiden”.

Ved slutningen af den økumeniske bedeuge til festen for Paulus´omvendelse 25. januar 1959 fortalte Johanes XXIII i klostret ved basilikaen San Paolo de tilstedeværende kardinaler om sin beslutning.

I dagbogen skriver han:” Fra tronstolen overværede jeg messen der blev sunget af abbed Cesario D´Amato. Tolv kardinaler – så mange som kunne komme – var til stede. Jeg prædikede fra tronstolen og bad specielt for Kina, hvor overgrebene på Kirkens frihed truer med at skabe et skisma, som allerede er ved at blive til virkelighed; men det vigtigste punkt var min hemmelige meddelelse – kun beregnet for kardinalerne – om mit pontifikats tredobbelte plan, en synode for bispedømmet Rom, det økumeniske II Vatikankoncil og ajourføring af den kanoniske ret”. Da paven efter messen orienterede de tilstedeværende kardinaler om sin plan, var deres svar i følge dagbogen ”En bemærkelsesværdig, from tavshed”.

Den 2. februar 1962 fastsætter motu propriet Consilium åbningsdagen for konciliet til den 11. oktober samme år.

Valget af denne dato hænger i følge paven sammen med “ mindet om det store koncil i Efesos. der har den største betydning i Kirkens historie” (22. – 31. juli 431).

”Rige løfter for fremtiden”

16 koncilsdokumenter om Kirkens liv.

Tekst: Lisbeth Rütz

KIRKEHISTORIE ”Rige løfter for fremtiden” lyder en af overskrifterne om det nyåbnede koncil i Katolsk Ugeblad nr. 42 1962. Forud for selve åbningen var gået flere års intenst arbejde i forberedelseskommissionerne. Vor egen biskop Theodor Suhr var med i hovedforberedelseskommissionen.

I åbningsceremonien den 11. oktober 1962 deltog 2540 koncilsfædre fra 133 lande. Man mødtes i alt 178 gange melem 1962 og 1965. Ca. 100 observatører fra ikke-katolske kirkesamfund var med – fra Danmark kom professor K.E. Skydsgaard.

Koncilets vigtigste beslutninger sammenfattes i de 16 koncilstekster bestående af konstitutioner, dekreter og erklæringer.

Kirkeforståelse: I Lumen Gentium (Folkenes lys) (1964) sammenfattes den romersk-katolske kirkes nye selvforståelse. Kirken defineres som ”Guds folk” og konstitutionen taler om det almindelige præstedømme, der gælder for alle troende, men realiseres i forskellig grad hos præster og lægfolk. Biskoppernes kollegialitet slås fast. Dette aspekt havde Det første Vatikankoncil ikke nået at færdigbehandle. ”Episkopatet, som i læreembede og pastoral ledelse efterfølger apostelkollegiet, ja i hvilket apostelkollegiet bliver ved med at eksistere, bærer sammen med sit hoved Roms biskop og aldrig uden dette hoved, den højeste og fuldstændige myndighed over Kirken, og kan ikke udøve den uden den romerske biskops samtykke” fastslås det (3,22). Biskopperne leder Kirken cum Petro et sub Petro (sammen med og under paven).

Liturgi: Konstitutionen Sacrosanctum Concilium (Det hellige Koncil) (1963) foreskriver brug af modersmålet i liturgien og søger at inddrage menigheden mere aktivt i det liturgiske. Den nye messebog går endnu videre. I Paul VI´s missale fra 1969/70 afskaffes den gamle tridentinske messe, hvor præsten fejrer messeofferet med ryggen til publikum.

Religionsfrihed: Erklæringen ”Dignitatis humanae” (menneskets værdighed) 1965 henviser til den enkeltes ukrænkelige menneskeværdighed og tilsiger alle mennesker ret til at vælge religion efter deres egen samvittighed. Samtidig hedder det i afsnit 15: ”Den katolske Kirke er ifølge Kristi vilje sandhedens lærerinde, og det er dens opgave at formulere og give en autentisk undervisning om den sandhed, som Kristus er, samtidig med at den med sin autoritet udlægger og stadfæster de principper for den moralske orden, som udspringer af selve den menneskelige natur”.

Økumene: Koncilsfædrene står for en grundlæggende teologisk åbenhed over for ortodokse og protestanter. ”Unitatis redintegratio” (genoprettelse af enheden) (1964) står som en milepæl i den katolske kirkes indstilling til dialog.Ved et fælles møde næstsidste dag i koncilet ophæver pave Paul VI og den økumeniske patriark af Konstantinopel, Athenagoras, den gensidige exkommunikation fra 1054.

Jødedommen og andre ikke-kristne religioner: Nostra Aetate (I vor Tid) (1965) bestemmer Den katolske Kirkes forhold til de ikke kristnes religioner. Med dette dokument starter for alvor udsoningen med jødedommen. Dokumentet fastslår, at Den katolske Kirke intet afviser, af det, der er sandt og helligt i andre religioner. Jøder og muslimer opfordres til dialog for at rydde gensidige misforståelser af vejen.

Kirken og verden: Konstitutionen Gaudium et Spes (Håb og Glæde) (1965) beskæftiger sig med Kirkens stilling i verden i dag. Den overvejer, hvordan den skal samtale med verden om tidens udfordringer.

Denne konstitution var genstand for heftige drøftelser mellem koncilsfædrene. Vigtige temaer var blandt andet, hvordan Kirken stiller sig til oprustning, angrebskrig og selvforsvar og en fordømmelse af den kommunistiske ateisme.

Bibel og åbenbaring: Konstitutionen Dei verbum (Guds åbenbaring) (1965) åbner for en historisk-kritisk udlægning af Bibelen.

Bispeembedet: I dekretet Christus Dominus (Kristus Herren) (1965) om bispeembedet betones biskoppens ledelsesfunktion. Han har en tredelt funktion som bispedømmets lærer, præst og fader. Der lægges stor vægt på den første af disse funktioner. I kraft af at alle biskopper sammen med paven danner et eneste bispekollegium er enhver biskop ikke blot ansvarlig for sit eget bispedømme, men for hele Kirken.

Kirkens missionsforpligtelse: I dekretet Ad gentes (Til alle Folkeslag) (1965) skabes et nyt teologisk grundlag for kirkens missionsaktivitet.

Medier: Koncilsdokumentet Inter mirifica (samfundets meddelelsesmidler) (1963) opmuntrer katolikker til at gøre sig gældende i medierne.

Konstitutioner, deklarationer og dekreter findes alle på *www.katolsk.dk* i dansk oversættelse ved Oluf Bohn, som citeres i denne artikel.

Koncilet og os

Hvad betød koncilet for Kirkens syn på sig selv og på verden? Hvordan oplevede danske katolikker det dengang i 60´erne? Hvordan ser vi på koncilet i dag? Disse og andre spørgsmål vil K.O. belyse i de kommende numre, hvor vi ser tilbage på koncilet og dets resultater.

Johannes XXIII sammen med kardinal Giovanni Battista Montini, der den 21. juni 1963 - efterfulgte pave Johannes XXIII som pave Paul VI. Foto: KNA

Jeg fik et wake up call i Telemarken

Hvor er vi danske katolikker dog privilegerede...

Tekst: Helle Kofod

NORGE Det er en lørdag i efteråret 2011. Jeg har lige fejret katolsk messe i Sct. Johannes Kapell i Rjukan i Tinn Kommune, Telemarken.

Rjukan ligger i Rjukandalen nedklemt mellem to helt lodrette fjeldsider. Byen er derfor uendelig langstrakt. På grund af fjeldene når solen kun gadeplanet i sommerhalvåret og kun i få timer dagligt. Hovedgaden løber langs den store Rjukanelv. Jeg tæller 12 fosser på bjergvæggen fra mine vinduer og med suset fra elven, kan I sikkert forestille jer, hvilket konstant vandbrus, der lyder her.

Stedet er internationalt kendt for skisport og for isklatring på de lodrette, vinterfrosne fosser. Nogle dyrker langrend på fjeldplateauerne, andre styrter sig ud på ski fra Rjukans 1.883 m høje Gaustafjeld. Fra Gaustatoppen overskues hele Hardangervidda. Året rundt er her bjergbestigning, fjeldvandring og ørredfiskeri. Rjukanfossens 116 m høje vandfald er også berømt.

Og så har Rjukan tungt vand. Under 2. Verdenskrig besatte tyskerne tungtvandsanlægget Vemok og transporterede tungt vand til Tyskland for at fremstille atomvåben. Den lokale modstandsbevægelse samarbejdede med De Allierede om at sabotere trafikken. Man sænkede f.eks. Tinnsjøfærgen med tyske togtransporter, men reddede samtlige norske passagerer fra druknedøden. Tinnsjøen er en af Norges allerdybeste og farligste søer trods det tilforladeligt smukke udseende.

Rjukanboernes heroiske krigsindsats kan ses i filmen "Telemarkens Helte" fra 1965 med Kirk Douglas i hovedrollen. Filmholdet forårsagede, at Rjukan Kirke brændte helt ned. Men, amerikanerne byggede den op igen, identisk med den gamle. Selv den gamle kirkes byggeår er genbrugt på facaden. Kirken ligger på hovedgaden og er en imponerende bygning med et kæmpetårn.

Man har sin egen kirkenøgle

Rjukans katolske kirke er en beskeden, lysegul-beige, medtagen træbygning med en rå cementindgang. Kirken ligger mellem

P. Reidar Voith, den lokale præst.

en industri og en baggård. Lige inden for vindfanget mødes man af ikonen "Mutter von der immerwährenden Hilfe" og muligheden for at tænde votivlys.

Kirkerummet er lyst og luftigt. Her er absolut intet overflødigt. Ingen glasmosaikker eller kunst. Nylongardiner med lyserøde og hvide blomster skærmer for sol og indsyn. Ingen blomsterbuketter, men tre plastikliljer og to urtepotter ved små Mariafigurer.

Med tanke på de himmelråbende priser i Norge er to urtepotter en flot investering.

Vægpaneler af malede spånplader med påsatte lister. Gulvet er laminat. Lamperne på sidevæggene ligner nogle fra en nedlagt biograf i retrostil. Betrækket på knæfaldshynderne ser ud som omsyede stuegardiner i gult- og sortblomstret "silkesatin". Ingen siddehynder på de enkle bænke. Ingen musikinstrumenter. Alt røber pengeknaphed.

Men her er rent og ordentligt som altid i Norge – og særlig positivt er, at enhver, som måtte ønske det, har sin helt egen kirkenøgle. Flere kommer således i kirkesalen for at bede dagligt.

Da byens frikirkemenighed opgav bygningen, blev den opkøbt af Oslo Katolske Bispedømme. Menigheden satte egenhændigt huset i stand og fik egen kirkesal, menighedssal, undervisningsrum og en lille hybel til præsten. Han kommer fra Vår Frues Menighet i Porsgrunn flere timers kørsel væk. P. Reidar Voith kører tusindvis af kilometer årligt kun for at betjene Telemarkens katolikker. Han har siden 2006 været tilknyttet Rjukan. I Porsgrunn fejrer han så godt som hver fredag den tridentinske messe efter 1962-missalet. Vår Frues Menighet i Telemark og Bonifatiuswerk der deutschen Katholiken bærer det økonomiske ansvar for Sct. Johannes Kapell.

En måned er længe…

Af Rjukans ca. 3.400 indbyggere var 20 til messe i dag, heraf fire etniske nordboere (mig selv og præsten inklusiv). De 16 var fra Filippinerne, Vietnam og Sri Lanka. Her bor flere filippinske familier, fordi en del filippinske sømænd gik i land i Norge og fik arbejde i Rjukans industri.

Messen gennemførtes yderst stiligt. Præsten holdt sig strikt til teksten om vinbonden og hans søn og udlagde den grundigt i en solid prædiken. Det var både medrivende og givende. Under meddelelser sagde p. Reidar Voith, at der ingen messe ville blive i Sct. Johannes Kapell før om en måned. Normalt er der søndagsmesse hver anden lørdag. Et suk gik gennem kirken. En måned er længe.

På hjemvejen måtte jeg konkludere: En overvejende ung, asiatisk menighed på 140 medlemmer. En 40-år ung præst, der (ud over at være travl sognepræst i Porsgrunn, betroet rådsmedarbejder for biskoppen i Oslo og meget andet som en selvfølge kører tusinder af kilometer og bruger et vildt antal timer på livsfarligt hullede/oversvømmede/ borteroderede fjeldveje over stok og sten sommer som vinter med stor, stor risiko for sammenstød med elge, vildsvin, får osv. for at betjene små menigheder i Telemarken under mildt sagt tarvelige forhold. Helt anderledes end i Danmark.

For mig er mødet med Rjukans katolikker endnu et wake up call. Det får jeg ofte i udlandet. Engang imellem er det godt at genopdage, hvor priviligeret og beskyttet vi danske katolikker bor og betjenes i Bispedømmet København. Fred, alt godt og mange hilsener her fra Norge.

Den katolske Kirke i Norge er hovedsageligt en indvandrerkirke. Den består af tre bispedømmer med centrum i Oslo, Trondheim og Tromsø. I bispedømmerne er der 35 menigheder.

Per november 2011 er der registreret ca. 98.000 katolikker i Norge. (iflg. Sankt Olav Kirkeblad nr. 5 2011.) Det menes at der ialt er ca. 200.000 katolikker i Norge. Kilde: *www.wikipedia.org*

4,2 mio. euro til præsterne i Nordeuropa

Hjælp på vej fra Paderborn.

PADERBORN De tyske biskoppers Diaspora-Kommissariat/Præsternes Diasporahjælp vil i det kommende år udbetale 4,2 mio. euro til præster og diakoner i Nordeuropa og støtte præster i Central- og Østeuropa med 612.000 euro. Det meddeler Diaspora-Kommissariatet i Paderborn.

Alle katolske præster i Tyskland betaler én procent af deres løn til Diaspora-Kommissariatet, som har til opgave at fordele midlerne til præster og diakoner i bispedømmerne under Den nordiske Bispekonference og i Central- og Østeuropa.

Størstedelen af de disponible midler i 2012 – 2,4 mio. euro – bruges til præstelønninger i Nordeuropa. Til næste år vil Diaspora-Kommissariatet desuden yde et tilskud på 300.000 euro til indkøb af biler for at sikre den præstelige betjening i de nordiske bispedømmer, der for visse bispedømmers vedkommende ofte er kendetegnet ved store geografiske afstande. Kommissariatet vil også yde et samlet beløb på 1,38 mio. euro i 2012 til opførelse og vedligeholdelse af præsteboliger i Sverige, Norge og Finland. I 2011 støttede diasporakommissariatet nye vinduer til menighedslokalerne i Sankt Mariae menighed i Aalborg. Det udvalg, der tager stilling til bevilling af støtte til projekter under Diasporakommissariatet, består af tre stedfortrædere for biskopperne i Paderborn, Osnabrück og Fulda samt tre repræsentanter for præsterådenes arbejdsfællesskab. Udvalgets leder er ærkebiskoppen af Paderborn, Hans-Josef Becker repræsenteret af generalvikar Alfons Hardt. Sekretær for diasporakommissariatet er generalsekretær for Bonifatiuswerk, monsignore Georg Austen.Ligeledes har Renovabis, de tyske katolikkers hjælpeaktion for mennesker i Mellem- og Østeuropa, en plads i udvalget. *NM*

Comeback for klassiske skoleidealer i Bergen

Norges første katolske gymnasium åbner til august.

UDDANNELSE 45 millioner elever går i 200.000 katolske skoler over hele verden. Fra august kommer der endnu en katolsk skole i Bergen. Da vil det kommende St. Pauls Gymnasium optage de første 50 elever. Gymnasiet vil kunne rumme ca. 270 elever, når det er fuldt udbygget. Der vil blive to klasser på hvert trin.

St. Paul vil være en katolsk nicheskole, fortæller skoleråd Gjermund Høgh til Bergen Tidende. Det vil blive indrettet i Florida Sykehus, der i dag bruges som rekreationshjem og ejes af Franciskussøstrene. Når bygningerne er rømmet, vil de fra efteråret blive ombygget til skolebrug. Eleverne vil blive imidlertidig indkvarteret i nærheden af Florida , der tidligst 2013 kan tages i brug som skole. Gjermund Høgh ser i en artikel i Bergens Tidende skolen som et forsøg på at genrejse de mere klassisk-europæiske dannelsesidealer, som er blevet trængt tilbage af den tekniske rationalitet, der præges af modeord som effektivitet og målstyring.

I det kommende gymnasium vil mennesket ikke bare blive betragtet i et nytteperspektiv. Menneskesynet bag vil være, at mennesket er skabt i Guds billede, og at den enkelte elev skal udvikle sig i retning mod sit endelige mål, der ligger uden for denne verden. Det kommende gymnasium vil som privatskole få statstilskud og følger undervisningsministeriets bekendtgørelser. Faget religion og etik vil være obligatorisk i alle tre gymnasieklasser og ses både som et identitetsfag og et oplevelsesfag. Elevernes valg vil være bestemmende for, hvilke valgfag der udbydes, men der satses på at udbyde smalle fag som for eksempel de klassiske sprog og i klassisk filosofi og logik. Man regner med, at ca. halvdelen af de elever, som kommer til at gå på skolen, vil være katolikker. Ca. 60 % af eleverne i de norske katolske skoler er katolikker. *LR*

Ave Maria!

Den nordiske Lourdesvalfart var fællesskab, bøn, stærke emotionelle oplevelser og dejlige minder, fortæller en ung deltager.

Tekst: Nathalia Dziadek

VALFART Vi mødte op på banegården 7:10, den 7. september med høje forventninger. Da vi kom til terminal 2 i Kastrup lufthavn og mødte de øvrige deltagere, kunne vi mærke, at det var et tegn på noget endnu større. Det var følelsen af, at vi var en stor gruppe mennesker med en fælles stor forventningsglæde.

Efter tre timers ventetid gik vi om bord på flyet, som skulle flyve os til lufthavnen i Tarbes Derfra blev vi kørt i bus til plejehjemmet Accueil Norte Dame, hvor vi skulle bo i den næste uges tid.

Allerede den første aften havde vi den første store oplevelse ved at se lysprocessionen i selveste Lourdes fra Accueils terrasse.

Efter dette vidunder gik vi ned til den meget kendte grotte, hvor Jomfru Maria havde vist sig for den 14-årige Bernadette. I dag er Bernadette helgenkåret.

Og så fik vi travlt …

Næste morgen ja… der havde vi i hvert fald travlt! Men starten på dagen var meget positiv, for solen strålede af glæde og menneskerne i Lourdes ligeså.

Vores første rigtige dag i Lourdes startede med en messe i den såkaldte Rosenkranskirke. Det var en meget rolig messe, hvilket var en god start på valfarten. På vej hen til kirken havde vi unge medhjælpere vores første officielle opgave. Vi skulle trække de ældre og svage i en blå vogn hen til kirken. Udover at transportere de ældre frem og tilbage til de forskellige seværdigheder, så skulle vi også gøre rent. Hver morgen skulle vi vaske, skrubbe og gøre rent i både de ældres og vores egne værelser.

Om eftermiddagen blev der holdt et velkomstmøde. Vi gik en stille tur gennem grotten og så en kort film om Bernadettes liv. Derudover var der også sakramental tilbedelse i den store underjordiske kirke, Basillique Pie X. Det var en rigtig dejlig begivenhed, da det var en international messe med pilgrimme fra blandt andet Irland, England, Italien og Senegal.

Vi deler det fælles budskab

Den næste dag begyndte med grottemesse kl. 8.30. Det kan godt virke tidligt, men vi skulle alligevel stå op senest klokken seks hver morgen. Direkte efter grottemessen skulle vi videre til skriftemålskapellet J-M. Vianney. Der skulle der være bodsandagt, hvor der var mulighed for skriftemål.

Senere på dagen skulle de "raske" gå den store korsvej. Det foregik opad en klippe.

De fleste deltagere synes, at det var en hård omgang, da vejen var ret stejl og solen skinnede i omkring 30 graders varme; men alligevel så foregik det hele så fredeligt, og folk fordybede sig i Jesu hårde vandring. Det var så emotionelt at se folk fordybe sig i Jesu historie. Nogle græd endda under korsvejen, fordi at man har medfølelse med Jesus, men også fordi at man forbinder Jesu lidelse, med sit eget liv nogle gange (sygdomme, synder, store oplevelser etc.).

Om aftenen gik alle valfartens deltagere lysprocession. Alle sang " Ave Maria! " og var glade og "berusede" af stemningen. Vi fik endda læst " Hil dig, Maria" højt op på dansk. Lysprocession er det mest ubeskrivelige ved Lourdes, alle går med lys i hånden, deler et fælles budskab med hinanden og udstråler næstekærlighed.

Nu var det blevet lørdag, og denne dag skulle nogle af deltagerne på en heldagsudflugt til byen Garvanie, som er flot placeret i bjergkæden Pyrenæerne. Det er den bjergkæde, som ligger på grænsen mellem Frankrig og Spanien.

Da vi steg ud af bussen i Garvanie, mødte der os et eventyrligt syn. Naturen var så smuk, ren og mægtig. Vi kunne på afstand se Europas højeste vandfald, fik vi fortalt. Inden vi gik ud i den mægtige natur, spiste vi lækker frokost på " Le Taillon".

Efter en meget spændende tur til Pyrenæerne, havde vi unge aftenen til fri disposition. Vi brugte den på at gå ud og spise en middag, som skolen havde betalt for. Udover os unge var Steen Balsløv, Anna Hoyos og hendes sønner Patrick og Krzysztof også med os ude og spise middag. Det var en rigtig hyggelig aften. Nogle af de " lidt ældre unge " gik senere på bar med monsignor Torbjörn Olsen, og fik sig en øl. Det havde alt i alt været en suveræn dag.

Til messe med tusinder af andre

Den næste dag var meget rolig i forhold til de andre. Programmet var ikke så fyldt, men dagens højdepunkt var nok, da vi unge medhjælpere fik lov til at bære offergaver frem til den internationale messe i den underjordiske kirke. Ikke alene var der 20 - 25.000 mennesker, som stod og kiggede på, men også resten af verden kunne man følge messen direkte på nettet. Det virker stort og det var det i den grad også, men vi var faktisk slet ikke nervøse undervejs.

Om aftenen den samme dag blev valfartens hjælpere inviteret til hyggeaften på hotellet hos de pilgrimme, som boede der. Det var en rigtig dejlig aften. Nogle tog sig endda mod til at holde nogle taler, hvor de hver især udtrykte deres kærlighed til valfartens deltagere og Lourdes' smukke gader og stræder.

Den følgende dag, mandag, var der de syges salvelse, som foregik i Chapelle St. Joseph. Efter de syges salvelse, skulle vi alle som et symbol på medfølelse gå korsvejen igen; men denne gang kunne de svage også være med.

Resten af eftermiddagen havde vi unge fri. Tiden blev brugt til at besøge de steder, Bernadette havde boet i noget af sit liv, men også på noget souvenirshopping, hvor vi købte gaver til familien. Dagen sluttede med endnu en smuk lysprocession.

Hjerterne fyldt med dejlige minder

Tirsdagen startede med en messe i Chapelle M. Kolbe. Her fik nogle af os unge lov til at læse selvskrevne forbønner op foran hele valfarten.

Dernæst var der mulighed for at gå i badene (Her renser man symbolsk sin sjæl). De som ikke havde lyst blev udenfor og bad rosenkrans. Ventetiden til afskedsfesten, som skulle afholdes senere på dagen, blev brugt til at få pakket lidt og få øvet til de forskellige indslag til festen. Afskedsfesten var fyldt med smil, latter, søde sager, sjove lege, sange, bønner og ikke mindst glæde. Alle bidrog med noget, og alle tog del, ligesom de gjorde hele tiden under denne vidunderlige pilgrimsrejse. Efter afskedsfesten blev der yderligere pakket og gjort rent, inden dagen afsluttede med vores sidste ubeskrivelig smukke lysprocession for denne omgang.

Vores sidste minde i Lourdes for år 2011, foregik i Bernadette kirken (Carmeldelen). Det var en herlig messe; den gav os en slags bekræftelse på at alt det vi havde oplevet i Lourdes, ville fylde vores hjerter med glæde, hver gang vi tænker tilbage på Den Nordiske Valfart Til Lourdes 2011.

Øv, bøv! Nu er det hele DESVÆRRE slut. Vi skiltes ad i Kastrup lufthavn, hvilket var sørgeligt og trist, men samtidig så havde vi vores hjerter fyldt med dejlige minder og fælles oplevelser. Hvor er vi dog heldige og taknemmelige for alle dem, som har bidraget med tilskud, støtte og positiv energi, det betyder virkelig MEGET. Det var en oplevelse for livet!!

Læs mere om Lourdes og den nordiske valfart på *www.lourdes.dk*

De to artiklers forfattere Monika Mikkelsen og Nathalia Dziadek.

I Lourdes hjalp alle hinanden

Nu påskønner jeg de mennesker, der er omkring mig.

Tekst: Monika M. Mikkelsen

VALFART I starten var jeg som sædvanlig lidt skeptisk indstillet angående, hvordan turen til Lourdes ville blive. Men det overraskede mig heller ikke, at det blev sådan en god oplevelse. Denne tur viste mig, hvordan unge og gamle kan slå sig sammen på en måde, som jeg faktisk ikke havde tænkt på. Og vi havde det sjovt i hinandens selskab. De gamle vidste måske ikke så meget om mobiltelefoner og computere og den slags, men noget havde vi da at tale om. Alle var søde mod hinanden, og selvom vi skulle tidligt op om morgenen og gøre rent, var det alligevel sjovt. Jeg fandt også ud af, hvordan min mor klarede sit arbejde. Hvordan hun selv står tidligt op om morgenen for at gøre rent i skolens klasseværelser.

Og når hun kommer hjem, klager hun ikke over, hvor træt hun er. På den måde lærte jeg også at sætte pris på de ting, andre mennesker gør for mig. Jeg har lært, hvordan man skal påskønne de mennesker, man har omkring sig. Man hjalp til hele dagen, og der var altid noget at gøre. I dag får man småpenge for at give en ældre dame sin plads i bussen, når der ikke er flere ledige. Men i Lourdes hjalp alle hinanden. Da vinden blæste så meget, at mit lys gik ud, kom der en italiensk kvinde og tændte mit lys igen. Så gik hun bare videre. Det var vidunderligt at se en hel masse mennesker fra forskellige lande komme der af den samme grund. Alt i alt vil jeg bare sige tak, fordi I gav os en vidunderlig chance for at opleve noget så stort. TAK.

Glæde ved Lourdesvalfarten

Læge Anne Storm modtager som den første kvinde og lægperson nogensinde Lourdes' fortjenstkors.

Tekst: valfartspræst Herbert Krawczyk S.J.

VALFART Man kan blive bidt af Lourdesvalfarten, og det betyder, at man slet ikke kan lade være med at tage med. Læge Anne Storm hører med til denne slags mennesker. Hun gav sig i kast med det for mange år siden, og hendes engagement i Den Nordiske Valfart til Lourdes blev efterhånden så stort, at man kan tale om en slags kald. Med al sin styrke og inderlighed har hun koncentreret sig om forberedelsen og gennemførelsen af valfarten.

På valfartens sidste dag, den 14. september 2011, fik hun ved slutningen af dagens messe overrakt fortjenstkorset af undertegnede. Lourdes´ fortjenstkors er udtryk for den største anerkendelse, som biskoppen af Tarbes og Lourdes giver for en aktiv og engageret indsats til fremme af Lourdesbudskabet ved at organisere valfarter til Lourdes m.m.

Indtil for nylig var korset forbeholdt præster, idet det som regel har været dem, som stod i spidsen for valfarter. De var valfartsledere. Efterhånden er der flere og flere lægmænd og -kvinder, som er valfartsledere, og som i denne forbindelse fortjener at blive set og takket. Anne er imidlertid den første kvinde, som har opnået fortjenstkorset.

Og så siger vi Anne tak for hendes uselviske indsats for Den Nordiske Valfart til Lourdes.

En minderig dag

Tre polske Maria Immaculatasøstre fejrede 50 års ordensjubilæum

AMAGER Søstrene Tarsylla, Timothea og Vincencia fejrede den 11.12. sidste år deres 50 års tro tjeneste for Gud. Der blev holdt en festmesse i Sankt Annae Kirke med biskop Czeslaw, p.Leszek Kapusta (ansvarlig for de polske "sjæle") samt andre præster. Der kom også søstrenes generalpriorinde med sine assistenter fra Polen, og andre søstre fra samme orden og andre søsterordener.

I prædiken beskrev biskoppen indgående søstrenes arbejde gennem 40 år, lige siden de kom til Danmark og deres indsats på Amager og i Skt. Albani Kirke i Odense på skift. I dag er der ni søstre. To af dem – sr. Leopoldyna og sr. Januaria fejrede allerede deres 50 års jubilæum som nonne for to år siden. I slutningen af messen kom repræsentanter fra den polske gruppe og polske kor fra Göteborg og Amager alt sammen for at lykønske søstrene gennem ord og sange. Efter den to en halv time lange messe gik jubilarer, gæster og kirkegængere til en velfortjent middag.

Vi takker for den store indsats. Søstrene bibragte os ikke alene glæde, men også et bankende hjerte. Vi håber at vi må få stor glæde af søstrene i fremtiden.

På vegne af den polske katolske mission, Grazynia Sochacka Ebbesen.

De kom fra nær og fjern

Pastor Dominique blev fejret i Randers.

Tekst: Kirsten Kjærulff

PRÆSTEJUBILÆUM 4. adventssøndag var biskop Czeslaw Kozon hovedcelebrant ved en festlig højmesse i Jesu Hjerte Kirke i Randers. Messen blev fejret på latin, for der var gæster fra Vietnam, USA og Europa. Anledningen var, at pastor Dominique Tran Duc Thanh fejrede sit 25 – års præstejubilæum. Derfor benyttede han også denne anledning til at forny sine præsteløfter over for biskoppen.

Pastor Dominique måtte i 1979 flygte fra kommunisterne i Vietnam, endnu før han havde fuldført sin præsteuddannelse på præsteseminariet i Dalat nogle hundrede kilometer nord for Saigon. En nat lykkedes det ham sammen med 122 andre at slippe af sted på en lille fiskerbåd.

Efter nogle dramatiske døgn på havet blev flygtningene samlet op af et dansk skib og kom derfor som flygtninge til Danmark.

Efter halvandet år på flygtningecentre her i landet fik han mulighed for at afslutte sin uddannelse som katolsk præst på jesuitternes præsteseminarium i Bruxelles, hvorefter han i 1986 blev præsteviet i Århus. Derefter tjente han nogle år som præst i Vejle, Fredericia, Silkeborg og Haderslev, inden han i 1998 kom til Jesu Hjerte kirke i Randers. Ved siden af blev han også præst for menighederne i Viborg og Lemvig. Siden 2010 har han i stedet for de to sidstnævnte menigheder fået ansvar for menigheden i Grenå.

Sandheden tro i kærlighed

I en tid, hvor Kirken skæmmes af så megen lunkenhed, så megen utroskab og så mange skandaler, bliver man taknemmelig for, at der findes præster, som er så trofaste, loyale og ubestikkelige, som ikke går på kompromis, selv om det går ud over deres popularitet. I talerne ved den efterfølgende reception blev det også fremhævet, hvordan sognepræsten ved sin konsekvente troskab mod Kirkens lære og sin asketiske, ydmyge holdning var et forbillede for menigheden. I en af talerne lød det: "Når jeg er i tvivl om et moralsk spørgsmål, så siger jeg til mig selv: Hvad ville Pastor Dominique have gjort? På den måde er du blevet et kompas for mit liv".

Somme tider er der nogen, der synes, præsten er for streng og kræver for meget.

De siger ligesom i evangeliet: "Det er hård tale. Hvem kan holde ud at høre på det?" Så søger de andre steder hen, hvor der ikke bliver stillet krav, og hvor de hører det, der kildrer deres ører.

Men de fleste i menigheden må sige lige som apostlen Peter, da Jesus spørger, om apostlene også vil forlade Ham: "Hvem skal vi gå til? Du giver os det evige livs ord".

Vi er taknemmelige for at have en præst, der brænder af nidkærhed for Kristus og Hans Kirke, og som er ubestikkeligt trofast over for vores Pave og vores Biskop. Vi er taknemmelige for at have en præst, som er "sandheden tro i kærlighed", og som vi derfor kan se som et forbillede på vor vej i Kristi efterfølgelse.

Et valg for hjerte og hjerne

Jeg valgte et katolsk gymnasium.

Tekst: Sarah Moth-Lund Christensen 2a Niels Steensens Gymnasium

GYMNASIEVALG Hvad skal man vælge? Der findes et hav af forskellige gymnasier, der alle frister med forskellige emner, bygninger, mennesker, læringsprogrammer og hvad ved jeg. Man står og skal tage det første skridt på en rejse, som man ved varer de næste tre år. Tre år, som skal fyldes med lærdom, mere lærdom og endnu mere lærdom; men de skal også fyldes med oplevelser, med nye venner, med gamle venner – det vil være de mest indflydelsesrige år i ens liv indtil nu, så der skal vælges med både hjerte og hjerne.

At vælge Niels Steensens Gymnasium var for mig at få opfyldt alle disse krav, jeg havde til et gymnasium. Fagligheden er i højsædet, og det kan mærkes på de engagerede lærere, som er til stede, og som ser én. Vi skal alle ud på en rejse, som kan gøre os rede til det voksenliv, som kommer lige om lidt – men der er også en mulighed for den fordybelse og refleksion, som også skal til.

Globalisering bruges som et magisk tryleord, som skal hjælpe alle i denne verden til at komme videre, og på Niels Steensens bliver vi udfordret – både internt og eksternt. Eleverne kommer fra alle mulige familier, og vi kommer med hver vores ideer, traditioner og måder at reflektere på. Vi lærer at samarbejde, at lytte og at finde løsningerne, som kan være til alles bedste. At sammenholdet og stemningen på vores lille gymnasium er unik, kan alle blive enige om. Alle hjælper og støtter hinanden, fordi man kender hver enkelt, der går på stedet, og folk respekterer hinanden. Det giver en tryghed, der resulterer i nogle elever, der hviler dybt i sig selv og er selvsikre.

Eksternt møder vi både elever fra USA, Polen, Kroatien og Kina, blot for at nævne nogle lande. Vi mødes på tværs af landegrænser, religioner og filosofier, og vi lærer at lytte og reflektere over det, vi ser og hører.

Vi besøger disse lande, og derigennem udvides vores egen verden med nye ideer, nye tanker og nye venner. Udvekslingsprogrammerne giver os venskaber for livet.

For mig har Niels Steensens gymnasium samlet hele verden og givet mig en mulighed for at snuse til det hele, inden jeg tager den endelige beslutning om, hvad jeg vil bruge mit liv til. Og jeg vil finde det skridt, som giver mig den første rejse. Ballasten fra skolen, og dens tilgange til at få ny viden, ruster mig på denne måde til at kunne reflektere over det videre uddannelsesforløb.

Jeg havde lyst til et gymnasium, der både havde et bredt internationalt perspektiv, men også gav mig en eftertænksom indsigt. Jeg valgte Niels Steensens Gymnasium. Et valg, jeg aldrig vil fortryde. Og måske er det også det rette valg for dig?

Læs mere på *www.katolskorientering.dk* om Niels Steensens Gymnasium

En engel kom til Odense...

”Noget må vi jo gøre rigtigt”

Teamånd, fællesskab og voksenstøtte skabte sneboldseffekten i Odense.

Tekst: Lisbeth Rütz

DUK ”Det var ikke altid lige sjovt at ministrere til morgenmesse kl. halv otte søndag morgen; men det var min mors betingelse for at jeg kunne gå til fodbold”, fortæller p. Bernardo. I dag sidder han i Danmark – 2.000 kilometer væk fra den lille by uden for Rom, hvor han voksede op. Her var Kirken rugbrødsmotoren i hverdagen; men det er gået i Italien som i Danmark. Der er kamp om de unges opmærksomhed, og det er svært for Kirken at holde på de unge efter firmelsen. ”Vi er inde i en alvorlig situation – for de unge er jo Kirkens fremtid.

Derfor er det så vigtigt at have gode tilbud til dem”, mener p. Bernardo.

”Noget må vi jo gøre rigtigt”, siger Monica fra DUK i Odense. Sammen med ledergruppen i DUK Odense kan hun se tilbage på et rigtig godt år. Alene i 2011 er der kommet mere end 100 nye medlemmer Over en femårig periode er medlemstallet i Odense mere end tredoblet. Årets sidste arrangement var et brag af en fest med juletema, pakkefest, optræden og julemad.

Men hvad er hemmeligheden bag successen i Odense?

”Det handler om teamwork. Hvis det fungerer, får man en sneboldseffekt. Vi spørger hele tiden hinanden - hvad kunne vi have gjort bedre? Hvad kunne I tænke Jer, spørger vi de unge, som kommer til arrangementerne. Det er jo ikke så længe siden vi var i deres alder, så derfor har vi nok lidt lettere ved at sætte os ind i deres situation. Det er de unge selv, der tager initiativet til DUK Odenses arrangementer, og de har ansvaret for dem. Derfor føler de også ejerskab til det”, mener Monica.

Men voksenstøtte er også vigtig. ”Det er vigtigt at holde gejsten oppe. Vi skal opmuntre og være til stede - give de unge et lift og sige: nej hvor er I bare supergode en gang imellem. I Polen hvor jeg kommer fra, var ungdomsarbejdet meget lettere. Dér var afstandene kortere, men her i Odense er der mange, der måske kører over 20 kilometer for at være med. Men det handler også om at skabe en god kontakt til forældrene – gå direkte til dem og sige hvad synes I vi kunne gøre i menigheden? Hvilke ideer har I? Ellers bliver det ikke til noget”, fortæller sr. Teresa Piekos. Hun har arbejdet i Danmark i mere end 30 år – de sidste mange år i Odense menighed med over 2.000 medlemmer fra mere end 30 forskellige nationaliteter.

Et fællesskab at falde tilbage på

Hvad er det der får en ung til at blive leder? Egentlig er det ikke så indviklet siger 17-årige Sasha fra DUK´s ledergruppe. Allerede som 12-årig begyndte hun at hjælpe sr. Teresa.” Der var nogen der viste mig, at det er fedt at være med i det her. Jeg har selv super meget ud af at være med i planlægningen og vi prøver hele tiden at få flere med. Men jeg er ikke er spor overrasket over, at så mange unge falder fra. Jeg tror, det har rigtig meget at gøre med det samfund vi lever i. Mange synes måske nok, at det med Kirken er lidt kedeligt, og derfor er det så vigtigt at holde fast i dem og vise dem, at det faktisk er supersjovt. Det er vigtigt at vise dem, at vi kan give et fællesskab at falde tilbage på”, siger Sasha

Gode voksenforbilleder er en vigtig motivationsfaktor. ”Det er primært sr. Teresa, der har motiveret mig”, siger Katrine, der blev katolik som otteårig.

”Egentlig har jeg altid troet på Gud. Jeg var protestantisk døbt – men gik i Sankt Albani Skole. Det var det store fællesskab her, der tiltrak mig. Jeg er med til første kommunionsundervisningen. Det giver mig rigtig meget at være med til at undervise de små, og jeg kan tydelig mærke, når de synes det er kedeligt for så kan de ikke sidde stille”, siger Katrine. ”Jeg så op til lederne og ville rigtig gerne være med”, fortæller My Linh, der har været ministrant, siden hun var seks år.

Godt ungdomsarbejde handler om fællesskab og gode forbilleder, men også om at vedligeholde begejstringen og kvalificere den. Derfor har DUK de sidste par år kørt et nyt lederuddannelsesprojekt, som mange unge fra Odense har deltaget i. ”Vi ved, at mange af de unge der kommer til vores DUK- arrangementer er potentielle ledere, og dem vil vi gerne have fat i”, siger Monica. Flere af de unge har, selv om de kun er 16 og 17 år allerede været med på lederuddannelsen flere år i træk. Alene ved julefesten var der otte der meldte sig, og flere af de unge hjælper p. Bernardo og sr. Teresa Piekos med førstekommunikanterne og firmanderne. Til næste år barsler DUK Odense med en række børnearrangementer efter nogenlunde samme koncept som ungearrangementerne. Arrangementerne afvikles af de unge og delt op i to grupper for børn fra 7–9 og børn fra 10-13.

Hvordan er DUK´s lederuddannelse skruet sammen og hvad lærer man på den?

Læs mere i næste nr. af K.O.

Jette, Sr. Teresa, Monica og Indra

DUK i tal

DUK´s medlemstal er vokset med næsten 800 fra 2009 til 2011.

Flere og flere unge deltager i DUK´s firmandweekender. Fra 2009 er firmandweekender regionsopdelt. Nu afholdes der tre weekender i region Nord, Syd og Øst mod tidligere en.

Deltagerantallet er vokset fra 73 i 2007 til 245 i 2011. Gennemsnitsalderen for deltagere på firmandlejre er uforandret ca. 14,5 år.

Til tonerne af klezmermusik bæres p. Meister i guldstol efter jødisk skik.

Otium – hvad er det?

P. Adolf Meister runder de 80 og har planer for de næste mange år.

Tekst: Yvonne Vestereng, Foto: Hung Nguyen

AARHUS Lørdag den 17. december havde p. Meister SJ ved Vor Frue Kirke i Aarhus inviteret hele menigheden, familie, kunstnerkolleger og venner fra flere kirkesamfund til at fejre sin 80 års fødselsdag.

Dagen startede i en fyldt kirke med messe, hvor ortodoks sang, vietnamesisk og polsk korsang gjorde messen særlig festlig og løftede lovsangen. I kirken talte biskop Czeslaw til p. Meister. Han takkede for at Meister havde sagt ja til sit kald til tjeneste i en stor levende, aktiv og bevidst menighed. Og for at han, selv efter at have passeret støvets år aktivt, sammen med sognepræst p. Herbert SJ, forkynder i rammer der ofte spændes til det yderste. Efter messen samledes alle til fest i skolens sal arrangeret af menighedsrådet. I salen var der udstillet en del af Meisters værker, der ellers er i privateje. Her serveredes buffet med retter, der afspejlede menighedens mangfoldighed. Gavebordet var fyldt med vin, blomster, personlige gaver og gaven fra menigheden; en stor pengegave til nødlidende på Afrikas Horn.

I velkomsttalen fortalte Meister at "otium" er noget han ikke har tid til. Han har netop indkøbt tegnetusch til 500 dåbslys, så der er til mange år endnu! Dagen bød på adskillige taler og festlige indslag. Talerne lagde vægt på fødselarens engagement i kirke, kunst og kultur, især liturgi og formidling. Hvor der er liv er der forandring.

Klezmer-duoen underholdt med jødisk folkemusik. I denne tradition bæres festens hovedperson i guldstol gennem salen og omringes af den kædedansende forsamling. Og sådan blev det også i Århus!

Alt i alt en dag præget af fællesskab og livsglæde og helt i p. Meisters ånd, også en styrkelse af menighedens fællesskab. Hvis Meisters ønske om først at skulle herfra, når han har malet sit bedste billede og ryddet op i alle gemmer, opfyldes kan vi roligt glæde os til 90-årsdagen.

Tak til Bernadette Preben-Hansen

Efter nogen tids ophold i udlandet har det været hyggeligt med et et gensyn med KO: Godt at konstatere, at vores danske, katolske meddelelsesorgan til gensidig information og opbyggelse holder en sober standard, vi kan være bekendt. Og yderligere: at der ind imellem gives plads til artikler med lidt mere ambition og vingefang, end man kan forvente af et sædvanligt "bispedømmeblad."

Som eksempler på dette sidstnævnte: mag art. Bernadette Preben-Hansens velrechercherede og velformulerede artikler fra forskningsfeltet moderne dansk kirkehistorie - og blandt dem igen kan fremhæves en enkelt:- den om de to lærde middelalderforskere, jesuiter patrene Alfred Otto og Heinrich Roos (KO nr. 18, 18.11. 2011).

Jeg har nydt det privilegium at kende dem begge personligt. Dog bedst pater Roos, som underviste mig i katolsk troslære og -praksis igennem et års tid med henblik på. optagelse i Kirken. Senere, og sideløbede hermed, var der mulighed for at nyde godt af Roos' uforlignelige evner som studiekredsleder, retrætemester og åndelig vejleder.

Roos var dybt præget af sin tids rørelser i det europæiske åndsliv. Ikke mindst af den tysk-italienske religionsfilosof Romano Guardini, hvis bøger jo også foreligger på dansk Men han var også en teolog og forsker af et, ikke mindst i Danmark, ekstraordinært internationalt vingefang og med personlige kontakter til tidens katolske skønlitterære forfattere.

Derfor kom Roos til at stå ikke blot som en væsentlig skikkelse i dansk filologisk forskningshistorie, men tillige som helt central i arbejdet herhjemme med at forme det katolske – især akademiske – miljø.

Det er væsentligt at fastholde dette - ikke mindst i en tid, hvor det katolske spirituelle og intellektuelle miljø i dette land i sørgelig grad er kommet til at lide af åndelig vitaminmangel.

Niels Henrik Assing, 2930 Klampenborg

Teologisk hjælp udbedes !

Ifølge Vatican Information Service holdt pave Benedikt XVI generalaudiens på Petersplads den 16. november, hvor han som afslutning på sin kateketiske gennemgang af Salmernes bog forelæste/prædikede over Salme 110. Heri står:

"Herren sagde til min herre: Sæt dig ved min højre, til jeg lægger dine fjender som skammel for dine fødder! Fra Zion udrækker Herren din vældes spir; hersk midt iblandt dine fjender! Dit folk møder villigt frem på din vældes dag; i hellig prydelse kommer dit unge mandskab til dig som dug af morgenrødens moderskød.

Herren har svoret og angrer det ej: Du er præst evindelig på Melkizedeks vis. Herren ved din højre knuser konger på sin vredes dag, blandt folkene holder han dom, fylder op med døde, knuser hoveder viden om lande. Han drikker af bækken ved vejen, derfor løfter han hovedet højt."

Paven prædikede over forudsigelserne om den kommende Messias, som skal sidde ved Herrens højre, sådan som der ligeledes citeres i Det Nye Testamente.

Derimod nævnte paven ikke noget om den sidste del af Salme 110, hvori fjenderne, konger og folk viden om lande skal have deres hoveder knust. Hvordan hænger det sammen med, hvad Jesus (Matt 5,44) siger: "Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender [velsign dem, som forbander jer, gør godt imod dem, der hader jer] og bed for dem, som forfølger jer."

Er det kun menneskenes børn, som skal elske deres fjender?

Paven fremhæver jo ellers, at salmerne beriger og styrker vort forhold til Gud.

Vanskelige spørgsmål bliver ofte imødegået med bemærkninger om, at citater ikke kan sammenlignes, idet de er taget ud af deres kontekst. Jeg håber derimod på en god forklaring.

Ole Dam, 2100 Kbh. Ø

Svar fra generalvikar Lars Messerschmidt

Katolsk Orientering har fået et læserbrev fra Ole Dam vedr. pave Benedikt XVI's katekese over Salme 110. Ole Dam spørger berettiget, hvorfor paven undlader at kommentere v. 6: "Han holder dom blandt folkene, han dynger ligene op, han knuser hoveder ud over den vide jord". KO har bedt mig svare på dette læserbrev. En første bemærkning kunne være, at paven går ud fra Salme 110, sådan som den er optaget i liturgien/tidebogen, hvor netop dette hårde vers bevidst er undladt.

Ole Dam henviser med rette til Jesu ord om at elske sine fjender, hvilket naturligvis også må gælde for ham selv. Fordi der altså er en virkelig modsætning mellem Jesu ord (Matt 5,44) og vers 6 i Salme 110 har Kirken undladt dette vers i den liturgiske brug af salmen. Så langt så godt. Men det rejser så et andet problem. Er det Gamle Testamente som sådan og herunder Salme 110,6 også Guds ufejlbare ord, eller er det blot menneskers mere eller mindre vellykkede forsøg på at udtrykke sig religiøst? Et relevant og vigtigt spørgsmål. På grund af sådanne modsætninger mellem det Gamle og det Nye Testamente, var der mange kristne i de første århundreder, der havde en ikke-jødisk baggrund, som simpelthen forkastede det Gamle Testamente som inspireret og hellig skrift. Den samlede Kirkes reaktion var umisforståeligt at slå fast, at jødernes Bibel var en del af den kristne Bibel.

Kirkefædrene har efterfølgende i deres prædikener og katekeser på forskellig vis forklaret, hvordan de gammeltestamentlige tekster skulle forstås i lyset af det Nye Testamente. Her vil jeg kort forsøge at forklare det omtalte vers 6 i Salme 110.

Verset handler om dom – ikke om hævn i vores forstand. Messiaskongen skal med retfærdighed holde dom over folkeslagene for deres grusomme adfærd. Vi kan blot tænke på vore dages grusomheder! Et grundlæggende retfærdighedsprincip (det handler om retfærdighed) er, at forbrydere skal lide samme straf som den ugerning, de selv har begået: Øje for øje og tand for tand. Dette retfærdighedsprincip, som alle mennesker instinktivt tilslutter sig, skulle ensidigt gælde, indtil Jesus kom og knæsatte et andet supplerende princip: Kærlighed til fjender (Matt 5,44-45). Jesus understreger i denne tekst, at sådan er Gud, og korrigerer dermed den gængse opfattelse i verden og blandt jøderne. Han selv praktiserede fjendekærligheden til den bitre ende på korset. I den gamle pagt forlangte Gud ikke, at menneskene skulle være fuldkomne i kærlighed, som han selv er, men "blot" pinlig retfærdige, især når det gælder dommere og myndighedspersoner. Mennesket står efter Kristi komme overfor valget mellem selv at blive behandlet efter retfærdighedsprincippet eller kærlighedsprincippet (tilgivelsen). Tilgiver du ikke, bliver du heller ikke tilgivet, se lignelsen om den gældbundne tjener (Matt 18,21-35).

Vers 6 annulleres ikke, for ud fra sin historiske baggrund er udsagnet rigtigt; men Guds åbenbaring er blevet uddybet og fuldendt i Jesus, derfor behøver Kirken ikke i sin liturgi medtage tekster af den art. Når det er sagt, består der stadigvæk en diskussion om retfærdighedsprincippet og jyske lov er stadig relevant: Med lov skal land bygges. Kærlighedsprincippet og retfærdighedsprincippet ophæver ikke, men supplerer hinanden, hvilket netop vor nuværende pave ved flere lejligheder har understreget.

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Ina Bach, Helle Kofod, Nathalia Dziadek, Monika M. Mikkelsen, p. Herbert Krawczyk S.J., Grazynia Sochacka Ebbesen, Kirsten Kjærulff, Benedikte Brisson, Yvonne Vestereng, Hung Nguyen, P. Michael Bradley O.M.I.
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 9.500 - Distribueret oplag 8.800
- ISSN 0902-297X

Det sker i bispedømmet

Januar

Fredag 13. kl. 18.00–19.30: "Åben Dør". Personlig samtale og forbøn. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirkes lokaler, Stenosgade 4 B, Kbh. Inf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Mandag 16. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø.

Lørdag 21. kl. 18.30 - 20.30: Lux Mundi.
Messe, tilbedelse af eukaristien under rolig musik. Små meditative bønner, refleksioner og stilhed. For katolikker mulighed for skriftemål. Mulighed for personlig samtale og velsignelse for alle. Alle - uanset tro - er hjerteligt velkomne.
Sted: Sankt Annæ Kirke
Dronning Elisabeths Allé 3, 2300 Kbh S

Lørdag 28. kl. 14.30-16.30: Sct Andreas og Sct Therese menighed. Temalørdag i kantinen, Bernstorffsvej 56: Søster Emmas liv: "At blive elsket frem" v/retræteleder Søster Emma Martensen

Februar

Søndag 5. kl. 20.00-22.00: Natkirke, Sankt Andreas, Kollegievej 2, Charl. Lovsang, personlig forbøn, stilhed. Man kan komme og gå som det passer. Fri parkering.

Lørdag 11. februar: Generalforsamling i Ælnoth. Vi starter kl. 12.00 med medbragt mad, derefter generalforsamling for medlemmerne. Efter generalforsamlingen foredrag om Knud Lavard v. Børge Juulsgaard. Sted: Sankt Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15, 1610 København V

Torsdag 9. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. kl. 22.45

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE
SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

www.katolskorientering.dk

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 3 som udkommer

fredag den
10. februar 2012

skal være redaktionen
i hænde senest

mandag
den 23. januar

Venlig hilsen
Redaktionen

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

www.katolsk.dk

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Nye åbningstider:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

Fang læserens opmærksomhed

Med en annonce i Katolsk Orientering når dit budskab ud til mere end 10.000 katolske læsere.

Ring på **tlf. 33 55 60 40**
og hør nærmere om dine muligheder for at blive set i et medie med mening.

Biskoppens kalender

Januar

Lørdag 14. – 21. Caritas, Uganda

Tirsdag 24. kl. 16.30 møde i Forretningsudvalget, Bispekontoret, kl. 19.00 Økumenisk kirkevandring

Onsdag 25. kl. 7.30 Messe i Stella Matutina

Torsdag 26. kl. 10.15 Møde i Økonomisk Råd

Søndag 29. kl. 11.00 Sankt Ansgars Fest, messe i Domkirken, kl. 16.00 Festvesper i Domkirken.

Støtter mindre projekter
www.vincentgrupperne.dk

UDGIVELSESPLAN 2012

Stof til:	som udkommer:	skal være fremme senest:	Fra sognene:
KO nr. 1	fredag d. 13. januar	mandag d. 19. dec. 2011	
KO nr. 2	fredag d. 27. januar	mandag d. 9. januar	februar
KO nr. 3	fredag d. 10. februar	mandag d. 23. januar	
KO nr. 4	fredag d. 24. februar	mandag d. 6. februar	marts
KO nr. 5	fredag d. 9. marts	mandag d. 20. februar	
KO nr. 6	fredag d. 23. marts	mandag d. 5. marts	april (påske)
KO nr. 7	fredag d. 13. april	mandag d. 19. marts	maj
KO nr. 8	fredag d. 4. maj	mandag d. 16. april	
KO nr. 9	fredag d. 25. maj	mandag d. 7. maj	juni
KO nr. 10	fredag d. 22. juni	mandag d. 4. juni	
KO nr. 11	fredag d. 17. august	mandag d. 30. juli	
KO nr. 12	fredag d. 7. september	mandag d. 20. august	
KO nr. 13	fredag d. 28. september	mandag d. 10. september	
KO nr. 14	fredag d. 19. oktober	mandag d. 24. september	
KO nr. 15	fredag d. 2. november	mandag d. 15. oktober	
KO nr. 16	fredag d. 23. november	mandag d. 5. november	
KO nr. 17	fredag d. 14. december	mandag d. 26. november	
KO nr. 1	fredag d. 11. jan. 2013	mandag d. 17. december	

Gud bliver menneske med krop

Om krop og menneske i Det gamle og Det nye Testamente.

Tekst: Benedikte Brisson

TEOLOGI Åh, det lyder lidt specielt, var en af mine venners kommentar, da jeg fortalte, jeg skulle anmelde nedenstående bog. Men sex er faktisk en af grundfortællingerne, som dukker op i alle religioner til alle tider.

Til forskel fra de fleste guder har Jahve, Israels gud i Det gamle Testamente, ingen partner, hustru eller elskerinde (omend man visse steder har dyrket en enhed af Jahve og en frugtbarhedsgudinde). Til gengæld fremhæves det gang på gang, at det er positivt, at mand og kvinde er skabt med hver sin krop og deler glæden ved forskelligheden.

Kristendommens uomgængelige hovedsag er, at den partnerløse Gud bliver menneske med krop. Jesus Kristus er ikke en svævende åndeskikkelse, han både spiser og drikker, han bliver træt og sover, han græder med rigtige tårer som et menneske. Og tilmed lærer kristendommen, at mennesker skal opstå, ikke som engle eller spøgelser uden krop, men netop med krop.

I det 2. århundrede, da Irenæus skriver mod kætterne, er noget af det, han angriber, deres nedvurdering af den fysiske krop som skabt af en ond modgud. Om de derfor plager kroppen med forskellige lidelser eller går i den modsatte grøft og holder promiskuøse partyer er ligegyldigt for Irenæus, begge dele er kætteri og fornægtelse af Gud som skaber af hele mennesket i sit billede. Vor tids syn på hvad tidligere tider mente, er præget af, at vi ser de gamle gennem et filter. Og det er svært at komme om bagved de seneste århundreders forskrækkelse for kroppen og seksualiteten.

Det er ikke kun et problem for katolikker, for sådan var den pæne borgerlige moral i Europa: I 1800-tallet: var sex simpelthen noget snavs, pæne mennesker skulle holde sig fra, i hvert fald officielt. Nogle smådrenge har alvorligt troet, at kvinder i krinoline var massive fra livet og ned.. og det er ikke sikkert, de blev meget klogere, når de som voksne aldrig så deres hustru afklædt - heller ikke i intime situationer.

Og pigerne... ja, hvis de fik nogen oplysning, gik den i store træk ud på, at sex var en pligt og ikke en nydelse.

Der har været tendens til at fordømme synder udført med kroppen som særligt slemme. Men i Det nye Testamentes lastekataloger står seksuelle synder aldrig alene, men sammen med advarsler mod gerrighed. Det er dog forunderligt, at også Den katolske Kirke med en så udførlig liturgisk koreografi og brug af kropslige elementer som korstegning og knælen kan fremstå så kropsforskrækket.

Med Vatikan II blev der åbnet mulighed for et kig gennem forhænget til det, der dybest set er kristendommens holdning til kroppen, at den er en gudgivet, værdifuld gave. Der har været og er stadig tendens til at overbetone sex udelukkende for forplantningens skyld, men det er faktisk ikke det, de gamle sagde. Og nu er der så kommet en gennemtænkt introduktion til kroppens teologi. Man kan så glæde sig til, at vores børn virkelig får det positive syn på kroppen, som Bibelen og Irenæus og Johannes Paul II lægger op til her.

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 1
13. januar 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering

ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST

POST PP DANMARK

”Som mand og kvinde skabte Han dem”

Flot og glad bog om glæden ved kroppen.

Tekst: Benedikte Brisson

TEOLOGI Jeg vidste det jo egentlig godt. At den gamle, svage Johannes Paul II med rollatoren langt op i alderen havde brugt sin krop aktivt. Til sport og friluftsliv og den slags. Måske havde jeg også læst et sted, at han havde spillet teater i sine unge dage.

Men jeg anede ikke, at han også havde gjort sig teologiske overvejelser om, hvad meningen er med menneskets krop. For er det ikke meget langt fra helgenkåringer, verdenspolitik og messer?

Det viser sig, at han allerede inden han blev pave, havde en bog om kroppens teologi næsten klar til udgivelse. Afsnittene i bogen brugte han i forbindelse med sine onsdagsaudienser omkring 1980, og nu har svenske søster Sofie gjort hans tanker om kroppens teologi tilgængelige for et bredere publikum.Det er en klar og flot bog med fine pointer: at fornægte kroppen er hverken kristent eller kyskt (kyskt betyder nemlig ikke kedeligt), at leve kristent med sin krop er at bruge det til det, der var meningen, en genoprettelse af skabningen. Det handler ikke (kun) om at bruge kroppen til at få børn med, kroppen har også værdi og mening i sig selv.

Bogen er som en trefløjet altertavle - eller en billedbog. Hvert nyt opslag, hvert nyt billede viser et nyt aspekt af historien. Faktisk lidt som juleikonen, hvor der sker mange forskellige ting samtidigt, der tilsammen danner et større billede. Med udgangspunkt i centrale Jesusord bruges Det gamle og Det nye Testamente gensidigt til at tolke og forstå hinanden.

I skabelsesberetningen fortælles det, at mennesket er skabt med krop som mand og kvinde. Også om kroppen siger Gud, at det er godt. Kroppene er en ikon af gudbilledligheden. Kærlighedens væsen er altid at ville give sig selv - modtage den anden.

Og ligesom Gud på en måde træder ud af sig selv for at elske og skabe, er det meningen, at mennesket skal træde ud af sig selv for at blive ét (ikke ens, men et) med et andet menneske.

Syndefaldet handler ikke om, at Adam og Eva nu pludselig opdagede sex. Nej, det handler om, at lysten til at give sig selv til den anden blev perverteret til at ville æde den anden - at bruge den anden til sit eget formål, aldeles uden at ”kende”, som de før havde gjort.

Til sidst i opstandelsen er kroppen ikke

noget, der forbedres væk. Der er det bare Gud, der er kærlighedens mål. Man holder heller ikke op med at være mand eller kvinde, fordi man lever i cølibat. Man tager faktisk sin krop med ind i klosteret og skal lære at leve med den der. Og forresten, så ER Guds rige ikke cølibatet, men cølibatet er et tegn i verden på, hvordan det bliver i Gudsriget, når Gud er målet for kærligheden.

Skabelsens sakramente, mandens og kvindens forening og gensidige given sig til hinanden er på samme måde en forsmag på, hvordan det vil blive engang, når Kristus bliver alt i alle. Forholdet mellem mand og kvinde er hele tiden et billede på, hvordan Gud elsker - hvordan han elsker sine mennesker og hvordan kærligheden er drivkraften i Treenigheden. Lige som Gud ”går ud af sig selv” for at skabe verden, ligesom han sender sin Søn ind i tid og rum, sådan skal manden og kvinden give sig selv til hinanden som et tegn på den guddommelige kærlighed.

Der er ingen tvivl om, at det her handler om kroppe, der mødes. Der er ingen unødig åndeliggørelse eller omsvøb her. Helligånden forlader ikke kroppen under samleje, står der udtrykkeligt. Kroppen og kønnet og de seksuelle følelser er skabt og villet af Gud, som så, at det var godt.

Kan det her så lade sig gøre i virkeligheden, når bogen er læst og hverdagen trænger sig på? Hvordan lever man med sin krop på kristen vis?

Her forekommer det mig, at bogen mod slutningen bruger for meget krudt på at advare mod p-piller og anden form for ”unaturlig” prævention. Det var måske sådan, verden så ud for 30 år siden, da Johannes Paul II skrev sin bog, men i dag er der nok forholdsvis flere, der oplever kriser i kærligheden og i forholdet til egen krop, netop fordi de ikke kan få de børn, de gerne vil.

Jeg er heller ikke helt sikker på, at det ideelle forhold mellem mand og kvinde som et billede på den indbyrdes kærlighed i Treenigheden umiddelbart kan udfoldes i det helt almindelige ægteskab med fuldtidsjob og børnehentning og hvad der ellers er at tage hensyn til. Måske skal man øve sig meget mere i kærligheden, ligesom man skal øve sig for at blive god til at danse eller synge eller stå på ski.

Smukt og nyt og anderledes er det i hvert fald. Det er en rigtig flot bog. En glad bog om glæden ved Guds kærlighed og glæden ved kroppen. Der er så mange guldkorn i den, at det bedste er selv at læse den. Måske kunne man lave en studiekreds, hvor man gennemgik den afsnit for afsnit. Og så er det jo kun en introduktion til kroppens teologi... der kan komme meget mere efter en introduktion..

Syster Sofie O. P.: Till man och kvinna skapade Han dem. En introduktion till Kroppens teologi. Artos 2011, Skr 224.

Nr. 2.
27. januar 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Nye kardinaludnævnelser forstærker europæisk dominans

22 nye kardinaler udnævnes ved næste konsistorium.

Tekst: Lisbeth Rütz

ROM ”Man må spørge sig selv, hvorfor hellighed og forbilledlighed med hensyn til livsførelse koncentreres i så høje doser i paladserne på Vatikanets side af Tiberen mens de i stedet er mindre lette at opspore blandt de biskopper, der leder verdens bispedømmer.”. Sådan kommenterer vatikanisten Andrea Tornielli i sin blog ”Sacri Palazzi” udnævnelsen af de 22 nye kardinaler, der ved det kommende konsistorium den 18. - 19. februar vil modtage den røde biretta af pave Benedikt XVI.

Tornielli er en blandt flere, der har kritiseret, at kardinalkollegiet fortsat er så udpræget eurocentrisk og kuriedomineret. Mange har rejst det spørgsmål, om man ikke netop burde tilgodese Afrika og lande, hvor de kristne kæmper en heroisk kamp for at overleve.

Konsistoriet vil være det fjerde under pave Benedikts pontifikat. Som ved de tre forudgående konsistorier er der fulgt den uskrevne regel, at indehaverne af de højeste poster i kurien og store italienske bispedømmer tilgodeses med kardinaludnævnelser. Derudover er to ledere af pavelige råd, Francesco Coccopalmerio og Antonio Maria Vegliò blevet udnævnt.

18 af de nye kardinaler vil være under 80 og dermed berettigede til at deltage i det konklave, der skal vælge den næste pave.

Det nye kardinalkollegium vil dermed komme til at bestå af 214 kardinaler. 125 af dem vil være under 80. Med de nye udnævnelser overskrides den grænse på 120 konklaveberettigede, der i 1970 blev fastsat af Paul VI. 16 af de nye kardinaler kommer fra europæiske lande, en er brasilianer, to kommer fra asiatiske lande og tre fra Nordamerika. Den største gruppe blandt kardinaler med stemmeret vil fortsat være europæerne med 67. Derefter følger Latinamerika med 22 kardinaler med stemmeret. Ser man på enkeltlande, er italienernes stilling styrket blandt kardinalerne. Italien har fået syv nye kardinaler, og med 30 italienske kardinaler vil næsten hver fjerde kardinal med stemmeret være italiener. Derefter kommer USA med 12 kardinaler. Italienerne udgør med 21 (30,1 %) den største nationale gruppe blandt de 68 kardinaler med stemmeret, pave Benedikt har udnævnt. 28 eller 41,2 % af kardinaler med stemmeret, udnævnt af Benedikt XVI er kuriegejstlige. Skønt Afrika er det sted, hvor Kirken vokser hurtigst, er dets andel af kardinaler helt nede på 8,8 % – nogenlunde det samme som under Johannes Paul II og Paul VI. Pave Benedikt har indtil nu kun udnævnt 7 kardinaler med stemmeret fra Latinamerika. Forgængerne Johannes Paul II og Paul VI udnævnte henholdsvis 35 og 18 fra dette kontinent. I sine udnævnelser har pave Benedikt gjort en undtagelse fra regelen om, at man ikke udnævner en ny kardinal i et bispedømme, hvor forgængeren, der også er kardinal ikke er fyldt 80 endnu. Han har udnævnt ærkebiskopperne af New York (Timothy Dolan) og Prag (Dominik Duka), men også ærkebiskoppen af Firenze, Giuseppe Betori, hvis forgænger Kardinal Ennio Antonelli er 75. Fire nye kardinaler er over 80. Deres udnævnelse skal ses som en anerkendelse fra pavens side af deres indsats for Kirken. Den mest kendte af dem er jesuitten msgr. professor Julien Ries, professor emeritus i religionshistorie ved universitetet i Louvain, Belgien.

Ærkebiskoppen af New York Timothy Dolan er blandt de nyudnævnte kardinaler.
Foto: Today´s Catholic News

Etnisk udrensning af kristne i Pakistan

Landets blasfemilov og islamiske ekstremisme har skylden, siger katolsk parlamentsmedlem.

PAKISTAN Børn voldtages og tortureres, familier afpresses og vidner tvinges til tavshed. Det er virkeligheden for kristne i en række forstæder til Karachi, Pakistans største by.Et katolsk medlem af det pakistanske parlament kommer med disse chokerende oplysninger til nyhedsbureauet Fides. Overgrebene har fundet sted gennem flere måneder i forstæderne EssaNagri, Ayub Goth og Bhittaiabad og bliver begået af islamiske ekstremister. De kristne familier tør ikke anmelde overgrebene af frygt for repressalier, siger parlamentsmedlemmet. Alene i sidste måned var der rapporter om 15 voldtægter mod kristne piger, oplyser Fides. I EssaNagri holdes bortførte kristne børn indespærret i celler, hvor de udsættes for tortur. Gidseltagerne kræver op til 100.000 rupees i løsepenge og er familierne ikke i stand til at betale, udsættes børnene for grov tortur. Som følge af volden har et stort antal kristne familier det sidste halve år valg at forlade Karachi. Målet er ifølge parlamentsmedlemmet en form for etnisk udrensning af de kristne fra området. I et rapporteret tilfælde tvinges piger fra nødlidende kristne familier ind i prostitution. Selv om myndighederne var været vidende om at dette fandt sted, har de endnu ikke reageret.

Pakistans kontroversielle blasfemilov skaber forsat strid såvel internt i Pakistan som internationalt. Landets religiøse mindretal er i stigende grad genstand for overgreb og vold fra islamiske fundamentalister. Ifølge nyhedsbureauet Fides var blasfemiloven sidste år skyld i, at mindst 161 personer blev dømt og ni personer dræbt efter at have været anklaget for blasfemi. ”95 % af disse anklager var falske”, siger en muslimsk advokat, der ønsker at være anonym af sikkerhedsmæssige grunde.

Ifølge en asiatisk menneskerettighedskommission har ”Pakistan ikke evnet at sikre menneskerettighederne for landets borgere”.

Med Caritas i Uganda

Biskop Czeslaw i Afrika for første gang.
Læs mere side 2

Bøn

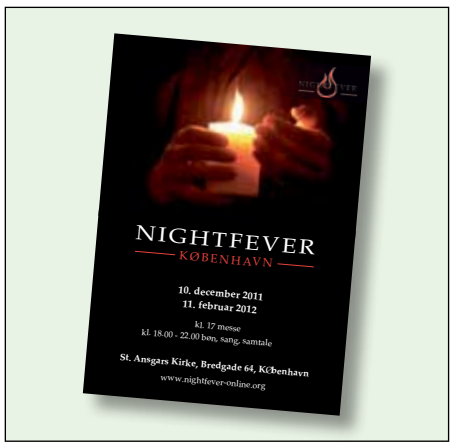

Nightfever møder kirkefremmede på en ny måde.
Læs mere side 4

Kristenforfølgelser

Kristne er mere forfulgt end nogensinde.
Læs mere side 6

Kirkemusik

Erling Rasmussen fylder rundt.
Læs mere side 8

Leder

Gå ud på gader og stræder…

I begyndelsen af året mødtes kirkelige ledere fra tolv store europæiske bispedømmer i Rom for at lægge sidste hånd på et nyt evangeliseringsfremstød med navnet 'Metropolitan Missions'. Frem til påskedagene er det meningen, at arrangementer i ærkebispedømmerne Barcelona, Budapest, Køln, Dublin, Lisabon, Liverpool, Paris, Torino, Warszawa, Mechelen-Bruxelles og Wien skal stille skarpt på, hvad det vil sige at være kristen og hvad det vil sige at være Kirke.

Det nye tiltag ligger i forlængelse af initiativer i flere europæiske lande, hvormed Kirken i disse år forsøger at nå de 'kirkefremmede' eller døbte, som kun har en perifer eller ingen tilknytning til det kirkelige fællesskab. Et sådan initiativ er fx 'Nightfever', der afholdes for anden gang i Danmark den 11. februar i domkirken i København.

"Nightfever kan være en måde at møde de kirkefremmede på. Når folk ikke kommer i kirken, må vi ud af kirken for at finde dem", forklarer kapellan Andreas Süβ, der var med til at arrangere det første Nightfever i Bonn i 2005. Som man kan læse i dette nummer af KO, rammer konceptet en længsel hos især unge mennesker, og Nightfever afholdes nu med stor succes i Tyskland, Østrig, Schweiz og Holland. Alene i Køln kommer der op til 3.000 mennesker hver gang Nightfever holdes.

Et andet initiativ – 'Lux Mundi' – blev startet i 2010 af Annette Skærbæk Hansen og Denice Jørgensen i Skt. Annæ Kirke med fokus på de katolske sakramenter.

Pave Benedikt har gentagne gange under sit pontifikat peget på nyevangelisering som et af Kirkens vigtigste anliggender. I 2010 tog han skridt til oprettelsen af Det pavelige Råd for nyevangelisering og senere på året, i oktober, har paven indkaldt til bispesynode med nyevangelisering som det overordnede tema. Og samme måned begynder 'Troens År' – som ifølge paven bliver en gunstig anledning for de troende til på en dybere måde at forstå, at kilden til den kristne tro "er mødet med en begivenhed, en person, der giver livet en ny horisont og en afgørende retning".

Alle de nævnte tiltag peger i samme retning. Troen er ikke bare er et personligt anliggende, men er også en invitation til fællesskab; et sandt fællesskab, som så mange mennesker higer efter og som Kirken kan tilbyde. For at bruge en analogi, som stammer fra Missio Danmarks direktør, diakon Kaare H. Nielsen, består Kirken både af et kirkeskib og et tårn. Kirkeskibet samler den lokale menighed, som har brug for fornyelse og fordybelse i troen, mens kirketårnet symboliserer menighedens og den enkelte kristnes ansvar til at være et tegn på Gud i denne verden, så folk begynder at spørge: 'Hvad er meningen med vort liv?'

Vor kristne tro afhænger af, at den deles med andre. Så vokser den. Men som kristne er det også vigtigt, at vi er i stand til at se udover vores egen (kirkelige) horisont og kan se troen i samspil med omverdenen og de søgende mennesker, der lever uden for Kirkens fællesskab.

Ethvert mennesker har behov for at leve et liv ud fra en dybt rodfæstet identitet og alle har en dyb længsel efter samhørighed og fællesskab. Som troende må vi altid huske på, at troen har en konsekvens og at vi ikke kun er Kirke for hinanden, men også for de mange søgende, der i dag står udenfor Kirkens fællesskab.

Evangelisering har gennem to tusinde år været en af Kirkens vigtigste opgave. Denne opgave er ikke blevet mindre aktuel i dag – med eller uden tiltag som 'Metropolitan Mission', 'Nightfever' eller 'Lux Mundi'.

Niels Messerschmidt

Fattigdommen er slående

Biskop Czeslaw på besøg i Uganda.

Tekst: Jann Sjursen, Uganda

CARITAS "Det har været lidt af en øjenåbner". Det siger Biskop Czeslaw, der allerede efter et par dages besøg i Uganda er proppet med indtryk. Det er ikke bare første gang, biskoppen er i Uganda. Det er også første rejse til Afrika. "Fattigdommen er slående, og der er bestemt ikke noget romantisk over det. Det er benhårdt arbejde fra meget tidlig morgen til sen aften for især kvinderne."

Biskop Czeslaw er i Uganda på invitation fra ærkebiskoppen i Kampala, Cyprian Lwanga. I forbindelse med FN's klimatopmøde i København i 2009 var ærkebiskoppen i København. Han ledede delegationen fra Caritas Internationalis og var Biskop Czeslaws gæst. Ærkebiskoppen prædikede desuden i Domkirken i forbindelse med festmessen i anledning af COP 15.

Program for Afrika

Caritas Danmark har længe arbejdet i Uganda med bæredygtig landbrugsudvikling. Det er det største landeprogram, som fra februar skal føres over i et Afrikaprogram støttet af DANIDA med i alt kr. 49,5 mio. over tre år. Ud over aktiviteter i Uganda inkluderer programmet også arbejde i Zimbabwe og Niger.

Biskoppens besøg i Uganda er en mulighed for at få et førstehåndsindtryk af Caritas Danmarks arbejde i Afrika. Det gælder også for bestyrelsesformand Jan Lange, der ligesom biskoppen også for første gang er i Afrika.

"Det er en utrolig stor oplevelse for mig. Nu har jeg hørt og læst om Caritas' udviklingsaktiviteter i Afrika i over 15 år i forbindelse med mit bestyrelsesarbejde. Så er det fantastisk at få lov til at se det i praksis. Caritas' partnerorganisationer udfører et stort arbejde. Det er opløftende i mødet med bønderne at se, hvordan deres levevilkår helt konkret er blevet forbedret. Jeg glæder mig over, at vores hjælp fra Danmark nytter. Det gør en forskel – ofte en stor forskel!"

Biskoppens stilling anderledes

At være biskop i Uganda folder sig lidt anderledes ud end at være biskop i København. Respekten for embedet kommer ganske enkelt til udtryk på en anden måde både i samfundet generelt og inden for Kirken. Det har da heller ikke undgået Biskop Czeslaws opmærksomhed:

"Det er en helt anden opfattelse af bispeembedet og af autoriteter i det hele taget. På godt og ondt. For en dansk katolik kan distancen godt forekomme at være lige vel stor. Men man skal ikke tage fejl. Biskopperne bruger meget tid på at tale med folk og modtage besøgende af enhver slags. De er i praksis meget tæt på befolkningen uanset de lidt formelle former."

Kvindernes stilling

Caritas Danmark arbejde i Uganda og generelt går ud på at hjælpe fattige bønder til at dyrke jorden bedre og med et mere varieret afgrødevalg. Familierne opnår flere og sundere fødevarer. Naturgødning øger også produktionen og dermed bøndernes indtjening. Når bønderne tilmed bliver organiserede, lidt som vi kender det fra den danske andelsbevægelse, så begynder udviklingen for alvor at tage fart.

"Der sker noget i lokalsamfundet, når bønderne begynder at organisere sig. Og det handler ikke kun om landbrug", siger Jan Lange, der har hæftet sig ved, at kvindernes stilling ændres. "Både i familien og i lokalsamfundet ændres kvindes stilling gradvis. Respekt og ligeværd for en bredere konkret betydning."

Læs mere om biskoppens besøg og se flere billeder på *www.caritas.dk*

Sammen med medarbejdere fra Caritas Lugazi.

Biskopperne opfordrer til dialog i Det hellige Land

Efter bispekonferencernes besøg til Det hellige Land i den 8.-12. januar 2012, har de udsendt nedenstående erklæring.

DET HELLIGE LAND "Vi, biskopperne i Koordinationsgruppen for Det hellige Land, har mødtes i Det hellige Land siden 1998 for at vise solidaritet med det lokale kristne samfund og for at deltage i den lokale Kirkes pastorale liv. Mens den tro, vi møder hos de kristne i Det hellige Land, er til inspiration for os alle, har vi gentagne gange hørt og har selv set, hvordan besættelse og usikkerhed, frygt og frustration præger folks liv over hele landet.

At give den anden part skylden, er at fralægge sig ansvaret og er mangel på lederskab; det lederskab, befolkningen har så desperat brug for. Vi har hørt og gør denne overbevisning til vor egen: at være pro-israelsk er også at være pro-palæstinensisk. Dette betyder at gå ind for retfærdighed for alle, og de sande frugter i den henseende er en varig fred.

Vi anerkender vigtigheden af, at dialogen mellem de palæstinensiske myndigheder og Israel genoptages. Vi gentager pave Benedikts ord til det diplomatiske korps den 9. januar, hvor han udtrykker håb om at denne dialog 'må forsætte og føre til en varig fred, der garanterer de to folkeslags ret til at bo i sikkerhed i suveræne stater og inden for sikre og internationalt anerkendte grænser'.

En forhandlingsløsning er bydende nødvendig

Denne dialog trues og undermineres af ekstremisme og intolerance mod den anden, hvis kendetegn i form af holdninger, fordomme og handlinger er åbenbare for alt for mange i verden i dag. Denne bekymring gælder for begge sider og vi appellerer til tolerance og et modigt lederskab, som er i stand til vise tilgivelse og ydmyghed, og som kan fremme en fredelig sameksistens.

Trods de alvorlige problemer, vi har hørt og set i år, giver vor tro os et håb og der er flere tegn på dette håb: kirkesamfundenes deltagelse i Mellemøst-synoden; det stigende antal pilgrimme; det interreligiøse samarbejde og venskab, vi erfarede i Galilæa og som er et eksempel for os alle; byggeprojekterne hos Det latinske Patriarkat og Det hellige Lands vogtere; de katolske organisationers humanitære indsats, ligesom en række andre praktiske, uddannelsesmæssige og kulturelle initiativer for at hjælpe lokalsamfundet. Alle disse tiltag opmuntrer og støtter vi. Fremfor alt blev vort håb næret af de vidnesbyrd fra de kristne samfund, vi mødte og med hvem vi fejrede vor tro i Gaza, Nablus, Jerusalem og Galilæa.

Vi anerkender også de fremskridt, der er sket i forhandlingerne mellem Israel og Den hellige Stol og vi håber på en snarlig løsning.

Politiske ledere fra begge sider og fra vore egne lande har brug for at vise mod, beslutsomhed og opfindsomhed, så flertallets simple håb om en fredelig sameksistens kan virkeliggøres. Trods trofasthed mod deres egen livsform bør jøder, kristne og muslimer sikre, at der altid hersker en dyb åbenhed overfor hinanden. Må Gud velsigne alle folk i Det hellige Land!"

Emmausbevægelsen grundlagde mange fællesskaber over hele verden. Dette udaterede billede er formentlig taget i Sydamerika. Foto: Centre Abbé Pierre Emmaus Esteville.

”Først hjælpe dem, der lider mest”

For 100 år siden blev en af alle tiders populæreste franskmænd født.

Tekst: Max Ulrich Klinker

PORTRÆT 2012 er kun begyndt, men snart begynder markeringen af 100-års jubilæet for en af Frankrigs mest populære, hvis ikke ligefrem den populæreste personlighed. Det handler om en ydmyg og samtidig gennemtrængende capucinermunk. Han blev født med det borgerlige navn Henri Groués i en formuende familie i Lyon. De fleste kender ham som Abbé Pierre.

Stort set uafbrudt siden 1950´erne placerede franskmændene ham allerøverst på listen over afholdte personer, indtil han selv få år før sin død i januar 2007 insisterede på at blive slettet: Nu kunne han ikke udrette mere, der kunne stå i overensstemmelse med placeringen, syntes han. Og da han døde, ønskede det officielle Frankrig med præsident Chirac i spidsen at udnævne dødsdagen til en national sørgedag; den største anerkendelse, man overhovedet kan opnå i republikken. Men det var ikke i Abbé Pierres ånd, og familien frabad sig det. Salomonisk aftalte man, at han dog fik en statsmandsbegravelse. Den fandt sted i en stuvende fuld Notre Dame-katedral i Paris. Abbé Pierre drog afsted på sin ”grandes vacances”, som han omtalte døden.

Repræsentanter fra samtlige religioner i Frankrig lagde en symbolsk gave ved Abbé Pierres castrum doloris i kirken. Tidligere præsidenter, ministre, flere udenlandske statsoverhoveder, men først og fremmest var de til stede, som stod Abbé Pierres hjerte nær; de fattige, de hjemløse, de ulykkelige.

Da lynet slog ned i abbé Pierre

Som ung læste Abbé Pierre danske Johannes Jørgensens store hagiografi fra 1905 om fransiskanermunken Franz Assisi. Bogen udgives fortsat på mange sprog. Efter sigende var den en så bevægende oplevelse at læse, at Abbé Pierre fik sit kald. Det var et ”coup de foudre” (dk: lynnedslag), som han udtrykte det. I 1938 blev han præsteviet efter at have været munk siden 1931.

Stor indsats i modstandsbevægelsen

Han var alt andet end salvelsesfuld eller spagfærdig. Lige fra begyndelsen af Anden Verdenskrig var han med: Først deltog Abbé Pierre med titel af underofficer som koordinator for troppe- og materieltransporter, og efter Frankrigs nederlag, blev han mere og mere aktiv i modstandsbevægelsen. Her blev dæknavnet Abbé Pierre, og det kom til at følge ham resten af livet.

En præst griber naturligvis ikke til våben. Til gengæld bidrog Abbé Pierre på flere væsentlige områder. Mest kendt er at han samlede jødiske børn op, hvis forældre enten var blevet dræbt eller deporteret, og fik dem ekskorteret til sikre lande. Nazisterne greb ham i 1944, men han formåede at flygte via Spanien til Algeriet, som på det tidspunkt var blevet frit. Her fungerede han resten af krigen som feltpræst i den franske orlovsflåde.

For sin indsats blev Abbé Pierre dekoreret med den store orden ”Croix de Guerre avec Palme”, hvorefter han gik ind i politik på en kristen-socialistisk liste. Et stykke inde i valgperioden var det så frustrende ikke at kunne udrette mere end han gjorde, at han skrev til den person som svarer til folketingets formand og meddelte, at han gik sin vej. Og det gjorde han. Det havde man aldrig før set i fransk politik.

Abbé Pierre var forfærdet over de mange hjemløse, fattige og ulykkelige mennesker uden tag over hovedet. Sans Abri Fixe (dk: uden fast ly) forkortet til SDF, omtaler man hjemløse, som Frankrig den dag i dag har alt for mange af. Abbé Pierre opsøgte dem på gader og stræder. Han ville hjælpe. Som indgangsreplik sagde han ofte: ”Hjælp mig med at hjælpe de andre!” Folk kom på benene og gik med den energiske præst. Støt og forholdsvis hurtigt voksede hans projekt. Det kom til at hedde Mouvement Emmaus, jævnfør Lukas, 24,13. Med de penge han indsamlede, satte han de hjemløse til selv at bygge såkaldte Emmaus-huse. De ligger overalt i Frankrig. Her bor alle slags fattige, ældre, unge og børnefamilier i en art kollektiv.

Kvit-eller-dobbelt for de fattige

Vinteren 1954 var den af de koldeste nogensinde og nøden i gaderne ligeledes. Idérig og fuld af medfølelse fik Abbé Pierre samlet penge sammen på mange måder. Bl. a. deltog han i et Kvit-eller-Dobbelt radioprogram, hvor han vandt en formue. Han benyttede lejligheden og senere flere andre til at bede sine landsmænd om at skænke penge til Mouvement Emmaus. Franskmændene lyttede og donerede generøst.

Størst opsigt vakte det, da han modtog et mastodontbeløb på 2.0 mio franc fra selveste Charlie Chaplin med ordene: ”Det er ikke en gave, men en tilbagebetaling, som tilhører vagabonden i mine film”. En anden gren i hjælpearbejdet er Abbé-Pierre-Klunserlejre, som gratis tømmer dødsboer for møbler, som sælges på loppemarkeder.

Igennem flere ungdomsårgange i det meste af Europa har det været populært at tage et ophold som frivillig hjælper i klunserlejrene. Det kan være en god måde at få livet i perspektiv. (En dansk bekendt berettede for mig, at der for at spare kun blev lavet kaffe en gang om ugen, endda i en kæmpe balje. Kaffe på 7. dagen smagte ikke som den på dag 1...).

Tilskuer ved Abbé Pierres begravelse i Paris 2007. Farvel Abbé Pierre – vi holdt så meget af dig. Kampen fortsætter, står der på skiltet, der bæres af en gruppe sultestrejkendende indvandrere uden papirer.

Den bemærkelsesværdige franske lov, der forbyder at sætte boliglejere på gaden i vinterhalvåret, blev til på Abbé Pierres opfordring. Det er en beskyttende foranstaltning for samfundets svageste, selvom loven skaber ikke så få problemer i almindelige franske sager om udlejning. For mange dårlige lejere lukrerer på loven uden at være i den nød, som var Abbé Pierres udgangspunkt.

I et land som Frankrig, der har ikke et socialt sikkerhedsnet så finmasket som i Danmark (selvom mange sociale tilfælde alligevel bliver gemt væk i Tinghøj med en pose guldøl, så de ikke ses i gader og stræder), har Abbé Pierres virke været så godt som overmenneskeligt. Mange hundrede tusinde mennesker har fået deres selvværd igen eller har på anden måde fået hjælp til at kunne forvalte tilværelsen takket være den enestående opgave, han påtog sig.

Selv svagelig og gammel arbejdede Abbé Pierre utrætteligt indtil sin død: ”Først hjælpe dem, som lider mest”, sagde han igen og igen. Gennem livet gav han så meget af sig selv, at han flere gange faldt om af udmattelse. En gang var han endda ved at drukne med et forlist skib og blev meldt savnet i længere tid.

På sit dødsleje den 22. januar 2007 sagde han med et smil: ”Igennem livet har jeg bedt Gud om at lade mig dø ung i Hans tjeneste. Som I ser, lykkedes det ikke”. Abbé Pierre blev 94 år.

Emmausbevægelsen

Grundlagt 1971 i Montréal på grundlag af Abbé Pierres klunsersamfund fra 1949. Emmausbevægelsen udviklede sig i 1970´erne og 80´erne til en international solidaritets- og bistandsorganisation. Bevægelsen er religiøst og politisk neutral. I 1995 havde bevægelsen 375 grupper i 36 lande, fordelt på alle kontinenter med undtagelse af Australien. Bevægelsen har arbejdet i Danmark siden 1963. Her i Danmark er der fem Abbé Pierre inspirerede organisationer - Emmaus-Samfundet, Abbé Pierres klunsere i Ålborg, grundlagt 1970, Genvej til udvikling (1978), Aktion Børnehjælp (1965), Ulandsforeningen Svalerne (1963) samt paraplyorganisationen Emmaus Danmark (1975).

Visitats af kvindelige ordenssamfund afsluttet

Den apostoliske visitation af de amerikanske kvindelige ordenssamfund er nu afsluttet.

USA Den omfattende visitation har varet næsten tre år og i den periode er der gennemført en bred undersøgelse af mere end 350 kvindelige ordenssamfund.

Et markant fald i antallet af ordenskald og teologiske synspunkt hos visse af ordenssamfundenes ledere var nogle af grundene til, at Vatikanet i 2008 annoncerede en apostolisk visitation af kvindelige ordenssamfund i USA.

Vatikanets officielle visitator, priorinde Mary Clare Millea, udtaler til CNA, at visitationen allerede er ved at bære frugt.

”Den opmærksomhed, visitationen afstedkom, har resulteret i en fornyet værdsættelse af ordenernes rolle i Kirken og samfundet, og den har samtidig styrket dialogen og den gensidige forståelse mellem ordenssamfundene i USA”, udtaler sr. Mary Clare Millea.

Priorinden indrømmer samtidig, at processen har været ”udfordrende, men også givende”. Blandt andet har hun mødt nogen modstand fra visse kommuniteter, der stillede sig uforstående overfor formålet med visitationen og derfor ikke ønskede at samarbejde.

”Selv om der er nogle grunde til bekymring over ordenslivet, som kræver Kirkens støtte og opmærksomhed, er den fremherskende stemning blandt ordenssamfundene præget af trofasthed, glæde og håb”, påpeger hun.

Vatikanets visitator sender i disse dage sin omfattende rapport til Kongregationen for institutter for konsekreret liv og selskaber for apostolisk liv i Vatikanet. I den kommende tid vil hun færdiggøre de individuelle rapporter fra samtaler med omkring 400 ordenshuse.

NM

”Udfordrende, men også givende”. Sådan beskriver Vatikanets visitator, sr. Mary Clare Millea, den nu afsluttet visitation af kvindelige ordenssamfund i USA.

Gå ud på gader og stræder...

Nye måder at møde kirkefremmede på.

Tekst: Lisbeth Rütz

BØN Det er weekend. Nogle skynder sig hjem med indkøbsposerne, andre er på vej til en glad aften ude i byen.

Men mange af dem standser uden for kirken. Her står unge studerende to og to og deler fyrfadslys og flyers ud. "Har du lyst til at tænde et lys inde i kirken?", spørger de. En del takker ja til invitationen og går ind i kirkerummet, der er helt oplyst af stearinlys. Der er stille musik, nogle sidder der måske kun nogle få minutter – men mange går op til alteret, hvor de knæler foran Sakramentet eller lægger små sedler med bønner ned i en lille æske.

For kirkefremmede

Dette kunne være 30 forskellige steder i Tyskland, Østrig, Schweiz eller Holland, for Nightfever er en ny form for evangelisering, der retter sig mod kirkefremmede.

"Det hele startede egentlig på Verdensungdomsdagen i Köln 2005. Temaet var: "Vi er kommet for at tilbede Ham" (Matt 2.2). Højdepunktet var vigilien på Marienfeld, hvor hundredtusinder af unge var med til tilbedelse. Den bønsintensitet, vi oplevede der, skulle bare fortsætte, og derfor tog vi initiativet til Nightfever i Bonn", fortæller kapellan Andreas Süß, der 29. oktober 2005 lavede et Nightfever-arrangement i Sankt Remigiuskirken i Bonn sammen med Katharina Fassler-Maloney fra Emmanuelfællesskabet. Egentlig var det tænkt som en engangsbegivenhed – men begejstringen var så stor, at man valgte at fortsætte.

Vi møder dem på gaden

"Nightfever kan være en måde at møde de kirkefremmede på. Når folk ikke kommer i kirken, må vi ud af kirken for at finde dem. Vi møder dem på gaden en fredag eller lørdag aften og inviterer dem til at tænde et lys inde i kirken. Også de kirkefremmede ved med det samme, hvad de skal gøre. De følger bare efter de andre ind i kirken, hvor de ser folk sidde i stilhed på kirkebænkene eller knæle foran Sakramentet. Mange vælger også at tale med en præst eller gå til skrifte, hvis man er katolik. I min egen sognekirke kan jeg sidde en hel lørdag eftermiddag for at tage imod skriftemål, og der kommer måske kun et par stykker. Men her sidder der mellem otte og ti præster i sideskibene, og folk står i kø for at tale med dem.

Vi starter altid med den hellige messe – og derefter har vi tilbedelse fra kl. 19 - 24. samtidig med at vi har gademission. Og der er rigtig mange, som tager imod invitationen. I Köln kommer der op til 3.000 hver gang, der er Nightfever. Mange af dem, der kommer her, har ikke været i en kirke i årevis. Men de har denne længsel i sig efter forsoning – efter at møde den barmhjertige Gud, efter at lade sig berøre af Ham og efter at bede. Vi prøver på at komme dem i møde ved at blande noget klassisk som tilbedelse med stille meditation og enkle sange. Man kommer og går som man vil. Men vi kan kun skabe rammebetingelserne. Forudsætningen for at Nightfever lykkes er teams af unge mennesker der brænder for Kristus, og for at lade sig bruge af Ham", fortæller Andreas Süß.

Længsel efter Gud

"Lad mig bare se hvad det er for noget, tænkte jeg, da jeg tog til Nightfever første gang. Jeg blev begejstret med det samme og kom med i planlægningsgruppen. Gang på gang oplever vi som arrangører denne længsel efter at åbne sig og bede. Selvfølgelig kan vi ikke måle, hvad effekten er; men vi oplever, at mange kommer tilbage og efterhånden hjælper med til at afvikle Nightfever", fortæller Dagmar Wachter, der er ansvarlig for Nightfever i Düsseldorf.

Nu også i København

"Jeg oplevede Nightfever første gang i Köln under mit noviciat", siger Sankt Joseph søster Andrea Wienhuus, der har bragt Nightfever til København. "Det var helt tilfældigt, at jeg kom i kontakt med dem. Jeg tog imod en flyer uden for domkirken, gik ind og var med. Jeg blev enig med en veninde om, at det her måtte vi bare have til Danmark, og vi havde det første arrangement i København før jul. Mit netværk her er jo ikke så stort endnu, så det har været lidt svært at finde hjælpere; men vi fik god respons den første aften af dem der kom, selv om vi gerne ville have været flere.

Vi vil så gerne give den glæde videre, som vi selv har oplevet glæden ved tilbedelse foran Sakramentet", fortæller sr. Andrea. Nightfever retter sig især mod unge voksne under 30; men alle er meget velkomne.

De er den gruppe, der har den svageste kontakt til Kirken og er mest skeptiske over for den som institution. Derfor er det nødvendigt at starte forfra og tænke nyt for at komme i kontakt med denne gruppe.

Den 5. februr er der for første gang Nightfever i Soho i London og den 11. februar i Sankt Ansgars Kirke i Bredgade 64 København. Man starter med messe kl. 17 og slutter kl. 22.

Læs mere om Nightfever i Danmark og andre lande på websitet *www.nightfever-online.de.*

En strid om ord?

Biskop Gran har skrevet en fortrinlig bog om trosbekendelsen gennem de første syv århundreder.

Tekst: Benedikte Brisson

DOGMATIK Credo in unum Deum. vi siger ordene lige godt på latin, dansk og hvilke andre sprog, vi holder messe på, utallige komponister har sat musik til credo, men hvad ligger der egentlig bag de ord, vi kender så godt?

Det har den norske biskop John Willem Gran været optaget af, siden han havde 2. vatikankoncil inde på livet og fik indblik i, hvordan koncilsdokumenter bliver til.

Der var egentlig materiale til en hel lang forskerkarriere i det emne. Men han kom først i gang meget sent i livet, og desværre døde han i 2008, før bogen var færdig. Nu er den så alligevel blevet udgivet med faglig bistand fra patristikeren Karl Johan Skeidsvoll og forord og anbefaling fra biskop Bernt Eidsvig, biskop af Oslo.

Forfatteren regner den nikænske trosbekendelse, den vi bruger i messen, som kronen på trosbekendelserne, for dem er der flere af. Og vi følger denne bekendelse gennem de første syv århundreder af kirkens historie.

Bogen er klart og kronologisk opdelt og rummer et fortrinligt noteapparat. Vi følger Kirken, som den vokser og udvikler sig fra undergrundskirke til statskirke, og denne udvikling kan også følges gennem de variationer, der dukker op i bekendelserne. Er det godt eller dårligt at være martyrkirke og blive forfulgt – eller skaber det bedre muligheder at være støttet af en magtfuld hersker med indflydelse? Har en kejser den indsigt i kirkesproget, der skal til for at komme med præcise definitioner af, hvordan man skal forstå Kristus som både menneske og Gud?

Hvordan forholder man sig i det 7. århundrede til det fremstormende kætteri fra Arabien? Man holder naturligvis kirkemøde. Og præciserer bekendelsen.

Og så er der ordet filioque, der skiller østkirken fra vestkirken. Om Helligånden udgår fra Faderen (som man siger i den ortodokse kirke) eller fra både Faderen og Sønnen, som vi siger hos os. I bogen er et af appendikserne helliget dette problem.

En trosbekendelse er nemlig ikke kun en strid om ord, selv om det kan se sådan ud på 1500 års afstand.

Hermed er vi ved det spørgsmål, der trænger sig på, om trosbekendelser også har relevans og aktualitet for kristne i det 21. århundrede. For J. W. Gran har de. Trosbekendelsen er nemlig både en proklamation af, hvad troens genstand er, og en afstandtagen til, hvad troens genstand ikke er – og ud fra udviklingen i trosbekendelsen er det muligt at sige noget om de kætterier og vranglærer, man aktuelt har skullet forholde sig til.

Bogen er ikke læst på en eftermiddag. Det er klart en lettere tilgængelig og "populariseret" udgave af det, der burde have været et solidt kirkehistorisk værk, men det er en fordel med en vis viden og interesse i emnet på forhånd. Har man det, vil jeg til gengæld varmt anbefale den. Også selv om den er på norsk, for det er meget let forståeligt og letløbende norsk. Læs den og tænk på biskop Gran (og alle de gamle koncilsfædre), næste gang du står i kirken, og præsten i kor med hele kirkens tradition intonerer: Vi tror på en Gud...

John Willem Gran: Kirkens tro. St. Olav forlag 2011. 298 sider. Nkr 298,-

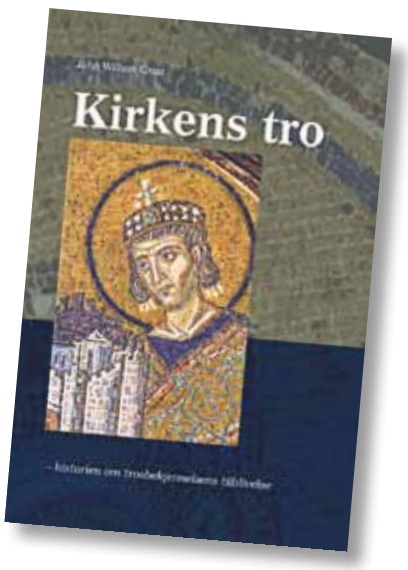

De leger Bibelen ind

BIBELSPIL "Her kommer kortspillet, du slet ikke kan lægge fra dig", skriver Bibelselskabets Forlag om udgivelsen Profetkort til store og små konfirmander.

På kortene er der 40 forskellige bibelske personer. Man kan dyste i kategorierne tro, bibelscore (antal gange personen er nævnt i bibelen), berømmelse og alder. Spillet er udviklet af Folkekirkens Skoletjeneste i Faxe, Stevns og Køge i forbindelse med undervisningsprojektet Bibelens personer.

Det er lærer Sidsel Leth Svensson, teolog Birgitte Krogh og tegner Marie Dyekjær Eriksen, som har udviklet profetkortene.

Et spil koster 99,95. Ved køb af 7 spil er prisen 599,95. En gratis undervisningsvejledning kan downloades på *www.bibelselskabet.dk/undervisning*

LR

Få flere kunder i din forretning!

Med en annonce i Katolsk Orientering når dit budskab ud til mere end 10.000 katolske læsere og potentielle kunder.

Ring på **tlf. 33 55 60 40**
og hør nærmere om dine muligheder for at blive set i et medie med mening.

Velkommen til DUKs arrangementer 2012

Kære forældre

Skynd Jer at melde jeres børn til!

DUKs lejre er en fantastisk mulighed for at møde en masse andre børn og unge, som deler den samme katolske tro. Igennem leg, aktiviteter, katekese og samtaler vil de blive opbygget og styrket i denne tro og komme til en større forståelse af Kirkens lære, også hvad angår etik og moral. Det fællesskab, som der her skabes, kan meget nemt gå hen og få stor betydning for børnenes og de unges senere trosliv.

Som minoritetskirke har vi brug for steder, hvor vi kan møde andre ligesindede katolikker. Dette fællesskab værner vi om på vore lejre. Her foregår det på børnenes og de unges egne præmisser. Her skabes livslange relationer til Gud og os imellem.

Vi glæder os til at se jeres børn på vore lejre!

Tilmelding

Du tilmelder dig ved at udfylde tilmeldingsformularen på hjemmeside: www.duk.dk under "Arrangementer".

Der tages forbehold for, at nogle lejre hurtigt bliver overtegnede, så tilmeld dig hurtigst muligt. Du kan altid se på hjemmesiden, hvor mange der er tilmeldt en lejr.

VIGTIGT: Hvis du fejler noget, som kræver speciel opmærksomhed fra lederne, såsom allergi, at du får medicin eller lignende, så er du forpligtet til at oplyse det ved tilmelding.

Betaling

Du kan betale ved at overføre deltagergebyret til reg. nr. 1551, konto nr. 9083294. Husk at påtegne hvem, der betales for og for hvilken lejr. Du kan også betale kontant på sekretariatet. Såfremt betaling ikke vedlægges tilmeldingen, fremsender DUK et girokort.

Din tilmelding er først gyldig, når du har betalt deltagergebyret. Ved afbud senere end 14 dage før lejren tilbagebetales deltagergebyret
almindeligvis ikke.

For at kunne deltage på DUKs arrangementer skal du være medlem af DUK. Er du ikke medlem, vil du ved tilmeldingen få tilsendt en indmeldelsesblanket samt kontingentopkrævning. Selvom du er fyldt 30 år, kan du godt være medlem, så koster det bare kr. 200,-/år.

Tilskudsmuligheder

For at give alle mulighed for at deltage på en DUK sommerlejr gives en familierabat på 50% fra andet hjemmeboende barn fra 7 - 17 år, som deltager på mikro-, børne-, midi eller juniorlejr. Dette gælder også selvom børnene ikke deltager på samme lejr.

Alle, der deltager på en af DUKs lejre/weekends på Øm, kan søge om tilskud fra Ømferiefonden. For at ansøge skal du bede om at få et ansøgningsskema tilsendt. Du kan også hente det direkte på www.duk.dk.

Ansøgningsskemaet skal sendes tilbage til DUKs sekretariat inden d. 1. maj. Svar på ansøgningerne kommer ca. 3-4 uger efter.

Fællesrejse

Der vil i størst muligt omfang blive arrangeret fællesrejse til alle DUKs lejre. Det koster ikke ekstra at deltage på fællesrejsen. På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst én voksen rejseleder. Rejseplan over fællesrejsen udsendes sammen med deltagerbrevet.

Deltagerbrev

Du vil modtage et deltagerbrev ca. 1-2 uger før lejrens begyndelse. I deltagerbrevet er der praktiske oplysninger, deltagerliste, rejseplan over fællesrejsen, hvad du skal medbringe, navn og adresse på dine ledere samt andre relevante oplysninger.

Spørgsmål? Læs mere på www.duk.dk, eller ring til sekretariatet på 39 20 20 79.

DANMARKS UNGE KATOLIKKER DUK

DUKs aktivitetskalender 2012

Vinter/Forår

1. kommunionsweekender
Hvem: For dig, der skal modtage førstekommunion i 2012.
Pris: Opkrævning og tilmelding via dit sogn.

Region Midt- & Nordjylland:
Hvornår: 20. - 22. januar
Hvor: Øm
Lejrchef: Betina Bølling

Region Sjælland & Øerne:
Hvornår: 20. - 22. januar
Hvor: Colleruphus
Lejrchef: Miriam Garde

Region Fyn & Syddanmark:
Hvornår: 27. - 29. januar
Hvor: Øm
Lejrchef: Chi Le

Katolsk Lederudd.(KLU), Øm
Hvornår: 24. - 26. februar
Hvem: Lederspirer (16 - 25 år)
Pris: kr. 450,- inkl. fællesrejse
Gratis for lejrchefer.
Lejrchef: Kasper Stæger

Firmelsesweekender
Hvem: For dig, der skal firmes i 2012
Pris: Opkrævning og tilmelding via dit sogn.

Region Fyn & Syddanmark:
Hvornår: 2. - 4. marts
Hvor: Horsens
Lejrchef: Kim Tai Nguyen

Region Midt- & Nordjylland:
Hvornår: 16. - 18. marts
Hvor: Aalborg
Lejrchef: Pernille Aagard & Mary Lassen

Region Sjælland & Øerne:
Hvornår: 23. - 25. marts
Hvor: Ringsted
Lejrchef: Andreas Riis

Lejrledelseskursus, Øm
Hvornår: 20. - 22. april
Hvem: Alle sommerlejrledere
Pris: Gratis
Lejrchef: David Sørensen

Ministrantweekend, Øm
Hvornår: 11. - 13. maj
Hvem: For dig, der gerne vil lære at ministrere eller bare elsker det.
Pris: kr. 440,- inkl. fællesrejse
Lejrchef: Bente Palm-Nielsen

Ungdomsretræte i samarbejde med Skt. Joseph Søstrene.
Stella Matutina
Hvornår: 16. - 19. maj
Hvem: 18+ år
Pris: kr. 480,- inkl. fællesrejse
Lejrchef: Sr. Susanne Hoyos

Sommer

Multilejr, Klitborg
Hvornår: 30. juni - 7. juli
Hvem: For alle
Pris: under 2 år: kr. 140,- / 2-6 år: kr. 540,- / 7-15 år: kr. 1.200,- / 16-30 år: kr. 1.300,- / over 30 år: kr. 1.800,-
Lejrchef: Paul Niels Jørgensen

Mikrolejr, Øm
Hvornår: 1. - 7. juli
Hvem: 7 - 10 år
Pris: kr. 1.200,- inkl. fællesrejse
Lejrchef: Rainier H. Jazmin

Børnelejr, Øm
Hvornår: 7. - 14. juli
Hvem: 10 - 12 år
Pris: kr. 1.200,- inkl. fællesrejse
Lejrchef: Line Thérèse Larsen

Pilgrimsrejse, Paris
Hvornår: 7. - 13. juli
Hvem: 18 - 30 år
Pris: kr. 3.500,-
Lejrchef: Michael Høier Clausen

Midilejr 1, Øm
Hvornår: 14. - 21. juli
Hvem: 12 - 15 år
Pris: 1.200 kr.
Lejrchef: David Sørensen

Juniorlejr, Øm
Hvornår: 21. - 28. juli
Hvem: 15 - 18 år
Pris: kr. 1.300,- inkl. fællesrejse
Lejrchef: Christian Elveberg

Familielejr, Øm
Hvornår: 28. juli - 4. august
Hvem: Familier med småbørn
Pris: under 2 år: kr. 140,- / 2-6 år: kr. 540,-/ 7-15 år: kr. 1.200,- / 16-30 år: kr. 1.300,- / over 30 år: kr. 1.800,-
Lejrchef: Alyse Bjørgo

Midilejr 2, Øm
Hvornår: 4. - 11. august
Hvem: 12 - 15 år
Pris: kr. 1.200,- inkl. fællesrejse
Lejrchef: Nicklas Sørensen

Efterår

Efterårslejr (KLU), Øm
Hvornår: 12. - 17. oktober
Hvem: Ledere & lederspirer (16+ år)
Pris: kr. 760,- inkl. fællesrejse

Børneweekend, Øm
Hvornår: 26. - 28. oktober
Hvem: 7 - 12 år
Pris: kr. 440,- inkl. fællesrejse

Midiweekend, Øm
Hvornår: 9. - 11. november
Hvem: 12 - 15 år
Pris: kr. 440,- inkl. fællesrejse

Årsmøde, Øm
Hvornår: 23. - 25. november
Hvad: Årsmødet er DUKs øverste myndighed og lægger linierne for det kommende år.
Hvem: 2 delegerede fra hver lokalforening samt DUKs hovedbestyrelse og udvalg.

Forfølgelse – et grundvilkår for kristenlivet?

De kristne er i dag mere forfulgte end nogensinde.

Tekst: Henrik Ertner Rasmussen

KRISTENFOBI Spørgsmålet, som stilles i overskriften, lyder måske fjernt og uvirkeligt for en almindelig dansk kristen, hvad enten man er katolik, frikirke- eller folkekirkemedlem. Men både i urkirken og oldkirken var der ingen tvivl: Hvis du er kristen, må du indstille sig på, at du vil blive forfulgt, ja, du kan komme til at dø for din tro. Denne bevidsthed lever mange millioner af kristne uden for den vestlige verden i øvrigt med den dag i dag.

Der er et meget klart ord om dette i Paulus' 2. brev til Timotheus, v. 3:

Du derimod har fulgt mig i lære, i livsførelse, i beslutsomhed, i troskab, i langmodighed, i kærlighed, i udholdenhed, i forfølgelser, i lidelser som dem, jeg kom ud for i Antiokia, Ikonion og Lystra. Hvad jeg end har måttet udstå af forfølgelser, så har Herren reddet mig ud af dem alle. Forfulgt bliver alle, som vil leve et gudfrygtigt liv i Kristus Jesus.

Især vers 12 påkalder sig opmærksomhed. Paulus taler om de forfølgelser, han har været udsat for i verset forinden, og han gør opmærksom på, at han indtil da har oplevet, at Herren har grebet ind og reddet ham – hver gang! Men så gør han os opmærksom på, at forfølgelse på en måde er en naturlig følge af livet i Kristus, og her bliver der ikke givet nogen garanti for, at nok skal vi opleve forfølgelse, men Herren vil redde os ud af alle forfølgelser.

Jesus giver også forfølgelse som et løfte blandt mange andre om de velsignelser, en discipel får til gengæld for at følge Jesus.

"Sandelig siger jeg jer: Der er ingen, der har forladt hjem eller brødre eller søstre eller mor eller far eller børn eller marker på grund af mig og på grund af evangeliet, som ikke får det hundreddobbelt igen nu i denne verden, både huse og brødre og søstre og mødre og børn og marker, tillige med forfølgelser, og evigt liv i den kommende verden."(Mark 10, 29) Endvidere bliver der gjort opmærksom på, at forfølgelse er garanteret alle, som vil leve et gudfrygtigt liv.

Forfølgelsen og martyriet bag jerntæppet

Da jeg selv blev kristen i 1980, var jeg ikke så lang tid forinden blevet konfronteret med, hvordan tusinder af kristne bag jerntæppet blev forfulgt for deres tros skyld. Jeg havde læst det meste af Det nye Testamente, og jeg stod med spørgsmålet: Nu har jeg besluttet, at jeg egentlig gerne vil følge Kristus, men hvordan gør jeg? –

Jeg ved, at man som kristen skal forvente at blive forfulgt, men hvor mange kristne i Holland (hvor jeg dengang boede) eller i Danmark bliver forfulgt for deres tro? – Hvor er den sande Kristi kirke, hvor de troende er parat til at give deres liv for Kristi skyld? – Den rumænske lutherske præst af jødisk oprindelse, nu afdøde Richard Wurmbrandt, gav mig svaret, da jeg engang hørte ham prædike. Gennem hans forkyndelse og de bøger, jeg læste af ham, begyndte jeg at se, at forfølgelse og martyrium havde fulgt den kristne kirke op igennem historien, og at forfølgelserne i det 20. århundrede faktisk var tiltagende.

Især Stalin og Mao var ansvarlige for mord på millioner af kristne, og for, at tusinder af kristne sad i fængsler og arbejdslejre. Hitler lod heller ikke Den katolske Kirke gå ram forbi. Præster, der advarede mod nazismens gudløse ideologi, kom i fængsel eller koncentrationslejr, og nogle blev dødsdømt og henrettet. Da jeg begyndte at beskæftige mig med den muslimske verden, blev jeg klar over, at der mange steder fandt undertrykkelse og forfølgelse af kristne sted, stort set lige meget, om de kun af navn var kristne, eller om de var bevidste og gudfrygtige i deres daglige liv.

Det mest ekstreme tilfælde er Saudi Arabien, hvor der er mange kristne fremmedarbejdere, men hvor de ikke har lov at bygge kirker, og hvor det religiøse politi braser ind i private hjem og stopper bedemøder eller gudstjenester der og sætter deltagerne i fængsel. Sådanne episoder blev i specialiserede nyhedsmedier ofte omtalt for 10-15 år siden, men de sidste par år har der dog været bemærkelsesværdigt få nyhedstelegrammer om den slags.

Er hinduismen og buddhismen tolerante religioner?

I løbet af de sidste 12 år er der blevet stigende opmærksomhed på, at kristenforfølgelse ikke kun er noget der hører den kommunistiske og den muslimske verden til. Også i den hinduistiske og buddhistiske verden findes der ekstremistiske bevægelser, hvis medlemmer ikke viger tilbage for at udøve bestialsk vold mod kristne og til tider at myrde kristne i et forsøg på at standse udbredelsen af den kristne tro. Både fra Indien, Nepal, Sri Lanka og Burma kommer der til stadighed beretninger om voldelige overgreb mod kristne, og det overrasker mange, for de fleste af os er vokset op med et billede af hinduisme og buddhisme som meget tolerante religioner (sådan vil i øvrigt også mange muslimer gerne præsentere islam).

Muslimer, hinduer og buddhister er da også ofte tolerante over for kristne, der stammer fra familier, der i generationer har tilhørt den kristne kirke. Men hvis én af deres egne går over til kristendommen, giver det ofte store problemer. Det opfattes som et forræderi mod den fædrene arv og dermed mod samfundet som helhed. Dertil kommer den skam, som en frafalden kaster på familien. Familien og samfundet må reagere, i mildeste fald ved at afskære forbindelsen med den frafaldne, i værste fald ved at dræbe denne.

Trosfriheden begrænses

Hvor meget værre må det da ikke være for folk, der bare er en lille smule fanatiske i deres fastholden ved deres fædrene tro, at se på, at tusinder af mennesker bliver kristne i områder, der ellers før har været uberørte af kristen mission. Det vækker modstand, og det synes, som om alle midler må tages i brug for at standse denne nye massebevægelse: Lovgivning, pøbeloptøjer, magtfordrejning, domme på falsk grundlag og tortur er blot et udvalg af de midler, der benyttes. Selv i lande, hvor der er fuld religionsfrihed, som f.eks. Indien, forsøger lovgiverne i mange delstater, så meget som det er muligt uden formelt at afskaffe religionsfriheden, at begrænse retten til at skifte tro.

I islamisk lov er det under dødsstraf forbudt at forlade islam. Dette forbud administreres dog vidt forskelligt fra land til land, men hos muslimer er det ikke en ualmindelig holdning, at den frafaldne fortjener dødsstraf.

Det er dog ikke kun kristne, der er konverteret fra andre religioner, der mærker modstanden mod kristendommen. Mange steder, hvor kristendommen er en mindretalsreligion, er det nok, at individer og lokalsamfund pr. tradition tilhører kristendommen, hvorfor de til stadighed står i fare for at blive angrebet af horder af fanatiske tilhængere af flertallets religion. Det sidste års tids begivenheder i Egypten taler deres tydelige sprog, og revolutionen af 25. januar 2011 har ikke gjort forholdene for de kristne bedre, snarere værre.

Hav omsorg for forfulgte kristne

Som kristne i vor del af verden kan vi kun vanskeligt forestille om, hvordan det må være at leve som kristen i et sådant område. Vi kan måske endda blive anfægtet af, at vi ikke bliver forfulgt. Men snarere end at fremprovokere forfølgelse mod os selv kan vi tænke på de millioner af kristne, der lige nu oplever en umiddelbar delagtighed i Hans lidelse, men som også hellere vil det end fornægte deres Herre og Frelser. "Lider én legemsdel, så lider også alle de andre," hedder det jo i 1. Korintherbrev kap. 12 v. 26. Derfor skal vi tænke på dem og os som et legeme, som vi er lemmer på, og som hedder Kirken, og hvor lemmerne har omsorg for hinanden. Ofte, når jeg møder kristne, der kender til undertrykkelse og forfølgelse på deres egen krop, bliver jeg forsikret om deres forbøn, og de beder ikke om andet, end at vi også beder for dem.

Men vi har også mulighed for at handle ved at yde praktisk hjælp og ved at tale deres sag over for magter og myndigheder. Kirkehistorien har fra tidlig tid eksempler på, at materiel støtte, forbøn og fortalervirksomhed på de forfulgtes vegne går hånd i hånd, der hvor det er muligt. F.eks. skrev Justin Martyr i det 2. århundrede en apologi til kejseren om ikke at acceptere bagtalelsen af kristne uden først at efterprøve, om udtalelserne stemte overens med fakta. Og allerede apostelen Paulus opfordrede til at samle penge ind til urmenigheden i Jerusalem, da den netop oplevede de største trængsler i hans tid.

Forfølgelser koster hvert år mange kristne livet. Her begraves Ishwo Matoka, 69 år, sammen med sine to sønner, Mokhles, 34 år, og Basem, 42 år, i Baghdeda nær Mosul i Irak. Foto: Siryany

Sr. Rut Maria på kirkekontoret.

Petersen eller Pedersen?

Kirkebogen bestemmer, om der skal bruges t eller d. Og så er den også et lille stykke danmarkshistorie.

Tekst: Sr. Rut Schmidt O.S.B., Foto: lisbeth Rütz

KIRKEBOGSFØRING Jeg sidder på kirkekontoret og kigger ud på kirkepladsen. Der er ikke nogen potentielle "kunder" på vej, og blikket vender tilbage til den kirkebog, som ligger foran mig på bordet.

Det er en bog med dåbsbørn, og det er dåb nummer 40 i år, jeg er ved at føre til protokols. Det har sognepræster og degne gjort i århundreder. Det var nemlig allerede Christian IV (d.1648), der i 1646 bestemte, at der skulle føres kirkebøger i alle landets sogne. Sådan en registrering gjorde det nemmere at holde styr på befolkningen, når der skulle udskrives skatter og soldater.

Nu om dage er kirkebogen i Den danske Folkekirke elektronisk, men de anerkendte trossamfund fører stadig "papir"-bøger. Kirkebogen er grundregistreringen her i landet, og de attester, der udstedes på baggrund af den, er juridiske dokumenter.

Derfor er det vigtigt, at de opbevares forsvarligt. Siden 1812 har der været to sæt bøger. Det ene kaldes hovedbøger, det andet kontrabøger. De skulle opbevares hver for sig, og i tilfælde af brand var præsten/degnen pligtig at redde bøgerne før alt andet. Nu opbevares de i brandsikre bokse, men stadig hver for sig. Men hvad nu hvis en bog bliver væk? Jeg har faktisk engang ringet til et kirkekontor og bedt om et opslag – og så var bogen der bare ikke! Nu er det imidlertid sådan, at kontrabogen skal afleveres til Landsarkivet 30 år efter, at den er udskrevet, så den arme degn måtte en tur på Landsarkivet og slå op i den bog, der stod der!

Kirkebogen skal opbevares forsvarligt, men den skal også føres forsvarligt. Det er jo ikke lige meget om et menneske hedder Petersen eller Pedersen. Derfor er der en regel, der siger, at bøgerne skal kontrolleres en gang om året. Med mellemrum bliver de også kontrolleret af en højere instans: I Folkekirken er det den lokale provst, mens det i de anerkendte trossamfund er en arkivar fra Landsarkivet, der kommer. Men det er naturligvis ikke altid, at reglerne er blevet fulgt. Jeg har således kendt et folkekirkesogn, hvor der i begyndelsen af 1960'erne var bispevisitats. Efter visitatsen skrev biskoppen på latin bag i bøgerne, at de skulle kontrolleres, men det blev de først et par årtier senere! Da jeg sad med de bøger, var der en sag om et efternavn, der var så indviklet, at jeg endte med at kontakte vedkommende, for at spørge hvad han selv mente, at han hed. Han svarede og medsendte en kopi af den originale dåbsattest, – og der stod noget helt andet end det, han selv mente! Sagen endte i Kirkeministeriet, og han fik lov til at hedde det, han gerne ville.

Kirkebøgerne er ikke bare juridiske dokumenter, men også kulturhistoriske. På landsarkiverne flokkes landets slægtsforskere på jagt efter deres rødder. I de bøger kan man fx. følge vandringen fra land til by i 1800-tallet. Det var dengang de københavnske brokvarterer opstod med billige lejekaserner, hvor der var sidehuse og baggårdes baggårde. I kirkebøgerne optræder bunkedåb og bunkebryllupper, ja end- og bunkebegravelser. I 1890 var der 15 folkekirkesogne i København og 24 præster, det gav et gennemsnit på 12.000 sjæle per præst. Det har været helt umulige arbejdsforhold. Nogen "bunker" var større end andre. Desto finere man var, desto mindre var "bunken". Sådanne "bunker" har jeg ikke fundet i Skt.Mariæs bøger, men standsforskellen finder man tydeligt i de ældste bøger. Fadderen til et barn er måske Madam Hansen, mens fadderen til det næste er frk. Jensen. Madammen er en kone, mens frøkenen er en dame.

Hvad angår Skt. Mariæ sogn, så er det det næstældste katolske sogn på Sjælland, og der har været ført kirkebøger siden 1893. Sognet er så gammelt, at den ældste hovedbog er afleveret til Landsarkivet. Det er noget der sker 100 år efter, at bogen er udskrevet.

Arbejdsdagen er slut. Kirkebogen kommer tilbage i sin boks; i sikkerhed for tyve og for brand. Et sted i landet findes der et hul i rækken af bøger. For længe siden i et jysk landsogn skulle præst og degn kontrollere bøgerne, men netop den dag brændte præstegården med alt, hvad den rummede inklusive de uerstattelige kirkebøger, så omhu er nødvendig. Det gælder også anno Domini 2011.

De statistiske oplysninger stammer fra Martin Schwarz Lausten: Danmarks Kirkehistorie, 1983, s.275f.

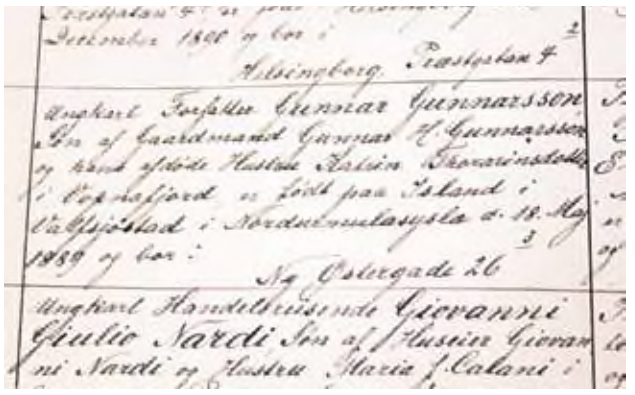

Kirkebogsindføring fra 1928, hvor den islandske forfatter Gunnar Gunnarsson blev gift i Sankt Mariae Sogn.

Hvad har Sankt Andreas bibliotek om vandbærerens tidsalder?

Kommentar til debatten i KO om yoga og kristendom.

Tekst: Kate Toft Madsen Sankt Andreas bibliotek

NEW AGE Yoga, mener mange, er en række fysiske og mentale teknikker, som længe har været brugt indenfor hinduisme (og buddhisme) til at opnå åndelig indsigt.

Nogle vil hævde, at det, som vi kender som yoga i dag, i virkeligheden i høj grad er kommet til Indien fra Europa for omkring 100 år siden; men den gængse opfattelse af yoga er at den stammer fra Indien, hvorfra yoga har spredt sig til resten af verden i de sidste årtier.

Nutidens interesse for yoga kan ses i sammenhæng med begrebet New Age. Den nye æra, der hentydes til, er Vandbærerens tidsalder, som verden ifølge astrologien er på vej ind i. I anden halvdel af det 20. århundrede fængede denne forestilling an hos folk, som håbede på en gennemgribende fornyelse i samfundet. Nogle ser New Age som en social bevægelse, men måske er det mere korrekt at kalde det en strømning karakteriseret ved alternativ religiøsitet.

Vatikanet og New Age

Af forskellige årsager har Vatikanet været kritisk overfor New Age. Vatikanets forbehold kan man læse om i to centrale dokumenter, Letter to the Bishops of the Catholic Church on Some Aspects of Christian Meditation (*Troslærekongregationen, 1989*) og Jesus Christ the Bearer of the Water of Life (*Pavelige Kulturråd og Den Pavelige Råde for Interreligiøs Dialog, 2003*).

Begge dokumenter findes på nettet, url'er hertil vil blive lagt ud på Sankt Andreas Biblioteks hjemmeside. Yoga er ikke noget som fylder meget i de to dokumenter; men det bliver nævnt. Vatikanets chefeksorcist, Gabriele Amorth, som har skrevet to meget populære bøger om sit arbejde som eksorcist, er også kendt for sin udtalelse om, at yoga er satanisk.

Brobyggerne

Som sagt er yoga ikke noget nyt, og inden New Age bølgen kom over Vesten, var der katolikker som interesserede sig for hinduisme, herunder yoga, og spurgte: Kan man slå bro over religionerne? Har hinduisme og katolicisme noget at sige hinanden? Dette spørgsmål har interesseret flere katolske præster, og nogle af dem har brugt deres liv på at forsøge at gøre netop det. Blandt de mest kendte er måske to europæere, som tog til Indien og levede på indisk vis.

Dom Henri le Saux (1910-1973) var en fransk benediktiner munk, som tog til Indien da han var 38 år og blev dybt optaget af hindu filosofi. Han grundlagde Shantivanam ashram. Et ashram er et slags center for retræte og åndelige studier. Pater Henri tog navneændring til Swami Abishiktananda og sammen med en medbroder oversatte han katolsk praksis til indisk: de bar indisk klædedragt, tog indiske navne, og læste messer på sanskrit og det indiske sprog tamil.

Bede Griffiths (1906-1993) var en anden præst, som interesserede sig for indisk religion, Han var brite og benediktinermunk. Efter han var taget til Indien i 1955, arbejdede han sammen pater Benedict Alapatt som var af indisk afstamning, med det formål at etablere et kloster. Bede Griffiths tog navnet Swami Dayananda (*bønnens salighed*). Ad forskellige omveje kom han også til at bo i Shantivanam ashram sammen med Henri le Saux i de sidste år af le Saux's liv. Bede Griffiths efterlod sig et omfattende forfatterskab, og der er skrevet mange bøger om Bede Griffiths.

Komparativ teologi

Også katolske akademikere har beskæftiget sig med hinduismen indenfor disciplinen komparativ eller sammenlignende teologi. De to nok mest kendte er Francis X. Clooney SJ, dr.theol., og professor ved Harvard University, og Raimundo Panikkar (1918-2010). Panikkar blev født i Spanien af en indisk far og en spansk mor. Han var præst, filosofiprofessor, og var medlem af Opus Dei i mere end 20 år før han blev smidt ud af bevægelsen. Derefter var han gæsteprofessor forskellige steder rundt om i verden. I Spanien grundlagde han sit eget forskningscenter for tværreligiøse studier. Panikkar efterlod sig et omfattende forfatterskab. *Se boks'en på Sankt Andreas Biblioteks hjemmeside www.sanktandreasbibliotek.dk for url'er til dokumenter fra Vatikanet, litteraturhenvisninger, og link til bestilling af bøger i bibliotek.dk.*

I begyndelsen var ordet; men så kom musikken...

Vi har alle sammen sunget med på hans melodier – men hvem er manden?

Tekst: Lisbeth Rütz

KIRKEMUSIK ”Nogle vil nok sige, at denne samling ikke er stor kunst, og det skal såmænd nok passe, men 40 års anvendelse af den viser, at den kan bruges”, lyder det med beskeden selvbevidsthed i forordet til ”Lovsyng Herren” – liturgikommissionens udgivelse af vekselsange til alle tre kirkeår. Ordene er Erling Rasmussens. Når han den 11. februar passerer det, de gamle kaldte støvets år, kan han se tilbage på en kæmpearbejdsindsats for kirkemusikken i Danmark.

Men hvem er du egentlig Erling?

”Jeg voksede op på Frederiksberg i en protestantisk familie. Under et ophold på kursusejendommen Sonnenberg i Harzen traf jeg min kone Christl i 1961. Hun kom fra en katolsk familie. Vi lovede hinanden at sætte os grundigt ind i hinandens tro. Derfor begyndte jeg at gå til undervisning hos pastor Bjørn Højbo. Jeg fandt snart ud af, at min tro i grunden altid havde været katolsk, og derfor konverterede jeg. I 1962 blev jeg optaget af pastor Højbo i forbindelse med forlovelsesfesten nede i Tyskland. Jeg kom så til at synge i Sakramentskirkens kor og vikarierede som organist for John S. Lundorf. En dag ringede så Kjeld Geertz-Hansen fra Sankt Ansgar. Vil De være organist her, spurgte han. Ja, det vil jeg da mægtig gerne om ti år sagde jeg. Jeg var jo lige blevet optaget i Kirken, var førsteårsstuderende i musik og følte mig slet ikke klædt på til opgaven. Men det blev som Geertz- Hansen ville. Jeg fik fast ansættelse efter en prøvetid på to måneder, og jeg nåede at få to år med den gamle latinske messe, inden liturgireformerne begyndte.

Komponisten Leif Kayser, der dengang var præst ved kirken, sagde god for mig. Jeg vidste ikke, hvad jeg gik ind til. Den mand var simpelthen utrolig dygtig. Han kunne høre græsset gro. Hver en slåfejl blev registreret og kommenteret nådesløst bagefter.

Ganske kort tid efter at jeg var begyndt, døde pave Johannes XXIII, og der fik jeg min ilddåb. Der skulle jo være stor gregoriansk rekviemsmesse med deltagelse af kongehuset, diplomatiet og mange andre. En af mine første opgaver var også at samle et nyt kor, hvor den senere så berømte operasanger Aage Haugland sang sammen med sin lillebror Stefan og Ole Kongsted, der siden blev organist ved Jesu Hjerte Kirke. De sang sammen med blandt andet Michael Stæger, organisten og komponisten Knud Erik Kengen og organisten Jørgen Ditlevsen.”

Syng dansk var beskeden efter liturgireformerne i 60´erne. Hvordan greb I egentlig det an?

”Jamen det var også svært. ”Prøv at synge på én tone ,” foreslog Geertz-Hansen.

Det gjorde vi så et stykke tid, men det blev man jo hurtigt træt af. ”Prøv at lade tonerne gå lidt op og ned”, foreslog han så, og sådan begyndte det hele. Dengang ville man ikke i domkirken acceptere den nærliggende løsning at erstatte propriumsledene (*messens løse dele – introitus, graduale, alleluja, offertorium og postcommunio*) med salmer, og så var der jo ikke andet for end at gå i gang med at lave melodier selv.”

Og der blev dublikeret...

Dengang i 60´erne var der travlt hjemme hos Erling Rasmussen. I 1965 kom det lille røde hæfte med hans første danske messe. Det lange Credo fra den er stadig med i den nyeste Lovsang. Derefter fulgte propriumsleddene og i 1970 hans anden danske højmesse, der i dag er den mest brugte. I de første pionerår var der gang i spritduplikatoren hjemme hos Erling og Christl, for mange katolske menigheder i hele Danmark kimede ham ned for at have noget at synge efter.

Hvordan ser du på forholdet mellem ord og musik, og hvad skal der til for at lave en god melodi?

”I begyndelsen var ordet står der, og hvor er det rigtigt. For mig er det altid teksten, der bestemmer melodien. Jeg har ingen melodiske ideer ,hvis ikke de hænger på en tekst. Tonerne skal lægges sådan, at de fremhæver den naturlige diktion.

Melodien skal hjælpe teksten, og derfor ville det ikke have nyttet noget – som nogle foreslog – at sætte dansk tekst til de gregorianske melodier. Jeg kan huske, at jeg engang diskuterede dette spørgsmål med Leif Kayser. Han sagde: Ville man nogensinde finde på at lade melodien være sådan, hvis ikke man havde et forlæg? Nej! Så skal man heller ikke gøre det!

Den gregorianske musik hører sammen med latinen. Kirkemusik er funktionsmusik. Derfor var det jo også et indlysende krav, at sangen skulle være let at gå til. Den skulle være smuk, forståelig og til at udføre for et almindeligt kirkekor.

Det er ofte sådan, at de professionelle komponister ikke altid er egnede til det folkelige. Carl Nielsen er en undtagelse. ”

Hvad betød det gregorianske for dig?

”Det var et smerteligt tab at miste den gregorianske sang. I koret var vi jo vant til at synge den søndag efter søndag, og nu skulle den så kun synges ved særlige lejligheder.

I et par år blev latin slet ikke brugt i messen, og det var nok en rigtig beslutning. For hvis dansk og latin havde kørt sideløbende, ville det nye aldrig være blevet indført. Efter nogle år med kun dansk, fik vi så lov til at have latin hver anden søndag. Men det er blevet sværere og sværere at opretholde latinen. Jeg tror den vil forsvinde gradvist. I 1963 var det stadig sådan, at latinen samlede hele verden. Man kunne gå til den samme messe alle steder. Men skal der igen komme et fælles liturgisk sprog, må det blive engelsk.”

Du arbejdede meget tæt sammen med Kjeld Geertz-Hansen i en årrække. Hvordan husker du ham?

”Jeg så ham første gang 1962 til langfredagsliturgien i Sankt Ansgars Kirke. Jeg husker, at improperierne af Lewkovich (*klagesangene der synges under korsets hyldning*) gjorde et kolossalt indtryk på mig.

Han var ikke just nogen diplomat – men han var en mand med en dyb og fast tro – en klassisk, katolsk præstetype som næsten ikke findes i dag. Jeg husker, at han blev kaldt ud midt om natten til en nøddåb.

Da han så spurgte forældrene om hvorfor de havde tilkaldt ham, svarede de: De var den eneste, som tog telefonen. Han kunne fylde kirken, og folk strømmede til hans tirsdagsforedrag, hvor han gennemgik den katolske tro punkt for punkt.

Liturgisk gik han ind for det gamle alter og ville stå med ryggen til menigheden. Det nye alter, som var blevet stillet op efter reformerne kaldte han ”høvlebænken”. Han nægtede at bruge det.”

Da musikfolkene kogte over

I Katolsk Orienterings første årgange efter 2. Vatikankoncil. er der stof nok til en hel afhandling om kirkemusik. Gang på gang kogte musikfolkene over gang i den hidsige debat om den kirkemusikalske udvikling i bispedømmet. For hvad er god kirkemusik? Er det noget alle kan synge med på? Ja, det var der absolut ikke enighed om.

Hvad er din opskrift på bedre kirkemusik i bispedømmet?

”Penge! Man får nu engang det man betaler for. Man kan jo ikke ligefrem sige, at kirkemusikken har nogen høj status i bispedømmet. Mange af vores dygtigste folk spiller i Folkekirken. Det er tildels et spørgsmål om, at mange ikke betaler kirkebidrag. Men hvis det skal blive bedre, skal der flere midler til for at hjælpe og støtte alle dem, der uden den store faglige ballast siger ja til at blive organister rundt omkring i landet.”

Koret i Sankt Ansgars Kirke 1976: Fra venstre: Stefan Haugland, Rolf Tönshoff, Erling Rasmussen, Michael Stæger, Claus Bagge Petersen og Ole Kongsted. Privat foto.

Erling Rasmussen ved orglet i Sankt Ansgars Kirke i 1976. Privat foto.

Erling Rasmussen 2011 i Askov Kirke Foto: Lisbeth Rütz

Erling Elmark Rasmussen:
Født i København 11. februar 1942.
Cand. mag. i idræt, musik og dansk. Underviste i 40 år på Christianshavns Gymnasium.

Organist ved Sankt Ansgars Kirke fra 1963-80, korleder ved Sankt Petri Kirke København fra 1982-88.

I 1994 kirkemusikalsk diplomeksamen fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium.

Komponist af messer og anden liturgisk musik. Har fået udgivet ”Lovsyng Herren”, en komplet samling af Davidssalmer og påskeliturgi samt forspil til alle melodier i Koralbogen (1996), 568 nye forspil til alle salmer i den nye salmebog ligger klar til udgivelse.

I dag aktiv som organistvikar i en række københavnske kirker. Gift med Christl Rasmussen. De har sammen to børn, organisten Bjørn Rasmussen og operasangeren Susanne Elmark og seks børnebørn.

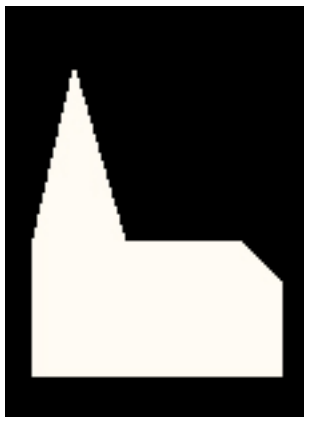

Orientering fra sognene

1.-29. februar 2012

Sidste frist for stof til nr. 4, der udkommer fredag 24. februar og omfatter 1.-31. marts er mandag den 6. februar
Tekst bedes sendt – helst pr. e-mail til:
sognenyt@katolskorientering.dk

På de følgende sider finder du i kortfattet form oplysninger om aktiviteterne i de forskellige sogne samt kontaktoplysninger til sognepræsten og sognets menighedsrådsformand.

For fyldestgørende information om aktiviteterne i det enkelte sogn eller kontaktdata til præster eller diakoner, som er tilknyttet sognet, henvises til sognets egen hjemmeside.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke
Kastetvej 1
Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Sognepræst p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47
E-mail: jude@mail.tele.dk
Om den tamilske sjælesorg se: www.tamilkatolsk.dk
Sognekontoret tlf. 98 79 63 40.
Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74
E-mail: erik.schou@has.dk
Om den tamilske sjælesorg se: www.tamilkatolsk.dk
Messetider i Aalborg:
Søn kl. 8.00 og 10.00, man til fre kl. 17.00
Hver fre rosenkrans kl. 16.15, (ikke 1. fre i mdr.)
Desuden er der:
Den 1. og 3. søn i måneden polsk messe kl. 18.00
Den 2. og 4. søn i måneden engelsk messe kl. 18.00
Den 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00
Den 2. og 4. lør i måneden irakisk messe kl. 12.00
Den 3. lør i måneden filippinsk messe kl. 11.00
Den 3/2 skolemesse kl. 9.00
Den 12/2 trosundervisning efter 10-messen
Den 22/2 Askeonsdag messe kl. 17.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken
Uranienborgvej 5 A.
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messetider i Frederikshavn:
Hver fre tilbedelse af Altrets Sakramente kl. 16.00, rosenkransbøn kl. 16.30 og kl. 17.00 messe.
I fastetiden ændres rosenkransbønnen til Korsvejsandagt. Søn messe kl. 10.00
Den 22/2 Askeonsdag, messe kl. 17.00
Se opslagstavlen og www.katolsk-Frederikshavn.dk/www.katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria
Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messetider i Hjørring:
Søndage: kl. 14.30 messe.
Den 22/2 Askeonsdag messe kl. 19.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke
Møllevej 23
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04,
Messetider i Thisted:
Lørdage i lige uger messe kl. 15.30
Lørdage i ulige uger Ordets liturgi kl. 15.30 med kommunionsuddeling.
Se i øvrigt www.katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerte Kirke
Thorsgade 22.
Hjemmeside: www.katolsk-randers.dk
Sognepræst Thanh Duc Tran
Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59
E-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Tony Richard Christensen
Tlf. 61 65 49 04, e-mail: trc070779@yahoo.com
Messetider
1., 3. og 5. søn kl. 10.00, 2. og 4. søn kl. 15.00, tir-fre kl. 17.00, lør kl. 10.00.
Tilbedelse: en halv time før højmesse og hverdagsmesse.
Skriftemål: 1., 3. og 5. søn kl. 9.30, 2. og 4. søn kl. 15.30, og før hverdagsmessen eller efter aftale.
Guds barmhjertighed: tir kl. 16.30
Korsvej: fre kl. 16.30 (undt. 1. fre).
Jesu Hjerte andagt: 1. fre kl.16.30.
Rosenkrans: ons kl. 16.30.
Februar
Fre 3. kl. 15.00 bibelundervisning, kl. 16.30 Jesu Hjerte andagt, kl. 17.00 hellige messe
Lør 4. kl. 10.00 Guds barmhjertigheds cenakel
Søn 5. Herrens fremstilling i templet. kl. 9.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00-14.00 børneundervisning
Tir 3. kl. 19.00 konvertitundervisning.
Søn 12. kl. 14.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 15.00 højmesse, kirkekaffe med indhold 16.30
Tir 14. kl. 18.30 messe, kl. 19.00 menighedsrådsmøde
Lør 18. kl. 9.00 arbejdsdag
Søn 19. kl. 9.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00-14.00 børneundervisning
Tir 21. kl. 18.00 messe og tilbedelse, kl. 19.00 voksenundervisning
Ons 22. Askeonsdag, messe med askepålæggelse kl. 19.00
Søn 26. kl. 14.30 tilbedelse, kl. 15.00 højmesse, 16.30 kirkeklub

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke
Sankt Leonisgade 12
Hjemmeside: www.sktkjeldskirke.dk
Konst. sognepræst: Josef Minh Quang Nguyen
Tlf. 86 62 36 41 Mobil 51 32 88 96
E-mail nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Asbjørn Nordam
Tlf. 43 53 35 32, Mobil: 24 28 21 22
E-mail: anordam@gmail.com
Messetider:
Man kl. 17.00, tir kl.16.30 tilbedelse, kl.17.00 messe, fre kl.15.00 barmhjertighedens rosenkrans, kl. 15.30 rosenkrans, kl.16.00 tilbedelse, kl.16.30 messe, lør kl. 9.00 messe, søn 1. og 2. søn i måneden højmesse kl. 11.00, 3. og 4. søn i måneden: højmesse kl. 9.00, evt. 5. søn i en måned højmesse kl. 11.00
Ons og tor er præsten i Silkeborg.
Skriftemål: før og efter messen eller efter aftale.
Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Februar
Søn 5. kl. 11.00 messe
Søn12. kl.11.00 familiemesse
Ons 8. og 22. undervisning for 1.kommunikanter og firmander kl. 17.00
Ons 22. kl.16.00 Askeonsdagsmesse
Søn 19. kl. 9.00 messe
Lør 25. kl. 16.00 vietnamesisk messe
Søn 26. kl. 9.00 messe

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke
Østerbrogade 33
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Tlf.: 97 12 43 82
Konst. sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Kontaktperson: Bodil Jensen, tlf. 97 89 14 75
E-mail: bodil1938@gmail.com
Messetider:
Søndag kl. 14.00.

3 | Aarhus og Djursland

8000 AARHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 5054, 8100 Aarhus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne:
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
Kaldæisk menighed: Faris Toma Moshe
Ryesgade 33, 4.th., 8000 Aarhus C., tlf. 61 93 90 93
E-mail: faris_toma@yahoo.com
Menighedsrådsformand:
Marianne Schrøder, tlf.: 86 17 08 75
Sognekontor: tlf. 87 30 70 40
E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk
Skt. Joseph Søstrene: Ryesgade 28.4.th
Tlf. 86 13 81 22.
Messetider:
Søndage: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00
Messe på polsk: søn 5/2 og 19/2, kl. 14.00
Messe på vietnamesisk: søn 12/2 og 26/2, kl. 13..30
Hverdage: man kl. 18.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00 og kl. 19.00 i oratoriet, tor kl. 11.00, fre, kl. 14.30 (vietnamesisk) og kl. 18.00 (dansk), lør kl. 8.00
Jesu Hjerte fre 3/2, kl. 17.00: tilbedelse, lejlighed til skriftemål og Jesu Hjerte messe kl. 18.00
Desuden tilbedelse hver fredag kl. 17.00–17.45
Skriftemål: helst 1. fre kl. 17.00-17.45 eller efter aftale.
Skolemesser: hver tir kl. 8.00 (yngre elever).
Ældre elever: tir 7/2, kl. 8.00
International studentergruppe (Mount Tabor): hver tir kl. 19.00 i oratoriet.
Sct. Thomas fællesskab: hver ons (undtagen 1.on) kl. 19.00 i oratoriet.
Messe med forbøn for de syge: ons 1/2 kl. 19.00 i kirken.
Menighedsrådsmøde: man 6/2, kl. 18.45
Sogneundervisning: lør 4/2 og 25/2, kl. 10.00, familiemesse kl. 12.15.
Konvertitunderisning: hver tor kl. 19.30 i Infobutikken.
Sct. Knuds Seniorklub: 7/2 og 21/2, kl. 14.30.
Lægfranciskaner: man 20/2, kl. 19.30
Samsø: lør 18/2 kl. 14.00 i Ørby kirke.
De syges messe med de syges salvelse: lør, 11/2, kl. 12.00
Derefter samvær med lille anretning i sognegården.
KUF: se www.katolsk-aarhus.dk.
Galleri ved Kirken: man, ons, tor og fre kl. 14.00–17.30.

Skt. Nikolaj Kirke
Frederiks Allé 37, 8000 Århus C.
Præst: p. Moshe Faris
Ryesgade 33, 4.th., 8000 Aarhus C., tlf. 61 93 90 93
E-mail: faris_toma@yahoo.com
Kaldæisk messe: søn 12/2 og 26/2, kl. 12.00

Pindstrup, Sankt Mikaels Kirke
Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., tlf. 87 30 70 42
Kirkeværge: Henry J. Manuelpillai, tlf. 86 99 64 08 eller 50 48 52 47.
Messe: søn 5/2 og 19/2, kl.10.30

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke
Thykiersvej 1, 8500 Grenå
Hjemmeside: www.katolskgrenaa.dk
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf.: 86 42 97 30,
Mobil: 20 98 63 59, e-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Birgit Clausen
Tlf. 86 99 63 54, e- mail: clausen.birgit@gmail.com
Vedr. adgang til kirken: Skierski tlf. 86 30 90 41
Februar
Søn 5. Herrens Fremstilling i Templet, højmesse med lysindvielse og procession kl. 16.00
Ons 8. eukaristisk tilbedelse kl. 16.00-17.00, messe kl. 17.00
Søn 12. højmesse kl. 10.00, derefter Kaffe med Indhold. Vi slutter kl. 12.00
Søn 19. højmesse kl. 16.00
Ons 22. Askeonsdag, messe med askeindvielse og uddeling af askekors kl. 17.00
Søn 26. højmesse kl. 10.00

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi
Maria Hjerte Engen 1, 8500 Grenå.
Tlf.: 86 38 44 88, fax: 86 38 42 06.

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke
Lillelundvej 36
E-mail: kirke@sktpeter.dk
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Tlf. 97 12 43 82
Menighedsrådsformand: Hanna Hoffmann
Præstevænget 243, 7280 Sdr. Felding
Tlf.: 40 36 29 07
Messetider: (HA)(I)
Søn kl. 10.00

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke
Hostrupsgade 16
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: mail@fruekirke.dk
Konst. sognepræst: Quang Minh Nguyen
Tlf.: 51 32 88 96
Træffes i Silkeborg onsdag og torsdag.
E-mail: nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Ole Le Fevre.
Tlf.: 24 22 22 55, e-mail: ole.lefevre@mail.dk
Messetider:
1. 2. og 5. søn kl. 9.00. 3. og 4 søn kl. 11.00, ons tilbedelse kl. 17.00, messe kl. 17.30, tor tilbedelse kl. 16.30, messe kl. 17.00.
Messe hos Jesu Små Søstre i Øm kl. 19.30, fre rosenkrans kl. 16.00
Februar
Søn 19. familiemesse kl. 11.00. Kirkekaffe i menighedssalen efter messen.

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke
Nørregade 19-21 A, tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst Jan Ophoff O.Præm. tlf. 75 82 08 93
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand:
Carl Daniel Frost-Jensen,
Ny Havnegade 48, 8700 Horsens
Tlf. 51 21 87 31, e-mail: cdfj@sol.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn kl. 9.00 **(OBS ny messetid!)**, lør kl. 16.00
Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke
Fjellegade 2, tlf.: 75 82 08 93
Hjemmeside: www.sct-norberts-kirke.dk
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Charlotte Bech
Andreas Nielsensvej 14, 7100 Vejle
Messetider (HB2)(I)
I februar måned er messetiderne følgende:
Man ingen messe, tir rosenkrans kl. 16.30, messe kl. 17.00, ons messe kl. 17.30, tor messe kl. 11.00, fre messe kl. 17.00, lør messe kl. 16.00, søn højmesse kl. 9.00
Februar
Ons 1. menighedsrådsmøde kl. 18.30
Fre 3. Den Hellige Kommunion bringes til menighedens syge og ældre
Lør 4. kirkekaffe for dåbsforældrene kl. 15.00, messe kl. 16.00 med velsignelse af de børn, der er døbt i Sct. Norberts Kirke efter den 6. februar 2011.
Søn 5. højmesse kl. 9.00, Kyndelmisse, Herrens fremstilling i templet, ukrainsk messe kl. 13.00
Tir 7. skolefest 0.–3. klasse kl. 17.00 i Torvehallerne
Ons 8. skolefest 4.–10. klasse kl.18 i Torvehallerne
Fre 10. skoleandagt kl. 9.00 og kl. 10.00
Lør 11., 18. og 25. messe kl. 16.00
Søn 12. højmesse kl. 9.00
Søn 19. højmesse kl. 9.00, ukrainsk messe kl. 13.00
Tir 21. forsangerøvelse kl. 19.00 i Sct. Norberts Hus
Ons 22. Askeonsdag, faste- og abstinensdag, messe med askepålæggelse kl. 18.00
Søn 26. højmesse kl. 9.00
Man 27. skolemesse kl. 9.00, menighedsrådsmøde kl. 18.30

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke
Sankt Michaels Gade 2
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01
E-mail: kerkhofs@sct-michaels-kirke.dk
Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21
Messetider: (TH)
Søndag kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke
Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Sognepræst: Thomas Birkheuser
Montfortkommunitet
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Tlf. 75 92 11 76, fax 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
Menighedsrådsformand: Inge Bertelsen, Svanevej 4
7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
Messetider:
Søn kl. 9.45 rosenkrans (kun 1. søn i måneden, hele maj og oktober måned),kl. 10.00 højmesse. Hverdage: se ugeplanen på opslaget eller på www.sanktknudskirke.dk.
Skriftemål: efter aftale med præsten!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke
Kirkegade 58
Sognepræst Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27
bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsformand: Maria Truelsen
Tlf.: 24 60 23 08, e-mail: truelsenmaria@gmail.com
Messetider: (TH)
Lør kl. 16.30 søndagsmesse, søn kl 10.00 højmesse, kl. 9.30 rosenkrans, kirkekaffe hver søndag. Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 derefter Sakramental tilbedelse til kl. 18.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00.
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset.
3. lør i md polsk messe kl. 16.30, 4. lør i md vietnamesisk messe kl. 16.30.
Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben.

Er du bange, syg eller ensom så ring på 75 18 18 08.
Hver tor kl. 9.30-17.00 tilbedelse af Sakramentet
Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken.
Februar
Fre 3. Skolemesse kl. 12.15
Lør 4. Sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5 til 14 år. Vi mødes i kirken kl. 10.00
Tir 13. Bedemøde i kirken kl. 19.00
Ons 15. Firmandholdet mødes i kirken kl. 18.00
Lør 18. 1. kommunionsholdet mødes i kirken kl. 10.00
Lør 18. polsk messe kl. 16.30
Søn 19. fastelavssøndag. Børnene kommer udklædte til messen og efter messen slår vi katten af tønden. Præmie til den bedst udklædte og til kattekonge og dronning. Fastelavnsboller i menighedssalen. Kl. 10.00 i kirken.
Ons 22. Askeonsdag, faste- og abstinensdag, messe kl. 19.00 med uddeling af Askekorset.
Søn 26. 1. søndag i fastetiden, uddeling af Askekorset.
Søn 26. engelsk messe kl. 16.00
Tir 27. bedemøde i kirken kl. 19.00

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke
Søndertorv 1
http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/
Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
Tlf. 73 62 44 24 e-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
Menighedsrådsformand: Phuong Van Nguyen
Uglekær 106, 6200 Aabenraaa
E-mail: phuhanhnguyen@gmail.com
Messetider: (HC2)
Man, tir og ons kl. 17.30, tor kl. 9.00, fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10,00
1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen.
Skriftemål efter aftale.
Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning for 1. kommunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet
Februar
Søn 19. Fastelavn, familiemesse kl. 10.00, efter messen tøndeslagning for børn i vor menighed.
Ons 22. Askeonsdag, messe kl. 17.00 med uddeling af askekorset.
Korsvejsandagt hver fre kl. 17.00 i hele fastetiden

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke
Ringridervej 35
Konst. Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
6200 Aabenraa, tlf. 73 62 44 24
Sct. Pauls Kirkes hjemmeside:
http://www.sctpaulskirke.net/
E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Menighedsrådsformand: Richard Warrington, Borgmesterløkken 19, 6400 Sønderborg, tlf. 20 67 45 99
E-mail: richardwadsum@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 12.00, tor kl. 17.00
Februar
Søn 19. fastelavn, messe kl. 12.00, efter messen tøndeslagning for børn i vor menighed
Ons 22. Askeonsdag, messe kl. 19.00 med uddeling af askekorset.

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke
Mariegade 8
E-mail: sct.mariekirke@vip.cybercity.dk
Hjemmeside: http://sct.mariekirke.homepage.dk/
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61, e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski
Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30.
Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kirke
Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaat,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: helligkorskirke@mail.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undtagen mandag
Pastoralassistent Sr. Lydia Timmermann
Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsformand: Pia B. Wolden Petersen
Viben, 36, 6270 Tønder
Messetider: (I)
Søn- og helligdage: højmesse kl. 16.00.
Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke
Adelgade 1, tlf. 66 12 16 64
Hjemmeside: www.sct-albani.com
Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
Sognepr: Jerzy Kruk, C.Ss.R., tlf. 63 12 60 75
Menighedsrådsformand:
Barbara Politowski, tlf. 66 14 71 75
Menighedsrådsformand: Barbara Politowski.
Tlf. 66 14 71 75
Messetider: (HC)(TH)
Søn kl. 10.00 og kl. 16.30 (okt-april), kl. 18.30(maj-sept), vietnamesisk søn kl. 8.30, polsk hver søn kl. 12.00. Hverdage man, tir, tor, lør: kl. 9.00, ons kl. 10.30, fre kl. 19.00.
Rosenkrans ons kl. 10.00 (dansk/vietnamesisk), fre kl. 18.30, tilbedelse af Sakramentet hver fre efter messen kl. 19.00-20.00, lør vesper kl. 17.00
Dalum Kloster: søn messe kl. 7.00, man-lør kl. 6.40
Februar
Ons 1., 8., 15., 22. og 29. undervisning for firmander og 1. kommunikanter kl. 16.30
Fre 3. lejlighed til skriftemål kl. 18.00-19.00
Søn 5. Herrens Fremstilling i Templet. Kyndelmisse/højmesse kl. 10.00 velsignelse af lys og lysprocession. Efter messen Skt. Albani DUK generalforsamling
Tor 9. Seniorklubben kl. 14.00, ungdomsmøde kl. 17.00-22.00
Tir 14. forældremøde for firmanderne kl. 19.00
Søn 19. Fastelavnssøndag, kirkekaffe efter højmessen kl. 10.00
Ons 22. Askeonsdag, messe med uddeling af askekors kl. 9.00 og kl. 19.00
Tor 23. korsvejsandagt på polsk kl. 18.30
Søn 26. latinsk højmesse og fasteprædiken v./ diakon Kaare Nielsen kl. 10.00
Ons 29. korsvejsandagt kl. 10.00, messe kl. 10.30

5610 ASSENS, Vor Frelsers Kirke
Nørregade 3
Hjemmeside:
www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlig: Montfortkommunitetet
Præst Thomas Birkheuser,
Sjællandsgade 50A, 7000 Frdericia
Tlf.: 75 92 11 76 (kl. 9.00-22.00 undt. mandag)
Fax: 75 92 11 71
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Kontaktperson på stedet:
Jørgen Aunkilde,
5610 Assens, tlf. 66 16 69 44
E-mail: jaunkilde@smilepost.dk
Søndagsmesse: hver lørdag kl. 16.00
Skriftemål efter aftale med præsten
De, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens lørdag eftermiddag, er velkomne i Fredericia søndag kl. 10.00
Gør vores hjemmeside til din favorit. Her findes aktuelle messetider og andre meddelelser

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke
Havnegade 1.
www.katolsk-sydfyn.dk
email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Nguyen
Tlf: 62 21 05 42; mobil: 22 44 13 06.
Email: linhmuctuyen@yahoo.dk
Træffes: Tir til fre kl. 10.00 –16.00
Menighedsrådsformand: Knud Petersen
Tlf: 62 20 51 13, e-mail: gurliknudp@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 10.30 og kl. 16.00, tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00 (kl. 9.00 om vinteren), fre kl. 9.00, lør kl. 9.00 (med forbehold).

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel
Brogade 14
Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 58 00
Messetider: (I)
1. søn messe kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke
Vindingevej 7
Sognepræst Jerzy Kruk, C.Ss.R., Adelgade 1
5000 Odense, tlf. 66 12 16 64 mobil 20 21 56 42
Menighedsrådsformand: Kai Jørgen Svendsen
Skovvej 29, 5800 Nyborg, tlf. 20 23 18 80.
Messetider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Februar
Lør 4. Herrens Fremstilling i Templet, højmesse med indvielse af lys og lysprocession kl. 15.30
Lør 11. kirkekaffe efter højmessen kl. 15.30
Ons 22. Askeonsdag, messe og askekors kl.10.30

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke
Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Iwona Thorsen
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus
Refshalevej 81, 4930 Maribo, tlf. 55 72 85 16
E-mail: birgittasostrene@mail.dk.
Messetider:
Søn kl. 9.00, Sankt Birgitta Kloster: man, tir, ons kl. 17.00 tor, fre, lør kl. 7.30
Skriftemål: lør kl. 10.00-12.00 eller efter aftale og i forbindelse med messe.
Februar
Tor 2. Temaformiddag i MAR kl. 10.00 messe efterfulgt af oplæg, sang og frokost. Henrika Strømberg spiller på sin harmonika op til fællessang og dans.
MAR – Sr. Alices 25 års jubilæum. Festmesse kl. 16.00 med efterfølgende reception.
Søn 5. Herrens fremstilling i templet. Kyndelmisse – medbring gerne masser af stearinlys, der skal velsignes. I alle tre sogne er der mulighed for efter messen at få Den hellige Blasius' velsignelse
MAR – Børne- og familiemesse kl. 10.00. Kirkekaffe, velsignelse af lys og kirkekaffe.
NAK – Messe kl. 14.00 (efter planen i Stormarkskirken, Ringvejen 64) og velsignelse af lys.
NYK – Messe kl. 11.00 og kirkekaffe og velsignelse af lys.
Tir 7. NYK – Ingen messe, men 3 gange kyndelmisse for skolen
Ons 8. MAR – Kyndelmisse for skolen kl. 9.30, 10.45, 11.40
Tor 9. MAR – Kyndelmisse for skolen kl. 9.30, 10.45, 11.40
Fre 10. NAK – Kyndelmisse for skolen kl. 10.00
Lør. 11. Alle Søndagsmesse på polsk i Nykøbing kl. 16.00
Søn 12. Søndagsmesse, MAR – Messe kl. 9.00
NAK – Messe kl. 14.00 (efter planen i Stormarkskirken, Ringvejen 64), NYK – Messe kl. 11.00 og kirkekaffe
Tor 16. MAR – Studiekreds kl. 15.00 på Sankt Birgitta Kloster afsluttes med messe. Medbring penge til kaffen.
Søn 19. Søndagsmesse og fastelavn, MAR – Messe kl. 10.00 – kirkekaffe og tøndeslagning. NAK – Messe kl. 14.00 (efter planen i Stormarkskirken, Ringvejen 64) – kirkekaffe og tøndeslagning. NYK – Messe kl. 11.00 – kirkekaffe og tøndeslagning.

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke
Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Bente Selsø
Kærsangervej 7, 4900 Nakskov
Tlf. 54 93 16 55, mobil 51 22 03 33
E-mail: bensel@newmail.dk.
Messetider:
Søn kl. 11.00, 1. søn dog kl. 14.00, fre kl. 14.00.
Skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke
Bispegade 12
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Eric Kirkby
Tlf. 21 44 85 26, e-mail: erickirkby@hotmail.com
Faste messetider:
Man kl. 8.00 laudes og messe hos Sankt Joseph Søstrene, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18..00 aftenbøn, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, 2. lør kl. 16.00 polsk messe, søn kl. 11.00 messe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke
Bjerggade 10
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81
Menighedsrådsformand Christine Veng
Engvangsvej 51, 4600 Køge, tlf.: 56 26 73 33
Højmesse søn kl. 11.00. Hver den anden søn i måneden med kirkekaffe.
Hverdagsmesse ons kl. 10.00 med sakramental tilbedelse og velsignelse.
Messe om tirsdagen med samtalekreds efter aftale.
Skriftemål: Efter aftale med præsten. Øvrige: Se opslagstavlen

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke
Præstøvej 29, tlf. 55 72 09 85, fax 55 73 09 43
Hjemmeside: www.vorfruekatolsk.dk
E-mail: vorfrue@stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.ss.R.
Menighedsrådsformand Torben Riis, tlf. 55 76 76 52
Messetider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken
Chr. Winthersvej 4
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
fredag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Menighedsrådsformand: Judit Taganyi Nielsen
Vognmandsmarken 6, 4760 Vordingborg
Messetider: (HA)(I)
Søndage: messe kl. 10.00.

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski, Frederiksgade 7
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Forvaltningsrådsfmd. Allan Hansen, Bülowsvej 20, 4230 Skælskør; tlf. 58192377
Messetider: Søn kl. 10.00 – derefter kirkekaffe; Man, tir, ca. hver anden ons, tor kl.12.00 (med Angelus bøn), fre kl. 19.00
Mulighed for fælles Rosenkrans 20 min før messerne: 1. søn i md + hver tir
Sakramental tilbedelse hver fredag efter messen til kl. 20.00
Skriftemål: i god tid før messerne; eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Sognekatekese: 2. og 4. søn i md efter messerne.
Katekese for konvertitter: Tor kl. 17.00
Februar
Fre 3. Skt. Blasius` mindedag : Messe med Blasius` velsignelse kl. 19.00; Jesu Hjerte andagt til kl. 20.00
Søn 5. Herrens Fremstilling i Templet, rosenkrans kl. 9.40; Familie- kyndelmisse med en særlig velsignelse for alle børn (også de ufødte) kl. 10.00. I begyndelsen af denne messe velsignelse af kerter
Tor 9. Forvaltningsrådsmøde begynder med messe kl. 19.00
Fre 10. messe kl. 19.00; TAIZÉ andagt til kl. 20.30.
Tor 16. Ældreklubben: Messe kl. 12.00; derefter medbragt frokost og eventuelt et oplæg
Søn 19. Fastelavn, Familiemesse kl. 10.00, derefter leg for børn
Ons 22. Askeonsdag, messe (se opslagstavlen og hjemmesiden)
Fre 24. korsvej kl. 18.30, messe kl. 19.00, Sakramental Tilbedelse til kl. 20.00

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.
Lundemarken 15.
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Mirjam Ploug Sarp, Røsnæsvej 448, Røsnæs
4400 Kalundborg, tlf. 59 50 94 99
Søndagsmesse: kl. 15.30
Katekese: 2. & 4. søndag i måneden
Fælles Rosenkrans: 1. Søn md kl. 15.20
Skriftemål: i god tid før Messe; eventuelt efter Messe, eller efter aftale
Februar
Søn 5. Herrens fremstilling i templet: Rosenkrans kl. 15.20, derefter Familie- kyndelmisse med en speciel velsignelse af børn – også de ufødte; samt velsignelse af kerter
Søn 12. messe kl. 15.30, derefter katekese
Søn 19. Fastelavn, messe kl. 15.30, derefter leg for børn
Søn 26. messe kl. 15.30, derefter katekese

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 6
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Sebastian van der Meer, Carl Reffsvej 6 C
4300 Holbæk, tlf. 59 46 32 92
Menighedsrådsformand: Sebastian van der Meer, Carl Reffsvej 6 C
4300 Holbæk, tlf. 59 46 32 92
Søndagens højmesse lørdag kl. 15.30
Mulighed for fælles Rosenkrans 1. lørdag kl. 15.10
Katekese for børn: angives med konkret dato
Konvertitundervisning: onsdage kl. 16.00
Hverdagsmesser: ons 17.30; derefter Vesper
Skriftemål: i god tid før messerne, eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Februar
Lør 4. Herrens fremstilling i templet: Familie-kyndelmisse kl. 15.30 (velsignelse af kerter, samt velsignelse af børn – også de ufødte)
Ons 8. messe kl. 17.30, derefter Vesper, bibelaften kl. 18.30
Lør 18. Fastelavn, messe kl. 15.30, derefter leg for børn
Ons 22. Askeonsdag, messe (følg med meddelelser og hjemmesiden)
Lør 25. messe kl. 15.30, derefter katekese

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke
Sct. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.at.tt
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
Tlf. 57 67 03 01/29 46 21 81
E-mail:torsten.jortzick@pc.dk
Skt Joseph Søstrene, Teglovnsvej 18
Tlf. 57 61 73 71.
Menighedsrådsformand:
Hanne Lauridsen, Drosselvej 6, 4370 Store Merløse
Tlf: 57 80 15 37
E-mail hanne.k.lauridsen@gmail.com
Højmesse: lør kl. 16.00. men 1. weekend i måneden **søn** kl. 16.00, altid kirkekaffe.
Hverdage skolemesse ons kl. 8.35, (kontakt skolen tlf. 57 61 03 59), tor kl. 17.30 hos søstrene, tlf. 57 61 73 71, fre kl. 17.30 i Knud Lavards Hus
Tlf.: 57 60 03 51. Alle vigtige oplysninger findes desuden hos: helst@c.dk

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11
Tlf. 46 35 09 65, fax 46 36 50 91
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentiikirke.dk.
E-mail: sognepraest@laurentiikirke.dk
Konst. sognepræst: p. Alren Soosaipillai O.M.I.
sognepraest@laurentiikirke.dk
Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 - 12.00
Menighedsrådsformand:
Nina Lassen ninamlassen@gmail.com
Tlf. 39 64 11 62 mobil 23 74 54 08
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00.
Kirkekaffe efter messen kl. 10.00, bogcaféen er åben
Ordets gudstjeneste: tir kl. 17.00
Om tirsdagen besøger præsten syge og ældre, hvis man ønsker det, kan der fejres messe.
Hverdagsmesser: ons – fre kl. 17.00.
Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken
Eukaristisk tilbedelse: fre kl. 18.00 – 19.00
AA:ons kl. 10.00 – 11.00
VIK: ons kl. 19.15 – 21.15
Religionsundervisning for første kommunionsholdet
Midi-KUK vinterferie søn 19. og søn 26.
Firmelseshold 2012 starter søn 26.
Februar
Ons 1. kl. 19. 30 Skt. Laurentii aften Iben Thranholm om "Himmel flugten".
Søn 5. kl. 17.00 messe i Ledreborg Slotskapel
Fre 17. Rengøring i menighedssalen og kirke
Fre 17 OMI blev godkendt af paven 1826.Taksigelsesmesse.
Lør 18. Rengøring i kirken
Søn 19. ingen religionsundervisning - vinterferie
Ons 22. Askeonsdag kl. 17.00 messe med uddeling af aske
Ons 22 kl. 19.00 messe på engelsk
Søn 26. ingen religionsundervisning for Første Kommunionsholdet og Midi-KUK- vinterferie
Firmelseshold 2012 starter igen.

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
Frøgård Allé 12 (korrespondance til nr. 10)
Tlf. 43 99 07 28, hjemmeside: www.sktpaul.dk
Konst. sognepræst Samuele Lando
Mobil: 29 72 07 59
E-mail: samuelelando@hotmail.com
Pastoralassistent:
Henriette Sørensen, tlf. 40 89 46 55
Menighedsrådsformand:
Eva Vinther, Sylen 37, 1.th. 2630 Taastrup
Tlf.: 43 52 36 07; e-mail: eva.vinther@comxnet.dk
Messetider:
Lør søndagsmesse kl. 17.00, søn højmesse kl. 10.00 derefter kirkekaffe.
Hverdage: tir kl. 8.30 laudes, tilbedelse, rosenkrans, kl. 10.00 ons kl. 19.00, fre kl. 17.00, ca. 17.40 sakramental tilbedelse til kl. 19.00.
Skriftemål: i forbindelse med messerne, eller efter aftale med præsten.
Firmandundervisning **hver ons** kl. 16.00-18.00.
Undervisning for 1. kommunikanter 1. og 3. søn efter messen.
Familiemesse 3. søn i måneden
Februar
Fre 3. Blasiusvelsignelse i forbindelse med messen kl. 17.00
Søn 5. Kyndelmisse, man er velkommen til at medbringe lys, som velsignes i forbindelse med højmessen kl. 10.00
Man 6. Bibelaften kl. 19.00-21.00
Søn 19.00 Fastelavnssøndag, børnene må gerne møde udklædte til højmessen kl. 10.00
Man 20. Bibelaften kl. 19.00-21.00
Tir 21. KÆK, starter med tilbedelse kl. 11.30, messe kl. 12.00 derefter frokost og hyggeligt samvær.
Ons 22. Askeonsdag, messe kl. 18.00 med uddeling af askekors.

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus:
Nygade 8, tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.sanktvincentkirke.dk
E-mail: sanktvincentkirke@mail.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
E-mail: sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Maria Kirsten Schmidt
Tlf. 49 21 45 99
Februar
Ons 1., 8. og 29. kl. 16.00 religionsundervisning, forberedelse til firmelse og 1. kom.
Søn 5. kl. 10.00 Herrens fremstilling i templet, kl. 17.00 English Mass
Tir 7. kl. 14.00 Rosenkrans, kl. 14.30 messe med fælleskaffe i Lännec-gruppen
Søn 12. kl. 10.00 messe, kl. 16.00 polsk messe, kl. 17.00 English Mass
Tir 14. kl. 14.00 Rosenkrans, kl. 14.30 messe med fælleskaffe
Ons 15. Ingen religionsundervisning, VINTERFERIE
Søn 19. kl. 10. 00 messe, kl. 17.00 English Mass
Tir 21. kl. 14.00 Rosenkrans, kl. 14.30 messe med fælleskaffe i Lännec-gruppen
Ons 22. kl. 18.00 Askeonsdag, messe med uddeling af askekorset
Søn 26. kl. 10.00 messe, kl. 16.00 polsk messe, kl. 17.00 English Mass
Tir 28. kl. 14.00 Rosenkrans, kl. 14.30 messe med fælleskaffe

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf.: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskkirkehilleroed.dk
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt. søndag og mandag.
E-mail: hansesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Keld Bernt Lauritsen.
Tlf: 48 25 01 43, E-mail: keld.lauritsen@dadlnet.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner. Tlf. 48 21 03 90.
E-mail:jettew@mail.dk
Februar
Ons 1. messe/vesper kl. 17.00
Fre 3. messe kl. 8.30.
Lør 4. Børnenes religionsundervisning nr. 11, kl. 9.30–11.30, børnemesse kl. 11.00, Blasiusvelsignelse.
Søn 5. Kyndelmisse, messe kl. 10.00, Blasiusvelsignelse, kirkekaffe
Ons 8. messe/vesper kl. 17.00
Fre 10. messe kl. 8.30
Lør 11. Børnenes religionsundervisning nr. 12, kl. 9.30–11.30, børnemesse kl. 11.00
Søn 12. messe kl. 10.00
Ons 15. Ældretræf med Lisbeth Schact Hansen: Lokalhistoriske film, kl. 15.00, messe/vesper kl. 17.00
Fre 17. messe kl. 8.30
Søn 19. fastelavnssøndag, messe kl. 10.00, katten af tønden/fastelavnsboller
Ons 22. Askeonsdag, messe med askekors kl. 17.00
Fre 24. messe kl. 8.30.
Søn 26. messe kl. 10.00
Ons 29. messe/vesper kl. 17.00

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke
Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognepræst Andrzej Papuga, C.M. tlf. 45 53 07 51
E-post: sognepraest@yahoo.dk
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60, e-post: christa@staeger.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30
Februar
Tor 2. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 Religionsundervisning på Nordvanggård
Søn 5. kl. 11.00 Herrens fremstilling i templet. Højmesse med procession fra menighedssalen. Kirkefrokost efter messen
Tir 7. kl. 17.30 Rosenkrans, kl. 18.00 messe
Tor 9. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 Religionsundervisning på Nordvanggård
Søn 12. kl. 11.00 højmesse
Tir 14. kl. 17.30 Rosenkrans, kl. 19.30 trosvandring
Tor 16. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Lør 18. kl. 18.00 Menighedsfest
Søn 19. kl. 11.00 højmesse
Tir 21. kl. 17.30 rosenkrans
Ons 22. kl. 18.00 Askeonsdag. Messe med uddeling af askekors
Tor 23. kl. 10.30 Messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 Religionsundervisning på Nordvanggård
Fre 24. kl. 19.30 Korsvejsandagt
Søn 26. kl. 11.00 højmesse
Tir 28. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 19.30 trosvandring

2980 KOKKEDAL. Mikkelborg
Strandvejen 352
Søn kl. 8.45 højmesse

3460 BIRKERØD, Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepræst: Andres Papuga, C.M.
Alsvej 4A, 2970 Hørsholm
Mobiltlf: 28 18 47 25
Kirkens tlf.: 45 81 27 96
E-mail: katolsk_sogn@yahoo.dk
Andenpræst Wieslaw Staszko C.M.
Tlf.: 28 18 47 24, e-mail: kacpercm@data.pl
Menighedsrådsformand Kirsten Eilertsen
Møllemosen 12, 2760 Måløv, tlf.: 30 91 49 40
E-mail: rehorst@adslhome.dk
Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans fre inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md).
Tilbedelse af Alterets Sakramente:1. fre i md efter messen 17.30.
Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messetider:
Søn højmesse kl. 9.30, man kl. 17.30, tir kl. 11.00, ons kl. 17.30 med vesper, tor kl. 17.30, fre kl. 17.30 messe, lør kl. 16.00 søndagsmesse
Om messerne man, ons og fre kl. 17.30 er det bedst at ringe til Søstrene på 45 81 00 96
Første tir i måneden, efter messen kl. 11.00 spiser vi lidt sammen. Andre tirsdage kun kaffe.
Første tor messe kl. 17.30 derefter rosenkrans
Første fre efter messen kl. 17.30 tilbedelse af Alterets Sakramente og andagt til Jesu Helligste Hjerte.
Anden søn højmesse kl. 9.30, derefter kirkekaffe og noget for hele menigheden.
Sidste søn højmesse kl. 9.30 med fornyelse af dåbsløfterne. Kirkekaffe
Vor Frue Kloster, Åsebakken: alle dage kl. 8.30 messe
Februar
Ons 1., 8., 15. og 29. messe kl. 17.30
Tor 2. religionsundervisning kl. 16.00, messe kl. 17.30 med efterfølgende rosenkrans
Fre 3. messe kl. 17.30, derefter tilbedelse af Alterets Sakramente og andagt til Jesu Helligste Hjerte
Lør 4., 11., 18. og 25. messe kl. 16.00
Søn 5. Kyndelmisse, højmesse kl. 9.30, Blasius velsignelsen uddeles.
Man 6., 13., 20. og 27. messe kl. 17.30
Tir 7. messe kl. 11.00, vi spiser sammen efter messen
Tor 9. religionsundervisning kl. 16.00, messe kl. 17.30
Fre 10., 17. og 24. messe kl. 17.30
Søn 12. højmesse kl. 9.30, kirkekaffe. Tuulikki Albeck fortæller og viser billeder fra sin tur til Etiopien, det ældste kristne land.
Tir 14., 21. og 28. messe kl. 11.00, derefter kaffe
Tor 16. messe kl. 17.30. Vinterferie. Ingen religionsundervisning
Søn 19. højmesse kl. 9.30, fastelavnsfest efter messen. Børnene må gerne komme udklædt, også til messen
Ons. 22. Askeonsdag, messe kl. 17.30 med uddeling af askekors. Faste- og abstinensdag
Tor 23. religionsundervisning kl. 16.00, messe kl. 17.30
Søn 26. højmesse kl. 9.30, uddeling af askekors, fornyelse af dåbsløfterne, kirkekaffe

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue og Sankt Antoni menighed - Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr. Leo Kertz O.M.I., fax 44 53 55 58
Menighedsrådsformand: Aage Vinter Christensen
Pæremosevej 59, 2750 Ballerup tlf. 44 97 43 35
Vor Frue Kirke (Sognekirke), (HA)(T)
Messetider: (HA)(T)
Faste messetider:
Lør kl. 17.00, søn kl. 9.30, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, ons kl. 19.00 (med tilbedelse), tor kl. 9.30 (engelsk) 1. fre i md. kl. 19.30 (engelsk) 3. fre i md. kl. 19.30 med efterfølgende rosenkransandagt,
Skriftemål efter aftale.
Februar
Søn 5. Kyndelmisse. Dansk messe kl. 9.30
Undervisning efter messen, engelsk messe kl. 11.30
Søn 12. Dansk messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30
Ons 15. Menighedsrådsmøde kl. 19.00
Søn 19. Fastelavn, tøndeslagning efter messen kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30
Ons 22. Askeonsdag, messe kl. 19.00
Søn 26. Dansk messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke
Frederikssundsvej 225.
Sognepr. Leo Kertz O.M.I.
Tlf. 44 94 76 94, fax 44 53 55 58
Sognets kontor: henvendelse:
Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14
2730 Herlev, tlf. 44 94 76 94
Messetider: Søn kl. 11.00, kl. 18.00 (polsk)
Februar
Søn 5. Herrens fremstilling i templet (Kyndelmisse) Messe kl. 11.00 Lysprocession. Velsignelse af lys, Blasiusvelsignelse efter messen
Søn 12. Familiemesse kl. 11.00 uden kirkekaffe
Søn 19. Messe kl. 11.00, fastelavn med tøndeslagning.
Ons 22. Askeonsdag. **Messe i Vor Frue Kirke** kl. 19.00

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM
3720 Åkirkeby
Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. Sognepræst Niels Engelbrecht
Tlf.: 33 13 37 62, mobil: 30 54 21 18
Menighedsrådsformand Stig Fjording
Bølshavn 26, 3740 Svaneke
Tlf. 33 11 32 77, e-mail: stig@fjording.dk
Pastoralassisstent Sr. Carina Pöppinghaus
Tlf. 56 95 08 55, mobil 23 45 21 47
Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf.: 56 95 08 55
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 højmesse eller Ordets gudstjeneste. Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale med præsten.
Sygebesøg med eller uden kommunion efter aftale med sr. Carina.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1 A
Hjemmeside: www.sklk.dk
Sognets e-mail: kontor@sklk.dk
Kontortid: ons kl. 10.00-13.00
Sognepræst Allen G. Courteau, O.M.I.
Tlf. 45 87 56 88, fax 45 87 56 85
E-mail: agcomi@mail.dk
Menighedsrådsformand John-Erik Stig Hansen
Tlf.39 67 76 99, e-mail: john-erik@firmand.dk
Messetider: (HB2)(T)
Søn kl. 10.30 dansk, kl. 13.00 engelsk. All Sundays and Holy Days Mass in English at 1 PM, lør kl. 17.00, fre kl. 16.00. Hverdage man, tir, og tor kl. 17.00 ons, kl. 18.00 engelsk. Wednesday 6 PM in English. Tilbedelse hver tor kl. 17.30 – 18.30
Se på vores hjemmeside www.sklk.dk for opdatering vedrørende messe tider osv.
Februar
Ons 1., 8., 15., 22. og 29. kl. 17. – 20. Ungdomsklub
Fre 3. kl. 8.10 skolemesse.
Lør 4. 11., 18. og 25. kl. 17.00 messe.
Søn 5. Kyndelmisse kl. 10.30. Familiemesse. Mass in English at 1 PM.Kl. 13.00 messe på engelsk.
Søn 5.,og 26. Firmelsesundervisning.
Søn 5. og 19. 1. Kommunionsundervisning.
Lør 11. kl. 10. – 12. kirkerengøring.
Søn 12. 19., og 26. kl. 10.30 højmesse. Mass in English at 1 PM
Ons 22. Askeonsdag kl. 8.10 skolemesse med uddeling af askekors. Kl. 18.00 messe med uddeling af askekors. Kl. 17. – 19. Familie baseret undervisning.
Lør 25. kl. 15.00 Vietnamesisk messe.
Søn 26. kl. 11.45 Menighedsmøde.Familie baseret undervisning.

2900 HELLERUP, Sankt Therese Kirke
Bernstorffsvej 56
2920 CHARLOTTENLUND
Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2
SCT. ANDREAS og SCT. THERESE MENIGHED
Sognepræst: p. Fabrizio Milazzo
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf.: 39 61 19 19, mobil: 61 67 83 39
E-mail: milazzofabrizio@hotmail.com
Andenpræst p. Jørgen Erichsen, Kollegievej 4 st.tv., 2920 Charlottenlund. Tlf.: 39 64 30 39
Menighedsrådsformand Felicity Pors, Rørmosevej 6
Tlf. 39 69 47 28, 2400 Kbhvn. NV
Sognekontor: Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Sognets web-adresse: http://sa-st.dk/
Messetider - Sct. Therese Kirke (Sognekirke) (HB), (T)(H):
Søndag: højmesse kl. 10.30 derefter kirkekaffe. Alle er velkomne. 2. søn. familiemesse kl. 10.30, Hverdage: man kl. 17.00, tilbedelse kl. 16.00-17.00, tir og tor messe kl. 8.00, ons kl. 10.00, fre kl. 11.00, lør kl. 11.30 rosenkrans fra kl. 11.00
Messetider - Sct. Andreas Kirke (HB2)(T)(H):
2. og 4. søn messe kl. 11.30, 4. søn med gregoriansk sang, derefter kirkekaffe. Alle er velkomne.
Hverdage man - tor kl. 8.00, fre tilbedelse kl. 16.00-17.00 derefter messe, lør kl. 17.00 søndagsmesse, dog ingen messe lørdag før 2. og 4. søn.

Immaculata kirken, Strandvejen 91, søn kl. 9.00.
Kalender: Stedet for de angivne punkter er Sct. Therese, med mindre andet er angivet.
Februar
Lør 4. Bededag for præste- og ordenskald, rosenkrans kl. 11.00, derefter messe.
Søn 5. Kyndelmisse, Herrens Fremstilling. Lysindvielse, højmesse kl. 10.30. Blasiusvelsignelse efter messen.
Man 6. Bibeltime kl. 19.30–20.30
Tir 7. Møde i KÆK, messe kl. 11.30 i Sct. Andreas Kirke
Ons 8. MiniKUK kl. 18.00-19.30 i KUK-lokalet
Søn 12. Familiemesse kl. 10.30, familiedag til ca. kl. 14.00
Lør 18. Fastelavnsfest kl 17.00
Søn 19. Menighedsmøde ved kirkekaffen kl. 11.30. Natkirke i Sct Andreas Kirke mellem kl. 20.00 og kl. 22.00
Man 20. Meditationsaften, Strandvejen 91, kl. 19.00
Ons 22. Askeonsdag, messe i Sct. Andreas Kirke kl 8.00, i Sct. Therese Kirke kl. 17.00, begge messerne med askeindvielse. MiniKUK kl. 18.0-19.30 i KUK-lokalet.
Lør 25. Korsvejsandagt kl. 11.00, messe kl. 11.30.
Temalørdag kl. 14.30-16.30. HILDEGARD - UND KEIN ENDE, v/Kirsten Kjærulff
Søn 26. Engelsk familiemesse kl. 16.30.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke
Stenosgade 4
Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88, fax 33 25 07 38.
Sognepræst P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenosgade@mail.dk
Menighedsrådsformand: Stig Sørensen, Platanvej 18, 1.8., 1810 Frederiksberg C., tlf.: 29 82 49 24
E-mail: stisor@live.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn- og helligdage kl. 10.30 dansk højmesse (2. søn i måneden: latinsk), kl. 20.00 stille messe. 1. og 3. søn i måneden: kl. 18.00 latinsk højmsse i den ekstraordinære (gammel) ritus. Man til fre messe kl. 17.00, lør italiensk messe kl. 18.00
Hver tir efter messen kl. 17.00 rosenkransbøn.
Hver ons kl. 19.30 i præstegården: Studiekreds omkring aktuelle emner v/ pastor Michael Hornbech-Madsen. Alle er velkomne.
Hver lør kl. 10.00-12.00: Forberedelse til Første Hellige Kommunion.
Hver søn indbyder vi til "Kirkekaffe" efter 10.30-messen. Kaffen - og teen - serveres i menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Februar
Fre 3. Jesu Hjerte Fredag. Sakramentet udstilles kl. 16.00. Sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00. Hl. Blasius, biskop og martyr: Blasiusvelsignelse efter messen.
Søn 5. Herrens Fremstilling i Templet. Lysprocession under højmessen kl. 10.30, kl. 18.00 latinsk højmesse i den ekstraordinære ritus. I dag har vore ministranter lov til at stå i kirkedørene og bede om en gave for dem selv, ministrantgruppen.
Fre 10. Åben Dør i menighedslokalerne. Personlig samtale og forbøn. (Forsoning og Helbredelse).
Søn 12. kl. 18.00 messe på kroatisk.
Fre 17. Tilbedelse og bøn begynder med messen kl. 17.00 og slutter med sakramental velsignelse kl. 19.00
Lør 18. kl. 12.00-16.30 i menighedssalen: Tro & Lys holder eftermiddagsmøde. Dagens emne: Glæden ved at være medlidende.
Søn 19. kl. 18.00 latinsk højmesse i den ekstraordinære ritus.
Tir 21. kl. 14.30 Stenoklubben: Vi får besøg af pastor Samuele Lando fra St. Pauls Kirke i Tåstrup. Han vil fortælle om sin italienske opvækst og sin vej til og om Neokatekumenatet.
Ons 22. Askeonsdag. Indvielse og uddeling af aske ved messen kl. 17.00
Tor 23. kl. 19.30 menighedsrådsmøde.
Fre 24. efter messen kl. 17.00 korsvejsandagt, (herefter hver fredag i fastetiden), kl. 19.00 Forsonings- og Helbredelsesmesse. Skriftemål og samtaler fra kl. 18.00.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke
Jens Jessens Vej 5
Hjemmeside: www.mariae.dk
Sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16.
Tlf. 61 62 27 37, e-mail: jesper.fich@gmail.com
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5, man, tir og fre kl. 10.00-12.00, tlf. 38 71 53 35, fax 38 71 53 36
Menighedsrådsformand: Henrik Bang Bjørgo
Runebergs alle 53, 1.tv., 2860 Søborg
Tlf. 29 72 79 31, e-mail: henrik@bjorgo.dk
Messetider: (HA) (T, H): Søn kl. 11.00 hm.
Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Birthe Blichert-Toft, tlf.: 36 46 20 38
E-mail: bbt@youmail.dk, eller Hans K. Thomsen Tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2
Sognepræst Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
Tlf. 36 78 27 90, træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale, fax 36 78 27 90
Menighedsrådsformand:
Jette Kromayer, tlf. 36 78 09 11
Messetider: (HA)(H)
Søn kl. 10.00 højmesse, kl. 12.30 polsk messe, lør kl. 17.00 messe (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hverdage man-fre kl. 8.00 messe
Februar
Lør 4. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00
Søn 5. Herrens Fremstilling i Templet, højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.30
Lør 11. Vor Frue af Lourdes, Gudsmoders dag, messe kl. 17.00
Søn 12. højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.30
Lør 18. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00
Søn 19. højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 13.00
Efter højmessen fastelavnsfest med tøndeslagning.
Ons 22. Askeonsdag, faste- og abstinensdag, messe kl. 8.00 og kl. 18.30
Lør 25. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00
Søn 26. højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.30

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C
Konstitueret sognepræst Niels Engelbrecht
Mobil: 30 54 21 18
E-mail: ne@sanktansgar.dk
Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
Menighedsrådsformand Ewa Siekierski
E-mail: ewa_formand@yahoo.com
Messetider (HB2)(T)
Søn dansk messe kl. 9.30, fransk messe kl. 11.15, engelsk messe kl. 18.00, hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
Om tirsdagen har vi tilbedelse i kirken kl.17.00. Natkirke anden tor i måneden kl. 20.00-22.00. Information Diakon Kaare Nielsen, mobil: 60 94 94 10
Messetiderne til højtiderne, andre messetider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.
Bibellæsning med gennemgang af søndagens læsninger 1. og 3. ons i måneden kl. 19.30 i krypten ved f. Ambroziu.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
Sognepræst Niels Engelbrecht, tlf. 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.
Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl.10.00-15..00, ons eft. aftale.
Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
Menighedsrådsformand: Beatrix Carlsen
Messetider:
Man–fre kl.7.30 Laudes (morgenbøn), kl. 8.00 og kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 15.00 spansk messe, 2. og 4. søn kl. 13.00 ukrainsk messe (byzantinsk ritus).
Februar
Lør 4. kl. 14.30 Voksenkatekese. Øst- og vestkirken. Skismaet og dets følger. Ved Helge Clausen. kl. 17.00 messe
Søn 5. Kyndelmisse, kl. 8.00 messe, kl. 11.00 familiemesse med lysindvielse og procession. Familiedag i menighedssalen. kl. 15.00 spansk messe. kl. 18.30 SAKS-messe
Ons 8. kl. 19.30 Bibelstudiekreds ved pastor Engelbrecht
Lør 12. kl. 17.00 messe
Søn 13. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 13.00 ukrainsk messe, kl. 15.00 spansk messe
Lør 18. kl. 17.00 messe
Søn 19. Fastelavn, kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse og efterfølgende fastelavnsfest i menighedssalen, kl. 15.00 spansk messe
Ons 22. Askeonsdag. kl. 8.00 messe, kl. 15.00 KÆK-møde i menighedssalen, kl. 17.00 messe, kl. 19.00 Pontifikalmesse ved biskop C.Kozon
Lør 25. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 26. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 13.00 ukrainsk messe, kl. 15.00 spansk messe kl. 16.30 Vesper med "Electio"- udtagelse af kandidater til dåb eller til optagelse i kirkens fulde fællesskab.

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke
Dronning Elisabeths Allé 3
E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
Hjemmeside:www.sanktannaekirke.dk.
Sognepræst:Wieslaw Podlach C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 25, e-mail:wpodlach@wp.pl
Kirkekontor: Hans Bogbinders Allè 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
Tlf.: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Forvaltningsråd: Peder Schramm, Strandgade 43
1401 København K.
Messetider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe.
Hverdage: man kl. 8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfalder 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
Februar
Tor 2. messe kl. 19.00 med noveandagt
Fre 3. Jesu Hjerte Fredag og Blasius, biskop og matyr, messe kl. 19.00 med Sakramental Velsignelse og derefter Blasiusvelsignelse.
Søn 5. Herrens fremstilling i templet, kyndelmisse, messe kl. 8.30 og festmesse kl. 10.00 med lysindvielse og procession, og Blasiusvelsignelse, alle er velkomne til at medbringe lys til indvielse.
Tor 9. messe kl. 19.00 med noveandagt.
Søn 12. messe kl. 8.30, højmesse kl. 10.00
Tor 16. messe kl. 19.00 med noveandagt
Søn 19. messe kl. 8.30, højmesse kl. 10.00
Ons 22. Askeonsdag, faste- og abstinensdag, messe kl. 8.00 og kl. 19.00 med uddeling af askekors
Tor 23. messe kl. 19.00 med noveandagt og korsvejsandagt
Søn 26. messe kl.8,30, højmesse kl. 10.00

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 3212 75, fax: 00 299 3231 75.
E-mail: walterpereyra@ive.org
Præst: p. Walter Gmelin, I.V.E.
Mobil: 00 299 25 66 30
Messetider:
Søn kl 11.00, hverdage: man, tir, ons og tor kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør. kl. 11.00.
Skriftemål efter aftale. Sammenkomster: efter søndags liturgi. Messetider gælder kun, når der er en præst i Nuuk. Ellers Ordets Liturgi med komunionsuddeling.

20 | Færøerne

FO 100 TÓRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugøta 4
Konst. sognepræst: Paul Marx OMI
Kirken: Tlf./fax: 00 298 31 0380
E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
Præstegården: Mariugøta 10, tlf. 00-298 31 1779
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16
160 Argir, tlf. 00-298 31 0653
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsformand:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messetider: (HC2)(I): Søndage kl. 11.00 højmesse

Gudstjenester på fremmede sprog

Arabisk messe
For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.
Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française
Messes chaque dimanche à 11.15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Voir www.sakramentskirken.dk

Deutschsprachige Gemeinde
Pastor Torsten Jortzick, tlf. 29 46 21 81
Sankt Augustin (huskapellet)
Jagtvej 183, 2100 København Ø.
Messe anden og fjerde søndag i måneden kl. 15.00

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass.
Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.

Filippinere
Joemon Toms Josey (Joe) C.Ss.R
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Mobil: 53 22 52 32
Sankt Annæ Kirke: Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission
For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español
Søn kl. 15.00 Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64, 1260 København K.
Præst: Marcos Romero Bernús, tlf. 28 85 25 17
Kontaktperson: Marcelo Balthazar
Stationsalleén 22, 2730 Herlev, tlf.: 44 84 70 95

Messe in Italiano
Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 33 21 59 34.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.

Msze święte w języku polskim
Kościół Świętej Anny
W każdą niedzielę o godz. 12.00
W pierwszy piątek miesiąca o godz. 17.00
W maju, czerwcu i październiku (we środy) o godz. 19.00
O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S.
Tel. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
E-mail: lks210@wp.pl
www.polskamisjakatolicka.dk
Kościół Świętego Antoniego
W każdą niedzielę o godz. 18.00
Frederikssundsvej 225
2700 Brønshøj

Tamilske gudstjenester
Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg
Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Messe på ukrainsk
P. Vasyl Tykhovych, Bredgade 67, 1260 København K.. tlf.: 20 85 39 58, e-mail: erleziarch@gmail.com

Vietnamesere
Øst for Storebælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
Jylland:
Pastor Pastor Josef Minh Quang Nguyen
Sankt Leonis Gade 12, 8800 Viborg
Tlf. 86 62 36 41, mobil 51 32 88 96
E-mail nmqdk@yahoo.dk

Kaldæiske gudstjenester
Kaldæisk menighed: p. Moshe Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus
(1962-messeordning):
1. og 3. søn i måneden, kl. 18.00, Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, København
Evt. ændringer annonceres på www.katolikker.dk.

Koder for kørestolsbrugere
Koderne er anført efter „Messetider"
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede
Koderne er anført efter „Messetider"
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller håndhøreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Livsbekræftende bog om døden

"Der var engang en begravelse" formidler det svære på en fin måde.

Tekst: Eva Maria Nielsen

BØRNEBØGER Sara og Simon bliver kede af det, da deres far fortæller, at oldemor er død. Nu kommer hun slet ikke til jul. Børnene husker, hvordan oldemor var: hendes rynker hoppede op og ned, når hun var glad. Der var altid slik, når de besøgte hende. Og der lugtede sjovt i hendes lejlighed. Sammen taler de om, hvad der vil ske i kirken, og at de nok vil komme til at se oldemor igen, bare ikke til jul, men engang i himlen.

Denne lille bog formidler et svært emne på en fin måde. Mange voksne ønsker ikke at sætte ord på døden, især over for børn; men hvis vi ikke gør det, svigter vi dem. For så er børnene uforberedte, når de enten mister et kæledyr, en ven eller et elsket familiemedlem. Døden hører med til livet.

Forfatterne fletter kendsgerninger sammen med den kristne tro. For det er vigtigt, at børnene ved, hvad der sker, når et menneske dør. Det lægges i en kiste, hvor det ligger blødt på en pude af savsmuld. I kirken fejres en gudstjeneste kun for den afdøde. Og nogle ønsker at blive brændt, før de bliver begravet. Angsten og utrygheden forsvinder, når vi sætter ord på det.

Men bogen taler ikke kun om nøgne facts. Kristne tror, at der kommer mere, og at det fællesskab, vi har knyttet med hinanden, ikke slutter, når livet slukkes. Der ligger noget forude, som vi kan glæde os til.

En livsbekræftende bog for både unge og gamle, der vil tale om død og opstandelse eller står magtesløse efter et tab. Fortællingen om Sara, Simon og deres far hjælper med til at sætte ord på følelser, spørgsmål og tro. Børnene kan også gå på opdagelse i bogen og søge efter en lille opstandelsesengel, som gemmer sig på hver side. Der var engang en begravelse har en god sprogtone, er letlæselig, varm og med smukke (sprog) billeder, der fanger atmosfæren.

Anbefalet til oplæsning fra 5 år.

Der var engang en begravelse. Tekst: Jens Jødal. Tegninger: Niels Roland. Unitas Forlag 2011.16 sider alle illustrerede i farver. 29 kroner.

Ikke bare en flyverdragt

Alternativ genfortælling af Bibelen.

Tekst: Eva Maria Nielsen

BØRNEBØGER Da Fredriks mor smider den gamle flyverdragt ud, henter Fredrik den op af skraldeposen i garagen. Selv om den er blevet lappet til ukendelighed og er alt for lille, kan Frederik i hvert fald ikke undvære den. For Fredrik har nemlig en hemmelighed, som ingen kender; ikke engang hans mor og far, som ellers ved ret meget. Den grønne flyverdragt er ikke bare en flyverdragt; nej, når Fredrik tager den på, drejer tre gange rundt om sig selv og lukker øjnene, så kan han flyve langt tilbage i tiden og havner mange sære og spændende steder. Der møder han f.eks. Jakob og englen, Moses med stentavlerne og Jesus. Bagefter har Fredrik nok at tænke over, som han kan bruge derhjemme og sammen med sine venner.

Fredriks flyverdragt er en alternativ genfortælling af Bibelen, for beretningerne står ikke isolerede, men flettes sammen med hverdagserfaringer. Alt opleves gennem Fredriks øjne og får indflydelse på hans virkelighed. Sammen har forfatterne og illustratoren skabt et sprælsk, farvestrålende og kreativt univers, som vækker lysten til at komme tæt på bibelfortællingerne. For disse beretninger hører ikke alene med til vores danske kulturarv; de er også relevante og nærværende for børn. Bibelens personer kan forandre børnenes liv og virkelighed. Samtidig med bogen udkommer der også en cd med Esben Nyholms sange til Fredriks flyverdragt. Musikken indgår i en teaterforestilling, som bygger på bogens univers. Bøger for børn skal fænge, og det gør denne.

Esben Nyholm. Henrik G. Lund. Fredriks flyverdragt. Illustrationer af Camilla Fjermestad Lang. Bibelselskabet 2011. 32 sider. Pris: 129, 95 kr.

Liturgisk kalender 1.-29. februar 2012

1. *grøn*. Onsdag i 4.alm.uge. (IV Ps).
℣ Sl 32,1-2.5.6.7
℟ Tilgiv mig min syndeskyld, Herre.
L.: 2 Sam 24,2.9-17. **Ev.:** Mark 6,1-6.

2. *grøn*. Torsdag i 4.alm.uge. (IV Ps).
℣ 1 Krøn 29,10cd.11ab.11c-12a.12b-13
℟ Herre, du hersker over alt.
L.: 1 Kong 2,1-4.10-12. **Ev.:** Mark 6,7-13.

3. *grøn*. Fredag i 4.alm.uge. (IV Ps).
Eller *rød.* **Blasius**, biskop og martyr (†316)
℣ Sl 18,31.47+50.51
℟ Ophøjet være min frelses Gud!
L.: Sir 47,2-11. **Ev.:** Mark 6,14-29.
Blasiusvelsignelse

4. *grøn*. Lørdag i 4.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 119,9.10.11.12.13.14
℟ Lær mig, Herre, dine lovbud.
L.: 1 Kong 3,4-13. **Ev.:** Mark 6,30-34.
Bededag for præste- og ordenskald.

5. *hvid.* HERRENS FREMSTILLING I TEMPLET. (KYNDELMISSE)
(f).(I Ps). (5.ALM.SØNDAG)
Gl. Cr. Særl.pf.
1.L.: Mal 3,1-4;
℣ Sl 24,7.8.9.10.
℟ Hærskarers Herre, han er ærens konge!
2.L.: Hebr 2,14-18.
Ev.: Luk. 2,22-40 *eller* 2,22-32.
(Agathe, jomfru og martyr, fejres ikke)

6. *rød.* Mandag i 5.alm.uge. (I Ps).
Paul Miki og **lidelsesfæller,** martyrer (†1597)(m)
℣ Sl 132,6-7.8-10
Herre, bryd op til dit hvilested!
L.: 1 Kong 8,1-7.9-13. **Ev.:** Mark 6,53-56.

7. *grøn*. Tirsdag i 5.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 84,3.4.5+10.11
℟ Hvor er din bolig vidunderlig, Hærskarers Herre!
L.: 1 Kong 8,22-23.27-30. **Ev.:** Mark 7,1-13.

8. *grøn*. Onsdag i 5.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid.* **Hieronymus Æmiliani**, præst (†1537)
Eller *hvid.* **Josephina Bakhita,** jomfru (†1947)
℣ Sl 37,5-6.30-31.39-40
℟ Den retfærdiges mund forkynder visdom.
L.: 1 Kong 10,1-10. **Ev.:** Mark 7,14-23.

9. *grøn*. Torsdag i 5.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 106,3-4.35-36.37+40
℟ Husk os, Herre, i nåde mod dit folk.
L.: 1 Kong 11,4-13. **Ev.:** Mark 7,24-30.

10. *hvid.* Fredag i 5.alm.uge. (I Ps).
Scholastica, jomfru (†543) (m)
℣ Sl 81,10-11b.12-13.14-15
℟ Jeg er Herren din Gud; hør mig!
L.: 1 Kong 11,29-32; 12,19. **Ev.:** Mark 7,31-37.

11. *grøn*. Lørdag i 5.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid.* **Vor Frue af Lourdes**
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse**.
℣ Sl 106,6-7a.19-20.21-22
℟ Husk os, Herre, i nåde mod dit folk!
L.: 1 Kong 12,26-32; 13,33-34. **Ev.:** Mark 8,1-10.

12 *grøn*. **6. ALM. SØNDAG.** (II Ps).
Gl. Cr. Alm.S.pf.
1.L.: 3 Mos 13,1-2.43-46;
℣ Sl 32,1-2.5.11.
℟ Hos dig søger jeg skjul:
du lader jubel over min redning lyde omkring mig.
2.L.: 1 Kor 10,31–11,1.
Ev.: Mark 1,40-45.

13. *grøn*. Mandag i 6.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 119,67.68.71.72.75.76
℟ Lad din barmhjertighed nå mig, Herre, så jeg må leve.
L.: Jak 1,1-11. **Ev.:** Mark 8,11-13.

14. *hvid.* Tirsdag. CYRILLUS, munk (†869) og METHODIUS, biskop (†885),
værnehelgener for Europa (f)
Gl. Hyrdernes pf.
L.: ApG 13,46-49
℣ Sl.117,1.2
℟ Gå ud i alverden og forkynd Evangeliet!
Eller: Halleluja!
Ev.: Luk 10,1-9

15. *grøn*. Onsdag i 6.alm.uge. (II Ps)
℣ Sl 15,2-3ab.3cd-4b.5
℟ Herre, hvem kan bo på dit hellige bjerg?
L.: Jak 1,19-27. **Ev.:** Mark 8,22-26.

16. *grøn*. Torsdag i 6.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 34,2-3.4-5.6-7
℟ Den hjælpeløse råbte, og Herren hørte ham.
L.: Jak 2,1-9. **Ev.:** Mark 8,27-33.

17. *grøn*. Fredag i 6.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid.* **Servitterordenens 7 grundlæggere** (†13.årh.)
℣ Sl 112,1-2.3-4.5-6
℟ Lykkelig den, der elsker Herrens bud.
L.: Jak 2,14-24.26. **Ev.:** Mark 8,34—9,1.

18. *grøn*. Lørdag i 6.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 12,2-3.4-5.7-8
℟ Du beskytter os, Herre.
L.: Jak 3,1-10. **Ev.:** Mark 9,2-13.

19. *grøn*. **7. ALM. SØNDAG.** (III Ps).
Gl. Cr. Alm.S.pf.
1.L.: Es 43,18-19.21-22.24c-25;
℣ Sl 41,2-3b.4-5.13-14b.
℟ Helbred mig, Herre, for jeg har syndet mod dig!
2.L.: 2 Kor 1,18-22. **Ev.:** Mark 2,1-12.

20. *grøn*. Mandag i 7.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 19,8.9.10.15
Herrens forordninger er retskafne, de glæder hjertet.
L.: Jak 3,13-18. **Ev.:** Mark 9,14-29.

21. *grøn*. Tirsdag i 7.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid.* **Peter Damian,** biskop og kirkelærer (†1072)
℣ Sl 55,7-8.9-10a.10b-11a.23
℟ Kast din byrde på Herren, så vil han sørge for dig.
L.: Jak 4,1-10. **Ev.:** Mark 9,30-37.

Det almindelige kirkeår afbrydes her og genoptages mandag den 28.5 ("2.pinsedag").

FASTETIDEN

22. *viol.* **ASKEONSDAG.** (IV Ps).
Faste pf. IV.
1.L.: Joel 2,12-18;
℣ Sl 51,3-4.5-6a.12-13.14+17.
℟ Gud, vær os nådig, for vi har syndet!
2.L.: 2 Kor 5,20—6,2.
Ev.: Matt 6,1-6.16-18.

Faste- og abstinensdag.
Askeindvielse kan foretages ved hver menigheds messe eller ordets gudstjeneste.
(Apostlen Peters stol fejres ikke)

23. *viol.* Torsdag efter askeonsdag. (IV Ps).
Faste pf.
℣ Sl 1,1-2.3.4+6
℟ Lykkelig den mand, der tager sin tilflugt til Herren
L.: 5 Mos 30,15-20. **Ev.:** Luk 9,22-25.
(Polycarp, biskop og martyr (†166), kan ihukommes)

24. *viol.* Fredag efter askeonsdag. (IV Ps).
Faste pf.
℣ Sl 51,3-4.5-6a.18-19
℟ Et sønderbrudt og sønderknust hjerte
afviser du ikke, Gud.
L.: Es 58,1-9a. **Ev.:** Matt 9,14-15.

25. *viol.* Lørdag efter askeonsdag. (IV Ps).
Faste pf.
℣ Sl 86,1-2.3-4.5-6
℟ Vis mig din vej, Herre,
så jeg kan vandre i din sandhed.
L.: Es 58,9b-14. **Ev.:** Luk 5,27-32.

26. *viol.* **1. SØNDAG I FASTEN.** (I Ps).
Cr. Særl.pf.
1.L.: 1 Mos 9,8-15;
℣ Sl 25,4-5b.6+7bc.8-9.
℟ Dine stier, Herre, er altid godhed og troskab
for dem, der holder din pagt og din lov.
2.L.: 1 Pet 3,18-22. **Ev.:** Mark 1,12-15.

27. *viol.* Mandag i 1.uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
℣ Sl 19,8.9.10.15
℟ De ord, jeg har talt til jer, er ånd og liv.
L.: 3 Mos 19,1-2.11-18. **Ev.:** Matt 25,31-46.

28. *viol.* Tirsdag i 1.uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
℣ Sl 34,4-5.6-7.16-17.18-19
℟ Herren befrier dem fra alle deres trængsler.
L.: Es 55,10-11. **Ev.:** Matt 6,7-15

29. *viol.* Onsdag i 1.uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
℣ Sl 51,3-4.12-13.18-19
℟ Et sønderbrudt og sønderknust hjerte
afviser du ikke, Gud.
L.: Jonas 3,1-10. **Ev.:** Luk 11,29-32.

Sæt menighederne fri!

2011 var et godt år!
Rigtig mange tabuer blev brudt, og vi fik slået bare en anelse hul på handlingslammelsen i Den katolske Kirke. Ærgerligt, at vendepunktet ikke kom tidligere.

For nu er det for alvor, at tingene spidser til.

Generelt er det jo svært at spå om fremtiden, men de økonomiske udfordringer for bispedømmet er så eftertrykkeligt massive, at selv bispekontoret er begyndt at skrue bissen på over for menighederne ved udsendelsen af den skrivelse fra administrationschefen, der blev omtalt på det seneste pastoralrådsmøde og som en ekstra service for almindelige lægfolk nu står at læse på Slagelses hjemmeside.

Alle budgetter genåbnes og finkæmmes for selv de helt små udgifter, der i spareknivens navn kan skønnes som undværlige. Katolsk Orientering bliver således beskåret med tre numre i 2012.

Imens denne febrilske jagt på glemte guldmønter blandt lommeuld og frakkeknapper pågår, fik vi en anden nytårsbesked overrakt: pastoralrådet meddelte i referatet, at sagaen om de storkøbenhavnske sognesammenlægninger nu genoptages.

Mange ord er blevet sagt – og tænkt – om dette emne, men jeg tillader mig at fremture med en ganske anden indfaldsvinkel til problemstillingen:

Nedlæg ikke ét, to eller flere sogne i bispedømmet, men derimod dem alle sammen!

Hvad menes der nu med det? Sognene skal fortsætte som levende menigheder, men uden en formel geografisk 'missionsmark'. Argumentet for at lave omstrukturerinnger i sognene i Københavnsområdet gik på, at det skulle være nemt at komme til en alternativ kirke. Problemet er bare, at folk i forvejen ser stort på sognegrænserne og bestemt ikke gør hvad der er mest komfortabelt eller mest praktisk. De farer land og rige rundt for at komme til 'deres' messe. Shopping-tendenserne er tydelige.

Ikke kun i København, men bestemt også i Jylland!

Og skulle kirkeretten diktere, at et bispedømme SKAL bestå af geografiske sogneenheder, er den danske konklusion ligefor: Lav bispedømmet til ét sogn!

Et stort sogn i f.eks. Nederlandene kan i dag sagtens bestå af 30.000 sjæle…

Det værste ved hele tanken om sognebåndsforståelsen er præsternes 'ejerskab' af sognebørn, som de efter indbyrdes accept kan henholdsvis modtage og afgive sognegrænserne imellem.

Det er en middelalderlig tankegang uden den mindste skelen til, hvordan virkelighedens verden fungerer.

Tag venligst udgangspunkt i realiteternes tilstand. Alle katolske kirker i Danmark fungerer de facto som valgmenigheder. Hver søndag er der mindst 30 katolikker til messe på Stella Matutina i Kokkedal. Det er ikke et sogn. Dette er bestemt ikke en kritik af Stella Matutina. Men det sætter bispedømmets strukturplaner noget i relief.

Folk tager til messe, til undervisning, til socialt samvær og møder dér, hvor de føler sig hjemme og velkomne. Kan folk mit sprog? Synger de Grundtvig? Beder de på latin? Er jeg den eneste teenager? Har de kirkekaffe hver søndag? Fejrer de messe, når jeg er vågen? Kommer nogle af mine bekendte det samme sted? Taler præsten dansk? Sidder folk i rundkreds og klapper i takt til salmerne? Har jeg en aktiv rolle at spille, så jeg forventes at dukke op? Hilser præsten i døren eller gemmer han sig i sakristiet?

Kan jeg forstå de teologiske pointer i prædikenen? Bruger de alt for meget røgelse? Synger koret på menighedens vegne, eller brøler vi alle sammen med? Lægger folk mærke til, at jeg har været på ferie eller ligget syg?

Der er tusind årsager til, at det katolske landskab - og ikke kun i Storkøbenhavn – ser ud som det nu engang gør. Det er en dødssejler uden lige hvis man prøver 'ovenfra' at diktere, hvor folk skal høre til!

Der var jo også et skift i 'klientellet', da p. Engelbrecht afløste p. Timmermann i Bredgade….

Her bringes vi så tilbage til økonomi-snakken:

Vil man have guldmønterne op af lommerne på folk, skal de i første omgang føle ejerskab og hjemlighed overfor den menighed, som de nu engang tilhører.

Folk betaler ikke til en kønsløs administrativ sogneenhed, bare fordi Kraks Kort siger at de bør.

De betaler til en levende menighed, der evner at tale til dem.

Det handler om at sætte menighederne grundlæggende fri, at løsrive dem fra besværlige træge administrative arbejdsgange med rigide sognebåndsløsninger, som folk i forvejen ikke respekterer og som kun genererer vækst til én spiller på banen: papirmøllen.

Tænk sig hvor meget bispekontoret og de lokale kontorer med frivillige kunne spare på arbejdstid ved behandling af sognebåndsløsninger, alle mulige attester fra personers tidligere sogne, kirkeskat, udsendelse af 'forkerte' sogneblade, kartoteksvedligehold etc.

Man kunne spare så meget tid, at den næste generalvikar oven i købet ikke behøvede at have en fuldtidsstilling på bispekontoret, men at arbejdsfunktionen var ren titulær og lå hos en almindelig præst.

Så meget arbejde kan der umuligt være i et så lille bispedømme som vores.

Godt nytår!

Rasmus Kaare Frederiksen, 2000 Frederiksberg

Komplementært udsagn

Først en stor tak til generalvikar Lars Messerschmidt for hans fyldige svar på mit spørgsmål om Benedikt XVI's kateketiske gennemgang af salme 110.

Når man sidder med sin bibel i hånden, kan man af og til undres over fordelingen af skrifterne; Det Nye Testamente virker næsten som et appendix til Det Gamle Testamente ligesom gudserkendelsen i de to skrifter ofte er modstridende med et menneskeskabt gudsbillede i Det Gamle og sønnens autentiske faderbillede i Det Nye Testamente.

Det grundlæggende retfærdighedsprincip, som vi kender fra de mosaiske skrifter - øje for øje og tand for tand - er menneskeligt forståeligt, og man ser princippet effektueret i dag i den mellemøstlige konflikt.

I modsætning hertil bringer Jesus den totalt modstridende korrektion i form af kærlighedsprincippet – du skal elske dine fjender - til sin samtids jøder. I følge Lars Messerschmidt ophæver de to principper ikke, men supplerer hinanden, hvorved de er komplementære.

Ved komplementaritet forstås, at to tilsyneladende modstridende udsagn er nødvendige for at give den fulde sandhed. Vi kender komplementariteten fra kinesernes dualistiske Yin~Yang symbol i taiji-cirklen som et væsentligt indhold i taoismen, og fysikeren Niels Bohr genindførte den som et nødvendigt begreb til forståelse af dele af kvantemekanikken.

De komplementære udsagn i Bibelen har givet de troende megent hovedbrud igennem tiderne.

Ole Dam, 2100 Østerbro

Om salme 110

Som Ole Dam har jeg ofte undret mig over denne og flere andre salmers (læs bare sl. 137!) voldsomme retorik og ønsker for fjenden. Hvordan kan en kristen bede sådanne bønner?

Efter overvejelse i bøn er jeg kommet frem til følgende: Jesus har lært os at Han (og Hans disciple) ikke har fjender, medmindre de selv ønsker at være det. Selv Judas kalder Han "ven".

Der er dog én undtagelse: nemlig "den store drage, den gamle slange, som hedder Djævelen og Satan, og som forfører hele verden" (Åb. 12,9). Det er altså ham og hans "slæng", som Kongernes Konge og Herrernes Herre skal knuse hovedet på, som det allerede blev lovet Eva efter syndefaldet " Jeg sætter fjendskab mellem dig og kvinden, mellem dit afkom og hendes: hendes afkom skal knuse dit hoved, og du skal bide hendes afkom i hælen" (1. Mos. 3,15)

Gertrud Messerschmidt, 2920 Charlottenlund

100 kroner om måneden kan gøre en stor forskel

Hør nærmere hos Lillian Munch Jakobsen på tlf. 33 55 60 12

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Kate Toft Madsen, Max Ulrich Klinker, Henrik Ertner Rasmussen, sr. Rut Schmidt O.S.B. p. André Manaranche, SJ
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Mediehuset Mors - Tryk & Produktion A/S
Trykoplag 9.500 - Distribueret oplag 8.800
- ISSN 0902-297X

Bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Bønnens Apostolat

Februar

- At alle mennesker må have adgang til at få vand og andre resurser som de behøver i deres daglige liv.

- At Herren må følge og støtte de sundhedsarbejdere som hjælper syge og ældre i verdens fattigste områder.

Det sker i bispedømmet

Januar

Fredag 27. kl. 19.00-ca.21.30: Forsonings-og helbredelses-messe, Jesu Hjerte Kirke, Kbh. v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Inf. 33 33 05 02 og www.forson-ingsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 28. kl. 14.30-16.30: Sct Andreas og Sct Therese menighed. Temalørdag i kantinen, Bernstorffsvej 56: Søster Emmas liv: "At blive elsket frem" v/retræteleder Søster Emma Martensen

Februar

Søndag 5. kl. 20.00-22.00: Natkirke, Sankt Andreas, Kol-legievej 2, Charl. Lovsang, personlig forbøn, stilhed. Man kan komme og gå som det passer. Fri parkering.

Torsdag 9. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbe-delse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramen-tal velsignelse ca. 22.45

Lørdag 11.: Generalforsamling i Ælnoth. Vi starter kl. 12.00 med medbragt mad, derefter generalforsamling for medlem-merne. Efter generalforsamlingen foredrag om Knud Lavard v. Børge Juulsgaard. Sted: bispedømmets frokoststue, Gl. Kongevej 15, 1610 København V

Mandag 20. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Lørdag 25. kl. 14.30-16.30: Sct Andreas og Sct Therese menighed. Temalørdag i kantinen, Bernstorffsvej 56: "Hilde-gard – und kein ende" vV/Hildegard ekspert og forfatter Kirsten Kjærulff

Katolsk kvinde

midt i 40'erne ønsker ærligt og seriøst bekendtskab med katolsk mand. Kirken er omdrejningspunkt i mit liv.
Mine interesser er: klassisk musik og sang, kreative sysler og naturen.
Jeg glæder mig til at lære dig at kende.

Billetmrk.
Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

Biskoppens kalender

Februar

Torsdag 2. kl. 7.30: Messe i Redemptoris Mater
Lørdag 4. kl. 13.00: Verdensdag for ordensstanden og det gudviede liv, Immaculata Kirken
Mandag 6.: Præsidiemøde, Nordisk Bispekonference
Onsdag 8. kl. 10.00: Møde i Økonomisk Råd
Lørdag 11. kl. 14.00: De syges Dag, Sankt Mariæ Kirke, Frederiksberg
Tirsdag 14. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Onsdag 22. Askeonsdag, kl. 19.00: messe i Dom-kirken
Torsdag 23. kl. 15.30: Møde i Danske Kirkers Råd
Fredag 24. kl. 10.30: Møde i Liturgikommissionen
Søndag 26. kl. 11.00: Messe i Domkirken,
kl. 16.30: Electio - Vesper i Domkirken
Mandag 27. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Tirsdag 28. kl. 10.00: Møde i Præsterådet

bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE
SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre,
et ord fra Jesus og en velsignelse
så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Nye åbningstider:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

katolsk orientering
www.katolskorientering.dk

Agnes f. Hoffmann og Johannes Rosenkilde Grams Brudeudstyrslegat

Som hjælp til brudeudstyr for unge katolske piger, som indgår ægteskab med en katolik, uddeles en legatportion til værdigt trængende katolikker.

Uddelingen foretages af legatbestyrelsen marts 2012.

Ansøgningen indeholdende navn, bopæl, alder samt anbefaling fra en katolsk præst, samt kopi af dåbsattest eller andet bevis for katolsk tilhørsforhold for begge parter skal være legat-bestyelsen i hænde senest 29. februar 2012.

Ansøgning stiles til:

Katolsk Bispekontor
Gammel Kongevej 15
1610 København V.

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84
E-mail: sandra@moll.dk

Ubeskåret støtte

www.vincentgrupperne.dk

www.catholica.dk -
et katolsk tidsskrift på internettet

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Hjælp med at sikre Kirkens bestående
- også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testa-mente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Telefon 33 55 60 11

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 3, som udkommer

fredag den 10. februar

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 23. januar

Venlig hilsen
Redaktionen

”Folkeslagenes lys er Kristus”

I anledning af 50-året for åbningen af 2. Vatikankoncil bringer KO en række perspektiverende artikler om koncilets vigtigste dokumenter.

Tekst: p. André Manaranche, SJ

II VATIKANKONCIL Den 25.-27. februar 2000 blev der i Vatikanet holdt en international teologikongres, der skulle evaluere virkningen af 2. Vatikankoncil 35 år efter afslutningen og den måde, koncilteksterne er blevet modtaget på, dvs. de forskellige tolkninger de har været genstand for i årenes løb.

Bispesynoden havde allerede i 1985 studeret strømningerne i de to første årtier; den nylig afholdte kongres fortsatte dette arbejde og tog fat på hvert enkelt af de seksten koncildokumenter, således at der blev holdt foredrag om de fire større konstitutioner og aflagt kortere rapporter om de forskellige dekreter. Jeg blev bedt om at komme med et indlæg på tyve minutter om situationen i Frankrig med hensyn til præstekald. Der blev holdt to mesterlige forelæsninger om Lumen Gentium, konstitutionen om Kirken. Jeg vil gerne her resumere den sidste, der blev holdt af kardinal Joseph Ratzinger (*den nuværende pave Benedikt XVI, red).*

Kirken og liturgien

Liturgien skal først og fremmest minde om, at taksigelsen (Eukaristien) og tilbedelsen kommer i første række. Hvis Kirken gør sig fri af dette, hengiver den sig til en selv-fejring: dens menigheder lukker sig om sig selv og mangler fuldstændig Helligånden. Den bliver hurtigt uden interesse. Messen indskrænker sig til at fejre 'livet' og negligerer den transcendens, som messeofferet er rettet imod. I så tilfælde indskrænker den liturgiske aggiornamento sig til at opfinde den ene smarte formulering efter den anden, og de mest skøre vil fremkalde en reaktion fra konservativ side. Så er Kirken ikke længere Kristi Brud, men en ”volontørtjenestens internationale” (ordet stammer fra en af kongresdeltagerne), der arrangerer festligheder for sine militante tilhængere. Og det er en 'Guds-krise'.

Lumen Gentium bruger forskellige begreber til at betegne Kirken. Den kaldes et sakramente, det vil sige et tegn på og et middel til at nå den enhed, der skal realiseres såvel vertikalt som horisontalt. Men dette ord har kun fået ringe succes. Kirken er også et mysterium, sådan at forstå, at den har sit udspring i den trinitære kærlighed som del af en evig plan, der er blevet virkeliggjort i tiden.

I modsat fald reduceres den til et lige så banalt og skrøbeligt samfund som alle andre. Men denne tanke har været for svævende. Derfor har de troende vendt hele deres opmærksomhed mod udtrykket Gudsfolket, som er blevet lovsunget højt – og med rette, for dette navn stammer fra Skriften: det betegner den gruppe mennesker, som Gud udvælger og samler, ikke for at 'forkæle' den, men for at den skal være et eksempel på den kærlighed, Han vil give hvert enkelt menneske.

Men under indflydelse af atmosfæren i 60'erne har der fundet en degradering sted. Ordet 'Folk' er blevet løsrevet fra Gud, og det *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 2
27. januar 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering

ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST

POST PP DANMARK

▲ *Fortsat fra oven*

er kommet til at betyde folkeligt demokrati med en tilskyndelse til at tage magten, til at 'tage ordet'. Der er foregået en sekularisering og en politisk indskrænkning. Så kan man spørge sig selv, hvordan en sådan Kirke stadig kan være et tegn; til at slås har verden ikke brug for noget sakramente, det kan den klare selv.

Kirken er uadskillelig fra Åbenbaringen, som den viderebringer, og som den er underkastet, læreembedet inklusive. Hvis den glemmer det, skubber den Kristus til side og sætter sig selv i centrum: den prædiker sig selv. Enten forlanger dens tænkere en autonomi, hvor de a priori nærer mistanke til og a posteriori kritiserer alt, hvad der fremstilles som sandhed. Eller også – og det havde en protestant som Karl Barth indset – kan en dogmatik kun være kirkelig. Hvis teologen ikke længere lytter til Gud, taler han om Gud til sig selv, og så er hans viden ikke andet end en 'religionsvidenskab', som den doceres på universiteterne. Den rigtige måde at læse Skriften på, er at læse den i Kirken; dette opdager man heldigvis mere og mere.

Betydningen af ordet fællesskab

Stillet over for disse vanskeligheder ønskede bispesynoden i 1985 at genoprette ligevægten. Uden at opgive begrebet Gudsfolket tilføjede den ordet fællesskab, som man også finder i koncilteksterne (Dei Verbum). Eukaristien skaber Kirken som Kristi Legeme, i dens enhed og i dens mangfoldighed. De helliges Samfund er på én gang fællesskabet mellem menneskene indbyrdes og med de hellige realiteter. Resultatet bliver et liv i fællesskab og en fælles samling om Guds agape. “Hvis du har set kærligheden, har du set Treenigheden”, siger Augustin. Fornyelsen har på alle måder ladet freden og kærligheden komme tilbage, ligesom kritikken er blevet afløst af lovprisning.

Men ordet fællesskab har forekommet nogle mennesker alt for lidt handlingspræget, alt for lidt politisk. Man har derfor ændret det til et let og forfladiget slogan, der gør enheden til lighed. Ligesom apostlene på vejen til Jerusalem er der nogle, der spørger sig selv, hvem der er den største. Og det er den debat, der stiller de partikulære Kirker op mod den universelle Kirke for at anbringe alle på samme niveau. Vi ved, at Jesus kort før sin lidelse svarede på denne diskussion: intet er større end at tjene andre. Troslærekongregationen ønskede at bringe klarhed i disse spørgsmål og udsendte i 1992 en meget kritiseret tekst om Kirken som fællesskab. Kritiseret, fordi den genetablerede sandheden. Når man hæver sig over Kirkerne i deres empiriske virkelighed, har den universelle Kirke (Ecclesia catholica) en fundamental ('ontologisk') forrang iblandt dem. Ligesom Toraen for jøderne stammer den fra skabelsen, hvor Faderen har villet forberede sin søn en brud, for at der kunne blive ét legeme, ét kød. Det er det himmelske Jerusalem, som Paulus taler om i Galaterbrevet (4, 26), og som er vores Moder, en kvinde, hvis sønner er frie. Det er den Kirke, der opstår i og med apostelskaren pinsedag, og som taler alle sprog. Det er ikke den lokale Kirke i Jerusalem, der skulle blive større, men den universelle Ecclesia catholica, der overskrider alle de specielle udformninger; den selv samme, som vi alle er døbt i, og i hvilken ingen er fremmed; den som vi umiddelbart tilhører uden at behøve noget andet visum eller nogen anden registrering; den, uden hvilken lokalkirkerne bliver ligesom stammer eller nationalkirker.

Men pas på: denne Ecclesia catholica må ikke forveksles med paven eller den romerske kurie, som mange tror; den er den virkelighed, der er resultatet af Helligåndens udsendelse, og som er transcendent. Det er gennem den, at Peters embede er gjort muligt, ikke som et administrativt sekretariat, men som en biskoppelig tjeneste. Det er den, der konkretiseres i det enkelte bispedømme, der ikke er en fragmentering af Ecclesia catholica, men dens lokale udtryk: “Guds Kirke på det pågældende sted”. Lige præcis det modsatte af et provinsielt aflukke med told og afspærringer. Det er den eksakte betydning af ordet fællesskab: integration i en åndelig virkelighed, der ikke undertrykker forskellene, men forhindrer splittelsen, ligesom et forbund af en sammensat helhed under et sekretariat af forenede Kirker. På den måde er Kirken telt for en Gud, der har taget bolig iblandt os, som Johannes siger (1, 14).

Maria i Lumen Gentium

Ligesom Maria er Kirken jomfru, moder og allerede opstået. Den sammenslutter ikke tilhængere, der på forhånd har skrevet under på en gyldig kontrakt; den føder dem til troen. For troen er ikke en forudsætning for dåben; den er en frugt af dåben. Uden Maria mister Kirken sin moderværdighed og bliver resultatet af en menneskelig sammenslutning. Den glemmer, at den er skabt til at føde (Gal 4, 19) og give liv.

Når Maria ved koncilet er blevet anbragt i sidste kapitel af Lumen Gentium, er det ikke, fordi man ville skaffe sig af med hende, som koncilsfædrene et øjeblik troede; men på denne plads gav hun Kirken hele dens mening. Der var ikke tale om en afslutning, men om et højdepunkt eller et resumé.

Det er nemt at føre bevis herfor: Når Maria opfattes som et isoleret individ, som et menneske begavet med nogle udelelige privilegier, bliver Kirken til en administration uden åndelig kraft. Når jomfru Maria opfattes som billede på Kirken, som Kirkens Moder, genfinder Kirken sit sande væsen. Alt hænger sammen.

Den hellige Ambrosius har sammenlignet Kirken med den brændende tornebusk. Den er en tornet og værdiløs busk, som ilden renser for dens synd og skrøbelighed.

Oversat fra L'homme nouveau, den 19. marts 2000 af Kirsten Dam. Har tidligere været publiceret på *catholic-web.dk*.

Lumen Gentium og en række af 2. Vatikankoncils øvrige dokumenter kan læses i dansk oversættelse på www.katolsk.dk under menupunktet 'Katolsk Tro'.

Nr. 3.
10. februar 2011
38. årgang

Katolsk Orientering

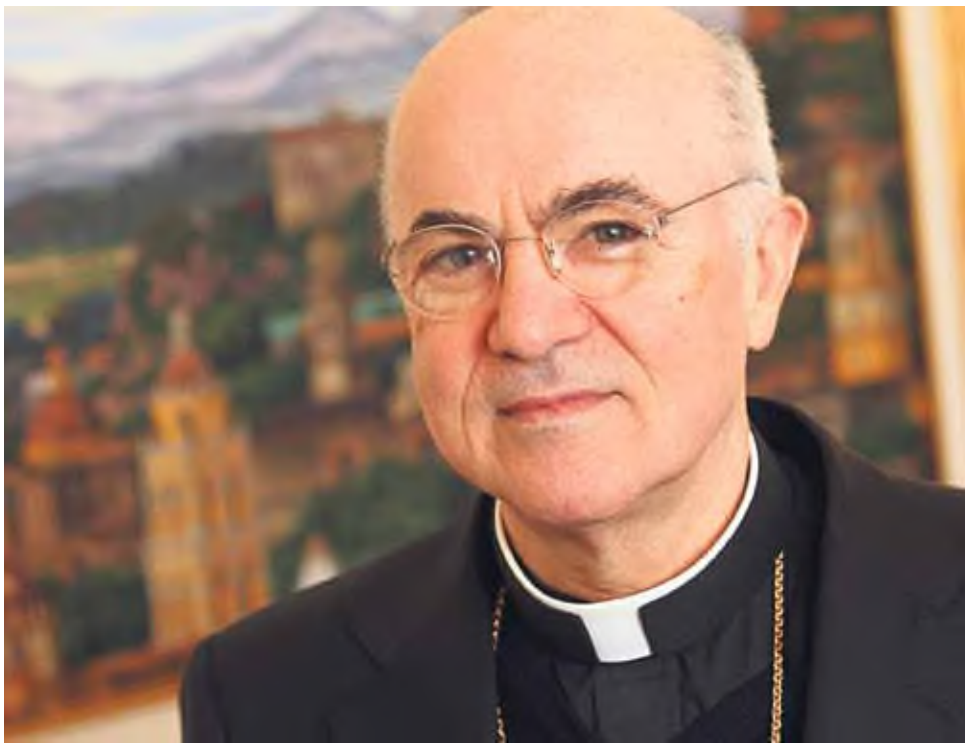

Paven udnævnte i oktober 2011 ærkebiskop Carlo Maria Viganò til apostolisk nuntius for USA. Foto: Paul Haring, CNS.

Vatikanet nedtoner korruptionsanklager

Nuntius for USA anklager Vatikanet for at tie om misforvaltning.

Tekst: Niels Messerschmidt

VATIKANET Federico Lombardi, Vatikanets talsmand, nedtoner de anklager om "korruption" i et brev, som ærkebiskop Carlo Maria Viganò – den nuværende apostoliske nuntius for USA – skulle have sendt til pave Benedikt XVI, mens han bestred en stilling i Den pavelige kommission for Vatikanstaten.

Anklagerne er fremkommet efter det italienske tv-program Gli Intoccabili i slutningen af januar offentliggjorde brudstykker af brevene, der var stilet til pave Benedikt og Vatikanets statssekretær, kardinal Tarcisio Bertone.

Ifølge nyhedssitet Vatican Insider skulle brevene angiveligt være underskrevet af ærkebiskop Carlo Maria Viganò mens han arbejdede som generalsekretær for kommissionen. Den har opsyn med den 44,2 hektar store Vatikanstat med tilhørende haver og museer.

Af et brev fra den 4. april 2010 skulle det fremgå, at da ærkebiskop Carlo Maria Viganò overtog kontoret godt to år tidligere, opdagede han en "katastrofal situation" af "kaotisk ledelse" samt dyrt indgåede kontrakter. Brevet beklager også en "mediekampagne" iværksat af modstandere af ærkebiskoppens bestræbelser på at iværksætte reformer. I brevet skulle ærkebiskoppen også bede paven om ikke at fjerne ham fra jobbet "selv ved forfremmelsen til en mere betydningsfuld stilling".

Paven udnævnte sidste efterår ærkebiskop Viganò til apostolisk nuntius for USA.

Budgetunderskud vendt til et overskud

Den engelske avis Catholic Herald skriver, at under ærkebiskoppens tid som kommissionens næsthøjeste embedsmand blev et budgetunderskud på næsten 9,8 millioner dollar i 2009 vendt til et overskud på 28. millioner dollar i 2010.

I tv-udsendelsen skulle værten for tv-udsendelsen, journalist Gianluigi Nuzzi, have nævnt, at blandt ærkebiskop Viganòs spareforslag indgik blandt andet at beskære udgifterne til julekrybben på Petersplads med over 250.000 euro og at beskære udgifterne til vedligeholdelse af Vatikanets haver med ca. 800.000 euro.

> "Ærkebiskoppen opdagede en 'katastrofal situation' af 'kaotisk ledelse'

I en skriftlig erklæring roser talsmand Federico Lombardi ærkebiskoppens embedsførelse i kommissionen som kendetegnet af "en administrativ konsekvens, besparelser og korrektioner i en generelt vanskelig økonomisk situation". Men det bemærkes samtidig, at den forbedrede økonomi i den pågældende periode også skyldtes andre faktorer som fx en stigning i besøgstallet i Vatikanets museer.

I erklæringen hedder det videre, at de principper om "en korrekt og sund embedsførelse og åbenhed", som inspirerede ærkebiskoppen, fortsat i dag gennemsyrer kommissionens ledelse, siger Federico Lombardi.

Kardinal anklages for løftebrud

I brevet til kardinal Bertone, der er dateret den 27. marts sidste år – altså otte dage før brevet stilet til pave Benedikt – beklager afsenderen sig over kardinal Bertones planer med at afsætte ærkebiskop Viganò fra posten som generelsekretær for Den pavelige kommission for Vatikanstaten, og kardinalen anklages samtidig for at bryde et løfte om at ærkebiskoppen ville efterfølge den daværende præsident for kommissionen, kardinal Giovanni Lajolo, når denne gik på pension.

Catholic Herald nævner, at kardinal Bertone skulle have omtalt uspecificerede "spændinger" inden for kommissionen som begrundelsen for at omplacere ærkebiskop Viganò, men forfatteren af ovennævnte brev antyder en italiensk avisartikel, som kritiserer ærkebiskoppen som inkompetent, skulle have været en medvirkende årsag til beslutningen.

Redaktøren af Vatikanets dagblad L'Osservatore Romano, Giovanni Maria Vian, blev i tv-programmet Viganò bedt om at komme med sin vurdering af situationen.

Han mente, at en så prestigefyldt post som apostolisk nuntius for USA ikke kunne betragtes som en degradering af ærkebiskop Viganò, ligesom han bemærkede, at det er normal praksis i Vatikanet, at en person, som bestrider den næsthøjeste stilling i et af Den hellige Stads kontorer sjældent bliver forfremmet til en topstilling.

Måske retsligt efterspil

Federico Lombardi ville hverken be- eller afkræfte ægtheden af brevene, der blev vist i brudstykker under udsendelsen, men i sin erklæring beklager han "offentliggørelsen af private dokumenter".

Talsmand Federico Lombardi antyder, at Vatikanet måske træffer retslige skridt for at beskytte det gode rygte hos de embedsmænd, der blev nævnt i udsendelsen, herunder de investeringsrådgiver, hvis anbefalinger ifølge udsendelsen skal have bevirket, at Vatikanet tabte 2,5 million euro i forbindelse med en enkelt transaktion.

Det apostoliske nuntiatur i Washington har ikke ønsket at kommentere de udtalelser, der fremkom i tv-programmet.

Neokatekumenatet

Pave Benedikt udsender 17 nye Missiones ad gentes. *Læs mere på side 3*

Fasten nærmer sig

Pave Benedikts fastebudskab 2012 og fastebestemmelserne.
Læs mere på side 6 og 7

Frankrig i Danmark

Portræt af den franske menighed og dens dynamiske præst.
Læs mere på side 9

Fra skiffer til kunst

Nyheder fra bispedømmet.
Læs mere på side 4

Leder

Stilhed er nøglen til meningsfuld dialog

Skulle man beskrive vort samfund i dag med et enkelt begreb, kunne 'mangel på stilhed' være et dækkende billede. Vi er omgivet af støj overalt, hvor vi færdes og i sådan en grad, at stilhed næsten er blevet en mangelvare.

Stilhed virker ofte distancerende og skræmmende for det moderne menneske, og er med til at gøre det ængsteligt. I vores støjplagede kultur, og i medierne med deres uafbrudte strøm af informationer og nyheder, betragtes stilhed tit som et unaturligt tomrum, der hurtigst muligt bør udfyldes med snak, musik eller en anden form for 'støj'. Hvordan er det med til at forme vort forhold og dialog med den anden og med os selv?

De moderne kommunikationsmidlers bidrag til samfundet belyser behovet for en værdi, som ved første øjekast synes at stå i modsætning til dem. Stilhed er ikke blot en modgift til den konstante strøm af informationer, som kendetegner samfundet i dag, men er en nødvendig faktor for dens integration. Netop fordi stilhed fremmer vaner som dømmekraft og eftertanke, kan den primært også ses som en måde at komme verden i møde.

I dette års budskab til Verdensdagen for social kommunikation fremhæves det, at når ord og stilhed gensidigt udelukker hinanden, bryder dialogen sammen enten ved at skabe forvirring eller skabe en distance til den anden. Kun når ord og stilhed supplerer hinanden bliver dialogen meningsfuld og værdifuld.

Pave Benedikt fremhæver internettet og de sociale medier som en oplagt mulighed for at være steder for åndelig refleksion og fordybelse. En væsentlig del af kommunikationen er her en søgen efter svar, og sociale netværk som Facebook og søgemaskiner som Google hjælper mange i deres medfødte tørst efter svar. Og internettet bliver i stadig højere grad et forum, hvor man ofte bombarderes med svar på spørgsmål, man aldrig har stillet og behov, man ikke vidste man havde.

Skal vi i en tid, der hungrer efter dybde, nærvær og autencitet, kunne genkende og stille skarpt på de vigtige spørgsmål i livet, er stilheden en kostbar skat, som kan give os den rette dømmekraft, når vi oversvømmes med sanseindtryk og information. Netop i kommunikationsverdenens store kompleksitet og mangfoldighed konfronteres vi med livets store spørgsmål: Hvem er jeg? Hvad kan jeg vide? Hvad kan jeg håbe på?

Vi erfarer ofte, at ikke kun i det ydre, men også i det indre har vi brug for stille stunder for at kunne samle os for at få styrke til at møde hverdagens udfordringer og for at se på vore medmennesker med friske øjne. I den henseende kan de sociale medier være med til at lede søgende mennesker til virtuelle steder på internettet, der fordrer til større eftertanke og stilhed.

Som paven understreger i sit budskab, er det gennem ord og tale at vi nærmer os dem, der søger svar på livets store spørgsmål og herigennem åbnes muligheden for at indgå en dybere dialog, der kan lede den søgende til stille eftertanke. Ægte stilhed er nemlig i sit væsen en fortættet, utvungen og samtale, der flyder spontant og direkte mellem to mennesker. Denne stilhed er ikke den slags, der fremmedgør os, men netop leder os mod større erkendelse og følsomhed over for den anden og dennes behov. Med Ordet i baghånden – og ofte i et stille møde med den anden.

Niels Messerschmidt

Padre Marcelo topper hitlisten

Katolsk karismatisk fornyelse vokser i Brasilien.

Tekst: Lisbeth Rütz

NYEVANGELISERING Brasilien er det land, der har verdens højeste antal katolikker skriver den italienske vatikanist Sandro Magister i en artikel på webstedet *www.chiesa.espressonline.it* . Imidlertid er antallet af katolikker i landet i stød tilbagegang, sådan at det i dag kun er ca. to tredjedele af befolkningen, der bekender sig til Den katolske Kirke. Hver eneste dag mister Kirken medlemmer, og de fleste går over til pinsekirkerne. Men også inden for Den katolske Kirke bliver karismatisk spiritualitet mere og mere populær. Og Kirkens ledelse støtter den karismatiske fornyelse. En af landets mest synlige kirkeledere, kardinal Claudio Hummes, nærede i sin ungdom stor sympati for befrielsesteologien, men er i dag en glødende tilhænger af de karismatiske strømninger.

En kendt repræsentant for den romerskkatolske karismatiske bevægelse er padre Marcelo Rossi, som den italienske religionssociolog Massimo Introvigne betegner som "det mest forbløffende eksempel på denne katolske version af pinsekirken. Til syvende og sidst er den også selv en form for nyevangelisering".

Marcelo Rossi er manden bag det nybyggede sanktuarium Theotokos, der blev indviet i december. I kirken og på de tilhørende arealer er der plads til mere end 100.000 mennesker. Theotokos er den største katolske kirkebygning i Latinamerika.

Padre Marcelo var i 2008 i stand til at samle tre millioner på Sao Paolos væddeløbsbane. Han har gang på gang samlet Claudia Leite og andre popstjerner til bøn og musik sammen med tusinder af troende, og fra 1998 til i år har han med sine albums vundet 12 platinplader. Hans sidste bog Agape toppede længe bestsellerlisterne sidste år..

Som 21-årig gennemgik han en religiøs krise, og han besluttede sig for at blive præst. Meget hurtigt blev han en fremtrædende figur i det kirkelige landskab i Brasilien.

"Da jeg genfandt troen, var det i en periode, hvor Kirken fordybede sig i politiske spørgsmål på grund af befrielsesteologiens indflydelse. Det er en teologi, der selvfølgelig havde en positiv indflydelse under diktaturet, men som efterlod sig et tomrum." Padre Marcelo mener, at dette tomrum kun kan udfyldes ved "at vende tilbage til det væsentlige, til at forkynde Evangeliet ved at bruge kommunikationsmidlerne og især musikken, den største og mest grænseoverskridende formidler af følelser og ord i folks dagligdag. Vi skal bruge den til at opfange tørsten efter Gud og for at genoplive en kærlighed til Kirken og til eukaristien, den kærlighed, der er ætset væk af proselytvirksomhed og pinsegrupper".

Padre Marcelo er en mand, der tager sig store friheder i musikvalg til messen. Men det er også essentielt for ham at opfordre til lydighed over for Kirkens magisterium og at forsvare den katolske doktrin. Han har offentligt givet udtryk for, at han føler sig langt mere hjemme blandt Opus Deis medlemmer end blandt tilhængerne af brødrene Boff.

Den brasilianske bispekonference er udmærket klar over den risiko, der er ved en pastoral praksis, der let glider over i sentimentalitet; men samtidig støtter den padre Marcelo. Han er nemlig den første katolske gejstlige, der har været i stand til at starte en massebevægelse for katolsk fornyelse.

I hans fodspor er kommet en lille flok præster – næsten alle af italiensk oprindelse – som skriver sange med popmelodier og samler store skarer til en karismatisk inspireret katolicisme. De vil sandsynligvis være blandt de mest fremtrædende figurer ved den kommende Verdensungdomsdag i Rio de Janeiro.

Mere end 175 millioner brasilianere er kristne. Det gør Brasiliens kristne befolkning til den største uden for USA. Brasilien har næsten dobbelt så mange kristne som Nigeria og tre gange så mange som i Tyskland. Hver tolvte kristen i verden (8 %) er brasilianer, og ca. 90 % af brasilianerne identificerer sig selv som kristne. Endnu i 1950 var næsten 94 % af brasilianerne romersk katolske; men mellem 1980 og 2000 er den katolske andel af Brasiliens befolkning faldet til 74 %. Ca. 21 % af befolkningen er protestanter, og pinsekirkerne står her for langt den største andel.

En undersøgelse fra Pew Forum viste i 2006, at mere end halvdelen af de brasilianske katolikker identificerer sig med den karismatiske bevægelse.
Kilde: *Pew Forum on Religion & Public Life*

Ny patriark af Venedig udpeget

Moraglia er pave Benedikts personlige valg.

Tekst: Lisbeth Rütz

ITALIEN Venedigs rolle i dag er den samme som i de sidste mange hundrede år – at være en bro mellem den vestlige verden og Orienten, siger den nyvalgte patriark af Venedig, biskoppen af la Spezia, Francesco Moraglia i et interview i Corriere della Sera den 1. februar. "I dag er der mange 'Orienter' – også helt tæt på os. Orienten banker på vores dør, og det er vores pligt at kunne styre denne situation bedre både ud fra et humant og et kristent synspunkt," udtaler Moraglia i interviewet.

I dag som altid står Kirken over for en vanskelig opgave, mener den nye patriark, der også har den opfattelse, at massemedierne ofte giver et forvrænget billede af tingenes faktiske tilstand i Kirken. "Det er en vanskelighed, der kræver megen ansvarsbevidsthed af Kirkens kvinder og mænd", udtaler han til Corriere della Sera.

Moraglia er født i Genova i 1953 og blev præsteviet i 1977 af kardinal Siri. I kurien i Genua har han arbejdet sammen med markante skikkelser som Dionigi Tettamanzi, Tarcisio Bertone og Angelo Bagnasco. Moraglia bliver patriark efter en lang periode, hvor embedet har været vakant. Han indsættes som patriark den 25. marts og forventes udnævnt til kardinal ved første konsistorium efter det kommende den 18. februar.

Udnævnelsen af Francesco Moraglia til patriark er en af de mest personlige, pave Benedikt har foretaget under sit pontifikat, mener vatikanisten Sandro Magister. I den store offentlighed blev han kendt, da han under den oversvømmelse, der sidste år i oktober ramte hans bispedømme meget hårdt, sendte seminaristerne ud til de hårdest ramte steder for at hjælpe befolkningen. Både liturgisk og teologisk er Moraglia ratzingerianer, skriver Sandro Magister. Moraglia, der indtil nu ikke har været synderlig kendt af offentligheden, efterfølger kardinal Scola, der den 28. juni sidste år blev udnævnt til ærkebiskop af Milano. Scola har et stort forfatterskab bag sig og markerede sig i sin tid som patriark ved grundlæggelsen af Oasis, en stiftelse, der skal arbejde for studier af forholdet mellem islam og kristendommen og studium generale Marcianum, en akademisk institution, der i samarbejde med universitetsverdenen tilbyder kurser blandt andet i bioetik, politiske videnskaber, kanonisk ret og interkulturelle studier.

Stormøde med Den neokatekumenale Vandring

Paven sender missionærer fra bevægelsen ud i verden.

Tekst: Niels Messerschmidt

MISSION Under en audiens med 7.000 deltagere fra Den neokatekumenale Vandring godkendte Den hellige Stol fredag den 20. januar bevægelsens kateketiske bønner. Ved samme lejlighed udsendte pave Benedikt 17 nye 'Missiones ad gentes' til forskellige dele af verden. Godkendelsen kommer femten år efter at Kongregationen for Gudstjenesten og Sakramentsordningen påbegyndte godkendelsesprocessen.

I 2008 godkendte Den hellige Stol bevægelsens statutter og i 2011 godkendte man Neokatekumenatets lære, som er indeholdt i mere end ti bind.

Tretten af de 17 nye 'Missiones ad gentes' findes i Europa i Frankrig (Albi, Nice, Bordeaux, Toulon, Strasbourg, Marseilles og Lyon), Holland (Antwerpen), Slovenien (Ljubljana), Bosnien-Herzegovina (Sarajevo), Estland (Tallinn), Østrig (Wien) og Storbritannien (Manchester). Fire findes i Nord-og Sydamerika (tre i Boston og én i Venezuela) og én i Afrika, Libreville i Gabon. Derudover er andre familier allerede blevet udsendt som til Papua Ny Guinea og Ukraine. I følge Den neokatekumenale Vandring udgøres hver af disse ' Missiones ad gentes' af 3-4 store familier og en præst, og at de bosætter sig i afkristnede områder eller i områder, hvor kristendommen ikke tidligere har været udbredt. Paven har tidligere udsendt fire 'Missiones ad gentes'.

"Kirken følger jer med opmærksomhed"

"At følge Kristus", sagde paven under fredagens audiens, "kræver det personlige eventyr at ville søge Ham og vandre sammen med Ham, men også samtidig at opgive sin egoisme og overvinde den individualisme, som er så udpræget i vort samfund i dag og erstatter egoismen med det nye menneskes fællesskab i Kristus Jesus".

"Jeres tilstedeværelse", nævnte paven i starten af sin tale, "er et synligt tegn på jeres glade engagement for et trosliv i fællesskab med Kirken og Peters efterfølger, og et brændende ønske om at vidne om evangeliet". "Gennem disse årtier af Vandringens liv har det været jeres urokkelige pligt at forkynde den opstandne Kristus, generøst at besvare hans kald og at ofre både den personlige og materielle sikkerhed. I har endda forladt jeres hjemlande for at møde nye og ikke altid nemme situationer".

"At bringe Kristus til menneskeheden og menneskeheden i Kristus er det, der driver alt evangeliseringsarbejdet. Og I har opnået dette gennem en vandring, der hjælper de allerede døbte med at genfinde troslivets skønhed og glæden ved at være kristen". "Men alt dette er kun muligt", forklarede paven, "i en intim og personlig relation med Ham, når vi vandrer ad den vej, Han har anvist og – og i direkte forlængelse heraf – når vi tror med Hans Kirke".

Pave Benedikt kom også i sin tale ind på det dekret, der godkendte Den neokatekumenale Vandrings kateketiske bønner og tilføjede, at "dette er yderligere et tegn på, at Kirken følger jer med opmærksomhed" og at "hun forstår jeres rigdom, men også ser på hele det 'kirkelige legeme' og hendes fællesskab og harmoni".

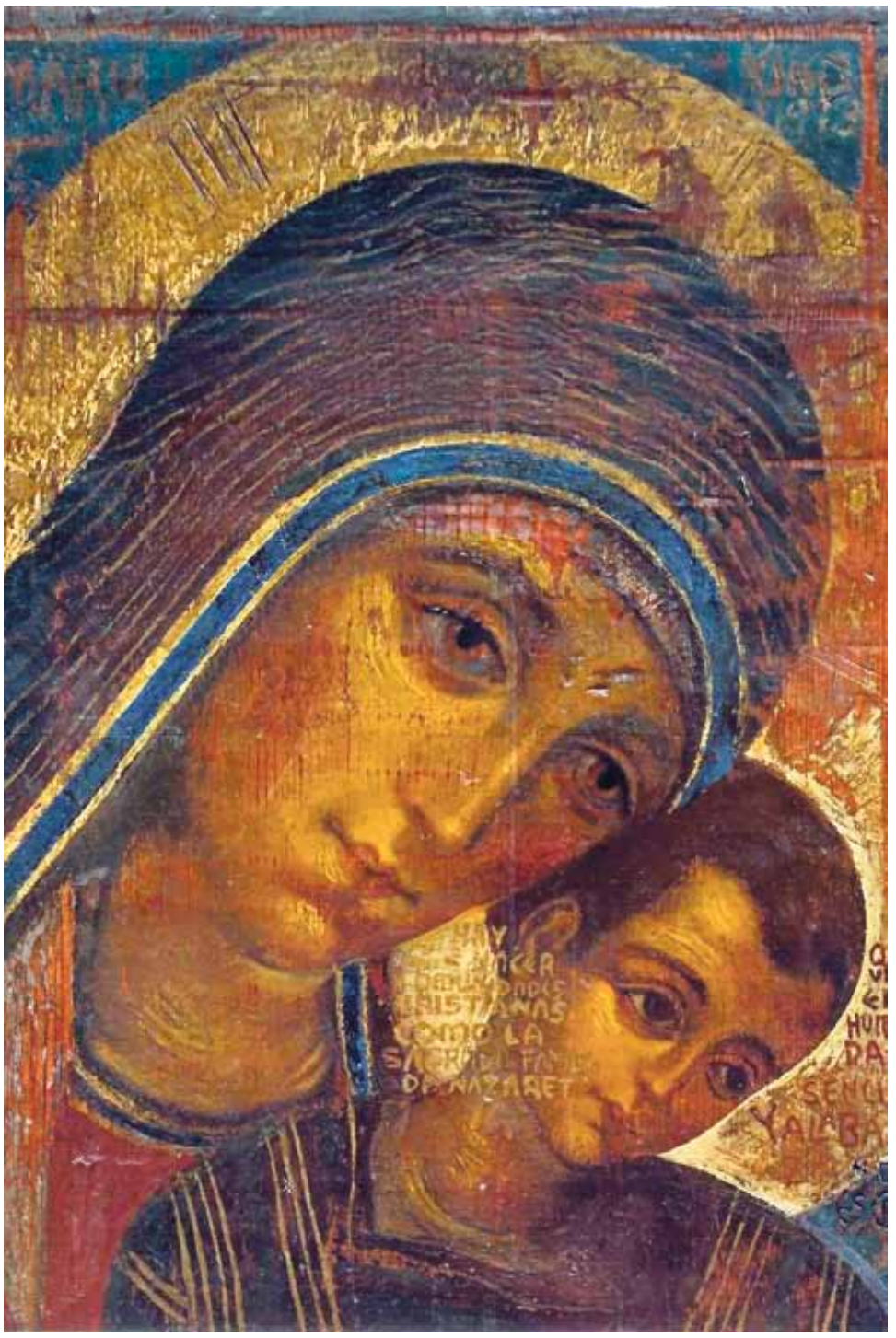

Ikon malet af den spanske maler Kiko Argüello, der sammen med Carmen Hernandez grundlagde Den neokatekumenale Vej i Madrid i 1964. Bevægelsen har i dag anslået én million medlemmer fordelt på omkring 40.000 menigheder.

Tro og videnskab under samme tag i Vatikanet

Ny stiftelse skal bygge "en filosofisk bro" mellem videnskab og teologi.

Tekst: Niels Messerschmidt

TRO & VIDEN Stiftelsen for Videnskab og Tro er navnet på en ny institution i Vatikanet, som skal forsøge at knytte de to store videnområder sammen i en frugtbar dialog. Den ledes af kardinal Gianfranco Ravasi, præsident for Det pavelige Råd for Kulturen.

I et interview til nyhedsbureauet CNA forklarer fader Tomasz Trafny, direktør for STOQ-projektet (en forløber til stiftelsen), at folk i dag ikke nødvendigvis ser tro og videnskab som hinandens modsætninger. "Men jeg tror der hersker forvirring blandt folk om hvilken placering disse områder skal have i deres liv". "Derfor er spørgsmålet for os hvordan man kan tilbyde en sammenhængende vision om samfundet, kulturen og mennesket for folk, der er interesseret i at forstå, hvor de skal anbringe disse dimensioner – det åndelige, det religiøse og det videnskabelige", siger han.

Den nye stiftelse bygger som nævnt på 'Science, Theology and the Ontological Quest' (STOQ)-projektets arbejde; et projekt, der blev initieret af salige Johannes Paul II i 2003. Gennem de sidste ni år har STOQ søgt at fremme dialogen på det teologiske, filosofiske og det videnskabelige område i et samarbejde med Det pavelige Råd for Kulturen og Roms pavelige universiteter.

Den nye stiftelses mål er at udforske "muligheden for at være troende i starten af det 3. årtusinde uden at fornægte de videnskabelige fremskridt". Stiftelsen har sin egen legale status inden for Kirken.

"Det er tale om et vigtigt skridt", forklarer fader Trafny, "fordi vi går fra at være et enkelt projekt, der sammenkæder forskning mellem de pavelige universiteter i Rom, til at være en ny enhed, der er anerkendt af Den hellige Fader og som bliver et referencepunkt for al dialog, der angår videnskab og tro".

Fader Tomasz Trafny mener ikke, at folk i dag nødvendigvis ser tro og videnskab som hinandens modsætninger. Her taler han på sidste års konference om voksne stamceller i Vatikanet. Foto: lifesciencedigest.com

Vatikanet her i de senere år taget flere tiltag til at fremme dialogen mellem videnskaben og troen. Sidste efterår arrangerede de således en international kongres om forskningen inden for voksne stamceller under titlen "Voksne stamceller: Videnskaben og mennesket og kulturens fremtid". Det var organiseret i samarbejde med den amerikanske biofarmaceutiske virksomhed NeoStem – den første kommercielle virksomhed, Vatikanet har investeret i.

Åndelig professionalisering på Nütschau

Retræte- og fordybelsesdage for katolske skoleledelser.

Tekst: Tony Rossi Lundby, Sankt Joseph Skole Ringsted

FAKS Gennem mange år har der været tradition for, at Foreningen Af Katolske Skoler (FAKS) arrangerer en årlig retræte for skoleledelser. Retræterne har været afholdt i forskellige rammer (både i ind- og udland) og med forskelligt indhold.

I dagene mandag den 31. oktober til onsdag den 2. november var 13 skoleledere og viceskoleledere sammen med bispedømmets teologiske skolekonsulent, Jesper Fich, samlet til retræte- og fordybelsesdage i benediktinernes åndelige oase i Nütschau.

Deltagerne havde mulighed for at blive en del af kloster-rytmen, det vil sige at kunne deltage i matutin og laudes fra kl. 6.30-7.30, middagsbøn kl. 11.45, vesper og messe kl. 17.30 samt komplet (aftenbøn) kl. 21. Der var også både tid til og mulighed for personlig refleksion. Munkene stod for fire foredrag, der handlede om Benedikts liv og benediktinsk spiritualitet – og om bøn i Davids salmer samt om at bede med Davids salmer (det gamle testamentes bønnebog). Der blev også tid til rundvisning på det forholdsvis nyrestaurerede kloster. Alt i alt en god vekselvirkning.

Man kan sige, at vi oplevede en slags åndelig professionalisering af vores ledelsesopgave, som katolske skoleledelser.

Retrætedeltagerne var efterfølgende enige om, at det havde været nogle dejlige fordybelsesdage med en høj grad af autencitet.

Kirkevandring 2012

Tekst: Eva Vinther

ØKUMENI Tirsdag den 24. januar var jeg igen med på den årlige kirkevandring i København. Kirkevandringen blev første gang afholdt i 1955, og den har karakter ad én lang gudstjeneste bygget op over messens led.

Man starter i Sankt Pauls kirke (folkekirken) i Nyboder, derefter går man til Jerusalemskirken (metodistkirken), så til Sankt Aleksandr Nevskij (Den russisk-ortodokse kirke) videre til vores egen domkirke Sankt Ansgars, så til St. Alban's Chuch (den anglikanske kirke) og til sidst Svenska Gustafskyrkan (den svenske evg.-lutherske kirke).

Der var trykt 700 stk. sanghæfter og det var langt fra nok. Som sædvanlig blev vi delt op i to hold, men på trods af det, var der en del der ikke kom ind i den russiske og engelske kirke, da de to kirker ikke er så store.

Focolare blev i år ledsaget af pastor Fabrizio Milazzo og nogle medlemmer fra hans menighed. Det var meget festligt.

Bortset fra enkelte firmandhold er det mest folk i den modne alder, der deltager.

Jeg kan lide at være med til disse aftener, fordi det er dejligt at se og høre, at vi på trods af vores forskelligheder kan synge og bede sammen til denne gudstjeneste.

Vær hilset Sankt Ansgar!

Bispedømmets værnehelgen mindet som den der bragte det glade budskab til Danmark.

Tekst: Lisbeth Rütz, Foto: Rasmus Kaare Frederiksen

SANKT ANSGARS KIRKE Den 29. januar blev den hellige Ansgar endnu en gang fejret i domkirken i Bredgade. Der blev sunget vesper, og Davids salmer blev sunget skiftevis af kor, præster og menighed. Under selve processionen sang man Vær hilset Skt. Ansgar og Allehelgenslitaniet.

I sin prædiken mindede biskop Czeslaw om, at vi den 11. oktober i år indleder det "Troens År", der den 11. oktober sidste år blev proklameret af pave Benedikt med det apostoliske brev "Porta Fidei", troens dør. Datoen markerer 50-året for 2. Vatikankoncils begyndelse.

"Troens dør" er taget fra kapitel 14 vers 27 i Apostlenes Gerninger, hvor Paulus og Barnabas fortæller, at Gud havde åbnet en dør til tro for hedningerne – en troens dør, der på én gang lukker os ind til Gud og sender os ud i verden på en livslang troens rejse.

Biskop Czeslaw talte også om den rolle, tro og religion skal spille i det offentlige liv: "Netop i denne tid er tro og religion noget, der tales meget om, ofte meget kritisk, ofte som noget, der endegyldigt skal forvises til privatsfæren, eller – hvis det ikke skønnes hensigtsmæssigt – tilpasses nutidens normer. I de for tiden stærkt diskuterede emner om ægteskab og familie, drejer det sig ikke kun om at give det rigtige svar på, hvad et ægteskab er, men om at være opmærksom på, hvad denne institution, ægteskabet, er forankret i, nemlig hele troens univers og dets relevans for alle sfærer af vort liv. En vigtig del af den kristne forkyndelse består helt sikkert i at forklare troens indhold og fortælle mennesker, hvad livet efter denne tro indebærer. Kristne må i dag mere end nogen sinde kunne gøre rede for deres tro, altså også for læresætninger og regler; men mere end dette må vi kunne afspejle, at vor tro først og fremmest er fællesskab med en person, Jesus Kristus, som står for alt det, vi tror på og accepterer som sandt og rigtigt. "

Biskop Czeslaw fremhævede også bispedømmets værnehelgen som en kilde til inspiration i vores eget, kristne liv." Sankt. Ansgar indledte troens æra i vort land. Troens år opfordrer os til at besinde os på vort liv som kristne, ikke som et banalt rutinetjek, men på mange måder som en genstart. På ny at tage troen til os vil ikke kun forny dens relevans og derved gavne os, men også hjælpe os med at gøre den vedkommende og befriende for andre."

Gamle skifferplader fra nyrenoveret spir blev til flotte ikoner

Affald bliver til kunst i Kolding.

Tekst: Leo Roed

GENBRUG I forbindelse med renoveringen af Sct. Michaels kirke i Kolding fik vi en forespørgsel fra Sct. Michaels Skoles billedkunstlærer, om ikke man kunne finde et antal skifferplader, der kunne omdannes til ikoner af eleverne.

Pladerne er ved hjælp af blandt andet billeder fra Det Sixtinske Kapel, bladguld, efeublade, ler, perler, garn, sider fra gamle bøger, akrylfarver samt en utrolig fantasi fra elevernes side blevet til 125 ikoner fremstillet af elever i 4. 5. og 6 klasse.

Skifferen var mere end 125 år gammel og ikonerne er fremstillet med et årstal, så de matcher årene frem til nu.

Ikonerne har netop været udstillet på Kolding bibliotek i form at fotos i naturlig størrelse, idet den 125 år gamle skiffer med årene er blevet porøs.

Nogle flotte eksempler på de ikoner, som de gamle skifferplader på Sct. Michaels kirke har lagt krop til.

Flot og inspirerende

Nye salmer til de gammeltestamentlige læsninger

Tekst: Erling Rasmussen

KIRKEMUSIK 12 salmedigtere satte sig sammen på initiativ af Holger Lissner og besluttede at skrive nye salmer – foranlediget af, at Folkekirken 1992 fik en ny gudstjenesteordning, som også gav plads til gammeltestamentlige tekster – et område der havde været forsømt.

Det er der kommet en fornem bog ud af med den gådefulde titel "Lysets utålmodighed". På forsiden og mellem hvert kapitel er der flotte og inspirerende illustrationer af Maja Lisa Engelhardt. Bogen er solidt indbundet og indeholder 165 salmer med melodier i klaversats med becifring.

Hver salme knytter sig til en bestemt søndags læsning. Nogle salmer handler direkte om bibelske personer som Kain, Abraham, Moses og Jonas; men ellers er forbindelsen til Det gamle Testamente ikke påfaldende, da der oftest perspektiveres til Kristus.

Teksterne er alle velformulerede: ingen omvendt ordstilling, ingen billige rim, haltende metrik eller andre tå-krummende træk, som man ellers finder i mange sange og salmer. Det er svært at give en samlet karakteristik af teksterne, som i sagens natur er forskellige, men de tager tydeligt udgangspunkt i den tid, vi lever i med de problemer, tiden byder på. Kulde, regn og årstidernes skift optræder hyppigt. Som en lille smagsprøve er her tre smukke strofer (1., 3. og 6.) fra en salme skrevet af Lisbeth Smedegaard Andersen i 2007:

Slentrer i regnvåde parker / finder en dybblå viol / tæt ved en bænk hvor min skaber / gemte sin kuldslået sol

Vinden – måske er det Ånden / – blæser præcis som den vil / bladrer i bogen så tanker / flyver og nyt bliver til

Ånden – måske er det vinden – forårsberuset og blid / stryger mig kærligt på kinden / marts er forundringens tid.

Hvor stor slidstyrke teksterne har, må tiden vise. Melodierne er i høj grad medvirkende til sangenes succes eller fiasko. Hvad ville Ingemanns salmer være uden Weyses geniale melodier?

Melodierne er alle anvendelige og mange mere end det, men hvordan skal en salmemelodi egentlig være? Det er et spørgsmål, som mange er uenige om. Laub og hans skole brød sig ikke om de romantiske salmer. I dag er der også mange, som ikke kan tåle rytmiske salmer, men de er dog kommet for at blive.

Melodierne her i bogen repræsenterer flere forskellige stilarter. Der er enkelte, som selv Laub ville kunne acceptere, der er Weyse-inspirerede satser, der er moderat rytmiske satser, der er enkelte, som bringer Kai Normann Andersen i erindring, der en ensom irsk folkemelodi, og endelig mangler 10 af salmerne at få deres egen melodi, men kan synges på kendte melodier som fx "Alt hvad som fuglevinger fik" og "O kristelighed".

De fortjener nok at få deres egen melodi.

Der er i den danske sangskat et langt overvejende antal sange i dur, mens mol nærmest forekommer lejlighedsvis. I denne samling er der 50 sange i mol og mollignende kirketonearter, og hvad mere påfaldende er: 18 begynder i mol og slutter i dur. Det er åbenbart blevet moderne.

Den flittigste af digterne er Holger Lissner, som er repræsenteret med 15 salmer i "Den danske Salmebog" og 23 nye i "Lysets utålmodighed". I vores "Lovsang" er han forfatteren til: "Nu går solen sin vej", "Der er en vej", "Du fylder mig med glæde" og "Nu har du taget fra os".

På andenpladsen kommer Lisbeth Smedegaard Andersen, som med 7 salmer i salmebogen føjer 21 nye til her. I "Lovsang" står hun for "Du fødtes på jord" og "Gådefuld er du, vor Gud".

Af de øvrige digtere kan nævnes: Hans Anker Jørgensen, Sten Kaalø, Jens Simonsen, Lars Busk Sørensen og Inge Hertz Aarestrup.

Af de i alt 40 komponister nævnes blot: Werner Knudsen, Erling Lindgren, Aksel Krogslund Olesen, Christian Præstholm, Mads Høck, Michael Bojesen og Erik Sommer. Sidstnævnte kendt for "Nu har du taget fra os" og "Du, som har tændt millioner af stjerner".

En større artikel i Kristeligt Dagblad efterlyste mere kvalitetsprægede salmemelodier af kendte komponister. Det er et spørgsmål, om det er en god ide. De ringeste melodier i den nye koralbog for Folkekirken er skrevet af kendte komponister. Der er et par stykker af Niels Viggo Bentzon, Rued Langgaard og Per Nørgård, og disse melodier er en hån mod en syngende menighed. De kan have kvaliteter, når de synges af kor og solister, men som tænkt menighedssang er det ren galimatias. Derimod er der sangbare melodier af folk som Peter Møller, Fuzzy, Erik Sommer, Willy Egmose, Ole Schmidt og Egil Harder.

"Lysets utålmodighed" anbefales varmt, men jeg har svært ved at se, hvordan sangene skal komme ud til menighederne. Den store, flotte og dyre bog bliver næppe købt som et sæt, så hvis en menighed – og ikke blot en solist eller et kor – skal synge salmer fra bogen, bliver det ved ulovlige fotokopier. De bedste af salmerne vil nok være at finde i en ny udgave af salmebogen, men den kommer sikkert først om 50 år.

Holger Lissner: Lysets utålmodighed. Salmer til de gammeltestamentelige læsninger af tolv salmedigtere fra vor tid. Unitas Forlag. 260 sider. Pris: 349 kr.

Glemte barokperler

Om jesuitternes musik i Latinamerika.

Tekst: Lisbeth Rütz

JESUITERORDENEN Musik og arkitektur af højeste, europæiske kvalitet var hjørnestene i jesuitternes evangelisering af Latinamerika, skriver professor i historie ved universitetet i Padova og medlem af den pavelige komite for historievidenskab, Giampaolo Romanato i l´Osservatore romano.

Da det nye kontinent skulle kristnes, kom jesuiterordenen til at spille en meget væsentlig rolle. Jesuitterne ledede de såkaldte reducciones – store landområder med en høj grad af selvstyre i forhold til den spanske kolonimagt. Områderne var økonomisk velfunderede, og indianerne lærte her forskellige håndværk importeret fra Europa.

De første reducciones lå i det nuværende Paraguay, og senere kom flere til i Brasilien, Argentina og Bolivia. Guaranierne i Paraguay var den første indianerstamme, som jesuitterne kom i kontakt med. Jesuitterne opdagede guaraniernes store musikalitet , og i et møde mellem de indfødtes musiktraditioner og den europæiske barokmusik opstod en kirkemusik, der kunne måle sig med det bedste, Europa kunne præstere. Jesuitten Domenico Zipoli er en af de fornemste repræsentanter for den jesuitiske musiktradition i Sydamerika, som pave Benedikt skrev om i en encyclika i 1749. I de jesuitisk styrede områder opstod der efterhånden store musikskoler, der også producerede deres egne musikinstrumenter fra violiner til orgler og fra harper til trompeter , skriver Romanato. Da jesuitterne mistede herredømmet over deres områder i 1770´erne gik deres bygninger og kulturarven efter dem i forfald. Indtil for relativt få år siden har man troet, at jesuitternes musik var gået tabt. Men under en restaurering i Chiquitos –provinsen i Bolivia fandt man i 1972 et stort antal kompositioner – først og fremmest af jesuitterne Domenico Zipoli (1688-1726) og Martin Schmid (1694-1772), men også af ukendte guarani-kunstnere.Senere kom flere til, og i dag har man flere tusinde kompositioner fra jesuitternes storhedstid i Latinamerika. Interessen for deres musik er stigende, og senest har Jesuitenmission i Nürnberg udgivet en CD med musik fra deres reducciones.Historien om jesuitternes reducciones og deres undergang kendes også fra filmen "The mission" (1986), der i 2007 blev nummer 1 på Church Times top 50-liste,

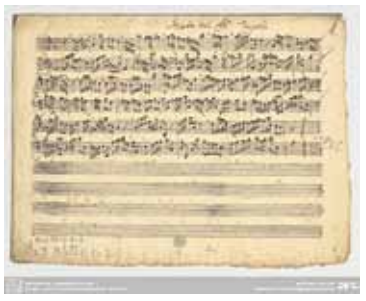

I Sächsische Landesbibliothek opbevares denne sonate af Domenico Zipoli for violin og basso continuo.

Eksempler på Domenico Zipolis musik kan høres på www.youtube.com.

Fra husorgel til kirkeorgel

Sakramentskirken fejrer 100 års jubilæum for sit fine orgel.

Tekst: Marianne Lipka Flensborg

ORGELMUSIK Det pragtfulde orgel i Sakramentskirken er netop fyldt ét hundrede år. Fødselaren så verdens lys i 1911 i et fint privat hjem hos organist, komponist og lærer ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, Edgar Henrichsen. Instrumentet blev bygget personligt til ham som husorgel af det ikke længere eksisterende firma I. Starup, hvis fabrikslokaler i øvrigt kun lå et stenkast fra kirken, på Fælledvej nr. 16. Af ukendte årsager blev orglet afhændet allerede i 1918 til den nyopførte Sakramentskirke, sandsynligvis ved mellemkomst af Bernard Husson, som var elev af Edgar Henrichsen.

Flere gange i sit næste 93 leveår har instrumentet været udsat for både heldige og mindre heldige ombygninger, men i al den tid har det glædet utallige kirkegængere og ikke desto mindre organister ved sin fine klang. Instrumentet har været temmelig forsømt i de sidste mange år. Det havde stået og samlet støv i over tyve år i sådan en grad, at det i følge flere eksperter, iblandt dem kirkens egen katolske orgelkonsulent, Michael Thomsen, efterhånden var meget vanskeligt at stemme rent, og desuden kunne man risikere at ødelægge piberne. For at redde det gamle instrument har det nu ved firmaet Th. Frobenius & Sønner fået en hovedrengøring og en efterfølgende justering af mekanikken og piberne. Bispekontoret dækker godt halvdelen af udgifterne, mod at vi selv i menigheden fremskaffer de sidste 40.000 kr.

Sakramentskirken (Nørrebrogade 27 2200 Kbh. N) inviterer til orgelkoncert i kirken lørdag den 18. februar kl. 16. Michael Thomsen vil spille forskellige værker af bl.a. Bach, Mendelssohn og Franck.

Der er gratis adgang for alle.

Pave Benedikt XVIs fastebudskab

”Lad os give agt på hinanden, så vi tilskynder til kærlighed og gode gerninger” (Hebr 10,24).

KÆRE BRØDRE OG SØSTRE

Fastetiden giver os atter lejlighed til at reflektere over selve kernen af det kristne liv: næstekærlighed. Den er en god anledning til at forny vor trosrejse, både som individer og som menighed gennem Guds ord og sakramenterne; en rejse præget af bøn og delagtiggørelse, stilhed og faste som en foregribelse af Påskens glæde.

I år vil jeg gerne komme med nogle betragtninger over en kort passage i Hebræerbrevet: ”Lad os give agt på hinanden, så vi tilskynder til kærlighed og gode gerninger”. Disse linjer stammer fra et afsnit, hvor Paulus beder os stole på Jesus Kristus som Ypperstepræsten, som har fået tilgivelse for vor skyld og har åbnet en vej til Gud. Frugten at modtage Kristus er et liv efter de tre teologiske dyder: at nærme sig Herren ”med oprigtigt hjerte, i fast tro” (v 22), at holde urokkeligt fast ”i det håb vi bekender” (v 23) og altid være opmærksom på at leve et liv i ”kærlighed og gode gerninger” (v 24) sammen med vore brødre og søstre. For at leve livet i overensstemmelse med Evangeliet lægger apostlen vægt på at man deltager i liturgien og menighedens forbønner og har blikket fast rettet mod målet; det fulde fællesskab med Gud (v 25). Jeg vil gerne sige lidt om vers 24, der giver en værdifuld og altid aktuel lektion om de tre aspekter ved det kristne liv: opmærksomhed på den anden, gensidigheden og personlig hellighed.

1. ”Lad os give agt på hinanden”: ansvarlighed overfor vor bror og søster.

Det første element er opfordringen til at være ”opmærksom”: Det græske ord er katanoein. Det betyder at observere, at være opmærksom, at betragte noget omhyggeligt og tage bestik af det. Vi møder ordet i Evangeliet, hvor Jesus opfordrer disciplene til at ”betragte” ravnene, som uden at bekymre sig er underlagt Det guddommelige Forsyns opmærksomhed og omsorg (jf. Luk 12,24), og at ”lægge mærke til” bjælken i vort eget øje før vi ser på splinten i vor broders øje (jf. Luk 6,41). Vi genfinder dette et andet sted i Hebræerbrevet som en opfordring til at ”se hen til Jesus” (3,1), vor tros apostel og ypperstepræst. Så det ord, der indleder vort budskab, fortæller os om at se på de andre, især på Jesus, at være opmærksomme på hinanden og ikke være ligeglade med deres lod. Men vores holdning er ofte den modsatte: ligegyldighed og manglende interesse, der skyldes selvoptagethed og som gemmer sig bag respekten for ”privatsfæren”. Også i dag kalder Herren os alle til at tage vare på hinanden. Også i dag beder Gud os om at være hinandens ”vogtere” (1 Mos 4,9) og at opbygge relationer, som bygger på gensidighed til gavn for de andre og det fælles bedste. Næstekærlighedens store bud kræver, at vi bliver klar over vort ansvar for de andre, der ligesom vi er Guds børn og skabninger. Det faktum, at vi er brødre og søstre qua vor menneskelighed og ofte også i troen, bør hjælpe os til i den anden at se det sande alter ego, som Herren elsker uendeligt højt. Kultiverer vi denne måde at betragte andre som vore brødre og søstre, vil solidaritet, retfærdighed, barmhjertighed og medfølelse naturligt vælde op i vore hjerter. Guds tjener pave Paul VI har udtalt, at verden i dag, fremfor alt, lider under manglen på broderskab: ”Verden er syg. Det skyldes ikke så meget rovdriften på de naturlige ressourcer, som et privilegeret fåtal har kontrol over, men skyldes snarere manglen på broderskab mellem folk og folkeslag” (Populorum Progressio, 66).

Opmærksomhed på den anden betyder, at man ønsker ham eller hende alt godt; fysisk, moralsk og åndeligt. Nutidens kultur synes at have mistet sansen for det gode og det onde. Alligevel er der behov for at gentage, at det gode eksisterer og vil sejre, fordi Gud er ”god og handler godt” (Sl 119,68). Det gode er det, der giver, beskytter og fremmer livet, broder- og fællesskabet. Ansvarlighed over for næsten betyder derfor viljen til at gøre det gode for den anden og så håbe, at vedkommende også indser det godes logik; at være opmærksom på næsten vil sige at åbne øjnene for hans eller hendes behov. Den hellige Skrift advarer os mod faren at forhærde vore hjerter gennem en slags ”åndelig anæstesi”, der gør os blinde for andres lidelse. Evangelisten Lukas giver i to af Jesu lignelser eksempler på situationer, der kan opstå i menneskets hjerte. I lignelsen om den gode samaritaner går præsten og levitten upåvirket ”forbi” manden, der var blevet udplyndret og slået ned af røvere (jf. Luk 10,30-32). I lignelsen om den rige mand og Lazarus bekymrer den rige mand sig ikke om Lazarus, der er ved at dø af sult lige udenfor hans dør (jf. Luk 16,19). I begge tilfælde har vi at gøre med det modsatte af at ”være opmærksom”, at se på den anden med kærlighed og medfølelse. Hvad forhindrer dette menneskelige og kærlige blik mod vor næste? Det skyldes ofte materiel rigdom og en mæthedsfornemmelse, men også en tilbøjelighed til at sætte egne interesserer og problemer i forreste række. Vi må aldrig være ude af stand til ikke at ”vise barmhjertighed” mod de lidende. Vore hjerter bør aldrig være så optaget af egne interesser og problemer, at vi ikke hører den fattiges råb. Hjertets ydmyghed og den personlige erfaring af lidelse bør snarere vække medfølelse og empati i os. ”De svages sag ligger den retfærdige på sinde, men den uretfærdige forstår ingenting” (Ordspr 29,7). Vi forstår da ”de sagtmodiges” salighed (Mat 5,5), det vil sige dem, der formår at kigge udover sig selv og vise medfølelse med andres lidelse. At møde den anden og åbne sit hjerte for dennes behov bliver en mulighed for frelse og salighed.

”Lad os give agt på hinanden” indebærer også at være opmærksom på næstens åndelige velbefindende. Jeg vil her nævne et aspekt ved det kristne liv, som synes helt glemt: den broderlige irettesættelse i lyset af den evige frelse. I dag er vi normalt ganske åbne omkring spørgsmålet om omsorg og pleje af andres fysiske og materielle velbefindende, men vi taler næsten aldrig om vores åndelige ansvar overfor andre. Dette var ikke tilfældet i den unge Kirke eller i ægte troende menigheder, hvor man ikke kun tog vare om sine brødres og søstres fysiske velbefindende, men også det åndelige liv og deres evige frelse. I Den hellige Skrift læser vi: ”Irettesæt den vise, så vil han elske dig. Giv til den vise, så bliver han endnu visere, belær den retfærdige, så øger han sin lærdom” (Ordspr 9,8 ff.). Kristus befaler os at irettesætte en broder, der har begået en synd (jf. Mat 18,15). Ordet, som bruges til at udtrykke den broderlige irettesættelse – elenchein – er det samme som indikerer de kristnes profetiske kald til at tale mod en generation, der hengiver sig til det onde (jf. Ef 5,11). Blandt sine åndelige næstekærlighedsgerninger har Kirken tradition for at ”irettesætte syndere”. Det er vigtigt at genopdage denne dimension af kristen næstekærlighed. Vi må ikke tie overfor det onde. Jeg tænker her på holdningen hos de kristne, der – ud fra menneskelige hensyn eller for nemhedens skyld – tilpasser sig samfundets mentalitet i stedet for at advare deres brødre og søstre om tænke- og handlemåder, der er i modstrid med sandheden og ikke følger det godes vej. Den kristne irettesættelse er aldrig fordømmende eller bebrejdende. Den er altid tilskyndet af kærlighed og barmhjertighed, og udspringer fra et oprigtigt ønske om at gøre det gode for næsten. Apostlen Paulus siger: ”Hvis en af jer gribes i en overtrædelse, skal I, som har Ånden, skal I hjælpe ham til rette med mildhed; og se til, at du ikke selv bliver fristet!” (Gal 6,1). I vor verden, der er gennemsyret af individualisme, er det nødvendigt at genopdage betydningen af broderlig irettesættelse for at vi sammen kan rejse mod hellighed. Bibelen fortæller os også, at ”den retfærdige kan falde syv gange” (Ordspr 24,16), at vi alle er svage og ufuldkomne (jf. 1 Joh 1,8). Det er derfor en nyttig gerning at hjælpe næsten og selv lade sig hjælpe, så *Fortsættes side 7* ▶

”Vore hjerter bør aldrig være så optaget af egne interesser og problemer, at vi ikke hører den fattiges råb

Foto: Klaus Herzog. Pfarrbriefservice.de

Meddelelse i forbindelse med fastetiden og påsketiden

Søndage og påbudte helligdage
Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkeltes og i Kirkens liv. Kirken har derfor forpligtet de troende til at deltage i messen på alle søndage og andre påbudte helligdage (juledag og Kristi Himmelfart), med mindre man har en alvorlig grund til ikke at gøre det. På disse dage bør man afholde sig fra alle unødvendige aktiviteter, der hindrer én i at deltage i messen, i at fejre Herrens dag eller i af få den nødvendige hvile.

Modtagelse af den hellige kommunion

Alle, der har modtaget den første hellige kommunion, er forpligtet til at modtage Alterets Sakramente mindst én gang om året. Har man i årets løb ikke været til kommunion, bør forpligtelsen opfyldes i påsketiden, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige nærvær iblandt os, medmindre der er en rimelig grund til at opfylde den på et andet tidspunkt. Påsketiden strækker sig fra påskenat til og med pinsedag.

Generelle regler for modtagelsen af den hellige kommunion:

1. Det er tilladt at modtage den hellige kommunion to gange på én dag, såfremt det anden gang sker under en messe og ikke under en Ordets gudstjeneste.
2. Den, der ønsker at gå til kommunion, skal mindst én time før kommunionen afholde sig fra at spise og drikke, bortset fra vand og medicin. Ældre og syge eller dem, der passer dem, kan modtage kommunionen uden at faste.

At faste før modtagelsen af den hellige kommunion går tilbage til det 3. århundrede. Kirken forstår denne faste som en åndelig forberedelse og en måde at vise Alterets Sakramente ærbødighed på.

Bodens sakramente
Er man sig bevidst at have begået en alvorlig synd, er man forpligtet til at skrifte den inden modtagelsen af kommunionen. Man er i øvrigt forpligtet til at skrifte inden for et år, hvis man har begået alvorlige synder. Der er ingen forpligtelse til en gang om året at skrifte de mindre alvorlige synder; men Kirken opfordrer os til regelmæssigt at gøre brug af bodens sakramente for at blive åndeligt helbredt og vokse i nådens liv.

Årets bodsdage
Alle troende er af Guds lov forpligtet til, hver på sin måde, at gøre bod. For at alle kan være fælles om en bestemt form for bod, har Kirken foreskrevet bodsdage og fastetid, hvor de troende ganske særligt vier sig til bøn, fromhedsøvelser og kærlighedsgerninger, fornægter sig selv ved mere trofast at opfylde deres forpligtelser og ved faste og afholdenhed.

Fredage er bodsdage
Alle årets fredage, hvor der ikke fejres en højtid, er bodsdage. I bispedømmet kan man om fredagen i stedet for at afholde sig fra kød (abstinens) vælge andre former for at markere fredagen som bodsdag, fx ved at afholde sig fra anden føde, fra bestemte drikke eller fra andet, fx fornøjelser, eller ved at øve særlige kærlighedsgerninger, bede mere og lignende. Denne frihed til selv at vælge formen for bodsøvelse må ikke føre til, at man tager fredagen som bodsdag mindre alvorlig.

Fastetiden
Askeonsdag den 22. februar og langfredag den 6. april, som indleder og afslutter fastetiden, er både abstinens- og fastedage til minde om Herrens egen faste, lidelse og død. Disse to dage er forpligtende faste- og abstinensdage.

At faste betyder, at man højst spiser ét fuldt, men enkelt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis ikke man helt undlader dem.

I hele fastetiden bør man bestræbe sig på at samle sig mere om alt, der kan fremme ens trosliv, og mere ihærdigt at øve kærlighedens gerninger. Man bør om muligt undgå fester og overdrevne fornøjelser, da fastetiden er en alvorens tid. Det gør ikke noget, at vi oplever, at fastetiden har en vis karakter af strenghed, netop fordi vi ønsker at samle os om Jesu lidelse. Så meget desto mere vil vi kunne opleve påskens store glæde, og vort trosliv vil få et dybere indhold. Det er vigtigt, at vi tager fastetiden alvorligt og ikke mister den åndelige iver. Det er nødvendigt for mange at genopdage den åndelige betydning af fastetiden.

Fastebidrag
Faste, bøn og åndelig fordybelse er vigtige elementer i fastetiden. Vor fordybelse i troen skal dog altid være ledsaget af vilje til håndgribelige udtryk for næstekærlighed. Derfor er der til fastetiden også knyttet en formaning til at give et konkret bidrag til nødlidende. Det kan ske ved at deltage i Caritas Danmarks fasteaktion eller ved på anden måde at bidrage materielt til mennesker i nød.

Hvem er forpligtet?
Personer fra 14 år og opefter er forpligtet af bestemmelsen om, at fredage er bodsdage og askeonsdag og langfredag er abstinensdage; fra man er fyldt 18, til man er fyldt 59 år, er man også forpligtet til at faste. Forældre opfordres til at tale med deres børn om betydningen af at overholde Kirkens bestemmelser på dette område og til at markere bods- og fastedage i familien.

Oliemesse
Messen, i hvilken de hellige olier indvies, som bl.a. bruges til dåb, firmelse og de syges salvelse, finder sted tirsdag den 3. april kl. 17.00 i Sankt Ansgars Kirke. Alle, der har mulighed for det, opfordres til at deltage i denne messe, som på en særlig festlig måde afspejler fællesskabet i bispedømmet. De tilstedeværende præster vil ved samme lejlighed overfor biskoppen og menigheden forny deres præsteløfter.

Kollekten til Det hellige Land indsamles langfredag den 6. april. De kristne i Det hellige Land er på mange måde trængt og har brug for vores solidaritet. Allerede apostlen Paulus anbefalede sine menigheder at støtte de fattige i menigheden i Jerusalem. Derfor anbefales kollekten indtrængende. Pengene går til opretholdelsen af Kirkens aktiviteter i Det hellige Land.

København, den 1. februar 2012
+ Czeslaw Kozon

▶ *Fortsat fra side 6* vi kan åbne os for hele sandheden om os selv, forandre vort liv og vandre mere retskaffent på Herrens vej. Vi har altid brug for et elskende og irettesættende blik, som kender og forstår, som skelner og tilgiver (jf. Luk 22,61) sådan som Gud altid har gjort det og stadig gør med hver af os.

2. "At være bekymrede for hinanden"; gensidighedens gave.

Dette "opsyn" af den anden står i kontrast til den mentalitet, der – ved at reducere livet til kun dets jordiske dimension – ikke har øje for det eskatologiske perspektiv og som accepterer ethvert moralsk valg i den individuelle friheds navn. Et samfund som vores kan blive blind for fysiske lidelser og livets åndelige og moralske krav. Dette bør ikke gælde den kristne menighed! Apostlen Paulus opfordrer os til at søge "det, der tjener freden og den indbyrdes opbyggelse" (Rom 14,19) "til vor næstes gavn og opbyggelse" (15,2), idet vi ikke søger personlig vinding, men snarere "at være alle til behag, for at de kan frelses" (1 Kor 10,33). Denne indbyrdes irettesættelse og formaning i ydmyghedens og næstekærlighedens ånd bør være en del af livet i den kristne menighed.

Herrens disciple, forenet i Kristus gennem Eukaristien, lever i et fællesskab som lemmer på ét legeme. Det vil sige, at den anden på en særlig måde er en

"Også i dag beder Gud os om at være hinandens 'vogtere'

del af mig, og at hans eller hendes liv og frelse påvirker mit eget liv og frelse. Vi berører her et grundlæggende aspekt ved fællesskabet; vores eksistens hænger sammen med de andres på godt og ondt; synden og næstekærlige gerninger har også en social dimension. Denne gensidighed viser sig i Kirken, Kristi mystiske legeme: fællesskabet stopper ikke med at gøre bod og bede om syndernes forladelse for dets medlemmer. Men det glæder sig også altid højlydt over de tegn på fuldkommenhed og næstekærlighed, som viser sig i dets midte. Som Paulus udtrykker det: "lemmerne skal have omsorg for hinanden" (1 Kor 12,25), fordi vi alle udgør ét legeme. Næstekærlighed mod vore brødre og søstre i form af almisse – en praksis typisk for fastetiden sammen med bøn og faste – er rodfæstet i denne fælles længsel. Kristne kan også udtrykke tilhørsforholdet til det ene legeme, der er Kirken, ved konkret at drage omsorg for fattigste af de fattigste. At være opmærksom på næsten er også at værdsætte det gode, Herren gør mod næsten og takke for de undergerninger, Den almægtige og gode Gud fortsat gør gennem sine børn. Når kristne ser Helligåndens virke i næsten, kan de ikke andet end at juble og lovprise Den himmelske Fader (jf. Mat 5,16).

3. "At tilskynde til kærlighed og gode gerninger"; at vandre sammen i hellighed.

Denne passage fra Hebræerbrevet (10,24) opfordrer os til at reflektere over det universelle kald til hellighed, det åndelig livs fortsatte rejse mod større vækst og en mere ophøjet og frugtbar næstekærlighed (jf. 1 Kor 12,31-13,13). At være opmærksom på næsten bør anspore os til en fortsat mere virksom kærlighed, der "er lysskæret, der bliver lysere, til dagen er på sit højeste" (Ordspr 4,18) i længslen efter at leve den evige dag hos Gud. Den tid, der er tildelt os i dette liv, er en kostbar anledning til at opdage og gøre gode gerninger i Guds kærlighed. På den måde vokser Kirken mod Kristi fylde (jf. Ef 4,13). Vores opfordring om at opmuntre hinanden til at opnå kærlighedens fylde og gode gerninger bygger på denne dynamiske udsigt til vækst.

Der er desværre altid fristelse til at blive lunken, at kvæle Ånden, at nægte "at bruge de talenter" vi er blevet betroet til eget og næstens vel (jf. Mat 25,25 ff.). Vi har alle modtaget åndelig eller materiel rigdom for til brug for opfyldelsen af Guds plan, til gavn for Kirken og vor personlige frelse (Luk12,21b; 1 Tim 6,18). I troens liv, minder de åndelige mestre os om, vil den, der ikke gør fremskridt gøre tilbageskridt. Kære brødre og søstre. Lad os tage imod den stadig aktuelle opfordring om at stræbe efter "det kristne livs høje standard" (Novo Millennio Inuunte, 31). Idet vi anerkender og forkynder visse enestående kristnes salighed og hellighed, har Kirkens visdom også som mål at inspirere andre til at efterligne deres fuldkommenhed. Apostlen Paulus formaner os om "at vise hinanden agtelse" (Rom 12,10).

Måtte vi alle i en verden, som af de kristne kræver et fornyet vidnesbyrd om kærlighed og trofasthed mod Herren, føle nødvendigheden af at dyste med hinanden i næstekærlighed, i tjeneste og i gode gerninger (jf. Hebr 6,10). Denne opfordring er særligt påtrængende i denne hellige forberedelsestid op til Påske. Med de bedste ønsker om en velsignet og frugtbar fastetid betror jeg jer Jomfru Marias forbøn og giver jer hermed min apostoliske velsignelse.

Givet i Vatikanet, den 3. november 2011
Benedikt XVI

Oversættelse: Niels Messerschmidt

Metafor eller fysisk realitet?

Klichéfri bog om kampen mod ondskabens usynlige åndemagter.

Tekst: Lisbeth Rütz

EXORCISME Hvor troen går ud, går overtroen ind sagde de gamle, og statistikken ser ud til at give dem ret. Mere end 12 millioner italienere kikker ud i fremtiden hos clairvoyante, bliver spået i hånden, tager mod råd fra astrologer eller flirter med satanistiske ritualer, skrev det ansete italienske jesuitertidsskrift Civiltà Cattolica allerede for 20 år siden.

I samme tidsrum er antallet af exorcismer boomet. Over 500. 000 italienere har søgt hjælp hos en exorcist, oplyser foreningen af katolske psykologer og psykiatere i Italien. Exorcisme som fænomen sætter Kirken i et dilemma. For hvad er djævelen? En metafor eller en fysisk realitet ? Her viser der sig et spændingsforhold mellem klassisk vestlig teologi og mere karismatisk præget teologi i den tredje verden. De fleste i den vestlige verden vil nok være enige med Bultmann, der sagde, at vi ikke kan bruge elektrisk lys og radio og samtidig tro på Det nye Testamentes åndeverden.

Interesserer man sig for dette dilemma, bør man læse den amerikanske journalist Matt Baglios bog "The rite" (2009) – forlæg for filmen af samme navn og nu oversat til norsk med titlen "En eksorsist blir til".

I månedsvis fulgte Baglio i 2005 pastor Gary Thomas, der var kommet til Rom for at blive uddannet til exorcist ved Regina Apostolorum-universitetet. Matt Baglio gik til opgaven med stor skepsis. Han overværede sammen med Gary Thomas ca. 80 exorcismer og havde mange samtaler både med exorcisterne og deres patienter. Den lange researchproces afdækkede en usynlig, åndelig verden, han aldrig tidligere havde mødt og ændrede fuldstændig hans verdensbillede.

Exorcisme – en jordnær affære

Skrækscener med besatte, der ruller med øjnene og hoster grønt slim op. popper op hos mange ved ordet exorcisme; men Baglios bog punkterer mange af Hollywoodklicheerne. Enkelte af exorcismerne i hans bog er dog lige så spektakulære som i "Exorcisten" (1973). Vi hører for eksempel om en exorcisme, hvor offeret svæver ca 20 centimeter over sin stol og kan genkende genstande i en forseglet pose. Men i virkeligheden er de fleste exorcismer en temmelig jordnær affære – faktisk lidt lige som at gå til tandlæge. De mest udsatte er nødt til at gøre det regelmæssigt, for drive in exorcismer, der udløser den angrebne med et snuptag, findes ikke. Mange må kæmpe med deres dæmoner i årevis – måske resten af livet. Bøn, flittig brug af Kirkens sakramenter og en dedikeret indsats hos offeret skal der til, hvis dæmonen skal løsne sit kvælertag.

Hemmeligheden bag exorcisme er ifølge Baglio evnen til at skelne mellem ånderne, der er defineret som en af de syv nådegaver i 1. Kor 12, 8-10. Også jødedommen og Islam kender til exorcisme; men en sammenhængende dæmonologi findes først i Det nye Testamente, hvor dæmonuddrivelser er en helt central del af Jesu virksomhed. Oldkirken kendte ikke til et særligt exorcistembede - det kom først til langt senere. Baglio gør også rede for. hvad klassisk katolsk lære har at sige om engle og dæmoner, der ses som overnaturlige væsener med hver deres personlighed.

"En eksorsist bliver til" er det grundigste og mest facetterede værk om exorcisme på de skandinaviske sprog. Bogen rummer både historisk perspektiv, teologisk refleksion og talrige cases fra de mere banale til de mest spektakulære. Den tager skeptikernes indvendinger alvorligt, og dens portrætter af de mest kendte italienske exorcister har ikke meget til fælles med Hollywoodklicheerne. Bogen indeholder en fyldig litteraturliste med bøger på italiensk og engelsk. Her er der titler, som belyser fænomenet exorcisme ud fra en strengt ortodoks, katolsk synsvinkel – for eksempel p. Gabriel Amorths bøger og ud fra en antropologisk synsvinkel, som det sker i Felicitas Goodmans studie over Anneliese Michel-sagen. Skeptiker eller ej, enhver, der vil være klogere på fænomenet exorcisme, vil have udbytte af "En eksorsist blir til".

Matt Baglio: En eksorsist blir til. St. Olav forlag. 2011. 316 sider, 329 norske kr.

Læs mere om Matt Baglio på hans hjemmeside *www.mattbaglio.com/*

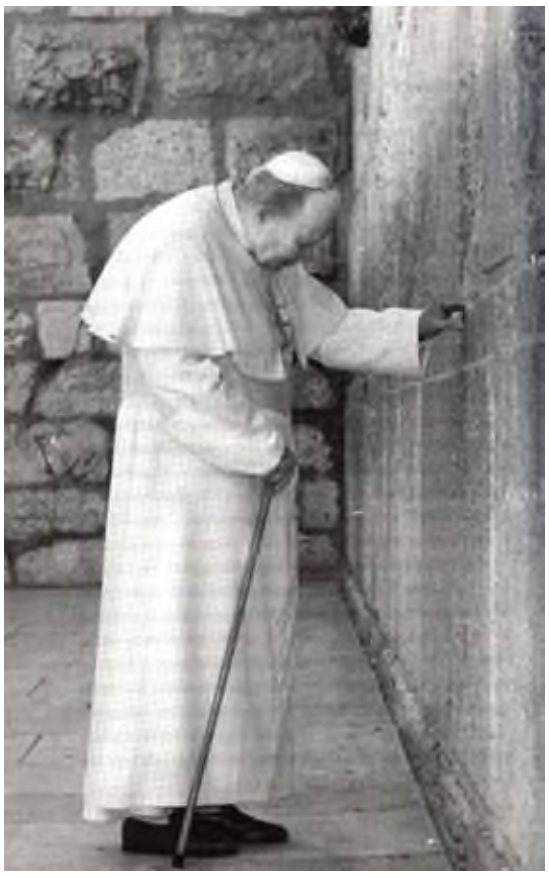

Ti paver, der fik verden til at undre sig

Fortrinlig bog om ti pavers personlighed og pontifikat.

Tekst: Kaare Rübner Jørgensen

KIRKEHISTORIE Den irskfødte Cambridgeprofessor Eamond Duffy blev først kendt uden for den akademiske verden i 1992, da han udgav en fremragende bog på 654 sider om religiøs praksis i England fra 1400 til 1580 (The Stripping of the Altars, Yale University Press, New Haven). Nu har han skrevet en ny bog, denne gang om ti paver, som fik verden til at undre sig, og som hver for sig repræsenterede et vigtigt aspekt af verdens ældste og mest holdbare religiøse institution": Peter, Leo den Store (440-461), Gregor den Store (590-604), Gregor VII (1073-1085), Innocens III (1198-1216), Paul III (1534-1549), Pius IX (1846-1878), Pius XII (1939-1958), Johannes XXIII (1958-1963) og Johannes Paul II (1978-2005).

Et gribende billede: pave Johannes Paul II foran Grædemuren i Jerusalem den 26. marts 2000 (Illustration fra bogen).

Oprindelig holdt som radioforedrag på BBC4, gengives biografierne uændret, bortset fra den sidste om den polske pave. Dertil er føjet en 16-siders lang indledning. Med blot ni-ti sider om hver pave, males der selvfølgelig med en temmelig bred pensel, men trods det er det lykkedes at give en relativt nuanceret fremstilling af de ti pavers personlighed og pontifikat.

Af faktuelle fejl har jeg kun fundet få, den værste nok fejldateringen af konkordatet med Hitler-Tyskland (1934 i stedet for 1933). Hans forklaringer på Pius XII's passivitet lyder også rimelige, selv om man vist ikke helt kan se bort fra den antisemitisme og foragt for demokratiet som styreform, som dengang fandtes i Vatikanet. Stærkest står måske den afbalancerede biografi af Johannes Paul II, for uanset om man var begejstret for ham eller ej, er den efter min mening fremragende. Ønsker man en kortfattet og letlæselig bog, der ikke er ganske blottet for humor, om hvordan det pavedømme blev til, som vi har i dag, er bogen særdeles anbefalelsesværdig.

Eamon Duffy, Ten Popes who Shook the World, Yale University Press, New Haven 2011. 10,70 £ + porto hos Amazon UK

Bønner er bedre end piller

Ny bog fra Brian McGuire slår bro mellem middelalderlig og moderne spiritualitet.

Tekst: Lisbeth Rütz

BØN Jeg beder tit, når jeg kører i bil, for så er jeg mange gange bange, fortalte professor Brian McGuire i et interview i Berlingske for ti år siden. I ugerne og månederne efter var der god plads omkring ham ved hans bord i kantinen på RUC. Ingen sagde det direkte; men McGuire forstod, at han var kommet til at bryde et af de danske tabuer. For de fleste danskere er religion nemlig noget, vi ikke taler om.

"Her i Danmark er der en underlig generthed omkring det religiøse. Der er egentlig ingen forskel mellem protestanter og katolikker i det stykke", siger han i dag ti år efter, hvor han lige har udgivet en bog om bøn. Bogens titel "Hjælp mig Herre. Bøn gennem 1.000 år" er meget sigende. McGuires bog er nemlig en slags blandingsgenre. Den handler bøn som et grundvilkår i vores liv, men også om, hvordan bønnens udtryk forandrer sig gennem tiden. Og den handler om bøn som noget, der med McGuires ord giver det håb og den mening, som antidepressive midler ikke magter.

Det historiske og det personlige har altid hængt sammen for McGuire, der voksede op i en stor katolsk familie i Californien. Han husker 50´erne som en tryg og hel verden: "Jeg voksede op i den europæiske middelalder hvor alt var på sin plads. Præsten havde alle svarene. Nogle gange savner jeg den verden. Jeg elskede den latinske messe, og jeg ved, at mange af mine slægtninge følte sig enormt fremmedgjorte, da liturgireformerne kom med fuld styrke", husker han.

Bogen "Hjælp mig Herre" er både et meget personligt projekt og et værk der ligger i forlængelse af mange års forskning i middelalderens kultur og tro. I bogen har han samlet en række bønner fra 1.000 års europæisk kirkehistorie. Anselm af Canterbury er repræsenteret med flest bønner, og det er ikke tilfældigt. "Anselm er med til at gøre middelalderens spiritualitet levende i dag. Der er stor intensitet i hans billeder, og han udtrykker sig i et meget saftigt sprog", siger McGuire.

Saftigt? Ja, saftigt i den forstand at han bruger kropslige udtryk. Han bruger ord som længsel og sult, når han taler om længselen efter Gud. Vi glemmer ofte hvor fysiske Davids salmer er. Ofte formidler de følelsen af hvordan mennesket savner Gud. For eksempel *Fortsættes side 9* ▶

En fransk ildsjæl

Nysgerrighed, et højt energiniveau og alsidige interesser kendetegner bispedømmets præst for den fransktalende menighed.

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

Pastor Robert Culat er bispedømmets præst for den franskprogede menighed i København.

FRANSK PRÆST Det lå ikke i kortene, at Robert Francois Daniel Culat – der siden september 2010 har været præst for den fransktalende menighed i København – skulle gå den gejstlige vej. ”Mine forældre var ikke troende og jeg blev kun døbt, fordi jeg som helt lille var alvorligt syg og de mente ikke, jeg ville overleve”, forklarer han. Men det gjorde Robert, der var fuld af gåpåmod, og siden er tingene sket i et rask tempo for ham.

Som blot 13-årig konverterede Robert Culat til den katolske tro og oplevede allerede dengang det første kald til præst. Efter gymnasietiden blev han som 18-årig optaget på præsteseminaret i Avignon – som den yngste på sit hold – og afsluttede fem års studier i Rom med en licentiatgrad i 1994, året efter at han var blevet præsteviet som 25-årig.

”Jeg har aldrig ligget på den lade side”, siger han leende på dansk, men med en umiskendelig fransk accent. Selv om det ungdommelige udseende og det nysgerrige blik bag de stålindfattede briller gør ham yngre end de 42 år, som dåbsattesten fortæller han er, har pastor Culat en stor og bred erfaring i det pastorale arbejde. Således har han gennem flere år arbejdet som sognepræst, andenpræst og ungdomspræst i byen Orange i Provence, og på et tidspunkt virkede han som præst for tre små sogne i departementet. Der var op til 35 kilometer mellem sognene, ”så jeg var stort set altid i bilen”, siger han leende, når han husker tilbage på denne tid. Inden han kom til Danmark i efteråret 2010, nåede han også at være anden- og ungepræst i byen Carpentras tæt ved Mont Ventoux; bjerget, som ofte indgår i Tour de Frances etaper.

Så det er med andre ord en erfaren præst, som nu har betjent de fransktalende katolikker i bispedømmet i godt halvandet år.

”Du skal møde de unge dér, hvor de er!”

Arbejdet med de unge står pastor Culats hjerte nært og han har ikke været bange for at bryde barrierer for at få de unge i tale. I sin tid som kapellan på et katolsk gymnasium i Provence mødte han to langhårede unge klædt helt i sort, der var opslugt af den såkaldte metalmusik. Den type musik var helt ukendt for ham og samtidig spurgte han sig selv, hvordan man kunne være katolik og samtidig lytte til den musik. Spørgsmålet fascinerede pastor Culat så meget, at han skrev efterfølgende skrev bogen ’L’âge du métal’ som en dialog mellem Den katolske Kirke og tilhængerne af denne type musik.

”Der er mange fordomme mod denne type musik, fx at alle skulle være satanister”, forklarer han og tilføjer: ”Jeg fik efterfølgende mange henvendelser fra unge og søgende mennesker, som jeg ellers ikke ville have fået kontakt med, og jeg har fortsat kontakt med mange af dem over internettet”. ”For mig var det et pastoralt mål at komme i kontakt med disse unge og det viser sig, at mange af de unge, som lytter til metalmusik også er interesseret i religiøse spørgsmål. Så på den måde slog jeg to fluer i et smæk!”, siger pastor Culat og pointerer, at som præst skal du møde de unge dér, hvor de er. Og ikke omvendt!

En ung og levende menighed

Her i bispedømmet er pastor Roberts primære opgave er at betjene den fransktalende menighed i Sakramentskirken i København. Menigheden er – med hans egne ord – ”meget ung og levende”, og medlemmerne kommer fra hele Storkøbenhavn med hovedvægten fra især Frederiksberg, Østerbro og Hellerup.

Omkring en femtedel kommer fra Afrika og dette afspejles i søndagsmessen, hvor liturgien én gang om måneden har et afrikansk isæt. Og én gang om måneden holdes familiemesse på fransk. ”Vi er så heldige at have en fransk skole og gymnasium i København og én gang om ugen underviser jeg en gruppe skolebørn i aldersgruppen 9-10 år i katekese. Hver måned holder jeg café-aften med de store elever, hvor vi ser film og efterfølgende diskuterer den.”, forklarer han.

Pastor Culat har også afholdt en lille retræte for ægtefolk på Nordvanggård og han har stået i spidsen for kulturelle udflugter for menigheden efter søndagsmessen. ”Vi tager ofte på museum, hvor jeg udvælger et eller flere åndelige malerier eller skulpturer at tale om. På den måde får deltagerne også en slags mini-katekese oveni selve kunstoplevelsen”.

I 50-året for starten på 2. Vatikankoncil vil pastor Culat i den kommende holde en række oplæg for menigheden om koncilets vigtigste dokumenter og dets betydning for Den katolske Kirke i dag.

”Jeg læste selv dokumenterne, da jeg gik på præsteseminaret og når jeg genlæser dem i dag slår det mig, hvor gode, dybe og præcise, de er”

… målet er Copenhagen Marathon

Modsat mange franskmænd taler pastor Culat mange sprog flydende. Udover italiensk og tysk taler han også flydende engelsk og det gør han brug af, når han holder messer på engelsk i Skt. Ansgar for studerende. Det danske beherskes nu så godt, bl.a. takket være bispedømmets sprog- og integrationstjeneste ved Helle Jørgensen, at dette interview kunne gennemføres udelukkende på dansk.

Fritiden bruges især til kulturelle ting som fx film, musik og læsning. Når tiden tillader det, prøver pastor Culat at dyrke sport, og han løber gerne en tur rundt om én eller flere af søerne i København for at holde sig i form. Til Katolsk Orientering afslører han, at målet næste år er – såfremt lejligheden byder sig og kroppen tillader det – at gennemføre Copenhagen Marathon. Interessen for at løbe opstod på seminaret i Avignon, hvor han løb sammen med en gruppe præstestuderende i Rom, og interessen har han holdt ved lige siden.

På falderebet spørger KO ham om hans fremtidige virke i Danmark. I første omgang har Robert Culat tegnet en 3-årig kontrakt med bispedømmet, men allerede nu vil han gerne have forlænget med yderligere tre år, for – som han udtrykker det – kan ”nå at fordybe sig i det danske”.

”Jeg har mange spændende udfordringer som præst her i bispedømmet, men på længere sigt vil jeg gerne tilbage til Frankrig. Men det er en helt anden historie”, slutter den energiske præst fra Provence i Sydfrankrig.

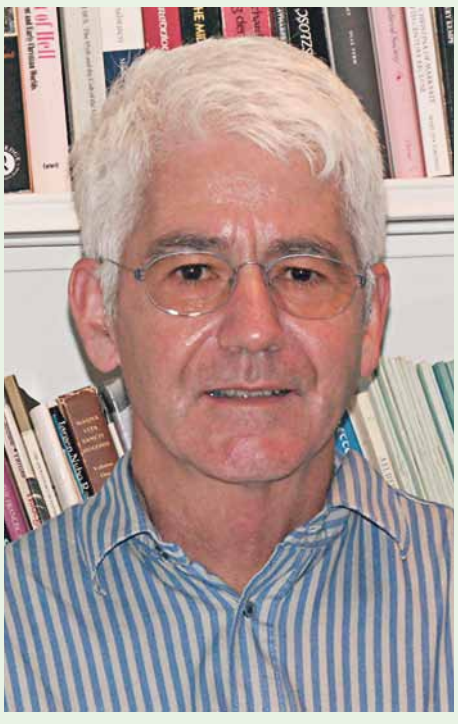

Fortsat fra side 8 ▶ som hjorten skriger efter vand. Grundlaget for hans sprog er den åndelige søgen, der udtrykkes gennem ord om kroppen.

Anselm er den tidligste og stærkeste repræsentant for den nye nærhed til mennesket. Jesus er blevet vor ven og noget, som det enkelte menneske kan røre ved, og det er selvfølgelig i skarp modsætning til den karolingiske tid, hvor Jesus var en meget mere fjern skikkelse. Vi er efterkommere af den nye gudserkendelse i 1100-tallet.”

Har du selv bedt de bønner som du har samlet sammen?

Ja, mange af dem. Jeg bruger selv ofte de mere enkle af Ansgars bønner. Derimod kunne jeg ikke forestille mig at bruge Anselms tre bønner til Maria. Jeg holder også meget af Anselms Proslogion – som jeg opfatter som en bøn, hvor Anselm forsøger at sige, hvem Gud er. En anden bøn der siger mig enormt meget er Anselms bøn for sine fjender. Jeg har også lært meget i moderne klostre. Under mine ophold hos trappisterne har jeg oplevet, hvordan de efter morgenbønnen kl. 4 om morgenen ofte kan sidde i mellem en halv og en hel time – fordybet i individuel bøn – mens der stadig er mørke og ingen distraherende opgaver. Det har været meget morsomt og udfordrende at udvælge repræsentative bønner til bogen. I Ansgars bønner ser jeg den benediktinske tradition, han er formet af. Med Gertrud af Helfta vil jeg meget gerne vise, hvordan hun repræsenterer en særlig type spiritualitet. På en moderne læser kan hendes sprog virke erotisk. Men i dag har vi tit en meget gammelfreudiansk måde at læse klosterlitteraturen på. Grænserne var meget flydende mellem seksualitet og spiritualitet dengang, og det var naturligt for kvinder i klostre at bruge den slags sprog.” Brian McGuire glæder sig over den stigende interesse for spiritualitet i Danmark. ”Folkekirken er ved at åbne sig over for nye former for spiritualitet – tænk bare på for eksempel natkirken. Katolicismen har altid haft disse ting; men den danske katolske kirke har været lidt bange for at bruge af denne arv”, siger McGuire, der siden 1. februar har været professor emeritus. ”Min første opgave i mit pensionistliv bliver at skrive en bog om ny kristen spiritualitet i Danmark. Derefter skal jeg færdiggøre et projekt som min gode ven Kirsten Grubb Jensen var i gang med, indtil hun døde sidste år. Efter det vil jeg kaste mig over en Bernhard biografi. Ham vil jeg beskæftige mig med resten af mit liv.”

Brian Patrick McGuires bog ”Hjælp mig Herre. Bøn gennem 1000 år” udkom sidste år på forlaget Alfa.

Hør ham tale om sin nye bog på Sankt Andreas Bibliotek, Gammel Kongevej 15, København, onsdag den 14. marts, kl. 15.30.

I har hørt, der er sagt...

Kommentar til læserbrev af Ole Dam i KO nr. 2.

I Matthæus-evangeliet kommer Jesus i den såkaldte bjergbrædiken ind på emner, der lægges megen vægt på i Torahen og i den del af den mundtlige overlevering, der er ældst og kaldes 'Fædrenes lære' (Pirke Aboth). Dette afsnit indledes med Jesu udsagn om, at han ikke er kommet for at nedbryde Torahen eller profeterne, men for at opfylde. Der skal ikke pilles det mindste ved Torahen, og kun den er stor i Guds rige, som lærer andre at overholde Guds anordninger og selv sørger for at indre holdning og ydre handling stemmer overens med hinanden.

Med denne indledning er Jesus godt i gang med at 'sætte et gærde' omkring Torahens anordninger. Mange navnkundige rabbinere før ham havde været optaget af at oprette en sikkerhedszone omkring de enkelte påbud, hvorved man ønskede at sikre, at man ikke kom til at overtræde Guds anordninger. Selv om man var kommet indenfor i sikkerhedszonen, havde man endnu ikke overtrådt Guds bud, men advarselslamperne var altså tændt. For at gøre det helt klart, opsætter Jesus sit 'gærde' omkring fem vægtige emner, og dermed viser han utvetydigt, at han helt og holdent går ind for såvel Torahen som den mundtlige overlevering:

Der er sagt til de gamle: Du må ikke slå ihjel. Sikkerhedszonen tilsiger: Pas på din vrede, for den kan udvikle sig til vold.

Der er sagt til de gamle: Du må ikke bryde et ægteskab.

Sikkerhedszonen tilsiger: Lad være at attrå en anden mands hustru eller betragte hende med lysten blik.

Der er sagt til de gamle: Du må ikke sværge falsk. Du skal holde, hvad du har lovet Herren. Sikkerhedszonen tilsiger: Lad i det hele taget være med at sværge og afgive højtidelige løfter.

Der er sagt til de gamle: Øje for øje og tand for tand.

Sikkerhedszonen tilsiger: Lad være med at bringe dig selv i en situation, hvor du risikerer at skulle yde erstatning.

Der er sagt til de gamle: Du skal elske din næste [og hade din fjende].

Sikkerhedszonen tilsiger: Du skal elske dine fjender og bede for dem, for også de er skabt af Gud. Når man kun elsker dem, der elsker én, lægger man en holdning for dagen, der ikke er videre prisværdig.

Kristne har i århundredernes løb haft særlig travlt med at hænge jøderne ud for deres brutale og umenneskelige gengældelseskrav: Øje for øje og tand for tand. Nu kunne man forvente, at den økumeniske udvikling efter Det andet Vatikankoncil havde afklaret en række gamle misforståelser og stridsspørgsmål, men ikke desto mindre lever den gamle beskyldning i bedste velgående. Den jødiske gengældelseslov blev i et læserbrev i KO for nyligt anvendt som et argument og endda med den tilføjelse, at man kunne se den praktiseret i Palæstina-konflikten. Hvor længe skal vi som kristne lægge øre til sådanne bagvaskelser?

I Lukas-evangeliet er der et godt eksempel på, hvordan man praktiserede 'øje for øje og tand for tand'. I beretningen om Zakæus (Luk. 19,1-10) hedder det, at Zakæus lovede at yde erstatning efter de gældende regler:

Om tyveri, bedrageri og udplyndring krævede Torahen erstatning + en femtedel: (3. Mos. 5, 20-26).

Hvis der var tale om tyveri af levende dyr, krævede Torahen erstatning + det dobbelte: (2. Mos. 22,2b.3).

Hvis der var tale om tyveri af et får eller en okse, som efterfølgende var blevet slagtet og solgt, krævede Torahen erstatning + det firdobbelte: (2. Mos. 21,37).

Zakæus gik frivilligt ind på at give erstatning efter Torahens to skrappe bestemmelser. Derved viste han anger over sine handlinger og vilje til at begynde et nyt liv, hvor ord og handling skulle stemme overens. Jesus kunne derfor også med et ordspil på sit eget navn konkludere, at 'frelsen (=Jeshua) i dag er kommet til dette hus'. Zakæus, der selv var jøde (= en Abrahams søn) var vendt tilbage til Torahens vej, og menneskesønnens opgave var netop at få mennesker til at følge denne vej.

Det er vanskeligt at se noget forkert i, at Torahen indeholder bestemmelser for erstatning for den skade man påfører andre. Fysisk skade på et andet menneske, kræver erstatning med et beløb, der svarer til værdien af skaden. Så enkle er Torahens bestemmelser, og så tåbeligt og urimeligt er det at skyde 'de gamle' andre hensigter i skoene.

Carly Majholm, 2100 København Ø

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Erling Rasmussen, Kaare Rübner Jørgensen, Leo Roed, Marianne Lipka Flensborg, Tony Rossi Lundby, Eva Vinther, Rasmus Kaare Frederiksen.
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V
Tryk Mediehuset Mors - Tryk & Produktion A/S
Trykoplag 9.500 - Distribueret oplag 8.800
- ISSN 0902-297X

Koncilet og liturgien igen-igen

50-årsjubilæet for åbningen af det Andet Vatikankoncil nærmer sig, og KO har meget passende begyndt en serie artikler om koncilet. Der er paradoksalt nok et stort oplysningsbehov, men desværre bidrager KO selv lidt til forvirringen. Det gælder ikke mindst det korte afsnit om liturgi, hvor det påstås, at koncilet "foreskriver brug af modersmålet i liturgien". Læser man i det relevante koncilsdekret (Sacrosanctum Concilium 36 og 54), er det nu nærmest det modsatte, der står: "Brugen af det latinske sprog bibeholdes i den latinske ritus".

Der indrømmes dog folkesprogene en større plads også i messen, men "især ved læsninger og forklaringer, ved nogle bønner og sange" og "også i de dele, der tilkommer folket", dvs. menighedens svar i løbet af messen. Det er også ret tvivlsomt, om Paul VI's missale, altså liturgireformen 1970 "afskaffede den gamle tridentinske messe, hvor præsten fejrer messeofferet med ryggen til publikum".

Hvis man dermed mener, at Kirkens normale liturgi nu var fornyet, og fejringen af den gamle messe stort set ophørte, så er det sandt. Men forstår man det på den måde, at den gamle messe blev formelt afskaffet og forbudt, så er svaret nej. Sidst, men ikke mindst morer vendingen "publikum" denne læserbrevsskribent. Hvis noget så er det den nye liturgi, hvor præst og menighed står ansigt til ansigt, der kan lede tankerne hen på forholdet mellem skuespiller og publikum. Problemerne ved den gamle liturgi var ikke så meget, at den reducerede menigheden til publikum, men at messen forfaldt til to selvstændige fejringer: præstens stille messe oppe ved alteret og menighedens individuelle eller fælles andagt nede mellem kirkebænkene. Og sådan må man vist sige, at enhver liturgisk tradition har sine styrker og sine svagheder.

Sebastian Olden-Jørgensen, 3200 Helsinge.

Redaktøren svarer

Tak for dine kommentarer om koncilet og liturgireformerne. Det er beklageligt, at undertegnede i nogen grad var med til at øge forvirringen omkring koncilet. Der er ganske rigtigt et stort oplysningsbehov, for mange har i de 50 år, der er gået siden koncilets åbning, talt om koncilet; men hvor mange har studeret dets dokumenter? Redaktionen fortsætter i ydmyg forventning om, at selv vores fejl og misforståelser omkring dokumenterne kan blive trædesten på vejen til mere viden.

Med venlig hilsen, Lisbeth Rütz

Kommentar til debatten i KO om yoga og kristendom

Sakramentskirkens yogadyrkere burde følge anbefalingerne fra præst og eksorcist Jeremy Davies, i stedet for underviseren i yoga!

Efter at have fulgt debatten i KO om yoga gennem nogen tid og senest Kate Toft Madsens indlæg i KO nr. 2 d. 27. januar 2012, ønsker jeg i forlængelse af dette samt andre indlæg, der objektivt har belyst problemerne omkring opfattelsen af yoga i relation til Kirkens holdning, at tilføre debatten yderligere fakta.

I 2010 udgav Katolsk Forlag en bog om eksorcisme fra det anerkendte forlag, The Incorporated Catholic Truth Society, "Eksorcisme - I den Hellige skrift og i Kirkens praksis", hvor forfatteren Jeremy Davies, som er udpeget som eksorcist af sit bispedømmes biskop i England, advarer om farerne ved at dyrke yoga for afslapning. Jeg citerer fra bogens kapitel 3 om årsager til dæmonisk påvirkning under afsnittet Okkult praksis/hekseri:

"Okkult praksis kan inddeles i tre kategorier: Magi, hvor man søger at bruge den psykiske/dæmoniske akse til at opnå magt; divination/spådomskunst, som anvendes til at opnå viden; og spiritisme, som prøver at skabe kontakt med de dødes ånder. At udføre disse okkulte handlinger er en direkte invitation til Djævelen, som han villigt accepterer. På linje med narko, dæmonisk musik og pornografi er de med til at fordærve millioner af unge mennesker i vor tid.

De omfatter alle en form for overgivelse af den selvkontrol, som alle mennesker har fået betroet. Ting, som kan virke harmløse (blød narko, yoga for afslapning, horoskoper blot for sjov osv.), er mere farlige end den modsatte ende af skalaen, fordi de virker harmløse – en ond ånd forsøger altid at trænge ind så ubemærket som muligt. Tag jer i agt for enhver påstand om at formidle positive energier (fx reiki), ethvert kursus, som lover den fred, som Kristus lover (fx enneagrammer) og enhver alternativ behandling med rødder i østlige religioner (fx akupunktur). Selv når disse vidundermidler mere er et udtryk for selvsuggestion end for Djævelens værk, så er de ikke ufarlige.

Alle yogadyrkerne fra Sakramentskirken inviteres til at læse denne lille faktuelle bog. Bogen blev anmeldt i KO nr. 3 i 2011, og anmeldelsen blev kommenteret og suppleret af undertegnede i KO nr. 4 (kan læses her: *www.katolskorientering.dk/2139*).

Ved at følge debatten om emnet i andre kristne medier f.eks. Kristeligt Dagblad, herunder indlæggene om yoga på *www.kristendom.dk* vil man finde indlæg, der klart advarer mod yoga.

Thomas Halle, 2830 Virum
(Forkortet af redaktionen)

www.katolsk.dk

Det sker i bispedømmet

Februar

Fredag den 10. kl. 18.00–19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og vejledning, v/pastor Lars Messerschmidt m.fl.
Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh.
Inf. tlf.: 33 33 05 02 og
www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 11. februar: Generalforsamling i Ælnoth. Vi starter kl. 12.00 med medbragt mad, derefter generalforsamling for medlemmerne. Efter generalforsamlingen foredrag om Knud Lavard v. Børge Juulsgaard. Sted: Sankt Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15, 1610 København V

Lørdag 11. februar: Nightfever i Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64 København. Efter den hellige messe, som starter kl. 17 tilbedelse, stille musik og mulighed for skriftemål eller velsignelse. Kom når du vil. Bliv så længe du vil. Vi slutter kl. 22.

Mandag 20. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Fredag 24. kl. 19.00-ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse, Jesu Hjerte Kirke, Kbh., v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Inf.: 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 25. kl. 14.30-16.30: Sct Andreas og Sct Therese menighed. Temalørdag i kantinen, Bernstorffsvej 56: "Hildegard – und kein ende" v/Hildegardekspert og forfatter Kirsten Kjærulff.

Marts

Søndag 4. kl. 20.00-22.00: Natkirke, tilbedelse, lovsang, stilhed. Mulighed for kort personlig samtale og velsignelse. Sted: Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2, Charlottenlund
Arr. diakon Kaare Nielsen og team. Fri parkering!

Torsdag 8. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45

Fredag 9. kl. 18.00-19.30: "Åben dør", personlig forbøn og vejledning v/pastor Lars Messerschmidt m.fl., Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh. Inf.
Inf.: 33 33 05 02 og
www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København.

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

Valfart med pastor Timmermann til Slesvigske Helligsteder

10.-13. maj 2012

Pris med delvis helpension: kr. 2.875,00

Turen udgår fra København

Tilmelding:
Bent og Lene Irlov
Holbækvej 118, 4180 Sorø
Tlf. 57 83 00 74 / 40 42 70 78
Eller mail: irlov@mail.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

PÅSKEREFUGIUM 2012
Torsdag den 5. april kl. 14:00 - søndag den 8. april kl. 13:30 - eller mandag den 9. april kl. 13:30
Påskens rige liturgi vil være dagenes hovedindhold.
Desuden lægger dagene op til stilhed og ro samt socialt samvær og dejlige spadsereture i have, park og skov.
Praktisk leder: Lis Jacobsen
Pris kr. 1.565,00 / 1.770,00

FAMILIEUGEN 2012
Søndag den 8. juli - lørdag den 14. juli.
Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber.
Tema: Børn og tro
Hvad er børnenes indgang til tro - i kirken, blandt venner, i skolen, i hjemmet, i fortællingerne og i naturen?
Findes troen også i de sociale medier
Udflugt, værksteder, grillaften mm.
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Voksne kr. 1.950,- børn 8-15 år kr. 1.070,- børn 3-7 år kr. 535,-

MAGLEÅSUGEN 2012
Mandag den 6. august - søndag den 12. august.
En uge for seniorer i dejlige omgivelser.
Tema: Næstekærlighed.
Foredrag, musik, litteratur og kunst.
Samvær i troen men også udflugt, film og grillaften med gæster.
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2.830,-

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf.: 45810715 - www.magleaas.dk

bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Ubeskåret støtte

www.vincentgrupperne.dk

www.katolsk.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

SEMINAR
Guds rige her og nu - og i forventning
PETER HALLDORF
Svensk forfatter og retræteleder
Lørdag d. 3. marts. kl. 10 - 16.30 (kaffe fra kl. 9.30)
Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund
Pris: 150 kr
Fri drikkevarer. Stor sandwich 45 kr (bestilles senest 1. marts)
Kontakt:
Grethe Livbjerg, 39 63 53 33
grethe.livbjerg@levendevand.dk
Helle Bernth, 75 33 34 93
hbj@levendevand.dk
ARRANGØR
Levende Vand
www.LevendeVand.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 5, som udkommer

fredag den 9. marts 2012

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 20. februar

Venlig hilsen
Redaktionen

www.catholica.dk
- et katolsk tidsskrift på internettet

Evangelisering og tro er to sider af samme sag

Prædiken holdt i forbindelse med festvesper for Sct. Ansgar søndag den 29. januar i Sct. Ansgars domkirke.

Tekst: Generalvikar Lars Messerschmidt

TRO Den 11. oktober sidste år indvarslede pave Benedikt et troens år, der skal begynde den 11. oktober i år for at markere 50-året for åbningen af 2. vatikankoncil og samtidig 20-året for offentliggørelsen af Den katolske Kirkes katekismus. Dette troens år afsluttes på Krist Konges fest den 24. november 2013.

Paven har ligeledes indkaldt en bispesynode, der skal finde sted i oktober i år, med temaet: "Den nye evangelisation for videregivelse af den kristne tro". Evangelisering og tro er to sider af samme sag. Siden pave Johannes Paul II har evangelisering og ny-evangelisering stået højt på Kirkens dagsorden. Troens år er en opfølgning af dette tema. Evangelisering er forkyndelse af det kristne budskab med henblik på at bringe mennesker til tro. Målgruppen for evangelisering er således dem, der endnu ikke med hjertet tror på det kristne budskab.

Sankt Ansgars fest giver os lejlighed til at reflektere lidt over temaet tro. Det er klart, at vore nordiske forfædre inden Skt. Ansgar ikke havde den kristne tro. Jamen de troede så i stedet på de gamle nordiske guder, ligesom store dele af verdensbefolkningen har deres egen tro, siger man. (Det er i øvrigt tankevækkende, at den gamle nordiske tro, Asa-troen, har fået en vis renæssance. På Island er den endda blevet en anerkendt religion).

Er troen fraværende i det danske samfund og i den vestlige verden? Er det stadigvæk den kristne tro, der er dominerende? Selve spørgsmålet er uklart, fordi vi ikke gør os klart, hvad vi mener med tro. Tro opfattes i vor tid som religiøs overbevisning eller mening. Man taler om en tro: Har du en tro? Jo, jeg tror da på et eller andet, vil svaret ofte være. Ordet tro er blevet et alment begreb, der er synonym for ordet religion, dvs. en religiøs opfattelse af verden. Svaret er derfor på det første spørgsmål: Troen forstået som en eller anden religiøs forestilling er ikke fraværende i vor moderne verden. Men svaret på det andet spørgsmål må være: Det er slet ikke sikkert, at det er kristendommen, der dominerer og gennemtrænger de gamle såkaldte kristne lande.

Lad os ganske enkelt slå fast, at en eller anden dunkel religiøs overbevisning ikke kan kaldes tro. Kan troen f.eks. på de gamle nordiske guder eller hinduguder kaldes tro? Heller ikke! Jeg svarer så utvetydigt på disse spørgsmål, for at vi kan finde frem til, hvad vi skal forstå ved ordet tro. Denne lille øvelse har kun ét formål, nemlig at vi skal blive os bevidst, hvad vi som kristne forstår ved tro. Det er også det, pave Benedikt vil opnå ved at lave et troens år.

Apostlen Paulus' teologi og forkyndelse er helt *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 3
10. februar 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering
ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST
POST PP DANMARK

▲ *Fortsat fra oven*

bygget op over troens tema: Det er ved at tro, at mennesker bliver frelst, og kun ved det, slår han fast. Det er tydeligt, at han ikke mener, at man bliver frelst i kraft af en eller anden religiøs overbevisning, eller som vi siger i vore dage: Enhver bliver salig i sin egen tro. Er vi nu helt sikre på, at det er tilfældet? Det mener i hvert fald Paulus ikke. Hvis det var tilfældet, ville vi ikke have brug for Jesus, der kalder sig selv "sandheden, vejen og livet". Så ville en Paulus aldrig have viet sit liv at forkynde evangeliet; så ville Sankt Ansgar aldrig have forladt sig trygge kloster og draget bort til så barbariske områder som Danmark og Sverige endda med ønsket om at lide døden for Kristus.

Paulus skriver i romerbrevet: "Troen kommer af det, der høres, og det, der høres kommer i kraft af Kristi ord" (Rom 10,17). Troen hos Paulus er altså noget nyt, radikalt nyt, både i forhold til jødedom og græsk-romersk religion. Troen kommer udefra formidlet af nogen, der meddeler et budskab fra Kristus. Det er det, selve ordet betyder: at tro på et budskab, man ikke selv kan verificere. Tro er ikke en eller anden forestilling af religiøs art, man kan overtage fra omgivelserne eller selv danne sig. Tro er at acceptere et budskab, der giver sig ud fra at være fra Gud. Gud ønsker at få mig i tale gennem dette budskab. Jeg skal altså forholde mig til Gud selv, der ønsker at få kontakt med mig.

I evangeliet på Sankt Ansgars fest er Jesus selv denne budbringer fra Gud: Jesus prædikede Guds evangelium. Han prædikede ikke sit eget. Han var talerør for Gud. Det var det, der adskilte ham fra de skriftkloge, og det var det, der slog hans tilhører: "han underviste dem som en, der har myndighed, og ikke som deres skriftkloge", skriver Matthæus (7,29). Evangelium betyder ganske enkelt et 'godt budskab'. Jesus kom med et overordentligt godt budskab fra Gud, nemlig at Gud om kort tid vil genetablere sit herredømme i verden. Kan noget budskab være bedre?

> **Har jeg forstået kernen i evangeliet, at Jesus er Herren, og den eneste, og har jeg taget konsekvenserne af det?**

Det var dette budskab, apostlene på Jesu befaling forkyndte efter hans opstandelse: "Gå hen og gøre alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem … og lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer" (Matt 28,19-20). Men budskabet har alligevel ændret indhold eller rettere sagt er blevet præciseret og tydeliggjort. Apostlene gentog ikke, hvad Jesus selv havde sagt. Han havde sagt, at Gud ville genindføre sit herredømme over verden. Apostlene sagde, at nu var det sket, nemlig i kraft af Jesu død og opstandelse. Guds rige er blevet Jesu rige, som han siger samme sted: "Mig er givet al magt i himlen og på jorden" (Matt 28,18). Læg mærke til ordene "og på jorden", altså i hele verden.

Siden da har Kirken forkyndt, at det er Jesus, der er verdens Herre og ikke alle mulige andre autoriteter. Det var også det, Ansgar forkyndte. Et sådant budskab er en udfordring af både afguder og totalitære magter. Budskabet indeholder en opfordring til at underlægge sig Jesu herredømme. Dengang og i dag. Men Jesus påtvinger os ikke sin magt, sådan som alle andre autoriteter gør. Vi skal frivilligt tage imod budskabet – det er det, vi forstår ved tro. Tage for gode varer, at det er sandheden og indrette os efter det, Jesus befaler os.

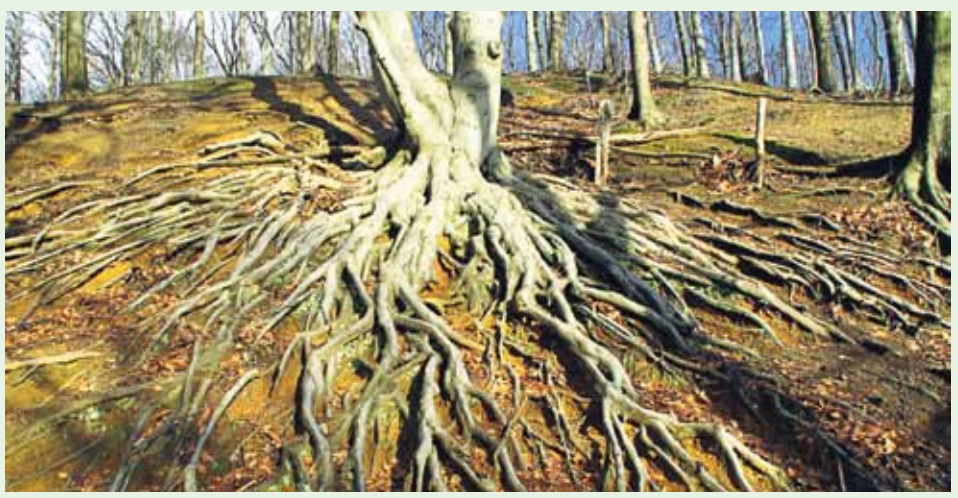

På denne baggrund og inspireret af dagens fest må vi derfor spørge os selv: har jeg forstået kernen i evangeliet, at Jesus er Herren, og den eneste, og har jeg taget konsekvenserne af det? Er dette budskab så vigtigt for mig, at jeg må formidle det? Er dette budskab i virkeligheden det eneste, der kan give verden den sande fred, nemlig Guds fred, og er det derfor af afgørende betydning, at vi som Kirke i dette land følger i Sankt Ansgars fodspor og på ny formidler det gamle budskab, så vort folk, ja hele verden, får en reel chance til at vælge Jesus frem for nogen anden autoritet?

Tør jeg vove at stille det spørgsmål, om vi, der siger, at vi er kristne, har forsømt at evangelisere dvs. utvetydigt forkynde Jesus som Herren? Noget kan tyde på det, når man ser på vort folks åndelige forfatning. Men det er aldrig for sent! Måske skal vi med stor iver fordybe os i vores kristne tro, sådan som pave Benedikt har opfordret os til, så vi kan opfylde Kristi missionsbefaling, ligesom Sankt Ansgar gjorde det.

Nr. 4.
24. februar 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Kvinde satte ord på ofrenes smerte

Hun blev misbrugt af en præst som 13-årig. Hun var den første til at vidne om sin skæbne på en officiel kirkelig kongres.

Tekst: Niels Messerschmidt

OVERGREB For første gang nogensinde er et offer for præsters seksuelle overgreb stået frem og har talt på en officiel konference arrangeret af Den katolsk Kirke. Det skete på symposiet 'Mod helbredelse og fornyelse' i Rom, da den irske kvinde Marie Collins i starten af februar fortalte repræsentanter fra 130 bispekonference og ledere fra mere end 30 ordenssamfund om den skade, en katolsk præst havde forvoldt hende som 13-årig.

Det var desuden første gang, at Den katolske Kirke afholder en international konference med henblik på at fremme og samordne sin indsats omkring gejstliges seksuelle overgreb på mindreårige, og herigennem sende det signal til omverden, at dette indsatsområde har absolut topprioritet for Kirken på verdensplan.

De fremmødte hørte Marie Collins genfortælle sit liv, der gennem mere end 40 år har været præget af de overgreb, hun blev udsat for som teenager og hendes forhold til de kirkelige autoriteter efter det kom frem, at præstens overordnede siden forsøgte at beskytte ham imod retsforfølgelse.

Kirkens ledere bærer også et ansvar

"Hos Kirkens ledere er der nødt til at være en anerkendelse og ansvarighed over den skade og ødelæggelse, som er blevet forvoldt ofrene og deres familier ved en ofte bevidst hemmeligholdelse og fejlbehandling af deres sager. Før dette er sket kan jeg og andre ofre ikke opnå en ægte helbredelse og komme videre med livet", sagde hun.

Med denne bemærkning hentydede Marie Collins til det svar, hun fik, da hun for mange år siden henvendte sig til ærkebiskoppen af Dublin med sin historie. Hun erfarede siden, at kardinal Desmonds Connells "førsteprioritet var at beskytte overgrebspræstens gode rygte […]. Ærkebiskoppen anså mit overgreb for at være historisk, så derfor ville det være urimeligt at plette den pågældende præsts 'gode rygte' nu", fortalte hun deltagerne.

Marie Collins holdt et smerteligt og tankevækkende indlæg på symposiet.

Marie Collins udtrykte taknemmelighed til pave Benedikt XVI for at være den første, sagde hun, der handlede eksemplarisk og som gav sig tid til at lytte til overgrebsofrene. Henvendt til ordenslederne og de gejstlige understregede Collins vigtigheden af, at de lytter til ofrene og erindrer, at ofrene tit først er i stand til at fortælle om overgrebet lang tid efter at det har fundet sted.

Målsætningen for symposiet den 6.-9. februar, der var organiseret af det pavelige Gregoriana universitet og havde deltagelse af en række af Vatikanets kontorer og embedsmænd, var ikke at lægge grunden for nye normer til at undgå fremtidige overgreb.

Disse eksisterer allerede og er gjort mere stringente i de senere år, først og fremmest på grund af Joseph Ratzinger, både før og efter han blev valgt til pave. *Læs mere om symposiet på side 3.*

Big Bang-teorien er i tråd med skabelsesberetningen, siger Vatikan-astronom

Direktøren for Vatikanets observatorium siger, at Kirken er åben for teorien om at vores univers er resultatet af en kosmisk eksplosion.

KOSMOLOGI "Big Bang-teorien står ikke i modsætning til troen", sagde fr. Jose Gabriel Funes i forbindelse med meddelelsen om en Vatikan-udstilling med billeder, forskningsredskaber og prøver fra månen og Mars. Udstillingen "Historier fra andre verdener: Universet i og udenfor os selv" har åbent fra 1. marts til 1. juli i Pisa, fødestedet for den moderne astronomis grundlægger, Galilei Galileo.

Fr. Funes mener, at Big Bang-modellen "er den bedste teori, vi har i dag om universets skabelse".

Big Bang-teorien forklarer, at skabelsen begyndte for ca. 14 mia. år siden med en gigantisk, kosmisk eksplosion, hvorved rum, tid, energi og stof blev skabt. Det førte siden til dannelsen af galakser, stjerner og planeter. "Vi ved, at Gud er skaberen", tilføjede han, at "Han er en god Fader, der har en guddommelig plan med os, at vi er Hans børn og at alt, hvad vi kan lære om universets skabelse gennem fornuften, ikke står i modsætning med Bibelens religiøse budskab". Som astronom og katolik er fr. Funes åben for modellen som forklaring af universets skabelse, selv om der "stadig er ubesvarede spørgsmål". Han bemærkede fx, at mens der endnu ikke er ført bevis for andet intelligent liv i universet, "kan vi ikke udelukke det", fordi undersøgelser viser, at omkring 700 planetlignende objekter kredser rundt om andre stjerner.

"Hvis det i fremtiden fastslås, at der findes liv og intelligent liv andre steder i universet, hvilket jeg dog selv anser som usandsynligt, tror jeg ikke dette vil være i modsætning til skabelsens religiøse budskab, fordi dette liv så også vil være Guds skabning", sagde han.

Kirkens officielle interesse for astronomi går tilbage til det 16. århundrede. I 1891 besluttede Leo XIII at bygge et observatorium i Vatikanet for at vise, at Kirken ikke modsætter sig videnskabelige fremskridt, men snarere ønsker at fremme dem. Siden er observatoriet flyttet ud af Castel Gandolfo og i dag sker forskningen med et teleskop i nærheden af Tucson, Arizona.

NM

Opsang til biskopperne

Vatikanets chefanklager beder biskopperne udvise større ansvarlighed i overgrebssager. Rapport fra internationalovergrebssymposium.

Læs mere på forsiden og side 3

Fasteindsamling 2012

Midlerne til Fasteindsamlingen 2012 går til at indkøbe 7 majsmøller til bondeforeninger i Uganda, og desuden til at fylde Katastrofefonden op.

Læs mere på side 5-8

Brug for en ny livsstil

Biskop Czeslaw Kozon kommer med sine betragtninger omkring den forestående fastetid.

Læs mere på side 8

Den globale Kirke

Er Den katolske Kirke i 50-året for åbningen af 2. Vatikankoncil blevet en mere universel Kirke?

Læs på bagsiden

Leder

En nødvendig forandring for ofrenes og for Kirkens egen skyld

Vatikanets chefanklager, Charles Scicluna, var klar i mælet, da han på overgrebssymposiet i Rom kommenterede kirkelige lederes forsøg på at tilsløre eller forhindre, at overgrebssager blev kendt i offentligheden. Ved at anvende det italienske udtryk Omertà – 'stilhedens kode', som bruges af mafiabosser til at håndhæve, at kriminelle aktiviteter forbliver hemmelige – benyttede han sig af samme stærke sprogbrug, som nogle af Kirkens skarpeste kritikere har anvendt om overgrebskrisen. Den kendsgerning, at udtrykket stammer fra Charles Scicluna, promotor iustitiae for Troslærekongregationen og den person, der har ansvaret for håndteringen af de tusindvis af overgrebsager, som de seneste ti år er blevet indrapporteret til Vatikanet, viser, at han og hans kolleger har forstået omfanget af det onde, overgrebskrisen har påført Den katolske Kirke. Ligesom mafiabosserne mest var interesseret i at beskytte sig selv og undgå retfærdigheden, var kirkelige ledere i mange tilfælde mere optaget af at beskytte Kirken fremfor at sikre, at overgrebsofrene modtog lindring og overgrebspræsterne blevet stillet til ansvar. Og ledelsens svigt var med til at forvolde ofrene yderligere smerte. Monsignore Scicluna udtalte, at det er "en forbrydelse mod kanonisk lov at udvise skadelig eller svigagtig forsømmelse i udøvelsen af ens pligt", og han antydede at biskopper kan afsættes fra deres embede, hvis de ikke lever op til deres forpligtelser.

Denne kontante udmelding kom promotor iustitiae med på symposiet "Mod helbredelse og fornyelse" med deltagelse af repræsentanter fra 100 bispekonferencer og 30 ordenssamfund. Blandt talerne var irske Marie Collins, der rystede tilhørerne med sin smertefulde overgrebshistorie og som talte for at fjerne biskopper fra deres embeder, hvis de undlod at beskytte børn og unge mod pædofile præster. Ifølge det engelske tidsskrift The Tablet er der "stadig berygtede tilfælde om højtrangerende embedsmænd i Kirken, der aldrig har stået til ansvar for deres forsømmelser".

Afholdelsen af symposiet og den alvor, hvormed talere som fx præfekten for Troslærekongregationen, kardinal William Levada, behandlede emnet, tyder ifølge iagttagere på, at kongregationen i det mindste har opfanget de forventninger, som mange præster og katolikker verden over har til at Kirken handler resolut på området. Blandt katolikker har der været en bekymring og irritation over, at Kirkens ledelse tilsyneladende ikke syntes at forstå omfanget af overgrebskrisen, for selv om der dukker gode initiativer op hist og her, er det grundlæggende problem stadig ikke løst. The Tablet skriver i en leder, at en amerikansk præst og psykolog, som har arbejdet med overgrebspræster, har udtalt, at den organisatoriske struktur i Kirken er blevet skævvredet til fordel for lovovertræderne, som biskopperne var mere tilbøjelige til at tro på end dem, der klagede over overgrebene. Men, som det også anføres i lederen, skyldes det måske et dybereliggende problem; at "offeret bliver usynligt" i et system, der synes mere optaget af overgrebspræstens synd end om hensynet til offeret.

Kirkens første prioritet bør være hensynet til offeret, fremhævede flere talere på symposiet. Men som lederen i The Tablet pointerer, kan de gode intentioner være svære at få til at stemme overens med erfaringen hos de ofre, der har søgt kompensation ved domstolene, men som har oplevet, at Kirkens advokater gemmer sig bag juridiske spidsfindigheder. Som Marie Collins udtrykte i sit indlæg, er det ikke nødvendigvis opslidende retssager, overgrebsofrene har mest brug for, men at få en dybfølt undskyldning af de kirkelige ledere. For det er ikke kun ofrene, som har brug for helbredelse. Det har Kirken også selv.

Niels Messerschmidt

Den engelske minister uden portefølje, baronesse Sayeeda Warsi, advarer mod at negligere kristendommens rolle i samfundet.

Storbritannien er ved at blive overtaget af 'militante sekularister', advarer engelsk minister

Engelsk muslimsk minister forsvarer kristendommens rolle i samfundet.

Tekst: Niels Messerschmidt

KRISTENDOM Under et historisk møde i Vatikanet mellem en engelsk regeringsdelegation og pave Benedikt udtrykte minister uden portefølje, baronesse Sayeeda Warsi, sin "frygt" for at marginalisere religionens rolle i de europæiske samfund.

Det er nødvendigt, at troen "sidder med ved det offentlige bord", som hun udtrykte det.

Baronessen, der også er medformand for det konservative parti, sagde, at hendes frygt i dag er, at "en militant sekularisme vil overtage vore samfund. Vi ser det allerede på flere: når religiøse symboler ikke må vises eller bæres i offentlige kontorer, og når religionen sættes på sidelinjen, marginaliseres og forklejnes i det offentlige rum".

"For mig er et af de mest bekymrende aspekter omkring denne form for militante sekularisme, at den i sin kerne og sit instinkt er dybt intolerant. Den udviser samme træk som totalitære regimer – der fornægter folks ret til at have en religiøs identitet, fordi man er bange for begrebet om flere identiteter".

Et forsvar for religionens rolle

Baronesse Sayeeda Warsi stod i spidsen for den engelske regeringsdelegation til Vatikanet, og hun mødes med pave Benedikt under en privataudiens den 15. februar. Ifølge avisen Daily Telegraph var hun den første minister, der har holdt tale til medlemmer af det Pavelige Kirkelige Akademi – det akademi, der uddanner de pavelige diplomater.

Besøget, der markerede 30-årsdagen for genetableringen af de fulde diplomatiske forbindelser mellem Storbritannien og Vatikanet, følger efter pavens succesfulde besøg i England i 2010, hvor han siges at have været imponeret over den engelske regerings åbenhjertige forsvar for religionens rolle i det offentlige rum.

Ifølge Daily Telegraph var baronessens tale et af de stærkeste forsvar for religionens rolle, der er blevet fremsat af en engelsk minister i tjeneste. Hendes bemærkninger kom nogle dage efter, at den engelske højesteret havde udstedt forbud mod at bede under byrådsmøder. I den senere tid har de engelske medier bragt historier, hvor ansatte i den offentlige sektor er blevet forment at bære kristne symboler i arbejdstiden.

Troen giver et positivt bidrag til samfundet

Premierminister David Cameron har hilst besøget velkommen. "Vore relationer til Den hellige Stole er vigtige og de taler kraftigt for det positive bidrag, som troen giver alle samfund". Og han tilføjede, at "Sayeeda Warsi har konsekvent arbejdet for at skabe en dybere forståelse for troens rolle i den britiske regering, så jeg er glad for, at hun personligt har videregivet dette budskab til Vatikanet".

I sin tale nævnte baronesse Warsi, der er Storbritanniens første kvindelige minister med muslimsk baggrund, blandt andet sin baggrund for at illustrere religionens betydning. Selv voksende hun op i Nordengland, hvor kristne værdier var med til at præge hendes ungdom, og som minister valgte hun at sende sin egen datter på en kristen skole.

Den nordiske Valfart til LOURDES med fly år 2012
Det er nu tid for tilmelding af hjælpere og deltagere

Valfarten 2012 foregår under temaet:
"Sammen med Bernadette beder vi Rosenkransen."

Valfarten finder i år sted fra d. 5. – 12. september 2012
Gejstlige ledere: biskop Teemu Sippo fra Helsinki, Finland, Valfartspræst Herbert Krawczyk s.j., p. Paul Marx o.m.i. og p. Björn Göransson, Sverige

Vi rejser med fly fra Københavns Lufthavn i Kastrup og bliver i Lourdes indlogeret på henholdsvis ACCUEIL (for deltagere med behov for hjælp i hverdagen) eller hotel.

På valfarten deltager læger, samaritter, plejepersonale og unge, som hjælper deltagere på Accueil.
Medhjælpere indgår i vagtturnus på Accueil.
Medhjælpere og unge deltager til reduceret pris.
Tilmelding for medhjælpere senest 15.april 2012.

Pris for deltagelse er DKK 8.500,00 og omfatter fly tur/retur og ophold med fuld pension i Lourdes. Tilmelding for deltagere senest d. 1. juni 2012.

TILMELDINGSMATERIALE og yderligere INFORMATION kan rekvireres hos:

Ana Vidal, Ellerupvej 45, 8883 Gjern.
E-mail: anida@post.tele.dk
Tlf.: +45 86875544

Jytte Ormstrup , tlf: +45-43644264 og
e-mail: jytte.ormstrup@gmail.com
Info@lourdes.dk og www.lourdes.dk

DEN NORDISKE VALFART til LOURDES,
Anne Storm, Rødovrevej 167, 2. - 2610 Rødovre.

Overgrebssymposium afstikker Kirkens kurs fremover

Internationalt symposium om præsters overgreb og Kirkens svar markerer starten på en ny og mere konsekvent kurs.

Tekst: Niels Messerschmidt

SYMPOSIUM Repræsentanter for 100 bispekonferencer og mere end 30 ordenssamfund var den 6.-9. februar forsamlet på det pavelige Gregoriana universitet i Rom. På symposiet 'Mod helbredelse og fornyelse' lanceredes det verdensomspændende initiativ, der skal styrke og ensrette Den katolske Kirkes indsats for at komme gejstliges seksuelle overgreb på mindreårige til livs, herunder at søsætte forebyggende foranstaltninger.

Bag lukkede døre drøftede deltagerne hvordan Den katolske Kirke bedst formår at tackle de ødelæggende konsekvenser, som overgrebskrisen har haft for Kirken især i en række vestlige lande.

Præfekten for Troslærekongregationen, kardinal William Levada, sagde i sin åbningstale, at det er bispekonferencernes og ordenssamfundenes opgave at finde ud af, hvordan Kirken på verdensplan bevæger sig fra at have et sæt gældende juridiske normer til at få en fælles praksis på området. Det kræver, sagde han, at alle bispedømmer senest den 31. maj i år har opdateret deres eksisterende beredskab eller får etableret et beredskab efter de retningslinjer, som kongregationen udstak til samtlige bispekonferencer sidste år. Han understregede samtidig, at bispekonferencerne har pligt til at implementere alle de konkrete adfærdsnormer, som er nødvendige for at "helbrede" og "forny" Kirken.

Endelig, pointerede kardinal Levada, har bispedømmerne også pligt til at yde ofrene den fornødne støtte og lindring, pligt til at samarbejde med det pågældende lands myndigheder i forbindelse med anmeldelse og opklaring af sager om seksuelle overgreb, og pligt at udarbejde forebyggelsesplaner for at forhindre lignende angreb i fremtiden.

Følelsesmæssige og symbolske indslag

Som det fremgår af forsiden på dette KO, fortalte det irske overgrebsoffer Marie Collins om behovet for ikke blot at høre overgrebspræsten bede om tilgivelse, hvilket i hendes tilfælde først skete efter mange år og først efter at præsten var blevet dømt skyldig. Marie Collins understregede også vigtigheden af, at biskopper og kardinaler indrømmer deres medskyld i at forlænge ofrenes lidelser ved – i flere tilfælde – at have sat Kirkens ry højere end behovene hos de udsatte børn, som var i deres varetægt.

Tirsdag aften bad præfekten for Kongregationen for biskopperne, kardinal Marc Oullet, alle ofre, der havde været seksuelt forulempet af en præst, om tilgivelse på vegne af Kirken. Den specielle vigilie fandt sted i den berømte barokkirke Sant'Ignazio i centrum af Rom.

Et andet vigtigt tiltag på symposiet var åbningen af det såkaldte "Center til beskyttelse af børn", som fysisk er placeret i München, men hvis horisont rækker ud mod hele verden. Centret vil fungere som et slags e-læringscenter, hvor kirkelige medarbejder via internettet og på flere sprog får adgang til alle de kompetencer, som er nødvendige for at imødegå og forhindre seksuelle overgreb på mindreårige.

På symposiets sidste dag blev alle deltagere opfordret til i deres hjemlande at mødes med ofrene for præsters seksuelle overgreb og lytte til deres historier for at danne sig et billede af, hvilken betydning helbredelse og fornyelse ofrene har brug for.

Lyt til Erling Tiedemanns fyldige referat af symposiet på *katpod.dk*. Kardinal Levadas åbningstale findes oversat til dansk på *www.catholica.dk*.

Det pavelige Gregoriana universitet i Rom dannede den 6.-9. februar ramme for det internationale symposium 'Mod helbredelse og fornyelse'.

Kære læser af Katolsk Orientering

Beklageligvis er der sket en fejl angående indstikket Hjælp krigsramte børn i Uganda som er vedlagt Katolsk Orientering nr. 3. Som den vakse læser nok har bemærket, skulle indstikket have været med i Katolsk Orientering nr. 2, da det relaterer sig til den allerede veloverståede Danmarks Indsamling.

Man kan således stadig give et bidrag til krigsramte børn i Uganda via girokortet på indstikket, men Caritas beklager at det kommer efter Danmarks Indsamlingen og ikke før som tiltænkt.

Det er særligt beklageligt, da der også vil være et indstik i nr. 4 i forbindelse med fasteindsamlingen 2012.

Vatikanets chefanklager kommer med en opsang til biskopperne

Beder dem om at udvise større ansvarlighed i overgrebssager.

OMERTÀ Vatikanets chefanklager – den såkaldte promotor iustitia – beder biskopper, som holder hånden over eller undlader at tage de fornødne skridt mod pædofile præster, om at udvise større ansvarlighed i henhold til kirkeretten.

Det sagde monsignore Charles Scicluna, Troslærekongregationens promotor iustitiae, til journalister efter at have talt på overgrebssymposiet på Gregoriana universitetet. "Det er ifølge kanonisk lov en forbrydelse at udvise skadelig eller svigagtig forsømmelse i udøvelsen af ens pligt", sagde Charles Scicluna om biskoppers pligt til at beskytte børn og straffe gerningsmændene. Med hensyn til de biskopper, der undlader at gøre brug af Kirkens beskyttende foranstaltninger, udtalte han, at "når der findes fastsatte standarder, er det uacceptabelt ikke at følge dem".

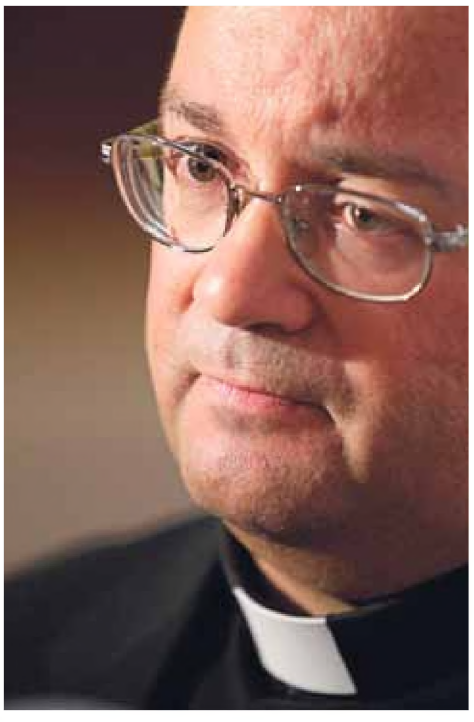

Ikke et spørgsmål om at ændre lovgivningen

I erkendelsen af, at de sanktioner, som kanonisk lov foreskriver omkring præster, undertiden ikke anvendes af biskopperne, sagde monsignore Scicluna, at "den kirkelige ansvarlighed er nødt til at blive skærpet". "Der er brug for, at vi bliver mere opmærksomme på valget af kandidater til bispeembedet, og at vi bruger de værktøjer, som kanonisk lov og traditionen foreskriver omkring biskoppers ansvarlighed, "sagde han og tilføjede: "Det er ikke et spørgsmål om at ændre lovgivningen, men om at tage den, vi har, i anvendelse".

Tidligere på dagen havde Charles Scicluna talt på symposiet om at "en dødelig kultur af tavshed, eller 'omertà', i sig selv er forkert og uretfærdig", og at "ingen strategi omkring forebyggelse af overgreb på børn nogensinde ville virke tilfredsstillende uden at der medfølger en forpligtelse og ansvarlighed". *NM*

"Det er ikke et spørgsmål om at ændre lovgivningen, men om at tage den vi har, i anvendelse", siger Troslærekongregationens chefanklager.

Nis Schmidt 80 år

BILLEDKUNST Vores katolske kirker rummer ikke alene trosfæller fra mange forskellige lande og kulturer, men, og det kan vel ikke være anderledes, ligeledes udsmykninger og kirkekunst, som oprindeligt kommer fra mange forskellige lande, oftest fra den udenlandske sognepræsts fødeland.

Der findes desværre ikke megen dansk kirkekunst, der beriger vores kirker.

Med Nis Schmidt, der den 13. februar fyldte 80 år, har vi heldigvis en katolsk kunstner, der har beriget mange af vores katolske kirker med religiøs kunst og ligeledes nogle folkekirker: kirkeruder i Sct. Norberts kirke i Vejle, Sct. Michaels kirke i Kolding, Sct. Pauls kirke i Sønderborg og Vor Frue kirke i Silkeborg. Kirken i Silkeborg har ligeledes et stort trækors og julekrybbefigurer, som Nis Schmidt har udskåret. Også Vejle har julekrybbefigurer af hans hånd.

Nis Schmidt er en multikunstner. Ud over hans malerkunst, der fylder mest, har han ligeledes tegnet nogle smykker, bl. a. en Frans af Assisis medaljon, to Sct. Norberts statuer, en ring og kors til abbeden i Averbode. Han har fordansket tekster til salmerne 220,221, 284 og 285 i den katolske salmebog "Lovsang".

I de mange år han har malet, har han ofte fundet nogle nye motiver. Farvepragten var i nogle perioder dæmpet. i andre mere intens. Men altid findes der et religiøst symbol eller en religiøs dimension i hans værker. Nis Schmidt skjuler i sine kunstværker ikke, at han er en troende katolik.

Vi er glade for hans engagement i vores Sct. Norberts menighed.

Fødselsdagen blev allerede anticiperet med en flot kunstudstilling på Vejle Kunstmuseum. Den varer indtil den 4. marts. *P. Ophoff*

Glasmosaik 1989. Glas/beton. Gulkrogcentret, Vejle.

Her må du gerne ose

Katolsk infobutik i Aarhus er både en butik og et værested.

BOGCAFE "Det er meget givende og tilfredsstillende at være med til at skabe et godt sted for mennesker og et sted, der har til formål at formidle et positivt budskab", fortæller Daniel Fruelund til menighedsbladet for den katolske kirke i Aarhusområdet. Daniel blev den første januar ansat i Katolsk Infobutik efter den første leder Susanne Hytting. Han er eneste lønnede arbejdskraft, men får hjælp af 11 frivillige. Alle i Aarhus kender Katolsk Infobutik, der ligger i byens hjerte – et stenkast fra stationen. Infobutikken har siden 1996 holdt til lige ved siden af Vor Frue Kirke i Aarhus – først under navnet Katolsk Information og fra 2000 som Katolsk Infobutik. Efter en brand i 2007 blev lokalet moderniseret til de nuværende flotte, lyse lokaler.

Daniel Fruelund har en master i visuel kommunikation fra Designskolen Kolding og har ved siden af butikken sit eget lille enmandsfirma. Han har specialiseret sig i illustration og har blandt andet lavet bogforsider, CD – udgivelser og plakater.

Daniel har planer om at styrke butikkens visuelle kvaliteter yderligere – for som han siger: "kunsten er jo en af hjørnestenene i Kirkens 2.000-årige historie". Det skal blandt andet ske ved at få flere kunstbøger i butikken, som i forvejen har et stort salg af kirkelig kunst og spirituel litteratur.

"Mange bruger os som springbræt, hvis de ønsker at komme i kontakt med en præst. Det er jo nemmere at gå herind end at ringe på hos præsten. Men vi er ikke en hvervecentral for Kirken. Alle skal kunne føle sig velkommen her", fortæller Daniel, der overvejer at åbne butikken et par timer på udvalgte søndage efter messen.

Bogcafeen sidder huslejefrit i lokalerne, der ejes af Sankt Knuds Stiftelse og har en sund økonomi. "Vi er så privilegerede, at vores hovedformål ikke er at tjene penge – det skal bare løbe rundt. Det er økumeni og formidling af den katolske tro, som er vores hovedformål. Her kommer mange søgende mennesker – de fleste er ikke-katolikker. Alle, der kommer her, skal føle sig velkommen. Ingen ser skævt til den, der kommer i butikken for at ose eller bare drikke en kop kaffe og læse avisen. De skal være så hjerteligt velkommen", siger Daniel, der har gjort sig mange tanker om butikkens fremtid. Lige nu overvejer han på længere sigt at udvide butikkens service med en webshop, så det bliver muligt at betjene kunder over hele landet.

LR

Katolsk Infobutik

Ryesgade 28, Aarhus
Åbningstider:
Mandag – fredag 13.00 – 17.30.
Lørdag 11.00 – 14.00.
Mail: kat-infobutik@mail.dk
www.katolsk-infobutik.dk

Kampdag eller Bededag. Kun den ene eller dem begge?

Tanker om de internationale kvindedage.

Tekst: Inger Harbo Andersen

ØKUMENI Hvert år sættes der på Kvindernes Internationale Kampdag 8. marts fokus på kvinders rettigheder og manglen på samme. Rundt i verden afholdes demonstrationer med flammende taler, bannere med slogans bæres gennem gaderne, aviserne rydder forsiderne osv. osv.

Det er så godt og så rigtigt. Alligevel er der langt igen for især 3. verdens kvinder til at opnå et anstændigt liv med tid til at opdrage og uddanne egne børn og at have et arbejde, der giver en løn så familierne kan opnå et anstændigt leveniveau.

Kristne kvinder er i denne sammenhæng absolut også blandt kritikerne af kvinders forhold også i vort eget land, men vi gemmer os inde i kirker, mødelokaler eller i private hjem, når vi beder om de samme muligheder og de samme friheder, som findes andre steder. Vi folder vore hænder, synger og beder Vorherre hjælpe de millioner og atter millioner af kvinder, der lider under politiske forhold, økonomiske forhold, kvindehandel og traditionel kulturel undertrykkelse.

Vi samles på Kvindernes Internationale Bededag og beder om de samme rettigheder for vore medsøstre jorden rundt som demonstranterne på Rådhuspladsen, på Tahrirpladsen og Den himmelske freds Plads råber på. Vi beder – sammen med kvinder, mænd og børn fra de andre kristne kirkesamfund i Danmark – i 2012 især for og med kvinder i Malaysia. Denne store økumeniske bevægelse begyndte i 1887 og har siden bredt sig over hele kloden.

Bededagen begynder tidlig morgen den første fredag i marts – 2. marts 2012 – på Tongaøerne og "ruller" derefter videre som dagen skrider frem med enslydende bønner og ud fra enslydende bibeltekster med bøn til Gud for efter 24 timer at slutte dagen på Samoa.

I hele Danmark er der bededagsarrangementer – find de enkelte lokaliteter på *www.kvindedag.dk*

Der var engang da Birgitta af Vadstena, Katharina af Siena og Jeanne d'Arc kunne oplade en vægtig kvinderøst i verden og blive hørt. Hildegard af Bingen, Elisabeth af Thüringen og Mother Theresa havde også gennemslagskraft. Hvor er vi?

Lad os starte med at møde talstærkt frem til det lokale bededagsarrangement 2. marts 2012 og lad os høre hvad kvinderne fra Malaysia vil fortælle om deres situation.

Lad os blive set, lad os blive hørt.

Slesvigske helligsteder

Kirke- og kulturhistoriske indtryk venter syd for grænsen.

VALFART Brødremenighedsbyen Christiansfeldt, Vesterhavskystens smukkeste havn i Tönning og øen Nordstrand er blandt de mange unikke oplevelser, der venter, når en flok forventningsfulde danske katolikker fra den 10. til den 13. maj drager på valfart til de slesvigske helligsteder.

Rejselederen er ingen anden end tidligere sognepræst ved Sankt Ansgars Kirke i Bredgade, msgr. Dietrich Timmermann, der som barnefødt i Friederichsstadt kender hver en krog i Sydslesvig. Mens jerntæppet endnu var en realitet, havde han tætte forbindelser til katolsk kirkeliv i det daværende DDR, og allerede det første år efter murens fald arrangerede han en valfart til Schwerin.

Med besøg i blandt andet rundkirken i Süderstabel, kirken i Schwabstedt og domkirken i Schleswig vil valfarten være rig på indtryk af landsdelens brogede historie. Der vil være fast base i Friederichsstadt.

Besøget ved krigergravene fra 1848–50 i Flensborg vil blive et gensyn med den nyrestaurerede Isted-løve, der i sommeren 2011 blev genopstillet på sin oprindelige plads. Interesserede bedes kontakte Bent og Lene Irlov vedr. ledige pladser på tlf.: 57 83 00 74 / 40 42 70 78 *LR*

Poppostenen ligger på en mark ved Hærvejen i Sydslesvig. Biskop Poppo af Slesvig skal her have døbt Harald Blåtand i Helligbæk ca. år 960.

En værdifuld håndsrækning

Fasteindsamling. Caritas. Hvis du synes, du har hørt det før, er det ikke helt forkert – hvert år samler Caritas penge ind i fastetiden på Kirkens vegne, og på biskoppens opfordring.

Caritas er altså på banen igen. Årets fasteindsamling gælder helt præcist syv majsmøller i Uganda og den katastrofefond, som blev oprettet i 2009, og som giver Caritas mulighed for hurtigt at hjælpe der, hvor katastrofen indtræffer.

Som læser af Katolsk Orientering kender du nok traditionen med fasteindsamlingen, og du har også hørt argumenterne før. Hvad det angår, er der ingen nyheder: Caritas beder igen om din støtte til at hjælpe andre. Denne gang til bønder i Uganda, som kan male sig en lysere fremtid, hvis de får råd til majsmøller. Du kender dem ikke – og de kender ikke dig.

Men det giver en ny mulighed!

Gennem Caritas har du mulighed for at hjælpe andre og være med til at virkeliggøre Kirkens mission om, at troen også må blive virksom i kærlighed; at vi skal tjene hinanden som medmennesker, fordi vi alle er Guds børn. Derfor beder vi ikke kun om penge, men også om din forbøn og din hjælp til, at Caritas' opgave må lykkes.

Fasteindsamlingen er en værdifuld mulighed for at hjælpe der, hvor der er brug for det. Jeg håber, du vil gøre brug af den mulighed.

Tak for din støtte!

Jann Sjursen,
Generalsekretær

Fasteindsamling 2012

Midlerne fra Fasteindsamlingen går til at indkøbe 7 majsmøller til bondeforeninger i Uganda, og desuden til at fylde Katastrofefonden op.

Se mere på www.caritas.dk

CARITAS DANMARK

Bønder i Uganda maler en lysere fremtid

I 31 bondeforeninger i Uganda arbejder de sammen på at løfte deres familier og lokalsamfund ud af fattigdom. Majsmøller skal hjælpe dem det sidste stykke.

Af Sidse Mogensen, fundraisingkoordinator & Maj Forum, programkoordinator for Uganda

Caritas Danmark og lokale samarbejdspartnere i Uganda hjælper 270 bondegrupper med at forbedre deres landbrugsmetoder. Bønderne lærer bæredygtige metoder til at dyrke jorden, så de får et større og bedre afkast. De bygger opbevaringsfaciliteter, der forlænger afgrødernes holdbarhed og beskytter dem mod afgrødesygdomme og skadedyr. Og bønderne lærer at dyrke mere varierede afgrøder, således at alt ikke er tabt, hvis en enkelt afgrøde slår fejl.

Caritas Danmarks partnere underviser også bondegrupperne i emner som sundhed og hygiejne, forebyggelse af HIV/AIDS og malaria, konflikthåndtering, menneskerettigheder og kønsproblematikker. Og de har i fællesskab dannet spare-lånegrupper. 7000 mennesker og deres familier, med kun få undtagelser, får derfor i dag en tilstrækkelig mængde af sund og nærende kost.

Der er dog stadig et stykke vej for bønderne. Selvom de fleste får dækket deres mest elementære behov for mad, har de stadigvæk behov for at få skabt sig en indtægt, så de kan betale for skolegang til deres børn, medicin, lægebehandling og materialer til bedre huse.

Foreninger giver muligheder

Organisering i foreninger og forarbejdning af afgrøder er afgørende for forbedring af bønder-nes økonomi. Ved at sælge deres forarbejdede afgrøder sammen, kan bønderne få en bedre pris. Så kan de springe mellemmanden over.

Mens nogle afgrøder let kan forarbejdes manuelt, kræver bøndernes hovedernæringsmidler, kassava og majs, adgang til en mølle. Desværre er det kun i få områder, at foreningerne kan leje adgang til en mølle. Det er med til at fastholde dem i fattigdom. Ved hjælp af majsmøller kan de bryde ud af fattigdommen, og de vil være rustet til at kæmpe på egen hånd for egne og andres rettigheder.

Bondeforeningernes ledere er begyndt at få undervisning i lobbyvirksomhed og fortalerskab, som er vigtige redskaber i foreningernes arbejde for egne og lokalsamfundets rettigheder. Alle foreningerne har et demokratisk fundament og er åbne for nye medlemmer.

Lokalsamfund er formålet

I takt med, at medlemmernes økonomi styrkes og familiens elementære behov dækkes, får de større og større overskud til også at arbejde for lokalsamfundets rettigheder.

En investering i møller til bondeforeningerne hjælper således ikke bare medlemmerne og deres familier ud af fattigdom — det mest afgørende udfald er det, som bondeforeningerne kan skabe i Uganda ved at arbejde for fælles rettigheder i deres lokalsamfund.

Derfor går Caritas Danmarks fasteindsamling i år til møller til bondeforeningerne.

BONDEFORENINGER

De 31 bondeforeninger har i gennemsnit ca. 225 medlemmer hver.

Hver forening består af 3-15 bondegrupper, typisk med 20-30 medlemmer i hver gruppe.

Hvert medlem repræsenterer en familie, hvis levegrundlag også forbedres direkte af foreningernes resultater.

Katastrofefonden

I en katastrofesituation er det afgørende at handle hurtigt. Med Katastrofefonden kan Caritas støtte lokale nødhjælpsindsatser, så snart behovet opstår.

I 2009 oprettede Caritas Katastrofefonden — en sum penge, der kan sendes af sted med meget kort varsel, når der opstår et akut behov for hjælp et sted i verden.

Fordi Caritas har så udbredt et netværk af samarbejdspartnere verden over, er det ofte muligt at mobilisere nødhjælpen med det samme lokalt, når blot pengene er der.

I maj 2011 sendte Caritas midler fra Katastrofefonden til jordskælvsramte områder – 37.348 kr. til Japan og 26.128 kr. til Burma. Senere på året blev Burma også ramt af oversvømmelser, og Katastrofefonden bidrog med 26.307 kr. til nødhjælp i byen Hpaan. I oktober sendte Caritas 52.638 kr. til genopbygning af tre flygtningelejre i Thailand, som havde lidt stor skade under voldsomme regnskyl.

Til nødhjælpsindsatsen på Afrikas Horn i august blev 85.000 kr. sendt fra Katastrofefonden til Caritas Kenya, og dertil kom de næsten 2,5 mio. kr., som danskerne gav gennem Caritas' deltagelse i Afrika NU! og indsamlingen på hjemmesiden.

Alle midler i Katastrofefonden kommer ind via Caritas' egne indsamlinger her i Danmark.

Af Andreas Riis, kommunikationsmedarbejder

Sammenhold giver overskud til at drømme

Aimorikikina Women's Farmer Group hører til i Arapai i det nordlige Uganda og er en af de 270 bondegrupper, som Caritas Danmark støtter. Gruppen består udelukkende af kvinder. Kvinder er nemlig en fantastisk katalysator for udvikling.

Aimorikikina Women's Farmer Group har 25 medlemmer. Kvinderne har i fællesskab lært at dyrke afgrøder, så de på en bæredygtig måde kan få et bedre og mere varieret høst. Gruppen fungerer også som en spare-låne-gruppe. Alle gruppemedlemmer lægger hver måned et lille beløb i fælleskassen, og de andre medlemmer kan så låne til en rente på 10 procent. Spare-låne-grupperne fungerer som det sociale sikkerhedsnet, der ellers ikke findes i Uganda.

Grace på 47 år er et af gruppens medlemmer. Hun er gift og har ti børn, hvoraf 4 er døde af malaria. Da kvindegruppen har besøg fra Danmark, fortæller Grace:

- Vi er 50 mennesker i min husholdning. Jeg er familiens overhoved. Det er nemlig min fortjeneste, at vi kom med i bondegruppen for syv år siden, siger hun og ler. Min mand var imod det, men jeg tænkte – vi har intet at tabe. Vi har allerede mistet fire børn. Det kan kun blive bedre. Inden vi kom med i gruppen, var vi ekstremt fattige. Vi havde ingen redskaber, såsom en plov, til at dyrke vores marker med, vores børn var fejlernærede, og da de fik malaria, havde vi ingen penge til at købe medicin for. Derfor døde de. Til ingen verdens nytte.

- Men så kom vi med i gruppen. Jeg havde hørt om bondegrupperne via en bekendt. Jeg startede med at skyde tre tallerkener og 1000 shilling ind for at vise, at jeg virkelig var indstillet på at være en del af gruppen. Takket være gruppen er vi nu økonomisk stabile. Vi har myggenet og får mad på bordet hver dag. Vi har lært om hygiejne, vi har bygget latriner og jeg er blevet uddannet konfliktløser. Jeg har fået min værdighed igen, og jeg har store drømme på min families vegne. Alle mine seks børn skal på universitetet, siger Grace beslutsomt.

Ved hjælp af mere moderne landsbrugsmetoder er gruppens kvinder begyndt at dyrke mere, end de selv kan spise, og nu har de kastet sig ud i kommercielt landbrug. De har en masse tørret cassava på lager og venter derfor på en majsmølle. Sælger de kassavaen nu, får de ikke meget for den. Grace formulerer det sådan:

- Hvis vi får en majsmølle, kan min drøm gå i opfyldelse. Nu bliver vi snydt af mellemmænd og får ikke nok for vores afgrøder.

Af Sidse Mogensen, fundraisingkoordinator

Biskop Czeslaw: Brug for en ny livsstil

Af Jann Sjursen, Generalsekretær

Lad det være sagt med det samme: Biskop Czeslaw opfordrer alle katolikker til at støtte Caritas' fasteindsamling. Det havde selvfølgelig også været mærkeligt andet, eftersom Caritas gennemfører fasteindsamlingen på vegne af bispedømmet København. Og biskoppen understreger:

- Fastetiden skal først og fremmest bringe os tættere på Gud og hjælpe os med at løsne bindinger til materielle goder. Men afsavn skal også skærpe vor opmærksomhed på vor næstes nød. Som katolikker er det naturligt, at vor fælles fasteindsats sker ved at støtte Caritas' indsamling.

Hjælp Caritas med at hjælpe andre

Biskoppen var for en måned siden på besøg i Uganda. Ved selvsyn har han set og hørt om, hvordan majsmøller virker. Det er syv af slagsen samt katastrofefonden, der samles ind til i år.

- Det gør det mere nærværende, at jeg ved denne fasteindsamling har en konkret baggrund for at komme med min opfordring. Majsmøller er afgørende for de bønder, som Caritas arbejder for i Uganda. Lige så vigtigt er det, at Caritas kan reagere hurtigt i humanitære krisesituationer gennem Katastrofefonden. Fasteindsamlingen handler om at hjælpe Caritas til at kunne hjælpe andre.

For andre ville det ligge lige for at sige, at det gælder om at komme til lommerne, men det er ikke biskoppens stil. Så opfordringen til at støtte fasteindsamlingen kommer stille og roligt fra biskoppens mund, men engagementet er ikke til at misforstå.

Antikveret faste?

På spørgsmålet om, hvorvidt fasten ikke er en lidt antikveret størrelse selv i en katolsk sammenhæng, lægger biskoppen først forsigtigt fra land, idet han medgiver, at der er plads til forbedring blandt katolikkerne, og at der på dette område er brug for lidt mere selvransagelse i Kirken.

- Det var 2. Verdenskrigs nød, der gjorde traditionel faste irrelevant, og i 1941 tillod pave Pius XII biskopperne at dispensere fra forpligtelsen. Indtil da var det sådan at man på hverdage i fastetiden kun måtte spise ét solidt måltid. Under krigen var der mange, der sultede. Det gav derfor ikke så meget mening at tale om faste. Efter krigen blev den tidligere praksis kun delvist genoptaget og herefter jævnligt mildnet. I 1967 blev det fastsat, at kun askeonsdag og langfredag er fastedage.

Ny livsstil

Det er ikke sådan, at Biskop Czeslaw mener, vi skal skrue tiden tilbage til før 2. verdenskrig. Den går ikke, og det er heller ikke i sig selv formålstjenligt ifølge biskoppen.

- Tiden er en anden. Både familie- og arbejdsliv er blevet mere komplekst. Dog har mange af os nu så meget og til overflod. Af alt! Så selvom det fortsat er aktuelt at give afkald m.h.t. at spise, så er der andre materielle ting og fornøjelser, som det er lige så relevant at give afkald på i fastetiden. Eller i det mindste skære ned på, som f.eks. tv-tid og anden skærmtid.

- Fastetiden giver os mulighed for at reflektere over de værdier, der præger os som samfund og som enkeltpersoner. Hvilke af de muligheder, som vi har i dag, vi vil gøre brug af, og hvor skal vi måske sætte grænser?

Biskop Czeslaw vil ikke være smagsdommer i forhold til, hvad den enkelte helt præcist skal gøre — og da slet ikke, hvor mange penge man bør bidrage med til Caritas i fastetiden! Ærindet er snarere at opfordre til besindelse, og til en ny livsstil:

- Vi har brug for en ny livsstil, som kan føre til, at vi skærer ned på forbruget generelt, og et opgør med vores brug-og-smid-væk-mentalitet, ikke mindst med hensyn til madvarer. Og vi har brug for at prioritere mere tid til fællesskaber og familien, samt ikke mindst tid til bøn og anden fordybelse på det åndelige plan.

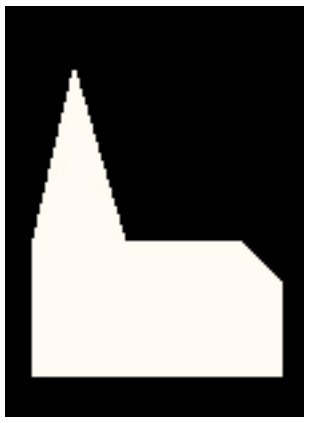

Orientering fra sognene

1.-31. marts 2012

Sidste frist for stof til nr. 6, der udkommer 23. marts
og omfatter 1.-30. april er mandag den 5. marts
Tekst bedes sendt – helst pr. e-mail til:
sognenyt@katolskorientering.dk

På de følgende sider finder du i kortfattet form oplysninger om aktiviteterne i de forskellige sogne samt kontaktoplysninger til sognepræsten og sognets menighedsrådsformand.

For fyldestgørende information om aktiviteterne i det enkelte sogn eller kontaktdata til præster eller diakoner, som er tilknyttet sognet, henvises til sognets egen hjemmeside.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke
Kastetvej 1
Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Sognepræst p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47
E-mail: jude@mail.tele.dk
Om den tamilske sjælesorg se: www.tamilkatolsk.dk
Sognekontoret tlf. 98 79 63 40.
Menighedsrådsformand:
Erik Schou tlf. 98 92 27 74
E-mail: erik.schou@has.dk .
Messetider i Aalborg:
Søndage: kl. 8.00 og 10.00
Man til fre messe kl. 17.00
Hver fre rosenkransandagt kl. 16.15, (dog ikke 1. fredag i mdr.)
Desuden er der:
Den 1. og 3. søn i måneden polsk messe kl. 18.00
Den 2. og 4. søn i måneden engelsk messe kl. 18.00
Den 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00
Den 2. og 4. lør i måneden irakisk messe kl. 12.00, dog ikke d.10/3.
Den 3. lør i måneden filippinsk messe kl. 11.00.
2/3 skolemesse kl. 9.00
11/3 og 25/3 trosundervisning efter 10-messen.
31/3 er der korsvejsandagt på tamilsk kl. 14.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken
Uranienborgvej 5 A.
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messetider i Frederikshavn:
Søndage: messe kl. 10.00
Hver fre tilbedelse af Altrets Sakramente kl.16.00, Rosenkrans kl. 16.30 og kl. 17.00 messe.
I fastetiden ændres rosenkransbønnen til korsvejsandagt.
Se opslagstavlen og www.katolsk-Frederikshavn.dk / www.katolsk-nord.dk.

9800 Hjørring, Sankt Maria
Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messetider i Hjørring:
Søndage kl. 14.30
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke
Møllevej 23
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04,
Messetider i Thisted:
Lørdage i lige uger messe kl. 15.30.
Lørdage i ulige uger Ordets liturgi kl. 15.30 med kommunionsuddeling.
Se i øvrigt www.katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerte Kirke
Thorsgade 22.
Hjemmeside: www.katolsk-randers.dk
Sognepræst Thanh Duc Tran
Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59
E-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Tony Richard Christensen
Tlf. 61 65 49 04, e-mail: trc070779@yahoo.com
Messetider
1., 3. og 5. søn kl. 10.00, 2. og 4. søn kl. 15.00, tir-fre kl. 17.00, lør kl. 10.00.
Tilbedelse: en halv time før højmesse og hverdagsmesse.
Skriftemål: 1., 3. og 5. søn kl. 9.30, 2. og 4. søn kl. 15.30, og før hverdagsmessen eller efter aftale.
Guds barmhjertighed: tir kl. 16.30
Korsvej: fre kl. 16.30 (undt. 1. fre).
Jesu Hjerte andagt: 1. fre kl.16.30.
Rosenkrans: ons kl. 16.30.
Marts
Fre 2. kl. 15.00 bibelundervisning, kl. 16.30 Jesu Hjerte andagt, kl. 17.00 messe
Lør 3. kl. 10.00 Guds barmhjertigheds cenakel med messe, tilbedelse, rosenkrans og gennemlæsning af Skt. Faustinas dagbog
Søn 4. kl. 9.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00-14.00 børneundervisning
Tir 6. kl. 19.00 konvertitundervisning
Søn 11. kl. 14.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 15.00 højmesse, kirkekaffe med indhold 16.30
Lør 17. kl. 9.00 arbejdsdag
Søn 18. kl. 9.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00-14.00 børneundervisning
Tir 20. kl. 18.00 messe og tilbedelse, kl. 19.00 voksenundervisning
Søn 25. kl. 14.30 tilbedelse, kl. 15.00 højmesse, 16.30 kirkeklub
Tir 28. kl. 18.30 messe, kl. 19.00 menighedsrådsmøde

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke
Sankt Leonisgade 12
Hjemmeside: www.sktkjeldskirke.dk
Konst. sognepræst: Josef Minh Quang Nguyen
Tlf. 86 62 36 41 Mobil 51 32 88 96
E-mail nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Asbjørn Nordam
Tlf. 43 53 35 32, Mobil: 24 28 21 22
E-mail: anordam@gmail.com
Messetider:
1. og 2. søn højmesse kl. 11.00
3. og 4. søn højmesse kl. 9.00
evt. 5. søn højmesse kl. 11.00
Hverdage: man kl.17.00 messe, tir kl.16.30 tilbedelse, kl.17.00 messe, fre kl. 15.00 barmhjertighedens rosenkrans, kl. 15.30 rosenkrans, kl. 16.00 tilbedelse kl. 16.30 messe, lør kl. 9.00 messe
Mandage kl. 17.00 og lørdage kl. 9.00, kan ændres, så se opslag/hjemmeside http://sktkjeldskirke.dk
Ons og tor er præsten i Silkeborg.
Skriftemål: før og efter messen eller efter aftale.
Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Marts
Søn 4. kl.11.00 messe
Søn11. kl.11.00 familiemesse og barnedåb
Ons 7 og 21. undervisning for 1.kommunikanter og firmander kl. 17.00
Søn 18. kl. 9.00 messe
Lør 24. kl. 16.00 vietnamesisk messe
Søn 25. kl. 9.00 messe, kl. 14.00 polsk messe
Lør 31. arbejdsdag fra kl. 10.00

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke
Østerbrogade 33
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Tlf.: 97 12 43 82
Konst. sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Kontaktperson: Bodil Jensen, tlf. 97 89 14 75
E-mail: bodil1938@gmail.com
Messetider:
Søndag kl. 14.00.

3 | Aarhus og Djursland

8000 AARHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 5054, 8100 Aarhus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne:
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
Kaldæisk menighed: Faris Toma Moshe
Ryesgade 33, 4.th., 8000 Aarhus C., tlf. 61 93 90 93
E-mail: faris_toma@yahoo.com
Menighedsrådsformand:
Marianne Schrøder, tlf.: 86 17 08 75
Sognekontor: tlf. 87 30 70 40
E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk
Skt. Joseph Søstrene: Ryesgade 28.4.th
Tlf. 86 13 81 22.
Messetider:
Søndage kl. 8.00 og kl. 10.00 (højmesse), kl. 17.00
Messe på polsk søn 4/3 og 18/3, kl. 14.00
Messe på vietnamesisk søn 11/3 og 25/3, kl. 13.30
Hverdage man kl. 18.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00 og kl. 19.00 (polsk) i oratoriet, tor kl. 11.00, fre kl. 18.00 (dansk), lør kl. 8.00
Jesu Hjerte fredag 2/3. kl. 17.00 tilbedelse, lejlighed til skriftemål og Jesu Hjerte messe kl. 18.00
Korsvejsandagt hver tir kl. 16.00 (dansk); hver fre kl. 14.00 (vietnamesisk), kl. 20.00 (polsk).
Desuden tilbedelse hver fre kl. 17.00–17.45
Skriftemål helst 1. fre kl. 17.00-17.45 eller efter aftale
Skolemesser hver tir kl. 8.00 (yngre elever)
Ældre elever tir 1/2. kl. 8.00
International studentergruppe (Mount Tabor) hver tir kl. 19.00 i oratoriet.
Sct. Thomas fællesskab hver ons (undtagen 1. ons) kl. 19.00 i oratoriet
Messe med forbøn for de syge (helbredelsesmesse): ons 7/3. kl. 19.00 i kirken
Menighedsrådsmøde man 5/3. kl. 18.45.
Sogneundervisning lør 17/3. kl. 10.00, familiemesse kl. 12.15
De voksnes forberedelse til firmelsen tir 13/3., 20/3. og 27/3. kl. 19.00 i sognegården.
Konvertitundervisning hver tor kl. 19.30 i Infobutikken.
Sct. Knuds Seniorklub tir 6/3 og 20/3. kl. 14.30
Den franciskanske sekularorden man 19/3. kl. 18.00
Samsø lør 17/3 kl. 14.00 i Ørby kirke.
KUF: se www.katolsk-aarhus.dk.
Galleri ved Kirken man, ons, tor og fre kl. 14.00–17.30

Skt. Nikolaj Kirke
Frederiks Allé 37, 8000 Århus C.
Præst: p. Moshe Faris
Ryesgade 33, 4.th., 8000 Aarhus C., tlf. 61 93 90 93
E-mail: faris_toma@yahoo.com
Kaldæisk messe søn 11/3 og 25/3, kl. 12.00
Korsvejsandagt fre kl. 17.00

Pindstrup, Sankt Mikaels Kirke
Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., tlf. 87 30 70 42
Kirkeværge: Henry J. Manuelpillai, tlf. 86 99 64 08 eller 50 48 52 47.
Messe søn 4/3 og 18/3, kl.10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke
Thykiersvej 1, 8500 Grenå
Hjemmeside: www.katolskgrenaa.dk
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf.: 86 42 97 30,
Mobil: 20 98 63 59, e-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Birgit Clausen
Tlf. 86 99 63 54, e- mail: clausen.birgit@gmail.com
Vedr. adgang til kirken: Skierski tlf. 86 30 90 41
Marts
Fre 2. Kvindernes internationale Bededag. Økumenisk gudstjeneste i Sct. Clemens kirke kl. 17.00
Derefter fællesspisning i Sognegården. Se mere på hjemmesiden.
Søn 4. højmesse kl. 16.00
Ons 7. Kvindegruppen mødes kl. 19.30.
Søn 11. højmesse kl. 10.00, derefter Kaffe med Indhold. Vi slutter kl. 12.00
Ons 14. Eukaristisk tilbedelse og mulighed for skriftemål kl. 16.00–17.00, messe kl. 17.00
Søn 18. højmesse kl. 16.00
Søn 25. højmesse kl. 10.00

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi
Maria Hjerte Engen 1, 8500 Grenå.
Tlf.: 86 38 44 88, fax: 86 38 42 06.

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke
Lillelundvej 36
E-mail: kirke@sktpeter.dk
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Tlf. 97 12 43 82
Menighedsrådsformand: Hanna Hoffmann
Præstevænget 243, 7280 Sdr. Felding
Tlf.: 40 36 29 07
Messetider: (HA)(I)
Søn kl. 10.00

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke
Hostrupsgade 16
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: mail@fruekirke.dk
Konst. sognepræst: Quang Minh Nguyen
Tlf.: 51 32 88 96
Træffes i Silkeborg onsdag og torsdag.
E-mail: nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Ole Le Fevre.
Tlf.: 24 22 22 55, e-mail: ole.lefevre@mail.dk
Messetider:
1. 2. og 5. søn kl. 9.00. 3. og 4 søn kl. 11.00, ons tilbedelse kl. 17.00, messe kl. 17.30, tor tilbedelse kl. 16.30, messe kl. 17.00.
Messe hos Jesu Små Søstre i Øm kl. 19.30, fre rosenkrans kl. 16.00
Marts
Ons 7. menighedsrådsmøde kl. 18.00
Tor 8. messe kl. 18.15, OBS ingen tilbedelse, Nick Bredholt taler om kirkens social lære i menighedslokalet kl. 19.00.
Fre 16.-søn 18. At finde Guds nærvær i verden. Stilleretræte med fælles bøn i Skovhuset.Oplæg om Jesu små Søstres spiritualitet.
Søn 18. familiemesse kl. 11.00, derefter kirkekaffe
Søn 25. Gregoriansk messe kl. 11.00

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke
Nørregade 19-21 A, tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst Jan Ophoff O.Præm. tlf. 75 82 08 93
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand:
Carl Daniel Frost-Jensen,
Ny Havnegade 48, 8700 Horsens
Tlf. 51 21 87 31, e-mail: cdfj@sol.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn kl. 9.00 **(OBS ny messetid!)**, lør kl. 16.00
Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke
Fjellegade 2, tlf.: 75 82 08 93
Hjemmeside: www.sct-norberts-kirke.dk
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Charlotte Bech
Andreas Nielsensvej 14, 7100 Vejle
Messetider (HB2)(I)
I marts måned er messetiderne følgende:
Søn kl.11.00, man ingen messe, tir rosenkrans kl. 16.30, messe kl.17.00, ons kl.17.30, tor kl. 11.00, fre kl. 17.00, lør kl 9.00
Marts
Fre 2. Den Hellige Kommunion bringes til menighedens syge og ældre, kl. 14.30 Kvindernes internationale bededag, Metodistkirken, Vissingsgade 15 A, 7100 Vejle,
Søn 4. højmesse kl. 11.00, derefter Børnedag, ukrainsk messe kl.13.00
Søn 11. højmesse kl. 11.00, derefter fastefrokost til fordel for De nordiske biskoppers fasteaktion
Søn 18. højmesse kl. 11.00, derefter søndagshilsen, ukrainsk messe kl.13.00
Man 19. messe kl. 18.00, derefter menighedsrådsmøde
Lør 24. bodsandagt kl. 11.00
Søn 25. højmesse kl. 11.00, derefter børnedag
Fre 30. skoleandagt kl .8.00 og kl. 9.00
Lør 31. OBS!! Messe kl. 8.00, - ingen messe kl. 16.00

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke
Sankt Michaels Gade 2
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01
E-mail: kerkhofs@sct-michaels-kirke.dk
Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21
Messetider: (TH)
Søndag kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke
Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Sognepræst: Thomas Birkheuser
Montfortkommunitet
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Tlf. 75 92 11 76, fax 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
Menighedsrådsformand: Inge Bertelsen, Svanevej 4
7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
Messetider:
Søn kl. 9.45 rosenkrans (kun 1. søn i måneden, hele maj og oktober måned),kl. 10.00 højmesse. Hverdage: se ugeplanen på opslaget eller på www.sanktknudskirke.dk.
Skriftemål: efter aftale med præsten!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke
Kirkegade 58
Sognepræst Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27
bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsformand: Maria Truelsen
Tlf.: 24 60 23 08, e-mail: truelsenmaria@gmail.com
Messetider: (TH)
Lør kl. 16.30 søndagsmesse, søn kl 10.00 højmesse, kl. 9.30 rosenkrans, kirkekaffe hver søndag. Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 derefter Sakramental tilbedelse til kl. 18.30.

Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00.
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset.
3. lør i md polsk messe kl. 16.30, 4. lør i md vietnamesisk messe kl. 16.30.
Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben.
Er du bange, syg eller ensom så ring på 75 18 18 08.
Hver tor kl. 9.30-17.00 tilbedelse af Sakramentet
Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken.
Marts
Fre 2. kl. 12.15 katolsk skolemesse, kl.16.30 korsvejsandagt i kirken
Lør 3. kl. 10.00-12.00 Sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5 til 14 år. Grupperne er aldersopdelte og undervisningen varetages af voksne kateketer.
Søn 4. kl. 10.00 familiemesse
Tir 6. kl. 14.00 seniordag som starter med messe, de syges salvelse og samvær i menighedssalen efter messen. Alle er velkomne
Fre 9. kl. 16.30 korsvejsandagt i kirken
Tir 13. kl. 19.00 bedemøde i kirken
Ons 14. kl. 18.00 firmanderne mødes
Fre 16. kl. 16.30 korsvejsandagt i kirken
Lør 17. kl. 10.00-14.00 frivillig arbejdsdag i kirken, kl. 16.30 polsk messe
Tor 22. kl. 15.30 1. kommunionsholdet mødes i kirken
Fre 23. kl. 16.30 korsvejsandagt i kirken
Tir 27. kl. 19.00 bedemøde i kirken
Fre 30. kl. 16.30 korsvejsandagt i kirken

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke
Søndertorv 1
http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/
Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
Tlf. 73 62 44 24 e-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
Menighedsrådsformand: Phuong Van Nguyen
Uglekær 106, 6200 Aabenraaa
E-mail: phuhanhnguyen@gmail.com
Messetider: (HC2)
Man, tir og ons kl. 17.30, tor kl. 9.00, fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10,00
1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen.
Skriftemål efter aftale.
Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning for 1. kommunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke
Ringridervej 35
Konst. Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. 6200 Aabenraa, tlf. 73 62 44 24
Sct. Pauls Kirkes hjemmeside:
http://www.sctpaulskirke.net/
E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Menighedsrådsformand: Richard Warrington, Borgmesterløkken 19, 6400 Sønderborg, tlf. 20 67 45 99
E-mail: richardwadsum@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 12.00, tor kl. 17.00

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke
Mariegade 8
E-mail: sct.mariekirke@vip.cybercity.dk
Hjemmeside: http://sct.mariekirke.homepage.dk/
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61, e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski
Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30.
Skriftemål: før messen eller efter aftale.
Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kirke
Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaat,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: helligkorskirke@mail.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undtagen mandag
Pastoralassistent Sr. Lydia Timmermann
Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsformand: Pia B. Wolden Petersen
Viben, 36, 6270 Tønder
Messetider: (I)
Søn- og helligdage: højmesse kl. 16.00.
Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke
Adelgade 1, tlf. 66 12 16 64
Hjemmeside: www.sct-albani.com
Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
Sognepr: Jerzy Kruk, C.Ss.R., tlf. 63 12 60 75
Menighedsrådsformand:
Barbara Politowski, tlf. 66 14 71 75
Messetider: (HC)(TH)
Søn kl.10.00 og kl.16.30 (okt-april), kl. 18.30 (maj-sept). Vietnamesisk messe hver søn kl. 8.30, polsk messe hver søn kl. 12.00
Hverdagsmesser: man, tir, tor, lør kl. 9.00, ons kl. 10.30, fre kl. 19.00. Rosenkrans (dansk/vietnamesisk) ons kl.10.00, fre kl.18.30.
Tilbedelse af Sakramentet hver fre efter messen kl. 19.00 til kl. 20.00. Hver lør vesper kl. 17.00
Dalum Kloster: søn kl. 7.00 messe, man-lør kl. 6.40
Marts
Tor 1. korsvejsandagt på polsk: kl.18.30
Fre 2. lejlighed til skriftemål kl. 18.00-19.00 firmandweekend (2.-4.) i Horsens
Søn 4. kl. 10.00 højmesse og fasteprædiken v. diakon Kåre Nielsen
Tir 6. MR-møde kl. 19.00
Ons 7. korsvejsandagt kl. 10.00, derefter messe, kl. 10.30, undervisning for firmanderne kl. 16.30
Tor 8. Seniorklubben kl. 14.00 ungdomsmøde kl. 17.00-22.00, korsvejsandagt på polsk kl. 18.30
Fre 9. lejlighed til skriftemål kl. 18.00-19.00
Ons 14. korsvejsandagt kl. 10.00, derefter messe kl.10.30, undervisning for firmander og 1. kommunikanter kl.16.30
Tor 15. Festen for den Hl. Klemens Maria Hofbauer, C.Ss.R., messe kl. 9.00, korsvejsandagt på polsk kl.18.30
Fre 16. lejlighed til skriftemål kl. 18.00-19.00
Søn 18. kl. 10.00 familiemesse kl. 10.00 derefter børnedag til kl.17.00
Ons 21. korsvejsandagt kl.10.00, derefter messe kl. 10.30, undervisning til firmelse og 1. kommunion kl.16.30
Tor 22. korsvejsandagt på polsk kl.18.30
Fre 23. lejlighed til skriftemål: kl. 18.00-19.00
Søn 25. messe på polsk og retræte kl. 12.00
Man 26. messe på polsk og retræte kl. 18.30
Tir 27. messe på polsk og retræte kl.18.30
Ons 28. korsvejsandagt kl. 10.00, derefter messe kl. 10.30, firmandundervisning kl. 16.30, messe på polsk og retræte
Tor 29. Sct. Albani Skoles passionsspil kl. 19.00
Fre 30. lejlighed til skriftemål kl. 18.00-19.00
Lør 31. påskearrangement for ministranter og børn fra 4–12 år kl. 14.00-16.30

5610 ASSENS, Vor Frelsers Kirke
Nørregade 3
Hjemmeside:
www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlig: Montfortkommunitetet
Præst Thomas Birkheuser,
Sjællandsgade 50A, 7000 Frdericia
Tlf.: 75 92 11 76 (kl. 9.00-22.00 undt. mandag)
Fax: 75 92 11 71
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Kontaktperson på stedet: Jørgen Aunkilde,
5610 Assens, tlf. 66 16 69 44
E-mail: jaunkilde@smilepost.dk
Søndagsmesse: hver lørdag kl. 16.00
Skriftemål efter aftale med præsten
De, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens lørdag eftermiddag, er velkomne i Fredericia søndag kl. 10.00
Gør vores hjemmeside til din favorit. Her findes aktuelle messetider og andre meddelelser

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke
Havnegade 1.
www.katolsk-sydfyn.dk
email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Nguyen
Tlf: 62 21 05 42; mobil: 22 44 13 06.
Email: linhmuctuyen@yahoo.dk
Træffes: Tir til fre kl. 10.00 –16.00
Menighedsrådsformand: Knud Petersen
Tlf: 62 20 51 13, e-mail: gurliknudp@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 10.30 og kl. 16.00, tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00 (kl. 9.00 om vinteren), fre kl. 9.00, lør kl. 9.00 (med forbehold).

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel
Brogade 14
Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 58 00
Messetider: (I)
1. søn messe kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke
Vindingevej 7
Sognepræst Jerzy Kruk, C.Ss.R., Adelgade 1
5000 Odense, tlf. 66 12 16 64 mobil 20 21 56 42
Menighedsrådsformand: Kai Jørgen Svendsen
Skovvej 29, 5800 Nyborg, tlf. 20 23 18 80.
Messetider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Tor 1. MR-møde kl. 17.00
Lør 10. kirkekaffe efter højmessen kl.15.30

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke
Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Iwona Thorsen
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus
Refshalevej 81, 4930 Maribo, tlf. 55 72 85 16
E-mail: birgittasostrene@mail.dk.
Messetider:
Søn kl. 9.00, Sankt Birgitta Kloster: man, tir, ons kl. 17.00 tor, fre, lør kl. 7.30
Skriftemål: lør kl. 10.00-12.00 eller efter aftale og i forbindelse med messe.

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke
Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Bente Selsø
Kærsangervej 7, 4900 Nakskov
Tlf. 54 93 16 55, mobil 51 22 03 33
E-mail: bensel@newmail.dk.
Messetider:
Søn kl. 11.00, 1. søn dog kl. 14.00, fre kl. 14.00.
Skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke
Bispegade 12
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Eric Kirkby
Tlf. 21 44 85 26, e-mail: erickirkby@hotmail.com
Faste messetider:
Man kl. 8.00 laudes og messe hos Sankt Joseph Søstrene, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18..00 aftenbøn, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, 2. lør kl. 16.00 polsk messe, søn kl. 11.00 messe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke
Bjerggade 10
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81
Menighedsrådsformand Christine Veng
Engvangsvej 51, 4600 Køge, tlf.: 56 26 73 33
Højmesse søn kl. 11.00. Hver den anden søn i måneden med kirkekaffe.
Hverdagsmesse ons kl. 10.00 med sakramental tilbedelse og velsignelse. Messe om tirsdagen med samtalekreds efter aftale
Skriftemål: Efter aftale med præsten. Øvrige: Se opslagstavlen

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke
Præstøvej 29, tlf. 55 72 09 85, fax 55 73 09 43
Hjemmeside: www.vorfruekatolsk.dk
E-mail: vorfrue@stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.ss.R.
Menighedsrådsformand Torben Riis, tlf. 55 76 76 52
Messetider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe
Marts
Søn 4. Menighedskaffe efter højmessen, kl. 12.30 kaldæisk messe
Søn 18. kl. 11.30 polsk messe, kl. 13.00 polsk messe
Der er lejlighed til skriftemål før eller efter hver gudstjeneste.

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken
Chr. Winthersvej 4
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
fredag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Menighedsrådsformand: Judit Taganyi Nielsen
Vognmandsmarken 6, 4760 Vordingborg
Messetider: (HA)(I)
Søndage: messe kl. 10.00.
Marts
Fre 2. Jesu Hjerte fredag, kl. 16.00 korsvejsandagt, kl. 16.30 messe
Korsvej hver fredag i fastetiden kl. 16.30
Der er lejlighed til skriftemål før eller efter hver gudstjeneste.

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski, Frederiksgade 7
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Forvaltningsrådsfmd. Allan Hansen, Bülowsvej 20, 4230 Skælskør; tlf. 58 19 23 77
Messetider: Søn kl. 10.00 – derefter kirkekaffe;
Man, tir, ca. hver anden ons, tor kl.12.00 (med Angelus bøn); fre kl. 19.00
Mulighed for fælles rosenkrans 20 min før
Messerne: 1. søn i md + hver tir
Sakramental tilbedelse hver fre efter messen til kl. 20.00
Skriftemål: i god tid før messerne; eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Sognekatekese: 2. og 4. søn i md efter messerne
Katekese for konvertitter: tor kl. 17.00
Korsvej: hver fredag kl. 18.30
Marts
Fre 2. korsvej kl. 18.30, messe kl. 19.00, Jesu Hjerte andagt kl. 19.30-20.00
Søn 4. rosenkrans kl. 9.40, højmesse kl. 10.00
Fre 9. korsvej kl. 18.30, messe kl. 19.00, Sakr. tilb. kl. 19.30-20.00
Lør 10. fastetidens retræte for ALLE TRE MENIGHEDER kl. 10.00, afslutning med messe kl. 16.00
Søn 11. familiemesse kl. 10.00, derefter katekese
Tor 15. Klub Ældre katolikker, messe kl. 12.00, frokost og korsvej
Fre 16. korsvej kl. 18.30, messe kl. 19.00, Sakr. Tilb kl. 19.30-20.00
Man 19. Skt. Josef, Jomfru Marias Brudgom: Angelus og messe kl. 12.00
Fre 23. korsvej kl. 18.30, messe kl. 19.00, Sakr. tilb. kl. 19.30-20.00
Søn 25. højmesse kl. 10.00, derefter katekese, (firmelsesweekend)
Man 26. HERRENS BEBUDELSE: Angelus og messe kl. 12.00
Fre 30. korsvej kl. 18.30, messe kl. 19.00, Sakr. tilb. kl. 19.30-20.00

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.
Lundemarken 15.
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Mirjam Ploug Sarp, Røsnæsvej 448, Røsnæs
4400 Kalundborg, tlf. 59 50 94 99
Søndagsmesse: kl. 15.30
Katekese: 2. & 4. søn i måneden, fælles rosenkrans: 1. søn md kl. 15.20. Skriftemål: i god tid før messerne; eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Marts
Søn 4. rosenkrans kl. 15.20, derefter højmesse
Søn 11. højmesse kl. 15.30, derefter katekese
Søn 18. højmesse kl. 15.30
Søn 25. højmesse kl. 15.30, derefter katekese

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 6
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Sebastian van der Meer, Carl Reffsvej 6 C
4300 Holbæk, tlf. 59 46 32 92
Søndagens højmesse: lør kl. 15.30, mulighed for fælles rosenkrans 1. lør kl. 15.10
Katekese for børn: angives med konkret dato
Konvertitundervisning: ons kl. 16.00
Hverdagsmesser: ons 17.30, derefter Vesper
Skriftemål: i god tid før messerne, eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Korsvej: hver ons kl. 17.30
Marts
Lør 3. rosenkrans kl. 15.10, højmesse kl. 15.30
Ons 7. korsvej kl. 17.30, messe ca. kl. 18.00, bibelaften kl. 18.30
Lør 10. højmesse kl. 15.30, derefter katekese
Ons 14. korsvej kl. 17.30, messe kl. 18.00
Ons 21. korsvej kl. 17.30, messe kl. 18.00, ca. 18.30 bibelaften
Lør 24. højmesse kl. 15.30, derefter katekese
Ons 28. Herrens Bebudelse: korsvej kl. 17.30, messe kl. 18.00
Lør 31. UNGDOMSRETRÆTE FOR ALLE TRE MENIGHEDER kl. 10.00, højmese kl. 15.00

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke
Sct. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.at.tt
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
Tlf. 57 67 03 01/29 46 21 81
E-mail:torsten.jortzick@pc.dk
Skt Joseph Søstrene, Teglovnsvej 18
Tlf. 57 61 73 71.
Menighedsrådsformand:
Hanne Lauridsen, Drosselvej 6, 4370 Store Merløse
Tlf: 57 80 15 37
E-mail hanne.k.lauridsen@gmail.com
Højmesse: lør kl. 16.00. men 1. weekend i måneden **søn** kl. 16.00, altid kirkekaffe.
Hverdage skolemesse ons kl. 8.35, (kontakt skolen tlf. 57 61 03 59), tor kl. 17.30 hos søstrene, tlf. 57 61 73 71, fre kl. 17.30 i Knud Lavards Hus

Tlf.: 57 60 03 51. Alle vigtige oplysninger findes desuden hos: helst@c.dk

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11
Tlf. 46 35 09 65, fax 46 36 50 91
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentiikirke.dk.
E-mail: sognepraest@laurentiikirke.dk
Konst. sognepræst: p. Alren Soosaipillai O.M.I.
sognepraest@laurentiikirke.dk
Sognekontoret er åbent tir–fre 10.00-12.00
Menighedsrådsformand:
Nina Lassen ninamlassen@gmail.com
Tlf. 39 64 11 62, mobil 23 74 54 08
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søn kl. 8.30 og kl. 10.00, kaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00 og Bogcaféen er åben
Ordets gudstjeneste: tir kl. 17.00
Tirsdag besøger præsten syge og ældre, hvis man ønsker det, kan der fejres messe.
Hverdage ons–fre kl. 17.00.
Skriftemål: fre kl. 16.00–16.45 i kirken eller efter aftale med sognepræsten.
Eukaristisk tilbedelse: fre kl. 18.00–19.00
AA ons kl. 10.00–11.00. VIK ons kl. 19.15–21.15
Religionsundervisning for første kommunionsholdet, Midi-KUK firmelseshold 2012 efter søndagsmessen kl. 10.00.
Marts
Søn 4. kl. 17.00 messe i Ledreborg Slotskapel
Ons 7. kl. 19.30 Skt. Laurentii Aften
Fre 9. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen
Søn 11. kl. 11.30- 13.00 menighedsmøde
Fre 16. kl. 9.00 kirkerengøring
Lør 17. kl. 8.30 kirkerengøring
Søn 18. kl.11.30 børnemesse
Tir 20. kl. 18.30 menighedsrådsmøde
Fre 30. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen
Lør. 31. kl. 11.00 generalprøve til påskegudstjenester, kl. 13.00 generalprøve til palmesøndags lidelseshistorie

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
Frøgård Allé 12 (korrespondance til nr. 10)
Tlf. 43 99 07 28, hjemmeside: www.sktpaul.dk
Konst. sognepræst Samuele Lando
Mobil: 29 72 07 59
E-mail: samuelelando@hotmail.com
Pastoralassistent:
Henriette Sørensen, tlf. 40 89 46 55
Menighedsrådsformand:
Eva Vinther, Sylen 37, 1.th. 2630 Taastrup
Tlf.: 43 52 36 07, e-mail: eva.vinther@comxnet.dk
Messetider:
Lør søndagsmesse kl. 17.00, søn højmesse kl. 10.00 derefter kirkekaffe. Hverdage: tir kl. 8.30 laudes, tilbedelse, rosenkrans, kl. 10.00 ons kl. 19.00, fre kl. 17.30 sakramental tilbedelse, kl. 18.00 messe. Der er korsvej om fredagen i fastetiden i stedet for sakramental tilbedelse, undtaget 2. marts, hvor præsten er bortrejst.
Skriftemål: i forbindelse med messerne, eller efter aftale med præsten.
Firmandundervisning **hver ons** kl. 16.00-18.00. Undervisning for 1. kommunikanter 1. og 3. søn efter messen. Familiemesse 3. søn i måneden
Marts
Man 5. kl. 19.00-ca. 21.00 bibelaften v/p. Samuele
Lør 10. kl. 12.00 messe, derefter frokost for frivillige
Lør 17. kl. 9.00 rengøringsdag
Man 19. kl. 19.00-ca.21.00 bibelaften v/p. Samuele
Tir 20. kl. 11.30 KÆK, vi starter med rosenkrans, messe derefter oplæg
Fre-søn 23.-25. Firmandweekend, v/p. Samuele og Henriette
Lør 31. kl. 11.00-16.00 fasteretræte v./p. Samuele

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus:
Nygade 8, tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.sanktvincentkirke.dk
E-mail: sanktvincentkirke@mail.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
E-mail: sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Maria Kirsten Schmidt
Tlf. 49 21 45 99
Messe hver søn kl. 10.00, engelsk messe 17.00. Rosenkrans kl. 14.00 messe kl. 14.30 hver tir
Ældretræf i Läennec-gruppen hver anden tir eller ons efter rosenkrans og messe. Alle er velkomne
Polsk messe 2. og 4 søn i måneden kl 16.00
Tilmelding til religionsundervisning i efteråret (Første kommunion og firmelse) kan ske på e-mail adresse: sognepraest(at)yahoo.dk eller på telefon: 28 18 47 25. Første kommunionsholdet er for børn fra 2. klasse, firmelsesholdet er for unge fra 14 år og opefter.
Undervisning til firmelse og 1. kommunion hver ons kl. 16.00-17.00 fra sept-maj
Fællesrengøring for alle der vil hjælpe til - kontakt Marit Eistrup, tlf. 49 22 32 90
Marts
Søn 4. messe kl. 10.00, English Mass kl. 17.00
Tir 6. rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30, fælleskaffe
Ons 7. kl. 16.00 religionsundervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion
Søn 11. messe kl. 10.00, polsk messe kl. 16.00, English Mass kl. 17.00
Tir 13. korsvejsandagt kl. 14.00, messe kl. 14.30. Laeënnec-gruppen holder møde om fasten. Alle er velkomne
Ons 14. kl. 16.00 religionsundervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion.
Søn 18. messe kl. 10.00, English Mass kl. 17.00
Tir 20. rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30, fælleskaffe, kl. 16.00 religionsundervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion
Søn 25. messe kl. 10.00, polsk messe kl. 16.00, English Mass kl. 17.00
Tir 27. korsvejsandagt kl. 14.00, messe kl. 14.30, fælleskaffe
Ons 28. kl. 16.00 religionsundervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion.

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf.: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskkirkehilleroed.dk
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt. søn og man. E-mail: hansesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Keld Bernt Lauritsen.
Tlf: 48 25 01 43, E-mail: keld.lauritsen@dadlnet.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner. Tlf. 48 21 03 90.
E-mail:jettew@mail.dk
Marts
Lør 3. Børnenes religionsundervisning nr. 13, kl. 9.30–11.30, korsvejsandagt kl. 11.00
Søn 4. messe kl. 10.00, kirkekaffe
Ons 7. messe/vesper kl. 17.00
Fre 9. messe kl. 8.30
Lør 10. Børnenes religionsundervisning nr. 14, kl. 9.30–11.30, Børnemesse kl. 11.00
Søn 11. messe kl. 10.00
Ons 14. messe/vesper kl. 17.00
Fre 16. messe kl. 8.30.
Lør 17. Børnenes religionsundervisning nr. 15, kl. 9.30–11.30, børnemesse kl. 11.00
Søn 18. messe kl. 10.00
Ons 21. Ældretræf kl. 15.00, messe/vesper kl. 17.00
Fre 23. messe kl. 8.30
Lør 24. Børnenes religionsundervisning nr. 16, kl. 9.30–11.30, børnemesse kl. 11.00, sidste gang undervisning i denne vinter
Søn 25. messe kl. 10.00
Ons 28. messe/vesper kl. 17.00
Fre 30. messe kl. 8.30

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke
Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognepræst Andrzej Papuga, C.M. tlf. 45 53 07 51
E-post: sognepraest@yahoo.dk
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60, e-post: christa@staeger.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30
Marts
Tor 1. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 religionsundervisning på Nordvanggård
Fre 2. kl. 19.30 korsvejsandagt
Søn 4. kl. 11.00 højmesse med børnetid. Kirkefrokost efter messen
Tir 6. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 18.00 messe
Tor 8. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 religionsundervisning på Nordvanggård
Fre 9. kl. 19.30 korsvejsandagt
Lør 10. kl. 10.00-12.00 rengøring og vedligehold
Søn 11. kl. 11.00 højmesse
Tir 13. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 19.30 trosvandring
Ons 14. kl. 19.30 Økumenisk gudstjeneste i Rungsted Kirke, Bolbrovej 15, 2960 Rungsted Kyst. Fællesarrangement med Rungsted folkekirkemenighed. Efterfølgende samvær med te, kaffe og kage. Oplæg og debat ved præsterne med temaet "Fællesskab og grænser"
Tor 15. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 religionsundervisning på Nordvanggård
Fre 16. kl. 19.30 korsvejsandagt
Søn 18. kl. 11.00 højmesse
Tir 20. kl. 17.30 rosenkrans
Tor 22. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 religionsundervisning på Nordvanggård
Fredag den 23. kl. 18.00 Fælles fastemåltid og oplæg ved p. Lars Messerschmidt om korsvejen. Derefter korsvejsandagt
Søn 25. kl. 11.00 højmesse
Tir 27. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 19.30 trosvandring
Tor 29. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 religionsundervisning på Nordvanggård
Fre 30. kl. 19.30 korsvejsandagt

2980 KOKKEDAL. Mikkelborg
Strandvejen 352
Søn kl. 8.45 højmesse

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepræst: Andres Papuga, C.M.
Alsvej 4A, 2970 Hørsholm
Mobiltlf: 28 18 47 25
Kirkens tlf.: 45 81 27 96
E-mail: katolsk_sogn@yahoo.dk
Andenpræst Wieslaw Staszko C.M.
Tlf.: 28 18 47 24, e-mail: kacpercm@data.pl
Menighedsrådsformand Kirsten Eilertsen
Møllemosen 12, 2760 Måløv, tlf.: 30 91 49 40
E-mail: rehorst@adslhome.dk
Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans fre inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilb. af Alterets Sakramente:1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messetider:
Søn højmesse kl. 9.30, man kl. 17.30, tir kl. 11.00, ons kl. 17.30 med vesper, tor kl. 17.30, fre kl. 17.30 messe, lør kl. 16.00 søndagsmesse
Om messerne man, ons og fre kl. 17.30 er det bedst at ringe til Søstrene på 45 81 00 96
Første tir i måneden, efter messen kl. 11.00 spiser vi lidt sammen. Andre tirsdage kun kaffe.
Første tor messe kl. 17.30 derefter rosenkrans
Første fre efter messen kl. 17.30 tilbedelse af Alterets Sakramente og andagt til Jesu Helligste Hjerte.
Anden søn højmesse kl. 9.30, derefter kirkekaffe og noget for hele menigheden.
Sidste søn højmesse kl. 9.30 med fornyelse af dåbsløfterne. Kirkekaffe
Vor Frue Kloster, Åsebakken: alle dage kl. 8.30 messe
Marts
Tor 1., 8., 15., 22. og 29. religionsundervisning kl. 16.00, messe kl. 17.30 med efterfølgende rosenkrans
Fre 2. messe kl. 17.30, derefter tilbedelse af Alterets Sakramente og andagt til Jesu Helligste Hjerte.
Lør 3., 10., 17., 24. og 31. messe kl. 16.00
Søn 4., 11., 18. og 25. højmesse kl. 9.30
Man 5., 12., 19. og 26. messe kl. 17.30
Tir 6. messe kl. 11.00, vi spiser sammen efter messen
Ons 7., 14., 21. og 28 messe kl. 17.30
Fre 9., 16., 23. og 30. messe kl. 17.30
Søn 11. højmesse kl. 9.30. Kirkekaffe og noget for hele menigheden.
Tir 13., 20. og 27. messe kl. 11.00, derefter kaffe
Søn. 25. Højmesse kl. 9.30 med fornyelse af dåbsløfterne. Kirkekaffe

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue og Sankt Antoni menighed - Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr. Leo Kertz O.M.I., fax 44 53 55 58
Menighedsrådsformand: Aage Vinter Christensen
Pæremosevej 59, 2750 Ballerup tlf. 44 97 43 35
Vor Frue Kirke (Sognekirke), (HA)(T)
Messetider: (HA)(T)
Lør kl. 17.00, søn kl. 9.30, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, ons kl. 19.00 (med tilbedelse), tor kl. 9.30 (engelsk) 1. fre i md. kl. 19.30 (engelsk) 3. fre i md. kl. 19.30 med efterfølgende rosenkransandagt. Skriftemål efter aftale.
Marts
Søn 4. dansk messe kl. 9.30, Undervisning efter messen, engelsk messe kl. 11.30
Ons 7. korsvejsandagt kl. 19.00
Søn 11. dansk messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30
Ons 14. korsvejsandagt kl. 19.00
Søn 18. kirkekaffe efter messen kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30
Ons 21. korsvejsandagt kl. 19.00, menighedsrådsmøde
Søn 25. Sommertid begynder, dansk messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30
On 28. korsvejsandagt kl. 19.00

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke
Frederikssundsvej 225.
Sognepr. Leo Kertz O.M.I.
Tlf. 44 94 76 94, fax 44 53 55 58
Sognets kontor: henvendelse:
Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14
2730 Herlev, tlf. 44 94 76 94
Messetider:
Søn kl. 11.00, kl. 18.00 (messe på polsk)
Marts
Søn 4. messe kl. 11.00
Søn 11. familiemesse kl. 11.00, kirkekaffe
Søn 18. messe kl. 11.00
Søn 25. messe kl. 11.00

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM
3720 Åkirkeby
Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. Sognepræst Niels Engelbrecht
Tlf.: 33 13 37 62, mobil: 30 54 21 18
Menighedsrådsformand Stig Fjording
Bølshavn 26, 3740 Svaneke
Tlf. 33 11 32 77, e-mail: stig@fjording.dk
Pastoralassisstent Sr. Carina Pöppinghaus
Tlf. 56 95 08 55, mobil 23 45 21 47
Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf.: 56 95 08 55
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 højmesse eller Ordets gudstjeneste. Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale med præsten.
Sygebesøg med eller uden kommunion efter aftale med sr. Carina.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1 A
Hjemmeside: www.sklk.dk
Sognets e-mail: kontor@sklk.dk
Kontortid: ons kl. 10.00-13.00
Sognepræst Allen G. Courteau, O.M.I.
Tlf. 45 87 56 88, fax 45 87 56 85
E-mail: agcomi@mail.dk
Menighedsrådsformand John-Erik Stig Hansen
Tlf.39 67 76 99, e-mail: john-erik@firmand.dk
Messetider: (HB2)(T)
Søn kl. 10.30 dansk, kl. 13.00 engelsk. All Sundays and Holy Days Mass in English at 1 PM, lør kl. 17.00, fre kl. 16.00. Hverdage man, tir, og tor kl. 17.00 ons, kl. 18.00 engelsk. Wednesday 6 PM in English. Tilbedelse hver tor kl. 17.30 – 18.30
Se på vores hjemmeside www.sklk.dk for opdatering vedrørende messe tider osv.

2900 HELLERUP, Sankt Therese Kirke
Bernstorffsvej 56
2920 CHARLOTTENLUND
Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2
SCT. ANDREAS og SCT. THERESE MENIGHED
Sognepræst: p. Fabrizio Milazzo
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf.: 39 61 19 19, mobil: 61 67 83 39
E-mail: milazzofabrizio@hotmail.com
Andenpræst p. Jørgen Erichsen, Kollegievej 4 st.tv., 2920 Charlottenlund. Tlf.: 39 64 30 39
Menighedsrådsformand Felicity Pors, Rørmosevej 6
Tlf. 39 69 47 28, 2400 Kbhvn. NV
Sognekontor: Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Sognets web-adresse: http://sa-st.dk/
Messetider - Sct. Therese Kirke (Sognekirke):
Søn højmesse kl. 10.30, efter messen kirkekaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne. 2. søn, familiemesse kl. 10.30
Hverdage man kl. 17.00, tilbedelse fra 16.00-17.00, tir og fre messe kl. 8.00, ons kl. 8.00 (ved skolemesse 8.15), tor ingen messe (ved skolemesse kl. 8.15) lør messe kl. 11.30 med forudgående rosenkrans fra kl. 11.00
Messetider - Sct. Andreas Kirke:
2. og 4. søn i måneden: messe kl. 11,30, 4. søndag med gregoriansk sang. Efterfølgende kirkekaffe i salen Kollegievej 2A. Alle er velkomne.
Hverdage: ons og tor messe kl. 8.00, fre tilbedelse 16.00-17.00, lør messe kl. 17.00 dog ingen messe lør før 2. og 4. søn
Messetider - Immaculatakirken, Strandvejen 91:
(Inform. 39 20 62 22).
Søn højmesse kl. 9.00, man og tor messe kl. 16.30, tir, ons, fre og lør messe kl. 9.00
Marts
Lør 3. kl. 9.30-16.30 Seminar, Levende Vand, v/ Forfatter og retræteleder Peter Halldorff, Sct Andreas. I Sct. Therese korsvejsandagt kl. 11.00 og messe kl. 11.30.
Man 5. bibeltime kl. 19.30
Tir 6. møde i KÆK, messe kl. 11:30 i Sct. Andreas kirke.
Ons 7. MiniKUK for de 7 til 11-årige kl. 18.00-19.30 i KUK-lokalet.
Lør 10. korsvejsandagt kl. 11 og messe kl. 11.30.
Søn 11. familiemesse kl. 10.30 med efterfølgende familiedag indtil ca. kl. 14.00. RCFA English Mass kl. 16.30
Tor 15. MR møde kl. 19.00
Lør 17. korsvejsandagt kl. 11.00, messe kl. 11.30
Man 19. meditationsaften, Strandvejen 91, kl. 19-20.
Ons 21. MiniKUK for de 7-11 årige kl. 18.00-19.30 i KUK-lokalet
Tor 22. kl. 19.00-21.00 Hvad gør Caritas Danmark i Uganda. Rejseoplevelser om Caritas Danmarks projekter i Uganda vedbestyrelsesformand Jan Lange og Kirsten Lange.
Lør 24. korsvejsandagt kl. 11.00, messe kl. 11.30. Havedag, Skt Therese kl. 10.00-15.00
Søn 25. Sommertid begynder. RCFA English Mass kl. 16.30.

Tir 27. havedag, Skt Andreas kl. 16.00-19.00
Lør 31. korsvejsandagt kl. 11.00,messe kl. 11.30.
Temalørdag kl. 14:30-16:30: 'PADRE PIO OG LIDELSENS MYSTERIUM v/ Lissie Lundh

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke
Stenosgade 4
Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88, fax 33 25 07 38.
Sognepræst P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenosgade@mail.dk
Menighedsrådsformand: Stig Sørensen, Platanvej 18, 1.8., 1810 Frederiksberg C., tlf.: 29 82 49 24
E-mail: stisor@live.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn- og helligdage kl. 10.30 dansk højmesse (2. søn i måneden: latinsk), kl. 20.00 stille messe. 1. og 3. søn i måneden: kl. 18.00 latinsk højmsse i den ekstraordinære (gammel) ritus. Man til fre messe kl. 17.00, lør italiensk messe kl. 18.00
Hver tir efter messen kl. 17.00: Rosenkrans.
Hver ons kl. 19.30 i præstegården: Studiekreds omkring aktuelle emner v/ pastor Michael Hornbech-Madsen. Alle er velkomne.
Hver lør kl. 10.00-12.00 Forberedelse til Første Hellige Kommunion.
Hver søn indbyder vi til kirkekaffe efter 10.30-messen. Kaffen - og theen - serveres i menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Marts
Fre 2. Jesu Hjerte fredag: kl. 16.00 udstilles det Helligste Sakramente til stille tilbedelse, kl. 16.45 Sakramental velsignelse, kl. 17.00 messe. Efter messen: korsvejsandagt
Søn 4. kl. 18.00 latinsk højmesse i den ekstraordinære ritus.
Fre 9. korsvejsandagt efter messen kl. 17.00, kl. 18.00-19.30 Åben Dør: Personlig forbøn og vejledning. I menighedssalen og samtaleværelserne. (Forsoning og Helbredelse).
Søn 11. kl. 18.00 kroatisk messe.
Ons 14. kl. 19.00-21.00 i kirken: tilbedelse, lovsang, stilhed, personlig forbøn og samtale. (Forsoning og Helbredelse).
Fre 16. Bøns- og tilbedelsesaften. Begynder med messen kl. 17.00, fortsætter med korsvejsandagt og slutter med sakramental velsignelse kl. 19.30.
Lør 17. kl. 12.00-17.30 i menighedssalen: Tro & Lys forbereder basar
Søn 18. Tro & Lys holder basar og kirkekaffe i menighedssalen kl. 11.30-15.00. Formål: Solidaritet med Tro & Lys i sydlige Afrika. Indslag om Tro og Lys' historie, kl. 18.00 latinsk højmesse i den ekstraordinære ritus.
Tir 20. kl. 14.30 Stenoklubben: "Optimisme for Kirkens fremtid"! Grethe Livbjerg, kendt af de fleste, kommer og holder foredrag om et i alle tider aktuelt emne.
Tor 22. kl. 19.30 menighedsrådsmøde.
Fre 23. korsvejsandagt efter messen kl. 17.00
Fre 30. korsvejsandagt efter messen kl. 17.00, kl. 19.00 Forsonings- og helbredelses-messe, særligt for aborterede og dødfødte børn. Skriftemål og samtaler fra kl. 18.00

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke
Jens Jessens Vej 5
Hjemmeside: www.mariae.dk
Sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16.
Tlf. 61 62 27 37
E-mail: jesper.fich@gmail.com
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5, man, tir og fre kl. 10.00-12.00, tlf. 38 71 53 35, fax 38 71 53 36
Menighedsrådsformand: Henrik Bang Bjørgo
Runebergs alle 53, 1.tv., 2860 Søborg
Tlf. 29 72 79 31, e-mail: henrik@bjorgo.dk
Messetider: (HA) (T, H)
Søn kl. 11.00 hm.
Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Birthe Blichert-Toft, tlf.: 36 46 20 38
E-mail: bbt@youmail.dk, eller Hans K. Thomsen
Tlf. 38 74 78 09
Marts
Søn 4. kl. 11.00 højmesse med børneprædiken
Søn 11., 18. og 25. kl. 11.00 højmesse

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2
Sognepræst Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
Tlf. 36 78 27 90, træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale, fax 36 78 27 90
Menighedsrådsformand:
Jette Kromayer, tlf. 36 78 09 11
Messetider: (HA)(H)
Søn kl. 10.00 højmesse, kl. 12.30 polsk messe, lør kl. 17.00 messe (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hverdage man-fre kl. 8.00 messe
Marts
Lør 3. Gudsmoders dag, dansk-vietn. messe kl. 17.00
Søn 4., 11., 18. og 25 højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.30
Lør 10., 17., 24. og 31. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00. Sommertid begynder 31/3

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C
Konstitueret sognepræst Niels Engelbrecht
Mobil: 30 54 21 18
E-mail: ne@sanktansgar.dk
Kirkens hjemmeside:
www.sakramentskirken.dk
Menighedsrådsformand Ewa Siekierski
E-mail: ewa_formand@yahoo.com
Messetider (HB2)(T)
Søn dansk messe kl. 9.30, fransk messe kl. 11.15, engelsk messe kl. 18.00, hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
Om tirsdagen har vi tilbedelse i kirken kl.17.00.
Natkirke anden tor i måneden kl. 20.00-22.00. Information Diakon Kaare Nielsen, mobil: 60 94 94 10
Messetiderne til højtiderne, andre messetider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.
Bibellæsning med gennemgang af søndagens læsninger 1. og 3. ons i måneden kl. 19.30 i krypten ved f. Ambroziu.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
Sognepræst Niels Engelbrecht, tlf. 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.
Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl.10.00-15..00, ons eft. aftale.
Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
Menighedsrådsformand: Beatrix Carlsen
Messetider
Man–fre kl.7.30 Laudes (morgenbøn), kl. 8.00 og kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 15.00 spansk messe. 2. og 4. søn kl. 13.00 ukrainsk messe (byzantinsk ritus)
Marts
Fre 2. kl. 15.30 Kvindernes internationale bededag. kl 19.00 i menighedssalen, Bredgade 69 A introduktion til Taizé andagt ved to brødre fra Taizé. kl. 20.00 Taizé andagt i kirken
Lør 3. kl. 14.30 Voksenkatekese: Eva og hendes døtre – kvinder i Bibelen ved Eva Maria Nielsen. kl. 17.00 messe
Søn 4. kl 8.00 messe, kl. 11.00 familiemesse, kl. 15.00 spansk messe, kl. 18.30 SAKS-messe
Lør 10. kl.17.00 messe
Søn 11. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 13.00 ukrainsk messe, kl. 15.00 spansk messe
Ons 14. kl. 19.30 Bibelstudiekreds ved pastor Niels Engelbrecht
Lør 17. kl. 17.00 messe
Søn 18. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 15.00 spansk messe
Lør 24. kl. 17.00 messe
Søn 25. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 13.00 ukrainsk messe, kl. 15.00 spansk messe
Ons 28. kl. 15.00 KÆK-møde i menighedssalen: Betaniasøstrene fortæller om dem selv og deres orden. kl. 19.30 Bibelstudiekreds ved pastor Niels Engelbrecht

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke
Dronning Elisabeths Allé 3
E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
Hjemmeside:www.sanktannaekirke.dk.
Sognepræst:Wieslaw Podlach C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 25, e-mail:wpodlach@wp.pl
Kirkekontor: Hans Bogbinders Allè 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
Tlf.: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Forvaltningsråd: Peder Schramm, Strandgade 43 1401 København K.
Messetider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe.
Hverdage: man kl. 8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfalder 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
Marts
Fre 2. Jesu Hjerte Fredag, kl. 19.00 messe med Sakramental Velsignelse og korsvejsandagt. Vågenat
Søn 4., 11., 18. og 25. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Tor 8., 15., 22. og 29. kl. 19.00 messe med novene-andagt og korsvejsandagt

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 3212 75, fax: 00 299 3231 75.
E-mail: walterpereyra@ive.org
Præst: p. Walter Gmelin, I.V.E.
Mobil: 00 299 25 66 30
Messetider:
Søn kl 11.00, hverdage: man, tir, ons og tor kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør. kl. 11.00.
Skriftemål efter aftale. Sammenkomster: efter søndags liturgi. Messetider gælder kun, når der er en præst i Nuuk. Ellers Ordets Liturgi med komunionsuddeling.

20 | Færøerne

FO 100 TÓRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugøta 4
Konst. sognepræst: Paul Marx OMI
Kirken: Tlf./fax: 00 298 31 0380
E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
Præstegården: Mariugøta 10, tlf. 00-298 31 1779
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16 160 Argir, tlf. 00-298 31 0653
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsformand:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messetider: (HC2)(I)
Søndage: kl. 11.00 højmesse

Gudstjenester på fremmede sprog

Arabisk messe
For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.
Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française
Messes chaque dimanche à 11.15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Voir www.sakramentskirken.dk

Deutschsprachige Gemeinde
Pastor Torsten Jortzick, tlf. 29 46 21 81
Sankt Augustin (huskapellet)
Jagtvej 183, 2100 København Ø.
Messe anden og fjerde søndag i måneden kl. 15.00

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.

Filippinere
Joemon Toms Josey (Joe) C.Ss.R
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Mobil: 53 22 52 32
Sankt Annæ Kirke: Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission
For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland. Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español
Søn kl. 15.00 Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64, 1260 København K.
Præst: Marcos Romero Bernús, tlf. 28 85 25 17
Kontaktperson: Marcelo Balthazar
Stationsalleén 22, 2730 Herlev, tlf.: 44 84 70 95

Messe in Italiano
Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 33 21 59 34.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.

Msze święte w języku polskim
Kościół Świętej Anny
W każdą niedzielę o godz. 12.00
W pierwszy piątek miesiąca o godz. 17.00
W maju, czerwcu i październiku (we środy) o godz. 19.00
O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S.
Tel. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
E-mail: lks210@wp.pl
www.polskamisjakatolicka.dk
Kościół Świętego Antoniego
W każdą niedzielę o godz. 18.00
Frederikssundsvej 225
2700 Brønshøj

Tamilske gudstjenester
Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg
Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Messe på ukrainsk
P. Vasyl Tykhovych, Bredgade 67, 1260 København K.. tlf.: 20 85 39 58, e-mail: erleziarch@gmail.com

Vietnamesere
Øst for Storebælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
Jylland:
Pastor Pastor Josef Minh Quang Nguyen
Sankt Leonis Gade 12, 8800 Viborg
Tlf. 86 62 36 41, mobil 51 32 88 96
E-mail nmqdk@yahoo.dk

Kaldæiske gudstjenester
Kaldæisk menighed: p. Moshe Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus
(1962-messeordning):
1. og 3. søn i måneden, kl. 18.00, Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, København
Evt. ændringer annonceres på www.katolikker.dk.

Koder for kørestolsbrugere
Koderne er anført efter „Messetider"
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede
Koderne er anført efter „Messetider"
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller håndhøreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Husk sommertid begynder natten mellem

31. marts og 1. april

Vi skal stille urene en time frem

Pilgrimsrejse til Medjugorje

I dagene den 27/8 til 3/9 arrangeres en pilgrimsrejse til vor tids hurtigst voksende pilgrimsted Medjugorje i Bosnien-Herzegovina. Siden 1981 har mere end 30 millioner mennesker besøgt pilgrimsstedet, heriblandt mange fra Danmark. 3 af seerne har fortsat daglige åbenbaringer og den 2/9 har seeren Mirjana sin månedlige åbenbaring som vi har lejlighed til at deltage i. Turen koster ca. 4500 kr med halvpension og flyrejse, København-Split. Tilmelding på
24 60 23 08 eller 75 12 10 27.
pastor Benny Blumensaat

Filippinsk ægtepar med ”helbredelsens nådegave”besøger Danmark

NYEVANGELISERING I dagene den 12. til 24. april besøger Robert (Bob) Canton og hans hustru Danmark som et led i nyevangeliseringen. Robert Canton blev født i Cebu City på Filippinerne og han kom til USA i 1973, hvor han siden har været bosat med sin familie. I 1984 modtog Robert dåben i Helligånden, en oplevelse af Helligåndens kraft og nærvær, som ændrede hans liv totalt.

Den 8. december 1984 modtog han en profeti fra Gud om hans fremtidige kald som missionær gennem forkyndelse, undervisning og helbredelse. I 1989 startede han sammen med en bønnegruppe månedlige helbredelsesmesser i Stockton, hvor han kommer fra. I 1996 blev han valgt til koordinator af de filippinske katolske karismatiske bønsfællesskaber i Nordamerika. I 2006 blev han endvidere valgt som medlem af den Vatikan baserede Internationale Katolske Karismatiske Fornyelse (ICCRS), hvor han er én af 14 rådsmedlemmer, som mødes mindst én gang om året i Vatikanet, bl.a. med paven for at holde ham informeret om den karismatiske fornyelses udvikling. Robert Canton har talt på utallige regionale, nationale og internationale konferencer og kongresser og har ledet retræter, seminarer, fornyelsesdage, Helligåndsseminarer, helbredelsesstævner i Amerika, Asien, Afrika, Australien, Mellemøsten og Europa. Biskop Stephen Blaire af Stockton stift, biskop Oscar Solis i ærkebispedømmet Los Angeles og hans egen sognepræst Fr. Matthew O`Donnel anbefaler ham på det varmeste. Robert Cantons Ministries er grundlagt med det formål at evangelisere hele verden, gennem undervisning, forkyndelse og helbredelse i Jesu Kristi navn. Utallige omvendelser, dåb i Helligånden, fysiske og psykiske helbredelser har fundet sted gennem Robert Cantons tjeneste, og nu besøger han så Danmark.

I Danmark vil man kunne møde ham følgende steder: Den 13-15. april i Skt. Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Allé 3, 2300 København hvor temaet er: Helligåndens Nådegaver. Retræten er for alle og der vil være messe, lovsang, personlig forbøn, undervisning, nådegavernes betydning, lovsang m.m. Kontakt fader Joe 27 65 10 69 eller fader Benny 21 93 42 15 – alle er velkomne. Tirsdag aften den 17. april kl. 19.00 er der helbredelsesmesse i Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby, hvor diakon Kaare Nielsen prædiker - kontakt pastor B. Blumensaat 23 32 19 88. Alle er velkomne.

Den 20-22. april er der weekend seminar med messe, undervisning, forbøn for syge m.m i Skt. Nikolaj kirke, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg, hvortil alle er velkomne - kontakt pastor B. Blumensaat 23 32 19 88. Se også: *www.robertcantonministries.org*

Liturgisk kalender 1.-31. marts 2012

1. *viol* Torsdag i 1.uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
℣ Sl 138,1-2a.2b-3.7c-8
℟ Den dag jeg råbte, Herre, svarede du mig.
L.: TilfCEst 12.14-16.23-25 **Ev.:** Matt 7,7-12.

2. *viol* Fredag i 1.uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
℣ Sl 130,1-2.3-4.5-6.7-8
℟ Hvis du, Herre, vogted på skyld,
hvem kunne da bestå, Herre?
L.: Ez 18,21-28. **Ev.:** Matt 5,20-26.
(Karl den Gode, martyr (†1127), kan ihukommes)

3. *viol* Lørdag i 1.uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
℣ Sl 119,1-2.4-5.7-8
℟ Lykkelig den, der vandrer efter Herrens lov.
L.: 5 Mos 26,16-19. **Ev.:** Matt 5,43-48.
Bededag for præste- og ordenskald.

4. *viol* 2. SØNDAG I FASTEN. (II Ps).
Cr. Særl.pf.
1.L.: 1 Mos 22,1-2.9a.10-13.15-18;
℣ Sl 116,10+15.16-17. 18-19.
℟ Jeg skal vandre for Herrens ansigt i de levendes land.
2.L.: Rom 8,31b-34.
Ev.: Mark 9,2-10
(Casimir fejres ikke)

5. *viol* Mandag i 2.uge i fasten. (II Ps).
Faste pf.
℣ Sl 79,8.9.11.13
℟ Herre, gengæld os ikke vore synder.
L.: Dan 9,4b-10. **Ev.:** Luk 6,36-38.
(Lucius I, pave og martyr (†254) kan ihukommes i Domkirken.)

6. *viol* Tirsdag i 2.uge i fasten. (II Ps).
Faste pf.
℣ Sl 50,8-9.16b-17.21+23
℟ Den, der bringer takoffer,
ærer mig, ham lader jeg se Guds frelse.
L.: Es 1,10.16-20. **Ev.:** Matt 23,1-12.

7. *viol* Onsdag i 2.uge i fasten. (II Ps).
Faste pf.
℣ Sl 31,5-6.14.15-16
℟ Frels mig i din trofasthed.
L.: Jer 18,18-20. **Ev.:** Matt 20,17-28.
(Perpetua og Felicitas, martyrer (†204), kan ihukommes)

8. *viol* Torsdag i 2.uge i fasten. (II Ps).
Faste pf.
℣ Sl 1,1-2.3.4+6
℟ Lykkelig den mand, der tager sin tilflugt til Herren
L.: Jer 17,5-10. **Ev.:** Luk 16,19-31.
(Johannes af Gud, ordensmand (†1550), kan ihukommes)

9. *viol* Fredag i 2.uge i fasten. (II Ps).
Faste pf.
℣ Sl 105,16-17.18-19.20-21
℟ Husk de undere, Herren gjorde.
L.: 1 Mos 37,3-4.12-13a.17b-28.
Ev.: Matt 21,33-43.45-46.
(Francisca af Rom, ordenssøster (†1440), kan ihukommes)

10. *viol* Lørdag i 2.uge i fasten. (II Ps).
Faste pf.
℣ Sl 103,1-2.3-4.9-10.11-12
℟ Herren er barmhjertig og nådig.
L.: Mika 7,14-15.18-20. **Ev.:** Luk 15,1-3.11-32.
(Marie Eugénie Milleret (†1898) kan ihukommes.)
(15-årsdagen for biskop Th.Suhrs død.(†1997)
Mindes i menighedens forbønner)

11. *viol* 3. SØNDAG I FASTEN. (III Ps).
Cr. Faste pf.
1.L.: 2 Mos 20,1-17 eller 20,1-3.7-8.12-17;
℣ Sl 19,8.9.10.11.
℟ Herre, du har det evige livs ord.
2.L.: 1 Kor 1,22-25. **Ev.:** Joh 2,13-25.
Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets læsninger. I så tilfælde bedes også den særlige præfation.

12. *viol* Mandag i 3. uge i fasten. (III Ps).
Faste pf.
℣ Sl 42,2.3.;Sl 43,3.4
℟ Min sjæl tørster efter Gud, den levende Gud,
hvornår kan jeg komme og se Guds ansigt?
L.: 2 Kong 5,1-15. **Ev.:** Luk 4,24-30.
I 3.uge i fasten kan man på en af hverdagene til fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets tekster til 3.søndag i fasten. I så tilfælde bedes også den særlige præfation.

13. *viol* Tirsdag i 3.uge i fasten. (III Ps).
Faste pf.
℣ Sl 25,4-5ab.6-7bc.8-9
℟ Herre, husk din barmhjertighed og trofasthed.
L.: TilfDan B, 11-20. **Ev.:** Matt 18,21-35.

14. *viol* Onsdag i 3.uge i fasten. (III Ps).
Faste pf.
℣ Sl 147,12-13.15-16.19-20
℟ Jerusalem, lovsyng Herren!
L.: 5 Mos 4,1.5-9. **Ev.:** Matt 5,17-19.

15. *viol* Torsdag i 3.uge i fasten. (III Ps).
Faste pf.
℣ Sl 95,1-2.6-7.8-9
℟ Om i dag I dog ville lytte til ham!
Gør ikke jeres hjerter hårde!
L.: Jer 7,23-28. **Ev.:** Luk 11,14-23.

16. *viol* Fredag i 3.uge i fasten. (III Ps).
Faste pf.
℣ Sl 81,6c-8a.8bc-9.10-11ab.14+17
℟ Jeg er Herren din Gud; hør, mit folk.
L.: Hos 14,2-10. **Ev.:** Mark 12,28b-34.

17. *viol* Lørdag i 3.uge i fasten. (III Ps).
Faste pf.
℣ Sl 51,3-4.18-19.20-21b
℟ Troskab ønsker jeg, ikke slagtofre.
L.: Hos 6,1-6. **Ev.:** Luk 18,9-14.
(Patrick, biskop (†471), kan ihukommes)

18. *viol* eller *rosa.* 4. SØNDAG I FASTEN. (IV Ps).
Cr. Faste pf.
1.L.: 2 Krøn 36,14-16.19-23;
℣ Sl 137,1-2.3.4-5.6.
℟ Gid min tunge må klæbe til ganen,
hvis jeg ikke husker dig, Jerusalem.
2.L.: Ef 2,4-10. **Ev.:** Joh 3,14-21
(Cyrillus af Jerusalem, biskop og kirkelærer, fejres ikke)
Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets læsninger. I så tilfælde bedes også den særlige præfation.

19. *hvid*.Mandag.JOSEF, Jomfru Marias brudgom(h)
Gl.Cr.Sankt Josefs pf.
1.L.: 2 Sam 7,4-5a.12-14a.16
℣ Sl 89,2-3.4-5. 27+29
℟ Hans slægt skal blive for evigt.
2.L.: Rom 4,13.16-18.22
Ev.: Matt 1,16.18-21.24a *eller* Luk 2,41-51a
I 4.uge i fasten kan man på en af hverdagene til fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets tekster til 3.søndag i fasten. I så tilfælde bedes også den særlige præfation.

20. *viol* Tirsdag i 4.uge i fasten. (IV Ps).
Faste pf.
℣ Sl 46,2-3.5-6.8-9
℟ Hærskarers Herre er med os, Jakobs Gud er vor borg.
L.: Ez 47,1-9.12. **Ev.:** Joh 5,1-16.

21. *viol* Onsdag i 4.uge i fasten. (IV Ps).
Faste pf.
℣ Sl 145,8-9.14.17-18
℟ Herren er nådig og barmhjertig.
L.: Es 49,8-15. **Ev.:** Joh 5,17-30.

22. *viol* Torsdag i 4.uge i fasten. (IV Ps).
Faste pf.
℣ Sl 106,19-20.21-22.23
℟ Husk os, Herre, i nåde mod dit folk.
L.: 2 Mos 32,7-14. **Ev.:** Joh 5,31-47.

23. *viol* Fredag i 4.uge i fasten. (IV Ps).
Faste pf.
℣ Sl 34,17-18.19-20.21+23
Herren er nær ved dem, hvis hjerte er knust.
L.: Visd 2,1a.12-22. **Ev.:** Joh 7,1-2.10.25-30.
(Turibius Mogrovejo, biskop (†1606), kan ihukommes)

24. *viol* Lørdag i 4.uge i fasten. (IV Ps).
Faste pf.
℣ Sl 7,2-3.9b-10.11-12
℟ Herre min Gud, hos dig søger jeg tilflugt
L.: Jer 11,18-20. **Ev.:** Joh 7,40-53.

25. *viol* 5. SØNDAG I FASTEN. (I Ps).
Cr. Faste pf.
1.L.: Jer 31,31-34;
℣ Sl 51,3-4.12-13.14-15.
℟ Skab mig et rent hjerte i mig, Gud.
2.L.: Hebr 5,7-9.
Ev.: Joh 12,20-33.
Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets læsninger. I så tilfælde bedes også den særlige præfation.

26. *hvid*. Mandag. HERRENS BEBUDELSE (h)
Gl.Cr.Særl.pf
1.L.: Es 7,10-14
℣ Sl 40,7-8a.8b-9.10.11
℟ Se, jeg kommer, Herre, at gøre din vilje!
2.L.: Hebr 10,4-10 **Ev.:** Luk 1,26-38
I 5.uge i fasten kan man på en af hverdagene til fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets tekster til 3.søndag i fasten. I så tilfælde bedes også den særlige præfation.

27. *viol* Tirsdag i 5.uge i fasten. (I Ps).
Pass. pf. I.
℣ Sl 102,2-3.16-18.19-21
℟ Herre, lyt til min bøn, lad mit råb komme til dig.
L.: 4 Mos 21,4-9. **Ev.:** Joh 8,21-30.

28. *viol* Onsdag i 5.uge i fasten. (I Ps).
Pass. pf. I.
℣ Tilf t.Dan 29.30.31.32.33
℟ Lovprist og ophøjet til evig tid.
L.: Dan 3,14-21.Tilf t.Dan 26.3,24-25.28
Ev.: Joh 8,31-42.

29. *viol* Torsdag i 5.uge i fasten. (I Ps).
Pass. pf. I.
℣ Sl 105,4-5.6-7.8-9
℟ Evigt husker Herren på sin pagt.
L.: 1 Mos 17,3-9. **Ev.:** Joh 8,51-59.

30. *viol* Fredag i 5.uge i fasten. (I Ps).
Pass. pf. I.
℣ Sl 18,2-3a.3b-4.5-6.7
℟ I min nød råbte jeg til Herren og han hørte mig.
L.: Jer 20,10-13. **Ev.:** Joh 10,31-42.

31. *viol* Lørdag i 5.uge i fasten. (I Ps).
Pass. pf. I.
℣ Jer 31,10.11-12b.13
℟ Han vogter os som hyrden sin hjord.
L.: Ez 37,21-28. **Ev.:** Joh 11,45-56.
Bededag for præste- og ordenskald.

Til Erling Rasmussen, KO – anmelder af 'Lysets Utålmodighed'

Tak for din flotte anmeldelse af 'Lysets Utålmodighed'. Jeg vil lige fortælle – vedrørende din replik om hvordan salmerne kommer ud til menighederne – at der inden udgangen af marts 2012 udkommer en ren tekstudgave af med de 165 nye salmer. Den vil komme til at koste 149 kr. – men med en god mængderabat – således at der ved køb af over 100 stk. er en pris på kr. 99,- pr. stk. Det håber vi vil hjælpe på udbredelsen af de mange nye salmer i Folkekirken. Og jeg kunne da også at nogle katolske kirker kunne finde anledning til at købe tekstudgave med de 165 salmer – idet jeg kan forstå at I allerede kender og bruger en del af Holger Lissners salmer. Jeg skal sørge for at et stk. af tekstudgaven sendes til dig ved udgivelsen.

Og endelig vedr. din kommentar om "ulovlige fotokopier". Det kan jo godt lade sig gøre at tage "lovlige" fotokopier. Jeg ved at en lang række kirker/sogne rundt om i landet er tilmeldt Copydan – og betaler et vist beløb pr. år pr. medlem af menigheden til Copydan. Og nogle af sognene udtages på skift til at indberette hvad de kopierer, hvorefter der laves en fordelingsnøgle, som betyder at både forfattere og forlag får et årligt beløb for kopiering fra deres bøger.

Med venlig hilsen,
Forlagsdirektør Henrik Bundgaard Nielsen,
Unitas Forlag, 2000 Frederiksberg

"Bøn er bedre end piller"

Underteksten til overskriften er ny bog af Brian McGuire, der slår bro mellem middelalderlig og moderne spiritualitet. Det er overskriften til introduktion til en ny bog på side 8 i KO den 10. februar 2012.

Der er intet i teksten vedrørende introduktionen til bogen som indikerer, at bøn er bedre end piller, og personligt, synes jeg det er meget modigt, at forfatteren til dette indslag at komme med et sådant postulat, som ikke underbygges med dokumentation nogle steder i teksten.

For mig bekendt er bøn kontra medicin ikke blevet dokumenteret på en sådan måde, at den ene er bedre end den anden, så et sådan postulat må man vel sige er for forfatteren til indslaget egens regning, hvilket dog ikke fremgår. Der er mennesker, som har behov for piller, eller medicin, og for nogle ville det være yderst bekymrende hvis "pillerne" ikke blev taget mere. Det kan forværre tilstande hos mange, som er afhængige af piller, som er lig medicin.

At bøn ikke har en effekt bliver ikke postuleret i dette læserbrev, men det er udsagnet som jeg synes er vildledende og ikke i sammenhæng med teksten, som er introduktion til en bog. Her burde man have været faktuel og ikke komme med et ikke underbygget postulat, hvilket samtidig tager noget af introduktion af en uden tvivl anbefalelsesværdig bog.

Med venlig hilsen,
Signe Engelhardt Lykkegaard, 2200 København N

Svar fra redaktøren

Overskriften var inspireret af følgende citat fra McGuires bog: "Bøn er i sagens natur nytteløs. Bøn forøger ikke bruttonationalproduktet, men den kan give håb og mening, som antidepressive piller ikke magter"(side 14). Jeg beklager, at dette ikke klart fremgår af anmeldelsen. Det var på ingen måde meningen at hævde, at bøn kan erstatte medicin.

Med venlig hilsen
Lisbeth Rütz

Om små ord med stor betydning

Kommentar til "Ti paver der fik verden til at undre sig" (KO nr. 3, 10. februar 2012)

I 1919 udkom en bog i USA med titlen: "Ten Days that Shook the World". Bogen er en øjenvidneberetning fra den russiske oktober/november revolution 1917 og skrevet af den amerikanske krigskorrespondent og socialist John Reed. Bogen blev en international klassiker om den socialistiske samfundsomvæltning. Og den udkom på det danske bogmarked som "Ti dage der rystede verden" (1957).

Cambridge-professoren Eamon Duffy har mestret en bog; "Ten Popes Who Shook the World" (2011). Bogen beskriver ti paver i kristendommens historie. Ti paver der rystede verden. Pave Johannes Paul II rystede eksempelvis verden, da han spillede en international hovedrolle i forbindelse med kommunismens fald i østbloklandene (1989), Warszawa-pagtens opløsning og Sovjetunionens sammenbrud (1991). Der er givet dem, der har undret sig – også over paverne. Den bog har verden dog endnu til gode.

Med venlig hilsen
Bernadette Preben-Hansen, 1665 København V

Bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

Valfart med pastor Timmermann til Slesvigske Helligsteder

10.-13. maj 2012

Pris med delvis helpension: kr. 2.875,00

Turen udgår fra København

Tilmelding:
Bent og Lene Irlov
Holbækvej 118, 4180 Sorø
Tlf. 57 83 00 74 / 40 42 70 78
Eller mail: irlov@mail.dk

Festskrift til Biskop Kozon

"Jeg vil løfte frelsens bæger"
- Festskrift til Biskop Czeslaw Kozon,
318 sider, Kr. 300,-

Kan købes på Katolsk Forlags netbutik, *www.katolskforlag.dk*
eller bestilles hos din lokale boghandler.

Bønnens Apostolat

Marts

- At kvindernes bidrag til udviklingen af samfundet må anerkendes over hele verdenen.

- At alle, som lider under diskrimination, forfølgelse eller som endog lider døden for Kristi navn, især i Asien, må få udholdenhed af Helligånden.

Bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

Biskoppens kalender

Marts

Torsdag 1. kl. 7.30 messe, Stella Matutina, **kl. 16.30** møde i forretningsudvalget
Onsdag 7. kl. 7.30 messe, Redemptoris Mater,
kl. 11.00 Økonomisk Rådsmøde, kl. 17.00 møde med firmander, Frederiksberg
Torsdag 8.-onsdag 14. Vollversammlungen 2012, Nordisk Bispekonference, København
Torsdag 15. kl. 7.30 messe Stella Matutina
Fredag 16. kl. 9.00 messe for personalet Bispekontoret
Søndag 18. kl. 11.00 messe Domkirken
Tirsdag 20. kl. 10.00 kursus for præster, Vejle
Onsdag 21.-fredag 23. COMECE - Bruxelles
Lørdag 24. medarbejderkursus, Vejle
Tirsdag 27.-torsdag 29. Nordisk kateketkonference, Stockholm
Fredag 30. kl. 10.30 Liturgikommissionen

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef:
Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Inger Harbo Andersen, Maj Forum, Sidse Mogensen, p. Jan Ophoff, Andreas Riis, Jann Sjursen.
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 9.500 - Distribueret oplag 8.800
- ISSN 0902-297X

Det sker i bispedømmet

Februar

Fredag 24. kl. 19.00-ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse, Jesu Hjerte Kirke, Kbh., v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Inf.: 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Marts

Søndag 4. kl. 20.00-22.00: Natkirke, tilbedelse, lovsang, stilhed. Mulighed for kort personlig samtale og velsignelse. Sted: Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2, Charlottenlund
Arr. diakon Kaare Nielsen og team. Fri parkering!

Torsdag 8. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45

Fredag 9. kl. 18.00-19.30: "Åben dør", personlig forbøn og vejledning v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl., Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh.
Inf.: 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Onsdag 14. kl. 15.30: Bibliotekets fødselsdag. Professor Brian Patrick McGuire præsenterer sin nye bog, "Hjælp mig Herre", hvori han følger bønnens udvikling fra Augustins bekendelser til Jean Gersons bønner i 1400-tallet. Derefter forfriskninger. Gratis, ingen tilmelding. Sted: Sankt Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V

Onsdag 14. kl. 19.00-21.00: Sakramental tilbedelse, lovsang, stilhed, personlig forbøn og samtale. V/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Jesu Hjerte Kirke, Kbh. Inf. tlf.: 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Mandag 19. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Torsdag 22. marts klokken 19.00–21.00: I kantinen ved Sankt Therese Kirke i Hellerup: Hvad gør Caritas Danmark i Uganda? Rejseoplevelser om Caritas Danmarks projekter i Uganda ved bestyrelsesformand Jan Lange og Kirsten Lange.

Lørdag 31. kl. 14.30-16.30: Sct Andreas og Sct Therese menighed. Temalørdag i kantinen, Bernstorffsvej 56: "Padre Pio og lidelsens mysterium" v/ forfatter Lissie Lundh.

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

"En fremragende stilist"

"Perspektivrige noveller med livsholdning"
★★★★★ *Nordjyske*

"... en lovende debut"
Katolsk Orientering

"SMAK" af Max Ulrich Klinker
278 sider Vejl. 199,-
www.ec-edition.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE
SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

PÅSKEREFUGIUM 2012
Torsdag den 5. april kl. 14:00 - søndag den 8. april kl. 13:30 - eller mandag den 9. april kl. 13:30
Påskens rige liturgi vil være dagenes hovedindhold.
Desuden lægger dagene op til stilhed og ro samt socialt samvær og dejlige spadsereture i have, park og skov.
Praktisk leder: Lis Jacobsen
Pris kr. 1.565,00 / 1.770,00

FAMILIEUGEN 2012
Søndag den 8. juli - lørdag den 14. juli.
Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber.
Tema: Børn og tro
Hvad er børnenes indgang til tro - i kirken, blandt venner, i skolen, i hjemmet, i fortællingerne og i naturen?
Findes troen også i de sociale medier
Udflugt, værksteder, grillaften mm.
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Voksne kr. 1.950,- børn 8-15 år kr. 1.070,-
børn 3-7 år kr. 535,-

MAGLEÅSUGEN 2012
Mandag den 6. august - søndag den 12. august.
En uge for seniorer i dejlige omgivelser.
Tema: Næstekærlighed.
Foredrag, musik, litteratur og kunst.
Samvær i troen men også udflugt, film og grillaften med gæster.
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2.830,-

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf.: 45 81 07 15 - www.magleaas.dk

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll
Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84
E-mail: sandra@moll.dk

Støtter mindre projekter
www.vincentgrupperne.dk

www.catholica.dk -
et katolsk tidsskrift på internettet

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Hjælp med at sikre Kirkens bestående - også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på *www.katolsk.dk* eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Telefon 33 55 60 11

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 5, som udkommer

fredag den 9. marts

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 20. februar

Venlig hilsen
Redaktionen

www.katolskorientering.dk

Den globale Kirke: en brudflade og en kampplads

Er Den katolske Kirke i 50-året for åbningen af 2. Vatikankoncil blevet en mere universel Kirke?

Tekst: Ian Linden, oversættelse: Niels Messerschmidt

II VATIKANKONCIL En 50-års fødselsdag er en god anledning til at reflektere over, hvad der er sket med og i Kirken i den forgangne periode, og hvad der kan tænkes at ske de næste 50 år. Det er naturligvis ikke nogen nem opgave, blandt andet fordi koncilets betydning for katolicismen stadig er omdiskuteret. Men få vil argumentere imod, at Kirken i den mellemliggende periode har gennemlevet det, vi i dag kalder globalisering og er blevet det, Karl Rahner under koncilet kaldte en Welt-Kirche – en verdenskirke.

Ved at reflektere over denne udvikling er jeg endt med en indlysende tautologi, global katolicisme; som titel på den bog, jeg har været mere end fire år om at skrive. Mine bestræbelser har været at finde en rød tråd i de sidste 50 års kirkehistorie og at reflektere over globaliseringen. Ifølge min forskning var et problem, at der er tale om en periode, hvor ekklesiologien om hvad det vil sige at være verdenskirke, syntes anfægtet ved enhver given lejlighed. For betydningen af det rummer i sig selv kimen til et potentielt alvorligt brud i den katolske kristendoms teologi og praksis. Ved nærmere betragtning var global katolicisme ikke så meget en tautologi som en beskrivelse af en brudflade og en kampplads.

Afspejlede udtrykket global katolicisme den beroligende tanke, at man ville støde på den samme messe, de samme statuer, kirkearkitektur, ornater og måder at gøre tingene på uanset hvor i verden, man befandt sig? Var det udtryk for en stolt tankegang, hvor katolicismen havde kolonialiseret hele kloden og havde plantet ens identiske strukturer, hierarkier og ritualer som ramme for verdens 1,1 mia. katolikker? Eller betød det, at fejre det katolske svar på evangeliets budskab gennem en ekstraordinær mangfoldighed og rigdom, et resultat af Helligåndens virke i de forskellige kulturer og dannelsen af Den universelle Kirke ud fra mange forskellige kirker?

Pluralisme og inkulturation

Svaret afhænger af hvordan man anskuer de historisk set mest sanktionerede strukturer i Kirken. En biskop er ikke, for at citere den ældre kardinal Lorscheider, „den lokale leder af Den globale åndelige Bank A/S“. Så meget kunne man i det mindste enes om i teorien. Man kan fremføre, at mindstekravet for at en kirke fortjener benævnelsen 'Verdenskirke' (i stedet for at være et centraliseret, internationalt organ i Lorscheiders betydning) er, at idéer og praksis kan flyde globalt gennem kirkens strukturer og institutioner. For ydermere at kunne beskrives som pluralistisk i sin interne struktur og i sit samspil med den moderne *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 4
24. februar 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering

ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST

POST PP DANMARK

▲ *Fortsat fra oven*

verden, er et afgørende krav for en verdensomspændende Kirke, at disse strømninger kan bevæge sig uhindret indenfor denne struktur. Desuden må det grundlæggende princip om Kirkens enhed afbalanceres af en værdsættelse og en fejring af dens lokale mangfoldighed.

Ifølge denne tankegang er en helt globaliseret Kirke i sin natur kollegial og er et fællesskab af fællesskaber snarere end en stiv, hierarkisk struktur med dens satellitter, der kontrolleres og styres fra et dominerende centrum. Eller som udtrykt af daværende kardinal Ratzinger i 1965: „Begrebet 'kollegialitet' betegner, når man ser bort fra enhedens embede, der tilhører paven, et element af variation og tilpasningsevne, som dybest set hører til Kirkens strukturer, men som kan aktiveres på mange måder ... en ordnet pluralitet“. Det var en opfattelsen, Ratzinger syntes at have aflagt sig som præfekt af Troslærekongregationen, hvor „kun én vej“ kunne tolereres.

Konfliktens natur

Global katolicisme har, som et omstridt emne, tydeligst vist sig i Latinamerika, det første sted, hvor koncilets ønske om den „velordnede pluralisme“ blev afprøvet. Selv om den 25-årige lange kamp mod befrielsesteologien udadtil primært handlede om et pro et contra omkring brugen af tilsyneladende marxistiske metoder i pastoral praksis og sociale analyser, mener jeg at det i lige så høj grad handlede om muligheden og legitimiteten af en inkulturel teologi; en ikke-romersk funderet teologi, der talte på vegne af de kristne i deres sociale og politiske sammenhænge. Men dette var blot et aspekt – men måske det vigtigste – af en bredere konflikt om i hvilken grad katolicismen kunne udtrykkes på andre måder end i et hellenistisk tankesæt og praksis, en særlig europæisk kulturel form, som blev fremført af Rom [...].

Den kolde krig

Striden omkring befrielsesteologien kan ikke forstås uden for rammerne af den kolde krig. De sidste 50 års historie er domineret af den kolde krig og viser tydeligt, at selv om Den katolske Kirke havde en markant tilstedeværelse og indflydelse rundt om i verden, var den dog et stykke fra at være en ægte verdenskirke i den nævnte betydning. Dette synes indlysende, når man kigger på fordelingen af vigtige embedsposter og deres indflydelse i Rom.

Og det er endnu tydeligere, når det kommer til prioriteringen af bestemte anliggender, problemer og politiske valg, hvor det mest er de europæiske og de nordamerikanske kulturer, der tegner disse prioriteringer. [...]. Den geografiske fordeling af katolikker og deres vigtigste anliggender var ved slutningen af årtusindet, og er fortsat dårligt og uforholdsmæssigt afspejlet i Vatikanets prioriteringer – såvel åndelige som intellektuelle – og i fordelingen af lederposter i Rom. En bemærkelsesværdig og vigtig undtagelse i denne periode er dog interessen for fred og menneskerettigheder, som begge er globale temaer men især har betydning for katolikker i udviklingslandene.

Selv om Kirken er i stærk vækst på den sydlige halvkugle og i hastig tilbagegang på den nordlige, er den forsat eurocentrisk mht. dens centrale ledelse og dens primære anliggender. Måden hvorpå den kolde krig opdelte den eurocentriske Kirke, der på mange måder ikke var værre end andre steder i verden, var ganske afslørende.

Set gennem nutidens briller er det forbløffede at se den næsten manglende forståelse mellem den forfulgte kirke i Sovjetunionen, Østeuropa, Kina og Nordkorea og så martyrernes Kirke i Latinamerika, Filippinerne og Sydafrika.

Her vidnede katolikkerne om og døde for deres tro i to forskellige politiske sammenhænge: i den første blev de konfronteret med de kommunistiske regimers ønske om helt at fjerne religionen; i den sidste led de under militærdiktatorers og oligarkers måde at fastholde religionen i deres eget billede. Der fandt aldrig en ægte meningsudveksling sted.

I stedet blev der afholdt møder i en atmosfære af uløste misforståelser og politiske fordomme. Forsøgte Kirkens ledelse i Rom at bringe de to parter sammen for at drøfte den adskillelse, som enhver ordensforesat vidste eksisterede og som lå og ulmede i generalkapitlerne? Det tror jeg ikke. Bispesynoderne var altid ladede, når man drøftede emnet 'retfærdighed'. Pave Johannes Paul IIs dybe forståelse og empati for den østeuropæiske knibe blev modsvaret af forudfattede meninger om Latinamerika og befrielsesteologi, der forblev uløste trods pavens åbenlyse empati for de fattige i denne verdensdel. Han var den manglende mægler og ingen trådte i hans sted.

Tingene har ændret sig siden. Men jagten på en ægte global katolicisme er på et vist niveau stadig et igangværende arbejde for Den missionerende Kirke. Afslutningen på den kolde krig var måske forudsætningen for at opnå en 'ordnet pluralitet', for at finde de rette relationer, som kan nære en kulturel diversitet og – ad extra – en dialog med andre religioner og sekularismen. Pave Benedikt er tydeligvis optaget af om dette kan føre til en farlig form for relativisme; han har ofte ytret det og har handlet herefter. Men han er ikke mindre europæisk end sin forgænger. Næste skridt ville være en pave, der i egen person bringer den sydlige halvkugle ind i hjertet af Rom i stedet for som nu, bare at aflægge rapport i forbindelse med ad limina-besøgene. Ville Karl Rahner mon blive glædeligt overrasket over, hvad hans vision om en Welt-Kirche er blevet til i dag? Eller ville han måske blive en lille smule skuffet.

Ian Linden er forskningsprofessor på School of Oriental and African Studies i London, og direktør for Faiths Act-projekt ved Tony Blair Faith Foundation. Han er forfatter til bogen 'Global Catholicism: Diversity and Change since Vatican II', udgivet på forlaget Hurst i 2009.

Nr. 5.
9. marts 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Efterårets bispesynode i Vatikanet vil drøfte nyevangelisering og især familiens afgørende rolle i videregivelse af troen. Foto: ncregister.com

Familien i centrum

Bispesynoden i oktober fokuserer på familiens rolle.

Tekst: Niels Messerschmidt

EVANGELISERING Den store bispesynode om ny-evangelisering, som holdes i Rom i efteråret, vil sandsynligvis pege på familien som det vigtigste sted at påbegynde re-evangeliseringen af den vestlige verden.“Familien er blevet udpeget som det vigtigste sted til videregivelse af troen”, står der i det kommuniké, som bispesynodens generalsekretariat udsendte den 27. februar. “I familien videregives troen til de unge, og i familien lærer de unge både om den kristne tros indhold og praksis”.

Kommunikéet kommer efter sekretariatets syvende møde i en serie af møder, der skal gøde vejen for efterårets bispesynode, som afholdes i Vatikanet i perioden 7.-28. oktober. I løbet af disse tre uger vil biskopper fra hele verden være samlet for at diskutere ’Nyevangeliseringen til videregivelse af den kristne tro’, det overordnede tema for synoden. Generalsekretariatets stående råd, der udgøres af ledende gejstlige fra hele verden, herunder kardinal Francis George af Chicago, forbereder for tiden et arbejdsdokument, som synoden vil basere sine drøftelser på.

En formidlingskrise

På sekretariatets møde i Rom den 16. februar i Rom dukkede familiens rolle op under dets drøftelser om ”modtagerne af nyevangeliseringen og de kristnes identitet i deres forhold til Kristus”. Ved samme lejlighed erkendte man, at også andre af de kirkelige organer er nødt til at støtte familien som led i Kirkens evangelisering.

”Familiernes uundværlige indsats må derfor udstrækkes gennem katekese i kirkelige institutioner, især gennem liturgien, gennem sakramenterne og i prædikerne”, hedder det i kommunikéet, ”eller ved at give plads til missionsaktiviteter på sogneniveau, folkelig fromhed, religiøse bevægelser og kirkelige samfund”.

Troens År

Efterårets bispesynode afholdes samtidig med åbningen af Troens År. Dette år begynder den 11. oktober 2012 og løber frem til den 21. november 2013, festdagen for Jesus Kristus.

Lige fra begyndelsen af pave Benedikt XVIs tjeneste som apostlen Peters efterfølger, har Den hellige Fader påpeget behovet for at genopdage troens vej for at kaste et stadig klarere lys på den glæde og fornyede entusiasme, som udspringer af mødet med Kristus. Han har især været ivrig efter at re-evangelisere traditionelt kristne lande, som i de seneste årtier er blevet stadigt mere sekulariserede – en opgave, som efterårets bispesynode og Troens År retter sig imod. Pave Benedikts apostoliske skrivelse ’Porta Fidei’ (Troens Dør) som introduktion til Troens År kan læses i en dansk oversættelse på *www.catholica.dk*.

Ledelsen i Kristi Legionærer udskiftes

Men krisen fortsætter.

Tekst: Lisbeth Rütz

ORDENSLIV Han fortsætter med skildpaddens hastighed – langsomt med ubønhørligt, skriver vatikanisten Sandro Magister på websitet *www.chiesa.espressonline.it.*

Ordene er møntede på kardinal Velasio de Paolis, der har fået fuldmagt fra pave Benedikt XVI til at sanere forholdene i den skandaleramte kongregation Kristi Legionærer. Den 16. februar udnævnte de Paolis den kun 36-årige tysker Sylvester Heereman til ny generalvikar for Kristi Legionærer. Heereman efterfølger p. Luis Garza Medina, den mest indflydelsesrige af grundlæggeren Marcial Maciels medarbejdere. Brasilianeren p. Deomar De Guedes Vaz er udnævnt til en anden toppost som rådgiver. De to var blandt de første til at distancere sig fra ordenens grundlægger, p. Marcial Maciel, der fra 2006 til sin død i 2008 levede i ”bøn og isolation” pålagt ham af pave Benedikt XVI. Siden slutningen af 40´erne har der været vedvarende rygter om, at Maciel var pædofil og levede et dobbeltliv, og i 2010 konkluderede Vatikanets undersøgelse af kongregationen, at Maciel havde ”levet et skrupelløst liv blottet for autentisk religiøs følelse”. De Guedes Vaz erstatter en af Maciels mest trofaste støtter p. Francesco Mateos Gil. Af den gamle ledelse indsat i 2005, da Maciel endnu var i live er kun fire tilbage. Også disse fire vil miste deres indflydelse, skriver Magister.

Også legionærernes lægmandsbevægelse Regnum Christi er i forandring. I 2010 havde bevægelsen omkring 70.000 medlemmer i ca. 30 lande. Den mest intense tilknytning til ordenen er tredje grad, hvor de 900 medlemmer – næsten alle kvinder – lever en ny form for gudviet liv i Kirken med en særlig kanonisk status.

Ca. halvdelen af de omkring 800 gudviede jomfruer – blandt andet generalassistenten Malén Oriol Muñoz har nu forladt kongregationen for i stedet at reorganisere sig under de stedlige biskoppers opsyn. n Kristi Legionærer blev grundlagt 1941 i Mexico City.

Dødsfald

KO´s mangeårige chefredaktør p. Willem Wuyts er død.

Læs nekrologerne side 5

21 teser om åndsfrihed

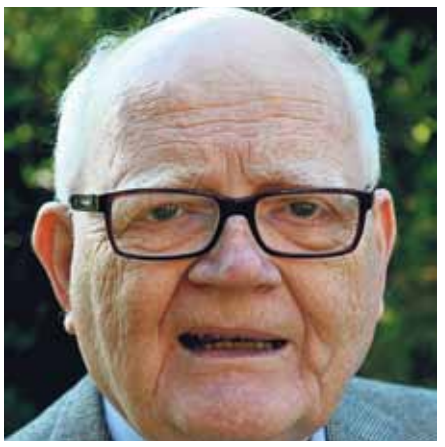

Erling Tiedemann er medforfatter til de 21 teser.

Læs mere på side 4

Rejser

Petter Becker- Jostes og Stig Holsting skriver om Taize´og kunstnernes Italien.

Læs mere side 8 og 9

Udviklingsarbejde

Nyt om Sankt Vincent Grupperne i Vietnam og Caritas i Uganda.

Læs mere side 12

Leder

Åndsfrihed:
En opgave for os alle

Gennem de senere år har vi i Danmark set, hvordan friskoler – herunder katolsk skoler – er udsat for et skærpet opsyn, kristne organisationer kritiseres for at søge efter kristne medarbejdere, og muslimer mistænkeliggøres og kontrolleres på mange leder og kanter. Samme tendens til indskrænkning af gruppers handlefrihed ses i flere vestlige lande, fx sagen om krucifikser i offentlige skoler i Italien, forbuddet i Storbritannien mod at offentlige ansatte (sygeplejerske, dommer m.m.) bærer religiøse symboler i arbejdstiden, og folkeafstemningen i 2009 om at forbyde minareter i Schweiz. Og senest har vi set herhjemme, at 38 procent af danske befolkning mener, at kirkesamfund bør tvinges til at vie homoseksuelle.

Åndsfrihed er blevet et aktuelt tema – især siden terrorangrebene i USA den 11. september 2001. Sagen diskuteres ofte heftigt i medierne, blandt politikere og blandt borgere. Men desværre ser vi i samfundet en stigende tendens til, at åndsfriheden bliver udfordret ved at der breder sig en ligegyldighed i forhold til værdien af dette vigtige frihedsprincip, og en tendens til at ville afgrænse sig og lukke andre ude på en række områder i samfundet.

Et netværk af kirkelige organisationer i Danmark, herunder repræsentanter for Den katolske Kirke, har derfor sat sig for at gøre åndsfriheden til en del af den offentlige debat. Det sker med offentliggørelsen af debatoplægget '21 teser om åndsfrihed', som man kan læse om i dette nummer. Teserne stadfæster åndsfrihedens betydning for meningsdannelsen i samfundet, uddannelsessystemet og demokratiets vilkår.

Med disse teser ønsker gruppen at henvende sig til danskere af enhver religiøs, politisk og ideologisk observans. Det sker, fordi gruppen er overbevist om, at åndsfrihed er afgørende for, at mennesker med vidt forskellige overbevisninger kan leve sammen på en anstændig måde. De håber samtidig, at debatoplægget kan blive et springbræt til at nå ud i den brede befolkning og til at råbe politikerne op gennem blandt andet debatarrangementer og en konference.

Åndsfrihed er ikke kun et værn om den individuelle frihed. Åndsfrihed er også en nødvendighed, hvis de forskellige holdninger i samfundet ikke kun skal tolereres, men også virke befordrende til at opbygge vores fælles liv i samfundet. I den forbindelse må man ikke glemme, at i Danmark er åndsfrihed den tænkning og praksis, der blandt andet ligger til grund for trosfriheden, skolefriheden, ytringsfriheden og forsamlingsfriheden, og den har desuden stærk hjemmel i Grundloven.

Gennem de senere år har vi i Danmark set en tendens til, at samfundet og især politikerne afgrænser sig efter 'flertalsdiktaturet' og herigennem er med til at undertrykke mindretals holdninger. Der er en udbredt opfattelse af, at den måde vi (læs: flertallet) handler og organiserer samfundet på, er den eneste rigtige. En sådan selvoptagethed indskrænker forståelsen af det rimelige i – og dermed også viljen til – at skulle tage hensyn til mindretal.

Selv om åndsfriheden i en del lande har meget ringere kår end i Danmark, fortjener spørgsmålet dog også hos os fornyet opmærksomhed, netop fordi en række enkeltsager tilsammen viser en tendens til begrænsning af åndsfriheden. Selv om teserne – som nævnt – er tænkt som et debatoplæg og derfor ikke kommer med konkrete løsninger på de aktuelle udfordringer, er det alligevel vigtigt, at vi diskuterer og – i mod og medspil med hinanden – søger en afklaring på, hvad åndsfrihed efter 11. september vil sige.

Åndsfriheden har taget mange år om at opbygge. Det tager kun få år at nedbryde den. Lad os derfor starte en debat om, hvordan vi bedst værner om den.

Niels Messerschmidt

En gruppe med forelægger Bernard Meuser i midten overrækker pave Benedikt de første eksemplarer af den nye katolske ungdomskatekismus Youcat. Foto: Dario Pizzano, Idea.de.

Ungdomskatekismus er verdens mest solgte katolske bog for tiden

Den dybe, men letlæste gule katekismus topper boglisterne verden over.

Tekst: Niels Messerschmidt

YOUCAT Den tyske udgiver og medforfatteren til Youcat, Den katolske Kirkes nye ungdomskatekismus, oplyser, at bogen for tiden er den mest solgte katolske bog i verden.

"De seneste opgørelser viser, at Youcat er solgt i 1,7 million eksemplarer på verdensplan. Den er en stor succes i næsten alle de lande, den er udkommet i", siger den tyske forelægger Bernard Meuser til nyhedsbureauet Catholic News Agency. "Således ligger bogen på førstepladsen over de meste solgte bøger i Spanien, den ligger nummer to i Amerika og den indtager førstepladsen i Tyskland, side om side med pave Benedikts seneste bog".

Idéen til den populære ungdomskatekismus går tilbage til 2006, da kardinal Christoph Schönborn af Wien og Bernard Meuser besluttede sig for at arbejde sammen om en ny katekismus, som kunne formidle Kirkens lære "på en måde, de unge kan forstå". I forbindelse hermed rådede kardinal Schönborn forelæggeren til, at "skulle man gøre noget for de unge, skulle man gøre det sammen med dem".

I løbet af de næste fem år samarbejde de med en række teologer, undervisere, præster og mere end 60 unge for at skabe 'Youcat', hvis navn er en forkortelse af 'Youth Catechism of the Catholic Church".

527 spørgsmål og svar om katolsk tro

Den karakteristiske, slanke gule bog, som blev udgivet op til Verdensungdomsdagen i Madrid i august sidste år, indeholder 527 spørgsmål og svar. De ledsages af talrige citater, billeder og illustrationer, herunder den nu så kendte lille 'tændstikmand' nederst på hver side, der vækkes til live, hvis man bladrer hurtigt gennem bogens sider.

"Jeg er overrasket over at de unge holder så meget af bogen", fortæller Bernard Meuser. "Vi har fået så meget ros fra unge mennesker og ja, de holder meget af 'tændstikmanden'".

Siden offentliggørelsen har mere end 21.000 personer desuden tilmeldt sig Youcats side på Facebook.

Findes også på dansk

Youcat er på nuværende tidspunkt udgivet på tyve sprog, herunder også på dansk, og den er i færd med at blive oversat til flere sprog. Bernard Meuser oplyser, at den i løbet af næste år vil blive udgivet på yderligere ti sprog, herunder på kinesisk og arabisk.

Et af pave Benedikts håb med bogen viser sig allerede nu at bære frugt. Bogen har nemlig resulteret i oprettelsen af utallige studiegrupper verden over; alene på Filippinerne har én af disse studiegrupper med mere end 12.000 deltagere.

I Danmark udgives Youcat af Ansgarstiftelsens Forlag og Katolsk Forlag. Den kan bestilles på *www.pastoral.dk* eller *www.katolskforlag.dk* og koster kr. 199,- inklusive moms.

Katolsk ordenssøster med til Oscar-gallafesten

En tidligere filmskuespiller – nu nonne – er portrætteret i en Oscar-nomineret film.

DOKUMENTAR En amerikansk abbedisse blandede sig med de mange festklædte filmstjerner, filminstruktører og kendisser, da årets prestigefulde Oscar-statuetter blev uddelt i Los Angeles sidste søndag i februar måned.

Filmen 'God is bigger than Elvis' var nemlig nomineret i kategorien 'Dokumentarfilm' og i filmen fortæller regissøren Rebecca Cammisa historien om den nu 73-årige benediktinerinde, der engang var filmstjerne i Hollywood og blandt andet spillede sammen med Elvis Presley, Anthony Quinn og George Hamilton. Filmens regissør, Rebecca Cammisa, har også en særlig relation til ordenslivet, idet hendes mor er tidligere nonne.

Dolores Hart arbejdede som skuespiller fra i slutningen af 1950'erne til starten af 1960'erne. Sin mest kendte rolle havde hun som 19-årig i debutfilmen 'Loving You', som hun lavede sammen med rocklegenden Elvis Presley. Herefter fulgte yderligere ni film, blandt andet 'King Creole' (1958), også med Elvis Presley, og komedien 'Where the Boys Are' (1960). I den monumentale filmbiografi 'Frans af Assisi' (1961) af Michael Curtiz spillede Dolores Hart den hellige Clara. To år senere og i en alder af 25 år besluttede hun sig for at forlade Hollywood og vie sit liv til Gud som nonne i benediktinerklostret Regina Laudis i Betlehem, Connecticut.

Op til Oscaruddelingen sagde Dolores Hart, at hun håbede at få lov til at gense filmakademiet fra dets bedste side. Selv bag klostermurene har hun altid følt sig forbundet med Hollywood, idet hun som den eneste ordenskvinde er medlem af prisjuryen bag Oscaruddelingen. Da hun blev optaget i benediktinerordenen forlod hun nemlig filmakademiet, men blev i 1990 atter optaget i akademiet.

Dolores Hart siger, at hun trods et tilbagetrukkent liv ikke er chokeret over nutidens film. "Vi tager imod gæster og taler med vore besøgende. Der findes intet i filmene, vi ikke allerede har mødt ved vores port. Hollywood afspejler samfundets problemer", siger abbedissen.

NM

Engang var hun stjerne i Hollywood, men selv om 73-årige Dolores Hart har været nonne i næsten 50 år, har hun fortsat visse relationer til filmindustrien.

Syv nye helgenkåringer undervejs

Syv personer bliver helgenkåret den 21. oktober i år.

HELGENER Pave Benedikt kundgjorde den 18. februar, at Kirken senere på året vil helgenkåre syv personer. Der er tale om to præster (fra Frankrig og Italien), to ordenskvinder (fra Tyskland og Spanien) og tre lægfolk, heraf to kvinder (fra Canada og Tyskland) og en kateket fra Filippinerne.

De nye helgener er henholdsvis:
Jacques Berthieu, født i 1838 i Polminhac, Frankrig. Han arbejdede i mere end tyve år som missionær på Madagaskar, hvor han blev myrdet i 1896 under en opstand mod de hvide. Han blev saligkåret i 1965 af pave Paul VI under 2. Vatikankoncil.

Den italienske præst Giovanni Battista Piamarta grundlagde kongregationen 'Den hellige Familie af Nazareth' (Congregatio Sacrae Familiae a Nazareth – FN) og en kongregation for kvinder, 'Herrens ydmyge tjenerinder' (Umili Serve del Signore). Han blev saligkåret af pave Johannes Paul II i 1997.

Maria Anna Cope, født den 23. januar 1838 i Heppenheim, arbejdede 35 år på øen Molokai på Hawaii med at pleje spedalske. Søsteren, der tilhørte den franciskanske tredjeorden, voksede op i New York som barn af tyske emigranter og blev kendt under navnet 'Moder Marianne af Molokai'. Hun blev saligkåret i april 2005.

Anna Schäffer fødtes 1882 i Mindelstätten i Bayern. Hun var syg i mere end 20 år og led af svære smerter. Denne mystiker korresponderede flittigt med et stort antal mennesker i religiøse spørgsmål.

Efter 1910 fik hun sårmærker på sin krop, der lignede Kristi sår. Hun døde i 1925 og blev saligkåret i 1999.

Den filippinske kateket, lægmand og martyr Pedro Calungsod, blev saligkåret i 2000 af pave Johannes Paul II. Han fødtes på øen Cebu og døde på Guam, der ligger i øgruppen Marianerne.

Kateri Tekakwitha, en nordamerikansk indianerkvinde fra grænseområdet af det nuværende USA og Canada, blev kendt under navnet 'Mohawkstammens lilje'. Hun døde tre år efter at være blevet døbt og blev i 1980 saligkåret af Johannes Paul II. Kateri Tekakwitha æres især i helligdommen i Kahnawake i Montreal, hvor hendes jordiske rester ligger begravet.

Den spanske ordenskvinde Maria af Bjerget Karmel, hvis borgerlige navn var Maria Carmela Sallés y Barangueras, grundlagde kongregationen 'Missionssøstrene af den ubesmittede undfangelse for undervisning' (Religiosas Concepcionistas Misioneras de la Enseñanza – RCM), der underviser kvinder. Hun blev saligkåret af pave Johannes Paul II i 1998.

NM

Den filippinske lægmand og martyr Pedro Calungsod blev saligkåret i 2000.

En almindelig dag i pave Benedikts liv

Han går aldrig i seng før klokken 23. Han beder dagligt rosenkransen, står op klokken fem om morgenen – og benytter en mobiltelefon, som kun hans nærmeste medarbejdere har adgang til.

Tekst: Niels Messerschmidt

PAVEN Der har i den seneste tid været flere skriverier om pave Benedikt XVIs skrantende helbred; nogle antyder endda, at Den hellige Fader har planer om at træde tilbage i nær fremtid. Sådanne rygter har intet på sig, forlyder det fra Vatikanet, der tilføjer, at i betragtning af pavens mange arbejdsopgaver, det omfattende mødeprogram og de årlige 4-5 udlandsrejser, er det helt naturligt, at paven har brug for at hvile sig. Pave Benedikt fylder jo trods alt 85 år den 16. april i år.

At Den hellige Fader ikke sparer sig på nogen måde, giver den italienske journalist Aldo Maria Valli os indblik i. I en artikel i online-avisen europaquotidiano.it giver han os et spændende indblik i en almindelig dag i pave Benedikts liv. Valli kalder ham for "en typisk tysker, en metodisk mand, der kan lide at organisere sin hverdag ned til mindste detalje efter en nøje fastlagt tidsplan".

Tysk systematik
Pave Benedikt starter dagen med at fejre messe i det pavelige kapel klokken syv. Det sker sammen med hans personlige sekretærer, fr. Georg Ganswein og fr. Alfred Xuereb. Pavens assistenter – Carmela, Loredana, Cristina og Rosella – der alle er lægfolk og har afgivet ordensløfter til Memores Domini-grenen af 'Comunione e Liberazione' samt pavens kammertjener, den 46-årige far til tre børn, Paolo Gabriele, deltager også i messen.

Etter messen spiser paven morgenmad klokken otte. Herefter trækker han sig tilbage til sit arbejdsværelse, hvor han arbejder til klokken 11. I arbejdsværelset står der altid et krucifiks på bordet og to telefoner – den ene er en mobiltelefon, som kun hans nærmeste medarbejdere kender nummeret på.

Paven kan lide at holde sig opdateret på nyhedsfronten og han læser tyske, italienske, engelske, franske og spanske aviser. Han bruger også denne tid på dagen til at læse og besvare forskellige breve.

Efter morgenens arbejde sidder paven typisk i møder med besøgende statsoverhoveder, ambassadører og andre repræsentanter. Disse møder holdes i det pavelige bibliotek på anden etage i det apostoliske palads og varer omkring to timer. Om onsdagene må disse møder dog vige pladsen for pavens generalaudiens på Petersplads.

Spadseretur på balkonen
Klokken 13.30 spiser Den hellige Fader frokost med sine to sekretærer. De har sjældent gæster til bords, og maden består af forskellige former for middelhavskost. Benedikt drikker aldrig vin til frokost, men altid appelsinjuice, skriver Valli.

Etter frokosten tager paven sig en kort spadseretur med sine sekretærer på balkonerne i det apostoliske palads – der er "udsmykket med citron- og appelsintræer og som har en pragtfuld udsigt udover Rom", som Aldo Valli udtrykker det.

Paven hviler sig i en times tid inden han klokken 15.30 igen bevæger sig hen til arbejdsværelset for at skrive taler, prædikener og forskellige dokumenter.

Han benytter ikke computer, men skriver alt i hånden. Teksterne bliver herefter skrevet af og oversat til de forskellige hovedsprog.

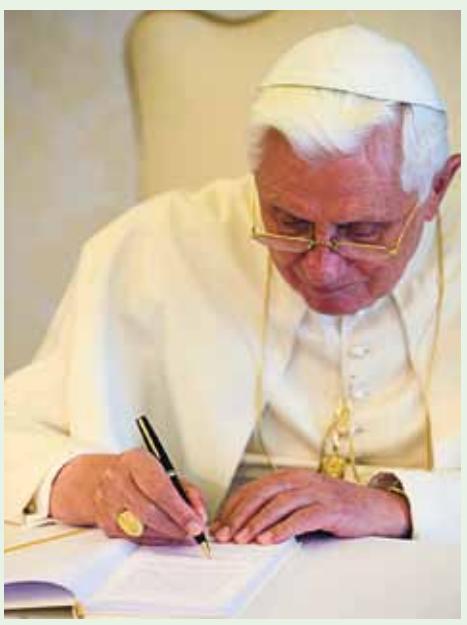

Pave Benedikt XVI i færd med at signere en bog – et af de mange gøremål i pavens 18 timer lange arbejdsdag.

Aldo Valli skriver videre, at paven er "en ekstremt omhyggelig" skribent, der foretrækker at "trække sig tilbage til sit arbejdsværelse for at skrive i fred og at have personlig kontrol over sine kilder ved at konsultere sit omfattende personlige bibliotek".

"Han går aldrig i seng før kl. 23"
Klokken 17.30 underskriver Den hellige Fader forskellige dokumenter, som er blevet forberedt af hans sekretærer, hvorefter han mødes med nogle af sine nærmeste medarbejdere, fx statssekretær Tarcisio Bertone og Vatikanets 'udenrigsminister' Dominique Mamberti.

Paven tager endnu en spadseretur, denne gang i Vatikanets haver sammen med sine to sekretærer. På turen bedes rosenkransen foran kopien af Lourdes-grotten.

Klokken 19.30 bliver der serveret en let middag, inden Benedikt atter trækker sig tilbage til arbejdsværelset og senere til det pavelige kapel.

"Han går aldrig i seng før klokken 23", skriver Aldo Valli. "Et bevis herpå er at stå på Petersplads på dette tidspunkt og så se, hvornår lyset slukkes i vinduerne i den øverste etage i det apostoliske palads".

På det tidspunkt lukker hele Vatikanstaten ned for natten med undtagelse af sikkerhedsvagterne og nogle få teknikere, siger Valli.

Råber vagt i gevær for åndsfriheden

Hvad betyder åndsfrihedens vilkår for vort demokrati? Og er den i disse år under pres?

Tekst: Niels Messerschmidt

TOLERANCE Vi står ved et afgørende vendepunkt. Det mener gruppen bag erklæringen '21 teser om åndsfrihed' som i slutningen af februar offentliggjorde teserne som et debatoplæg om åndsfrihedens vilkår i Danmark.

"Når vi fremlægger disse teser nu, skyldes det, at åndsfriheden efter vores vurdering er kommet under pres. Vi ønsker derfor at pege på, at åndsfrihed er en nødvendighed for at demokratiet ikke skal degenerere til 'flertalsdiktatur'", hedder det i erklæringen.

Siden terrorangrebene i USA i 2001 er en ny og afgørende begrænsende faktor for ånds- og religionsfriheden brudt frem i Danmark og andre vestlige samfund, nemlig frygten for terror. Denne frygt kommer nemt til at tjene som legitimation for at begrænse menneskers ret til at udtrykke deres mening. Det mener underskriverne af erklæringen.

En række enkeltsager (fx burka- og tørklædedebatten, debatten om klokkeringning, paraboler i ghettoer, det skærpede tilsyn med religiøse privatskoler, herunder også katolske skoler) og større tendenser (fx frygten for muslimer, ønsket om at forbyde religiøse symboler i det offentlige rum) har de seneste år afsløret et behov for en debat om åndsfrihedens vilkår i Danmark og andre vestlige lande; en debat, som mere konkret også handler om at sikre mindretals rettigheder, religions-, ytrings- og samvittighedsfriheden.

"I dag udfordres åndsfriheden ved, at der breder sig en ligegyldighed i forhold til værdien af dette frihedsprincip", hedder det således i erklæringen, og videre, at "i dagens Danmark ses også en tendens til at ville afgrænse sig og lukke andre ude på en række områder i samfundet".

Åndsfrihed er en nødvendighed

'21 teser om åndsfrihed' udspringer af et initiativ i efteråret 2010, hvor det lutherske-evangeliske Kristent Pædagogisk Institut samlede mere end tyve personer fra dansk kirkeliv for at drøfte åndsfrihed og for at formulere en fælles erklæring.

"Med disse teser henvender vi os til danskere af enhver religiøs, politisk og ideologisk observans. Vi er nemlig overbeviste om, at åndsfrihed er afgørende for, at mennesker med vidt forskellige overbevisninger kan leve sammen på en anstændig måde", siger den samlende figur i udarbejdelsen, Carsten Hjorth Pedersen, der er daglig leder af instituttet.

Teserne slår fast, at åndsfriheden er et afgørende begreb i dansk forståelse af demokrati og fællesskab, og at det har været et tydeligt pejlemærke i det danske samfund gennem det sidste århundrede. Begrebet er således helt centralt i Folkeskolens formålsparagraf og er beslægtet med FNs menneskerettighedserklæringer om fx retten til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed. Lignende frihedsrettigheder er også nedskrevet i den danske grundlov.

"Åndsfrihed er imidlertid ikke blot et værn om den individuelle frihed. Den er også en nødvendighed, hvis vore forskellige holdninger ikke blot skal tolereres, men skal virke frugtbart til at opbygge vores fælles liv i samfundet".

Tro og fornuft er to vinger

Katolsk Orientering har spurgt Erling Tiedemann, der er medforfatter til erklæringen, om baggrunden og behovet for at udsende de 21 tester. Kan det virkeligt passe, at åndsfriheden er truet i dagens Danmark?

"Ja, det mener vi, den er. Der finder en politisk korrekt tyring af folk sted, og vi ser, at der i den offentlige debat er problemer med at finde den rette holdning til fx indvandring og indvandrere", siger han: "Vi ser tilløb til at Folketinget vil lave love, der mere og mere griber ind i folks privatsfære. Men samtidig ser vi også flere politikere stå frem i dag og sige: 'Vi tog fejl!'".

"Men også andre tegn indikerer, at vi står ved et vendepunkt og er ved at genopdage åndsfrihedens betydning for fællesskabet og for demokratiet". Erling Tiedemann bruger også udtrykket 'paradigmeskifte' om denne udvikling og nævner renæssancen som et godt eksempel på et sådan paradigmeskift, hvor man genopdagede noget, som har været ved at gå i glemmebogen. Netop denne sans for at se traditionen i et nyt lys er en udvikling, han også genkender indenfor Den katolske Kirke.

"Sat på spidsen kan man sige, at hverken traditionalisterne eller de reformivrige indenfor Kirken har forstået, at man fornyer sig hele tiden ved igen og igen at få fat på det oprindelige. Det ligger også i ordet fornyelse – ikke, at det er noget nyt, men at man fornyr det, man har", siger han og citerer salige Johannes Paul II for i rundskrivelsen 'Fides et Ratio' at sige:

'Tro og Fornuft er ligesom to vinger, hvormed menneskeånden hæver sig for at udforske sandheden'. Altså, at den kristne tro er dybt fornuftig og rationel, og at den afspejler hvordan menneskelivet er. Derfor er der ikke noget underligt i, mener Erling Tiedemann, at man prøver at hive noget frem i lyset igen, som er ved at glide væk mellem fingrene på os og som i sit udgangspunkt er dybt kristent.

"Men åndsfrihed er på den anden side heller ikke noget, kristendommen udelukkende har monopol på", tilføjer han.

'Ateisme er ikke en neutral position'

Diskussionen om religionens rolle i det offentlige rum er i de senere år hyppigt blevet anfægtet af hårde sekularister, fx i sagen om mod krucifikser i offentlige skoler i Italien eller forbuddet i Storbritannien mod at offentlige ansatte (sygeplejersker og dommere) bærer religiøse symboler i arbejdstiden. Forholdet mellem stat og religion er da også et centralt punkt i de 21 teser. Her siges det, at "den offentlige forvaltning skal være neutral i forhold til borgernes overbevisning" (tese 12), men det siges også, at "offentlige myndigheder skal strække sig langt for at give mindretal mulighed for at udfolde sig i overensstemmelse med deres overbevisning" (tese 8).

Derfor er det også naturligt, at teserne berører forholdet mellem religiøse grupper og ateister, og her pointeres det, at "ateisme ikke er en mere neutral position end gudstro".

"De [ateisterne, red.] er jo lige så lidt neutrale i deres kritik af religionen. For intet menneske er jo neutralt. At vi har en sekulær stat betyder jo, at vi har en stat, der giver plads til religionen, men som ikke selv antager en religion. Religiøse mennesker har samme ret som ateister til det offentlige rum", mener Erling Tiedemann og tilføjer:

"At den danske stat understøtter Den lutherske-evangeliske Kirke betyder jo ikke, at der er en identitet mellem stat og kirke. I den henseende er staten ikke anti-religiøs, men a-religiøs. Den giver plads for religionen og understøtter også gerne det ud fra den betragtning, at det er noget, der betyder noget for mange mennesker og som også betyder noget for samfundet og for dens moral. Staten skal nok være sekulær, men den bør ikke optræde sekularistisk".

Udover at skitsere nogle af de udfordringer, åndfriheden står over for i vort samfund, kommer 'De 21 teser om åndsfrihed' ikke med konkrete løsninger på disse udfordringer. Der er som nævnt tale om et debatoplæg, som i sin natur også er beregnet til at kunne blive modsagt.

"Åndfrihedens og ytringsfrihedens væsen er jo at give plads til modsigelse", siger Erling Tiedemann og slutter med ordene: "Svarene på konkrete problemstillinger skal læserne af teserne selv komme med".

Læs mere om de 21 teser på hjemmesiden *www.åndsfrihed.dk*, hvor teserne også kan downloades i en dansk og engelsk version.

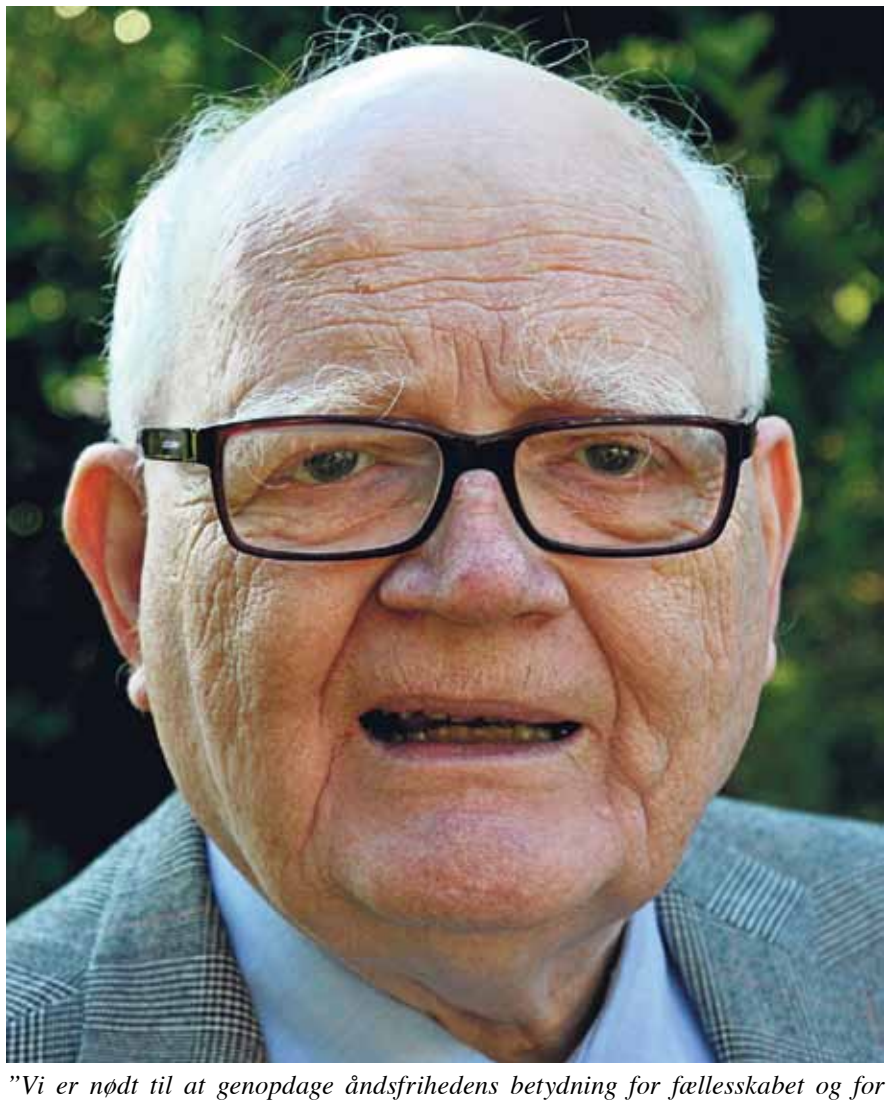

"Vi er nødt til at genopdage åndsfrihedens betydning for fællesskabet og for demokratiet", siger Erling Tiedemann, der er medunderskriver af de 21 teser om åndsfrihed.

> **"Der er mange tegn på, at vi står ved et vendepunkt", Erling Tiedemann**

Hvad betyder åndsfrihed?

"Åndsfrihed i et samfund betyder, at enkeltpersoner og grupper har frihed til at have deres overbevisning i religiøse, ideologiske og etiske spørgsmål, udtrykke denne overbevisning, formidle den og handle i overensstemmelse med den.

Åndsfriheden afgrænses af medmenneskets ret til samme frihed og indebærer en forpligtelse til at kæmpe for den andens ret".

'21 teser om åndsfrihed'

Altid tro mod kirken

Willem Wuyts in memoriam

Tekst: Knud Helsted Kluge

Pastor Willem Wuyts er død i en alder af 83 år. Han hørte til præmonstratenserordenen og kom fra abbediet Averbode i Belgien. Han virkede som præst i Danmark fra 1961 til 1998. Men han er nok mest kendt i bispedømmet for sit utrættelige arbejde som ansvarshavende redaktør af "katolsk orientering".

Han blev bladet første chefredaktør og fungerede som sådan i knapt 23 år – 458 numre og mere end 6.000 sider. Som det er de fleste bekendt kom "katolsk orientering" hver 14. dag svarede 20 numre om året. Bladet blev grundlagt af bispedømmets første pastoralråd 1970-74 efter månedlange drøftelser af katolsk presse. Den forudgående synode på Nyborg Strand i 1969 efterlyste en fri presse med åben debat og uafhængig nyhedsformidling.

Pastoralrådene var essentielle for Wuyts, der anså netop pastoralrådet for toneangivende for bladets linie. Derfor var "katolsk orientering" på rådets dagsorden mindst én gang fjerde år. Og det var da også et senere pastoralråd, der formulerede bladet retningslinier efter nogle turbulente debatter.

Bladet skulle være "et uafhængigt, informerende og opinionsdannende blad, der respekterer tidens pluralisme under rimelig hensyntagen til den meget sammen satte læserkreds". (Betænkning om den katolske presse, afgivet af pastoralrådets udvalg for det skrevne ord i 1971.) Uafhængigt i den stand, at bladet udgives uden forcensur af den kirkelige myndighed og på redaktionens ansvar, dog under den forudsætning, at redaktionen lever op til de krav om redaktionel og journalistisk redelighed, der kan læses om i officielle kirkelige dokumenter om presse.

På det tidspunkt udsendte biskoppen et månedligt brev til alle katolske husstande og pastor Wuyts redigerede et fælles sogneblad til 22 sogne. Samtidig havde man indset, at forgængeren "Katolsk Forum" havde en for dårlig økonomi, så det blev besluttet at udgive "katolsk orientering", som vi har kendt det siden.

"katolsk orientering" vil forsøge at bringe så meget som muligt af alt det, der lever og bobler og sprutter i verdenskirkens store stegepande på bordet i alle danske katolske hjem, så vor glæde ved at være katolikker rigeligt opvejer vor mindretalsfølelse", skriver Wuyts i sin første leder 1 (1/1975)

Og der blev lagt på stegepanden " artikler om kirken i Danmark, artikler af biskop Hans, reportager, børnesider, ungdomssider, kirkehistorie, artikler om kirken ude, Vatikan-skrivelser blev omtalt og kommenteret – i det hele taget stort som småt. Sammen med også afdøde redaktør Hans Jørgen Johansen kørte de et mangeårigt parløb med at skrive, redigere og layoute "katolsk orientering". Sommetider kogte det lidt voldsomt på stegepanden. Flere læserindlæg førte ofte til påstande om illoyalitet mod kirken og samtidig også debat om hvad et bispedømmeblad er, om det er biskoppens blad eller læsernes blad. Denne debat forstummede aldrig.

Wuyts siger selv i lederen om bladets pastorale linje efter en kritik netop om linien (ko 13/1987): " vi føler os forpligtet at bringe Det andet Vatikankoncils anliggender og beslutninger ud til menighederne . Koncilets vigtigste dokumenter efterlyser et nyt kirkesyn, hvor der er plads for debat og meningsdannelse, en helt ny økumenisk alvor, en radikal fornyelse af den stivnede liturgi, af ordenssamfundenes livsform og indsats, en ny tillid til det omgivne samfunds egen kompetence." Wuyts nævner videre emner som samvittighedsfriheden, option for de fattige, kirkeligt medieberedskab "om alle disse anliggender har vi forsøgt at informere læserne om uden at fortie de spændinger, koncilets nye kurs og modstanden imod den har skabt.

Og netop den vedvarende kritik mundede i november 1988 ud i, at der blev formuleret formelle retningslinier for "katolsk orientering". Retningslinierne præciserede stort set, hvad der havde været gængs praksis.

Biskop Hans L. Martensen i et interview i anledning af hans 30-årige virke som biskop (ko 9 1995): "..når du nu nævner "katolsk orientering", så vil jeg godt påpege, at en af de vigtigste udviklinger i min tid som biskop var, at "katolsk orientering" blev hele bispedømmets blad og sendt gratis ud til alle katolske husstande i bispedømmet. Selv om der også ind imellem har været nogen konflikter og spændinger, så vurderer jeg, at "katolsk orientering" i hele denne tid har haft en meget stor og positiv betydning i retning af, at katolikker kunne kommunikere indbyrdes og få besked om vigtige begivenheder i bispedømmet."

Jeg nåede selv at arbejde sammen med Willem Wuyts i 22 år, og selv om han var stædig lærte jeg ham at kende som et fintfølende menneske, der elskede kirken overalt på jorden. Hans loyalitet mod kirken og Vatikanet kom også fint til udtryk i 1989, da "katolsk orientering" sammen med Anders Baadsgaard (pressetalsmand i Danmark under pavebesøget) og ansatte i Vatikanet arrangerede en presserejse for 70 nordiske journalister og fotografer. Wuyts viste sig at være en fremragende talsmand for kirken, pavedømmet og Vatikanet. Flere journalister ved vore dagblade, radio og TV benyttede ham, når de skulle vide noget.

Willem Wuyts var ansvarshavende chefredaktør gennem 23 år "den længste periode for en chefredaktør i bispedømmets historie. I november 1997 skiltes hans og biskop Czeslaw Kozons veje på bladfronten. Biskoppen ønskede en anden og mere ukritisk holdning især i lederne.

For mere end 20 år siden fik han konstateret en sjælden for leukæmi, der ikke var nogen kendt kur for. Han fik eksperimenterede medicinske behandlinger og levede på lånt tid. I 1998 vendte Willem Wuyts tilbage til klosteret i Averbode, hvor han fik mange gode år.

Tak for mange gode og lærerige år sammen med dig – især med samarbejdet omkring "katolsk orientering".

Hvil i fred!

Knud Helsted Kluge
Din mangeårige redaktionssekretær

Pastor Wuyts sammen med daværende formand for Katolske Menighedsplejer Bente Nygaard Hansen (d. 2009)

Pastor Willem Wuyts O.Præm. in memoriam

Natten til askeonsdag, den 22. februar, døde Pastor Willem Wuyts på sygehuset i Diest i Belgien i nærheden af abbediet Averbode, hvorfra præmonstratensere i næsten 100 år er kommet til Danmark.

Selv om det er over 12 år siden, Pastor Wuyts rejste tilbage til Averbode, huskes han stadig i vort bispedømme, både i de menigheder, han har virket i, og – ikke mindst – som mangeårig ansvarshavende redaktør for "Katolsk Orientering."

Pastor Wuyts blev født i Herentals i Belgien den 26. august 1928. Han indtrådte i præmonstratenserabbediet Averbode i 1948 og blev iklædt den 12. september. Den 12. september 1950 aflagde han de første løfter. De filosofiske og teologiske studier foregik i abbediet.

Den 28. oktober 1954 blev Pastor Wuyts præsteviet i Averbode af biskop Josef Brems, selv præmonstratenser, og fra 1923 til 1938 apostolsk vikar for Danmark. De første år som præst tilbragte Pastor Wuyts i abbediet, hvor han blev ansvarlig for retrætehuset.

I 1961 kom Pastor Wuyts til Danmark og var indtil 1967 andenpræst i Vejle. Her blev han i 1967 sognepræst. I 1976 blev han sognepræst i Herning. Kapellet hér befandt sig i tagetagen i et hus. Det blev på grund af menighedens vækst for lille, og Pastor Wuyts gik i gang med at finde et nyt gudstjenestested. Valget faldt på en fabriksbygning i byens nordlige udkant. Her blev Sct. Peters Kirke indviet den 28. september 1996.

Fra 1975 til 1998 var Pastor Wuyts ansvarshavende redaktør for "Katolsk Orientering," et navn bispedømmets blad fik, da han tiltrådte. Det blev ved denne lejlighed relanceret i en ny form. Det tidligere "Katolsk ugeblad" var blevet afløst af "Katolsk forum, " og kæmpede med økonomiske vanskeligheder. Oplaget var lille; men det blev konstateret, at man for det dengang anvendte beløb kunne sende bladet gratis ud til alle katolske husstande som et 14-dagesblad. Det var dette koncept Pastor Wuyts overtog og førte ud i livet.

Willem Wuyts i samtale med nuntius Henri Lemâitre (1921 - 2003). Lemâitre var nuntius i Skandinavien fra 1985 - 1992.

Pastor Wuyts bestred opgaven som redaktør samtidig med embedet som sognepræst. For år tilbage blev Pastor Wuyts ramt af alvorlig sygdom, der betød længere indlæggelser og rekreationer. Han bevarede dog i vidt omfang kræfterne og et ukueligt mod og kunne trods sygdommen stort set varetage sine opgaver fuldt ud.

Ud over at lære godt dansk blev Pastor Wuyts også i høj grad fortrolig med dansk kultur og kom til at holde af vort land, og ingen kan være i tvivl om hans iver og engagement i præstegerningen.

I 1998 vendte Pastor Wuyts tilbage til Averbode, hvor han i 2004 fejrede sit 50-års præstejubilæum. Han besøgte også Danmark i 2006 i anledning af 10-årsdagen for indvielsen af Sct. Peters Kirke i Herning.

Han hvile i Guds fred.

”Hans øjne var smukke!”

Som 11-årig havde Marika Khitarishuili et syn af Jesus.

Tekst og foto: Ina Bach

SPIRITUALITET Når børn vidner om overnaturlige hændelser, bliver mange mennesker særligt berørte. Børns ligefremme og tillidsfulde facon kan få selv skeptikere til at lytte. Et par børn, som i de seneste år sågar har nået internationale mediers overskrifter, er vidunderbarnet Akine Kramarik fra Ukraine og Colton Burpo fra USA.

I Akianes tilfælde er der tale om en pige, som voksede op i et ateistisk miljø, hvor der ikke blev talt om Gud. Men som 4-årig begyndte Akiane at male skønne detaljerede billeder af Paradiset og Jesus Kristus, ud fra visioner hun påstod, hun havde fået fra Gud. Hele hendes familie er i dag troende. Hvad angår Colton Burpo, står bogen om hans nærdødsoplevelse for tiden på kristne bestseller lister. Bogen beretter om, hvordan den dengang 4-årige Colton under en operation i 2003 fik et kig ind i himlen, hvor han mødte Jesus og sågar en unavngiven søster, som var død i moderens mave, nogle få år før han selv kom til verden.

De af os, som i en moden alder er kommet til personlig tro på Jesus, ved, at det ofte er vidnesbyrd fra andre overbevisende kristne, der skaber nye kristne. Selv ved jeg, at jeg har brug for stadig at blive inspireret og styrket i min tro i en verden fuld af distraktioner. Derfor har jeg fået for vane at bede andre kristne, som jeg møder, om at dele deres historie med mig.

Marikas historie

Sådan gik det til at jeg stødte på en fantastisk historie fra en ung kvinde fra Georgien ved navn Marika Khitarishuili. Hun studerede dengang på en sprogskole ikke så langt fra mit universitet i Østrig. Der foregik noget udveksling, og hun og en veninde blev indkvarteret hos mig i et par dage. En aften fandt jeg hende alene ved et bord i min lejlighed, og jeg satte mig hos hende.

Marika lignede trods sine 22 år en ganske ung pige, og hun havde endnu lidt svært ved at udtrykke sig på engelsk. Vi kom til at snakke om Guds godhed, og hun stillede mig et uventet spørgsmål, med en overraskende naturlighed i stemmen: ”Har du set Jesus?”

Jeg måtte indrømme, at jeg ikke havde været så heldig. Jeg spurgte hende, om hun selv havde set ham. ”Ja” svarede hun, ”da jeg var barn”..

Nu, to år efter den inspirerende samtale, har jeg fået lov til at lave dette interview med Marika.

Marika, du er 24 år og kommer fra Georgien. Kan du fortælle, hvad der skete, da du var 11 år?

”Ja, men lad mig først fortælle, hvad der gik forud. Jeg kommer fra en by nær Tbilisi i Georgien. Mine forældre er stærkt troende katolikker. I sommeren 1998 var jeg to måneder på ferie i den landsby min mor kom fra. Der lå kun én kirke i den by, og den var ortodoks. På grund af stridighederne imellem den ortodokse og katolske kirke i området, kunne jeg derfor ikke komme til Messe. Det var jeg meget ked af og jeg savnede messen rigtig meget. Jeg var så glad, den søndag morgen, hvor jeg endeligt kunne komme til messe igen. Og jeg tror, at Gud så, hvor meget det betød for mig, og måske var det derfor det skete..”

Hvad skete der den dag?

”Den søndag morgen vågnede jeg glad op. Da jeg satte mig op i sengen, så jeg et fantastisk syn. Hinsides min seng var mit værelse forsvundet, og jeg så en stor lys mark omgivet af blå himmel. Midt på marken stod et stort egetræ, og over træet var der en trappe, som førte ind i en sky.

Da jeg så trappen, kom jeg til at tænke på det Gamle Testamentes beretning om Jakobs drøm i Betel, hvor patriarken så en stige, som gik op til himlen. Jeg så, at en person gik ned ad trappen. Det var, som om at han gik langsomt og hurtigt på én gang. Pludselig stod han allerede på marken ved træet.

Det var Jesus

Jeg vidste det var Jesus. Jeg havde set det samme ansigt på ikonerne i kirken, og jeg var ikke i tvivl.

Han kom hen til mig og spurgte: ”Kender du en bøn?”

Jeg svarede, at jeg kendte ”Fadervor”. Han spurgte mig, om jeg ville bede den sammen med ham. Så vi bad den sammen. Jeg så nogle andre børn på marken. Jeg ved ikke hvem de var. De legede og Jesus gik ind i midten af deres kreds og tog det mindste barn på armen. Han bad korsvejsbønnen med mig og disse børn, som alle var yngre end jeg. Jeg kunne ikke mærke tiden. Da vi havde bedt den 12. station, kom Jesus hen til mig.

Han sagde: ”Glem mig aldrig. Og jeg vil aldrig glemme dig”. Derefter forsvandt synet.”

”Hvordan så Jesus ud?” Spørger jeg, og ser op fra mine noter tidsnok til at se, at Marikas mund skælver, og at hun tydeligvis er meget berørt.

”Kan du forklare, hvorfor du bliver overvældet?”

”Det var så stort! Så betydningsfuldt for mig. Det står ligeså klart i min hukommelse, som om det var sket i dag”.

Marika tager en indånding.

”Jesus havde en langærmet hvid kjortel på. Hans hår var lysebrunt. Næsten guldagtigt. Jeg ved ikke om det var på grund af lyset. Der var fald i hans hår . Han havde et skæg, som var en smule mørkere end håret. Hans øjne var mellemblå og de var meget smukke. Hans ansigt var hvidt. Han var temmelig høj, måske 180. Da jeg, efter nogle år, så et billede af ligklædet fra Torino, genkendte jeg der hans træk”.

Delte du din oplevelse med nogen bagefter?

”Ja. Jeg sprang ned af trappen og råbte: ”Mor, mor! Jeg har lige set Jesus!” Men mine forældre troede ikke på mig. De troede jeg havde drømt. Min bedstemor troede på mig. Hun sagde, at da hun så mig på trappen, var farven i mit ansigt langt lysere end normalt. Hun talte med byens præst, om det der var sket, og han fortalte mine forældre at det forekommer, at børn har sådanne oplevelser. Derefter troede de på mig.”

Hvad har oplevelsen betydet for dig siden hen?

”Generelt føler jeg mig styrket og tillidsfuld. Selv hvis jeg ville, kunne jeg ikke benægte Guds eksistens. Jeg skal leve mit liv i denne verden, med dets udfordringer, men jeg ved, at Gud er der, og når jeg har et problem, for eksempel med praktiske ting, eller hvis jeg står overfor et vigtigt valg, sætter jeg mig hen i kirken og beder en rosenkrans. Når jeg har bedt, er jeg stille og venter på Guds svar. Hvis jeg ikke får et svar, så beder jeg én rosenkrans mere. Så kommer der altid et svar. Sådan gik det f.eks. til da jeg spurgte ham ang. min fremtid. Efter to rosenkranse fik jeg den solklare indskydelse, at jeg skal studere Bibelen, og nu forbereder jeg mig på at gå i gang med bibelstudier i Rom, hvor der er en rigtig god skole”.

Hvad lærte du af visionen?

”F.eks. fik jeg en klar følelse af, at bønnen Fadervor er et meget vigtigt grundlag i vores liv og tro. Og jeg fik en stor kærlighed til Guds Ord i Bibelen, og et ønske om at forstå det bedre og kende Jesus bedre igennem det. Jeg forstod også, at det er mindre væsentligt, hvilken kristen kirke man tilhører. Det vigtigste er, at man tror på at Jesus er Guds Søn.

Gud hjælper os altid. Men det er kun, hvis man beder, at man kan mærke hans ledelse i ens liv. Siden min oplevelse har disse ting stået klart for mig”.

> **”Da jeg så trappen kom jeg til at tænke på Det gamle Testamentes beretning om Jakobs drøm i Betel, hvor patriarken så en stige, som gik op til himlen. Jeg så, at en person gik ned ad trappen.**

Marika Khitarishuili

Tilbedelseskapellet i haven bag Sankt Nikolaj Kirke i Esbjerg.

Han venter på dig i tabernaklet…

Fakta:
Pilgrimshuset Tilbedelseskapel, i haven, Kirkegade 58, indgang gennem kirken.

Åben for alle fra onsdag 9.30 – fredag 17.00 (snart fredag til 24) Herefter udvides med tirsdag. Vil du være fast tilbeder, eller vikar, kontakt koordinator Karen Marie Kofoed Petersen 75 16 16 35 / 27 66 03 09.

Det er muligt for bedegrupper udefra at få et tidsrum for eksempel lørdag, hvor gruppen selv arrangerer sig, så der hele tiden sidder mindst én person ved Sakramentet. Menighedssalen kan benyttes til frokost, samtale og opholdsrum. Vi kan i mindre omfang være behjælpelige med eventuel overnatning.

Vi deler meget gerne vores begyndererfaringer, hvis andre menigheder ønsker at starte lignende projekter.

Tjek også *www.sanktnikolaj.dk*

Jeg er her, og jeg venter på jer…

Historien om tilbedelseskapellet i Esbjerg.

Tekst og foto: Karen Marie Kofoed Petersen

BØN I Skt. Nikolaj Kirke i Esbjerg har vi en vision. Vi har det store ønske at tilbede Jesus i det Hellige Sakramente dag og nat uden ophør. Denne vision er realiseret mange steder i verden, hvor menigheder er gået sammen om at dele ugens 168 timer og tage ansvar for en enkelt time hver. Dette kaldes ”evig tilbedelse”. Pave Benedikt d. XVI opfordrede i 2007 bispedømmerne og de lokale menigheder til at starte “evig tilbedelse”.

I Esbjerg startede vi 15. juni 2011 med 36 timer, udvidede til 48 timer og p. t. har vi 56 timer fra onsdag morgen til fredag aften, inklusiv de to nætter her i mellem. Vi har altså nået 1/3 af målet. Vi har en oplevelse af at være kaldede som menighed til denne tjeneste og som vores præst p. Benny Blumensaat for nylig sagde i sin prædiken, måske er vi ikke udvalgt fordi vi er noget særligt; men fordi vi har allermest brug for det...

Det lille hus i haven

For at realisere visionen har vi indrettet et lille tilbedelseskapel, som ligger i haven bag kirken. Selve haven og ”Pilgrimshuset” som vi kalder det, tilhørte oprindeligt Skt. Joseph Søstrene i tilknytning til Skt. Josef Hospital, men hørte for få år siden ikke med til kirken. Da der på et tidspunkt var planer om at bygge på grunden lige op ad kirken, håbede vi på at få lov til at erhverve haven og det lille hus, selvom det ville være lidt af et mirakel. Dengang gik en lille flok fra kirken syv gange rundt om grunden, mens de bad rosenkransen i håb om ”gennembrud”, som da Jerikos mure faldt. Ved samme tid havde kirken besøg af den kendte nonne Sr. Briege som opfordrede os til at give Gud det løfte at etablere ”evig tilbedelse” hvis vi fik haven. Også en anden gæst udefra, bibelskolelærer Gina Poulter, som har en profetisk nådegave, opmuntrede os, da hun gav os en profeti, hvori Jesus inviterer vores sogn til at komme og tilbede Ham i det Hellige Sakramente.

Oversat til dansk lyder profetien: ”Jeg indbyder flere mennesker til at komme og lovprise mig. Det er her, deres hjerter og ånd vil blive forenet til ét i mig. Det er her mit folk vil komme som ét foran mig.” ”Jeg byder dem velkommen til dette bøns og lovprisnings sted. Jeg indbyder dem til at komme og dele deres glæder og sorger med mig. Jeg er her og jeg venter på, at mit folk vil komme som ét.” ”I er mit folk og jeg elsker jer med en dyb, vedvarende kærlighed.”

Miraklet skete

Vi var flere, som længtes efter at realisere denne vision, især da miraklet skete og vi fik haven med det lille hus, men det syntes overmenneskeligt og urealistisk. Så mange timer og så få ildsjæle. Hvem ville komme til kirken og tilbede midt om natten? Vi trøstede os med at vi havde eukaristisk tilbedelse i kirken om morgenen før messen og i dagtimerne om torsdagen. Et par skærtorsdage lykkedes det også at våge natten igennem ved Sakramentet, men det var som at holde liv i nogle få gløder, mens man drømmer om et mægtigt bål.

Fødselshjælperen

Det store vendepunkt kom sidste forår, da vi fik besøg af en kvinde fra Venezuela ved navn Denise Eichenberger. Denise var i Holland for at hjælpe nogle menigheder med at starte “evig tilbedelse”, da hun via en dansk katolsk præst i Amsterdam hørte, at der måske var en dansk præst som kunne være interesseret. Hun kontaktede p. Benny Blumensaat, som tog imod hendes tilbud om at besøge menigheden i Esbjerg for at tale om sine erfaringer med “evig tilbedelse”. Denise kom og fortalte om visionen de kommende søndage, samlede en lille flok koordinatorer og videregav erfaringerne fra andre kirker. Hendes gå på mod smittede og hun blev projektets fødselshjælper.

Nu otte måneder senere har vi haft de første par stormøder, hvor vi har hørt vidnesbyrd fra de mange forskellige mennesker, som kommer som faste tilbedere hver uge. Fælles for alle er en glæde over at have denne time ”sammen med Jesus”. De som måske i starten så det som et ”offer” at binde sig til at komme en bestemt time hver uge - måske især vores nat-tilbedere, beskriver nu deres tid som en velsignelse, en gave, som de ikke ville bytte væk for alverdens rigdom. Mange føler en ubeskrivelig fred, når de sidder foran Sakramentet og flere har vidnet om bønnesvar. Vigtigst er nok en oplevelse af Guds nærvær.

Større samhørighed i menigheden

En sidegevinst ved denne form for tilbedelse, hvor menighedens medlemmer afløser hinanden på skift, er en voksende følelse af samhørighed. Vi ringer sammen, vikarierer for hinanden, bærer over med hinanden, hvis nogen kommer for sent til sin tid osv.

Flere har beskrevet denne følelse af at være med i et fællesskab. Vores flok af faste tilbedere kommer ellers fra mange forskellige lande og baggrunde og dækker et aldersspænd på 12-80 år! Vi har et par børn på 12 år, som sidder hhv. før og efter skoletid og ældre, som bliver efter morgenmessen.

Vi har folk, som kommer fra natarbejde tidligt om morgenen eller aftenarbejde til midnat. Vi har ægtepar som beder sammen når børnene er lagt i seng og travle mødre, som finder en stille tid midt om natten. Vi har vikarer og andre, som ikke kan binde sig til en fast time, men som kommer og tilbeder en stund så ofte som de har tid og mulighed for det. Alle sammen har vi det ene mål, at tilbede Jesus. Vi tilbeder Jesus, som er fuldt og helt tilstede i brødets skikkelse. Vi tilbeder Ham fordi Han er værdig al vor pris og fordi verden har brug for bøn.

Mother Teresa sagde om tilbedelse “Jesus har gjort Sig Selv til Livets Brød for at give os liv. Nat og dag er Han der. Hvis du virkelig vil vokse i kærlighed, så vend tilbage til eukaristien, vend tilbage til den eukaristiske tilbedelse.”

”Jeg ville væk fra travlheden”

23-årige Kamilla Golubowski tilbragte tre måneder af sit sabbatår i Taizé i foråret 2010.

Hvorfor tog du til Taizé?
Jeg havde været på ugelange ophold Taize i efterårsferien og har siden da været fascineret af stedet. Hver gang, jeg kom hjem, havde jeg en følelse af ikke at være færdig med stedet, og sådan er det stadig.

Jeg tog afsted for at finde ud af, hvad jeg vil med mit liv og for at finde mere tid til Gud og blive bedre til at lytte til Ham.

Har du en særlig oplevelse, som du husker, eller som har betydet noget for dig?
Ja, samtalerne med en søster en gang om ugen eller efter behov. I starten vidste jeg ikke hvad samtalen gik ud på, men som tiden gik, kunne jeg mærke, at jeg kiggede ind i mig selv, og jeg fik et rigtig stærkt forhold til søsteren.

Hvad forventede du at få ud af det, og hvad fik du rent faktisk ud af det?
Jeg ville væk fra travlheden. Taize giver mig en ro, man ikke kan finde i Danmark. Her kan jeg fordybe mig og lære at leve det simple liv. Stilheden er så fredfyldt og giver en helt anden energi til tanker og fordybelse. At være taget afsted til Taize er det bedste, der er sket mig, og jeg gør det helt sikkert igen, måske i nogle måneder i sommerferien.

Økumenisk åndehul for verdens unge

Det franske økumeniske kommunitet har gennem flere årtier hvert år tiltrukket mange tusinder unge fra hele verden.

Tekst og foto: Petter Becker-Jostes og Damir Jelic

TAIZÉ Ventetiden føles uendelig lang. Jeg er steget af TGV-toget fra Paris for flere timer siden, og bussen til Taizé kører ikke særlig tit på sådan en søndag. Da bussen endelig kommer, snegler den sig gennem det franske landskab, som lige så stille bliver opslugt af tusmørket.

Vejen til Taizé kan føles lang, men måske er det også godt, at det er sådan. For hvor mange af os mange tusinder unge, der hvert år lægger vejen forbi det lille økumeniske kommunitet det østlige Frankrig, er vant til en hverdag, hvor tingene går langsomt? I Taizé derimod river man en uge eller mere ud af kalenderen for at tilbringe tiden med bøn, sang og katekese sammen med de omtrent hundrede brødre fra knap 30 lande.

Taizé-kommunitets grundlægger, broder Roger Schutz (1915-2005). Foto: kjf-ausburg.de

Taizé blev startet i 1949 af den fransk-schweiziske protestant Broder Roger Schutz, der i 2005, 90 år gammel, blev slået ihjel under en gudstjeneste af en sindsforvirret rumænsk kvinde. Herefter blev den 57-årige tysker Broder Alois Löser kommunitetets prior.

Enkel dagligdag

Som besøgende er livet i Taizé simpelt. Kommunitetet ligger i udkanten af en lille fransk landsby, som har givet navn til kommunitetet, og består af en kirke, munkenes og søstrenes boliger og nogle bygninger til besøgende og til administration. Om sommeren bliver de besøgende indkvarteret i telte. Munkene står for katekesen og for at organisere det daglige arbejde, som de besøgende deltager i, for eksempel tømning af skraldespande eller opvask.

Men centrum i det daglige liv er bønnerne. Morgen, middag og aften samles de besøgende sammen med munkene i Forsoningskirken. Og selvom man ikke har været i Taizé, er der stor chance for, at man allerede har stiftet bekendskab med den væsentligste del af bønnen, nemlig de enkle, repetitive sange.

Klosterliv for unge

Hvad er det så, der gør Taizé til noget specielt? Bortset fra, at kommunitetet er økumenisk, er det også, at det er blandt de få klosterlignende fællesskaber, der retter sig særligt mod unge mennesker.

Da jeg selv besøgte Taizé en kold januaruge for nogle år siden, var det netop dette, som gjorde særligt indtryk på mig: At dele min kristne tro med andre unge fra hele Europa på min egen alder. Stedet har ikke den samme historie og tradition som mange klostre, men netop mødet mellem et moderne klosterliv og de mange unge gør stedet til noget meget specielt.

Et åndehul som Taizé er noget, rigtig mange af os unge har brug for. Så heldigvis tager det sin tid at komme dertil.

Læs mere om kommunitetet på www.taize.fr

Broderfællesskabet i Taizé er et økumenisk kristent kommunitet af mænd, som blev startet af den fransk-schweiziske protestant broder Roger Schutz i 1940: Foto: Damir Jelic

Også en pilgrimsfærd

Fra verdenskunsten i Firenze til de danske kunstneres Skagen.

Tekst: Stig Holsting

ITALIEN ”Også jeg var i Arkadien”. Med disse berømte ord indleder Goethe sin ”Italiensk Rejse” – bogen, hvor han skildrer sin dannelsesrejse til Støvlelandet i årene 1786-87. Selvom Arkadien oprindelig er navnet på en græsk provins, er betegnelsen blevet synonym med ”lykkelandet”, og det er netop i den mening, vi skal forstå Goethes brug af ordet. Og med ham mange andre – også denne beretnings forfatter.

For også jeg har været i ”Arkadien” – endda som mange andre adskillige gange. Nedenstående skal derfor ikke opfattes som noget enestående i al almindelighed, men alene være min personlige beretning. Så er man advaret og kan springe fra her. Mine oplevelser er alene mine og skal ikke måles op mod andres oplevelser og erfaringer. Enhver oplever på sin egen helt specielle måde – Goethe, for at blive lidt ved ham endnu – besøgte også Assisi, men alene for at se Minervatemplet og uden at skænke den hellige Frans mange tanker. H. C. Andersen nævner lige Assisi i forbifarten på vejen fra Perugia til Foligno.

Min første rejse til Italien skete i 1969 - med tog. Første stop gjaldt Firenze, hvor ødelæggelserne efter oversvømmelseskatastrofen i 1967 endnu var mærkbare. Ghibertis berømte bronzedøre i babtisteriet havde f.eks. lidt stor skade ved, at drivtømmer havde ligget og hugget i de skønne relieffer. Siden har jeg besøgt byen flere gange bl.a. for at besøge vores store landsmand Niels Steensens fornemme grav i kirken San Lorenzo. Men byens overvældende kunstskatte har også trukket voldsomt i mig som kunstner. De mange sanseindtryk, som man ikke kan undgå ved at bevæge sig gennem kunstsamlingerne overdådighed kan også få ubehagelige følger. Det kan virke så overvældende, at mange er blevet mentalt forstyrrede af at fordybe sig for grundigt heri. Det er et fænomen, man har forsket en del i. Man har kaldt syndromet op efter den franske digter Stendhal, som har prøvet det og skildret det.

Også jeg har mærket en snært deraf og kom ad omveje to gange til at medvirke i nogle filmoptagelser, som skulle skildre fænomenet dels i et københavnsk studie med en dansk instruktør og dels i en norskproduceret film i selve Firenze iklædt romersk antræk – bl.a. i Palazzo Pitti foran nogle af verdenskunstens ypperste mesterværker og i selskab med en ukrainsk skønhed, som kunne være trådt ud af et billede af Botticelli – hvad hun da også ved animationer kom til i filmen, hvor hun skulle spille rollen som den skumfødte Venus – dog i dette tilfælde tækkeligt påklædt. De sidste optagelser foregik på molerne ved Ponte alle Grazie på kanten af Arno. Man forstår sikkert, at mit forhold til Firenze og dens kunstskatte og måske Botticelli især er ret specielt.

Danske kunstnere i Civita d´Antino

Men kunsten har mange ansigter og udtryk. Firenzes kunstskatte er med rette verdensberømte. Men Italien er andet og meget mere end verdenskunst, skønt den er vanskelig at overse. I regionen Abruzzo øst for Rom ligger der blandt andre små bjergbyer den for dansk kunst engang så kendte Civita d’Antino. Den danske maler Kristian Zahrtmann ”fandt” byen engang i slutningen af 1880erne og gjorde den til sit italienske ”Skagen” sammen med andre af tidens navnkundige danske kunstnere. Men i 1915 endte al herligheden i et stort jordskælv, som i løbet af sekunder dræbte 30.000 mennesker i regionen. Den danske digter Johannes Jørgensen opholdt sig på den tid i Siena og blev straks sendt til katastrofeområdet som korrespondent for

”Metalsvinet” , som H. C. Andersen digtede om efter et besøg i Firenze. Vildsvinet sidder og spejler sig i sit fontænevand under Loggia Mercato Nuovo fra 1550.

københavneravisen Nationaltidende. På baggrund af dette besøg udgav han kort efter en lille bog om sine iagttagelser med byens navn som bogens titel.

I 2005 ønskede man i regionen at udsende bogen i en ny italiensk oversættelse i et samarbejde med Johannes Jørgensen Selskabet i Danmark, og samme år blev bogen præsenteret ved et arrangement på Det danske Kulturinstitut i Rom. Til stede var bl.a. borgmesteren fra Civita d’Antino, som inviterede mig til byen. Et besøg lod sig arrangere nogle få dage efter, hvor jeg så havde den gribende oplevelse at se stederne, som jeg kendte så godt fra Johannes Jørgensens lille bog og de danske maleres farveglade billeder. Det berømte motiv af trappen op til Zahrtmanns hus med mindepladerne for ham, som er malet af så mange danske kunstnere, måtte nu lade sig tegne endnu engang men mest gribende for mig var at se, at byen har hædret Johannes Jørgensen ved at navngive en lille piazzale efter ham som anerkendelse for hans lille gribende beretning, ligesom flere gader og pladser bærer navne efter andre danske

Civita D’Antino blev i slutningen af 1880’erne danske kunstneres italienske Skagen.

kunstnere. Det er ikke ofte, man oplever danskere mindet på den måde syd for Alperne.

Byen er siden jordskælvet blevet genopbygget undtaget det dominerende middelaldertårn, som endnu står som ruin. Andre huse står ganske vist også og forfalder, men det skyldes, at Civita d’Antino i dag lider under den almindelige affolkning, som præger mange af regionens små isolerede bjergbyer. Jeg traf byens aldrende præst, som sandsynligvis bliver den sidste i en uoverskuelig fremtid. Civita d’Antino er altså på det nærmeste ved at blive en spøgelsesby, og dens storhedstid var, da danske kunstnere skabte liv i de smalle gader og ved deres billeder kastede glans over folkelivet. Det er da heller ikke sært, at borgmesteren har bosat sig i en mere moderne anneksby for foden af bjerget tæt ved tog og motorvej. Men med bil lader det sig dog gøre at nå bjergtoppen med den navnkundige by.

Civita d’Antino – trappen op mod Kristian Zahrtmanna hus. (Tegn. S.H.)

Den store brogede flok vi se

Fra hellige dårer til kirkedoktorer.

Tekst: Lisbeth Rütz

I 1997 indledtes saligkåringsprocessen for ærkebiskop Oscar Romero (1917 – 1980). Ved siden af vægmaleriet med hans portræt ses flere citater af Romero – blandt andet dette: "Fra nu af tilbyder jeg mit blod for El Salvadors forløsning og opstandelse. Måtte mit blod blive frihedens udsæd" (marts 1980).

HELGENER Her i Norden sætter vi mange gange skin- foran hellig. Vi har svært ved at forstå gløden og intensiteten i helgenernes åndelige liv. Men hvem var de, hvad ville de, og hvad nåede de? Det kan man blive klogere på i "Helgonen - hjälter, martyrer, heliga dårer och andra" af den svenske religions- og kirkehistoriker Per Beskow, der har skrevet mere end 1.000 artikler om religiøse emner i den svenske nationalencyclopædi.

Mere end 300 hellige mænd og kvinder fra oldkirken til i dag – alle med billede – er med i bogen. Beskows bog bekræfter, at det tyvende århundrede var det blodigste af alle for de kristne. Totalitære ideologier kostede under den russiske revolution, den spanske borgerkrig og den anden verdenskrig mange kristne livet. Nogle af dem døde i helligheds ry - for eksempel Maria Skobtsova. Hun var russisk revolutionær og poet, men blev grebet af den kristne tro og flygtede til Paris, hvor hun resten af sit liv levede som nonne. Hun endte sit liv i Mauthausen, hvor hun frivilligt gik i gaskammeret i stedet for en dødsdømt jødisk fange. I dag æres hun i den ortodokse kirke som den hellige Maria af Paris. En anden martyr er den østrigske bonde Franz Jägerstätter. Han nægtede at være soldat, fordi nazismen var uforenelig med hans katolske livssyn. I 1943 henrettede nazisterne ham.

Ofte kan det være svært at sige, om man regnes for martyr af religiøse eller politiske årsager. Det kan være en af grundene til, at saligkåringsprocessen for ærkebiskoppen i San Salvador, Oscar Romero, trækker i langdrag. Romero blev regnet for politisk ufarlig af det daværende diktatur, men engagerede sig pludselig for menneskerettighederne i landet. Den 24. marts 1980 blev han dræbt af en krybskytte under en messe, hvor han prædikede om hvedekornet, der ikke bærer frugt, hvis ikke det falder i jorden og dør.

Både katolske og ortodokse helgener, saligkårede og personer, som er på vej til at blive det er kommet med i Beskows bog. Nok er de hellige en broget flok; men fællesnævneren er den samme. På dem alle passer ordene fra Galaterbrevet kapitel 2, v. 20. "Jeg lever ikke mere selv, men Kristus lever i mig, og mit liv her på jorden lever jeg i troen på Guds søn, der elskede mig og gav sig selv hen for mig."

Beskow påviser, hvordan helgenbegrebet har rod i Det nye Testamente og er kendt lige siden oldkirken. En helgen er et vidne.

I Kirkens barndom skal det tages helt bogstaveligt. Det kunne være dødsensfarligt at bekende sig til kristendommen. Mange kristne blev martyrer (det græske ord for vidne) og ofrede deres liv for Kristus.

Da kristendommen blev statsreligion, blev de kristnes tilværelse lettere; men nye farer lurede i den mere behagelige og kompromisfyldte hverdag. En ny type helgener kaldet bekendere kom til. De vidnede om Kristus ved selve deres måde at leve på. De fleste af de helgener, vi kender til, er mænd; men det skyldes ifølge Beskow, at kvinder til langt op i tiden levede en mere tilbagetrukket tilværelse og derfor ofte ikke var offentlig kendte.

Beskow inddeler sit stof i tematiske afsnit, der viser dybden og bredden i helgenbegrebet. Her er alt fra børn og hellige dårer til den politiske og kunstneriske elite. Paver og biskopper, kongelige helgener, prædikanter, missionshelgener, læger og portnere står side om side med visionære og ordensstiftere. Det vil nok overraske mange, at to af EU´s grundlæggere, Schuman og de Gasperi er kommet med. Blandt kunstnerne er Antonio Gaudi, der stod bag byggeriet af basilikaen La Sagrada Familia i Barcelona og levede sine sidste år som eremit i kirkens krypt. Der er også blevet plads til de mere spektakulære, specifikt katolske fænomener som hellige, hvis krop blev forskånet for forrådnelsen.

Der er simpelthen helt elementært spændende og dybt livsbekræftende at møde de 300 hellige i Beskows bog, men jeg savner dog de nye saligkårede Lübecker martyrer. Jeg savner også den nyttige alfabetiske ordforklaring af fagudtryk inden for området, som findes i Katolsk Forlags danske udgave af Donald Attwaters Katolsk helgenleksikon (1998). Men Beskows bog vil helt sikkert finde sin plads på hylden med opslagsværker ved siden af Donald Attwater og Niels Hansens Vore helgener fra 1917 om danske og islandske helgener.

Per Beskow: Helgonen – hjälter, martyrer, heliga dårer och andre. Arhos & Norma 2011. 398 sider. 293 svenske kr.

Vi lever af tegn

Fremragende og pædagogisk introduktion til 40 katolske tegn og deres bibelske rødder.

Tekst: Lisbeth Rütz

SPIRITUALITET Billeder og røgelse, lys og rosenkranse, vand og olie er mere end bare det vi ser, for lige som sakramenterne knytter de an til en usynlig virkelighed. Sakramenterne er givet af Kristus, men sakramentalierne er oprettet af Kirken, fortæller den amerikanske teolog Scott Hahn i bogen "Livgivende tegn", der nu er udkommet på norsk på Sankt Olav Forlag.

Scott Hahn er bibelteolog og professor ved Franciscan University of Steuberville i Ohio. Han har et stort forfatterskab om katolsk tro bag sig og beskrev i "Rome sweet home" sin egen og hustruen Kimberleys vej fra den presbyterianske til den katolske kirke.

"Livgivende tegn" beskriver i 40 korte kapitler, hvordan Kirken følger os fra vugge til grav med hellige tegn. Bogen sætter sig for at vise alle disse hellige tegns bibelske rødder. Tallet 40 er selvfølgelig også et tegn, for Israel var 40 år i ørkenen, Elias vandrede i 40 dage og 40 nætter gennem ørkenen til minde om Israels 40 år i ørkenen, og Nineves folk omvendte sig i 40 dage på grund af profeten Jonas forkyndelse ligesom Jesus fastede 40 dage i ørkenen i ørkenen og der gik 40 dage mellem opstandelsen og himmelfarten.

Hvert kapitel ser på tegnenes bibelske og historiske rødder og afsluttes med et meditativt afsnit fra forskellige store tænkere eller teologer inden for kristendommen. Røgelse og knæfald, vievand og votivlys er overfladisk og sværmerisk, siger den traditionelle lutheranske indvending. Nej, svarer Scott Hahn, der gerne vil vise, hvordan katolsk kristendom tager alle vore sanser i brug for at fortælle os om de guddommelige mysterier. Vi hører, ser, smager og lugter evangeliet (s. 167), og syns- høre- og talesans aktiveres, når vi beder rosenkransen. Vi ser evangeliernes scener for os, og følesansen tages i brug, når fingerspidserne berører perlerne (243).

"Livgivende tegn" er en solid, og meget pædagogisk indføring i en række fromme skikke, som hertillands er gået lidt i glemmebogen. Hvor mange ved for eksempel, at troen på skytsengle er bibelsk funderet? Josef og Maria blev hjulpet af en, Jakob kæmpede med en – ja selv nationer kan have skytsengle, fortæller Hahn, der overbevisende argumenterer for, at sakramentaliernes fornemste formål er at vise tilbage til de bibelske fundamenter for vores tro. Dele af bogen ville kunne anvendes for eksempel til konvertit- eller firmandundervisning. *Scott Hahn. Livgivende tegn. – 40 katolske skikker og deres bibelske røter. Oversat fra amerikansk: Signs of Life – 40 Catholic Customs and their Biblical Roots. St. Olav Forlag 2012. 287 sider. Pris: 329. norske kroner.*

www.katolskorientering.dk

Meditation til afsnittet om korsets tegn

Når du gør korsets tegn, så gør det rigtigt. Ikke en hastig, antydet bevægelse, hvor man ikke ved, hvad den egentlig betyder. Men et rigt korstegn.,, langsomt, stort, fra pande til bryst, fra skulder til skulder. Da føler du, at korset omspænder dig helt med både legeme og sjæl. Det sammenfatter dig, indvier dig, helliger dig…

Tænk på dette hver gang du gør korsets tegn. Det er slet og ret tegnet, Kristi tegn. Gør det rigtigt – langsomt, stort, med eftertanke. Så omfatter det hele dit væsen, din skikkelse og din sjæl, dine tanker og din vilje, dit gemyt, hvad du gør og ike gør. Ved dette tegn bliver alt styrket, understreget, indviet – i Kristi kraft og i den treenige Guds navn.

Romano Guardini
Det tyvende århundrede
Oversat fra norsk af Lisbeth Rütz

Vietnamesere i Aarhus ser tilbage

Vietnamesere i Aarhus forbereder mindedag den 30. april.

AARHUS I artiklen "Kim fra kiosken" fortæller Jyllandsposten den 14. 2. om Kim Huong Nguyen og hendes familie i serien Flygtninge.

I 1980 flygtede Kim sammen med fem af sine brødre fra Vietnam i en hjemmebygget båd. Et år efter kom hun til Danmark.

Men Kim har ikke glemt sit gamle land. Hun er meget politisk aktiv og kæmper for at skabe opmærksomhed om den miserable situation for menneskerettighederne i Vietnam, der ifølge Dansk Flygtningehjælp er blandt de ti mest undertrykkende lande i verden hvad angår ytringsfrihed, fortæller Jyllandsposten.

Kim er medlem af menighedsrådet ved den katolske Vor Frue Kirke i Aarhus og har tidligere været formand for den vietnamesiske forening i Aarhus.

Hun er en af de mange vietnamesere i Danmark, der med sorg mindes den 30. april 1975. Den dag kapitulerede Sydvietnams regering. Vietcongs tropper marcherede ind i Saigon, og Vietnamkrigen var slut.

Over en million flygtede. I slutningen af 70´erne og begyndelsen af firserne kom knap 4.000 vietnamesiske bådflygtninge til Danmark. De var stort set alle bådflygtninge og kom for de flestes vedkommende fra området omkring Saigon.

Mange af de 4.000 fik siden familiesammenført ægtefæller, forældre og børn. I dag bor der 2.500 vietnamesere og efterkommere i Aarhus.

I år vil den 30. april blive mindet i Aarhus ved, at vietnamesere og andre interesserede samles i Aarhus til fællesbøn. De vil fortælle om, hvad der sker i Vietnam lige nu, og der vil blive bedt både for dem, der døde under krigen og de politisk forfulgte, der nu sidder i fængsel. *LR*

Kim fra kiosken

Artiklen i Jyllandsposten den 14. februar 2012

Sankt Josef rækker Sankt Bendts Kapel op til Vorherre.

Håndsrækning til kapellet i Rudkøbing

Kalkmalerierne i Sankt Bendts Kapel bliver snart restaureret.

KIRKEKUNST Det er hårdt at være freske i Rudkøbing, skrev KO i nr. 17 sidste år. Birgitte Wests fresker, der er inspireret af tidlig italiensk kunst og brødrene Skovgaard, slår flere og flere revner på grund af den tunge trafik og asfaltarbejdet i Brogade. Skaderne er nu så store, at dele af freskerne risikerer at skalle af. Kapellet har længe været et stridens æble mellem Langelands kommune og den katolske kirke i Danmark. Ejendommen tilhører kommunen; men Den katolske Kirke i Danmark har en tinglyst brugsret til kapellet. Kommunen har tidligere tilbudt Ansgarstiftelsen ejendommen med kapellet og to udlejningsboliger for en krone. Men stiftelsen takkede nej med baggrund i skødets paragraf 10, hvor kommunen forpligter sig til at vedligeholde freskerne.

Derfor godkendte udvalget for teknik, trafik og miljø på et møde den 10. oktober sidste år, at kommunen betaler for restaureringen af freskerne. Man vil derefter gøre ejendommen klar til salg, så udgifterne til restaureringen kan dækkes ind. Istandsættelsen af kapellets kalkmalerier er nu overdraget til bevaringsafdelingen under Nationalmuseet. I følge bevaringsafdelingen er planen, at restaureringen vil finde sted omkring maj – juni.

LR

12 gode grunde til at gå i kirke

Dompropst Henrik Wigh Poulsen fra Folkekirken har skrevet disse 12 råd, som også kan inspirere katolikker:

1. Det Jesus fortæller dig, er ikke noget du kan sige dig selv. Derfor glemmer du det let. Og derfor skal du huskes på det med jævne mellemrum. En gang om ugen er meget passende.

2. Bekymringer og spekulationer har det med at tårne sig op omkring os, så vi ikke kan se klart. Når du går i kirke, føres du op på et højt sted, hvor du igen kan se langt.

3. Når du er kørt fast i daglige rutiner og de sædvanlige måder at gøre alting på, kan der pludselig komme en ny vej til syne, som fører dig nye og overraskende steder hen.

4. Døden er altings grænse. Men i kirken får du at vide, at det er den så ikke alligevel. Det er godt at høre. Især når du synes at tunge døre er gledet imellem dig og en, du mistede.

5. Du fylder meget i din egen verden. Alt for meget. I kirken hører du, at der står en anden lige ved siden af dig, som har brug for dig. Du hører, som en klog mand har sagt, at du ikke er hovedpersonen i dit eget liv.

6. En anden klog mand – vistnok hans bror – har sagt, at når vi går i kirke, er det ikke for at udvikle os, men for at afvikle os. Godt at vide, at vi IKKE skal kunne det hele og lidt til. Godt at vide, at det hele ikke afhænger af charme, selvtillid og lækkert hår. Godt at vide, at vi er gode nok, som vi er.

7. Hvor kan du ellers sidde til bords med Jesus selv? Hos ham - ved søndagens nadver - er der plads til alle. Også luderne, landsforræderne og dem, de andre ikke gider lege med. Mon så ikke også der er en bette plads til dig?

8. Du kan bruge dage på at fortælle dig selv, at du er en idiot, der ikke dur. Om søndagen kan du i en hel time, eller deromkring, høre en røst, der kalder på dig. En røst af en, der tror på dig, vil noget med dig - ja, ligefrem finder dig dyrebar.

9. Det går rigtig, rigtig hurtigt rundt omkring. Mængden af informationer fordobles nu ca. hver 18. måned. Ret meget når man tænker over det. I kirken gør vi stort set, som vi har gjort de sidste 2000 år. Det giver ro på.

10. Når du går og bilder dig selv ind, at du bliver snydt for både det ene og det andet, så er det godt og nyttigt at gå et sted hen, hvor du bliver gjort opmærksom på alt det, du dagligt får.

11. I gudstjenesten trænger du ind i et mysterium. Du får fingrene ned i nogle dybere lag og bliver en lille smule klogere – eller visere – hver gang. Det tager selvfølgelig tid. Men inde i kirkens rum har vi tiden for os.

12. Og så smager søndagsfrokosten bare meget bedre efter en gudstjeneste.

8

Fra Den Katolske Kirke Aarhus-Området, nr. 2 marts 2012

Fotoudstilling om pilgrimme

To fotoudstillinger på Esrum Kloster & Møllegård om pilgrimsrejser.

FOTOGRAFIER Pilgrimme og pilgrimsfærd er et oldgammelt fænomen. De kendes fra alverdens religioner, hvor formålet ofte er en religiøs rejse med et defineret endemål – og andre gange en spirituel rejse til det inderste af sjælen, hvor refleksion og selvindsigt er målet.

Pilgrimsrejser er højaktuelle i dag, hvor bl.a. El Camino de Santiago, pilgrimsruten gennem Spanien, årligt tiltrækker titusinder. En rejseform, som var kendt og dyrket især i middelalderens verden.

"Det er helt oplagt at præsentere en udstilling om pilgrimsrejsen på Esrum Kloster, som i middelalderen var blandt Nordens største klostre og centralt placeret i netværket af pilgrimsruter, og som sponsorerede rejser til pilgrimsmål over hele Europa og Mellemøsten", fortæller direktør Thomas C. Thulstrup.

Den ene fotoudstilling – Vejen til Santiago – af den danske fotograf, Tine Harden, stiller skarpt på den tusindårige pilgrimstradition på Camino de Santiago i Nordspanien. I den anden fotoudstilling – Pilgrimage – præsenteres den besøgende gennem mere end 50 fotografier for Østen mangfoldige åndelige dimensioner, set gennem fotografen Steve McCurrys linse.

Udstillingen åbner 1. april og løber frem til 25. november 2012.

NM

'Dreng ved Ganesh festival'. Pilgrimage: Fotos af Steve McCurry er arrangeret af the National Geographic Society.

Sankt Vincent Grupperne besøger børnehjem i Vietnam

Ordenssøstre driver børnehjem for fattige og retarderede børn.

Tekst og foto: Knud Kluge

UDVIKLINGSARBEJDE "Det var en stor oplevelse ved selvsyn at se ét af de projekter – et børnehjem for handicappede – som Sankt Vincent Grupperne har støttet nu igennem seks år. Børnehjemmet drives professionelt og de fysiske rammer er rigtig gode. Jeg fornemmede en god stemning på stedet, og fik et godt indtryk af de søstre der har viet deres liv for at hjælpe de handicappede".

Det fortæller formanden for Sankt Vincent gruppernes bestyrelse, Poul Skallerup, der for nylig under en ferie i Vietnam besøgte et af hjælpeorganisations projekter. Sankt Vincent Grupperne har siden 2006 støttet børnehjemmet i Ba Ria i Vietnam (ca. 120 km fra Ho Chi Minh City) drevet af "The Congregation of the Lovers of the Holy Cross of Ba Ria".

Prisniveauet i Vietnam er meget lavt i forhold til Danmark, så den støtte på 20-30 tusinde danske kroner om året, som ydes til børnehjemmet, kan søstrene få rigtig meget for.

Velordnede forhold

"Jeg blev bekræftet i, at der fortsat er stor behov for hjælp til driften af børnehjemmet og til hjælp til udvidelser af børnehjemmet, så endnu flere børn kan hjælpes", siger Poul Skallerup, der fortsætter:

"Da jeg ankom til Xuan Son og stod af bussen, blev jeg modtaget af en ung charmerende dame i blå skjorte, lange bukser og styrthjelm, der præsenterede sig som Sr. Mai Tram. Hun bød mig velkommen og bad mig stige op bagpå scooteren. Efter en kort køretur ankom vi til børnehjemmet, hvor jeg blev budt velkommen af søstrene. Der er for tiden seks søstre, der driver børnehjemmet.

Jeg fik en kort rundvisning i huset, der for tiden er børnehjem for 32 retarderede børn. Det er blandt andet børn, der er døve, stumme eller har haft polio. Børnehjemmet består af opholdsrum, soverum, værksted (blandt andet med symaskiner, som Sankt Vincent Grupperne har sponseret), skolelokale, toilet og køkken. Alt var rent og velholdt. De børn der kan magte det får tilbudt undervisning, og de større børn lærer fx at sy, så de kan ernære sig ved det, når de forlader børnehjemmet".

Søstrene oplyste, at børnenes forældre er fattige og derfor ikke kan betale for ophold på børnehjemmet. Derfor er man helt afhængig af tilskud udefra. Der er behov for yderligere kapacitet, da mange ønsker en plads til deres handicappede barn. Søstrene ønsker at købe eller bygge et større børnehjem til et beløb på 200.000 kroner.

Søstrenes ordenshus ligger tæt på børnehjemmet. Her bor der 43 søstre, som blandt andet driver en børnehave for over 200 børn. Børnehaven var indrettet i meget rummelige og velholdte bygninger med velplejede plæner og bede udenom. De har desuden en lille grisebesætning samt høns og kyllinger – begge dele til eget forbrug. Der var også en have med frugt og grønt.

Børnehjemmet i Ba Ria har for tiden 32 retarderede børn, hvoraf nogle er døve, stumme eller har haft polio.

Sådan støtter du

Sankt Vincent Gruppernes projekter kan støttes ved indbetaling til:
foreningsgirokonto: 3347-1097164
foreningens bankkonto: reg. nr. 3347
konto nr. 4130090079
Hvis bidraget skal tilfalde børnehjemmet skal indbetalingen mærkes 'Børnehjem Ba Ria'.

Gode nyheder fra Uganda

Det nytter noget, viser Caritas´ rejsebrev fra Uganda.

Tekst: Jan Lange

CARITAS Vi bringer her en varm hilsen og tak fra tusinde farmere (bønder) og deres familier i Uganda til alle bidragydere i Caritas Danmark. Vi har i en årrække hjulpet farmerne med bedre dyrkningsmetoder, talt med dem om at samarbejde som i andelsbevægelsen i gamle dage i Danmark, og at respektere alle mennesker og tale og lytte til hinanden.

Et kæmpe problem i Uganda er, at befolkningen vokser til det dobbelte på 26 år og at 50 % af befolkningen er under 15 år. Det medfører, at det er meget svært at få en uddannelse og arbejde.

Landet har også gennem de sidste 60 år været ude for flere borgerkrige og despotiske diktatorer. En del unge har derfor minder fra en tid, hvor de var børnesoldater. Gennem et af vores projekter, som bl.a. andet er kommet i gang gennem en donation på 1 million kroner fra Rockwoolfondet, lærer de unge at komme tilbage til en almindelig, men svær hverdag.

Projektet arbejder med drama, sang, musik, samtaler o.a. Det var betagende at se de tidligere vrede og utilpassede unge nu tale og argumentere foran en hel forsamling. Alt foregik i skyggen af store træer, hvor flere hundrede børn og voksne stod og lyttede og så, hvad der foregik.

Vi rejste sammen med vores biskop Czeslaw Kozon. Det var rigtig dejligt at få tid til at drøfte forskelligt og dele de fantastisk spændende indtryk med hinanden.

Caritas Danmarks generalsekretær Jan Sjursen var en uvurderlig guide. Han var som en fisk i vandet, hvad enten det drejede sig om alvorlige faglige drøftelser og møder, eller de mere officielle ting. Han fik dog det største bifald og klappen i hænderne, når han rejste sig og deltog i dansen med benspjæt og høje hyl. Alle er meget glade og lattermilde og nyder, når gæsterne deltager i løjerne.

Det mest fantastiske er – at det nytter noget. En farmer lærer at dyrke jorden økologisk og efter nye metoder. I løbet af kort tid får han eller hun, for mange farmere er kvinder, det dobbelte eller firedobbelte ud af deres arbejde. Mange af farmerne kunne fortælle, at de nu havde lært at lytte til hinanden, at samarbejde og måske som noget af det vigtigste, at de nu tjente så meget, at de selv kunne sende deres børn i skole.

Denne form for hjælp til selvhjælp, ser for os ud som en rigtig god vej at gå, når pengene skal have størst mulig effekt.

Resultatet af Caritas Danmarks samarbejde med Caritas Uganda og andre organisationer er, at mere end 100.000 har fået glæde af arbejdet, og at de nu er mere eller mindre selvhjulpne og endda hjælper deres naboer til også at blive selvhjulpne.

I sidste nummer af Katolsk Orientering har I set om Faste Indsamlingen 2012 og om indsamling til en majsmølle. I har også set mere om et nyt Afrikaprogram, hvor Danida har bevilget 50 millioner over 3 år til Caritas Danmarks arbejde i Uganda, Niger og Zimbabwe.

En varm rejsehilsen fra Jan og Kirsten Lange.

Det planlagte møde om Jan og Kirsten Langes rejseoplevelser med Caritas Danmarks projekter i Uganda er udskudt.

Tid og sted for et kommende møde vil blive bekendtgjort i Det sker i bispedømmet.

Udstillingen 'Omkring et krus'

Vejle Kunstmuseum viser for tiden udvalgte værker af den katolske kunstner Nis Schmidt.

'Efter nadver', 2009. Akryl. 30 x 30 cm.

KUNST I anledning af kunstneren Nis Schmidts 80-års fødselsdag viser Vejle Kunstmuseum frem til den 22. april i år udvalgte værker af den katolske kunstner. I museets omtale af udstillingen kan man læse følgende:

"Et lille emaljeret krus har ofte været hovedmotiv i Schmidts malerier. I hans samling af emaljekrus indgår såvel blå som gule og hvide krus – med hver deres spor af årenes slitage og derved hver sin "personlighed". Krusets placering i rummet, flere krus og deres indbyrdes placering, belysningen, skyggekastningen m.m. har tildelt kruset en eksistentiel og fortællende betydning. Ofte står det lille krus ensom på en lys flade mod en mørk baggrund, andre gange er der symbolik i antallet af krus og deres indbyrdes placering.

Det hedder videre, at der "altid et klart budskab i Nis Schmidts billeder. Tiden, forgængeligheden, spor af menneskelivet, kristendommens symbolik. Motiverne kan være gådefulde og mystiske", og at hans kunst kan opfattes som "et langt Credo" – et ord, Nis Schmidt ofte noterer i sine billeder. "Det grundlæggende i Nis Schmidts kunst, er kunstnerens faste tro på og overbevisning om, at det ikke er mennesket, der skal tilpasse sig verden og de moderne tider, men mennesket, der selv skal tage ansvaret for sin tilværelse".

Nis Schmidt har beriget mange af vores katolske kirker med glasmalerier, fx Skt. Norberts kirke i Vejle, Skt. Michaels kirke i Kolding, Skt. Pauls kirke i Sønderborg og Vor Frue kirke i Silkeborg. Han har også leveret skulpturer, kors og julekrybbefigurer til katolske kirker og skoler.

I forbindelse med udstillingen har Forlaget Jelling udgivet bogen "Nis Schmidt – med kors og krus", der er den første, større samlede præsentation af hans kunst.

KO vil anmelde bogen i et kommende nummer. *NM*

Forfærdelse og skam

Møde i Taastrup om bispedømmets forebyggelses- og beredskabsplan.

Tekst: John-Erik Stig Hansen

OVERGREBSSAGER Forfærdelse og skam har i årevis præget den katolske kirke verden over. Forfærdelse over de mange tusind seksuelle overgreb på børn og unge, som præster og ordensfolk har udført. Skam over den hemmeligholdelse, som kirkelige ledere har brugt til at skjule overgrebene med. Også i Danmark har vi i mindre format oplevet tilsvarende med konsekvenser for vores syn på os selv, vores kirke og vores troværdighed i det danske samfund. Men vi har lært en dyrekøbt lektie: aldrig mere!

Lørdag 25. februar i Taastrup kirkes menighedslokale samledes repræsentanter fra de øst-danske menighedsråd og deres sognes kateketer for at diskutere en omfangsrig forebyggelses- og beredskabsplan, som en lille gruppe bestående af Niels Engelbrecht, Hanne Gregersen og Erling Tiedemann har udarbejdet sammen med andre medarbejdere i bispedømmet. Planerne drejer sig om at forebygge overgreb på børn og unge ved bl.a. at sikre mental stabilitet og psyko-seksuel modenhed hos bispedømmets præstekandidater og etablere regler for samvær mellem voksne og børn i kirkelige sammenhænge.

Planerne drejer sig også om at fastlægge et beredskabssystem, så mistanke om overgreb altid får en ordentlig behandling med såvel politianmeldelse som kirkeretslig bedømmelse.

Diskussionerne på kurset var livlige, men der fremstod et ensartet indtryk af stor tilfredshed med det overordentligt grundige arbejde som planerne repræsenterer (> 100 sider!). Planerne er præget af en professionel seriøsitet og hæderlighed, som vil være en god hjælp for bispedømmets og de enkelte menigheders arbejde med at løfte kirkens troværdighed og sikre en kirkelig kultur i overensstemmelse med Kristi budskab om kærlighed og sandhed.

Link til plankomplekset: *www.katolsk.dk/beredskab.pdf*

Seminar om pilgrimsteologi

Den 6.-9. februar 2012 fandt et økumenisk seminar sted i Vadstena.

Tekst: Gert Brennalt

PILGRIM På seminaret i Vadstena deltog repræsentanter fra fire kirkeretninger: Den katolske Kirke, Baptistkirken (Vätternkyrkan), Pilgrimscentrum og Svenska Kyrkan samt Den ortodokse Kirke. Fra katolsk side var der indlæg fra Mariasøstrene fra Helliga Hjärtats kloster, Brigittasøstrene i Vadstena og biskop Anders Arborelius.

Temaet for seminaret var fodaftryk/fodspor, og forskellige pilgrimme talte om at følge i andres fodspor på gamle kendte pilgrimsruter i Norden og andre steder. Interessen for pilgrimsvandring er i vækst og der kommer hele tiden nye pilgrimscentre – for Danmarks vedkommende fx pilgrimscentret i Viborg og den danske klosterrute. Der udkommer i øvrigt en bog om den seneste gren af pilgrimsruten fra Roskilde til Vordingborg i foråret 2012. Der arbejdes en del på dette område og nye grene ventes efterhånden at blive etableret også fra de andre centre i Europa.

De syv nøgleord

Udgangspunktet for pilgrimsbevægelsen er den indre og ydre vandring, som alle kristne gerne skulle igennem, og selv i klostrene er der fokus på den indre vandring mod Gud. Pilgrimsvandring er et universelt fænomen, og Jesus, apostlene og ikke mindst den hellige Frans af Assisi og den hellige Birgitta er kendt for deres lange pilgrimsrejser.

Studier af Frans fra Assisis liv og gerninger har ført til 'pilgrimmens syv nøgleord: langsomhed, frihed, enkelhed, tavshed, bekymringsfrihed, at dele ud og spiritualitet.

Seminaret var opbygget som en vekslen mellem bøn, foredrag i en af de lokale kirker, workshops med foredragsholderne og personlige kontakter mellem alle deltagerne. Der var deltagere og oplægsholdere fra Skandinavien og fra Tyskland og Italien.

Det var et dejligt møde i venlig atmosfære og det hele sluttede med bøn og udsendelse. Seminaret blev dog ramt af to triste begivenheder: Dagen forinden var biskop Anders Arborelius faldet og havde fået et slemt brud på benet, og natten før var en fader på kun 34 år fra den menighed, vi holdt til i, død af uforklarlige årsager og efterlod sig ægtefælle og to små børn.

Der vil komme en bog med indlæggene og resume fra workshops senere på året.

Næste seminar holdes den 5.- 8. februar 2013 i Vadstena, Sverige, under overskriften: "Mer än bara gå" Sæt kryds i kalenderen eller hold øje med *www.pilgrimscentrum.se. Læs mere om Vadstena i næste nummer af KO.*

Birgittasøstrenes kloster var et af de steder, som husede deltagerne på seminaret om pilgrimsteologi.

Bogudgivelse om frodig katolsk kunstner

KUNST Som man kan læse her på siden, har Vejle Kunstmuseum for tiden en særudstilling om den katolske kunstner Nis Schmidt, der fyldte 80 år den 13. februar. Den runde fødselsdag markeres også med en gennemillustreret bogudgivelse 'Nis Schmidt – med kors og krus' fra Forlaget Jelling, hvor seks personer tilsammen tegner et nuanceret billede af kunstneren.

Ud fra et katolsk perspektiv er forstanderen for Løgumkloster Højskole, Vita Andreasens indlæg særligt interessant, fordi hun gennemgår Nis Schmidts mange krucifikser, skulpturer og glasmosaikruder, som en række katolske kirke og katolske institutioner herhjemme nyder godt af, og flere af disse opgaver findes gengivet i bogen.

Bogen 'Nis Schmidt – med kors og krus', der er den første, større samlede præsentation af Nis Schmidts kunst, kan – med museumsleder for Vejle Kunstmuseum, Nina Damsgaards ord – "medvirke til at sprede kunstnerens dybt humanistiske budskab og forståelse af, at intet er let og ligetil, idet alt kræver en indsats".

Bogen indeholder også en omfattende curriculum vitæ over Nis Schmidts kunstneriske virke og hans kirkelige arbejder.

'Nis Schmidt – med kors og krus', Nina Damsgaard m.fl, udgivet på Forlaget Jelling 2012, 96 sider, pris (vejl.) kr. 195,- inkl. moms. *NM*

Hvad skal man dog tro?

Alle paver har i deres tid som ledere af Kirken udsendt et større eller mindre antal encyclica'er - rundskrivelser - hvor de sammen med den øvrige ledelse har udtrykt Kirkens holdninger til aktuelle samfundsmæssige og religiøse forhold, som er oppe i tiden.

Disse tanker er særlig møntet på de troende, men tillige på alle jordens befolkninger.

Encyclica'er kan være kortfattede og klare, men ofte også komplicerede og ikke altid lettilgængelige for menigmand. På den måde viser Kirken imidlertid ledelse og engagement i modsætning til Folkekirken, hvor ingen kan udtale sig på kirkens vegne, og hvor alle i kirken uanset forudsætninger kan udtale sig endog uden hensyn til trosbekendelse.

Til de letforståelige og klare encyclica'er hører SPE SALVI facti sumus - i håbet er vi frelst, som Paulus siger til os (Rom 8,24). Alligevel kan rundskrivelsen for lægmand bringe forvirring og usikkerhed.

Her står der om menneskets selvransagelse (side 42-43): "Mennesket bør rense sine ønsker og håb. Det må befri sig for sine hemmelige løgne, som det fører sig selv bag lyset med: Gud gennemskuer dem, og konfrontationen med Gud tvinger én til selv at erkende dem. Hvem lægger mærke til uforsætlige synder? Rens mig for skjulte synder!, beder salmisten" (Sl 19,13). Og videre står der: "Den manglende syndserkendelse, den indbildte uskyld hverken retfærdiggør mig eller frelser mig, for jeg er selv skyld i min sløve samvittighed, i min uegnethed til at erkende det onde i mig."

Og i den Katolske Kirkes Katekismus (KKK) 1430 kan vi læse: "Uden hjertets omvendelse, den indre bodfærdighed er bodsøvelsen ufrugtbar og løgnagtig."

Men ifølge katekismussen er en synd en personlig bevidst handling, og videre står der ifg. KKK 1857, at en dødsynd er en synd begået i fuld bevidsthed og med overvejet samtykke.

Her opstår problemerne; hvordan kan synderne være både bevidste og ubevidste - ? Hvordan kan mennesket omvende sig fra noget, som det ikke har erkendt, og endnu værre, hvordan angrer man ubevidste synder? Kan en sådan bodfærdighed ikke føre til hykleri eller kaskoforsikringsmentalitet? Som troende har vi lært af Kirken, at troen har vi modtaget af Gud som en nådegave, vi er selv uden nogen fortjeneste. Men den hjælper os tilsyneladende ikke mod de uforsætlige synder.

Ole Dam, 2100 Østerbro

Svar til Ole Dams læserbrev: Hvad skal man dog tro?

Kære Ole Dam

Der er tilsyneladende en uoverensstemmelse mellem p. Benedikts rundskrivelse SPE SALVI og Den katolske Kirkes lære i al almindelighed, sådan som den formuleres i Den katolske Kirkes Katekismus. Men denne uoverensstemmelse er kun tilsyneladende.

Pavens tankegang er følgende: Det er ikke nok at ransage sin samvittighed for de synder, man er sig bevidst; man må også ransage sine skjulte holdninger, om de er syndige. Forklaring: Synd er altid konkrete syndige handlinger, der kan være mere eller mindre alvorlige. Men vores natur er siden syndefaldet syndig, dvs. har en tilbøjelighed til at handle forkert. Denne tilbøjelighed kan blive til syndige holdninger, hvis vi konkret synder – alvorligt eller mindre alvorligt – uden at angre den. Vores syndige natur forstærkes således i sin syndige tilbøjelighed, hvorved det bliver sværere at undgå syndige handlinger. Det er vi altså ansvarlige for, fordi vi ikke har gjort op med de synder, vi begår. Enhver kan således forstå, at skriftemålet er nødvendigt, når det drejer sig om alvorlige synder.

Paven opfordrer i sin rundskrivelse os til ikke at være blinde for disse syndige holdninger, at afdække dem og gøre op med dem – det er en del af det, vi forstår ved omvendelse. Men der er en anden problematik: Man kan godt have begået både alvorlige og mindre alvorlige synder og glemt dem, dvs. undertrykt dem. Man må ikke tro, at synder bliver "neutraliseret", fordi vi har "glemt" dem. Vi skriftefædre står ofte overfor denne kendsgerning. Hvis mennesket skal blive effektivt befriet for sine synder, skal alt frem i lyset. Og endelig er der den dagsaktuelle situation, som paven måske tænker allermest på: Mennesket definerer selv, hvad der er ondt og godt og kommer derfor til at begå alvorlige synder. Det er ofte en selvforskyldt blindhed, som legitimerer, at man handler uetisk. Det mest alvorlige eksempel er abortproblematikken. Ved lovgivning legitimerer man en overtrædelse af Guds bud med det formål, at mennesket kan foretage en abort med "god" samvittighed. En selvforskyldt blindhed gør, at vi lever på en livsløgn, og en livsløgn vil mange gange have katastrofale følger i retning af, at vi begår alvorlige onde handlinger uden længere at kunne indse det.

Generalvikar Lars Messerschmidt

Skt. Ansgar – en myte?

Når Katolsk Orientering 10. februar 2012 skriver, at Skt. Ansgar "bragte det glade budskab til Danmark", og biskoppen i sin prædiken på denne helgens festdag udtaler, at Skt. Ansgar "indledte troens æra i vort land", studser man som historiker. For det første eksisterede Danmark som land ikke på Ansgars tid, for det andet var der kristne i Jylland før Ansgar, og for det tredje foreligger der ingen udsagn om, Ansgar nogensinde har været i det, der senere blev til Danmark.

Dyrkelsen af Skt Ansgar var da også stort set ikke-eksisterende i dansk middelalder, for kun i Lund, hvor man i biblioteket havde et eksemplar af Adam af Bremens kirkehistorie, synes man at have festligholdt hans dag. Dyrkelsen er først kommet med de tyske præster efter 1849. Ligeså urimeligt er det i øvrigt at gøre ham til "Nordens apostel", for det eneste af de nuværende fem nordiske lande, han vides at have besøgt, var svenskernes.

Skal man tale om, hvem der først bragte kristendommen til Danmark, må vi snarere fokusere på hjemvendte vikinger og købmænd. Senere fandt der en organiseret mission sted fra Hamburg, der gik hånd i hånd med kejserens krav på herredømmet over Danmark, men trods den synes det især at være fra England og Frisland, at missionærerne kom. Det tog dog meget lang tid at gøre danskerne kristne, for så sent som i slutningen af 1100-tallet måtte Absalon foranstalte et korstog mod befolkningen på Lolland og Falster. At kristendommen blev udbredt ved sværdet gjaldt altså også for dele af vort land.

Kaare Rübner Jørgensen, 2000 F

Katolske unges konfirmation i folkekirken

Vi har mødt flere unge. der er katolsk døbt og ønsker at være katolikker, men er blevet konfirmerede i folkekirken uden at kende konsekvenserne af det.

Vi ville ønske, at KO ville bringe en artikel om, hvad deres situation ret faktisk er - og hvad de skal gøre, når de gerne vil forblive katolikker.

Marianne Meyer og Jean-Pierre Duclos, Sankt Laurentii Menighed Roskilde

Kære Marianne Meyer og Jean-Pierre Duclos

Som svar på jeres henvendelse til KO vedr. katolske unges kirkelige tilhørsforhold, når de er blevet konfirmeret i folkekirken, vil jeg henvise til bispedømmets bestemmelser om udmeldelse af og genindtrædelse i Kirken.

Citat: Sognepræsterne skal specielt være opmærksomme på de tilfælde, hvor et katolsk barn er blevet konfirmeret i folkekirken. En konfirmation i folkekirken etablerer ikke i sig selv medlemskab i folkekirken (jf. Note 1). En sådan konfirmation af et katolsk barn under 16 år kan ikke anses for at være en kirkeretlig gyldig udmeldelse af Den katolske Kirke, også selvom barnet måtte ønske det. I barnets egen interesse bør forældrene undersøge, om barnet ved konfirmation er blevet optaget i folkekirken (jf. note 2).

Medlemskab i folkekirken sker enten ved dåb, ved optagelse eller for mindreåriges vedkommende ved at opdrages i folkekirkens tro. Bestemmelse om optagelse i folkekirken for ugifte personer under 18 år træffes af forældremyndighedens indehaver, dog skal en person, der er fyldt 15 år give sit samtykke (jf. Preben Espersen, Medlemskab af folkekirken i "Dåb og medlemskab i folkekirken" s. 224-225).

2 Et barn, der er blevet konfirmeret i folkekirken, vil i den nuværende praksis automatisk blive registreret i den elektroniske kirkebog som medlem af folkekirken. Dette medfører retsusikkerhed og stemmer ikke overens med reglerne for opnåelse af medlemskab af folkekirken jf. Note 1.

Konklusionen er da den, at en ung katolik, der bliver konfirmeret i Folkekirken ikke automatisk bliver optaget i Folkekirken, da medlemsskab af denne iflg. Preben Espersen sker enten ved dåb, ved optagelse eller for mindreårige ved at opdrages i folkekirkens tro. Ved optagelse skal vel forstås en handling, hvorved en person frit og bevidst tilkendegiver overfor den rette myndighed i Folkekirken at ville være medlem af Folkekirken. Desuden skal den, der har forældremyndigheden, hvis barnet er i konfirmationsalderen, give sit samtykke, da en konfirmand typisk vil være under 18 år. Man kan ikke gå udfra som givet, at en ung katolik ved konfirmation tilkendegiver at ville tilhører Folkekirken, hvis det alligevel skulle være tilfældet, skal der også foreligge et samtykke fra forældrene. Men det er desværre en kendsgerning, at konfirmander automatisk bliver registreret som medlem af Folkekirken, hvilket vel må siges at stride mod Folkekirkens egne regler om optagelse. Jeg havde et eksempel herpå fra mange år siden. En katolsk kvinde ønskede at blive katolsk viet. Jeg opdagede, at hun var blevet konfirmeret i Folkekirken og spurgte hende derfor, om hun var konverteret til denne. Hun så forskrækket på mig og sagde, at hun blot var blevet konfirmeret sammen med sine skolekammerater, men fastholdt, at hun altid havde været katolik. Jeg bad hende kontrollere, om hun skulle være blevet registreret som medlem af Folkekirken. Det var hun! Jamen så må du melde dig ud for at få orden i tingene, sagde jeg; hvilket hun naturligvis gjorde.

Når katolske forældre kommer til mig med det problem, at deres barn ønsker at blive konfirmeret sammen med deres kammerater, drøfter jeg problemet med dem og spørge direkte: Skal jeres barn være medlem af Folkekirken. Hvis svaret er nej (hvad det som regel er), siger jeg, så må I tale med pågældende folkekirkepræst, om han er villig til at lade en katolik deltage i konfirmationen uden at betragte det som en konversion. Hvis han akceepterer det, er der ikke noget problem; hvis ikke, må I tale med jeres barn om problemet og sige nej, til at det bliver konfirmeret.

Lars Messerschmidt, generalvikar

www.katolskorientering.dk

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Knud Kluge, Ina Bach, Karen Marie Kofoed Petersen, Petter Becker-Jostes, Stig Holsting, Jan Lange, John-Erik Stig Hansen, Son Bui.
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 9.500 - Distribueret oplag 8.800
- ISSN 0902-297X

Det sker i bispedømmet

Marts

Fredag 9. kl. 18.00-19.30: "Åben dør", personlig forbøn og vejledning v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl., Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh.
Inf.: 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Onsdag 14. kl. 15.30: Bibliotekets fødselsdag. Professor Brian Patrick McGuire præsenterer sin nye bøg, "Hjælp mig Herre", hvori han følger bønnens udvikling fra Augustins bekendelser til Jean Gersons bønner i 1400-tallet. Derefter forfriskninger. Gratis, ingen tilmelding. Sted Sankt Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V

Onsdag 14. kl. 19.00-21.00: Sakramental tilbedelse, lovsang, stilhed, personlig forbøn og samtale. V/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Jesu Hjerte Kirke, Kbh.
Inf.: 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Søndag 18. kl. 11.30-14.00: Basar i Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade, Kbh. Formål: solidaritet med Tro og Lys i det sydlige Afrika. Indslag om Tro og Lys' historie

Mandag 19. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Torsdag 22. kl. 19.00-22.00 "Hvad gør Caritas Danmark i Uganda?". Sankt Therese Kirke, Hellerup - **AFLYST**

Søndag 25. kl. 14.30: Foreningen "Vi er også Kirken" (VEOK) afholder sin årlige generalforsamling i Medborgerhuset, Danasvej 30B, Frederiksberg. Alle er velkomne, også ikke-medlemmer.

Lørdag 30. kl. 19.00-ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse, særligt for aborterede og ufødte børn v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirke, Kbh. Skriftemål fra kl. 18.00.
Inf.: 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 31. kl. 14.30-16.30: Sct Andreas og Sct Therese menighed. Temalørdag i kantinen, Bernstorffsvej 56: "Padre Pio og lidelsens mysterium" v/ forfatter Lissie Lundh.

April

Torsdag 12. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, Kbh. for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en medarbejder, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Trørødhus legat

uddeles til katolske pigers ferieophold under katolske forhold.

Ansøgning sendes til DKKF's landsleder Birgit Clausen, Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet.

Ansøgningen skal være landslederen i hænde senest 15. april 2012

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

PÅSKEREFUGIUM 2012
Torsdag den 5. april kl. 14:00 - søndag den 8. april kl. 13:30 - eller mandag den 9. april kl. 13:30
Påskens rige liturgi vil være dagenes hovedindhold.
Desuden lægger dagene op til stilhed og ro samt socialt samvær og dejlige spadsereture i have, park og skov.
Praktisk leder: Lis Jacobsen
Pris kr. 1.565,00 / 1.770,00

FAMILIEUGEN 2012
Søndag den 8. juli - lørdag den 14. juli.
Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber.
Tema: Børn og tro
Hvad er børnenes indgang til tro - i kirken, blandt venner, i skolen, i hjemmet, i fortællingerne og i naturen?
Findes troen også i de sociale medier
Udflugt, værksteder, grillaften mm.
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Voksne kr. 1.950,- børn 8-15 år kr. 1.070,- børn 3-7 år kr. 535,-

MAGLEÅSUGEN 2012
Mandag den 6. august - søndag den 12. august.
En uge for seniorer i dejlige omgivelser.
Tema: Næstekærlighed.
Foredrag, musik, litteratur og kunst.
Samvær i troen men også udflugt, film og grillaften med gæster.
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2.830,-

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf.: 45810715 - www.magleaas.dk

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hjælp der gavner
www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Rettelse

I Katolsk Orientering nr. 4 er angivet forkert start af sommertid. Overgang til sommertid er natten mellem 24. og 25. marts.

KO beklager fejlen.

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

www.katolskorientering.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 7, som udkommer

fredag den 13. april 2012

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 19. marts

Venlig hilsen
Redaktionen

www.catholica.dk
- et katolsk tidsskrift på internettet

Når en neoliberal kardinal advarer mod mytedannelse

Kardinal Walter Kasper advarer mod at gøre koncilet til et sted, hvor alle finder deres egne projekter og ønsker. Kirkens fremtid er at være "en kreativ minoritet", siger han.

Tekst: Giacomo Galeazzi, journalist og vatikanist

KOMMENTAR Med 2. Vatikankoncil, som har 50 års jubilæum i år, "er Kirken tilbage på sporet": Det påpeger den progressive kardinal Walter Kasper, men tilføjer, at "det er nødvendigt at kigge nærmere på begrebet 'fornyelse' for en korrekt fortolkning af koncilet". Derfor siger han 'nej' til 'myten' om koncilet, fordi Kirken vil stå overfor en fremtid som en "kreativ minoritet". Derfor har den brug for et nyt åndeligt forår.

Den 26. januar blev der på det økumeniske Centro Pro Unione-center i Rom præsenteret en bog med titlen 'Den katolske Kirke; dens essens, virkelighed og mission'* skrevet af den tidligere præfekt for Det pavelige Råd for fremme af kristen enhed. Angående Kirkens fremtid ser den tyske kuriekardinal en anakronisme i at bevare strukturerne som "Folkets Kirke", idet han deler historikeren Arnold J. Toynbees opfattelse af, at i særligt vanskelige situationer i menneskehedens historie, er det altid de kvalificerede og kreative mindretal, der har fundet en vej ud af kristendommen og som flertallet senere har fulgt.

Som økumeniens minister under Johannes Paul II og nogle år under Benedikt XVI, har normalt også været vant til – i forbindelse med de store spørgsmål om Kirkens reform – at afvige en smule fra den romerske kuries institutionelle linje. Han er en af de kardinaler, som har størst indflydelse i kurien.

I den tyske kardinals analyse af krisen i Kirken forsvinder idéen om Kirken som helt forankret i folket – en idé, der har spillet en store rolle i historiens løb og har ydet sit store bidrag – ikke, når den stilles overfor nutidens pluralistiske situation.

Men den kan ikke være en fremtidig model for Kirken i det 3. årtusinde. "Oplevelsen af Vatikankoncilet var for mig en meget virksom kirkelig erfaring og et fast referencepunkt – husker Kasper. Overraskelsen var stor, da pave Johannes XXIII annoncerede koncilet den 25. januar 1959. Det var en betagende, spændende og interessant tid, som unge teologer ikke kan forestille sig i dag. Vi oplevede hvordan den ærværdige gamle Kirke viste en ny vitalitet, da den smække sine døre og vinduer på vid gab, og trådte ind i en indre dialog og i en dialog med andre Kirker, andre religioner og den moderne kultur".

Det var en Kirke, der havde fundet tilbage på sporet; en Kirke, der ikke afviste eller fornægtede sin gamle tradition, men forblev trofast og alligevel skrabede belægninger væk og prøvede at forny traditionen, gøre den levende og frugtbar i dens rejse ind i fremtiden.

Fortsættes nedenunder ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 5
9. marts 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering
ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST
POST PP DANMARK

▲ *Fortsat fra oven*

I sin læsning af koncilet var Kasper som fortolker i årene under Wojtyla-Ratzinger en intelligent modvægt indenfor den romerske kurie. "Jeg har altid været overbevist om, at koncilets seksten større dokumenter, som en helhed, er Kirkens kompas for dens rejse ind i det 21. århundrede – understreger Kasper.

Det andet Vatikankoncil er ofte blevet omtalt som Kirkens koncil om Kirken. Kirken, som har været på rejse gennem historien i 2.000 år, blev under dette koncil mere bevidst om sin essens i kraft af hvordan den indtil da havde levet og handlet".

Allerede i sin åbningstale den 11. oktober 1962 sagde Johannes XXIII, at koncilets opgave var at bevare den kristne læres hellige arv i dens helhed og uforfalsket, og at undervise i den på en effektiv måde. Paul VI sagde det samme den 21. november 1964, i forbindelse med den højtidelige kundgørelse af den kirkelige konstitution Lumen Gentium og det økumeniske dekret Unitatis Redintegratio. Han sagde: "Denne kundgørelse ændrer grundlæggende ikke noget ved det traditionelle doktrin. Hvad Kristus har villet, vil vi også. Det, der var, eksisterer fortsat. Hvad Kirken har undervist gennem århundrede, underviser vi også. Kun, hvad der tidligere var antaget, gælder nu eksplicit; hvad tidligere var usikkert, er nu klart; hvad der blev formidlet, diskuteret og til tider skændtes om, er nu blevet klart formuleret".

Koncilets fascination og spænding er siden forsvundet. "Tidspunktet er kommet til en nøgtern overvejelse af de faktiske omstændigheder, dels en kritisk vurdering af koncilet og især efter-konciliære begivenheder – indrømmer kardinalen. En ny generation er siden kommet til for hvem koncilet er en fjern begivenhed og hører en anden tid til – en tid, hvor de endnu ikke var født og som de ikke havde personlige relationer til, sådan som min generation havde det. Denne nye generation må møjsommeligt forklares, hvad der skete dengang og herigennem nære dens entusiasme. Til dette har vi brug for en solid hermeneutik af koncilet".

Vi har bestemt ikke brug for en myte om koncilet, hvor "alle finder deres egne projekter og ønsker". Ifølge Kasper bør en relativ præcis fortolkning af koncilsteksterne ske i henhold til de universelt gældende regler for teologisk hermeneutik. I den forbindelse må vi ikke adskille "den såkaldte virkelige eller påståede ånd bag koncilet fra koncilets tekster", men udlede koncilets ånd fra dets historie og dets tekster. Koncilsteksterne skal forstås i lyset af koncilets historie og i lyset af de ofte kontroversielle diskussioner i dets forløb. Så vi er nødt til at fortolke hver eneste formulering i hele komplekset af koncilsteksterne og ved at gøre sådan tager vi hensyn til det iboende hierarki mellem koncilets forskellige dokumenter.

Kardinal Walter Kasper slår til lyd for en solid hermeneutik af koncilet. Foto: enroute.umc-europe.org

Ifølge Kasper må koncilet også genfortolke de konciliære tekster i lyset af kilderne, som koncilet selv var bundet af og som det hentede rigeligt fra". For at opnå en passende hermeneutisk balance er det vigtigt at lægge mærke til modtagelsen af de konciliære udsagn, som findes i Kirkens lære og liv efter koncilet. "Korrekt forstået er modtagelse [af koncilets lære, red.] ikke en mekanisk tilpasning, men en levende kirkelig proces under ledelse af Helligånden, som sker i doktrinet og i hele Kirkens liv – bemærker kardinalen. I den efter-konciliære periode har erfaringen af hele koncilets historie fundet sit efterspil. Polemikken omkring definitionen følger altid med polemikken omkring modtagelsen af den".

Allerede i løbet af Andet Vatikankoncil blev der dannet to fraktioner, der snart blev kaldt hhv. "konservative" og "progressive". Disse begreber havde oprindeligt en anden betydning end de fik efter koncilet. "De, der dengang blev kaldt progressive, var faktisk konservative, der ønskede at genbekræfte den største og ældre tradition indenfor Den hellige Skrift og kirkefædrene, mens de, der dengang hed konservative, var ensidigt opsatte på den post-tridentinske tradition fra tidligere århundreder – pointerer Kasper. For at tage hensyn til de berettigede krav fra begge parter og på god konciliær vis at opnå den bredest mulige konsensus, var der i mange tilfælde nødvendigt med kompromisskabende formuleringer; også dette er et fænomen, der ikke er nyt for dem, der kender til koncilernes historie".

Kardinal Kaspers ord har stor indflydelse indenfor kurien. Da Troslærekongregationen i 2000 udgav den dogmatiske deklaration Dominus Iesus for at gentage det helt unikke ved Jesus Kristus for alle menneskers frelse, var det fortsat kardinal Walter Kasper, der stod i spidsen for de økumeniske relationer og som sagde, at "visse formuleringer i teksten ikke er lettilgængelige for vore partnere". Blandt dem jøderne. Joseph Ratzinger, der dengang var præfekt for det tidligere Hellige Kontor, var nødt til at forklare og sige, at det forblev "klart, at dialogen mellem os kristne og jøderne er på et andet niveau end med andre religioner. Troen, som den kommer til udtryk i Den hebræiske Bibel, Det gamle Testamente for de kristne, er for os ikke en anden religion, men er grundlaget for vores tro".

* 'Chiesa cattolica – Essenza - Realtà – Missione', Walter Kasper, Biblioteca di teologia contemporanea, Novità editorial 2012

Artikel oversat af Niels Messerschmidt fra Vatican Insider, den 29. januar 2012

Nr. 6.
23. marts 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Lærd og folkelig på samme tid

Ved biskop Hans Ludvig Martensens død.

Tekst: Generalvikar Lars Messerschmidt

NEKROLOG Tirsdag den 13. marts kl. 12.00 døde biskop Hans på Sct. Joseph Søstrenes plejeafdeling på Strandvejen i Hellerup efter længere tids skrøbelighed og sygdom. Biskop Hans var biskop i Den katolske Kirke i Danmark i 30 år fra 1965 til 1995.

Da han den 16. maj 1965 blev bispeviet i Sankt Knud Lavard Kirke i Lyngby – bispedømmets største kirke - , var han en af Kirkens yngste biskopper, 37 år gammel. Biskoppen blev uden egentlig pastoral erfaring hentet direkte fra sine teologiske studier i Rom til bispeembedet i Danmark, udnævnt af pave Paul VI den 22. marts 1965. Biskoppen kunne således deltage i 2. Vatikankoncils sidste samling i efteråret 1965. Han havde opholdt sig i Rom i en del af koncilsperioden for at skrive afhandling ved det pavelige universitet Gregoriana om reformatoren Martin Luther. Det var hans ven, professor ved det teologiske fakultet i København, Kristen Skydsgaard, der under hans cand.mag. studier i dansk og religion havde sporet ham ind på studiet af Luther.

Samme Skydsgaard opholdt sig i øvrigt i Rom som Det lutherske Verdensforbunds observatør ved koncilet. Dette forhold til Skydsgaard og hans studier ved universitet i København var med til at spore ham ind på den økumeniske vej, Kirken på koncilet for alvor var slået ind på. Den økumeniske sag skulle komme til at fylde en vigtig del af Martensens liv som biskop.

Hans L. Martensen blev født i Gentofte i en katolsk familie den 7. august 1927 og døbt i Sankt Andreas Kirke i Ordrup den 21. august 1927. Efter sin studentereksamen fra Østre Borgerdyd Skole i København i 1945 trådte han ind i jesuiterordenens tyske provins, men på grund af forholdene i Tyskland efter krigen fik han sit noviciat i London, hvor han opholdt sig i tre år og blandt andet studerede litteratur. Som kommende jesuit var han jo bestemt til at undervise på et gymnasium. De egentlige filosofiske og teologiske studier fandt sted fra 1948 til 1957 ved jesuitternes læreanstalter i Pullach og Frankfurt. Fra 1958 til 1963 studerede han ved Københavns universitet.

Dette uddannelsesforløb tegner et billede af en ung jesuit, der har gennemført en klassisk præste- og læreruddannelse på i alt 15 år med henblik på at udfylde en plads i jesuitternes skolesystem i Danmark. I 1950 havde jesuitterne genoprettet et katolsk gymnasium i København. Det gjaldt derfor for ordenen om at uddanne kvalificerede gymnasielærere.

Sagde ja i lydighed

Men sådan kom det ikke til at gå. Embedet som katolsk biskop i København var ledigt efter at biskop Theodor Suhr på grund af sygdom havde trukket sig tilbage i 1964.

Der blev gisnet i Danmark, hvem der ville blive den nye biskop. Formodentlig havde ingen tænkt på den endnu studerende unge jesuit i Rom. Det blev altså ham, pave Paul VI valgte. Vi danske præster, der også studerede i Rom, vidste, at Hans L. Martensen kun sagde ja i lydighed. Jesuitterne aflægger nemlig et særligt lydighedsløfte om at stå til pavens rådighed.

Biskop Hans var helt uerfaren med almindeligt pastoralt arbejde, selvom han som en god jesuit havde sans for børne- og ungdomsarbejde og i og for sig også var meget jordnær. Dertil kom, at han skulle overtage et bispedømme, som i over et år var uden reel ledelse på grund af biskop Suhrs svækkelse. Heller ikke bispedømmets økonomi var god. Noget af det første, biskop Hans derfor måtte tage sig af, var økonomien.

Men den største udfordring var uden tvivl at lede Den katolske Kirke i Danmark ind på den vej, det endnu ikke afsluttede koncil havde aftegnet. Og der var tale om fornyelse på alle Kirkens vitale områder!

Det havde også for biskop Hans været en enorm inspiration at kunne følge koncilets arbejde i kulisserne, ligesom for os andre præster. Han kunne simpelthen ikke vende tilbage til Danmark som biskop uden at måtte implementere koncilets bestemmelser. Han stod derfor overfor helt usædvanlige udfordringer, da han sagde ja til at adlyde pavens kaldelse. Som for alle andre biskopper, der havde deltaget i koncilet, blev det en næsten overmenneskelig opgave at skulle omstille et bispedømme, både at være tro mod den eviggyldige katolske Tradition og tilpasse den til Kirkens sendelse i en helt ny postkristen tidsalder. Biskop Hans vidste, at kun Helligånden kunne bistå et sådant projekt. På det punkt havde han en arv fra sin katolske opvækst at trække på: han var ægte from.

Nyborgsynoden

De hollandske biskopper var vistnok de første, der mente, at man måtte indkalde til en lokal synode for at fastlægge den nye pastorale kurs. Biskop Hans fulgte trop og indkaldte efter 2-3 år til en dansk synode, der sluttede på Nyborg Strand i 1969, hvor man bl.a. fastlagde bispedømmets kommende pastorale struktur med lokale menighedsråd og et landsdækkende pastoralråd valgt af præster, ordenssøstre og lægfolk. Det var modigt af biskop Hans at afholde som en af de første biskopper en sådan synode, hvori de fleste var valgte lægfolk. De beslutninger, der blev truffet på denne synode, har været skelsættende for bispedømmets udvikling både i biskop Hans' embedstid og i hans efterfølgers, men ikke uden svære problemer og en del uenighed i Kirken. Den nye kirkeret, promulgeret i 1983, har på alle væsentlige områder blåstemplet den kurs, biskop Hans lagde på synoden med stor opbakning fra synodedeltagerne. Den var i alt væsentligt i overensstemmelse med koncilets kurs.

Biskop Hans og økumenien

På grund af sine økumeniske kvalifikationer blev han allerede i 1965 medlem af den af Den katolske Kirke og Det lutherske Verdensforbund nedsatte kommission, der skulle kortlægge ligheder og forskelle mellem de to trossamfund og blev senere en af de to formænd for samme kommission i en periode på 10 år. I 1970 udnævnte paven ham til medlem af sekretariatet for de kristnes enhed. Også i dansk sammenhæng deltog han i dialogen mellem de kristne kirkesamfund i Det økumeniske Fællesråd. Biskop Hans' økumeniske erfaring spændte således fra det lokale til det internationale, og han blev kendt og højt værdsat i disse sammenhænge.

Ikke mindst i forbindelse med sit arbejde i den katolsk – lutherske kommission var han med til at forfatte vigtige dokumenter som "Herrens nadver" og "Veje til fællesskab, Det kirkelige Embede". Hans L. Martensen udgav også de to bøger, "Dåb" og "Kristenliv" *Fortsættes side 14* ▶

Nordiske bispemøde

Da de nordiske biskopper mødtes på Magleås, bl.a. med mediecheferne.

Læs mere på side 3

Vadstena

Et økumenisk valfartssted.

Læs mere på side 4

Fastemeditation

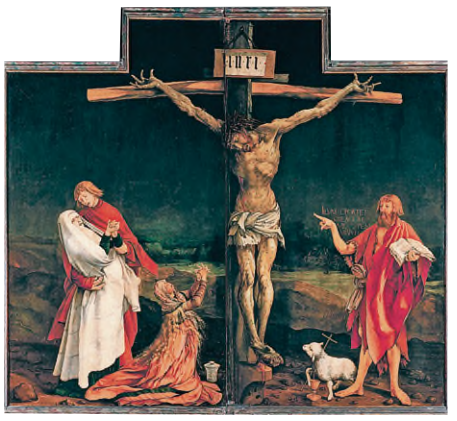

Benedikte Brisson skriver om en passionssalme af Kingo.

Læs mere på side 5

Paragrafferne og os

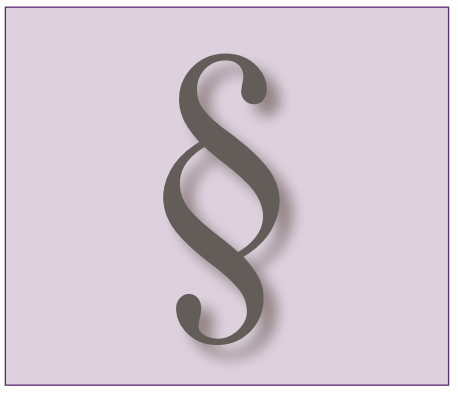

Hverdagsjura for katolikker.

Læs mere side 6

Leder

Biskopperne har det sidste ord - siger teologer

Teologiens – eller rettere teologers – forhold til Kirkens læreembede er genstand for et netop offentliggjort dokument med titlen 'Theology Today: Perspectives, Principles and Criteria'. I dokumentet fra Den internationale teologiske kommission fremhæves det, at nok har teologer og biskopper forskellige men komplementære opgaver i at uddybe forståelsen af den katolske tro. Men når det gælder den "sande udlægning af Guds ord, som det kommer til udtryk i Skriften og i traditionen", har biskopperne – med paven i spidsen – det afgørende ord.

"Biskopper og teologer har forskellige kald og de er nødt til at respektere hinandens særlige kompetencer således, at læreembedet ikke reducerer teologi til at være en repeterende videnskab eller teologerne overtager den læregerning, som Kirkens præster udøver", står der i dokumentet.

Trods den uundgåelige spænding, der til tider er og bør være mellem teologer og læreembedet, understreger 'Theology Today' behovet for overensstemmelse, når det gælder spørgsmål om tro og moral.

Det 38 sider lange dokument, udarbejdet af en gruppe af teologer udpeget af pave Benedikt, undersøger nutidige teologiske spørgsmål og afstikker metodologiske kriterier, som må anses for væsentlige for katolsk teologi i relation til beslægtede discipliner, fx religionsvidenskab. Dokumentet berører også den teologiske udvikling efter 2. Vatikankoncil og nævner højdepunkter (nye stemmer i den teologiske debat; kvinderne, lægfolket og Kirken på den sydlige halvkugle) og lavpunkter (særligt den kendsgerning, at "grundlæggende positive udviklinger" har resulteret i "en vis fragmentering af teologien").

"Teologien udforsker og formulerer Kirkens tro, mens Kirkens læreembede forkynder denne tro og fortolker den på sand måde", står der. "Teologien", hedder det videre, "bygger på den grundlæggende handling i tro at lytte til Guds åbenbarede ord, Kristus selv", og den er "en videnskabelig refleksion over den guddommelige åbenbaring, som Kirken gennem troen accepterer som den universelt frelsende sandhed".

'Theology Today' er tydelig om forholdet til biskoppernes læreembede: "Katolske teologer bør anerkende biskoppernes kompetence, især bispekollegiet ledet af paven, til at udlægge Guds ord på en sand måde. Alligevel bemærkes det, at "ikke alle magistrale belæringer har samme vægt", og at teologerne bør anlægge en "konstruktiv kritisk evaluering og kommentar" til biskoppers erklæringer. Men "mens 'uenighed' overfor læreembedet ikke har plads indenfor katolsk teologi, kan en undersøgende og spørgende holdning retfærdiggøres og er endda nødvendig, hvis teologien skal udføre sin opgave".

Pave Benedikt har været inde på lignende tankegang, da han talte til den teologiske kommission i slutningen af sidste år. Her sagde han, at "uden en sund og kraftig teologisk refleksion risikerer Kirken ikke at udtrykke den fulde harmoni mellem tro og fornuft", og han tilføjede: "Men teologien kan ikke give en fyldestgørende forklaring på troens gave uden at den trofast lever i Kirkens fællesskab og tilslutter sig læreembeder, der er af vital betydning for dets eksistens".

Den hellige Skrift er ikke bare en simpel tekst, men 'Verbum Dei', bevidnet af profeterne i Det gamle Testamente og apostlene i Det nye Testamente. Den er opstået i Guds udvalgte folks midte, samlet, læst og fortolket af dem. Skriften hører til Kirkens levende tradition og under Helligåndens vejledning vidner den om Kirkens tro til alle tider.

Pave Benedikt har altid - også i sin tid som præfekt for Troslærekongregationen - givet udtryk for en sådan holdning i tale og i skrift: Stillet over for den mangfoldighed af kulturelle sammenhænge gennem hvilke Kirkens intellektuelle aktiviteter udøves, kan hverken den ensomme teologs eller det demokratiske flertals forskning være endegyldige veje, der nærer og styrker Kirkens enhed og fællesskab nu og fremover.

Niels Messerschmidt

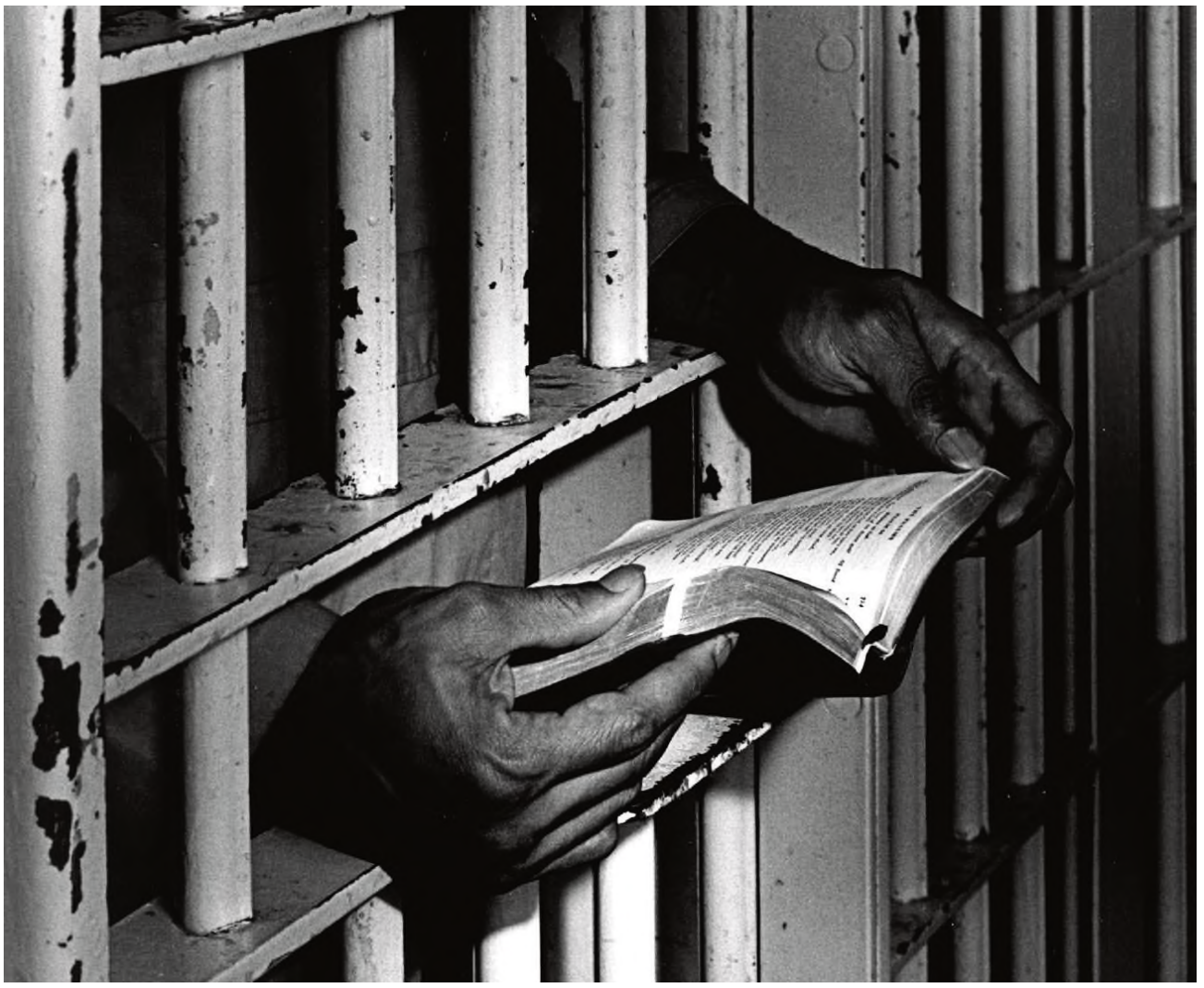

En fjerdedel af jordens befolkning oplever ifølge Vatikanets diplomat i FN restriktioner i udøvelsen af deres tro. Foto: urbanchristiannews.com.

Religionsfriheden er truet – også i Vesten

Mere end to milliarder mennesker kan ikke frit udøve deres religion, siger Vatikanets repræsentant i FN.

TRO Hvert fjerde – eller mere end 2,2 milliarder – menneske er i verden oplever restriktioner i udøvelsen af deres tro. Disse oplysninger har Vatikanets repræsentant i FN i Genève, ærkebiskop Silvano Tomasi, lagt frem for Menneskerettighedsrådet. Og ifølge ærkebiskoppen er der tale om en stigende tendens, idet terrorangreb mod kristne grupper i Afrika, Asien og Mellemøsten er i kraftig vækst og er tredoblet i antal de seneste syv år. I et interview med Vatikanets radio beklager Vatikanets diplomat sig over, at man ikke skænker de stadig tydeligere indskrænkelser af religionsfriheden i den vestlige verden nok opmærksomhed.

"Når det gælder religionsfriheden koncentrerer mediernes dækning sig fortrinsvist om de iøjnefaldende tilfælde i udviklingslandene. For her er volden synlig, dramatisk og skaber stor opmærksomhed", siger Vatikanets diplomat, og han tilføjer: "Samtidig oplever vi i de store og rige lande en tendens til privatreligiøsitet og en kulturel fornægtelse af religionens rolle for samfundet, ja, nogle gange en direkte fjendtlig indstilling mod at sikre religionsfriheden i det pågældende land".

Silvano Tomasi mener ligefrem, at visse lande helst ikke accepterer – og nogle ligefrem afviser – at religiøse holdninger kan bidrage positivt til det offentlige samfundsliv. Resultatet er derfor, at kristne i stigende grad marginaliseres i sekulære landes offentlige liv. Dette er man nødt til at gøre opmærksom på, i første omgang i uddannelses- og mediemæssige sammenhænge, mener ærkebiskoppen.

"Det er nødvendigt med en pålidelig og afbalanceret information om alle grupper i samfundet. Ellers bliver det lettere at manipulere befolkningsgrupper til umiddelbare politiske formål, hvilket siden kan resultere i forfølgelse af grupper med en anden tro. Men vi må samtidig arbejde for at sikre en større social retfærdighed i samfundet. Alene det, at bekæmpe fattigdommen i de rige lande og være med til at sikre, at alle kan deltage i udformningen af det offentlige liv, kan virke befordrende for religionsfriheden", mener ærkebiskop Silvano Tomasi. *NM*

Engelske katolikker i kamp mod ægteskaber af samme køn

Den katolske Kirke i Storbritannien intensiverer sin kampagne mod regeringens plan.

ÆGTESKAB Den katolske Kirke i England og Wales intensiverer sin kampagne mod regeringens planer om at gøre det lovligt for to personer af samme køn at blive viet i en kirke. I et hyrdebrev, som blev oplæst i 2.500 sognekirker over hele landet, siger ærkebiskopperne Vincent Nichols og Peter Smith, at regeringens planer vil reducere ægteskabets betydning.

"Katolikker har pligt til at gøre alt, hvad de kan for at sikre, at den sande betydning af ægteskabet ikke går tabt for fremtidige generationer", skriver de og tilføjer, at en ligestilling af ægteskabet vil være "et dybt radikalt skridt".

Den engelske regering har fremsat en lovpakke, som vil gør op med det registrerede partnerskab og ligestille ægteskabet mellem to personer af samme køn. Premierminister David Cameron har offentligt støttet planerne, og ligestillingsminister Lynne Featherstone vil senere på måneden sætte en høring i gang om lovforslaget.

Ærkebiskoppernes erklæring kommer efter pave Benedikt XVI den 9. marts advarede om, hvad han kaldte "den magtfulde" amerikanske lobby til fremme af homoseksuelle ægteskaber, og han bad de amerikanske biskopper om ikke at bøje sig for "stærke politiske og kulturelle strømninger, der forsøger at ændre den retslige definition på ægteskabet".

Ugen forinden havde lederen af Den katolske Kirke i Skotland, Keith O'Brien, fordømt det britiske ægteskabsforslag som "vanvid" og beskyldt regeringen for at forsøge at "omdefinere virkeligheden".

NM

Rettelse til KO nr. 5

Nekrologen over Willem Wuyts nederst side 5 var usigneret. KO skal hermed oplyse, at den var skrevet af biskop Czeslaw. Vi beklager fejlen

Redaktionen.

Biskopperne kigger frem mod Troens År

Nyevangelisering, Troens År og økumeni var nogle af de emner, der blev drøftet på Den nordiske Bispekonferences plenarforsamling på Magleås.

Tekst: Niels Messerschmidt

BISPEKONFERENCE Spørgsmålet om revitaliseringen af den kristne tro i de nordiske lande stod højt på de nordiske biskoppers agenda, da de holdt plenarmøde på Magleås den 8.-14. marts. Disse drøftelser tog blandt andet udgangspunkt i pave Benedikt XVIs apostoliske rundskrivelse 'Porta Fidei' – til introduktion af Troens År og Troslærekongregationens kommuniké med pastorale anbefalinger til afviklingen af dette år.

Biskopperne udtrykte deres stærke støtte til pavens initiativ og tilkendegav, at de vil markere dette år med prædikener, meditationer og kommentarer, der tager udgangspunkt i trosbekendelsen. Det er desuden hensigten, at disse kommentarer tænkes offentliggjort og distribueret på tværs af de nordiske lande. I den forbindelse opfordrede de nordiske biskopper gejstligheden, sognene, de katolske organisationer og de unge til aktivt at tage del i at udbrede troen.

Økumeniske drøftelser

Den nordiske Bispekonference mødes hvert 3-4 år med ledende lutheranske biskopper fra de respektive lande for at drøfte emner af fælles interesse, og for at udveksle erfaringer om de udfordringer og bekymringer, som de kristne trosamfunds i denne del af verden. Hovedemnet for drøftelserne var denne gang spørgsmålet om fælles Eukaristi – noget, som katolikkerne og lutheranerne ikke deler.

For mange troende i begge kirkegang er den manglende fælles kommunion en anstødssten, men på trods af gode intentioner fra begge sider, er der ikke sket afgørende teologiske tilnærmelser på området.

De nordiske lutheranske og katolske biskopper udtrykte dog håbet om, at forberedelserne op til og selve fejringen af Luther-jubilæet i 2017 vil kunne bringe de to kirkesamfund tættere sammen ved at genopdage fælles værdier.

Retningslinjer omkring seksuelle overgreb

Den nordiske bispekonference drøftede også mulige tiltag på overordnet nordisk plan for at sikre den fornødne beskyttelse af mindreårige, for at forhindre nye seksuelle overgreb og at sikre retfærdige procedurer i sådanne tilfælde. Drøftelserne tog udgangspunkt i de generelle retningslinjer til udarbejdelse af beredskabs- og forebyggelsesplaner, som Den hellige Stol udsendte til samtlige bispekonferencer sidste år.

Ifølge retningslinjerne fra Vatikanet skal alle bispedømmer verden over senest den 10. maj i år have bragt sine nationale retningslinjer i overensstemmelse med disse normer. På grund af den forskellige lovgivning i de nordiske lande ser bispekonferencen ingen mulighed for at udsende egne og overordnede retningslinjer, men siger, at det må være enkelte bispedømmes ansvar.

I Danmark blev bispedømmets beredskabsplan allerede opdateret sidste år og lever til fulde op til de normer, som Vatikanet har udsendt. Den indeholder bl.a. en udførlig forebyggelsesplan, som skal skabe et sikrere miljø for børn og unge i kirkeligt regi, hvordan man undgår seksuelle overgreb i fremtiden og hvor eventuelle nye sager håndteres, så de følger lovgivningens krav på området.

Polsk immigration

Den katolske Kirke i de nordiske lande har gennem de senere år modtaget et stort antal troende fra Polen og andre Østeuropæiske lande efter disse lande blev medlem af EU i 2004. I Island udgør polakker næsten 70 procent af katolikkerne i landet; i Norge udgør de omkring 50 procent og deres andel er voksende – bare for at nævne to eksempler. Også i bispedømmet København er der mange polakker. Uden hjælp fra polske biskopper og religiøse ordenssamfund i Polen ville flere af de nordiske bispedømmer have haft svært ved at tackle den pastorale udfordring, som de mange polakker udgør. For at drøfte dette emne med de polske biskopper havde Den nordiske Bispekonference inviteret biskop Wieslaw Lechowicz, den apostoliske administrator af Tarnow.

Han har under Den polske Bispekonference ansvaret for den pastorale hjælp til polakker, der lever i udlandet.

De nordiske biskopper enedes med monsignore Lechowicz, at ansvaret for de polske katolikker i de nordiske bispedømmer deles af den lokale biskop og de respektive kirkelige myndigheder i Polen.

I løbet af bispekonferencen besøgte biskopperne den tidligere biskop af København, biskop Hans L. Martensen, der havde været skrantende i nogle uger og døde tirsdag den 13. marts. Biskop Hans Martensen var biskop af København fra 1965 til 1995 og var i mange år den ansvarlige i Den nordiske Bispekonference for økumeniske aktiviteter.

Biskopperne havde også lejlighed til at møde med de nordiske presse- og infochefer, som holdt deres årlige udvekslingsmøde på Magleås, og som sammen med biskopperne bl.a. drøftede, hvordan Troens År og pavens ønske om ny-evangelisering kan understøttes af bispedømmernes respektive medier.

Biskopperne havde også lejlighed til at møde med de nordiske presse- og infochefer og drøfte, hvordan Troens År og pavens ønske om ny-evangelisering kan understøttes af bispedømmernes respektive medier.

En uge i eukaristiens tegn

Den 50. International Eukaristiske Kongres afholdes i Dublin den 10.-17. juni i år under temaet 'Eukaristien: Fællesskab med Kristus og hinanden'.

Tekst: Niels Messerschmidt

KONGRES I år er det 80 år siden den Internationale Eukaristiske Kongres første gang blev afholdt i Dublin. Begivenheden skulle senere vise sig at være så skelsættende for de irske katolikker, at den kom til at leve videre i manges hjerte og sind i flere generationer.

Datidens presse beskrev kongressen som "en storslået katolsk festival med øjeblikke af ekstatisk, religiøs fromhed". I avisen Paramount News kunne man læse, hvordan troende faldt på knæ i de festudsmykkede gader, mens det højtidelige og flere kilometer lange optog med den indviede hostie i front bevægede sig gennem byens gader mod den sakramentale pavillon på O'Connell Bridge.

80 år senere afholdes kongressen atter i Irlands hovedstad. I en erklæring op til kongressen i juli beskriver ærkebiskoppen af Dublin, Diarmuid Martin, hvorfor begivenheden i Irland i 1932 kom til at spille en stor religiøs rolle: "Den var svaret på det behov for fromhed, som den irske befolkning følte på daværende tidspunkt. Men den var også svaret på de irske katolikkers ønske om at få bekræftet tilhørsforholdet til den nye, uafhængige irske stat. I dag har det irske samfund og den irske fromhed ændret sig. Folk tøver med at vise deres tro offentligt... I kølvandet på borgerkrigen, der på radikal vis delte den irske befolkning, var den eukaristiske kongres den første store nationale begivenhed, der førte begge sider sammen...".

I sin erklæring fremhæver Diarmuid Martin også, hvordan kongressen var med til at forsone den irske befolkning, der dengang stadig led under følgerne af den irske borgerkrig (1923-24). Ærkebiskoppen drager paralleller til i dag, idet dette års kongres også bliver afholdt på et kritisk tidspunkt i Irlands og den irske katolske kirkes historie: "Det irske Kirke er på mange måder en såret Kirke og en Kirke, der leder efter en ny kurs. Ligesom mange andre europæiske lande har Irland gennemgået voldsomme sociale forandring i de senere år og er blevet mere sekulariseret".

Et andet sted i ærkebiskoppens erklæring berøres overgrebsskandalen i landet og han bemærker, hvordan "denne skandale har ødelagt tilliden hos mange, der føler sig frarøvet deres tro og føler sig forrådte af deres Kirke. Det gælder også mange af dem, som er blevet misbrugt og som føler, at en åndelig fornyelse bør være en vigtig del af helbredelsesprocessen".

Et storstilet liturgisk program

Den internationale Eukaristiske Kongres afholdes hvert fjerde år med det formål at udbrede kendskabet til eukaristiens centrale placering i Den katolske Kirkes liv og sendelse, at uddybe vores forståelse og fejring af liturgien, og at belyse eukaristiens sociale dimension. Det vil blandt andet ske gennem en række forberedende pastorale tiltag i tiden op til kongressen og gennem et omfattende liturgisk program, kulturelle arrangementer, foredrag og workshop under selve kongressen.

Frivillig arbejdskraft har altid spillet en vigtig rolle i gennemførelsen af kongressen og arrangørerne anslår, at der næste år vil være brug for 2-3.000 frivillige både før og under selve arrangementet. Der er blandt andet brug for frivillige inden for områderne administration, dataregistrering, markedsføring, kommunikation, oversættelse, pastorale aktiviteter og transport.

Forskellige dagstemaer

Kongressen løber fra søndag den 10. til søndag den 17. juni 2012. Hver dag har sit eget tema, fx 'Den økumeniske dag' om mandagen, 'Ægteskab og familie' om tirsdagen og 'Forsoning' om torsdagen. Hver dag byder desuden på flere workshops, liturgiske handlinger, udstillinger samt begivenheder af kulturel og kunstnerisk art.

Den 50. udgave af Den Internationale Eukaristiske Kongres byder på prominente talere fra både Irland og det store udland, fx ærkebiskop James Hickey fra Australien, kardinal Rodriguez Maradiaga fra Honduras og Michael Jackson fra Church of Ireland, ærkebiskop af Dublin og Glendalough.

Vor egen biskop Czeslaw Kozon deltager på kongressen på vegne af Den nordiske Bispekonference.

Det omfattende program er tilgængeligt på kongressens hjemmeside www.iec2012.ie.

Ærkebiskop Diarmuid Martin velsigner klokken, som skal åbne den eukaristiske kongres.

Kontemplativ og udadvendt på samme tid

Den hellige Birgitta inspirerer også i dag.

Tekst: P. Niels Engelbrecht

VADSTENA Allerede fra slutningen af det 14. århundrede har Vadstena været mål for pilgrimme. Efter reformationen tog pilgrimsstrømmen af; men i dag er Vadstena igen pilgrimsmål både for katolikker og for medlemmer af Svenska Kyrkan, som har et pilgrimscenter med to fast tilknyttede pilgrimspræster på stedet.
Ignatius af Loyola definerer forskellen på en vagabond og en pilgrim ved, at pilgrimmen i modsætning til vagabonden har et mål.

Målet for pilgrimmene, der tager til Vadstena, er den tidligere klosterkirke for Birgittinerinderne, Blåkyrkan, hvor Birgittas relikvieskrin står. I dagens løb hele året igennem har Svenska Kyrkan her tidebøn for pilgrimmene, ligesom man i den nye klosterkirke for birgittinerinderne, der ligger 5 minutter fra den gamle, kan deltage i søstrenes tidebøn og messe. På vores pilgrimsture til Vadstena fejrer vi altid en økumenisk gudstjeneste med én af pilgrimspræsterne i Blåkyrkan og beder sammen ved Birgittas relikvieskrin.

Målet for pilgrimmen er selvfølgelig ikke bare at se noget historisk, men at mærke nærværet af en helgen, der kan være til inspiration for pilgrimmen i hans eller hendes eget liv, og den hellige Birgitta er bestemt en inspirerende personlighed selv på 600-700 års afstand.

Privilegeret og selvbevidst

Hun blev født ca. 1303 i en højadelig familie med tæt forbindelse til kongefamilien. Hun vokser op i en af de rigeste og mest indflydelsesrige familier i Sverige, hvilket også kommer til at præge hendes liv, selvom hun på mange måder gør oprør mod de konventioner, der gælder for hendes stand og hendes køn.

Hun lærer allerede som barn at læse og skrive, og senere i livet bliver hun ved med at studere latin. Det er hende, der lærer sin mand Ulf Birgersson at læse. Hun kæmper imod at blive gift med Ulf, for hun vil hellere leve ugift, så da Ulf dør efter 30 års ægteskab, forbliver hun ugift.

Hun giver midt i livet afkald på sin rigdom og vælger fattigdommen frivilligt. Hun er en kvinde med stor indflydelse: stiller sig op over for konger og paver og giver dem i uforblommede vendinger anvisninger på, hvordan de skal leve og handle.

Det hele er båret af en selvbevidsthed, som kun sjældent stiller spørgsmålstegn ved egen handlen, for det hele er båret af bevidstheden om, at hvad hun gør, er villet af Gud.

Allerede som pige har hun sine første visioner, hvoraf den ene bliver fundamental for hendes syn på, hvad der er af værdi, og hvad der ikke er.

Engang ser hun - efter hun har hørt en prædiken om Jesu lidelse - i en drøm Jesus på korset. Han siger til hende:" Det var på denne måde, jeg led," og hun spørger ham, hvem, der årsag til hans lidelse. Svaret er: " De, som foragter mig og ikke bryder sig om min kærlighed."

Visionen om den korsfæstede er grundlæggende for Birgitta, fordi hendes øjne åbnes for lidelsen omkring hende, så hun ser de fattige, de syge, de prostituerede, og hun ikke bare ser dem, men hun gør også noget for dem.

En alternativ livsstil

Hun kæmper med at leve alternativt til den livsstil, som hun er omgivet af.

Birgitta er en profetisk personlighed. Hun er overbevist om at være sendt til at tale på Guds vegne, og hun er uforfærdet og lader sig ikke påvirke af, at hun bliver ilde lidt og mobbet kraftigt på grund af sine syner og profetier.

Birgittas mand dør i 1344, og Birgitta laver sin klosterregel ud fra de åbenbaringer hun får fra Kristus om at lave "en ny vingård" – en orden, der skal være forbillede for de gamle ordener, der er blevet "forfaldne vingårde".

Ordenen skal godkendes af paven – skal være en universel orden. I 1350 tager hun til Rom – ikke til Avignon, hvor paven er, for han skal komme tilbage til Rom, hvor han hører til. Efter 20 år kommer paven endelig, og reglen godkendes. Birgitta når ikke selv at opleve sit kloster i Vadstena, men dør i Rom.

Det inspirerende ved hende er, at hun ud fra sit inderlige forhold til Gud uforfærdet lever og kæmper for barmhjertighed, retfærdighed og fred. Omverdenens spørgsmålstegn ved hendes visioner og hendes handlemåde forstyrrer hende ikke i at gå efter sit mål. Selv om hun som kvinde i sin tid er begrænset i sin udfoldelsesmuligheder og i sin indflydelse, sætter hun sig igennem, fordi hun tror, at det er Guds vilje, hun udfører. Hun er kontemplativ og udadvendt på samme tid.

Blåkyrkan dominerer stadig Vadstena. Her ses den fra Sjögata. Foto: Vadstena Kommune.

Blåkyrkan i Vadstena blev indviet i 1430 og er bygget efter de anvisninger, den hellige Birgitta giver i sine åbenbaringer. I åbenbaringerne siger Kristus til Birgitta, at kirkerne kun må have udsmykning, der minder om Hans lidelse og de hellige. Foto: Vadstena Kommune.

Den nordiske Valfart til LOURDES med fly år 2012 Det er nu tid for tilmelding af hjælpere og deltagere

Valfarten 2012 foregår under temaet:
"Sammen med Bernadette beder vi Rosenkransen."

Valfarten finder i år sted fra d. 5. – 12. september 2012
Gejstlige ledere: biskop Teemu Sippo fra Helsinki, Finland, Valfartspræst Herbert Krawczyk s.j., p. Paul Marx o.m.i. og p. Björn Göransson, Sverige

Vi rejser med fly fra Københavns Lufthavn i Kastrup og bliver i Lourdes indlogeret på henholdsvis ACCUEIL (for deltagere med behov for hjælp i hverdagen) eller hotel.

På valfarten deltager læger, samaritter, plejepersonale og unge, som hjælper deltagere på Accueil.
Medhjælpere indgår i vagtturnus på Accueil.
Medhjælpere og unge deltager til reduceret pris.
Tilmelding for medhjælpere senest 15.april 2012.

Pris for deltagelse er DKK 8.500,00 og omfatter fly tur/retur og ophold med fuld pension i Lourdes. Tilmelding for deltagere senest d. 1. juni 2012.

TILMELDINGSMATERIALE og yderligere INFORMATION kan rekvireres hos:

Ana Vidal, Ellerupvej 45, 8883 Gjern.
E-mail: anida@post.tele.dk
Tlf.: +45 86875544

Jytte Ormstrup , tlf: +45-43644264 og
e-mail: jytte.ormstrup@gmail.com
Info@lourdes.dk og www.lourdes.dk

DEN NORDISKE VALFART til LOURDES,
Anne Storm, Rødovrevej 167, 2. - 2610 Rødovre.

Mere end bare at gå

Med Birgitta ved hånden til Vadstena.

PILGRIMSVANDRING I næsten 500 år var der pilgrimsvandringer i Sverige indtil Gustav Vasa forbød dem i 1544, oplyser websiden for pilgrimscentret i Vadstena.

Nu vandres der atter på de gamle svenske pilgrimsruter. Frihed, enkelhed, langsomhed, stilhed, bekymringsløshed, fællesskab og spiritualitet er de syv nøgleord for den moderne pilgrim.I 2000 ledede den første pilgrimspræst i Svenska Kyrkan Hans-Erik Lindström sammen med Per Johnsson en fire måneder lang pilgrimsvandring gennem hele Sverige med ca. 1.000 deltagere. Siden er interessen for at være pilgrim eksploderet. Op mod 100.000 besøger hvert år i sommermånederne Blåkyrkan, hvor skrinet med Birgittas jordiske rester opbevares. Her er der igen et rigt åndeligt liv med tidebønner og daglige gudstjenester i sommermånederne. Mange af de besøgende kommer til Vadstena som pilgrimme med vandrestav i hånden og på læberne Birgittas bøn: Herre vis mig din vej og gør mig villig til at gå den.

Mange Birgittapilgrimme finder en åndelig base i Svenska Kyrkans pilgrimshjem iVadstena, hvor der er muligheder for overnatning. Centret tilbyder åndelig vejledning og mange kurser om bøn, spiritualitet, ikonmaling og liturgisk dans. På deres hjemmeside kan man finde vejledning i to store pilgrimsveje, Birgittaledan og Klosterledan. Birgittaleden består af fire dagsetapper og går fra Linköbing til Vadstena. Den er en vandring med minder fra den hellige Birgittas liv – blandt andet Ulfåsa, hvor Birgitta havde sit hjem sammen med sin mand Ulf Gudmarsson. Man kan vandre i 14 dagsetapper på Klosterledan , hvor man passerer fem forskellige klostertraditioner med 11 klostre eller ruiner efter klostre fra cistercienserklostrene i Alvastra og Vreta til benediktinerindernes nye kloster ved Omberg. Klosterledan er godt markeret med stolper. På Pilgrimscentrets hjemmeside kan man downloade detaljerede kort over de forskellige etapper i vandringen.

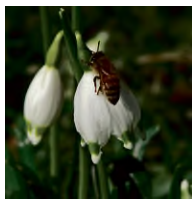

Læs mere om pilgrimsruterne på *www.pilgrimscentrum.com* og læs om birgittinerindernes gæstehjem på *www.birgittaskloster.se/*
LR

De syv ord på korset

I Kingos passionssalme står vi under korset sammen med Johannes og Maria.

Tekst: Benedikte Brisson

LANGFREDAG Jesus dør på korset Langfredag. De fire evangelister beskriver, hvordan han føres ud til korset ad Via Dolorosa, hvordan han bliver sømmet fast til korset, mens soldaterne fordeler hans tøj imellem sig.
Evangelisterne fortæller tilsammen om, at han taler syv gange i løbet af de seks-syv timer, han hænger på korset - en sætning i timen, sådan nogenlunde. Og videre om, hvordan han dør og tages ned fra korset og begraves.. vi kender jo godt historien og ved, den først ender med opstandelsen, men hvordan bliver Langfredag for alvor aktuel, også for os, der lever 2000 år fra begivenhederne?

Fra gammel tid har man sammenskrevet de fire lidelsesberetninger, så man fik en sammenhængende fortælling, hvor alle syv korsord var med - det får man jo nemlig ikke, når man læser passionsberetningerne en ad gangen, som det er skik i Den katolske Kirke.

Og denne sammenskrivning er det, Kingo forholder sig til i alle sine mange passionssalmer; hvor han gennemgår, kommenterer og levendegør, hvad der foregik uden for Jerusalem den allerførste og længste Langfredag.

Kingos påskesalme

I salmen "Gak under Jesu kors at stå" forholder han sig netop til de syv gange, Jesus siger noget, mens han hænger på korset. Den syngende inviteres med til at stå under korset og se, hvad der sker - så kommer en beskrivelse hentet fra et af evangeliernes beretning, og så kommer der det meget karakteristiske:
Korsordet bliver taget til hjerte af Kingo og os andre, der står under korset, så det bliver et forbillede på, hvordan netop dette øjeblik ved korset kan blive aktuelt i vores eget liv:

1 Gak under Jesu kors at stå,
hans sidste ord at agte på;
fra korsets træ hans nådes røst
skal lyde dig til liv og trøst.

2 Han først for sine fjender bad:
»O kære Fader, dem forlad,
thi hvad de gøre, ved de ej,
så blinde gå de syndens vej!«

3 O Jesus! bed du og for mig,
du ser, hvor blind og skrøbelig
jeg er i al min vej, mit værk;
men ved din bøn jeg bliver stærk.

Her har vi det første korsord. Ligesom Jesus bad for dem, der korsfæstede ham uden at vide, hvad de gjorde, beder vi også om hans forbøn, når vi er blinde og ikke kan se den vej, vi skal gå.

4 Han dernæst til sin moder så,
hvor jammerfuld hun monne stå,
som stungen gennem sjæl og liv
med mordersværd og dræbekniv.

5 En anden søn han hende gav
til lindring, trøst og støttestav:
»Johannes, tag dig hendes sag
som moders an fra denne dag!«

6 Om jeg, o Jesus, og skal stå
forladt, forhadt, med korset på,
ja, venneløs blandt rov og ran,
send et Guds barn, som tar mig an!

Ligesom Maria og Johannes får givet hinanden som mor og søn ved korset, beder vi om, at Gud vil sende os et andet menneske til at tage sig af os, når vi har brug for det.

7 Den røver, som sin synd fortrød
og trøsted sig i Kristi død,
for hannem brød han dødens brod
og gav i Paradis ham lod.

8 Lad mig og i min sidste stund
det høre af din egen mund:
»I dag du være skal med mig
i Paradis, i Himmerig!«

Og alle vi, der udmærket godt ved, vi har gjort lige så meget forkert som røveren, der blev korsfæstet sammen med Jesus, vi beder om, at ordet om, at vi skal være med ham i Paradis også må være det sidste, vi hører.

9 Det fjerde ord var frygteligt,
og aldrig hørte Himlen sligt:
»Min Gud, min Gud, hvorfor har du
i denne nød forladt mig nu?«

10 For min skyld blev du så forladt
og af Guds vrede taget fat,
at aldrig jeg forlades skal
i dødens grumme, dybe dal.

Da Gud blev forladt af Gud

Hvordan kan Jesus blive forladt af Gud, hvis han selv er Gud? Svært at begribe for menneskelig tankegang. Men med Kingo tror vi, at det er et stærkt tegn på, at Gud aldrig forlader os, heller ikke der i dødens dal, hvor alle mennesker ellers må gå alene. Det er ikke bare alle de andre, gode, fromme, som Gud aldrig forlader. Det er lige netop også mig, han altid vil være hos og holde fast i.

11 Al verdens synd bar det Guds Lam,
Guds vredes ild fortæred ham;
»Jeg tørster!« sagde han og fik
af eddike så sur en drik.

12 Så tømte du med bredfuldt mål,
o frelser min! den bitre skål,
men derfor kalken liflig, sød
skal kvæge mig i liv og død.

Det ofrede lam på korset er antændt af Guds vrede, mener Kingo. Andre ser lammet, der brænder op i flammende kærlighed. I stedet for bitter eddike får vi nu tilbudt kalken med hans blod, lægemidlet til evigt liv, som en af kirkefædrene siger det.

13 Da lød hans ord: »Det er fuldbragt!«
og bedre ord blev aldrig sagt;
opfyldt er lov og profeti,
afskaffet dødens tyranni.

14 Det giver trøst i hjerterod,
det er en evig glædes-flod;
nu står mig åben Himlens port,
for mig har Jesus fyldestgjort.

Guds plan for mig

Hvad skulle Jesus dø på korset for? Det skulle han, fordi det var en del af Guds plan om at frelse mig. Fordi han døde, er Himlens port nu åben, også for mig.

15 Hans sidste ord, hans sidste råb
var fuldt af livets store håb,
han sagde: »Fader, i din hånd
befaler jeg min sjæl og ånd!«

16 Det ord, det ord sig trænger ind
udi mit hjerte, sjæl og sind;
gid det og blive sidste ord,
jeg tale skal på denne jord!

I kirkens aftenbøn synger vi de vers fra en gammeltestamentlig salme, som Jesus citerer her. Hans liv slutter ligesom vores dage med at vi lægger os i Guds hænder. Og derfra opstod han påskemorgen, som også vi en morgen skal stå op. I mellemtiden er vi ikke faldet ud af Guds hånd eller tabt, der er ingen steder, han ikke griber os.
At Gud selv er med os hver dag, både i livet og i døden, det er hvad passionen betyder for os.

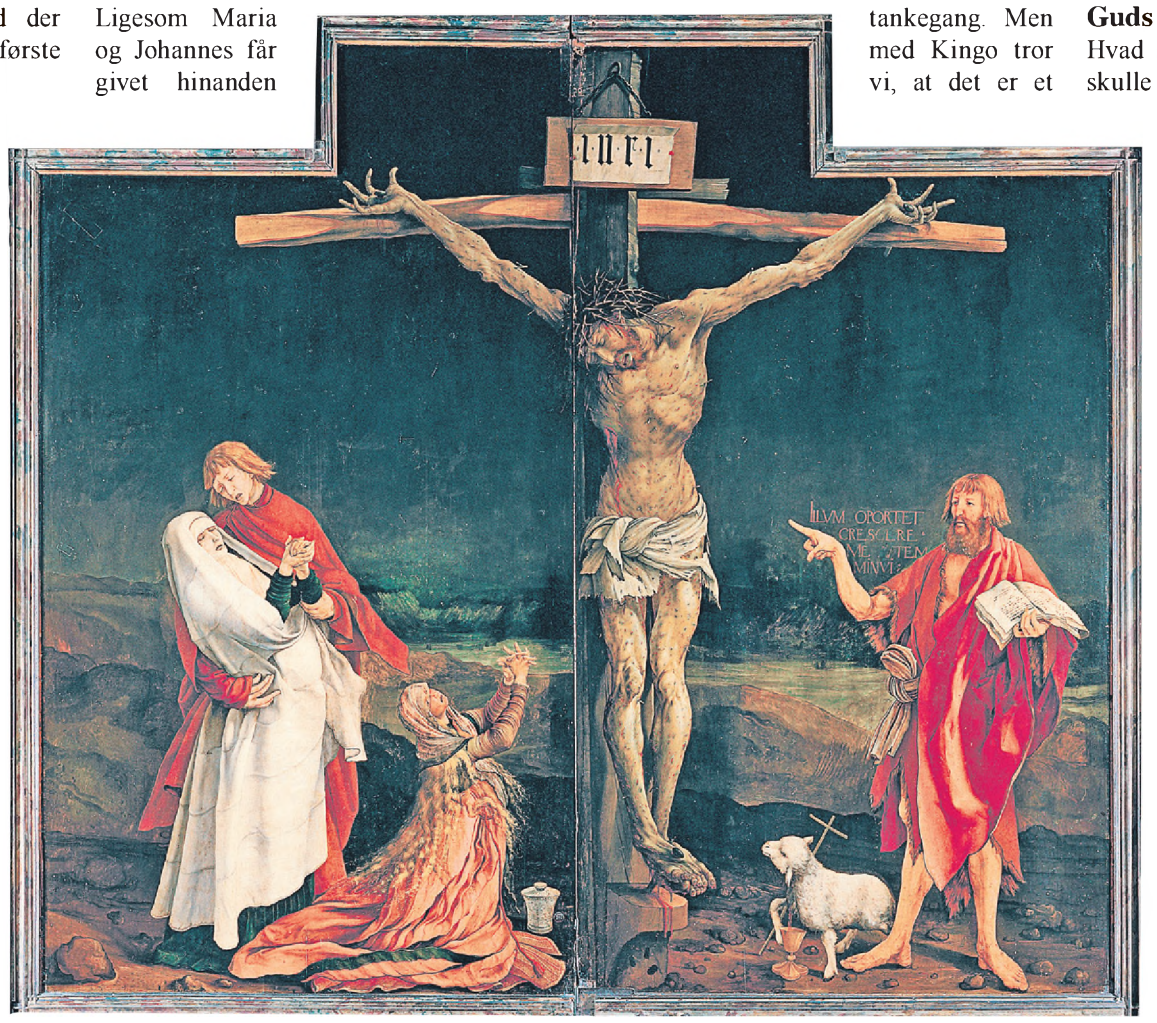

Isenheimalteret i Museé Unterlinden i Colmar i Alsace.

Lidelsens mester

Matthias Grünewald og passionshistorien

KIRKEKUNST Isenheimalteret står i dag i Museé Unterlinden i Colmar i Alsace. Det blev malet ca. 1513 – 15 til Antoniterklostret i Isenheim ca. 20 km. syd for Colmar og stod i ordenens kapel. Maleren var Matthias Grünewald – et psudonym for Joachim von Sandrart.

Alteret blev bestilt af abbed Johann Orliaco og hans efterfølger Guido Guersi til højalteret i antoniterklosteret, hvor man plejede syge med alvorlige hudlidelser. I lukket position ses den her afbildede korsfæstelsesscene . Jesu ansigt er gråt og udtrykker stor udmattelse. Huden er forrevet og hænderne forkrampede. Billedet er meget brutalt med udpenslede detaljer, der viser stor lidelse. Øverst på korset står INRI – en forkortelse for Jesus Nazarenus Rex Judorum, Jesus af Nazaret jødernes konge (Johannes 19,19) Til venstre for korset ses yndlingsdisciplen Johannes ,der holder Jesu mor Maria i sine arme (Johannes 19, 25 - 27). Ved korsets fod knæler Maria Magdalena,, der rækker hænderne op mod Jesus. Før Jesu død salvede hun ham til hans begravelse (Matt. 26, 12 Markus 14, 8) – men salvningen er også et tegn på, at hun ser Jesus som Messias. Dette understreges også af salvekrukken ved siden af Jesu fødder.

Til højre Johannes Døberen. Bag ham står på latin: Han skal blive større, jeg skal blive mindre (Johannes 3,30). Dette budskab understreges af proportionerne i hans krop. Fingeren er overproportioneret for at understrege budskabets betydning. Johannes er mindre end Jesus. Lammet ved siden af Johannes har et kors om halsen; men det minder også om beretningen om påskelammet, som jøderne slagtede i Ægypten. Lammets blod løber ned i en kalk – en henvisning til nadveren.

LR

Hvad sker der, når jeg dør?

Det er altid en god ide at skrive testamente- men særlig hvis man er katolik og kommer fra udlandet.

Tekst: advokat Sandra Moll

JURA Det er en kendt sag, at der kun er én ting, der er sikker her i livet, og det er, at vi skal dø.

Det er en ubehagelig tanke, som de fleste af os ikke ønsker at forholde os til, men ikke desto mindre er det meget fornuftigt at bestemme, hvad der skal ske, når vi dør, ikke mindst af hensyn til de efterladte.

Den bedste måde at sikre sig, at éns vilje sker efter døden, er at skrive testamente. Et testamente kan skrives privat med to vidner; men i så fald er der risiko for, at testamentet bliver væk eller viser sig at være ugyldigt af en eller anden grund. Det er langt bedre og sikrere at lade en advokat udfærdige teksten og derefter underskrive testamentet for en notar.

I så fald er testamentet korrekt formuleret, juridisk gyldigt og opbevaret i notarialarkiv, således at det kommer automatisk frem, når testator dør.

Hvem har gavn af at skrive testamente?

Når dette spørgsmål stilles, plejer jeg at svare, at alle burde skrive testamente, da alle skal dø.

Strid mellem arvingerne, dødsboer som skiftes over en lang periode, usikkerhed blandt de efterladte: Alt dette kan undgås med et simpelt dokument.

Der er nogle mennesker, for hvem det er en ubetinget fordel at skrive testamente:

1. Ugifte samlevende: uden testamente arver ugifte samlevende IKKE hinanden, uanset hvor længe de har boet sammen, og om de har børn sammen.

2. Enlige uden børn: der er risiko for, at alt det, de ejede, tilfalder statskassen.

3. Personer, der ejer fast ejendom eller andre ejendele i udlandet: husk at arv fordeles på en meget anderledes måde i udlandet end i Danmark, og hvis man ikke skriver testamente, risikerer man, at fremmed lov finder anvendelse ved skifte, hvilket ofte indebærer ubehagelige overraskelser.

4. Personer, der ønsker at forære en sum penge eller en bestemt ting til en bestemt person eller organisation (legat). Ønsker man at forære et legat til Den katolske Kirke, betaler kirken advokatudgifterne til udfærdigelse af testamente.

5. Ægtefælle med sær- og fællesbørn. Ofte ønsker disse par en bestemt fordeling af arv blandt børnene, som kun er mulig, hvis man opretter testamente.

6. Forældre med mindreårige børn: ved at skrive et børnetestamente kan man bestemme hvem, der skal have forældremyndigheden over børn i tilfælde af, at begge forældrene dør, inden børnene bliver 18 år.

7. Forældre, der ønsker, at arv efter dem er særeje for deres børn, hvis og når børnene indgår ægteskab. Det er altid en god idé at indføre denne bestemmelse i testamentet, da skilsmisseraten desværre er meget høj.

8. Forældre til adopterede børn, da børnenes arveret afhænger af, hvornår adoption er sket.

Jeg har desværre set mange sager, hvor manglende testamente har ført til, at de efterladte blev tilbage ikke alene med sorg med også med store økonomiske vanskeligheder. Et par eksempler vil illustrere det.

Niels og Tina

Niels og Tina er flyttet sammen og har købt en lejlighed, hvor de begge står på skødet. Niels er økonom og tjener kr. 500.000 om året mens Tina er sygeplejerske og tjener 190.000 om året. Banken, hvor de låner pengene til at købe lejligheden får dem til at tegne en "krydsfosikring" i et forskringsselskab. Forsikringen tegnes først og fremmenst for bankens skyld men parret tror at de har "sikret" hinanden bedst muligt og at de arver hinanden. De ønsker ikke at gifte sig og ingen nævner ordet "testamente", da de begge er unge. Et år efter får de fallesbarn Christian. Tina går på barsel og derefter på nedsat tid.

Da Christian er 1 år gammel, bliver Niels alvorlig syg og dør i løbet at kort tid. Tina tror, at hun er sikret, idet hun tror, at forsikringen som begge i sin tid tegnede i banken sikrer, at hun kan blive boende. Det viser sig desværre, at Tina ingen arveret har efter Niels, og at Christian arver det hele. Da sønnen er mindreårig, skal halvdelen af den faste ejendom, som Niels ejede, omsættes i rede penge og indsættes i forvaltnigsafdelingen i en bank, indtil Christian bliver 18 år.

Tina skal "købe" Niels' es halvdel af lejligheden af Christian til fuld marked pris. Hvis Niels og Tina havde skrevet testamente, kunne den længstlevende have beholdt 7/8 af det, som Niels ejede og havde kunnet blive boende i lejligheden.

Peter og Maria

Peter og Maria gifter sig i Danmark og får to børn. De køber et hus i Italien, hvor de tilbringer deres sommerferie. Parret har fælleseje og fællesbørn og kan i følge dansk lovgivning sidde i uskiftet bo, når den første af dem dør. Uskiftet bo betyder, at boet skiftes efter at den længstlevende ægtefælle er afgået ved døden, hvilket er en stor fordel for den efterladte, især hvis børnene er små. Peter dør og Maria tror, at hun kan sidde i uskiftet bo. Det kan hun også, men kun for den del af formue, som er i Danmark. Da ægtefællerne ikke har skrevet testamente og nævnt, at også ejendommen i Italien skal følge de danske arveregler, skal huset i Italien sælges eller – hvis børnene er over 18 – deles således at børnene arver ¼ af Peters halvdel. Igen: et enkelt dokument havde sparet meget besværet og mange penge!

Hvad kan dokumentet indeholde?

Et testamente kan først og fremmest indeholde testators ønske angående begravelse.

Især for mange katolikker er det vigtigt at blive begravet på en katolsk kirkegård, måske fra en bestemt kirke og ligefrem af en bestemt præst. Man kan tage stilling til, om man ønsker at blive begravet eller brændt, om éns aske skal spredes over havet og i så fald hvilket, om man ønsker at donere sit legeme til medicinsk-anatomisk forskning, om ens organer skal doneres, hvilke salmer der skal synges i kirken, hvilke udsmykninger kirken skal have osv.

Dernæst kan man tage stilling til, hvordan éns formue skal fordeles mellem arvingerne, og om man ønsker at give en eller flere legatportioner til bestemte personer, Den katolske Kirke eller anden velgørende organisation.

Arvereglerne kan gennemgås af advokaten ved første møde. Reglerne kan være meget indviklede og afhænger bl.a. af, om man er gift, om man har børn, om der er fælles- eller særeje i ægteskabet, om en eller begge ægtefæller har børn fra et tidligere ægteskab eller om et af børnene er adopteret.

Når testamentets indhold er godkendt af testator, sørger advokaten for at bestille en tid hos notaren med henblik på at få testamentet underskrevet.

Originaltestamentet bliver opbevaret i notarialarkivet, og den der har skrevet testamentet, får en kopi.

Dødsfald og begravelse: praktisk og juridisk

Ved dødsfaldet sker en række praktiske og juridiske ting: Først og fremmest skal bedemanden kontaktes, og de nærmere detaljer omkring begravelsen fastlægges sammen med arvingerne.

Hvis den afdøde har skrevet testamente, kan bedemanden sikre sig, at begravelsen sker i overensstemmelse med den afdødes ønsker.

En advokat kan kontaktes, således at arvingerne får rådgivning vedrørende behandling af dødsboet.

Skifteretten, afdødes bank, forsikringsselskab, fagforening og telefonselskab samt de øvrige offentlige myndigheder får automatisk besked om dødsfaldet fra folkeregisteret. Bankkonti, der har tilhørt den afdøde, lukkes, når banken får besked om dødsfaldet. Afdødes lejekontrakt bør ikke opsiges, før indboet er registreret og fordelt til arvingerne eller afhentet.

Møde i skifteretten

Ca. fire uger efter dødsfaldet indkalder skifteretten dem, der er oplyst som værende de nærmeste pårørende i dødsanmeldelsen.

Hvis der er midler i boet, og der er enighed blandt arvingerne om, at boet skal skiftes privat, er det en fordel at kontakte en advokat, som anmoder om, at boet udleveres til privat skifte og aflyser mødet i skifteretten.

Havde den afdøde aktiver i udlandet, skal behandling af det udenlandske bo påbegyndes samtidig med den danske. I dette tilfælde er en advokat med kendskab til lovgivningen i det land, hvor den afdøde havde midler, absolut nødvendig. Husk at arvingerne kan risikere bøder, hvis bobehandlingen i udlandet ikke er færdiggjort i løbet af en bestemt tid, som er forskellig fra land til land, men som normalt er et år fra dødsfaldet.

Er en eller flere arvinger mindreårig, er privat skifte ikke muligt og der udpeges en bobestyrer af skifteretten.
Det er også muligt at udpege den advokat, der skal behandle éns bo i testamentet.

Advokat Sandra Moll.
Advokat med speciale i familieret og skifte i Danmark og i udlandet.
Direkte telefon: 31 35 35 60.
e-mail: sandra@moll.dk

Hjælp til krigsbørn i Uganda

I forbindelse med Danmarks Indsamlingen 2012 samlede hele Danmark ind til børn på flugt. Caritas var ikke blandt de 12 udvalgte organisationer der deltog i indsamlingen, men arbejder lige som de udvalgte organisationer med børn på flugt. Derfor samlede vi ind blandt Katolsk Orienterings læsere til ungdomsgrupper i det nordlige Uganda. Resultatet af indsamlingen blev 27.000 kroner, hvilket betyder, at mange af de 50 ungdomsgrupper der manglede penge, kan fortsætte deres vigtige arbejde med rehabilitering af krigsbørn i Uganda. Vi takker mange gange for de flotte bidrag til indsamlingen!

Caritas Juleindsamling 2011

Juleindsamlingen 2011 stod i katastrofernes tegn. Under overskriften Hjælp Caritas med at hjælpe når katastrofen rammer blev der i menighederne, Caritas Nyt og Katolsk Orientering samlet ind til Katastrofefonden. I alt 113.000 kroner! Verden rammes hvert år af natur- og menneskeskabte katastrofer. 2010 og 2011 har været nogle af de værste katastrofeår i årtier med jordskælvene på Haiti og i Japan, massive oversvømmelser i Asien og tørken på Afrikas Horn. Derfor er det utrolig vigtigt, at Katastrofefonden altid er fyldt op, så vi kan rykke hurtigt ud når katastrofen rammer. Vi takker for de mange fine bidrag til Katastrofefonden!

Tæt på troen i Tanzania

Varme og fællesskab midt i fattigdommen.

Tekst: Lisbeth Rütz

TANZANIA Jeg har da været med til at gøre en lille forskel, siger 19-årige Josefine fra Sankt Therese Menighed beskedent. Hun er netop er kommet hjem fra et fem ugers praktikophold i Tanzania for organisationen Gap Medics, der arrangerer praktikophold i udviklingslande for kommende medicin- og tandlægestuderende.

Josefine er overrasket over hvor stor og positiv en rolle, troen spiller i Tanzania.

”Der kom tit nonner eller præster på besøg hos patienterne, og mange gange så vi præsten, der kom for at give den sidste olie. Ca. halvdelen af Tanzanias befolkning er kristne, den anden halvdel er muslimer. Jeg kom tæt på begge grupper, og de havde ikke de store problemer med hinanden i hverdagen. Dernede kan de godt finde ud af at leve sammen. Kulturen i Tanzania er meget fællesskabsorienteret. Folk er meget åbne over for hinanden og interesserede i andre mennesker. Mange kom spontant hent il mig for at sige velkommen til Tanzania”, fortæller Josefine.

Malaria, HIV, tuberkulose og meningitis var en del af den barske virkelighed, der mødte Josefine under praktikopholdet på Iringa Regional Hospital, og som kommende medicinstuderende så hun både malaria, HIV, tuberkulose og meningitis.

Kreativitet er nødvendig

”Forholdene på hospitalet var meget simple. Der var ikke noget nyt udstyr, og patienterne lå på store sale. Sommetider lå patienterne to i en seng. Men tanzanianerne var utrolig tålmodige og tog alting med fatning. Jeg kom virkelig tæt på befolkningen og så, hvor afhængig hospitalet var af patienternes familier. Uden de familier havde det slet ikke kunnet fungere. Det var familien, der mødte op med mad til deres pårørende. De vaskede og plejede patienterne, hvis de ikke selv kunne og hjalp med mange praktiske ting”, siger Josefine.

Jeg hørte tit sætningen: ”Hjemme hos

Jer ville man”…Lægerne var mange gange frustrerede, fordi de simpelthen ikke havde, hvad de skulle bruge. Der var ikke altid medicin nok, og så måtte man jo lige tage en hurtig vurdering af, hvem der havde mest brug for det. Man var i det hele taget nødt til at være ret kreativ.

Jeg har lært kolossalt meget af at være på hospitalet og er blevet helt sikker på, at jeg gerne vil læse medicin, og at jeg kan klare det. Det var ret barske ting, jeg blev kastet ud i, og jeg så nogle ting amputationer, kejsersnit og store operationer, som man kun ser i Danmark, når man er langt henne i studiet.

Jeg har rigtig meget lyst til at vende tilbage, når jeg har lært noget mere, så jeg kan hjælpe mere dernede”, slutter Josefine.

Ethvert barn er dyrebart for Gud

Hjælp gadebørn til en bedre fremtid.

Tekst: Christina Søndergård Møller, Viva Danmark

UDVIKLINGSARBEJDE Hvor man i Danmark har talt om ældrebyrden, kan man globalt tale om børnebyrden - for hvem skal tage sig af verdens forladte børn? På verdensplan lever over 100 mio. børn på gaden, som er udsatte for prostitution, kriminalitet og misbrug. Denne barske virkelighed skyldes bl.a. fattigdom, krig og misbrugsproblemer.

Kirker for børn

I udviklingslandene kæmper mange kirker og kirkelige projekter for at give udsatte børn omsorg, tryghed og et værdigt liv. Projekterne mangler resurser og uddannelse i at hjælpe børn, men har givet sig i kast med den store opgave, fordi ethvert barn er dyrebart for Gud.

Leve Børnene, den danske gren af den internationale kirkelige børneorganisation Viva, startede i 1994 og støtter lokale, kirkelige børne- og ungeprojekter økonomisk og ved at skabe faglige netværk for projekterne. Organisationen arbejder ud fra det kristne menneskesyn og en overbevisning om, at vi har ansvar for at hjælpe udsatte børn. Fra det danske kontor samarbejder man primært med lokale partnere i Honduras, Thailand, Filippinerne, Bangladesh og Uganda.

Danskere for børn

Udover at støtte de lokale projekter med økonomiske og faglige resurser, arbejder Leve Børnene også med at oplyse om børns vilkår og engagere unge danskere i 3. verdensproblematikker. Hvert år sender organisationen omkring 100 frivillige ud gennem deres volontørprogram Impact. De lokale projekter får gavn af de ekstra hænder, og de unge lærer at tage socialt ansvar og er med til at tale børnenes sag i Danmark. De 100 mio. børn bliver på denne måde nærværende for andre gennem volontørernes beretninger.

Læs indstikket i dette nummer og få mere at vide om Leve Børnene på *www.vivanet.dk/*
Du kan støtte Leve Børnene på
Reg: 0994 konto 9279423.
Gavebeløb er fradragsberettigede efter de sædvanlige regler.

Emmanuel og Sarah er to af de børn, der har fået en bedre fremtid i et af Vivas projekter

Meddelelse vedrørende Jesu Hjerte Kirke

Det har allerede i længere tid været bekendt, at jesuitterne efter at have arbejdet i Stenosgade siden 1887 ophører med deres virksomhed her. Jesu Hjerte sogn overgår fra 31. juli 2012 til bispedømmet, som hermed skal udnævne en ansvarlig præst efter, at pater Gerhard Sanders, kirkens mangeårige sognepræst, ophører i denne funktion.

Der har ligeledes været overvejelser om en reorganisering af sognestrukturerne i det indre København. Også Jesu Hjerte sogn har været omfattet af disse overvejelser. Der sker dog ikke umiddelbart nogen ændring i Jesu Hjerte sogns status, og der er under ingen omstændigheder planer om at lukke kirken

Fra 1. august 2012 vil pastor Niels Engelbrecht blive konstitueret som sognepræst for Jesu Hjerte menighed. At der er tale om en konstituering skyldes ikke blot at pastor Engelbrecht i forvejen er præst for to menigheder i København, Domkirken og Sakramentskirken. Konstitueringer er i princippet ikke tidsbestemte; men denne ordning påtænkes at skulle vare to år. Med denne disposition vil bispedømmet holde muligheden åben for eventuelle ændringer af sognegrænser samt være frit til at overveje, hvilke præster, der på mere permanent basis skal stå for gudstjenestelivet og andre aktiviteter omkring Jesu Hjerte kirke. I disse overvejelser indgår også håbet om, at en anden orden vil kunne overtage Jesu Hjerte kirke.

Pater Sanders og pastor Michael Hornbech-Madsen vil fortsat være knyttet til Jesu Hjerte kirke.

København, den 10. marts, 2012

+Czeslaw Kozon

Fest i Stenosgade

Seks nordiske biskopper fejrede messe i Jesu Hjerte Kirke.

STENOSGADE Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade var fyldt til sidste plads, da biskop Czeslaw søndag den 11. marts i anledning af Den nordiske Bispekonferences møde på Maglås fejrede messe sammen med fire fungerende nordiske biskopper samt biskop emeritus af Trondheim, Gerhard Schwenzer og sognepræst Gerhard Sanders S.J..

Biskop Czeslaw talte i sin prædiken om, hvordan fastetiden er en ny anledning for os til at fokusere på Guds bud, der afspejler Guds evige sandhed. Han tager os alvorligt og vil noget med os, sagde biskop Czeslaw, der sammenlignede Guds bud med et autoværn, der forhindrer, at vi aldrig kommer væk fra vejen. Jo mere seriøse vi er med at realisere Kirkens værdisæt, jo mere vil den komme til at afspejle Guds hellighed, sagde biskop Czeslaw. *LR*

Fra venstre mod højre biskop Czeslaw Kozon København, biskop Teemu Sippo SCJ Helsinki,biskop Berislav Grgić Tromsø, - bag ham biskop Peter Bürcher Reykavik, forrest biskop Bernt Ivar Eidsvig Can. Reg.Oslo, og til venstre for ham sognepræst Gerhard Sanders S.J. Stenosgade

Søren og Kirsten Busch

I Jesu fodspor på Ærø

Ny bibelhave åbner i Bregninge Tværby.

BØN "At gå i Jesu fodspor er betagende. De mange indtryk giver på forunderlig vis mulighed for en indre rejse i sindets ukendte kroge og dyb", skriver Kirkebladet Ærø nr. 1 i år. Ordene beskriver nogle af de tanker og overvejelser, der ligger bag anlægningen af en bibelhave i Bregninge Tværby. Idemændene bag projektet er Søren og Kirsten Busch, der for seks – syv år siden blev overbeviste kristne efter at have deltaget i et Alpha-kursus. Efter at have været aktive i Folkekirken konverterede de for tre år siden til Den katolske Kirke. Bibelhaven er indrettet med tanke på Via Dolorosa (smertens vej) i Jerusalem, hvor Jesus siges at have gået på vej til sin korsfæstelse. Der er anlagt en sti på ca. 200 m. gennem haven, hvor man kan gøre ophold 15 steder for at fordybe sig i bibeltekster, meditation og bøn. Langs stien vil man kunne se træer, planter og andre symboler fra Bibelen, fortæller Kirkebladet. Det er muligt at gå turen både med rollator og med barnevogn. Ved indgangen til haven findes der vejledning og tekster. Alle er hjerteligt velkomne til at besøge haven, hvor der er gratis adgang. Haven åbner den 2. april i den stille uge. Evt. spørgsmål kan evt. rettes til Søren og Kirsten Busch på tlf.: 32 52 72 15
LR

Journalist Anders Dahl in memoriam

MINDEORD Vores ven Anders Dahl, slotsherren i "det Gule Palæ", som han kaldte sit hus på Tebbestrupvej i Vorup (Randers), blev 92 år. En høj alder, som aldrig helt fik lov til at forandre hans natur. Med alderen forsvandt de lange breve med sirlig skrift, fyldte med tanker og allehånde spændende oplysninger om alt mellem himmel og jord, som han regelmæssigt plejede at sende – for hans efterhånden meget dårlige syn tillod ham ikke at skrive mere. Med alderen holdt også hans besøg hos os på tredje sal op – det var alt for langt væk. Nu kunne han kun modtage besøg, og disse besøg var, helt til det sidste, rare stunder, hvor Anders spurgte med interesse og med sin vante tørre humor om, hvad der skete "ude i verden", og blev ved med at øse af sin næsten encyklopædiske viden.

Anders (Christian Grønvald) Dahl stammede fra en gård på Nibeegnen. Han voksede i kontakt med naturen, som mennesket gennem sit arbejde gør frugtbar. Derfor uddannede han sig til at begynde med til gartner på gartnerskolen i Storvorde på Sjælland – og hele livet igennem passede han sin flotte have bag villaen i Randers, forærede sine blomster og sin høst til venner og bekendte og skrev oplysende og følsomme artikler om havepasning i avisen.

Anders' interesse viste sig meget tidligt at omfatte langt mere end naturen: Det var menneskets gøren og laden, der optog ham, menneskenes nutid og deres historie, folkeslagenes skæbne, sprog og kultur og betydningen af den kristne tro i deres liv. Han blev først elev på avisen Heimdal i Haderslev og senere, fra begyndelsen af 1960'erne, en skattet journalist i Randers.

Da Anders efter mange år på Randers Amtsavis gik på pension i 1986, ophørte hans journalistiske virke ikke. Han fortsatte med at gøre det, som for ham var en lidenskab: At lære verden at kende gennem rejser, sprogtilegnelse og bøger og formidle viden og erfaringer i form af artikler, breve og ikke mindsk foredrag. Anders havde nemlig også talent for det mundtlige ord. Han havde sans for form og nuance og en imponerende hukommelse og kunne altid improvisere den fineste tale.

Det dybeste i Anders' liv var hans trofasthed mod det, der giver menneskelivet mening, og som hans hjerte hang ved: Først og fremmest den kristne tro. Anders konverterede tidligt til den katolske kirke, og det var den katolske tro, som blev essensen i hans liv. Han var en ægte og dybt engageret katolik, for hvem troen var hans hjertes skat, og for hvem liturgien var en levende kilde til glæde og fred. (Han foretrak den latinske messe, hvis ord han kendte udenad, og som skabte særlig genklang i hans sjæl.) En søndag uden liturgi var utænkelig for ham. Blind som han næsten var til sidst, blev han bragt til kirken af gode venner fra menigheden, og der sad han og lyttede og deltog i messen – og man fornemmede dybden af hans tro. Jesu Hjerte Kirke i Randers var hans hjertes hjem, forbindelsen mellem jord og himmel.

Igennem mange årtier var Anders en sand og uerstattelig støtte for den katolske menighed i Randers. Han var det menneske, man altid kunne regne med, og som med entusiasme gav sit bidrag til både det åndelige og det konkrete arbejde i sognet. En diskret generøsitet prægede hans forhold til de andre – han trådte til, hvor der var behov for hjælp, uanset hvor.

Han hjalp i det skjulte, for "venstre hånd skal ikke vide, hvad højre gør".
Hans trofasthed gjaldt dog ikke kun kirken, men også fædrelandet og dets historie (Sønderjylland og Skåne fyldte meget i hans bevidsthed), og den omfattede også Europa og dets kristne kultur (fra Italien til Rusland og Balkan), som han aldrig blev træt af at fordybe sig i.

De smukkeste minder knytter sig til både Anders og hans hustru Kaja Lange Møller, ædle mennesker i sind og hjerte, og til "det Gule Palæ", hvor de i mange år var generøse værter. I en stille stund hørte vi der, i radioen, som Anders var dygtig til at indstille på de mærkeligste bølgelængder, både klokkerne i Sct. Peters Kirke i Rom og i kirkerne i Skt. Petersborg …

Vi er taknemmelige for, at vi har kendt Anders og har haft den glæde at regnes blandt hans venner.

Æret være hans minde.

Mag. art. Monica Papazu og journalist Carlo Hansen, 8900 Randers C.

Anders Dahl blev født den 8. maj 1920 og døde den 24. februar 2012. Bisættelsen fandt sted 2. marts fra Jesu Hjerte Kirke i Randers.

Orientering fra sognene

1.-30. april 2012

Sidste frist for stof til nr. 7, der udkommer fredag 13. april og omfatter maj måned, er mandag den 19. marts
Tekst bedes sendt – helst pr. e-mail til:
sognenyt@katolskorientering.dk

På de følgende sider finder du i kortfattet form oplysninger om aktiviteterne i de forskellige sogne samt kontaktoplysninger til sognepræsten og sognets menighedsrådsformand.

For fyldestgørende information om aktiviteterne i det enkelte sogn eller kontaktdata til præster eller diakoner, som er tilknyttet sognet, henvises til sognets egen hjemmeside.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke
Kastetvej 1
Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Sognepræst p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47
E-mail: jude@mail.tele.dk
Om den tamilske sjælesorg se: www.tamilkatolsk.dk
Sognekontoret tlf. 98 79 63 40.
Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74
E-mail: erik.schou@has.dk .
Messetider i Aalborg:
Søn kl. 8.00 og 10.00, man-fre kl. 17.00
Hver fre korsvej kl. 16.15, (dog ikke 1. fre i mdr.)
1. og 3. søn polsk kl. 18.00, 2. og 4. søn engelsk kl. 18.00, 1. fre tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00, 2. og 4. lør irakisk kl. 12.00, 3. lør filippinsk kl. 11.00
Påskedagene:
Skærtorsdag, messe kl. 19.00
Langfredag, Korsets Gudstjeneste kl. 15.00
Påskelørdag, kl. 22.00 påskevigilie
Påskedag, kl. 10.00 højmesse, kl. 15.30 irakisk, kl. 18.00 tamilsk
2. påskedag, kl. 10.00 messe.
13/4 skolemesse kl. 9.00.
15/4 1. kommunion under messen kl. 10.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken
Uranienborgvej 5 A.
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke
Messetider i Frederikshavn:
Søndage: messe kl. 10.00
Hver fre tilbedelse af Altrets Sakramente kl.16.00, rosenkrans kl. 16.30, kl. 17.00 messe. I fastetiden ændres rosenkrans til korsvejsandagt.
Se i øvrigt opslagstavlen og:
www.katolsk-frederikshavn.dk
Påskedagene:
Skærtorsdag, messe kl. 19.00
Langfredag, Korsets Gudstjeneste kl. 15.00
Påskelørdag, kl. 22.00 påskevigilie
Påskedag, kl. 12.30 højmesse

9800 Hjørring, Sankt Maria
Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke
Messetider i Hjørring:
Søn kl. 14.30 messe
Påskedagene:
Skærtorsdag, messe kl. 19.00
Langfredag, Korsets Gudstjeneste kl. 15.00
Påskelørdag, kl. 22 00 påskevigilie
Påskedag, kl. 14.30 højmesse
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke
Møllevej 23
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04,
Messetider i Thisted:
Lør i lige uger messe kl. 15.30, lør i ulige uger Ordets liturgi kl. 15.30 med kommunionsuddeling.
Påskedagene:
Skærtorsdag, messe kl. 15.30
Langfredag, Korsets Gudstjeneste kl. 15.00
Påskelørdag, kl. 18.00 påskevigilie
Se i øvrigt www.katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerte Kirke
Thorsgade 22.
Hjemmeside: www.katolsk-randers.dk
Sognepræst Thanh Duc Tran
Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59
E-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Tony Richard Christensen
Tlf. 61 65 49 04, e-mail: trc070779@yahoo.com
Messetider:
1., 3. og 5. søn kl. 10.00, 2. og 4. søn kl. 15.00, tir-fre kl. 17.00, lør kl. 10.00.
Tilbedelse: en halv time før højmesse og hverdagsmesse. Skriftemål: 1., 3. og 5. søn kl. 9.30, 2. og 4. søn kl. 15.30, og før hverdagsmessen eller efter aftale. Guds barmhjertighed: tir kl. 16.30. Korsvej: fre kl. 16.30 (undt. 1. fre). Jesu Hjerte andagt: 1. fre kl.16.30. Rosenkrans: ons kl. 16.30.
April
Søn 1. Palmesøndag. kl. 10.00 højmesse med palmeindvielse og procession, kl. 12.00-14.00 børneundervisning
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 19.00 højmesse, kl. 20.00-24.00 vågenat
Fre 6. Langfredag, faste- og abstinensdag, kl. 14.00 korsvej, kl. 15.00 passionsliturgi
Lør 7. Påskenat, kl. 22.00 påskevigilie, optagelse i Kirken
Søn 8. Påskedag, kl. 10.00 højmesse.
Søn 15. kl. 9.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 10.00 højmesse
Tir 17. kl. 18.00 messe og tilbedelse, kl. 19.00 konvertitundervisning
Ons 18. kl. 18.30 messe, kl. 19.00 menighedsrådsmøde
Søn 22. kl. 14.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 15.00 højmesse
Søn 29. kl. 9.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 10.00 højmesse

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke
Sankt Leonisgade 12
Hjemmeside: www.sktkjeldskirke.dk
Konst. sognepræst: Josef Minh Quang Nguyen
Tlf. 86 62 36 41 Mobil 51 32 88 96
E-mail nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Asbjørn Nordam
Tlf. 43 53 35 32, Mobil: 24 28 21 22
E-mail: anordam@gmail.com
Messetider:
Man kl.17.00 messe, tir kl.16.30 tilbedelse, kl.17.00 messe, fre kl.15.00 barmhjertighedens rosenkrans, kl.15.30 rosenkrans, kl.16.00 tilbedelse, kl.16.30 messe, lør kl. 9.00 messe.
1. og 2. søn i måneden: højmesse kl. 11.00
3. og 4. søn i måneden: højmesse kl. 9.00
evt. 5. søn i en måned: højmesse kl. 11.00
Man kl. 17.00 og lør kl. 9.00, kan ændres, se opslag/hjemmeside. Ons og tor er præsten i Silkeborg.
Skriftemål: før og efter messen eller efter aftale.
Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
April
Søn 1. Palmesøndag, kl.11.00 messe
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.30 messe med fodtvætning. Efter messen fællesspisning og tilbedelse af det Allerhelligste Sakramente til kl. 24.00
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 passionsliturgi med altergang. Lejlighed til at modtage bodens sakramente om formiddag. Faste- og abstinensdag.
Lør 7. Påskelørdag, kl. 23.30 påskevigilie og midnatsmesse, derefter reception i menighedslokalet
Søn 8. Påskedag, kl.11.00 messe. Efter messen kan børnene finde påskeæg i haven.
Lør 14. kl.11.00 skriftemål og øvelse for 1. kommunikanter, kl. 13.00 bryllup
Søn 15. kl. 9.00 messe med 1. kommunion, derefter reception
Søn 22. kl. 9.00 messe, kl. 14.00 polsk messe
Lør 28. kl.16.00 vietnamesisk messe
Søn 29. kl. 11.00 messe

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke
Østerbrogade 33
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Tlf.: 97 12 43 82
Konst. sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Kontaktperson: Bodil Jensen, tlf. 97 89 14 75
E-mail: bodil1938@gmail.com
Messetider: Søndag kl. 14.00.

3 | Aarhus og Djursland

8000 AARHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 5054, 8100 Aarhus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
Menighedsrådsformand:
Marianne Schrøder, tlf. 86 17 08 75.
E-mail: marianne@katolsk-aarhus.dk
Sognekontor: 87 30 70 40
E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk.
Skt. Joseph Søstrene: Ryesgade 28.4.th
Tlf. 86 13 81 22.
Messetider:
Søndagsmesser: kl. 8.00, kl. 10.00 (højmesse), kl. 17.00. Polsk søn 1/4 (Palmesøndag), man 9/4 (2. påskedag) og 15/4, kl. 14.00, vietnamesisk søn 8/4 og 22/4, kl. 13.30, engelsk hver lør kl. 18.30, rumænsk lør 7/4, kl. 17.00 i oratoriet
Hverdage man kl. 18.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00 og kl. 19.00 i oratoriet, tor kl. 11.00, fre kl. 18.00 (dansk), lør kl. 8.00.
Jesu Hjerte fredag: ingen tilbedelse og messe
Korsvejsandagt: tir kl. 16.00 (dansk), tilbedelse hver fre kl. 17.00–17.45, skriftemål helst 1. fre kl. 17.00-17.45 eller efter aftale.
Skolemesser: Hver tir kl. 8.00 (yngre elever).
Ældre elever: ti 5/4, kl.8.00
International studentergruppe (Mount Tabor): hver tir kl. 19.00 i oratoriet. Sct. Thomas fællesskab: hver ons (undtagen 1.ons) kl. 19.00 i oratoriet.
Messe med forbøn for de syge (helbredelses messe): ons 4/4 kl. 19.00 i kirken. Menighedsrådsmøde: man 2/4, kl. 18.45. Sogneundervisning: ingen
Skriftemål før den 1. hellige kommunion: lør 14/4, kl. 10–13.00. 1. hellige kommunion: lør 21/4, kl. 10.00 og kl. 12.30.
Konvertitundervisning: hver tor kl. 19.30 i Infobutikken. Sct. Knuds Seniorklub: tir 10/4 og 24/4, kl. 14.30. Den franciskanske sekularorden: man 16/4, kl. 18.00. KUF: se www.katolsk-aarhus.dk.
Samsø: lør 21/4 kl.14.00 i Ørby kirke
Palmesøndag 1/4 velsignelse af palmegrene og procession kl. 10.00. Skriftemål man 2/4, tir 3/4 og ons 4/4, kl. 17.00–18.00
Skærtorsdag 5/4 kl. 9.00 Laudes, kl. 17.00 nadverens indstiftelse, kl. 18.30–24.00 tilbedelse
Langfredag 6/4 kl. 9.00 Laudes, kl. 15.00 Langfredagsliturgi. Påskelørdag 7/4 kl. 9.00 Laudes, kl. 11.00 madvelsignelse (polsk skik), kl. 22.00 Påskenatsliturgi med efterfølgende reception i menighedssalen. Påskedag 8/4 kl. 10.00 højmesse, derefter reception, kl. 17.00 sangmesse på dansk.
2. påskedag 9/4 kl. 10.00 højmesse, kl. 14.00 messe på polsk

Skt. Nikolaj Kirke
Frederiks Allé 37, 8000 Århus C.
Præst: p. Moshe Faris
Ryesgade 33, 4.th., 8000 Aarhus C., tlf. 61 93 90 93
E-mail: faris_toma@yahoo.com
Kaldæisk messe:
Palmesøndag kl. 11.00
Skærtorsdag kl. 20.30
Langfredag kl. 10.00 langfredagsliturgi i den kaldæiske ritus.
Påskelørdag ingen, påskesøndag kl. 10.30.

Pindstrup, Sankt Mikaels Kirke
Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., tlf. 87 30 70 42
Kirkeværge: Henry J. Manuelpillai, tlf. 86 99 64 08 eller 50 48 52 47. Messe: søn 1/4, man 9/4 (2. påskedag), søn 15/4 kl. 10.30

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke
Thykiersvej 1, 8500 Grenå
Hjemmeside: www.katolskgrenaa.dk
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf.: 86 42 97 30,
Mobil: 20 98 63 59, e-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Birgit Clausen
Tlf. 86 99 63 54, e- mail: clausen.birgit@gmail.com
Vedr. adgang til kirken: Skierski tlf. 86 30 90 41
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 16.00 højmesse med palmeindvielse og palmeprocession
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 højmesse
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 liturgi
Søn 8. Herrens Opstandelse, kl. 10.00 højmesse
Ons 11. Eukaristisk tilbedelse og mulighed for skriftemål kl.16.00–17.00, kl. 17.00 messe
Søn 15. Guds Barmhjertigheds Søn, højmesse kl. 16
Søn 22. kl. 10.00 højmesse
Søn 29. kl. 16.00 højmesse (bemærk tidspunktet!)

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi
Maria Hjerte Engen 1, 8500 Grenå.
Tlf.: 86 38 44 88, fax: 86 38 42 06.

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke
Lillelundvej 36
E-mail: kirke@sktpeter.dk
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Tlf. 97 12 43 82
Menighedsrådsformand: Hanna Hoffmann
Præstevænget 243, 7280 Sdr. Felding
Tlf.: 40 36 29 07
Messetider: (HA)(I) Søn kl. 10.00

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke
Hostrupsgade 16
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: mail@fruekirke.dk
Konst. sognepræst: Quang Minh Nguyen
Tlf.: 51 32 88 96
Træffes i Silkeborg onsdag og torsdag.
E-mail: nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Ole Le Fevre.
Tlf.: 24 22 22 55, e-mail: ole.lefevre@mail.dk
Messetider:
1. 2. og 5. søn kl. 9.00. 3. og 4 søn kl. 11.00, ons tilbedelse kl. 17.00, messe kl. 17.30, tor tilbedelse kl. 16.30, messe kl. 17.00. Messe hos Jesu Små Søstre i Øm kl. 19.30, fre rosenkrans kl. 16.00
April
Tor 5. Skærtorsdag, messe kl. 15.30
Fre 6. Langfredag, langfredagsliturgi kl.17.00
Lør 7. Påskevigilie og messe kl. 20.00
Lør 14. Ikonkursus i menighedslokalet v. menighedsrådsmedlem Ursula Friedrich kl. 10.00-16.00
Søn 15. familiemesse, 1. kommunion kl. 11.00, kirkekaffe i menighedslokalet efter messen
Søn 22. efter højmessen aflægger menighedsrådet årsberetning i menighedslokalet.

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke
Nørregade 19-21 A, tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst Jan Ophoff O.Præm. tlf. 75 82 08 93
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand:
Carl Daniel Frost-Jensen,
Ny Havnegade 48, 8700 Horsens
Tlf. 51 21 87 31, e-mail: cdfj@sol.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn kl. 9.00 **(OBS ny messetid!)**, lør kl. 16.00
Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke
Fjellegade 2, tlf.: 75 82 08 93
Hjemmeside: www.sct-norberts-kirke.dk
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Charlotte Bech
Andreas Nielsensvej 14, 7100 Vejle
Messetider (HB2)(I)
Søndag: kl.11.00, man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 11.00 tor, kl. 8.00 lør
Rosenkransbøn hver tir kl. 16.30

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke
Sankt Michaels Gade 2
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01
E-mail: kerkhofs@sct-michaels-kirke.dk
Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21
Messetider: (TH) Søndag kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke
Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Sognepræst: Thomas Birkheuser
Montfortkommunitet
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Tlf. 75 92 11 76, fax 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
Menighedsrådsformand: Inge Bertelsen, Svanevej 4
7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
Messetider:
Søn kl. 9.45 rosenkrans (kun 1. søn i måneden, hele maj og oktober måned), kl. 10.00 højmesse.
Hverdage: se ugeplanen på opslaget eller på www.sanktknudskirke.dk.
Skriftemål: efter aftale med præsten!
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 palmeindvielse med procession. Børnekirke
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 20.00 højtidelig aftenmesse, tilbedelse indtil kl. 22.30.
Fre 6. Langfredag, kl. 14.30 korsvejsandagt, kl. 15.00 liturgisk gudstjeneste, altergang.
Lør 7. Påskelørdag, kl. 21.30 højtidelig påskenatliturgi med læsninger, fornyelse af dåbsløfter, påskehøjmesse. Efter messen sammenkomst i menighedslokalet
Søn 8. Påskedag, kl. 10.00 højtidelig påskemesse.
Man 9. 2. påskedag. Ingen gudstjeneste!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke
Kirkegade 58
Sognepræst Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27 bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsformand: Maria Truelsen
Tlf.: 24 60 23 08, e-mail: truelsenmaria@gmail.com
Messetider: (TH)
Lør kl. 16.30 søndagsmesse, søn kl 10.00 højmesse, kl. 9.30 rosenkrans, kirkekaffe hver søndag.
Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 derefter Sakramental tilbedelse til kl. 18.30. Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00.
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset.
3. lør i md polsk messe kl. 16.30, 4. lør i md vietnamesisk messe kl. 16.30.
Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på 75 18 18 08. Hver tor kl. 9.30-17.00 tilbedelse af Sakramentet. Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken.
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 indvielse af palmegrene og procession ind i kirken
Man 2. kl. 18.00 polsk messe til ære for pave Johannes Paul d. II
Ons 4. kl. 15.30 skriftemål for 1. komm.børnene
Tor 5. kl. 17.00 Skærtorsdagsmesse med fodtvætning og sakramental tilbedelse hele natten
Fre 6. Langfredag, kl. 13.30 korsvejsandagt uden om kirken, kl. 15.00 hyldning af korset med kommunionsuddeling.
Lør 7. kl. 12.00 påskemadsvelsignelse i kirken, kl. 22.00 påskenatsliturgi
Søn 8. kl. 10.00 højtidelig påskemesse
Man 9. kl. 10.00 2. påskedagsmesse, kl. 12.00 kaldæisk påskemesse, kl. 14.00 polsk påskemesse
Fre 13. kl. 12.15 skolemesse
Lør 14. kl. 10.00-12.00 sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5 til 14 år. Opdeling i hold efter alder.
Søn 15. kl. 10.00 familiemesse, festen for Guds Barmhjertighed, kl. 9.30 bedes barmhjertighedens rosenkrans og litani
Tor. 19. kl. 19.00 - Møde med Bob Canton fra USA for alle med et ansvar i en menighed. Undervisning og Healing Service.
Fre 20. kl. 17.00 messe og derefter Healing Service ved Bob Canton
Lør 21. kl. 11.00 seminar med Bob Canton. Emne: "Helligåndens nådegaver", kl. 16.30 polsk messe
Søn 22. kl. 10.00 messe og derefter Healing Service ved Bob Canton
Ons 25. kl. 17.00 skriftemål for firmanderne
Lør 28. kl. 10.00 DUK`s fodboldturnering afholdes for de Jydske og Fynske menigheder i Esbjerg. Kontakt person: Søren Andersen tlf. 30 50 07 12
Søn 29. kl. 10.00 velsignelse af frivillige medarbejdere under messen, kl. 16.00 engelsk messe.

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke
Søndertorv 1
http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/
Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
Tlf. 73 62 44 24 e-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
Menighedsrådsformand: Phuong Van Nguyen
Uglekær 106, 6200 Aabenraaa
E-mail: phuhanhnguyen@gmail.com
Messetider: (HC2) Man, tir og ons kl. 17.30, tor kl. 9.00, fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10,00
1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Skriftemål efter aftale. Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge. Religionsundervisning for 1. kommunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet
Palmesøndag, messe kl. 10.00
Skærtorsdag, messe kl. 17.00
Langfredag, langfredagsliturgi kl. 15.00
Påskelørdag, påskenatsliturgi kl. 19.00
Påskedag, Herrens Opstandelse, messe kl. 10.00
2. påskedag, messe kl.10.00

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke
Ringridervej 35
Konst. Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. 6200 Aabenraa, tlf. 73 62 44 24
Sct. Pauls Kirkes hjemmeside:
http://www.sctpaulskirke.net/
E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Menighedsrådsformand: Richard Warrington, Borgmesterløkken 19, 6400 Sønderborg, tlf. 20 67 45 99
E-mail: richardwadsum@gmail.com
Messetider: Søn kl. 12.00, tor kl. 17.00
Palmesøndag, messe kl. 12.00
Skærtorsdag, messe kl. 19.00
Langfredag, langfredagsliturgi kl. 18.00
Påskelørdag, påskenatsliturgi kl. 22.00
Påskedag, Herrens Opstandelse, messe kl. 12.00

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke
Mariegade 8
E-mail: sct.mariekirke@vip.cybercity.dk
Hjemmeside: http://sct.mariekirke.homepage.dk/
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61, e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski
Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30.
Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Påskeskriftemål fredag den 30. marts, messe kl. 16.00, derefter korsvejsandagt og påskeskriftemål.
April
Tor 5. Skærtorsdag, messe kl. 16.00
Fre 6. Langfredag, langfredagsliturgi kl. 15.00
Lør 7. Påskelørdag, påskevigilie kl. 20.00
Søn 8. Påskemesse kl. 10.30, polsk messe kl. 17.00
Man 9. 2. påskedag, messe kl. 10.30

6270 TØNDER. Hellig Kors Kirke
Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaat,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: helligkorskirke@mail.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undtagen mandag
Pastoralassistent Sr. Lydia Timmermann
Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsformand: Pia B. Wolden Petersen
Viben, 36, 6270 Tønder
Messetider: (I) Søn- og helligdage: højmesse kl. 16.00. Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke
Adelgade 1, tlf. 66 12 16 64
Hjemmeside: www.sct-albani.com
Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
Sognepr: Jerzy Kruk, C.Ss.R., tlf. 63 12 60 75
Menighedsrådsformand:
Barbara Politowski, tlf. 66 14 71 75
Messetider: (HC)(TH)
Søn kl. 10.00 og kl. 16.30 (okt-april), kl. 18.30 (maj-sept). Messe på vietnamesisk hver søn kl. 8.30
Messe på polsk hver søn kl. 12.00
Hverdage man, tir, tor og lør kl. 9.00, ons kl.10.30, fre kl. 19.00, rosenkrans ons kl. 10.00 (dansk/vietnamesisk) og fre kl. 18.30, tilbedelse af Sakramentet hver fre efter messen kl. 19.00 til kl. 20.00, hver lør Vesper kl. 17.00
Dalum Kloster søn messe kl. 7.00, man-lør kl. 6.40
April
Søn 1. Palmesøndag, indvielse af palmegrene, procession og messe med lidelseshistorie kl. 10.00
Ons 4. korsvejsandagt kl.10.00, messe kl. 10.30
Tor 5. Skærtorsdag, messe kl. 17.00 derefter tilbedelse af Sakramentet til kl. 20.00
Fre 6. Langfredag, langfredagsliturgi kl. 15.00, faste- og abstinensdag. Kollekt til Det Hellige Land.
Lør 7. påskelørdag kl. 9.00 og kl. 13.00 velsignelse af mad på polsk. Påskenatsliturgi kl. 20.00
Søn 8. højmesse kl.10.00, polsk messe kl. 12.00
Man 9. 2. påskedag, vietnamesisk messe kl. 8.30 højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.00
Ons 11. generalprøve til firmelse for hold 1 (lør.) kl. 16.30 og for hold 2 (søn) kl. 19.00. Undervisning for 1. kommunikanter kl. 16.30
Tor 12. Seniorklubben kl. 14.00
Lør 14. Pontifikalmesse og firmelse kl. 15.00 derefter en kort reception i skolens gymnastiksal
Søn 15. vietnamesisk messe kl. 8.00, Pontifikalmesse og firmelse kl. 10.00, derefter en kort reception
Polsk messe kl. 12.30, aftenmesse kl. 16.30.
Man 16. Ortodoks gudstjeneste kl. 12.00
Ons 18. skriftemål for 1. kommunikanter kl. 16.30
Tor 19. Sct. Albani Skolens årets musical om Abraham kl. 19.00
Ons 25. generalprøve til 1. hl. kommunion for hold 1 kl. 16.30 og for hold 2 kl. 18.00
Lør 28. messe og 1. hl. kommunion kl. 14.00, derefter kort reception i skolens gymnastiksal
Søn 29. vietnamesisk messe kl. 8.00 højmesse og 1. hl. kommunion kl. 10.00 derefter en kort reception i skolens gymnastiksal, polsk messe kl. 12.30, aftenmesse kl. 16.30

5610 ASSENS, Vor Frelsers Kirke
Nørregade 3
Hjemmeside:
www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlig: Montfortkommunitetet
Præst Thomas Birkheuser,
Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia
Tlf.: 75 92 11 76 (kl. 9.00-22.00 undt. mandag)
Fax: 75 92 11 71
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Kontaktperson på stedet: Jørgen Aunkilde,
5610 Assens, tlf. 66 16 69 44
E-mail: jaunkilde@smilepost.dk
Søndagsmesse hver lørdag kl. 16.00
Skriftemål efter aftale med præsten
Lør 31. marts kl. 16.00 søndagsmesse til palmesøndag. Palmeindvielse med procession
April
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 højtidelig messe
Fre 6. Langfredag, der henvises til Fredericia
Lør 7. Påskelørdag. Der henvises til Fredericia. (Der er ingen messe kl. 16.00!!!)
Søn 8. Påskesøndag. Der henvises til Fredericia.
Man 9. 2. påskedag, kl. 16.00 påskemesse

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke
Havnegade 1.
www.katolsk-sydfyn.dk
email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Nguyen
Tlf: 62 21 05 42; mobil: 22 44 13 06.
Email: linhmuctuyen@yahoo.dk
Træffes: Tir til fre kl. 10.00 –16.00
Menighedsrådsformand: Knud Petersen
Tlf: 62 20 51 13, e-mail: gurliknudp@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 10.30 og kl. 16.00, tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00 (kl. 9.00 om vinteren), fre kl. 9.00, lør kl. 9.00 (med forbehold).
April
Søn 1. Palmesøndag, Økumenisk kirkevandring. Vi starter fra baptistkirken kl. 14.00, går til Frimenighedskirken og afslutter i Vor Frue.
Tors 5. Skærtorsdag, messe kl. 17.00, derefter tilbedelse.
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi
Lør 7. Påskelørdag, kl. 20.00 Vigilien til Herrens opstandelse
Søn 8. Påskedag, kl. 10.30 højmesse, kl. 16.00 vietnamesisk messe
Man 9. 2. påskedag, kl. 10.30 messe

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel
Brogade 14
Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 58 00
Messetider: (I)
Ingen messe i april.

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke
Vindingevej 7
Sognepræst Jerzy Kruk, C.Ss.R., Adelgade 1
5000 Odense, tlf. 66 12 16 64 mobil 20 21 56 42
Menighedsrådsformand: Kai Jørgen Svendsen
Skovvej 29, 5800 Nyborg, tlf. 20 23 18 80.
Messetider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
April
Tor 5. Skærtorsdag, messe og De syges Salvelse kl. 10.00 derefter tilbedelse af Sakramentet til kl. 12.00
Fre 6. Langfredag. Ingen gudstjeneste.
Lør 7. Påskelørdag. Påskenatsliturgi kl. 15.30
Man 9. 2. Påskedag, højmesse kl. 10.30
Ons 25. MR-møde kl. 17.00
Fra tir 10. april til og med fre 25. maj er kirken under restaurering. I denne periode bliver messerne læst i menighedslokalerne

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke
Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Iwona Thorsen
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus
Refshalevej 81, 4930 Maribo, tlf. 55 72 85 16
E-mail: birgittasostrene@mail.dk.
Messetider:
Søn kl. 9.00, Sankt Birgitta Kloster: man, tir, ons kl. 17.00 tor, fre, lør kl. 7.30
Skriftemål: lør kl. 10.00-12.00 eller efter aftale og i forbindelse med messe.

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke
Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Bente Selsø
Kærsangervej 7, 4900 Nakskov
Tlf. 54 93 16 55, mobil 51 22 03 33
E-mail: bensel@newmail.dk.
Messetider:
Søn kl. 11.00, 1. søn dog kl. 14.00, fre kl. 14.00.
Skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke
Bispegade 12
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Eric Kirkby
Tlf. 21 44 85 26, e-mail: erickirkby@hotmail.com
Faste messetider:
Man kl. 8.00 laudes og messe hos Sankt Joseph Søstrene, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18..00 aftenbøn, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, 2. lør kl. 16.00 polsk messe, søn kl. 11.00 messe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke
Bjerggade 10
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81
Menighedsrådsformand Christine Veng
Engvangsvej 51, 4600 Køge, tlf.: 56 26 73 33
Højmesse søn kl. 11.00. Hver den anden søn i måneden med kirkekaffe.
Hverdage ons kl. 10.00 med sakramental tilbedelse og velsignelse. Messe tir med samtalekreds efter aftale. Skriftemål: Efter aftale med præsten. Øvrige: Se opslagstavlen. OBS: Kirkekaffe hver 3. søndag i måneden!
April
Søn 1. Palmsøndagsliturgi kl. 11.00
Tir 3. Oliemesse i Skt. Ansgar kl. 17.00
Tor 5. Skærtorsdagsliturgi kl. 15.00
Fre 6. Langfredagsliturgi kl. 17.00
Lør 7. Påskenat kl. 20.00.
Man 9. 2. påskedag kl. 11.00, i **Ringsted!**
Lør 21. Firmelse i Ringsted kl. 15.30!

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke
Præstøvej 29, tlf. 55 72 09 85, fax 55 73 09 43
Hjemmeside: www.vorfruekatolsk.dk
E-mail: vorfrue@mail.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.ss.R.
Menighedsrådsformand Torben Riis, tlf. 55 76 76 52
Messetider: (HA) Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 palmeindvielse, palmeprocession, messe med Kristi Lidelseshistorie.
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe, tilbedelse til kl. 19.00
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi
Lør 7. Påskelørdag, kl. 11.00 velsignelse af påskemad, kl. 20.00 påskelysets indvielse, exultet, indvielse af dåbsvand, opstandelsesmesse, derefter sammenkomst i menighedssalen.
Søn 8. kl. 10.00 højmesse
Man 9. 2. påsekdag, kl. 10.00 polsk messe
Søn 15. kl. 11.30 polsk messe
Lør 21. kl. 10.00 biskop Czeslaw meddeler firmelsens sakramente til fem unge
Der er lejlighed til skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale.

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken
Chr. Winthersvej 4
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
fredag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Menighedsrådsformand: Judit Taganyi Nielsen
Vognmandsmarken 6, 4760 Vordingborg
Messetider: (HA)(I) Søndage: messe kl. 10.00
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 16.00 indvielse af palmegrene, procession og højmesse
Tor 5. Skærtorsdag kl. 17.00 **i Næstved**
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 **i Næstved**
Søn 8. Påskedag, kl. 10.00 højmesse
Man 9. 2. påskedag - ingen messe

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski, Frederiksgade 7
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Forvaltningsrådsfmd. Allan Hansen, Bülowsvej 20, 4230 Skælskør; tlf. 58 19 23 77
Messetider: søn kl. 10.00, derefter kirkekaffe, man, tir, ca. hver anden ons, tor kl.12.00 (med Angelus bøn), fre kl. 19.00
Mulighed for fælles rosenkrans 20 min før messerne 1. søn i md og hver tir. Sakramental tilbedelse hver fre efter messe til kl. 20.00. Skriftemål: i god tid før messerne; eventuelt efter messerne, eller efter aftale.
Sognekatekese: 2. og 4. søn i md efter messerne
April
Søn 1. Palmesøndag, rosenkrans kl. 9.40, højmesse med velsignelse af palmegrene kl.10.00
Man 2. The Passion of The Christ kl. 19.00
Tor 5. Skærtorsdag, Den sidste Nadvers messe kl. 16.30, derefter tilbedelse natten igennem
Fre 6. Langfredag, korsvej kl. 14.30, Passionens Liturgi kl. 15.00
Lør 7. Påskelørdag, velsignelse af påskemad kl. 11., påskenats liturgi for alle tre menigheder kl. 21.00
Søn 8. Påskedag højmesse kl. 10.30
Man 2. påskedag, messe kl. 15.30, **i Holbæk**
Søn 15. Guds Barmhjertigheds Fest, rosenkrans kl. 9.40, højmesse kl. 10.00. Messen afsluttes med

velsignelse med Den Barmhjertige Jesus' billede
Tor 19. Klub Ældre Katolikker: begynder med messe kl. 12.00, derefter frokost og oplæg
Søn 22. højmesse kl. 10.00, diakon Kaare Nielsen fra Missio DK medvirker, under kirkekaffen præsentation af Missio DK

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.
Lundemarken 15.
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Mirjam Ploug Sarp, Rønsnæsvej 448, Rønsnæs
4400 Kalundborg, tlf. 59 50 94 99
Søndagsmesse kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Katekese: 2. & 4. søn i måneden. Fælles rosenkrans 1. søn md kl. 15.20. Skriftemål i god tid før messen eventuelt efter messen, eller efter aftale
April
Søn 1. Palmesøndag, rosenkrans kl. 15.20, derefter højmesse med velsignelse af palmegrene
Skærtorsdag, langfredag, påskelørdag: se under Slagelse og Holbæk
Søn 8. Påskedag, højmesse kl. 15.30
Søn 15. Guds Barmhjertigheds Fest, rosenkrans kl. 15.20, højmesse kl. 15.30, Messen afsluttes med velsignelsen med Den barmhjertige Jesus` billede
Søn 22. højmesse kl. 15.30, diakon Kaare Nielsen fra Missio DK medvirker, derefter kirkekaffe og præsentation af Missio DK

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 6
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Sebastian van der Meer, Carl Reffsvej 6 C
4300 Holbæk, tlf. 59 46 32 92
Søndags højmesse lør kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Mulighed for fælles rosenkrans 1. lør i md kl. 15.10
Katekese for børn: angives med konkret dato
Konvertitundervisning: onsdage kl. 16.00
Hverdage ons 17.30, derefter vesper
Skriftemål: i god tid før messerne, eventuelt efter messerne, eller efter aftale
April
Lør 31.3. (Palmesøndags messe), rosenkrans kl. 15.10, højmesse med velsignelse af palmegrene kl. 15.30
Ons 4. Korsvej kl. 17.30, messe kl. 18.00. "The Passion of the Christ" kl. 18.30
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 18.00 middag; kl. 20.00 Skærtorsdags messe, derefter tilbedelse natten igennem
Fre 6. Langfredag, Passionens Liturgi kl. 15.30
Lør 7. Påskelørdag, velsignelse af påskemaden kl. 13.00, påskenattens liturgi, **i Slagelse,** kl. 21.00
Søn 8. Påskedag, højmesse kl. 10.30, **i Slagelse** og kl. 15.30 **i Kalundborg**
Man 9. 2. påskedag, messe kl. 15.30
Lør 14. Guds Barmhjertigheds Fest, højmesse kl. 15.30, afsluttes med velsignelse med Den Barmhjertige Jesus` billede
Lør 21. højmesse kl. 15.30, diakon Kaare Nielsen fra Missio DK medvirker, under kirkekaffen præsentation af Missio DK ved Kaare Nielsen

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke
Sct. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.at.tt
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
Tlf. 57 67 03 01/29 46 21 81
E-mail:torsten.jortzick@pc.dk
Skt Joseph Søstrene, Teglovnsvej 18
Tlf. 57 61 73 71.
Menighedsrådsformand:
Hanne Lauridsen, Drosselvej 6, 4370 Store Merløse
Tlf: 57 80 15 37
E-mail hanne.k.lauridsen@gmail.com
Højmesse: lør kl. 16.00. men 1. weekend i måneden **søn** kl. 16.00, altid kirkekaffe.
Hverdage skolemesse ons kl. 8.35, (kontakt skolen tlf. 57 61 03 59), tor kl. 17.30 hos søstrene, tlf. 57 61 73 71, fre kl. 17.30 i Knud Lavards Hus
Tlf.: 57 60 03 51. Alle vigtige oplysninger findes desuden hos: helst@c.dk
April
Søn 1. Palmsøndagsliturgi kl. 16.00
Tor 5. Skærtorsdagsliturgi kl. 17.30
Fre 6. Langfredagsliturgi kl. 15.00
Lør 7. Påskenat kl. 20.00 **i Køge**
Søn 8. Påskedag kl. 11.00
Man 9. 2. påskedag kl. 11.00
Lør 21. Firmelse kl. 15.30!

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11
Tlf. 46 35 09 65, fax 46 36 50 91
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentiikirke.dk.
E-mail: sognepraest@laurentiikirke.dk
Konst. sognepræst: p. Alren Soosaipillai O.M.I.
sognepraest@laurentiikirke.dk
Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 - 12.00
Menighedsrådsformand:
Nina Lassen ninamlassen@gmail.com
Tlf. 39 64 11 62 mobil 23 74 54 08
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00.
Kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00 og Bogcaféen er åben. Ordets gudstjeneste: tir kl. 17.00. Om tirsdagen besøger præsten syge og ældre
Hverdagsmesser: ons – fre kl. 17.00.
Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken eller efter aftale. Korsvejsandagt hver fre kl. 16.00 fastetiden. Tilbedelse: fre kl. 18.00 – 19.00. AA:ons kl. 10.00 – 11.00. VIK: ons kl. 19.15 – 21.15
Religionsundervisning for Første Kommunionsholdet, Midi-KUK og Firmelseshold 2012 efter søndagsmessen kl. 10.00.
April
Søn 1. kl. 8.30 messe med den lille palmegrensprocession, kl. 10.00 messe med den store palmegrensprocession. Vi begynder processionen ved Skt. Ibs Kapel på Frederiksborgvej. Efter messen har firmanderne en kort katekese, kl. 17.00 messe i Ledreborg Slotskapel
Tir 3. kl. 18.00 koret har generalprøve
Ons 4. kl. 18.00 meditativ korsvejsandagt efter messen
Tor 5. kl. 17.00 Skærtorsdag, messe med fodtvætning, kl. 18.30 fællesspisning for sognets frivillige, kl. 21.00 komplet, kl. 24.00 eukaristisk tilbedelse
Fre 6. Langfredag, skriftemål efter aftale med sognepræsten, kl. 15.00 langfredagsliturgi
Lør. 7. kl. 11.00 velsignelse af påskemad, kl. 23.00 Påskevigilie-Herrens Opstandelse. Vi begynder udendørs foran kirken med bålet. Efter messen reception i menighedssalen
Søn 8. påskedag, kl. 10.00 messe, OBS: Ingen messe kl. 8.30
Man 9. 2. påskedag, kl. 10.00 messe
Tir 10. kl. 17.00 Ordets gudstjeneste med kommunionsuddeling
Ons 11. kl. 19.30 Sankt Laurentii Aften Hvor Susanne Malmstrøm fortæller "Om Havhingsten"
Lør 14. kl. 10.00 Liturgiudvalgsmøde
Søn 15. kl. 11.30 børnemesse
Fre 20. kl. 9.00 rengøring i menighedssal og kirken
Lør 21. kl. 8.30 rengøring i kirken
Søn 22. kl. 16.00 messe på engelsk
Tir 24. kl. 18.30 menighedsrådsmøde, kl. 19.15 bibelen og traditionen i katolsk sammenhæng (foredrag)

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
Frøgård Allé 12 (korrespondance til nr. 10)
Tlf. 43 99 07 28, hjemmeside: www.sktpaul.dk
Konst. sognepræst Samuele Lando
Mobil: 29 72 07 59
E-mail: samuelelando@hotmail.com
Pastoralassistent:
Henriette Sørensen, tlf. 40 89 46 55
Menighedsrådsformand:
Eva Vinther, Sylen 37, 1.th. 2630 Taastrup
Tlf.: 43 52 36 07; e-mail: eva.vinther@comxnet.dk
Messetider:
Lør søndagsmesse kl. 17.00, søn højmesse kl. 10.00 derefter kirkekaffe. Hverdage: tir kl. 8.30 laudes, tilbedelse, rosenkrans, kl. 10.00 ons kl. 19.00, fre kl. 17.00, ca. 17.40 sakramental tilbedelse til kl. 19.00. Skriftemål: i forbindelse med messerne, eller efter aftale med præsten.
Firmandundervisning hver ons kl. 16.00-18.00. Undervisning for 1. kommunikanter 1. og 3. søn efter messen. Familiemesse 3. søn i måneden
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 palmeindvielse og procession, højmesse
Tir 3. kl. 17.00 Oliemesse i Domkirken, KÆK mødes inden messen, nærmere oplysninger hos Henriette
Tor 5. kl. 17.00 skærtorsdagsmesse, derefter tilbedelse natten igennem.
Fre 6. kl. 14.30 korsvej, kl. 15.00 langfredagsliturgi
Lør 7. kl. 22.00 påskeliturgi, derefter påskemåltid i menighedssalen.
Søn 8. kl. 11.00 påskemesse
Man 9. kl. 10.00 2. påskedagsmesse
Tir 17. kl. 11.30 KÆK, starter med rosenkrans, messe, derefter frokost og oplæg
Søn 29. Besøg af Bonifatiuswerk til højmessen kl. 10.00

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus:
Nygade 8, tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.sanktvincentkirke.dk
E-mail: sanktvincentkirke@mail.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
E-mail: sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Maria Kirsten Schmidt
Tlf. 49 21 45 99
April
Søn 1. Palmesøndag, messe kl. 10.00, English Mass kl. 17.00
Tir 3. Ingen messe. I domkirken Oliemesse kl. 17.00
Tor 5. Skærtorsdag, messe kl. 18.00
Fre 6. Langfredag, gudstjeneste kl. 18.00
Lør 7. Påskelørdag, påskevigilie kl. 23.00
Søn 8. Påskedag, messe kl. 10.00, polsk messe kl. 16.00, English Mass kl. 17.00
Man 9. 2. påskedag, messe kl. 10.00
Tir 10., 17. og 24. rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30, fælleskaffe
Ons 11. kl. 16.00 religionsundervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion
Søn 15. Guds Barmhjertigheds søndag, messe kl. 10.00 med 1. kommunion, English Mass kl. 17.00
Ons 18. og 25 kl. 16.00 religionsundervisning, forberedelse til firmelse.
Søn 22. messe kl. 10.00, English Mass kl. 17.00
Søn 29. messe kl. 10.00, polsk messe kl. 16.00, English Mass kl. 17.00

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf.: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskkirkehilleroed.dk
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt. søndag og mandag.
E-mail: hansesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Keld Bernt Lauritsen.
Tlf: 48 25 01 43, E-mail: keld.lauritsen@dadlnet.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner. Tlf. 48 21 03 90.
E-mail:jettew@mail.dk
April
Søn 1. Palmesøndagsmesse kl. 10.00, kirkekaffe
Tor 5. Skærtorsdagsmesse kl.17.00
Fre 6. Langfredagsgudstjeneste kl. 15.00
Lør 7. Påskenatsmesse kl. 20.00
Søn 8. Påskedagsmesse kl. 10.00
Ons 11.og 25. messe/vesper kl. 17.00
Fre 13., 20. og 27. messe kl. 8.30.
Lør 14. generalprøve for 1. kommunionsbørnene kl. 9.30–11.00
Søn 15. Hvide Søndag. 1. kommunionsfest kl. 10.00
Ons 18. Ældretræf kl. 15.00, messe/vesper kl. 17.00
Tor 19. menighedsrådsmøde kl. 19.00–21.00
Søn 22. og 29. messe kl. 10.00

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke
Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognepræst Andrzej Papuga, C.M. tlf. 45 53 07 51
E-post: sognepraest@yahoo.dk
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60, e-post: christa@staeger.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30
April
Søn 1. kl. 11.00 Palmesøndag. Palmeprocession og højmesse med børnetid. Kirkefrokost efter messen
Tir 3. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 18.00 messe
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 messe, derefter tilbedelse og fælles påskemåltid
Fre 6. kl. 15.00 langfredagsliturgi
Lør 7. kl. 21.00 påskevigilie
Søn 8., 15. og 22. kl. 11.00 højmesse
Man 9. kl. 11.00 messe
Tir 10., 17. og 24. kl. 17.30 rosenkrans
Tor 12, 19. og 26. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 religionsundervisning på Nordvanggård
Lør 14. kl. 10.00-12.00 rengøring og vedligehold
Ons 25. kl. 19.30 menighedsaften. Foredrag ved Vilhelm Stender: Fra folkekirkepræst til Den katolske Kirke med ophold på en stillehavsø undervejs - betragtninger over forskelle og ligheder mellem Folkekirken og Den Katolske Kirke
Søn 29. kl. 11.00 højmesse med latinsk ordinarium

2980 KOKKEDAL. Mikkelborg
Strandvejen 352
Søn kl. 8.45 højmesse

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepræst: Andres Papuga, C.M.
Alsvej 4A, 2970 Hørsholm
Mobiltlf: 28 18 47 25
Kirkens tlf.: 45 81 27 96
E-mail: katolsk_sogn@yahoo.dk
Andenpræst Wieslaw Staszko C.M.
Tlf.: 28 18 47 24, e-mail: kacpercm@data.pl
Menighedsrådsformand Kirsten Eilertsen
Møllemosen 12, 2760 Måløv, tlf.: 30 91 49 40
E-mail: rehorst@adslhome.dk
Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans fre inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilb. af Alterets Sakramente:1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messetider:
Søn højmesse kl. 9.30, man kl. 17.30, tir kl. 11.00, ons kl. 17.30 med vesper, tor kl. 17.30, fre kl. 17.30 messe, lør kl. 16.00 søndagsmesse
Om messerne man, ons og fre kl. 17.30 er det bedst at ringe til Søstrene på 45 81 00 96
Første tir i måneden, efter messen kl. 11.00 spiser vi lidt sammen. Andre tirsdage kun kaffe.
Første tor messe kl. 17.30 derefter rosenkrans
Første fre efter messen kl. 17.30 tilbedelse af Alterets Sakramente og andagt til Jesu Helligste Hjerte.
Anden søn højmesse kl. 9.30, derefter kirkekaffe og noget for hele menigheden.
Sidste søn højmesse kl. 9.30 med fornyelse af dåbsløfterne. Kirkekaffe
Vor Frue Kloster, Åsebakken: alle dage kl. 8.30 messe
April
Søn 1. Palmesøndag. Messe med palmeindvielse og palmeprocession kl. 9.30. Liturgien begynder i Kostalden. Kirkekaffe.
Man 2. messe kl. 17.30
Tir 3. messe kl. 11.00, vi spiser sammen efter messen. Kl. 17.00 Oliemesse i Domkirken v/biskop Czeslaw Kozon og præsterne fra hele bispedømmet
Ons 4. messe kl. 17.30
Tor 5. Skærtorsdag, messe kl. 16.00, tilbedelse af Sakramentet til kl. 21.00. Ingen rosenkrans
Fre 6. Langfredag, korsvejsandagt kl. 15.00, kollekt for Det hellige Land. Faste- og abstinensdag.
Lør 7. Påskevigilien. Velsignelse af påskemåltidet kl. 11.00. Påskenattens fejring begynder kl. 21.00 med indvielse af ild foran kirken. Efter messen ønsker vi hinanden glædelig påske i Kostalden.
Søn 8. påskedag, Herrens Opstandelse, højmesse kl. 9.30, derefter ønsker vi hinanden glædelig påske
Man 9. 2. påskedag, messe kl. 9.30
Tir 10., 17. og 24. messe kl. 11.00, derefter kaffe
Ons 11., 18. og 25. messe kl. 17.30
Tor 12. kl. 16.00 religionsundervisning, messe kl. 17.30 og rosenkrans.
Fre 13., 20. og 27. messe kl. 17.30
Lør 14., 21. og 28. messe kl. 16.00
Søn 15. højmesse kl. 9.30. Første Kommunion. Vi ønsker tillykke i Kostalden efter messen
Man 16., 23. og 30. messe kl. 17.30
Tor 19. og 26. religionsundervisning kl. 16.00, messe kl. 17.30
Søn 22. højmesse kl. 9.30
Søn 29. højmesse kl. 9.30 med fornyelse af dåbsløfterne. Kirkekaffe

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue og Sankt Antoni menighed - Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr. Leo Kertz O.M.I., fax 44 53 55 58
Menighedsrådsformand: Aage Vinter Christensen
Pæremosevej 59, 2750 Ballerup tlf. 44 97 43 35
Vor Frue Kirke (Sognekirke), (HA)(T)
Messetider: (HA)(T)
Lør kl. 17.00, søn kl. 9.30, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, ons kl. 19.00 (med tilbedelse), tor kl. 9.30 (engelsk) 1. fre i md. kl. 19.30 (engelsk) 3. fre i md. kl. 19.30 med efterfølgende rosenkransandagt. Skriftemål efter aftale.
April
Søn 1. Palmesøndag, dansk messe kl. 9.30, undervisning efter messen, engelsk messe kl. 11.30
Please note: No masses in English on Monday Thursday, Good Friday and Holy Saturday in Vor Frue kirke, Herlev. These are celebrated each day in English at Sacraments' Church, 6 p.m.
Tor 5. Skærtorsdag, skærtorsdagsliturgi kl. 17.00
Fre 6. Langfredag, langfredagsliturgi kl. 15.00
Lør 7. Påskelørdag, påskenatsliturgi og messe kl. 21.00. Efter liturgien er der agape i menighedssalen
Søn 8. Påskedag, messe kl. 9.30, engelsk kl. 11.30
Man 9. 2. påskedag, kl. 9.30 messe, kl. 11.30 engelsk
Søn 15. kl. 9.30 messe med 1. kommunion, 1. Holy Communion - engelsk messe kl. 11.30
Ons 18. menighedsrådsmøde kl. 19.00
Søn 22. dansk messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30. Menighedsrådsmøde
Søn 29. dansk messe kl. 9.30, undervisning efter messen, engelsk messe kl. 11.30

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke
Frederikssundsvej 225.
Sognepr. Leo Kertz O.M.I.
Tlf. 44 94 76 94, fax 44 53 55 58
Sognets kontor: henvendelse:
Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14
2730 Herlev, tlf. 44 94 76 94
Messetider: Søn kl. 11.00, kl. 18.00 (polsk)
April
Søn 1. Palmesøndag, messe kl. 11.00
Tor 5. Skærtorsdag, messe kl. 16.00
Fre 6. Langfredag, messe kl. 15.00
Søn 8. Påskedag, messe kl. 11.00
Sø 15. messe m. 1. kommunion kl. 11.00
Søn 22. og 29. messe kl. 11.00

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM
3720 Åkirkeby
Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. Sognepræst Niels Engelbrecht
Tlf.: 33 13 37 62, mobil: 30 54 21 18
Menighedsrådsformand Stig Fjording
Bølshavn 26, 3740 Svaneke
Tlf. 33 11 32 77, e-mail: stig@fjording.dk
Pastoralassisstent Sr. Carina Pöppinghaus
Tlf. 56 95 08 55, mobil 23 45 21 47
Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf.: 56 95 08 55
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 højmesse eller Ordets gudstjeneste. Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale med præsten.
Sygebesøg med eller uden kommunion efter aftale med sr. Carina
Eventuelle ændringer se opslagstavlen ved Rosenkranskirken eller tlf. 56 95 08 55
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 højmesse med palmeprocession
Tor 5. kl. 17.00 skærtorsdagsmesse, derefter tilbedelse til kl. 19.00
Fre 6. kl. 15.00 langfredagsliturgi
Lør 7. Påskelørdag, kl. 20.00 vigilmesse, påskenattens højtidelige liturgi, derefter sammenkomst, hvor vi ønsker hinanden glædelig påske
Søn 8. kl. 10.00 højmesse
Man 9. 2. påskedag, evt. messe på Myrendal kl. 9.30
Søn 15. kl. 10.00 Ordets Gudstjeneste

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1 A
Hjemmeside: www.sklk.dk
Sognets e-mail: kontor@sklk.dk
Kontortid: ons kl. 10.00-13.00
Sognepræst Allen G. Courteau, O.M.I.
Tlf. 45 87 56 88, fax 45 87 56 85
E-mail: agcomi@mail.dk
Menighedsrådsformand John-Erik Stig Hansen
Tlf.39 67 76 99, e-mail: john-erik@firmand.dk
Messetider: (HB2)(T)
Søn kl. 10.30 dansk, kl. 13.00 engelsk. All Sundays and Holy Days Mass in English at 1 PM, lør kl. 17.00, fre kl. 16.00. Hverdage man, tir, og tor kl. 17.00 ons, kl. 18.00 engelsk. Wednesday 6 PM in English. Tilbedelse hver tor kl. 17.30 – 18.30
Se på vores hjemmeside www.sklk.dk for opdatering vedrørende messe tider osv.
April
Sø 1., 8., 15., 22. og 29. kl. 10.30 messe på dansk, kl. 13.00 messe på engelsk.
Tir 3. Oliemesse i Domkirken kl. 17.00
Tor 5. Skærtorsdags messe kl. 16.00 (på dansk)
Fre 6. Langfredagsliturgi kl. 15.00 (på dansk), kl. 17.00 (på engelsk)
Lør 7. Påskevigilie kl. 21.30 (på dansk)
Søn 8. Påskesøndag, kl. 10.30 højmesse kl. 10.30 (på dansk), kl. 13.00 (på engelsk)
Man 9. 2. påskedag kl. 10.30 messe (på dansk)
Ons 11., 18. og 25. kl. 18.00-20.00 Ungdomsklub
Lør 14., 21. og 28. kl. 17.00 messe.
Lør 21. kl. 15.00 messe på vietnamesisk
Søn 29. kl. 10.30 messe og 1. kommunion

2900 HELLERUP, Sankt Therese Kirke
Bernstorffsvej 56
2920 CHARLOTTENLUND
Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2
SCT. ANDREAS og SCT. THERESE MENIGHED
Sognepræst: p. Fabrizio Milazzo
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf.: 39 61 19 19, mobil: 61 67 83 39
E-mail: milazzofabrizio@hotmail.com
Andenpræst p. Jørgen Erichsen, Kollegievej 4 st.tv., 2920 Charlottenlund. Tlf.: 39 64 30 39
Menighedsrådsformand Felicity Pors, Rørmosevej 6
Tlf. 39 69 47 28, 2400 Kbhvn. NV
Sognekontor: Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Sognets web-adresse: http://sa-st.dk/
Messetider - Sct. Therese Kirke (Sognekirke):
Søn højmesse kl. 10.30, derefter kirkekaffe, 2. søn, familiemesse kl. 10.30, man kl. 17.00, tilbedelse fra 16.00-17.00, tir og fre messe kl. 8.00, ons kl. 8.00 (ved skolemesse 8.15), tor ingen messe (ved skolemesse kl. 8.15) lør messe kl. 11.30 med forudgående rosenkrans fra kl. 11.00
Messetider - Sct. Andreas Kirke:
2. og 4. søn i måneden: messe kl. 11,30, 4. søn med gregoriansk sang. Efterfølgende kirkekaffe i salen Kollegievej 2A. Alle er velkomne.
Hverdage: ons og tor messe kl. 8.00, fre tilbedelse 16.00-17.00, lør messe kl. 17.00 dog ingen messe lør før 2. og 4. søn
Messetider - Immaculatakirken, Strandvejen 91:
(Inform. 39 20 62 22).
Søn højmesse kl. 9.00, man og tor messe kl. 16.30, tir, ons, fre og lør messe kl. 9.00
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.30 højmesse med indvielse af palmegrene. Ingen messe i Sct. Andreas
Tor 5. Skærtorsdag, messe kl. 17.00, derefter tilbedelse til kl. 22.00. I Sct. Andreas messe kl. 16.00, derefter vågemiddag og tilbedelse til kl. 21.00
Fre 6. Langfredag, liturgisk gudstjeneste kl. 15.00 Læsningernes Tidebøn (en særlig Langfredagsversion!) i Sct. Andreas kirke kl. 8.00.
Lør 7. Påskelørdag, påskenattens liturgi kl. 23.00
Søn 8. Påskedag, højmesse kl.10.30. I Sct. Andreas messe kl. 11.30
Man 9. 2. påskedag, reciteret messe kl. 10.30
Søn 15. højmesse med 1. kommunion. Natkirke i Sct. Andreas mellem kl. 20.00 og kl. 22.00
Man 16. meditationsaften, Strandvejen, kl.19.00, MR-møde kl. 19.00
Ons 18. MiniKUK, kl. 18.00-19.30, 7 til 11-årige i KUK-lokalet.
Søn 22. Engelsk familiemesse kl. 14.00 med 1. kommunion
Lør 28. temalørdag kl. 14.30-16.30, Stig Holsting vil fortælle om, hvordan det er at være "Katolik i en krisetid". Fælles spisning.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke
Stenosgade 4
Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88, fax 33 25 07 38.
Sognepræst P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenosgade@mail.dk
Menighedsrådsformand: Peter Dal, Vodroffsvej 21 A, 1909 Frederiksberg C., tlf.: 46 73 06 13
Messetider: (HA)(T)
Søn- og helligdage kl. 10.30 dansk højmesse (2. søn i måneden: latinsk), kl. 20.00 stille messe. 1. og 3. søn i måneden: kl. 18.00 latinsk højmsse i den ekstraordinære (gammel) ritus. Man til fre messe kl. 17.00, lør italiensk messe kl. 18.00
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale. Hver tir efter messen kl. 17.00 rosenkrans, hver ons kl. 19.30 i præstegården: Studiekreds omkring aktuelle emner v/ pastor Michael Hornbech-Madsen. Alle er velkomne.
Hver søn (ikke på helligdage) indbyder vi til kirkekaffe efter 10.30-messen.
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.30, indvielse af palmegrene og procession, kl. 18.00 latinsk messe i den ekstraordinære ritus
Tor 5. Skærtorsdag, liturgi kl. 17.00, derefter tilbedelse af det Helligste Sakramente indtil kl. 20.00
Fre 6. Langfredag, liturgi kl. 15.00
Lør 7. OBS Ingen italiensk messe kl.18.00! Påskenatsliturgien kl. 22.00. Derefter ønsker vi hinanden glædelig påske i menighedssalen
Søn 8. Påskedag, højmesse kl. 10.30, kl. 18.00 kroatisk messe, stille aftenmesse kl. 20.00
Man 9. 2. påskedag, messe kl. 10.30, ingen senere messer
Fre 13. "ÅbenDør" personlig samtale og forbøn, kl. 18.00-19.30 i menighedslokalerne. (Forsoning og Helbredelse)
Søn 15. kl. 18.00 latinsk messe i den ekstraordinære ritus
Tir 17. kl. 14.30 Stenoklubben, eftermiddagens gæst: Sognepræsten fortæller om Jesuitterne i Stenosgade i 125 år
Ons 18. kl. 19.00 i menighedssalen, foredrag Kristi genkomst og Tusindårsriget. (Forsoning og Helbredelse).
Fre 20. Bøn og tilbedelse, begynder med messe kl. 17.00, slutter med sakramental velsignelse kl. 19.00
Fre 27. kl. 19.00 Forsonings- og Helbredelsemesse.
Skriftemål fra kl. 18.00

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke
Jens Jessens Vej 5
Hjemmeside: www.mariae.dk
Sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16.
Tlf. 61 62 27 37, e-mail: jesper.fich@gmail.com
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5, man, tir og fre kl. 10.00-12.00, tlf. 38 71 53 35, fax 38 71 53 36
Menighedsrådsformand: Henrik Bang Bjørgo Runebergs alle 53, 1.tv., 2860 Søborg
Tlf. 29 72 79 31, e-mail: henrik@bjorgo.dk
Messetider: (HA) (T, H) Søn kl. 11.00 hm.
Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Birthe Blichert-Toft, tlf.: 36 46 20 38
E-mail: bbt@youmail.dk, eller Hans K. Thomsen
Tlf. 38 74 78 09
April
Søn 1. kl. 11.00 palmevielse og højmesse
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe, tilbedelse til midnat
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi
Lør 7. Påskenat, kl. 21.00 påskevigilie
Søn 8. Påskedag, kl. 11.00 højmesse
Man 9. kl. 11.00 1. kommunion
Søn 15., 22. og 29 kl. 11.00 højmesse

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2
Sognepræst Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
Tlf. 36 78 27 90, træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale, fax 36 78 27 90
Menighedsrådsformand:
Jette Kromayer, tlf. 36 78 09 11
Messetider: (HA)(H)
Søn kl. 10.00 højmesse, kl. 12.30 polsk messe, lør kl. 17.00 messe (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hverdage man-fre kl. 8.00 messe
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 højmesse med palmeindvielse, kl. 12.30 polsk messe
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 14.30 vietnamesisk messe, kl. 17.00 dansk messe
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 fælles gudstjeneste, faste og abstinensdag. Kollekt for Det hellige Land.
Lør 7. Påskelørdagsliturgi kl. 20.00. Efter messen fælles spisning Agape
Søn 8. Påskedag, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.30 polsk messe
Man 9. 2. påskedag, kl. 10.00 højmesse
Lør 14., 21. og 28. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00
Søn 15., 22. og 29. kl. 10.00 højmesse, kl. 12.30 polsk messe

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C
Konstitueret sognepræst Niels Engelbrecht
Mobil: 30 54 21 18
E-mail: ne@sanktansgar.dk
Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
Menighedsrådsformand Ewa Siekierski
E-mail: ewa_formand@yahoo.com
Messetider (HB2)(T)
Søn dansk kl. 9.30, fransk kl. 11.15, rumænsk 2. søn i måneden kl. 14.00, engelsk kl. 18.00, hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
Tir tilbedelse i kirken kl.17.00. Natkirke anden tor i måneden kl. 20.00-22.00. Information Diakon Kaare Nielsen, mobil: 60 94 94 10
Bibellæsning med gennemgang af søndagens læsninger 1. og 3. ons i måneden kl. 19.30 i krypten ved f. Ambroziu, i april den 4. og 18.4.
April
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 dansk messe, derefter suppe, engelsk messe kl. 18.00
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi, kl. 18.00 engelsk
Lør 7. Påskelørdag, engelsk messe kl. 18.00, påskevigilie dansk/fransk med dåb kl. 21.30
Søn 8. Påskedag, dansk kl. 9,30, fransk kl 11.15, engelsk kl. 18.00
Man 9. 2. påskedag dansk messe kl. 9.30
Søn 22. kl. 9.30 1. kommunion under messen

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
Sognepræst Niels Engelbrecht, tlf. 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.
Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl.10.00-15..00, ons eft. aftale.
Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
Menighedsrådsformand: Beatrix Carlsen
Gudstjenestetider
Man–fre kl.7.30 Laudes (morgenbøn), kl. 8.00 og kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 15.00 spansk, 2. og 4. søn kl. 13.00 ukrainsk (byzantinsk ritus)
April
Søn. 1. palmesøndag. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 Pontifikalmesse ved biskop Kozon med indvielse af palmegrene og procession.. kl. 15.00 spansk messe, kl. 18.30 SAKS-messe
Tir 3. Oliemessen kl. 17.00 ved biskop C.Kozon og bispedømmets præster
Tor 5. kl. 17.00 Skærtorsdags pontifikalmesse. Kirken forbliver åben indtil midnat
Fre 6. kl. 15.00 Langfredagsliturgi
Lør 7. kl. 21.30 Påskevigilien begynder. Efter påskenatsmessen reception i menighedssalen.
Søn 8. kl. 11.00 Påskedags pontifikalmesse. (NB! ingen messe kl. 8.00) kl. 13.00 ukraisk messe, kl. 15.00 spansk messe
Man 9. kl. 11.00 2. påskedags messe (NB! kun den ene messe 2. påskedag)
Ons 11. kl. 19.30 Bibelstudiekreds ved pastor Niels Engelbrecht
Lør 14., 21. og 28. kl. 17.00 messe
Søn 15. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 børnenes første hellige kommunion. kl. 15.00 spansk messe
Søn 22. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 13.00 ukrainsk messe, kl. 15.00 spansk messe
Ons 25. KÆK møde AFLYST, Bibelkreds AFLYST
Søn 29. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 15.00 spansk messe

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke
Dronning Elisabeths Allé 3
E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
Hjemmeside:www.sanktannaekirke.dk.
Sognepræst:Wieslaw Podlach C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 25, e-mail:wpodlach@wp.pl
Kirkekontor: Hans Bogbinders Allè 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
Tlf.: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Forvaltningsråd: Peder Schramm, Strandgade 43 1401 København K.
Messetider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk, kl.17.00 engelsk, lør kl. 17.00 engelsk.
Hverdage: man og ons kl. 8.00, tir kl.17.00 messe med vesper, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00, bortfalder 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte, derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
April
Søn 1. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse med palmevielse og procession
Tir 3. kl. 17.00 messe i Domkirken, med indvielse af De Hellige Olier, og fornyelse af præsteløfterne.
Tor 5. skærtorsdag, kl. 17.00 konceleberet messe for alle sproggrupper. Derefter tilbedelse til kl. 20.00
Fre 6. Langfredag, faste-og abstiensdag, kl. 15.00 Langfredagsliturgi
Lør 7. kl. 20.00 påskenattens liturgi og derefter reception i Den lille Sal
Søn 8. påskedag, kl. 10.00 festmesse, NB. ingen messe kl. 8.30
Man 9. 2. påskedag, kl. 10,00 højmesse, NB. ingen messe kl. 8.30
Tor 12., 19. og 26. kl. 19.00 messe med noveandagt.
Søn 15. kl. 8.30 messe, kl. 10,00 Børnenes 1. hl. Kommunion. Derefter reception i Den store Sal.
Søn 22. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse hvor Biskop Czeslaw Kozon meddeler Firmelsens Sakramente
Søn 30. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 3212 75, fax: 00 299 3231 75.
E-mail: walterpereyra@ive.org
Præst: p. Walter Gmelin, I.V.E.
Mobil: 00 299 25 66 30
Messetider: Søn kl 11.00, hverdage: man, tir, ons og tor kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør. kl. 11.00.
Skriftemål efter aftale. Sammenkomster: efter søndags liturgi. Messetider gælder kun, når der er en præst i Nuuk. Ellers Ordets Liturgi med komunionsuddeling.

20 | Færøerne

FO 100 TÓRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugøta 4
Konst. sognepræst: Paul Marx OMI
Kirken: Tlf./fax: 00 298 31 0380
E-mail: kprestur@olivant.fo
Præstegården: Mariugøta 10, tlf. 00-298 31 1779
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16
160 Argir, tlf. 00-298 31 0653
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsformand:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messetider: (HC2)(I) Søndage: kl. 11.00 højmesse, man til fre kl. 17.30 i Kerit, lør kl. 11.30 i Kerit.
Den stille uge og påsken:
Søn 1. Palmesøndag, eukaristi og procession kl. 11.
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 eukaristien og tilbedelse i Kerit fra kl. 19.00-24.00
Fre 6. Langfredag, korsvejandagt kl. 11,00, liturgi kl. 15.00
Lør 7. Påskelørdag, påskenatsliturgi kl. 22.00
Søn 8. Påskedag, eukaristien kl. 11.00
Man 9. 2. påskedag, eukaristien kl. 11.00

Tir 10. økumenisk gudstjeneste i Havnar Kirke

NB! På grund af pladsmangel har det desværre været nødvendigt, at udelade de fremmedsprogede messer.
Inf. Katolsk Orientering, tlf. 33 55 60 40, man-tor 9.00-13.00
Vi beklager!

Liturgisk kalender 1.-30. april 2012

1. *rød.* **PALMESØNDAG.** (II Ps).
✠ *Cr. Særl.pf.*
Palmeprocessionen:
Ev.: Mark 11,1-10 *eller* Joh 12,12-16.
Messen: **1.L.:** Es 50,4-7;
℣ Sl 22,8-9.17-18a.19-20.23-24.
℟ Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?
2.L.: Fil 2,6-11.
Ev.: Mark 14,1-15.47 eller 15,1-39.

2. *viol.* **MANDAG I DEN STILLE UGE.** (II Ps).
Pass.pf. II.
℣ Sl 27,1.2.3.13-14
℟Herren er mit lys og min frelse.
L.: Es 42,1-7. **Ev.:** Joh 12,1-11.
(Frans af Paola, eneboer fejres ikke)
(7-årsdagen for pave Johannes Paul II´s død. (2005).)

3. *viol.* **TIRSDAG I DEN STILLE UGE.** (II Ps).
Pass.pf. II.
℣ Sl 71,1-2.3-4a.5-6b.15+17
℟Min mund skal forkynde din retfærdighed
L.: Es 49,1-6. **Ev.:** Joh 13,21-33.36-38.

I Domkirken:
hvid. Fornyelse af præsteløfterne, indvielse af de hellige olier.
Gl. Særl.pf.
1.L.: Es 61,1-3a.6a.8b-9
℣ Sl 89, 21-22. 25+27.
℟Om din nåde, Herre, vil jeg evigt synge.
2.L.: Åb 1,5-8
Ev.: Luk 4,16-21.

4. *viol.* **ONSDAG I DEN STILLE UGE.** (II Ps).
Pass.pf. II..
℣ Sl 69,8-10.21-22.31+33-34
℟I nådens tid, Herre, svar mig i din store miskundhed, Gud!
L.: Es 50,4-9a. **Ev.:** Matt 26,14-25.
(*Isidor, biskop og kirkelærer, fejres ikke)*

5. *viol.* **TORSDAG I DEN STILLE UGE.** (II Ps).
Fastetiden afsluttes skærtorsdag inden aftenmessen.

PÅSKEHØJTIDEN (TRIDUUM PASCHALE)

5. *hvid.* **SKÆRTORSDAG AFTEN.**
Påskehøjtiden indledes med aftenmessen, som træder i stedet for vesper, og varer til og med 1. påskedags 2.vesper.
Gl. Euk.pf. I.
1.L.: 2 Mos 12,1-8.11-14;
℣ Sl 116,12-13.15-16.17-18.
℟ Velsignelsens bæger er fællesskab med Kristi blod.
2.L.: 1 Kor 11,23-26.
Ev.: Joh 13,1-15.
(Vincent Ferrer, præst, fejres ikke)

6 *rød.* **LANGFREDAG.**
1.L.: Es 52,13–53,12;
℣ Sl 31,2+6.12-13.15-16.17+25.
℟ Fader, i dine hænder betror jeg min ånd.
2.L.: Hebr. 4,14-16; 5,7-9.
Ev.: Joh 18,1–19,42.
Faste- og abstinensdag.
Kollekt for Det Hellige Land.

7. *viol.* Lørdag. **PÅSKELØRDAG.**

Aften. *hvid.* **PÅSKEVIGILIE**. (h).
Gl. Påskens pf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja! *Påskelyset står tændt ved alle messer til og med Pinsedag.*

Af det Gamle Testamentes læsninger skal læses mindst 3.
GT:
1: 1 Mos 1,1–2,2 eller 1,1.26-31a;
℣ Sl 104,1-2a.5-6.10+12.13-15a.24+35c.
℟Herre, send din ånd og skab liv, gør jorden ny!
eller:℣ Sl 33,4-5.6-7.12-13.20+22
℟ Herrens godhed fylder jorden.
2: 1 Mos 22,1-18 eller 22,1-2.9a.10-13.15-18;
℣ Sl 16,5+8.9-10.11
℟ Vogt mig Gud, jeg søger tilflugt hos dig.
3: 2 Mos 14,15–15,1a (obligatorisk);
℣ 2 Mos 15, 1b.2.3-4.5-6.17-18
℟ Jeg vil synge for Herren, for han er højt ophøjet.
4: Es 54,5-14;
℣ Sl 30,2+4.5-6.11+12a+13b
℟ Herre, jeg priser dig, for du har trukket mig op fra dybet.
5: Es 55,1-11;
℣ Es 12,2.3+4bcd.5-6
℟ I skal øse vand med glæde af frelsens kilder.
6: Bar 3,9-15.32–4,4;
℣ Sl 19, 8.9.10.11
℟Herre, du har det evige livs ord.
7: Ez 36,16-17a.18-28;
℣ Sl 42,5bcd; 43,3.4
℟ Som hjorten skriger ved det udtørrede vandløb, sådan skriger min sjæl efter dig, Gud.
I tilfælde af dåb: Vekselsang nr. 5
eller ℣ Sl 51,12-13.14-15.18-19
℟ Skab et rent hjerte i mig, Gud.
NT: Rom 6,3-11;
℣ Sl 118,1-2.16-17.22-23.
℟ Halleluja! Halleluja! Halleluja!
Ev.: Mark 16,1-7.
(Johannes Baptista de la Salle, præst, fejres ikke)

8. *hvid.* **PÅSKEDAG.**
HERRENS OPSTANDELSE. (h).
✠ *Gl. Sekvens. Cr. Påskens pf.I. Til bortsendelse og svar tilføjes:* Halleluja! Halleluja!
1.L.: ApG 10,34a.37-43;
℣ Sl 118,1-2.16-17.22-23.
℟ Denne dag har Herren skabt, lad os juble og glæde os på den.
Eller: Hallelu ja! Halleluja! Halleluja!
2.L.: Kol 3,1-4 *eller* 1 Kor 5,6b-8.
Ev.: Joh 20,1-9 *eller* Mark 16,1-8 eller *(ved aftenmesse)* Luk 24,13-35.

PÅSKETIDEN

9. *hvid.* **MANDAG I PÅSKEUGEN.**
Gl. Evt.sekvens. (Cr.). Påskepf.I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!
L.: ApG 2,14.22-33
℣ Sl 16,1-2a+5.7-8.9-10.11.
Eller: Halleluja!
Ev.: Matt 28,8-15.

10. *hvid.* **TIRSDAG I PÅSKEUGEN.**
*Gl. Evt.sekvens. Påskepf.I. Til bortsendelse og svar tilføjes:*Halleluja! Halleluja!
L.: ApG 2,36-41;
℣ Sl 33,4-5.18-19.20+22.
℟ Herrens godhed fylder jorden.
Eller: Halleluja!
Ev.: Joh 20,11-18.

11. *hvid.* **ONSDAG I PÅSKEUGEN.**
Gl. Evt.sekvens. Påskepf.I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!
L.: ApG 3,1-10
℣ Sl 105,1-2.3-4.6-7.8-9.
℟ Jeres hjerte glæde sig, I, som søger Herren.
Eller: Halleluja!
Ev.: Luk 24,13-35.
(Stanislaus, biskop og martyr, fejres ikke)
12. *hvid.* **TORSDAG I PÅSKEUGEN.**
Gl. Evt.sekvens. Påskepf.I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!
L.: ApG 3,11-26;
℣ Sl 8,2a+5.6-7.8-9.
℟ Herre, vor Herre! Hvor herligt er dit navn over hele jorden.
Eller: Halleluja!
Ev.: Luk 24,35-48.

13. *hvid.* **FREDAG I PÅSKEUGEN.**
*Gl. Evt.sekvens. Påskepf.I. Til bortsendelse og svar tilføjes:*Halleluja! Halleluja!
L.: ApG 4,1-12;
℣ Sl 118,1-2+4.22-24.25-27a.
℟ Den sten, bygmestrene vragede, er blevet hovedhjørnesten.
Eller: Halleluja!
Ev.: Joh 21,1-14.
(Martin I, pave og martyr, fejres ikke)

14. *hvid.* **LØRDAG I PÅSKEUGEN.**
Gl. Evt.sekvens. Påskepf.I. Til bortsendelse og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!
L.: ApG 4,13-21;
℣ Sl 118,1+14-15.16-18.19-21.
℟ Jeg takker dig, for du svarede mig.
Eller: Halleluja!
Ev.: Mark 16,9-15.

15. *hvid.* **2.SØNDAG I PÅSKEN. Guds Barmhjertigheds søndag.** (II Ps).
✠ *Gl. Evt.sekvens. Påskepf.I. Til bortsendelse og svar tilføjes:* Halleluja! Halleluja!
1.L.: ApG 4,32-35;
℣ Sl 118,2-4.16-18.22-24.
℟ Tak Herren, for han er god, for hans trofasthed varer til evig tid.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Joh 5,1-6.
Ev.: Joh 20,19-31.
16. *hvid.* Mandag i 2.uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
℣ Sl 2,1-3.4-6.7-9
℟ Lykkelig hver den, der søger tilflugt hos dig, Herre!
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 4,23-31. **Ev.:** Joh 3,1-8.

17. *hvid.* Tirsdag i 2.uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
℣ Sl 93,1ab.1c-2.5
℟ Herren er konge! Han har klædt sig i højhed.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 4,32-37. **Ev.:** Joh 3,7-15.

18. *hvid.* Onsdag i 2.uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
℣ Sl 34,2-3.4-5.6-7.8-9
℟ Den hjælpeløse råbte, og Herren hørte ham.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 5,17-26. **Ev.:** Joh 3,16-21.

19. *hvid.* Torsdag i 2.uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
℣ Sl 34,2+9.17-18.19-20
℟ Den hjælpeløse råbte, og Herren hørte ham.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 5,27-33. **Ev.:** Joh 3,31-36.

7-årsdagen for pave Benedikt XVI´s valg (2005)
Mindes i menighedens forbønner

20. *hvid.* Fredag i 2.uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
℣ Sl 27,1.4.13-14
℟ Kun ét ønsker jeg fra Herren, at bo i Herrens hus.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 5,34-42. **Ev.:** Joh 6,1-15.

21. *hvid.* Lørdag i 2.uge i påsken. (II Ps).
Eller *hvid.* Anselm, biskop og kirkelærer (†1109)
Påskepf.
℣ Sl 33,1-2.4-5.18-19
℟ Lad din godhed komme over os, Herre for vi venter på dig.
L.: Ap.G 6,1-7. **Ev.:** Joh 6,16-21.

22. *hvid.* **3. SØNDAG I PÅSKEN**. (III Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
1.L.: ApG 3,13-15.17-19;
℣ Sl 4,2.4.7.9.
℟ Løft dit ansigts lys mod os, Herre.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Joh 2,1-5a.
Ev.: Luk 24,35-48.

Kirketælling.

23. *hvid.* Mandag i 3.uge i påsken. (III Ps).
Eller *rød.* **Georg,** martyr
Eller *rød.* **Adalbert,** biskop og martyr (+997)
Påskepf.
℣ Sl 119,23-24.26-27.29-30
℟ Lykkelig den der vandrer efter Herrens lov.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 6,8-15. **Ev.:** Joh 6,22-29.

24. *hvid.* Tirsdag i 3.uge i påsken. (III Ps).
Eller *rød.* **Fidelis af Sigmaringen,** præst og martyr (†1622)
Påskepf.
℣ Sl 31,3d-4.6+7b+8a.17+21ab
℟ Herre, i din hånd befaler jeg min ånd.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 7,51–8,1a. **Ev.:** Joh 6,30-35.

25. *rød.* Onsdag MARKUS, evangelist (f)
Gl.Ap.pf
L.: 1 Pet 5,5b-14
℣ Sl 89,2-3.6-7.16-17
℟ Om din nåde, Herre, vil jeg evigt synge.
Eller: Halleluja!
Ev.: Mark 16,15-20.

26. *hvid.* Torsdag i 3.uge i påsken. (III Ps).
Påskepf.
℣ Sl 66,8-9.16-17.20
℟ Bryd ud i fryderåb for Gud, hele jorden.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 8,26-40. **Ev.:** Joh 6,44-51.

27. *hvid.* Fredag i 3.uge i påsken. (III Ps).
Påskepf.
℣ Sl 117,1.2
℟ Gå ud i al verden og forkynd evangeliet.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 9,1-20. **Ev.:** Joh 6,52-59.

28. *hvid.* Lørdag i 3.uge i påsken. (III Ps).
Eller *rød.* **Peter Chanel**, præst og martyr (†1841)
Eller *hvid.* **Ludvig Maria Grignion de Montfort,** præst (†1716)
Påskepf.
℣ Sl 116,12-13.14-15.16-17
℟ Hvorledes kan jeg gengælde Herren alle hans velgerninger mod mig?
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 9,31-42. **Ev.:** Joh 6,60-69.

29. *hvid.* **4. SØNDAG I PÅSKEN.** (IV Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
1.L.: ApG 4,8-12;
℣ Sl 118,1+8-9.21-23.26+28-29.
℟ Den sten, bygmestrene vragede, er blevet hovedhjørnesten.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Joh 3,1-2.
Ev.: Joh 10,11-18.

(Katarina af Siena, jomfru og kirkelærer, værnehel gen for Europa, fejres ikke)
Kollekt til bispedømmets teologistuderende.

30. *hvid.* Mandag i 4.uge i påsken. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Pius V,** pave (†1572)
Påskepf.
℣ Sl 42,2-3;43,3.4
℟ Min sjæl tørster efter Gud, den levende Gud.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 11,1-18. **Ev.:** Joh 10,1-10.

Fortsat fra side 1 ▶ (1980), som blev oversat til fransk i 1982, og Dåb og Gudstro (1982). Disse bøger blev ofte dikteret på hans mange rejser. Biskop Hans havde en sjælden evne til at forene stor teologisk viden og tænkning med folkelig formidling. Dette kom også til udtryk i hans prædikenvirksomhed rundt omkring i menighederne, når han var på firmelsesrejse eller til lokale kirkelige begivenheder. I begyndelsen var hans prædikener ofte meget lange – han havde altid noget på hjertet – men i tidens løb evnede han at sige tingene meget enkelt, kort og klart – og dybt.

En enkelt begivenhed i hans tid som biskop fortjener at blive nævnt. Ved årsskiftet 1982-83 indledte han en faste på vand til fordel for en filippinsk kvinde, der var kommet i klemme i de danske regler for opholdstilladelse. Regeringen bøjede af og indgik et slags kompromis, som gjorde det muligt for denne at forblive i landet. Bag kulisserne var der på højeste plan forhandlinger, og denne aktion fra den katolske biskops side vakte naturligvis mediernes bevågenhed.

En umulig pastoral situation

Men tiden for Den katolske Kirke i Danmark var meget vanskelig. På den ene side formåede biskoppen at gøre Kirken meget nærværende i det danske samfund og ikke mindst de fælleskirkelige sammenhænge, på den anden side døjede han med store vanskeligheder i den lokale kirke. Ligesom i andre katolske kirker måtte også Den katolske Kirke i Danmark opleve en tiltagende polarisering mellem dem, der ville reformer – og ofte gik langt ud over grænserne, og dem, der ønskede at få de gamle tilstande tilbage. Biskop Hans ønskede frem for alt fred i Kirken og udviste derfor en stor tålmodighed og tolerance til begge sider. Det var svært for ham at balancere mellem konflikterne, og han tøvede ofte med at skære igennem for ikke at skabe yderligere konflikter. Denne nogle gange umulige pastorale situation sled meget mere på ham, end omverdenen kunne ane.

En stor begivenhed i hans embede som biskop var pavebesøget i Norden i juni 1989. Dette besøg var med til internt at rette op på mange ting i bispedømmet, idet langt de fleste igen fandt sammen.

De, som fulgte biskop Hans tæt på under forberedelserne og under besøget kunne mærke hans glæde og entusiasme. Han var i sit Es.

Det hører ikke mindst med til beskrivelsen af hans embedstid, at mange af bispedømmets og hans egne ressourcer gik med den liturgiske reform, især hvad oversættelser af de nye liturgiske tekster angik. Ingen, der har fulgt med i kulisserne, kan nægte, at dette arbejde var gigantisk og egentlig også overskred vore muligheder - og arbejdet pågår stadig. Samtidig blev der også bygget flere nye kirker rundt om i landet.

Kirken og integrationen

I biskop Hans' tid skete der en markant ændring af katolikkers sammensætning. Kirken havde tidligere også været præget af indvandregrupper, især fra Tyskland og Polen; men i hans tid ankom store grupper af flygtninge fra Vietnam, Sri Lanka, Mellemøsten, Afrika og igen fra Polen. Den katolske Kirke i Danmark blev for alvor international, og den store udfordring var kirkeligt at integrere disse grupper. Biskop Hans tog denne problematik meget alvorligt og gjorde også praktiske tiltag til at løse problemerne. Samtidig med denne indsats lå det ham på sinde at give Den katolske Kirke et "dansk" ansigt. Den måtte ikke fremtræde som de fremmedes Kirke. Når nogen spurgte ham om, hvor mange af de ca. 35.000 katolikker i Danmark, der kom fra udlandet, svarede han: Ca. en tredjedel er af dansk oprindelse, en tredjedel af udenlandsk herkomst, og en tredjedel er efterkommere af udlændinge.

Biskop Hans måtte opleve en markant tilbagegang af ordenssøstre og ordenspræster og lukning af katolske hospitaler og andre institutioner. Således ændredes også den institutionelle side af Den katolske Kirke i Danmark sig. Dertil kom en stadig nedgang af præsternes antal, så det blev sværere og sværere at besætte alle sognepræsteembederne.

I 1994 efter ca. 30 år som katolsk biskop af København bad han paven om tilladelse til at trække sig tilbage, da han følte, at han havde gjort, hvad der stod i hans magt for tjene Kirken, og at hans kræfter ikke længere rakte til. Han fik så den glæde at kunne bispevie sin efterfølger 30 år efter sin egen bispevielse. Biskop Hans blev dog ved med i mange år at være aktiv som præst og forkynder og indimellem også hjælpe sin efterfølger med firmelser. Selvom han de sidste år blev mere og mere svækket, fik han dog en værdig afslutning på sit liv hos Skt. Joseph Søstrene på Strandvejen. Han havde i sit testamente ønsket at blive begravet på katolsk Vestre Kirkegård i jesuitternes gravsted og ikke i rotunden, hvor mange præster og flere af hans forgængere i bispeembedet ligger begravet. Et udtryk for hans beskedenhed og taknemmelighed overfor sin orden? Det hører med til at beskrive hans betydning internationalt og nationalt at nævne, at han, der aldrig fik afsluttet sit doktorarbejde, i 1969 blev æresdoktor ved Loyola-Universitet i Chicago og i 1984 ved Friederich Wilhelms Universitetet i Bonn. Den 23. juni 1982 blev han Ridder af Dannebrog

Den katolske Kirke i Danmark og mange medkristne føler stor taknemmelighed over den indsats biskop Hans har ydet for Kristi sag i Danmark i så mange år. Han hvile i fred.

Lars Messerschmidt
generalvikar for biskop Hans i mange år.

Kirken og evolutionslæren

I Katolsk Orientering nr. 4 den 24. februar siger en Jose Gabriel Funes, at Big Bang-teorien er i tråd med skabelsesberetningen.

Artiklen knytter ukritisk til ved en teori, hvor flertallet af teoriens tilhængere tror på skabelse af livet ved kemisk tilfældighed, og den efterlader således løse ender til denne tænkning..

I en omtale at troens forhold til evolutionslæren den 16. april 1986 stikker pave Johannes Paul 2. delvis hovedet i busken angående emnet, men han lader også muligheden for skabelse af livet ved kemisk tilfældighed stå åben. (Kilde: Vaticanets hjemmeside: Man is a spiritual and a corporal being).

Her er han ved dørtærsklen (han går ikke over den, men han er ved den) til at miste troen på naturvidenskabens område. Hvis det sker endeligt for den katolske kirke, så vil dens tro ikke længere være universel - være på alle virkelighedens områder - det vil sige at dens tro ikke længere vil være katolsk, men kun udtryk for protestantisme med messevaner. Noget sådant ar allerede sket på adskillige "katolske" universiteter. Den åndelige fremtid er ikke forsoning med materialismen, men at opretholde troen på alle virkelighedens områder.

Niels Erik Søndergård, 5250 Odense SV

Katolsk Orientering på nettet
www.katolskorientering.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 8, som udkommer **fredag den 4. maj** skal være redaktionen i hænde senest **mandag den 16. april**
Venlig hilsen Redaktionen

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Niels Engelbrecht, Benedikte Brisson, Sandra Moll, Christina Søndergaard Møller, Monica Papazu, Carlo Hansen, Eva Maria Nielsen.
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 9.500 - Distribueret oplag 8.800
- ISSN 0902-297X

Bønnens Apostolat

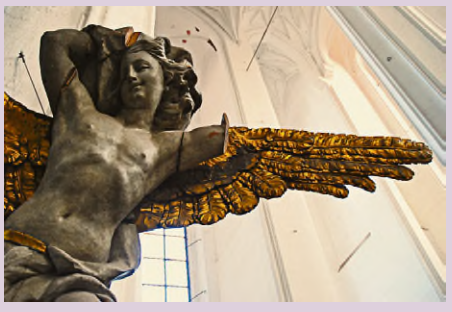

April

- At mange unge må høre Kristi kald og følge ham i præsteskabet og klosterlivet.

- At den opstandne Kristus må være tegn på sikkert håb for mænd og kvinder på det afrikanske kontinent.

Biskoppens kalender

April

Søndag 1. kl. 11.00: Palmesøndag, messe i Domkirken
Tirsdag 3. kl. 17.00: Oliemesse i Domkirken
Torsdag 5. kl. 17.00: messe i Domkirken
Fredag 6. kl. 15.00: langfredagsliturgi i Domkirken
Lørdag 7. kl. 21.30: Påskevigilie i Domkirken
Søndag 8. kl. 11.00: Messe i Domkirken
Tirsdag 10.-fredag 13.: Det hellige Land
Lørdag 14. kl. 10.00: Firmelse Frederiksberg i Jesu Hjerte Kirke, **kl. 15.00:** Firmelse i Odense
Søndag 15. kl. 10.00: Firmelse i Odense
Tirsdag 17. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Onsdag 18. kl. 9.00: messe for personalet på Bispekontoret
Torsdag 19. kl. 16.30: Forretningsudvalgsmøde
Lørdag 21. kl. 10.00: Firmelse i Næstved, **kl. 15.30:** Firmelse i Ringsted
Søndag 22. kl. 10.00: Firmelse i Sankt Annæ Kirke, **kl. 12.30:** polsk firmelse i Sankt Annæ Kirke

Det sker i bispedømmet

Marts

Søndag den 25. marts kl. 14.30: Foreningen "Vi er også Kirken" (VEOK) afholder sin årlige generalforsamling i Medborgerhuset, Danasvej 30B, Frederiksberg. Alle er velkomne, også ikke-medlemmer.

Lørdag 30. kl. 19.00-ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse, særligt for aborterede og ufødte børn v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirke, Kbh. Skriftemål fra kl. 18.00. Inf. tlf.: 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 31. kl. 14.30-16.30: Sct Andreas og Sct Therese menighed. Temalørdag i kantinen, Bernstorffsvej 56: "Padre Pio og lidelsens mysterium" v/ forfatter Lissie Lundh.

April

Torsdag 12. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, Kbh. for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en medarbejder, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Fredag den 13. kl. 18.00–19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og vejledning. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, København V. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Søndag 15. kl. 20.00-22.00: Natkirke, Sankt Andreas, Kollegievej 2, Charlottenlund. Lovsang, personlig forbøn, stilhed. Man kan komme og gå som det passer. Fri parkering

Mandag 16. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Tirsdag 17. kl. 17.00: Mini-Seminar over temaet "Helligåndens Nådegaver" ved Bob Canton. Alle er velkomne. Oversættelse til dansk. Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngbygårdsvej 1A, Lyngby.

Tirsdag 17. kl. 19.00: Helbredelsesmesse ved pastor Blumensaat, diakon Kaare Nielsen og Bob Canton. Alle er velkomne. Oversættelse til dansk. Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngbygårdsvej 1 A, Lyngby.

Onsdag den 18. kl. 19.00-21.00: Foredrag: Kristi genkomst og Tusindårsriget. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade 4 B, København V. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Torsdag 19. kl. 19.30: Foredrag i AC v/Niels Henrik Assing:Chateaubriand og abbé de Rancé - en omvendelseshistorie fra 1600-tallets Frankrig og den franske romantik. Sted: Skt. Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15. Alle er velkomne.

Fredag 20.- søndag 22.: Weekend seminar ved Bob Canton. Alle er velkomne. Oversættelse til dansk. Skt. Nikolaj kirke, Kirkegade 58, Esbjerg. 75 12 10 27

Fredag den 27. kl. 19.00-ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse i Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, København V. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE
SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Retræten for mænd

afholdes på Dalum Kloster

mandag 13. august til fredag 17. august

Retrætepræst: p. Benny Blumensaat.
Emne følger senere
Pris: kr. 1.100,-

Tilmelding: Olaf Halladin. Tlf. 48 39 80 38
Eller e-mail: mo.halla@hotmail.com

Valfart med pastor Timmermann til Slesvigske Helligsteder

10.-13. maj 2012

Pris med delvis helpension: kr. 2.875,00

Turen udgår fra København

Tilmelding:
Bent og Lene Irlov
Holbækvej 118, 4180 Sorø
Tlf. 57 83 00 74 / 40 42 70 78
Eller mail: irlov@mail.dk

Trørødhus legat

uddeles til katolske pigers ferieophold under katolske forhold.

Ansøgning sendes til DKKF's landsleder Birgit Clausen, Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet.

Ansøgningen skal være landslederen i hænde senest 15. april 2012

www.catholica.dk
- et katolsk tidsskrift på internettet

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84

E-mail: sandra@moll.dk

Støtter nødlidende
www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Katolsk mand

midt i 70'erne ungdommelig, slank, af polsk afstamning, ønsker seriøst bekendtskab med katolsk kvinde. Har været i Danmark siden 1958. Mine interesser: naturen, haven, hjem.
Jeg glæder mig til at lære dig at kende.

Billetmrk.: Katolsk Orientering 2

Hjælp med at sikre Kirkens beståen
- også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Telefon 33 55 60 11

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

"En fremragende stilist"

"Perspektivrige noveller med livsholdning"
★★★★★ *Nordjyske*

"... en lovende debut"
Katolsk Orientering

"SMAK" af Max Ulrich Klinker
278 sider Vejl. 199,-
www.ec-edition.dk

Mao, Johannes XXIII og et nyt Jerusalem

Tekst: Cand. theol. Eva Maria Nielsen

II VATIKANKONCIL Jeg er en efternøler, den fjerde af fire piger, og som lille smuttede jeg ofte ind i mine søstres værelser og udforskede alle de spændende voksenting i kroge og reoler. Min søster Bernadette havde både Maos lille røde og Johannes den XXIII's dagbog stående.

Dengang vidste jeg hverken noget om Maos grusomheder eller Johannes XXIII's drømme; men fælles for disse mænd var, at de havde en vision om at samle folk under én "ledelse". Mens Mao med tiden fokuserede på sig selv og genindførte en ny personkult, pegede Johannes XXIII bort fra sig selv, på Gud.

Et nyt Jerusalem II og ikke et Vatikankoncil III. I 1982 blev Kardinal Suensens spurgt i et interview: "Har vi ikke brug for et nyt Vatikankoncil?", og han svarede straks: "Jeg drømmer ikke om et tredje Vatikankoncil, men om et Jerusalem II."

I Jerusalem blev kirken født, da Helligånden dalede ned over de forskræmte disciple i nadversalen, og nogle få år senere samledes apostlene til det første koncil i byen og drøftede den unge kirkes anliggender. Vor tids Vatikankoncil står i denne tradition.

Måske har Den katolske Kirke skiftet udseende ligesom de forskræmte apostle dengang, som pludselig efter Helligåndens komme vovede sig ud og fortalte om deres tro. Men det er stadigvæk den samme kirke indeni.

Det kan egentlig ikke forundre nogen, fordi vi tror på en levende Gud, som engagerer sig i tiden. Liv indebærer forandring, ikke for forandringens skyld, men fordi livet betyder vækst og udfoldelse. Det er livets gang, som vi snart vil se i naturen, når alt springer ud her i foråret. Heller ikke vi mennesker må fastholdes i vort livs stadier. Med undren og overraskelse ser jeg, hvordan min søn udvikler sig som menneske. Hvor forfærdeligt ville det være, hvis han bare stod stille i sin udvikling. Men på trods af forandringen, så forbliver han altid min søn.

Sådan vokser Kirken også og har i løbet af historien fået en dybere forståelse af Guds budskab. Trosartikler og dogmer er kommet til med tiden, ikke fordi mennesker har opfundet dem; men fordi Helligånden kom og gav mennesker indsigt.

Det andet Vatikankoncil er en omvendelsesbevægelse - altid undervejs mod sin begyndelse

Bibelen fortæller egentlig ikke om andet end vandringer. Alle vandrer, først patriarkerne; så vandrer Moses med folket gennem ørkenen, profeterne vandrer, Jesus vandrer, apostlene vandrer … Hvor Gud nærmer sig mennesker, sætter han dem i sving, i bevægelse, og sender dem på vandring.

Vandringen er endnu ikke slut.

Koncilfædrene – vel vidende om Kirkens 2000-årige historie – genbruger det bibelske billede og kalder os kristne for Guds folk på vandring, som altid bør vende tilbage til kirkens begyndelse og første ånd. Dermed er koncilet en

Fortsættes nedenunder ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 6
23. marts 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering
ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST
POST PP DANMARK

▲ *Fortsat fra oven*

omvendelsesbevægelse, som ikke bevæger sig væk fra fortiden og dens gamle tradition, men som ydmygt søger tilbage til kilden og begyndelsens ånd. Profetens ord runger også i dag: "Du glemte din ungdoms kærlighed" (Ez 16,43), og advarselen: "Men jeg har imod dig, at du har mistet din første kærlighed." (Åb 2,4).

Kirken er den hellige Treenigheds kirke

Psykologien har vist, hvor vigtige omsorg og menneskelig varme er for barnets opvækst. Et barn kan ikke trives uden kærlighed. Et ensomt menneske, som aldrig bliver talt til og elsket, bliver begrænset i sin udvikling som person. Dybest set bliver vi til mennesker ved at møde mennesker, ved at modtage og give kærlighed. Vi bliver kun personer i en relation, hvor et jeg kan møde et du. Vi bliver – kristent forstået – personer, ikke ved at være autonome, men ved at leve i relation til hinanden, ligesom Gud lever i relation til os.

Sådan er det, fordi alt og alle er skabt i den treenige Guds billede, som har meddelt sig som et jeg til et du. Guds kærlighed går forud og favner alt. Når vi har erfaret denne ubetingede kærlighed, er vi i stand til at møde og acceptere andre mennesker uden forbehold. Vi kan kun afspejle det, vi har modtaget af Gud, og vi kan kun give videre, hvad vi har modtaget. Den kristne tro har altid dette mål. Og kun fordi vi kan kalde ham vor "far", erfarer vi også, at han er alle menneskers fader. Derfor har vi som hinandens brødre og søstre ansvar for hinanden.

"Kirken er i Kristus ligesom et sakramente, dvs. et tegn og redskab for den inderlige forening med Gud og for hele menneskeslægtens enhed." (LG; 1, s. 105).

Vi kristne er i fællesskab den treenige

Guds sakramente for vor samtid. Et sakramente er et helligt tegn. Navnet på dokumentet LUMEN GENTIUM om kirken i verden er derfor valgt med rette: Kirken er folkenes lys, og det er den som Guds folk.

Vi kristne er "i familie" med alle mennesker, og har sammen med dem et ansvar for vor verden og vort samfund. Enhed og mangfoldighed er facetter af Guds kreativitet. Når vi mennesker er skabt i den treenige Guds billede, betyder det, at vi er skabt til kærlighed og fællesskab. Det skaber enhed i mangfoldighed.

For at tage billedet af menneskets krop igen, som vokser og forandrer sig, så dannes den af mange forskellige celler. Alle og enhver bidrager til helheden. Derfor betonede koncilfædrene lægfolkets kald til hellighed og dets ansvar i samfundet.

Vatikankoncilet er en ny begyndelse med to sider. Fordi Gud søger dialog, gør kirken det samme. Den vil nå ud til mennesker af i dag. Dens første opgave er at komme i dialog p.g.a. af dens budskab.

Kirken lever selv af Guds talen til den, at Gud henvender sig til den. Ligesom Gud må den føre en samtale med sin egen tid, netop fordi kirken angår alle, troende og ikke troende, kristne og ikke-kristne, katolikker og ikke-katolikker. Den er jo sendt til alle mennesker for at tjene og føre dem til Gud.

Gud ønsker hellige individer og ikke kopier

Koncilfædrene gjorde utrætteligt opmærksom på Helligåndens dynamiske tilstedeværelse i Kirken. Den er Levendegøreren. Alle lemmer, dvs. enhver døbt, er bærer af Ånden, som fornyer kirken ustandselig. Uden Helligånden sker intet. Den er motoren, drivkraften i kirkens indre, og er universets åndedræt.

Hvad betyder det? Gud har skabt i mangfoldighed. Han ønsker aldrig kopier, men individer. Og han ønsker dialog. Levende tro og spiritualitet betyder, at den døbte lever i samtale med Gud, svarer på Helligåndens tilskyndelser og i frihed finder sin vej til Gud. Det er en vandring, man begiver sig ud på. Da jeg var yngre, var jeg tit fristet til at kopiere mennesker, jeg syntes om. Men en Klara af Assisi har allerede levet, og det har Thérèse af Jesus også. Deres kald er ikke mit kald. Mit kald er at leve i et levende forhold med min Gud.

Siden koncilet er der opstået nye bevægelser i Kirken, som viser dens mangfoldighed. Der findes forskellige kald og også et til ethvert menneske. Ethvert kald har sin smukke og unikke side. Dette blev fejret i år 1998, da Johannes Paul II inviterede de nye bevægelser på Peterspladsen for at fejre og takke for Åndens mangfoldighed og kreativitet.

Jeg er taknemlig for, at jeg må udfylde min plads i dette fællesskab. Det fylder mig med glæde, stolthed og ydmyghed, for Gud tænker stort om mig, ligesom han har en drøm og uendelig kærlighed til ethvert menneske. Hvad med dig?

Nr. 7.
13. april 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Freske fra begravelseskapellet i Chora-klostret i Istanbul. Kristus er steget ned i dødsriget for at frelse dets indbyggere fra døden. Han trækker Adam og Eva op af deres grave. Under dem ligger døden bastet og bundet ved dødsrigets knuste porte. Til venstre ses kong David og kong Salomon bagved ses Johannes Døberen. Til højre står en af Kristi forgængere, Abel med sin fårehyrdestav sammen med andre personer fra Det gamle Testamente. Billedet forkynder Kristi endegyldige sejr over døden.

Døden er styrtet i afgrunden

Uddrag af Johannes Chrysostomos påskeprædiken fra 400-tallet.

Lad alle fromme mennesker, der elsker Gud, tage del i denne fest – så fyldt af glæde og lys.

Lad alle gode og tro tjenere gå ind til deres Herres glæde.

Lad alle, som har båret dagens byrde og hede, nu få deres retmæssige løn.

Lad dem, som har arbejdet fra den første time, få det, som tilkommer dem.

Er nogen først kommet ved den tredje time, lad ham tage del i festen med taknemmelighed.

Har nogen ventet til den sjette time – kom uden tøven. Han skal ikke gå glip af noget.

Om nogen har trukket det ud til den niende time, lad ham komme uopholdelig.

Om nogen har ventet lige til den ellevte time, lad ham ikke skamme sig over sin lunkenhed. Thi Herren er fuld af nåde – og tager lige så godt mod den sidste som den første. De sidste forbarmer han sig over. De første drager han omsorg for.

Altså – gå ind til jeres Herres glæde - både de første og de sidste, og I skal finde hvile. Rige og fattige, gå ind på lige fod.

I, der har været afholdende. I, der har været mere eftergivende.

Giv denne dag sin ære. I, som har fastet og I, som ikke har gjort det - glæd jer på denne dag.

Bordet er dækket. Spis alle deraf. Fedekalven mangler ikke. Ingen skal gå sultne fra dette bord.

Spis alle i fællesskab ved troens bord. Smag alle barmhjertighedens rigdomme.

Ingen skal beklage sig over sin fattigdom, thi Himmerigets rige er kommet nær.

Ingen skal klage over sine synder, thi tilgivelse er brudt frem fra graven. Ingen skal frygte døden, thi Frelserens død har befriet os.

Han har tilintetgjort døden – efter at have været holdt fangen af den.

Han har tilintetgjort Helvede, – han, som selv nedfor til de dødes rige.

Død - hvor er din brod? – Helvede – hvor er din sejr?

Kristus er opstanden - og døden er styrtet i afgrunden.

Kristus er opstanden – og dæmonerne er overvundet.

Kristus er opstanden - og englene glæder sig i Himlen.

Kristus er opstanden – og livet regerer.

Kristus er opstanden fra de døde som en førstegrøde af de hensovede, – Hans er magten og æren i evighedernes evighed.

Johannes Chrysostomos (347 i Antiokia i Lilleasien - 14 september 407). Græsk kirkefader, lærd og helgen. Hans helgendag er den 13. september.

Reformer efterlyses

Paven opfordrede til ”nye modeller” for Cubas fremtid.

Læs mere side 4

Nordens apostel

Brian Patrick McGuire tegner et portræt af Sankt Ansgar.

Læs mere på side 5

Farvel til biskop Hans

Mange mennesker fulgte biskop Hans til graven.

Læs mere på side 6-7

Caritas i Sahel

Sultkatastrofe under opsejling i Sahel.

Læs mere side 8

Leder

Kristus er opstanden! Ja, han er sandelig opstanden!

'Kristus er opstanden!' Sådan lyder det forløsende jubelråb, kristne over hele verden har ventet på at høre efter fastetidens lange forberedelse. Ordene har ligget i os som en understrøm, et uudsagt håb og en tilbageholdt forventning i de sidste fyrre dage, men påskenat bryder vi kristne ud i overstrømmende glæde og svarer: 'Ja, han er sandelig opstanden!' Og hvordan kan vi andet end at juble? For påskemorgen besejrede Kristus døden én gang for alle. Kristus stod op fra de døde og gik hermed forud for os med løftet om, at også vi skal opstå til evigt liv.

I vores sekulariserede del af verden findes mange, der udlægger opstandelsen som noget, der kun skal forstås billedligt eller i overført betydning. Ifølge dem er opstandelse ikke sket i virkelighed og evangeliernes beretninger skal kun forstås rent symbolsk. Og ja, det strider med en rationel tankegang, at menneskehedens historie på et helt specifikt tidspunkt blev forandret for altid af en skelsættende begivenhed; at Guds søn blev korsfæstet, døde og blev lagt i graven, at Han gennembrød og gennemlyste mørket, og genopstod efter tre dage til evigt liv.

At Kristus er opstået fra de døde kan hverken bevises eller sandsynliggøres. Men som kristne bekender vi alligevel, at 'Kristus er opstanden', selv om alle andre ryster på hovedet, tvivler eller protesterer. Budskabet om, at livet har sejret over døden, er næsten for godt til at være sandt. Det er grund nok i sig selv til at tvivle på det.

Men for os kristne er Kristi opstandelse mere end historien om et menneske, der atter blev vakt til live; en død, der vendte tilbage til livet og de vilkår, han levede under før. For os vender Kristi opstandelse radikalt op og ned på alt. I sit opstandelseslegeme er Han hævet over tidens og rummets begrænsning, vi mennesker er underlagt. I den opstandne Kristus smelter det guddommelige og det menneskelige endegyldigt sammen, og i Ham finder vi vore dybeste længsler opfyldt.

Og Kristus er virkelig opstanden. Evangelierne lader os ikke i tvivl; Kristus lader den vantro Thomas stikke sine finger ind i hans naglemærkerne og stikke sin hånd ind i hans side; Kristus giver sig også til kende for disciplene, mens de er forsamlede og spiser sammen med dem. Og alligevel er Han forvandlet, i "en anden skikkelse", som apostlen Markus udtrykker det – derfor genkender Maria Magdalene Ham ikke, da hun som den første ankom til den tomme grav påskemorgen og forveksler Ham med en gartner, og de to disciple undervejs til Emmaus, Kristus slår følge med, genkender Ham først, da Han bryder brødet.

Påsken er for os ikke bare en erindring om noget, der er sket i fortiden. Påskenattens liturgi vidner om, at Kristus er levende og iblandt os, og at vi er levende i Ham. Hele påskefejringen er derfor også en opfordring til os om at se verden og vort liv på en ny og forvandlet måde.

Derfor står vi påskemorgen ved grundlaget for vor kristne tro: Kristus er blevet som os, for at vi kan blive Ham lig. Kristus har taget menneskets vilkår på sig helt ind i døden; og fordi Han døde som én af os, har vi fået del i Hans opstandelse og i Hans sejr over døden. Derfor siger vi påskenat med overstrømmende glæde til hinanden: 'Kristus er opstanden! Han er sandelig opstanden!'

KO ønsker hermed sine læsere en glædelig påske!

Niels Messerschmidt

Nyt website samler Troslærekongregationens dokumenter

Søg og du skal finde…

VATIKANET Troslærekongregationen har åbnet et nyt domæne under Den hellige Stols officielle hjemmeside. Formålet er at skabe større kendskab til kongregationens dokumenter blandt troende og folk, der er engageret med teologiske og pastoralt arbejde.

Domænet rummer en generel oversigt over samtlige tekster i kronologisk orden, ligesom teksterne også er inddelt i tre underkategorier, henholdsvis læremæssige, disciplinære og sakramentale dokumenter.

Det rummer også information om kongregationens studieserie 'Documenti e Studi' – hvor de vigtigste dokumenter er kommenteret af kendte teologer. Der finder desuden en beskrivelse af kompendier, der opsummerer arbejdet i de symposier, som kongregationen har afholdt i de senere år samt taler og andre bidrag fra kardinalpræfekterne.

Kongregationen har udsendt et kommuniké, der forklarer om baggrunden for en bredere distribution af Troslærekongregationens dokumenter. "De dokumenter, som kongregationen har offentliggjort siden 2. Vatikankoncil … beskæftiger sig med væsentlige spørgsmål for Kirkens liv og sendelse, og giver vigtige læremæssige svar på vor tids udfordringer … Troslærekongregationen er overbevist om, at den øgede tilgængelighed af disse dokumenter vil være af stor værdi for at formidle Kirkens lære til mennesker over hele verden".

Troslærekongregationens gamle domæne vil fortsat være tilgængeligt på Vatikanets officielle hjemmeside, *www.vatican.va*.

Det nye domæne har adressen *www.doctrinafidei.va*.

NM

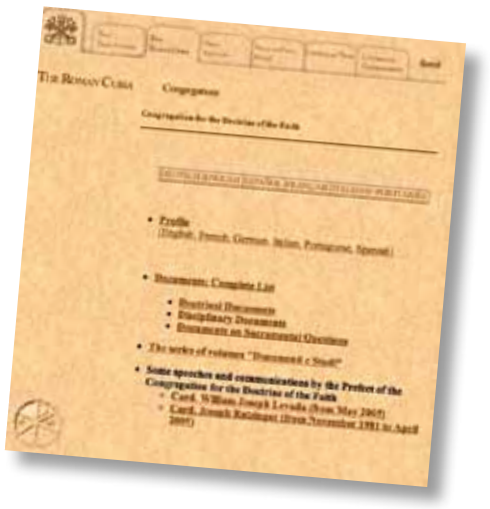

Vatikanet offentliggør resultaterne af overgrebsvisitationen i Irland

Pavestaten udtrykker "forfærdelse og svigt" over de seksuelle overgreb i Irland efter en apostolisk visitation af bispedømmerne.

VISITATION Vatikanet offentliggjorde den 20. marts et resumé over resultaterne af den apostoliske visitation af de irske bispedømmer, som pave Benedikt XVI havde bestilt. Formålet med visitationen var at belyse bispedømmernes håndtering af overgrebssagerne i Irland og de sikkerhedsprocedurer, der siden er blevet iværksat. Visitationsrapporten kommer også med en vurdering af de forskellige bispedømmer, seminarer og religiøse institutioner i landet.

I rapporten understreges det: "Det må med stor smerte og skam erkendes, at unge mennesker i kristne fællesskaber er blevet misbrugt af præster og ordenfolk, mens de var i deres varetægt, og at dem, der burde have udøvet kontrol hermed, ofte undlod at gøre det på effektiv vis".

Rapporten oplyser, at der i nogle bispedømmer er blevet afholdt "meget bevægende bodsliturgier i domkirkerne" som et svar på overgrebsproblemet i Kirken, og for at bede Gud og ofrene om tilgivelse. Visitatorerne opfordrer lederne af de irske bispedømmer og ordenssamfundene til at mødes med ofrene, lytte til dem og yde dem og deres familier den fornødne hjælp.

Vatikanet har offentliggjort resultaterne af den apostoliske visitation af bispedømmerne i Irland. Foto: Wikipedia.

Positive tiltag

Visitatorerne kan notere sig visse positive udviklinger. De betegner således beredskabet i fire af bispedømmerne som "fremragende". I rapporten står der, at mange biskopper, præster og ordensfolk lever deres kald på "en eksemplarisk måde" selv om de føler sig uretfærdigt hængt op af det tillidsbrud, som Kirken har lidt i offentligheden.

Samtidig bemærker visitatorerne en ret udbredt tendens "blandt præster, ordensfolk og lægfolk til at indtage teologiske synspunkter, der afviger fra læreembedets.". Derfor advarer de om, at en "afvigelse fra Kirkens grundlæggende lære er ikke den sande vej mod fornyelse".

Kardinal Seán Brady, primas for Den katolske Kirke i Irland, kommenterer visitationen med ordene: "Som biskopper ønsker vi at tilslutte os den 'store følelse af skam og smerte', som kommer til udtryk i visitationsrapporten Vi beder dybtfølt om Guds og ofrenes tilgivelse for disse forfærdelige forbrydelser og synder".

NM

Tag godt imod girokortet fra KO

Alle katolske husstande vil med udgangen af april modtage et girokort til brug for frivillig indbetaling til KO.

Vi foreslår som sidste år 250 kr for første halvår.

Beløbet er fuldt fradragsberettiget, hvis Ansgarstiftelsen har dit CPR-nummer.

KO er taknemmelig for ethvert beløb stort som lille. Der er hårdt brug for det.

Med venlig hilsen fra redaktionen.

Diskrimination mod kristne i Europa i vækst

Rapport afdækker problemets omfang.

Tekst: Niels Messerschmidt

KRISTENFOBI Der registreres stadig flere tilfælde af kristenfobi i Europa. Det fremgår af en nylig offentliggjort rapport fra organisationen 'Observatory on Intolerance and Discrimination against Christians'. Som en kommentar til rapporten siger biskop Andras Verdes af Szombathely i Ungarn, der for Den europæiske Bispekonference (CCEE) overvåger de kristnes situation i Europa, at "de europæiske biskopper må huske, at religionsfrihed er et vigtigt pejlemærke for freden på vores kontinent".

Rapporten nævner, at 74 % af de adspurgte i en britisk undersøgelse svarer, at kristne diskrimineres mere end andre religiøse grupper. Vatikanets radio har talt med fader Duarte de Cunha, generalsekretær for Den europæiske Bispekonference, om problemets omfang.

"Der findes historiske årsager; men det lader til, at hovedparten af angrebene mod kristne skyldes problemer med visse grupperinger og nogle lobbyister.

Man er nødt til at acceptere Kirkens tilstedeværelse og det faktum, at den forsvarer bestemte værdier, der ligger dens hjerte nært, for eksempel familien, ægteskabet, retten til livet ligesom tilstedeværelsen af den kristne tradition inden for kunsten og den europæiske kultur".

I rapporten omtales fortrydelsespiller og der nævnes et tilfælde med et apotek i Tyskland, som fik vinduet slået itu, fordi ejeren ikke solgte de såkaldte 'fortrydelsespiller'.

Den italienske politiker Rocco Buttiglione blev vraget som EU-kommissær fordi han forsvarede det kristne syn på ægteskabet.

Hvor almindeligt er sådanne overgreb på samvittighedsfriheden i Europa?

"Vi har ikke tal på det, men flere tilfælde viser, at situationen er vanskeligere end som så. Det kan fx dreje sig om vandalisering af billeder af Jomfru Maria eller Jesus på krucifikset. Sådanne tilfælde viser, at der findes en mentalitet, der ikke bekymrer sig om at fornærme de kristne. Vi ønsker ikke at besvare dette med vold men gennem en dialog, der fremmer og respekterer alle gruppers rettigheder".

Rapporten omtaler også udelukkelsen af kristne fra det sociale og offentlige liv?

"Det findes der flere eksempler på. En lærer blev således fyret for at have vist en film om abort, og sagen viser, at kristne ikke blot bliver udsat for forskelsbehandling, men at diskriminationen også handler om de værdier, der knytter sig til den kristne tro. Et andet eksempel er tilfældet med den italienske politiker Rocco Buttiglione, som tog klar stilling i spørgsmålet om ægteskabet og derfor blev vraget som EU-kommissær".

Er der ikke risiko for at man fremhæver de homofobiske holdninger i Den katolske Kirkes undervisning om ægteskab og kærlighed?

"Hvis vi mener, at Kirken forsvarer ægteskabet mellem en mand og en kvinde som et offentligt gode, synes jeg at Kirken også har ret til at forsvare det offentligt. Kirken angriber jo ikke andre, men respekterer og kæmper for, at sandheden om ægteskabet og familien skal anerkendes som et universelt gode. Dialogen indebærer, at man accepterer Kirkens hensigter, der bygger på grunde, som ikke udelukkende tilhører Kirken, med også deles af mange andre kulturer og religioner".

Hvad kan du sige om en skoleundervisning, der til tider underviser eleverne i principper, der strider mod forældres holdninger?

"Der findes tilfælde, hvor man har krænket forældrenes ret til selv at opdrage deres børn. Det har især været tydeligt i Spanien, men nu er det blevet muligt for spanske forældre at tage deres børn ud af en klasse, hvis de undervises i emner, som strider imod forældrenes holdninger til livet, ægteskabet og familien".

Har du en kommentar til dommen i Strasbourg om spørgsmålet om krucifikser i klasserum, som blev rejst af en kvinde i Italien?

"Ja, det er en kendsgerning, at religionen spiller en stadig større rolle i Europarådet og Den europæiske Menneskerettighedsdomstol som en vigtig faktor for den sociale sammenhængskraft og som noget, man må værdsætte. Vi ser, at der findes folk, der forstår betydningen af disse spørgsmål og som prøver at skabe større kendskab til emnet i offentligheden", slutter generalsekretæren for Den Europæiske Bispekonference. Rapporten kan downloades fra *www.intoleranceagainstchristians.eu.*

COMECE vælger ny præsident

Bispekonferencerne i EU drøftede på forårets plenarforsamling de ældres rolle i de europæiske samfund, og valgte ny præsident for en treårig periode.

COMECE Bispekonferencerne i EU (COMECE) har på deres plenarmøde den 21.-23. marts i Bruxelles valgt ny præsident for de kommende tre år. Valget faldt på COMECEs vicepræsident, kardinal Reinhard Marx, ærkebiskop af München og Freisig.

I sin tiltrædelsestale berørte kardinal Reinhard Marx den økonomiske krise i Europa: "Hvad angår den økonomiske og finansielle krise, der har ramt vores kontinent, tror jeg fuldt og fast på at EU har de fornødne kræfter og potentialet til at overvinde denne situation. En global krise kræver et fælles svar. Vi er nødt til at genopdage følelsen af ansvarlighed og solidaritet. Det er forudsætningen for at vi kan løse vores fælles problem. Vi befinder os på et afgørende tidspunkt for Europas fremtid".

De ældre er en samfundsressource

På COMECEs forårssamling drøftede de 23 fremmødte biskopper, blandt dem biskop Czeslaw Kozon, det overordnede tema for mødet, 'Aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne'. Blandt talerne var en række eksperter fra EU-kommissionen, den akademiske verden og den katolske lægorganisation Sant'Egidio.

I en udtalelse siger COMECEs biskopper, at ældre ikke kun bare ses som en byrde, men som en ressource for samfundet: ældre mennesker har faglig erfaring og livserfaring, som skal videregives til de yngre generationer. Ældre er desuden ofte engageret i frivilligt arbejde i såvel civil som kirkelig sammenhæng – noget, som kommer hele samfundet til gode. De enkelte generationer kan ikke kun leve hver for sig, men er nødt til at stole på hinanden. En dialog og solidaritet mellem de ældre og yngre generationer er grundlaget for en menneskelig udvikling i vore samfund: det bringer håb og personlig tilfredsstillelse, siger biskopperne i en pressemeddelelse.

Den tyske kardinal Reinhard Marx, ærkebiskop af München og Freisig, skal de næste tre år stå i spidsen for de katolske bispekonferencer i EU. Foto: dbpedia.org.

Efterlyser familievenlige politikker

Familiens centrale rolle med at drage omsorg for de ældre kræver statens og de offentlige myndigheders støtte, fx i form af betalt frihed til plejeorlov, udtaler biskopperne. De mener desuden, at det er vigtigt at anerkende den værdi, herunder også den økonomiske værdi, som familieplejen af ældre mennesker i deres eget hjem udgør for samfundet.

COMECE-biskopperne opfordrer videre de europæiske stater til at skabe økonomisk trygge rammer for familierne, fx ved at indføre en familievenlig skattepolitik, bedre børnepasningsordninger og andre tiltag, der skaber en bedre balance mellem arbejds- og familieliv. *NM*

Ingen koptere i egyptisk forfatningskommission

Forfatning helt uden medvirken fra liberale og kristne.

EGYPTEN De koptiske kristne har forladt den kommission, der skal udarbejde en ny forfatning for Egypten. Begrundelsen er, at kommissionen domineres af islamister og ikke afspejler den religiøse og kulturelle mangfoldighed i landet. Den koptiske Kirke deltager derfor ikke i arbejdet.

Forfatningskommissionen består af hundrede af parlamentets medlemmer, de tyve er fra koptiske grupper. Også en række liberale partier og al-Azhar-universitetet i Kairo, en af sunni-muslimernes vigtigste højborge, har forladt kommissionen.

Stadig flere i Egypten mener, at Det muslimske Broderskab og salafisterne ikke er specielt interesserede i uddannelsesmæssige og økonomiske reformer, eller at udvikle demokratiske strukturer.

"De islamiske partier råder efter sigende over store finansielle ressourcer, og spørgsmålet er, hvor de stammer fra", sagde den koptisk-katolske biskop Ibrahim Sirak for nylig. Den koptiske-katolske Kirke udgør kun en lille minoritet blandt de kristne i landet, som tilsammen udgør 10 % af befolkningen. Kirken driver egne skoler og er ansvarlig for talrige sociale projekter.

NM

Historisk møde mellem Benedikt XVI og Fidel Castro

Da paven mødte 68-generationens galionsfigur.

Tekst: Lisbeth Rütz

Paven mødtes i det apostoliske nuntiatur i Havanna med den tidligere præsident Fidel Castro. Her overrækker paven tre medaljer fra Vatikanet til Castro. Foto: KNA

PORTRÆT På selveste Placa de la Revolucion, hvor Fidel Castro i sin tid som præsident holdt sine første maj-taler, læste pave Benedikt messe med ca. 300.000 deltagere. Under messen kunne paven blandt andet se på et kæmpebillede af Che Guevara med det berømte slogan Hasta la Victoria Siempre (indtil den endelige sejr).

Efter messen mødte paven revolutionsikonet over dem alle – den snart 86-årige "Lider Maximo" (øverste leder) Fidel Castro i det apostoliske nuntiatur i Havanna.

Der havde længe været rygter om, at Castro ville vende tilbage til Kirken, efter at Fidel Castros datter Alina Frenandez i februar i et interview i det italienske dagblad La Repubblica havde sagt: "I den sidste tid har Fidel nærmet sig religionen igen. På tærsklen til døden har han genopdaget Jesus. Det overrasker mig ikke, for far er blevet opdraget af jesuitterne". Castro skal være blevet ekskommuniceret af pave Johannes XXIII i 1963 efter udvisningen af alle udenlandske præster fra Cuba.

Under mødet med pave Benedikt udtrykte Castro stor tilfredshed med saligkåringerne af pave Johannes Paul II og Moder Teresa. Han bad også paven om bøger om tro og fik lovning på en guide til nye læseoplevelser. Castro spurgte blandt andet også paven om, hvorfor Kirken har forladt den liturgi, han kendte som ung.

Opgaverne fortsætter

"Nu hvor jeg ikke længere har det ansvar, der følger med at være landets præsident, bruger jeg meget tid på at læse og reflektere. Hvad gør du for stadig at kunne udføre din gerning?", spurgte ekspræsidenten paven, der svarede: "Godt nok er jeg gammel; men jeg er stadig i stand til at gøre min pligt", lød det overraskende skarpe svar. Var det mon en reaktion på de mange rygter om, at han snart vil træde tilbage på grund af alder? Castro følte stor sympati for Castro og pave Johannes Paul II, skriver den italienske journalist Marco Roncalli i Corriere della Sera i forbindelse med pavebesøget. Roncalli interviewede Castro i 2003, hvor Castro blandt andet sagde om den daværende pave: "han støttede meget de ydmyge, de marginaliserede, de fattigste. Og han brugte et udtryk, som jeg altid vil huske: globaliseringen af solidariteten". Castro havde også et godt kendskab til pave Johannes XXIII´s rundskrivelse Pacem in terris (1963), fortæller Roncalli.

Fidel Castro blev født uden for ægteskab i 1926 som søn af en spansk plantageejer. Hans opvækst var religiøst præget, for moderen var en from katolik, og i sin barndom gik han på en jesuiterskole.

Castro har ikke vist sig offentligt i månedsvis på grund af sit svage helbred. Broderen Raúl afløste ham i 2008 som Cubas leder.

Basilikaen for Virgen de la Caridad, Vor Frue af barmhjertigheden, som paven besøgte, Foto: Kell Dahlwad

Fra ghettokirke til missionerende kirke?

Den katolske Kirkes situation i Cuba.

Tekst: Lisbeth Rütz

ANALYSE Der var to formål med pavens besøg på Cuba, siger cand. theol Jakob Egeris Thorsen, der lige har færdiggjort sin PhD-afhandling om karismatiske bevægelser i Sydamerika.

"Det pastorale sigte var at puste nyt liv i en skrantende kirke. Ca. 50–60 % af cubanerne opfatter sig som katolikker, men kun 2–3 % kommer regelmæssigt i kirken i modsætning til Mexico, hvor ca. 15 % jævnligt går til messe. Mange cubanere har et meget folkekirkeligt forhold til Kirken og føler sig som gode katolikker, selv om de blander troen op med santeria- kulten.

Kirken er det eneste civilsamfund, der er organiseret uden om staten. Den må udgive både på skrift og på internettet, og de seneste år har den også fået adgang til TV før de store højtider. Alligevel står den relativt svagt. I hele Latinamerika havde Den katolske Kirke i mange år det åndelige monopol, og som monopol bliver man altid lidt doven. Pinsekirkerne har succes; men i mange år grinede man lidt af deres primitive teologi. I dag tager man dem alvorligt, og store dele af Kirken er inspireret af deres kristendomsopfattelse, der fokuserer på den enkeltes oplevelse og skubber det fællesskabsorienterede mere i baggrunden. Generelt kan man sige, at kristendommen står stærkt i Latinamerika, men Kirken står svagt. Efter revolutionen i 1959 blev de udenlandske præster og ordensfolk smidt ud fra Cuba. Kirken blev til en ghettokirke og koncentrerede sig om at overleve. Indtil 1990 kunne aktive katolikker ikke beklæde offentlige stillinger; men nu har styret blødt op og for eksempel tilladt birgittinerinderne at slå sig ned i landet."

Hvad er den politiske agenda med besøget?

"Den er at kæmpe for Kirkens juridiske fundament og sikre Kirkens plads i det cubanske samfund. Befolkningen vil gerne holde fast ved de positive ting ved revolutionen; men den tørster efter reformer. Den interne opposition, der ønsker reformer og flere partier, er glad for pavebesøget; men eksilcubanerne er det ikke.

Cuba skal åbne sig over for verden og verden skal åbne sig over for Cuba – det var det paven ville sige med sit besøg. Ved pavens besøg har styret på Cuba fået en diplomatisk streng mere at spille på. Som ventet fordømte paven embargoen, der lægger et massivt pres på Cuba og er fordømt af FN; men af indenrigspolitiske grunde kan Obama ikke ophæve den. Styret er kommet Kirken meget i møde de seneste år – for eksempel ved at gøre juledag til helligdag. Pavebesøget vil måske kunne give styret goodwill og mulighed for at gennemføre reformer uden at det bliver opfattet som svaghed og knæfald for regimets modstandere.

Burde han ikke have mødt systemkritikerne?

"Det er blevet stærkt kritiseret, at paven ikke mødte repræsentanter for dissidenterne på Cuba; men det kunne han ikke efter min mening. Det var jo et statsbesøg – og Obama besøger heller ikke dissidenterne når han er på statsbesøg i Kina. Så her er paven realistisk", siger Jakob Thorsen.

"Cuba og verden behøver forandringer"

Sagde paven, men styret afviser forandringer.

Tekst: Lisbeth Rütz

Kærnebudskaberne under pave Benedikts seks dages rejse til Mexico og Cuba var i Mexico en protest mod narkokrigen og i Cuba kravet om reformer og større frihed. Pave Benedikt XVI opfordrede ved slutningen af sit tredages besøg i Cuba til mere frihed for Den katolske Kirke, så den kan bidrage til en fredelig og harmonisk udvikling af landet. "Cuba og verden behøver forandringer", sagde paven under messen i Havanna, hvor han opfordrede til forsoning og klarere end sin forgænger nævnte behovet for frihed og forandring.

Men pavens kapitalismekritik faldt væsentlig mildere ud end ved forgængeren Johannes Paul II, der ved sit besøg i Cuba i 1998 fik stor sympati på øen for sine stærkt kritiske udtalelser om den tøjlesløse kapitalisme og forbrugerisme.

"Marxismen er ikke tidssvarende"

Allerede i flyet på vej til Mexico udtalte paven, at marxismen ikke er en tidssvarende model. Hans udtalelser blev diplomatisk kommenteret af den cubanske vicepræsident Marino Murillo, der kort før pavens møde med Raúl Castro bekendtgjorde, at der ikke vil ske politiske forandringer.

Næsten alle de italienske vatikanister fik et positivt facit ud af pavens 23. udenlandsrejse. Tophistorien var mødet mellem pave Benedikt og Fidel Castro, der hittede på næsten alle dagblades forsider. "Rejsetesten bestået" skriver "La Stampa" i en artikel med fokus på pavens høje alder. Biskop Thomas Wensky fra Miami deltog sammen med 500 eksilcubanere i den afsluttende messe i Havanna og betonede i et interview i den venstreliberale avis Messaggero, at Cuba havde en fremtid fuld af håb for sig. *Fortsættes side 8* ▶

Ansgar – Benedikts søn og Nordens apostel

Den nyeste forskning gør det muligt at revurdere Ansgars betydning for Nordens kristning.

Tekst: Brian Patrick McGuire

HELGENER Hvem var Ansgar (801-64), og hvor meget bidrog han til Nordens kristning? Det var spørgsmål af denne type, jeg stillede mig selv i forbindelse med skrivningen af monografien "Da Himmelen kom nærmere: Fortællinger om Danmarks kristning" (Frederiksberg: Alfa, 2008). De svar, der kom, overraskede og viste mig et menneske, som var Benedikts søn og Nordens apostel.

Mit udgangspunkt var en udbredt skepsis om Ansgars betydning, noget som passede fint i den materialistiske historieskrivning, der prægede Danmark siden Erik Arups Danmarkshistorie, hvis første bind kom i 1925. Arups "hvad kan det nytte" holdning betød en almindelig afvisning af idealistiske motiver bag menneskers handlinger, der blev anset som resultater af selviske interesser og magtpolitiske overvejelser. Ansgar passede ikke godt ind i disse forklaringer, fordi han var så from. Derfor blev hans kristendomsopfattelse afvist, for eksempel af Thorkild Ramskou i den gamle (grønne) Politikens Danmarkshistorie, der hævdede, at Ansgar "manglede ganske det gåpåmod, der havde præget det angelsaksisk-irske mission."

Her finder vi en antagelse som lever videre i vor tid, at keltisk og angelsaksisk kristendom på en eller anden måde var mere glad end den tysk-romerske udgave af troen. Mads Lidegaard har ikke levet forgæves med sin fejring af "iro-keltisk" kristendom og afvisning af alt det der kom sydfra. I denne optik er Ansgar en pessimistisk og kedsommelig kristen, og derfor bliver han marginaliseret i forhold til de glade angelsaksere og irere!

Problemet med denne fremstilling er, at den keltiske og den romerske kirke havde fundet hinanden ved et vigtigt kirkemøde i 663 eller 664, ved Whitby i Yorkshire. Herefter blev den almindelige eller fælles kirke en kendsgerning i Vesteuropa, og det er en misforståelse at hævde, at keltisk kristendom er glad, mens tysk-romersk kristendom er dyster. Det er nemt at finde keltiske tekster, der taler om livet som en jammerdal, og der er sider af Ansgars liv og virke, der viser glæde ved troen. Kristendommen har mange ansigter, og det er problematisk at skelne mellem to former for kristen tro i den tidlige middelalder (500-1000).

Rimberts ven og mester

Men hvad lavede Ansgar egentlig? I første omgang blev han en munk, noget som ofte forbigås i beskrivelser af hans virksomhed. Han blev optaget som ganske ung i Corbie i Picardiet (i dag Nordfrankrig) men nogle år senere blev han flyttet til Ny Korvey i Saksen, som var blevet grundlagt af Corbie. Ny Korvey blev et missionskloster til Nordens kristning og i 826 blev Ansgar sendt af sin abbed til kejserhoffet i Aachen for at ledsage en vis Harald Klak tilbage til det område i Norden som Harald hævdede, at han havde mistet.

Vi hører om disse begivenheder i Ansgars helgenlegende, skrevet formodentlig kort tid efter Ansgars død af Rimbert, der havde været hans discipel og efterfulgte Ansgar som Hamborgs ærkebiskop. Rimberts beretning er faktisk en af de bedste helgenfortællinger, vi har fra den tidlige middelalder, fordi den afspejler, hvad Ansgar må have fortalt Rimbert igennem mange år, på rejser og på ophold i klostre. Der er ingen tvivl om, at Rimbert elskede Ansgar som ven og mester, og det var selvfølgelig i hans interesse at tegne så smukt et portræt af Ansgar som muligt. Men hengivenhed i sig selv er ikke et motiv, som betyder, at historikeren skal afvise en beretning. Hvis man er opmærksom på den loyalitet, som en discipel viser for en mester, kan disciplens erindringer om mesteren være en nøgle til at forstå manden. Sådan er tilfældet for eksempel, med munken Eadmer, der skildrede Anselm af Canterbury efter hans død i 1109, og dette er også gældende for Rimbert og Ansgar.

I Rimberts beretning siges det, at Harald var "en vis konge der herskede over en del af danerne" (*qui partem tenebat Danorum*). Ordet "Danmark" findes ikke her; men der er en klar opfattelse af, at der er en stamme der hedder danerne og at de bor oppe mod nord. Det er meget diskuteret, hvornår ordet "Danmark" findes første gang, og ofte bliver det hævdet, at "Danmark" først findes på Jellingstenen. Ordet bruges dog allerede ca. 890 i Den angelsaksiske Krønike, det vil sige få år efter Ansgars død. Det kan godt være, at det er til dels Ansgars fortjeneste, at "danernes mark" blev til "Danmark", men dette kan formodentlig ikke bevises. Det vigtige er dog, at der i 800-tallet herskede en opfattelse af, at et folk levede i det geografiske område som vi i dag kalder Danmark. At sige at Ansgar blev sendt til Danmark er en forenkling af det historiske forløb; men vi laver den slags forkortelser for at undgå at komme med lange og givetvis kedsommelige redegørelser, som jeg netop giver her!

Nordens apostel

I min bog om Danmarks kristning kalder jeg Harald Klak "danerhøvding", fordi hans påstand om kongemagt kan diskuteres. Vigtigere er det, at Ansgar ledsagede ham tilbage til Norden. Her er beretningen problematisk: Rimbert hævder, at missionen fik succes. I den danske oversættelse fra 1864, der sidst blev genoptrykt i 1926 (!), står der, "Dag for dag voksede tallet af dem, som lod sig frelse i Herren", et udtryk der findes i andre helgenlegender. Vi møder her Rimberts afhængighed af litterære forlæg; men dette forhold betyder ikke nødvendigvis, at han blot digter. Det som bliver tilbage fra dette første møde med danerne er indtrykket, at Ansgar ikke var bange for at foretage mission i Norden, fordi han snart bagefter accepterede en ny opgave: at tage til svenskerne, hvor han helt forblev i længere tid.

Disse første episoder er oftest dem, der omtales i historiebøger; men langt senere, efter Hamborgs brand i 845, blev missionen til danerne genoptaget. En danerkonge accepterede opførelsen af en kirke i Slesvig: "Ja, han gav endog sit samtykke til, hvad der hidtil tyktes hedningerne en skændsel, at der måtte være en klokke i kirken". Også en grund blev skænket i rigets anden by, Ribe, "hvorpå en kirke kunne bygges, og … en præst dèr måtte have stadigt ophold."

Det ser ud som om, Ansgar fysisk ikke var til stede i Slesvig/Ribe og formodentlig blev i sin nye bispestad Bremen og forhandlede med danerne gennem sine præster. Det er meningsløst at forsøge at regne ud, hvor lang tid Ansgar opholdte sig i hvad vi kalder Danmark. Det som er vigtige er, at han gennem flere årtier tog ansvar for missioner til danerne og svenskerne. På denne måde er han vitterligt Nordens apostel, selv om resultaterne var begrænsede. Men i denne henseende er den nyeste forskning begyndt at muliggøre en revurdering af Ansgars betydning, fordi nye udgravninger på sydsiden af Ribe domkirke har afsløret hvad der er blevet tolket som kristne grave fra 800-tallet. Kan disse danerkristne have fundet troen gennem Ansgars missionærer? Muligheden foreligger, indtil en klog arkæolog måske hævder, at de ikke kan have været etniske danskere!

Ansgar og Davids salmer

Oversættelsen af Ansgars levned af Rimbert fra 1926 indeholder til sidst et udvalg af Ansgars bønner, hans Pigmenta (Farver), som er små meditationer over Davids Salmer han skrev for sig selv og sine præster. Jeg blev meget overrasket ved læsningen af disse bønner, som jeg ikke fandt omtalt i den nyere historiske litteratur. Det lykkedes mig at finde en tysk oversættelse af hele teksten, med den oprindelige latinske tekst. Nogle af disse bønner tog jeg med i min samling, Hjælp mig Herre: Bøn gennem 1000 År (Alfa 2010), som et vidnesbyrd om Ansgars åndelige liv og en afspejling af hans benediktinske ophav. Som en god munk sang han eller sagde han dagligt Davids Salmer, og disse indgik i hans arbejde og mission. Pigmenta viser Ansgar som en ægte søn af Benedikt, hvis Regel var fundamentet for Ansgars og hans fællers liv. Benedikt havde nok ikke forestillet sig, at hans munke kunne blive missionærer, men denne opgave var nødvendig i en tid, da munke var de bedst uddannede i troens indhold og derfor velegnede til at brede den kristne lære.

Det er meget betegnende for dansk kultur, at Ansgars Pigmenta stort set er gået i glemmebogen og at den gamle oversættelse med fyldige noter af Rimberts levnedsskildring af Ansgar er forsvundet bortset fra hos nogle få antikvarboghandlere. Vores danske kultur i dens nuværende form er grundlagt på den moderne tro på, at alt kan og skal forklares ud fra materielle hensyn, fordi mennesker udelukkende søger magt. I denne forbindelse har den kristne middelalder ikke haft det godt i det tyvende århundrede, bortset for hos sjældne skikkelser som Hal Koch, den første professor i kirkehistorie. Men ellers har det nemmeste været at afsløre fortiden, frem for at forstå den. Den ikonoklastiske fremgangsmåde, hvor historikeren nyder at knuse helgenbilleder, har været i høj kurs.

Den tid er forhåbentlig forbi, og for Ansgars vedkommende er der hjælp at hente i at iagttage, hvordan tidligere generationer har forstået ham. Hans titel "Nordens Apostel" kommer fra den nordiske katolske vikar, Agostino Steffani, i 1717. Grundtvig anerkendte også Ansgars betydning, bl. a. i fejringen af 1000-året for Ansgars ankomst til Norden, i 1826 med salmen "Den signede dag" som endnu i dag er kendt. Mindre sunget er "Tusind år stod Kristi kirke."

Nutiden fejrer Harald Blåtand og hans magtpolitiske hensyn for at blive døbt. Igen den moderne opfattelse af magt som årsag til religion. Men bag Harald er Ansgar og hans anonyme præster. Deres ukuelige mod og benediktinske spiritualitet skabte grundlaget for den kristne tros tilstedeværelse hos os, efterkommere af en rig og levende tradition.

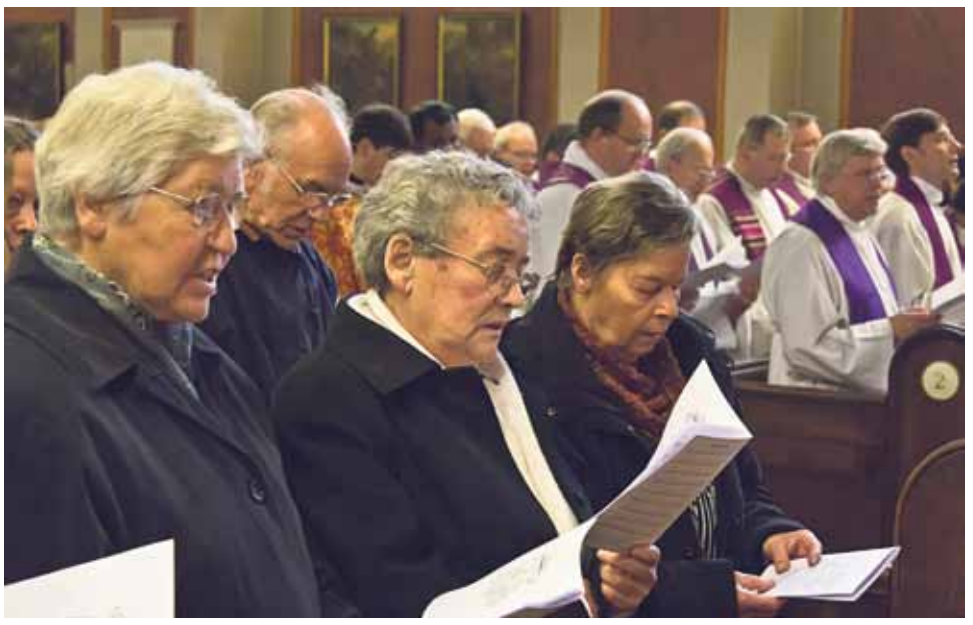

Biskop Hans stedt til hvile på Vestre Kirkegård

Lørdag den 17. marts tog en fyldt Skt. Ansgars domkirke afsked med biskop Hans L. Martensen.

Tekst: Niels Messerschmidt, foto: Omar Ingerslev

BEGRAVELSE Mange venner og bekendte af biskop Hans L. Martensen var – selv om de var mødt frem i god tid – henvist til en ståplads bagest i domkirken, da bispedømmet lørdag den 17. marts tog afsked med vor kære gamle biskop. For mange var de, der ønskede at sige biskop Hans et sidste farvel; ham, der forankrede Den katolske Kirke i den offentlige danske bevidsthed; ham, der omplantede mange af koncilets tanker i bispedømmet og ham, hvis prædikener og kirkesyn var til stor inspiration for mange.

De forreste bænkerækker i den fyldte domkirke var reserveret til biskop Hans' familie, heriblandt søster Emma, der var ved sin broders side, da han udåndede på Sct. Joseph Søstrenes plejeafdeling på Strandvejen i Hellerup tirsdag den 13. marts. Andre af de forreste bænke var reserveret til repræsentanter fra ordenshusene, præstestuderende fra Redemptoris Mater i Vedbæk, og hele seks bænkerækker var tæt besat med de af bispedømmets præster, der ikke koncelebrerede messen med biskop Czeslaw Kozon i spidsen.

De nordiske biskopper deltog ikke i messen, idet de allerede om tirsdagen, i forbindelse med deres forårsplenarmøde på Magleås, havde taget afsked med afdøde biskop Hans. Bispedømmet Oslo var dog repræsenteret ved pastor Pål Bratbak, ligesom Nuntiaturet var repræsenteret ved monsignore Rolandas Makrickas, som ved messens afslutning oplæste et kondolencetelegram fra pave Benedikt XVI (se herunder).

Til biskop Hans' arv hører hans store iver for den økumeniske sag, herunder hans arbejde i den fælles lutherske-katolske kommission, og Københavns biskop, Peter Skov-Jakobsen, viste biskop Hans den sidste ære, ved – sammen med repræsentanter fra andre trossamfund – at overvære messen. Fra Tyskland kom jesuitternes økonom, pater Klein, der koncelebrerede, mens Frau Olbrich fra Ansgarwerk i Osnabrück, og en god ven og velgører af bispedømmet København, sad langt fremme i domkirken.

"Han levede for en større virkelighed"

Biskop Czeslaw Kozon tog i sin prædiken udgangspunkt i Bjergprædiken (Matt 5,1-12a) og beskrev biskop Hans som "et menneske, der tog saligprisningerne alvorligt" og et menneske for hvem fromheden var en dyd.

"Hele hans liv var et vidnesbyrd om, at han levede for en større virkelighed end den, verden umiddelbart gør synlig. Samtidig var denne større virkelighed, Guds rige og hans uendelighed, noget der skulle synliggøres i hans liv som præst og biskop", bemærkede biskop Kozon, og fortsatte:

"Hos biskop Hans gennemsyrede fromheden hans engagerede og arbejdsomme liv. På sin stilfærdige måde viste han, at de store problemer og kriser kun kan afhjælpes med bøn, tillid og villighed til at følge Guds vilje. Biskop Hans' ophold foran Sakramentet i tabernaklet kunne være lange, og ofte gik rosenkransen intenst gennem hans fingre, når stemningen på møder og sagsforløb skabte usikkerhed om udfaldet".

I slutningen af sin personlige karakteristik af biskop Hans, hans virke og de spor, han har afsat sig i sin embedsperiode, opsummerede biskop Kozon med det savn, som hans død har efterladt i mange af os: "Selv om livet går videre, er vi mange, der ikke glemmer biskop Hans så let. For de yngre af os var han i mange år biskoppen, og vi, der har modtaget præstevielsens sakramente af ham, vil for altid være knyttet til ham med et specielt bånd. Også mange andre vil hver på sin måde mindes og savne ham".

En stor tak til de mange hjælpere

Biskop Kozon benyttede i slutningen af

Biskop Hans sammen med pave Johanes Paul II.

messen lejligheden til at takke alle uden hvis hjælp det ikke havde været muligt at gennemføre en så flot og andægtig afsked med biskop Hans – nemlig alle de fremmødte præster og diakoner og i særdeleshed pastor Niels Engelbrecht og pastor Marcos fra Sankt Ansgars Domkirke, bedemand og ceremonimester Martin Ryom og ministranterne, seminaristerne fra Vedbæk, organist Erling Rasmussen og sangerne, Sankt Joseph søstrene på Strandvejen og sr. Anna-Maria, der plejede biskop Hans i hans sidste tid; alle, der havde støttet biskop Hans, ordensmarskaller og andre hjælpere, herunder en stor tak til Birgitte Ryom med flere, der stod for den efterfølgende reception på Institut Sankt Joseph på Østerbro.

Biskoppen nævnte, at han havde modtaget kondolencetelegrammer fra kardinal Meisner af Køln, kardinal Lehman af Mainz, ærkebiskop Zollitsch, formand for Den tyske Bispekonference, biskop Paul-Werner Scheele, tidligere Würzburg, monsignore Assenmacher fra Ansgarwerk i Køln og fra biskop Anders Arborelius.

Efter afskedsritus'en bar præster fra bispedømmet og rektoren for præsteseminaret Redemptoris Mater biskop Hans' kiste ud af domkirken. Det skete til tonerne af Bachs ' Jesus bleibet meine Freude', 'Nun komm, der Heiden Heiland' og hans præludium i d-mol, spillet af organist Erling Rasmussen.

Udenfor ventede tre store busser, der efterfølgende transporterede de gejstlige og mange af de fremmødte til biskop Hans' sidste hvilested på katolske Vestre Kirkegård. Efter begravelsesritualet gik bispedømmets præster frem én for én og bestænkede kisten med vievand. Biskop Hans blev efter eget ønske stedt til hvile ved jesuitternes gravsted. Der deltog anslået mere end 160 personer i selve begravelsen.

Efterfølgende blev der holdt reception på den katolske skole Institut Sankt Joseph på Østerbro, der satte et flot og mindeværdigt punktum for biskop Hans' begravelse.

Dagen forinden begravelsen, fredag den 16. marts, lå biskop Hans på 'Lit de Parade' i Domkirken og det anslås, at over 200 mennesker besøgte båren. Ved den lejlighed skiftedes repræsentanter fra forskellige ordenssamfund til at våge ved hans båre.

Han hvile i fred.

Biskop Hans i hyggelig samtale med moder Sophia på Sostrup

Kondolencetelegram fra pave Benedikt XVI

Deres Excellence Czeslaw Kozon, biskop af København

Det gør Den hellige Fader trist at høre, at ærværdige Hans Ludvig Martensen, biskop emeritus af København, er død. Han sender sin oprigtige medfølelse til præsterne, ordensfolkene og de troende i bispedømmet. Hans Hellighed er forenet med alle, som her er forsamlet til den højtidelige begravelsesceremoni, der betror biskop Martensens ånd til vor himmelske Fader. I ihukommelsen af hans lange og hengivne tjeneste som jesuiterpræst og biskop af København, er hans Hellighed fortrøstningsfuld om, at mindet om ham vil inspirere det katolske samfund, han tjente, til på en stadig mere generøs måde at besvare Herrens kald om efterfølgelse og evangelisering. Som et løfte om fred og styrke i Herren sender Den hellige Fader sine apostoliske hilsner til alle sørgende i det sande håb om genopstandelse til nyt liv.

Underskrevet af statssekretær kardinal Tarcisio Bertone.

Biskop Hans ved sin 60 års fødselsdag på Åsebakken.

Biskop Hans på Åsebakken mellem børnene.

Biskop Hans ved bispevielsen i Sankt Knud Lavards Kirke i Lyngby den 16. maj 1965.

I julen 1983 gik biskop Hans i sultestrejke for at forhindre, at en gravid filippinsk kvinde blev udvist.

Sahel: Sultkatastrofe under opsejling

Stigende fødevarepriser, fejlslagen høst og regionale konflikter truer med at kaste befolkningen i Sahel-bæltet i det nordlige Afrika ud i en humanitær krise. Caritas-organisationer iværksætter nødhjælpsindsats.

Af Toke Nyborg, kommunikationskoordinator/Caritas

Mere end 12 millioner mennesker i Niger, Mali, Mauretanien, Tchad, Burkina Faso og Senegal er truet af fødevaremangel. Samtidig har væbnede sammenstød mellem Tuareg-oprørere og hæren i Mali sendt flere hundrede tusinder på flugt til de omkringliggende lande, herunder Niger hvor Caritas arbejder.

”Tuaregerne kæmper for en selvstændig stat i det nordlige Mali, men der er adskillige grupperinger, der også bekæmper hinanden. Desuden deltager andre etniske grupper i forskellige hævnaktioner, så det er et broget billede, der tegnes,” forklarer programkoordinator Susanne Møller Andersen, som netop er vendt hjem efter en rundrejse i regionen.

FN´s Flygtningehøjkommissariat vurderer, at mere end 35.000 maliske flygtninge opholder sig i Niger, fordelt i fire interimistiske lejre. Lejrene ligger i og omkring landsbyer, hvor lokal-befolkningen i forvejen har meget svært ved at skaffe mad nok til at overleve. En fejlslagen høst i 2011 og det seneste års eksplosivt stigende fødevarepriser gør det næsten uoverkommeligt for den trængte befolkning at skaffe mad nok til de kommende måneder. Situationen forværres yderligere af den forestående tørtid.

Militærkup skaber ny frygt

Militærkuppet i Mali den 22. marts har yderligere tilspidset situationen i regionen. Det maliske militær har forsøgt at bekæmpe Tuareg-rebellerne, men er gang på gang blevet slået tilbage, da Malis hær er langt dårligere udrustede end oprørerne.

Det har skabt en voksende utilfredshed, grænsende til racisme i befolkningen og blandt militærfolk, på trods af at både hær og regering også indeholder Tuaregere. Utilfredsheden kulminerede i sidste uge, da militæret afsatte Malis præsident ved et militærkup.

”Man kan frygte, at militærkuppet tvinger endnu flere på flugt og lægger yderligere pres på de i forvejen sultramte nabolande,” forklarer programkoordinator Susanne Møller Andersen. Familierne i Sahel-bæltet har svært ved at få økonomien til at række, da priserne på eksempelvis ris og andre fødevarer er fordoblet siden sidste år. Befolkningen har desperat brug for såsæd og kontanter, så de kan købe fødevarer og sikre den kommende høst til oktober.

Caritas-organisationer iværksætter nødhjælpsindsats

Caritas Danmark har i samarbejde med Caritas Niger og andre Caritas-organisationer iværksat en større nødhjælpsindsats, der skal forhindre, at situationen udvikler sig til en regulær hungersnød som på Afrikas Horn.

Efter princippet penge eller mad til gengæld for arbejde hjælper Caritas Danmark lokalbefolkningen i Niger. Det giver en kapitalindsprøjtning til den hårdt trængte befolkning, det igangsætter projekter, som har til hensigt at forbedre landbrugsjorden og infrastrukturen og familierne får mad på bordet. ”Vi arbejder langsigtet med fokus på tiden efter katastrofen. Derfor et det vigtigt, at nødhjælpen ikke kun får karakter af almisser, men at familierne involveres i projekter, som på sigt kan forhindre den voksende sultkrise. Det er værdig, langsigtet og effektiv nødhjælp,” forklarer David Vincent Nielsen, projektkoordinator i Caritas.

Caritas-appel på 28,5 millioner kroner

Samarbejdet mellem Caritas-organisationer i Nord og Syd sikrer en bredt dækkende indsats. Mens Caritas Danmark fokuserer på inddragelse af lokalbefolkningen, uddeler andre Caritas-organisationer såsæd for at sikre den kommende høst til oktober, samt foder til husdyrene. Caritas-organisationer uddeler desuden særlig fødevarehjælp til 8.000 familier med underernærede børn.

”Situationen i Sahel er alvorlig, men hvis vi handler nu, er det ikke for sent at forhindre en større humanitær krise,” udtaler kardinal Oscar Rodriguez Maradiaga, præsident for Caritas Internationalis og understreger, at situationen i Sahel er et hovedansvar for Caritas Internationalis.

Det verdensomspændende Caritas-netværk har udsendt en samlet appel om hjælp til godt 62.000 familier eller næsten 450.000 mennesker i Niger. Appellen lyder på 28,5 millioner kroner.

Caritas Danmark bidrager med en halv million kroner med nødhjælpsmidler fra Udenrigsministeriet.

”En moralsk gigant, der vokser for hver dag”, står der under billedet af revolutionshelten Che Guevara. Noget tyder på, at Cuba nu leder efter andre moralske forbilleder end revolutionsheltene. Foto: Keld Dahlwad

▶ *Fortsat fra side 4* Højreavisen ”Il Giornale” taler om ”Ratzingers realpolitik”. Det Berlusconi-kontrollerede blad kritiserede paven for først og fremmest at have fokuseret på rettigheder for katolikkerne og først i anden række mere demokrati. Den officielle anledning til pavens besøg i Cuba var, at det i år efter sigende er 400 år siden, tre unge mænd var ved at drukne under en storm. Da de bad til Vor Frue om hjælp, lagde stormen sig, og de fandt en lille statue af jomfru Maria på havet. Statuen opbevares nu i basilikaen Virgen de la Caridad Vor Frue af barmhjertigheden, som er Cubas nationalhelligdom. Vor Frue af barmhjertigheden er højt elsket af mange cubanere og besøges også af mange ikke-katolikker.

Ernest Hemingway gav jomfruen sin nobelprismedalje, og Fidel og Raul Castros mor gav madonnaen en guldfigur som tak for at hun havde beskyttet hendes to sønner under den cubanske revolution.

Kirken har en perifer rolle i Cuba

Pavens besøg har ikke præget Cuba ret meget, siger Keld Dahlwad, der netop er kommet hjem fra en rundrejse til Cuba. ”Kirken spiller ikke en særlig markant rolle i cubanernes hverdag, og generelt må man nok sige, at pavebesøget var meget lidt opreklameret rundt omkring på øen. Men det skiftede, da vi kom til Santiago de Cuba. Alle gader og veje var blevet asfalterede dér, hvor paven skulle køre; men ellers var alt præget af forfald. Jeg oplevede Cuba som et virkelig forarmet land. De har så lidt af materielle goder; men til gengæld har de livsglæde og en forrygende musikkultur.”

Caritas takker for bidrag i forbindelse med begravelse

I forbindelse med Biskop Hans Martensens begravelse den 17. marts blev Caritas betænkt. Via katolsk.dk opfordrede Biskop Czeslaw til at tilgodese Caritas i stedet for at sende blomster til båren. Mange valgte at følge opfordringen.

Gaverne som Caritas har modtaget i forbindelse med bisættelsen, vil indgå i Caritas´ og Bispedømmets fasteindsamling til gavn for verdens fattigste.

7.050 kroner blev samlet ind i anledning af bisættelsen. ”Vi er taknemmelige for, at Caritas er blevet betænkt i anledning af Biskop Hans´ begravelse, ligesom vi er taknemmelige for, hvad Biskop Hans har gjort for Caritas som biskop,” udtaler Jann Sjursen, generalsekretær i Caritas.

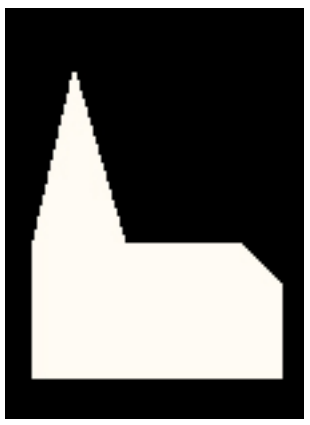

Orientering fra sognene

1.-31. maj 2012

Sidste frist for stof til nr. 9, der udkommer 25. maj
og omfatter 1.-30. juni er mandag den 7. maj
Tekst bedes sendt – helst pr. e-mail til:
sognenyt@katolskorientering.dk

På de følgende sider finder du i kortfattet form oplysninger om aktiviteterne i de forskellige sogne samt kontaktoplysninger til sognepræsten og sognets menighedsrådsformand.

For fyldestgørende information om aktiviteterne i det enkelte sogn eller kontaktdata til præster eller diakoner, som er tilknyttet sognet, henvises til sognets egen hjemmeside.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke
Kastetvej 1
Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Sognepræst p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47
E-mail: jude@mail.tele.dk
Om den tamilske sjælesorg se: www.tamilkatolsk.dk
Sognekontoret tlf. 98 79 63 40.
Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74
E-mail: erik.schou@has.dk .
Messetider i Aalborg:
Søn kl. 8.00 og kl. 10.00, man-fre kl. 17.00
Hver fre korsvejsandagt kl. 16.15, (dog ikke 1. fre i mdr.).
1. og 3. søn i måneden polsk messe kl. 18.00
2. og 4. søn i måneden engelsk messe kl. 18.00
1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00
2. og 4. lør i måneden irakisk messe kl. 12.00
3. lør i måneden filippinsk messe kl. 11.00
Søn 6/5 firmelse under messen kl. 10.00
Fre 11/5 skolemesse kl. 9.00
Tor 17/5 Kristi Himmelfartsdag, messe kl. 10.00
Man 28/5, 2. pinsedag økumenisk gudstjeneste på Gl. Torv kl. 11.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken
Uranienborgvej 5 A.
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messetider i Frederikshavn:
Søndage: messe kl. 10.00
Fredage: tilbedelse kl. 16.00, messe kl. 17.00
Se i øvrigt opslagstavlen og: www.katolsk-frederikshavn.dk
Hver fre tilbedelse af Altrets Sakramente kl. 16.00, rosenkrans kl. 16.30, kl. 17.00 messe
Søn messe kl. 10.00
Tor 17/5 Kristi Himmelfartsdag, messe kl. 10.00
Se opslagstavlen og www.katolsk-Frederikshavn.dk / www.katolsk-nord.dk.

9800 Hjørring, Sankt Maria
Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messetider i Hjørring:
Søn kl. 14.30
Søn 6/5 firmelse under messen kl. 16.00
Tor 17/5 Kristi Himmelfartsdag, messe kl. 14.30
Se i øvrigt opslagstavlen og www.katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke
Møllevej 23
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04,
Messetider i Thisted:
Lør i lige uger messe kl. 15.30
Lør i ulige uger Ordets liturgi kl. 15.30 med kommunionsuddeling.
Se i øvrigt www.katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerte Kirke
Thorsgade 22.
Hjemmeside: www.katolsk-randers.dk
Sognepræst Thanh Duc Tran
Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59
E-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Tony Richard Christensen
Tlf. 61 65 49 04, e-mail: trc070779@yahoo.com
Messetider
1., 3. og 5. søn kl. 10.00, 2. og 4. søn kl. 15.00, tir-fre kl. 17.00, lør kl. 10.00.
Tilbedelse: en halv time før højmessen og hverdagsmesse.
Skriftemål: 1., 3. og 5. søn kl. 9.30, 2. og 4. søn kl. 15.30, og før hverdagsmessen eller efter aftale.
Guds barmhjertighed: tir kl. 16.30
Korsvej: fre kl. 16.30 (undt. 1. fre).
Jesu Hjerte andagt: 1. fre kl.16.30.
Rosenkrans: ons kl. 16.30.
Maj
Fre 4. kl. 15.00 Barmhjertighedsrosenkrans, kl. 15.15 bibelundervisning, kl. 17.00 messe, kl. 17.30 Jesu Hjerte andagt
Lør 5. kl. 10.00 cenakel
Søn 6. kl. 9.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00-14.00 børneundervisning
Søn 13. kl. 14.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 15.00 højmesse, kl. 16.30 kirkekaffe med indhold
Ons 15. kl. 18.00 messe og tilbedelse, kl. 19.00 voksenundervisning
Tor 16. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 højmesse
Lør 19. kl. 9.00 arbejdsdag
Søn 20. kl. 9.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00-14.00 børneundervisning
Ons 23. kl. 18.30 messe, kl. 19.00 menighedsrådsmøde
Søn 27. Pinsedag, kl. 14.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 15.00 højmesse, kl. 16.30 kirkeklub

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke
Sankt Leonisgade 12
Hjemmeside: www.sktkjeldskirke.dk
Konst. sognepræst: Josef Minh Quang Nguyen
Tlf. 86 62 36 41 Mobil 51 32 88 96
E-mail nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Asbjørn Nordam
Tlf. 43 53 35 32, Mobil: 24 28 21 22
E-mail: anordam@gmail.com
Messetider:
Man kl. 17.00, tir kl.16.30 tilbedelse, kl.17.00 messe, fre kl.15.00 barmhjertighedens rosenkrans, kl. 15.30 rosenkrans, kl. 16.00 tilbedelse, kl. 16.30 messe, lør kl. 9.00 messe
Søndage:
1. og 2. søn i måneden højmesse kl. 11.00
3. og 4. søn i måneden højmesse kl. 9.00
evt. 5. søn i en måned højmesse kl. 11.00,
Skriftemål: før og efter messen eller efter aftale.
Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Kan ændres, se opslag/hjemmeside.
Man kl. 17.00 og lør kl. 9.00, kan ændres, så se opslag/hjemmeside.
Onsdag og torsdag er præsten i Silkeborg.
Skriftemål: før og efter messen eller efter aftale.
Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Maj
Søn 6. kl. 11.00 messe
Søn 13. kl. 11.00 familiemesse, derefter kirkekaffe
Tor 17. kl. 16.00 messe (Kristi himmelfart)
Søn 20. kl. 9.00 messe
Lør 26. kl. 16.00 vietnamesisk messe
Søn 27. kl. 9.00 messe (pinse), kl. 14.00 polsk messe

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke
Østerbrogade 33
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Tlf.: 97 12 43 82
Konst. sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Kontaktperson: Bodil Jensen, tlf. 97 89 14 75
E-mail: bodil1938@gmail.com
Messetider:
Søndag kl. 14.00

3 | Aarhus og Djursland

8000 AARHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 5054, 8100 Aarhus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne:
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
Kaldæisk menighed: Faris Toma Moshe
Ryesgade 33, 4.th., 8000 Aarhus C., tlf. 61 93 90 93
E-mail: faris_toma@yahoo.com
Menighedsrådsformand:
Marianne Schrøder, tlf.: 86 17 08 75
Sognekontor: tlf. 87 30 70 40
E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk
Skt. Joseph Søstrene: Ryesgade 28.4.th
Tlf. 86 13 81 22.
Messetider:
Søn kl. 8.00, kl. 10.00 (højmesse), 17.00
Polsk søn 6/5, 20/5 og 28/5 (2.pinsedag), kl. 14.00
Vietnamesisk søn 13/5 og 27/5, kl. 14.30
Hverdage man kl. 18.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, kl.19 i oratoriet, tor kl. 11.00, fre kl. 14.30 (vietnamesisk), kl. 18.00 (dansk), lør kl. 8.00
Jesu Hjerte fredag 4/5, kl. 17.00: tilbedelse, lejlighed til skriftemål og Jesu Hjerte messe kl. 18.00
Skolemesse hver tir kl. 8.00 (yngre elever)
Ældre elever 1. tir hver måned, kl. 8.00
Skriftemål helst 1. fre kl. 17.00-17.50 eller efter aftale
Menighedsrådsmøde man 7/5, kl. 18.45.
Sogneundervisning: ingen.
Konvertitunderisning: ingen.
Sct. Knuds Seniorklub: 8/5, kl. 14.30, 22/5 årets udflugt
Den franciskanske sekularorden man 21/5, kl. 18.00
Samsø: lør 19/5, kl.14.00 i Ørby kirke.
Galleri ved Kirken: ma-on-to-fr, kl. 14.00–17.30
Firmelse: lør 12/5. kl.10.00 i Århus Domkirke.
Kristi Himmelfartsdag: tor 17/5. Messer: kl.8.00, 10.00 (højmesse) og kl.17.00.
24-timers tilbedelse i oratoriet fre 25/5, kl. 20.00–lør 26/5, kl. 20.00
Pinsevilgilie kl. 20.00 vigiliemesse med bøn om Helligåndens udgydelse
Pinse søn 27/5, messe kl. 8.00, kl. 10.00 (højmesse) og kl. 17.00
2. pinsedag kl. 10.00 (højmesse), kl. 14.00 polsk Maj-andagt hver tir kl. 16.00

Skt. Nikolaj Kirke
Frederiks Allé 37, 8000 Århus C.
Præst: p. Moshe Faris
Ryesgade 33, 4.th., 8000 Aarhus C., tlf. 61 93 90 93
E-mail: faris_toma@yahoo.com
Kaldæisk messe søn 13/5 og 27/5, kl. 12.00

Pindstrup, Sankt Mikaels Kirke
Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., tlf. 87 30 70 42
Kirkeværge: Henry J. Manuelpillai, tlf. 86 99 64 08 eller 50 48 52 47.
Messe søn 6/5, 20/5 og 28/5, kl. 10.30

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke
Thykiersvej 1, 8500 Grenå
Hjemmeside: www.katolskgrenaa.dk
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf.: 86 42 97 30,
Mobil: 20 98 63 59, e-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Birgit Clausen
Tlf. 86 99 63 54, e- mail: clausen.birgit@gmail.com
Vedr. adgang til kirken: Skierski tlf. 86 30 90 41
Maj
Søn 6. højmesse kl. 16.00
Ons 9. Eukaristisk tilbedelse og mulighed for skriftemål kl. 16.00–17.00, messe kl. 17.00
Lør 12. Seminar i Pindstrup kl. 10.00-16.00 Tema: Thomas More. Se mere på hjemmesiden. Yderligere oplysninger: Birgit Clausen (se ovenfor)
Søn 13. højmesse kl. 10.00, derefter Kaffe med Indhold
Tor 17. Kristi Himmelfart, højmesse kl. 16.00
Søn 20. højmesse kl. 16.00
Søn 27. Pinsedag, højmesse kl. 10.00

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi
Maria Hjerte Engen 1, 8500 Grenå.
Tlf.: 86 38 44 88, fax: 86 38 42 06.

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke
Lillelundvej 36
E-mail: kirke@sktpeter.dk
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Tlf. 97 12 43 82
Menighedsrådsformand: Hanna Hoffmann
Præstevænget 243, 7280 Sdr. Felding
Tlf.: 40 36 29 07
Messetider: (HA)(I)
Søn kl. 10.00

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke
Hostrupsgade 16
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: mail@fruekirke.dk
Konst. sognepræst: Quang Minh Nguyen
Tlf.: 51 32 88 96
Træffes i Silkeborg onsdag og torsdag.
E-mail: nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Ole Le Fevre.
Tlf.: 24 22 22 55, e-mail: ole.lefevre@mail.dk
Messetider:
1. 2. og 5. søn kl. 9.00. 3. og 4 søn kl. 11.00, ons tilbedelse kl. 17.00, messe kl. 17.30, tor tilbedelse kl. 16.30, messe kl. 17.00. Messe hos Jesu Små Søstre i Øm kl. 19.30, fre rosenkrans kl. 16.00
Maj
Lør 12. Firmelse med biskop Czeslaw Kozon kl. 16.00. Efterfølgende reception i menighedssalen.
Tor 17. Kristi Himmelfart, højmesse kl. 10.00
Søn 20. Familiemesse kl. 11.00. Mariafiguren bæres ud i haven - derefter kirkekaffe.

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke
Nørregade 19-21 A, tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst Jan Ophoff O.Præm. tlf. 75 82 08 93
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand:
Carl Daniel Frost-Jensen,
Ny Havnegade 48, 8700 Horsens
Tlf. 51 21 87 31, e-mail: cdfj@sol.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn kl. 9.00 **(OBS ny messetid!)**, lør kl. 16.00
Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke
Fjellegade 2, tlf.: 75 82 08 93
Hjemmeside: www.sct-norberts-kirke.dk
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Charlotte Bech
Andreas Nielsensvej 14, 7100 Vejle
Messetider (HB2)(I)
Man ingen messe, tir kl. 17.00, ons kl. 17.30, tor kl. 11.00, fre kl. 17.00, lør kl. 8.00, søn kl. 11.00
Maj
Tir 1. skolemesse kl. 9.00, ingen aftenmesse
Tor 3. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden
Søn 6. rosenkransbøn kl. 10.30, højmesse kl. 11.00, ukrainsk messe kl. 13.00
Man 7. messe kl. 18.00 derefter menighedsrådsmøde
Lør 12. skriftemål og øvelse for 1. kommunikanter kl. 10.00
Søn 13. rosenkransbøn kl. 10.30, højmesse kl. 11.00 med 1. hellige kommunion, derefter reception i Sct. Norberts Hus for alle
Ons 16. søn 20. menighedens tur til Averbode
Tor 17. Kristi Himmelfartsdag, højmesse kl. 11.00
Søn 20. rosenkransbøn kl.10.30, højmesse kl. 11.00, ukrainsk messe kl. 13.00
Ons 23. forsangerøvelse i Sct. Norberts Hus kl.19.00
Fre 25. skoleandagt kl. 8.00 og kl. 9.00
Søn 27. Pinsedag, rosenkransbøn kl. 10.30, højmesse kl. 11.00, derefter Søndagshilsen
Man 28. 2. pinsedag, salmemesse kl. 11.00

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke
Sankt Michaels Gade 2
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01
E-mail: kerkhofs@sct-michaels-kirke.dk
Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21
Messetider: (TH)
Søndag kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke
Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Sognepræst: Thomas Birkheuser
Montfortkommunitet
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Tlf. 75 92 11 76, fax 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
Menighedsrådsformand: Inge Bertelsen, Svanevej 4
7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
Messetider:
Søn kl. 9.45 rosenkrans (kun 1. søn i måneden, hele maj og oktober måned),kl. 10.00 højmesse.
Hverdage: se ugeplanen på opslaget eller på www.sanktknudskirke.dk.
Skriftemål: efter aftale med præsten!
Maj
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 højmesse
Søn 27. Pinse, kl. 10.00 højmesse. Denne dag afslutter den højtidelige påsketid
Man 28. 2. pinsedag, kl. 10.30 pinsegudstjeneste i Kastellet. Fredericia-provsti inviterer alle trossamfund til denne gudstjeneste. Også sognepræst Thomas Birkheuser deltager og medvirker i gudstjenesten. Menigheden er naturligvis også velkommen til at møde talrig op til denne fælles

gudstjeneste. Dermed kan vi også give udtryk for vor fælles kristne tro trods de forskelligheder, der måtte være.
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16 (se: Assens eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk. og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke
Kirkegade 58
Sognepræst Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27
bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsformand: Maria Truelsen
Tlf.: 24 60 23 08, e-mail: truelsenmaria@gmail.com
Messetider: (TH)
Lør kl. 16.30 søndagsmesse, søn kl 10.00 højmesse, kl. 9.30 rosenkrans, kirkekaffe hver søndag. Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 derefter Sakramental tilbedelse til kl. 18.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00.
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset.
3. lør i md polsk messe kl. 16.30, 4. lør i md vietnamesisk messe kl. 16.30.
Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben.
Er du bange, syg eller ensom så ring på 75 18 18 08.
Hver tor kl. 9.30-17.00 tilbedelse af Sakramentet
Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken.
Maj
Tir 1. kl. 19.00 bedegruppe i kirken
Fre 4. St. Bededag, kl. 10.00 firmelse ved biskop Czeslaw Kozon
Lør 5. kl. 10.00 sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5 til 14 år. Inddeling i hold.
Søn 6. kl. 10.00 familiemesse
Fre 11. kl. 12.15 skolemesse
Lør 12. kl. 11.00 Jomfru Maria procession gennem Esbjerg med Vor Frue af Fatima statuen. Alle er velkomne også fra andre byer. Efter processionen er der fællesspisning i haven/menighedssalen.
Tir 15. kl. 19.00 bedegruppe i kirken
Tor 17. kl. 10.00 Kristi Himmelfartsdag. 26 børn skal modtage deres 1. Hellige Kommunion. Kom i god tid.
Søn 20. kl. 10.00 hvis vejret tilllader det fejres messen i haven, ellers i kirken.
Tir 29. kl. 19.00 bedegruppe i kirken

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke
Søndertorv 1
http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/
Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
Tlf. 73 62 44 24 e-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
Menighedsrådsformand: Phuong Van Nguyen
Uglekær 106, 6200 Aabenraaa
E-mail: phuhanhnguyen@gmail.com
Messetider: (HC2)
Man, tir og ons kl. 17.30, tor kl. 9.00, fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10,00
1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Skriftemål efter aftale.
Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning for 1. kommunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet
Maj
Søn 13. Førstekommunionsfest kl. 10.00
Søn 27. Kirkens 75-års jubilæum med deltagelse af biskop Czeslaw Kozon kl. 10. Efter festmessen reception i haven.
Majandagt hver tir og fre efter messen i hele maj måned.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke
Ringridervej 35
Konst. Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
6200 Aabenraa, tlf. 73 62 44 24
Sct. Pauls Kirkes hjemmeside:
http://www.sctpaulskirke.net/
E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Menighedsrådsformand: Richard Warrington, Borgmesterløkken 19, 6400 Sønderborg, tlf. 20 67 45 99
E-mail: richardwadsum@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 12.00, tor kl. 17.00

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke
Mariegade 8
E-mail: sct.mariekirke@vip.cybercity.dk
Hjemmeside: http://sct.mariekirke.homepage.dk/
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61, e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski
Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30.
Skriftemål: før messen eller efter aftale.
Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kirke
Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaat,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: helligkorskirke@mail.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undtagen mandag
Pastoralassistent Sr. Lydia Timmermann
Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsformand: Pia B. Wolden Petersen
Viben, 36, 6270 Tønder
Messetider: (I)
Søn- og helligdage: højmesse kl. 16.00.
Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke
Adelgade 1, tlf. 66 12 16 64
Hjemmeside: www.sct-albani.com
Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
Sognepr: Jerzy Kruk, C.Ss.R., tlf. 63 12 60 75
Jan Mrukowski, Dalum Kloster, 52 69 35 54
Menighedsrådsformand:
Barbara Politowski, tlf. 66 14 71 75
Messetider: (HC)(TH)
Søn kl. 10.00 og kl. 16.30 (okt-april), kl. 18.30 (maj-sept)
Messer på vietnamesisk: hver søn kl. 8.30
Messer på polsk: hver søn kl. 12.00
Hverdagsmesser: man, tir, tor og lør kl. 9.00, ons kl.10.30, fre kl. 19.00
Rosenkrans ons kl. 10.00 (dansk/vietnamesisk) og fre kl. 18.30 tilbedelse af Sakramentet hver fre efter aftenmessen kl. 19.00 til kl. 20.00
Hver lør vesper kl. 17.00
Dalum Kloster: søn messe kl. 7.00, man-lør kl.6.40
Maj
Ons 2. kl. 19.00 majandagt i Dalum Klosterkirke for menigheden
Tor 3. kl. 17.00-22.00 ungdomsmøde, kl. 18.30 majandagt på polsk
Fre 4. lejlighed til skriftemål kl. 18.00-19.00
Søn 6. kl. 18.30 aftenmesse
Tir 8. MR-møde kl. 18.00
Ons 9. ministrantkursus for 1. kommunikanter kl. 16.30-17.30
Tor 10. Seniorklubben kl. 14.00, majandagt på polsk kl. 18.30
Søn 13. kl. 10.00 højmesse/familiemesse, børnedag til kl. 17.00
Tor 17. Kristi Himmelfartsdag, messe på vietnamesisk kl. 8.30, højmesse kl. 10.00, messe på polsk kl. 12, aftenmesse kl. 18.30
Søn 20. kirkekaffe efter højmessen kl. 10.00
Tor 24. majandagt på polsk kl. 18.00
Søn 27. Pinse, vietnamesisk messe kl. 8.30, højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.00, aftenmesse kl. 18.30
Man 28. 2. pinsedag. højmesse kl. 10.00
Ons 30. majandagt i Dalum Klosterkirke for menigheden kl. 19.00
Tor 31.majandagt på polsk

5610 ASSENS, Vor Frelsers Kirke
Nørregade 3
Hjemmeside:
www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlig: Montfortkommunitetet
Præst Thomas Birkheuser,
Sjællandsgade 50A, 7000 Frdericia
Tlf.: 75 92 11 76 (kl. 9.00-22.00 undt. mandag)
Fax: 75 92 11 71
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Kontaktperson på stedet: Jørgen Aunkilde,
5610 Assens, tlf. 66 16 69 44
E-mail: jaunkilde@smilepost.dk
Søndagsmesse: hver lørdag kl. 16.00
Skriftemål efter aftale med præsten
Maj
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 16.00 højmesse
Lør 26. Pinse, kl. 16.00 højmesse. Med pinsefesten afslutter den højtidelige påsketid.
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens og gør siden til din favorit!
Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke
Havnegade 1.
www.katolsk-sydfyn.dk
email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Nguyen
Tlf: 62 21 05 42; mobil: 22 44 13 06.
Email: linhmuctuyen@yahoo.dk
Træffes: Tir til fre kl. 10.00 –16.00
Menighedsrådsformand: Knud Petersen
Tlf: 62 20 51 13, e-mail: gurliknudp@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 10.30 og kl. 16.00, tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00 (kl. 9.00 om vinteren), fre kl. 9.00, lør kl. 9.00 (med forbehold).

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel
Brogade 14
Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 58 00
Messetider: (I)
1. søn messe kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke
Vindingevej 7
Sognepræst Jerzy Kruk, C.Ss.R., Adelgade 1
5000 Odense, tlf. 66 12 16 64 mobil 20 21 56 42
Menighedsrådsformand: Kai Jørgen Svendsen
Skovvej 29, 5800 Nyborg, tlf. 20 23 18 80.
Messetider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Maj
Tor 17. Kristi Himmelfartsdag, højmesse kl. 10.30
Man 28. 2. pinsedag, højmesse kl. 10.30

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke
Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Iwona Thorsen
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus
Refshalevej 81, 4930 Maribo, tlf. 55 72 85 16
E-mail: birgittasostrene@mail.dk.
Messetider:
Søn kl. 9.00, Sankt Birgitta Kloster: man, tir, ons kl. 17.00 tor, fre, lør kl. 7.30
Skriftemål: lør kl. 10.00-12.00 eller efter aftale og i forbindelse med messe.

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke
Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Bente Selsø
Kærsangervej 7, 4900 Nakskov
Tlf. 54 93 16 55, mobil 51 22 03 33
E-mail: bensel@newmail.dk.
Messetider:
Søn kl. 11.00, 1. søn dog kl. 14.00, fre kl. 14.00.
Skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke
Bispegade 12
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Eric Kirkby
Tlf. 21 44 85 26, e-mail: erickirkby@hotmail.com
Faste messetider:
Man kl. 8.00 laudes og messe hos Sankt Joseph Søstrene, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18..00 aftenbøn, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, 2. lør kl. 16.00 polsk messe, søn kl. 11.00 messe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke
Bjerggade 10
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81
Menighedsrådsformand Christine Veng
Engvangsvej 51, 4600 Køge, tlf.: 56 26 73 33
Højmesse søn kl. 11.00.
Hverdage ons kl. 10.00 med sakramental tilbedelse og velsignelse. Messe tir med samtalekreds efter aftale.
Skriftemål: Efter aftale med præsten.
Øvrige: Se opslagstavlen.
OBS: Kirkekaffe hver den 3. søndag i måneden!

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke
Præstøvej 29, tlf. 55 72 09 85, fax 55 73 09 43
Hjemmeside: www.vorfruekatolsk.dk
E-mail: vorfrue@mail.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.ss.R.
Menighedsrådsformand Torben Riis, tlf. 55 76 76 52
Messetider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe
Maj
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 højmesse med børnenes første hellige kommunion, derefter sammenkomst i menighedssalen.
Søn 20. Valfart til Åsbakken, Ingen messe i Vor Frue Kirke, den eneste søndagsmesse fejres i kirken lørdag den 19. kl. 17.00

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken
Chr. Winthersvej 4
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
fredag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Menighedsrådsformand: Judit Taganyi Nielsen
Vognmandsmarken 6, 4760 Vordingborg
Messetider: (HA)(I)
Søndage: messe kl. 16.00.
Maj
Søn 20. Ingen messe p.g.a. valfart til Åsebakken

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski, Frederiksgade 7
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Forvaltningsrådsfmd. Allan Hansen, Bülowsvej 20, 4230 Skælskør; tlf. 58 19 23 77
Messetider:
Søn kl. 10.00 – derefter kirkekaffe, man, tir, ca. hver anden ons, tor kl.12.00 (med Angelus bøn), fre kl. 19.00
Mulighed for fælles rosenkrans 20 min før messerne 1. søn i md + hver tir
Sakramental tilbedelse hver fre efter messen til kl. 20.00
Skriftemål: i god tid før messerne; eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Sognekatekese: 2. og 4. søn i md efter messerne
Hele maj måned: Det Lauretanske Litani til Jomfru Maria: søndage: 9.40, hverdage – efter messerne under Sakramental tilbedelse
Maj
Maria-måneden
Fre 4. 1. fre i md Jesu Hjerte andagt i forbindelse med messen kl. 19.00
Søn 6. kl. 9.40 rosenkrans, kl. 10.00 højmesse
Søn 13. familiemesse og katekese for børn
Tor 17. Kristi Himmelfart, 1. Hellige Kommunion under højmessen kl. 10.00
Søn 20. Valfart til Åsebakken, ingen messe i Vor Frue kirke
Søn 27. Pinse, højmesse kl. 10.00, katekese for børn

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.
Lundemarken 15.
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Mirjam Ploug Sarp, Røsnæsvej 448, Røsnæs
4400 Kalundborg, tlf. 59 50 94 99
Messetider:
Søndagsmesse kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Katekese: 2. & 4. søndag i måneden
Fælles rosenkrans: 1. søn md kl. 15.20
Skriftemål: i god tid før messen, eventuelt efter messe, eller efter aftale
Maj
Maria-måned
Hele maj måned: Det Lauretanske Litani til Den Hellige Maria kl. 15.20 søndage: den 13. og 27.05
Søn 6. rosenkrans kl. 15.20, højmesse lige efter rosenkransen
Søn 13. Familiemesse og katekese kl. 15.30
Tor 17. Kristi Himmelfart og 1. Hellige Kommunion kl. 15.30
Søn 20. Valfart til Åsebakken, ingen messe i Skt. Mariae kirke
Søn 27. Pinsedagen, højmesse kl. 15.30 og katekese

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 6
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Sebastian van der Meer, Carl Reffsvej 6 C
4300 Holbæk, tlf. 59 46 32 92
Messetider:
Søndags højmesse: lør kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Mulighed for fælles rosenkrans 1. lør i md kl. 15.10
Katekese for børn 1. & 3. lør: små børn i forbindelse med messe: 2. & 4. lør: de store børn i forbindelse med messe
Konvertitundervisning: ons kl. 16.00
Hverdagsmesser: ons 17.30, derefter Vesper

Skriftemål: i god tid før messerne, eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Maj
Maria-måneden
Hele maj måned: Det Lauretanske Litani i forbindelse messerne både onsdage og lørdage
Lør 5. rosenkrans kl. 15.10, højmesse kl. 15.30
Lør 12. retrætedag for førstekommunikanterne, højmesse kl. 15.30
Lør 19. Kristi Himmelfart og første Hellige Kommunion kl. 15.30
Lør 26. Pinsedag højmesse kl. 15.30

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke
Sct. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.at.tt
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
Tlf. 57 67 03 01/29 46 21 81
E-mail:torsten.jortzick@pc.dk
Skt Joseph Søstrene, Teglovnsvej 18
Tlf. 57 61 73 71.
Menighedsrådsformand:
Hanne Lauridsen, Drosselvej 6, 4370 Store Merløse
Tlf: 57 80 15 37
E-mail hanne.k.lauridsen@gmail.com
Højmesse: lør kl. 16.00. men 1. weekend i måneden **søn** kl. 16.00, altid kirkekaffe.
Hverdage skolemesse ons kl. 8.35, (kontakt skolen tlf. 57 61 03 59), tor kl. 17.30 hos søstrene, tlf. 57 61 73 71, fre kl. 17.30 i Knud Lavards Hus
Tlf.: 57 60 03 51. Alle vigtige oplysninger findes desuden hos: helst@c.dk
Skolemesse ons den 9. og 23. maj kl.8.30
Maj
Søn 6. messe kl. 16.00
Lør 12. messe kl. 16.00
Tor 17. Kristi Himmelfart, messe kl. 16.00
Lør 19. messe kl. 16.00
Søn 20. Åsebakke-valfart
Lør 26. kl. 16.00 messe med 1. kommunion
Man 28. 2. pinsedag, messe kl. 11.00

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11
Tlf. 46 35 09 65, fax 46 36 50 91
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentiikirke.dk.
E-mail: sognepraest@laurentiikirke.dk
Konst. sognepræst: p. Alren Soosaipillai O.M.I.
sognepraest@laurentiikirke.dk
Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 - 12.00
Sognesekretær Ellen Margrethe Birgitta Nelth
Menighedsrådsfm.:
Nina Lassen ninamlassen@gmail.com,
Tlf. 39 64 11 62, mobil 23 74 54 08
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00.
Kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00 og Bogcaféen er åben
Ordets gudstjeneste: tir kl. 17.00
Om tirsdagen besøger præsten syge og ældre, hvis man ønsker det, kan der fejres messe.
Hverdagsmesser: ons – fre kl. 17.00.
Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken eller efter aftale med sognepræsten.
Eukaristisk tilbedelse: fre kl. 18.00 – 19.00
AA: ons kl. 10.00 – 11.00
VIK: ons kl. 19.15 – 21.15
Maj
Ons 2. kl. 19.30 Sankt Laurentii Aften, Bent Raymond Jørgensen "Videnskaben eller Gud - og virkeligheden. Hvad er sandheden?"
Søn 6. kl. 10.00 messe med første kommunion, kl. 17.00 Messe i Ledreborg Slotskapel
Fre 11. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen
Ons 16. kl. 9.00 rengøring i kirken
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 17.00 messe
Lør 19. kl. 8.30 rengøring i kirken
Søn 20. Valfart til Åsebakken. Ingen messe kl. 10.00
Tir 22. kl. 18.30 menighedsrådsmøde, kl. 19.15 Den katolske kirke og Jesus Kristus. (foredrag)
Søn 27. Pinse, kl. 10.00 messe med indsættelse af de liturgiske medvirkende, kl. 16.00 messe på engelsk

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
Frøgård Allé 12 (korrespondance til nr. 10)
Tlf. 43 99 07 28, hjemmeside: www.sktpaul.dk
Konst. sognepræst Samuele Lando
Mobil: 29 72 07 59
E-mail: samuelelando@hotmail.com
Pastoralassistent:
Henriette Sørensen, tlf. 40 89 46 55
Menighedsrådsformand:
Eva Vinther, Sylen 37, 1.th. 2630 Taastrup
Tlf.: 43 52 36 07; e-mail: eva.vinther@comxnet.dk
Messetider:
Lør søndagsmesse kl. 17.00, søn højmesse kl. 10.00 derefter kirkekaffe. Hverdage: tir kl. 8.30 laudes, tilbedelse, rosenkrans, kl. 10.00 ons kl. 19.00, fre kl. 17.00, ca. 17.40 sakramental tilbedelse til kl. 19.00. Skriftemål: i forbindelse med messerne, eller efter aftale med præsten.
Firmandundervisning **hver ons** kl. 16.00-18.00. Undervisning for 1. kommunikanter 1. og 3. søn efter messen. Familiemesse 3. søn i måneden
Maj
Søn 6. Blomsterdans i forbindelse med højmessen
Lør 12. Retræte for 1. kommunikanter
Tir 15. kl. 11.30 Seniorklubben KÆK, starter med rosenkrans og messe, derefter spiser vi sammen
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 højmesse med 1. kommunion
Søn 20. Valfart til Åsebakken
Lør 26. Retræte for firmander
Man 28. 2. pinsedag, kl. 10.00 firmelse ved biskop Czeslaw under højmessen

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus:
Nygade 8, tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.sanktvincentkirke.dk
E-mail: sanktvincentkirke@mail.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
E-mail: sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Maria Kirsten Schmidt
Tlf. 49 21 45 99
Maj
Tir 1. rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30, fælleskaffe
Ons 2. kl. 16.00 religionsundervisning, forberedelse til firmelse
Søn 6. messe kl. 10.00, English Mass kl. 17.00
Tir 8. rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30 fælleskaffe
Tor 10. Øvelse til for firmelsesholdet kl. 16.00
Søn 13. messe kl. 10.00, polsk kl. 16.00, English Mass kl. 17.00
Tir 15. rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30, fælleskaffe.
Tor 17. Kristi Himmelfart, messe kl. 10.00
Lør 19. Firmelsens Sakramente kl. 10.00
Søn 20. Valfart til Åsebakken. Ingen messe i Sankt Vincent Kirke
Tir 22. Rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30, fælleskaffe
Søn 27. Pinsedag, messe kl. 10.00, English Mass kl. 17.00
Tir 29. Rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30 fælleskaffe.

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf.: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskkirkehilleroed.dk
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt. søndag og mandag.
E-mail: hansesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Keld Bernt Lauritsen.
Tlf: 48 25 01 43, E-mail: keld.lauritsen@dadlnet.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner. Tlf. 48 21 03 90.
E-mail:jettew@mail.dk
Maj
Ons 2. messe/vesper kl. 17.00
Søn 6. messe kl. 10.00, kirkekaffe.
Ons 9. Ældretræf kl. 15.00, messe/vesper kl. 17.00
Fre 11. messe kl. 8.30.
Lør 12. Generalprøve for årets 10 firmander kl. 9.30 - 11.00
Søn 13. messe kl. 10.00
Tor 17. Kristi Himmelfart, messe kl. 10.00
Lør 19. Firmelsesmesse kl. 16.00 med biskop Czeslaw Kozon.
Søn 20. Åsebakkevalfart – ingen messe.
Ons 23. messe/vesper kl. 17.00
Fre 25. messe kl. 8.30
Søn 27. Pinsemesse kl. 10.00
Ons 30. messe/vesper kl. 17.00

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke
Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognepræst Andrzej Papuga, C.M. tlf. 45 53 07 51
E-post: sognepraest@yahoo.dk
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60, e-post: christa@staeger.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30
Maj
Tir 1. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 18.00 messe
Tor 3. kl. 10.30, messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 religionsundervisning på Nordvanggård for firmelsesholdet
Søn 6. kl. 11.00 højmesse, kirkefrokost efter messen
Tir 8. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Tor 10. kl. 16.00 religionsundervisning på Nordvanggård for firmelsesholdet
Søn 13. kl. 11.00 højmesse
Tir 15. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 19.30 trosvandring
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 11.00 højmesse
Søn 20. Valfart til Åsebakken. Ingen messe i Sankt Hans Kirke
Tir 22. kl. 17.30 rosenkrans
Ons 23. kl. 19.00 Teologisk skraldespand på Nordvanggård ved p. Andrzej Papuga
Tor 24. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Søn 27. Pinsedag, kl. 11.00 højmesse med latinsk ordinarium
Man 28. 2. pinsedag, kl. 11.00 messe
Tir 29. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 19.30 trosvandring
Tor 31. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

2980 KOKKEDAL. Mikkelborg
Strandvejen 352
Søn kl. 8.45 højmesse

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepræst: Andres Papuga, C.M.
Alsvej 4A, 2970 Hørsholm
Mobiltlf: 28 18 47 25
Kirkens tlf.: 45 81 27 96
E-mail: katolsk_sogn@yahoo.dk
Andenpræst Wieslaw Staszko C.M.
Tlf.: 28 18 47 24, e-mail: kacpercm@data.pl
Menighedsrådsformand Kirsten Eilertsen
Møllemosen 12, 2760 Måløv, tlf.: 30 91 49 40
E-mail: rehorst@adslhome.dk
Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans fre inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilb. af Alterets Sakramente:1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messetider:
Søn højmesse kl. 9.30, man kl. 17.30, tir kl. 11.00, ons kl. 17.30 med vesper, tor kl. 17.30, fre kl. 17.30 messe, lør kl. 16.00 søndagsmesse
Om messerne man, ons og fre kl. 17.30 er det bedst at ringe til Søstrene på 45 81 00 96
Første tir i måneden, efter messen kl. 11.00 spiser vi lidt sammen. Andre tirsdage kun kaffe.
Første tor messe kl. 17.30 derefter rosenkrans
Første fre efter messen kl. 17.30 tilbedelse af Alterets Sakramente og andagt til Jesu Helligste Hjerte.
Anden søn højmesse kl. 9.30, derefter kirkekaffe og noget for hele menigheden.
Sidste søn højmesse kl. 9.30 med fornyelse af dåbsløfterne. Kirkekaffe
Vor Frue Kloster, Åsebakken: alle dage kl. 8.30 messe

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue og Sankt Antoni menighed - Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr. Leo Kertz O.M.I., fax 44 53 55 58
Menighedsrådsformand:
Aage Vinter Christensen, Præmosevej 59
2750 Ballerup tlf. 44 97 43 35
Vor Frue Kirke (Sognekirke), (HA)(T)
Messetider: (HA)(T)
Lør kl. 17.00, søn kl. 9.30, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, ons kl. 19.00 (med tilbedelse), tor kl. 9.30 (engelsk) 1. fre i md. kl. 19.30 (engelsk) 3. fre i md. kl. 19.30 med efterfølgende rosenkransandagt. Skriftemål efter aftale.
Maj
Fre 4. St. Bededag, engelsk messe kl. 19.30
Søn 6. messe kl. 9.30, engelsk kl. 11.30 Church coffee
Søn 13. messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30
Tor 17. Kr. Himmelfartsdag, messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30.
Søn 20. Valfart til Åsebakken. Se opslag, ingen dansk messe i Herlev og Brønshøj, engelsk kl. 11.30
Lør 26. Firmelse af vore konfirmander i Grundtvigskirken kl. 10.00
Søn 27. Pinsedag, dansk messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30
Man 28. 2. Pinsedag, messe kl. 10.30

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke
Frederikssundsvej 225.
Sognepr. Leo Kertz O.M.I.
Tlf. 44 94 76 94, fax 44 53 55 58
Sognets kontor: henvendelse:
Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14
2730 Herlev, tlf. 44 94 76 94
Messetider:
Søn kl. 11.00, kl. 18.00 (polsk)
Maj
Søn 6. messe kl. 11.00
Søn 13. Familiemesse med kirkekaffe kl. 11.00
Tor 17. Kr. Himmeltfartsdag, messe kl. 11.00
Søn 20. Valfart til Åsebakken. Ingen dansk messe i Herlev og Brønshøj
Tor 24. Økumenisk kirkevandring i Brønshøj, start kl. 19.00 i Skt. Antoni kirke
Søn 27. Pinsedag, messe kl. 11.00

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM
3720 Åkirkeby
Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. Sognepræst Niels Engelbrecht
Tlf.: 33 13 37 62, mobil: 30 54 21 18
Menighedsrådsformand Stig Fjording
Bølshavn 26, 3740 Svaneke
Tlf. 33 11 32 77, e-mail: stig@fjording.dk
Pastoralassisstent Sr. Carina Pöppinghaus
Tlf. 56 95 08 55, mobil 23 45 21 47
Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf.: 56 95 08 55
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 højmesse eller Ordets gudstjeneste. Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale med præsten.
Sygebesøg med eller uden kommunion efter aftale med sr. Carina.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1 A
Hjemmeside: www.sklk.dk
Sognets e-mail: kontor@sklk.dk
Kontortid: ons kl. 10.00-13.00
Sognepræst Allen G. Courteau, O.M.I.
Tlf. 45 87 56 88, fax 45 87 56 85
E-mail: agcomi@mail.dk
Menighedsrådsformand John-Erik Stig Hansen
Tlf.39 67 76 99, e-mail: john-erik@firmand.dk
Messetider: (HB2)(T)
Søn kl. 10.30 dansk, kl. 13.00 engelsk. All Sundays and Holy Days Mass in English at 1 PM, lør kl. 17.00, fre kl. 16.00. Hverdage man, tir, og tor kl. 17.00 ons, kl. 18.00 engelsk. Wednesday 6 PM in English. Tilbedelse hver tor kl. 17.30 – 18.30
Se på vores hjemmeside www.sklk.dk for opdatering vedrørende messe tider osv.
Maj
Ons 2., 9., 16., 23. og 30. kl. 17.00.-20.00 ungdomsklub
Lør 5., 12., 19. og 26. kl. 17.00 messe
Søn 6., 13., og 27, kl. 10.30 messe på dansk og første kommunion, kl. 13.00 messe på engelsk
Lør 12. kl. 10.00-12.00 kirkerengøring
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.30 messe på dansk, kl. 13.00 messe på engelsk
Søn 20. N.B. Der er ingen Messe (hverken dansk eller engelsk) her i kirken. Vi møder op på Åsebakken Valfart
Lør 26. kl. 15.00 messe på vietnamesisk
Søn 27. Pinse, kl. 10.30 messe på dansk, kl. 13.00 messe på engelsk.
Man 28. 2. pinsedag, kl. 10.30 messe på dansk

2900 HELLERUP, Sankt Therese Kirke
Bernstorffsvej 56
2920 CHARLOTTENLUND
Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2
SCT. ANDREAS og SCT. THERESE MENIGHED
Sognepræst: p. Fabrizio Milazzo
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf.: 39 61 19 19, mobil: 61 67 83 39
E-mail: milazzofabrizio@hotmail.com
Andenpræst p. Jørgen Erichsen, Kollegievej 4 st.tv., 2920 Charlottenlund. Tlf.: 39 64 30 39
Menighedsrådsformand Felicity Pors, Rørmosevej 6
Tlf. 39 69 47 28, 2400 Kbhvn. NV
Sognekontor: Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Sognets web-adresse: http://sa-st.dk/
Messetider - Sct. Therese Kirke (Sognekirke):
Søn højmesse kl. 10.30. Efter messen kirkekaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
2. søn familiemesse kl. 10.30
Man kl. 17.00, tilbedelse fra 16.00-17.00, tir og fre kl. 8.00, ons kl. 8.00 (ved skolemesse kl. 8.15), tor ingen messe (dog ved skolemesse kl. 8.15), lør messe kl. 11.30 med rosenkrans fra kl. 11.00
Messetider - Sct. Andreas Kirke
2. og 4. søn i måneden messe kl. 11.30, 4. søn med gregoriansk sang. Efterfølgende kirkekaffe i salen Kollegievej 2A. Alle er velkomne.
Ons og tor kl. 8.00, fre tilbedelse kl. 16.00-17.00, lør kl. 17.00, ingen messe lør før 2. og 4. søn
Messetider - Immaculatakirken, Strandvejen 91 (Inform. 39 20 62 22).
Søn højmesse kl. 9.00, man og tor kl. 16.30, tir, ons, fre og lør kl. 9. 00
Maj
Ons 2. MiniKUK, kl. 18.00-19.30 afslutning på sæsonen
Lør 5. Watoto Skoleprojekt i Sct. Andreas.
Søn 6. engelsk familiemesse kl. 14.00
Man 7. bibeltime kl. 19.30 i Sct. Therese menighedssal
Søn 13. familiemesse kl.10.30, familiedag til ca. kl. 14.00
Tir 15. MR-møde kl. 19.00
Tor 17. Kristi Himmelfart, højmesse kl. 10.30
Søn 20. Valfart til Åsebakken. Ingen messe i Sct. Therese og Sct. Andreas. Bus kl. 8.15 fra Sct Therese

Man 21. Meditationsaften, Strandvejen, kl.19.00
Lør 26. Firmelse i Grundtvigskirken
Søn 27. Pinse, højmesse kl. 11.30
Man 28. Natkirke i Sct. Andreas mellem kl. 20.00 og kl. 22.00

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke
Stenosgade 4
Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88, fax 33 25 07 38.
Sognepræst P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenosgade@mail.dk
Menighedsrådsformand: Peter Dal, Vodroffsvej 21 A, 1909 Frederiksberg C., tlf.: 46 73 06 13
Messetider: (HA)(T)
Søn- og helligdage kl. 10.30 dansk højmesse (2. søn i måneden: latinsk), kl. 20.00 stille messe. 1. og 3. søn i måneden: kl. 18.00 latinsk højmsse i den ekstraordinære (gammel) ritus. Man til fre messe kl. 17.00, lør italiensk messe kl. 18.00
Hver tir efter messen kl. 17.00 rosenkransbøn.
Hver lør i maj måned kl. 17.00 Maria-Andagt i kirken.
Hver søndag (ikke på helligdage) indbyder vi til kirkekaffe efter 10.30-messen i menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B.
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Maj
Fre 4. Store Bededag. Jesu Hjerte Fredag. Udstilling af Sakramentet til stille tilbedelse kl. 16.00. Sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00
Søn 6. kl. 18.00 messe i den ekstraordinære ritus
Fre 11. kl. 18.00-19.30 i menighedssalen: Åben Dør. Personlig forbøn og vejledning. (Forsoning og helbredelse)
Lør 12. kl. 9.00-ca. 18.00 menighedens udflugt til Gavnø Slot og den katolske kirke i Næstved (Redemptoristerne). Se opslag i våbenhuset.
Søn 13. kl. 10.30 dansk højmesse med børnenes Første hellige Kommunion, kl. 18.00 kroatisk messe
Tor 17. Kristi Himmelfart. kl. 10.30 højmesse, kl. 20.00 messe
Fre 18. Bøns- og tilbedelsesaften. Begynder med messe kl. 17.00 og slutter med sakramental velsignelse kl. 19.00
Søn 20. Valfart til Aasebakken. I vor kirke: almindelig søndagsorden, kl. 18.00 messe i den ekstraordinære ritus
Tir 22. Kammerkoret Musica Viva giver forårskoncert i kirken.
Fre 25. kl. 19.00 i kirken: Forsonings- og helbredelsesmesse. Skriftemål og samtaler fra kl. 18.00
Søn 27. Pinsedag. Søndagsorden.
Man 28. messe kl. 10.30

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke
Jens Jessens Vej 5
Hjemmeside: www.mariae.dk
Sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16.
Tlf. 61 62 27 37
E-mail: jesper.fich@gmail.com
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5, man, tir og fre kl. 10.00-12.00, tlf. 38 71 53 35, fax 38 71 53 36
Menighedsrådsformand: Henrik Bang Bjørgo
Runebergs alle 53, 1.tv., 2860 Søborg
Tlf. 29 72 79 31, e-mail: henrik@bjorgo.dk
Messetider: (HA) (T, H)
Søn kl. 11.00 hm.
Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Birthe Blichert-Toft, tlf.: 36 46 20 38
E-mail: bbt@youmail.dk, eller Hans K. Thomsen Tlf. 38 74 78 09
Maj
Søn 6. kl. 11.00 højmesse med børneprædiken
Søn 13. kl. 11.00 Højmesse
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 11.00 højmesse
Søn 20. kl. 11.00 højmesse
Søn 27. Pinse, kl. 11.00 højmesse

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2
Sognepræst Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
Tlf. 36 78 27 90, træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale, fax 36 78 27 90
Menighedsrådsformand:
Jette Kromayer, tlf. 36 78 09 11
Messetider: (HA)(H)
Søn kl. 10.00 højmesse, kl. 12.30 polsk messe, lør kl. 17.00 messe (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hverdage man-fre kl. 8.00 messe
Maj
Lør 5. Gudsmoders dag, dansk-vietn.messe kl. 17.00
Søn 6. højmesse kl. 10.00, polsk kl. 12.30
Lør 12. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00
Søn 13. højmesse kl. 10.00, polsk kl. 12.30
Tor 17. Kristi Himmelfart, højmesse kl. 10.00, polsk kl. 12.30
Lør 19. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00
Søn 20. højmesse kl. 10.00, polsk kl. 12.30
Valfart til Åsebakken
Lør 26. Dansk-vietn. messe kl. 17.00
Søn 27. Pinse, højmesse kl. 10.00, polsk kl. 12.30

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C
Konstitueret sognepræst Niels Engelbrecht
Mobil: 30 54 21 18
E-mail: ne@sanktansgar.dk
Kirkens hjemmeside:
www.sakramentskirken.dk
Menighedsrådsformand Ewa Siekierski
E-mail: ewa_formand@yahoo.com
Messetider (HB2)(T)
Søn dansk kl. 9.30, fransk kl. 11.15, rumænsk 2. søn i måneden kl. 14.00, engelsk kl. 18.00, hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk), (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
Om tirsdagen har vi tilbedelse i kirken kl.17.00.
Natkirke anden tor i måneden kl. 20.00-22.00. Information Diakon Kaare Nielsen, mobil: 60 94 94 10
Messetiderne til højtiderne, andre messetider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.
Bibellæsning med gennemgang af søndagens læsninger 1. og 3. ons i måneden kl. 19.30 i krypten ved f. Ambroziu.
Yoga: man 14., 21. og 28. maj kl. 19.00
Natkirke: tor 10. maj kl. 20.00-23.00
Bibelstudier: ons 2. og 16. maj kl. 19.30
Maj
Søn 20. Valfart til Åsebakken. Der bliver arrangeret en fælles bustransport. Tilmelding og nærmere information på opslag i kirken eller hos sognepræsten på 33 13 37 62. OBS: ingen dansk messe den dag.
Lør 26. kl. 10.00 Firmelse i Grundtvigskirken ved biskop Czeslaw Kozon

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
Sognepræst Niels Engelbrecht, tlf. 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.
Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl.10.00-15..00, ons eft. aftale.
Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
Menighedsrådsformand: Beatrix Carlsen
Gudstjenestetider:
Man–fre kl. 7.30 Laudes (morgenbøn), kl. 8.00 og kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 15.00 spansk, 2. og 4. søn kl. 13.00 ukrainsk messe (byzantinsk ritus)
Maj
Lør 5. kl.14.30 Voksenkatekese: Romanen "Hildegard af Bingen" ved Anne Lise Marstrand. kl. 17.00 aftenmesse efterfulgt af majandagt med procession til haven.
Søn 5. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 familiemesse, kl. 15.00 spansk messe, kl. 18.30 SAKS-messe
Ons 9. Skovtur til Mariavall kloster m.v., kl. 19.30 Bibelstudiekreds
Lør 12. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 13. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 13.00 ukrainsk messe, kl. 15.00 spansk messe
Tor 17. Kristi Himmelfart. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse
Lør 19. kl. 17.00 aftenmesse, kl. 20.00 kirkekoncert ved Sokkelund sangkor.
Søn 20. Valfart til Aasebakken ingen messer i kirken
Lør 26. kl. 10.00 i Grundtvigskirken: Firmelse af unge fra flere sogne ved biskop C. Kozon. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 27. Pinsedag. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 13.00 ukrainsk messe, kl. 15.00 spansk messe
Ons 30. kl. 19.30 Bibelstudiekreds. Afslutning.

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke
Dronning Elisabeths Allé 3
E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
Hjemmeside:www.sanktannaekirke.dk.
Sognepræst:Wieslaw Podlach C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 25, e-mail:wpodlach@wp.pl
Kirkekontor: Hans Bogbinders Allè 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
Tlf.: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Forvaltningsråd: Peder Schramm, Strandgade 43 1401 København K.
Messetider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe.
Hverdage: man kl. 8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfalder 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
Maj
Tir 1. kl. 17.00 messe med vesper
Tor 3. kl. 19.00 messe med majandagt
Fre 4. Jesu Hjerte Fredag, kl. 19.00 messe med Sakramental Velsignelse derefter vågenat
Søn 6. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Man 7. kl. 8.00 messe, 17-årsdagen for biskop Czeslaw Kozons bispevielse, mindes i menighedens forbønner
Tor 10. kl. 19.00 messe med majandagt.
Søn 13. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 8.30 messse, kl. 10.00 højmesse
Søn 20. Valfart til Åsebakken, kl. 8.30 messe, NB: INGEN MESSE kl. 10.00
Tor 24. kl. 19.00 messe med majandagt
Søn 27. Pinsedag, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Man 28. 2. pinsedag kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Tor 31. kl. 19.00 messe med majandagt

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 3212 75, fax: 00 299 3231 75.
E-mail: walterpereyra@ive.org
Præst: p. Walter Gmelin, I.V.E.
Mobil: 00 299 25 66 30
Messetider:
Søn kl 11.00, hverdage: man, tir, ons og tor kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør. kl. 11.00.
Skriftemål efter aftale. Sammenkomster: efter søndags liturgi.
Messetider gælder kun, når der er en præst i Nuuk. Ellers Ordets Liturgi med komunionsuddeling.

20 | Færøerne

FO 100 TÓRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugøta 4
Konst. sognepræst: Paul Marx OMI
Kirken: Tlf./fax: 00 298 31 0380
E-mail: kprestur@olivant.fo
Præstegården: Mariugøta 10, tlf. 00-298 31 1779
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16
160 Argir, tlf. 00-298 31 0653
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsformand:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messetider: (HC2)(I)
Søndage: kl. 11.00 højmesse, man til fre kl. 17.30 i Kerit, lør kl. 11.30 i Kerit.

Gudstjenester på fremmede sprog

Arabisk messe
For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.
Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française
Messes chaque dimanche à 11.15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Voir www.sakramentskirken.dk

Deutschsprachige Gemeinde
Pastor Torsten Jortzick, tlf. 29 46 21 81
Sankt Augustin (huskapellet)
Jagtvej 183, 2100 København Ø.
Messe anden og fjerde søndag i måneden kl. 15.00

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass.
Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.

Filippinere
Joemon Toms Josey (Joe) C.Ss.R
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Mobil: 53 22 52 32
Sankt Annæ Kirke: Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission
For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español
Søn kl. 15.00 Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64, 1260 København K.
Præst: Marcos Romero Bernús, tlf. 28 85 25 17
Kontaktperson: Marcelo Balthazar
Stationsalleén 22, 2730 Herlev, tlf.: 44 84 70 95

Messe in Italiano
Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 33 21 59 34.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.

Msze święte w języku polskim
Kościół Świętej Anny
W każdą niedzielę o godz. 12.00
W pierwszy piątek miesiąca o godz. 17.00
W maju, czerwcu i październiku (we środy) o godz. 19.00. O. Leszek Kapusta C.Ss.R.
Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S.
Tel. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
E-mail: lks210@wp.pl
www.polskamisjakatolicka.dk
Kościół Świętego Antoniego
W każdą niedzielę o godz. 18.00
Frederikssundsvej 225
2700 Brønshøj

Tamilske gudstjenester
Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg
Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Messe på ukrainsk
P. Vasyl Tykhovych, Bredgade 67, 1260 København K.. tlf.: 20 85 39 58, e-mail: erleziarch@gmail.com

Vietnamesere
Øst for Storebælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
Jylland:
Pastor Pastor Josef Minh Quang Nguyen
Sankt Leonis Gade 12, 8800 Viborg
Tlf. 86 62 36 41, mobil 51 32 88 96
E-mail nmqdk@yahoo.dk
Kaldæiske gudstjenester
Kaldæisk menighed: p. Moshe Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus
(1962-messeordning):
1. og 3. søn i måneden, kl. 18.00, Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, København
Evt. ændringer annonceres på www.katolikker.dk.

Koder for kørestolsbrugere
Koderne er anført efter „Messetider"
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede
Koderne er anført efter „Messetider"
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller håndhøreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

En betragtning

Jeg deltog i Biskop Martensens begravelse lørdag den 17. marts. Alt det cerimonielle og liturgiske var naturligvis i orden, men det var smerteligt at måtte notere sig, at dén økumeniske indstilling, som, om noget karakteriserede vores afdøde biskop, kom til udtryk – sic! – ved at Københavns biskop, bekvemt blev gemt af vejen i et hjørne bag prædikestolen, omend biskop Kozon kort indledningsvis takkede ham for at være kommet.

Det ville have været en smuk gestus, at have involveret ham mere aktivt i messen både ved at have ladet ham komme ind sammen med de øvrige præster, ved at have givet ham en central placering og ladet ham stå for en læsning eller en kort tale, om biskop Martensens betydning for det økumeniske samarbejde eller ved at velsignelsen kunne have været lyst sammen af de to tilstedeværende biskopper. Der var et utal af muligheder for at have ladet ham føle sig velkommen i vores Kirke.

Biskop Martensen stod for åbenhed i respekt for hinandens synspunkter og var frygtløs over for dialogen. Han var min biskop i 30 år og gjorde min kirke rummelig og bredt favnende.

Måtte dét, han stod for, huskes længe.

Tove Svendsen Valesin, 2670 Greve

Biskop Martensen in memoriam

For en halv snes år siden – i gang med min slægts historie – stødte jeg på dette digt af Vilh. Gregersen. Det slog mig straks, at teksten til en biskop Madsen (d. 1911) også passede fuldstændigt på biskop Martensen, og jeg besluttede at gemme digtet og – hvis biskoppen gik bort før mig – sende det til KO. Det være hermed gjort,

Vi lægger her på din Kiste
En Rose rød.
Den yndigste Rose du priste
Indtil din Død.

Hans Kærlighed gav dit Øje
Det milde Skin,
Som kunde saa venligt bøje
Os til dig ind.

Vi lægger ved Siden en Lillie,
Saa ren og skær,
Thi god og ren var din Villie,
I al din Færd.

Saa lægger vi tyst den spæde,
I den bly Viol:
I Ydmyghed var din Glæde,
Og Gud din Sol.

Kirsten Boisen Hellesen, 4300 Holbæk

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Liturgisk kalender 1.-31. maj 2012

1. *hvid.* Tirsdag i 4.uge i påsken. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Josef**, Arbejderen
Påskepf.
℣ Sl 87,1-3.4-5.6-7
℟ Lovsyng Herren, alle I folk.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 11,19-26. **Ev.:** Joh 10,22-30.

Hvis Josef fejres læses følgende tekster:
L.: 1 Mos 1,26–2,3 eller Kol 3,14-15.17.23-24
℣ Sl 90,2.3-4.12-13.14+16
℟ Herre, frem vore hænders værk
Ev.: Matt 13,54-58

2. *hvid.* Onsdag i 4.uge i påsken. (IV Ps).
Athanasius, biskop og kirkelærer (†373 (m)
Påskepf.
℣ Sl 67,2-3.5.6.+8
℟ Folkene skal takke dig, Gud, alle folkene skal takke dig. *Eller:* Halleluja!
L.: Ap.G 12,24–13,5. **Ev.:** Joh 12,44-50.

3. *rød.* Torsdag FILIP OG JAKOB, apostle (f)
Gl.Ap.pf
L.: 1 Kor 15,1-8
℣ Sl 19,2-3. 4-5ab
℟ Deres røst når ud over hele jorden.
Eller: Halleluja!
Ev.: Joh 14,6-14

4. *hvid.* Fredag i 4.uge i påsken. (IV Ps).
Påskepf.
℣ Sl 2,6-7.8-9.10-11
℟ Du er min søn, jeg har født dig i dag!
Eller: Halleluja, halleluja!
L.: Ap.G 13,26-33. **Ev.:** Joh 14,1-6.
(Store Bededag)

5. *hvid.* Lørdag i 4.uge i påsken. (IV Ps).
Påskepf.
℣ Sl 98,1.2-3b.3c-4
℟ Hele den vide jord har set vor Guds frelse.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 13,44-52. **Ev.:** Joh 14,7-14.
Bededag for præste- og ordenskald.

6. *hvid.* **5. SØNDAG I PÅSKEN.** (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
1.L.: ApG 9,26-31;
℣ Sl 22,26b-27.28+30.31-32.
℟ Herre, du er min lovsang i den store forsam ling.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Joh 3,18-24.
Ev.: Joh 15,1-8.

7. *hvid.* Mandag i 5.uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
℣ Sl 115,1-2.3-4.15-16
℟ Ikke os, Herre, ikke os, men dit navn skal du give ære. *Eller:* Halleluja, halleluja!
L.: Ap.G 14,5-18. **Ev.:** Joh 14,21-26.
17-årsdagen for biskop Czeslaw Kozons bispevielse Mindes i menighedens forbønner

8. *hvid.* Tirsdag i 5.uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
℣ Sl 145,10-11.12-13.21
℟ Dine venner, Herre, skal kundgøre dit kongedømmes prægtige herlighed. *Eller:* Halleluja!
L.: Ap.G 14,19-28. **Ev.:** Joh 14,27-31a.

9. *hvid.* Onsdag i 5.uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
℣ Sl 122,1-2.3-4a.4b-5
℟ Lad os drage til Herrens hus. *Eller:* Halleluja!
L.: Ap.G 15,1-6. **Ev.:** Joh 15,1-8.

10. *hvid.* Torsdag i 5.uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
℣ Sl 96,1-2a.2b-3.10
℟ Fortæl om Herrens herlighed blandt alle folkene.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 15,7-21. **Ev.:** Joh 15,9-11.

11. *hvid.* Fredag i 5.uge i påsken. (I Ps).
Påskepf.
℣ Sl 57,8-9.10-12
℟ Jeg vil takke dig blandt folkene, Herre
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 15,22-31. **Ev.:** Joh 15,12-17.

12. *hvid.* Lørdag i 5.uge i påsken. (I Ps).
Eller *rød.* **Nereus** og **Achilleus**, martyrer (†1.årh.)
Eller *rød.* **Pancratius,** martyr (†304)
Påskepf.
℣ Sl 100,1b-2.3.5
℟ Bryd ud i fryderåb for Herren, hele jorden!
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 16,1-10. **Ev.:** Joh 15,18-21.

13. *hvid.* 6. SØNDAG I PÅSKEN. (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Påskepf.*
1.L.: ApG 10,25-26.34-35.44-48;
℣ Sl 98,1.2-3b.3c-4.
℟ For folkenes øjne har Herren åbenbaret sin retfærdighed. *Eller:* Halleluja!
2.L.: 1 Joh 4,7-10.
Ev.: Joh 15,9-17.
(Vor Frue af Fatima fejres ikke)

14. *rød.* MATTIAS, apostel (f)
Gl.Ap.pf
L.: ApG 1,15-17, 20-26
℣ Sl 113,1-2.3-4.5-6.7-8
℟ Herren sætter ham blandt sit folks fyrster.
Eller: Halleluja!
Ev.: Joh 15.9-17

15. *hvid.* Tirsdag i 6.uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
℣ Sl 138,1-2a.2bc-3.7c-8
℟ Herre, din højre hånd frelser mig.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 16,22-34. **Ev.:** Joh 16,5-11.

16. *hvid.* Onsdag i 6.uge i påsken. (II Ps).
Påskepf.
℣ Sl 148,1-2.11-12.13.14
℟ Himmel og jord er opfyldt af din herlighed.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 17,15.22–18,1. **Ev.:** Joh 16,12-15.
47-årsdagen for biskop Hans L.Martensens bispevielse (1965). Mindes i menighedens forbønner.

17. *hvid.* Torsdag **KRISTI HIMMELFART** (h).
✠ *Gl. Cr. Hf.pf. Påskelyset står fremme til og med pinsedag.*
1.L.: ApG 1,1-11;
℣ Sl 47,2-3.6-7.8-9.
℟ Gud drager op under jubelråb,
℟ Herren drager op til hornets klang.
Eller: Halleluja!
2.L.: Ef 1,17-23 eller Ef 4,1-13 eller 4,1-7.11-13.
Ev.: Mark 16,15-20.

18. *rød.* Fredag i 6. uge i påsken. (II Ps).
Erik, martyr (†1160)(m)
Påskepf. eller Hf.pf.
℣ Sl 47,2-3.4-5.6-7
℟ Gud er hele jordens konge. *Eller:* Halleluja!
L.: ApG 18,9-18. **Ev.:** Joh 16,20-23a.

19. *rød.* Lørdag i 6. uge i påsken. (II Ps).
Johannes I, pave og martyr (†526) (m)
Påskepf. eller Hf.pf.
℣ Sl 47,2-3.8-9.10
℟ Gud er hele jordens konge. *Eller:* Halleluja!
L.: ApG 18,23-28. **Ev.:** Joh 16,23b-28.

20. *hvid.* **7. SØNDAG I PÅSKEN.** (III Ps).
✠ *Gl. Cr. Hf. pf.*
1.L.: ApG 1,15-17.20a.20c-26;
℣ Sl 103,1-2.11-12.19-20b.
℟ Herren har grundfæstet sin trone i Himlen.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Joh 4,11-16.
Ev.: Joh 17,11b-19.
(Bernardin af Siena, præst, fejres ikke).

Valfart til Åsebakken.

21. *hvid.* Mandag i 7.uge i påsken. (III Ps).
Eller *rød.* **Kristoffer Magallánes,** præst (†1927), **og lidelsesfæller,** martyrer (†1915-1937)
Påske- el. Hf.pf.
℣ Sl 68,2-3.4-5ac.6-7b
℟ I jordens riger, syng for Gud *Eller:* Halleluja!
L.: Ap.G 19,1-8. **Ev.:** Joh 16,29-33
(Eugène de Mazenod (†1861) kan fejres)

22. *hvid.* Tirsdag i 7.uge i påsken. (III Ps).
Eller *hvid.* **Rita af Cascia,** ordenssøster (†1457)
Påske- el. Hf.pf.
℣ Sl 68,10-11.20-21
℟ I jordens riger, syng for Gud! *Eller:* Halleluja!
L.: Ap.G 20,17-27. **Ev.:** Joh 17,1-11a.

23. *hvid.* Onsdag i 7.uge i påsken. (III Ps).
Påske- el. Hf.pf.
℣ Sl 68,29-30.33-35a.35b-36bc
℟ I jordens riger, syng for Gud. *Eller:* Halleluja!
L.: Ap.G 20,28-38. **Ev.:** Joh 17,11b-19.

24. *hvid.* Torsdag i 7.uge i påsken. (III Ps).
Påske- el. Hf.pf.
℣ Sl 16,1-2a+5.7-8.9-10.11
℟ Vogt mig, Gud, jeg søger tilflugt hos dig.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 22,30; 23,6-11. **Ev.:** Joh 17,20-26.

25. *hvid.* Fredag i 7.uge i påsken. (III Ps).
Eller *hvid.* **Beda den Ærværdige,** præst og kirkelærer (†735)
Eller *hvid.* **Gregor VII,** pave (†1085)
Eller *hvid.* **Maria Magdalene af Pazzi,** jomfru (†1607)
Påske- el. Hf.pf.
℣ Sl 103,1-2.11-12.19-20b
℟ Herren har grundfæstet sin trone i himlen.
Eller: Halleluja!
L.: Ap.G 25,13-21. **Ev.:** Joh 21,15-19.

26. *hvid.* Lørdag i 7.uge i påsken. (III Ps).
Filip Neri, præst (†1595) (m)
Påske- el. Hf.pf.
℣ Sl 11,4.5+7
℟ De retskafne skal se dit ansigt, Herre. *Eller:* Halleluja!
L.: Ap.G 28,16-20.30-31. **Ev.:** Joh 21,20-25.

26. **Aften:** *rød.* **PINSEVIGILIE** (h)
Gl. Sekvens. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Halleluja! Halleluja!
1.L.: 1 Mos 11,1-9 eller 2 Mos 19,3-8a.16-20b eller Ez 37,1-14 eller Joel 3,1-5;
℣ Sl 104,1-2a.24+35c.27-28.29b-30.
℟ Herre, send din Ånd og skab liv, gør jorden ny!
Eller: Hallelu ja!
2.L.: Rom 8,22-27.
Ev.: Joh 7,37-39.

27. *rød.* Søndag. **PINSEDAG** (h)
✠ *Gl. Sekvens. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes:* Halleluja! Halleluja!
1.L.: ApG 2,1-11;
℣ Sl 104,1ab+24ac.29bc-30.31+34.
℟ Herre, send din Ånd og skab liv, gør jorden ny!
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Kor 12,3b-7.12-13.
Ev.: Joh 20,19-23.

Eller: (ad libitum)
2.L.: Gal 5,16-25.
Ev.: Joh 15,26-27; 16,12-15.
(Augustin af Canterbury, biskop , fejres ikke)

Påsketiden afsluttes efter komplet.

DET ALMINDELIGE KIRKEÅR

28. *grøn.* Mandag i 8.alm.uge. (IV Ps).
℣ Sl 111,1-2.5-6.9+10c
℟ Herren husker på sin pagt for evigt.
Eller Halleluja.
L.: 1 Pet 1,3-9. **Ev.:** Mark 10,17-27.

29. *grøn.* Tirsdag i 8.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Ursula (Julia) Ledochowska,** jomfru (†1939)
℣ Sl 98,1.2-3ab.3c-4
℟ Herren har kundgjort sin frelse.
L.: 1 Pet 1,10-16. **Ev.:** Mark 10,28-31.

30. *grøn.* Onsdag i 8.alm.uge. (IV Ps).
℣ Sl 147, 12-13.14-15.19-20
℟ Jerusalem, lovsyng Herren! eller Halleluja.
L.: 1 Pet 1,18-25. **Ev.:** Mark 10,32-45.

31. *hvid.* JOMFRU MARIAS BESØG HOS ELISABETH (f)
Gl.Jomfru Marias pf.
L.: Sef 3,14-18 eller Rom 12,9-16a
℣ Es 12,2-3.4bcd.5-6
℟ Stor i din midte er Israels Hellige!
Ev.: Luk 1,39-56

Hvad nu kirkeskat?

I forbindelse med, at pastoralrådet har opfordret de enkelte menigheder til at lave lokale indsatser omkring kirkeskattekampagner, er vi i Sankt Pauls Kirke i Taastrup begyndt på dette arbejde. Pastoralrådet konkluderer nemlig på sit sidste møde, at kampagner udarbejdet af Bispedømmet ikke på nuværende tidspunkt regnes for effektive i forhold til kampagner fra menighederne selv.

Situationen i bispedømmet København er uholdbar; der er udsigt til et kronisk årligt underskud på de løbende poster på kr. 8.000.000 og bl.a. fordi vi modtager et årligt tilskud af anseelig størrelse fra vores medkristne i Tyskland via Bonifatiuswerk, ser det ikke værre ud. Men i Tyskland har de nok at bruge penge på, da Bonifatiuswerk også prøver at hjælpe menighederne i det tidligere Østtyskland og lande videre derfra og østover.

Altså lande, der vel som udgangspunkt har mere brug for økonomiske midler end vi i Danmark burde have brug for.

Så vi i Skt. Pauls Kirke er nu gået i gang med at finde informationsmateriale omkring kirkeskatteordningen og bispekontoret tilsender os følgende:

Materiale på forskellige sprog (godt!, da vores Kirke her i landet også er universel). Desværre er materialet forældet, informationerne er direkte forkerte og vi er nu i vores menighed i gang med en større oversættelsesopgave, så vi kan få udarbejdet noget materiale, som stemmer overens med den danske virkelighed i dag.

Materialet på dansk er 20 år gammelt og endnu mere misvisende og forældet og dette er vi så også i gang med at korrigere i.

Såfremt hver menighed skal i gang med dette arbejde, er der lagt et meget stort arbejdspres på disse mennesker, som i forvejen arbejder frivilligt og i deres sparsomme fritid for Kirken.

Desuden oplever vi i vores menighed det svært at tale med vores medkristne og venner og familie om Kirkeskat. Det er et følsomt emne og vi har meget forskellige meninger om, hvordan man går til denne kampagne. Nogle synes bl.a.;

- der skal hænges plakater op med dem af os, der betaler,
- at vi skal udlodde månedlige gaver til lodtrækning blandt dem, der betaler
- at man skal lægge kuverter med informationsmateriale på kirkebænkene om søndagen
- at man slet ikke skal gøre noget, da bidrag til Kirken skal gives som almisser, hvor højre hånd ikke ved, hvad venstre hånd gør
- vi udleverer materiale omkring kirkeskat og opfordrer folk til at betale (hvilket godt kan være svært, da det betinger, at vi ved, hvem der betaler)
- at der skal arrangeres arrangementer i menigheden kun rettet mod dem, der betaler kirkeskat

Generelt er det jo sådan for de fleste af os, at vi ikke har den største lyst til at skulle fordybe os i dette emne overfor andre i egen menighed og at man hele tiden er splittet i problematikken omkring det verdslige i pengeopkrævning og hvad vi som kirke har brug for af økonomiske midler. Med andre ord: penge er ikke det vi har mest lyst til at beskæftige os med, da det ikke bliver anset for en speciel kristen gerning at lege "skatteopkræver".

En delegation fra Bonifatiuswerk kommer snart til Danmark. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, hvad jeg ville svare, hvis jeg af dem blev spurgt, hvad vi gør for at blive et økonomisk uafhængigt bispedømme. Vi er et rigt land med en relativ høj levestandard. Alligevel er vi langt fra økonomisk selvforsynende og hvis jeg blev spurgt, kunne jeg jo svare;

- at ca. 15-16% af katolikkerne betaler kirkeskat, og det er meget svært at komme over denne grænse.
- Vi har ikke p.t. en strategi for, hvordan vi får flere til at betale. Vores materiale er forældet og der er ikke planer om at forny materialet fra bispekontoret. Hvordan det går med at få indført kirkeskat som kildeskat ved jeg ikke, men de nyeste dokumenter på katolsk.dk om dette emne er flere år gamle. Der er nedsat et nyt kirkeskatteudvalg, måske de kan orientere om den aktuelle situation.
- Ansvaret p.t. ligger hos frivillige i menighederne for at gennemføre en kirkeskattekampagne.

Samtidig vil jeg opfordre til, at man får tilrettet *katolsk.dk* med korrekte og opdaterede informationer omkring kirkeskatten.

Såfremt pastoralrådet mener, at vi i menighederne skal påtage os denne opgave, vil det være en meget stor hjælp, hvis der simultant med denne opfordring også følger en opbakning med via nogle idéer, en råskitse for hvordan vi gør dette og noget kampagnemateriale. Men jeg har en fornemmelse af, at netop den dårlige økonomi i bispedømmet bremser rigtig mange gode initiativer og nødvendige opgaver og derved kommer vi til at bide os selv i halen; den dårlige økonomi forhindrer mange vigtige opgaver og én af disse opgaver er at rette op på den dårlige økonomi.

Henriette Sørensen, Skt. Pauls Kirke i Høje-Taastrup

Svar på læserbrev fra Henriette Sørensen

Kære Henriette,

Dit læserbrev rejser nogle relevante problemstillinger om hvordan man får flere katolikker til at betale kirkeskat. I den forbindelse er det godt at høre, at I gør en aktiv indsats i jeres menighed for at flere til at betale kirkeskat – også selv om det giver anledning til nogle frustrationer.

Du skriver, at der er "udsigt til et kronisk årligt underskud på de løbende poster på kr. 8.000.000" i bispedømmet. Det er rigtigt, når vi taler om regnskabet for 2010. Vi kender ikke det endelige resultat for 2011, da regnskabet endnu ikke er afsluttet. Men tilbage i 2010 vedtog man i de relevante organer at arbejde ud fra en målrettet økonomisk strategi om reduktion af udgifterne i bispedømmet med det mål at have fjernet underskuddet i 2015. Så vi kan med andre ord skimte lys for enden af tunnelen.

Efter at bispekontoret i flere år har brugt mange penge på at få udarbejde informationsmateriale, plakater m.m. til at understøtte den årlige kirkeskattekampagne i bispedømmet, valgte vi i 2010 – for en periode – at stoppe med at udvikle nyt informationsmateriale. Det skyldtes primært, at udsendelsen af disse tryksager ikke havde den forventede gunstige effekt på antallet af nye bidragydere. Som du selv konstaterer, er det kun en beskeden andel af katolikkerne, der betaler kirkeskat og det er "meget svært at komme over den grænse". Derfor har vi på bispekontoret bevidst undladt at bruge penge på at udvikle nyt materiale indtil det i 2011 nedsatte kirkeskatteudvalg har gennemtænkt hele strategien og situationen på ny.

Som led i en større åbenhed omkring bispedømmets økonomi kan jeg oplyse, at vi på bispekontoret er i færd med at udarbejde en detaljeret årsrapport over bispedømmets økonomi og drift; denne vil i løbet af efteråret kunne hentes som en pdf-fil fra bispedømmets hjemmeside. Til din orientering er hjemmesiden ligeledes blevet opdateret med de senest tilgængelige økonomiske nøgletal.

Pastoralrådet har, som du selv nævner, opfordret de enkelte menigheder til at lave en lokal indsats omkring kirkeskattekampagnen rettet mod deres egne menigheder.

Derfor har jeg tilladt mig at videresende dit læserbrev til kommentering i Pastoralrådets forretningsudvalg.

Med venlig hilsen, Niels Messerschmidt, informationschef

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Brian Patrick McGuire, Keld Dalwad, Toke nyborg.
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 9.500 - Distribueret oplag 8.800
- ISSN 0902-297X

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

Søndag den 20. maj 2012

Program
Kl. 9.15: Valfart gennem Rude skov
Kl. 10.30: Mulighed for skriftemål v/ Vor Frue Kloster
Kl. 11.30: Bispemesse
Kl. 12.30: Pause for spisning, leg og samvær. Den vietnamesiske gruppe serverer vietnamesiske specialiteter - overskuddet går til Valfarten. Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne. Lægmandsorganisationer fortæller om deres arbejde og sælger rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.
Kl. 15.00 Andagt med blomsterdans til Jomfru Maria
Dagens program slutter kl. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil. Transport: S-tog til Holte, hvor det tager ca. 20 minutter at gå i "løs formation" til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé). Skovvalfarten, som starter kl. 9.15, går under sang og bøn gennem Rude skov til Høsterkøb. Vil du køre direkte til Høster-køb, da går bus 197 fra såvel Holte st. som Birkerød st. til Magleås Kursuscenter.
Der er bilparkering på Magleås.

Sr. Emmas tak

Da det ikke er muligt for mig at sige tak til hver enkelt, som har sendt mig breve samt mange flotte buketter blomster i anledning af min brors, biskop Hans, død og begravelse, vil jeg gøre det på denne måde. Tak til hver eneste for de mange trøstende og opmuntrende ord. Jeg har glædet mig over hver eneste hilsen.
Som tak beder jeg for jer alle!
Sr. Emma Martensen CSJ

Store Bededag i Ribe?

Besøg Ribe lørdag den 4. maj med katolsk historisk forening Ælnoth

Start: Stenosgade 4 A, kl. 8.00, slut samme sted kl. 19.00
Pris: 150 kr. for medlemmer, 250 kr. for ikke-medlemmer.
Besøg på Vikingemuseet, Domkirken og Sct. Catharinae Kloster

Tilmelding hurtigst muligt hos Børge Juulsgaard 58 50 26 36

Bønnens Apostolat

Maj

- At samfundet må fremme initiativer som forsvarer og styrker familiens rolle.

- At Maria, Verdens Dronning og Evangeliseringens stjerne må være med alle missionærer når de forkynder hendes søn Jesus.

Det sker i bispedømmet

April

Fredag 13. kl. 18.00–19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og vejledning. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, København V. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 14. i St. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1260 København K, Nightfever, 17:00 - 18:00 åbning tilbedelse 18:00 - 21:30 sang, samtale og bøn, 21:30 - 22:00 Komplet (aftenbøn)

Søndag 15. kl. 20.00-22.00: Natkirke, Sankt Andreas, Kollegievej 2, Charlottenlund. Lovsang, personlig forbøn, stilhed. Man kan komme og gå som det passer. Fri parkering

Mandag 16. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Tirsdag 17. kl. 17.00: Mini-Seminar over temaet "Helligåndens Nådegaver" ved Bob Canton. Alle er velkomne. Oversættelse til dansk. Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngbygårdsvej 1A, Lyngby.

Tirsdag 17. kl. 19.00: Helbredelsesmesse ved pastor Blumensaat, diakon Kaare Nielsen og Bob Canton. Alle er velkomne. Oversættelse til dansk. Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngbygårdsvej 1 A, Lyngby.

Onsdag 18. kl. 19.00-21.00: Foredrag: Kristi genkomst og Tusindårsriget. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade 4 B, København V. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Torsdag 19. kl. 19.30: Foredrag i AC v/Niels Henrik Assing: Chateaubriand og abbé de Rancé - en omvendelseshistorie fra 1600-tallets Frankrig og den franske romantik. Sted: Skt. Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15. Alle er velkomne.

Fredag 20.- søndag 22.: Weekend seminar ved Bob Canton. Alle er velkomne. Oversættelse til dansk. Skt. Nikolaj kirke, Kirkegade 58, Esbjerg. 75 12 10 27

Fredag 27. kl. 19.00-ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse i Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, København V. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 28. kl. 14.30-16.30: Sct Andreas og Sct Therese menighed. Temalørdag i kantinen, Bernstorffsvej 56: "Katolik i en krisetid" v/ forfatter Stig Holsting

Lørdag 28. Pilgrimsvandring fra Knud Lavards Hus i Haraldsted til Skt. Knuds Kirke i Ringsted. Start i Haraldsted kl. 12.30. Slut i Ringsted hvor vi deltager i messen kl. 16.
Nærmere oplysninger hos Jerzy og Beata Golubowski.
Mobil: 21409188

Maj

Lørdag 5. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese over romanen "Hildegard af Bingen", hvordan lever man sig ind i en person fra middelalderen? v/Anne Lise Marstrand. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69, Kbh. K.

Torsdag 10. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, Kbh. for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en medarbejder, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Fredag 11. kl. 18.00–19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og vejledning. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, København V. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Lørdag 12. kl. 11.00: Jomfru Maria procession gennem Esbjerg med Vor Frue af Fatima statuen. Alle er velkomne også fra andre byer. Efter processionen er der fællesspisning i haven/menighedssalen.

Mandag 21. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE
SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Katolsk helbredelsestjeneste ved Bob Canton

Torsdag d. 19. april kl. 19.00 - Lederseminar for alle med en opgave i sogn/kirke
Fredag d. 20. april kl. 17.00 - Messe med forbøn for syge og undervisning
Lørdag d. 21. april kl. 11.00 - Seminar: "Helligåndens nådegaver"
Lørdag d. 21. april kl. 16.30 - "Helbredelsesmesse"
Søndag d. 22. april kl. 10.00 - Bob Canton taler i slutningen af messen og beder for syge.

Alle er velkomne til alle arrangementer.

Sted: Sankt Nikolaj kirke, Kirkegade 58, Esbjerg
Præst: Benny Blumensaat, tlf. 23 32 19 88
Kontakt: Maria Truelsen, tlf. 24 60 23 08
www.RobertCantonMinistries.org

Biskoppens kalender

Maj

Onsdag 2. kl. 16.30: Forretningsudvalgsmøde
Fredag 4. kl. 10.00: Firmelse, Esbjerg
Lørdag 5. kl. 10.00: Firmelse, Herning og Lemvig, i Herning
Søndag 6. kl. 10.00: Firmelse, Aalborg
Mandag 7. - torsdag 10: Europäischer Kongress der Bischöfe und der Nationaldirektoren für die Katechese, Rom
Fredag 11. kl. 16.00: Firmelse, Silkeborg
Lørdag 12. kl. 10.00: Firmelse, Aarhus
Tirsdag 15. kl. 13.00: Liturgikommisionen
Onsdag 16. kl. 9.00: Messe for personalet, Bispekontoret, **kl. 15.30:** Møde i Lige Vilkår, DKR
Lørdag 19. kl. 10.00: Firmelse, Birkerød, Hørsholm, Helsingør - i Helsingør, **kl. 16.00:** Firmelse, Hillerød
Søndag 20.: Valfart til Åsebakken
Tirsdag 22. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Torsdag 24. kl. 16.30: Forretningsudvalgsmøde, **kl. 19.00:** Admissio, Domkirken
Fredag 25. kl. 8.00: Messe, Sankt Knud Lavard Skole, Lyngby
Lørdag 26. kl. 10.00: Firmelse, Storkøbenhavn, i Grundtvigskirken
Søndag 27. form.: jubilæum, Aabenraa
Mandag 28. kl. 10.00: Firmelse, Taastrup
Torsdag 31. kl. 10.00: Møde i Præsterådet

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Ubeskåret støtte

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

www.katolsk.dk

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat
Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

Katolsk helbredelsestjeneste ved Bob Canton

Tirsdag d. 17. april kl. 17.00 - Mini seminar: "Helligåndens nådegaver". Kl. 19.00 - "Helbredelsesmesse" med Helligåndens Udgydelse.

Alle er velkomne til begge arrangementer.

Sted: Sankt Knud Lavards Kirke, Lyngbygårdsvej 1A, Lyngby.
Præst: Benny Blumensaat, 23 32 19 88 / Kaare Nielsen
Kontakt: Maria Truelsen 24 60 23 08
www.RobertCantonMinistries.org

www.katolskorientering.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 9, som udkommer

fredag den 25. maj 2012

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 7. maj

Venlig hilsen
Redaktionen

Tydning og betydning af koncilet ved begyndelsen af et nyt årtusinde

Netop afdøde biskop Martensen gør her rede for koncilsteksternes tilblivelse og læsningen af dem for bedre at forstå de udfordringer, Kirken står overfor i dag.

KONCILET Læsningen af koncilsteksterne kan byde på mange vanskeligheder. Der er en stor forskel fra teologiske værker, der er skrevet af en enkelt teolog, og som undertiden kan være fængende læsning, både på grund af forfatterens stilart og tankernes overbevisende enhed og konsekvens. En endnu større forskel er der naturligvis fra læsningen af Bibelens tekster. Koncilets tekster er ikke inspirerede. Nogle vil måske sige, at de heller ikke er inspirerende, og de fristes til at trættes, så videre læsning bliver opgivet.

Det 2. Vatikankoncil har produceret den længste koncilstekst nogensinde. Tidligere konciler, især oldtidens, nøjedes med ret kortfattede afgørelser og teologiske sammenfatninger. For første gang i historien henvender et koncil sig til et bredere publikum, og ikke blot til biskopper, teologer og andre særligt ansvarshavende i Kirken. Dygtige teologer og redaktionskomiteer hjalp med til de enkelte teksters udfærdigelse. Men de oprindelige udkast blev altid udsat for en hård medfart, ikke sjældent opstod der næsten ophidset debat i koncilsaulaen, og ofte stod mening hårdt mod mening. Koncilets mål var at opnå en så godt som enstemmig accept af den endelige tekst. For at virkeliggøre dette var mange kompromisser nødvendige. Undertiden indgik der titusinder af rettelsesforslag til et enkelt dokument, og med en beundringsværdig arbejdsindsats blev alle disse forslag gennemarbejdet og om muligt integreret i den endelige tekst. Det kan ikke undre, at noget af teksternes oprindelige glans og fængende gnist på denne måde gik tabt.

Koncilets ønske om at finde formuleringer og sammenfatninger, som alle kunne enes om, førte også til, at der i ét og samme dokument kunne være afsnit, der afspejlede mere konservative og gammeldags synspunkter, mens andre afsnit i samme tekst kunne være moderne og føles næsten revolutionerende i forhold til tidligere tiders tankegang. Dette bringer undertiden vanskelige tolkningsproblemer med sig for senere tiders læsere. Hvordan kan man undgå, at enhver læser koncilet for at fremhæve netop de tanker, der særligt falder i tråd med egne ønsker og anliggender? Dertil kommer, at ikke alle tekster er lige vigtige. Hvor finder jeg kriteriet for det mest betydningsfulde? Og hvordan finder jeg den rette balance i forståelsen?

Det skal også indrømmes, at mange afsnit af kon- *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 7
13. april 2012 · 38. årgang

ID 42512
Afsender: Katolsk Orientering

MASKINEL MAGASINPOST
POST PP DANMARK

▲ *Fortsat fra oven*

cilsteksterne forekommer den moderne læser – ikke mindst den danske* – fremmede. På trods af at 2. Vatikankoncil banede vej for en hidtil uhørt fornyelse af Den katolske Kirke, var det i stil og udtryksmåde ofte helt gammeldags, og bundet af tidligere koncilers og kirkelige dokumenters særpræg. Læseren kan fristes til enten at trække på smilebåndet, eller til at opgive videre læsning, på grund af snørklede vendinger, fromme fraser, overdrevne høflighedsvendinger og kancellistil i ordets egentligste forstand... Men heldigvis er der andre tekster, der stadig virker inspirerende, overraskende, vejvisende – og ægger til videre overvejelser...

Hvad grund er der – i betragtning af det hidtil sagte – til at beskæftige sig med koncilsteksterne efterhånden som koncilet forsvinder mere og mere ind i fortiden? Svaret er, at forståelsen af, hvad der sker i Den katolske Kirke i dag, og bedømmelsen af det, kræver kendskab til 2. Vatikankoncils tekster. Og vigtigere endnu, især for den katolske læser: den videre vej ind i fremtiden kan ikke findes uden fornøden baggrund i koncilet. Dette hænger sammen med Det 2. Vatikankoncils form for autoritet. Koncilsteksterne gør ikke krav på at være ufejlbare. På intet sted søger de at bringe en højtidelig definition af en trossandhed. Koncilets autoritet ligger i selve den kollegiale enstemmighed omkring de fælles udtalelser. På intet tidligere koncil var tilnærmelsesvist så mange biskopper fra hele verden kommet sammen. Der var en virkelig repræsentation af alle katolske bispedømmer og områder. Koncilets autoritet stammer fra denne enestående konsens mellem biskopperne og paven, en konsens der repræsenter hele kirken som Guds troende Folk.

> **”Jo mere vi suger kraft af vore rødder, desto mere vil vi kunne bære frugt for en fremtid, vi endnu ikke kender”**

Koncilet kan betragtes som en proces snarere end som en tekst - en proces, der med udgangspunkt i koncilet fortsætter bagefter. Men for at blive delagtig i denne proces er det nyttigt at have kendskab til teksterne. Koncilet har på mange måder været skelsættende. Der er foregået ændringer i Den katolske Kirke under koncilet og bagefter, og nogle af disse ændringer kan umuligt forsvinde, som om de ikke havde fundet sted. Den såkaldt anti-reformatoriske tidsalder er forbi.

I mere end 400 år var den europæiske kirkehistorie præget af anti-følelser mellem katolikker og protestanter. Den økumeniske holdning, som den katolske kirke åbnede sig for under koncilet, vil også præge fremtiden, om end måske under former, vi endnu ikke kan forestille os. Koncilets tanker om samvittighedsfrihed, om anerkendelse af kirkelighed uden for den romersk-katolske kirke, om 'sandhedernes rangorden', om frelse også uden for Kirkens synlige grænser, om bibelsk fornyelse uden fundamentalisme – disse og mange andre centrale tanker fra koncilet bør aldrig gå i glemme.

Det kan ikke nægtes, at også mange krisefænomener har anfægtet Den katolske Kirke siden koncilet. Polariseringer mellem konservative og moderne har undertiden været smertefulde, indtil det punkt hvor selve Kirkens enhed var truet. Disse polariseringer har sædvanligvis været særlig mærkbare i den gamle del af den kristne verden. I den øvrige del af verden står Kirken over for problemer af en anden art. Det er mærkværdigt at tænke på, at hvis der igen i morgen blev indkaldt til et koncil, så ville hovedparten af biskopperne ikke længere komme fra Europa og Nordamerika, men fra de øvrige dele af verden. Den katolske Kirke er på en hidtil ukendt måde ved at blive verdenskirke.

Alt dette gør det om så mere nødvendigt at søge den holdning af fælles solidaritet, der prægede koncilet trods alle indre spændinger. I denne søgen efter en fremtid, der bygger på lytten til hinanden og på fælles forståelse, kan koncilsteksterne være en hjælp, endnu den dag i dag, hvad enten læseren er katolik eller protestant, professionel teolog eller praktisk og pastoral medarbejder i menighederne... Først og fremmest kan koncilsteksterne også anbefales til fælles studiekredse under kyndig vejledning - en sådan nøjere beskæftigelse med koncilet vil altid bære frugt. Jo mere vi suger kraft af vore rødder, desto mere vil vi kunne bære frugt for en fremtid, vi endnu ikke kender.

Biskop Hans L. Martensen, den 5.maj 1997

*Note: Koncilsteksterne findes i dansk oversættelse på bispedømmets hjemmeside på adressen www.katolsk.dk/kirkeligedokumenter.

Biskop Martensens arv

Biskop Martensen gennemførte 2. Vatikankoncils beslutninger i bispedømmet. Der var tale om en omfattende, langvarig og vanskelig proces, der berørte snart sagt alle sider af kirkens liv. Han gav – i overensstemmelse med danske frihedstraditioner – det katolske lægfolk større indflydelse på kirkens administration, end det var almindeligt andre steder i Den katolske Kirke.

Han arbejdede desuden for, at de mange udenlandske katolikker faldt til i Kirke herhjemme. Som teolog spillede biskop Martensen en fremtrædende rolle i det økumeniske arbejde i Danmark og internationalt, og han var kendt som en fremragende prædikant. Han ledede de omfattende forberedelser til pavens besøg i Danmark i 1989.

Nr. 8.
4. maj 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Paven revser oprørspræster

Er ulydighed en vej til fornyelse af Kirken?

Tekst: Andreas Dingstad, katolsk.no

PRÆSTEINITIATIV Det var i sin prædiken under messen for indvielsen af de hellige olier Skærtorsdag, at pave Benedikt XVI advarede mod det såkaldte 'Præsteinitiativ', et opråb om gennemgribende reformer i Kirken, herunder ordination af kvinder. Op imod 400 østrigske præster har foreløbigt tilsluttet sig præsten Helmut Schüllers initiativ. Præsten har tidligere arbejdet som generalvikar under kardinal Schönborn af Wien.

Skærtorsdag tog pave Benedikt bladet fra munden og kommenterede for første gang offentligt 'Præsteinitiativet'.

"For nylig publicerede en gruppe præster i et europæisk land en opfordring til ulydighed og gav samtidig konkrete eksempler på, hvordan denne ulydighed kunne tage form; selv det skridt at ignorere uigenkaldelige afgørelser fra Kirkens læreembede – såsom spørgsmålet om kvindelig ordination, hvor salige Johannes Paul II erklærede uigenkaldeligt, at Kirken ikke har modtaget en sådan myndighed fra Gud. Er ulydighed en vej til fornyelse af Kirken?"

Pave Benedikt fremhævede derefter eksempler på trofaste og lydige præster, der igennem historien har været eksempler på ægte fornyelse.

"Vi præster kan huske et stort antal af hellige præster, der er gået foran og har vist os vejen; fra Polykarp af Smyrna til Ignatius af Antiokia, fra de store præster Ambrosius, Augustin og Gregor den Store til Ignatius af Loyola, Karl Borromæus, Jean Marie Vianney og præstemartyrerne fra det 20. århundrede, og til slut pave Johannes Paul II, som viste os et eksempel på at blive ét med Kristus som 'gave og mysterium' gennem sit virke og lidelse. Helgenerne viser os hvordan fornyelse virker og hvordan vi kan stille os til dens disposition.

Samtidig hjælper de os med at erkende, at Gud ikke er så optaget for et stort antal og ydre succes, men udfører sine sejre under sennepsfrøets ydmyge tegn".

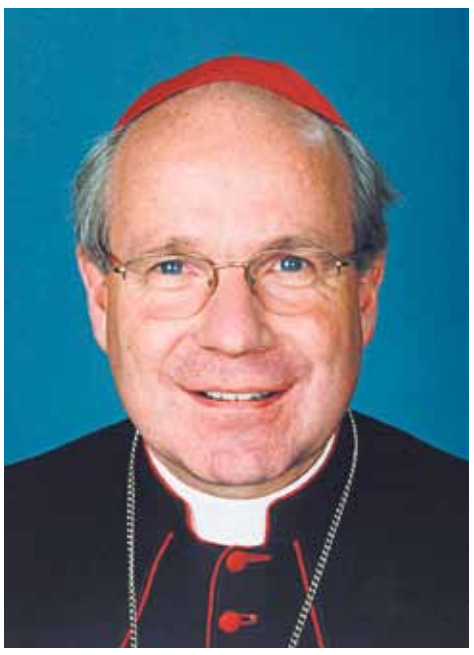

Kardinal Schönborn af Wien efterlyser en hurtig afklaring på det østrigske 'præsteinitiativ'. Foto: pilgerweg.cc.

Ønsker at mødes med paven

Helmut Schüller sagde i et interview til den østrigske avis Die Presse, at opmærksomheden fra pave Benedikts side var en "glædelig overraskelse", og at det ikke kommer på tale at trække opråbet tilbage. Nu ønsker han at møde paven personligt.

"Paven har stillet nogle spørgsmål og han ønsker sikkert også at få nogle svar. Vi vil gerne svare på hans spørgsmål", sagde Helmut Schüller.

Ifølge præsten har der endnu ikke været nogen officiel kontakt mellem Vatikanet og oprørspræsterne. Det østrigske netsted kath.net hævder derimod, at Vatikanet har sendt et brev til den østrigske bispekonference, hvor man beder biskopperne om at tage affære.

Kardinal Schönborn ønsker nu en afklaring og har bedt initiativtagerne om at trække opråbet tilbage. Ifølge oplysninger var kardinalen ikke blevet forhåndsinformeret om pavens kommentarer Skærtorsdag.

"Der må komme en afklaring på denne 'Opfordring til ulydighed'. Vi biskopper har helt fra starten sagt, at vi ikke kan tillade at ordet 'ulydighed' blive stående.

Vi har meget snart brug for en afklaring og en offentlig udtalelse om denne sag", sagde kardinal Schönborn til den østrigske tv-station ORF.

Tag med på valfart!

Biskoppens opfordring til deltagelse på årets valfarter til Åsebakken og Øm.

VALFARTER Valfartstiden nærmer sig. Søndagene den 20. maj og den 3. juni er vi som bispedømme indbudt til at mødes på Åsebakken og i Øm. Som i de foregående år opfordrer jeg alle til at deltage i disse to fejringer af Kristus, Jomfru Maria og vort fællesskab som Kirke.

Vore valfarter falder altid i påsketiden eller kort derefter. Det giver os lejlighed til at samles om store fester: Kristi Himmelfart, Den hellige Treenigheds fest og Kristi Legems- og Blodsfest. Disse fester udtrykker væsentlige aspekter af troslæren, som giver anledning til både fordybelse og udfordring, såvel i vor forståelse af troens indhold som i formidlingen og efterlevelsen af den.

Til efteråret begynder det 'Troens år', som pave Benedikt har udråbt i anledning af 50-året for Andet Vatikankoncils åbning og 20-året for udgivelsen af Den katolske Kirkes Katekismus.

Ikke mindst Andet Vatikankoncil har været en skelsættende begivenhed i Kirkens liv. Kirken er den samme før og efter koncilet. Dog har mange ydre ting forandret sig, og tilgangen til verden omkring os og dens udfordringer er blevet anderledes. Et par generationer kender kun Kirken efter koncilet; men selv om der er gået de halvtreds år, er der stadig meget af koncilets belæring at fordybe sig i og omsætte i praksis. Dette ikke for at lægge afstand til historien forud, men for klarere at kunne formidle Kristi altid friske og aktuelle budskab.

Statuen af Vor Frue af Øm bæres frem under sidste års valfart til Øm. Foto: Nguyen Manh Hung.

Det kommende 'Troens År' giver os forhåbentlig rig lejlighed til at genopfriske vor tro, og vore to valfarter, som synliggør vor tro og vort fællesskab, er også gode anledninger dertil.

Jomfru Maria repræsenterer det troende, lydhøre og tillidsfulde menneske. Hun var unik; men hendes tro, lydhørhed og tillid skal vi alle tage ved lære af, både for at komme Gud nærmere og for at få hjælp til kristenlivets udfordringer. Lad vore valfarter være to af mange anledninger til sammen med Maria at blive stærkere knyttet til Kristus.

+Czeslaw

Caritas

Carita Danmark evaluerer indsatsen i Danmark.

Læs mere på side 5

Kirken og nazismen

For 75 år siden udkom rundskrivelsen Mit brennender Sorge.

Læs mere på side 8

Hvad gemmer arkivet?

Kirsi Salonen forsker i Pius XII.

Læs mere på side 9

Tro på Grønland

Christian Noval er katolsk præst under ekstreme forhold på Thulebasen.

Læs mere på side 10

Leder

Den katolske Kirke og kvinders rettigheder

Den 17. april bragte Svenska Dagbladet et debatindlæg af den svenske ligestillingsminister Nyamko Sabuni og den danske kirke- og ligestillingsminister Manu Sareen med titlen Krafter som motarbetar kvinnors frihet vinner mark. Indlægget diskuterer arbejdet i FN's Kvindekommission, der arbejder for at fremme kvinders vilkår og ligestillingen mellem kønnene, og det bemærkes, at kommissionens seneste samlinger ikke har været præget af fremgang og optimisme. På det ligestillingspolitiske område, skriver de, er der "en omfattende modstand mod nye fremskridt" og "mange lande vil føre os tilbage [i tiden, red.]".

Ligestillingsministrene anklager bl.a. Vatikanet for i FN-regi at danne en "uhellig alliance" med "autoritære islamiske lande" for at "nægte kvinder ret til seksualitet og seksuel sundhed". Syrien og Iran fremhæves som lande, der flankeret af Vatikanet, leder gruppen af udviklingslande ind "på et helt forkert spor".

Denne tendentiøse og forkerte udlægning af Kirkens motiver og bevæggrund affødte straks en katolsk reaktion; men avisen vægrede sig ved at bringe dette svar i den trykte udgave, og først efter tre dage indvilligede redaktionen i at bringe det på avisens hjemmeside. (Hvem taler her om ligestilling?)

Undertegnede vælger her at bringe katolikkers svar og vil samtidig gerne gøre dem til mine egne. Svaret er indsendt af de svenske katolikker Helena D'Arcy, Ulf Samuelsson og Bitte Assarmo.

"Det er højst beklageligt, når et debatindlæg bygger på uvidenhed og religiøs fjendtlighed. Men det sker, når Nyamko Sabuni og Manu Sareen anklager Den katolske Kirke for at modarbejde kvinders rettigheder.

Intet kunne være mere forkert. Den katolske Kirke er en af de aktører, som gør mest for at fremme kvinders sundhed. Der findes 125.017 katolske sundhedsinstitutioner verden over. I Afrika står Kirken for over 25 procent af AIDS-behandlingen og driver 50.000 skoler, der giver piger den nødvendige uddannelse for ligestilling på længere sigt. En indsats langt ud over, hvad mange er klar over.

Nyamko Sabuni påstår, at Den hellige Stol har indgået en 'uhellig alliance' med Syrien og Iran for at 'nægte kvinder deres ret til seksualitet og seksuel sundhed', som om Vatikanet har indgået en pagt med to berygtede diktaturer, hvor mennesker dagligt udsættes for grove overgreb. Det hun refererer til, er FN's Kvindekommissions seneste møde, hvor en række lande var uenige. At udvælge Syrien og Iran og få det til at fremstå som at det var netop disse lande og Den hellige Stol, der satte en kæp i hjulet, er en lidt af en tilsnigelse. For Kirkens vedkommende var problemet om hvorvidt 'reproduktive rettigheder', et vagt begreb uden nogen officiel definition, bør betragtes som en menneskerettighed; hvilket Den katolske Kirke ikke kan støtte, idet mange lande arbejder på at begrebet med tiden skal inkludere abort.

Nyamko Sabunis debatindlæg får os, som repræsentanter for Stockholms katolske bispedømme, til at undre os over, om hun [den svenske ligestillingsminister, red.] er interesseret i fakta eller om hun snarere er interesseret i at kaste smuds på Den katolske Kirke og fremme abort som en menneskerettighed. Men er abort virkelig vejen til ligestilling?

Det tror vi ikke, og kvinderne fortjener bedre. Den katolske Kirke anskuer spørgsmålet om udviklingen både globalt og ud fra hver persons integritet og velbefindende. Alle, fra undfangelse og frem til naturlig død, er ukrænkelige og har ret til en værdig behandling uanset deres sundhed, alder, køn, oprindelse eller personlig overbevisning.

Den katolske Kirker kæmper for at give en stemme til de mest forsvarsløse; ikke kun fattige og syge, men også de ufødte. Det – om noget – fremmer ligestilling og sundhed!"

Niels Messerschmidt

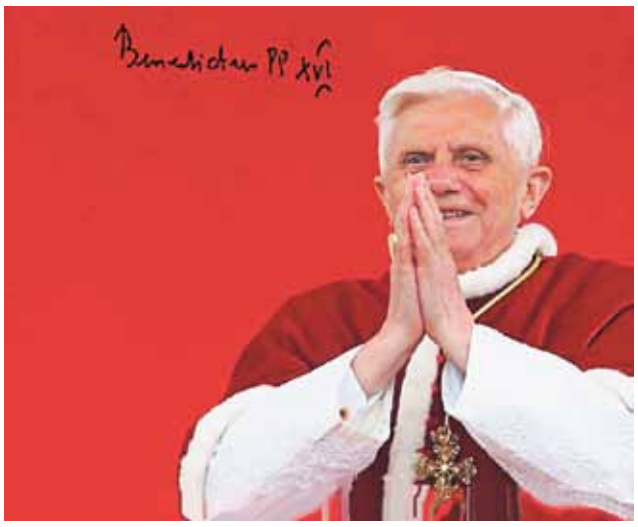

Pave Benedikt: "Jeg ved ikke hvad der venter mig"

Apostlen Peters efterfølger fyldte 85 år den 16. april.

Tekst: Niels Messerschmidt

FØDSELSDAG Pave Benedikt XVI – med det verdslige navn Joseph Alois Ratzinger – fyldte 85 år mandag den 16. april, og tre dage senere kunne han fejre syvårsdagen for sit pontifikat. Selv om en del paver i tidens løb har siddet meget længere i embedet som apostlen Peters efterfølger, er Ratzinger med sine 85 år en af kirkehistoriens ældste paver.

Markeringen af pavens fødselsdag begyndte med en morgenmesse i Det paulinske Kapel med deltagelse af gæster fra Tyskland, bl.a. formanden for Den tyske Bispekonference, ærkebiskop Robert Zollitsch, og kardinal Reinhard Marx fra München og Bayerns ministerpræsident Horst Seehofer.

I en improviseret prædiken sagde Benedikt XVI: "Jeg er ved afslutningen på min livsrejse og jeg ved ikke, hvad der venter mig forude. Dog ved jeg, at Guds lys eksisterer, at Han er opstanden, at Hans lys er stærkere end mørket og at Hans godhed overvinder alle verdens onder. Denne vished giver mig styrke til at fortsætte".

Senere på dagen blev paven opvartet med bayersk 'oompah'-musik og folkedans i Det apostoliske Palads. I Det clementinske Kapel hilste han på en delegation på godt 150 personer fra Bayern, der overrakte han et krucifiks af den tyske 1800-tals træskærer, Ignaz Günther, og en stor kurv fyldt med gastronomiske specialiteter fra pavens hjemegn.

Blandt de inviterede var også de nuværende biskopper i Bayern, pavens 88-årige bror, monsignore Georg Ratzinger og repræsentanter fra Den lutherske Kirke og det jødiske samfund i Bayern.

En produktiv og alsidig pave

Joseph Alois blev født den 16. april 1927 i byen Marktl am Inn i Bayern. Begge hans forældre var troende katolikker og deres tre børn, hvoraf Joseph var den yngste, fik en solid katolsk opdragelse. Allerede som teenager ønskede Joseph at blive præst, og som 18-årig påbegyndte han studier i filosofi og teologi. Efter sin præstevielse den 29. juni 1951 fortsatte han sine forskningsstudier, og underviste i teologi i 1953 ved universitet i München. I 1958 blev han 31 år gammel udnævnt til Tysklands yngste professor. I de følgende år var han teologiprofessor ved forskellige universiteter, bl.a. Tübingen (1966–1969) og Regensburg (1969–1977).

To begivenheder skulle sætte sig dybe spor i Joseph Ratzinger, nemlig hans deltagelse i Andet Vatikankoncil i 1962–1965 (hvor han deltog som teologisk rådgiver for ærkebiskoppen af Køln, kardinal Joseph Frings) og hans oplevelse af studenteroprøret i 1968. Sidstnævnte oplevede Ratzinger på tæt hold som professor ved Tübingen universitet, og i sin selvbiografi *Aus meinem Leben* beskriver han sin dybe skepsis som disse begivenheder. Midt i denne tumult gjorde han i 1968 et forsøg på at formulere sit eget originale og samtidig traditionsbundne svar på spørgsmålet hvad kristendommen er i bogen *Einführung in das Christentum*. Bogen blev en bestseller og blev siden oversat til et stort antal sprog.

Et nyt kapitel i Ratzingers liv begyndte i marts 1977, da han blev udnævnt til ærkebiskop af München. Tiden som ærkebiskop i München blev dog ganske kortvarig. I november 1981 blev han af salige Johannes Paul II udnævnt til præfekt for Troslærekongregationen i Rom; en post, han bestred i mere end 25 år indtil han blev valgt til pave. Mellem 1986 og 1992 ledte han udarbejdelsen af Den katolske Kirkes Katekismus, som er en omfattende, autoritativ fremstilling af Den katolske Kirkes lære i dag, ligesom han er forfatter til mere end 60 bøger, herunder bestsellerbøgerne om den historiske Jesus af Nazareth og interviewbøgerne, som er blevet til i samarbejde med den tyske journalist Peter Seewald.

Bog om Ratzinger som teolog og pave

Til markering af pave Benedikts 85 års fødselsdag og syvåret for hans valg som apostlen Peters efterfølger, har den italienske avis Il Sole 24 Ore i samarbejde med Vatikanets dagblad L'Osservatore Romano udgivet en bog på 88 sider med titlen 'Joseph Ratzinger teologo e pontefice', som fulgte gratis med Il Sole 24 Ore den 24. april – på syvårsdagen for pave Benedikt XVIs pontifikat. Den digitale version af bogen kan downloades fra hjemmesiden *www.ilsole24.ore.com* og den er suppleret med multimedia-indhold på engelsk og spansk.

Reform af amerikansk paraplyorganisation for nonner undervejs

Vatikanet annoncerer en hårdere kurs efter apostolisk visitation.

Tekst: Niels Messerschmidt

VISITATION I forlængelse af den flerårige apostoliske visitation af kvindelige ordener i USA angriber Vatikanet nu den paraplyorganisation, som repræsenterer størsteparten af landets 55.000 katolske ordenssøstre for ikke at tage tydelig afstand fra emner som homoseksuelle ægteskaber, abort og ordinering af kvindelige præster. Rom angriber også organisationen Leadership Conference of Women Religious (LCWR) for at sponsorere konferencer med en "overvægt af visse radikale feministiske temaer, som er uforenlige med katolsk tro".

Vatikanets disciplinære skridt mod LCWR blev offentliggjort onsdag den 18. april, dagen før pave Benedikt XVI fejrede syvåret for sit pontifikat.

På mange måder indvarsler Vatikanets skridt mod LCWR den hårdere linje, som mange forventede, at kardinal Joseph Ratzinger ville indtage, da han blev valgt til pave i 2005.

"Giver anledning til alvorlig bekymring"

I den otte sider lange rapport fra Troslærekongregationen siges det, at "den nuværende læremæssige og pastorale situation i LCWR er kritisk og giver anledning til alvorlig bekymring på grund af den indflydelse, som LCWR har på ordenssamfund også i andre dele af verden".

"På det læremæssige plan opstår denne krise ved en reduktion i det grundlæggende kristologiske centrum og fokus for ordenslivet, som medfører tab af en konstant og levende bevidsthed for Kirken blandt enkelte ordensfolk", hedder det videre i rapporten, der ledsages af et følgebrev af kardinal Levada.

I rapporten nævnes også, at når visitationen i USA er afsluttet, skal Den hellige Stol gribe ind for at gøre, hvad der er nødvendigt for at reformere LCWR, ligesom Troslærekongregationen vil undersøge muligheder for kanonisk indgriben med henblik på at afhjælpe problemerne i paraplyorganisationen.

Ifølge oplysningerne vil ærkebiskop Peter Sartain af Seattle og to biskopper få ansvaret for at undersøge, rådgive og – om nødvendigt – godkende LCWRs arbejde, så det bringes i overensstemmelse med Kirkens lære og myndighed.

Nye ordensfolk er yngre og mere veluddannede

Undersøgelse afdækker tendenserne i USA.

ORDENSLIV En nylig offentliggjort undersøgelse af mænd og kvinder, som sidste år aflagde de evige løfter, viser, at nye ordensfolk både er yngre og mere veluddannede end tidligere generationer.

"Vi er opmuntrede over rapportens resultater om at mænd og kvinder overvejer ordenskaldet i en tidligere alder", siger sr. Mary Joanna Ruhland, medlem af Den amerikanske Bispekonferences sekretariat for kald og gudviet liv.

"Idet katolikker vedkender deres medansvar i at opbygge en kaldskultur i deres egne sogne, skoler og familier, introduceres børn og unge til de forskellige kald indenfor Kirken", forklarer hun, og tilføjer: "Det hjælper dem til at besvare Guds kærlighed på en generøs og villig måde".

Kald som teenagere

Centret for anvendt forskning i apostolatet under Georgetown Universitet har fulgt de mænd og kvinder, der blev optaget i et ordenssamfund i 2011 i USA. Undersøgelsen, som var bestilt af Den amerikanske Bispekonference, viser, at gennemsnitsalderen for kvinder, der aflagde evige løfter i 2011, var 39 år. Det er fire år yngre end dem fra det foregående år. For mændene lå gennemsnitsalderen på 42 år.

Undersøgelsen viser også, at de adspurgte første gang overvejede et religiøst kald i en tidligere alder end respondenterne i en tilsvarende undersøgelse året forinden – nemlig da de i gennemsnit var 19, selv om halvdelen af de adspurgte allerede overvejede det i en alder af 17 eller derunder.

Mange af de amerikanske ordensfolk får deres kald som teenagere. Foto: Martin Manigatterer. Pfarbriefservice.de

De personer, der indtrådte i ordenssamfundene i 2011, var desuden højere uddannet. Næsten 60 procent havde mindst erhvervet en bachelorgrad, og 16 procent havde desuden en kandidateksamen.

Katolske omgivelser er vigtige 65 procent af de adspurgte i undersøgelsen identificerede dem selv som hvide, mens 19 procent identificerede sig som asiatere og ni procent som spansk-amerikanere. De amerikanske biskopper har for nylig bestilt en undersøgelse af kald blandt spansk-amerikanerne for at fastslå, om hvorfor denne gruppe er underrepræsenteret i statistikken.

94 procent af de adspurgte siger, at de er fødte katolikker og næsten 80 procent kommer fra familier, hvor begge forældre er katolikker. Næsten halvdelen af de undersøgte havde gået på katolsk skole, og næsten alle sagde, at de regelmæssigt deltog i en form for privat bønnegruppe inden de indtrådte i deres orden.

NM

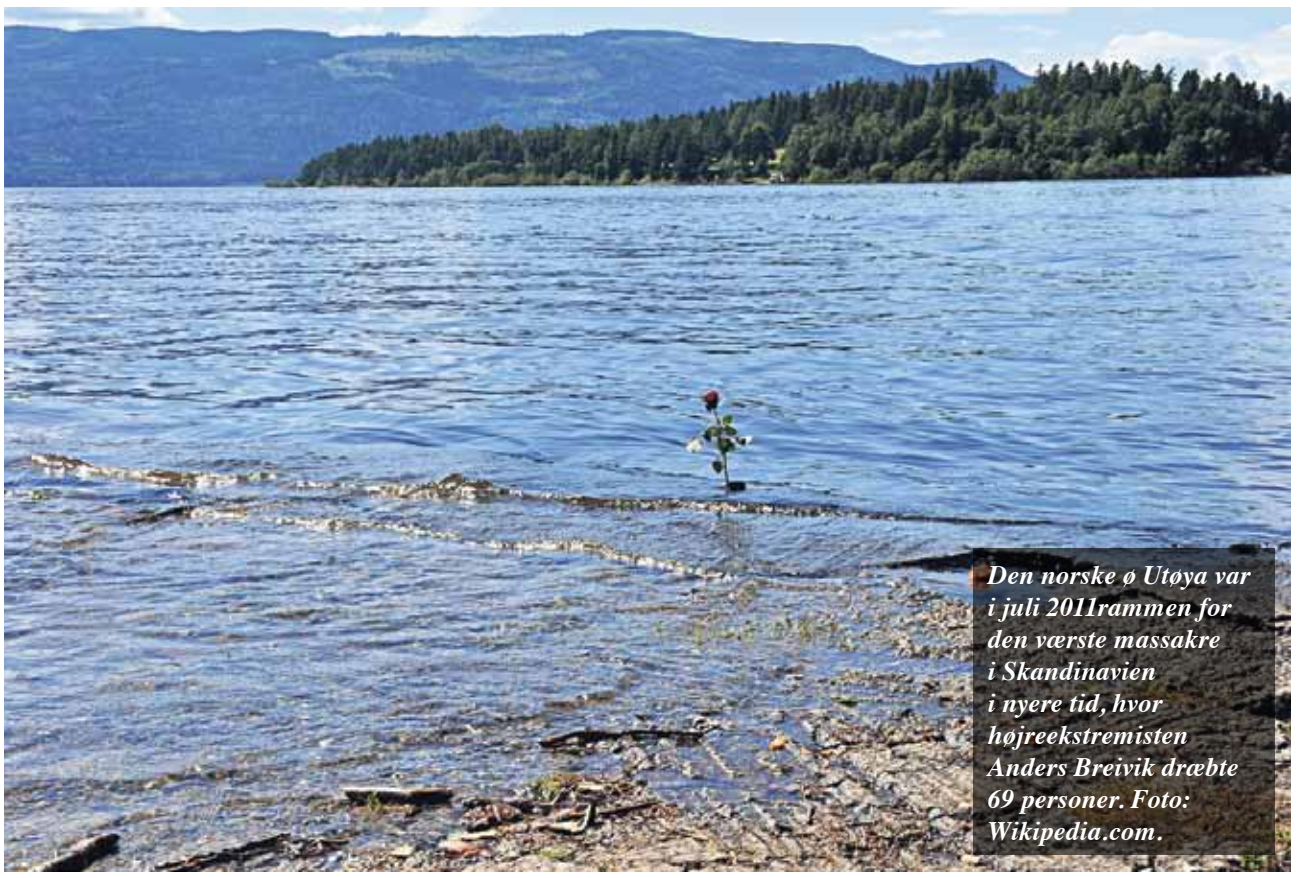

Den norske ø Utøya var i juli 2011rammen for den værste massakre i Skandinavien i nyere tid, hvor højreekstremisten Anders Breivik dræbte 69 personer. Foto: Wikipedia.com.

Nuntiaturet: "Intet ønske om hævn" i norsk retssag

Den hellige Stol har via Nuntiaturet i Stockholm udtalt sig om igangværende retssag i Oslo.

RETSSAG Den hellige Stol har gennem Det apostoliske Nuntiatur i Stockholm udtalt sig om retssagen mod højreekstremisten Anders Breivik. I et interview til Den italienske Bispekonferences nyhedsbureau SIR Europa den 19. april, siger monsignore Rolandas Makrickas, chargé d'affaires på Nuntiaturet for de nordiske lande.

"Denne smertefulde retssag genåbner et sår som følge af det tragiske resultat af menneskelig galskab. Det er for tidligt at udtale sig i dag: vi er nødt til at afvente retssagens konklusioner, men for disse mennesker [ofrenes familier, red.] står det klart: retssagen vil aldrig kunne bringe ofrene til live igen. Og det er det største tab og den største smerte".

Makrickas forklarer videre, at disse hændelser stadig er for friske i vor erindring til at kunne glemmes og lindre den store smerte. "Det er mindre end et år siden tragedien fandt sted. Den norske regering er imidlertid fast besluttet på, at tiden nu er inde til at samle sig og komme videre, og at de tragiske hændelser ikke må slække eller påvirke en hel nations ønske om åbenhed og demokrati".

"Efter retssagen er en dybere refleksion sandsynligvis nødvendig. Det er tydeligt, at disse mennesker fortsat har et åbent og blødende sår. Jeg fornemmer klart og tydeligt, at nordmændene, trods smerten, søger retfærdigheden og ønsker at forstå årsagerne til det onde. Men de ønsker ikke hævn".

Ekstremisten Anders Breivik er af nogle blevet udlagt som en kristen terrorist, men Rolandas Makrickas understreger, at man ikke må tillægge mordene et religiøst motiv, idet Breivik selv har udtalt at han ikke har et personligt forhold til Gud. For Breivik er kristendommen et kulturelt fænomen – ikke et religiøst spørgsmål.

"I hans tankegang kan vi se et eksempel på dødskulturen", forklarede monsignore Makrickas, "hvor menneskeligt liv ikke har en værdi i sig selv, men kan manipuleres og ødelægges. Det er denne dødskultur, der er så skræmmende ved hans handlinger. Og tragedien er sket i et land med høj økonomisk vækst og demokratisk udvikling. Det viser, at udvikling og velstand ikke nødvendigvis fører til større menneskelighed, hvis ikke de ledsages af kærlighedens og retfærdighedens logik".

NM

katolsk orientering
www.katolskorientering.dk

Tag godt imod girokortet fra KO

Alle katolske husstande vil med udgangen af april modtage et girokort til brug for frivillig indbetaling til KO. Beløbet er som sidste år 250 kr for første halvår. Beløbet er fuldt fradragsberettiget, hvis Ansgarstiftelsen har dit CPR-nummer.

KO er taknemmelig for ethvert beløb stort som lille. Der er hårdt brug for det.

Med venlig hilsen fra redaktionen.

Den nordiske Valfart til LOURDES med fly år 2012 Det er nu tid for tilmelding af hjælpere og deltagere

Valfarten 2012 foregår under temaet:
"Sammen med Bernadette beder vi Rosenkransen."

Valfarten finder i år sted fra d. 5. – 12. september 2012
Gejstlige ledere: biskop Teemu Sippo fra Helsinki, Finland, Valfartspræst Herbert Krawczyk s.j., p. Paul Marx o.m.i. og p. Björn Göransson, Sverige

Vi rejser med fly fra Københavns Lufthavn i Kastrup og bliver i Lourdes indlogeret på henholdsvis ACCUEIL (for deltagere med behov for hjælp i hverdagen) eller hotel.

På valfarten deltager læger, samaritter, plejepersonale og unge, som hjælper deltagere på Accueil.
Medhjælpere indgår i vagtturnus på Accueil.
Medhjælpere og unge deltager til reduceret pris.
Tilmelding for medhjælpere senest 15.april 2012.

Pris for deltagelse er DKK 8.500,00 og omfatter fly tur/retur og ophold med fuld pension i Lourdes. Tilmelding for deltagere senest d. 1. juni 2012.

TILMELDINGSMATERIALE og yderligere INFORMATION kan rekvireres hos:

Ana Vidal, Ellerupvej 45, 8883 Gjern.
E-mail: anida@post.tele.dk
Tlf.: +45 86875544

Jytte Ormstrup , tlf: +45-43644264 og
e-mail: jytte.ormstrup@gmail.com
Info@lourdes.dk og www.lourdes.dk

DEN NORDISKE VALFART til LOURDES,
Anne Storm, Rødovrevej 167, 2. - 2610 Rødovre.

Jan Lange – Caritas´ formand in memoriam

Tekst: Christian Guldager, næstformand i Caritas

NEKROLOG Jan og jeg så ikke hinanden privat, men alligevel var han en nær ven. Jeg tror, at han var en ven for alle, der har lært ham at kende. Man kan ikke andet, end at holde meget af ham. Det var fordi han holdt af alle og ønskede alt godt for alle.

Efter han var pensioneret, som afholdt og dybt respekteret ledende skolepsykolog, fortalte jeg ham om en bekendt, der havde problemer med sit barn og barnets skole. Jan tilbød straks, at min bekendte kunne kontakte Jan for råd og vejledning. I timevis støttede og rådgav Jan. Et fire siders langt brev fulgte op på samtalerne, for min bekendte havde behov for hjælp – og derfor hjalp Jan. Jan hjalp alle, der havde behov, for det var én af hans måder at udleve sin tro på.

I Caritas bestyrelse oplevede jeg ti års (Jan var formand for Caritas i næsten 16 år) meget inspirerende samarbejde med Jan, hvor han var den energiske, entusiastiske og målrettede formand. I Jans formandstid er Caritas vokset til en stor og professionel organisation, og en meget væsentlig årsag er hans utrættelige arbejde. Intet var for stort og intet var for småt for Jan. Han deltog i alle store begivenheder, hvor Caritas burde være repræsenteret, men han huskede også hver eneste fødselsdag, jubilæum eller andre særlige dage hos Caritas´ ansatte eller bestyrelsens medlemmer. To stearinlys var en fast gave fra ham – for at minde om at vi skal være

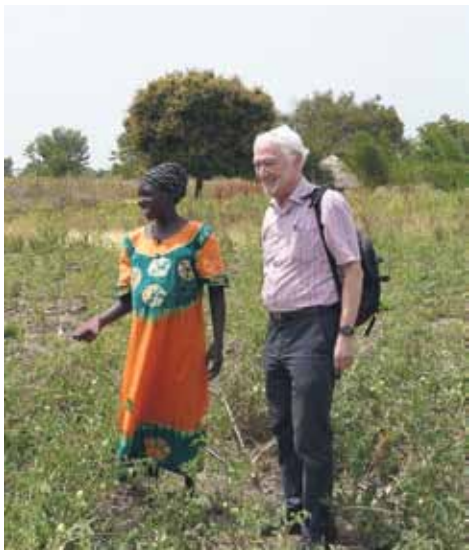

I januar i år besøgte Jan Lange Uganda sammen med en dansk Caritasdelegation, hvor blandt andet også biskop Czeslaw deltog. Foto: Jann Sjursen

lys i verden og et lys for andre.

Årsmøderne i Caritas, som han skabte for at etablere et endnu tættere forhold til Caritas´ menighedsrepræsentanter, var altid præget af varme, professionalisme og glæde – stemninger som Jan skabte med sin guitar, sange, potteplanter til alle deltagere – og sit dybe engagement. Jan var en stærk fortaler for, at Kirken og den enkelte katolik skal tage ansvar for de fattigste – og meget gerne gennem Caritas. Han var også primus motor for, at Caritas skulle påbegynde et nationalt arbejde, som det skete sidste år. Jan var et meget fromt menneske, der elskede sin kirke, og hvad den havde givet ham. Umiddelbart virker det ikke rimeligt, at Jan Lange skulle dø netop nu, hvor han kun lige var begyndt at nyde sit otium, men Jan kunne aldrig finde på at tvivle på Guds hensigter. Derfor er Jan hos Gud nu. Vi vil savne det glade, engagerede og varme samvær man havde med ham – men glæde os over det privilegium det har været at kende ham.

Æret være hans minde.

Sr. Andrea Wienhues mellem sr. Ruth og sr. Lätizia fra die Dienerinnen vom heiligen Blut i Flensborg.

En oase af stilhed og bøn

Nightfever vil gerne smitte de kirkefremmede.

Tekst: Lisbeth Rütz

BØN ”Men Åndens frugt er kærlighed, glæde, fred, tålmodighed, venlighed, godhed, trofasthed, mildhed og selvbeherskelse” står der på den lille papirstrimmel jeg har trukket fra kurven foran altret. Jeg sætter mig ind på en bænk i kirken og grunder lidt over ordene fra Galaterbrevet 5,22, mens tankerne falder til ro. Der er en stille trafik frem og tilbage af mennesker i kirken. Nogle bliver der fem minutter, andre hele aftenen. De kommer ind fra gaden og havde helt sikkert ikke skænket kirken en tanke, hvis ikke Sankt Joseph Søster Andrea Wienhues havde givet dem et lille fyrfadslys og inviteret dem ind i kirken for at tænde det.

Mange kommer ind og tænder lyset oppe foran altret. Der er kun levende lys i kirken, og på alteret er Sakramentet udstillet til tilbedelse. Nogle sidder lidt og nyder roen, andre knæler ned foran Sakramentet, eller skriver på en lille seddel, hvad de ønsker forbøn for. En lille gruppe søstre sidder og spiller enkle, smukke Taize – sange foran Sakramentet. Vi er til Nightfever i Sankt Ansgars Kirke i Bredgade.

Sangen og de liflige Taize´- toner kommer fra tre søstre fra die Dienerinnen vom heiligen Blut (det hellige blods tjenerinder), en ny kongregation fra 1987. Næsten alle søstrene i kongregationen er unge – mange under 30. ”Vi har vores hovedkvarter i Bayern i Regensburg, hvor vi også har vores noviciat, og vores opgave er at gå ud og give sjælesorg til de syge og de lidende. Tilbedelse er meget vigtig for vores bønsliv, og vi holder bøns- og meditationsdage for interesserede. Det er dejligt at være med til at sætte noget i gang her i København, og jeg glæder mig til, at vi får Nightfever i Hamborg, fortæller søster Ruth, der har taget den lange vej fra Flensborg sammen med sr. Lätizia og søster Josefa.

God respons

Vi begyndte i aften efter messen med en flok af sognets egne firmander, og siden er der hele tiden kommet folk forbi. Mange var lidt skeptiske, da jeg opfordrede dem til at gå ind og tænde et lys inde i kirken; men de fleste tog pænt imod tilbuddet. Der var rigtig god respons i aften, fortæller en glad søster Andrea mig, da hun lukker og slukker ved titiden.

Søster Andrea tager 30 små sedler med hjem. På sedlerne har folk skrevet, hvad de ønsker forbøn for. ” Det betyder meget for mange, at de ved, nogen beder for dem, så det vil mit kommunitet gøre”, siger hun.

De tog faklen op

Nightfever blev ”født”, da pastor Andreas Süβ og Katharina Fassler fra Emmanuelfællesskabet tog faklen op fra Verdensungdomsdagen i Köln 2005. De ville gerne skabe nogle andagtsformer, der kunne rumme verdensungdomsdagens stærke glæde og bønsintensitet. Nightfever blev skabt specielt for unge under 30 – den gruppe der er mest skeptiske over for Kirken; men det har vist sig, at formen appellerer til kirkefremmede i alle aldre.

Alle de tysksprogede områder i Europa har Nightfever-arrangementer, og inden for det sidste års tid er også England og Canada kommet med. Overalt er det unge, der sammen med præster tager initiativer til Nightfeverarrangementerne. Man forsøger at skabe en særlig bønsatmosfære ved at blande en traditionelt katolsk fromhedsform som tilbedelse med perioder med stilhed og bøn. Der er også muligheder for samtaler og skriftemål.

Noget tyder på at arrangørerne har ramt rigtigt, for på Nightfevers hjemmeside fortæller mange, hvor meget Nightfever har betydet for dem. ”Dejligt at kunne få lidt ekstra tid til tilbedelse og til at være hos Vorherre”, skriver Lotte på 54.” Det er supergod musik. Jeg fik ro i hjertet ved at sidde i kirken og lytte til musikken. Nightfever er noget nyt for mig. .Gud har vist mig,, hvad jeg vl og kan gøre for Ham”, skriver Kenneth på 25 om sidste arrangement den 14. april. *Kom og vær med til næste Night fever i Sankt Ansgars Kirke i Bredgade 64 lørdag den 16. juni. Nightfever begynder kl. 18 efter messen og varer til kl. 22. Læs mere om Nightfever på www.nightfever-online.de*

Caritas på hjemmebane - i Danmark

Caritas evaluerer au pairarbejdet og det første PREP-kursus.

Tekst: Jann Sjursen

SOCIALARBEJDE Det første pilotår med nationalt arbejde har givet Caritas nyttige erfaringer i forhold til, hvordan arbejdet på "hjemmebane" i Danmarks skal foregå. Som noget nyt påbegyndte Caritas nemlig sidste år et arbejde i Danmark.
Bestyrelsen for Caritas har evalueret arbejdet og truffet beslutning om, at videreudvikle arbejdet vedrørende au pairs i Danmark og PREP-kurser. Caritas Årsmøde i september skal desuden være med til at vurdere af nye initiativer.

Igangsættelsen af det nationale arbejde er muliggjort af fondsmidler. Caritas har foreløbigt ikke benyttet indsamlede eller andre midler til formålet. I løbet af det kommende år og i takt med at arbejdet udvides, skal dette aspekt dog overvejes.

Hvorfor arbejde med au pairs?

Forhenværende udviklingsminister Søren Pind kaldte i juni 2010 au pairs ordningen for en af verdens bedste former for udviklingshjælp. Det skete på facebook og gav anledning til en større debat. Bliver au pairs udnyttet, og arbejder de langt mere end reglerne foreskriver? Sager om fysisk vold og uønskede graviditeter var også fremme.

Caritas har ikke taget stilling til ordningen som sådan. Au pair piger bør imidlertid møde det danske samfund på nogle præmisser, så de kan få et godt ophold, og kan få hjælp, hvis de kommer i problemer. Da de fleste au pairs er katolikker har Kirken, og Caritas en unik mulighed for nå ud til dem.

Kickstart med Sankt Annæ

Au pair arbejdet organiseres med udgangspunkt i Center for Au Pairs, forkortet CAP. Det er i Sankt Annæ Kirke på Amager, at Caritas er længst fremme med sit arbejde. Det sker med udgangspunkt i Saint Anne Young Adults - en engelsksproget gruppe i sognet, hvor anslået 95 % af medlemmerne er au pairs (fra Filippinerne).

Caritas støtter informationsmødet og sociale aktiviteter for au pairs i Københavnsområdet, og har finansieret indretning af et møderum/værested i kirkens lokaler. To er deltidsansatte. Den ene er en filippinsk studerende, Rose-Anne Valera, på Copenhagen Business School. Hun har selv har været au pair i Danmark. Den anden er Nanding Abundo, som har boet og arbejdet i Danmark i en hel del år.

Au Pairarbejdet udfoldes

Det er ikke kun i Storkøbenhavn, at der findes au pairs. Derfor udfoldes arbejdet til en række større byer i år. Det sker i et tæt samarbejde og forståelse med sognepræster, menighedsråd og vores sognerepræsentanter. Arbejdet bygger desuden på au pair pigernes egen indsats.

At interessen er stor, vidner det første informationsmøde i Helsingør i februar om. Mere end fyrre au pairs mødte frem, og man kunne på stedet nedsætte en bestyrelse for arbejdet. Syv byer prioriterer nu: Aalborg, Aarhus, Vejle, Esbjerg, Odense, Helsingør og København.

Erfaringerne kan bruges i et videre perspektiv

Erfaringerne på aupairområdet er også nyttige i forhold til at overveje, om Caritas mere bredt kan og skal gøre en indsats i for nye målgrupper blandt migrantarbejdere, indvandrere og flygtninge. Kirken i Danmark afspejler måske bedre end så meget andet, hvor mangfoldigt det danske samfund er blevet. Som migrant-kirke er Den katolske Kirke i Danmark jo et mødested for mennesker med alskens nationaliteter – det giver både forpligtelser og muligheder i forhold til i et bredere perspektiv være med til at fremme integrationen i vores samfund.

Det sker allerede i praksis i mange sogne. Men måske Caritas i fremtiden kunne være med til at understøtte det? Caritas i Norge har i en del år arbejdet på feltet som en del af deres nationale arbejde, og der kan være inspiration at hente for Caritas i Danmark. Det kan også være i relation til mennesker som må eller skal rejse tilbage til deres hjemland. Som international organisation kunne Caritas i Danmark måske hjælpe mennesker godt hjem og på vej i livet ved at skabe kontakt til Caritas i hjemlandet.

PREP-kurser

I foråret afsluttedes det første PREP kursus i København. Kurset er for par, der er motiveret for at arbejde med deres ægteskab uanset om der er samlivsproblemer eller ej. Konkrete værktøjer inden for kommunikation og problemhåndtering kan være med til at afhjælpe eller forbygge problemer.

De første kurser har været under ledelse

af diakon Kaare Nielsen og pastor Daniel Nørgaard, der begge er certificerede PREP-undervisere.

Ni par har gennemgået det første kursus. De har evalueret kurset meget positivt. Bestyrelsen for Caritas har derfor besluttet, at gennemføre endnu et kursus i Københavnsområdet og et i provinsen. Der er på forhånd "venteliste" til et nyt kursus i København og et par positive tilkendegivelse fra et par provinsbyer.

Andre konklusioner

Med i overvejelserne for Caritas' bestyrelse har også været at fortsætte samarbejdet med Frelsens Hær på nationalt plan. Bestyrelsen glæder sig over, at der enkelte steder lokalt er etableret gode kontakter. Caritas' sekretariat vil dog ikke kunne prioritere yderligere at opdyrke kontakter og muligheder på dette felt.

Et værested har også været overvejet seriøst på baggrund af forslag og drøftelser med pastor Benny Blumensaat og menighedsrådet i Esbjerg. Bestyrelsen har dog ikke fundet det bæredygtigt at arbejde videre med ønsket om et værested på nuværende tidspunkt. Endelig har Caritas arbejdet med sit værdigrundlag på baggrund af Kirkens sociallære, hvilket gerne skulle udmønte sig i en udgivelse senere i 2012. Tovholder på dette og det nationale arbejde i øvrigt har været Caritas nationale koordinator, David Vincent Nielsen.

Caritas hjælper syriske flygtninge i Libanon

Tekst: Toke Nyborg, Kommunikationskoordinator/Caritas

NØDHJÆLP Væbnede kampe mellem syriskmilitærogoprørereharsendttusindvis af civile på flugt til de omkringliggende nabolande. Alene i Libanon vurderer FN´s flygtningehøjkommissariat, at op imod 26.000 syrere opholder sig.

Wadi Khaled området i det nordlige Libanon, hvor størstedelen af de syriske flygtninge er flygtet til, er i forvejen præget af fattigdom. Det er hårdt for et lokalsamfund; men på trods af mangel på resourcer har de libanesiske lokalsamfund taget vel imod de flygtende familier.

Cirka 95 procent af de syriske flygtninge bor hos private familier. Andre er indkvarteret på offentlige skoler eller lever i interimistiske lejre. De har ingen mulighed for at forsørge sig selv, og de fleste er flygtet med kun få ejendele. De er fanget i en svær situation, som kræver handling nu.

Caritas Libanon hjælper foreløbig 3000 flygtningefamilier med nødhjælp, adgang til basale sundhedstjenester via mobile klinikker og med husly. Med nødhjælpsmidler fra Udenrigsministeriet støtter Caritas Danmark med 500.000 kroner.

Nødhjælpskoordinator i Caritas Dolores Halpin Bachmann forklarer, at ingen kender det fulde omfang af den humanitære situation i Syrien:

"Sammenholdt med mediernes reportager om overgreb på civilbefolkningen er det samlede antal syriske flygtninge ganske lavt. Om det skyldes, at den syriske befolkning formår at tilrette sig situationen, eller det er fordi, de ikke har mulighed for at flygte, er uvist," udtaler Dolores Halpin Bachmann. Indtil videre holder alle nabolandene deres grænser åbne.

Den nu et år lange opstand mod Syriens præsident, Bashar al-Assad og hans regime, har kostet næsten 10.000 mennesker livet. Det oplyser FN.

Præsident Bashar al-Assad overtog magten efter sin far i 2000. Far og søn har tilsammen siddet på magten i Syrien i over 40. De har holdt landet i et jerngreb og undertrykt befolkningen.

Oprørerne ønsker Assad afsat og indførsel af demokrati.

Humanitær bistand skal ikke støtte militære operationer

Tekst: Toke Nyborg, kommunikationskoordinator/ Caritas

EU Caritas Danmark og engelske Caritas har på vegne af Caritas Europa fremlagt hovedlinjerne i en ny rapport, som har til formål at styrke EU´s humanitære bistand. Det skete over for Det Europæiske Råds arbejdsgruppe vedrørende Humanitær Bistand og Fødevarehjælp (COHAFA) den 13. april. Caritas Europa var inviteret som ekspertorganisation.

Medlemslandenes nationale humanitære politikker og praksisser bør styres af principperne for EU´s humanitære bistand, som hviler på grundtanken om medmenneskelighed, neutralitet, upartiskhed og uafhængighed. Sådan lyder en af rapportens hovedbudskaber, som blev fremlagt over for arbejdsgruppens delegerede.

Rapporten opfordrer ligeledes EU´ medlemslande til at sikre, at EU´s humanitære bistand ikke bliver et krisestyringsredskab, hvor linjerne mellem militæroperationer og humanitær bistand udviskes:

"EU er én af de største internationale aktører på det humanitære område. Derfor er det naturligvis helt afgørende, efter hvilke principper eksempelvis nødhjælp gives," forklarer generalsekretær i Caritas, Jann Sjursen.

Caritas Europa har lagt mange kræfter i at påvirke EU´s principper i forhold til nødhjælp, og Caritas Danmark har under det danske EU-formandskab haft mulighed for at bringe synspunkterne helt til tops i EU-systemet:

"Konkret har vi været med til at promovere EU's humanitære konsensus i forhold til EU's 27 medlemslande . Det er der brug for. Men vi skal også præge revisionsarbejdet, der går i gang i år," slutter Jann Sjursen.

Fakta:

Principperne for EU´s humanitære bistand blev af de tre europæiske institutioner (Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen) vedtaget i 2007.

EU er verdens største humanitære donor i kraft af medlemslandenes egne bidrag og de fællesfinansierede bidrag gennem Fællesskabsbistanden og den Europæiske Udviklingsfond.

Louise Nyholm Kallestrup er den første danske forsker som har studeret de italienske inkvisitionsprotokoller.

Pisk til fanfare eller døden på bålet?

Hekseprocesser fortæller om vidt forskellige måder at tænke troen på.

Tekst: Lisbeth Rütz

KIRKEHISTORIE Pisk til fanfare i byens gader og fem års fængsel hos inkvisitionen i Rom var, hvad troldkonen Mensola di Tiracoscia blev dømt til i Ortebello i Toscana i 1656. Næsten samtidig – i 1652 blev Anna Thomaskone Bruds dømt til bålet ved Riber ret. Anna havde haft en uoverensstemmelse med Inger Thomaskone og blev anklaget for at have forgjort Ingers søn, så han blev stum og lam. 16 personer i alt vidnede mod Anna, der indrømmede, at hun var en troldkone. Anna blev kendt skyldig og var den sidste, der blev brændt ved Ribe.

Når Mensolas og Annas skæbner blev så vidt forskellige, er det ikke tilfældigt, mener Louise Nyholm Kallestrup, adjunkt i historie ved Syddansk Universitet. Kallestrup forsker i heksebrændinger og er den første danske forsker, som har studeret de italienske inkvisitionsprotokoller i Vatikanets arkiver.

"Mange spørger mig, om Jan Guillous bøger er korrekte rent historisk, hvad angår inkvisitionen, og det er de altså ikke. Andre er interesserede i at høre om, hvordan torturen foregik, og tit møder jeg også folk, der gennem slægtsforskning har fundet ud af, at en af deres forfædre var anklaget for hekseri", siger Kallestrup, der som erfaren formidler tit bliver konfronteret med danskernes fordomme om inkvisitionen.

"Gustav Henningsen, den tidligere leder af Dansk Folkemindesamling, havde jo vist i sin disputats fra 1980, at inkvisitionen var langt mildere i sin behandling af trolddomsanklagede end de danske domstole – men hvorfor? Ja, det satte jeg mig for at finde ud af", siger hun.

I sin Ph. D-afhandling, der i 2009 udkom under titlen "I pagt med djævelen", viser hun, at den forskellige domspraksis i Italien og Danmark blandt andet skyldes meget forskellige kristendomsopfattelser. I Italien havde domstolene en mere inkluderende tilgang til den anklagede. Trolddom var en religiøs forbrydelse, og Kirkens domstole, der behandlede trolddomssagerne havde en opdragende funktion. Det drejede sig først og fremmest om at få den anklagede genkatoliceret og ført tilbage i flokken.

Den danske tilgang var ekskluderende. Kongen var jo konge af Guds nåde og ansvarlig over for Ham. Trolddom var en alvorlig forbrydelse over for samfundet. Derfor måtte han henrette troldfolkene. De skulle simpelthen udstødes af samfundet og overlades til Guds dom.

Louise Kallestrup mener, at vores opfattelse af inkvisitionen i høj grad hænger sammen med den overordnede fortælling om os selv som samfund. "Fortællingen om reformationen er meget vigtig her i Danmark. Den handler om, at reformationen blev en frisættelse af ånden. Dansk Folkeparti bruger Luther i en moderne kontekst. Han er en del af den danske fortælling om, hvordan vi blev moderne – men reformationen gjorde intet godt for troldfolkene", siger hun. *Hør Louise Nyholm Kallestrup ved A.C. – arrangementet "I pagt med djævelen" tirsdag den 8. maj kl. 19.30 på Sankt Andreas bibliotek, Gl. Kongevej 15 København V.*

Sankt Ælfege af Canterbury

Historien om et dansk helgenmord.

Tekst: Jørgen Nybo Rasmussen

HELGENER Den 19. april 1012 blev ærkebiskop Ælfege af Canterbury dræbt i Greenwich af en flok døddrukne danske vikinger. I løbet af kong Svend Tveskægs regeringstid (ca. 985 – 1013) angreb vældige danske vikingeflåder stadig hyppigere England. De røvede, plyndrede, brændte og myrdede rundt om i hele landet. Den engelske kong Edelred fik tilnavnet "den Rådvilde", fordi han viste sig helt ude af stand til at forsvare sit land mod denne terror. I stedet for lod han sig presse til at give angriberne penge for at holde sig væk.

Resultatet var, at denne "danegæld" hvert år blev sat op, uden at det stoppede angrebene, tværtimod tilskyndede det til nye indbringende invasioner. I året 1011 nåede danegælden op på den formidable sum af 48.000 pund sølv. Dette hindrede dog ikke, at danskerne i samme år angreb og plyndrede domkirkebyen Canterbury, hvor de tog bl.a. ærkebiskop Ælfege til fange. For hans løsladelse forlangte de 3.000 pund sølv. Men trods trusler og tortur nægtede han ikke blot at betale, han forbød også andre at gøre det for ham. Dette bragte danskernes raseri på højdepunktet.

Efter syv måneders fangenskab under en fest 19. april 1012 hånede og pinte de ham i fuldskab og kastede okseknogler på ham, indtil en af dem dræbte ham ved at kløve hovedet med en økse.

Ælfege blev født ca. 953 i Sydengland. Han begyndte sin gejstlige karriere som munk og senere abbed i klostret i Bath. I 984 blev han valgt til biskop af Winchester, hvor han blev meget anset for sit asketeske liv og sin store godgørenhed mod de fattige. I 994 medvirkede han til en våbenhvile mellem vikingerne og englænderne, og fik derved formentlig betydning for, at nordmanden Olav Tryggveson opgav sit vikingeliv og lod sig døbe. Som bekendt vendte Olav derefter tilbage til Norge, hvor han blev konge og pioner for kristendommen. 1006 blev Ælfege valgt til den engelske kirkes primas som ærkebiskop af Canterbury. Hans begrundelse for ikke at betale den forlangte løsesum var, at disse penge tilhørte hans kirke og de fattige og ikke skulle bruges på ham.

Knud den Stores forsoningspolitik

Hans forsmædelige død blev snart opfattet som et martyrium. Den fik muligvis betydning for, at både den danske vikingehøvding Torkild den Høje og nordmanden Olav Digre, senere St. Olav, samme år skiftede parti og sluttede sig til den engelske kong Edelred, som danskerne belejrede i London. Men allerede året efter døde Svend Tveskæg selv og blev efterfulgt af sin søn Knud. Efter en kort kamp lykkedes det Knud at besejre al modstand, hvorefter han 1016 blev anerkendt som konge af både England og Danmark. Vi kender ham jo godt som Knud den Store.

Hans mål var stoppe vikingetogene og at skabe et fredeligt kristent retssamfund i begge lande. Et led i hans forsoningspolitik var, at Ælfeges lig højtideligt blev overflyttet til domkirken i Canterbury, hvor det blev gravsat ved højaltret. Graven blev derefter genstand for stor ærefrygt fra munkene ogfolket. Blandt de gejstlige var der i begyndelsen usikkerhed om, hvorvidt Ælfeges død kunne anses for en martyrdød, så han selv fortjente helgenstatus. Først da hans store efterfølger teologen St. Anselm ubetinget gik ind for hans kult, og hans legeme i 1105 blev fundet ufordærvet, blev hans helgenværdighed fuldt anerkendt. I nutidens engelske katolske kirke fejres han på sin dødsdag den 19. april.

I Danmark bør Ælfeges historie få os til at krydre vores nationale stolthed over vikingernes store bedrifter med lidt flere gran salt. Som katolikker kan vi utvivlsomt påkalde St. Ælfeges forbøn for, at sand menneskelighed og kristen tro og kultur må bevares og genrejses både i England og Danmark. *Litt. : Donald Attwater: "Dictionnary of Saints", 1965. David Farmer: "The Oxford Dictionnary of Saints", 1978. Th.Ramskov: "Politikens Danmarkshistorie, 2, 1976, side 436.*

Sankt Ælfege føres ombord på et af danskernes skibe. Foto stillet til rådighed af Canterbury Cathedral.

Danske vikingers massakre i Canterbury. Til venstre i billedet Sankt Ælfege. Foto stillet til rådighed af Canterbury Cathedral.

Da muren faldt

Johannes Paul II og 1989-revolutionen.

Tekst: Bernadette Preben-Hansen

HISTORIE I 1989 faldt Berlin-muren, der delte Tyskland (BRD og DDR). Folkedemokratierne i østblokken, dvs. de kommunistiske regimer i Østeuropa, gik i opløsning. Den kolde krig (1945-91) sluttede udramatisk. Og Sovjetunionen kollapsede (1991). Murens officielle tysksprogede navn var "den antifascistiske beskyttelsesvold". Den skulle beskytte det kommunistiske DDR mod kapitalismen og Vesten, og holde landets borgere indenfor muren.

Sovjetunionens præsident Gorbatjov skrev om Johannes Paul: "Alt hvad der skete i Østeuropa havde ikke været muligt uden pavens indsats og den vigtige rolle, også politisk, han spillede på verdensarenaen" (La perestrojka e Papa Wojtyla. La Stampa, 3. marts 1992). Hvilken rolle spillede Johannes Paul i 1989-revolutionen?

Den kolde krig

Den kolde krig mellem USA og Sovjetunionen begyndte med 2. Verdenskrigs afslutning. Sovjetunionen havde vundet Den Store Fædrelandskrig imod Hitlertyskland. Atombomben var lanceret. Atlantpagten og NATO blev oprettet (1949), som en militær og politisk alliance imellem de vesteuropæiske stater og USA. Sovjetunionen søgte optagelse (1954), men Storbritannien og USA var imod.

Da Vesttyskland blev optaget i NATO, blev Warszawa-pagten oprettet (1955), som en militær og politisk alliance imellem de kommunistiske øststater og Sovjetunionen. Østblokken var militært sovjetstyret, og sovjetstyrker udstationeret i Østeuropa. Warszawa-pagten blev dirigeret fra Moskva.

Verden bestod nu af to blokke. Vestblokken byggede på markedsøkonomi og parlamentarisk demokrati; østblokken på kommunismen: politisk ideologi med basis i fælles ejendom og statsstyret planøkonomi. På begge sider af jerntæppet stod et solidt arsenal af kernevåben-raketter. Hvad var Den katolske Kirkes holdning til kommunismen?

Katolsk sociallære

Katolsk sociallære er Den katolske Kirkes lære om samfundets ideale indretning. Kirken kommenterer aktuelle samfundstilstande, og Kirkens sociallære læses i pavelige skrivelser siden Leo XIII's rundskrivelse om revolution og arbejderspørgsmålet: "Mennesket er skabt i Guds billede som et individ og som et socialt væsen. Mennesket har en naturlig ret til at danne fællesskaber om lovlige mål, og foreningsretten er ukrænkelig. Socialismen fører til statsslaveri" (Rerum novarum 1891).

Kirken fordømte kommunismen som ateistisk og menneskefjendsk, se Leo XIII's rundskrivelse imod socialismen (Quod apostolici muneris 1878) og Pius XI's rundskrivelser imod kommunismen (Quadragesimo anno 1931): "Kommunismen berøver mennesket friheden, som er den åndelige forudsætning for en moralsk livsførelse. Den berøver mennesket al personlig værdighed" (Divini redemptoris 1937). Kommunismen reducerer mennesket til et tandhjul i et økonomisk samfundsmaskineri, og mennesket bliver tingsliggjort.

Ostpolitik

Johannes XXIII åbnede vinduerne mod verden med Andet Vatikankoncil (1962-65). Paul VI - den første pave der rejste internationalt – arbejdede i sin Ostpolitik (1967) for forhandlinger med de ateistisk-kommunistiske østlande, hvis regimer undertrykte kristendommen. Han inviterede østlandenes katolske biskopper og skaffede visum til tjekkiske, ungarske og jugoslaviske kirkefolk. Østbiskopperne kom til koncilet. I kølvandet fulgte KGB, og østblokkens efterretningstjenester kiggede med i kurien. Paul VI indledte en dialog med Sovjetunionen. Podgornij, formanden for den øverste Sovjet besøgte Vatikanet (1967), som også den sovjetiske udenrigsminister Gromyko.

Katolsk antikommunisme

Omtrent alle polske biskopper deltog i Andet Vatikankoncil. Ungarns antikommunistiske kardinal Mindszenty sad siden 1956-opstanden i asyl på den amerikanske ambassade i Budapest, men besøgte Vatikanet, da han blev eksileret (1971). Også den polske primas kardinal Wyszynskij (†1981), der som pavelig legat indstillede Polens biskopper, deltog. Han var antikommunist med fængselsophold i 50'ernes Polen i bagagen. Og ærkebiskoppen af Krakow deltog: Karol Jozef Wojtyla.

Der herskede en institutionel spænding mellem det kommunistiske regime og den katolske Kirke i Folkerepublikken Polen (1944-89). Kirken var rum for nationalidentitet og opposition imod regimet. Regimet nægtede Paul VI indrejsetilladelse til tusindårsjubilæet (1966) for kristendommens indførelse i Polen. Stat og kirke var da i åben polemik.

Helsinki aftalerne

I 1973 begyndte konferencen i Helsinki om sikkerhed og samarbejde i Europa (CSCE). Sovjetunionen ville stadfæste 1939-landegrænserne: Polens vestgrænse og besættelsen af Baltikum. Pavestolen deltog. Ved konferencens afslutning (1975) forelå slutakterne i "tre kurve". Den ene kurv handler om sikkerhed, grænser, menneskerettigheder og relationerne mellem staterne. Den anden om økonomiske forhold, handel og samarbejde. Og den tredje om menneskelige kontakter (friere bevægelighed for mennesker og information). Kimen til kommunismens fald blev lagt, da Sovjetunionen underskrev slutakterne i den tredje kurv. Vesten arbejdede for kommunikation over jerntæppet og forandring gennem tilnærmelse. Pavestolen greb den tredje kurv.

Polens pave

Kardinal Wojtyla blev valgt som pave Johannes Paul II (1978). Det kom som et chok for det polske regime, at verdens nye pave var en polsk antikommunist. Kreml murrede, men det polske regime kunne ikke nægte en polsk pave indrejsetilladelse. Han fløj til Polen (1979). Her fik han en national folkemodtagelse. "Det er ikke muligt at forstå den polske nations historie uden Kristus" sagde han til folkemængderne i Warszawa. Polen led under økonomisk kollaps, inflation og stigende befolknings-utilfredshed. Johannes Paul fejrede messer rundt om i Polen, og regimet mistede autoritet.

"Frygt intet" prædikede paven med udgangspunkt i katolsk sociallære. I rundskrivelsen om menneskets forløser (Redemptor hominis 1979) fremhæves FN's menneskerettighedserklæring (1948). Erklæringens ord skal levendegøres og efterleves, mente paven. Johannes Paul indstiftede Verdensdagen for bøn for fred (27. oktober), da han samlede repræsentanter fra kirkesamfund og verdensreligionerne i Assisi (1986).

Religionsfrihed

Blandt Andet Vatikankoncils kernedokumenter er deklarationen om den menneskelige værdighed, religionsfrihed og menneskerettigheder (Dignitatis humanae 1965) og konstitutionen om kirkens forhold i den moderne verden (Gaudium et spes 1966; medarbejdet af Wojtyla). De to dokumenter dannede grundlag for Johannes Pauls budskaber på sine tre første pilgrimsrejser til Polen (1979, 1983, 1987).

Vatikanet definerede religionsfrihed også som en social frihed til at indgå kulturel dialog og stifte egne skoler og institutioner. En frihed, der gælder alle mennesker og skal respekteres. Systemkritikeres meninger kunne dermed legitimeres. Pavens pilgrimsrejser i Polen blev en moralsk udfordring for regimet. Han rejste krav om social frihed for arbejderne til at danne frie uafhængige fagforeninger. Rundskrivelsen om menneskets arbejde (Laborem exercens 1981) fremhæver fagforeningsretten.

Solidarnosc

I 1980 var der massive arbejderstrejker i Polen. Regimet måtte tillade værftsarbejderne i Gdansk at danne en uafhængig fagforening: Solidarnosc. Fagforeningen fik lynhurtigt omtrent ti millioner medlemmer (1980-81). Solidarnosc var i opposition til regimet. Med krigsretstilstanden (1981) blev Solidarnosc ulovlig og gik under jorden. Regimet slog til med vold, og Polen frygtede en sovjetrussisk intervention. Johannes Paul støttede Solidarnosc og skrev til Bresjnev for ikke-intervention. Sovjetunionen intervenerede ikke. Forinden havde Ali Agca skudt kugler i Johannes Paul på Peterspladsen (13. maj 1981). Hvorvidt en østbloksikkerhedstjeneste stod bag, vides ej.

I 1983 var paven på sin anden pilgrimsrejse til Polen. En *Fortsættes side 13* ▶

Pave Johannes Paul II besøger dronning Margrethe og prins Henrik på Fredensborg under den apostoliske rejse til de nordiske lande i 1989.

”En Vatikanfrækhed”

For 75 år siden udkom ”mit brennender Sorge”

Tekst: Lisbeth Rütz

KIRKEHISTORIE Tyskland 1937 er en ensrettet førerstat. Munden er lukket på kritikerne, der enten sidder i kz-lejrene eller har stemt med fødderne. Racelove sørger for at marginalisere dem, der er uønskede i ”folkefællesskabet”. Samme år udkommer ”Mit brennender Sorge” (med dyb bekymring) – et stykke højdramatisk og omdiskuteret kirkehistorie og et vigtigt dokument for den, der vil forstå forholdet mellem Kirken og det tredje rige.

”Mit brennender Sorge” blev underskrevet den 14. marts 1937 af Pius XI og læst højt i næsten alle Tysklands 11.500 katolske sogne palmesøndag den 21. marts. Den er en af de meget få encyclikaer, som er skrevet på et nationalsprog.

Den kom som en kæmpeoverraskelse for nazisterne kun to dage efter, at en anden rundskrivelse ”Divini Redemptoris” (Den guddommelige forløser) til regimets tilfredshed havde fordømt kommunismen. Det var lykkedes de tyske biskopper at holde trykning og distribution af næsten 300.000 eksemplarer af rundskrivelsen hemmelig, så derfor kom offentliggørelsen af den som en bombe for Gestapo.

”Med dyb ængstelse og stigende forbavselse har Vi i den seneste tid iagttaget Kirkens lidelsesvej og de større og større trængsler som bekenderne befinder sig i – de bekendere der er forblevet tro i overbevisning og gerning mod Kirken midt i det land og det folk, som den hellige Bonifatius engang bragte budskabet om Kristi lys og glæde og Guds rige”, hedder det i indledningen til ”Mit brennender Sorge”.

”Det drejer sig om liv og død”

”For Kirken drejer det sig for tiden om liv og død: man vil direkte dens ødelæggelse”, skriver statssekretær Pacelli – den senere pave Pius XII den 16. januar efter mødet i Vatikanet med kardinalerne Faulhaber, Bertram, Schulte samt biskopperne Galen og Preysing. De fem kirkeledere var blevet kaldt til Rom for at drøfte den svære situation for Den katolske Kirke i Tyskland. Dagen efter foreslog statssekretær Pacelli kardinal Faulhaber at lave et første udkast til en encyclika.

Faulhaber skrev udkastet til rundskrivelsen i Rom på tre nætter og noterer til sidst:

”Efterfølgende ved gennemlæsningen kl. 3.30 ser jeg, at dette måske kan gå til et biskoppeligt hyrdebrev i Tyskland, men ikke ville egne sig til en pavelig skrivelse”.

Pius XI og Pacelli besluttede at ændre overskriften fra ”Mit groβer Sorge” til ”mit brennender Sorge”, og Pacelli blev ansvarlig for redigeringsprocessen.

Naziregimet og Kirken

”Mit brennender Sorge” er den foreløbige kulmination på et stadig mere anstrengt forhold mellem naziregimet og Den katolske Kirke.

Allerede fra slutningen af 20´erne havde Den katolske Kirke advaret mod nazismens totalitære verdensbillede. Katolikker ‚der trådte ind i nazipartiet, blev automatisk exkommunicerede. Mange katolikkers holdning til nazismen kan aflæses i resultaterne fra valget den 31. juli 1932, hvor DNSAP blev det største parti i Tyskland. Nationalsocialisternes stemmeandel var under 30 % i traditionelt katolske områder.

Udadtil var kristendommen en del af nazipartiets værdigrundlag. ”Vi anser kristendommens kraft for uundværlig i genrejsningen af det tyske folk” stod der på postkort, som partiet uddelte efter magtovertagelsen i 1933. Men på langt sigt var tanken med den nationalsocialistiske ideologi at skabe en ny menneskетype og erstatte konfessionel religiøsitet med ensretning, førerkult og militant antisemitisme.

Pius XI: Foto: Library of Congress Prints and Photographs Division Washington. Udateret.

Da rigskonkordatet mellem Vatikanet og Tyskland var blevet underskrevet den 20. juli, var Kirken allerede blevet trængt ud af det politiske liv. Det største af de ikkekatolske partier, Zentrum – partiet havde opløst sig selv. Da rigsungdomsføreren Baldur von Schirach senere samme år forbød dobbeltmedlemsskab af Hitlerjugend og de konfessionelle ungdomsforbund, blev hele det katolske ungdomsarbejde ramt.

Raceteorier og statsforgudelse

”Mit brennender Sorge” er et opgør med nazismens raceteorier og statsforgudelse; men ordene ”jøde”, ”nazisme” og ”antisemitisme” forekommer ikke i den:

”Den som gør disse (racen og staten) til højeste norm for alle, selv religiøse værdier og hylder dem som sine afguder forvrider og forfalsker den tingenes orden, som Gud har skabt og befalet. Et sådant menneske er meget fjernt fra den sande tro på Gud og den livsopfattelse, som svarer til den sande tro”, hedder det.

Rundskrivelsen tager afstand fra regimets ensretning og monopolisering af ungdomsarbejdet gennem Hitlerjugend:

”Når staten grundlægger en statsungdom, der skal være pligtorganisation for alle, da er det selve ungdommens og de over for Gud ansvarlige forældres selvfølgelige og umistelige ret at kræve, at denne pligtorganisation renses for alle ytringer af kirke- og kristendomsfjendtlig art”.

”Sidste advarsel” fra Goebbels

”Eine Vatikan-Frechheit” - en frækhed fra Vatikanet kaldte Goebbels ”Mit brennender Sorge” i sine dagbøger. Naziregimet svarede igen ved at genoptage sædelighedsprocesserne mod katolske gejstlige. Smædekampagnerne var begyndt allerede i 1936, men blev for en kort periode standset under olympiaden i Berlin. Faktiske eller fiktive tilfælde af seksuelt misbrug inden for Den katolske Kirke blev brugt til antikatolsk polemik, og fra 1936 – 1937 blev der ført omkring 250 omhyggeligt planlagte sædelighedsprocesser. Den 28. maj 1937 holdt Goebbels en flammende tale i Deutschlandhalle i Berlin. Talen blev transmitteret ud til hele Tyskland og var næste dag i aviserne med overskriften ”Letzte Warnung” (sidste advarsel).

I talen betegnede Goebbels blandt andet katolske gejstlige som ”dyriske og skrupelløse ungdomsskændere” og erklærede sig taknemmelig over, at Hitler ”med jernagtig hårdhed” forfulgte ”fordærverne og forgifterne af vor folkesjæl”. Meningen var selvfølgelig at ”afsløre” Den katolske Kirke som en bundfordærvet institution, der ikke havde ret til at opdrage ungdommen.

Processerne var slået stort op, men endte som lidt af en fuser. Regimet havde stillet i udsigt, at tusinder ville blive dømt; men det endte med domfældelse af omkring 150 lægbrødre og 45 præster, og mod slutningen af året ebbede det hele ud.

”En kort opflammen”

I mange år er ”Mit brennender Sorge” blevet set som et modigt skrift mod nationalsocialismen. Skriftets konklusion er, at nationalsocialisme og katolicisme er uforenelige størrelser, og regimets reaktioner viste da også, at man havde forstået budskabet. Der blev svaret igen med arrestationer og husundersøgelser, og flere af Kirkens trykkerier blev lukket. Men efter at Vatikanets hemmelige arkiv i 2003 og 2006 frigav dokumenterne fra Pius XI´s pontifikat, har vi nu fået mulighed for en endnu mere nuanceret forståelse af dette dokument.

Der er ingen tvivl om, at både Pius XI og den daværende statssekretær Pacelli afskyede nazismen og så den som en dødsensfarlig, nykættersk bevægelse

Allerede fra 1934 havde Det hellige Officium (i dag troslærekongregationen) arbejdet med en syllabus (opregning af sætninger der fordømmes) mod nationalsocialismen. Træk fra denne syllabus kan genfindes i ”Mit brennender Sorge”, som er væsentlig mere kompromissøgende, påviste den amerikanske historiker Peter Godman 2004 i ”Hitler and the Vatican”.

Den tyske kirkehistoriker Hubert Wolf viser i ”Papst und Teufel” (2008), at der var uenighed både i det tyske bispekollegium og i Vatikanet om den rette strategi over for tidens totalitære strømninger. Skulle man gå til direkte angreb eller kompromisse sig frem? ”Mit brennender Sorge” kalder han ”ein einmaliges Strohfeuer” – en kort opflammen, for noget egentligt vendepunkt i forholdet mellem Kirken og naziregimet repræsenterer den ikke.

Kardinal Faulhaber: Library of Congress Prints and Photographs Division Washington. 21. April 1923

Rundskrivelser

I 1937 gør tre pavelige rundskrivelser op med tidens totalitære strømninger.

Den 19. Marts kom „Divini Redemptoris“ (Den guddommelige forløser), der fordømmer kommunismen Den 21. marts kom „Mit brennender Sorge“ (Med dyb bekymring)

Den 28. marts kom „Firmissimam Constantiam„ (Det er velkendt for os) om den religiøse situation i Mexico.

En planlagt antiracismeencyclika, ”Humani generis unitas” (om menneskeracens enhed) blev aldrig til noget.

Eugenio Pacelli som nuntius i Tyskland. Udateret. National Library of Congress Photo Collection

”Ingenting er sort eller hvidt”

Forskningsprojektet Pio XI skal give os ny viden om Eugenio Pacelli.

Tekst: Lisbeth Rütz

ARKIVER Var han ”tavshedens pave” der stiltiende ofrede jøderne for at sikre Vatikanets egne interesser? Det var i hvert fald det billede, Rolf Hochhuth skabte af pave Pius XII i ”der Stellvertreter” (stedfortræderen 1963). I 1939 på tærsklen til Den anden Verdenskrig fulgte han efter Pius XI på Peters stol og blev pave i en af de mest turbulente perioder i Kirkens historie. Lige siden Hochhuth har der været strid om hans rolle i forbindelse med holocaust.

Men vil man have en mere nuanceret forståelse af pave Pius, kommer man ikke udenom de tolv år fra 1917 – 1929, da Pius XII stadigvæk hed Eugenio Pacelli og var nuntius i Tyskland. Weimarrepublikken var præget af stærke spændinger, politisk uro og et skrøbeligt demokrati. Pacelli oplevede det hele på tæt hold, og hans omfattende arkiv fra perioden er nu blevet tilgængeligt. I 2003 og 2006 fik forskerne adgang til alle akter i Vatikanets hemmelige arkiv fra Pius XI´s pontifikat (1922 – 1939). Internationales Forschungsprojekt Pio XI arbejder nu med støtte fra Deutsche Forschungsgemeinschaft på at lave en kritisk online-udgave af nuntiaturberetningerne fra 1917 – 1929. Det drejer sig om i alt 6.500 indberetninger til Rom om den kirkelige og politiske situation i Tyskland. Beretningerne lægges på nettet i årgange. P.t. er 1917 og 1918 tilgængelige. Juni i år følger beretningerne fra 1919.

Et års arbejde

Kirsi Salonen, professor ved Tampere Universitet i Finland, er en af deltagerne i netværket og er p.t. formentlig det menneske, der ved mest om Pius XII i mellemkrigstiden. ”Mit speciale inden for historien har været middelalderhistorie; men da jeg var i Rom i 2002 bad padre Sergio Pagano, der dengang var præfekt for Vatikanets hemmelige arkiv mig om at ordne Pacellis arkiv fra hans tid som nuntius i Tyskland” , fortæller professor Salonen.

Det tog hende et helt år at ordne de godt 42.000 breve fordelt på 211 arkivbokse. ” Det var nu ikke nogen særlig svær opgave, for Pacelli var umådelig systematisk og pertentlig – ja faktisk lidt af en pignolo (pedant) . Alt hvad han lavede skulle være præcist, og han var meget forsigtig med alt,” siger Salonen.

Salonens forskningsfelt er Pacellis informanter – for som nuntius, der regelmæssigt skulle rapportere til Vatikanet, var han afhængig af sit informationsnetværk. Hun arbejder nu med at kortlægge, hvem disse informanter var og har foreløbig opdaget, at mange af dem var jesuitter.

Aristokratisk og intellektuel

De 42.000 dokumenter fra nuntiustiden er en uundværlig kilde til forståelse af Pacellis dagligdag i Tyskland under nuntiusperioden. Mange af dokumenterne er af officiel karakter, for eksempel rapporter til Rom og korrespondance med de tyske biskopper; men der er også mange breve til privatpersoner og lister over daglige, praktiske gøremål.

Et af de private breve kommer fra en niårig dreng fra Letland, der skrev til Pacelli, at han ville være katolik. Pacelli sendte ham en lille katekismus og et par råd for fremtiden. ”Vi får alt i alt et meget humant billede af ham. Han var meget velinformeret om forholdene i Tyskland – læste mange tyske aviser og var også meget respekteret i landet. Han tog sig god tid til at svare på alle henvendelser og var i kontakt med mange tyske katolikker.

Beretningerne til Vatikanet er neutral rapportering, hvor han ikke giver udtryk for egne meninger. Brevene giver et mere personligt indtryk af ham. I et par breve fortæller han for eksempel om de to revolutioner i München i 1917. Slutrapporten fra 1929 giver et samlet overblik over situationen i Tyskland. ”

Hvilket indtryk har du fået af pave Pius ved at arbejde med hans arkiv?

”Jeg ser Pacelli som en aristokratisk og meget intellektuel type. Han var eksklusiv i sine venskaber. Pius XI havde stor tillid til ham og gjorde ham til statssekretær i 1929. 10 år efter blev han valgt til pave – det er for øvrigt meget sjældent, at en statssekretær bliver pave.

Som pave havde han det samme problem som Paul VI - at han var intellektuel og svær at dechifrere, så på den måde ligner Pacelli og Paul VI hinanden.

Det er definitivt urigtigt at se Pius XII som en nazipave. Vi må altid huske nuancerne i historieskrivningen, for der findes ikke kun sort eller hvidt. De Konspirationsteoretikere, der kommer og leder efter sensationer om Pius XII i Vatikanet, bliver som regel skuffede. De holder kun et par dage – så kommer de seriøse historikere og tager over”, smiler Salonen.

Vatikanets hemmelige arkiv:

Vatikanets hemmelige arkiv (Archivio Segreto Vaticano) stammer fra midten af 1700- tallet, hvor arkivet efter pave Paul V´s ordre blev udskilt fra Vatikanets Bibliotek. Ordet Secreto bruges ikke i den sædvanlige moderne betydning, men indikerer, at det drejer sig om pavens personlige ejendom. Det hemmelige arkiv blev åbnet for forskere af pave Leo XIII i 1881. Der er fri adgang til alle arkivalier til og med pave Pius XI´s pontifikat (1922–1937)Pave Paul VI gav dog allerede i 1965 adgang til akterne fra Det andet Vatikankoncil (1962–65). Senest har nu afdøde pave Johannes Paul II givet adgang til arkivet over krigsfanger (1939–1945)

Se mere om arkivet på *www.archiviosegretovaticano.va*

Lys over hemmelighederne

100 dokumenter fra Vatikanets hemmelige arkiv udstilles for første gang i Rom

Tekst: Lisbeth Rütz

ARKIVER Den knirkende dør åbner sig ind til et bælgmørkt rum. Man hører tunge trin, og skæret fra en lommelygte glider hen over gulnede bogrygge. I baggrunden lyder dyster musik. Nej, dette er ikke i begyndelsen på en gyserfilm, men en trailer, der reklamerer for udstillingen “Lux in arcana”. Lys over hemmelighederne betyder den latinske titel på den store udstilling, der åbnede 1. marts i Rom.

For første gang nogensinde vises 100 unikke, historiske dokumenter fra Vatikanets hemmelige arkiv uden for Vatikanet. på Campidoglio. Det sker dels for at mindes 400 – året for Paul V´s grundlæggelse af arkivet, dels for at afmystificere forestillingerne om arkivet,. Alle kvalificerede historikere , som er arkivvante, kan fremvise en anbefaling og har godt kendskab til italiensk og latin har adgang til det hemmelige arkiv. .

Udstillingen viser tolv århundreders kirke – og verdenshistorie . Et kuriosum er de hemmelige alfabeter, man brugte, når krypterede budskaber skulle smugles ud af Vatikanet.. Et af de ældste dokumenter er Dictatus Papae, et dokument med 27 sætninger om pavens myndighed.. 11 flotte røde laksegl sidder der på et sykke gulnet pergament, som kan fortælle om et dramatisk øjeblik i kirkehistorien. Dokumentet er et brev stilet til den fromme eremit Pietro Morrone og fortæller, at kardinalerne har valgt ham til pave. Valget var afslutningen på en periode, hvor Sankt Peters Stol havde stået ledig i 27 måneder. Pietro Morrone nævnes i Dantes goddommelige komedie som pave Celestino V . Han accepterede valget, men var kun pave i godt to måneder, før han valgte at abdicere. .

Jeg har intet at leve af, og hvordan skal jeg kunne betale de arbejdere, der er afhængige af mig spørger Michelangelo i et brev stilet til biskoppen af Cesena. I 1547 havde Paul V udnævnt ham til at lede byggeriet af Peterskirken, men da paven døde, blev pengekassen smækket i og byggeriet sat i bero i et halvt år.

Et helt rum fortæller om berømte kvinder og deres dramatiske skæbner. I et dokument dateret 22. November 1586 skriver Maria Stuart til pave Sixtus V, mens hun sidder i fængsel i England. I brevet skrevet to måneder før hendes henretelse beskriver hun sine lidelser i fængslet og forsikrer paven om, at hun altid vil være trofast mod den katolske tro. Andre dokumenter i rummet er dronning Christina af Sveriges abdikationsdokument, et lille brev fra den franske dronning Marie Antoinette skrevet kort før henrettelsen og et brev fra Bernadette Soubirous til pave Pius IX.

Et brev fra Lucrezia Borgia til faderen, pave Alexander VI, advarer ham mod hans fjender og råder ham til at forlade byen.

Man bliver hjulpet gennem udstillingen af de mange baggrundsinformationer, som kan læses både på italiensk og engelsk ved siden af dokumenterne.

Læs mere på udstillingens website *www.luxinarcana.org* . Billetter kan købes online på *www.omniticket.it*.

Udstillingen er åben hver dag undtagen om mandagen.og lukker den 9. september.

Øverst: Basens katolske Kapel 'The Blessed Sacrament' med plads til tolv personer.
Herover: Et vue over et af fællesfaciliteterne på Thule-basen.
Til venstre: Christian Noval på hundeslædetur. Temperaturen er minus 30 grader.

"Det handler meget om at tage rundt og hilse på folk"

Bispedømmet København står for den præstelige betjening af et af de nordligst beliggende katolske kapeller i verden.

Tekst: Niels Messerschmidt, fotos p. Christian Noval

THULE Et godt fællesskab og masser af sociale aktiviteter er en afgørende forudsætning for at kunne trives under så vanskelige forhold som de 140 udstationerede amerikanske soldater og 450 civile ansatte, primært danskere, er underlagt på Thule Air Base i det nordvestlige Grønland– det amerikanske luftvåbens nordligst beliggende base blot 1.500 kilometer fra Nordpolen.

For med temperaturer ned til minus 50 grader, fraværet af dagslys flere måneder om året og basens isolerede beliggenhed foregår næste alle (fritids)aktiviteter indendørs.

"Når man er så langt væk hjemmefra, kommer de sociale aktiviteter og samværet til at fylde meget i hverdagen", forklarer pastor Christian Noval, som i vinterens løb har stået for den præstelige betjening af basens katolikker ad to omgange. "Næsten lige så vigtigt som den sakramentale tilstedeværelse er at lave ting sammen og være med til de sociale aktiviteter på basen, fx forfremmelser og udnævnelser, arrangementer og fester".

Som på så mange af det amerikanske luftvåbens baser står den protestantiske militærkapellan på Thule Air Base i spidsen for 'Airmen's Club', hvor de ansatte under afslappede former kan mødes over en pizza og en øl, spille kort eller følge med i hjemlige nyheder og sportskanaler på de altid tændte fladskærme i lokalet. Udover dette tilbud deltager mange også i en slags udvidet kirkekaffe to gange om måneden, ligesom mange bruger deres fritid i det store og veludstyrede fitnesscenter.

"Der findes mange aktiviteter på basen, hvor du som katolsk præst har mulighed for at tale med folk under afslappede forhold", forklarer Christian Noval. Ved flere lejligheder har han også besøgt de to radarstationer, hvoraf den største befinder sig ca. tyve kilometer fra hovedbasen, for at hilse på folk og spise frokost sammen med dem.

"Det er en vigtig del af mit arbejde at tage rundt og hilse på folk. Og det er mit indtryk, at folk er rigtig glade for at få mulighed for at tale med en katolsk præst".

Sjælesorg er efterspurgt

Efter aftale med det amerikanske ærkebispedømme for militærtjeneste har bispedømmet København i en årrække stillet en præst til rådighed til at betjene katolikkerne på basen otte måneder om året – typisk én gang om måneden og op til to uger ad gangen.

Christian Noval forklarer, at det amerikanske militær ikke gør så meget ud af, om folk dyrker deres tro eller ej. Men religion er et følsomt emne for langt de fleste amerikanere, og landet er samtidig et meget religiøst samfund med en skarp adskillelse mellem stat og kirke – modsat Danmark, der er en sekulær stat uden skarp adskillelse mellem stat og kirke. "Derfor er det forbudt at afholde aktiviteter af religiøs forkyndende karakter på basen, fordi den amerikanske stat ikke ønsker at promovere én bestemt tro fremfor en anden", forklarer han. "Der er derimod ikke noget forbud mod at bære religiøse symboler som kors, og religion er en fuldstændig integreret del af amerikanernes hverdag både hos de praktiserende og dem, der ikke udøver deres tro. Derfor er det fx helt naturligt, når en præst spiser sammen med de ansatte, at der bliver bedt bordbøn".

På spørgsmålet om der er særlige forhold, der gør sig gældende for arbejdet som katolsk præst på basen, svarer Christian Noval:

"Der er stor forskel på soldaterne og de civile, når det drejer sig om sjælesorg. Soldaterne er kun udstationeret i ét år, men Thule er den eneste base hvor de ikke må medbringe familien. Det påvirker dem naturligvis, men giver dem samtidig tid til at tænke over tingene, og ikke så få opsøger en præst for at få snakket tingene igennem. For de kontraktansatte er situationen derimod en anden, fordi de typisk kun opholder sig på basen i kortere tid ad gangen. Og det er enten yngre personer, som endnu ikke har stiftet familie eller midaldrende, hvor børnene er flyttet hjemmefra".

Udover militærkapellanen og bispedømmets katolske præst, som primært betjener det amerikanske soldater, får de kontraktansatte besøg af en præst fra Grønland to gange om året, normalt op til jule- og påskehøjtiderne.

Kapellet 'The Blessed Sacrament'

Den katolske menighed på Thule Air base udgøres af kun en håndfuld praktiserende katolikker, som er nødt til selv at gøre en aktiv indsats for at få det sakramentale liv til at fungere i dagligdagen, når den katolske præst ikke er på basen. I hans fravær fungerer to af de katolske soldater som kommunionsuddelere.

Selv om det lille kapel 'The Blessed Sacrament' har plads til tolv personer, er der rigelig med plads på bænkene under hverdags- og søndagsmesserne, hvor der typisk deltager mellem én og fire soldater. Kapellet er derimod proppet juleaften og under de andre store kirkelige højtider. Kapellet befinder sig i en barak i hovedbasen, som også huser et større protestantisk kapel, et opsamlingsrum for andre religioner, en række fælleslokaler og præsternes kontorer.

"Som katolsk præst er du kontraktmæssigt forpligtet til at fejre én messe om dagen, typisk klokken 17.30 om hverdagen og klokken 11 om søndagen", forklarer Christian Noval. Derudover bestemmer han i stor udstrækning selv, hvad han vil bruge tiden til, og en del af tiden bruger Christian Noval på sit Ph.d.-studie i ungdomsteologi.

Christian Noval ved endnu ikke hvor mange gange han skal tage den lange tur op til det lille katolske kapel nord for den arktiske cirkel inden aftalen mellem bispedømmet og det amerikanske ærkebispedømme for militærtjeneste skal genforhandles til efteråret. Men bliver Christian Noval spurgt igen, tøver han ikke med at sige ja. "For Thule går i blodet på én", slutter han.

Thule Air Base

Thule-basen er resultatet af den kolde krig og blev påbegyndt i 1951 og færdig i 1962. Byggeriet blev udført af en arbejdsstyrke på 10.000 mand. Stedet blev valgt på grund af dets strategisk beliggende mellem USA og det tidligere Sovjetunionen.

Basen, der ligger i Qaasuitsup kommune i det nordvestlige Grønland, blev bygget i al hemmelighed, og den næsten 5 kilometer lange landingsbane kunne betjene koldkrigens store og strategiske B52-bombefly.

I dag er den store varslingsradar, der dækker et område på over 8.000 kilometer, basens vigtigste aktiv sammen med en satellitradarstation, der har kontakt med flest satellitter i kredsløb (ca. 25.000) og bl.a. holder øje med deres bane og at de ikke støder ind i hinanden.

Kunstens passion

Påskens uudsigelige mysterium indfanges bedst i billedkunsten viser kunstbogen den store passion.

Tekst: Helga Græsholt

KIRKEKUNST Kunstneren Arne Haugen Sørensen har udsmykket et hav af kirker og har produceret et imponerende antal religiøse værker. I bogen Den store passion gengives over 100 af disse som beretning om både Haugen Sørensens egen malepassion og Kristi lidelse, død og opstandelse.

Den nye udgave er et genoptryk af førsteudgaven fra 2009 med enkelte tilføjelser og en markant ændring af papirkvaliteten, som er blevet mere glittet – hvilket medfører, at værkernes farver fremstår klarere og kommer mere til deres ret.

Værkerne er ordnet efter temaer, der præsenteres vha. en overskrift og et kort bibelcitat og gennemgår påskens begivenheder kronologisk.

Bagerst i bogen findes bibelteksterne, hvorfra citaterne er taget, i fuld længde. Det er fint, at der sker denne opdeling mellem billeder og tekst, for på denne måde får billederne lov til at tale for sig selv, og det gør de så godt, at klicheen 'et billede siger mere en tusind ord' falder mig ind under læsningen eller gennembladringen af bogen.

Svær at sætte ord på

Problemet med påsken er nemlig, at den kan være svær at sætte ord på. Man falder let i en fælde, hvor det man skriver bliver patetisk og sludret. Søren Nielsen, der er ophavsmand til bogens koncept og har udvalgt dens temaer og bibelcitater, har forfattet et forord og en gennemgang af påskens begivenheder, der demonstrerer, hvor galt det kan gå: "Påsken er på én gang forfærdende grusom og uendelig smuk. På én gang alt for almindelig, alt for human, lidelsesfuld af helvede til og samtidig så fuldstændig himmelsk ren, fuld af guddommelig nåde og kærlighed". Påskereferatet er heldigvis ligeså kort, som det er sludret, og fortællingen overlades snart til billederne. De første værker er fortolkninger af de såkaldte gammeltestamentlige typografier – dvs. historier fra det Gamle Testamente, der foregriber påskens begivenheder, men så føres vi direkte til indtoget i Jerusalem og så videre gennem nadveren, lidelseshistorien og døden til opstandelsen og gensynet.

Arne Haugen Sørensen maler med kraftfulde, grove penselstrøg og benytter sig af

en vild og ekspressiv farvebrug, som giver voldsomme, intense og udtryksfulde malerier, der fungerer virkelig godt, når det gælder det at formidle påskens dramatiske begivenheder.

Det ufattelige

Især Haugen Sørensens opstandelsesbilleder er interessante. Opstandelsen er en nærmest ufattelig begivenhed, fordi det er her Guds indvirken bliver tydeligst og al fornuft kommer til kort – det er her troen bliver nødvendig. Derfor bliver beskrivelser af opstandelsen tit ganske vage. Det er svært ikke at krybe udenom og tale om andre ting. Selv evangelierne springer selve opstandelsen over og går fra et før til et efter. Arne Haugen Sørensen går direkte til sagen. Vi ser Guds to store hænder bære en menneskeskikkelse op af graven. Guds magt fremstår uhyggeligt overlegen, men samtidig nænsom og omsorgsfuld. Den opstandne skikkelse er anonym, og opstandelsesværkerne kommer på den måde til at handle om alle mennesker. De viser, hvordan vi er små og betydningsløse i sammenligning med Guds almagt, men også at vi med opstandelsen får adgang til hans nåde.

Rørende og sansemættet

Arne Haugen Sørensens værker har en utrolig styrke, i det de formår at fange påskens begivenheder på en måde, der aldrig bliver klichéfyldt eller sentimental, men alligevel er utroligt rørende og sansemættet. Beskueren rives med af et farvefortættet univers, som formidler stemninger og følelser, så de kan mærkes. Påskens begivenheder kommer helt tæt på. Man bliver inddraget i Peters fortvivlelse, i smerten og ensomheden hos den korsfæstede Jesus, i disciplenes sorg over Jesu død, i opstandelsens håb og gensynets glæde. I Den store passion bliver påskens evangelium helt nærværende og personligt.

Arne Haugen Sørensen og Søren Nielsen: Kunstens passion. Bibelselskabet Anden udgave. 399,95 kr.

Bovlam pilgrimsfærd

M(aria) Pontoppidan har begået en såkaldt refiktionsbog om at være ung, dansk pilgrim. Det er en pinefuld omgang at tygge sig igennem.

Tekst: Bernadette Alster

ANMELDELSE Der er både godt og skidt at sige om den blomstrende praksis med selvudgivne bøger. Det gode er, at kvalitetslitteratur, der ikke er penge i, alligevel kan få en chance. Det dårlige er, at der ikke er nogen forlagsredaktør til at afværge litterære katastrofer, før de rammer bogmarkedet - hvilket er tydeligt i dette tilfælde: Maria Pontoppidan har sit eget forlag, Refiktion og debat, som indtil videre udelukkende har udgivet hendes egne refiktioner, der, som navnet antyder, skulle være en særlig blandingsgenre af fiktioner med reflekterende indhold. En sådan bog er Du strålende lilje.

Meget lidt overbevisende

Bogen er inddelt i to: Første del hedder Pilgrimsfærd. Den består af optegnelser om vor helt og hovedperson (det vender jeg tilbage til) Roland, der sammen med sine venner, Philip, Bjørn og Eva, begiver sig til fods fra Rådhuspladsen til Rom. Ud over at være studerende fra Københavns Universitet, har de primært det til fælles, at de er meget lidt overbevisende som romankarakterer. Det er virkelig en bedrift fra forfatterens side, at stort set alle bogens replikker svæver et sted mellem det bøvede og det dybt prætentiøse (f.eks. Rolands mening om sin navnebror fra Chanson de Roland: "Han var jo bare en gal fyr, der lod alle sine folk blive nedslagtet, fordi han var for sart over sit eget image til at bede om hjælp."). Flowet bliver heller ikke bedre af, at hver anden sætning død og kritte skal indeholde massive mængder middelalderhistorisk information om det Europa, de passerer forbi, der mest har karakter af en blanding mellem leksikonopslag, dårlige anekdoter og lommefilosofi. Især Roland er leveringsdygtig i det sidste (og skønne sætninger som: "Middelalderen begyndte at dø og den moderne verden at danne sig og krybe ud af dens grav."), når han ikke tilfældigvis har travlt med at redde tilskadekomne dyr, sætte håb i gamle poeter eller hjælper tyske krokoner med at føde. Deraf hans ubetvivlelige heltestatus.

Lommefilosofi

Den anden del af bogen, Rolands Rejsedagbog, skal forestille Rolands løbende refleksioner nedskrevet på vejen tilbage alene. Hans venner valgte at tage flyet - det undrer mig ikke. Efter få sider får man nok, for en værre omgang vrøvl har jeg simpelthen aldrig læst! Ideen er, at den unge mand på sin vandring kommer gradvist mere i kontakt med sin spirituelle side, mens han tænker over dette og hint. Desværre er Roland stadig lommefilosofiens uovertrufne mester - og nu er der ikke engang nogle pinagtige dialoger til at lede opmærksomheden væk fra, hvad det egentlig er for tanker, der 'klaprer' rundt i hans knold. Rolands tankebaner består af en slags kristent funderet nyplatonisme sovset ind i en romantik, der har været anakronistisk de sidste 100 år - mindst. Og meget af det er endda faktuelt noget sludder. Om tyskere hedder det, at de er: "karakteriseret ved fravær af både ironi og humor. [...] Dybden kan de nå igennem den alvor, der kun er mulig i omgivelser, der er helt renset for ironi. Sådan kontakter de de store følelser, digterne, myterne og musikken - tænk på Wagner." Gid man kunne! Endnu bedre bliver det, da Roland går i flæsket på amerikanernes manglende kontakt med Madonna (uanset at 25 % af amerikanerne er katolikker): "Måske er amerikanernes kropslige opsvulmen en symbolsk søgen efter den tabte jordforbindelse, kontakten til moderen. 'MATER' og 'MATERIA', mor og stof, er det samme ord."

Kritikløs reproduktion

Og dermed er vi fremme ved kerneproblemet. Når Roland ikke simpelthen vrøvler, reproducerer han kritikløst diverse myter på en måde, der ikke engang er charmerende, fordi det er så dårligt skrevet. Det er ikke kun nationale myter, men også myter om skarpe mentalitetsmæssige ændringer for al folket mellem forskellige epoker. Middelalderen er således den eneste periode, hvor "krop og sjæl, mand og kvinde, kom hinanden så underlig nær." Derefter er det gået ned af bakke, fordi vi fra renæssancen trådte ind i rationalitetens tidsalder, som Roland ikke kan fordrage, idet han bevidstløst sætter lighedstegn mellem fornuftsdyrkelse, humanisme, kolonialisme og 'døde maskiner' (?!). Derudover får storbylivet, demokratiet og filosofferne én over snuden. Noget af det eneste, der faktisk ikke angribes, er Den katolske Kirke, som den unge mand bliver mere og mere forgabet i - uden at overveje den for ham så forhadte renæssancehumanismes forbindelse med den katolske tanke om en guddommelig gnist i mennesket. Dagens morale: Skriv ikke romaner, hvis formen kun er en undskyldning for at vrøvle.

M. Pontoppidan: Du strålende lilje. Forlaget Refiktion og debat 2011. 187 sider. Pris: 200 kr.

Fantastisk kættersk

Ny bibel fortæller mere om det moderne menneske end den fortæller om Bibelens og troens Jesus og Maria.

Tekst: Linda Larsen

JESUSHISTORIER - Ny bibel fortalt for de fattige i ånden" af Oscar K og Dorte Karrebæk (illustrationer) er Jesu liv fortalt gennem 40 små fortællinger opsat af en flok fattige i ånden, dårer, åndsvage, udviklingshæmmede eller hvad man nu har lyst til at kalde dem, der bliver instrueret af de fire evangelister.

Der er en teologi, der er begyndt at fylde en del i det offentlige rum, og som har sin begyndelse ved udgivelsen af "Da Vinci mysteriet". Pludselig begyndte folk at interessere sig for, om Jesus eventuelt havde forhold til Maria Magdalene, en arianisme med et tvist af seksualitet

Denne bog er ikke en genfortælling af evangelierne, men en fortolkning af historien om Jesus, der vandrer ensom og angst i en verden, der ikke forstår ham - den sætter ikke direkte spørgsmålstegn ved Jesu guddommelighed, men sætter i højeste grad fokus på hans menneskelighed.

Jesus er ikke længere en skægget mand med hvid kjortel og en lysende glorie om hovedet, han er en ensom ung mand der taler for døve øren, han taler ikke længere i lignelser, men i små sarkastiske bemærkninger og handlinger, sådan prøver han at råbe folket op; men de hører ikke ordentligt efter og forstår derfor ikke noget. Jesus er ikke en voksen mand der har forligt sig med sin skæbne, men en stor knægt, for hvem historien bare sker. Og Maria Magdalene er hverken besat eller prostitueret, men en ung kvinde der har ladet mænd bruge sin krop, fordi det hele alligevel er så uendelig ligegyldigt, men efter at hun mødte Jesus, er hun kvinden med oliekrukken, der forkæler ham og lever og ånder for ham - en moderne ung kvinde.

Men historien fortæller mere om det moderne menneske, end den fortæller om Biblens og troens Jesus og Maria. Vi fortolker hans ord og gerninger ud fra, hvem vi selv er, og derfor har vi brug for både ordet og traditionen for at vi ikke fortaber os i navlepilleri.

Evangelierne hænger sammen med prædikeren, hænger sammen med højsangen, hænger sammen med litteraturen, hænger sammen med filosofien, vi når hele vejen rundt, og det kan tydeligt mærkes, at der ligger en grundig research bag, og derfor lader jeg mig i højere grad fascinere end provokere.

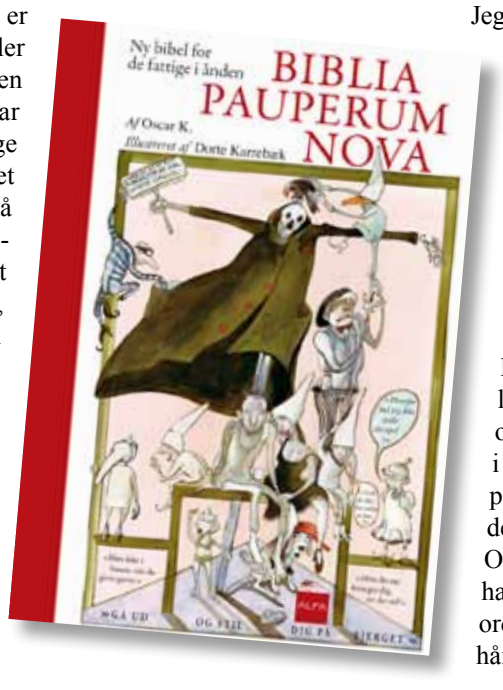

Ord og billede

Jeg ved ikke, hvad man kan kalde Karrebæks billeder for; men de er enormt stemningsfulde og grusomt ærlige. Hun formår til fulde at indfange en stemning af ensomhed og depression, og hendes billeder siger mere end tusind ord.

I de almindelige billedbibler er billederne oftest blot til pynt, og i de oprindelige biblia pauperum var motiverne det overordnede, Men Oscar K og Karrebæk har fundet et leje, hvor ord og billede går hånd i hånd og fortæller samme historie, så det giver et ja næsten smukt helhedsudtryk, der får mig til at glemme, at jeg er uenig i deres fortolkning.

BIBLIA PAUPERUM NOVA af Oscar K og Dorte Karrebæk (illustrationer). Forlaget Alfa. 104 sider. Pris: 400 kr.

Ny bog om Edith Stein

BIOGRAFI 'Edit Stein – En biografi' er titlen på en ny biografi om den katolske helgen fra Forlaget Queenswood.

Edith Stein (1891-1942) kom fra en jødisk familie, var oprindelig ateist, men besluttede at konvertere til den katolske tro, og hun blev optaget i karmeliterordenen. Hun blev deporteret til Auschwitz-Birkenau, hvor hun led døden. Hun blev helgenkåret i 1998.

Bogen berører mange af de temaer, som Edith Stein gennemlevede, og som optager mennesker i dag, blandt andet hendes søgen efter en dybere mening med tilværelsen.

Edith Stein – En biografi, Lissie Lundh, Forlaget Queenswood. 120 sider, kr. 148,-.

Kultlyrik og bønnebog

Historien om hvordan Davids kultsalmer i eksilet blev til det jødiske folks bønnebog.

Tekst: sr. Rut Schmidt

BIBELEN Morgen i Skt. Lioba Kloster: I kirken bliver der bedt laudes, sådan er det hver morgen hele året rundt. Med salmernes ord udtrykker vi vor tillid til den treenige Gud: Han som skabte os, Han som frelser os, og Han som opretholder os. Laudes begynder med en syndsbekendelse, nemlig Sl.51, hvor der bla. står "Gud, vær mig nådig i din godhed, udslet mine overtrædelser i din store barmhjertighed" (v.3) og videre "Vend dit ansigt bort fra mine synder og udslet al min skyld! Skab et rent hjerte i mig, Gud, giv mig på ny en fast ånd" (v.11f.). Ordene er mere end 2000 år gamle; men de er alment menneskelige.

Vi er alle nu som dengang syndere, der har brug for Guds nåde, hvis dagligdagen skal lykkes. Men vi er ikke bare syndere, vi er Guds elskede skabninger, derfor er bønnen også en lovsang. Laudes slutter således med de såkaldte laudatesalmer (lovprisningssalmer), hvor salmisten opfordrer hele skaberværket til at lovprise deres skaber. I Sl.150 står der "Lovpris Gud i hans helligdom…Alt, hvad der ånder skal lovprise Gud" (v.1a og v.6).

Der er få værker så gamle som Salmernes Bog, der har andet og mere end akademisk interesse. Men Salmernes Bog lever. Salmernes ord er en del af en stadig dialog med Gud – og aldrig er mennesket sandere menneske end, når det beder. I det følgende vil jeg forsøge at give et rids af deres historie. Da den er lang, kan det naturligvis kun blive glimt.

Traditionelt kendes Salmerne som Davids Salmer, og næsten halvdelen af dem alle bærer hans navn i overskriften. Det gælder f.eks. syndsbekendelsen i Sl. 51, hvor det ligefrem er anført i hvilken situation salmen skal være digtet. Der står "Salme af David. Dengang profeten Natan kom til ham, fordi David havde været sammen med Batseba". Batseba er som bekendt en af Davids mange hustruer, og mor til kong Salomo. Men da de mødtes første gang, var hun gift med hittitten Urias. Han blev sat på en Uriaspost, så kongen kunne få den fagre Batseba. Men deres første barn døde som spæd. Det var straffen for ægteskabsbruddet (2.Sam. 11 og 12).

Den store krigerkonge

I den historiske litteratur møder vi frem for alt David som den store krigerkonge, der samlede israelitterne og gjorde Jerusalem til rigshovedstad. Byen var kongens erobring og dermed hans ejendom. Der var altså ingen af de 12 stammer, der kunne føle sig forfordelt. I Jerusalem samledes hoffet og centraladministrationen – og som en del af et omfattende paladsbyggeri opførtes templet, hvor Pagtens Ark stod i det allerhelligste. Arken havde fulgt folket på ørkenvandringen og repræsenterede Guds nærvær. Da den blev overført til Jerusalem, skete det derfor med stor festivitas, og David dansede foran den (2.Sam.6). Kultisk dans har været almindelig dengang og findes i kristen sammenhæng den dag i dag i Indien og Afrika. Sammen med dansen hører sang og musik, og så er vi tilbage til Sl. 150, hvor der udover dans opregnes diverse musikinstumenter, nemlig horn, harpe, citer, pauker, strengespil, fløjter og cymbler. Ordene om at lovprise Gud i hans helligdom og opremsningen af musikinstrumenter viser, at salmerne oprindeligt var en del af tempelkulten. Dette fremgår også af den historiske litteratur, hvor især de to Krønikebøger lægger stor vægt alt hvad der foregår i templet (se f.eks 1Krøn. 15 og 16). For deres forfatter er David andet og mere end en krigerkonge. Han var den, der organiserede kulten i Jerusalem, og som drog særlig omsorg for sangen.

Staben af sangere og sangerinder var en uundværlig del af tempelkulten – og også et statussymbol. Så da kong Ezekias omkring år 700 f.Kr. gjorde oprør mod assyrerne, indgik det i den tribut, han måtte betale som straf, at han skulle udlevere ikke bare kongedøtre og konkubiner, men også sangere og sangerinder; en ydmyg vasal har ikke brug for pomp og pragt, men det har storkongen til hver en tid.

Da David flyttede arken til Jerusalem, var der mange kultsteder, og det var helt naturligt at ofre til Gud andre steder end i Jerusalem. Det havde patriarkerne gjort, og det gjorde Salomo også (1.Kong.3,1-14). Det kan derfor ikke udelukkes, at nogen af salmerne er kommet til Jerusalem andetsteds fra. Men de mange salmer, der bærer Davids navn, viser, at de har hørt til kongshelligdommen dér.

Det var imidlertid først under kong Josias (640 – 609 f.Kr.) dvs. mod slutningen af kongetiden, at kulten blev centraliseret i Jerusalem. Da jøderne vendte hjem fra eksilet var det Jerusalem og det genopførte tempel, der var og forblev centrum for alle folkets håb og drømme.

I eksilet var der intet tempel, ingen offerkult. Det var dér, at salmerne blev til en bønnebog. De overlevede, fordi de er båret at troen på den levende Gud; den Gud der havde ført folket op fra Ægypten, den Gud de klyngede sig til i Babylon, idet de håbede på en ny udfrielse. For dem var Gud ikke et abstrakt begreb. Tværtimod, han var nærværende - også i Babylon.

Næste nummer af KO - Salmernes bog - Jesu salmebog.

Billedet til venstre:
Stemningen var helt i top, da sognepræst Niels Engelbrecht holdt tale for Timmermann
Billedet til højre:
Timmermanns søster, Lydia Timmermann (til venstre), tog sammen med sin medsøster Ingrid Frings den lange tur fra Tønder for at være med til at fejre dagen.

Fødselsdagsglæde i Bredgade

Monsignor Dietrich Timmermann fejrede 75-års dagen sammen med menigheden.

SANKT ANSGARS KIRKE Sognebørn, venner og slægtninge var strømmet til fra nær og fjern, da Sankt Ansgar Kirkes tidligere sognepræst, monsignor Dietrich Timmermann den 22. april læste søndagsmessen i Bredgade på sin 75 års fødselsdag. "Jesus er kommet til os for at vidne om Faderen. Han elsker hver og én af os, og vi er skabt ud af Hans kærlighed. Hans budskab skal vi bære videre, og det er særdeles livskraftigt, også i dag" sagde Timmermann i sin bevægede prædiken.

Med valget af første messe lux et origo var det påsketidens glæde, der prægede dagen musikalsk. Koret sang en karolingisk akklamation med en række anråbelser til forskellige helgener og forbøn for pave Benedikt, biskop Czeslaw og i dagens anledning Dietrich Timmermann, Kirkens organist Rolf Tönshoff tryllede med orgelet under postludiet og flettede Happy birthday to you ind i See the conquering hero fra Judas Maccabæus, mens Klaus Tönshoff spillede klarinet til. "Det er en stor glæde for os at fejre din fødselsdag sammen med dig. Du har altid været til rådighed for os, ligegyldigt hvad tidspunktet var, og du har altid været parat til at sidde ved sygesengen for at trøste med dit nærvær", sagde menighedsrådsformand Beatrix Carsen i sin fødselsdagstale til Timmermann.

Samværet fortsatte ved den velbesøgte reception efter messen, hvor stemningen steg til endnu højere grader med sognepræst Niels Engelbrechts og sakristan Ulla Elmquists muntert drillende taler. Tidligere domprovst ved Vor Frue Kirke hyldede Timmermann med ortodoks kirkesang.

Timmermann var Sankt Ansgar Kirkes navnkundige sognepræst fra 1980 til 2004.. Som sognepræst i domkirken har han været med til at undervise og vejlede mange præster i deres første pastorale erfaringer. Med sin store økumeniske erfaring har han venner i mange kirkesamfund. Timmermann har altid været meget historisk interesseret og har gennem årene engageret sig helhjertet i restaureringsarbejdet af Sankt Ansgars Kirke. Han har været ansvarlig for mange store arrangementer i Sankt Ansgars Kirke – blandt andet pavens besøg i kirken i 1989 og fejringen af Ansgarjubilæet med besøg af dronningen i 2001.

LR

▶ *Fortsat fra side 7* tredjedel af de jublende folkemængder i gaderne viste håndtegnet for Solidarnosc. Også i sikkerhedspolitiet sås sympati for Solidarnosc.

Regimet undertrykte oppositionen. Også flere katolske præster. Da den katolske præst Jerzy Popieluszko var blevet myrdet (1984) af sikkerhedstjenesten, og hans lig fisket op floden Vistula, deltog en kvart million polakker i begravelsen. Popieluszko var arbejderpræst, aktiv i Solidarnosc og prædikede åbenlyst imod regimet.

Hans død kom til at stå som et symbol på polakkernes frihedstrang og blev endnu en pind til regimets ligkiste.

1989-revolutionen

Vatikanets Ostpolitik var på verdensplan med Johannes Paul. Pavestolens diplomati mere end fordoblede sine gesandtenheder under den polske pave. Da præsident general Jaruzelski besøgte Johannes Paul i Vatikanet (1987), var dagene talte for det polske regime. Solidarnosc blev lovlig og vandt en overvældende sejr ved parlamentsvalget (1989). Ved sit fokus på menneskerettigheder, sin internationale fredsmission imod totalitarismen, og sit uforfærdede vidnesbyrd om tro og udholdenhed havde Johannes Paul rustet det polske civilsamfund med styrke til en succesfuld opposition imod regimet og kommunismen.

Sovjetunionen blæste nye vinde med en ny generalsekretær som topleder. Han havde politiske visioner om glasnost (gennemskuelighed), demokratisering og perestrojka (ombygning). Gorbatjov besøgte Johannes Paul i Vatikanet (1989).

Det var første gang de to mænd mødtes. De var begge slaviske. "Hvor mange divisioner har paven?" spurgte Stalin engang. Johannes Paul havde ingen. Han tog sine beslutninger i kapellet. Også derfor var Johannes Paul en pave, der rystede verden.

Sovjetunionen brød sammen. Samfundet var økonomisk nedbrudt, og embedsmandsstanden betvivlede socialismens utopi. Warszawa-pagten faldt. Fyrre års kold krig, kernevåbenkapløb med USA, og udgifterne til at opretholde den sovjetiske hær på tre til fem millioner mand tog livet af det gennemmilitariserede sovjetsamfund. Jeltsin vippede Gorbatjov af pinden (1991), og sendte 90'ernes postsovjetiske Rusland mod kaos.

En anden mur

Men muren var faldet. Og det forbløffende hurtigt og uden blod. Muren, der havde holdt nedslidte samfundsøkonomier indespærret, kunne i længden ikke beskytte befolkningerne mod andre organiserede tanke- og kulturtraditioner, især ikke dem, hvis rod kom indefra. I dag er det en anden mur, nemlig samfundskonsekvenserne af individualismen og kapitalismen, paverne - såvel Johannes Paul II (†2005) som Benedikt XVI - advarer imod.

Middelalderens Oscar Romero

Tusindåret for mordet på Sankt Ælfege blev fejret økumenisk og tværreligiøst.

HELGENER Tusindåret for Sankt Ælfeges død blev både en økumenisk og tværreligiøs begivenhed i England. Sankt Ælfege blev den 19. april mindet i de mange anglikanske og katolske kirker, der bærer hans navn og i en moske i Bath, nær Weston, hvor han blev født og levede som eremit, før han i 1006 blev ærkebiskop af Canterbury. Her var han højt elsket, og Ælfeges efterfølger, Sankt Thomas Becket, påkaldte hans navn i dødsøjeblikket, da han 150 år senere led martyrdøden. Sankt Ælfege var sin tids Oscar Romero, skriver Giles Mercer den 21. april i The Catholic Herald med en henvisning til ærkebiskoppen af San Salvador, der kæmpede for social retfærdighed og i 1980 blev myrdet af regeringstropper.

Festlighederne startede med en gudstjeneste i den anglikanske katedral i Southwark. Fra Southwark fortsatte pilgrimme til fods og på cykel til I St Alfege Church i Greenwich, bygget på det sted, hvor helgenen blev myrdet. Repræsentanter fra Danmark, Norge og Sverige deltog sammen med ærkebiskoppen af Uppsala og biskopperne af Bergen og Stavanger.

"Lad der ikke gå tusind år, før I slutter fred med Jeres fjender. Det er hvad Sankt Ælfege, værnehelgen for denne skole, gerne vil have Jer til at forstå", sagde ærkebiskoppen af Canterbury, Rowan Williams, til skolebørnene på Saint Alfege School, før man fortsatte til St. Alfege Church, hvor Ælfege blev mindet med vikingespil og senere med en aftengudstjeneste.

"Sankt Ælfege nægtede at blive løskøbt, fordi han ikke troede, at hans liv var mere værd end bøndernes liv i Sydøstengland.

De ville jo være nødt til at betale for hans frigivelse", sagde Williams med henvisning til Matthæus 16, 24 – 26 i sin prædiken. Ærkebiskoppen fremhævede det varme, stærke venskab, der i dag er mellem kirkerne i England og Skandinavien.

LR

Læs mere om katolsk tro og kirkeliv på: www.katolskorientering.dk

Gud styrer også gennem tilfældigheder

Katolsk Orientering bringer i sit nummer 6 et læserbrev om Urknaldet (Big Bang) og tro på den Hellige Skrifts skabelsesberetning: "En" José Gabriel Funes – denne jesuitpater er leder af Vatikanets astronomiske observatorium – siger, at teorien om urknaldet, "Big Bang", er i tråd med skabelsesberetningen.

"Teorien" er en kendsgerning, bekræftet ved en overvældende mængde og alle slags af observationer og beregninger, der udgør den mest eksakte naturvidenskabs, astronomiens, mest imponerende resultat, men også opnået med bidrag af andre videnskaber, især partikel-teorien, den del af fysikken, der udforsker det mindste, vi kender i naturen.

I hele universets tilblivelseshistorie, også i den levende naturs evolution, har tilfældigheder deres rimelige plads. Enhver der ser sig omkring og tænker sig om, må erkende, at tilfældigheder har deres plads i naturen, men sammen med orden ved naturens love.

Ingen ved, hvornår man dør, men dygtige ledere af livsforsikringsselskaber skal gøre pålidelig forretning ved at anvende statistikkens eksakte love på menneskers tilfældigheder. En hel nations liv går gennem mange flere og endnu mindre forudsigelige tilfældigheder. Kun få af vore medborgere er så dygtige, at vi har tillid til at vælge dem til som statens ledere at styre vore genvordigheder alligevel ved kloge love.

I alt dette styres tilfældigheder ved menneskelig klogskab. Gud er så vis, at Han styrer universets udvikling, deriblandt livets evolution, både ved sine eksakte naturlove og tilfældigheder i verdens løb.

Dette er uhyre vigtigt af to grunde, den ene gælder mennesket, den anden Gud:

Vi bærer tungt ansvar for, at især unge og søgende kan finde vejen til kristen tro, også tro på skabelsesberetningens budskab, i forvisning om, at troen ikke kræver, at man lukker øjnene for grundigt befæstede resultater fra moderne naturvidenskab.

Vi alle skylder Gud respektfuld og taknemmelig anerkendelse af Hans skaberværk, mere end nogensinde før. Urknaldet giver os lejlighed til at erkende og til at udforske storheden og godheden i Hans skaberværk. Igennem næsten 14 milliarder år har Han ved at styre gennem eksakte love, men også tilfældigheder omsider frembragt en verden, der gør det store kunstværk og kostbare gave: menneskets eksistens og lykke på vor lille Jord mulig.

August Ziggelaar S. J., Stenosgade 4 A. København V

Big Bang er katolsk

En enkelt bemærkning til læserbrevet i KO nr 6 vedr. evolution: "Big Bang teorien" blev fremsat af den katolske præst og fysiker, belgieren Georges Lemaitre i 1927-31. Efter en del latterliggørelse af ikke-religiøse kolleger høstede han efterfølgende stor anerkendelse (herunder af Einstein), og han blev en meget benyttet naturvidenskabelig rådgiver for Vatikanet.

Katolsk kristentro og naturvidenskab har den fælles grundopfattelse, at der findes én sandhed, som principielt kan afdækkes gennem grundige studier af det skaberværk, som Gud har placeret os i. Eftersom Gud har valgt at lade sit skaberværk udfolde gennem naturlig evolution, så bør sandhedssøgende kristne først og fremmest arbejde på at forstå, hvilke yderligere indsigter i Herrens vilje, opdagelsen af den naturlige evolution tilbyder. Bibelens skabelsesberetning udtrykker naturligvis en meget overordnet forståelsesindsigt og er ikke en metodebeskrivelse.

John-Erik Stig Hansen, Overlæge, dr.med., 2860 Søborg

katolsk orientering
www.katolskorientering.dk

Biskoppens kalender

Maj

Fredag 4. kl. 10.00: Firmelse, Esbjerg
Lørdag 5. kl. 10.00: Firmelse, Herning og Lemvig, i Herning
Søndag 6. kl. 10.00: Firmelse, Aalborg
Mandag 7. - torsdag 10: Europäischer Kongress der Bischöfe und der Nationaldirektoren für die Katechese, Rom
Lørdag 12. kl. 10.00: Firmelse, Aarhus, **kl. 16.00:** Firmelse, Silkeborg
Tirsdag 15. kl. 13.00: Liturgikommisionen
Onsdag 16. kl. 9.00: Messe for personalet, Bispekontoret, **kl. 15.30:** Møde i Lige Vilkår, DKR
Lørdag 19. kl. 10.00: Firmelse, Birkerød, Hørsholm, Helsingør - i Helsingør, **kl. 16.00:** Firmelse, Hillerød
Søndag 20.: Valfart til Åsebakken
Tirsdag 22. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Torsdag 24. kl. 16.30: Forretningsudvalgsmøde, **kl. 19.00:** Admissio, Domkirken
Fredag 25. kl. 8.00: Messe, Sankt Knud Lavard Skole, Lyngby
Lørdag 26. kl. 10.00: Firmelse, Storkøbenhavn, i Grundtvigskirken
Søndag 27. form.: jubilæum, Aabenraa
Mandag 28. kl. 10.00: Firmelse, Taastrup
Torsdag 31. kl. 10.00: Møde i Præsterådet

Teologisk/ terapeutisk uddannelse om behandling af senfølger af seksuelle overgreb

Den Europæiske skole ESARPAC afholder uddannelsen på engelsk i Kolding i uge 33 dvs. 12-19. august 2012. Uddannelsen tages over 4 år med en uge om sommeren plus 1 forlænget weekend om året og hjemmearbejde.

Mulighed for dispensation for de første 2 år for certificerede psykoterapeuter og psykologer.

Se nærmere på www.isarpac.dk for yderligere information og tilmelding.

Eventuelle spørgsmål til:
International/europæisk leder for ESARPAC: Vibeke Møller, læge og familieterapeut vibeke.moeller@webspeed.dk

eller til:
Marian Bridget Connolly, autoriseret psykolog og formand for ESARPAC/EPSICC-Danmark, psykolog-connolly@hotmail.com

Bønnens Apostolat

Maj

- At samfundet må fremme initiativer som forsvarer og styrker familiens rolle.

- At Maria, Verdens Dronning og Evangeliseringens stjerne må være med alle missionærer når de forkynder hendes søn Jesus.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Christian Guldager, Toke Nyborg Caritas, Jørgen Nybo Rasmussen, Ole C.P. Sørensen,sr. Rut Schmidt O.S.B., Linda Larsen, Helga Græsholt, Bernadette Alster, Jann Sjursen.
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 9.500 - Distribueret oplag 9.500
- ISSN 0902-297X

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Academicum Catholicum
alc

I PAGT MED DJÆVELEN

Louise Nyholm Kallestrup, ph.d. og post.doc ved Syddansk Universitet, udgav i 2009 bogen "I pagt med djævelen." I dette foredrag afdækker hun myter og fakta om heksebrændinger i Europa efter Reformationen.

Tid: Tirsdag den 8. maj kl. 19.30
Sted: Skt Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15

Har du tabt en fingerring på Sankt Andreas Bibliotek?

Jeg har fundet en sød og karakteristisk fingerring på biblioteket. Er den din?

Jeg kan kontaktes på telefon 33 55 60 90, eller e-mail: kt@katolsk.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 10, som udkommer

fredag den 22. juni

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 4. juni

Venlig hilsen
Redaktionen

Det sker i bispedømmet

Maj

Lørdag 5. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese over romanen "Hildegard af Bingen", hvordan lever man sig ind i en person fra middelalderen? v/ Anne Lise Marstrand. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69, Kbh. K.

Torsdag 10. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, Kbh. for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en medarbejder, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Fredag den 11. kl. 18.00–19.30: "Åben Dør". Personlig forbøn og vejledning. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, København V. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Mandag 21. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Mandag 21. kl. 19.30: Katolsk Menighedspleje afholder sin årlige generalforsamling i Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69. Alle er velkomne.

Fredag 25. kl. 19.00-ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse i Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, København V. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Mandag 28. 2. pinsedag, kl. 20.00-22.00: Natkirke, Sankt Andreas, Kollegievej 2, Charlottenlund. Lovsang, personlig forbøn, stilhed. Man kan komme og gå som det passer. Fri parkering

Juni

Lørdag 2. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese: "Kirken i dag" v/ Andreas Rude. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69, Kbh. K.

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

"En fremragende stilist"

"Perspektivrige noveller med livsholdning"
★★★★★ *Nordjyske*

"... en lovende debut"
Katolsk Orientering

"SMAK" af Max Ulrich Klinker
278 sider Vejl. 199,-
www.ec-edition.dk

bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE
SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Retræten for mænd

afholdes på Dalum Kloster

mandag 13. august til fredag 17.august

Retrætepræst: p. Benny Blumensaat.
Emne: Eukaristien
Pris: kr. 1.100,-

Tilmelding: Olaf Halladin. Tlf. 48 39 80 38
Eller e-mail: mo.halla@hotmail.com

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

Søndag den 20. maj 2012

Program
Kl. 9.15: Valfart gennem Rude skov
Kl. 10.30: Mulighed for skriftemål v/ Vor Frue Kloster
Kl. 11.30: Bispemesse
Kl. 12.30: Pause for spisning, leg og samvær. Den vietnamesiske gruppe serverer vietnamesiske specialiteter - overskuddet går til Valfarten. Kaffe, øl og vand kan købes hos spejderne. Lægmandsorganisationer fortæller om deres arbejde og sælger rosenkranse, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m.
Kl. 15.00 Andagt med blomsterdans til Jomfru Maria
Dagens program slutter kl. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil. Transport: S-tog til Holte, hvor det tager ca. 20 minutter at gå i "løs formation" til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé). Skovvalfarten, som starter kl. 9.15, går under sang og bøn gennem Rude skov til Høsterkøb. Vil du køre direkte til Høster-køb, da går bus 197 fra såvel Holte st. som Birkerød st. til Magleås Kursuscenter.
Der er bilparkering på Magleås.

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll
Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84
E-mail: sandra@moll.dk

Støtter mindre projekter
www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

katolsk orientering
www.katolskorientering.dk

Hjælp med at sikre Kirkens beståen
- også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Telefon 33 55 60 11

Jomfru Maria procession i Esbjerg

Lørdag den 12. maj indbyder Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg, til den årlige procession gennem Esbjerg by, i anledning af maj måned som er Jomfru Marias måned og i anledning af 95-året for Maria-åbenbaringernes begyndelse i Fatima i Portugal 13. maj 1917.

Dagens program starter kl. 10.00 med rosenkrans, tilbedelse og skriftemål i kirken og kl. 11.00 starter processionen med "Vor Frue af Fatima" anført af Jesu Kristi kors, gennem byen.

Efter processionen er der fællesspisning i haven. Alle er velkomne. For yderligere oplysninger ring 75 12 10 27.

Pastor Benny Blumensaat
Kirkegade 58
6700 Esbjerg

Kirken i dialog med verden

Intet koncil i Kirkens historie fortjener bedre betegnelsen 'økumenisk' end Andet Vatikankoncil.

Tekst: pastor Robert Culat

KONCILET I år fejrer Den katolske Kirke med stor glæde 50-året for salig pave Johannes XXIIIs åbning af 2. Vatikankoncil. Det var den 25. januar 1959, at paven udtalte sin hensigt om at indkalde et økumenisk koncil, det 21ende i Kirkens historie. For at vide i hvilken ånd paven indkaldte dette koncil, er det af stor interesse at læse hans tale ved koncilets åbning. Det er denne tale sammen med pave Paul VIs tale ved koncilets slutning, der gør det muligt for os at fortolke koncilets dokumenter rigtigt. To grundlæggende tanker kan uddrages af åbningstalen. Den første er, at koncilet som sit mål ikke har en definition af Kirkens lære. Men tro over for traditionen vil det være koncilets mål at fremlægge denne lære på en måde, som svarer til vor tids behov. Koncilets belæring vil derfor især have en pastoral karakter.

Den anden tanke peger på en ændring i Kirkens holdning over for verdens vildfarelser. Fordømmelse viger for barmhjertighedens lægemiddel. Frem for at jamre når det negative i verden opregnes, bør Kirken i højere grad betone sin egen læres rigdomme. Alt dette sammenfattes i et italiensk ord, der siden er blevet berømt, ordet l'aggiornamento. Kirken indbydes af paven til med nye øjne at betragte verden, således som den er; at betragte den med et blik fyldt af kærlighed og imødekommenhed, et optimistisk blik. Johannes XXIIIs speciale var Kirkens historie. I sin tale beder han katolikkerne om ikke at længes tilbage efter fortiden. I sin beslutning om at indkalde et nyt koncil påpeger han, at Kirken må finde en ny måde at forholde sig på over for verden.

Et "meget anderledes" koncil

Alt dette bliver atter taget op af pave Paul VI i hans encyklika Ecclesiam Suam. I sit apostolske brev Tertio Millenio Adveniente i 1994 tøver salig pave Johannes Paul II, som selv var en af de 2.381 koncilsfædre, ikke med at fremhæve, at dette koncil "så lig de foregående" dog var "meget anderledes". Det betegner "en ny tid i Kirkens liv". Først og fremmest fortjener intet koncil i Kirkens historie bedre betegnelsen 'økumenisk' end Andet Vatikankoncil – i høj grad takket være de muligheder, som moderne kommunikationsmidler frembød.

Dernæst var de fleste af de tidligere konciler, fx Nikæa og Trient, svar på kætterier eller de fastslog dogmer som fx Første Vatikankoncil. Det var ikke tilfældet med Andet Vatikankoncil, der var et pastoralt koncil, præget af en åben ånd, og som var "det evangeliske svar på verdens nylige udvikling", som Johannes Paul II udtrykte det.

"Den nye tone, ukendt indtil da", hvori koncilet belærte om den katolske tro, hidrører fra den kendsgerning, at Johannes XXIII nægtede at gøre det til et koncil til fordøm- *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 8
4. maj 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering
ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST
POST PP DANMARK

▲ *Fortsat fra oven*

melse af den moderne verdens vildfarelser. Ved koncilet gik Kirken i dialog med verden. Koncilets seksten dokumenter afbalancerer ofte på ny de tidligere koncilers erklæringer.

Som en reaktion på den protestantiske reformation havde Tridentinerkoncilet lagt meget vægt på sakramenterne og præsteembedet. Andet Vatikankoncil gav Guds Ord al dets betydning i Kirken tilbage, og det mindede om lægfolkets, menighedens værdighed. Kirken er Guds Folk, og i dette folk har alle, hvad deres kald end måtte være, samme værdighed, nemlig den værdighed der udspringer af dåbens sakramente.

Første Vatikankoncil, der blev afbrudt af politiske grunde, havde insisteret på pavens enestående rolle som garant for Kirkens enhed og fællesskab. Andet Vatikankoncil var en påmindelse om biskoppernes og de særskilte kirkers vigtighed, og koncilet bragte pavens tjeneste ind i en sammenhæng med den biskoppelige kollegialitet. Ligesom arbejdet i de enkelte bispekonferencer blev synoderne den praktiske konsekvens af koncilets drøftelse på det område.

Koncilets "nye tone"

Det er ikke muligt at forstå Andet Vatikankoncils "nye tone", hvis man ikke erindrer de fremskridt, der var sket i studiet af Bibelen, kirkefædrene og i teologien især i årene 1940 til 1960. Det var teologer som den franske jesuit De Lubac og den – ligeledes franske – dominikaner Congar, som i deres arbejde forberedte koncilet.

Koncilet var på én gang fuldstændig traditionelt (idet det dog må erindres, at traditionen ikke begyndte med koncilet i Trient) og åbent over for spørgsmål rejst af den moderne verden, som ikke længere er kristenhedens verden. Både Johannes XXIII og koncilets fædre efter ham havde modet til, roligt og afklaret, at erkende, at modellen 'kristendom-kristenhed' ikke var mulig over for den virkelighed, som allerede i mange år havde foreligget. I stedet for at ville beherske hele det civile samfund ønskede Kirken at gøre sig selv til hvert menneskes tjenerinde. Den har givet afkald på al tale om timelig magt for endnu mere at blive tro over for sin evangeliske kilde.

Af koncilets seksten dokumenter er de vigtigste uden tvivl de fire konstitutioner (om Kirken, om Den guddommelige Åbenbaring, om Liturgien og om Kirkens forhold til den moderne verden). Af disse fire konstitutioner har mange troende især taget den om liturgien til sig. Netop dette at kunne bede til Gud på sit eget sprog og muligheden for aktivt at tage del i messen har været nogle af de mest umiddelbare og synlige frugter af den liturgiske reform, som indledtes af koncilet.

Men den fundamentale konciltekst er den om Kirken, Lumen Gentium. Det er i lyset af det, som koncilet her udtaler om naturen og Kirkens sendelse, at vi bør forstå alle de andre dokumenter. Fordi koncilets mål var pastoralt, er det også i høj grad nødvendigt at være opmærksom på den helt vidunderlige pastorale konstitution om Kirken i vor tids verden, Gaudium et Spes, som også er koncilets længste dokument. I denne tekst har koncilsfædrene givet os den kristne humanismes sande ansigt.

Denne kristne filosofi er stadig, halvtreds år efter koncilets åbning, et nyttigt værktøj for alle i Kirken, som nærer ønske om at udbrede evangeliet i vor verden på den måde, som koncilet ville det: i samtale og imødekommenhed, i åbenhed over for andre og afklarede i bekræftelsen af sin tro.

Pastor Robert Culat er lic.theol. og har siden september 2010 været præst for den fransksprogede menighed i bispedømmet. Foto: Niels Messerschmidt.

Nr. 9.
25. maj 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Forsoning med Vatikanet skaber uenighed indenfor SSPX

Drøftelser mellem Vatikanet og Piusbroderskabet SSPX er inde i den afgørende fase.

Tekst: Niels Messerschmidt

SSPX To breve, som blev lækket til offentlighed for et par uger siden, afslører dyb uenighed i Piusbroderskabets ledelse om man skal acceptere Vatikanets krav for at blive forsonet med Moderkirken. Det ene brev er fra SSPX' leder, biskop Bernard Fellay, til de andre biskopper i gruppen (Tissier de Mallerais, Alfonso de Gallareta og Richard Williamson); det andet fra de tre biskopper til Fellay.

Mens Fellay i sit brev i klare vendinger taler for at SSPX bør sige 'ja' til Vatikanets tilbud, afviser de tre biskopper i deres brev i skarpe vendinger Vatikanets tilbud som "en fælde", man skal sige 'nej' til. Lækagen af brevene udstiller splittelsen indenfor SSPX' ledelse, og nu udspiller der sig en magtkamp for åbent tæppe mellem de fire biskopper om, hvem af gruppens tilhængere der vil følge hhv. Fellay og de øvrige biskopper.

Fra Vatikanets side har kardinal William Levada gjort det klart, at de af SSPX' biskopper, som ikke kan acceptere aftalen med Rom, risikerer at blive ekskommunikerede. På den anden side drager man sikkert et lettelsens suk i Vatikanet over at slippe for at skulle have med den Holocaust-benægtende Richard Williamson at gøre, der tilsyneladende ønsker at bryde med Rom.

Det nøjagtige indhold af aftalen mellem Vatikanet og SSPX er indtil videre kun kendt af en lille kreds og vil formentlig først blive kendt offentligt når og hvis forsoningen finder sted. Så meget synes dog at ligge fast, at SSPX tænkes tildelt en kirkeretslig status i form af et såkaldt personalprælatur.

Vatikan-kenderen Andrea Tornielli skriver i Vatican Insider, at beslutningen om SSPX' kirkeretslige regulering i praksis allerede er truffet, selv om der endnu mangler nogle detaljer. Onsdag den 16. maj mødtes fire kardinaler i Troslærekongregationen i Rom og forventningen er, at de anbefaler pave Benedikt XVI at træffe beslutningen om en kirkeretslig indlemmelse af SSPX i Den katolske Kirke.

I et interview til nyhedsbureauet CNS indrømmer SSPX' leder Bernard Fellay åbent, at der er stor modstand mod aftalen inden for gruppen. "Jeg kan ikke udelukke, at der sker en splittelse", siger Fellay og fortsætter: "Jeg tror pavens tilbud – fordi det kommer fra ham – er ægte. Derfor er der ikke tale om en fælde". I interviewet siger Fellay også, at aftalen endnu ikke er helt på plads i alle detaljer, og at SSPX stadig afventer visse garanter fra Vatikanets side. Han tilføjer, at det er paven selv, som har været den drivende kraft i forsoningsprocessen. "Personligt ville jeg gerne have ventet lidt længere for at få tydeliggjort visse ting, men det virker som om paven ønsker at få det gennemført nu".

På Piusbroderskabets egen hjemmeside fordømmes lækket af de hemmelige breve mellem Fellay og de tre andre biskopper som "en alvorlig synd", og derved bekræfter SSPX samtidig ægtheden af brevene.

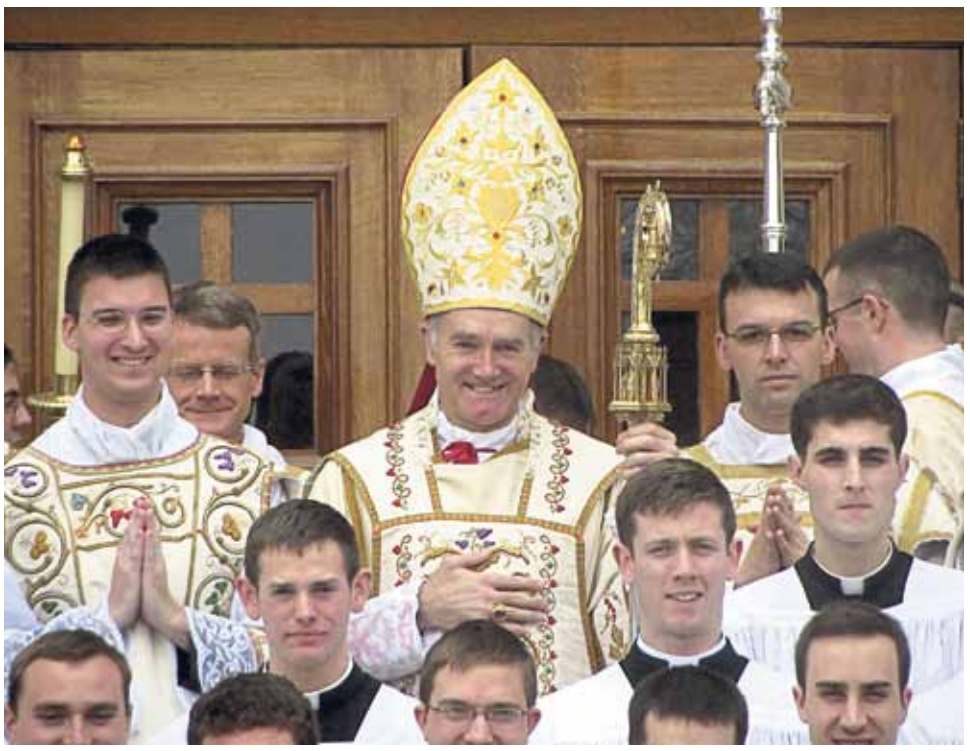

Piusbroderskabets leder, biskop Bernard Fellay, mener, at SSPX bør sige 'ja' til Vatikanets krav for at blive forsonet med Moderkirken.

Koncilsdokumenter gik tabt

Rod, almindelig sjusk og uengagerethed i arkivet for Det andet Vatikankoncil.

ARKIVER Kirkehistorikerne vil få svært ved at give os et klart billede af, hvad der skete under koncilet. Det viser en artikel af Piero Doria i L´Osservatore Romano den 1. maj. I artiklen fastslår Doria, der er arkivar i Vatikanets hemmelige arkiv, at en del vigtige koncilsdokumenter er gået tabt. Det gælder for eksempel registret for de dokumenter, der er behandlet af den teologiske kommission og kommissionen de doctrina fidei et morum.

Andre dokumenter er endnu ikke sorterede, eller de er fundet igen på steder, hvor de ikke burde befinde sig.

Nogle arkivarer har manglet de nødvendige kvalifikationer, fastslår Doria, der påpeger, at procedurerne for arkivering bar præg af tilfældighed og mangel på overblik. En del dokumenter blev aldrig ført til protokols, og derfor kan de være svære at finde. Mangel på faglig entusiasme hos efterfølgerne af den første arkivleder, Emilio Governatori, er også en del af forklaringen på arkivets tilstand, mener Doria.

"Jeg ønsker at gøre opmærksom på, at der i arkivet for Det andet Vatikankoncil stadig eksisterer en hel serie dokumenter, som endnu er uudforskede og af stor værdi.

De har stor betydning for at forstå både koncilets ånd og den korrekte fortolkning af dokumenterne, som de er blevet vedtaget af de biskopeer, der var forsamlede i Vatikanbasilikaen og af pave Paul V", skriver Doria i konklusionen på sin artikel.

Arkivet for Det andet Vatikankoncils dokumenter blev oprettet den 27. september 1967 af pave Paul VI.

Det nye arkivs formål var at stille alle koncilsdokumenterne til rådighed for videnskabelig forskning.

LR

Besøg i diasporaen

Bonifatiuswerk har besøgt Danmark.
Læs mere side 3

Filippinerne

Fader Socrates om nyevangelisering i et af verdens mest troende lande.
Læs mere på side 4

Stenosgade

Skabet gemmer på en skat.
Læs mere på side 5

Bibelen

Salmernes bog var Jesu salmebog.
Læs mere på side 7

Leder

Fattigdom og uretfærdighed fremmer slaveri

På trods af snesevis af internationale aftaler og erklæringer, og trods gentagne indgreb på såvel nationalt som globalt plan, er millioner af mennesker fortsat genstand for menneskehandel, og endnu flere lever fortsat under slavelignende forhold. Næstefter ulovlig våbenhandel er menneskehandel økonomisk set den mest indbringende kriminelle aktivitet i verden.

En konference i Vatikanet den 8. maj drøftede det vigtige bidrag, Kirken kan give det internationale samfund i dets kamp for at komme menneskehandel og slaveri til livs. Præfekten for Det pavelige råd for retfærdighed og fred, kardinal Peter Turkson, sagde i den forbindelse, at "national lovgivning og internationale aftaler ikke er nok til at overvinde disse onder, som plager menneskeheden"; for at fremme menneskerettighederne verden kræves en "hjerternes omvendelse". Pave Benedikt XVI har ved flere lejligheder udtalt, at dette kun er muligt med retskafne mænd og kvinder, hvis samvittighed og handlinger nøje følger hensynet til det fælles gode. Det internationale samfunds bestræbelser på at beskytte ofrene og retsforfølge de skyldige for menneskehandlen må derfor bygge på et helhedssyn på problemet, hvor uddannelse af især de mest udsatte grupper må prioriteres højt. Det er ikke nok at befri ofrene fra deres snærende bånd; man må også følge dem i deres lange vej mod rehabilitering og reintegration.

En anden problematik er indsatsen mod de strukturer, som muliggør den kriminelle adfærd. "Lad os udvide dette perspektiv", sagde Turkson, "og lad os kalde alle mennesker af god vilje til at arbejde med at skabe en mere retfærdig international social orden, så fattigdom og underudvikling ikke længere danner grobund for menneskehandel". Netop på dette område kan Kirkens arbejde vise sig mest frugtbart; med dens globale tilstedeværelse og fordi den stiller sig til tjeneste for menneskeheden, er Kirken på flere niveauer engageret med forebyggelse og pastoral omsorg for ofrene for menneskehandel – fra det globale perspektiv ned til det konkrete niveau, på det institutionelle plan og i det praktiske arbejde med folk. Med afsæt i Kirkens overbevisning om, at alle mennesker er ligeværdige og skabt i Guds billede, stopper den ikke sin kamp for at menneskets iboende værdighed anerkendes og respekteres i alle livets forhold.

Selv om der de sidste 50 år – siden salige Johannes XXIII udsendte sin fredsencyklika *Pacem in terris* – er sket store fremskridt på menneskerettighedsområdet, er der stadig en del arbejde at gøre med at fremme social retfærdighed i verden. Således vokser fattigdom og ulighed fortsat, og der gøres fx ikke nok for at komme den økonomiske kriminalitet til livs.

Det kommende 'Troens År' vil være en god anledning at fordybe sig mere i, hvad salige Johannes XXIII krævede i *Pacem in terris* for 50 år siden; en ægte støtte for menneskerettighederne og etikken. Marginaliseringen af sidstnævnte ligger til grund for mange af de problemer, vi står overfor i dag – ikke kun indenfor privatsfæren, men også på det globale plan, hvor økonomiske og sociale strukturer stadig er skyld i, at millioner af mennesker frarøves deres ret til at leve et værdigt liv.

På trods af de mange problemer, verden står over for i dag, er modstanden stigende mod dem, der søger at berige sig på bekostning af deres medmenneskers liv og velfærd. Positivt er også, at mange mennesker af god vilje, borgere såvel som politikere, lægfolk såvel som kirkelige ledere, i dag er beskæftiget med at forbedre menneskers vilkår og bekæmpe menneskehandlens svøbe. Det er disse mennesker, vi må støtte for at komme et af de mest ubehagelige sår i den moderne verden til livs.

Niels Messerschmidt

Korte nyheder fra den katolske 'iVerden'

Brugen af internettet vinder frem overalt, også i katolsk sammenhæng. Vi fremhæver her nogle nye tiltag.

INTERNET I takt med, at stadig flere udskifter deres gamle mobiltelefon med en moderne smartphone, bliver det også mere almindeligt at bruge telefonen til mere end bare at ringe og sende sms'er fra. Takket være de såkaldte Apps (småprogrammer, som tilfører telefonen nye funktioner), kan en smartphone også bruges til fx at vise billeder og video, afspille lydfiler og til diverse spil.

Sankt Ibs skole i Horsens har – som den første katolske skole herhjemme – udviklet sin egen app, som skolens elever og andre interesserede kan downloade gratis. Her kan man se udvalgte videoklip fra skolens hverdag, læse det aktuelle 'Fredagsnyt' og se, hvad kantinen serverer i den kommende tid. App'en kan hentes på *www.dkapps.dk/* Sct Ibs-Skole og kan anvendes med Apples iPhone, iPod Touch og iPad.

Sankt Pauls kirke i Taastrup er også hoppet på vognen og tilbyder en app med oplysningerne om hvad der sker i sognet (messetider, aktiviteter, meddelelser og dagens program). App'en, som kan hentes gratis på *http://sktpaul.dk/android.php*, kan anvendes på Android mobiltelefoner.

Mens det endnu er småt med danske katolske app'er, findes der efterhånden et stort udvalg af katolske app'er på andre sprog. Man kan finde dem på *www.apple.com/dk/macosx/whats-new/app-store.html* (til iPhone og iPad) og *https://play.google.com/store* (til Android telefoner).

Giver overblik over de europæiske bispekonferencer
Onsdag den 9. maj gik den nye paneuropæiske hjemmeside Eurocathinfo.eu i luften – en hjemmeside, der er den institutionelle informationsportal for de europæiske bispekonferencer i Europa. Hvor man tidligere skulle klikke frem mellem de forskellige bispekonferencers hjemmesider for at holde sig opdateret på området, har man nu samlet det hele ét sted. Hjemmesiden, som også rummer nyheder fra de enkelte nationale bispekonferencer, vil senere bliver udbygget med et lukket intranet for biskopperne til udveksling af information, afholdelse af webkonferencer m.m.

Apropos nye hjemmesider har den katolske forening Academicum Catholicum (*http://academicumcatholicum.dk*) fået ny hjemmeside med nyt design, flere funktioner og muligheder. Bag det nye layout står webmaster Andreas Riis.

Vor Frue menighed i Aarhus har også fået en ny og mere overskuelig hjemmeside (*www.katolsk-aarhus.dk*). I præsentationen af den nye hjemmeside skriver sognepræst p. Herbert blandt andet, at "igennem internettet kan man komme til hjemmene hos utrolig mange mennesker og bringe godt nyt om frelsen ved Jesus." Menighedens nye hjemmeside er lavet af et professionelt webbureau.

Har du kendskab til spændende katolske apps eller hjemmesider, som har relevans for KOs læsere, er du velkommen til at tippe redaktionen. *NM*

Med den nye app fra Sct. Ibs skole i Horsens kan eleverne bl.a. se små videoklip fra forskellige aktiviteter på skolen.

Farvel til 'Orientering fra sognene'

Som tidligere meddelt stopper denne sektion i KO med dette nummer.

KATOLSK ORIENTERING Kirkegængere og andre, der ønsker oplysninger om messetidspunkter og aktiviteter i sognene, er fremover nødt til selv at finde disse informationer på sognets hjemmeside eller i sognebladet. Udfasningen af siderne med 'orientering fra sognene' i KO sker dels for at give plads til flere redaktionelle sider, dels – fordi det er blevet naturligt at hente disse oplysninger over internettet, da de fleste husstande i dag har en PC med internetopkobling.

I de kommende måneder står KOs redaktion til rådighed med at besvare eventuelle spørgsmål om messetidspunkter, sognearrangementer og hvor man kan finde disse informationer fremover.

Til orientering vil liturgisk kalender fortsat være at finde i den trykte udgave af Katolsk Orientering.

NM

Sognesider 9

Orientering fra sognene

1.-31. marts 2012

100 kroner om måneden kan gøre en stor forskel

Husk at give et bidrag til Kirken

Hør nærmere hos Lilian Munch Jakobsen på tlf. 33 55 60 12

”I evner meget med få midler”

En delegation fra Bonifatiuswerk var i slutningen af april på en flerdages rundtur i bispedømmet.

Tekst: Niels Messerschmidt

BONIFATIUSWERK I dagene onsdag den 25. til søndag den 29. april var en delegation på 18 personer fra de tyske katolikkers Bonifatiuswerk på besøg i bispedømmet. Formålet med turen var blandt andet, at bispedømmets mangeårige velgører med egne øjne kunne danne sig et indtryk af livet i bispedømmet og de udfordringer, Kirken i diasporaen står over for. Gruppen var sammensat af repræsentanter fra forskellige tyske bispedømmer og anført af Bonifatiuswerks generalsekretær, monsignore Georg Austen og dets præsident, Georg Freiherr von und zu Brenken.

Flere gange under det stramt tilrettelagte program – som diakon Kaare H. Nielsen stod for den praktiske gennemførelse af, som chauffør, turguide og oversætter – gav de delegerede udtryk for forbløffelse over, hvor meget bispedømmet formår med de få ressourcer og økonomiske midler, det har til rådighed.

”Det er en berigelse, at I evner at udføre så meget med så få midler”, sagde monsignore Georg Austen.

Fra vietnamesisk frokost til havnerundfart

Rundturen startede med et besøg i Skt. Kjelds Kirke i Viborg, som Bonifatiuswerk har ydet tilskud til i forbindelse med udvidelse af kirken. Her fik de et indtryk af den etniske diversitet, som hersker i mange katolske sogne herhjemme. Menigheden i Viborg har en stor gruppe af vietnamesere og den etniske diversitet kom helt konkret til udtryk i frokosten, hvor vietnamesiske specialiteter stod side-om-side med dansk smørrebrød.

Efter et besøg hos Jesu Små Søstres kommunitet i Ry, hvor der blev talt om klosterlivets fremtid i Danmark, der er kendetegnet ved færre kald og stadig ældre ordenssøstre, gik turen til den nærliggende Ømborg. Her fik de fortalt Ømborgens historie, og Michael Højer-Clausen fra DUK gav et portræt af den katolske ungdomsorganisation i vækst, herunder deres nye lederuddannelse.

I to minibusser og én bil kørte deltagerne den lange tur over Storebælt til overnatningsstedet, Sankt Birgitta Kloster i Maribo, hvor de fik et indblik i søstrenes liv, inden de fredag formiddag satte kursen mod hovedstaden. Noget uvant for tyske katolikker deltog biskop Kozon i havnerundfarten og på kyndig vis anførte han herefter den tyske delegation i den indlagte byvandring, blandt andet med besøg i domkirken i Bredgade.

Efter frokost på restaurant Sankt Petersborg var et besøg på bispekontoret næste punkt på programmet. Her fortalte generalsekretær Jann Sjursen kort om Caritas’ uden- og indenlandske indsatsområder, og rundvisningen på bispekontoret gav deltagerne mulighed for at se Sankt Andreas Bibliotek og tale med medarbejdere fra institutionerne på Gammel Kongevej.

Mogens Jallberg fra Pastoralrådets forretningsudvalg var blevet inviteret til at fortælle om processen med gennemførelsen af sogneundersøgelsen og dens resultater, og om det videre arbejde i de seks grupper under pastoralrådet med at udmønte undersøgelsens konklusioner i konkrete tiltag. De delegerede var meget imponerede over sognenes store opbakning til undersøgelsen og de udtrykte stor interesse for det videre forløb.

Pastoral-Centrets leder, Marcelino Gauguin, gav en kort orientering om de pastorale og økonomiske udfordringer, centret står overfor, medens diakon Kaare H. Nielsen fra bispedømmets evangeliseringstjeneste gav indblik i forskellige evangeliseringsfremstød som fx gademission, natkirke, Taizé-andagter, Lux Mundi, Nightfever og ’I mesterens lys’.

”Der var en god feedback omkring disse evangeliseringsfremstød”, fortalte Kaare H. Nielsen til KO, og han er efterfølgende blevet inviteret til Paderborn i Tyskland for at fortælle om sine erfaringer på området.

Biskoppen bød indenfor

Bonifatius’ delegation var fredag eftermiddag inviteret hjem til biskoppens private domicil og under aftensmaden fortalte biskop Kozon om bispedømmets historie og de pastorale og økonomiske udfordringer, det står over for.

Efter overnatning på Magleås bød lørdagen på et besøg hos Sankt Josefs Karmelklostret i Hillerød og jesuitternes Inigo Center i Hølkerup ved Sjællands Odde, et retrætecenter for personale og elever på Niels Steensens gymnasium. Atter hjemvendt til Magleås gav Skt. Josephsøster Hildegard Doods dem en orientering om det nærliggende Vor Frue Kloster.

På afrejsedagen søndag den 29. april besøgte Bonifatiuswerk Skt. Pauls Kirke i Taastrup – som de i sin tid ydede støtte til opførelsen af. Inden det overdådige frokostbord, som satte et festligt punktum for en begivenhedsrig tur for de tyske gæster og hvori også deltog biskop Kozon, sognepræst Samuele Lando og menighedsrådet, var monsignore Georg Austen koncelebrant og prædikant under søndagsmessen.

Mange indtryk at arbejde videre med

Kaare H. Nielsen, der sammen med hustruen Eva Maria Nielsen havde stået for de praktiske formaliteter omkring Bonifatiuswerks besøg, siger til KO, at besøget gav gæsterne et nuanceret billede af livet i bispedømmet.

”Besøget gav dem et førstehånds indtryk af, hvad det vil sige at være en kirke i Diasporaen og hvilke udfordringer, vi står over for. Det undrede dem blandt andet, at så få betaler kirkeskat i bispedømmet”, siger Kaare H. Nielsen og tilføjer – efter at biskop Kozon dagen forinden havde fortalt om baggrunden herfor, bl.a. at mange udlændinge i stedet for at betale kirkeskat vælger at sende penge til deres hjemlande – at monsignore Austen forbløffet skulle havde udbrudt: ”Jamen, det er jo Kirken hér, de bruger!”. Før afrejsen fik hver deltager udleveret en USB-nøgle med informationer, billeder og video om de forskellige institutioner i bispedømmet og forskellige pastorale tiltag og evangeliseringsfremstød, de var blevet præsenteret for under deres rundtur i bispedømmet. De mange informationer vil blandt andet gøre det lettere for Julie Brodersen-Schäfers, sekretær for Bonifatiuswerks afdeling for mission og diakoni, at formidle bispedømmet Københavns situation over for de tyske katolikker i tiden op til den årlige Diasporasøndag i efteråret, hvor kollekten er øremærket til hjælpearbejdet i diasporaen, herunder Kirken i Danmark.

Delegationen fra Bonifatiuswerk sammen med biskop Czeslaw Kozon foran indgangen til bispekontoret i København.

Bonifatiuswerk

Organisationen Bonifatiuswerk der deutschen Katholiken blev grundlagt i 1849, og den har bestået gennem alle 162 år med en livskraft, der også overvandt problemerne i Hitler-tiden – sidstnævnte dog ikke uden betydelige vanskeligheder, idet nationalsocialisterne gjorde, hvad de kunne, for at hæmme dens arbejde. At Bonifatiuswerks hovedkvarter og trykkeri i Paderborn kort før 2. Verdenskrigs afslutning blev ramt af en fuldtræffer, gjorde, at man måtte begynde forfra på at bygge organisationen op.

Til alt dette kom den store udfordring, det var at skulle hjælpe Kirken i det tidligere Østtyskland. Bag muren og pigtråden levede dengang 1,3 millioner katolikker, fordelt på omkring 1.000 menigheder. Intet under at Bonifatiuswerk i 1949 måtte sende en tredjedel af alle indsamlede midler til Østtyskland. Den tidligere ærkebiskop i Berlin, kardinal Georg Sterzinski, har fremhævet Bonifatiuswerk som den, der har størstedelen af æren for, at Den katolske Kirke overhovedet kunne overleve i DDR.

Bonifatiuswerk har også gennem mange år ydet de nordiske kirker økonomisk hjælp, og efter kommunismens sammenbrud i begyndelsen af 1990’erne går en del af hjælpen nu også til de baltiske lande. Mere information om Bonifatiuswerkes findes på *www.bonifatiuswerk.de*.

Overskud til fornyelse og udvikling

Tekst: Son Ngoc Bui og Michael Høier Clausen, DUK

DUK Hvert år får DUK et generøst tilskud fra den tyske organisation Bonifatiuswerk. Tilskuddene giver DUK økonomisk råderum til at finansiere vigtige projekter, der ellers ikke ville være råd til.

For eksempel giver tilskuddene DUK mulighed for at tilbyde meget lave deltagerpriser til sommerlejrene og World Youth Day. Endvidere har det været muligt via Bonifatius støtte at oppriorite DUKs medlemsblade, idet disse er blevet forsynet med nyt layout og i dag udkommer i farver. Dette har haft stort betydning for bladene, som er blevet yderst positivt modtaget af læserne. Desuden har Bonifatius bevilget DUK støtte til at afholde den nationale børne- og ungdomsdag, DSD 2012, som vil finde sted i Århus d. 22. – 23. september i år. Dette bliver et brag af et arrangement og der forventes omkring 1.000 børn og unge til denne festlige dag, der afsluttes med messe i Århus Domkirke celebreret af biskoppen. På denne måde er Bonifatiuswerk med at til give det katolske børne- og ungdomsarbejde i Danmark et ekstraordinært boost. Læs mere på om DSD på *www.duk.dk/dsd12*. Endelig er KLU, DUKs lederuddannelse, blevet subsidieret af Bonifatiuswerk. Katolsk lederuddannelse (KLU) er udviklet til et omfattende koncept, der uddanner ledere på mange forskellige niveauer. Man kan læse mere herom på DUKs hjemmeside, som i øvrigt også har fået et ansigtsløft. Dette har DUK fået råd til at oppriorite også grundet støtten fra vore tyske velgørere. Således sætter vi stor pris på den økonomiske håndsrækning, som kommer alle katolske børn og unge i Danmark til gavn og glæde.

Vi takker Bonifatiuswerk mange gange herfor!

”Vi er alle kaldet til at vidne om troen”

Re-evangelisering og mission er ikke kun noget, der optager Den katolske Kirke i Vesten. Og på Filippinerne har det høj prioritet.

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

MISSION Selv om fader Socrates C. Mesiona – der er moderator for Mission Society of the Philippines samt nationaldirektør for de pavelige missionsværker samme sted – kommer fra et af de mest troende lande i verden, møder han også i sit hjemland de samme problemstillinger som vi kender i det sekulariserede Vesten. Det fortalte han til KO, da han i midten af maj var på et tredages besøg i bispedømmet. Her havde han lejlighed til at udveksle erfaringer med Missios nordiske direktør, diakon Kaare H. Nielsen og besøge herboende katolske landsmænd tilknyttet menighederne i Lyngby og på Amager.

”Et af de problemer, vi kæmper med, er, at mange katolikker forlader Kirken især til fordel for de evangeliske kirker”, forklarer fader Socrates og peger på flere grunde hertil: ”Kirken har gennem mange år haft tradition for at være aktiv i politik og i samfundslivet, og en række politiske skandaler har de senere år skadet Kirkens omdømme blandt de filippinske katolikker. Desuden finder en del Kirkens holdning alt for rigoristisk og ude af takt med moderne problemstillinger”.

Selv om katolikkerne fortsat udgør næsten 85 procent af landets 94 millioner indbyggere, har denne udvikling og den tiltagende sekularisering af det filippinske samfund medført, at biskopperne er blevet klar over situationens alvor og derfor er begyndt at prioritere re-evangelisering og mission højere. I tiden op til fejringen af 400-året for kristendommens ankomst til landet i 2021 har den nationale bispekonference således udpeget en række indsatsområder for at vende denne udvikling.

”Tilbage i 1989 formulerede bispekonferencen på dens anden plenarforsamling ni forskellige indsatsområder for Kirken og dens fremtidige virke”, forklarer fader Socrates og tilføjer, at de punkter, som havde med re-evangelisering og mission at gøre, altså missio ad gentes, dengang ikke blev prioriteret højt. ”Men det gør de i dag, forsikrer han.

Fader Socrates siger til KO, at Kirken i de kommende år især vil opprioritere dens indsats mod de unge. Det er nemlig den mest udsatte gruppe for virkningerne af den stigende sekularisering af samfundet og derfor også den gruppe, der er mest tilbøjelig til at droppe ud af det kirkelige fællesskab.

”Bispekonferencens drøftelser mundede også ud i ønsket om, at re-evangeliseringen – for at den måtte få den ønskede effekt – blev forankret ude i sognene og at den blev båret frem af aktive trosvidner. Derfor er et vigtigt indsatsområde for os en større involvering og uddannelse af lægfolket, så de kan varetage kontakten til katolikker, som enten helt har forladt Kirken eller er i fare for at gøre det”.

To direktører for De pavelige missionsværker fra to forskellige egne af verden, diakon Kaare H. Nielsen og fader Socrates C. Mesiona.

Mission på fem kontinenter

Mission Society of the Philippines (MSP), som er navnet på Den katolske Kirkes officielle missionsselskab i landet, blev stiftet af den filippinske bispekonference i 1965 med henblik på at rekruttere, uddanne og sende filippinske missionærer til andre lande.

”Idéen om missionsselskabet blev affødt af fejringen af 400-året for kristendommens ankomst til landet. På det tidspunkt ønskede biskopperne at stifte et missionsselskab af præster, som kunne udsendes til andre asiatiske lande, der på daværende tidspunkt ikke havde stiftet bekendtskab med det glade budskab”, siger fader Socrates og fortsætter. ”Idéen tog form efter Johannes Paul IIs besøg i landet, hvor han blandt andet donerede et beløb til opførelse af et præsteseminar beregnet til at uddanne præster til dette missionsarbejde”.

I 1982 blev den første MSP-præst udsendt til Papua New Guinea og siden da har missionsselskabet etableret sig i tretten lande fordelt på fem kontinenter. Selskabet råder i dag over mere end 80 præster og har for tiden 30 seminarister under uddannelse. I Asien driver det mission i lande som Thailand, Taiwan, Japan og Sydkorea; i Stillehavsregionen arbejder dets præster på Papua New Guinea, i Australien, New Zealand, Cook-øerne og på Samoa; i Europa er de repræsenteret i Holland og i England, ligesom det også er repræsenteret i Syd- og Nordamerika.

Fader Socrates forklarer, at selskabet også uddanner filippinske migranter til at være en slags ambassadører for Kirken og dens tro i deres nye hjemlande. ”Vi forsøger at gøre dem bevidste om, at man også kan rejse til udlandet af andet end rent økonomiske grunde – at man også er kaldet til at vidne om sin tro”.

Mange udfordringer

Missionsselskabet modtager løbende invitationer fra asiatiske lande og andre dele af verden med opfordring om at sende præster dertil. ”Men desværre råder vi ikke over tilstrækkeligt mange præster til at kunne imødekomme deres ønsker”, siger fader Socrates.

På grund af den voksende materialisme og sekularisme i det filippinske samfund mærker missionsselskabet, at selv om antallet af nye præstestuderende til deres seminarium fortsat ligger på samme niveau som tidligere, døjer mange andre præsteseminarer i landet med færre ansøgere. Således havde ærkebispedømmet Manilas præsteseminarium ikke én eneste ny præstestuderende forrige år.

”Folk er ligeglade med religion og kald”, forklarer fader Socrates og forudser, at denne udvikling også kan smitte af på missionsselskabets eget seminarium. ”Udsigten til, at de nye missionspræster kommer til at arbejde i lande, der kulturelt er meget anderledes end deres eget hjemland, og udsigten til at være udstationeret i lange perioder, vil kunne afholde mange fra at søge ind på seminaret”.

Alligevel har fader Socrates tillid til, at det, der tilskynder missionærerne og betyder mest for dem, er, at de – ligesom alle andre kristne i øvrigt – er forpligtede til at vidne om troen og dele den med deres næste på den måde, der er så karakteristisk for den filippinske mentalitet; fuld af glæde og fuld af håb, og med et smil selv i under de vanskeligste forhold.

Philippinerne fører an i ’troen på Gud’

Philippinerne har den højeste andel af troende og ældre er generelt mere troende end unge.

UNDERSØGELSE Gudstroen står stærkest i de katolske lande og i USA, og svagest i Skandinavien og flere østeuropæiske lande. Det viser en undersøgelse udført af forskningscenteret NORC under Chicago universitet. Undersøgelsen bygger på data fra 30 lande – næsten alle med et kristent flertal – som man har fulgt siden 1991 med henblik på at måle troens udvikling i samfundene.

Ifølge undersøgelsen siger 94 procent af philippinerne, at de tror på Gud, efterfulgt af chilenere (88 procent) og amerikanere (81 procent). De mindst troende befolkningsgrupper finder man i det tidligere Østtyskland (13 procent) og i Tjekkiet (20 procent). Undersøgelsen viser desuden, at ateismen er mest udbredt i de skandinaviske lande og i det tidligere Sovjetunionen – med Polen som undtagelse.

Ikke overraskende viser NORCs undersøgelse, at troen er mere forankret i de ældre generationer. I gennemsnit svarede 43 procent af de adspurgte i gruppen 68 år eller derover, at de er sikre på Guds eksistens, mens kun 23 procent i gruppen op til 27 år svarede bekræftende på dette. ”Når vi kigger på forskellene mellem aldersgrupperne optræder den største stigning typisk blandt folk fra 58 år og opefter”, siger Tom Smith, en af ophavsmændene bag rapporten med titlen ’Belief About God Across Times and Countries’. “Noget kunne tyde på, at når man kommer op i årene og begynder at erkende sig egen dødelighed, bliver man også åben overfor troen på Gud”, forklarer han.

I USA siger 54 procent af de unge under 28 år, at de tror på Gud sammenlignet med 66 procent i aldersgruppen på 68 år og derover. I Frankrig tror kun otte procent af de unge på Gud sammenlignet med 26 procent blandt landets ældre medborgere.

Undersøgelserne, som også er blevet gennemført i 1991, 1998 og 2008, er gennemført i de europæiske lande samt i USA, Chile, Japan, New Zealand og Australien. *NM*

Ærkebispedømmet Palo fejrer udnævnelsen af biskop John Forrisuelo Du som ny ærkebiskop. Foto: Philippine Information Agency

Gemt eller glemt? Nodesamlingen i Stenosgade

En nyregistreret nodesamling fortæller om den rige kirkemusikalske tradition i Jesu Hjerte Kirke.

Tekst: Janne Elisabeth Jørgensen

ARKIVER Det handler ikke om Løven, Heksen og Klædeskabet; men dette skab er også indgangen til en spændende verden: Jesu Hjerte Kirkes nodesamling. Såvel sognepræst som kantor vidste, at der oppe ved orgelet og også andre steder i huset, lå noder i bunkevis, men hvad der var og hvornår og hvorfor man havde anskaffet tingene var gået i glemmebogen Man var efterhånden godt klar over, at en grundig gennemgang og registrering af samlingen var tiltrængt. Det blev så min opgave i november 2011. Det blev muligt at finde, hvad der var i samlingen og hvor de forskellige ting befandt sig.

Hvem har samlet noderne?

Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade i København blev indviet i 1895, og kirkens første kantor var kommunitetets superior p. Frins S.J. I 1903 fik han samlet et kirkekor på 12 sangere og ansatte en organist: J.L. Schad. I 1908 afløstes Schad af Betty Pechüle, og året efter afløstes p. Frins af sin medbroder p. Bannwart S.J. Allerede i 1912 kom der en ny organist, Knud Chr. Aagaard, da frk. Pechüle indtrådte hos fransiskanersøstrene. 1920 tiltrådte p. Menzinger S.J. som kantor, og da Aagaard døde i 1936, blev Paul Simon Simonsen organist. Han påtog sig også kantorens opgaver efter p. Menzingers død i 1940. Kirkens nuværende kantor og organist, Ole Kongsted, kom ind i billedet som kantor i 1983 og blev organist året efter, da Simonsen trak sig tilbage. Disse oplysninger, som alle stammer fra P. Hampton Frosell: "Omkring Jesu Hjerte En københavnerkirkes baggrund og betydning, København 1995, er medtaget her for at give et indblik i, hvem der har samlet noderne, der i dag udgør kirkens samling.

Det er kun sjældent muligt at afgøre, hvem af de nævnte personer, der har stået bag anskaffelsen af de enkelte noder. Det lader sig kun med sikkerhed gøre i de tilfælde, hvor kantor også har været komponist (p. Menzinger og Ole Kongsted) og har tilført samlingen egne værker, det være sig trykte noder eller håndskrevne. Begge komponister har omhyggeligt dateret deres håndskrevne noder. Trykte noder, udgivet i et år, der falder i det ene eller andets organist og kantors tid, kan man formode er købt af dem; men de kunne tit lige så gerne være indkøbt af efterfølgeren. Tidligere, dvs. før 2. verdenskrig, var de udenlandske nodeforlag ikke så omhyggelige med at datere deres udgaver, som de danske forlag altid har været. Dette komplicerer også ethvert forsøg på at afgøre, hvornår noderne eventuelt er blevet indkøbt af kirkens kantor. På et tidspunkt har et menneske med metodisk sans forsynet noderne med et signatur og tit ofte med kirkens stempel; men igen lader det sig ikke gøre at afgøre, hvem det var, der påtog sig dette arbejde.

Med sikkerhed kan man sige, at kirken besidder en nodesamling, først og fremmest af vokalnoder, der afspejler de skiftende organisters og kantorers smag i kirkemusik. Valget af noderne kan også fortælle om kirkelige strømninger. Før koncilet er det katolske komponister, hvis værker findes i samlingen. Efter koncilet kom protestanter som Johan Hermann Schein og J. S. Bach også indenfor i varmen. Latin dominerede ikke kun i messens faste led før 2. Vatikankoncil, men også i de korsatser, som blev sunget. Efter koncilet kommer dansk, tysk og engelsksprogede korsatser frem. På samme måde ser man, at før koncilet havde man holdt sig til katolske komponisters værker; efter koncilet kommer protestantiske komponister, som Johann Heinrich Schein og J. S. Bach ind i varmen.

Hvilke musikalske stilarter findes der i samlingen?

Gennemgående kan man konstatere, at samtlige ledere af koret har interesseret sig for det, der var ny musik i deres egen tid. Igennem en årrække (1880-1900) blev der abonneret på nye korværker for à cappella kor (sangere uden musikledsagelse). Disse noder er blevet indbundet sammen til brug for kor og kantor. Her finder man komponistnavne, som P. Greisbacher eller L. Ebner, som er mere eller mindre glemt igen. Paterne har enten følt sig forpligtet over for medbrødre, eller har købt deres kompositioner, fordi de udtrykte ignatiansk spiritualitet. Komponister som J. Kreitmayer S.J.og Ignatius Mitterer S.J. er begge repræsenteret med temmelig mange værker, henholdsvis 13 og 15, mens gennemsnittet for andre komponister ligger på 5 eller 6. Danske komponister repræsenteres med værker af C.P. E. Hornemann, Niels W. Gade, P.E. Lange-Müller, Leif Kayser og Ole Kongsted. Så er der dem, hvor musikhistorikere ville diskutere, hvorvidt de er danske eller tyske: nemlig Buxtehude (hvis fødested er omdiskuteret) og A. Menzinger S.J, som var født i Tyskland, men tilbragte det meste af sit liv i Danmark.

Pater Menzinger

Pater Alois Menzinger (1876-1940) er den, der har sat de største spor i kirkens nodesamling: 43 håndskrevne værker fra hans hånd findes i samlingen, de fleste originale kompositioner, plus tre trykte værker: Missa in honorem S. Canuti Ducis; Stella Matutina og Pange lingua. Han spændte vidt, fra de store festmesser, som den omtalte messe for Knud Konge, samt andre festmesser, der endnu kun foreligger i håndskrift, f. eks. messerne til ære for Knud Hertug og Carl den Gode, som var søn af Hertug Knud, til udsættelser af kendte salmer som f. eks. Adeste fideles.

Indledning til Menzingers Skt Aloyisiusmesse. Pater Menzinger 1939 v. silhuetkunstneren Kirsten Wivel, der har portrætteret en række katolske præster og søstre i Danmark.

Musikalske oplevelser i Jesu Hjerte Kirke

Mellem 1903 og 1940, er man ikke gået af vejen for at prøve kræfter med store værker som Joseph Haydns Skabelse eller Mozarts Missa brevis i D-Dur. Tit kan man se, at der er blevet skaffet noder til et større antal sangere end de faste tolv; og at man også har kunnet indkalde orkester-musikere. P. Bannwart har, jævnfør, Hampton-Frosell (1995 s.93) haft en fast aftale med amatørmusik-foreningen Stingendo, der lejede øvelokale på Skt. Knuds Skole. Aage Bredahl, som var ansat i det kgl. kapel og på Det kgl. Danske Musikkonservatorium, har efter sigende trukket på kolleger, når større værker skulle opføres. P. Menzinger skrev mange stemmer ud for drengesopraner og -alter – formentlig er det Skt. Knuds skoles kor, han benyttede som forstærkning ved højtiderne og koncerter. Kirkekoncerter har gennem alle årene også været en del af Jesu Hjerte Kirkes bidrag til hovedstadens liv.

En hel del koncertplakater er blevet gemt eller glemt blandt noderne. Eksempelvis kan nævnes julekoncerten den 19.12.1943 hvor operasangerinde Grethe Lis Lous og kgl. kapelmusikus Kaj Polycarp Andersen medvirkede. Billetprogrammet kostede kr. 1,50.

Tradition

Nyt og gammelt er gået hånd i hånd igennem alle årene, hvor gregoriansk sang har været en fast del af messer og andagter. Det ses også i en tradition, som p. Menzinger holdt i hævd, da han har skrevet noder ind i samme stil og format som de gamle kyrialer.

Kyrialer

Middelalderens munke, søstre eller syngedrenge har oftest skulle lære samtlige satser udenad og huske dem. Hvis de var heldige, besad deres kantor et eksemplar af en nodebog. Da denne bog helst skulle kunne deles af hele koret, skrev man den i stor format. Udover de tre trykte eksemplarer af forholdsvise moderne kyrialer, som findes i Jesu Hjerte kirke, er der et påbegyndt håndskrevet eksemplar, skrevet i Menzingers letgenkendelige nodeskrift. Formatet er 55x37 cm, så det skulle ikke volde et kor på omkring tolv sangere problemer at følge med.

Fornyelse

Viljen og lysten til fornyelse ses i den nye musik, der til enhver tid er blevet brugt, måske især til festmesser, enten i forbindelse med de faste højtider, eller til fejringen af helgenfester. Fornyelsen er også at finde i det store antal nye harmoniseringer af korsatser og af salmerne, som også findes i samlingen.

Fremtiden

Nu hvor samlingen er registreret, ligger der et spændende arbejde med at tage stilling til, hvor mange af de ældre kompositioner kunne benyttes igen, enten ved messer eller kirkekoncerter. En anden stor og vigtig opgave, som der nu kan tages fat på, er, at vurdere om flere af p. Menzingers kompositioner bør udgives.

Elisabeth Jørgensen fortæller om p. Menzingers musik til Ælnoths sommermøde lørdag den 2. juni i Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade 4. Mødet begynder kl. 13.00 Den 6. december fortæller hun om samme emne i Academicum Catholicum.

Når Søren Kierkegaard møder Moder Teresa

Hvad vil de sige til hinanden? Det spørger man sig om efter at have læst en ny og meget luthersk afhandling.

Tekst: Ivar A. L. Hoel

FILOSOFI Hvis man skulle lave en liste over de mest indflydelsesrige filosoffer i dag, ville en katolik være med, Charles Taylor. Han spiller en vigtig rolle for en ny dansk ph.d.-afhandling om, hvad det i den luthersk-protestantiske tradition vil sige at være og lykkes som menneske.

Taylor skrev i 1989 bogen Sources of the Self. The Making of the Modern Identity, der er en stor idéhistorisk undersøgelse – fra Platon til moderne lyrik – af hvordan det moderne menneskes selvbillede er udviklet. Uden viden om selvet kan man ikke sige, hvad det for et menneske er at være autentisk. Denne viden kaster også lys over forholdet mellem religion og sekularitet (noget Taylor senere har skrevet det endnu mere berømmede værk A Secular Age om). Taylor viser, at udviklingen skyldes en stræben efter det gode – menneskeligt og religiøst. Bogen er hans bidrag til at beskrive, hvad moderniteten indebærer. Han lægger særlig vægt på tre kilder til denne: kristendommen, videnskaben og romantikken. Et vigtigt træk i udviklingen kalder han ”bekræftelsen af det almindelige liv - i produktion og reproduktion”, og det fik megen næring under den protestantiske reformation.

Det er her afhandlingens forfatter, Kierkegaard-forskeren Matias Møl Dalsgaard, sætter ind. For Taylor skriver kun om den reformerte, ikke den lutherske protestantisme. Men hvis nu Taylor skrev om Danmark, hvordan ville det lutherske liv i dets søgen efter det gode se ud? Hvad består det protestantiske ”selv” i, og hvordan er man autentisk sig selv i et sekulært samfund? Det er denne opgave han vil besvare, med Taylor som inspirator og Søren Kierkegaard som ankerpunkt.

Hvor den reformerte protestantisme mest læste Bibelen som en anvisning på, hvorledes mennesket skulle handle overfor Gud og næsten, altså som en etisk vejledning. læste Luther den mere som en beskrivelse af, hvorledes Gud handler med os mennesker. Møl Dalsgaard tager afstand fra både katolsk og reformert handlingsetik. Som centralt ved den lutherske protestantisme fremhæver han dens radikale afvisning af gerningsretfærdigheden. Mennesket skal leve i lydighed mod Gud, det skal ville Guds plan, men det må på ingen måde gøre noget der kan betegnes som en ”god gerning”. Da er risikoen for mennesket prøver at ”mestre” Gud overhængende, og det ville havne i gerningsretfærdighed. Enhver tro på menneskelig formåen overfor Gud er mistænkelig. Men hvad skal man så gøre?

Bogens overraskende svar er at dette er det ikke muligt at sige noget om. Så stor er friheden i protestantismen. For den er livets indhold er ukendt i den forstand at intet bestemt på forhånd er svaret på menneskets opgave. Det protestantiske menneske er overladt til en moralsk-religiøs opgave hvis indhold er grundlæggende ubestemt, fordi Gud er ukendt og uransagelig. Imødekommelsen af det guddommelige krav om lydighed må vise sig i det almindelige liv, ikke i en særlig religiøs praksis. Den protestantiske kristendom sekulariserer det menneskelige liv, der frigøres fra en religiøs lov, og menneskelige gerninger og ritualer mister deres helliggørende status. Et liv af mystisk-spirituel karakter har ikke gyldighed inden for protestantismen. Et sådant liv ville ikke være et liv i sandhed, men et frafald fra sandheden, for sandheden findes alene i det almindelige, menneskelige liv. (Ovenstående er citater fra bogen.)

Møl Dalsgaard mener at det passer godt for det moderne menneske at leve med det protestantiske paradoks: du er noget bestemt, og dette bestemte ligger ikke fast. Protestantismen tømmer sig for et endeligt defineret indhold. Måske er det ikke så mærkeligt at et interview med Berlingske Tidende om bogen (13/4) har fået overskriften Protestantismen har gjort os skrupforvirrede.

Katolicismen spiller ingen rolle i bogen, andet end som hvad der må tages afstand fra. Det hellige, det sakrale, ønsket om at vokse i Gud, afvises til fordel for det ”almindelige liv” – som om der skulle være en modsætning. Og i dette perspektiv bliver bizart nok den katolske Maria von Trapp i ”The Sound of Music” gjort til mønstereksemplet på en protestant – fordi hun forlod klosteret, og fordi hun lod sig føre af Gud, uden at vide til hvad!

Hovedvidnet Søren Kierkegaard siger i Kjerlighedens Gjerninger: ”Er det barmhjertighed at give hundrede tusinde til de fattige? Nej. Er det barmhjertighed at give den halve skilling til de fattige? Nej. Barmhjertighed er: hvorledes det gives.” Den gode vilje er protestantismens billede på det gode.

Charles Taylor, som Møl Dalsgaard vist ikke har forstået er katolik, peger på sin side på Moder Teresa og Jean Vanier som eksempler på kristen spiritualitet. Moder Teresa har sagt: ”Tro i gerning er kærlighed, og kærlighed i gerning er tjeneste. Ved at forvandle troen til levende kærlighedsgerninger kommer vi i kontakt med Guds selv, med Jesus vor Herre.” Hvad mon hun og Søren Kierkegaard siger til hinanden i Himlen når de taler om barmhjertighed?

Matias Møl Dalsgaard: Det protestantiske selv. Kravet om autenticitet i Kierkegaards tænkning. PhD-afhandling. Anis, 2012. 279 sider.Kr. 299.

Brændstof til den katolske rugbrødsmotor

Pastoralcentret er klar med nyt materiale om katolsk basisviden.

Tekst: Lisbeth Rütz

KATEKESE Lettilgængelig, fagligt solid formidling af Kirkens tro og lære. Det er hvad der trænges til i det troens år, der begynder til oktober. Pave Benedikt har ønsket at sætte et helt år af, for at vi som kirke kan fordybe os i, hvad troen egentlig går ud på.. For – hånden på hjertet - hvor gode er vi egentlig til at svare, når for eksempel kolleger og venner spørger os, hvad vi tror på?

Men nu er der hjælp på vej til katolikker, der gerne vil være med til at give troen videre som kateketer, forældre og frivillige medarbejdere i sognet, fortæller ”Vær et ekko” – et kateketisk materiale fra det katolske, engelske Maryvale institut. Materialet er oversat til dansk af Leif Kristiansen, Hans Thulstrup og Mia Maria Molnar, og der er læst teologisk korrektur af cand. theol. Eva Maria Nielsen.

Udgivelsen er støttet af Bonifatiuswerk. Det smukt layoutede materiale er trykt på lækkert papir og præsenteres som menighedsbaseret oplæring i formidling af troen.

Stoffet præsenteres i 11 moduler, der hver især er beregnet til at vare en aften.

”Grundtanken bag det her er ikke bare at proppe noget mere viden ind i hovedet på folk. – det drejer sig i høj grad også om at hjælpe folk til at leve troen i hverdagen”, siger Joke Bos fra Pastoralcentret.

Materialet har allerede været afprøvet i menigheden i Aalborg, hvor cand. theol. Lillian Kristensen har ledet en studiekreds sidste år. Hun har udviklet nogle pædagogiske redskaber til materialet, og det er meningen, at de senere skal kunne downloades fra Pastoralcentrets hjemmeside.

”Vær et ekko” består af en deltagermappe, der uddeles til alle, og en lederbog til den, der er ansvarlig for studiekredsen. Deltagerne behøver kun anskaffe sig selve mappen – men Bibelen. Den Katolske Kirkes Katekismus og de koncilsdokumenter der henvises til skal være tilgængelige som opslagsmateriale på mødeaftenerne. (Alle koncilsdokumenter findes på www.katolsk.dk).

”Vær et ekko” repræsenterer noget nyt på dansk – for selvfølgelig har der tidligere været studiekredse; men materialet til det er ofte blevet udviklet lokalt. Tre år i træk – d. v. s. i 1997, 1998 og 1999 var der for eksempel i Vejle forberedelse til jubelåret 2000. Materialet handlede om de tre personer i Treenigheden, Faderen, Sønnen og Helligånden.

”Vær et ekko” er et gedigent, ortodokst materiale, og i udgangspunktet er det tænkt sådan, at en lægperson skal være leder af studiekredsen”, siger joke Bos. Hver af de 11 lektioner indledes og afsluttes med en bøn. Alle lektionerne har et spørgsmål som overskrift - for eksempel ”hvorfor Kirken?” eller ”Hvorfor den nye katekismus?”. Umiddelbart efter titlen følger et citat fra Bibelen efterfulgt af en opfordring til bøn. Så kommer der et sammendrag af ,hvad lektionen indeholder, så man fra starten har overblikket over stoffet. Nøglepunkterne er angivet med undertitler og sammenfattes til sidst i lektionen. Til hver lektion hører også en ordliste med de vigtige ord i teksten og forslag til yderligere læsning.

Til perspektivering af hver lektion er der i lederens bog arbejdsark, som tænkes kopieret til deltagerne.

”Vær et ekko” er et smukt og indbydende materiale. Det er meget pædagogisk tilrettelagt og kan varmt anbefales til lægfolk, der ønsker at trænge dybere ind i troens mysterier. Plakat og brev om materialerne samt et prøveeksemplar på en lektion fra deltagermappen er sendt ud til alle sognepræster og menighedsrådsformænd.
Vær et ekko. Menighedsbaseret oplæring i formidlingen af troen. Ledervejledning 175 kr.

Deltagermappe med 11 arbejdsark . 330 kr. Ledervejledning og deltagermappe kan bestilles på *www.pastoral.dk*

Forsiden på deltagermappen.

Cand. theol. Lillian Kristensen prøvekørte sammen med en gruppe i Aalborg ”Vær et ekko” .

”Vær et ekko” er udviklet på Maryvale instituttet, der tilbyder fjernstudier i katolsk teologi, evangelisering, katekese og filosofi på mange forskellige niveauer afpasset efter deltagernes forudsætninger. I studierne er indlagt mødedage på Maryvale. Maryvale udbyder også kandidatstudier.

Eksaminer fra disse studier anerkendes ifølge Bolognaaftalen i andre europæiske lande. Bolognaaftalen er et bredt, europæisk samarbejde omkring uddannelse. Formålet er at skabe fri mobilitet for studerende og forskere fra de europæiske lande.

Læs mere på: *http://www.maryvale.ac.uk*

Salmernes bog – Jesu salmebog

Kirkens jødiske arv.

Tekst: sr. Rut Schmidt OSB

BØN På mit skrivebord brænder en kerte – ikke en tilfældig kerte, men en påskekerte. Det er påsketid og påskelyset stråler i al sin herlighed ved alle gudstjenester. Det lys er en afglans af lyset på opstandelsens morgen, og det er i det lys, at de kristne kirker læser de gammeltestamentlige salmer.

I senjødedommen var det skik at bede tre gange om dagen vendt mod Jerusalem (jf. Dan.6,11). Bønnen formiddag og eftermiddag faldt sammen med de officielle ofringer i templet – og dertil kom så en aftenbøn. Disse bønner kunne bedes hjemme eller i synagogen. Dem har Jesus bedt, og fra barnsben har han været fortrolig med "Loven, profeterne og salmerne", sådan kaldtes den jødiske bibel. Loven er de fem Mosebøger, profeterne er den profetiske og historiske litteratur, og salmerne, det er i denne forbindelse en samlebetegnelse, der dækker dels over Salmernes Bog, dels over værker som Ordsprogenes Bog og Esthers Bog.

Flere gange hører vi i Evangelierne, at Jesus trak sig tilbage for at bede til sin himmelske Fader. Det sker f.eks. før vandringen på søen (Math.14,23 par), og allermest markant i Getsemane Have umiddelbart før tilfangetagelsen (Math,26,36-46 par).

For Jesus var bønnen en selvfølge, og det var det også at komme i de lokale synagoger (f.eks. Luk.4,16f). Når en fremmed mand kom ind i synagogen, var det skik, at man bad vedkommende om at læse op af Skriften. I Nazareth rakte man således Jesus Esajas Bog, men det kunne lige så godt have været Salmernes Bog.

Salmernes Bog har jeg skrevet her og i den første artikel, men det var ikke en bog i vor forstand af ordet. Det var en bogrulle, og sådan er det stadig i de jødiske synagoger. Rullerne opbevares i et skab, der vender mod Jerusalem, og de enkelte ruller er pakket ind i et fint broderet hylster og prydet med et metalskjold og klokker. Til skriftrullen hører også en lille pegepind, så man ikke sætter fedtede fingre på den. Det kræver en særlig uddannelse at skrive sådanne skriftruller, og bliver de slidte, er der eksperter, der kan sætte dem i stand. Når en skriftrulle er slidt op, bliver den ikke kasseret, men begravet. Det siger noget om en respekt for Skriften, som vi godt kunne lære af.

Templet i Jerusalem tiltrak pilgrimme fra nær og fjern, og deres færd mod deres drømmes mål gik ikke stille for sig; en række salmer kaldes direkte valfartssalmer (Sl.120-134). Salmer som disse har Jesus lært som barn, når hans familie tog på den årlige påskevalfart, og han har sunget dem sammen med sine disciple, da de drog op til Jerusalem. I Jerusalem fejrede de påske sammen, og da de havde sunget "Lovsangen" (Mark.14,26 par) gik de ud til Oliehaven. Med "Lovsangen" menes Sl.113-118, som indgik i den jødiske påskeliturgi. I de salmer lovprises den almægtige Gud: Han er herre over alle folk, og herre over naturkræfterne. Han er ikke som et stumt gudebillede. Han er nærværende og trofast.

I salme 118 står der: "Her er Herrens port, her går retfærdige ind" (v.20). Det er nemlig ikke hvem som helst, der kan betræde templets hellige grund, man skal være ren. Hvad vil det sige? Salme 15 stiller spørgsmålet (jf. også Sl.24), og svaret lyder: "Den som vandrer retsindigt,/ som øver retfærdighed/ og taler sandhed af hjertet;/ som ikke løber med sladder,/ ikke skader sin næste/ og ikke bringer skam over sin nærmeste;…/ som ikke bryder sin ed/ selvom den skader ham selv (v.2-3.4bc). Der er altså tale om andet og mere end en ydre kultisk renhed. Der er tale om hjertets renhed. Denne etiske dimension er en umistelig del af Kirkens jødiske arv.

I Det nye Testamente er der mange citater fra Det gamle Testamente. Det gælder i høj grad også lidelseshistorien. Jesus dør på korset med ordene "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?" på sine læber. I gudsforladthedens mørke råber Jesus til Gud. Han klynger sig til den levende Gud, sådan som israelitterne havde gjort det i Babylon. Ordene er et citat fra Sl.22. Den salme er en af de store klagesalmer, hvor salmisten i malende vendinger beskriver sin ulykke. I v.13-15 står der: "Stærke tyre omgiver mig,/ Bashanbøfler omringer mig;/ rovgriske og brølende løver/ spærrer gabet op mod mig./ Jeg er som vand, der hældes ud,/ alle mine knogler falder fra hinanden,/ mit hjerte er som voks,/ det smelter i livet på mig". Ud fra beskrivelse som denne kan det være svært at vide, hvad der plager salmisten. Er det fjender, der omringer ham eller er problemet sygdom? Men da salmen skulle kunne bruges af mange forskellige mennesker, giver det god mening, at den er holdt i generelle vendinger.

Lucas van Leyden 1508: David spiller harpe for kong Salomon.

Salme 22 er som nævnt en klagesalme, men som det også er tilfældet med andre klagesalmer, sker der mod slutningen et stemningsskift. I vers 22cf. Står der: "Du har svaret mig!/ Jeg vil forkynde dit navn for mine brødre,…" Man må forestille sig, at den klagende i templet har modtaget et orakelsvar; et svar der lovede Guds hjælp. Selvom nøden er stor, er det karakteristisk, at salmedigteren fastholder troen på Gud, som den "…der hjalp mig ud af moders liv, og gav mig tryghed ved moders bryst " (v.10).

Påskelyset stråler i al sin herlighed i menneskenes verden; en verden fuld af lidelse og nød. Men vi er ikke alene i nøden, Gud er med os også der, hvor der ikke synes at være nogen udvej. Det vidste allerede de gammeltestamentlige salmedigtere – også det er en umistelig del af Kirkens jødiske arv.

Glemmer du, så husker jeg...

Bibliana fortæller om Bibelen som erindringsarbejde.

Tekst: Carly Majholm

TIDSSKRIFTER I mængden af bøger og tidsskrifter, som fremsendes til Katolsk Orientering til omtale eller anmeldelse, dukkede ovennævnte tidsskrift op.

Tidsskriftet er nr. 1 i 2012, men ved nærmere eftersyn viser det sig at være 13. årgang, hvorfor en omtale på et tidligere tidspunkt havde været på sin plads.

Tidsskriftets format er små hefter à 48 sider, og hvert hefte har et tema, der er omdrejningspunkt for alle enkelte indlæg.

De enkelte artikler er skrevet af fagfolk, der intenst ønsker at give en bredere læserkreds kendskab til deres fagområde. Tidsskriftet har mange lighedspunkter med udenlandske bibeltidsskrifter som f.eks. det tyske 'Bibel heute', der udgives af Katholisches Bibelwerk e. V., Stuttgart, udkommer 4 gange årl. og nu er på 48. årgang.

Det foreliggende nummer af BIBLIANA bærer titlen: Kollektiv erindring – erindring er fortiden i nutiden. Begrebet 'kollektiv erindring' blev lanceret i 1925 af den franske sociolog Maurice Halbwachs. Det var hans ide, at erindringer er konstruktioner af realiteter, og at nutidige formål er udgangspunkt for kollektive erindringer.

Hæftet giver eksempler herpå ved indledningsvis at pege på den kollektive erindring som forskningsfelt, hvor man i vore dage taler om kulturel og social erindring.

Den kollektive erindrings indflydelse på et lands stabilitet og frugtbarhed belyses ved en analyse af den ægyptiske myte om den sønderlemmede gud, Osiris. Den kollektive hukommelse, som præsterne vogtede og omsatte i ritualer, blev en garant for Ægyptens stabilitet og frugtbarhed. Det gamle Testamente, der er vor kulturarv, som vi er forpligtet på at bevare, forstå og fortolke, er et bevidst erindringsarbejde og et eksempel på, hvordan et antikt samfund erindrer og glemmer. Erindringen er hæftet op på ydre tegn, monumenter, mindesmærker og ritualer. Uden en fastholden af fortiden, er der heller ikke håb for fremtiden.

Også i Det ny Testamente spiller den kollektive erindring en afgørende rolle. Evangelisternes beretninger om kvinden, der salvede Jesus, viser, at erindringerne ændrer karakter, idet de farves af de enkelte evangelisters teologi og tilpasses den kontekst, som evangelisterne skrev deres evangelium i. Det er samtidig bemærkelsesværdigt, at erindringen bliver mere og mere specifik og detaljeret, jo længere væk forfatterne kommer fra det, der muligvis engang er hændt.

Da kejser Konstantin ville opbygge den nye by Konstantinopel, der ikke ejede de kollektive erindringsbilleder som Jerusalem og Rom, skabte han og hans efterfølgere et fælles fortidsbillede, idet Konstantinopel blev det nye Jerusalem og det nye Rom, hvilket skulle give *Fortsættes side 14* ▶

Sange på vej…

Fra kirkemusik til chill wave

MUSIK "Perler der falder ned over os fra himlen. På den ene side er der Monika, der får os til at drømme med sin stemme og sit klaverspil, på den anden side Matthias, der sampler og akkompagnerer. Furns tager os langt væk til en verden, der får os til at drømme. Man vil have mere endnu, og man vil ikke forlade denne balance, der er mellem de to, man vil gerne kunne komme i nærkontakt med deres univers".

Sådan lyder det i en fransk musikblog om 24-årige Monika Faludi og 21-årige Matthias Dahl Andreasen. De to står bag den velspillende duo Furns og er lige nu aktuelle på Filippinerne med deres første single. Også engelske og amerikanske musikblogs har opdaget Furns og deres musik, der er en blanding af chill wave eller chill pop blandet op med gammel soul musik fra 70´erne.

Monika med den klassiske musikbaggrund deltog allerede som otteårig i Berlingske Tidendes talentkonkurrence og vandt den som tiårig med sit klaverspil. Senere har hun blandt andet deltaget i Steinwaykonkurrencen. Sideløbende med klaveret har hun arbejdet meget med gregoriansk sang.

"Jeg var meget genert som barn – men så begyndte jeg at synge i kirkekoret i Sankt Knud Lavard Kirke i Lyngby. Det gjorde, at jeg fik mod på at synge for andre", fortæller Monika, der ikke har det musikalske fra fremmede. Hendes ungarske far er nemlig uddannet tværfløjtenist. Monika skriver selv teksterne, der er meget åbne for, at folk selv kan gå ind og tolke dem, mens Matthias står for de grafiske designs i Furns og hele tiden arbejder med den lydside, der gør, at Furns bare ikke ligner noget andet af den musik, man kan finde lige nu.

"Sange på vej", lyder det tit på Monikas facebookprofil. Når den melding kommer, kan man begynde at glæde sig til endnu et nummer fra Furns.

Hør Furns på *www.soundcloud.com*

LR

Sankt Ælfege, der i 1012 blev brutalt myrdet af danske vikinger, blev den 19. april mindet ved en festgudstjeneste i den anglikanske St. Alfege Church i Greenwich. Disse tre vikinger var med i festspillet foran kirken til helgenens ære.

Så er der valfart!

Jyder og fynboer samles omkring Vor Frue af Øm.

VALFARTER Ømborgen står på gloende pæle lørdag den 2. juni. Frivillige kommer traditionen tro for at forberede årets valfart.

Der skal laves mad i store portioner, og ministrantlejren rykker ind for at øve sig til valfartsmessen.

Dagen efter kl. 9 går man under bøn og meditation fra Øm bådehavn de ca. otte kilometer gennem skoven til Ømborgen. Her starter Mariaprocessionen ca. kl 11 fra pladsen foran Ømborgen, og der sluttes med sakramental velsignelse. I middagspausen hilser biskoppen på årets første kommunionsbørn, der bliver solgt mad til fordel for valfarten, og der vil være boder blandt andet med materialer fra Caritas. Katolsk infobutik i Århus sørger for den åndelige føde med salg af rosenkranse, billeder og bøger (man kan ikke betale med kort). I år markeres 50-års jubilæet for bygningen af Ømborgens kirke ved at plante et træ. Efter middagspausen er der messe, hvor et tamilsk og et vietnamesisk kor synger mellem læsningerne og til kommunionen.

Med ca. 1.200 deltagere er Øm-valfarten den største i bispedømmet. Under første verdenskrig begyndte Horsens menigheds sognepræst gennem 42 år, pastor Fr. Kerff at arrangere årlige sommerudflugter til klosterruinen i Øm. Det blev afbrudt ved hans død; men senere genoptog pastor Kjeld Geerz-Hansen traditionen. Den 10. juli 1938 læste han den første messe i ruinerne, og siden 1950 har der været fast valfart til Øm under biskoppens ledelse. *LR*

Foto: Nguyen Manh Hung

Vesper til midsommer

Kom og hør Vor Frue Kirkes Kantori synge i Aarhus.

KONCERT Søndag før Sankt Hans den 17. juni kl. 20 synger "Vor Frue Kirkes Kantori" liturgisk aftensang nr. 46 "vesper til midsommer" i den katolske Vor Frue Kirke i Ryesgade (ved hovedbanegården i Århus).

Kantoriet har til efteråret eksisteret i 33 år. Et stort flertal af de 24 sangere er fra Folkekirken, og de mange koncerter synges altid - på to katolske kirker undtaget - i protestantiske kirker rundt om i landet og i Tyskland. Otte domkirker i Danmark har foruden en lang række store berømte kirker haft besøg af Kantoriet.

Konceptet er altid en kombination af Evensong og Vespers – i henholdsvis anglikanske og katolske katedraler i England.

Solister den 17. juni er: Sanne Kolman - Jenny Høilund, Camilla Løvstad, Michelle Lind (sopraner) samt violinisten Matthias von Niessen, trompetisten Tristan og organisten Astrid Lystbech.

Den 18. oktober synger Kantoriet i domkirken i Bremen, hvorfra Ansgar bl.a. drog til de skandinaviske lande for at forkynde kristendommen.

LR

Katolsk kirke i Herning er solidt funderet

Menigheden i Herning er nærmest fordoblet på få år.

Tekst og foto: Ole C. P. Sørensen

MENIGHEDSLIV Sankt Peters Kirkes mening udgøres af mennesker fra 30 nationaliteter, som alle samles om det samme budskab i kirken på Lillelundvej i Herning – samme kirke, som undertegnede og hans hustru gennem ti år har tilhørt. Sådan har det ikke altid været, men efter mange års ferie i Polen og nogen år bosat dér, fik vi opskriften på, hvad alvoren og tænksomheden kunne være i Den katolske Kirke. Min polskfødte hustru var jo født ind i den katolske tro, hvortil jeg konverterede for godt ti år siden i netop Sankt Peters Kirke.

De største grupper i meningen udgøres af tamilerne og polakkerne, og disse tilgodeses med messer på eget sprog én gang om måneden. Her har vi oplevet, at det er det samme alvorlige budskab i bøn og tanker som de mange hundrede gange, vi har deltaget i katolske messer i den polske by, vi opholdt os meget i gennem seks år.

Ligeledes har vi været til katolsk messe i Italien, og følelserne er stadig dejlige under og efter messen, når en helt særlig ro er kommet indenfor vesten. Det snakker min hustru Wanda og jeg meget om, når vi ellers har snakket med andre i menigheden – uanset om det er i Polen eller i menigheden Herning.

Nogen fra menigheden har pyntet kirken til messen 1. påskedag. Pastor Barwinski er glad for, at mange derude hjælper på mange måder, når der bl.a. efter messerne er fælles kage- og kaffebord.

En herlig sognepræst

Selvfølgelig var det ikke nemt at komme til Danmark og til Herning fra Polen i 2007, hvor jeg stiftede bekendtskab med et helt andet sprog og kultur. Men mødet med vores herlige sognepræst pastor Wienczyslaw Barwinski gjorde denne overgang lettere. Den dejlige flersprogede menighed inspirerer ham til stadighed at skulle sætte sig ind i andre landes sprog og kulturer, og det gør han fortsat med godt humør.

Pastor Barwinski kan også glæde sig over, at menigheden vokser med så stor hast, at den nærmest er fordoblet på få år. Alligevel er der er altid plads til endnu flere, selv om nogle af og til oplever at måtte stå op under søndagsmessen – hvilket vi også har oplevet i Polen.

Det er svært at give en entydig forklaring på, hvorfor den katolske menighed i Herning oplever så stor succes. Set i forhold til, at mange danske folkekirker nærmest står tomme, kan man ikke andet end at føle sig privilegeret i lokal katolsk sammenhæng, og man ligger gerne på knæ mange år endnu og beder for børn, børnebørn og familien, når man fornemmer at budskabet sendes videre.

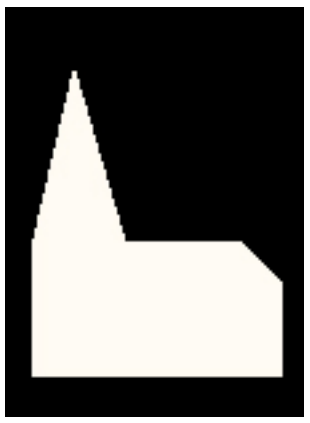

Orientering fra sognene

1. - 30. juni 2012

På de følgende sider finder du i kortfattet form oplysninger om aktiviteterne i de forskellige sogne samt kontaktoplysninger til sognepræsten og sognets menighedsrådsformand.

For fyldestgørende information om aktiviteterne i det enkelte sogn eller kontaktdata til præster eller diakoner, som er tilknyttet sognet, henvises til sognets egen hjemmeside.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke
Kastetvej 1
Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Sognepræst p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47
E-mail: jude@mail.tele.dk
Om den tamilske sjælesorg se: www.tamilkatolsk.dk
Sognekontoret tlf. 98 79 63 40.
Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74
E-mail: erik.schou@has.dk .
Messetider i Aalborg:
Søn kl. 8.00 og kl. 10.00 messe. (dog ikke d. 3/6)
Man til fre messe kl. 17.00
Hver fre rosenkrans kl. 16.15, (dog ikke 1. fre i mdr.) Desuden er der:
1. og 3. søn i måneden polsk messe kl. 18.00 (dog ikke d. 3/6)
2. og 4. søn i måneden engelsk messe kl. 18.00
1. fred i måneden Tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00
2. og 4. lør i måneden irakisk messe kl. 12.00
3. lør i måneden fillippinsk messe kl. 11.00
Søn 3/6 valfart til Øm
8/6. skolemesse kl. 9.00
29/6 skolemesse kl. 9.00, skoleafslutning.
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken
Uranienborgvej 5 A.
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messetider i Frederikshavn:
Hver fredag tilbedelse af Altrets Sakramente kl.16.00, Rosenkrans kl. 16.30, kl. 17.00 messe
Søn messe kl. 10.00 (dog ikke 3/6.)
Søn 3/6. valfart til Øm
Se opslagstavlen og www.katolsk-Frederikshavn.dk / www.katolsk-nord.dk.

9800 Hjørring, Sankt Maria
Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Messetider i Hjørring:
Søn kl. 14.30 messe (dog ikke 3/6.)
Søn 3/6. valfart til Øm
Se i øvrigt opslagstavlen og www.katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke
Møllevej 23
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04,
Messetider i Thisted:
Lør i lige uger messe kl. 15.30
Lør i ulige uger Ordets liturgi kl. 15.30 med kommunionsuddeling.
Søn 3/6. valfart til Øm
Se i øvrigt www.katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerte Kirke
Thorsgade 22.
Hjemmeside: www.katolsk-randers.dk
Sognepræst Thanh Duc Tran
Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59
E-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Tony Richard Christensen
Tlf. 61 65 49 04, e-mail: trc070779@yahoo.com
Messetider
1., 3. og 5. søn kl. 10.00, 2. og 4. søn kl. 15.00, tir-fre kl. 17.00, lør kl. 10.00.
Tilbedelse: en halv time før højmesse og hverdagsmesse.
Skriftemål: 1., 3. og 5. søn kl. 9.30, 2. og 4. søn kl. 15.30, og før hverdagsmessen eller efter aftale.
Guds barmhjertighed: tir kl. 16.30
Korsvej: fre kl. 16.30 (undt. 1. fre).
Jesu Hjerte andagt: 1. fre kl.16.30.
Rosenkrans: ons kl. 16.30
Juni
Fre 1. kl. 15.00 barmhjertighedsrosenkrans, kl. 15.15 bibelundervisning, kl. 17.00 messe, kl. 17.30 Jesu Hjerte andagt
Søn 2. Fest for den Hellige Treenighed. Ømvalfart. Bus til Øm starter ved kirken kl. 9.30
Søn 9. Kristi Legems- og Blods fest, kl. 14.30 tilbedelse og skriftemål, kl. 15.00 højmesse, kl. 16.30 kirkekafffe med indhold
Fre 15. Jesu Hjerte fest, kl. 16.30 korsvej, kl. 17.00 messe og tilbedelse, kl. 17.30 andagt
Lør 16. Marias Reneste Hjertes fest, kl. 10.00 messe
Tir 19. kl. 18.30 messe, kl. 19.00 voksenundervisning
Ons 27. kl. 18.30 messe, kl. 19.00 menighedsrådsmøde

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke
Sankt Leonisgade 12
Hjemmeside: www.sktkjeldskirke.dk
Konst. sognepræst: Josef Minh Quang Nguyen
Tlf. 86 62 36 41 Mobil 51 32 88 96
E-mail nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Asbjørn Nordam
Tlf. 43 53 35 32, Mobil: 24 28 21 22
E-mail: anordam@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 11.00, hverdage tir - fre kl. 17.00 med vesper/ rosenkransbøn. Sakramental tilbedelse kl. 16.30, man kl. 17.00, lør kl. 9.00, kan ændres, så se opslag/hjemmeside.
Skriftemål: før og efter messen eller efter aftale.
Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Kan ændres, se opslag/hjemmeside.
Juni
Søn 3. Ømvalfart (Ingen messe i kirken i denne søndag)
Lør 9. kl. 16.00 messe, derefter medarbejdsfest
Søn 10. kl. 11.00 familiemesse, derefter kirkekaffe
Søn 17. kl. 9.00 messe
Lør 23. kl. 16.00 vietnamesisk messe
Søn 24. kl. 9.00 messe, kl. 14.00 polsk messe

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke
Østerbrogade 33
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Tlf.: 97 12 43 82
Konst. sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Kontaktperson: Bodil Jensen, tlf. 97 89 14 75
E-mail: bodil1938@gmail.com
Messetider:
Søndag kl. 14.00.

3 | Aarhus og Djursland

8000 AARHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 5054, 8100 Aarhus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne:
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
Kaldæisk menighed: Faris Toma Moshe
Ryesgade 33, 4.th., 8000 Aarhus C., tlf. 61 93 90 93
E-mail: faris_toma@yahoo.com
Menighedsrådsformand:
Marianne Schrøder, tlf.: 86 17 08 75
Sognekontor: tlf. 87 30 70 40
E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk
Skt. Joseph Søstrene: Ryesgade 28. 4.th
Tlf. 86 13 81 22.
Messetider:
Søn kl. 8.00, kl. 10.00 (højmesse), kl. 17.00, polsk messe, søn 3/6 ingen messe, valfart til Øm, 17/6, kl. 14.00, vietnamesisk søn 10. og 24/6, kl. 13.30, spansk: se sogneblad
Hverdage man kl. 18.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, ons kl. 19.00 i oratoriet, tor kl. 11.00, fre kl. 14.30 (vietnamesisk), kl. 18.00 (dansk), lør kl. 8.00
Jesu Hjerte fredag fre 1/6, kl. 17.00 tilbedelse, lejlighed til skriftemål og Jesu Hjerte messe kl. 18.00
Skolemesser hver tir kl. 8.00 (yngre elever).
Ældre elever 1. tir hver måned kl. 8.00
Skriftemål helst 1. fre kl. 17.00-17.50 eller efter aftale
Menighedsrådsmøde man 4/6. kl. 18.45
Sogneundervisning ingen
Konvertitundervisning ingen
Sct. Knuds Seniorklub ingen
Den franciskanske sekularorden man 18/6. kl. 18.00
Samsø lør 16/6. kl. 14.00 i Ørby kirke.
Galleri ved Kirken man, ons, tor og fre kl. 14.00–17.30
Valfart til Øm 3/6, Den Hellige Treenighedsfest. Messer kl. 8.00, højmesse kl. 10.00, kl. 17.00
Kristi Legems- og Blodsfest, messer kl. 8.00, kl. 10.00 højmesse, kl. 13.30 vietnamesisk, kl. 17.00
Jesu Hjerte Fest fre 15/6: kl.17.00 eukaristisk tilbedelse, lejlighed til skriftemål; kl.18.00 Jesu Hjerte festmesse.
24/6. Johannes Døbers fødsel messer kl. 8.00, kl. 10.00 højmesse, kl. 13.30, vietnamesisk, kl. 17.00
Skoleafslutning for afgangsklasserne (dimissionsgudstjeneste) tor 28/6. kl. 17.00.
Afslutningsgudstjeneste for skolen fre 29/6. kl.10.00

Skt. Nikolaj Kirke
Frederiks Allé 37, 8000 Århus C.
Præst: p. Moshe Faris
Ryesgade 33, 4.th., 8000 Aarhus C., tlf. 61 93 90 93
E-mail: faris_toma@yahoo.com

Pindstrup, Sankt Mikaels Kirke
Kastrupvej 1, Ringsø ved Pindstrup, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., tlf. 87 30 70 42
Kirkeværge: Henry J. Manuelpillai, tlf. 86 99 64 08 eller 50 48 52 47.
Messe søn 3/6 ingen messe, valfart til Øm, 17/6 kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke
Thykiersvej 1, 8500 Grenå
Hjemmeside: www.katolskgrenaa.dk
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf.: 86 42 97 30, Mobil: 20 98 63 59, e-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Birgit Clausen
Tlf. 86 99 63 54, e- mail: clausen.birgit@gmail.com
Vedr. adgang til kirken: Skierski tlf. 86 30 90 41
Juni
Søn 3. ingen messe i Sct. Clemens Kirke. Valfart til Øm. Se hjemmesiden og i våbenhuset.
Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, højmesse kl 10.00, derefter kaffe med indhold.
Ons 13. Eukaristisk tilbedelse og mulighed for skriftemål kl. 16.00–17.00, messe kl. 17.00
Søn 17. højmesse kl. 16.00
Søn 24. Joh. Døbers Fødsel, højmesse kl. 10.00

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi
Maria Hjerte Engen 1, 8500 Grenå.
Tlf.: 86 38 44 88, fax: 86 38 42 06.

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke
Lillelundvej 36
E-mail: kirke@sktpeter.dk
Hjemmeside: www.sktpeter.dk
Sognepræst: Wienczyslaw Barwinski
Tlf. 97 12 43 82
Menighedsrådsformand: Hanna Hoffmann
Præstevænget 243, 7280 Sdr. Felding
Tlf.: 40 36 29 07
Messetider: (HA)(I) Søn kl. 10.00

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke
Hostrupsgade 16
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: mail@fruekirke.dk
Konst. sognepræst: Quang Minh Nguyen
Tlf.: 51 32 88 96
Træffes i Silkeborg onsdag og torsdag.
E-mail: nmqdk@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Ole Le Fevre.
Tlf.: 24 22 22 55, e-mail: ole.lefevre@mail.dk
Messetider:
1. 2. og 5. søn kl. 9.00. 3. og 4 søn kl. 11.00, ons tilbedelse kl. 17.00, messe kl. 17.30, tor tilbedelse kl. 16.30, messe kl. 17.00. Messe hos Jesu Små Søstre i Øm kl. 19.30, fre rosenkrans kl. 16.00
Juni
Søn 3. Øm valfart. Ingen messe i Silkeborg
Søn 17. Familiemesse kl.11.00. Kirkegrill i haven efter messen
Søn 24. Gregoriansk messe kl. 11.00

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke
Nørregade 19-21 A, tlf. 75 62 52 68.
Sognepræst Jan Ophoff O.Præm. tlf. 75 82 08 93
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand:
Carl Daniel Frost-Jensen,
Ny Havnegade 48, 8700 Horsens
Tlf. 51 21 87 31, e-mail: cdfj@sol.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn kl. 9.00 **(OBS ny messetid!)**, lør kl. 16.00
Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke
Fjellegade 2, tlf.: 75 82 08 93
Hjemmeside: www.sct-norberts-kirke.dk
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Charlotte Bech
Andreas Nielsensvej 14, 7100 Vejle
Messetider (HB2)(I)
Man ingen messe, tir rosenkrans kl.16.30, messe kl. 17.00, ons kl. 17.30, tor kl. 11.00, fre kl. 17.00, lør kl. 16 .00, lør den 9. og 30. ingen messe, søn højmesse kl. 9.00, dog søn den 10. messe kl. 11.00
Juni
Fre 1. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden
Lør 2. messe kl. 16.00
Søn 3. Ømvalfart, messe kl. 9.00, messe på Øm med biskop Czeslaw Kozon kl.14.30, ukrainsk messe kl. 13.00
Man 4. messe kl.18.00, derefter menighedsrådsmøde
Lør 9. ingen messe kl. 16.00
Søn 10. Sct. Norberts fest, højmesse kl. 11.00 med Averbodes abbed Jos Wouters, derefter Grillfest sammen med Sct. Norberts Skole og børnehave
Tor 14. menighedsrådsmøde kl. 18.30
Lør 16. messe kl. 16.00
Søn 17. højmesse kl. 9.00, ukrainsk messe kl. 13.00
Lør 23. messe kl. 16.00
Søn 24. højmesse kl. 9.00
Tir 27. translokationsandagt for Sct. Norberts Skole kl. 19.00
Tor 28. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden
Fre 29. skoleandagt, afslutning før sommerferien kl. 8.00 og kl. 9.00
Lør 30. messe kl. 8.00

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke
Sankt Michaels Gade 2
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01
E-mail: kerkhofs@sct-michaels-kirke.dk
Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21
Messetider: (TH)
Søndag kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke
Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Sognepræst: Thomas Birkheuser
Montfortkommunitet
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Tlf. 75 92 11 76, fax 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
Menighedsrådsformand: Inge Bertelsen, Svanevej 4
7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
Messetider:
Søn kl. 9.45 rosenkrans (kun 1. søn i måneden, hele maj og oktober måned),kl. 10.00 højmesse. Hverdage: se ugeplanen på opslaget eller på www.sanktknudskirke.dk.
Skriftemål: efter aftale med præsten!
Juni
Søn 10. Kristi Legems- og Blods fest, kl. 10.00 højmesse. I tilslutning til messen udstilles altrets hellige sakramente til tilbedelse, hvorpå monstransen med Kristi Legeme velsignende bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse
Søn 24. Joh. Døberens fødsel, kl. 10.00 højmesse
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16 (se: Assens eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk. og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke
Kirkegade 58
Sognepræst Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27
bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsformand: Maria Truelsen
Tlf.: 24 60 23 08, e-mail: truelsenmaria@gmail.com
Messetider: (TH)
Lør kl. 16.30 søndagsmesse, søn kl 10.00 højmesse,

kl. 9.30 rosenkrans, kirkekaffe hver søndag. Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 derefter Sakramental tilbedelse til kl. 18.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00.
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset.
3. lør i md polsk messe kl. 16.30, 4. lør i md vietnamesisk messe kl. 16.30.
Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben.
Er du bange, syg eller ensom så ring på 75 18 18 08.
Hver tor kl. 9.30-17.00 tilbedelse af Sakramentet
Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken.
Juni.
Fre 1. kl. 12.15 skolemesse
Lør 2. kl. 10.00 messe for alle børn og unge - katekeseårets afslutning
Søn 3. Øm valfart. Ingen messe kl. 10.00, messe kl. 8.00 og derefter busafgang fra parkeringspladsen til Øm kl. 8.30, tilmelding til bussen på 75 12 10 27
Tir 5. kl. 19.00 bedemøde i kirken
Lør 9. kl. 16.30 vietnamesisk messe
Søn 10. kl. 10.00 Kristi Legems og Blods fest. Procession uden om kirken.
Man 18. kl. 18.00 messe derefter menighedsrådsmøde
Tir. 19. kl. 19.00 bedemøde i kirken
Søn 24. kl. 16.00 engelsk messe
Fre 29. kl. 8.55 skolens sommergudstjeneste

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke
Søndertorv 1
http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/
Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
Tlf. 73 62 44 24 e-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
Menighedsrådsformand: Phuong Van Nguyen
Uglekær 106, 6200 Aabenraaa
E-mail: phuhanhnguyen@gmail.com
Messetider: (HC2)
Man, tir og ons kl. 17.30, tor kl. 9.00, fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10,00
1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Skriftemål efter aftale.
Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning for 1. kommunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke
Ringridervej 35
Konst. Sognepræst Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. 6200 Aabenraa, tlf. 73 62 44 24
Sct. Pauls Kirkes hjemmeside:
http://www.sctpaulskirke.net/
E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Menighedsrådsformand: Richard Warrington, Borgmesterløkken 19, 6400 Sønderborg, tlf. 20 67 45 99
E-mail: richardwadsum@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 12.00, tor kl. 17.00

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke
Mariegade 8
E-mail: sct.mariekirke@vip.cybercity.dk
Hjemmeside: http://sct.mariekirke.homepage.dk/
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61, e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski
Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30.
Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kirke
Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaat,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: helligkorskirke@mail.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undtagen mandag
Pastoralassistent Sr. Lydia Timmermann
Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsformand: Pia B. Wolden Petersen
Viben, 36, 6270 Tønder
Messetider: (I)
Søn- og helligdage: højmesse kl. 16.00.
Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke
Adelgade 1, tlf. 66 12 16 64
Hjemmeside: www.sct-albani.com
Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
Sognepr: Jerzy Kruk, C.Ss.R., tlf. 63 12 60 75
Menighedsrådsformand:
Barbara Politowski, tlf. 66 14 71 75
Messetider: (HC)(TH)
Søn kl.10.00 og kl.16.30 (okt-april), kl. 18.30 (maj-sept). Vietnamesisk messe hver søn kl. 8.30, polsk messe hver søn kl. 12.00
Hverdagsmesser: man, tir, tor, lør kl. 9.00, ons kl. 10.30, fre kl. 19.00.
Rosenkrans (dansk/vietnamesisk) ons kl.10.00, fre kl.18.30.
Tilbedelse af Sakramentet hver fre efter messen kl. 19.00 til kl. 20.00. Hver lør vesper kl. 17.00
Dalum Kloster: søn kl. 8.00 messe, man-lør kl. 6.40
Juni
Fre 1. lejlighed til skriftemål kl. 18.00-19.00
Søn 3. valfart til Øm. Afgang fra kirken kl. 8.00, messe kl. 10.00 og kl. 18.30
Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 8.30 vietnamesisk messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe, kl. 18.30 messe
Tor 14. udflugt for seniorklubben kl. 9.00-17.00
Fre 15. Jesu Hjerte Fest, messe og tilbedelse af Sakramentet kl.19.00
Lør 16. majandagt på polsk kl. 18.00. Udflugt for ministranterne
Søn 17. Kirkekaffe efter højmessen kl. 10.00
Tor 21. Ungdomsmøde kl. 17.00-22.00
Ons 27. Moder af Den Stedsevarende Hjælp, messe kl. 10.30
Lør 30. Salig Gennaro Sarneli, C.Ss.R. messe kl. 9.00

5610 ASSENS, Vor Frelsers Kirke
Nørregade 3
Hjemmeside:
www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlig: Montfortkommunitetet
Præst Thomas Birkheuser,
Sjællandsgade 50A, 7000 Frdericia
Tlf.: 75 92 11 76 (kl. 9.00-22.00 undt. mandag)
Fax: 75 92 11 71
E-mail: th.birkheuser@sanktknudskirke.dk
Kontaktperson på stedet: Jørgen Aunkilde,
5610 Assens, tlf. 66 16 69 44
E-mail: jaunkilde@smilepost.dk
Søndagsmesse: hver lørdag kl. 16.00
Skriftemål efter aftale med præsten
De, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens lørdag eftermiddag, er velkomne i Fredericia søndag kl. 10.00
Gør vores hjemmeside til din favorit. Her findes aktuelle messetider og andre meddelelser
Juni
Lør 9. Kristi Legems- og Blods fest, kl. 16.00 højmesse. I tilslutning til messen udstilles altrets hellige sakramente til tilbedelse, hvorpå monstransen med Kristi Legeme velsignende bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.
Lør 23. Johannes Døberens fødsel, kl. 16.00 højmesse
Lør 30. Apostle Peter og Paulus, kl. 16.00 højmesse
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10 (se: Fredericia eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke
Havnegade 1.
www.katolsk-sydfyn.dk
email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Nguyen
Tlf: 62 21 05 42; mobil: 22 44 13 06.
Email: linhmuctuyen@yahoo.dk
Træffes: Tir til fre kl. 10.00 –16.00
Menighedsrådsformand: Knud Petersen
Tlf: 62 20 51 13, e-mail: gurliknudp@gmail.com
Messetider:
Søn kl. 10.30 og kl. 16.00, tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00 (kl. 9.00 om vinteren), fre kl. 9.00, lør kl. 9.00 (med forbehold).

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel
Brogade 14
Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 58 00
Messetider: (I)
1. søn messe kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke
Vindingevej 7
Sognepræst Jerzy Kruk, C.Ss.R., Adelgade 1
5000 Odense, tlf. 66 12 16 64 mobil 20 21 56 42
Menighedsrådsformand: Kai Jørgen Svendsen
Skovvej 29, 5800 Nyborg, tlf. 20 23 18 80.
Messetider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Juni
Søn 3. valfart til Vor Frue af Øm.
Lør 9. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 15.30 højmesse, derefter kirkekaffe
Ons 13. MR-møde kl. 17.00

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke
Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Iwona Thorsen
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus
Refshalevej 81, 4930 Maribo, tlf. 55 72 85 16
E-mail: birgittasostrene@mail.dk.
Messetider:
Søn kl. 9.00, Sankt Birgitta Kloster: man, tir, ons kl. 17.00 tor, fre, lør kl. 7.30
Skriftemål: lør kl. 10.00-12.00 eller efter aftale og i forbindelse med messe.

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke
Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Bente Selsø
Kærsangervej 7, 4900 Nakskov
Tlf. 54 93 16 55, mobil 51 22 03 33
E-mail: bensel@newmail.dk.
Messetider:
Søn kl. 11.00, 1. søn dog kl. 14.00, fre kl. 14.00.
Skriftemål i forbindelse med messe eller efter aftale

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke
Bispegade 12
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Sognepræst:
Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83
E-mail: katolsklolland@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Eric Kirkby
Tlf. 21 44 85 26, e-mail: erickirkby@hotmail.com
Faste messetider:
Man kl. 8.00 laudes og messe hos Sankt Joseph Søstrene, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18..00 aftenbøn, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, 2. lør kl. 16.00 polsk messe, søn kl. 11.00 messe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke
Bjerggade 10
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81
Menighedsrådsformand Christine Veng
Engvangsvej 51, 4600 Køge, tlf.: 56 26 73 33
Messetider:
Højmesse søn kl. 11.00.
Hverdage ons kl. 10.00 med sakramental tilbedelse og velsignelse. Messe tir med samtalekreds efter aftale.
Skriftemål: Efter aftale med præsten.
Øvrige: Se opslagstavlen.
OBS: Kirkekaffe hver den 3. søndag i måneden!

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke
Præstøvej 29, tlf. 55 72 09 85, fax 55 73 09 43
Hjemmeside: www.vorfruekatolsk.dk
E-mail: vorfrue@mail.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.ss.R.
Menighedsrådsformand Torben Riis, tlf. 55 76 76 52
Messetider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe
Juni
Søn 3. kirkekaffe efter højmessen, kl. 12.00 kaldæisk messe
Søn 17. kl. 11.30 polsk messe, kl. 13.00 kaldæisk messe
Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken
Chr. Winthersvej 4
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
fredag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Menighedsrådsformand: Judit Taganyi Nielsen
Vognmandsmarken 6, 4760 Vordingborg
Messetider: (HA)(I)
Søndage: messe kl. 16.00

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski, Frederiksgade 7
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Forvaltningsrådsformand: Allan Hansen
Bülowsvej 20, 4230 Skælskør; tlf. 58 19 23 77
Messetider: søn kl. 10.00 – derefter kirkekaffe, man, tir, ca. hver anden ons, tor kl. 12.00 (med Angelus bøn), fre kl. 19.00
Mulighed for fælles rosenkrans 20 min. før messerne: 1. søn i md og hver tir.
Sakramental tilbedelse hver fre efter messe til kl. 20.00
Skriftemål: i god tid før messerne, eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Sognekatekese: 2. og 4. søn i md efter messerne
Hele maj måned: Det Lauretanske Litani til Jomfru Maria: søn kl. 9.40, hverdage efter messerne under Sakramental tilbedelse
Juni
Hele måneden beder vi Litani til Jesu Hjerte søndage kl. 9.40, hverdage lige efter messerne under den Sakramentale tilbedelse.
Fre 1. 1. fre i md: Jesu Hjerte andagt i forbindelse med messen kl. 19.00
Søn 3. kl. 9.40 rosenkrans, kl. 10.00 højmesse
Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, familiemesse med eukaristisk procession kl. 10.00
Fre 15. Jesu Hjerte Fest: messe kl. 19.00, Jesu Hjerte andagt til kl. 20.00
Søn 24. Johannes Døbers Fødselsfest, højmesse kl. 10.00

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.
Lundemarken 15.
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Mirjam Ploug Sarp, Røsnæsvej 448, Røsnæs
4400 Kalundborg, tlf. 59 50 94 99
Søndagsmesse: kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Katekese: 2. og 4. søndag i måneden
Fælles rosenkrans: 1. søn md kl. 15.20
Skriftemål: i god tid før messerne; eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Juni
Søn 3. rosenkrans kl. 15.20, derefter højmesse
Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest: familiemesse med eukaristisk procession kl. 15.30
De øvrige søndage: Litani til Jesu Hjerte kl. 15.20, derefter højmesse

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Reffsvej 6
Sognepræst Michal Bienkowski
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
Tlf.: 58 52 06 45; mobil: 20 72 89 51
E-mail: mb@katolsk-vestsj.dk
Menighedsrådsformand:
Sebastian van der Meer, Carl Reffsvej 6 C
4300 Holbæk, tlf. 59 46 32 92
Søndagens højmesse, lør kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Mulighed for fælles rosenkrans 1. lør i md kl. 15.10
Katekese for børn 1. og 3. lør: små børn i forbindelse med messen: 2. og 4. lør: de store børn i forbindelse med messen
Konvertitundervisning: onsdage kl. 16.00
Hverdagsmesser: ons kl. 17.30, derefter vesper
Skriftemål: i god tid før messerne, eventuelt efter messerne, eller efter aftale
Juni
Lør 2. rosenkrans kl. 15.10, højmesse kl. 15.30
Lør 9. Kristi Legems- og Blods Fest: familiemesse og eukaristisk procession kl. 15.30
Ons 13. Skt. Antonius af Padova, messe kl. 17.30 med Jesu Hjerte Litani og vesper
Søn 17. Tamilsk fest for Skt. Antonius, messe kl. 18.00

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke
Sct. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.at.tt
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
Tlf. 57 67 03 01/29 46 21 81
E-mail:torsten.jortzick@pc.dk
Skt Joseph Søstrene, Teglovnsvej 18
Tlf. 57 61 73 71.
Menighedsrådsformand:
Hanne Lauridsen, Drosselvej 6, 4370 Store Merløse
Tlf: 57 80 15 37
E-mail hanne.k.lauridsen@gmail.com
Højmesse: lør kl. 16.00. men 1. weekend i måneden **søn** kl. 16.00, altid kirkekaffe.
Hverdage skolemesse ons kl. 8.35, (kontakt skolen tlf. 57 61 03 59), tor kl. 17.30 hos søstrene, tlf. 57 61 73 71, fre kl. 17.30 i Knud Lavards Hus
Tlf.: 57 60 03 51.
Alle vigtige oplysninger findes desuden hos: helst@c.dk
Juni
Søn 3. messe kl. 16.00
Lør 9. messe kl. 16.00
Lør 16. messe kl. 16.00

Lør 23. messe kl. 16.00 med efterfølgende Sankt Hans aften grill arrangement.
Man 25. valfart fra Haraldsted kirke til ruinen kl. 18.30, arrangeret af Historiens Hus m/flere.
Obs. ingen messe lør den 30.6.

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11
Tlf. 46 35 09 65, fax 46 36 50 91
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentiikirke.dk.
E-mail: sognepraest@laurentiikirke.dk
Konst. sognepræst: p. Alren Soosaipillai O.M.I.
sognepraest@laurentiikirke.dk
Er der brug for de syges salvelse: ring på min mobil 28 14 19 70.
Sognekontoret er åbent tir–fre 10.00-12.00
Sognesekretær Ellen Margrethe Birgitta Nelth
Menighedsrådsfm.: Svenning Ravn Jensen
E-mail: svenningravn@gmail.com
Tlf. 29 46 79 88 og 29 46 79 90.
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00.
Kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00 og Bogcaféen er åben
Ordets gudstjeneste: tir kl. 17.00
Om tirsdagen besøger præsten syge og ældre, hvis man ønsker det, kan der fejres messe.
Hverdagsmesser: ons–fre kl. 17.00.
Skriftemål: fre kl. 16.00–16.45 i kirken eller efter aftale med sognepræsten.
Eukaristisk tilbedelse: fre kl. 18.00–19.00
AA: ons kl. 10.00–11.00
Juni
Søn 3. kl.11.30, efter messen kl. 10.00 er der menigheds-møde i menighedssalen, kl. 12.30 studiekredsen drøfter katolicisme i hverdagen. Dagens emne er "Maria åbenbaringer"
Søn 3. kl. 17.00 messe i Ledreborg Slotskapel
Ons 6. kl. 10.00 skolemesse
Tir 12. kl. 18.30 menighedsrådsmøde
Fre 15. kl. 8.30 rengøring i kirken, kl. 17.45 liturgiudvalgsmøde
Lør 16 kl. 8.30 rengøring i kirken
Søn 17. kl. 11.30 børnemesse
Man 18. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen
Tir 19. kl. 19.15 "De kirkelige symboler og deres betydning". Mødet er en del af VIK-programmet og kaldes PRÆ-VIK.
Lør 23. kl. 18.00 Skt. Hans fest efter messen. kl. 17.00 griller vi. Der er bål og hyggeligt samvær i haven.
Ons 27. kl. 19.00 Skt. Josefs Skoles dimission
Tor 28. kl. 19.00 Skt. Josefs Skoles dimission

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
Frøgård Allé 12 (korrespondance til nr. 10)
Tlf. 43 99 07 28, hjemmeside: www.sktpaul.dk
Konst. sognepræst Samuele Lando
Mobil: 29 72 07 59
E-mail: samuelelando@hotmail.com
Pastoralassistent:
Henriette Sørensen, tlf. 40 89 46 55
Menighedsrådsformand:
Eva Vinther, Sylen 37, 1.th. 2630 Taastrup
Tlf.: 43 52 36 07; e-mail: eva.vinther@comxnet.dk
Messetider:
Lør søndagsmesse kl. 17.00, søn højmesse kl. 10.00 derefter kirkekaffe. Hverdage: tir kl. 8.30 laudes, tilbedelse, rosenkrans, kl. 10.00 ons kl. 19.00, fre kl. 17.00, ca. 17.40 sakramental tilbedelse til kl. 19.00. Skriftemål: i forbindelse med messerne, eller efter aftale med præsten.
Firmandundervisning **hver ons** kl. 16.00-18.00. Undervisning for 1. kommunikanter 1. og 3. søn efter messen. Familiemesse 3. søn i måneden
Juni
Søn 10. Kristi Legems-og Blods fest, kl. 10.00 højmesse og eukaristisk procession

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus:
Nygade 8, tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.sanktvincentkirke.dk
E-mail: sanktvincentkirke@mail.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
E-mail: sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsformand Maria Kirsten Schmidt
Tlf. 49 21 45 99
Juni
Søn 3., 10., 17. og 24. kl. 10.00 højmesse
Tir 5., 12., 19. og 26. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 hverdagsmesse med efter flg. kirkekaffe

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf.: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskkirkehilleroed.dk
Sognepræst: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt. søndag og mandag.
E-mail: hansesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsformand Keld Bernt Lauritsen.
Tlf: 48 25 01 43, E-mail: keld.lauritsen@dadlnet.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner. Tlf. 48 21 03 90.
E-mail:jettew@mail.dk
Juni
Fre 1. Messe kl. 8.30.
Lør 2. Æbelholt klosterruin-messe kl. 11.00
Søn 3. Trinitatis, messe kl. 10.00
Ons 6. Messe/Vesper kl. 17.00
Fre 8. Messe kl. 8.30.
Søn 10. Kristi Legemsfest kl. 10.00. Efter messen velsigner vi biler/cykler. Kirkekaffe.
Ons 13. Messe/Vesper kl. 17.00
Fre 15. Jesu Hjerte, Messe kl. 8.30.
Søn 17. 11. alm. søndag, messe kl. 10.00
Ons 20. Busudflugt til Trelleborg/Skanör. Tilmelding i våbenhuset.
Fre 22. Messe kl. 8.30
Søn 24. Sankt Hans - messe kl. 10.00
Ons 27. Messe/Vesper kl. 17.00
Fre 29. Messe kl. 8.30

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke
Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognepræst Andrzej Papuga, C.M. tlf. 45 53 07 51
E-post: sognepraest@yahoo.dk
Alsvej 4 A, 2970 Hørsholm
Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60, e-post: christa@staeger.dk
Messetider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30
Juni
Søn 3. kl. 11.00 Den Hellige Treenighed - Trinitatis. Højmesse med børnetid. Kirkefrokost efter messen
Tir 5. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 18.00 messe
Tor 7. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 19.00 Kristi Legeme-og Blods fest, Nordvanggård: højmesse med procession
Lør 9. kl. 10.00-12.00 rengøring og vedligehold
Søn 10. Kristi Legeme-og Blods fest, kl. 11.00 højmesse
Tir 12. kl. 17.30 rosenkrans, kl. 19.30 trosvandring
Tor 14. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Søn 17. kl. 11.00 højmesse
Tir 19. kl. 17.30 rosenkrans
Tor 21. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Søn 24. Johannes Døbers Fødsel, kl. 11.00 højmesse med latinsk ordinarium. Menighedens 113 års fødselsdag
Tir 26. kl. 17.30 rosenkrans
Tor 28. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

2980 KOKKEDAL. Mikkelborg
Strandvejen 352
Søn kl. 8.45 højmesse

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke
Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepræst: Andres Papuga, C.M.
Alsvej 4A, 2970 Hørsholm
Mobiltlf: 28 18 47 25
Kirkens tlf.: 45 81 27 96
E-mail: katolsk_sogn@yahoo.dk
Andenpræst Wieslaw Staszko C.M.
Tlf.: 28 18 47 24, e-mail: kacpercm@data.pl
Menighedsrådsformand Kirsten Eilertsen
Møllemosen 12, 2760 Måløv, tlf.: 30 91 49 40
E-mail: rehorst@adslhome.dk
Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans fre inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md).
Tilbedelse af Alterets Sakramente:1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messetider:
Søn højmesse kl. 9.30, man kl. 17.30, tir kl. 11.00, ons kl. 17.30 med vesper, tor kl. 17.30, fre kl. 17.30 messe, lør kl. 16.00 søndagsmesse
Om messerne man, ons og fre kl. 17.30 er det bedst at ringe til Søstrene på 45 81 00 96
Første tir i måneden, efter messen kl. 11.00 spiser vi lidt sammen. Andre tirsdage kun kaffe.
Første tor messe kl. 17.30 derefter rosenkrans
Første fre efter messen kl. 17.30 tilbedelse af Alterets Sakramente og andagt til Jesu Helligste Hjerte.
Anden søn højmesse kl. 9.30, derefter kirkekaffe og noget for hele menigheden.
Sidste søn højmesse kl. 9.30 med fornyelse af dåbsløfterne. Kirkekaffe
Vor Frue Kloster, Åsebakken: alle dage kl. 8.30 messe
Juni
Fre 1. messe kl. 17.30, derefter tilbedelse af Alterets Sakramente og andagt til Jesu Helligste Hjerte.
Lør 2., 9., 16., 23. og 30 messe kl. 16.00
Søn 3., 10. og 17.
Man 4., 11., 18. og 25. messe kl. 17.30
Tir 5. messe kl. 11.00, vi spiser sammen efter messen (næste gang i september)
Ons 6. messe kl. 17.30
Tor 7. Kristi Legems- og Blods fest, messe og eukaristisk procession kl. 19.00. Bagefter hyggeligt samvær i Kostalden. Alle nordsjællandske menigheder er meget velkomne. Ingen rosenkrans.
Fre 8., 15., 22. og 29. messe kl. 17.30
Tir 12. og 26. messe kl. 11.00, kaffe efter messen
Ons 13., 20. og 27. messe kl. 17.30
Tor 14. messe kl. 17.30, rosenkrans
Tir 19. messe kl. 11.00, kaffe efter messen
Tor 21. og 28 messe kl. 17.30
Søn 24. højmesse kl. 9.30 med fornyelse af dåbsløfterne (ikke i juli og august). Kirkekaffe

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue og Sankt Antoni menighed - Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr. Leo Kertz O.M.I., fax 44 53 55 58
Menighedsrådsformand: Aage Vinter Christensen
Vor Frue Kirke (Sognekirke), (HA)(T)
Faste messetider:
lør kl. 17.00,(ikke i juli) søn kl. 09.30, kl. 11.30 (eng.),
man kl. 10.30, ons kl. 19.00 (med tilbedelse),
tor kl. 9.30 (engelsk) 1. fre i md. kl. 19.30 (engelsk) 3. fre i md. kl. 19.30 med efterfølgende rosenkransandagt. Skriftemål efter aftale.
Juni
Søn 3. messe kl. 9.30. Undervisning efter messen Det er sidste undervisningsdag inden sommerferien, så derfor afslutter vi med stor frokost i haven for alle. Engelsk messe kl. 11.30
Søn 10. messe kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30
Søn 17. Kirkekaffe efter messen kl. 9.30, engelsk messe kl. 11.30
Ons 20. Menighedsrådsmøde
Lør 23. Sankt Hans fest i Præstebro kirke kl. 20.00
Søn 24. messe kl 9.30, engelsk messe kl. 11.30

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke
Frederikssundsvej 225.
Sognepr. Leo Kertz O.M.I.
Tlf. 44 94 76 94, fax 44 53 55 58
Sognets kontor: henvendelse:
Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14
2730 Herlev, tlf. 44 94 76 94
Messetider:
Søn kl. 11.00, kl. 18.00 (polsk)
Juni
Søn 3., 17. og 24. messe kl. 11.00
Søn 10. familiemesse kl. 11.00. Antoniusfest med fællesspisning. Ingen kirkekaffe.

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM
3720 Åkirkeby
Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. Sognepræst Niels Engelbrecht
Tlf.: 33 13 37 62, mobil: 30 54 21 18
Menighedsrådsformand Stig Fjording
Bølshavn 26, 3740 Svaneke
Tlf. 33 11 32 77, e-mail: stig@fjording.dk
Pastoralassisstent Sr. Carina Pöppinghaus
Tlf. 56 95 08 55, mobil 23 45 21 47
Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf.: 56 95 08 55
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 højmesse eller Ordets gudstjeneste.
Skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne eller efter aftale med præsten.
Sygebesøg med eller uden kommunion efter aftale med sr. Carina.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1 A
Hjemmeside: www.sklk.dk
Sognets e-mail: kontor@sklk.dk
Kontortid: ons kl. 10.00-13.00
Sognepræst Allen G. Courteau, O.M.I.
Tlf. 45 87 56 88, fax 45 87 56 85
E-mail: agcomi@mail.dk
Menighedsrådsformand John-Erik Stig Hansen
Tlf. 39 67 76 99, e-mail: john-erik@firmand.dk
Messetider: (HB2)(T)
Søn kl. 10.30 dansk, kl. 13.00 engelsk. All Sundays and Holy Days Mass in English at 1 PM, lør kl. 17.00, fre kl. 16.00. Hverdage man, tir, og tor kl. 17.00 ons, kl. 18.00 engelsk. Wednesday 6 PM in English.
Tilbedelse hver tor kl. 17.30 – 18.30
Se på vores hjemmeside www.sklk.dk for opdatering vedrørende messe tider osv.
Juni
Lør 2., 9., 16., 23. og 30. kl. 17.00 Messe.
Søn 3., 10., 17., og 24. kl. 10.30 dansk messe, kl. 13.00 messe på engelsk
Ons 6., 13., 20. og 27. kl. 17.00.-20.00 ungdomsklub.
Lør 9. kl. 10.00-12.00 kirkerengøring.
Lør 30. kl. 15.00 messe på vietnamesisk

2900 HELLERUP, Sankt Therese Kirke
Bernstorffsvej 56
2920 CHARLOTTENLUND
Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2
SCT. ANDREAS og SCT. THERESE MENIGHED
Sognepræst: p. Fabrizio Milazzo
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf.: 39 61 19 19, mobil: 61 67 83 39
E-mail: milazzofabrizio@hotmail.com
Andenpræst p. Jørgen Erichsen, Kollegievej 4 st.tv., 2920 Charlottenlund. Tlf.: 39 64 30 39
Menighedsrådsformand Felicity Pors, Rørmosevej 6
Tlf. 39 69 47 28, 2400 Kbhvn. NV
Sognekontor: Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
Sognets web-adresse: http://sa-st.dk/
Messetider - Sct. Therese Kirke (Sognekirke):
Søn højmesse kl. 10.30. Efter messen kirkekaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne. 2. søn. Familiemesse kl. 10.30.
Hverdage man kl. 17.00, tilbedelse fra kl. 16.00-17.00, tir og fre messe kl. 8.00, ons kl. 8.00 (ved skolemesse kl. 8.15), tor ingen messe (dog ved skolemesse kl. 8.15) lør messe kl. 11.30 med forudgående rosenkrans fra kl. 11.00
Messetider - Sct. Andreas Kirke:
Søn: 2. og 4. søn i måneden messe kl. 11.30, 4. søn med gregoriansk sang. Efterfølgende kirkekaffe i salen, Kollegievej 2 A. Alle er velkomne.
Hverdage: ons og tor messe kl. 8.00, fre tilbedelse kl. 16.00-17.00, lør messe kl. 17.00 dog ingen messe lør før 2. og 4. søndag.
Messetider - Immaculatakirken, Strandvejen 91:
(Inform. 39 20 62 22).
Søn højmesse kl. 9.00, man, tir og tor messe kl.
Juni
Søn 3. engelsk familiemesse kl. 16.30
Man 4. bibeltime kl. 19.30 -20.30 i Sct. Therese menighedssal.
Tir 5. KÆK møde i Sct. Andreas kl. 11.30
Ons 6. haveeftermiddag i Sct. Therese kl.15. - 17.
Tor 7. Kristi Legems- og Blods Fest kl. 19.00, messe med biskoppen og procession i haven.
Søn 10. Familiemesse kl.10.30, familiedag til ca. kl. 14.00
Ons 13. MR-møde kl. 18.45.
Fre 15. Rundvisning Sct Andreas Kirke kl. 14.30-15.30.
Fre 15. Rundvisning på Rygaard og i Sct Therese Kirke kl. 16.00-17.00
Søn 17. Engelsk familiemesse kl.16.30.
Man 18. Meditationsaften, Strandvejen, kl.19.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke
Stenosgade 4
Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88, fax 33 25 07 38.
Sognepræst P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenosgade@mail.dk
Menighedsrådsformand: Peter Dal, Vodroffsvej 21 A, 1909 Frederiksberg C., tlf.: 46 73 06 13
Messetider: (HA)(T)
Søn- og helligdage kl. 10.30 dansk højmesse (2. søn i måneden: latinsk), kl. 20.00 stille messe. 1. og 3. søn i måneden: kl. 18.00 latinsk højmsse i den ekstraordinære (gammel) ritus. Man til fre messe kl. 17.00, lør italiensk messe kl. 18.00
Lejlighed til skriftemål før og efter alle messer og efter aftale.
Juni
Fre 1. Jesu Hjerte Fredag. Sakramentet udstilles kl. 16.00. Kort andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00
Søn 3. kl. 18.00 messe i den ekstraordinære ritus
Søn 10. kl. 18.00 kroatisk messe
Man 11. kl. 19.30 i menighedssalen: menighedsmøde med bispedømmets forvaltningschef Thomas Jacob Larsen, som vil fortælle om kirkens betrængte økonomi.
Fre 15. Jesu Hjerte Fest, festmesse kl. 17.00
Derefter: Menighedsfest i menighedssalen
Søn 17. kl. 18.00 messe i den ekstraordinære ritus
Tor 21. kl. 19.30 menighedsrådsmøde
Hver tirsdag efter messen kl. 17.00: rosenkransbøn.
Hver søndag (ikke i ferietiden) indbyder vi til "Kirkekaffe" efter 10.30-messen. Kaffen - og teen - serveres i menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke
Jens Jessens Vej 5
Hjemmeside: www.mariae.dk
Sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16.
Tlf. 61 62 27 37
E-mail: jesper.fich@gmail.com
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5, man, tir og fre kl. 10.00-12.00, tlf. 38 71 53 35, fax 38 71 53 36
Menighedsrådsformand: Henrik Bang Bjørgo
Runebergs alle 53, 1.tv., 2860 Søborg
Tlf. 29 72 79 31, e-mail: henrik@bjorgo.dk
Messetider: (HA) (T, H)
Søn kl. 11.00 hm.
Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Birthe Blichert-Toft, tlf.: 36 46 20 38

E-mail: bbt@youmail.dk, eller Hans K. Thomsen
Tlf. 38 74 78 09
Juni
Søn 3. kl. 11.00 højmesse
Søn 10. Kristi Legems- og Blods fest, kl. 11,00 højmesse
Søn 17. kl. 11.00 højmesse
Søn 24. Sankt Hans, kl. 11.00 højmesse

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke
Strøbyvej 2
Sognepræst Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
Tlf. 36 78 27 90, træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale, fax 36 78 27 90
Menighedsrådsformand:
Jette Kromayer, tlf. 36 78 09 11
Messetider: (HA)(H)
Søn kl. 10.00 højmesse, kl. 12.30 polsk messe, lør kl. 17.00 messe (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hverdage man-fre kl. 8.00 messe
Juni
Lør 2. Gudsmoders dag. Dansk-vietn. messe kl. 17.00. Bededag for præste- og ordenskald.
Søn 3. Den hellige treenigheds Fest, højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.30
Lør 9. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00
Søn 10. Kristi Legems- og Blods fest, højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.30
Lør 16. Marias reneste hjerte, messe kl. 17.00
Søn 17. højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.30
Lør 23. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00
Søn 24. højmesse kl. 10.00, polsk messe kl. 12.30
Lør 30. Gudsmoders dag, messe kl. 17.00

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C
Konstitueret sognepræst Niels Engelbrecht
Mobil: 30 54 21 18
E-mail: ne@sanktansgar.dk
Kirkens hjemmeside:
www.sakramentskirken.dk
Menighedsrådsformand Ewa Siekierski
E-mail: ewa_formand@yahoo.com
Messetider (HB2)(T)
Søn dansk kl. 9.30, fransk kl. 11.15, rumænsk 2. søn i måneden kl. 14.00, engelsk kl. 18.00, hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), novena og messe på engelsk onsdag kl 18 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
Om tirsdagen har vi tilbedelse i kirken kl.17.00.
Natkirke anden tor i måneden kl. 20.00-22.00. Information Diakon Kaare Nielsen, mobil: 60 94 94 10
Messetiderne til højtiderne, andre messetider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.
Bibelkreds m fr. Amboziu er aflyst pga bortrejse.
Natkirke 14. juni kl. 20.00 -23.00
Yoga 11. og 18. juni kl. 19.00-21.00
Søn den 17. juni efter den danske messe er der udflugt til Marianne Lipkas kolonihavehus med kirkekaffe og frokost. Nærmere info på opslag i kirken, eller ring til Marianne på 28 29 11 22.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
Sognepræst Niels Engelbrecht, tlf. 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.
Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl.10.00-15..00, ons eft. aftale.
Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
Menighedsrådsformand: Beatrix Carlsen
Gudstjenestetider
Man–fre kl .7.30 Laudes (morgenbøn)
kl. 8.00, kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 15.00 spansk messe
2. og 4. søn kl. 13.00 ukrainsk messe (byzantinsk ritus)
Bemærk: I juni, juli og august er der mandag til fredag kun messe kl. 8.00. Messen kl. 17.00 genoptages i september.
Juni
Lør 2. kl. 14.30 voksenkatekese: "Kirken i dag" ved Andreas Rude, kl. 17.00 aftenmesse
Søn 3. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 familiemesse, kl. 15.00 spansk messe
Lør 9. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse med procession, kl. 13.00 ukrainsk messe, kl. 15.00 spansk messe
Lør 16. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 17. kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 15.00 spansk messe
Lør 23. Joh. Døbers fødsel, kl. 17.00 aftenmesse
Søn 24. Joh. annes Døbers fødsel, kl. 8.00 messe, kl. 11.00 højmesse, kl. 13.00 ukrainsk messe, kl. 15.00 spansk messe
Lør 30. Peter og Paulus. kl. 17.00 aftenmesse

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke
Dronning Elisabeths Allé 3
E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
Hjemmeside:www.sanktannaekirke.dk.
Sognepræst:Wieslaw Podlach C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 25, e-mail:wpodlach@wp.pl
Kirkekontor: Hans Bogbinders Allè 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
Tlf.: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Forvaltningsråd: Peder Schramm, Strandgade 43 1401 København K.
Messetider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe.
Hverdage: man kl. 8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfalder 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
Juni
Fre 1. Jesu Hjerte fredag, kl. 19.00 messe med Sakramental Velsignelse, derefter vågenat.
Søn 3. Den hellige Treenighed, kl. 8.30 messe. kl. 10.00 højmesse
Tor 7. Kristi Legems- og Blodsfest kl. 19.00, festmesse for alle sproggrupper med procession og Sakramental Velsignelse
Søn 10. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Tor 14. kl. 19.00 messe med noveandagt
Fre 15. Jesu hjerte Fest, kl. 19.00 messe med Sakramental Velsignelse
Lør 16. Marias Reneste Hjerte. kl. 8.00 messe med Laudes
Søn 17. kl. 8.30 messe. kl. 10.00 højmesse
Tor 21. kl. 19.00 messe med noveandagt
Søn 24. Johannes Døbers fødsel, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 festmesse
Ons 27. Moder af Den Stedsevarende Hjælp. kl. 8.00 messe
Tor 28. kl. 19.00 messe med noveandagt.

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 3212 75, fax: 00 299 3231 75.
E-mail: walterpereyra@ive.org
Præst: p. Walter Gmelin, I.V.E.
Mobil: 00 299 25 66 30
Messetider:
Søn kl 11.00, hverdage: man, tir, ons og tor kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør. kl. 11.00.
Skriftemål efter aftale. Sammenkomster: efter søndags liturgi. Messetider gælder kun, når der er en præst i Nuuk. Ellers Ordets Liturgi med komunionsuddeling.

20 | Færøerne

FO 100 TÓRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugøta 4
Konst. sognepræst: Paul Marx OMI
Kirken: Tlf./fax: 00 298 31 0380
E-mail: kprestur@olivant.fo
Præstegården: Mariugøta 10, tlf. 00-298 31 1779
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16
160 Argir, tlf. 00-298 31 0653
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsformand:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messetider: (HC2)(I)
Søndage: kl. 11.00 højmesse, man til fre kl. 17.30 i Kerit, lør kl. 11.30 i Kerit.

Gudstjenester på fremmede sprog

Arabisk messe
For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.
Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française
Messes chaque dimanche à 11.15 à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Voir www.sakramentskirken.dk

Deutschsprachige Gemeinde
Pastor Torsten Jortzick, tlf. 29 46 21 81
Sankt Augustin (huskapellet)
Jagtvej 183, 2100 København Ø.
Messe anden og fjerde søndag i måneden kl. 15.00

English-Speaking Ministry
Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.

Filippinere
Joemon Toms Josey (Joe) C.Ss.R
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Mobil: 53 22 52 32
Sankt Annæ Kirke: Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission
For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español
Søn kl. 15.00 Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64, 1260 København K.
Præst: Marcos Romero Bernús, tlf. 28 85 25 17
Kontaktperson: Marcelo Balthazar
Stationsalleén 22, 2730 Herlev, tlf.: 44 84 70 95

Messe in Italiano
Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 33 21 59 34.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.

Msze święte w języku polskim
Kościół Świętej Anny
W każdą niedzielę o godz. 12.00
W pierwszy piątek miesiąca o godz. 17.00
W maju, czerwcu i październiku (we środy) o godz. 19.00
O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S.
Tel. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
E-mail: lks210@wp.pl
www.polskamisjakatolicka.dk
Kościół Świętego Antoniego
W każdą niedzielę o godz. 18.00
Frederikssundsvej 225
2700 Brønshøj

Tamilske gudstjenester
Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg
Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Messe på ukrainsk
P. Vasyl Tykhovych, Bredgade 67, 1260 København K.. tlf.: 20 85 39 58, e-mail: erleziarch@gmail.com

Vietnamesere
Øst for Storebælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
Jylland:
Pastor Pastor Josef Minh Quang Nguyen
Sankt Leonis Gade 12, 8800 Viborg
Tlf. 86 62 36 41, mobil 51 32 88 96
E-mail nmqdk@yahoo.dk

Kaldæiske gudstjenester
Kaldæisk menighed: p. Moshe Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus
(1962-messeordning):
1. og 3. søn i måneden, kl. 18.00, Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, København
Evt. ændringer annonceres på www.katolikker.dk.

Koder for kørestolsbrugere
Koderne er anført efter „Messetider"
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede
Koderne er anført efter „Messetider"
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højttaleranlæg eller håndhøreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

I mørke tider

Andagtsbog der bringer lys og liv til svære dage.

Tekst: Eva Maria Nielsen

ANMELDELSE Troen bevarer hverken fra smerte, sygdom eller depression. Allerede profeten Elias er et eksempel på et menneske, som på trods af sin hengivenhed til sin Gud gennemgår en depression. Ja, han kommer så langt ud, at han endda ønsker at dø. (1 Kong 19,1-5).

Også i dag oplever mange mørke dage, enten fordi de ikke føler sig godt nok til pas, er plagede af sygdom og sorg eller simpelthen har svært ved at overskue deres hverdag. Ovenlys på mørke dage er en andagtsbog i kvadratisk format med tekster til både morgen og aften i 4 uger, tekster, der er lettilgængelige, korte bønner, udtryksstærke digte og huskevers. I en svær tid kan en ramme give mennesker mod på dagligdagen, og derfor er Ovenlys på mørke dage tænkt som en gave til dem, der gennemgår en mørk tid.

Denne bog kan uden tvivl blive til en slags redningskrans i en mørk tid.

Forfatterne Torben Jensen, Annette Bech Vad, Steen Møller Laursen, Steen Palmqvist og Ejler Nørager har erfaring og arbejder med mennesker i livets kriser og formår at finde de rette ord.

Ovenlys på mørke dage kan varmt anbefales som gave og opmuntring til alle, som føler, at de trænger til "ovenlys" i en svær tid.

I samme serie er allerede udkommet:

Ovenlys på faste og forbrug
Ovenlys på dage med sorg
Ovenlys på præstationsangst
Ovenlys på ensomme dage

Torben Jensen (red.): Ovenlys på mørke dage. 64 sider. ISBN 978-87-7242-344-9, 99,95 kr. Forlaget Lohse

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

www.katolskorientering.dk

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Janne Elisabeth Jørgensen, sr. Rut Schmidt OSB, Carly Majholm, Ivar A. L. Hoel, Eva Maria Nielsen, Ole C.P- Sørensen, Nguyen Manh Hung, Gideon Ertner, Son Ngoc Bui og Michael Høier Clausen.
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 9.500 - Distribueret oplag 9.500
- ISSN 0902-297X

Liturgisk kalender 1.-30. juni 2012

1. *rød*. Fredag i 8.alm.uge. (IV Ps).
Justinus, martyr (†166) (m)
℣ Sl 96,10.11-12.13
℟ Herren kommer for at holde dom over jorden.
L.: 1 Pet 4,7-13. **Ev.:** Mark 11,11-26.

2 . *rød*. Lørdag i 8.alm.uge. (IV Ps).
Marcellinus og Peter, martyrer (†303)(m)
℣ Sl 63,2.3-4.5-6
℟ Gud, du er min Gud, Min sjæl tørster efter dig.
L.: Jud 17.20b-25. **Ev.:** Mark 11,27-33.
Bededag for præste- og ordenskald.

3. *hvid*. **DEN HELLIGE TREENIGHEDS FEST** (h) (9.ALM. SØNDAG)
✠ *Gl.Cr.Særl.pf.*
1.L.: 5 Mos 4,32-34.39-40
℣ Sl 33,4-5.6+9.18-19.20+22
℟ Lykkeligt det folk, Herren udvalgte sig til ejendom.
2.L.: Rom 8,14-17. **Ev.:** Matt 28,16-20
Valfart til Øm.
(Karl Lwanga og lidelsesfæller, martyrer, fejres ikke)

4. *grøn*. Mandag i 9.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 91,1-2.14-15ab.15c-16
℟ Min Gud, jeg stoler på dig.
L.: 2 Pet 1,2-7. **Ev.:** Mark 12,1-12.

5. *rød*. Tirsdag i 9.alm.uge. (I Ps).
Bonifatius, biskop og martyr (†754)(m)
℣ Sl 90,2.3-4.10.14+16
℟ Herre, du har været vor bolig i slægt efter slægt.
L.: 2 Pet 3,12-15a.17-18. **Ev.:** Mark 12,13-17.

6. *grøn*. Onsdag i 9.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid*. **Norbert,** biskop (†1134)
℣ Sl 123,1-2a.2bcd
℟ Jeg løfter mine øjne til dig, Herre.
L.: 2 Tim 1,1-3.6-12. **Ev.:** Mark 12,18-27.

7. *grøn*. Torsdag i 9.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 25,4-5ab.8-9.10+14
℟ Vis mig dine veje, Herre.
L.: 2 Tim 2,8-15. **Ev.:** Mark 12,28b-34.

8. *grøn*. Fredag i 9.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 119,157.160.161.165.166.168
℟ Stor er lykken, Herre, for dem, der elsker din lov.
L.: 2 Tim 3,10-17. **Ev.:** Mark 12,35-37.

9. *grøn*. Lørdag i 9.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid*. **Efræm Syrer,** diakon og kirkelærer (†373)
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 71,8-9.14-15ab.16-17.22
℟ Herre, min mund skal forkynde din retfærdighed.
L.: 2 Tim 4,1-8. **Ev.:** Mark 12,38-44.

10. *hvid*. **KRISTI LEGEMS OG BLODS FEST** (h) (10.ALM SØNDAG)
✠ *Gl. Sekvens ad lib.Cr.Euk.pf.*
1.L.: 2 Mos 24,3-8
℣ Sl 116,12-13.15+16bc.17-18
℟ Jeg løfter frelsens bæger og påkalder Herrens navn.
Eller Halleluja!
2.L.: Hebr 9,11-15
Sekv *(ad lib):* Pris, o Sion, din forsoner
Ev.: Mark 14,12-16.22-26

11. *rød*. Mandag. **Barnabas,** apostel (m) (II Ps).
℣ Sl 121,1-2.3-4.5-6.7-8
℟ Min hjælp kommer fra Herren, himlens og jordens skaber.
L.: 1 Kong 17,1-6. **Ev.:** Matt 5,1-12.

ad libitum:
℣ Sl 98,1.2-3ab.3c-4.5-6
℟ For folkenes øjne har Herren åbenbaret sin retfærdighed.
L.: Ap.G. 11,21b-26;13,1-3. **Ev.:** Matt 10,7-13

12. *grøn*. Tirsdag i 10.alm.uge. (II Ps)
℣ Sl 4,2-3.4-5.7-8
℟ Løft dit ansigts lys mod os, Herre!
L.: 1 Kong 17,7-16. **Ev.:** Matt 5,13-16.

13. *hvid*. Onsdag i 10.alm.uge. (II Ps).
Antonius af Padova, præst og kirkelærer (†1231) (m)
℣ Sl 16,1-2a,4.5+8.11
℟ Vogt mig, Gud, jeg søger tilflugt hos dig!
L.: 1 Kong 18,20-39. **Ev.:** Matt 5,17-19.

14. *grøn*. Torsdag i 10.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 65,10.11.12-13
℟ Dig skal vi lovprise, Gud på Zion.
L.: 1 Kong 18,41-46. **Ev.:** Matt 5,20-26.
1.vesper til Jesu Hjerte fest

15. *hvid*. Fredag. **JESU HJERTE FEST** (h)
Gl.Cr.Særl.pf
1.L.: Hos 11, 1.3-4.8c-9
℣ Es 12, 2-3.4bcd.5-6
℟ I skal øse vand med glæde af frelsens kilder.
2.L.: Ef 3, 8-12.14-19. **Ev.:** Joh19,31-37
International bededag for præsterne.
2.vesper til Jesu Hjerte fest

16. *hvid*. Lørdag. **Marias reneste hjerte** (m)
℣ 1. Sam 2,1.4-5.6-7.8abcd
℟ Mit hjerte fryder sig over Herren, min frelser.
L.: Es 61,9-11. **Ev.:** Luk 2,41-51.
(Vilhelm, abbed fejres ikke)

17. *grøn*. 11. ALM. SØNDAG. (III Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Ez 17,22-24;
℣ Sl 92,2-3.13-14.15-16.
℟ Det er godt at takke dig, Herre.
2.L.: 2 Kor 5,6-10.
Ev.: Mark 4,26-34.

18. *grøn*. Mandag i 11.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 5,2-3.5-6.7
℟ Herre, læg mærke til min stønnen!
L.: 1 Kong 21,1-16. **Ev.:** Matt 5,38-42.

19. *grøn*. Tirsdag i 11.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Romuald,** abbed (†1029)
℣ Sl 51,3-4.5-6a.11+16
℟ Gud, vær os nådig, for vi har syndet!
L.: 1 Kong 21,17-29. **Ev.:** Matt 5,43-48.

20. *grøn*. Onsdag i 11.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 31,20.21.24
℟ Vær stærke, fat mod, alle I som venter på Herren.
L.: 2 Kong 2,1.6-14. **Ev.:** Matt 6,1-6.16-18.

21. *hvid*. Torsdag i 11.alm.uge. (III Ps).
Aloysius Gonzaga, ordensmand (†1591) (m)
℣ Sl 97,1-2.3-4.5-6.7
℟ I retfærdige, glæd jer i Herren.
L.: Sir 48,1-14. **Ev.:** Matt 6,7-15.

22. *grøn*. Fredag i 11.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Paulinus af Nola,** biskop (†431)
Eller *rød*. **John Fisher,** biskop, og **Thomas More,** martyrer (†1535)
℣ Sl 132,11.12.13-14.17-18
℟ Herren har udvalgt Zion til sin bolig.
L.: 2 Kong 11,1-4.9-18.20. **Ev.:** Matt 6,19-23.

23. *grøn*. Lørdag i 11.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 89,4-5.29-30.31-32.33-34
℟ Jeg bevarer min troskab mod ham til evig tid.
L.: 2 Krøn 24,17-25. **Ev.:** Matt 6,24-34.
1.vesper til Johannes Døber

23. *hvid*. **JOHANNES DØBERS FØDSEL** (h)
Lørdag aften. **VIGILIEMESSE**
Gl.Cr.Særl.pf
1.L.: Jer 1,4-10
℣ Sl 71,1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17
℟ Fra fødslen har jeg støttet mig til dig.
2.L.: 1 Pet 1,8-12. **Ev.:** Luk 1,5-17
1.vesper til Johannes Døber

24. *hvid*. Søndag. **JOHANNES DØBERS FØDSEL. HØJTIDENS MESSE** (12.ALM.SØNDAG) (IV Ps).
✠ *Gl.Cr.Særl.pf*
1.L.: Es 49,1-6
℣ Sl 139, 1-3.13-14ab.14c-15
℟ Jeg takker dig, fordi jeg er underfuldt skabt.
2.L.: ApG 13,22-26. **Ev.:** Luk 1,57-66.80

25. *grøn*. Mandag i 12.alm.uge. (IV Ps).
℣ Sl 60,3.4-5.12-13
℟ Giv frelse med din højre hånd, Herre, og hør os.
L.: 2 Kong 17,5-8.13-15a.18. **Ev.:** Matt 7,1-5.

26. *grøn*. Tirsdag i 12.alm.uge. (IV Ps).
℣ Sl 48,2-3a.3b-4.10-11
℟ Gud lader sin by bestå til evig tid.
L.: 2 Kong 19,9b-11.14-21.30c-35a.36.
Ev.: Matt 7,6.12-14.

27. *grøn*. Onsdag i 12.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid* **Cyrillus af Alexandria,** biskop og kirkelærer (†444)
℣ Sl 119,33.34.35.36.37.40
℟ Vis mig, Herre, dine loves vej.
L.: 2 Kong 22,8-13; 23,1-3. **Ev.:** Matt 7,15-20.

28. *rød*. Torsdag i 12.alm.uge. (IV Ps).
Irenæus, biskop og martyr (†202) (m)
℣ Sl 79,1-2.3-5.8.9.
℟ Befri os, Herre, for dit ærede navns skyld.
L.: 2 Kong 24,8-17. **Ev.:** Matt 7,21-29.

29. *grøn*. Fredag i 12.alm.uge. (IV Ps).
℣ Sl 137,1.2-3b.3c-4.5-6
℟ Gid min tunge må klæbe til ganen, hvis ikke jeg husker på dig.
L.: 2 Kong 25,1-12. **Ev.:** Matt 8,1-4.

30. *grøn*. Lørdag i 12.alm.uge. (IV Ps).
Eller *rød*. **De første romerske martyrer.**
(*Ev ad lib.* De første romerske martyrer: Matt 24,4-13)
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 74,1-2.3-4.5-7.20-21
℟ Glem ikke for evigt dine hjælpeløses liv!
L.: Klages 2,2.10-14.18-19. **Ev.:** Matt 8,5-17

Lørdag aften: **VIGILIEMESSE**
30. *rød*. **PETER OG PAULUS, APOSTLE** (h)
Gl.Cr.Særl.pf
1.L.: ApG 3,1-10
℣ Sl 19,2-3.4-5b
℟ Deres røst når ud til verdens ende.
2.L.: Gal 1,11-20. **Ev.:** Joh 21,1.15-19
1.vesper til Peter og Paulus, apostle

▶ *Fortsat fra side 7* byens beboere en fælles identitet.

At den kollektive erindring også spiller en rolle i vor egen tid viser heftets to sidste artikler, hvor der fokuseres på henholdsvis Hans Harald (Hal) Kock og Kaj Munk. Begge skikkelser passede ikke ind i den nationale grundfortælling, datidens kollektive erindring, og det gav problemer.

Til sidst bringes en meditation over Liva Weels sang: 'Glemmer du, så husker jeg det ord for ord'. Erindring er ikke bare kolde facts og klar hukommelse; den er fortiden i nutiden, og dermed er den også fortiden formet af nutiden. Erindringen kan meget vel blive et magtmiddel: 'Glemmer du, så husker jeg...'

For interesserede katolske læsere, der ikke henter bibelvidenskabelige artikler fra udenlandske kilder, er BIBLIANA et godt tilbud.

Næste nr. af BIBLIANA udkommer 1. oktober 2012 og har det spændende tema: 'Magiske manuskripter'.

BIBLIANA udkommer to gange årligt og koster kr. 180,- og kan bestilles på www.bibelselskabet.dk.

Præsternes eller vores alle sammens kirke?

Dette spørgsmålstegn skulle være overflødigt; det, som får mig til at sætte det her, er den farceagtige kirkeretslige situation, katolikkerne idet indre København er havnet i. Hvad er meningen med at pålægge en mand sognepræstens ansvar ved fire vidt forskellige menigheder? Og hvad får de respektive "sognebørn" ud af det?

Jeg tillader mig at blande mig, selv om jeg ikke tilhører nogen af de fire menigheder, sagen drejer sig om, fordi denne fremgangsmåde afslører en mentalitet, som ikke så få af os danske katolikker føler som et problem. Det virker, som om 2. Vatikankoncil endnu ikke er nået til vores lokale kirke, selv om det begyndte for snart 50 år siden. Det har givet Katolsk Orientering anledning til at indlede en meget velkommen artikelserie om dets budskab. Måske kunne den blive endnu mere konkret og pege på dokumenter, hvis ord - for ikke at tale om ånd - endnu ikke synes at have nået os.

For at nævne et enkelt eksempel: Hvem husker vendepunktet i behandlingen af konstitutionen om kirken, da et stort flertal besluttede, at man skulle begynde at tale om Kirken i dens helhed og ikke, som kuriens skema foreslog, med bispeembedet. I mange århundreder har opmærksomheden koncentreret sig om kirkens hierarkiske struktur. Men den er kun et redskab for enheden, ikke dens kilde, og koncilet gør os udtrykkeligt opmærksomme på det.

Vi er så fikserede på fordelingen af opgaverne med alle de magtkampe, den kan føre til, at vi overser Paulus' pointe, når han anvender legemet som billede for at udtrykke kirkens enhed (1. Kor.12,12). Hvis vi begynder med at spørge hvem der er øret og hvem er der er munden eller foden, har vi fuldstændig misforstået Paulus' budskab. Det er helt underordnet, hvem der er mund og hvem der er hånd: Det eneste vigtige er, at det drejer sig om Kristi mund og hans hånd.

Kirkeretten beskriver omhyggeligt alt det, som adskiller præsten fra lægfolket, en forskel som betød meget for tidligere katolske generationer. Vores biskop erkendte det, da han udtalte sig i anledning af krisen med præsternes sexmisbrug: "Vi kan ikke sige os fri for, at noget af det, der er gået galt, beror på en fortidig kultur i Kirken. Det må vi gøre op med, ikke kun i teorien og i ord, men i praktisk handling." Nu må tiden være kommet, hvor vi ikke mere behandles som sognebørn, men som fuldvoksne lemmer på Kristi legeme.

Jean-Pierre Duclos, 3600 Frederikssund

Kærlighedserklæring til et sogn!

Nu siger jeg det med det samme: "Jeg elsker min Skt Pauls Kirke og mit sogn i Høje Taastrup!"Basta!

Siden 1972, hvor jeg som indvandrer fra Tyskland via giftermål satte mine ben i en katolsk kirke i Danmark, var jeg lykkelig.

Denne varme og imødekommende hjertelighed, dette sprælske, opfindsomme og muntre fællesskab gav et frisk pust i mit trosliv, og gør det stadig.

Angående kirkeskat, kære Henriette Sørensen, (min pastoralassistent!) - du kom hele vejen rundt med problemstillingen. Bravo!

Skal vi virkelig be´ om bistandshjælp i udlandet for at holde liv i Den katolske Kirke i Danmark?

Vores sogn er rigt på kirkegængere, i snit hver søndag mellem 150-200 personer, masser af børn til undervisning og alligevel en af de "dårligste kirkeskattebetalere" i bispedømmet Danmark!?

Hvad skyldes dog det?

Hvem skal dog betale hvad nødvendigt er, for eksempel forbrug af el lys, vand, varme, generel vedligeholdelse og maling af rummene, sognepræstens bil, som kører ham f.eks. til sygebesøg hos dig eller mig?

Tror du den enkelte tyske kirkegængers specielle søndagskollekt, som Bonifatiusværk forvalter, er forpligtiget til at betale for vores nærighed.

Hvad synes du?

For mig er det pinligt, og det viser mangel på selvrespekt og dannelse at vi som såkaldt "rigeste nation i verden" må klynke om penge hos venner og velgørere, fordi vore egne katolikker vil nyde frem for yde.

Hvis alle betalte et bidrag til kirkeskat, behøvede vi ikke tigge om hjælp udefra!

Tænk dig om! Tænk med hjertet!

Orienter dig om betalingsordningen om mindre eller større bidrag hos dit menighedsråd på stedet, eller tal med katolsk bispekontor på Gl. Kongevej.

Maria Hedwig Jørgensen, Skt. Pauls Kirke i Taastrup

Pavens udtalelser om marxismen

Jeg læste forleden en artikel på politiken.dk om pavens besøg i Mexico og Cuba. Her blev Paven citerede for flg.: "marxismen er ude af trit med virkeligheden"

Dette citat fik mig så til at tænke på, om det så vil sige, at det, der står i Apostlenes Gerninger, også er ude af trit med virkeligheden?

"De, der troede var sammen og havde alting fælles; de solgte både gods og ejendele og fordelte midlerne til alle efter enhvers behov." (Cet Nye Testamente oversat af Anna Sophie og Paul Seidelin)

Jeg syntes ikke at citatet fra Apostlenes Gerninger er ude af trit med virkeligheden, og det er marxisme heller ikke.

En kendt parole der beskriver idégrundlaget for kommunisme/ marxisme lyder således:

" At yde efter evne og nyde efter behov."

Jeg syntes ikke, der er den store forskel mellem disse to citater, og jeg tror og håber at pavens kritik af marxisme sker på baggrund af det, der skete i CCCP og de andre Østlande, for det var ikke for kønt og heller ikke marxistisk.

Men marxismen er i den grad et aktuelt alternativ til kapitalismen især i disse krisetider, hvor den liberale løsning på en krise er nedskæringer, der vil ramme de allersvageste i samfundet og forøge det skel der allerede er i mellem de forskellige samfundsgrupper. Se bare på Finanspagten.

Fabian Ryom, 1902 Frederiksberg C

Kreation eller evolution

Når der i et læserbrev i KO nr. 8 hævdes, at -Gud har valgt at lade sit skaberværk udfolde gennem naturlig evolution" kunne sætningen forstås derhen, at der implicit menes, at menneskets biologiske tilblivelse er resultat af evolution - omend af Gud styret evolution.

Enhver katolik er af Kirken frit stillet til at mene, hvad han vil angående menneskets biologiske tilblivelse, men er forpligtet til at tro som en trossandhed, at menneskets åndelige sjæl, som med intellekt og fri vilje navigerer biologiens adfærd moralsk og etisk, er skabt i én enkeltstående proces - sjælen består ikke af flere dele men af én del og kan derfor ikke formeres og udvikles som biologien - og at menneskeheden nedstammer fra Adam og Eva.

At livet beviseligt folder sig ud mikroevolutionært (ændringer indenfor arten) lige for øjnene af os er ikke ensbetydende med, at det nødvendigvis også er makroevolutionært (ændringer fra art til art) i sit ophav. Der er et mangefold af divergerende teorier og forestillinger på begge sider af den kreationistisk/evolutionære skyttegrav, hvilket i sig selv peger derhen, at makroevolutionen ikke lader sig empirisk bekræfte. Det er indiskutabelt, at jorden er rund, hvorfor der heller ikke er nogen diskussion, at den er det i og med, at det er en beviselig sandhed, hvilket ikke er tilfældet med makroevolutionen, hvorfor der er divergerende opfattelser.

Enhver empirisk bekræftet sandhed er indiskutabel og det ophøjer ikke en forestilling til sandhed, omend den er fremherskende i enkelte miljøer, hvilket ej heller legitimerer, at Guds Ord punkteres, når det fem gange nævnes vedrørende skabelsen af det biologiske mangefold - dem i havet, dem i luften, dem på jorden, at de blev skabt: hvert efter sit slag, selv om logikken i proceduren kunne have været i stigende kompleksitet med indbygget genetisk potentiale til mangfoldiggørelse indenfor arten sidenhen, som ikke annullerer Big Bang og efterfølgende kosmologisk evolution.

Et menneske kan umuligt være menneske uden tilstedeværelsen af en åndelig sjæl skabt i Guds billede i én enkeltstående proces.

Tummas A. Planck, 2880 Bagsværd

R. I. P.
Vor kære
Stig Rolvsen
★ 24. juni 1925
† 8. maj 2012

På familiens vegne
Inger
Gudrun og Jon

Bisættelsen har fundet sted

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

FAMILIEUGEN 2012
Søndag den 3. juli - lørdag den 9. juli.
Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber.
Tema: Børn og tro
Hvad er børnenes indgang til tro - i kirken, blandt venner, i skolen, i hjemmet, i fortællingerne og i naturen?
Findes troen også i de sociale medier
Udflugt, værksteder, grillaften mm.
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Voksne kr. 1.950,- børn 8-15 år kr. 1070,- børn 3-7 år kr. 535,-

MAGLEÅSUGEN 2012
Mandag den 6. august - søndag den 12. august.
En uge for seniorer i dejlige omgivelser.
Tema: Næstekærlighed.
Foredrag, musik, litteratur og kunst.
Samvær i troen men også udflugt, film og grillaften med gæster.
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2.830,-

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf.: 45810715 - www.magleaas.dk

Det sker i bispedømmet

Maj

Fredag 25. kl. 19.00-ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse i Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, København V. Ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Inf. tlf. 33 33 05 02 og www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk

Søndag 27. Pilgrimsvandring: Vi mødes ved Sankt Knuds Kirke i Ringsted kl. 14.00 og vandrer mod Knud Lavards Hus i Haraldsted. Vi går ad den gamle Sankt Knud Lavard pilgrimsrute langs Holbækvejen forbi statuerne Maria med Jesusbarn, vejkrucifikset og Jesu Hjerte statuen, derefter ad Vestre Søvej og fortsætter videre til Haraldsteds Kirke, kapelruinen og det lille kapel i Knud Lavards Hus ved Haraldsted Skov. Vi holder korte andagter. Valfarten slutter kl. 18.00. Yderligere oplysninger: tlf. 21 40 91 88, e-mail: golubowski@kabelmail.dk

Mandag 28. 2. pinsedag, kl. 20.00-22.00: Natkirke, Sankt Andreas, Kollegievej 2, Char-lottenlund. Lovsang, personlig forbøn, stilhed. Man kan komme og gå som det passer. Fri parkering

Torsdag den 31 maj kl. 18.30 i Sankt Andreas Bibliotek Gammel Kongevej 15: AC's generalforsamling (for medlemmer), kl. 19.30: Foredrag v/Torben Riis om pave Benedikts tale i den tyske Forbundsdag den 22. september 2011. Alle er velkomne.

Juni

Lørdag 2. kl. 12.00- ca. 15.00: Møde i Ælnoth, katolsk historisk forening. Vi starter med frokost (medbragt madpakke). Derefter foredrag ved mag. art. Elisabeth Jørgensen: Gemt eller glemt? Nodesamlingen i Jesu Hjerte Kirke, København. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal Stenosgade 4. Alle er velkomne.

Lørdag 2. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese: "Kirken i dag" v/ Andreas Rude. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69, Kbh. K.

Torsdag 7. kl. 19.00: Kristi Legems- og Blods Fest, messe med biskoppen og procession i haven, Sted: Sankt Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup

Søndag 10. Pilgrimsvandring: Vi mødes ved Sankt Knuds Kirke i Ringsted kl. 14.00 og vandrer mod Knud Lavards Hus i Haraldsted. Se under den 27. maj.

Torsdag 14. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, Kbh. for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en medarbejder, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Lørdag 16. kl. 18.00-22.00: Nightfever, tilbedelse foran det hellige sakramente, bøn, sang, mulighed for samtale. Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64. Alle er hjerteligt velkomne.

Mandag 18. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Bønnens Apostolat

Juni

- At de troende i Eukaristien må erkende det levende nærvær af den Opstandne i deres daglige liv.

- At kristne i Europa må genopdage deres sande identitet og med fornyet begejstring medvirke til forkyndelsen af Evangeliet.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Kvindernes Dalumretræte

Mandag den 27. – fredag den 31. august 2012

Danmarks Katolske Kvindeforening indbyder til retræte hos de gæstfrie Sankt Hedvigsøstre på Dalum Kloster, Dalumvej 105, 5250 Odense SV.

Retrætepræst er p. Paul Marx, OMI
Tema: "Jeg kalder jer venner".

Pris: 1.100 kr, hvoraf 300 kr er depositum, som skal betales ved tilmelding på bankkonto reg. nr. 7260 konto 1115743. Husk at anføre dit navn og adresse på indbetalingen.

Yderligere oplysninger og tilmelding inden 1. juli til Birgit Clausen 86 99 63 54, Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet
e-mail: clausen.birgit@gmail.com

Alle kvinder er velkomne.

Biskoppens kalender

Juni
Lørdag 2.: Firmelse, Horsens
Søndag 3.: Valfart til Øm
Torsdag 7 kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd, **kl. 18.30:** Kristi Legems- og Blodsfest
Fredag 8. kl. 9.00: Messe for personalet på Bispekontoret, **kl. 10.30:** Liturgikommissionen, **kl. 16.00:** Møde i Forretningsudvalget, Magleås
Lørdag 9.: Pastoralrådsmøde
Søndag 10: Pastoralrådsmøde, **kl. 17.00:** engelsk firmelse, Sankt Annæ
Mandag 11.-tirsdag 19.: 50th International Eucharstic Congress - Dublin
Torsdag 21. COMECE - Rom

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hjælp der gavner
www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

Myretuen
ved Bastrup Sø og Ganløse Eged

Det ideelle sted til FAMILIEFESTER og LEJRSKOLER og SOMMERFERIER. (Bademuligheder i Buresø). Plads til 40 personer. Køkken med bl. a. industriopvaskemaskine. Dejlig stor grund.
Læs mere på **www.myretuen-bastrup.dk**
Udlejning: Børge Morthorst, tlf.: 22 700 798
E-mail: mail@myretuen-bastrup.dk

Pilgrimsrejse til Medjugorje

Den 29. august - 5. september 2012
Pris: 4.600 kr. - fly fra Kastrup.
Privat indkvartering med halvpension.
Præst: Benny Blumensaat

Tilmelding: Maria Truelsen
Tlf.: 24 60 23 08, e-mail: mariatruelsen@mail.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 10, som udkommer

fredag den 22. juni 2012

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 4. juni

Venlig hilsen
Redaktionen

Sacrosanctum Concilium 50 år efter: Er koncilets vision opfyldt?

Liturgiens betydning i Kirken er fortsat uklar 50 år efter koncilet.

Tekst: Gideon Ertner

KONCILET Næppe noget er i folks bevidsthed så nært forbundet med 2. Vatikankoncil som den liturgiske reform, der fulgte i dets kølvand. Koncilsdokumentet om liturgien, Sacrosanctum Concilium (herefter: SC), var da også det første, koncilsfædrene godkendte.

Forud var gået flere årtier, hvor den såkaldte "liturgiske bevægelse" søgte at fremme liturgiens rolle i Kirkens liv. Siden middelalderen havde der været en tendens til, at lægfolket ikke var direkte involveret i liturgien, men bad rosenkrans og andre bønner på deres modersmål, mens præsten læste messen ved alteret på latin. Der var nu bred enighed om, at lægfolket skulle lære at deltage mere aktivt i selve liturgien og gøres opmærksom på dens betydning samt at liturgien skulle justeres for at lette deres deltagelse. 2. Vatikankoncil fremhævede vigtigheden af dette projekt, da den fastslog at liturgien er "det højdepunkt, som Kirkens gerning stræber hen imod, og samtidig den kilde, hele dens kraft strømmer fra." (SC 10)

Ændringerne efter koncilet var drastiske: inden koncilet fejredes messen på latin af en præst, der stod med ryggen til menigheden og bad væsentlige dele af messen med lav stemme. Efter koncilet fejres messen på modersmålet, præsten vender sit milde åsyn mod menigheden, hvoraf flere bidrager som lektorer og kommunionsuddelere, og så godt som alting siges højt.

Umiddelbart virker det som om, projektet om lægfolkets involvering er lykkedes til fulde. Men blot fordi messen nu fejres på modersmålet, og fordi en håndfuld lægfolk kan føle sig vigtige over at have en "tjeneste" i liturgien, er det så ensbetydende med, at folk er blevet mere bevidste om, hvad der foregår i liturgien, og hvad der er liturgiens rolle i troslivet? Blot fordi vi på et overfladisk plan forstår hvad der siges i løbet af messen, er der ingen garanti for, at vi også begriber den dybere realitet bag.

Jeg er af den overbevisning, at katolske kristne generelt her 50 år efter koncilet fortsat ikke har begrebet liturgiens betydning; om noget er forståelsen af liturgien snarere blevet mindre. Dette ses med al ønskelig tydelighed af den sjælløse banalitet, som vores liturgi i dag er gennemsyret af. SC lærer, at vi "i den jordiske liturgi får del i og en forsmag på den himmelske" (SC 8). Dette er ovenud tydeligt, når man deltager i østkirkernes lange og komplekse liturgier med deres mangfoldige ritualer og teologisk overmættede bønner. Det er også tydeligt, når man deltager i den tidligere form af den romerske liturgi, der deler disse karakteristika.

Det er imidlertid langtfra ofte tydeligt, når man deltager i den nye form af liturgien. Det faktum, at den nye forms ritualer og bønner er markant forenklede, har stor betydning.

Men me- *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 9
25. maj 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering
ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST
POST PP DANMARK

▲ *Fortsat fra oven*

get ligger også i selve tilgangen til liturgi: jeg har set mange præster fejre liturgien med en ligegyldighed, som om de samlede en IKEA-reol, eller på en kunstigt opstemt façon, som om de var værter for "X Factor". De helt absurde misbrug, såsom messer fejret af præster med Mickey Mouse-hatte, der spiller fodbold med ministranterne, er der heldigvis langt imellem – men de findes faktisk, hvilket en hurtig YouTube-søgning vil bekræfte.

Det liturgiske forfald afspejles også i det generelle moralske forfald i Kirken samt det markant lavere antal troende, der deltager regelmæssigt i liturgien sammenlignet med tidligere. Nogle vil nok sige, at alt dette i højere grad bunder i en krise i forholdet til den katolske kristne tro. Men hvis koncilet virkelig havde ret i, at liturgien er den kilde, der nærer Kirkens tro, må man slutte, enten at kilden er løbet tør, eller at noget hindrer de troende i at drikke fra den.

Fejlen ligger ikke hos lægfolket. Det er først og fremmest præsterne, der har ansvaret for liturgiens sørgelige tilstand. De fleste præster synes ikke at prioritere at sætte de troende ind i det mystiske univers, som liturgien gerne skulle udgøre. Hvornår har nogen senest hørt deres præst indføre dem i, hvordan "vor forløsnings værk udøves" i messens liturgi (SC 2)? Eller hvordan "Kristi døds sejr og triumf fremstilles" i liturgien (SC 6)? SC gør det klart, at "[d]et er hele folkets fulde og aktive deltagelse, der skal lægges den allerstørste vægt på ved liturgiens fornyelse og fremme: fra denne første og nødvendige kilde skal de troende jo øse den rette kristne ånd. Og sjælesørgerne må i hele deres pastorale arbejde flittigt arbejde hen imod den ved den fornødne undervisning." (SC 14). Denne undervisning har i hvert fald ikke eksisteret i nogen kirke, jeg har frekventeret.

Men præsterne skal også have midlerne. SC forudså dette problem: "[M]an skal ikke gøre sig noget håb om at opnå [folkets aktive deltagelse], medmindre sjælesørgerne i første omgang præges til bunds af liturgiens ånd og kraft og sættes i stand til at undervise i den." (SC 14). Det er tydeligt, at der er en stor uopfyldt opgave her, der fortjener at blive prioriteret højere.

Og præsterne kan ikke forventes at være fanebærere for den liturgiske fornyelse, når selv dem, der først og fremmest havde ansvaret for at føre koncilets ønsker ud i livet, ikke har formået dette. Mange tror for eksempel i dag, at det var koncilets hensigt, at messen skulle fejres helt på modersmålet fremfor på latin, og at sange på modersmålet skulle afløse den gregorianske sang. Men SC slår fast, at brugen af latin skal bevares (SC 36, 101), at modersmålet kun skal have en begrænset plads (først og fremmest i forbindelse med læsningerne), samt at den gregorianske sang har "forrang" (SC 116). Efter koncilet valgte Paul VI og de fleste af verdens biskopper imidlertid at give ubegrænset plads for modersmålet og andre former for musik. Det kan man mene om, hvad man vil, men man kan ikke hævde, at det var efter koncilets ønske. Det samme gælder mange andre ting, der blev indført efter koncilet – fx placeringen af præst og menighed vendt mod hinanden under messen (i stedet for samme vej, i en fælles pilgrimsfærd mod Kristus på korset) hvilket SC ikke nævner med ét ord. Heller ikke arbejdsgruppen, der udarbejdede den nye liturgi, formåede at opfylde SC's visioner. En af reformens førende skikkelser, kardinal Ferdinando Antonelli, en mand der brændte for liturgisk reform, klagede gentagne gange over den kaotiske og amatøragtige måde, hvorpå arbejdet foregik: "Kommissionen er blot en samling folk, mange af dem inkompetente... Diskussionerne er ekstremt forhastede og afstemningsprocessen er kaotisk." Og senere: "[Der er] forvirring. Ingen har længere en fornemmelse af det hellige eller af de liturgiske loves bindende karakter. Ændringerne fortsætter. Nogle gange er de ikke tydelige, andre gange mangler de logik." (Nicola Giampetro: The Development of the Liturgical Reform, min oversættelse)

Den tidligere form af liturgien har som sit klare fokus tilbedelsen af Gud og formidlingen af Hans hellighed. Det samme er tilfældet med alle Kirkens ældgamle liturgier. SC's vision var tydeligvis at fremme de troendes deltagelse i denne tilbedelse, så deres tro kunne bære større frugt. Pave Benedict XVI's liturgiske forfatterskab gør imidlertid opmærksom på, at reformen i praksis har gjort menigheden, snarere end Gud, til liturgiens omdrejningspunkt, og fået de troende til at miste fornemmelsen for det hellige. Det er værd at bemærke, at ændringerne i liturgien har været foruroligende, ikke bare for mange katolikker, men navnlig for mange ortodokse, der holder respekten for det hellige højt i hævd og sætter en ære i at bevare deres ældgamle liturgier. Reformen har således også negative økumeniske konsekvenser.

For at råde bod på disse misforhold har pave Benedict promoveret ideen om en "ny liturgisk bevægelse", der skal genoptage koncilets visioner og korrigere eftertidens fejltrin. Denne bevægelse er allerede i gang og mærkes, både når den nye liturgi fejres på latin med gregoriansk sang og med alle vendt mod korset på alteret, og når den gamle ("ekstraordinære") liturgi fejres med læsningerne på dansk og en menighed, der synger og beder med efter bedste evne. Alt dette er, lader det til, fuldt ud i overensstemmelse med 2. Vatikankoncils sande vision.

Nr. 10.
22. juni 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Advokatrapport afslutter et smerteligt forløb

Den længe ventede advokatundersøgelse blev fremlagt på pastoralrådsmødet den 9. juni på Magleås.

Tekst: Niels Messerschmidt

RAPPORT Fredag den 8. juni udsendte bispedømmets informationstjeneste den uvildige advokatundersøgelse om seksuelle krænkelser i Den katolske Kirke i Danmark. Den 252 sider store rapport, som har været godt to år undervejs, rummer en "klar og væsentlig kritik" af Den katolske Kirkes indsats, som på visse punkter karakteriseres som "for langsommelig og passiv".

Advokatundersøgelsen kritiserer bl.a., at Kirken har brugt seks år (2004-10) på at udarbejde en beredskabsplan mod overgreb, og at den både i 1919 og 1984 forsøgte at neddysse anklager om seksuelle krænkelser af børn og unge. Biskop Kozon får kritik for i 2000 at have forholdt sig passiv i en sag om blufærdighedskrænkelse.

Rapporten identificerer i alt 39 sager fra perioden januar 1890 til 31. maj 2010. Disse fordeler sig på 51 forhold, hvoraf 35 af ofre var under 18 år. Sagerne spænder fra decorum/sømmelighed (ni sager), sexchikane (tre sager) og blufærdighedskrænkelse (19 sager) til grovere forbrydelser (otte sager). Tolv af sagerne kunne ikke klassificeres.

Biskoppen tager kritikken til sig

Selv om rapporten i flere sammenhænge indeholder kritik af Kirkens reaktion på sagerne om seksuelle krænkelser af børn og unge, er biskop Kozon tilfreds med, at man tog skridt til at stille op til "en uvildig undersøgelse af vore forhold". Ønsket med undersøgelsen har været at få afdækket sagerne og lagt dem åbent frem – også selv om rapporten i visse henseender er "alvorlig og pinlig læsning for os selv", medgiver biskoppen.

I ledsagerbrevet, som fulgte med offentliggørelsen af rapporten, anerkender biskop Kozon de kritikpunkter, som fremføres i rapporten. "Jeg tager derfor kritikken til efterretning – så meget desto mere, som den vidtgående svarer til, hvad vi efterhånden selv er nået til erkendelse af og i øvrigt allerede har reageret på. Herunder har vi udarbejdet et nyt regelsæt for behandling af sådanne sager og ikke mindst en gennemarbejdet forebyggelsesplan, som advokaten omtaler positivt".

Stig Sørensens gennemgang af advokatundersøgelse blev taget til efterretning af pastoralrådets medlemmer.

I forbindelse med fremlæggelsen af rapporten på pastoralrådsmødet sagde Stig Sørensen, bispedømmets økonom og én af Kirkens to sagsbehandler på området, at advokaten nok har skullet komme med sin vurdering af Kirkens behandling af disse henvendelser, men at han ikke har skullet fastslå selve skyldsspørgsmålet. Stig Sørensen pegede bl.a. på, at advokaten ikke fandt "grundlag for at antage, at Kirken har tilsidesat afværgepligten eller anmeldelsespligten", ligesom advokaten heller ikke fandt grundlag for at antage, "at Kirken skulle have forsøgt at forhindring af eventuelle sager".

På pastoralrådsmødet beklagede biskop Kozon endnu engang den passivitet, som i rapporten var rettet mod ham.

"Rapportens beretning om sagerne berører mig stærkt, og jeg gentager min dybe beklagelse over for de ofre, der har været udsat for overgreb. Jeg håber, at den erkendelse, som vi har fået gennem advokatens undersøgelse, samt de tiltag, vi har iværksat, vil forebygge, at nogen i Kirken fremover bliver ofre for seksuelle krænkelser", sagde han.

Advokatundersøgelsen blev iværksat i 2010 efter råd fra det statslige organ Børnerådet, og efter drøftelse med Advokatsamfundet blev gennemførelsen overdraget til advokat Lars Kjeldsen.

Den kan læses i sin helhed på: *www.katolsk.dk*.

Kirkens økonomi er vores alle ansvar

En ny økonomisk politik skal nedbringe bispedømmets driftsunderskud og skabe balance mellem indtægter og udgifter.

ØKONOMI Med den senere tids åbenhed omkring Ansgarstiftelsens økonomi kom det ikke som en chokerende nyhed på pastoralrådsmødet, at bispedømmet de senere år har kørt med underskud. Det grundlæggende problem er kort fortalt, at katolikkerne ikke betaler nok i kirkeskat (idet det nuværende niveau kun dækker en femtedel af de samlede udgifter i Ansgarstiftelsen) og at udgiftsniveauet er stigende (udgifter i relation til præsterne, drift og vedligeholdelse af bygningsmassen og et stigende aktivitetsniveau i bispedømmet). De senere års eksterne donationer og tilskud samt arv og gaver har ikke været store nok til at dække det løbende driftsunderskud, og der er usikkerhed om størrelsen af disse indtægter i de kommende år.

Selv om der allerede er iværksat foranstaltninger til at opnå en bedre balance mellem indtægts- og udgiftssiden – således var udgifterne i 2011 ca. 10 % større end indtægterne mod 25 % i 2010-regnskabet – finansieres driftsunderskuddet fortsat ved at bispedømmet er nødt til at 'spise' af dets formue.

For at afbøde de negative følger af en fortsat ufinansieret drift af bispedømmet, har Økonomisk Råd i samarbejde med bispedømmets økonom Stig Sørensen og administrationschef Thomas Jakob Larsen skitseret rammerne for en økonomisk politik for de kommende år. Forslaget, som har været til høring i forskelige råd og nævn, senest på pastoralrådsmødet den 9. juni, skitserer gennem en række konkrete indsatsområder rammerne for en økonomisk politik, som fokuserer på at a) øge indtægterne, b) reducere udgifterne og c) omlægge en række grundlæggende strukturer.

Forbundne kar

Et gennemgående princip i de 15 konkrete indsatsområder, som skitseres i udkastet, baserer sig på solidaritetsprincippet om at Ansgarstiftelsens (dvs. 'fælleskassen') og sognenes økonomi hænger sammen som forbundne kar, og at de er økonomisk gensidigt ansvarlige for hinanden og de fælles anliggender. Et andet centralt princip er, at præsterne og det lokale menighedsråd spiller en helt afgørende rolle i forhold til at motivere flere medlemmer til at betale kirkeskat – og dette ansvar må vægtes højere fremover.

Hele problematikken omkring kirkeskatten bliver indgående berørt i oplægget og det overordnede mål er at øge provenuet fra kirkeskatteordningen og kollekterne med mindst 70 %

Fortsættes side 2 ▶

Caritas

Caritasprojekter i Uganda. Ny formand for Caritas Danmark.

Læs mere side 4 og side 11

Gå ud i alverden

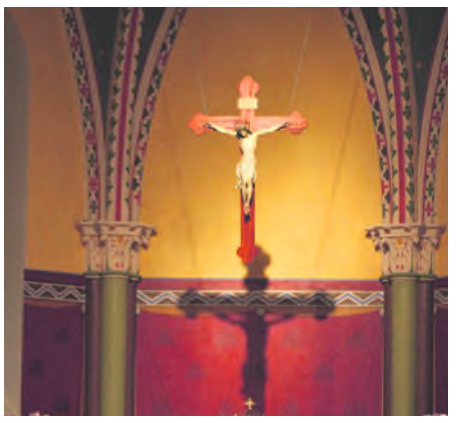

Nyevangelisering for sækulariserede.

Læs mere side 7

Vild og vital

Kirken i Latinamerika får vitalitet af den karismatiske bevægelse, mener Jakob Egeris Thorsen.

Læs mere side 8

Kirken i Danmark

Nyt fra bispedømmet.

Læs mere side 11 og side 12

Leder

En byggesten til verdens ende

Den 7. juni vedtog Folketinget en ny retslig definition af ægteskabet. Herefter er ægteskabet ikke længere entydigt en alliance mellem en mand og en kvinde.

Tanken om en kønsneutral ægteskabslovgivning udspringer af homoseksuelles ønske og krav om retten til at indgå ægteskab på linje med heteroseksuelle og deres krav om ret til at få børn. Ægteskabet er blevet kønsneutralt efter en tur i "den kønspolitisk-korrekte vridemaskine", som Katrine Winkel Holm bemærker det i JP den 9. juni.

I medierne har debatten op til lovens vedtagelse mest handlet om den ændring, loven vil betyde for homoseksuelle par. Kun få har beskæftiget sig med de retslige, sociale og kulturelle konsekvenser, loven ville få for ægteskabet som institution og næsten ingen har gjort sig tanker om dens konsekvenser fra barnets perspektiv.

Ægteskabet mellem mand og kvinde er en ordning, som kendes fra alle kulturer og op igennem menneskets historie, og ordningen er indskrevet i Menneskerettighedserklæringens artikel 16, stk. 1: "Uden begrænsninger af racemæssige, nationalitetsmæssige eller religiøse grunde har mænd og kvinder, der har nået myndighedsalderen, ret til at gifte sig og stifte familie. De har krav på lige rettigheder med hensyn til indgåelse af ægteskab, under ægteskabet og ved dettes opløsning". Ægteskabet er altså også i verdslig betydning en ordning, som indgås mellem mand og kvinde.

I det lys er den udvidede definition af ægteskabet et angreb på det traditionelle sociale institution, som gennem årtusinder har været det vestlige samfunds byggesten, og hvis vanskeligste og mest værdifulde opgave har været – og fortsat er – at stifte familie og holde sammen på den.

Familien står i dag overfor mange udfordringer. I den vestlige verden trues den ofte af splid og opløsning og af sociale problemer. Nu rokkes der ved dens status og rettigheder i samfundet og folks bevidsthed, idet det klassiske familiebegreb, som dækker over en far og mor i et livslangt forhold, ikke længere er den eneste retsligt gyldige definition på, hvad en familie er.

I kristen forståelse hører ægteskabet og familien til menneskets mest livsbekræftende institutioner og afspejler, at mennesket som mand og kvinde er skabt i Guds billede. Den nye ægteskabslov er derfor udtryk for et radikalt brud med hvordan Kirken og de kristne op igennem historien har efterlevet den tro, som blev givet os af Vorherre, blev forkyndt af apostlene og bevaret af kirkefædrene og som det tydeligt er udtrykt i Biblen, der er Kirkens vigtigste fundament.

For landets homoseksuelle er den nye ægteskabslov en vigtig sejr i kampen for deres rettigheder. Men at gøre det til et rettighedsspørgsmål har "fra begyndelsen været en afsporing", skriver Erik Bjergager i KDs leder den 6. juni og påpeger, at det traditionelle ægteskab ikke diskriminerer de homoseksuelle, for et homoseksuelt forhold er "af en anden karakter" end forholdet mellem mand og kvinde.

Som kristne tror vi, at Gud har skabt mennesket som mand og kvinde, for at de to skal blive et kærlighedsfællesskab; at Han velsigner dem som par og giver dem en fælles opgave, nemlig at lade deres kærlighed blive frugtbar (1 Mos 1,26). De modpoler, som manden og kvinden repræsenterer, er ikke i sig selv en social konstruktion, men er først og fremmest en biologisk virkelighed og den givne ramme for et barns tilbliven og opvækst. Dette samspil har altid været et grundtræk og en rigdom ved menneskeligt samliv – før i tiden, i dag og til tidernes ende!

KOs redaktion ønsker hermed læserne en god sommerferie!

Niels Messerschmidt

Hundredtusinder hyldede paven i Milano

Paven fremhæver familiens rolle for samfundslivet under afslutningen af den 7. Familiekongres.

FAMILIEN Det gav mindelser om Verdensungdomsdagen i Madrid sidste år, da pave Benedikt XVI afsluttede den syvende Verdensdag for familien med en friluftsmesse søndag den 3. juni i Bresso-lufthavnen udenfor Milano. Friluftsmessen markerede også afslutningen på pavens tredages besøg i den norditalienske by og hans deltagelse i den 7. internationale Familiekongres.

"Kærlighed er en vidunderlig realitet. Den er den eneste kraft, som virkelig kan forandre verden", sagde paven til stor jubel for de omkring én million troende, der var mødt frem for at fejre den hellige messe sammen med ham. Blandt de tilstedeværende var også premierminister Mario Monti, kulturminister Lorenzo Ornaghi og en række fremtrædende italienske lands- og lokalpolitikere.

"Familien bygger på ægteskabet mellem mand og kvinde. Og familielivet er den første og uerstattelige skole for sociale dyder som respekt for andre, taknemmelighed, tillid, ansvarlig, solidaritet og samarbejde", sagde paven i sin prædiken.

Paven på vej op ad podiet på Bresso-lufthavnen for at fejre Den hellige Messe under overværelse af op imod én million troende. Foto: family2012.com.

Fra prædikestolen hilste paven den "store skare af troende fra mange nationer, som her er forenet med apostlen Peters efterfølger" og sammenlignede det med billedet på Kirken som én og universel, dvs. katolsk.

"Vi er alle kaldet til at modtage og give troens sandheder videre; til at leve i gensidig kærlighed og i kærlighed til alle; til at dele glæder og sorger; til at bede om og selv give tilgivelse; til at værdsætte de forskellige nådegaver under vejledning af præsterne", sagde paven og fastslog, at "Gud skabte mand og kvinde med samme værdighed, men med komplementære egenskaber for at de kan være hinandens gave, til gensidigt at styrke hinanden og opbygge et fællesskab af kærlighed og liv".

I sin prædiken nævnte paven, at det er alle menneskes pligt at samarbejde med Gud om at "omforme verden gennem arbejde, videnskab og teknologi" – et værdifuldt arbejde, som må udføres med samme kærlighed som "Skaberens kærlighed".

Benedikt XVI angreb moderne økonomiske teorier, som ofte "er domineret af et utilitaristisk syn på arbejde, produktion og marked". Guds forsyn og erfaringen viser os imidlertid, at "det ikke er den ensidige logik omkring personlig vinding og maksimal profit, der skaber en harmonisk udvikling til gavn for familien og til at opbygge mere retfærdige samfund. En sådan tankegang resulterer i en forbitret konkurrence, stor ulighed, miljøødelæggelser, et forbrugsræs og sætter familien under pres. Faktisk, påpegede paven, har "den utilitaristiske tankegang tilbøjelighed til at brede sig ind i den interpersonelle og familiære sfære og reducere disse til et sammenfald af individuelle interesser og underminere styrken af den sociale orden".

NM

▶ *Fortsat fra forside* de kommende tre år, eller ni mio. kroner i 2015; at reducere Ansgarstiftelsens omkostninger med 15-20 % (fem mio. kroner), og at reducere antallet af ejendomme ejet af stiftelsen. Her foreslås det, at bispedømmet ikke bør eje bygninger, der ikke fungerer som kirker, menighedslokaler eller præsteboliger, med mindre der er tale om "en ualmindelig god pengeanbringelse eller særlige pastorale forhold, som betinger ejerskabet af bygningen".

Biskoppen har nedsat en kirkeskattereformgruppe, som i løbet af efteråret vil komme med forslag til at få flere til at betale kirkeskat og at udarbejde en 'værktøjskasse', som sammen med en øget lokal bevidstgørelse og kommunikation om emnet gør de lokale menighedsråd bedre rustet til opgaven. Gruppen foreslår samtidig, at den anbefalede kirkeskatteprocent ændres til mindst én procent.

Stigende udgifter til præster

En tredjedel af fælleskassens udgifter udgøres af posten til præsterne, og dette område er kendetegnet ved et betydeligt udgiftspres de kommende år. Det skyldes bl.a. en større andel af pensionerede præster og en fremtidig tilgang af nye præster, hvoraf de fleste vil være verdenspræster. Desuden er der behov for etablering af en egentlig 'personalepleje' og løbende uddannelse for præsterne.

Da Økonomisk Råd finder det vanskeligt at pege på egentlige besparelsesmuligheder på dette område, uden at det betyder en væsentlig reduktion i antallet af præster, foreslås det – for at finansiere de stigende udgifter til præster – at ændre den nuværende fordelingsprocent fra de nuværende 15/15/75 (hhv. 'fælleskassen'/præsterne/sognene) til fremover at være 15/25/60 – hvilket pastoralrådssamlingen tog ad notam.

Det har i været drøftet om der kunne spares omkostninger ved at biskoppen fraflyttede sit nuværende domicil på Ehlersvej, men det er Økonomisk Råds vurdering, at omkostningerne til biskoppens husførelse (på i alt godt 0, 85 mio. kroner) vanskeligt vil kunne reduceres – ligesom det er ønskeligt, at biskoppen også i fremtiden kan have repræsentative lokaler til sin rådighed.

Løbende optimeringer

Den sidste tredjedel af Ansgarstiftelsens omkostninger er bidrag til fælles aktiviteter/institutioner, administrationsomkostninger, pastorale omkostninger og solidarisk omfordeling. Over de seneste fem år er tilskuddet til bispedømmets institutioner fordoblet over de seneste fem år, mens udgifterne til administration stort set er uændret siden 2004. Der er derfor, fastslås det, behov for "en betydelig reduktion" i fælleskassens tilskud til institutionerne.

Bl.a. foreslås det, at fusionere Katolsk Historisk Arkiv og Sankt Andreas Bibliotek og optimere driften gennem øget brug af frivillige; at optimere driften af Pastoral-Centret gennem bl.a. øget egenfinansiering og at optimere driften af Katolsk Orientering, så det løbende driftstilskud reduceres mest muligt.

I høringsforslaget oplyses det, at målet – en halvering af det løbende driftstilskud – allerede er sparet gennem lukning af Steno-Butikken, men at der kræves yderligere besparelser på 900.000 kroner frem til 2015.

Høringsoplægget om den økonomiske politik kan læses på *www.katolsk.dk/2278/*, hvor som noget nyt også findes årsrapporter 2011 for Ansgarstiftelsen (med en samlet oversigt over sognenes økonomi bagerst i rapporten), Katolsk Orientering og Pastoral-Centret.

Regnskabsåret 2011

Den finansielle udvikling i 2011 har generelt set været utilfredsstillende, idet det ordinære resultat udviser et underskud på 4,8 mio. kroner. Resultatet er dog nogenlunde tilfredsstillende sammenholdt med det budgetterede underskud for året på – 7,7 mio. kroner og driftsunderskuddet i 2010 på – 8, 6 mio. kroner.

Til underskuddet i 2011 skal lægges finansielle indtægter og resultat af ekstraordinære poster på i alt 1, 7 mio. kroner, således at det samlede resultat for 2011 er et underskud på 3,1 mio. kroner

NM

Hildegard af Bingen modtager en guddommelig åbenbaring og videregiver den til sin sekretær og skriver, munken Volmer. Miniature fra Rupertsberger Codex, Liber Scrivas (fra det 12. århundrede).

Hildegard af Bingen og Johannes af Avila udråbes til kirkelærere

Den 7. oktober udråber Den hellige Fader yderligere to kirkelærere.

KIRKELÆRER Pave Benedikt XVI vil senere på året udråbe Hildegard af Bingen (1098-1179) og Johannes af Avila (1499-1569) til kirkelærere. Det meddelte han under Angelus-bønnen på Petersplads pinsedag. Ophøjelsen af de to hellige personer, den tyske middelaldermystiker og 'Andalusiens apostel', finder sted som optakt til bispesynoden i oktober i Rom om nyevangelisering under tilstedeværelse af biskopper fra hele verden.

"Disse to store trosvidner levede i meget forskellige historiske perioder og kulturelle verdener", sagde paven foran de tusindvis af troende, som var forsamlet på Petersplads. I hjertet af den tyske middelalder udmærkede benediktinerinden Hildegard sig som lærer i teologi, naturvidenskabskvinde og musiker. Johannes, der virkede som verdenspræst under den spanske renæssance, bidrog betydeligt til den kulturelle og religiøse fornyelse af Kirken og samfundslivet på tærsklen til den moderne tid. "Gennem deres livs hellighed og dybden af deres lære er begge kirkelærere også højaktuelle i dag", sagde paven. "De forbandt og fordrede begge dialogen mellem den guddommelige åbenbaring og den intellektuelle dialog med verden. Samtidig er de begge af stor og aktuel betydning for nyevangeliseringen, som efterårets bispesynode er viet til på en særlig måde, men også for Troens År, som starter den 11. oktober", sagde paven.

Hildegard af Bingen bliver den fjerde kvinde og den anden tyske til at modtage ærestitlen 'Doctor Communis Ecclesiae'. Den anden tyske kirkelærer er den hellige Albert den Store (ca. 1200-80).

Det er kun paven, der formelt kan tildele en person titlen af kirkelærer – en titel, som fortrinsvis gives teologer og andre, som anses for at være forbillede for de troende. Kravet er, at hele den kristne kirke kan drage nytte af deres virke. Titlen gives sjældent og kun til afdøde personer, der desuden er saligkåret og kanoniseret.

De tre senest udnævnte kirkelærerne er alle kvinder: Den hellige Teresa af Avila (1515-82), udråbt af pave Paul VI den 29. september 1970, den hellige Katarina af Siena (1347-80), udråbt af pave Paul VI den 4. oktober 1970 og den hellige Teresa af Lisieux (1873-97), udråbt af salige pave Johannes Paul II den 19. oktober 1997. *NM*

Katolske institutioner sagsøger den amerikanske stat

Dele af præsident Obamas sundhedsreform møder heftig katolsk modstand.

USA Længere tids uoverensstemmelser mellem Den katolske Kirke i USA og landets administration fører nu til, at 43 katolske bispedømmer og institutioner går sammen om søgsmål mod Obama-administrationen i protest mod den nye lov om sundhedsforsikring.

Loven gør det obligatorisk for katolske institutioner at tilbyde præventionsmidler og sterilisering via ansattes sundhedsforsikring. Kampen mellem amerikanske katolikker – med Den amerikanske Bispekonference i spidsen – og Barack Obama tager dermed en dramatisk vending efter flere måneders forsøg på at finde en løsning, som var tilfredsstillende for begge parter.

Obama-administrationen lempede på kravene i februar og kom med et kompromisforslag, hvor ansvaret for udgifterne til prævention overføres fra arbejdsgiver til forsikringsselskaberne.

Forslaget åbner for at universiteter og sygehuse, der tilhører et trosamfund, ikke tvinges til at komme med præventionstilbud til deres ansatte. Ifølge forslaget kunne forsikringsselskaberne derimod tilbyde fuld dækning til kvindelige ansatte i disse institutioner.

Efter Den amerikanske Bispekonference havde afvist kompromisforslaget blev der i mandags varslet tolv forskellige føderale søgsmål med baggrund i brud på det første tillæg til den amerikanske forfatning, der sikrer ytrings-, religions- og forsamlingsfrihed.

Blandt de institutioner, som nu har varslet søgsmål, er universitet Notre Dame, ærkebispedømmet Washington, det franciskanske universitet i Steubenville, ærkebispedømmet New York og en række andre institutioner og bispedømmer.

NM

Formanden for Den amerikanske Bispekonference, kardinal Timothy Dolan, udtrykker sin støtte til katolske bispedømmers og institutioners søgsmål mod den amerikanske stat.

'Vatileaks' synes at fortsætte

Lækagen af fortrolige dokumenter er måske led i interne magtkampe i Vatikanet.

Tekst: Niels Messerschmidt

LÆKAGE De seneste måneders meget omtalte sag om lækagen af fortrolige dokumenter fra Vatikanet er muligvis en del af en intern magtkamp i Vatikanet. Det mener flere Vatikan-kendere. Pave Benedikt XVI nedsatte i april en kardinalkommission til opklaring af ophavsmanden/-mændene til lækagerne og det førte den 25. maj til anholdelsen af pavens kammertjener, den 46-årige Paolo Gabriele. Kammertjeneren har været i pavens tjeneste siden 2006 og han er én af de få, som – bortset fra fire ordenssøstre og pavens to privatsekretærer – har adgang til pavens privatbolig.

Lækagen af dokumenter, af medierne døbt 'Vatileaks', begyndte i januar med offentliggørelse af to private breve til paven fra ærkebiskop Carlo Maria Viganò, den tidligere sekretær for Den pavelige kommission for Vatikanstaten, nu nuntius i USA. I brevene advarede Viganò mod korruption i visse dele af Vatikanet, blandt andet i forbindelse med indgåelse af kontrakter. Som sekretær for kommissionen insisterede Viganò for åbenhed omkring udgifts- og indkøbsposter, og han formåede på bare et år at vende et underskud i Vatikanstaten på over 60 millioner kroner til et overskud på 265 millioner. Viganò blev i oktober sidste år udnævnt til apostolisk nuntius for USA.

Striden om dokumentlækagen nåede et højdepunkt, da Vatikanet i slutningen af maj betegnede journalist Gianluigi Nuzzis bog Sua Santita (Hans Hellighed) som "en kriminel handling" og truede med at sagsøge ham. I bogen publiceres flere fortrolige dokumenter og private breve til paven. Nuzzi hævder, at han har mere end én kilde i Vatikanet.

Trist over udviklingen

Efter længe ikke at have kommenteret sagen, udtalte pave Benedikt sig første gang officielt om dokumentlækagen under generalaudiensen på Petersplads den 30. maj. Her sagde han blandt andet, at "den seneste tids begiveheder omkring kurien og mine medarbejdere har bragt sorg i mit hjerte".

Paven udtrykte dog i samme forbindelse sin faste tro på Gud og Kristi omsorg for Kirken, og tilføjede, at der har været mange overdrivelser og falske rygter fremme i medierne om sagen og at han fortsat har fuld tillid til sine medarbejdere og embedsmænd i kurien.

"Der har været gentagne og helt umotiverede forlydender fremme i medierne, som er gået langt ud over de faktiske omstændigheder og som forsøger at tegne et billede af Pavestolen, der ikke har hold i virkeligheden", sagde paven, og tilføjede: "Jeg ønsker derfor at gentage min tillid og opmuntring til mine medarbejdere og til alle, som dag efter dag, trofast og offervilligt i det stille hjælper mig med at opfylde min tjeneste". Vatikanets statssekretær, kardinal Tarcisio Bertone har efterfølgende udtalt til den italienske tv-station RAI, at paven ikke lader sig skræmme af disse angreb, heller ikke af den kraftige ophobning af modvilje bag Vatikanets mure, som lækagerne til-

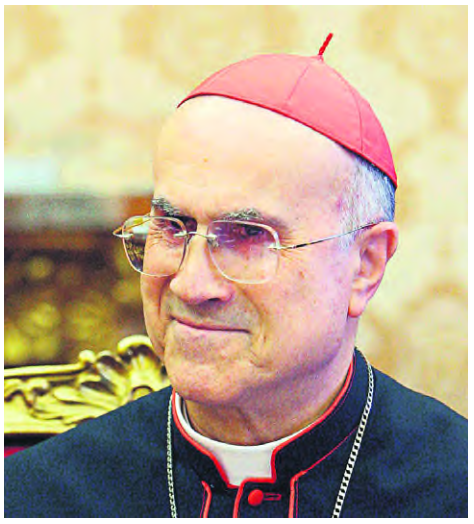

Kardinal Tarcisio Bertone, statssekretær i kurien, synes at være et af målene for 'Vatileaks'.

syneladende er udtryk for. Bertone sagde til RAI, at lækagerne også kan ses som et direkte angreb på paven. Selv om statssekretæren medgiver, at sådanne angreb altid har forekommet i Vatikanets historie, synes de nuværende imidlertid at være "omhyggeligt planlagte og til tider desuden aggressive, destruktive og organiserede".

"Det mest triste ved denne hændelse og situation er at den krænker Den hellige Faders og hans nærmeste medarbejders privatliv", sagde Bertone og fremhævede, at moralen i den pavelige stab fortsat er høj og at den seneste tids hændelser "ikke viser splittelse, men enhed".

Ikke slut med lækagerne

Mange Vatikan-kendere mener, at det egentlige mål for 'Vatileaks'-kampagnen er kardinal Tarcisio Bertone selv, fordi flere af dokumenterne fremstiller statssekretæren i et dårligt lys. Ingen af de lækkede dokumenter har indtil videre været uheldige for pave Benedikt XVI.

Kardinal Bertones brug af ordet "organiserede" synes at indikere at han (i lighed med hvad mange iagttagere mener) hælder til teorien om, at flere end den arresterede butler er involveret i lækagerne. Den 3. juni offentliggjorde dagbladet La Repubblica tre nye dokumenter med et anonymt følgebrev, som hævder at det findes "hundredvis" af andre fortrolige dokumenter – som vil blive offentliggjort, hvis paven ikke afskediger kardinalen og hans personlige sekretær, monsignore Georg Gänswein.

Caritas i Uganda

Tekst: Maj Forum / Caritas

Trods et fordelagtigt landbrugsklima kæmper de små familielandbrug med sult og fattigdom. Hver tredje ugander lever stadig under fattigdomsgrænsen.

I det nordlige Uganda lever omkring 70 procent af befolkningen fortsat i absolut fattigdom, primært som følge af den væbnede konflikt mellem Ugandas regeringshær og oprørsgruppen Lord's Resistance Army. Bønderne har traditionelt store familier, også selvom de ikke har mad og ressourcer nok til at sikre et godt liv for alle deres børn.

I dag er over halvdelen af Ugandas befolkning under 15 år, og fremtidsudsigterne er bekymrende.

Den næste generation vokser således op under forringede kår og med forringet mulighed for at skabe en bedre situation for dem selv og deres børn.

For hver generation forværres situationen, i takt med at jordlodderne skal deles mellem flere mennesker. Uganda kæmper også på andre fronter.

Mere end to millioner børn er forældreløse i Uganda på grund af AIDS.

Det gør Caritas

I Uganda arbejder Caritas sammen med ti lokale partnere. Organisering af bønder og bæredygtig landbrugsudvikling er Caritas' kerneaktiviteter i landet. Dertil støtter Caritas bønderne i at kræve deres rettigheder overfor regeringen og arbejder sammen med partnerne om at holde regeringen i Uganda ansvarlig overfor borgerne. Caritas arbejder med:

- Organisering og styrkelse af bondeforeninger
- Styrkelse af ungdomsgrupper
- Bæredygtig landbrugsproduktion
- Forbedring af marketingsstrukturer
- Naturlig familieplanlægning
- Forbedring af hygiejne
- Forebyggelse og behandling af HIV/AIDS
- Konflikthåndtering

Hvor i Uganda arbejder Caritas?

I Uganda arbejder Caritas i 13 distrikter i det centrale og østlige Uganda. Som en halvmåne omkranser distrikterne Victoriasøen og strækker sig fra Tanzania i syd til Kenya i øst.

Case: Kampen mod malaria

Tekst: Toke Nyborg / Caritas

"Tidligere var vores største problem, at vi ofte var syge. Der var hele tiden mindst én i familien, der havde diarré eller malaria med høj feber." Sådan fortæller Gladys fra Uganda. Næsten alle familierne i hendes landsby har mistet et barn på grund af sygdom. Sundhedstilstanden i verdens fattigste lande er ekstrem dårlig. Når børn er syge, kan de ikke komme i skole, og voksne kan ikke arbejde og forsørge familien. Derfor fastholder et dårligt helbred fattige i fattigdom. Caritas hjælper familierne med at forbedre hygiejnen, ved at bygge latriner og primitive vandhaner.

I mange landsbyer er der ingen rindende vand og ingen kloakker: "Der er et stort behov for latriner i Uganda, hvor tre millioner mennesker ikke har adgang til ordentlige toiletforhold," forklarer Maj Forum programkoordinator i Caritas.

Alene i Afrika dør 2000 mennesker hver dag af diarré, selvom sygdommen kan undgås med en relativ simpel indsats. Adgangen til ordentlige toiletforhold kan reducere tilfælde af diarré med næsten 40 procent og nedsætte børnedødeligheden.

Case: Skolegang er hverken gratis eller en selvfølge

Tekst: Toke Nyborg / Caritas

Ocura John Albert er 51 år, men slider i marken fra solopgang til solnedgang - hver dag. Også i weekenden. Der skal tjenes mange penge, hvis alle hans børn skal i skole: "Det jeg tjener ved at sælge afgrøder på markedet, bruger jeg til at sende mine børn i skole, betale kladdehæfter, skoleuniformer og skolepenge. De skal ikke ende som mig uden uddannelse," fortæller Ocura. For 15 kilo kassava kan Ocura få ti kroner. Så der skal høstes mange kilo kassava, når Ocura skal betale næsten 600 kroner i skolepenge hver tredje måned. Han er glad for, at Caritas har hjulpet ham med at gøre sit lille landbrug mere effektivt.

Caritas hjælper bønderne med at dyrke flere og bedre afgrøder, som de kan sælge på det lokale marked. Det giver bedre mad på bordet og råd til medicin og uddannelse til børnene.

Ocura tjener i dag godt på sine afgrøder: "Havde det ikke været for Caritas, ville mine børn ikke være i skole," smiler han.

Landet ved ækvator

Uganderne siger selv, at deres land er placeret i hjertet af Afrika, og det er ikke helt forkert. Landet ligger midt på Ækvator, omkranset af den Demokratiske Republik Congo, Sudan, Kenya, Tanzania og Rwanda. I syd grænser Uganda op til den store Viktoria-sø, hvor Nilen har sit udspring. Uganda er et af de mindre lande på det store afrikanske kontinent. Alligevel er landet cirka fem gange større end Danmark – 236.040 km². Der lever 27 millioner mennesker i Uganda. Størstedelen af befolkningen lever på landet. I landområderne taler uganderne typisk deres eget lokale sprog, men det officielle fællessprog er engelsk. Aviser og tv er på engelsk, men det er et fåtal (ca. 30 procent) af den store landbefolkning, som taler og forstår engelsk godt. Et forhold som er med til at skabe barrierer for udviklingen af landet.

Case: Et liv uden far og mor

Tekst: Sidse Surel Mogensen / Caritas

Resty er 12 år gammel. Begge hendes forældre er døde af AIDS. Hendes far døde, da hun var bare et år gammel. Hendes mor døde, da hun var tre. Hun ved ikke, hvorfor de er døde. Det er der ingen, der har fortalt hende. At være smittet med HIV er i Uganda forbundet med en masse fordomme, og derfor noget man er flov over. Man fortæller ikke andre, at man er smittet. Mere end to millioner børn i Uganda er som Resty forældreløse.

Halvdelen af Ugandas forældreløse børn har mistet deres forældre på grund af AIDS. De heldige børn kan bo hos familie-medlemmer eller naboer. De uheldige er overladt til en uvis skæbne på gaden. Restys tante har sagt ja til, at Resty kan bo hos hende. Til gengæld skal hun hjælpe tanten med at passe grisene og dyrke kaffe.

Case: Krigsramte børn

Tekst: Toke Nyborg / Caritas

"Min storebror og jeg blev fanget af oprørssoldater, da jeg var syv år. De dræbte min far, da han forsøgte at flygte. Min storebroder fik hovedet hugget af med en hakke", fortæller Salomon på 15 år. Han er én af de mere end 25.000 børn som oprørsgruppen, Lord's Resistance Army, kidnappede og tvang til at være soldater. Den 20 år lange væbnede konflikt mellem Ugandas regeringshær og Lord's Resistance Army har sat sig sine spor hos indbyggerne i regionen: "Særligt de piger som blev voldtaget af soldaterne, og de drenge som blev tvunget til at være børnesoldater, lever under et stort psykisk pres. Flere af pigerne har HIV/AIDS, og mange børn er traumatiserede efter at have set deres forældre blive slået ihjel," forklarer Jesca Omodo. Hun er ansat hos Caritas´ partner CIDI Soroti i Nordøstuganda, som børne- og ungdomsrådgiver. Caritas støtter 70 ungdomsgrupper, som giver de unge rum til at italesætte deres frustrationer og bearbejde traumatiserende hændelser. Til hver gruppe er der tilknyttet en mandlig og en kvindelig rollemodel hver gruppe, som vejleder og rådgiver de unge.

Forsvar for troen og familien

Biskoppen opfordrede til nyevangelisering og en styrkelse af det kristne ægteskab og familielivet på årets valfarter til Åsebakken og Øm.

Tekst: Niels Messerschmidt

En efterhånden fast tradition ved Åsebakke-valfarten er blomsterdans til Jomfru Marias ære med de vietnamesiske piger. Foto: Ulla Elmquist.

VALFARTER I sin opfordring i sidste KO om at deltage på bispedømmets årlige valfarter til Åsebakken og Øm sagde biskop Kozon, at det kommende 'Troens År' giver os "forhåbentlig rig lejlighed til at genopfriske vor tro, og vore to valfarter, som synliggør vor tro og vort fællesskab, er også gode anledninger dertil".

Biskoppens opfordring var – godt hjulpet af det gode vejr – blevet hørt af de flere hundrede deltagerne på valfarten til Vor Frue af Åsebakken, som søndag den 20. maj deltog i et større antal end sidste år, hvor valfarten blev gennemført i regn, blæst og kulde.

I sin prædiken opfordrede biskop Kozon os til ikke at lade os slå ud af de mange udfordringer, bispedømmet står overfor, men bede om "omvendelse og bevidstgørelse". Han nævnte Troens År som en gunstig anledning til at lade treklangen – fejring, bekendelse og forkyndelse – gøre troen levende og synlig og hjælpe os med at overvinde de aktuelle vanskeligheder.

"Overvindelsen består ikke blot i, at vort humør bliver bedre og håbet styrket; men ikke mindst fejringen og bekendelsen af troen vil også holde de selvforskyldte vanskeligheder på afstand. At fejre troen er en kilde til vækst i hellighed, der bl.a. kommer til udtryk ved iver i bøn og overholdelse af budene, noget som vil give kritikere og modstandere mindre at sætte fingeren på og komme efter. At bekende troen vil sige at blive mere bevidst om, hvad den går ud på, når vi viser, at den betyder noget for os, og vi konsekvent prøver på at følge den".

Ikke mindst Andet Vatikankoncil har været en skelsættende begivenhed i Kirkens liv, sagde biskoppen og nævnte, at koncilet kun perifert kunne berøre de problemer, vi står overfor i dag, fordi de dengang ikke var så fremtrædende. "Derfor kræves der fra kristent hold både mod og indsigt til at adressere alle de nyopdukne spørgsmål inden for bioetik og moral", sagde biskoppen og nævnte "en troværdig kristen livsførelse, som ingen kan klandre" som den bedste måde at mobilisere og vedligeholde den kærlighed, som fællesskabet afhænger af – og som er "forudsætningen for, at tingene lykkes for os i Kirken".

Udnævnt til monsignore

Under valfarten meddelte biskop Kozon, at pave Benedikt pr. 28. april i år har udnævnt pastor Niels Engelbrecht til pavelig æresprælat med titlen 'monsignore'. Det skete i slutningen af messen, hvor pastor Niels fik overrakt udnævnelsesdokumentet.

Pastor Niels' Engelbrechts tre umiddelbare forgængere som sognepræst ved Sankt Ansgar domkirke har været prælater. Samtidig nævnte biskoppen hans opgaver som konstitueret sognepræst i andre menigheder og hans mangesidige engagement i bispedømmet.

Bispedømmets øvrige prælater er for tiden generalvikar Lars Messerschmidt og tidligere sognepræst ved domkirken, Dietrich Timmermann.

Familiens rolle i fokus på Øm

Med mere end tusinde deltagere er valfarten til Vor Frue af Øm valfarten den største valfart i bispedømmet. Det var også tilfældet søndag den 3. juni, hvor en stor gruppe af katolikker under bøn og meditation startede med at gå fra Øm bådehavn de godt otte kilometer gennem skoven til Ømborgen.

Biskoppen drog i sin prædiken sammenligningen mellem Kirken og det kristne ægteskab og familielivet: "Ligesom Kirken afspejler Treenighedens mysterium, gør ægteskab og familie det på en måde endnu mere, fordi forholdet mellem mand og kvinde rækker tilbage til skabelsen selv". Og som en kommentar til den verserende debat om ægteskab af samme køn sagde biskoppen, at "af mange betragtes ægteskab og familie som begreber, der ikke kan defineres endegyldigt og entydigt, men i stedet afspejler naturlig forandring i menneskers selvforståelse og levevis".

Biskoppen sluttede sin prædiken med at sige, at "vore positive erfaringer med kærlighed og fællesskab lader os se, at disse goder udgår fra Gud, ligesom Guds væsen med fællesskab og relation bliver en inspirationskilde for os".

Med sine prædikener på årets valfarter skitserede biskop Kozon på en række områder, som forhåbentlig får mulighed for at blive belyst yderligere i forbindelse med bispedømmets fejring af Troens År, som begynder den 11. oktober i år og løber frem til den 23. november 2013.

"Jeg er faktisk ikke kommet helt hjem endnu"

Chartresvalfarten var lidt af en stroppetur – men den gav ny energi og inspiration.

Tekst: Lisbeth Rütz

På vej mod Chartres efter gennem det franske sommerlandskab. Foto: www.nd-chretiente.com.

VALFART Hvad får en travl medicinstuderende til at rive tre dage ud af kalenderen midt i eksamenstiden for at vandre mere end 30 kilometer om dagen, overnatte under primitive forhold og leve af dåsemad? Først og fremmest nok fornemmelsen af, at man ikke er alene med sin tro – men er med i et stort fællesskab, hvor man går sammen mod målet, mener Frederik Winsløw.

Sammen med over 10.000 andre deltog han fra den 26.–28. maj i valfarten "Notre Dame de Chrétienté – den store katolske valfart fra Paris mod Chartres. Valfarten har i sin nuværende form fundet sted hvert år siden 1983 og afholdes altid i dagene omkring pinse. De fleste deltagere er franske; men hvert år er der folk med fra hele verden, siger Frederik, der vandrede i en international gruppe med pilgrimme fra Storbritannien, USA, Australien, Schweiz, Tyskland og Italien. De mange pilgrimme vandrer i grupper på 25–50, og hver gruppe har sin værnehelgen – i Frederiks tilfælde var det Sankt Alban, den første engelske martyr (død 283).

Traditionen for at valfarte til Chartres er ældgammel. Allerede i 876 fik bispedømmet af kong Charles II et kostbart relikvie – det hovedklæde, Vor Frue siges at have båret, da hun fødte Jesus. Lige siden middelalderen har der, afbrudt af den franske revolution og verdenskrigene, været valfarter til Chartres.

Det er lidt af en stroppetur at være med på valfarten, der starter kl. 6 om morgenen med udsendelsesmesse fra Notre Dame katedralen i Paris. Den første dag går man gennem Paris til ud på eftermiddagen; men på resten af valfarten er man ude i naturen mellem skove og marker. Pinsedagens messe fejres midt i en skov uden for Rambouillet, ca. 50 km. sydvest for Paris.

Under den lange vandring synger man rosenkransen på mange forskellige melodier, og mange benytter sig af lejligheden til at skrifte – ofte under selve vandringen som flere hundrede præster deltager i. Messen fejres hver dag på latin efter Johannes XXIII´s missale.

"Man bliver virkelig hårdt presset rent fysisk; men det er alle strabadserne værd, når man går ind i lejren om aftenen, og folk klapper ad én. Det var en meget stor oplevelse for mig at deltage i valfarten, og det gik virkelig op for mig, at jeg ikke er alene, og at vi er mange der tror på det samme.

Når man går mod Chartres, og tårnene dukker op på næsten tyve kilometers afstand, ja så tænker man OK , nu er du der. Energien fornyes, og der kommer en større intensitet ind i dine bønner. Jeg er faktisk ikke kommet helt hjem endnu", siger Frederik, der vandrede sammen med en norsk seminarist fra Petersbroderskabet.

De fleste deltagere er mellem 15 og 25 år; man behøver ikke være teenager eller superatlet for at deltage. Familier med små børn og andre, der ikke føler sig i form til det fulde program, kan deltage i lightudgaven, hvor man bliver kørt i bus noget af vejen. Læs mere om valfarten på *www.nd-chretiente.com*. Der planlægges en nordisk gruppe til næste år. Følg med i gruppen "Katolsk Tradition" på facebook.

De gule turistbusser "Roma cristiana" kører mellem 12 forskellige stoppesteder ved de vigtigste kristne monumenter i Rom. Foto: Trine Hass.

Caput mundi

Rom er den katolske verdens centrum, og Kirken fylder stadig meget i de fleste italieneres bevidsthed, skriver kirkehistorikeren Charlotte Hansen i sit første rejsebrev fra Rom.

Tekst: Charlotte Hansen

ROM Den elektroniske udgave af Katolsk Mini-Leksikon beskriver indledningsvist Rom som "den romersk-katolske Kirkes centrum, apostlen Peters bispesæde, som er gået i arv til hans efterfølgere, paverne." Denne opfattelse af byen som værende den romersk-katolske Kirkes centrum afspejler sig også i de gule turistbusser, der påmalet Roma Cristiana (Det kristne Rom) kører rundt i byen og sætter folk af ved bl.a. Peterskirken, Farnesepaladset og Laterankirken.

Da Goethe var på Italiens-færd i 1780'erne og nåede frem til Rom, lod hans begejstring for byen sig ikke skjule. I værket Italiensk Rejse skrev den tyske forfatter, at han nu endelig var ankommet til verdens hovedstad. Byen har i øvrigt gengældt Goethes kompliment, da der ligger et lille, men udsøgt Goethemuseum (Casa di Goethe) i den centralt beliggende gade Via del Corso. Udover at kunne tilslutte sig beskrivelsen af Rom som Kirkens centrum har mange af Katolsk Orienterings læsere utvivlsomt også et individuelt forhold til Rom og kan pege på deres ynglings-kirke eller det gelateria, som de synes sælger byens bedste is. Måske har de også været til en smuk Chopin-koncert i en by, der har et utroligt blomstrende musikliv eller set en mageløs udstilling på et af byens mange paladser.

For mit eget vedkommende er byen i høj grad "den romersk-katolske Kirkes centrum", hvilket giver sig udtryk på to planer. For det første er det her, at jeg bliver mindet om, hvor meget paven og Kirken fylder i den italienske bevidsthed – det være sig angående små som store ting. Lige nu er det selvsagt den såkaldte "Vatileaks" sag, der sætter sindene i kog. Dette er lækagesagen, hvor fortrolige pavelige dokumenter, er blevet offentliggjort, bl.a. i den italienske avis La Repubblica. Disse dokumenter blev fundet i den lejlighed i Vatikanet, som pavens butler Paolo Gabriele boede i. Butleren sidder nu i fængsel. Dagbladet La Repubblica, der er kendt for sin stærkt kritiske holdning til Kirken og paven bragte i sidste uge en stort opsat artikel, bl.a. bygget på oplysninger fra butleren. I malende vendinger beskrev artiklen, hvorledes en hemmelig krig er i gang bag Vatikanets mure. Teorier som denne bliver ofte luftet i diverse medier; men denne gang får den ekstra opmærksomhed, da butleren har peget på, at to kardinaler også skulle være indblandet. Den italienske ministerpræsident Mario Monti har nu offentligt beklaget den smerte som er blevet påført paven i denne ubehagelige sag. Da jeg for nyligt var i den store boghandel Feltrinelli, lagde jeg mærke til en opstilling af bøger om paven og Vatikanet, både på italiensk og engelsk. Denne knytter an ved (og forsøger naturligvis også at slå mønt af) den særlige interesse, der lige nu samler sig om livet bag Vatikanets mure.

Den anden grund til, at Rom for mig først og fremmest er "den romersk-katolske Kirkes centrum" skyldes mit arbejde som kirkehistoriker. Jeg forsker i det nittende og tyvende århundredes europæiske katolske kirkehistorie, og i Rom har jeg adgang til Vatikanets Hemmelige Arkiv, Vatikanbiblioteket og biblioteket ved Det Pavelige Gregorianske Universitet. At have adgang til disse institutioner er ganske enkelt en forudsætning for, at jeg kan gennemføre min forskning.

Jeg skriver dette rejsebrev på dagen for Kristi Legemes- og Blods Fest, og som under tidligere Rom-ophold har jeg fået husly ved Det Danske Institut for Videnskab og Kunst, der ligger i udkanten af Roms Villa Borghese Park. Et ophold ved Instituttet giver både god arbejdsro og mulighed for fordybelse. P.t. arbejder jeg på et større projekt om en gruppe europæiske katolikker i perioden 1850-1920. Desuden er jeg sammen med en engelsk kollega i gang med at forberede en udgivelse, der belyser forholdet mellem Den anglikanske Kirke og Romerkirken under Det Andet Vatikanerkoncil, set fra Anglikanismens vinkel.

Tæt på Det Danske Institut kan jeg hoppe på sporvogn linie 19 og nyde en smuk tur til Piazza Risorgimento lige ved Vatikanet og Peterskirken. Derfra er der blot få skridt at gå, før jeg når porten til gården, der fører indtil arkivet og biblioteket beliggende på Cortile del Belvedere – vel at mærke efter, at et medlem af schweizergarden har set mit kort og vinket mig forbi! Selv om jeg har opholdt mig ved en lang række arkiver og biblioteker i tidens løb, vil besøgene til disse to altid stå som noget ganske særligt. Det skyldes en række forhold: Dels er rammerne ganske enkelt smukke, og dels kan både arkivet og biblioteket spore deres eksistens tilbage til det fjerde århundrede (jeg iler med at tilføje, at denne tidsangivelse naturligvis er en generalisering). Dels indeholder begge uvurderlige dokumenter og bøger, uden hvilke vores viden om ikke blot Kirken og Kirkens historie, men også om vores verden ville være langt fattigere. Jeg vil vove at sige, at vores selvforståelse ville være en anden. Lad så gå, at der er en række regler for benyttelse af biblioteket, der synes mere eller mindre tilfældige og, at arkivets læsesal bliver skrækkelig varm, bl.a. fordi vi, der læser materialet, sidder på rad og række med vores bærbare computere. Det er og forbliver et privilegium at få adgang til Vatikanets arkiv og bibliotek.

På lærd lystrejse i Roms labyrint

En vidende og forelsket beskrivelse af den evige stad.

Tekst: Lisbeth Rütz

GUIDE "Det er svært at beskæftige sig fornuftigt med Rom eller Italien uden i en eller anden grad også at beskæftige sig med den katolske kirke som religiøst, kulturelt og politisk fænomen. De besøg i byens kirker, som alle turister aflægger, giver langt mere mening, hvis man ikke bare betragter kirkerne som arkitektur og kunst, men som steder, hvor folk dyrker deres religion. Kirkerummet, dets indretning og udsmykning forstås på en anden måde, når man oplever det som en ramme om en gudstjeneste og ikke bare som en slags museum", skriver Thomas Harder i indledningen til en ny guide til Rom. Guiden hedder slet og ret "rom" og er en del af serien "vide verden", som udgives af Aarhus Universitetsforlag.

Alle bøgerne i serien handler om verdens mest spændende storbyer, og de er også guider med praktiske anvisninger til turen, men først og fremmest essaysamlinger, hvor forfattere, kunstnere og videnskabsfolk fortæller om en storby, de altid vender tilbage til. Første af denne bogs tolv essays er kunsthistorikeren Mogens Nykjærs essay "Skt Peter", en gennemgang af Peterskirkens facade, som Nykjær ser som " et sejrsmonument for den eftertridentinske kirke". Kapitlet er en detaljeret gennemgang af indgangen til Peterskirken. Den er en programerklæring og viser, hvad det er for en vision kirken bygger på.

For kunsthistorikeren Maria Fabricius Hansens er temaet genbrugskirker. Rom er en collage, hvor mange forskellige historiske lag eksisterer side om side - mest slående i San Clementekirken. I alle perioder af byens historie har man bevidst forholdt sig til antikken og genbrugt den – i byens middelalderkirker helt konkret ved genbrug af antikke søjler.

Det pavelige diplomati, kirkens uddannelsesinstitutioner, procedurerne for valg af ny pave og pilgrimmes betydning for byen er nogle af de emner, Thomas Harder tager under behandling i kapitlet "pavens by", hvor der også er blevet plads til en af de mere kulørte historier om, hvad der foregik inden for klostermurene i Santa Croce in Gerusalemme-klostret.

Rom er en både vidende og forelsket beskrivelse af den evige stad, og med denne guide i hånden er man sikker på at opleve noget nyt, ligegyldig hvor mange gange man har besøgt den evige stad.

Rom. Aarhus Universitetsforlag. Illustreret. 296 sider. Pris: 249,95 kr.

En oldkirkelig Romguide

Med bogen "I Peters spor" har pastor Henning Nørhøj skrevet en lidt anderledes guide til Rom, den by der om nogen har minder om den første blandt disciplene og lederen af menigheden i Jerusalem.

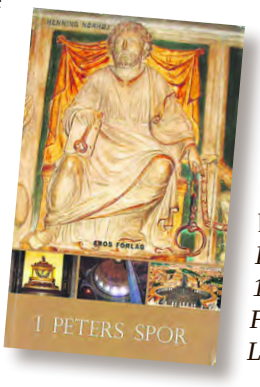

Bogen guider os ad Via Appia Antica, hvor Peter siges at have flygtet ud af Rom og fortæller også om de mamertinske fængsler, hvor Peter og senere Paulus var fanger. Der er også en kort gennemgang af valfartskirkerne og naturligvis af Peterskirken, alle kirkers moder.

For den særligt interesserede er der et forslag til fem dage i Peters spor i Rom. En tidslinie over Rom og pavedømmet og en liste over Roms kejsere indtil år200 gør det lettere at orientere sig historisk i Kirkens første århundreder. Bogen vil være oplagt at have med i lommen, når man på sin næste Romtur søger til de oldkirkelige kilder.

Henning Nørhøj: I Peters spor. 146 sider. Pris: 179 kr. Aros Forlag 2011.

LR

”Gå ud i alverden og prædik evangeliet!”

Skt. Thomas Fællesskabet i Vor Frue Kirke i Aarhus har fokus på nyevangelisering.

Tekst: Niels Messerschmidt. Foto: David Rodrigues

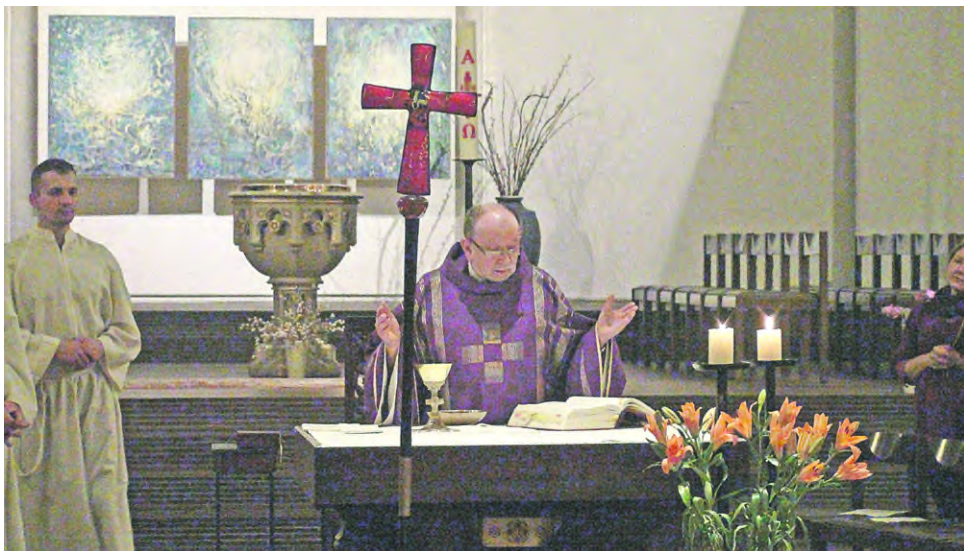

Pater Herbert fejrer den hellige messe. Til venstre i billedet ses Jan Zieleskiewicz.

NYEVANGELISERING Den opstandne Jesus befalede sine disciple om at ”gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen” (Mark 16,15). Denne missionsbefaling er måske vigtigere i dag end nogensinde, fordi sekulariseringen i mange traditionelt kristne lande har udvisket konturerne og skarpheden i den kristne tro.

Derfor har pave Benedikt XVI – og før ham, salige Johannes Paul II – talt om nødvendigheden af at re-evangelisere det europæiske kontinent, og efterårets bispesynode i Rom og det kommende ’Troens År’ har begge evangelisering som tema.

”Evangelisering er noget, som angår os alle som kristne”, siger Jan Zieleskiewicz fra Skt. Thomas Fællesskabet ved Vor Frue Kirke i Aarhus. Dette fællesskab har gennem flere år arbejdet med at udbrede det glade budskab og Kirkens lære og tro på en måde, som appellerer til det moderne menneske.

Hvad er det for en virkelighed, der møder nyevangeliseringen? Og hvordan håndteres denne virkelighed? spørger KO lederen af fællesskabet. ”Moderniteten har ført en markant – og til tider – aggressiv sekularisering med sig og har efterladt mennesket med en overbevisning om, at det er nødvendigt at sætte spørgsmålstegn ved religion og religiøsitet – i denne sammenhæng forstået som den katolske tro og det enkelte menneskes tilhørsforhold til Kirken”, forklarer Jan Zieleskiewicz og tilføjer:

”Nyevangeliseringen henvender sig derfor til de mennesker, der har mistet eller har fået formørket deres sans for Gud.

Nyevangeliseringen må derfor finde nye metoder og former at nå ’det moderne menneske’ på”.

”Det centrale mål for evangeliseringen er at føre folk til et tættere og personligt forhold til Gud. Men det handler også om at uddanne nye personer til at evangelisere og give det glade budskab videre til andre kristne”.

Bøn, lovprisning og katekese

Skt. Thomas Fællesskabet blev dannet i april 2008 og består i dag af en gruppe på ca. 25 faste medlemmer. De mødes hver onsdag aften for at fejre Eukaristien og fælles bøn i form af lovprisning og sang.

Bønnen er spontan og karismatisk, forklarer han, hvorigennem ”vi erfarer Helligåndens nådegaver, som er givet Kirken fra begyndelsen, og som vejleder og styrker os i vor tro”. ”Under lovprisningen inviterer vi Jesus til at handle og helbrede, og vi fremlægger vores anliggender og lytter til Hans ord og deler med hinanden, hvad Han meddeler de enkelte. Efter bønnen holder et af fællesskabets medlemmer katekese om et trosrelateret emne.

Jan Zieleskiewicz er godt klar over, at spontan og karismatisk bøn, dvs. tungetale, kan virke fremmedartet for mange katolikker. Derfor er det vigtigt for ham at slå fast, at fællesskabets aktiviteter på ingen måde må sætte skel i menigheden: ”Frugterne af vort fællesskab skal være til gavn for hele menigheden, Kirken og dens fællesskab, og sker i lydighed overfor læreembedet og præsterne“.

”Vores virke er en invitation til alle om at møde den levende Jesus i et fællesskab og fordybelse og forståelse af den katolske tro.”.

Handleplan i tre trin

Inden Jan Zieleskiewicz kom til Danmark i 2008, tilhørte han et af de mange katolske fællesskaber i Polen, der arbejder med nyevangelisering ude i sognene.

Efter at sognepræst pater Herbert Krawczyk, som allerede kendte til denne type af fællesskaber, havde hilst et sådan initiativ velkommen i sognet, introducerede Jan det såkaldte Filip-kursus for interesserede polakker og polske studerende med tilknytning til sognet.

”Kurset, der giver deltagerne større kendskab til de grundlæggende kristne trossandheder og at videregive det glade budskab, blev på grund af mine manglende danskkundskaber dengang gennemført på polsk. Siden har vi oversat materialet og nu arbejder vi udelukkende på dansk, ligesom alle vore aktiviteter foregår på dansk. Vi har gennemført tre kurser, heraf ét i Silkeborg, og vi er inviteret til at gennemføre kurset i Herning i år”.

Filip-kurset, som afholdes over en weekend og udelukkende bygger på Bibelen, er en invitation til et nyt liv og fornyelse af ens personlige relation til Gud. De berører de basale trosbestanddele på en meget enkel og overskuelig måde, ifølge Jan Zieleskiewicz.

”På kurset kan du på ny opleve Den levende Gud og Jesu Kristus’ virke i dit liv i dag, og erfare Hans kærlighed, tilgivelse og Helligånden, som Han ønsker at velsigne dig med”, forklarer han.

På tærsklen til Troens År kommer Jan Zieleskiewicz med følgende opfordring: ”Mød den levende Jesus, som har kraft til at føre dig igennem livet! Træd ind i fællesskabet for sammen med andre at finde styrke på troens vej og forkynd andre det glade budskam om, at Jesus er vejen, sandheden og livet”.

Hermed er opfordringen givet videre til KOs læsere.

Natkirke i Sankt Andreas Kirke i Ordrup.

Et rum for bøn og stilhed

Natkirken vil skabe et helligt rum.

Tekst: Lisbeth Rütz

NATKIRKE ”Stilheden vil åbne for en anden dimension af livet. Vi må begynde med at lære dem at møde denne stilhed, hvor Gud findes. Og derefter må vi vise dem hen til Kirken.” sagde Christopher Jamison til mig, da jeg i 2008 talte med ham i forbindelse med udgivelsen af hans bog ”At skabe et helligt rum”. ”Dem” var for Jamison alle de mennesker, der er søgende. Han ville forklare den komtemplative tradition for søgende og skabe steder med plads for stilhed, små åndehuller i de store byer.

Natkirker er et forsøg på at svare på behovet for åndehuler i storbyen. I 1999 lagde Folkekirken ud. Vor Frue Kirke i København begyndte at holde åbent fredag aften med et program med sang, skriftlæsning, bøn og stilhed. Siden da er der kommet natkirker i de fleste større danske byer, og også Den katolske Kirke er kommet med.

Det startede med natkirke i Sankt Andreas Kirke i Ordrup. Her er der nu natkirke en gang om måneden – altid en søndag. Siden kom Sakramentskirken på Nørrebrogade til med natkirke den anden torsdag i måneden fra kl. 20.00-23.00.

I Ordrup kommer der mellem 15 og 30, hver gang der er natkirke. En lille fast gruppe kommer regelmæssigt, og så er der en gruppe, der dropper ind fra gaden. En lille gruppe bestående af Gertrud og Jens Messerschmidt og Gemma Canu er ansvarlig for musikken, der består af Taize´-sange og karismatisk betonede salmer.

Efter prædikenen er der stilhed, plads til samtale velsignelse og forbøn. Sakramentet er udstillet.

På Nørrebro kommer der mellem 50 og 70 mennesker. Natkirken er mindre gudstjenestepræget end i Ordrup, og klientellet er også helt anderledes, fortæller diakon Kaare Nielsen. Flere og flere kommer ind fra Nørrebrogade for at være alene med Gud et øjeblik. Det er en meget broget flok – dels katolikker, der ikke har brugt deres kirke i mange år dels folk fra andre kirkesamfund eller helt kirkefremmede.

Der kommer også en del muslimer. Man kan sætte sig i stilheden, gå rundt og gå på opdagelse i troen i kirken, hvor små, forklarende skilte guider gennem den katolske tros univers. I Sakramentskirken spiller man mange forskellige slags musik, lige fra gregoriansk sang til det helt moderne på ghettoblasteren, for det ville være for voldsomt at bruge kirkens store orgel.

I Sakramentskirken er der planer om at starte et natkirkesamarbejde med et par folkekirker og en frikirke på Nørrebro, fortæller Mogens Jallberg, der sammen med Jonnie Nielsen, Mariane Lipka, Jens Messerschmidt og Angela Klamt er ansvarlig for natkirken på Nørrebro. På længere sigt stiler man mod natkirke i skiftende kirker en gang om ugen i samarbejde med andre to folkekirker og en frikirke på Nørrebro.

Man vil så skiftes til at lave fireforskellige tilbud, der skal afspejle kirkernes forskellige liturgier. I Sakramentskirken er der for eksempel altid en afslutning, hvor monstransen bæres ud. Fordelen vil blandt andet ligge i at få fælles budget, hvilket også betyder bedre markedsføring og mulighed for at være med på flere forskellige fora.

Næste natkirke i Sakramentskirken på Nørrebrogade 27 er torsdag den 12. juli fra kl. 20.00-23.00.

Åndens vejr går over Latinamerika

Den karismatiske bevægelse puster liv i Den katolske Kirke, men sætter den også i et dilemma, viser ny PhD-afhandling.

Tekst: Lisbeth Rütz

TEOLOGI Bandet begynder at spille lovsange efter et fælles korstegn og en bøn. Alle bliver bedt om at hilse på deres sidemand med et "Gud elsker dig." Efter den fælles syndsbekendelse og bøn om tilgivelse er der bøn til jomfru Maria, og måske bedes også et led af rosenkransen. Så er der igen lovsang med glade melodier i tidens rytmer. Helligånden påkaldes, og prædikanten, oftest en lægmand eller –kvinde, prædiker over en af søndagens tekster. Prædikenen tager udgangspunkt i tilhørernes hverdag og handler om nødvendigheden af radikal omvendelse og moralsk forbedring. Efter prædikenen bliver børnene sendt ud. Stemningen er intens, mens lederen af mødet går langs med ræken af de mange knælende, der søger helbredelse for deres sygdomme og traumer. Hun lægger hænderne på deres hoveder og beder over dem, taler i tunger og befaler dæmonerne at fare ud. Mange falder til jorden i en trancelignende tilstand, andre kaster op på gulvet. De er opfyldte af Helligånden.

Sådan beskriver Jakob Egeris Thorsen et typisk karismatisk bønnemøde i Guatemala. Thorsen, der er medlem af Sankt Mariæ menighed på Frederiksberg, forsvarede den 1. juni på Aarhus Universitet sin PdD-afhandling om karismatiske bevægelser i Sydamerika.

Hvilken rolle spiller den karismatiske bevægelse i Sydamerika?

"Den karismatiske bevægelse er den hurtigst voksende gren i kristendommen, og den fylder rigtig meget ude i verden. Den passer ikke rigtig så godt til det danske; men vi kommer til at se mere til den i Danmark i kraft af migrantmenighederne. Den er en kraftfuld bevægelse med en enorm missionsstyrke, og den er båret af en meget stærk begejstring. Det ekstatiske element i kristendommen kommer tilbage med den karismatiske bevægelse. Men bevægelsen er også potientielt farlig for Kirken, fordi den står for det modsatte af velordnethed. Den har en ret løs struktur, og der er en temmelig høj grad af anarki i disse uafhængige karismatiske grupper. I Sydamerika er den karismatiske bevægelse blevet den vigtigste lægmandsbevægelse i Den katolske Kirke. Bevægelsen blander klassiske pinsekirkeelementer med traditionelt katolske træk."

I de seneste år har man set, at Kirken og de karismatiske grupper har nærmet sig hinanden.

Hvad betyder det for den karismatiske bevægelse?

"Det betyder, at begge parter kommer ud i lidt af et dilemma. Kirken vil gerne nyde godt af den uhyre energi og dynamik, der er i disse grupper, og nu er der også for alvor kommet gang i dialogen. Men hvordan skal man håndtere disse grupper og kanalisere deres energi ind i Kirken, uden at de mister noget af deres kraft? En del præster ser også bevægelsen som en trojansk hest i Kirken. Den karismatiske bevægelse har nemlig en individuel tilgang til troen, og den har haft det svært med de kirkelige hierarkier."

Hvad betyder befrielsesteologien i dag i Sydamerika?

I dag er befrielsesteologerne fjernet fra alle de indflydelsesrige poster i Kirken. Befrielsesteologien opererer meget med strukturel synd i stedet for individuel synd. Dens teologer kritiserer de urimelige sociale strukturer, der strider mod Kirkens sociallære og forhindrer mennesker i at leve et frit og værdigt liv; men nu er det sociale gledet mere i baggrunden for det individuelle. Her på det seneste er en stor karismatisk prædikant som fader Marcelo Rossi i Brasilien dog, efter at være blevet kritiseret for at have været blind for de politiske og økonomiske årsager til nød og elendighed, begyndt at vægte det sociale mere."

Hvilke lag i samfundet slutter sig til de karismatiske bevægelser?

"I begyndelsen var den i høj grad en middelklassebevægelse; men nu har den spredt sig til alle sociale lag. Det er en bevægelse, som folk glider ind og ud af. Mange er med i en periode og glider så tilbage til den almindelige folkekatolicisme. Kirken nåede for sent ud i de store slumkvarterer, og selvom befrielsesteologerne gjorde ihærdige forsøg, har man der tabt mange fra de laveste klasser til pinsekirkerne."

Hvordan har Kirken det generelt i Latinamerika?

"Paradoksalt nok trives katolicismen rigtig godt i Latinamerika samtidig med at pinsekirkerne vokser. Der fostres mange præstekandidater og ordenskald. Helt tilbage fra uafhængigheden har der været massiv mangel på præster. I 60´erne og 70´erne kom der en bølge af præster udefra; men nu er man selvforsynende med præster og begynder også at sende dem til andre lande.

De mange lægprædikanter i den karismatiske bevægelse betyder, at Kirken bliver præget af en stor, katolsk pluralisme. Det er ikke længere bare præster og biskopper, der har monopol til at tale på Kirkens vegne."

Jakob Egeris Thorsen forsvarede den 1. juni sin PhD-afhandling "Charismatic Practice and Catholic Parish Life. A qualitative and Theological Study og the incipient Pentecostalzation of the Church in Guatemala" på Aarhus Universitet.

Tillykke?

Kirkens Korshær fylder 100 år, og der er mere brug for den end nogensinde, fortæller ny bog.

Tekst: Lisbeth Rütz

SOCIALT ARBEJDE Øllet flød i stride strømme i beværtningerne i Hull, og der var trængsel i de billige logihuse, hvor mange fristede en kummerlig skæbne i 1890´erne. Kirkens svar på nøden var Church Army - et korps af uniformerede frivillige, som rykkede ud med hornmusik og bibelord der, hvor det brændte på.

Church Army gjorde stort indtryk på den unge danske sømandspræst H.P. Mollerup. Hjemme i Danmark igen fandt han sit ståsted i Indre Mission og blev præst i Frihavnskirken. Men Mollerup glemte ikke, hvad han havde set i England. Han drømte om at skabe en moderne korstogsbevægelse, der skulle rive mennesker på samfundets bund ud af elendigheden.

I 1912 var han medgrundlægger af Kirkens Korshær. Den startede som en evangelisationsbevægelse på Folkekirkens grund. Frivillige i Korshærens uniformer kom ud i baggårdene og ind på knejperne for at møde folk med det glade budskab. Tanken var at sætte disse mennesker fri af deres elendighed ved Guds ords kraft. Men ret hurtigt indså man, at der skulle handling til. Man kunne ikke være bekendt at nøjes med skriftsteder.

Korshæren blev født som barn af Indre Mission; men Mollerup var ikke så ivrig omkring det med dogmatikken. "Enhver der stiller sig under Kristi kors, rækker jeg broderhånden", sagde han, for det vigtigste for ham var troen på Kristus, fortæller forfatteren og foredragsholderen Finn Slumstrup, der i anledning af 100-årsdagen har udgivet "Der hvor ingen andre er" om Korshærens historie.

Slumstrup fik ubegrænset adgang til Korshærens arkiver, og der ligger flere års research bag bogen.

"Der hvor ingen andre er"

Titlen på Slumstrups bog er i høj grad inspireret af Haldor Hald, Korshærens chef fra 1946 – 1964 og biskop over Lolland-Falster i 1964. Tilbage i 1959 skrev han "Kirken der forarger", hvor han sammenfatter Korshærens teologiske selvforståelse. Jesus omgav sig jo med en påfaldende stor mængde af samfundets bærme. Han var mere optaget af at drage mennesker ind i et fællesskab med sig end i at gøre dem til pæne samfundsborgere; men i dag svigter kirken de mennesker, der har allermest brug for den. De tør ikke komme i kirken på grund af dens pænhed – de prostituerede for eksempel er bange for vores fordømmende blikke, mente Hald, der senere blev landskendt som "selvmorderpræsten". Da Ekstrabladet skrev om den svenske præst Erik Bernspång, der var begyndt på telefonrådgivning af mennesker i selvmordstanker, spurgte avisen Haldor Hald: " Burde en dansk præst egentlig ikke gøre det samme?". "Jo, og De må gerne opgive mit telefonnummer", svarede Hald.

En korshærssøster på husbesøg i 1941. Billede: Unitas Forlag

"Ring til mig, hvis De tænker på selvmord! København har nu faaet sin egen selvmorderpræst" skrev Ekstrabladet så den 23. februar 1957. Hald blev kimet ned, for behovet viste sig at være stort. Samme år rykkede Korshæren ind i Sankt Nikolaj Kirke. Nikolajtjenesten var en realitet.

Parløb med konflikt

I dag modtager Korshæren stor støtte fra det offentlige; men det er ikke uden problemer, mener Slumstrup. Gang på gang har Mariatjenesten i Istedgade oplevet stor skepsis fra naboerne, og forholdet til politiet har været meget anspændt. Registrering og journalisering følger med, når arbejdet støttes med skattekroner, og Korshæren må på sine offentligt støttede herberger kun tage mod folk, der har lovligt ophold her i landet.

I Bjarne Lenau Henriksens tid som korshærsleder fra 1987 – 2011 har Korshæren fået en skarpere og mere samfundskritisk profil. Tidligere har man i Korshærens sociale arbejde taget det som en selvfølge, at det onde er i verden, for sådan er vi mennesker nu engang; men Lenau-Henriksen spurgte gang på gang – hvorfor bliver samfundet ved med at producere så mange tabere?

Indfaldsvinklen til arbejdet er anderledes i dag. Man har ikke mere en decideret indvielsesceremoni for nye medarbejdere; men der er ingen vaklen omkring bevægelsens kristne fundament. Møderne indledes altid med fællesbøn og fælles morgenandagt, og der er også korshærspræster.

I dag har Korshæren ca. 400 ansatte og 7.000 frivillige. Den driver for eksempel herberger og varmestuer, den står bag behandlingstilbud til stof- og alkoholmisbrugere, den arbejder i alle Danmarks arresthuse og er til stede overalt, hvor nøden er størst. Korshæren er et af de mest fintfølende barometre, vi har på samfundets tilstand, og desværre er der mere end nogensinde brug for den. Ro, humor og rummelighed over for menneskelig mangfoldighed er fællestrækkene for dem, der bliver ved som frivillige. Det er et arbejde, der kræver stort overskud. Man holder kun til det, hvis man gør som de siger i den sønderjyske afdeling – husk vi er kun menneskevenlige fra kl. 8 -16, siger Slumstrup.

Finn Slumstrup: "Dér, hvor ingen andre er". En fortælling om Kirkens Korshær. Unitas Forlag 2012. 462 sider indbundet. Pris 299 kr.

”Jeg fortryder ikke”

Ny stor biografi gør monumentet Sophie Scholl til et levende menneske.

Tekst: Lisbeth Rütz

BIOGRAFI Hun blev halshugget den 22. februar 1943 i München sammen med broderen Hans Scholl og vennen Christoph Probst og døde kun 21 år gammel. Siden er der skrevet vognlæs af bøger om frihedsikonet Sophie Scholl.

De fleste danskere, som har lært tysk i gymnasiet, kender hende som en af medlemmerne af modstandsgruppen die Weiße Rose. Måske stod hun lidt i skyggen af broderen Hans; men en ny, stor biografi af Barbara Beuys viser hende nu som en stærk, selvsikker og sommetider provokerende ung kvinde. Bogen bygger først og fremmest på søsteren Inges meget omfattende privatarkiv med familien Scholls korrespondance, men også på forhørsprotokollen, der for få år siden dukkede op i arkiver i det tidligere DDR.

Sammen med Hans blev Sophie den 18. februar 1943 pågrebet på Ludwig-Maximillian Universitetet i München. Fire dage efter blev hun dømt til døden for landsforræderi og henrettet samme dag sammen med Hans og vennen Christoph Probst. Deres forbrydelse bestod i, at de med deres flyveblade ville have tyskerne til at indse, at krigen var tabt. Som der stod i gruppens femte flyveblad: ”Hitler kan ikke vinde krigen, men kun forlænge den”.

Sophie Scholl i forældrenes lejlighed i Ulm 1940 – 41. (Foto: Informations Forlag)

Den lille og den store historie

Barbara Beuys bog handler ikke bare om en enkeltskæbne, for den lille historie hænger sammen med den store. Sophie og hendes families historie spejler den store historie om Weimarrepublikkens fald og et helt folk, der villigt lader sig forføre af Hitlers velsmurte propagandamaskine.

Oven på de preussiske kongegrave i Granisionskirken i Potsdam bukker Hitler ærbødigt for rigspræsident Hindenburg, og generalsuperintendent Otto Dibelius prædiker over Romerbrevet 8,18 ” Er Gud for os, hvem kan da være mod os?” Store dele af befolkningen er enige i, at Hitler er Guds redskab. Samme dag, den 21. marts 1933 fortæller små notitser i aviserne, at den første koncentrationslejr – med plads til 5.000 – er blevet indviet i nærheden af Dachau.

Rigskonkordatet den 20. juli 1933 gør Hitlers regering stueren og stopper den politiske katolicisme. I september samme år indfører den protestantiske kirke i Preussen frivilligt arierparagraffen for alle sine ansatte.

Langt hen ad vejen bakker de fem Scholl-søskende op om Hitler, og som de eneste i deres klasse bliver Hans og Inge i 1937 konfirmeret i deres brune uniform fra Hitlerjugend. I lang tid er de grebet af nazismens ideer og får høje poster i Hitlerjugend og Bund deutscher Mädel.

24. juli 1942 på Østbanegården i München: bag hegnet Sophie Scholl, længst til højre Alexander Schmorell, nr. 3 fra højre Hans Scholl (Foto: Informations Forlag)

Den katolske inspiration

Men senest ved Tysklands indmarch i Polen bliver de fem mere og mere kritiske over for regimet. Samtidig begynder de at lede efter andre pejlemærker. Sophie bliver grebet af Bernanos roman ”En landsbypræsts dagbog”, der kom på tysk i 1938. Hun får katolske venner og bliver mere og mere påvirket af Renouveau catholique, en fransk intellektuel bevægelse, der kæmpede for en fornyelse af katolicismen og havde mange tilhængere blandt kunstnere og teologer.

Med samme kompromisløshed som hun tidligere var nazist, vender Sophie sig nu mod nazismen. En af de allermest fascinerende sider ved bogen er det indblik, den giver os i hendes gradvise udvikling fra glødende nazist til overbevist frihedskæmper. De religiøse overvejelser, både hun og hendes søskende er igennem betyder rigtig meget i processen. Søsteren Inge Scholl konverterer til den katolske Kirke, og Sophie er tæt på at gøre det samme.

”Gå villigt i døden”

”Frygt ikke denne bøddel, men vis dig dine brødre værdig og gå villigt i døden; så vil jeg ved Guds barmhjertighed få dig tilbage sammen med dine brødre”. Dette er det citat Lina Scholl læser op for sønnen Werner, da hun hører, at hendes børn Sophie og Hans er blevet arresteret af Gestapo. Citatet er meget sigende for den kompromisløse modstand, forældrene altid har givet nazismen. Det stammer fra Anden Makkabæerbog kapitel 7, hvor den syriske konge Antiochus IV ødelægger Jerusalem og plyndrer templet. En jødisk mor tages til fange sammen med sine syv sønner. De bliver henrettet én efter én, fordi de nægter at spise svinekød. Kun den yngste søn er til sidst tilbage, Moderen beder sønnen om ikke at flygte fra sin skæbne. Så bliver den sidste søn henrettet og til sidst også moderen.

Som læser af Beuys biografi bliver man klogere på de mekanismer, der trods alt fik nogle mennesker til at vove modstand mod regimet. ”Jeg fortryder ikke min handlemåde og påtager mig de følger, som min handlemåde måtte medføre.” dikterer Sophie til forhørsprotokollen. Og man tænker uvægerligt – hvad ville du selv have gjort?

Barbara Beuys: Pigen der trodsede Hitler. 468 sider. Illustreret Pris: 399 kr. Informations Forlag 2011.

Rettelse til artiklen Salmernes bog - Jesu salmebog side 7 i KO nr. 9 den 25. maj:

Under illustrationen af Lucas van Leyden står: David spiller harpe for kong Salomon. Det korrekte er: kong Saul (jævnfør 1. Samuels Bog 16,23)

Teologisk/ terapeutisk uddannelse om behandling af senfølger af seksuelle overgreb

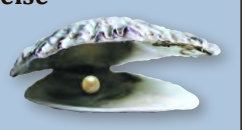

Den Europæiske skole ESARPAC afholder uddannelsen på engelsk i Kolding i uge 33 dvs. 12-19. august 2012. Uddannelsen tages over 4 år med en uge om sommeren plus 1 forlænget weekend om året og hjemmearbejde.

Mulighed for dispensation for de første 2 år for certificerede psykoterapeuter og psykologer.

Se nærmere på www.isarpac.dk for yderligere information og tilmelding.

Eventuelle spørgsmål til:
International/europæisk leder for ESARPAC: Vibeke Møller, læge og familieterapeut vibeke.moeller@webspeed.dk

eller til:
Marian Bridget Connolly, autoriseret psykolog og formand for ESARPAC/EPSICC-Danmark, psykolog-connolly@hotmail.com

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

FAMILIEUGEN 2012
Søndag den 3. juli - lørdag den 9. juli.
Familieugen henvender sig til familier af alle slags, store som små fællesskaber.
Tema: Børn og tro
Hvad er børnenes indgang til tro - i kirken, blandt venner, i skolen, i hjemmet, i fortællingerne og i naturen?
Findes troen også i de sociale medier
Udflugt, værksteder, grillaften mm.
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Voksne kr. 1.950,- børn 8-15 år kr. 1070,- børn 3-7 år kr. 535,-

MAGLEÅSUGEN 2012
Mandag den 6. august - søndag den 12. august.
En uge for seniorer i dejlige omgivelser.
Tema: Næstekærlighed.
Foredrag, musik, litteratur og kunst.
Samvær i troen men også udflugt, film og grillaften med gæster.
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2.830,-

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf.: 45810715 - www.magleaas.dk

Bønnens Apostolat

Juli
- At alle må have arbejde og udføre det under trygge og sikre betingelser.

- At kristne, der arbejder som frivillige i missionsområderne, må vidne om Kristi kærlighed.

August
- At fængslede må blive behandlet retfærdigt og med respekt for deres menneskelige værdighed.

- At unge, som er kaldet til at følge Kristus må være villige til at forkynde og bære vidnesbyrd om Evangeliet til verdens ende.

Kong David. Russisk ikonostase fra kizhi-klostret i Karelen, 18. århundrede.

Glæde, had, lovprisning og snusfornuftig belæring

Salmernes Bog kender til alle menneskelivets følelser.

Tekst: sr. Rut Schmidt OSB

BØN Den gammeltestamentlige salmebog består af 150 salmer, som i modsætning til en moderne salmebog er uden årstal og melodiangivelse – og mange også uden forfatterangivelse. 150 selvstændige digte med hver deres historie, som det blot er vanskeligt at efterspore. Men størsteparten må formodes at være blevet til i kongetidens Israel dvs. i tidsrummet mellem 1000 og 587 f.Kr.. Senere er de blevet samlet i en bog, og som efterligning af de fem Mosebøger inddelt i fem samlinger.

Salmernes Bog rummer alle menneskelivets følelser fra jublende glæde (Sl.30 og 147) til dyb afmagt (Sl.22 og 88), fra glødende had (Sl.137) til lovprisning af skaberværket (Sl.8 og 103). Der er snusfornuftig belæring (Sl.1 og 119), og der er også en salme, der synes at være et lejlighedsdigt til et kongeligt bryllup (Sl.45).

Alle tekster er præget af deres samtid. Det gælder naturligvis også Salmernes Bog. Og hvad fortæller bogen så om de gamle israelitters verdensbillede? Selv om der er store forskelle i tankegodset i Salmernes Bog, er der mere, der forener, end hvad der skiller. Så meningsløst er spørgsmålet ikke.

Men indrømmet, der er en verden til forskel mellem på den ene side det glødende had i Sl.137 og krigerkongen i Sl.2, der skal knuse sine fjender med et jernscepter, og på den anden side f.eks. Sl.131,2, hvor der står: ”Nej, jeg bringer min sjæl til hvile og ro; som barnet hos sin mor, som barnet er min sjæl i mig”, eller stedet i salme 139 om Gud der indeslutter den bedende ”bagfra og forfra” (v.5a). Salme 137 afspejler sorgen om Jerusalems fald i 587 f.Kr., så intens er sorgen, at hævnlysten ikke kender nogen grænser. I Sl.2 ser vi Guds udvalgte konge beherske sine omgivelser med et ”jernscepter, sønderslå dem som pottemagerens kar” (v.9).

Tekster som Sl. 2 og 137 afspejler en politisk virkelighed, hvor folket kæmper for sin overlevelse; en virkelighed hvor tidens storkonger kunne være overmåde grusomme. Lad mig nævne et par eksempler: På assyriske relieffer kan man finde scener afbildet, hvor faldne fjenders hoveder ligger i stabler til skræk og advarsel for potentielle oprørere. Og i slutningen af 2. Kongebog fortælles det, hvordan den sidste judæerkonge må se sine sønner blive henrettet, for derefter at blive blindet og ført til Babylon (2. Kong. 25,17). Sådan var den politiske virkelighed.

Sl.131 og 139 afspejler en anden virkelighed. Man kunne kalde det en spirituel virkelighed: Salmedigteren ved sig i Guds trygge hænder. Men fælles for de fire salmer er troen på Gud; han som har skabt alle folkene, ja hele universet; Han som har handlet i historien, da han udfriede folket af Ægypten; Han som nok kan vredes på sit frafaldne folk, men som aldrig glemmer sin pagt med Abraham og hans efterkommere.

Monoteismen, som vi møder den i Det gamle Testamente, er et særsyn for sin tid. Alle israelitternes naboer dyrkede mange guder både af hunkøn og af hankøn, og frugtbarhedskulten spillede en dominerende rolle. Det var fra gammel tid bofaste folk, for hvem jordens udbytte var af afgørende betydning. Med deres baggrund som småkvægsnomader var israelitternes holdning langt mere streng og nøgtern: ikke noget med afgudsdyrkelse eller gudebilleder. I de ti bud forbydes det direkte at have andre guder end Jahve[1)], og også gudebilleder forbydes (2. Mos.20,3 og 4).

I Salmernes Bog gør man sig lystig over disse gudebilleder af sten og træ med øjne der ikke ser, og øren der ikke hører, og munde der ikke kan tale (f.eks. Sl.115,4-8). I modsætning til disse døde ting er Jahve levende og handlekraftig. I nødens stund er det til Ham, som er nær og ikke fjern, at den enkelte og folket henvender sig. Her er vi ved kernen i den jødiske tro. Uden den tro havde det jødiske folk ikke overlevet århundreder i eksil; et liv hvor de altid var en etnisk og religiøs minoritet, og derfor udsat for chikane og forfølgelse. Salmernes billede af Gud som trofast og barmhjertig er Jesu billede af sin himmelske fader. Som Jesu disciple har vi taget salmerne til os – og vi kan bede dem i tro og tillid.

Livet i et kloster er omkranset af bøn

I tro og tillid begyndte jeg dagen med at bekende min synd (Sl.51) og med at lovprise skaberværket (Sl.148-150). Nu er det blevet aften, og jeg har taget den gamle Simeons ord i min mund; ord han udtalte, da han i templet velsignede det spæde Jesusbarn (Luk.2,22-35). Han sagde: ”Herre, nu lader du din tjener gå bort med fred efter dit ord./ For mine øjne har set din frelse, / som du har beredt for alle folk:/ Et lys til åbenbaring for hedninger/ og en herlighed for dit folk Israel.” Jeg har mødt den Opstandne Herre og Frelser i sakramentet, og hvad enten jeg lever eller dør, er jeg i hans barmhjertige hænder. Sagt med Salmistens ord, så omslutter han mig ”bagfra og forfra” (Sl.139,5a).

Note:
1)Navnet Jahve er et af flere gudsnavne, der optræder i Det gamle Testamente. Navnet er så helligt at jøderne ikke længere bruger det.

Små ting med stor kærlighed

Et kor der gør en forskel

Tekst: Benedikte Brisson

SANG De fleste danskere kender Vridsløselille Statsfængsel i Albertslund fra Olsenbande-filmene. Egon Olsen kommer ud med en ny plan, men han ryger med usvigelig sikkerhed ind igen bag den store port, før filmen er forbi.

Men Vridsløselille gemmer også på andet end fiktive forbrydere. Faktisk er der plads til små 250 fanger, som alle skal sidde der i adskillige år. Og rigtig mange kommer i fængsel igen ret hurtigt, for det er svært at håndtere en normal hverdag efter år inde bag porten.

En del af fangerne synger i et kor, der blev startet for sytten år siden, næsten ved en tilfældighed. Først var det et gudstjenestekor med få medlemmer, men med tiden er det vokset til et rigtigt mandskor med power og egne sange.

Manddomsprøven i koret er at synge solo til en koncert ude i friheden – ja, for koret tager på turne ude i vores andres virkelighed og bryder grænser og fordomme ned.

Ildsjælen bag koret hedder Louise Adrian. Hun har nu i næsten to årtier lagt et stort professionelt og personligt engagement i koret, hun er elsket som en mor, en kæreste, en engel, og man forstår det godt som læser af bogen og koncertgænger til Fangekorets koncerter. Hun er virkelig ekstraordinær.

Koret har udgivet et par cd'er, hvor tekster og melodier er skrevet af korets medlemmer, alene og sammen med Louise Adrian. Desuden har koret også egen hjemmeside, *www.fangekoret.dk*.

Nærværende bog er blevet til, ved at forfatteren har fulgt koret i og uden for fængslet over nogle måneder, har været med på korets små turneer med koncerter i kirker ude i friheden og har interviewet sangerne. Bogen er fyldt med personlige beretninger, livshistorier og historier om korets oplevelser. De fleste af kormedlemmerne står frem med foto og egne navne - det skal der godt nok også mod til.

Og koret har virkelig gjort en forskel. Det er ikke kun indsatte, der synger i det, men også tidligere fanger, som nu lever ude i friheden. Koret er et fælles projekt, koret binder sammen og giver glæde, både til dem, der synger, dem, der lytter – og også til dig som læser. Du bliver klogere på, hvad der rører sig i de mennesker, der sidder bag porten fra Olsenbande-filmene, klogere på, at det nytter noget at gøre noget særligt. Også selv om det ”kun” er små ting med kærlighed, som Moder Teresa siger det på bogens forblad.

Daniel Øhrstrøm: Fangekoret. Kristeligt Dagblads forlag, 256 sider, illustreret, 249 kroner

Lysets Utålmodighed

165 salmer til gammeltestamentelige læsninger

Tekst: Erling Rasmussen

SALMER I efteråret anmeldte jeg ”Lysets Utålmodighed”, en stor flot bog med tekster og noder til 165 nye salmer efter idé og redaktion af Holger Lissner.

Jeg sluttede den ellers meget positive anmeldelse med at betvivle bogens anvendelighed på grund af, at den koster 349 kr. og er u-handy at sidde med til en gudstjeneste.

Dette kritikpunkt er nu afvist, ved at forlaget (Unitas Forlag) har udgivet en lille bog til den overkommelige pris på 149 kr. og oveni købet lover en klækkelig mængderabat, idet prisen kommer helt ned på 99 kr. pr. stk. ved køb af over 100 eksemplarer.

Jeg nævnte også, at ulovlige kopier ville være løsningen for mange, men er blevet gjort opmærksom på, at man efter en aftale med Copydan kan mangfoldiggøre salmerne helt lovligt.

Om bedømmelsen af melodierne og teksterne må jeg henvise til anmeldelsen fra efteråret.

Bogen er på størrelse med en salmebog – dog noget tyndere – smukt indbundet i grønt læder.

Salmerne er nummererede begyndende med nr. 800. Hvorfor mon det vil nogle måske tænke.

Den sandsynlige forklaring er, at den Danske Salmebog indeholder 791 numre, og det ville se sært ud, om en bog begyndte med nr. 792. Hvis bogen bliver brugt sammen med den officielle salmebog, vil numrene kunne komme på tavlen, uden at der opstår misforståelser..

I vores ”Lovsang” er salmerne forsynet med noder og becifring. Her mangler de. Naturligvis gør det en bog både dyrere og tykkere, hvis der er noder med, men de gør den langt mere anvendelig, navnlig når det drejer sig om helt ukendte melodier..

Hvor sangene skal bruges – og det kan jeg kun anbefale, at de bliver – kræver det naturligvis, at organisten har melodibogen.

Lysets utålmodighed. 165 salmer til gammeltestamentelige læsninger. Unitas Forlag. Stykpris:149 kr.

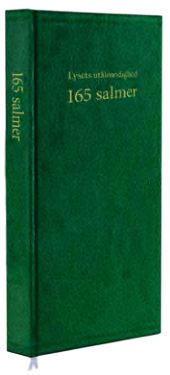

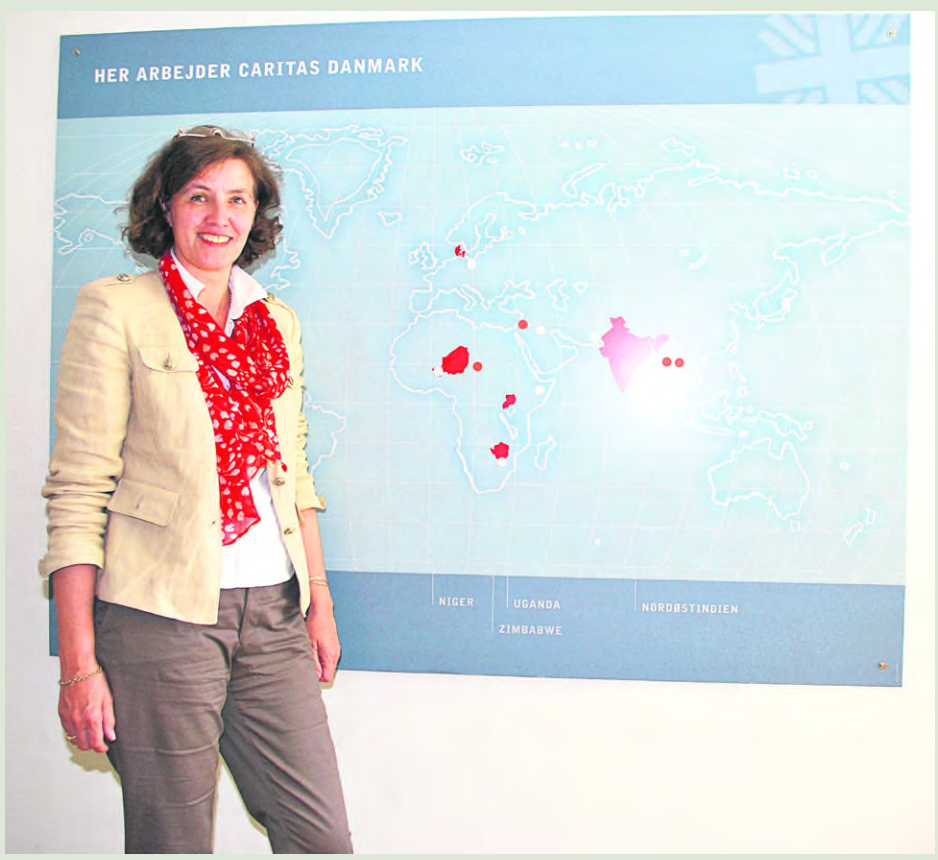

Ny formand for Caritas Danmarks bestyrelse

CARITAS Biskop Czeslaw Kozon har med virkning fra 1. juni d.å. for en 4-årig periode udnævnt skoleleder Christa Bonde til formand for Caritas Danmarks bestyrelse.

Christa Bonde, der er leder af Sankt Knud Lavards skole i Lyngby, afløser Jan Lange, som døde den 16. april, og havde været formand for bestyrelsen siden 1996.

Nye arbejdere til høsten

Fire præstestuderende optaget som præstekandidater.

SANKT ANSGARS KIRKE "Kristus har givet os det bud: »Bed høstens Herre, at han vil sende arbejdere til sin høst.« Han kender Herrens omsorg for sin hjord, og de erkender Kirkens behov, derfor føler de sig rede til over for Herren, som kalder, sammen med profeten storsindet at svare: »Her er jeg, send mig!«; de har stolet trygt på Herren, som de sætter deres lid til for trofast at opfylde deres kald".

Sådan lød ordene ved admissio-ceremonien den 24. maj i Sankt Ansgars Kirke i Bredgade. Ved ceremonien blev fire studerende fra Redemptoris Mater-kollegiet i Vedbæk offentligt bekræftet af biskop Czeslaw som præstekandidater i bispedømmet, lige som de selv bekræftede deres vilje til at tjene bispedømmet København.

Admissio-ceremonien finder sted, når det skønnes, at kandidaterne nu har opnået den tilstrækkelige modenhed og er kommet så langt i deres uddannelse, at de kan optages som præstekandidater. Den endelige tilknytning til bispedømmet sker først ved diakonvielsen. Ceremonien er ikke forpligtende for nogen af parterne. Det betyder, at biskoppen uden videre kan bede kandidaten forlade præsteseminariet, ligesom han selv uden nogen formaliteter kan opgive præstestudiet.

LR

På dette billede, der blev taget i Sankt Ansgar Kirkes sakristi, ses fra venstre mod højre Bernardo Petrini, vicerektor ved Redemptoris Mater, præstekandidaterne Mate Rada (Kroatien) og Davide de Nigris (Italien), biskop Czeslaw, præstekandidaterne Kamil Brogowicz (Polen) og Vito Gilberto Vinciguerra (Italien) samt Alviero Buco, rektor for Redemptoris Mater.

Ung, livlig og engageret

I Uganda fylder kirken meget i hverdagen.

BESØG Min kirke er ung og livlig. Den er dynamisk, og der er masser af sang og dans i den, fortæller dr. Cyprian Kizito - Lwanga.

Lwanga kommer fra Uganda, hvor troen på mange måder gennemsyrer hverdagen. Her lyttes der til de religiøse autoriteter, her bruges kirkerne dagligt til bøn og tilbedelse, og her engagerer kirkerne sig i menigmands liv.

Missionærer fra den anglikanske kirke var de første som kom med troen til Uganda i 1875. To år efter begyndte den katolske mission med de hvide fædre. Lige siden den kom til landet, har Den katolske Kirke været med til at præge befolkningens hverdag gennem sine mange hospitaler og skoler, der blev bygget af missionærer fra Europa. Nu ligger ledelsen af kirkelivet i Uganda i afrikanernes hænder; men de hvide fædre arbejder stadig i landet, og der er mange missionærer i fra Polen, Italien, Tyskland, Holland og Indien.

I Uganda er der ingen mangel på præstekald – tværtimod. Der er minimum ti præstevielser hvert år, og præsteseminarierne er fyldte, fortæller Lwanga. Kirken spiller en væsentlig rolle i ugandesernes hverdag – for eksempel i kampen mod aids. Den prøver at lære ugandeserne bedre seksuelle vaner gennem ABC – programmet, som Lwanga udlægger som A(bstinence) B(e faithful) og C (hristlike).

Kirken har også stået på den menige ugandesers side i kampen for at stoppe Lord resistance Armys rædselsregime i Norduganda. Her er befolkningen blevet terroriseret i årevis., og FN anklager hæren for forbrydelser mod menneskeheden. Hæren har skåret næser og læber af sine ofre, tusinder af børn er tvunget ind i hæren som soldater, og kvinder er blevet voldtaget.

Biskop Lwanga vakte tidligere i år opsigt ved at opfordre landets præsident Museveni til ikke at genopstille i 2016. Museveni har siddet på magten siden 1986 og blev genvalgt sidste år; men hans nærmeste modstander Kizza Besigye beskylder ham for valgsvindel og korruption. Den katolske Kirke er medgrundlægger af Uganda Joint Christian Council, der blandt andet arbejdede for menneskerettigheder i Uganda og for en fælles bibeloversættelse.

Lwanga er ærkebiskop af Kampala og var fra 15.–17. maj Caritas Danmarks gæst i København. Han besøgte Danmark efter at biskop Czeslaw, Caritas' bestyrelsesformand, nu afdøde Jan Lange, og Caritas' generalsekretær Jann Sjursen fra 14. – 22. januar i år besøgte Uganda for at se på de projekter, som Caritas Danmark støtter i landet.

Biskop Lwangas besøg var et partnerskabsbesøg, som havde til formål at styrke Caritas Danmarks samarbejde med projekterne i Uganda. Lwanga er tidligere præsident for Caritas Afrika og sidder i dag som repræsentant for Uganda i the hovedbestyrelsen for Caritas Internationalis.

LR

Ærkebiskop af Kampala dr. Dr. Cyprian Kizito-Lwanga (t.v.) sammen med sin sekretær fr. Vicent Mulumba. Foto: Toke Nyborg, Caritas.

Få flere kunder i din forretning!

Med en annonce i Katolsk Orientering når dit budskab ud til mere end 10.000 katolske læsere og potentielle kunder.

Ring på **tlf. 33 55 60 40** og hør nærmere om dine muligheder for at blive set i et medie med mening.

Storkøbenhavnsk firmelse i Grundtvigskirken

Næsten 80 firmanderne fra en række storkøbenhavnske sogne blev firmet af biskop Czeslaw Kozon lørdag den 26. maj i Grundvigskirken. Det var andet år i træk bispedømmet brugte den monumentale kirke på Bispebjerg til et sådant arrangement. Foto: Veronica S. Holsting.

Må din vej gå dig i møde

Den Danske Klosterrute omfatter nu hele Sjælland.

Tekst: Karen-Marie Holst Jannerup

TROMPET Midt i maj udkom to nye bøger i guidebogserien ”Den Danske Klosterrute”. Bøgerne hedder ”Den Danske Klosterrute: Fra Roskilde til Slagelse” og ”Den Danske Klosterrute: Fra Slagelse til Vordingborg”. Sammen med to bøger fra 2010 om Nordsjælland og Roskilde er Klosterrutens Sjællandsdel fra Helsingør til Vordingborg nu dækket helt ind med i alt fire bøger.

Foreningen Den Danske Klosterrute og Unitas Forlag præsenterede bøgerne ved en reception i Sorø. Formand, sognepræst Erling Bjerrum-Pedersen bød velkommen til de 75 fremmødte.

Herefter indledte biskop Peter Fischer-Møller, Roskilde eftermiddagen. Forfatteren, Jens Kristian Krarup, Løgumkloster, gav en kort introduktion til Den Danske Klosterrute mellem Roskilde og Vordingborg.

Senere var der omvisning for alle i Sorø Akademis Hovedbygning og eftermiddagen sluttede med andagt i Klosterkirken.

Om søndagen deltog 27 i en dejlig pilgrimsvandring arrangeret af Foreningen Den Danske Klosterrute på Klosterruten i Tystrup-Bavelse Naturpark.

Dagen startede med rundvisning i Vester Broby kirke med de flotte og berømte kalkmalerier, inden vi alle deltog i højmessen. Kirken var pyntet med æbleblomster og lys i dagens anledning.

Sognepræst Peter Møller Jensen, Bellahøj, næstformand, og pilgrimsleder Karen-Marie Holst Jannerup, Aalborg, kasserer i foreningen, ledte pilgrimsvandringen på Klosterruten gennem den smukke naturpark. Her er flotte, velbevarede gravhøje, gammel urskov og fine udsigtssteder over Tystrup-Bavelse sø. Pilgrimsvandringen havde to perioder af stilhedsvandring og sluttede i Kongskilde Friluftsgård med at vi alle sang den keltiske velsignelsessalme: ”Må din vej gå dig i møde”. Den Danske Klosterrute dækker nu hele Sjælland fra Helsingør til Vordingborg med 4 bøger, samt foreløbig to bøger i Jylland fra Unitas Forlag. Se mere *www.klosterruten.dk*

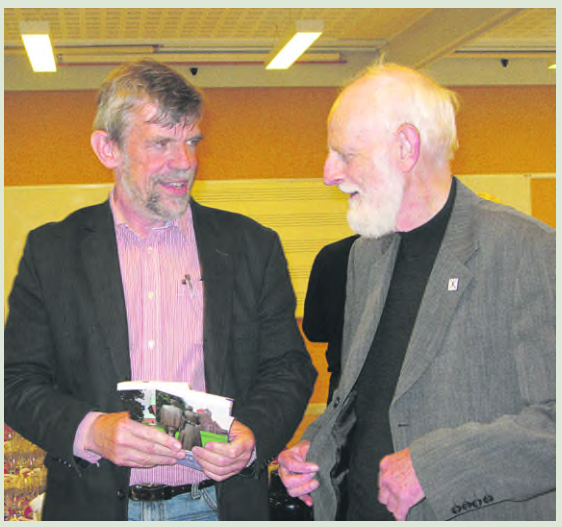

Roskildes biskop Peter Fischer-Møller og forfatteren Jens Kristian Krarup ved præsentationen af de to nye bind i klosterserien.

DUK Odense laver ”mors dag - arrangement”

MORS DAG Søndag den 13. maj var der familiedag i Odense. Forældre og børn fra 7 – 14 samledes på skolen efter familiemessen. Efter et agapemåltid, hvor man delte de forskellige retter med hinanden lige som de første kristne, var der aktiviteter for børnene. ”Det var en fryd at se de unge skabe en fantastisk atmosfære ved at lege med børnene og give troen videre til dem på en naturlig måde.

Der blev talt både om børnenes mødre og vores allesammens mor Maria. Børnene lavede også en gave til deres mødre og lærte sange til ære for hende. Det var pragtfuldt vejr, så festen blev afsluttet ude i Sankt Albani Skoles gård, hvor børnene sang og overrakte deres gaver til deres mor.

Arrangementet blev en stor succes, fordi vi har så mange unge ledere”, fortæller sr. Teresa Piekos, der i mange år har arbejdet med børn og unge i Sankt Albani Sogn. *LR*

Børn og ledere i skolegården på Sankt Albani Skole med de gaver, børnene lavede på mors dag.

Pilgrim til Haraldsted og Czestochowa

Jerzy og Beata Golubowski skaber nye pilgrimstraditioner.

VALFARTER ”Vi er stille og roligt i gang med at genopdage Knud Lavard. Han er jo vores lokalhelgen og Sjællands værnehelgen, så det er vigtigt at kende ham”, siger Jerzy Golubowski. Sammen med sin kone Beata arrangerer han nu på andet år en række taksigelses- og bodsvandringer fra Ringsted til Haraldsted. Man går ad den gamle Sankt Knud Lavards pilgrimsrute langs Holbæklandevejen forbi statuerne af Maria med Jesusbarnet, vejkrucifikset og Jesu Hjerte-statuen. Undervejs synges der pilgrimssalmer, og der holdes korte andagter. I Haraldsted standser man kort i kirken. Her blev Knud Lavards lemlæstede lig bragt ind den 7. januar 1131, efter at han var blevet myrdet af sin fætter Magnus i Haraldsted Skov.

I følge legenden sprang en hellig kilde frem på det sted, hvor Knud Lavard blev myrdet. Her er det sidste stop før vandringens afslutning ved Knud Lavards Hus. Der er virkelig noget at se frem til for den, der vil vandre med, for det meste af vandringen går gennem det uspolerede, sjællandske landske landskab.

Jerzy og Beata har taget vandretraditionen med sig fra Polen. Siden 2007 har de været ansvarlige for den danske deltagelse i dominikanernes pilgrimsvandring fra Krakow til Czestochowa den 3.–9. august. I år er 12 danske pilgrimme med. To præster – Paul Marx OMI og Mikolaj Kecik deltager i år.

”Det er meget forskellige mennesker vi har med. De fleste er katolikker; men vi har også haft medlemmer af Folkekirken med. Nogle er meget afklarede omkring deres tro – andre tvivler mere – men det er meget seriøse mennesker med meget forskellige baggrunde og livserfaringer. En pilgrimsvandring er en slags vandrende retræte, hvor det åndelige binder os sammen, og man har et stærkt fællesskab omkring bønnen. Man kommer tæt på hinanden under sådan en pilgrimsvandring, og den kan være ret fysisk anstrengende. Men det bliver nemmere hvis man har nogle intentioner med – noget man vil aflevere til Guds moder på Jasna Gora”, siger Jerzy. Når de danske pilgrimme er nået vejs ende, vil der på Jasna Gora-klostret blive læst dansk messe, og så følger et par afslapningsdage, før turen går mod Danmark igen.

Næste taksigelses- og bodsvandring bliver søndag den 19.8. Vandringen begynder kl. 14 ved Sankt Knuds Kirke i Ringsted og slutter kl. 18 ved Knud Lavards Hus i Haraldsted.

Alle er velkomne til at deltage i pilgrimsvandringerne til Haraldsted.

Nærmere oplysninger hos Jerzy og Beata Golubowski på mobil 21 40 91 88. *Mail: golubowski@kabelmail.dk*

Knud Lavardvandringerne slutter ved Knud Lavardhuset i Haraldsted.

Liturgisk kalender 1. juli - 31. august 2012

JULI

1. *rød*. Søndag. **HØJTIDENS MESSE.**
(13.ALM.SØNDAG)
✠ *Gl.Cr.Særl.pf*
1.L.: ApG 12,1-11
℣ Sl 34,2-3.4-5.-6-7.8-9
℟ Herren befriede mig for al min frygt
2.L.: 2 Tim 4,6-8.17-18
Ev.: Matt 16,13-19

2. *grøn*. Mandag i 13. alm. uge (I Ps).
℣ Sl 50,16b-17.18-19.20-21.22-23
℟ Forstå det dog, I som glemmer Gud
L.: Amos 2,6-10.13-16. **Ev.:** Matt 8,18-22.

3. *rød*. Tirsdag. THOMAS. apostel (f)
Gl.Ap.pf
℣ Sl 117,1-2
℟ Gå ud i al verden og forkynd evangeliet!
L.: Ef 2,19-22 **Ev.:** Joh 20,24-29

4. *grøn*. Onsdag i 13. alm. uge (I Ps).
Eller *hvid*. **Elisabeth af Portugal** (†1336)
℣ Sl 50,7.8-9.10-11.12-13.16bc-17
℟ Den der følger vejen, lader jeg se Guds frelse.
L.: Amos 5,14-15.21-24. **Ev.:** Matt 8,28-34.

5. *grøn*. Torsdag i 13. alm. uge (I Ps).
Eller *hvid*. **Antonius Maria Zacharia,** præst (†1539)
℣ Sl 19,8.9.10.11
℟ Herrens bud er sandhed, de er alle retfærdige.
L.: Amos 7,10-17 **Ev.:** Matt 9,1-8.

6. *grøn*. Fredag i 13. alm. uge (I Ps).
Eller *rød*. **Maria Goretti,** jomfru og martyr (†1902)
℣ Sl 119,2.10.20.30.40.131
℟ Mennesket skal ikke leve af br*ø*d alene, men af hvert ord, der udgår af Guds mund.
L.: Amos 8,4-6.9-12 **Ev.:** Matt 9,9-13

7. *grøn*. Lørdag i 13 alm. uge (I Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 85, 9.11-12.13-14
℟ Herren taler fred til sit folk.
L.: Amos 9,11-15. **Ev.:** Matt 9,14-17.
Bededag for præste- og ordenskald.

8. *grøn*. **14. ALM. SØNDAG.** (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Ez 2,2-5;
℣ Sl 123,1-2a.2bcd.3-4.
℟ Vore øjne er rettet mod Herren vor Gud, til han er os nådig.
2.L.: 2 Kor 12,7-10. **Ev.:** Mark 6,1-6.

9. *rød*. Mandag i 14.alm.uge. (II Ps).
Villehad, martyr (†1572) (m)
℣ Sl 145,2-3.4-5.6-7.8-9
℟ Herren er nådig og barmhjertig.
L.: Hos 2,16.17b-18.21-22 **Ev.:** Matt 9,18-26.
(Augustin Zhao Rong, præst, fejres ikke)

10. *rød*. Tirsdag. KNUD KONGE, martyr, kongerigets Danmarks værnehelgen (†1086)(f)
Gl.Mart.pf.
L.: 2 Krøn 24,18-22 eller 2 Kor 9,6-15
℣ Sl 31.3cd-4.6+8ab. 16bc-17
℟ Fader! I dine hænder betror jeg min ånd.
Ev.: Matt 10,34-39

På Færøerne og i Grønland:
rød. **Knud Konge,** martyr (†1086) (m)
℣ Sl 115,3-4.5-6.7ab+8.9-10
℟ Israel, stol på Herren! *Eller* Halleluja!
L.: Hos 8,4-7.11-13. **Ev.:** Matt 9,32-38.

11. *hvid*. Onsdag BENEDIKT, abbed, værnehelgen for Europa (†547)(f)
Gl.Helg.pf
L.: Ordspr 2,1-9
℣ Sl 34,2-3.4-5.6-7.8-9.10-11.
℟ Jeg vil love Herren til hver en tid.
Eller: Smag og se, at Herren er god.
Ev.: Matt 19,27-29.

12. *grøn*. Torsdag i 14.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid*. **Kjeld,** præst (†1150)
℣ Sl 80,2ac+3b.15-16
℟ Lad dit ansigt lyse, Herre, så vi bliver frelst.
L.: Hos 11,1-4.8c-9. **Ev.:** Matt 10,7-15.

13. *grøn*. Fredag i 14.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid*. *Henrik* (†1024)
℣ Sl 51,3-4.8-9.12-13.14+17
℟ Min mund skal forkynde din pris.
L.: Hos 14,2-10. **Ev.:** Matt 10,16-23.

14. *grøn*. Lørdag i 14.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid*. **Kamillus af Lellis,** præst (†1614)
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 93,1ab.1c-2.5
℟ Herren er konge! Han har klædt sig i højhed.
L.: Es 6,1-8. **Ev.:** Matt 10,24-33.

15.*grøn*. **15. ALM. SØNDAG.** (III Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Amos 7,12-15;
℣ Sl 85,9ab-10.11-12.13-14.
℟ Lad os se din godhed, Herre, og giv os din frelse!
2.L.: Ef 1,3-14 eller 1,3-10. **Ev.:** Mark 6,7-13.
(Bonaventura, biskop og kirkelærer, fejres ikke)

16. *grøn*. Mandag i 15.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Vor Frue af Karmel**
℣ Sl 50,8-9.16bc-17.21+23
℟ Den, der ærer mig, lader jeg se Guds frelse.
L.: Es 1,10-17. **Ev.:** Matt 10,34—11,1.

17. *grøn*. Tirsdag i 15.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 48,2-3a.3b-4.5-6.7-8
℟ Gud lader sin by bestå til evig tid.
L.: Es 7,1-9. **Ev.:** Matt 11,20-24.

18. *grøn*. Onsdag i 15.alm.uge. (IV Ps).
℣ Sl 94,5-6.7-8.9-10.14-15
℟ Herren forkaster ikke sit folk.
L.: Es 10,5-7.13-16. **Ev.:** Matt 11,25-27.

19. *grøn*. Torsdag i 15.alm.uge. (IV Ps).
Eller *rød*. **Apollinaris,** biskop og martyr (†75)
℣ Sl 102,13-14ab+15.16-18.19-21
℟ Fra himlen ser Herren ned til jorden.
L.: Es 26,7-9.12.16-19. **Ev.:** Matt 11,28-30.

20. *hvid*. Fredag i 15.alm.uge. (IV Ps).
Torlak, biskop (†1193)(m)
℣ Es 38,10.11.12abcd.16
℟ Du, Herre, skånede mig for ødelæggelsens grav.
L.: Es 38,1-6.21-22.7-8. **Ev.:** Matt 12,1-8.

21. *grøn*. Lørdag i 15.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Laurentius af Brindisi,**
præst og kirkelærer (†1619)
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 10,1-2.3-4.7-8.14
℟ Herre, glem ikke de hjælpeløse!
L.: Mika 2,1-5. **Ev.:** Matt 12,14-21.

22. *grøn*. **16. ALM. SØNDAG.** (IV Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Jer 23,1-6;
℣ Sl 23,1-3a.3b-4.5.6.
℟ Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød.
2.L.: Ef 2,13-18.
Ev.: Mark 6,30-34.
(Maria Magdalene fejres ikke)

23.*hvid*. Mandag. BIRGITTA, værnehelgen for Europa (†1373)(f)
Gl.Helg.pf
L. Jud 8,2-8 eller 2 Tim 5,3-10
℣ Sl 9,1-2.10-15
℟ Smag og se, at Herren er god
Ev.: Luk 2,36-38 eller Matt 5,13-17

24. *grøn*. Tirsdag i 16.alm.uge. (IV Ps)
Eller *hvid*. **Charbel Makhluf,** præst (†1898)
℣ Sl 85,2-4.5-6.7-8
℟ Lad os se din godhed, Herre!
L.: Mika 7,14-15.18-20. **Ev.:** Matt 12,46-50.

25. *rød*. Onsdag. JAKOB, apostel (f)
Gl.Ap.pf
L.: 2 Kor 4,7-15
℣ Sl 126,1-2ab.2cd-3.4-5.6
℟ De, som sår med gråd, skal høste med frydesang.
Ev.: Matt 20,20-28

26. *hvid*. Torsdag.i 16.alm.uge. (IV Ps).
Den hellige Joakim og den hellige Anna, Jomfru Marias forældre (m)
℣ Sl 36,6-7ab,8-9.10-11
℟ Hos dig, Herre, er livets kilde.
L.: Jer 2,1-3.7-8.12-13. **Ev.:** Matt 13,10-17.

27. *grøn*. Fredag i 16.alm.uge. (IV Ps).
℣ Jer 31,10.11-12ab.13
℟ Herren vogter os som hyrden sin hjord.
L.: Jer 3,14-17. **Ev.:** Matt 13,18-23.

28. *hvid*. Lørdag i 16.alm.uge. (IV Ps).
Martha (m)
℣ Sl 84,3.4.5-6a+8a.11
℟ Hvor er din bolig vidunderlig, Herre!
L.: Jer 7,1-11. **Ev.:** Joh 11,19-27.

Ad libitum læsninger til Martha:
L.: 1 Joh 4,7-16
℣ Sl 34,2-3.4-5.6-7.8-9.10-11
℟ Jeg vil prise Herren til alle tider. *eller* Smag og se, at Herren er god!

29. *grøn*. **17. ALM. SØNDAG.** (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: 2 Kong 4,42-44;
℣ Sl 145,10-11.15-16.17-18.
℟ Herre, du åbner din hånd og mætter os.
2.L.: Ef 4,1-6.
Ev.: Joh 6,1-15.
(Olav, martyr, fejres ikke)

På Færøerne og i Grønland
rød. Søndag. OLAV, martyr (†1030)
✠ Gl.Cr.Mart.pf (h)
1.L.: Visd 10,10-14
℣ Sl 31,2-3a.3bc-4.6+8ab.16bc-17
℟ Fader! I dine hænder betror jeg min ånd.
2.L.: Jak 1,2-4.12
Ev.: Matt 16,24-28

30. *grøn*. Mandag i 17.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid*. **Peter Chrysologus,** biskop og kirkelærer (†451)
℣ 5 Mos 32,18-19.20.21
℟ Du glemte den Gud, der bragte dig til verden.
L.: Jer 13,1-11. **Ev.:** Matt 13,31-35.

31. *hvid*. Tirsdag i 17.alm.uge. (I Ps).
Ignatius af Loyola, præst (†1556) (m)
℣ Sl 79,8.9.11+13
℟ Befri os, Herre, for dit navns æres skyld.
L.: Jer 14,17b-22. **Ev.:** Matt 13,36-43.

AUGUST

1. *hvid*. Onsdag i 17.alm.uge. (I Ps).
Alfons Maria de´ Liguori, biskop
og kirkelærer (†1787)(m)
℣ Sl 59,2-3.4-5a.10-11.17.18
℟ Gud, du er min tilflugt, når jeg er i nød
L.: Jer 15,10.16-21. **Ev.:** Matt 13,44-46.

2. *grøn*. Torsdag i 17.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid*. **Eusebius af Vercelli,** biskop (†371)
Eller *hvid*. **Peter Julian Eymard,** præst (†1868)
℣ Sl 146,1-2.3-4.5-6
℟ Lykkelig den, hvis hjælp er Jakobs Gud.
eller Halleluja!
L.: Jer 18,1-6. **Ev.:** Matt 13,47-53.

3. *grøn*. Fredag i 17.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 69,5.8-10.14
℟ Svar mig i din store trofasthed, Gud.
L.: Jer 26,1-9. **Ev.:** Matt 13,54-58.

4. *hvid*. Lørdag i 17.alm.uge. (I Ps).
Johannes **Maria Vianney,** præst (†1859)(m)
℣ Sl 69,15-16.30-31.33-34
℟ I nådens tid, Herre, svar mig.
L.: Jer 26,11-16.24. **Ev.:** Matt 14,1-12.
Bededag for præste- og ordenskald.

5. *grøn*. **18. ALM. SØNDAG.** (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: 2 Mos 16,2-4.12-15;
℣ Sl 78,3+4bc.23-24.25+54.
℟ Korn fra himlen gav han dem at spise.
2.L.: Ef 4,17.20-24. **Ev.:** Joh 6,24-35.
(Kirkevielsesfest for kirken Santa Maria Maggiore fejres ikke)

6. *hvid*. Mandag. HERRENS FORKLARELSE (f)
Gl. Særl.pf
(Der vælges enten 1. eller 2. læsning)
1.L.: Dan 7,9-10.13-14
℣: Sl 97,1-2.5-6.8-9
℟: Herren er konge, den Højeste over hele jorden
2.L.: 2 Pet 1,16-19 **Ev.:** Mark 9,2-10

7. *grøn*. Tirsdag i 18.alm.uge. (II Ps).
Eller *rød*. **Xystus II,** pave, og lidelsesfæller, martyrer (†258)
Eller *hvid*. **Cajetan,** præst (†1547)
℣ Sl 102,16-18.19-21.29+22-23
℟ Herren genopbygger Zion, han viser sig i sin herlighed.
L.: Jer 30,1-2.12-15.18-22. **Ev.:** Matt 14,22-36.

8. *hvid*. Onsdag i 18.alm.uge. (II Ps).
Dominikus, præst (†1221) (m)
℣: Jer 31,10.11-12ab.13
℟: Herren vogter os som hyrden sin hjord.
L.: Jer 31,1-7. **Ev.:** Matt 15,21-28.

9. *rød*. Torsdag.THERESA BENEDICTA AF KORSET, jomfru og martyr, værnehelgen for Europa (Edith Stein) (†1942)(f)
Gl.Mart.pf
L.: Hos 2,16b,17b.21-22
℣ Sl 45,11-12.14-15.16-17
℟ Se brudgommen er der, gå Kristus Herren i møde
Ev.: Matt 25,1-13

10. *rød*. Fredag. LAURENTIUS, diakon og martyr (†259)(f)
Gl.Mart.pf.
℣ 112,1-2.5-6.7-8.9
℟ Salig den, der ynkes og låner ud!
L.: 2 Kor 9,6-10 **Ev.:** Joh 12,24-26

11. *hvid*. Lørdag i 18.alm.uge. (II Ps).
Klara, jomfru (†1253) (m)
℣ Sl 9,8-9.10-11.12-13
℟ Du svigter ikke dem, der søger dig, Herre.
L.: Hab 1,12—2,4. **Ev.:** Matt 17,14-20.

12. *grøn*. **19. ALM. SØNDAG.** (III Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: 1 Kong 19,4-8;
℣ Sl 34,2-3.4-5.6-7.8-9.
℟ Smag og se, at Herren er god.
2.L.: Ef 4,30–5,2.
Ev.: Joh 6,41-51.
(Johanne Franciska Chantal, ordenssøster, fejres ikke)

13. *grøn*. Mandag i 19.alm.uge. (III Ps).
Eller *rød*. **Pontianus,** pave, og **Hippolyt**, præst, martyrer (†3.årh.)
℣ Sl 148,1-2.11-12.13.14
℟ Himmel og jord er opfyldt af din herlighed.
eller Halleluja!
L.: Ezek 1,2-5.24-28c. **Ev.:** Matt 17,22-27.

14. *rød*. Tirsdag i 19.alm.uge. (III Ps).
Maximilian Maria Kolbe, præst og martyr (†1941) (m)
℣ Sl 119,14.24.72.103.111.131
℟ Hvor er dit ord sødt for min gane, Herre!
L.: Ezek 2,8—3,4. **Ev.:** Matt 18,1-5.10.12-14.

15. *grøn*. Onsdag i 19.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 113,1-2.3-4.5-6
℟ Herrens herlighed er ophøjet over himlen.
eller Halleluja!
L.: Ezek 9,1-7; 10,18-22. **Ev.:** Matt 18,15-20.

16. *grøn*. Torsdag i 19.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Stefan af Ungarn** (†1038)
℣ Sl 78,56-57.58-59.61-62
℟ Glem ikke Herrens gerninger!
L.: Ezek 12,1-12. **Ev.:** Matt 18,21—19,1.

17. *grøn*. Fredag i 19.alm.uge. (III Ps).
℣ Es 12,2-3.4bcd.5-6
℟ Din vrede svandt, og du blev mig til trøst.
L.: Ez 16,1-15.60.63 eller Ez 16,59-63.
Ev.: Matt 19,3-12.

18. *grøn*. Lørdag i 19.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 51,12-13.14-15.18-19
℟ Skab et rent hjerte i mig, Gud!
L.: Ezek 18,1-10.13b.30-32. **Ev.:** Matt 19,13-15.

18. *hvid*. **JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN** (h)
Lørdag aften: **VIGILIEMESSE**
Gl.Cr.Særl.pf.
1.L.: 1 Krøn 15,3-4.15-16;16,1-2
℣: Sl 132,6-7.9-10.13-14
℟: Herre, bryd op til dit hvilested sammen med din magtfulde ark.
2.L.: 1 Kor 15,54b-57 **Ev.:** Luk 11,27-28

19. *hvid*. Søndag: **JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN** (20.ALM.SØNDAG)
DAGENS MESSE
✠ *Gl.Cr.Særl.pf.*
1.L.: Åb 11,19a; 12,1-6a.10ab
℣: Sl 45,10.11-12.16
℟: Dronningen står ved din højre side,
2.L.: 1 Kor 15,20-26
Ev.: Luk 1,39-56
Kirketælling
(Johannes Eudes, præst, fejres ikke)

20. *hvid*. Mandag i 20.alm.uge. (IV Ps).
Bernhard, abbed og kirkelærer (†1153)(m)
℣ 5 Mos 32,18-19.20.21
℟ Gud, der fødte dig, forsømte du.
L.: Ezek 24,15-24. **Ev.:** Matt 19,16-22.

21. *hvid*. Tirsdag i 20.alm.uge. (IV Ps).
Pius X, pave (†1914)(m)
℣ 5 Mos 32,26-27ab.27cd-28.30.35cd-36ab
℟ Det er mig, der dræber og gør levende.
L.: Ezek 28,1-10. **Ev.:** Matt 19,23-30.

22. *hvid*. Onsdag i 20.alm.uge. (IV Ps).
Jomfru Maria, vor Dronning (m)
℣ Sl 23,1-3.4.5.6
℟ Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød.
L.: Ezek 34,1-11. **Ev.:** Matt 20,1-16.

23. *grøn*. Torsdag i 20.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid*. **Rosa af Lima,** jomfru (†1617)
℣ Sl 51,12-13.14-15.18-19
℟ Jeg vil stænke rent vand på jer. Jeg renser jer for al jeres urenhed.
L.: Ezek 36,23-28. **Ev.:** Matt 22,1-14.

24. *rød*. Fredag. BARTHOLOMÆUS, apostel (f)
Gl.Ap.pf.
L.: Åb 21,9b-14
℣ Sl 145,10-11.12-13ab.17-18
℟ Dine hellige, Herre, kundgør dit riges strålende herlighed.
Ev.: Joh 1,45-51

25. *grøn*. Lørdag i 20.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid*. **Ludvig** (†1270)
Eller *hvid*. **Josef af Calasanz,** præst (†1648)
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 85,9ab-10.11-12.13-14
℟ Herrens herligheden skal bo i vort land.
L.: Ezek 43,1-7a. **Ev.:** Matt 23,1-12.

26. *grøn*. **21. ALM. SØNDAG.** (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Jos 24,1-2a.15-17.18b;
℣ Sl 34,2-3.16-17.18-19.20-21.22-23.
℟ Smag og se, at Herren er god.
2.L.: Ef 5,21-32. **Ev.:** Joh 6,60-69.
Kollekt for Caritas Danmark

27. *hvid*. Mandag i 21.alm.uge. (I Ps).
Monika (†387) (m)
℣ Sl 96,1-2a.2b-3.4-5
℟ Fortæl om Herrens undere blandt alle folkeslag!
L.: 2 Tess 1,1-5.11-12. **Ev.:** Matt 23,13-22.

28. *hvid*. Tirsdag i 21.alm.uge. (I Ps).
Augustin, biskop og kirkelærer (†430) (m)
℣ Sl 96,10.11-12a.12b-13
℟ Herren kommer for at holde dom over jorden.
L.: 2 Tess 2,1-3a.14-17. **Ev.:** Matt 23,23-26.

29. *rød*. Onsdag. **Johannes Døberens Martyrium** (m)
℣ Sl 128,1-2.4-5
℟ Lykkelig hver den, der frygter Herren.
L.: 2 Tess 3,6-10.16-18. **Ev.:** Mark 6,17-29.

Ad libitum læsninger til Johannes Døbers Martyrium:
℣ Sl 71,1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17
℟ Min mund skal vidne om din retfærdighed.
L.: Jer 1,17-19 **Ev.:** Mark 6,17-29

30. *grøn*. Torsdag i 21.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 145,2-3.4-5.6-7
℟ Jeg vil prise dit navn, Herre, for evigt og altid.
L.: 1 Kor 1,1-9. **Ev.:** Matt 24,42-51.

31. *grøn*. Fredag i 21.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 33,1-2.4-5.10-11
℟ Herrens godhed fylder jorden.
L.: 1 Kor 1,17-25. **Ev.:** Matt 25,1-13.

Genopliv den autentiske fornemmelse for liturgien

Kommentar til indlæg af p. Robert Culat (se side 16)
Pastor Culat skal have en stor tak for at tage handsken op fra mit opråb om liturgien i sidste KO. Hensigten var at sætte gang i en debat om Kirkens liturgiske liv, som jeg synes ofte behandles stedmoderligt og overfladisk, og det ser ud til at lykkedes. Man kan mærke på pastor Culats indlæg, at han interesserer sig for liturgien og forstår liturgiens vigtighed i Kirkens liv. Det er en stor kvalitet ved en præst.

Hans indlæg afslører også, at han grundlæggende finder den nuværende liturgiske situation i Kirken ganske tilfredsstillende, og her må jeg sige, at jeg ikke deler hans optimisme. Nu skal man som katolsk kristen generelt afholde sig fra at argumentere mod en præst. Men præster er jo ikke ufejlbarlige, så man bør også kigge på hvad dem højere oppe i hierarkiet siger. I denne sag vil det hjælpe at se hvad de seneste paver har sagt om liturgiens tilstand. Johannes Paulus II skrev således i 2003: ”Visse tegn tyder på en svækkelse af fornemmelsen af mystik i de selv samme liturgiske fejringer der burde fremme denne fornemmelse. Det er derfor påtrængende at genoplive en autentisk fornemmelse for liturgi i Kirken. Liturgiske fejringer må pånyt sætte Jesus i centrum.” (Ecclesia in Europa 70-71). Det er tydeligt, at paven så alvorlige problemer i Kirkens liturgiske liv. Det er et rigtig dårligt skudsmål for Kirkens liturgi, hvis den ikke ”sætter Jesus i centrum.”

Vor nuværende pave har et endnu mere pessimistisk syn på liturgiens tilstand: ”Jeg er overbevist om, at den krise, Kirken befinder sig i i dag, for en stor dels vedkommende er et resultat af liturgiens kollaps,” skriver han i sin selvbiografi ”La Mia Vita” fra 1997. Her gør han ikke blot opmærksom på, at liturgien er i stor krise, men også at dette spiller en fundamental rolle for den nuværende troskrise. Det er selvfølgelig fordi liturgien er ”den kilde, hele [Kirkens] kraft strømmer fra”, som Sacrosanctum Concilium lærer – og er der noget galt med kilden, bliver det også småt med kraften. Det betyder ikke, at det omvendte nødvendigvis er tilfældet – at troskriser også altid skyldes liturgiske kriser – men det er altså Benedict XVI’s klare opfattelse, at det er tilfældet i vor tid.

At der skete mange forfærdelige ting i årtierne inden den liturgiske reform ændrer ikke ved validiteten af dette argument. Som pastor Culat selv gør opmærksom på, blev liturgien dengang ofte fejret på en forhastet og ureflekteret måde. Meget af grunden til vor nuværende krise blev netop lagt i de dage, og det var helt rigtigt af koncilet at ønske en liturgisk fornyelse. Men Benedict XVI’s pointe er, at denne fornyelse i vidt omfang er udeblevet, fordi liturgi efter koncilet ofte blev opfattet som noget dennesidigt, der skulle få folk til at føle sig ”godt tilpas”.

Ifølge ham er vejen frem at fejre liturgien på en måde, så dens mystiske og transcendente dimension understreges i højere grad end nu – kun sådan kan liturgien virkelig formidle hvem Gud er.

Pastor Culats øvrige synspunkter har jeg ikke plads til at imødegå detaljeret her, men lad mig blot komme med enkelte observationer: Kirken anser ifølge Sacrosanctum Concilium alle sine forskellige riter – herunder de østlige og (i dag) den ekstraordinære form af den romerske liturgi – som ligeværdige. Vi skylder derfor at værdsætte de østlige liturgier ligeså højt som vor egen. Hvad angår messefejring ”mod menigheden” advarede kardinal Ratzinger i sin bog ”Liturgiens Ånd” om, at dette skaber for stor opmærksomhed på præstens rolle og er helt i modstrid med den tidlige Kirkes praksis, hvor præst og menighed altid bad vendt samme vej, mod øst, mod den opstående sol som symbol på Kristus. Og når pastor Culat mener, at gregoriansk sang er for kompliceret at synge, er det ikke Sacrosanctum Conciliums holdning.

Selvom jeg ville ønske, at pastor Culat havde ret i, at liturgiens nuværende tilstand generelt er sund, synes dette altså ikke at vække genklang hos vore højere autoriteter. Derfor vil jeg opfordre til, at vi følger deres kald til at ”genoplive en autentisk fornemmelse for liturgi.” En konstruktiv offentlig debat om, hvad liturgi er, er et vigtigt skridt på vejen. Jeg takker pastor Culat for hans bidrag og håber, at det må blive et blandt mange andre.
Gideon Ertner, 2200 Kbh. N.

”Et nogenlunde tilfredsstillende resultat”?

Efter en tur i Pastoralrådet er bispedømmets årsregnskab nu blevet offentliggjort.

Årets minus havnede på ’kun’ 3,1 millioner kr.

Indrømmet. Det er da bedre end 8,8 i minus, men tilfredsstillende?

Det eneste tilfredsstillende, der kan komme ud af denne sag er, at bispedømmet med det seneste underskud er kommet endnu et skridt nærmere afgrundens rand. En afgrund, som kalder på en afklaring af og definition på, hvor man vil investere i fremtidens katolske kirke. For vi kan umuligt komme ud af denne krise helskindet uden frasalg. Ikke alt kan bevares. Økonomisk Råd, som for første gang er kommet ud af busken med deres forslag til ’økonomisk politik’, er inde på det samme emne. Bispedømmet skriger på en prioriteringsliste. I Kolding står kirkespiret funklende nyt, men vi har ingen penge til at få skiftet taget over skibet. Det kalder vist på et motto: Hvad med: ”Halvt fuldendt er dårligt projekteret”?

På undertegnedes opfordring blev mystikkens slør løftet over sognenes økonomier for 2010 i Katolsk Orientering. Må man håbe, at samme åbenhed vil gøre sig gældende for regnskabsåret 2011?

Jeg havde på fornemmelsen, at visse sogne levede på kanten af ruin med endog meget lave kassebeholdninger. Virkelighedens realiteter oversteg langt fantasiens rammer. Hvad vil man konkret gøre med de menigheder, der i år – eller næste år? – ganske enkelt løber tør for penge? Nedlægge dem?

Så imens vi venter på sognenes nøgletal for 2011 kan man spendere lidt ventetid med at læse kommentaren til likviditeten i Fredericia menigheds regnskab. Side 4. Den findes på hjemmesiden: www.sanktknudskirke.dk

Det er næsten mere skræmmende end interessant at følge menighedernes stadigt mere ligefremme ordvalg mht. økonomi i de respektive sogneblade. Følg retorikken i bl.a. Kolding, Fredericia, Grenå, Slagelse, Helsingør, Roskilde, Lyngby & Herlev. Stenosgade er et kapitel helt for sig selv.

Det er uhyggeligt!

Menighederne falder over hinanden i kampen om at få bispekontorets gunst og opmærksomhed til deres egne vedligeholdelsesplaner, som skal redde deres kirker fra forfald og endnu større rudekuverter i fremtiden. Mere end nogensinde er der behov for at der bliver sat ord på en katolsk ’2020-plan’.

En sådan afklaring er vel det eneste, som man kunne vove at kalde et tilfredsstillende resultat.
Med venlig hilsen, Rasmus Kaare Frederiksen
2000 Frederiksberg

Fornyelse i kirken

Hvordan får vi budskabet om Guds kærlighed og tilgivelse ud til andre mennesker i dag?

Der skal fornyelse til. Ingen tvivl om det. Men hvilken fornyelse? Fornyelse som bringer kirken tilbage til det oprindelige. Der er mange i de kristne kirker ud over hele verden som tror, at fornyelse betyder tilpasning til tidsånden. Det er lige modsat: fornyelse skal gøre Kirken fri af tidens omklamring og dårlige indflydelse.

Reformer er uundgåelige for ethvert trossamfund i enhver tidsalder, hvis det ønsker at blive genkendt af Gud. Gud kan jo ikke manipuleres, sådan som mennesker kan. Han er ikke imponeret af dyre og tidsmæssigt korrekte ord, og papir med flotte erklæringer imponerer ham ikke. Tøj og ringe på fingeren er han ligeglad med, guld og glimmer er ham fremmed. Fornyelse skal vi have, og det betyder: tilbage til Guds ord og Guds sandhed gennem Kristus. Musik som rock og rap handler i bund og grund om overskridelse af grænser og fokusering på sex. Hvad har det at gøre i menighedsforsamlinger? Ja, hvad har det at gøre i det kristne liv? Det er et tidsfænomen, som hører hjemme hos Guds modstander. Han elsker det, fordi det har ført utallige i fordærv, død og ødelæggelse.

Kriminalromaner som underholdning og tidsfordriv, hvor har det hjemme i Guds hus? Kan man underholdes af opspind om mord og overgreb? Det er et tidsfænomen, som ikke har hjemme hos Gud. Hvis man som kristen har behov for spænding og gys, så kan man gå ind i Københavns centrum om natten og forkynde Guds ord, eller man kan rejse ud som frivillig i u-landende. Så vil man aldrig mere mangle gys og spænding. Fornyelse er at gå ud i samfundet med Gud og de utallige glæder og den uforanderlige hjælp, som han giver, fordi han altid får det bedst mulige ud af den forhåndenværende situation.

Fornyelse er at vedstå sin tro præcist som den er i alle livets forhold med ydmyghed og sagtmodighed.

Fornyelse er at synge og spille til Guds ære og vores egen glæde af den slags, der fører vores sjæl op til Gud, som takker ham og priser hans godhed. Der er sange, salmer og musik for enhver smag

Fornyelse skal der til.
Lene Larsen, 4100 Ringsted

Valfart - fart

Mon ikke Vorherre og Guds Mor synes, at så mange valfartsgængere som muligt med gennem skoven er vigtigere end antallet af de salmevers, og rosenkransbønner, vi får liret af undervejs. Tidspunktet for ankomsten til afholdelse af messen har før kunnet afpasses, så alle kunne være med. Det kunne det, da jeg som dreng gik valfart gennem Rude skov som spejder, med Dannebrog og bannere, og præster, søstre og brødre i ordensdragt, og med udgangspunkt helt henne fra parkeringspladsen ved Holte station, tværs over Kongevejen og så videre, lidt længere end i dag. Altså, afpas farten så alle – ligesom i gamle dage under biskopperne Theodor Suhr, og Hans Martensen, hvis hjerte begge slog ikke mindre varmt for ethvert menighedsmedlem, og slet ikke mindre for valfartsgængere. Det ville kendetegne Den katolske Kirke ikke at hænge sig så meget i klokkeslæt og antal salme- bønnevers, som i menneskesjæle. Så endnu en gang: Lad os næste år, Anno 2013, stile efter at få så mange valfartsgængere som muligt med på turen gennem skoven, og husk, at nok skal vi synge (gode gamle katolske) salmer og bede rosenkranse sammen på turen – men alle skal også have tid til at trække vejret!
Det er menneskeligt at ville gå valfart – og at ville trække vejret. Hvad skal vi skynde os for? Vi kan tids nok komme i graven!
På gensyn til næste års valfart gennem skoven!
Kjeld Holsting, 2850 Nærum

Læserbreve
Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde). Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer. Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk. Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V. Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Flere læserbreve på www.katolskorientering.dk

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Margrethe Stenby, Carsten Meyer-Jensen
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Maj Forum Caritas, Toke Nyborg Caritas, Sidse Surel Mogensen Caritas,Frederik Winsløw, Lotte Hansen,Trine Hass, sr. Rut Schmist O.S.B., Benedikte Brisson, Erling Rasmussen, Robert Culat, Veronica S. Holsting.
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til sognenyt@katolskorientering.dk
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 9.650 - Distribueret oplag 8.800
- ISSN 0902-297X

Det sker i bispedømmet

August

Søndag 19. Pilgrimsvandring: Vi mødes ved Sankt Knuds Kirke i Ringsted kl. 14.00 og vandrer mod Knud Lavards Hus i Haraldsted. Vi går ad den gamle Sankt Knud Lavard pilgrimsrute langs Holbækvejen forbi statuerne Maria med Jesusbarn, vejkrucifikset og Jesu Hjerte statuen, derefter ad Vestre Søvej og fortsætter videre til Haraldsteds Kirke, kapelruinen og det lille kapel i Knud Lavards Hus ved Haraldsted Skov. Vi holder korte andagter. Valfarten slutter kl. 18.00. Yderligere oplysninger: tlf. 21 40 91 88, e-mail: golubowski@kabelmail.dk

Mandag 20. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

CARITAS DANMARK

Caritas søger to studentermedhjælpere:

En til Kommunikation & Indsamling
En til Grafisk Design & Layout

VI FORVENTER, at du er i gang med en relevant grafisk uddannelse eller en relevant uddannelse indenfor kommunikation eller journalistik.

VI TILBYDER, to kompetencegivende studiejobs i Caritas. Arbejdstiden vil for begge stillinger være ca. 10-15 timer ugentligt.

LÆS MERE PÅ
www.caritas.dk/job

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ferielukket ugerne 28-31 inkl.

Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk
www.sanktandreasbibliotek.dk

Kvindernes Dalumretræte

Mandag den 27. – fredag den 31. august 2012

Danmarks Katolske Kvindeforening indbyder til retræte hos de gæstfrie Sankt Hedvigsøstre på Dalum Kloster, Dalumvej 105, 5250 Odense SV.

Retrætepræst er p. Paul Marx, OMI
Tema: "Jeg kalder jer venner".

Pris: 1.100 kr, hvoraf 300 kr er depositum, som skal betales ved tilmelding på bankkonto reg. nr. 7260 konto 1115743. Husk at anføre dit navn og adresse på indbetalingen.

Yderligere oplysninger og tilmelding inden 1. juli til Birgit Clausen 86 99 63 54, Teglvangsvej 64, 8543 Hornslet
e-mail: clausen.birgit@gmail.com

Alle kvinder er velkomne.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen

Danske Bedemænd

TELEFONLINIE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Retræten for mænd

afholdes på Dalum Kloster

mandag 13. august til fredag 17.august

Retrætepræst: p. Benny Blumensaat.
Emne: Eukaristien
Pris: kr. 1.100,-

Tilmelding: Olaf Halladin. Tlf. 48 39 80 38
Eller e-mail: mo.halla@hotmail.com

Pilgrimsrejse til Medjugorje

Den 29. august - 5. september 2012
Pris: 4.600 kr. - fly fra Kastrup.
Privat indkvartering med halvpension.
Præst: Benny Blumensaat

Tilmelding: Maria Truelsen
Tlf.: 24 60 23 08, e-mail: mariatruelsen@mail.dk

www.catholica.dk
- et katolsk tidsskrift på internettet

Biskoppens kalender

Juni
Lør 23. kl. 10.00: Messe i Domkirken, Den hellige Josemaria Escrivás fest

Søn 24. kl. 11.00: Messe i Ystad, Den hellige Johannes Døbers fest

Tir 26. kl. 17.30: Messe, Redemptoris Mater, Vedbæk

Lør 30.6.- man 9.7.: Ferie

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

· Arv og Testamenter
· Ægtepagter
· Familiesager
· Dødsboer
· Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

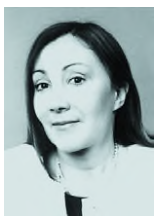

Advokat Sandra Moll

Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84
E-mail: sandra@moll.dk

Støtter nødlidende

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A |1902 Frederiksberg C

katolsk orientering
www.katolskorientering.dk

Hjælp med at sikre Kirkens beståen
- også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på *www.katolsk.dk* eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Telefon 33 55 60 11

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 11, som udkommer

fredag den 17. august

skal være redaktionen i hænde senest

mandag den 30. juli

Venlig hilsen Redaktionen

De forskellige riter er ikke et mål i sig selv

Kommentar til artikel af Gideon Ertner i K.O. nr. 9.

Tekst: Pastor Robert Culat

KONCILET Jeg var i gang med at forberede min undervisning til den fransktalende menighed om det sidste koncils konstitution om Liturgien, *Sacrosanctum Concilium*, da jeg fik nummer 9 af *Katolsk Orientering* med Gideon Ertners artikel om samme emne. Jeg er enig med ham i enkelte elementer i hans analyse. Det er rigtigt, at der er forskel mellem koncilets tekst og den måde, den er blevet udført på i praksis. Det skyldes, at hovedprincippet i den liturgiske reform har været menighedens aktive deltagelse. Det er Den hellige Stol, som fastsætter liturgien (SC 22). Intet af det, som er sket siden koncilet for at realisere den liturgiske reform, er sket uden pave Paul VI's og biskoppernes godkendelse.

Det er rigtigt, at koncilet ikke taler om at ændre præstens placering under messen. Men den stilling, hvor præsten står overfor menigheden, er anbefalet i instruksen Inter oecumenici fra 1964, som er godkendt af paven. Gideon Ertner foretrækker at man vender sig mod "Kristus på korset". Må jeg stille et enkelt spørgsmål: Hvor er Kristus mest tilstede? I et billede af den korsfæstede eller i den kristne forsamling eller i præstens person? Det er den menighed, som præsten står lige overfor, som er Kristi legeme. Den opstandne Kristus, når han åbenbarer sig for sine apostle, står midt iblandt dem (Johs. 20,19), og han lærer os, at Guds rige er midt iblandt os (Luk. 17,21). Udover tabernaklet, er det sted, som stærkest synliggør Kristi tilstedeværelse i kirken, alteret, ikke krucifikset. Rundkirkerne er dem, som svarer bedst til virkeligheden, den liturgiske forsamling om Kristus/alteret. "Når to eller tre er forsamlede i mit navn, er jeg midt iblandt dem" (Matt. 18,20).

Jeg er også enig med Gideon Ertner, når han fremhæver nødvendigheden af en liturgisk uddannelse, såvel af de gejstlige som af lægfolket. Denne uddannelse skulle fokusere på en ret forståelse af den aktive deltagelse, som ikke blot er udvendig, men også indvendig, i særdeleshed gennem den indre stilhed (SC 30). Men jeg har vanskeligt ved at godkende de fleste af hans argumenter. Han lovpriser de østlige liturgier, fordi deres længde og mangfoldighed bedre udtrykker forbindelsen mellem den himmelske og den jordiske liturgi. Jeg spørger mig selv, om Ertner har oplevet de græsk-katolske kristnes opførsel under disse lange gudstjenester ... Den er ikke altid opbyggelig! Hvorfor skulle himlen være noget langtrukkent og kompliceret? Guds evighed har intet at gøre med længden og Jesus anbefaler os ikke at lade munden løbe som hedningerne gør (Matt. 6,7). Skulle Gud være omstændelig?

Fortsættes nedenunder ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 3
10. februar 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering

ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST

POST PP DANMARK

▲ *Fortsat fra oven* Når man på fransk betegner en slutningskæde som byzantinsk, er det ikke nogen kompliment. Tværtimod, mener jeg, at den latinske ritus' enkelhed, som koncilet anbefaler, svarer godt til Guds transcendens. Gideon Ertner forveksler ritens enkelhed og mådehold med trivialitet. Lad os huske, at de helliges samfund, det er noget vi tror på, ikke noget vi erfarer.

Ertners strenge fordømmelse af den måde, den reformerte messerite udføres på (IKEAs præster), viser, at han glemmer det væsentligste. Præstens fromhed og andagt har intet at gøre med riten, men med hans tro og personlige engagement. Hvor mange messer i den gamle form blev sjusket, mumlet i fuld fart af præster, som ønskede det overstået? Der findes fromme præster i begge riter, som der findes præster uden iver i begge riter. Med den nye rite kan præsten vanskeligere dække over sin utilstrækkelighed og sin ringe fromhed: Menigheden ser ham. I den gamle rite så man det ikke. På denne måde er den nye rite mere krævende. Det forkastelige misbrug som omtales (en præst med en Mickey-Mouse hat) er forargeligt. Men den ekstraordinære ritus' genanvendelse af *cappa magna* kan virke lige så latterlig og forrykt for en, som tjener Kristus. I hvert fald har den dragt intet at gøre med traditionen. Jeg håber, at den ikke er en del af "den nye liturgiske bevægelse"!

Så kommer det klassiske argument, som også den franske katolske yderste højrefløj bruger: Det liturgiske forfald skulle være skyld i det moralske forfald og faldet i antallet af praktiserende katolikker. Jeg må opfordre Gideon Ertner til at studere kirkehistorien. Så vil han konstatere, at afkristningen, for eks. i mit land, Frankrig, begyndte for lang tid siden, længe før Det andet Vatikankoncil. Rystelserne i maj 68 har påvirket hele samfundet, men det har ikke nogen forbindelse med koncilet. Gideon Ertner lader, som om han ikke er klar over, at det er mange år siden, vi er holdt op med at leve i et kristent samfund, at vi lever i meget sekulariserede lande. Det har intet at gøre med den liturgiske reform. Husk blot, at de pædofile skandaler i den irske kirke begyndte i 30'erne, dengang præsterne læste messen efter den gamle rite.

Og angående den gregorianske sang, minder han med rette om, at den må bevare en særlig plads i kirken (SC 116). Men han glemmer at citere SC 118-121, som understreger princippet om menighedens aktive deltagelse i sangen. Jeg sætter stor pris på den gregorianske sang hos munkene, men dårlig gregoriansk sang er forfærdelig. Og søndag efter søndag at høre *missa de angelis*, den mest anvendelige for almindelige menigheder, er heller ikke noget ideal. Derfor har så mange sogne opgivet den form for sang. Gregoriansk sang kræver en særlig musikalsk uddannelse. Løsningen med at overlade den til et særligt kor er ikke tilfredsstillende, fordi den uddelegerer menighedens sang til en mindre del af forsamlingen. Nye klostersamfund som Emmanuel i Frankrig har komponeret ikke-gregorianske melodier til messens latinske tekster, som har fået succes i menighederne, og lad os ikke glemme Taizés melodier. Det skyldes ganske enkelt, at ikke alle kunne synge de gregorianske melodier. Og i Lourdes, hvor katolikker fra alle nationer mødes for at bede, har det latinske sprog sin plads. Koncilet har nemlig ikke afskaffet brugen af det latinske sprog i liturgien. Dog åbner SC 36 og 54 døren til den praksis, vi kender i dag, ved at give den kirkelige myndighed »der er ansvarlig for bestemte landområder« udstrakt frihed til at indføre en bredere anvendelse af modersmålet (SC 22,2 og 40).

Og citatet af kardinal Antonelli, som betegner en hel del af medlemmerne af den kommission, som udarbejdede den nye liturgi, som inkompetente, er en krænkelse mod pave Paul VI, fordi den arbejdede under hans ansvar. Må jeg minde om, at en af hovedaktørerne i den liturgiske reform, Mgr. Bugnini, var udnævnt af Pius XII til sekretær for arbejdsgruppen for den liturgiske reform (fra 1948 til 1960)? Skulle den pave, som udsendte *Mediator Dei*, have begået en fejl ved at udnævne et "inkompetent" medlem af denne kommission? I anledning af 50års jubilæet for Det andet Vatikankoncil ville G. Ertner kunne skrive en artikel for at pege på alle de fremskridt, den liturgiske reform har givet Gudsfolkets bøn. Liturgiens formål er ikke blot Guds tilbedelse og forherligelse, men også Gudsfolkets helliggørelse (SC 7). Alle sakramenterne er blevet indstiftet af Kristus for menneskene. Og de forskellige riter står i tjeneste for vores fællesskab med Gud. De er ikke et mål i sig selv, og heller ikke noget absolut.

Pastor Robert Culat er lic.theol. og har siden september 2010 været præst for den fransksprogede menighed i bispedømmet. Foto: Niels Messerschmidt.

Nr. 11.
17. august 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Vatikanet har nået en milepæl

Europarådet giver ros for god bankpraksis.

Tekst: Lisbeth Rütz

Ettore Gotti Tedeschi, tidligere præsident for IOR , vatikanets bank

FINANSVÆSEN Vatikanet er lige så transparent som Tyskland i sin bankforvaltning. Det fastslår en rapport, der blev offentliggjort onsdag den 18. juli. Rapporten er udarbejdet af Moneyval, en kommission under Europarådet. Moneyvals opgave er bekæmpelse af terrorismefinansiering og hvidvask af penge. Ifølge rapporten lever Den hellige Stol op til 9 ud af 16 grundlæggende internationale standarder for god bankpraksis og -etik. Øverst på listen er USA, der vurderes til at leve op til 15 af Moneyvals standarder.

Den hellige Stol "er nået meget langt på meget kort tid", hedder det anerkendende i Moneyvals rapport, der dog også påpeger en række mangler.

Rapporten kritiserer blandt andet, at kardinal Nicora er medlem af den kardinalkommission, der indgår i bankens administrative ledelse samtidig med, at han også sidder i det nye kontrolorgan AIF, som Vatikanet har grundlagt for at holde opsyn med IOR. Trods forbeholdene roser den tyske økonom Ralph Rotte Vatikanet for godt arbejde. Rotte, der er specialist i Vatikanets økonomi, mener, at Vatikanet er tæt på målet efter kun tre års arbejde. Normalt varer en sådan proces mellem 10 og 15 år, ifølge Rotte.

P.t. har 28 medlemsstater i Europarådet samt Vatikanet og Israel accepteret at lade sig overvåge af Moneyval med henblik på at skabe større økonomisk transparens.

Det handler om etik

For Vatikanet er det meget vigigt at være "en pålidelig samarbejdspartner" i det internationale samfund, udtalte Vatikanets stedfortrædende udenrigsminister Ettore Balestrero i forbindelse med rapportens offentliggørelse.

Moneyvals rapport er kulminationen på en proces, der begyndte, da Vatikanet den 17. december 2009 underskrev en finansaftale med EU om overholdelse af god bankskik. I februar 2010 indledte Vatikanet forhandlinger med OECD om at komme på rådets hvidliste. Samme år indefrøs den italienske statsadvokatur 23 millioner euro på en konto i den italienske bank Credito Artigiano. Kontoen blev benyttet af IOR. Præsidenten for IOR, Ettore Gotti Tedeschi, kom sammen med bankens daglige leder, Paolo Cipriani, i de italienske myndigheders søgelys for forsøg på hvidvaskning af penge. De har begge siden nægtet sig skyldige.

Den turbulente fortid

70´erne og 80´erne var turbulente for IOR. I 1971 udnævnte pave Paul VI den amerikanske præst Paul Marcinkus til daglig leder af institutionen, og i årene derefter kommer IOR gang på gang i pressens søgelys i forbindelse med internationale bankskandaler.

I 1982 går Banco Ambrosiano fallit i en af efterkrigstidens største, italienske finansskandaler. Samme dag begår Graziella Corrocher tilsyneladende selvmord ved at kaste sig ud af et vindue på fjerde sal i bankens hovedsæde i Milano. Dagen efter finder man liget af hendes chef, bankens tidligere leder Roberto Calvi, under Blackfriars Bridge i London. Igen er dødsårsagen tilsyneladende selvmord.

IOR var en af hovedaktionærerne i Banco Ambrosiano. Herfra flød rigelige pengestrømme til skuffeselskaber og skyggebanker i Sydamerika, Lichtenstein og Luxemburg. Banken blev anklaget for hvidvask af penge i samarbejde med frimurerlogen P2 og dens mafiøse leder Licio Gelli. IOR nægtede medansvar for bankens fallit, men betalte 406 millioner dollars tilbage til bankens kreditorer som et "frivilligt bidrag".

Som rådgiver for IOR arbejdede Michele Sindona. Han blev beskyttet af italienske og amerikanske mafiafamilier, og som i 1980 og 1985 blev han idømt lange fængselsstraffe for økonomisk kriminalitet. I 1986 blev Sindona tilsyneladende myrdet i et italiensk fængsel.

Året efter udstedte Italien en international arrestordre mod Marcinkus og to andre medarbejdere ved IOR. Arrestordren blev senere ophævet gennem diplomatiske forhandlinger.

Læs rapporten på Europarådets hjemmeside under: www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Countries/HolySee_en.asp

I.O.R

IOR er en forkortelse for Istituto di Opere Religiose (Institut for religiøse organisationer). Det blev grundlagt den 27. juni 1942 af pave Pius XII. IOR´s formål er at forvalte penge fra religiøse institutioner. IOR er direkte underlagt paven og forvalter ca. 30.000 konti med et indestående på tilsammen omkring seks milliarder euro.

77 % af de omkring 25.000 kunder stammer fra Europa. 7,3 % af kunderne stammer fra Vatikanet. Religiøse ordener, bispekonferencer, bispedømmer, klostre og andre kirkelige institutioner kan få en konto i IOR. IOR er ikke en egentlig bank. Denne opgave varetages af APSA (administrationen for den apostoliske stols ejendomme). IOR har 112 ansatte og den daglige ledelse varetages p.t. af Paolo Cipriani. Midlertidig præsident for IOR er Ronaldo Hermann Schmitz.
Kilde: KNA

I biografen med KO

Den 18. august kl. 9.30 præsenterer Andreas Rude filmen "Habemus papam" i Grand i København.

Læs mere side 3

Stærk af forfølgelse

Den ortodokse Kirke kom styrket ud af Sovjettidens forfølgelser.

Læs mere på side 7

Kirken i Danmark

Nyt fra bispedømmet.

Læs mere side 9-11

Leder

Frankrigs samvittighed ville være fyldt 100 år

Den sorte alpehue, fuldskægget og det brændende blik bag de stærke brilleglas er sådan mange husker Abbé Pierre. I anden halvdel af sidste århundrede og frem til sin død i 2007 var den franske kapucinerpræst et billede på de kristne bestræbelser i kampen for social retfærdighed sammen med skikkelser som Moder Theresa af Calcutta og ærkebiskop Dom Helder Camara.

Abbé Pierre blev præsteviet i 1938, og under Anden Verdenskrig var han aktiv i den franske modstandsbevægelse og hjalp mange jøder i sikkerhed i Schweiz. I 1949 stiftede han Emmaus-bevægelsen, et internationalt netværk af sociale hjælpeorganisationer og en bevægelse, som fortsat arbejder for at bekæmpe ekstrem fattigdom. Bevægelsen, der henter sit navn fra beretningen i Lukas-evangeliet (kap 24,13) om følgeskab og håb midt i håbløsheden, er i dag en verdensomspændende bevægelse, hvor samfundets udstødte og hjemløse kan få et tilholdssted, et hjem og en arbejdsplads i et verdsligt fællesskab omkring klunser- og genbrugsvirksomhed.

Abbé Pierre huskes især for sin handlekraft og aktivisme, hvilket genspejles i Centre Abbé Pierre-Emmaus i Esteville i det nordvestlige Frankrig. Centret viser ikke alene bredden af hans virke og hans livsværk, men prøver løbende at stille skarpt på fattigdommen i samfundet, ligesom det er – og har været – det første tilflugtssted for fattige og hjemløse inden de blev henvist til andre steder.

„Emmaus-samfundet består ikke af helgener“, sagde Abbé Pierre i en erklæring fra 1980, som er blevet genoptrykt i Det pavelige institut for udenlandsk Missions tidsskrift 'Mondo e Missione' til markering af 100-året for hans fødsel. "De er almindelige mennesker, som hverken er bedre eller værre end os. Men midt blandt vores affald fandt de et lille uddrag fra Evangeliet, som vi finder så svært og derfor smed væk: 'Du skal elske din næste som dig selv'".

Abbé Pierre nød en uhyre stor popularitet for sin uegennyttige indsats for samfundets svageste, og han var næsten uafbrudt siden 1950'erne placeret allerøverst på listen over de mest populære personer i Frankrig. Og hans popularitet led ikke et afgørende knæk, da han i sin alderdom offentligt forsvarede vennen og holocaust-benægteren, filosoffen Roger Garaudy. I visse (kirkelige) kredse var det heller ikke velset, at han havde et nært forhold til den progressive biskop Jacques Gaillot, at han både gik ind for homoseksuelles ret til adoption og at han flere gange brød sit cølibat.

Så stort og varigt et indtryk efterlod Abbé Pierre sig i folks bevidsthed, at det officielle Frankrig som en gestus for hans store betydning gav ham en statsmandsbegravelse. Han blev begravet den 24. januar 2007 fra en stuvende fuld Notre Dame-katedral i Paris under overværelse af tidligere præsidenter, ministre, en række udenlandske statsoverhoveder, men først og fremmest var de til stede, som stod hans hjerte nær; de fattige, de hjemløse og de udstødte.

Under begravelsen bemærkede præsident Jacques Chirac: "Hele Frankrig er ramt i sit hjerte. Frankrig har mistet en stor personlighed, en samvittighed og en inkarnation af godheden. Abbé Pierre vil altid repræsentere kampen mod fattigdommen, lidelsen og uretfærdigheden."

For sit arbejde modtog Abbé Pierre adskillige hædersbevisninger, og han var i flere år kandidat til at modtage Nobels fredspris, dog uden at få den. Men vigtigere er den inspiration, Abbé Pierres liv og engagement stadig udøver hos mange mennesker til gavn for samfundets fattige og udstødte.

Abbé Pierre ville være fyldt 100 år den 5. august. Ære være hans minde!

Niels Messerschmidt

"Han handlede af kærlighed til paven og Kirken"

Forsvarsadvokaterne afviser et økonomisk motiv for Paolo Gabriele.

Tekst: Lisbeth Rütz

VATILEAKS Paolo Gabriele handlede af kærlighed til paven og til Kirken fastslår hans to forsvarere, Carlo Fusco og Cristiana Arru. Den 46- årige far til tre, der indtil han blev arresteret den 23. maj i år var pavens personlige butler, blev løsladt den 22. juli, fortæller det britiske katolske dagblad, Catholic Herald. Ved en ransagning blev der fundet dusinvis af fortrolige breve og dokumenter fra Vatikanet i Gabrieles lejlighed – dokumenter, der i de foregående måneder var blevet offentliggjort i de italienske medier. Anklager om korruption, magtmisbrug og mangel på gennemsigtighed i Vatikanets økonomiske dispositioner går igen i dokumenterne.

Vatileaks-skandalen begyndte i januar, da den italienske journalist Gianluigi Nuzzi publicerede breve fra den daværende leder af den pavelige kommission for Vatikanstaten, monsignor Carlo Maria Viganò. I et af brevene tryglede Viganò om at få lov til at gøre sit arbejde for at sanere Vatikanets økonomi færdigt. Men i stedet blev Viganò Vatikanets nuntius i U.S.A.

Nuzzi offentliggjorde allerede i 2009 Vaticano S.p.a., der kritisk belyste forholdene i Vatikanets bank. I maj i år udgav han "Sua Santità", hvor han offentliggør en række fortrolige breve til paven og hans sekretær Georg Gänswein? Mange af dem stiller Vatikanets statssekretær Tarcisio Bertone i et ufordelagtigt lys. Bertone er blandt andet blevet anklaget for en række ledelsesmæssige fadæser.

Nuzzi fastholder, at han fik tilbudt breve fra flere kilder i Vatikanet og at man ikke krævede penge for dem. Gabrieles arrestation den 23. maj fandt sted i en af de mest tumultfyldte uger i Vatikanets nyere historie. Dagen efter blev Gotti-Tedeschi, lederen af Vatikanets bank IOR, fyret. Direktionen for IOR skriver blandt andet i sit mistillidsvotum, at Gotti – Tedeschi ikke levede op til forventningerne. Han mistænkes også for at have lækket fortrolige dokumenter fra banken.

En undersøgelseskommission bestående af tre pensionerede kardinaler indstillede, at Vatileakssagen skulle efterforskes af Vatikanets politi. To undersøgelsesdommere i Vatikanstaten, Nicola Picardi og Piero Antonio Bonnet er nu kommet igennem de første faser af undersøgelsen. Det er endnu uvist, om man mener at have materiale nok til at rejse en sag mod Gabriele.

Det er pave Benedikt selv, der efter at have læst redegørelsen skal bestemme, om processen skal gå i gang eller om PG skal tilgives. Gabrieles to advokater udtaler, at Gabriele har udtrykt ønske om at komme til at tale med pave Benedikt for at bede ham om tilgivelse." Han har været i stand til at tænke meget over tingene i disse dage og er kommet til den konklusion, at hans metoder kunne have været anderledes. Jo, han fortryder sin fremgangsmåde", siger Fusco, en af forsvarerne.

Under sin arrestation har Gabriele haft mulighed for at holde møder med de to forsvarere og mødes med sin kone. Han har også haft mulighed for at deltage i den daglige messe – ledsaget af Vatikanets politi.

Gabriele sidder nu i husarrest i sin lejlighed i Vatikanet. Han må ikke uden udtrykkelig tilladelse fra Vatikanets politi forlade sin lejlighed eller kommunikere med andre end sin nærmeste familie, en åndelig vejleder, sin læge og sine forsvarere.

I følge dommer Papanti-Pelletier i Vatikanet, som ikke er direkte impliceret i efterforskningen, risikerer Gabriele mellem et og seks års fængsel, hvis han kendes skyldig. I tilfælde heraf vil han blive overført til Italien til strafafsoning.

Vatikanets lovgivning giver mulighed for at fængsle op til 50 dage før der tages stilling til en mere formel sigtelse. Perioden kan evt. forlænges med yderligere ti dage, hvis det skønnes nødvendigt.

Paolo Gabriele og pave Benedikt XVI

Ny apostolisk nuntius for de nordiske lande

Efter næsten seks måneder har de nordiske lande fået ny nuntius.

UDNÆVNELSE Den hellige Fader har den 28. juni udnævnt ærkebiskop Henryk Jósef Nowacki, titulær ærkebiskop af Blera og apostolisk nuntius for Nicaragua, til apostolisk nuntius for Sverige og Island. Udnævnelsen for de øvrige nordiske lande forventes at ske i løbet af kort tid.

Monsignore Henryk Jósef Nowacki er født den 11. august 1946 i Bonn, Tyskland, af polske forældre. Han blev præsteviet i 1970 i Tarnów i det sydlige Polen af Karol Woytyla, den senere salige pave Johannes Paul II, og virkede i en årrække som præst i dette bispedømme. Fra 1977 studerede han kanonisk ret og international ret ved Det pavelige St. Thomas Aquinas Universitet og Det pavelige institut for Orientalske Studier i Rom, hvor han tog en doktorgrad.

Den 8. februar 2001 blev Nowacki udnævnt til titulær ærkebiskop af Blera og til apostolisk nuntius for Slovakiet, og han blev bispeviet den 19. marts samme år. Den 28. november 2007 blev han udnævnt til apostolisk nuntius for Nicaragua. Her har han blandt andet indviet et museum, som udstiller relikvier fra hans nære ven, salige Johannes Paul II – en soutane og en blod-dråbe, som siges at stamme fra hans hospitalsindlæggelse efter skudattentatet den 13. maj 1981 på Petersplads.

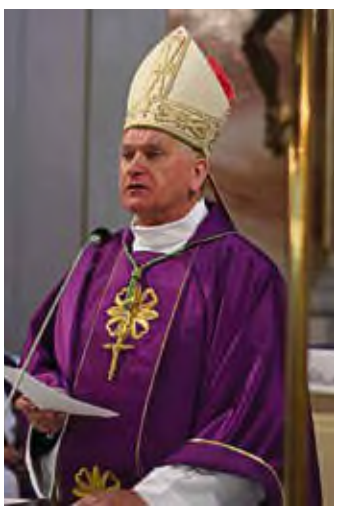

Henryk Jósef Nowacki,

Udover engelsk taler ærkebiskop Henryk Jósef Nowacki flydende polsk, tysk, italiensk, fransk, portugisisk og russisk.

Den tidligere apostoliske nuntius for de nordiske lande, ærkebiskop Emil Paul Tscherrig, blev udnævnt til nuntius for Argentina den 5. januar, og i den mellemliggende periode har hans hverv været varetaget af sekretæren på nuntiaturet i Stockholm, monsignore Rolandas Makrickas.

NM

Offer for pligten

Habemus papam tegner et varmt og menneskekærligt portræt af Coelestinus VI.

Tekst: Lisbeth Rütz Foto: Camerafilm

FILM Neej lyder det bag gardinet, mens kardinalen fra balkonen råber Annuntio vobis gaudium magnum, habemus papam (jeg forkynder Jer en stor glæde. Vi har en pave) ud til folkemængden på Peterspladsen.

Bag gardinet sidder kardinal Melville. Han er lige blevet valgt til pave, men bliver overfaldet af angst for den kæmpeopgave, han er blevet sat til. Han tør ikke træde ud på balkonen for at blive hyldet som den nye pave, men skjuler sig i Det sixtinske Kapel, hvor han beder og græder.

Og hvad gør man i sådan en situation? Tilkalder landets dygtigste psykoanalytiker Brezzi, der spilles af filmens instruktør, Nanni Moretti. Det forlyder, at den nye pave har trukket sig tilbage i bøn og refleksion; men i virkeligheden er han flygtet i civil, og ingen ved, hvor han er.

Melville, der som barn drømte om at blive skuespiller, overværer under sin flugt en opførelse af Checovs "Mågen". Han søger tilflugt hos Brezzis ex-kone, der også er psykoanalytiker, og i en rørende scene i filmen ser vi ham køre gennem Rom i bil med Brezzis to børn på bagsædet. Her føler han for første gang ro. Til sidst finder han modet til at abdicere.

Ingen skandaler

Men hvorfor har Nanni Moretti ikke lavet en film om finansskandaler eller politiske rænkespil i Vatikanet? Nok først og fremmest fordi "habemus papam" er en film om et skrøbeligt menneske, der kommer i sit livs værste krise. Kardinal Melville får symbolsk navnet Coelestinus VI efter sin berømte forgænger, eremitten Pietro del Murrone, der tog navnet Coelestinus V og i 1294 forlod paveembedet kun seks måneder efter at være blevet valgt til pave.

Reaktionerne på filmen har været meget blandede i Italien. Vatikanisten Salvatore Izzo opfordrede i den italienske bispekonferences blad Avvenire til boykot af filmen, mens bladets egen anmelder var begejstret. Radio Vaticana roser filmen for dens varme og menneskelige portræt både af paven og kardinalkollegiet.

"Annuntio vobis gaudium magnum – en stor Moretti er vendt tilbage", skriver anmelderen Mariarosa Mancuso i dagbladet Foglio. Benediktineren og freudspecialisten Elmar Salman skriver samme sted, at Moretti ser på pavens og kardinalernes skrøbelighed med et nysgerrigt og barmhjertigt blik.

Den nyvalgte pave (Michel Piccoli) er i dyb krise, og Vatikanet har tilkaldt psykoanalytikeren Brezzi (Nanni Moretti) til hjælp.

Morettis yndlingstema er mennesker, der ikke kan leve op til deres roller – for eksempel faderrollen, præsterollen eller rollen som politiker. I en af sine første spillefilm "La messa è finita" (Messen er slut 1985) beskriver han en ung præst som efter en krise genfinder troen på sit kald. "Teksten vil analysere paven som person. Habemus papam er historien om en mand, der føler sig ude af stand til at være på højde med den mission, han har fået", siger Vatikanets kulturminister, kardinal Gianfranco Ravasi, der læste filmmanuskriptet, inden optagelserne gik i gang.

"Habemus papam" er Morettis 11. spillefilm. Ofte handler Morettis film om mennesker i svære livskriser. Det gælder for eksempel i "La stanza del figlio" 2001 (dansk: "Sønnens værelse" 2003) og i "Caos Calmo" fra 2008 (dansk: "Stille kaos" samme år), hvor han spiller en far, der må igennem et følelsesmæssigt kaos efter konens død.

Kulisserne

Filmen har en meget flot billedside, hvor valghandlingerne i Det sixtinske Kapel og scenerne med schweizergardister er som renæssancemalerier med varme, mættede farver. Da man fik nej til at filme i Vatikanet – blev Det sixtinske Kapel og vigtige lokaliteter i Vatikanet genopført i skalaen 1:1 ude i Roms filmby, Cinecittà.

Se Habemus papam med KO

Den 18. august kl. 9.30 præsenterer Andreas Rude filmen i Biografen Grand, Mikkel Bryggers Gade 8, 1460 Kbh K. Billetterne koster 50 kr. stykket og kan bestilles på telefon 3315 1611.
Oplys KO – forestilling ved bestilling.

"Jeg tøvede ikke et sekund med at tage rollen som pave"

Siger Michel Piccoli, der selv er bekendende ateist.

Tekst: Lisbeth Rütz

FILM Ikke et sekund tøvede Michel Piccoli, da den italienske filminstruktør Nanni Moretti spurgte ham, om han ville spille pave i filmen Habemus papam. Det skrev det tyske dagblad die Zeit i et interview med Piccoli i anledning af filmens premiere i Tyskland i december sidste år. Den 87-årige Piccoli, der stammer fra en italiensk musikerfamilie, har en fornem karriere bag sig og har arbejdet sammen med mange berømte instruktører, blandt andet Luis Bunuel og Jean – Luc Godard. I slutningen af 60´erne spillede han i Bunuels "Belle de jour" (dagens skønhed).

Piccoli er både film- og teaterskuespiller og blev i 2007 ved Cannesfestivalen nomineret til den europæiske filmpris. Han har i mange år været engageret på den franske venstrefløj og støttede i 2007 den socialistiske kandidat Ségolène Royals præsidentkandidatur sammen med 149 andre intellektuelle og kunstnere.

Piccoli stammer ifølge die Zeit fra en ærkekatolsk italiensk familie. Han blev født efter en bror, der døde i en alder af seks år. I interviewet udtrykker han sin forståelse for, at mange mennesker gerne vil tro på noget, der er større end dem selv. "Selv har jeg ingen længsel efter Gud. Det er mig så fuldkommen fremmed. Som barn havde jeg ofte den følelse, at jeg kun findes, fordi han ikke mere er der – som om jeg var blevet avlet af en død bror. Allerede dengang var jeg klar over, at jeg ikke mere vil have noget at gøre med en Gud, der gør sådan noget mod os," siger Piccoli i interviewet.

Piccoli udtrykker i interviewet sin begejstring for samarbejdet med Moretti og siger, at han føler sig helt forynget ved samarbejdet.

Piccoli ser filmen som en historie om en ganske almindelig mand, der måske har et særligt forhold til Gud. Dramaet for ham i filmen er, da kardinal Melville har nået alt, hvad man kan nå i sin karriere. Han bliver valgt til overhoved for en milliard katolikker – men på højdepunktet af sin karriere må han fastslå – det her kan jeg ikke.

Den chokerede kardinal Melville er lige blevet valgt til pave. Foto: Camerafilm.

Nedtælling til Troens År

Ny hjemmeside og logo skal tydeliggøre Troens År.

Tekst: Niels Messerschmidt

TROENS ÅR Detaljer omkring Troens År, der begynder den 11. oktober i år og slutter den 24. november 2013, blev offentliggjort på et pressemøde den 21. juni, hvor ærkebiskop Rino Fisichella og monsignore Graham Bell, hhv. præsident og andensekretær i Det pavelige Råd for nyevangelisering, kunne præsentere en dedikeret hjemmeside og et logo for året, samt løfte sløret for de begivenheder, som finder sted i Rom i denne periode.

Logoet for Troens År viser et skib, der symboliserer Kirken. Fartøjets mast danner et kors og udgør sammen med det udspilede sejl monogrammet for Kristus (IHS). Den bagvedliggende sol symboliserer Eukaristien.

På pressemødet blev det meddelt, at Kongregationen for Gudstjenesten og Sakramentsordningen har godkendt 'formlen for en særlig messe for nyevangelisering", og ærkebiskop Fisichella kunne tilføje, at "bøn og især Eukaristien som kilde og højdepunkt for alt kristent liv" vil have høj prioritet under Troens År.

Det nye logo viser et skib, der symboliserer Kirken. Fartøjets mast danner et kors og udgør sammen med det udspilede sejl monogrammet for Kristus (IHS). Den bagvedliggende sol symboliserer Eukaristien. Ny er også den dedikerede hjemmeside for året, *www.annusfidei.va*, hvis indhold findes på hovedsprogene og som også er tilgængelig fra en smartphone eller en tablet. Til lejligheden er komponeret en officiel hymne kaldet *'Credo, Domine, adauge nobis fidem*' ('Vi tror, Herre, styrk vores tro), og i begyndelsen af september vil en flersproget pastoral guide med titlen *'Living the Year of Faith'* blive offentliggjort.

Forskellige markeringer i Rom

Torsdag den 11. oktober markerer Den hellige Fader starten på Troens År med en højtidelig ceremoni på Petersspladsen. Det sker på 50-årsdagen for åbningen af Det andet Vatikankoncil og den eukaristiske fejring vil have deltagelse af de koncilsfædre, som stadig er i live.

Søndag den 21. oktober finder en kanonisering af syv martyrer sted: Jacques Berthieu, Pedro Calungsod, Giovanni Battista Piamarta, Maria del Carmen (født Maria Salles y Barangueras), Kateri Tekakwitha, Maria Anna Cope og Anna Schaffer. Den 25. januar 2013, i forbindelse med den traditionelle eukaristiske fejring i basilikaen Sankt Paul udenfor murene, vil der blive bedt for, at kristne "gennem deres fælles bekendelse af Symbolet ikke må glemme enhedens vej".

Den 28. april vil Den hellige Fader give Firmelsens sakramente til en gruppe unge mennesker. Den 5. maj vil være dedikeret til forskellige former for folkelig fromhed, mens den 18. maj, dagen inden pinse, vil såvel nye og gamle katolske bevægelser være samlet på Petersspladsen. På Kristi Legemes- og Blodsfest den 2. juni vil der over hele verden være tilbedelse af Det allerhelligste sakramente. Søndag den 16. juni er afsat til at markere livets evangelium.

Den 7. juli vil præstestuderende og novicer fra hele verden afslutte deres pilgrimsfærd ved at samles på Petersspladsen. Den 29. september – på 25-årsdagen for udgivelsen af Den katolske Kirkes Katekismus – vil fokusere på katekese i det 21. århundrede, mens den 13. oktober vil belyse Jomfru Marias tilstedeværelse i Kirken. Endelig markeres afslutningen på Troens År med en højtidelig ceremoni den 24. nov. 2013.

Troens År vil også blive markeret i Rom med en række kulturelle arrangementer, blandt andet en udstilling om apostlen Peter i Castel Sant'Angelo (7. februar- 1. maj 2013) og en koncert på Petersspladsen den 22. juni.

Også i vort bispedømme vil der være forskellige markeringer og aktiviteter under Troens År. Disse er endnu i forberedelsesfasen og vil blive offentliggjort i løbet af en måneds tid.

Ordinariat oprettet i Australien

Det tredje personalordinariat for anglikanere er en realitet.

AUSTRALIEN Pave Benedikt XVI gav den 15. juni sin godkendelse til oprettelsen af et nyt ordinariat i Australien for anglikanere, som ønsker at blive optaget i Den katolske Kirke. En tidligere biskop i det traditionelle anglikanske fællesskab 'Traditional Anglican Communion' (TAC) er blevet udpeget til at lede det nye ordinariat. TAC er et fællesskab af traditionelle anglikanere, som allerede har brudt med Den anglikanske Kirke.

Det australske ordinariat er det tredje personalordinariat for anglikanere, som ønsker at blive en del af Den katolske Kirkes fællesskab og samtidig værne om deres anglikanske arv. Ordinariatet har navnet 'The Personal Ordinariate of Our Lady of Southern Cross'.

Den tidligere biskop i TAC, Harry Entwistle fra Lancashire, blev præsteviet den 15. juni og herefter udnævnt til at lede ordinariatet.

Den 72-årige Harry Entwistle har studeret på St. Chads teologiske fakultet under Durhams universitet og arbejdede som fængselspræst i Wandsworth i det sydvestlige London, inden han immigrerede til Australien.

NM

Arbejdsdokument til bispesynoden om nyevangelisering

Køreplan for bispesynoden i oktober.

SYNODE Vatikanet præsenterede på et pressemøde den 19. juni det arbejdsdokument, som skal danne grundlag for bispesynodens drøftelser om nyevangelisering i Vatikanet den 7.-28. oktober i år.

"Formålet med nyevangeliseringen er den akutte opgave at videregive den kristne tro og evangeliet om Jesus Kristus til de nye generationer", sagde ærkebiskop Nikola Eterovic, generalsekretær for bispesynoden, på pressemødet.

Temaet for den 13. ordinære bispesynode er "Nyevangeliseringen til videregivelsen af den kristne tro" og synoden falder sammen med begyndelsen på Troens År den 11. oktober.

Arbejdsdokumentet eller '*Instrumentum laboris*' bygger på samtaler med biskopper fra hele verden gennemført over det seneste år. Det er ærkebiskop Eterovics håb, at bispesynoden bliver en "god anledning til at drøfte og udveksle synspunkter og praktiske erfaringer" omkring evangelisering.

Teori og praksis

Arbejdsdokumentets indledning bygger på tekster, der opsummerer konsensus mellem biskopperne over hele verden om behovet for "nye redskaber og nye udtryksformer for at gøre Guds ord mere forståeligt for det moderne menneske".

Det første kapitel har overskriften 'Jesus Kristus: Guds gode nyhed til menneskeheden' og har til formål at forklare "kernen i den kristne tro, som mange mennesker er uvidende om, samt præsentere Jesu Kristi evangelium som det glade budskab for det moderne menneske".

I kapitlet skitseres det hvorfor nyevangeliseringen ikke er "et blegt svar på troskrisen og de udfordringer, Kirken møder i den moderne verden", men en appel til "mænd og kvinder af god vilje" om at omfavne "dybden af den rigdom, visdom og viden, som Guds mysterium har åbenbaret i Jesus Kristus".

Andet kapitel, der har overskriften 'Tid til nyevangelisering', rettes opmærksomheden på de nye kulturelle og sociale forandringer, som er med til at påvirke hvordan vi lever vores tro og vort kristne kald i samfundet. Kapitlet beskriver også de nye udfordringer, som evangeliseringen står over for i den moderne verden.

"Et vist mål af evangelisk kreativitet og dristighed" er påkrævet, sagde ærkebiskop Eterovic, hvis nyevangeliseringen skal forny "de almindelige pastorale aktiviteter på lokalt plan" og samtidig også nå ud til frafaldne katolikker og ikke-katolikker.

Det tredje kapitel omhandler 'Videregivelse af troen' og skitserer nødvendigheden af personlig fromhed. Ærkebiskoppen noterede sig hvordan "en tro, der leves uengageret eller helt privat, afvisningen af at lære mere om troen, og en manglende integration mellem liv og tro" kan frastøde nogle fra katolicismen, men også presset på Kirken fra "sekularisering, nihilisme, forbrugerisme og hedonisme" kan have samme virkning.

Det er Eterovic' håb, at Troens År bliver "en gennemtrængende opfordring til omvendelse, så alle kristne og alle menigheder – gennem nådes kraft – må frembringe frugter i overflod".

Fjerde og sidste kapitel bærer overskriften 'At genoplive pastorale aktiviteter' og fokusere på "den første forkyndelse [af Evangeliet] og indføring i kristendommen tilpasset de nuværende kulturelle og sociale omstændigheder".

NM

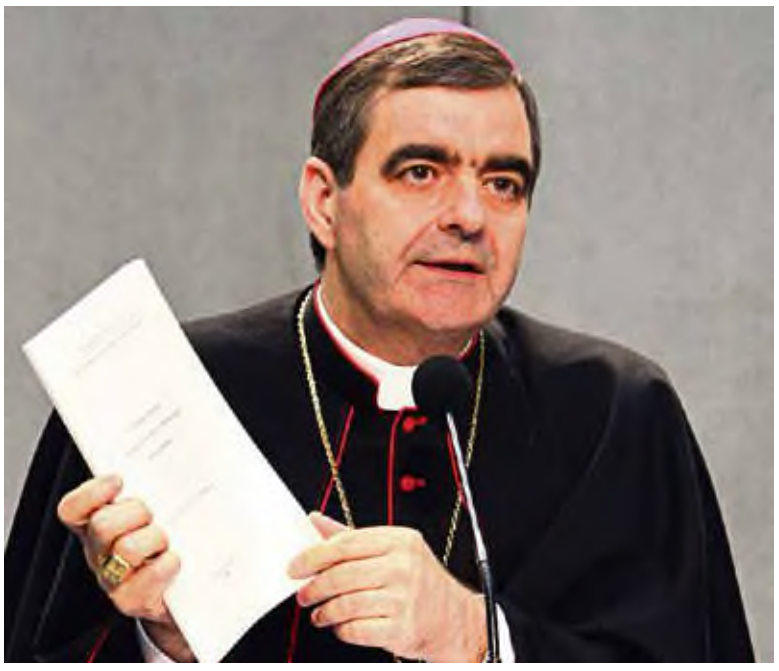

"Et vist mål af evangelisk kreativitet og dristighed" er påkrævet, mener ærkebiskop Nikola Eterovic, hvis nyevangeliseringen skal have effekt på det lokale niveau. Foto: CNS.

Kaldet til selvransagelse

Hvad gik der galt, og hvad kan vi gøre bedre, spørger pastor Daniel Nørgaard i denne artikel. Artiklen har tidligere været bragt som et indlæg på facebook og bringes her i redigeret form.

Tekst: Pastor Daniel Nørgaard

ADVOKATUNDERSØGELSEN Jeg er blevet oprigtigt chokeret over at læse om de mange sager i advokatrapporten og vil forsøge at beskrive mine reaktioner på den her. Nogle drejer sig om misforståelser, hvor der slet ikke er sket noget, andre drejer sig om ting, der ikke har med misbrug af børn at gøre, men som ikke desto mindre vidner om en svigtende dømmekraft hos nogle præster. Svigtende dømmekraft er dog også noget, som finder sted i andre samfundsgrupper end blandt katolske præster! Men så er der også en del sager, som virkelig fortæller om kæmpeskader forårsaget på nogle stakkels ofre, og det af folk, der burde have været gode hyrder. Og det er sket i vores kirke i Danmark! Det må vi for det første sørge over og bede om tilgivelse for. Dernæst er det værd at bruge tid til at overveje, hvad der gik galt. Der er alt for mange sager til, at vi blot kan sige, at sådanne overgreb desværre finder sted overalt og derfor også nødvendigvis i Den katolske Kirke. Vi må se, hvad der skal til, for at den slags ikke gentager sig.

Problemer med præsternes livsstil

I mine øjne vidner sagerne om, at en stor gruppe præster ikke har haft det godt med sig selv eller med den livsstil, som de har valgt. Nu dækker undersøgelsen jo over 120 år, og i den periode har måden at være præst på ændret sig markant, så det er derfor umuligt at sige noget generelt om præsternes situation. Jeg har hverken sat mig grundigt nok ind i advokatundersøgelsen eller i diverse studier omkring misbrug af børn generelt og af misbrug af børn inden for kirken. Derfor sidder jeg heller ikke inde med nøglen til forståelsen af disse sager, men måske vi sammen kan hjælpe hinanden til at forstå det hele bedre? Ikke ved at slå hinanden i hovedet med egne synspunkter, men ved at dele input, der kan belyse hele sagen.

Jeg vil for det første indrømme, at jeg ønsker at bringe diskussionen en anelse af sporet fra starten. Jeg ønsker nemlig ikke kun at tale om egentligt pædofilt misbrug. Der er simpelthen meget få sager fra Danmark, der handler om dette. For at begå pædofile overgreb, skal man være seksuelt tiltrukket af børn, og det er meget få mennesker – også meget få blandt præster. Men de mange sager fra advokatundersøgelsen taler også om overgreb eller grænseoverskridende adfærd begået mod teenagere eller voksne der er over den seksuelle lavalder. Det er i mange tilfælde sager, der ikke vidner om en patologisk tendens hos præsterne, men som vidner om at de ikke er i balance med sig selv.

Hvis vi siger, at det er menneskeligt at fejle, så vil jeg vove den påstand, at det er handlinger, som de fleste mennesker ville kunne begå. Dermed forsøger jeg slet ikke at retfærdiggøre disse handlinger. Jeg siger heller ikke, at de fleste præster dermed har begået sådanne handlinger. Mit anliggende er, at alle danskere kan begå handlinger, der kan medføre andre stor skade, men at disse handlinger oftest bliver begået, når man ikke er i balance. Vil man forhindre overgreb inden for vores kirke, er det derfor også vigtigt at præsterne og de andre kirkelige medarbejdere har det godt fysisk og psykisk. Hvis der er mange præster, der ikke har det godt, så er der større risiko for, at de kommer til at forvolde andre skade. I sjældne tilfælde vil det dreje sig om seksuelle overgreb, andre gange måske som et udbrud af hidsighed, pligtforsømmelse eller lignende. Altså kort sagt ting, som man vil kunne genkende i alle andre samfundsgrupper.

Min vovede påstand er nu, at der blandt os præster alt for ofte er tegn på uligevægt. Det vidner advokatundersøgelsen om; men der er mange andre eksempler på uligevægt, som ikke kommer med i sådanne undersøgelser, fordi de ganske enkelt ikke forårsager handlinger, der er alvorlige nok til at blive taget op af en advokat. Jeg vil skynde mig at sige, at den psykiske uligevægt blandt præster slet ikke er et unikt dansk problem. Efter otte år i bispedømmet Rom, hvor jeg har mødt mange præster, må jeg sige, at rigtig mange præster ikke har det godt med sig selv. Nogle søger magt og karriere, andre er kontrol-freaks, andre tænker kun på penge, andre igen lider af kraftig overvægt osv., osv. Har alle problemer? Nej! Jeg kender mange der med god grund er tilfredse og glade for deres præster. Igen: Disse problemer finder man også i andre samfundsgrupper, men jo færre af os præster, der er sådan, jo bedre. Så lad os se om vi kan ændre på det!

Pastor Daniel Nørgaard

Er de engle?

Nu er det vist på tide, at jeg kommer med nogle bud på, hvad der kan hjælpe præsterne til større balance. Jeg har tænkt meget over det, også fordi jeg selv befinder mig i en krise, hvor jeg ikke er klar over, om jeg kan blive ved med at holde balancen som præst. Det første folk vil hive frem, er vel cølibatet, fordi det i de flestes øjne virker som en unaturlig livsform. Jeg vil tro at en hustru på mange måder kan være en god sparringspartner, der kan rette sin mands værste excentriciteter, men jeg har altså også mødt nogle gifte folkekirkepræster, der var ligeså uharmoniske som de værste af vores slags! Da det heller ikke er i vores magt at afskaffe cølibatet, finder jeg det også frugtesløst at fortsætte alt for langt på dette spor. Den debat får måske sin tid en gang i fremtiden. Det er ydermere mit indtryk, at de fleste katolske præster i Danmark, som lever i balance med sig selv, er tilfredse med at leve i cølibat, uden dog at fortrænge de udfordringer, det giver.

Mit kvalificerede bud på hvad der kan hjælpe os præster kommer nu: Vi skal have lov til at være mennesker! Nok har præsterne et vigtigt kald, der gennem deres virke bringer dem tæt på Gud; men det gør os ikke til engle. Da Johannes XXIII blev forelagt planerne for indretningen af Peterskirken til Det andet Vatikankoncil, hvor en arkitekt havde indtegnet både bænkerækker til de tusinder koncilsfædre samt små områder, hvor de kunne få serveret kaffe, skrev paven på udkastet: ”Sunt angeli?” – ”Er de engle?”. Arkitekten spurgte om, hvad han mente med det, og paven forklarede, at man også måtte opføre toiletter inde i kirken, så koncilsfædrene kunne forrette deres nødtørft, for de var jo ikke engle.

Giv præsterne plads til at være mennesker. Vi har behov for sociale relationer, endda med det modsatte køn, hvilket måske vil få nogen til at løfte på øjenbrynene, men som ikke behøver betyde at man har et ”amourøst forhold”. Vi har brug for at komme i nogle familier, hvor der ikke er forventninger om, at man tager stilling til teologiske problemstillinger eller skal udøve sjælesorg. Hvor nogle børn ser en som legeonkel. Vi har behov for at dyrke sport. Det være sig cykling, svømning eller curling. Vi har behov for at pleje verdslige interesser. Det være sig kunstmuseer, World of Warcraft eller tegneserier.

Sæt fokus på Kristus

Men midt i alt dette skal fokus selvfølgelig stadig være Kristus. Det der driver os skal stadig være at have omsorg for Guds folk. Derfor er det også godt, hvis nogen i menigheden har så tæt et forhold til os, at de kan tillade sig at sætte os på plads, hvis vi er ude af kurs. Vi skal irettesættes, hvis fritidsinteresserne fylder for meget. For vi er mennesker, og vi begår derfor fejl. Det er ikke noget at skamme sig over. Hvis en præst derimod forsøger at fremstå som uangribelig og perfekt med alverdens heroiske dyder, så er der grund til at være urolig. Kristi Legionærers spiritualitet var bygget op på sådan et billede af præsten, og man har nu opdaget, at deres grundlægger gjorde et par kvinder gravide, havde seksuelle forhold til præstestuderende og var kokainmisbruger.

Hvis vi fremstår som perfekte, vil vi måske kunne blive beundret. Hvis vi fremstår som mennesker, vil vi kunne blive elsket. Og hvis menigheden begynder at elske præsten for hans kærlighed til Gud, så er det lykkedes ham at føre dem nærmere Gud.

Amen!

Meddelelse fra Bispekontoret

De seneste præsteudnævnelser og øvrige ændringer i præsteskabet i bispedømmet.

GEJSTLIGE Biskop Czeslaw Kozon har i begyndelsen af august bekendtgjort nedenstående udnævnelser og ændringer i præsteskabet.

Udnævnelser

Monsignore Niels Engelbrecht er pr. 1. august 2012 konstitueret som sognepræst ved Jesu Hjerte kirke i København.

Pastor Thomas Birkheuser er pr. 1. september 2012 udnævnt til sognepræst ved Sct. Josefs kirke i Horsens for en periode af fem år.

Pater Julian Bodnar CssR er konstitueret som sognepræst ved Helligåndskirken i Vordingborg.

Pater Wieslaw Podlach CssR er pr. 19. maj 2012 konstitueret som sognepræst ved Sct. Albani kirke i Odense.

Pastor Pierre Nguyen Ngoc Tuyen er pr. 19. maj 2012 konstitueret som sognepræst ved Stella Maris kirke i Nyborg.

Pater Ambroziu Anghelus OFMConv. er pr. 1. september 2012 konstitueret som sognepræst ved Sct. Knuds kirke i Fredericia med ansvar for gudstjenesten ved Vor Frelsers kirke i Assens.

Øvrige ændringer i præsteskabet

Pastor Stanislaw Choragwicki CM er kommet til Danmark i midten af august og bor foreløbigt i Stenosgade 4, København V.

Pater August Ziggelaar SJ er den 25. juli 2012 rejst tilbage til Holland og bor nu i jesuitternes kommunitet i Nijmegen.

Til fest for Paul og Peter

Sankt Peter var i rød festdragt, da 46 ærkebiskopper fra 23 forskellige lande modtog palliet fra paven til Peters og Pauls fest den 29. juni.

Tekst: Charlotte Hansen

ROM Den 29. juni hvert år fejrer Rom sine to helgener Peter og Paulus. Dagen markeres naturligvis også andre steder end i Rom; men her er det nu noget ganske særligt, og romerne får tillige en officiel fridag ud af det. Paulus fejres især i Skt. Paul uden for Murene, hvor han, i følge traditionen, blev halshugget og hvor hans grav befinder sig. Indtil Peterskirken blev genopført, var Skt. Paul uden for Murene den største kirke i Rom. Festlighederne her er både religiøse og verdslige, idet de allerede begynder den 26. juni med vesper og afsluttes med et marked uden for Kirken med mange forskellige slags boder og fyrværkeri.

Selvom jeg holder meget af at komme i Skt. Paul uden for Murene, valgte jeg under mit seneste Rom-ophold at fejre dagen ved at tage til messe i Peterskirken, da det er det liturgiske højdepunkt. Og på en meget smuk og varm morgen drog jeg af sted til Peterskirken med min billet (som jeg havde været heldig at sikre mig) og forsynet med rigelig vand. De fleste mennesker, der stod på sporvognen, var ligesom jeg på vej til messe. Selvom jeg ankom til kirken i god tid, var der allerede en lang kø af mennesker på pladsen. Som mange af Katolsk Orienterings læsere vil vide, er det desværre blevet nødvendigt med diverse sikkerhedsforanstaltninger, før man kan besøge Peterskirken, og derfor skal der beregnes ekstra ventetid. Tingene forløb nu i god ro og orden, og da jeg stod i køen og ventede, kunne jeg høre, at der var kommet pilgrimme fra bl.a. Østrig, Polen og USA. Og senere som messen skred frem, kunne jeg ikke undgå at bemærke, hvorledes flere af de amerikanske pilgrimme var meget imponerede over at opleve kirken for første gang.

Kort før klokken 09.00 blev dørene til Peterskirken lukkede, og en del mennesker måtte overvære messen via storskærme, der var opstillede på pladsen. Derpå fulgte processionen, og en vinkende og smilende pave Benedikt XVI blev rullet ind på sin særlige vogn, badet i et hav af klapsalver og blitzlys, da mange af os var opsatte på at forevige netop dette øjeblik. I dagens anledning var kirken smukt pyntet, og den berømte bronze statue af Skt. Peter var vanen tro iklædt en rød festlig pragtrobe og tiara. Det er denne statue, hvor tæerne på Peters højre fod efterhånden er meget slidte, da et utal af pilgrimme og besøgende gennem tidens løb har rørt ved foden.

Ved denne årlige messe tildeler paven nye ærkebiskopper (metropolitter) og den latinske patriark af Jerusalem pallium. Sidstnævnte er det hvide bånd, vævet af guld og broderet med sorte kors, som bæres over begge skuldre. Der er forskellige bud på, hvornår båndet først gang blev introduceret; men generelt er der enighed om, at traditionen har været i brug siden det femte århundrede. Paven selv har ret til at bære båndet ved alle lejligheder, hvorimod der er regler knyttet til ærkebiskoppernes brug af det. Pave Benedikt XVI sagde til de 46 ærkebiskopper (hvoraf to ikke var til stede), som han gav pallium, at det er en påmindelse om, at de er bundet både til himmelen og jorden. Yderligere symboliserer det deres loyalitet over for Kristus og hans efterfølger på Peters stol. Selvom der var ærkebiskopper fra 23 forskellige lande, fra Peru til Filippinerne, var det nu alligevel de tre italienske ærkebiskopper, der modtog de mest begejstrede tilråb.

Der var to væsentlige nybrud i afviklingen af fejringen af Peter og Paulus messen i år, der er værd at notere sig. Allerede forud for dagen havde Vatikanets Pressesekretariat meddelt, at i modsætning til tidligere, ville tildelingen af pallium finde sted førend selve eukarasti-fejringen. Helt banalt betyder det, at selve handlingen blev afviklet hurtigere, hvilket bestemt ikke er et uvæsentligt hensyn, når det drejer sig om så anseligt et antal af ærkebiskopper som her. En mere tungtvejende grund er, at man på denne måde undgår, at tildelingen af pallium kan opfattes som en sakramental handling. Dette kunne være en fare tidligere, hvor ærkebiskopperne først fik pallium efter, at paven havde holdt sin prædiken.

Ligeledes var det første gang i pavens kors (*Capella Musicale Pontifica Sistinas*) historie, at det har sunget sammen med et andet kor til en messe. Dette prægtige kor som er til stede ved alle pavelige liturgiske handlinger blev senest reorganiseret under Pave Johannes Paul XXIII. Sammen med det ligeså berømte drenge- og mandskor fra den anglikanske Westminster Abbey sang de bl.a. motetten *Tu est Petrus* (*Du er Peter*) ved messens begyndelse. Paven sagde i sin prædiken: ”I en økumenisk ånd er jeg glad for at kunne byde Westminster Abbeys Kor velkommen og takke dem for sammen med Capella Sistina at synge ved denne messe.” Det var paven selv, der havde inviteret Westminster Abbeys Kor, der også sang for ham, da han aflagde sit mindeværdige besøg i England og Skotland i 2010. I øvrigt gæstede Capella Sistina for første gang England i maj i år, da det gav koncert i den katolske Westminster Cathedral i London.

I sin prædiken fokuserede paven naturligvis især på Peter og Paulus og fremhævede betydningen af at se dem som brødre på trods af deres forskellighed og konflikter. Han sagde: ”selvom Peter og Paulus menneskeligt set var meget forskellige og på trods af deres indbyrdes uenigheder, viser de en ny måde at være brødre på, et liv levet ifølge Evangeliet... tilvejebragt af, at Kristi Evangelium virkede i dem.” Man skal naturligvis agte sig for at læse for meget ind i Pave Benedikt XVI’s ord, men taget i betragtning, at både patriarken af Konstantinopel og Westminster Abbeys kor var til stede i Peterskirken den 29. juni, er der grund til at hæfte sig ved, at messen fandt sted i en ”økumenisk ånd.”

Charlotte Hansen er lic. theol. i teologi og er p.t. på studieophold i Rom.

Pave Benedikt XVI velsigner hvert år den 21. januar to lam i Sant´Agnese fuori le Mura i Rom. Af lammenes uld væves de pallier, der hvert år uddeles til Peters og Pauls fest den 29. juni. Lammet minder om festen for den hellige Agnes, en romersk martyr fra det fjerde århundrede. Foto: Reuters/Osservatore Romano

En lille kirke med en stor historie

Quo vadis-kirken og Peters martyrium.

Tekst: Lisbeth Rütz

KIRKER Udefra syner den lillebitte kirke ikke af ret meget, men den har en stor historie.

Den ligger lige ved Via Appia Antica, en af det antikke Roms hovedfærdselsårer. Vejen tog navn efter konsul Appius Claudius. Med tiden førte den helt ned til havnebyen Brindisi helt nede i støvlehælen. Herude ligger resterne af mange fornemme romerske begravelser, for det var forbudt at begrave de døde inden for bymurene.

En af dem, der har gået på de slidte sten, var fiskeren Peter. Sammen med Paulus var han kommet til Rom for at lede den første kristne menighed i byen. I følge traditionen havde en engel befriet ham fra det mamertinske fængsel, og nu var han på flugt ud af byen under kejser Neros første store kristenforfølgelse.

På vej ud af Via Appia ser han Kristus gå ind i Rom. ”Herre, hvor går du hen?” spørger Peter forskrækket. ”Jeg går til Rom for at blive korsfæstet”, svarer Kristus. ”Herre, skal du korsfæstes igen”, spørger Peter. Ja, Peter, jeg skal korsfæstes igen, siger Kristus.

Peter kendte jo om nogen til svigt og frafald, så han forstod budskabet og vendte tilbage til Rom, hvor han blev korsfæstet sammen med mange andre kristne, der ikke ville afsværge deres tro. Han lod sig korsfæste med hovedet nedad, for det ville være alt for stor en ære for ham at blive korsfæstet på samme måde som sin herre og mester. ”HAIEC PETRUS A XSTO PETIIT: DOMINE QUO VADIS”– her spurgte Peter Herren – Herre hvor går du hen, står der i dag over indgangen til Quo Vadis – kirken, der blev bygget der, hvor Peter mødte Kristus.

Egentlig hedder kirken Santa Maria in Palmis (i fodsporene) efter de to fodaftryk, Jesus efter traditionen satte på en sten inde i kirken.

En dag i 1890´erne kom to polske rejsende forbi kirken. En af dem – maleren Henryk Siemiradzski viste sin ven forfatteren Henryk Sienkiewicz inskriptionen med kirkens navn. Det gjorde et dybt indtryk på Sienkiewicz , der var i gang med at genopleve antikkens Rom med historieskriveren Tacitus´annaler ved hånden.

Sienkiewicz var meget optaget af Siemiradzskis store historiske malerier med antikke emner, og især havde et højdramatisk billede af kristnes korsfæstelse under kejser Nero gjort et voldsomt indtryk på ham.

Snart bundfældede de stærke indtryk sig i noget mere konkret – en plan om en roman om det oldkirkelige Rom, om kærligheden mellem en ung kristen kvinde Ligia og den romerske patricier Marcus Vinicius. Romanen kom til at hedde Quo vadis efter kirken, og dele af den kom ud som føljeton i nogle polske aviser i 1895. I 1905 skaffede den ham Nobelprisen i litteratur.

Romanens kontrast mellem de første kristnes fællesskab og den forfinede og dekadente romerske kultur er yderst effektfuld. Mange kender i dag historien om Peters møde på Via Appia gennem romanen, der er oversat til 50 forskelllige sprog. Henryk Sienkiewicz og hans bog huskes med en broncebuste inde i kirken.

Via Appia Antica, her har Peter gået.

Forfølgelsen gjorde den stærk

Målet for bolsjevikkerne var at ødelægge Den ortodokse Kirke; men kirken kom styrket ud af Sovjettidens forfølgelser, og i dag kårer den flere helgener end nogensinde, skriver Phd-studerende Karin Hyldal Christensen.

Tekst: Karin Hyldal Christensen

ORTODOKSIEN Venerationen af helgener er en vigtig del af troslivet i Den ortodokse Kirke, ganske som i Den romerskkatolske Kirke. Fra Rusland blev kristent i 988 og op igennem middelalderen var kanonisering af nye helgener en almindelig praksis, der vidnede om, at kirken åndede og udviklede sig. Senere blev helgenkåringer sjældne. I Sovjetunionen blev kirkens frihed til at kanonisere helgener indskrænket, men dette var ikke noget nyt for Den russisk-ortodokse Kirke. Også tidligere i historien havde helgenkåring været underlagt statskontrol. Siden Sovjetunionens sammenbrud har Den russisk-ortodokse Kirke kanoniseret mere end hundrede gange så mange helgener som i de foregående tre århundreder. Hvad betyder det?

Russisk reformation

Peter den Store (1696-1725) er kendt i historien som en stor fornyer, der reformerede Rusland og bragte landet direkte fra middelalderens mørke ind i oplysningstiden. Den enevældige hersker formede landet i sit billede, og selv naturlovene syntes han at være hævet over, da han i 1703 anlagde en hel by ud til Østersøen i det nordvestlige Ruslands sumpe: Sankt Petersborg, der blev kendt som Ruslands "vindue mod Europa". Også menneskenes ydre skulle forandres: Ruslands finere klasser skulle fremover bære europæisk klædedragt, og der blev indført en særlig skægskat for at komme de sædvanlige, uciviliserede lange skæg til livs.

Det var dog ikke kun i det ydre, at Peter den Store ønskede at modernisere Rusland og dets mennesker: også kirken og troen skulle reformeres. Peter den Store rejste meget i Europa og blev i Danmark, Tyskland og Holland imponeret over de protestantiske statskirkers administrative struktur. Han ønskede at have mere styr på kirken hjemme, og i 1721 vedtog han sin *Gejstlige Regulering*, som blandt andet afskaffede patriarkatet. I stedet for en ledende patriark skulle der indsættes en *Hellig Synode* af ærkebiskopper, som blev ledet af en såkaldt overprokurator, en verdslig repræsentant for kirkens egentlige overhoved, imperatoren (nu blev landets hersker ikke længere kaldt en tsar, men en imperator). Peter den Store var beundret i store dele af samfundet for sin foretagsomhed og for sine mange talenter, som han udnyttede til fulde, men han blev også af mange opfattet som Antikrist, der var kommet for at ødelægge kirken og det Hellige Rusland.

De næste knap to hundrede år blev der kun kanoniseret fire helgener. Helgener blev æret som tidligere, dog først og fremmest blandt bønderne, men kirken kunne ikke længere selv bestemme, hvem den ville kanonisere; alle helgenkåringer skulle godkendes af imperatoren. Under Nikolaj den Anden (1896-1917) blev der godkendt dobbelt så mange helgenkåringer som i de foregående to århundreder, men da Oktoberrevolutionen startede i 1917, stoppede denne spirende kanoniseringsaktivitet. Til gengæld gjorde det russiske imperiums fald det muligt for kirken at geninstallere patriarkatet som øverste ledelse, fordi kirken blev skilt fra staten og det nu ikke længere var imperatoren, der var kirkens overhoved.

Religionsforfølgelse

Hvor Peter den Store ønskede at reformere kirken, ønskede kommunisterne at afskaffe den helt. Mange kirker og klostre blev revet ned eller brugt som kornlagre, biografer, fængsler eller offentlige toiletter. "Religiøs propaganda" blev forbudt, og præster og aktive troende blev fængslet og anbragt i fangelejre. Mange blev henrettet. Alene under den Store Terror i 1937-38 dræbte den sovjetiske stat langt over 100.000 præster. Andre trossamfund var udsat for en tilsvarende terror, men det var Den russisk-ortodokse Kirke, der i kraft af sin størrelse og indflydelse udgjorde den største trussel mod det nye socialistiske samfund. For bolsjevikkerne var den kommunistiske ideologi uforenelig med den kristne kirkes verdensbillede, og målet for den sovjetiske religionspolitik var kirkens endelige destruktion. Kommunisterne forstod, at en essentiel del af kirkens trospraksis var venerationen af helgener. Disse forbilleder for andre kristne måtte derfor pilles ned fra deres piedestal og gøre plads for det nye menneskeideal, "sovjetmennesket".

Forfølgelsen af Den russisk-ortodokse Kirke i Sovjetunionen varede ved helt indtil kirken fejrede sit 1000-årsjubilæum i 1988. Henrettelser af kirkens præster og flok blev sjældne efter Anden Verdenskrig, og dog var mange af Sovjetunionens talrige fangelejre og fængsler stadig fyldt med den gruppe af mennesker, som styret kaldte for *kirkefolk*. Gorbatjov lancherede den sidste anti-religiøse kampagne i 1986, men den forblev langt mere ubemærket og resultatløs end de reformer af det sovjetiske samfund, der blev kendt over hele verden som *glasnost* og *perestrojka*, og som trods Gorbatjovs intentioner om at forbedre det sovjetiske samfund endte med at fremskynde Sovjetunionens sammenbrud.

Nye tider for kirken

I forbindelse med fejringen af 1000-årsjubileet i 1988 fik kirken lov til at kanonisere ni russiske helgener. De var alle helgener fra middelalderen eller fra årene, hvor kirken blev ledet af imperatoren og den Hellige Synode. Ingen af disse helgener var farlige for det døende sovjetiske imperium. De første nymartyrer blev kanoniseret efter Sovjetunionens sammenbrud.

Moskva-patriarkatet oprettede en Kommission for Helgenkåring i 1989, og det er denne kommission, der lige siden har forberedt helgenkandidater til kanonisering. Kommissionen for Helgenkåring modtager forslag om kanonisering af en helgen og undersøger, om han eller hun er egnet til at blive helgenkåret. Herefter er det patriarken og den hellige synode, som i fællesskab beslutter, om en helgen kan kanoniseres.

I Jubilæumsåret for den kristne kirke, år 2000, kanoniserede den russiske kirke svimlende 860 nymartyrer og trosbekendere, der blev dræbt af den sovjetiske stat eller tilbragte år af deres liv i fængsler og fangelejre. Siden da er der blevet kanoniseret yderligere næsten et tusinde, således at det samlede antal af nymartyrer og trosbekendere i Den russisk-ortodokse Kirke i dag er 1776. Størstedelen af dem er præster, fordi præstestanden var en af de sociale grupper, den sovjetiske ledelse ønskede at udslette. Blandt nymartyrerne er der også mange munke, nonner og aktive troende, som kæmpede for at undgå, at deres kirke blev lukket, som nægtede at angive deres præst eller som lavede velgørenhedsarbejde, hvilket ifølge sovjetisk lovgivning var forbudt for religiøse organisationer og grupper.

Korsfæstelsen og Opstandelsen

Et af de mest betydningsfulde erindringssteder for nymartyrerne er skydeterrænet Butovo syd for Moskva, der blev brugt som henrettelsessted fra 1937 frem til 1953, og som i dag er ejet af den Russisk-ortodokse Kirke. På dette sted, der også bliver kaldt det *Russiske Golgatha*, skød bødler fra NKVD (KGBs forløber) 20.760 mennesker i 1937-38. Af disse mere end 20.000 ofre, der ligger begravet i Butovos massegrave, er 330 kanoniseret som martyrer i den Russisk-ortodokse kirke. I 1997 byggede den nye menighed i Butovo en lille trækirke på skydeterrænet.

Ti år senere indviede den nu mere talstærke menighed en stor stenkirke i to etager: Kristi Opstandelses og de russiske Nymartyrer og Trosbekenderes Kirke. Kirkens arkitektur afspejler den symbolske betydning, nymartyrerne har fået i Den russisk-ortodokse Kirke. Kirkens nederste etage er tilegnet nymartyrernes lidelse, hvorimod dens øverste etage er tilegnet Kristi Opstandelse. Korsfæstelsens lidelse overgås af Opstandelsens glæde, og nymartyrernes pinsler har ifølge kirken ikke været forgæves: Ligesom oldkirken byggedes på martyrernes offer og dåd, er den russisk-ortodokse Kirke genopbygget på nymartyrernes blod. Den ihærdige sovjetiske anti-religiøse politik endte ironisk nok med at styrke kirken. Efter en periode på tre hundrede år med ganske få helgenkåringer er kanonisering af nye helgener igen blevet en del af Den russisk-ortodokse Kirkes almindelige praksis.

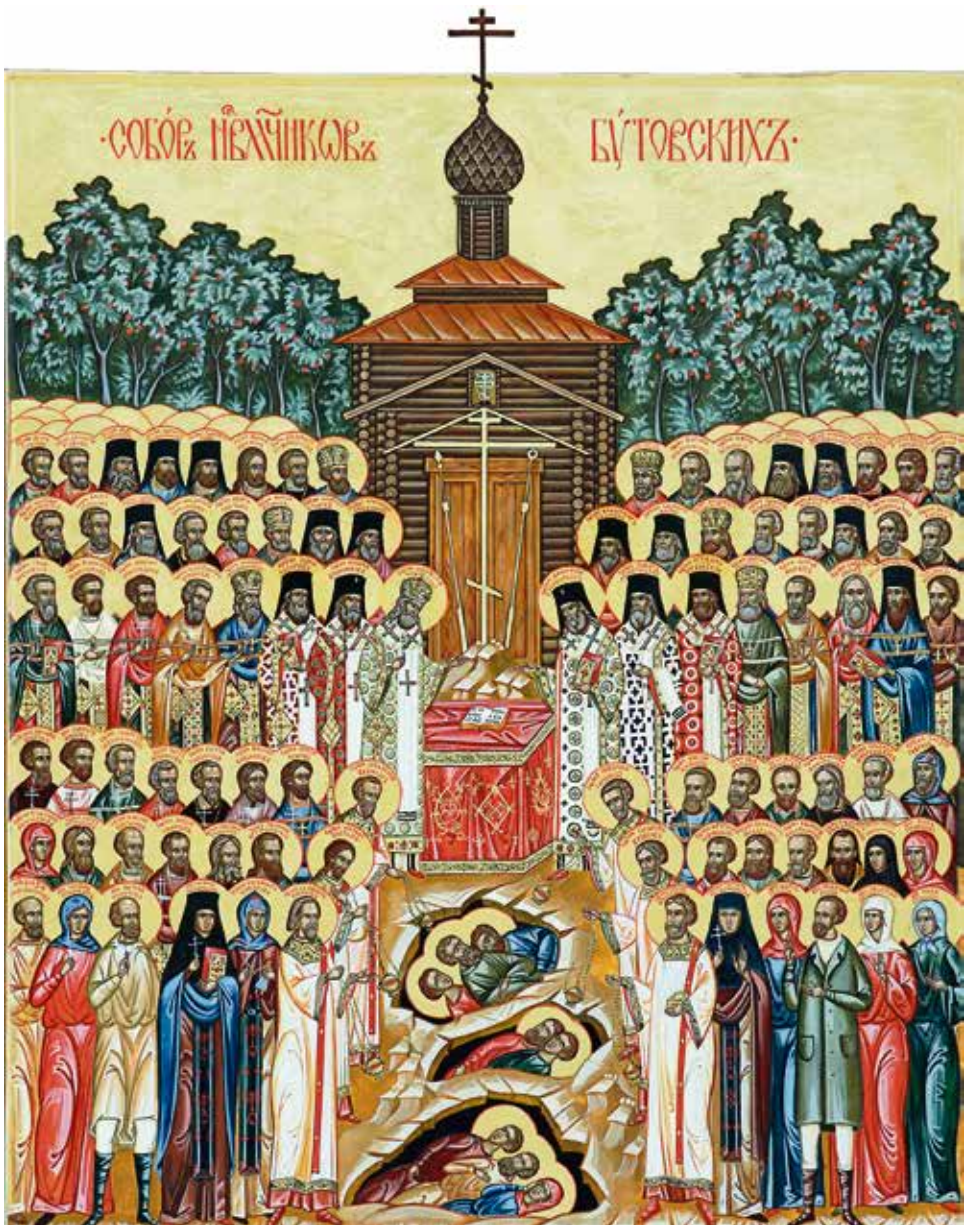

Forsamlingen af nymartyrer fra Butovo

Karin Hyldal Christensen taler den 6. september kl. 19.30 om Ruslands nymartyrer i Academicum Catholicum i Sankt Andreas Bibliotek på Gammel Kongevej 15. Alle er velkomne. Læs mere på www.academicumcatholicum.dk

Notre-Dame de Laghet

En oase af fred i Sydfrankrig.

Tekst og foto: Max Ulrich Klinker

FRANKRIG Vi er i Sydfrankrig. På Rivieraen ikke langt fra det azurblå hav. Fra motorvejsafkørslen mod Monaco ser man et øjeblik ude til venstre et klokketårn omgivet af gule bygninger med rødt tag. Le Sanctuaire Notre-Dame de Laghet, hedder stedet. Det dukker frem bag skov og krat for at forsvinde, når man kører ind i tunnelen ned til fyrstedømmet. Det er nu ikke fordi, der er tale om en hemmelighed. Notre-Dame de Laghet ligger i fredelige omgivelser væk fra alfarvej med åbne døre for alle. Et helligt sted, vil man kalde et *sanktuarium* på dansk. Selvom der bare er 8 km til Monaco, må helligdommen forstås som et markant modstykke.

Der var en gang…

Oprindeligt var der tale om et lille kapel, som har ligget der siden det fjortende århundrede, måske endnu længere tilbage. Fårehyrder og bønder har kendt til stedet, men ikke så mange andre. I første del af 1600-tallet var der en præst fra nabobyen, den smukke Eze-de-Village, fader Jacques Fighiera, som begyndte at vise interesse for kapellet. Om det var spiritualitet, der trak ham, ved vi ikke. Men vi ved, at han gennem 25 år jævnligt kom der, og at han ville, at andre også skulle kende kapellet. For egne beskedne midler besluttede han sig for at reparere kapellet i 1629 og vie det til Jomfru Maria. Forholdsvis kort tid efter begyndte der at ske mirakler. Lige siden er der berettet om mange mirakler. Det er derfor ikke uden grund, at Notre-Dame de Laghet i Frankrig omtales som ”lille Lourdes”.

Hvad er et mirakel?

For mennesker der vil vide; som vil se og røre for at blive overbevist, og som derfor har svært at forestille sig andre kræfter end dem, som der er opstillet fysiske love for, synes begrebet mirakel (lat: *miratio* – at undres) nok at være diffust. Selvom vi på dansk gerne bruger vendingen: ”*miraklernes tid er ikke forbi*”, kan det være svært at forstå den spiritualitet, der knytter sig til mirakler. Nemmere bliver det ikke, når mirakler ikke kan sættes i sådanne rammer, som vi mennesker nu en gang har det godt med at klassificere os selv og verden omkring os indenfor. Den hellige Augustin (354 - 430) beskriver mirakler som ”*en kompleks og usædvanlig hændelse, som overgår både håb og forstand hos den, der oplever det*”.

Et mirakel er en guddommelig indgriben, fordi der ikke er en naturlig forklaring. Lige så fantastisk et mirakel er, ligeså skeptisk er Kirkens holdning: Ja, Kirken er den største modstander. For den vil ikke stikke folk blår i øjnene eller medvirke til falske forhåbninger. Når mirakler sker – fordi miraklernes tid ikke er forbi, fremlægges de efterfølgende for en undersøgelseskommission, som ledes af en person med den flamboyante titel: Djævelens Advokat (lat: *Avocatus Diaboli*). Han bistås af læger og somme tider også af videnskabsmænd. Djævelens Advokat argumenterer imod og påpeger al den tvivl og usikkerhed, han og hans stab kan finde ved miraklet. Kan et oplevet mirakel ovenpå sådan en omgang så at sige holde vand, anerkendes det officielt. Der er tale om et komplekst regelsæt i kanonisk ret (Kirkens retslære), som naturligvis er uden betydning for den enkelte, der oplever et mirakel. For han eller hun er formentlig taknemmelig uanset miraklets videnskabelige status.

Benediktinerinderne af Sacré Coeur på Montmartre tager sig af de mange praktiske gøremål på sanktuariet og besvarer pilgrimmenes spørgsmål.

Mirakler kan vise sig på meget forskellig vis. Mest iøjnefaldende er selvfølgelig blinde, der bliver seende (prøv selv at google italienske Gemma di Giorgi, født i 1939 uden pupiller). Mirakler kan også være, at en person kommer til erkendelse af, at kunne – at ville acceptere sin sygdom og leve i fred med sig selv, sin familie og venner, og mirakler kan være det, som ikke sker: en farlig situation som blev afværget eller undgået (fx fare for en pludselig trafikulykke).

I økumeniske kredse er det en tilbagevendende teologisk diskussion, om Gud hviler efter skabelsen – altså satte ”klokkeværket” i gang, eller om Han griber aktivt ind i menneskers liv og færden. Forståelse af mirakler hører til den sidstnævnte tolkning.

Mirakler i Notre-Dame de Laghet

Da der i årene efter 1629 begyndte at ske mirakler i Notre-Dame de Laghet, var der tale om en temmelig bred vifte af begivenheder på den ene og anden vis. For eksempel genvunden førlighed, at man er blevet helbredt for pest og befriet fra piraters fangenskab. Det rygtedes nært og fjernt, og efterhånden blev Notre-Dame de Laghet betragtet som et sted, hvor Jomfru Maria i udtalt grad er til stede. ”*Til pilgrimme, der ankommer, siger Vor Frue til jer: Al den nåde I søger her, finder sted gennem min søn Jesus*”, byder skiltet i indgangspartiet velkommen. Generelt som konkret er Marias opgave som bekendt at vise hen til Kristus. Den første mirakelkommission i 1653 kom frem til at kunne godkende 22 ud af 36 påberåbte mirakler med sammenhæng til Notre-Dame de Laghet.

I 1652 lod fader Jacques Fighiera udfærdige en madonna-statue af rønnebærtræ. I en formel procession blev den båret frem fra Eze de Vilage af den verdslige orden Les Pénitents Blancs (dk: De hvide Bodfærdige), som i øvrigt i 2006 kunne fejre 700 års jubilæum. Madonnaen har stået i Notre Dame så godt som lige siden.

Overalt hvor der er plads til det, opsætter taknemmelige mennesker, der har oplevet et mirakel votivtavler (lat: *votiv* – et løfte). Det er typisk en lille marmorsten, hvor Gud takkes. Ind i mellem er der tilføjet: *VFGA: Votum Fecit, Gratiam Accepit* (dk: har fremsat et ønske, har modtaget nåde). Der er ca. 4.000 votivtavler opsat. Den seneste er fra 2010.

Oprindeligt var der flere, men mange af de ældste votivtavler forsvandt under Den store Franske Revolution, hvor meningsløse ødelæggelser af mindesmærker og bygninger fandt sted overalt i Frankrig. For eksempel blev store klostre som Abbaye de Cluny og Abbaye de Fontenay hårdt ramt og ødelagt til ukendelighed. Heller ikke Notre-Dame de Laghet gik fri, men ved en kvik indskydelse blev madonnaen gemt væk inden, de revolutionære dukkede op.

Foruden votivtavler er der mange andre udtryk for taknemmelighed: tegninger af såvel voksne som børn, malerier, broderier, der alle illustrerer, hvordan en katastrofal og farlig tildragelse blev undgået ved guddommelig indgriben.

Opsyn

Notre-Dame de Laghet kan ikke stå ubeskyttet. Fra 1674 til 1905 stod området under beskyttelse af karmeliterordenen. Den er en munkeorden fra 1185, opkaldt efter det israelske Karmelbjerg og har også været repræsenteret i Danmark fra 1410 til 1536. De store kirker i Helsingør og Aarhus, der fortsat hedder Vor Frue, er tidligere karmeliterklostre. I Frankrig blev kirke og stat skilt i 1905, og staten ville skaffe sig af med Notre-Dame de Laghet. For indsamlede midler blev sanktuariet overtaget af bispedømmet i Nice og stod under dets ansvar indtil, det i 1978 blev overdraget til Sœurs Bénédictines du Sacré-Cœur de Montmartre, som er en kontemplativ nonneorden fra 1898 tilknyttet den store Paris-kirke af samme navn. Søstrene ses overalt på Notre-Dame de Laghet og svarer også på spørgsmål.

I dag

Der læses to daglige messer. Herudover er der velsignelse af syge samt et væld af specialmesser per måned for pilgrimme, som gør Notre-Dame de Laghet til noget særligt. Der kommer pilgrimme fra alle verdenshjørner og de kan overnatte i *l´hotellerie* (fr: gæstergiversted). Middag med vin er meget billigt. Pilgrimsture har fundet sted siden 1654. De blev indledt af den daværende biskop i Nice efter mirakelkommissionens godkendelse. Den dag i dag gås den 25 km lange tur fra Nice jævnligt. Man kan gå med eller gå alene. Der er noget særligt befriende, ja rensende ved at gå meget lange ture. Det ved enhver vandrer om.

Koncentration af bøn hviler over Notre Dame de Laghet og skaber en stemning af fred. En ro mennesker altid har søgt; en ro der kan være svær at finde i vores larmende kommunikationssamfund, hvor der altid er noget at skulle forholde sig til. Sanktuariets verden af fred ser man ikke fra motorvejsafkørslen til Monaco.

PREP – Lad os gøre noget godt for parforholdene!

Caritas tilbyder PREP-kurser til par, der gerne vil bevare eller genskabe deres gode forhold.

Tekst: David Vincent Nielsen, national koordinator, Caritas Danmark

KURSUS Næsten alle mennesker drømmer om at elske og blive elsket, om at have en at dele livet med – en at grine med og få børn sammen med, en at kæmpe sammen med, når livet byder på modvind, vanskeligheder, sygdom, død. I gode som i onde tider. Næsten alle drømmer om det, men vi ved godt, at mange ikke opnår det. Eller kun opnår det delvist, for en tid.

40 % af alle ægteskaber i Danmark ender med skilsmisse. Samlivsbrud blandt ugifte par er endnu mere almindeligt. Og mange andre par holder sammen gennem årelange, ulykkelige ægteskaber.

Skilsmisser og samlivsbrud koster. De koster ar på sjælen for manden og kvinden, der skilles. De koster for børnene: Børn, der har oplevet forældrebrud, er overrepræsenteret i statistikkerne for kriminalitet, misbrug, sygdom og manglende uddannelse (ifølge SFI, Det nationale Forskningscenter for Velfærd). De koster for arbejdsgiverne: 72.000 kroner i gennemsnit for hver medarbejder, der i forbindelse med en skilsmisse præsterer dårligere eller må sygemelde sig (ifølge Institut for Krisehåndtering). De koster det store samfundsfællesskab, der må spænde det økonomiske sikkerhedsnet ud under familierne, når de går i stykker.

Vanskeligheder i ægteskaber og parforhold er med andre ord et af de allervigtigste sociale problemfelter i Danmark. Og det er baggrunden for, at Caritas som led i sit nationale arbejde er begyndt at tilbyde PREP-kurser.

PREP står for Prevention and Relationship Enhancement Program. PREP går altså ud på at forebygge, at dagligdagens problemer udvikler sig til store kriser, og på at udbygge glæden ved samlivet. PREP kan hjælpe par med at genskabe glæden, venskabet og team-følelsen, hvis den er forsvundet. Og PREP kan være med til at bevare den, hvis den stadig er der. Til stor gavn for parrene. Og til ligeså stor glæde for deres eventuelle børn.

PREP bygger på 30 års meget omfattende forskning og undersøgelser af konkrete parforhold. Forskningen er blevet omsat til et 15 timers kursus, og mere end 500.000 par i 14 forskellige lande har gennemgået kurset. Studier viser, at mange af disse par får et væsentligt bedre samliv takket være kurserne, og deres skilsmissefrekvens er betydeligt lavere end for par, der ikke har været på PREP-kursus.

PREP tilbyder enkle, effektive og praktiske svar på nogle af samlivets helt centrale spørgsmål: Hvordan sikrer man god indbyrdes kommunikation, hvordan arbejder man sammen som et team, hvordan afklarer man og håndterer problemer, hvordan løser man konflikter, hvordan bevarer, beskytter og styrker man kærligheden, engagementet, forpligtelsen og venskabet?!

Kursisterne bliver over fire undervisningsdage bragt igennem 12 temaer. Det drejer sig blandt andet om:

Kommunikation
Kommunikation er en af de vigtigste faktorer i parforholdet. Mange par bruger meget tid på at snakke, men taler forbi hinanden eller glemmer at lytte. Mange føler sig ikke forstået af deres partner. PREP-kurset underviser i tydelig kommunikation på en enkel måde og giver hjælp til at håndtere forskellighed.

Faresignaler
Ved at undersøge pars kommunikation har forskere fundet fire negative mønstre, som mange par falder ind i. Kurset giver redskaber til at identificere og modarbejde de negative kommunikationsmønstre.

Problemløsning
Alle par oplever konflikter. PREP giver enkle og effektive redskaber til håndtering af konflikterne, når de opstår.

Tilgivelse
I livet med hinanden kan det ikke undgås, at man kommer til at gøre hinanden ondt. Kurset prøver at give forståelse for, at tilgivelse er et centralt og livsbekræftende begreb, som kan hjælpe par til at leve sammen.

Seksualitet og sensualitet
Fysisk nærvær kan være med til at skabe glæde, tryghed og nærhed. Samtidig er det også et sårbart og vanskeligt felt. PREP sætter fokus på, hvordan man kan skabe rammer for intimiteten i parforholdet i en travl hverdag.

Værdier
Værdier og livssyn styrer flere ting i parforholdet end man umiddelbart forestiller sig. Kurset giver udfordringer og opgaver, der sætter fokus på disse værdier og guider til at finde fælles værdier.

Engagement og forpligtelse
Forskning viser, at det er afgørende for forholdet, at par virkelig vil hinanden. Kurset belyser, hvor vigtigt engagement i parforholdet er.

Kurserne er bygget op om en dynamisk og afvekslende undervisningsform, hvor kursuslederne veksler mellem oplæg, videoklip og rollespil. En stor del af kursustiden er afsat til øvelser, hvor parrene kan afprøve de nye redskaber i praksis under vejledning. Ingen skal fortælle de andre kursister om deres parforhold.

PREP-kurserne afholdes i Vejle til september og i København til november under ledelse af Diakon Kaare Nielsen og David Vincent Nielsen.

Læs mere om kurserne og meld jer til på *www.caritas.dk/PREP* eller skriv til *PREP@caritas.dk*, hvis I har spørgsmål.

Kaldet til tjeneste i Kirken og i verden

For første gang i flere år dansk deltagelse i europæisk lægmandsmøde.

Tekst: Lillian Kristensen

LÆGFOLKET En meget varm junidag stod den danske delegation af flyveren i Wien for at deltage i ELF mødet 2012. ELF er en forkortelse for Europæisk Lægmands-Forum, som Danmark er medlem af.

Mødet blev holdt i Don Bosco- huset, og der var omkring 70 mennesker fra mange forskellige europæiske lande med.

Temaet i år havde udgangspunkt i 50-års jubilæet for 2. Vatikankoncil og var lægfolkets kaldelse til tjeneste dels i Kirken og dels i verden.

Den første eftermiddag og aften var der velkomst, hvor præsidenten for ELF Peter Annegarn bød velkommen, og der var hilsener fra forskellige organisationer og biskopper.

Om aftenen var der international middag. Alle havde medbragt mad, der var typiske for deres land, og den danske delegation, der havde grublet meget, havde medbragt sild og rugbrød og snaps, hvilket bragte stor jubel blandt mange af deltagerne, og især silden forsvandt som dug for solen.

Døbt til at være præst
Lørdag tog vi fat på det første tema: Lægfolkets kaldelse i kirken.

Hovedforedragsholderen var den østrigske biskop Helmut Krätzl, der med udgangspunkt i 2. Vatikankoncils skrift Lumen Gentium, talte om det almindelige præstedømme, der gives enhver i dåben. En smule provokerende sagde han bl.a., at vi ikke burde tale om lægfolk mere, for alle er gennem dåben konsekreret til at være præster, og han fortsatte med at sige, at Kirken dybest set ikke er et hierarki, men er alle døbte. Det var naturligvis ikke sagt for at nedlægge præsteskabet, men for at pege på lægfolkets opgave og ansvar efter 2. Vatikankoncil.

Endvidere rejste han et interessant spørgsmål om lægorganisationernes frihed. Hvor meget kan de udtrykke sig uden at "spørge" hierarkiet?

Den danske lægmandsorganisation er primært Pastoralrådet, ganske som det også er for en del andre lande.

Kirken må finde sin plads i samfundet
Søndag var temaet: Lægfolkets kaldelse i verden, og hovedfordragsholderen var den belgiske professtor Arnaud Join-Lambert, der gav bl.a. en glimrende historisk gennemgang af forholdet mellem kirke og samfund, der i de fleste vestlige lande har ændret sig markant. Før var det Kirken, der var det altomsluttende og samfundet, der måtte finde sin plads i dette, men nu er det samfundet, der tegner billedet og Kirken, der sammen med meget andet, må finde sin plads og funktion i samfundet. Denne ændring sker ikke uden at Kirken kommer i en eller anden form for identitetskrise og må genoverveje, hvad den er og står for og også hvem kirken er i samfundet.K

Join-Lambert gennemgik forskellige måder som dette mødes på lige fra benægtelse til "at hoppe ud i det", og han understregede, at i reaktionsmønstre var der ingen forskel på lægfolk og præster. Hans gode råd var, at man skal leve i den krise, man befinder sig i og leve den teologi, som inkarnationen (Jesus Kristus) åbner op for.

Hver dag var der ud over hovedforedragene indslag fra forskellige europæiske sogne, der fortalte om tiltag eller hændelser hos dem.

Det var meget forskelligartet lige fra Kirkens arbejde med socialarbejde og derunder byforskønnelse i Köln til unge polske pigers deltagelse i sognelivet.

Endvidere samledes vi hver dag i grupper – opdelt efter hvilke sprog, vi hver især talte, og i grupperne diskuterede vi forskellige emner og delte erfaringer.

Det var nogle meget intense og komprimerede dage, og om end varmen var ulidelig for de fleste, så var der alligevel gejst og begejstring og stor spørgelyst hos alle deltagerne.

Det er nogle år siden, at Danmark har deltaget i ELF-møderne, der bliver afholdt hvert andet år. Det vakte stor glæde hos mange, at Danmark var med, og da en af delegationens deltagere, Christine, havde fødselsdag, mens vi var der, blev det højtideligt annonceret af Peter Annegarn, og der blev sunget fødselsdagssang for hende.

Det var berigende dage, som klart har betydning for deltagerne – også den danske delegation – og forhåbentligt vil dette brede sig gennem Pastoralrådet ud til menighederne, så lægfolket får en større bevidsthed om deres kaldelse dels i Kirken og dels i verden.

Den danske delegation bestod af Lillian Kristensen, Gabriella Szirmai og Christine Lequime fra Pastoralrådet.

Unge katolikker invaderer jysk 'hovedstad'

Aarhus får besøg af mere end tusind katolske børn og unge i weekenden 22.-23. september.

Tekst: Niels Messerschmidt

UNGDOMSTRÆF Nedtællingen er i fuld gang til bispedømmets nationale børne- og ungdomsdag, Den største Dag (DSD), som i år afholdes i Aarhus. De to forrige gange er det afholdt i Knud den Helliges by, Odense, men da man i år forventer mere end tusind deltagere, er arrangementet vokset ud af de hidtidige rammer.

DSD vil også i år være 'en 24-timers intens fejring af troen' med et aldersopdelt program og aktiviteter, fest og samvær, og en procession til byens domkirke, hvor biskoppen søndag eftermiddag er hovedcelebrant for en festlig afslutningsmesse.

Arrangementet holdes i år på Tilst skole, som ligger ca. otte kilometer nordvest for Sct. Clemens domkirke i Aarhus midtby. Skolen danner rammen om lørdagens mange aktiviteter og den store aula vil være det fælles samlingssted. Omkring 450 deltagere vil overnatte på skolen, mens de resterende deltagere vil overnatte på skoler i nærheden.

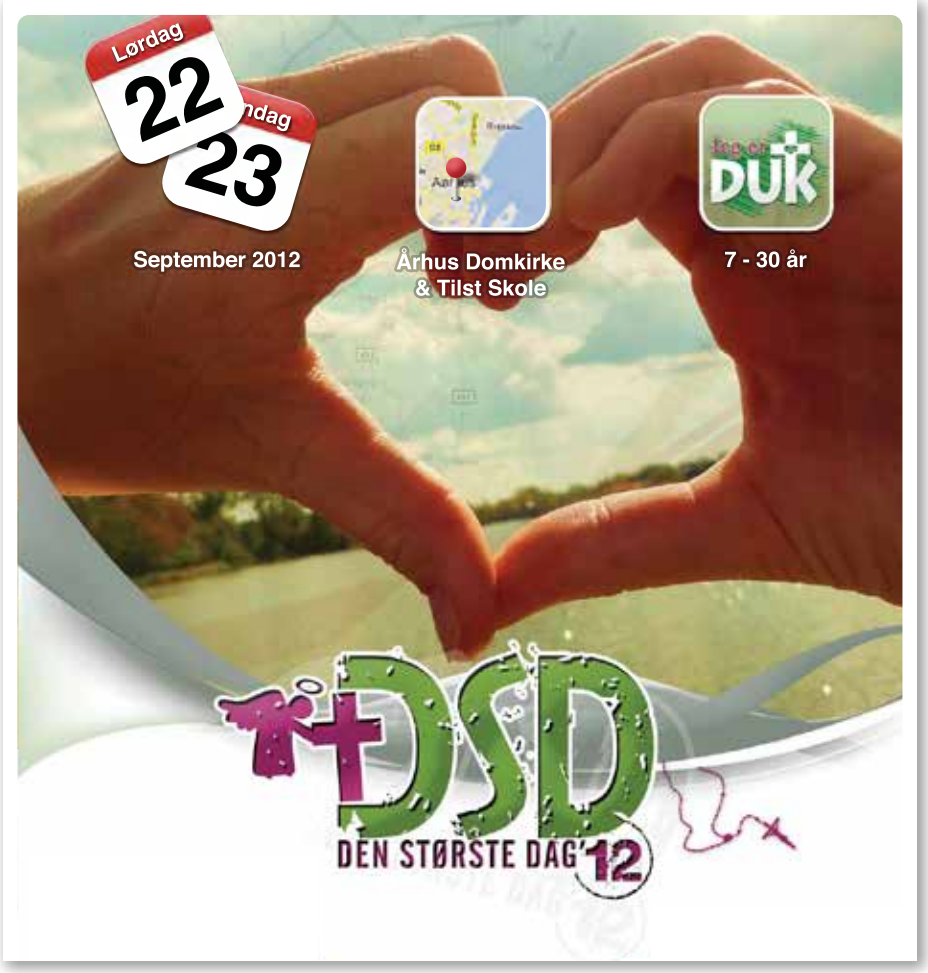

Forskud på Troens År

Med det overordnede tema 'Jeg er DUK' ønsker arrangørerne både at styrke ungdomsforeningens identitet og at tage forskud på Troens År.

"Troen er og skal være det bærende element i vort virke og vort fællesskab. Troen er det, vi er sammen om", forklarer Michael Høier Clausen fra DUKs sekretariat.

I år veksler programmet mellem katekетisk undervisning og mere fællesskabspræget aktiviteter, og de mange deltagere vil være opdelt i fire grupper; mikrogruppen (7-9 år), børnegruppen (10-12 år), midigruppen (13-15 år) og ungdomsgruppen (16-25 år). Hver gruppe vil have sin egen aktivitetschef og præst tilknyttet. Der vil også være et program for de forældre, kateketer og børnepassere, som deltager på arrangementet.

Omkring hundrede DUK-ledere vil sørge for, at DSD bliver afviklet på en tilfredsstillende måde og at de mange deltagere, store som små, vender hjem med mange nye indtryk og venskaber i bagagen.

En række katolske foreninger/organisationer vil være repræsenteret på DSD med informationsstande på et katolsk torv centralt placeret på skolen.

Programmet kort fortalt

Lørdag eftermiddag den 22. september byder på aldersopdelte aktiviteter og efter aftensmaden holdes to 'fester' for hhv. de yngre og de ældste af børnene, arrangereret af den vietnamesiske afdeling under DUK. For de helt små vil der være et legeland, mens de voksne og forældrene får mulighed for at snakke sammen i voksencaféen.

Søndag formiddag byder på aktiviteter i form af kateketisk undervisning eller underholdning, inden deltagerne pakker sammen, får udleveret en madpakke og kører ind til Aarhus centrum i busser. Fra et centralt sted i midtbyen går deltagerne i procession til domkirken for at deltage i afslutningsmessen. Ifølge pastor og 'messechef' Gregers Mærsk-Kristensen bliver der tale om en "kæmpe-festlig bispemesse med drøn på".

Den største Dag er navnet på bispedømmets nationale børne- og ungdomsarrangement. Konceptet er fostret af DUKs tidligere børne- og ungdomspræst pastor Gregers Mærsk-Kristensen. Idéen var at skabe en slags miniudgave af Verdensungdomsdagen.

DSD er tidligere afholdt i Odense i 2007 (ca. 500 deltagere) og 2009 (ca. 900 deltagere).

Læs mere på www.duk.dk/dsd2012.

Meddelelse til medlemmer, der har 10-års kontrakt med procent-sats.

Send kopi af din årsopgørelse fra 2011 til:

Den katolske Kirke i Danmark
Gl. Kongevej 15
1610 København V
att.: Lilian Munch Jakobsen

eller til: lj@katolsk.dk

En indsats for det fælles bedste

En af de mest markante katolske meningsdannere i Danmark, fhv. amtsborgmester og formand for Etisk Råd, Erling Tiedemann fyldte 80 år lørdag den 23. juni.

FØDSELSDAG Stemningen var høj og talerne mange, da familien, venner og samarbejdspartnere var mødt frem for at hylde Erling Tiedemann ved en reception i Sankt Ansgar kirkes menighedslokaler den 22. juni. Til lejligheden var der udarbejdet et festskrift, hvor de mange bidrag tilsammen tegner et mangefacetteret portræt af fødselaren (og som helt i hans ånd kan downloades i flere elektroniske formater fra hjemmesiden www.erling.tiedemann.dk/festskrift).

I forordet til festskriftet bliver Erling Tiedemann karakteriseret med ordene: "I en tid, hvor penge er et stadig større mål for stræben, har Erling vist os, at der er en anden vej. Erling arbejder for det, man i katolsk sociallære kalder for det fælles bedste. Det almene vel, det som bidrager til fællesskabets bedste, den uegennyttige indsats".

Erling Tiedemanns bidrag for det fælles bedste blev også fremhævet af biskop Czeslaw, der i sin tale takkede fødselaren for den store indsats, han har ydet for bispedømmet og for Kirken. Denne indsats rækker langt tilbage med engagement i ungdomsarbejdet, skolevæsenet og pastoralrådet, senere som leder af Pastoral-Centret og som redaktør af Katolsk Orientering, og gennem Erling Tiedemanns arbejde med relanceringen af Catholica som et katolsk nettidsskrift og hans etablering af internetradioen Katpod. Biskoppen nævnte også hans arbejde "som tovholder og en uvurderlig rådgiver i vigtige og tunge enkeltsager", herunder hans arbejde for indførelsen af katolsk kirkeskat "samt hele den smertelige, men nødvendige proces i tacklingen af misbrugssagerne". I kirkeligt regi bør også nævnes Erling Tiedemanns arbejde i Bibelselskabet og i Danske Kirkers Råd, og hans store indsats i den økumeniske og interreligiøse dialog.

I slutningen af sin tale meddelte biskop Czeslaw, at Den hellige Fader med en skrivelse den 4. juni i år har gjort Erling Tiedemann til kommandør af den pavelige Gregorius–orden. Ordenen, som blev indstiftet af pave Gregor XVI i 1831 og er opkaldt efter pave Gregor I med tilnavnet 'den store' (pave 590-604), gives til lægfolk, der har ydet en stor indsats for Kirken. Og det må man sige at 80-årige Erling Tiedemann har gjort til fulde og fortsat gør.

NM

Biskop Kozon overrækker Erling Tiedemann den pavelige Skt. Gregorius-orden for hans mangeårige og store indsats for bispedømmet og Kirken. Foto: Niels Messerschmidt.

Bruce Springsteen vælger Caritas

Musikeren Bruce Springsteen – hovednavnet på dette års Roskilde Festival – har peget på Caritas som modtager af festivalens Orange donation på 1,5 mio. kroner.

Tekst: Toke Nyborg, Caritas Danmark

DONATION Kort før hovednavnet på dette års festival indtog Orange Scene, mødtes Caritas´ generalsekretær, Jann Sjursen, og bestyrelsesformand, Christa Bonde, med Bruce Springsteen. Her modtog Caritas en check på 1,5 mio. kroner til organisationens arbejde med fattigdomsbekæmpelse i Uganda.

”Vi er meget beæret over, at Bruce Springsteen har peget på Caritas Danmark som modtager af kr. 1,5 mio. fra Roskilde Festival. En stor tak til festivalen og sidste års deltagere for denne store gave”, udtaler generalsekretær Jann Sjursen. Caritas er en af verdens største humanitære organisationer med søsterorganisationer i 167 lande og er tilknyttet Den katolske Kirke.

Som det er traditionen tro, har Roskilde Festival bedt årets hovednavn om at pege på en dansk organisation, som modtager af festivalens “Orange donation”. Donationen er en del af overskuddet fra sidste års festival:

”Det er fantastisk at opleve opbakningen fra kunsterne, når de får til opgave at udvælge et projekt eller en organisation, som får den store donation fra Foreningen Roskilde Festival. I Orange Donation går musik og velgørenhed nemlig hånd i hånd, hvilket er helt i festivalens ånd”, siger Steen Jørgensen, der er bestyrelsesformand i Foreningen Roskilde Festival. Foreningen donerer hvert år sit overskud til velgørenhed og kulturelle projekter.

Donationen skal hjælpe fattige mennesker i Uganda, hvor hver tredje fortsat lever i fattigdom. Gennem organisering af bønder og støtte til udviklingen af bæredygtige landbrug giver Caritas fattige mennesker vilje, evne og mulighed for ved egen hjælp at bryde permanent ud af fattigdom.

Tag med på valfart til Haraldsted

Den årlige valfart til Haraldsted på Midtsjælland afholdes i år søndag den 26. august

VALFART Bispedømmets ældste valfart – Haraldsted valfarten – afholdes til ære for Sankt Knud Lavard, Sjællands værnehelgen, som blev myrdet i Haraldsted i 1131.

I år er programmet lidt ændret i forhold til tidligere. Klokken 14 begyndes der med en andagt i Haraldsted Kirke. Herefter går man samlet i procession til kapelruinen, hvor valfartsmessen bliver læst.

Efter messen er der procession med sakramentet til kapellet i Knud Lavards Hus, der ligger i umiddelbar nærhed af kapelruinen. Her vil der efterfølgende være mulighed for samvær, og der vil være mulighed for at købe lidt at spise og drikke.

Valfarten afsluttes med en sakramental velsignelse kl.18.00

Ønsker man at gå hele turen fra Skt. Knuds kirke i Ringsted til Haraldsted kirke, kan man kontakte Jerzy Golubowski fra menigheden i Roskilde (e-mail: golubowski@kabelmail.dk), der er i færd med at samle en gruppe med dette for øje. Efter planen vil denne gruppe mødes med de andre valfartsdeltagere i Haraldsted Kirke kl. 14.

For yderligere oplysninger, kontakt p. Torsten Jortzick (tlf. 29 46 21 81) eller Ruth Simonsen (tlf. 24 26 25 49 eller tlf. 57 60 03 51).

Haraldsted Kirke. Her blev hertug Knud Lavards lemlæstede lig bragt til den 7. januar 1131, og her holdes der andagt ved valfartens begyndelse.

En æra slutter i Jesu Hjerte Kirke

Jesuiterkommunitetet i Stenosgade ophæves.

Tekst: Peter Dal. Foto: Per Jørgensen

STENOSGADE Vi er i denne tid vidne til, at en æra slutter i Jesu Hjerte Kirke. Det er med stort vemod, at vi nu siger farvel til jesuitterne i Stenosgade efter deres tilstedeværelse i mere end 100 år.

Det indgik nok ikke i de tyske jesuitters masterplan, at Jesu Hjerte Kirke i 1942 skulle blive sognekirke; men sådan blev det – og det har rigtig mange i de forløbne 70 år været taknemmelige for. En smuk nygotisk kirke i det centrale København ledet af dygtige jesuiterpræster. Hvad kan man forlange mere? Igennem de 70 år har sognet haft fem sognepræster, hvoraf p. Sanders med 30 års virke så absolut har været vor mest trofaste hyrde. I 30 år – det er imponerende!

Festmessen 15. juni i anledning af Jesu Hjerte Fest og den efterfølgende reception blev en værdig og festlig afslutning for jesuitterne. Som p. Sanders redegjorde for i invitationen, var der mange begivenheder, der skulle tages med i festen:

- Menigheden overgår fra jesuitterne til bispedømmet
- P. Sanders 75 års fødselsdag (lidt fremrykket, idet den rigtige dag var 27. juni)
- P. Ziggelaar flytter hjem til Nederlandene
- Jesuiterkommunitetet bliver ophævet.

Menighedsrådet vil på hele menighedens vegne gerne sige tak til p. Sanders og p. Ziggelaar for mange års trofast virke. Og til p. Ziggelaar et ønske om et godt otium i Holland. P. Sanders bliver i Stenosgade en rum tid endnu, hvor han vil arbejde med overdragelsen af ordenens ejendomme til bispedømmet. Vi kan desuden håbe på, at p. Sanders vil gøre sit til, at vi fremover kan fejre messerne i Jesu Hjerte Kirke i samme omfang som hidtil.

Seks præster koncelebrerede ved messen den 15. juni i Stenosgade. Fra venstre mod højre: P. Kim Thang Nguyen, p. August Ziggelaar S.J., p. Gerhard Sanders S.J., p. Adolf Meister S.J., p. Christian Noval og p. Stephen Holm. Foto: Per Jørgensen

Troslærekursus 2012-13

Menighedssalen i Stenosgade, København, er fra efteråret hver onsdag rammen om et troslærekursus for voksne katolikker.

KATEKESE Gennem mere end ti år har der været afholdt konvertitkurser i Sankt Ansgars domkirken i Bredgade. I den forbindelse har underviserne fået flere henvendelser fra voksne katolikker om muligheden for at kunne deltage i disse kurser for at få genopfrisket deres tro.

”Hidtil har vi sagt ’nej’. For vi mente, at så ville man møde op med uens forudsætninger”, forklarer pastor Niels Engelbrecht, der også ved flere lejligheder har erfaret, at selv unge katolikker ofte har huller i deres viden om katolsk tro og lære. ”Mange har kun den viden om Kirken og troen, de har modtaget i forbindelse med 1. kommunions- og firmelsesundervisningen”.

Men det rådes der nu bod på med det nye troslærekursus, som henvender sig til voksne katolikker og holdes i Jesu Hjerte Kirkes menighedssal begyndende onsdag den 5. september. Kurserne afholdes hver onsdag kl. 19.30-21.00 og undervisningen forestås af en række lægfolk, præster og ordenssøstre – de samme foredragsholdere, som underviser på konvertitkurset.

Kurserne er gratis at deltage i og vil blandt andet give en indføring i det at tro, belyse Det gamle og Det nye Testamente, gennemgå de syv sakramenter, de forskellige kald i Kirken, forskellige religiøse bevægelser, spiritualitet og bøn. Med andre ord en glimrende anledning til at dykke ned i troens mange facetter her på tærsklen til Troens År.

Programmet for troslærekurset kan læses på domkirkens og Jesu Hjerte kirkes respektive hjemmesider.

Til konvertitter kan oplyses, at det årlige konvertitkursus ved sr. Anna-Mirijan Kaschner holdes torsdage kl. 19:30 i menighedslokalerne i Bredgade 69 A i København.

”Det nye troslærekursus imødekommer et stort ønske hos mange voksne katolikker i hovedstadsområder”, siger pastor Niels Engelbrecht.

Jesusnavnets kraft

Om Jesusbønnen i ortodoks spiritualitet.

Tekst: Keld Dahlwad

SPIRITUALITET 'Herre Jesus Kristus, Guds søn, forbarm dig over mig'. Det er ordlyden af den ortodokse Jesusbøn, som har været brugt siden middelalderen og er blevet udbredt og kendt i Vesten siden begyndelsen af 1920'erne, da bogen 'The Way of a Pilgrim' udkom på flere sprog, på dansk med titlen 'En russisk pilgrims beretninger'. Jesusbønnen er i de senere år blevet meget populær og har haft enorm tiltrækningskraft på kristne inden for stort set alle konfessioner.

Baggrunden for Jesusbønnens popularitet og den historiske redegørelse for bønnen bliver behandlet og forklaret i den lille, letlæste og alligevel udførlige bog skrevet af biskop Kallistos Ware med titlen 'Navnets Kraft'. Bogen er oversat af sognepræst Elisabeth Albinus Glenthøj, som også har skrevet forordet. Her skriver hun om sin kærlighed og introduktion til bønnen, som skete gennem en række forelæsninger biskop Kallistos holdt om Jesusbønnens historie på Oxford universitet.

Jeg kan varmt anbefale bogen til den, som søger en første vej til et dybere åndeligt liv. I seks korte kapitler beskrives historien bag Jesusbønnen, hvordan den bruges i hverdagen og hvad bønnen er i stand til at give den enkelte, ja for så vidt ethvert troende menneske. Særligt vil jeg fremhæve kapitlerne om Jesusnavnets kraft og den uophørlige gentagelse.

Navnets kraft – Jesusbønnen i ortodoks spiritualitet. Kallistos Ware. Forlaget Boedal, 96 sider. Kr. 150,-.

Musik på vandringsturen

Ny sangbog med mange brugbare sange, men udvalg og melodier skuffer.

Tekst: Erling Rasmussen

SANGBOG Skal man på lange vandreture med andre, kan det være rart at synge. I verdsligt selskab findes der muntre sange og deciderede vandresange.

Er sammenhængen religiøs, skal der andre toner og tekster til, og man kommer jo nok ikke langt med kun at have pilgrimskoret fra Wagners "Tannhäuser" på repertoiret.

"Kirkefondet" har udgivet en handy sangbog med titlen "Pilgrim – sange til andagt og vandring".

I forordet står der blandt andet: "Teksterne i sangbogen strækker sig fra de mere end 2500 år gamle valfartssalmer fra Salmernes Bog i Det Gamle Testamente, over danske salmedigtere f.eks. Ambrosius Stub, N.F.S. Grundtvig og B.S. Ingemann til nye salmer blandt andet af Iben Krogsdal. Musikken har næsten en ligeså stor spændvidde: Fra middelalderens gregorianske melodier, over traditionelle koraler og folkemelodier, til nyere melodier inspireret af sangtraditionen i Taizé."

Derudover indeholder sangbogen sange på andre sprog, så den vil kunne anvendes i økumenisk sammenhæng.

En anden passage i forordet siger: "Selv om der er 122 numre, er der sikkert mange, der vil savne deres yndlingssange og salmer. Vi har desværre måttet sortere mange fra… vi har desværre ikke magtet en komplet samling af vandrerelaterede sange. "

Nej, det siger sig selv. Hvis alt skulle med, ville den ikke være til at have i hånden under vandringen, men her kommer mit alvorligste kritikpunkt: Hvis der findes så mange gode sange, som burde have været med, hvorfor har man så valgt netop dem, som er med? Et utal af melodier og arrangementer (86 ud af 122) er af Mikkel Vale, som er præst ved Helligåndskirken, men jeg er ked af at skulle sige det: de er ikke ret gode.

Ingen prægnante, genkendelige melodier og harmoniseret amatøragtigt. Jeg har spillet dem igennem alle sammen. Det var ikke nogen stor fornøjelse.

Da han er redaktør af foretagendet, forklarer det, hvorfor der er så mange af hans egne sange med.

Det får mig til at tænke på gode, gamle Kingo, som fik til opgave at udgive en ny salmebog. Den udkom i 1689, men blev inddraget allerede året efter, da han havde puttet 136 af sine egne salmer ind i en bog med i alt 267 salmer.

Bogen er i høj grad anvendelig og indeholder mange brugbare sange – især de ældre og Taizé-sangene, og skulle jeg nævne en enkelt af de nye, som går an, kunne jeg nævne "Fred er det noget vi finder" med ord af Iben Krogsdal og melodi af Erling Lindgren. Det ville dog have klædt bogen, om redaktøren havde udvist større ydmyghed over for egne frembringelser.

Nogle af de bedste sange er indspillet på to medfølgende CD´er. De lyder da pænt.

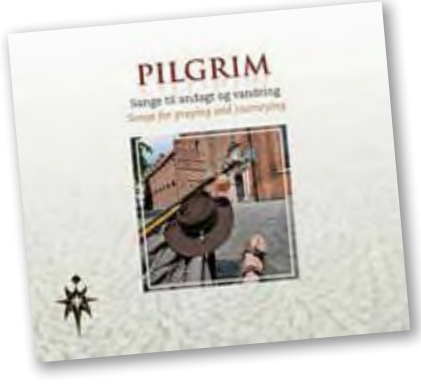

Kirkefondet, sangbog: 200 kr.
CD: 150 kr.

En svunden tid på Lolland-Falster

De polske indvandreres historie på Lolland-Falster belyst gennem tre præsteskæbner.

Tekst: Helge Clausen

HISTORIE Eugeniusz S. Kruszewski har i snart en menneskealder forsket i relationerne mellem Polen og Danmark. Blandt de emner han har behandlet, er de polske immigranters problemer her i Danmark, både kirkeligt og verdsligt. Han har udgivet en lang række publikationer om emnet, lige fra disputatsen i 1975 om de polske immigranters bosættelsesproblemer i Danmark 1893-1939, over den vægtige udgivelse om pastor Edward Ortved og hans breve til biskop von Euch, til den netop udkomne bog, som bærer titlen *Fortællinger om en svunden tid i Danmark*.

En sådan titel kan jo dække over mangt og meget, men her er der tale om tre afsnit, som belyser polakkernes situation, især på Lolland-Falster før 1. Verdenskrig. Først behandles pastor Edward Ortved som "dansk præst og Polens ven". Han var konvertit, blev præst og gjorde en enorm indsats for de polske landarbejdere, der var begyndt at strømme til Danmark fra 1893. I kraft af sit talent for sprog – han kunne flydende polsk – og for organisation lykkedes det ham i løbet af få år at indsamle penge til bygning af en kirke i Maribo. Han rejste nogle år hver vinter til de polske områder for at indsamle penge til dette projekt. Kruszewski giver mange eksempler på, hvordan pastor Ortved søgte at hjælpe de polske sæsonarbejdere, især mod de tyske "Aufsehere", som tit udnyttede, mishandlede og snød dem. Afsnittet giver også et spændende indblik i pastor Ortveds senere år som videnskabsmand.

Det andet afsnit omhandler en anden præst fra den tid, nemlig den nederlandske franciskanerpater Klessens. Af ham gengives en beretning om Aufsehernes virksomhed, der virkelig afdækker de sociale og økonomiske kår, de polske arbejdere levede under. Teksten er fyldt med eksempler på, hvordan de blev udnyttet. Dengang var der ikke vor tids klageadgange og medieopmærksomhed, og polakkerne var i kraft af deres manglende viden og læsekundskaber lette ofre, så de katolske præster havde rigeligt at gøre med også at være socialarbejdere. P. Klessens tekst er skrevet i en saglig og indimellem let sarkastisk tone, og den vakte stor opmærksomhed, både hos myndighederne og arbejdsgiverne, da den blev trykt i Lolland-Falsters Stiftstidende i 1914. En triumf for p. Klessens var udfaldet af en injuriesag, som han havde anlagt i 1919 mod en vis Alexis Touskov, der ved Østre Landsret blev dømt for at have fremsat flere krænkende og truende udtalelser, f.eks. "... de herværende katholske Præster er ægte demoraliserende Menneskетyper fra den mørkeste Middelalder." Dommen bringes i et bilag i bogen. Bøden var 200 kr., og det var mange penge dengang.

Den legendariske redemptoristpater Jan Szymaszek er emnet for det tredje afsnit.

Hans begivenheds- *Fortsættes side 13*

Gys og mordgåder i Paris

Historisk krimi om danskerkolonien.

KRIMI "Den sande kirkes hjemvendte børn" står der med sære, krøllede guldbogstaver på ryggen af en gammel bog, som den danske historiker og antikvitetshandler Nikolaj Jeppesen bliver bedt om at kikke nærmere på. Doktor Bernard, formand for den historiske afdeling i den parisiske lægeforening, har fundet bogen sammen med nogle genstande fra vikingetiden i et nedlagt amfiteater for kirurgi. Kort tid efter findes dr. Bernard myrdet i amfiteatret. Hans højre hånd er hugget af. Et ritualmord?

Snart viser det sig, at Nikolaj Jeppesens liv er i fare, for et dansk katolsk broderskab vil have fingre i tingene for enhver pris. "Vor tro og moral må nu vige til fordel for opretholdelsen af vort broderskabs hemmelige mission", lyder det truende i et brev til Nikolaj. Bogen bevæger sig på to tidsplaner – Paris nu og i 1600-tallet, for broderskabet har rødder langt tilbage i tiden. I bogens midterdel er vi tilbage på Christian IV´s tid, hvor der var dødsstraf for at konvertere. Mange danskere med katolske sympatier flygtede udenlands, og i Paris blev der arbejdet for en rekatolicering af Danmark. En lille flok danskere finder sammen i et mystisk katolsk broderskab, der røver Dannebrog fra Slesvig Domkirke og fører det til Paris, hvor det sammen med Knud Lavards hovedskal bliver et af broderskabets relikvier.

En del af bogens personer er historiske – for eksempel enhjørningen (Korfitz Ulfeldt) og Henrik Krattmann, der blev solkongens hofprædikant og førte mange skandinaver i Paris tilbage til Moderkirken – blandt andet den berømte anatom Jacob Winsløw. Kendere af Den danske koloni i Paris vil i en af hovedpersonerne, Jørgen Hedegaard, genkende Jyllandspostens mangeårige korrespondent i Paris, nu afdøde Niels Levinsen.

Bogens forfatter, Finn Egeris Petersen, var i otte år præst ved den danske kirke i Paris og er dekoreret med æreslegionen. Man mærker tydeligt hans store kærlighed til Paris. Et hovedtema i bogen er national identitet, og der er kommet mange kloge og fine iagttagelser om spændingen mellem dansk og fransk, katolsk og protestantisk med i bogen.

Finn Egeris Pedersen: Broderskab. En historisk kriminalroman om danskerne i Paris gennem 800 år.
Forlaget Mellemgaard, 2012.
341 sider. Pris: 289 kr.

▶ *Fortsat fra forrige side*

rige og lidelsesfyldte liv – han sad i tysk koncentrationslejr under næsten hele 2. Verdenskrig – er skildret på en måde, så man får indtryk af forfatterens adgang til de primære kilder, herunder egne interviews med p. Szymaszek. Efter krigen kom han til Danmark og blev af Vatikanet udnævnt til rektor for de polske katolikker i Danmark. Han var en højt uddannet mand, som gjorde en stor kulturel indsats for polakkerne; på sine rejser uddelte han bøger og tidsskrifter, og på Amager stiftede han et polsk bibliotek, drevet af frivillige medarbejdere, som findes endnu.

Bogen er absolut læseværdig og giver nye perspektiver på dele af Den katolske Kirkes nyere historie i Danmark. Forfatteren har kunnet anvende et stort kildemateriale, ikke mindst fra Polsk-Skandinavisk Forskningsinstitut, hvis præsident han er. Kruszewski forholder sig ikke blot refererende til sit stof, men giver af og til sine egne, skarpe meninger til kende, f.eks. vedrørende pave Johannes Paul II's besøg i Danmark, hvor mange herboende polakker var frustrerede over, at der ikke blev arrangeret et særligt møde med paven for dem, sådan som man havde gjort mange andre steder i verden.

Eugeniusz S. Kruszewski: Fortællinger om en svunden tid i Danmark. Kbh., Polsk-Skandinavisk Forskningsinstitut, 2012, 211 s. ISBN 87-89048-66-0.
Pris: 130 kr. Bogen sælges af Polsk-Skandinavisk Forskningsinstitut, Postboks 2584, 2100 København Ø.

Tillykke med de 100

FØDSELSDAG Medlem af Sakramentskirkens menighed, Maria Viola Helt, kunne den 27.7. fejre sin 100 års fødselsdag. Hun er opvokset i Ordrup, hvor hendes forældre arbejdede for Sankt Andreas kollegium, og her havde hun en dejlig barndom sammen med sine fire søskende.

I sit voksenliv har hun været tilknyttet Holbæk menighed, senere i København Jesu Hjerte Kirke og Sankt Therese Kirke.

Fødselsdagen fejrede Maria Viola Helt sammen med sin familie i De gamles By, hvor hun nu bor.

På sin fødselsdag fik Maria Viola Helt brev fra dronning Margrethe og biskop Czeslaw Kozon og en flot buket blomster fra Københavns kommune sammen med mange andre buketter fra nær og fjern.

Liturgisk kalender 1. - 30. september 2012

1. *grøn.* Lørdag i 21.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 33,12-13.18-19.20-21
℟ Lykkeligt det folk, Herren udvalgte sig til ejendom.
L.: 1 Kor 1,26-31. **Ev.:** Matt 25,14-30.
Bededag for præste- og ordenskald.

1. **I Domkirken**
ÅRSDAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION (h)
1.vesper til Kirkevielse

2. *hvid.* Søndag.
I Domkirken:
ÅRSDAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION (h)
✠ *Gl.Cr.Særl.pf.*
1.L.1 Kong 8,22-23.27-30
℣ Sl 84.3.4.5+10.11
℟ Hvor er din bolig vidunderlig, Hærskarers Herre!
2.L.: 1 Kor 3,9b-11.16-17
Ev.: Joh 2,13-22 eller Joh 4,19-24
2.vesper til Kirkevielse

I andre kirker:
grøn. **22. ALM. SØNDAG.** (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: 5 Mos 4,1-2.6-8;
℣ Sl 15,2-3a.3bc+4bc.5.
℟ Herre, hvem kan være gæst i dit telt?
2.L.: Jak 1,17-18.21b-22.27.
Ev.: Mark 7,1-8.14-15.21-23.

3. *hvid.* Mandag i 22.alm.uge. (II Ps).
Gregor den Store, pave og kirkelærer (†604)(m)
℣ Sl 119,97.98.99.100.101.102
℟ Hvor jeg elsker din lov, Herre!
L.: 1 Kor 2,1-5. **Ev.:** Luk 4,16-30.

4. *grøn.* Tirsdag i 22.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 145,8-9.10-11.12-13ab.13cd-14
℟ Herren er retfærdig på alle sine veje.
L.: 1 Kor 2,10b-16. **Ev.:** Luk 4,31-37.

5. *grøn.* Onsdag i 22.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 33,12-13.14-15.20-21
℟ Lykkeligt det folk, som Gud har udvalgt sig til ejendom.
L.: 1 Kor 3,1-9. **Ev.:** Luk 4,38-44.

6. *grøn.* Torsdag i 22.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 24,1-2.3-4ab.5-6
℟ Jorden med alt, hvad den rummer, tilhører Herren.
L.: 1 Kor 3,18-23. **Ev.:** Luk 5,1-11.

7. **I Domkirken:**
grøn. Fredag i 22.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 37,3-4.5-6.27-28.39-40
℟ Retfærdiges frelse kommer fra Herren.
L.: 1 Kor 4,1-5. **Ev.:** Luk 5,33-39.

I andre kirker
hvid ÅRSDAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION (f)
Læsninger fra søndagen i Domkirken, hvor der vælges enten 1. eller 2. Læsning

8. *hvid.* Lørdag. JOMFRU MARIAS FØDSEL (f)
Gl.Jomfru Marias pf.
L. Mika 5,1-4a eller Rom 8,28-30
℣ Sl 13,6ab.6cd
℟: Jeg vil glæde mig højlig i Herren!
Ev.: Matt 1,1-16.18-23 eller 1,18-23

9. *grøn.* **23. ALM. SØNDAG.** (IV Ps).
✠ Gl. Cr. Alm.S.pf.
1.L.: Es 35,4-7a;
℣ Sl 146,6c-7.8-9a.9bc-10.
℟ Min sjæl, lovpris Herren! *Eller:* Halleluja!
2.L.: Jak 2,1-5.
Ev.: Mark 7,31-37.
(Peter Claver, præst, fejres ikke)

10. *grøn.* Mandag i 23.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 5,5-6a.6b-7.12
℟ Herre, led mig i din retfærdighed.
L.: 1 Kor 5,1-8. **Ev.:** Luk 6,6-11.

11. *grøn.* Tirsdag i 23.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 149,1-2.3-4.5-6a+9b
℟ Herren glæder sig over sit folk.
L.: 1 Kor 6,1-11. **Ev.:** Luk 6,12-19.

12. *grøn.* Onsdag i 23.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid.* **Jomfru Marias hellige navn**
℣ Sl 45,11-12.14-15.16-17
℟ Hør efter, min datter, lyt opmærksomt!
L.: 1 Kor 7,25-31. **Ev.:** Luk 6,20-26.

13. *hvid.* Torsdag i 23.alm.uge. (III Ps).
Johannes Chrysostomos, biskop og kirkelærer (†407) (m)
℣ Sl 139,1-3.13-14ab.23-24
℟ Led mig ad evigheds vej.
L.: 1 Kor 8,1b-7.11-13. **Ev.:** Luk 6,27-38.

14. *rød.* Fredag. DET HELLIGE KORS' OPHØJELSE (f)
Gl.Særl.pf. eller Pass.pf.
(Der vælges mellem 1.og 2. læsning)
1.L.: 4 Mos 21,4-9
℣ Sl 78,1-2.34-35.36-37.38
℟ Glem ikke Guds gerninger, men hold hans befalinger.
2.L.: Fil 2,6-11 **Ev.:** Joh 3,13-17

15. *hvid.* Lørdag i 23.alm.uge. (III Ps)
Jomfru Marias Smerter (m)
℣ Sl 116,12-13.17-18
℟ Herre. Jeg bringer dig slagtoffer til tak.
L.: 1 Kor 10,14-22. **Ev.:** Joh 19,25-27 eller Luk 2,33-35

(ad libitum læsninger:
L.: Hebr 5,7-9
℣ Sl 31,2-3a.3bc-4.5-6.15-16.20
℟ Frels mig, Herre, i din miskundhed!)

16. *grøn.* **24. ALM. SØNDAG.** (IV Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Es 50,5-9a;
℣ Sl 116,1-2.3-4.5-6.8-9.
℟ Jeg kan vandre for Herrens ansigt i de levendes land. *Eller:* Halleluja!
2.L.: Jak 2,14-18. **Ev.:** Mark 8,27-35.
(Cornelius, pave, og Cyprian, biskop, martyrer, fejres ikke)

17. *grøn.* Mandag i 24.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Robert Bellarmin,** biskop og kirkelærer (†1621)
℣ Sl 40,7-8a.8b-9.10.17
℟ Vi forkynder Herrens død, indtil han kommer.
L.: 1 Kor 11,17-26.33. **Ev.:** Luk 7,1-10.

18. *grøn.* Tirsdag i 24.alm.uge. (IV Ps).
℣ Sl 100,1b-2.3.4.5
℟ Vi er hans folk og de får, han vogter.
L.: 1 Kor 12,12-14.27-31a. **Ev.:** Luk 7,11-17.

19. *grøn.* Onsdag i 24.alm.uge. (IV Ps).
Eller *rød.* **Januarius**, biskop og martyr (†305)
℣ Sl 33,2-3.4-5.12+22
℟ Lykkeligt det folk, Herren udvalgte sig til ejendom.
L.: 1 Kor 12,31—13,13. **Ev.:** Luk 7,31-35.

20. *rød.* Torsdag i 24.alm.uge. (IV Ps).
Andreas Kim Taegon, præst, og **Paulus Chong Hasang og lidelsesfæller,** martyrer (†19.årh.)(m)
℣ Sl 118,1-2.16-17.28
℟ Tak Herren, for han er god.
Eller Halleluja
L.: 1 Kor 15,1-11. **Ev.:** Luk 7,36-50.

21. *rød.* Fredag. MATTÆUS, apostel og evangelist (f)
Gl.Ap.pf.
℣ Sl 19,2-3.4-5ab
℟: Deres tale er nået til jorderigs ende.
L.: Ef 4,1-7.11-13. **Ev.:** Matt 9,9-13

22. *hvid.* Lørdag i 24.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 56,10.11-12.13-14
℟ Jeg kan vandre for Guds ansigt i livets lys.
L.: 1 Kor 15,35-37.42-49. **Ev.:** Luk 8,4-15.

23. *grøn.* **25. ALM. SØNDAG.** (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Visd 2,12.17-20;
℣ Sl 54,3-4.5.6+8.
℟ Gud er min hjælper, Herren styrker mig.
2.L.: Jak 3,16–4,3. **Ev.:** Mark 9,30-37.
(Pius de Pietrelcina, præst, (Padre Pio), fejres ikke)
Kollekt for Katolske Menighedsplejer.

24. *grøn.* Mandag i 25.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 15,2.3.4.5
℟ Den retfærdige skal bo på dit hellige bjerg.
L.: Ordsp 3,27-35. **Ev.:** Luk 8,16-18.

25. *grøn.* Tirsdag i 25.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 119,1.27.30.34.35.44
℟ Før mig ad den sti, du befaler.
L.: Ordsp 21,1-6.10-13. **Ev.:** Luk 8,19-21.

I konsekrerede kirker undtagen Domkirken
1.vesper til Kirkevielsesfest

26. *hvid.* Onsdag. KIRKEVIELSESFEST
Alt som 1.søndag i september i Domkirken

I andre kirker – også i Domkirken

26. *grøn.* Onsdag i 25.alm.uge. (I Ps).
Eller *rød.* **Cosmas og Damian,** martyrer (†3.årh.)
℣ Sl 119,29.72.89.101.104.163
℟ Dine ord er en lygte for min fod.
L.: Ordsp 30,5-9. **Ev.:** Luk 9,1-6.

27. *hvid.* Torsdag i 25.alm.uge. (I Ps).
Vincent af Paul, præst (†1660) (m)
℣ Sl 90,3-4.5-6.12-13.14+17
℟ Herre, du har været vor bolig i slægt efter slægt.
L.: Præd 1,2-11. **Ev.:** Luk 9,7-9.

28. *grøn.* Fredag i 25.alm.uge. (I Ps).
Eller *rød.* **Wenceslaus,** martyr (†929)
Eller *rød.* **Laurentius Ruiz og lidelsesfæller,** martyrer (†omkr.1635)
℣ Sl 144,1a+2abc.3-4
℟ Lovet være Herren, min klippe.
L.: Præd 3,1-11. **Ev.:** Luk 9,18-22.
(Lioba, abbedisse (†780), kan fejres)

29. *hvid.* Lørdag. DE HELLIGE ÆRKEENGLE, MICHAEL, GABRIEL OG RAFAEL (f)
Gl. Englenes.pf.
L.: Dan 7,9-10.13-14 eller Åb 12,7-12a
℣ Sl 138,1-2a.2bc-3.4-5
℟: Herre, jeg vil lovsynge dig for englene.
Ev.: Joh 1,47-51

30. *grøn.* 26. ALM. SØNDAG. (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: 4 Mos11,25-29
℣ Sl 19,8.10.12-13.14.
℟ Herrens forordninger er retskafne, de glæder hjertet.
2.L.: Jak 5,1-6.
Ev.: Mark 9,38-43.45.47-48.
(Hieronymus, præst og kirkelærer, fejres ikke)

Hverken eller!

Kommentar til Janne Elisabeth Jørgensens artikel om kirkemusikken i Jesu Hjerte Kirke

Under overskriften: "Gemt eller glemt? Nodesamlingen i Stenosgade" skriver Janne Elisabeth Jørgensen om Jesu Hjerte Kirkes organister og musikalier på baggrund af en registrering af det i kirken beroende nodemateriale. Artiklen antyder, at der ikke skulle være tale om et enten/eller men derimod et både/og. Beretningen indeholder adskillige fejlagtige oplysninger; da det samtidig er sålunde, at både *Omkring "Jesu Hjerte"*, 1995, og *Organistbogen*, 2005, har en del både fejl og mangler vedrørende kantor/organistrækken, er en kommentar nødvendig:

1) Vedr. organister/kantorer:
Ved læsning af artiklen får man det indtryk, at Paul Simonsen var organist fra 1936, da Knud Aagaard døde, indtil 1984; det ville jo have været ganske flot, hvis det var rigtigt, men det er det ikke. Da Aagaard døde, blev Aage Bredahl organist, i første omgang fra 1936-1952. I 1946 var han blevet ansat som fagottist i Det Kongelige Kapel; her trakterede han også af og til teaterorglet. Efter Bredahl blev Otto From Køpke organist 1952-1957. I 1957 blev Eva Søndergård (født Binding) ansat. Ansættelsen var kortvarig, idet den sluttede i 1959, da hun blev organist i Sct. Andreas Kirke. Køpke vendte kortvarigt tilbage i nogle få måneder 1959-1960, inden han blev ansat i Tveje Merløse. Et endnu eksisterende bevis på hans ansættelse: han glemte sine 'orgelsko', da han rejste, – en flot størrelse 47 med signatur i svangen! – som jeg senere har haft fornøjelsen af. Bredahl kom tilbage for en anden periode, der varede fra 1960-1977. Først da blev Simonsen ansat, og ansættelsen varede til 1983 (ikke 1984).

Undertegnede blev ansat *Dominica Gaudete* 1982 (ikke 1983 som anført) som kantor og 1983 tillige som organist. Jeg skal i sandhedens interesse bekende, at jeg har flere oplysninger fra Knud-Erik Kengen – dattersøn af Aagaard – som har spillet på kirkens orgel, siden han var 10 år. Han har ofte medvirket ved orglet siden da, også som min vikar; senere, da en af 'mine' kvindelige kirkesangere (Elly Bruunshuus) naturligt overtog jobbet som vikar, fandt han det passende at gifte sig med hende for at blive ved at være i nærheden af orglet – nu med titlen: *vicarius vicariae*.

2) Vedr. 'glemmebogen':
Da jeg blev ansat som kantor, gik jeg kirkens nodesamling igennem for at se, om der skulle være noget, der kunne bruges. Der var noget – og det har vi brugt i årenes løb – men der var ikke meget. En stor del af nodesamlingen var post-klassisk musik, 1800-tals musik, der var aldeles uanvendelig i 'min' sammenhæng. Bredahl karakteriserer denne del af samlingen pænt – næsten for pænt: "De tidligere [før p. Menzinger kom til i 1920] fremførte Messer, hvis gode musikalske Kvalitet ikke lod sig bestride, talte dog altfor meget Romantikkens Tonesprog og maatte derfor ved den musikalske Kursændring efter første Verdenskrig, der ogsaa sporedes inden for Kirkemusikken, vige Pladsen for andre Værker, hvori sentimentale Vendinger og den i de ældre Kompositioner efterhaanden stereotype Form ikke mere fandtes". [*Jesu Hjerte Kirke 1894-1945*, 1945, s. 112]. Denne musik var uanvendelig i nyere liturgisk sammenhæng.

Noget af det mere spændende var Menzingers egne værker, af hvilke jeg satte nogle sammen i partitur. Dette var nødvendigt af praktiske grunde: hans gulnede, stencilerede papirer var undertiden svært læselige; ydermere var de ofte noteret kun med to stemmer ad gangen. Nogle af disse værker har vi brugt i kirken med fornøjelse, bl.a. det velformede *Ave Maria*, som både biskop Hans og Leif Kayser huskede fra deres ungdom, og som de kommenterede, hver gang vi sang det. Vi opførte også Menzingers *Missa in honorem S. Canuti Ducis*, der – som titlen siger – er tilegnet Knud Hertug – ikke, som det hævdes, Knud Konge.

'Regens chori' er i alle kirkemusikalske sammenhænge ansvarlig for det musikalske forløb – og musikken har naturligvis i kirkens mere end 100-årige historie stedse afspejlet den 'regerende' kantors smag og opfattelse af, hvad der er kvalitet indenfor kirkemusikken. For mit vedkommende var/er den gregorianske sang og Renaissancens vokalpolyfoni den rigtige kirkemusik; men naturligvis har vi også altid interesseret os for samtidens musik, som Kirken også er forpligtet på. Dette materiale har vi anvendt til de danske messer, – nota bene naturligvis: hvis musikken var anvendelig. Vi har sunget/spillet musik af den danske katolske kirkes komponistkoryfæer, Bernhard Lewkovitch, Leif Kayser, Knud-Erik Kengen, Niels la Cour m. fl.., men også musik af ikke-katolske danske komponister. Alt – i mine nu 'om et øjeblik' 30 år – i god forståelse med den siddende sognepræst, som i min tid har været dels pater Linde dels pater Sanders.

Til overskriftens "Gemt eller glemt?" – jeg vil tillade mig at svare: Hverken eller! Janne Elisabeth Jørgensen konstaterer i sin artikels afsluttende bemærkninger, at der ligger et "spændende arbejde med at tage stilling til hvor mange af de ældre kompositioner [der kan] benyttes igen, enten ved messer eller kirkekoncerter". De overvejelser har jeg for længst gjort mig, og svaret er: ved kirkekoncerter kan alt spilles/synges, der *har den kvalitet, som stedet kræver*, – ved messer vil i dag kun en mindre del være anvendelig.

Vigtigst er perspektivet i artiklens afsluttende bemærkning: "En anden stor og vigtig opgave, som der nu kan tages fat på, er, at vurdere om flere af p. Menzingers kompositioner bør udgives". Det er en god idé, som Janne Elisabeth Jørgensen nu har sat os bedre i stand til, end vi var i forvejen; det skal hun have tak for.

Ole Kongsted, kantor ved Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade

Hvad sker der?

I sidste nummer af KO kunne man læse om Kirkens kummerlige finansielle situation. Har man imidlertid blot fulgt minimalt med i denne udvikling, er der intet overraskende heri.

Hvad der derimod må siges at være absolut overraskende og ligefrem chokerende, er den passivitet, som Kirken angiveligt udviser, når det drejer sig om at øge indtægterne og dermed få penge i kassen. For manglende vilje eller lyst til at gøre en effektiv indsats kan der vel ikke på nogen måde være tale om?

I det økonomiske oplæg, som Pastoralrådet netop har haft til drøftelse, og som blev omtalt i KO, fremsættes nogle forslag om, at sognepræsterne og andre skal sætte en offensiv ind for at få flere til at betale kirkebidrag. Noget sådant har imidlertid mig bekendt været forsøgt i efterhånden utallige år uden synderlig succes. Yderst mærkværdigt er det derfor, at man fra Kirkens side åbenbart ikke agter endnu engang at forsøge at få kirkebidraget opkrævet af det offentlige skattevæsen via den almindelige skat – nøjagtig som det er tilfældet for folkekirkens vedkommende. Enhver vil vide, at en sådan ordning med ét ville løse Kirkens økonomiske problemer!

Ganske vist har Kirken – som nævnt – under den tidligere regering forsøgt at få de samme vilkår som folkekirken, hvad angår opkrævning af kirkeskat. Tidligere amtsborgmester Erling Tiedemann førte angiveligt forhandlingerne for bispedømmet, men som det fremgik af dagspressen endte disse forhandlinger i en rendyrket fiasko, idet Erling Tiedemanns partifælle fra Venstre, daværende skatteminister Kristian Jensen, uden nærmere offentlig begrundelse med et pennestrøg annullerede hele projektet. Siden den tid har der været meget tyst og stille omkring denne sag.

Vi er imidlertid mange katolikker, som ønsker det bedste for vores fælles kirke og derfor spørger, hvad der egentlig sker, og hvilke bestræbelser bispedømmet efterfølgende har iværksat og agter at iværksætte i denne sag? Jeg kan naturligvis kun gå ud fra, at man også på bispekontoret er fuldt bevidst om, at den politiske situation og dermed magtforholdene i Danmark har ændret sig. Den nuværende regering samt dens parlamentariske støtteparti har jo ikke blot i partiprogrammer, men også i andre sammenhænge markeret helt andre synspunkter og holdninger på ikke alene kirkeskatteopkrævningsproblematikken, men også på forholdet mellem stat og kirke.

Derfor vil jeg derfor helt konkret spørge, om Den Katolske Kirke i Danmark har tænkt sig her og nu at rette en ny forespørgsel om offentlig opkrævning af kirkeskat til den nuværende skatteminister eller ej? Hvis sidstnævnte skulle være tilfældet, står ét spørgsmål tilbage: Har Kirken råd til at lade være?

Jørn Arpe Munksgaard, 6230 Rødekro

Ønsket om kirkeskatopkrævning er stadig aktuelt

Den katolske Kirke har ikke opgivet sit ønske om en offentlig opkrævning af kirkeskat inden for en overskuelig årrække. Allerede sidste år besluttede Kirken at tage sagen op igen – denne gang i samarbejde med Danske Kirkers Råd. I januar i år blev der taget kontakt til i første omgang Skatteministeriet, der er ressortministerium for sagen. Vi har desuden skriftligt redegjort for vores konkrete forslag og har bedt om et møde med skatteministeren. Ministeren har som bekendt mange ting at se til, især for tiden, men det er vores håb, at et sådan møde kan komme i stand inden længe.

Under alle omstændigheder må håbet om en sådan ordning dog ikke blive en 'sovepude' for den katolske kirke i Danmark. Selv hvis/når en sådan ordning kommer, vil den ikke løse alle bispedømmets udfordringer, og slet ikke fra den ene dag til den anden.

Niels Messerschmidt
Informationschef, Den katolske Kirke i Danmark

Kirken har stadig meget at lære

Kommentar til artikel af p. Robert Culat i K O nr. 10.
Jeg har læst din kommentar til artiklen af Gideon Ertner i KO nr. 9, og kan her ikke være i tvivl om, at du sætter kære broder Gideon alvorligt på plads med hele din fremragende og dygtigt førte ekspertise.

Men kære pastor Robert, hvor er din faderlige kærlighed henne i dette?

Hvad der end må være rigtigt eller forkert i broder Gideons artikel, så er han dog en fra Gudsfolket, der ytrer sig, selv føler jeg meget med ham.

I hele det store spørgsmål om liturgiens rolle i kirkens liv er der dog meget, jeg heller ikke forstår. Sådan føler jeg i høj grad, at det såkaldte kirkefolk netop ikke har været tilstrækkeligt inddraget i udformningen, som i alt for meget netop kun syntes at være blevet behandlet i en meget tænkt teologisk atmosfære, hvor både kunsten og det folkeligt levende er blevet mere eller mindre fortrængt.

Jeg syntes derfor det ville have været velgørende hvis du her havde været mere lyttende end irettesættende.

Dine bemærkninger om ortodoksien virker også her noget ukærlige, hvor du dog i økumeniens ånd også burde have haft lidt hjerte med, ikke mindst da vor ærværdige biskop Czeslaw har givet de rumænsk ortodokse plads i Sankt Andreas Kirke i Ordrup.

Jeg har selv fulgt denne rumænsk ortodokse liturgi gennem en tid og fundet den anderledes inspireret, folkelig og levende, så den ikke blot inddrager det personlige, men også udtrykker den indbyrdes kærlighed i menigheden her på en meget ægte, fin og naturlig måde.

Disse helt basale værdier er det også meget svært for mig at finde i den ajourførte liturgi, som er givet ved det andet Vatikankoncil. Så også her finder jeg, at Kirken stadig har meget at lære, og at væsentlige værdier til en levendegørelse af liturgien, netop kan findes hos de ortodokse.

Joost Dahlerup, 4690 Haslev

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Det sker i bispedømmet

August

Søndag 19. Pilgrimsvandring: Vi mødes ved Sankt Knuds Kirke i Ringsted kl. 14.00 og vandrer mod Knud Lavards Hus i Haraldsted. Vi går ad den gamle Sankt Knud Lavard pilgrimsrute langs Holbækvejen forbi statuerne Maria med Jesusbarn, vejkrucifikset og Jesu Hjerte statuen, derefter ad Vestre Søvej og fortsætter videre til Haraldsteds Kirke, kapelruinen og det lille kapel i Knud Lavards Hus ved Haraldsted Skov. Vi holder korte andagter. Valfarten slutter kl. 18.00. Yderligere oplysninger: tlf. 21 40 91 88, e-mail: golubowski@kabelmail.dk

Mandag 20. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Lørdag 25. kl. 10.00: Pilgrimsvandring til Karup. Pilgrimsvandringen er på i alt 8 km. Kort over mødested og yderligere informationer findes på www.katolskgrenaa.dk eller hos Birgit Clausen, tlf. 86 99 63 54 /22 79 14 64. Alle er velkomne.

Søndag 26. Valfart til Haraldsted, se side 11

September

Lørdag 1. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese: "Koncilernes historie" v/Helge Clausen. Sted: menighedssalen, Bredgade 69, Kbh. Alle er velkomne. Det koster 40 kr. pr. gang til materialer, kaffe og te mv.

Onsdag 5. kl. 19.30-21.00: Troslærekursus, som henvender sig til voksne katolikker, giver indføring i det at tro, belyser Det gamle og Det nye Testamente, gennemgår sakramenterne, de forskellige kald i Kirken, forskellige religiøse bevægelser, spiritualitet og bøn. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade, Kbh. Det er gratis at deltage. Alle er velkomne. Kurserne afholdes hver onsdag.

Torsdag 6. kl. 19.30: Starter det årlige konvertitkursus ved sr. Anna-Mirijam Kascher, afholdes herefter hver torsdag. Sted: menighedssalen, Bredgade 69, Kbh. Alle er velkomne.

Lørdag 15. kl. 11.00-16.00: Sakramentskirken holder loppemarked til fordel for Caritas i gården ved siden af kirken. Indgang gennem porten Nørrebrogade 27, Kbh.

Mandag 17. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Fredag 28. kl. 19.00- ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Lørdag 29. kl. 12.30: Vi mødes ved Knud Lavards Hus i Haraldsted og vandrer mod Sankt Knuds Kirke i Ringsted, hvor vi deltager i messen kl. 16.00

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Margrethe Stenby
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.:
P. Daniel Nørgaard, Charlotte Hansen, Karin Hyldal Christensen, Max Ulrich klinker, Lillian Kristensen, Peter Dal, Keld Dahlwad, Helge Clausen, Per Jørgensen, Anders Piltz O.P. og Ulf Johnson
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 10.100 - Distribueret oplag 9.712
- ISSN 0902-297X

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

STIFTELSEN MARIAHJEMMET

yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse, dels som stipendium, dels som rentefri lån.

År 2012-skemaet kan rekvireres på stiftelsen Mariahjemmets hjemmeside: www.mariahjemmet.dk

Skemaet skal indsendes **inden mandag den 1. oktober 2012** til bestyrelsens formand Jens Kaaber Pors, Pernillevej 7, 2400 NV med påtegning fra 2012 af sognepræst eller anden gejstlig myndighed.

Alle ansøgere med korrekt udfyldt skema får skriftligt svar inden udgangen af oktober måned 2012.

Biskoppens kalender

August
Søn 19. kl. 10.00: Firmelse i Randers
Tir 21 og ons 22: Ständiges Rat, NBK - Oslo
Tor 23. kl. 10.00: Møde i Økonomisk Råd
Lør 25.: Polsk valfart, Pindstrup
Søn 26. kl. 10.00: Messe i Vor Frue, Aarhus, **kl. 15.00:** 125-års kirkejubilæum i Svendborg
Tir 28. kl. 15.00: Danske Kirkers Råd, Roskilde
Tor 30. kl. 15.00: Liturgikommisionen

September
Tir 4. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Ons 5. kl. 10.00: Messe hos Kærlighedens Missionærer
Lør 8.: Sognenes Dag
Tir 21. og ons 22.: Ærkebiskop Kenneys 25-års jubilæum, Birmingham
Tor 13. kl. 16.30: Møde i Pastoralrådets forretningsudvalg
Fre 14. - tor 20: Vollversammlungen 2012, Nordisk Bispekonference - Reykjavik
Fre 21. kl. 14.00: Liturgikommissionen
Lør 22. kl. 15.30: Firmelse Slagelse, Holbæk & Kalundborg, Holbæk
Søn 23.: Den Største Dag
Man 24. - tor 27.: Præsternes Studieuge
Fre 28. - søn 30.: Centenary of St. Canutes Church, Streaky Bay, Australien

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Ubeskåret støtte

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

Lensbaron og lensbaronesse STAMPE CHARISIUS LEGAT

yder legatstøtte til katolske kvinder og/eller børnerige katolske familier i **meget** svære og vanskelige økonomiske kår.

Legatportion kan søges ved henvendelse inden **mandag den 1. oktober 2012** med fyldige oplysninger og påtegning fra 2012 af sognepræst eller anden gejstlig myndighed.

Ansøgning sendes til bestyrelsens formand Jens Kaaber Pors, Pernillevej 7, 2400 NV.

Alle ansøgere med **korrekt** udfyldt ansøgning får skriftligt svar inden udgangen af oktober måned.

Bønnens Apostolat

September

- At politikere altid må handle ærligt, uangribeligt og sandhedskærligt.

- At kristne kommuniteter må villige til at stille missionærer, præster, lægfolk, og konkrete hjælpemidler, til rådighed for de fattigste Kirker.

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 12, som udkommer **fredag d. 7. september** skal være redaktionen i hænde senest **mandag d. 20. august**

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 13, som udkommer **fredag d. 28. september** skal være redaktionen i hænde senest **mandag d. 10. september**

Venlig hilsen Redaktionen

Enhedens sakramente

Kirken er en enhed i mangfoldigheden. Evangeliet henvender sig til alle mennesker, alle folkeslag og kulturer har deres retmæssige plads i Kirkens fællesskab.

Tekst: P. Anders Piltz OP & Ulf Johnson

KONCILET I år er det halvtreds år siden, pave Johannes Paul II åbnede Andet Vatikankoncil. I de mere end tre år koncilet varede havde Kirkens biskopper fra alle egne af verden en unik mulighed for i fællesskab at drøfte spørgsmål om Kirken og dens tro og liv. Det førte til en gennemgribende omdannelse [sv. *omgestaltning*] af katolicismen, formentlig mere gennemgribende end paven selv havde tænkt sig. Men nu var det biskoppernes tur til at sætte dagsordenen, og de tog initiativ til indgående refleksioner og satte langt flere spørgsmål på koncilets dagsorden end oprindelig planlagt.

Fortolkningen og tilegnelsen af koncilets beslutninger blev efterfølgende genstand for mange og delvist kontroversielle debatter. Ikke mindst blev det diskuteret, i hvilket omfang Andet Vatikankoncil var noget så radikalt nyt, at det indebar et brud med Kirkens tidligere tradition. Men også selv om koncilet faktisk indebar mange forandringer, er det kun muligt at forstå koncilet på baggrund af og i kontinuitet med Kirkens tidligere konciler.

Hvad koncilsfædrene havde i tankerne, var ikke et brud med traditionen, men en fornyelse, der skulle gøre Kirken bedre rustet til at opfylde sin mission i verden af i dag. Andet Vatikankoncil var også kirkehistoriens første virkelige internationale koncil, hvor alle verdensdele var ordentligt repræsenterede. Spørgsmål om mangfoldighed og inkulturation blev også af den grund centrale på koncilet. Mange af koncilets beslutninger angik Kirkens forhold til det omgivne samfund og til andre religioner. Beslutningen om afskaffelse af statskirkesystemet og om at styrke økumenien med andre kristne trossamfund ligesom dialogen med de andre verdensreligioner blev vigtige milepæle.

Et af Andet Vatikankoncils vigtigste dokumenter, *Lumen gentium*, handler om Den katolske Kirkes egen selvforståelse. Her siges det, at Kirkens centrale opgave er at sprede Kristi evangeliums lys til alle mennesker. Kirken er i Kristus "ligesom et sakramente, det vil sige et tegn og redskab for den inderlige forening med Gud og for hele menneskeslægtens enhed". Det virkeliggøres på konkret måde af alle kristne, som lever i det sakramentale fællesskab med Peters efterfølger og med de biskopper, der lever i enhed med ham.

Kirken forstår altså sig selv som en enhed i mangfoldigheden. Evangeliet retter sig mod alle mennesker, og alle folkeslag og kulturer har deres retmæssige plads i Kirkens fællesskab. Men det betyder ikke, at enhed og mangfoldighed altid går sammen på en enkelt måde, hvilket også illustreres af udviklingen efter koncilet.

Som ung professor tilhørte Joseph Ratzinger de ledende teologiske rådgivere under Andet Vatikankoncil, og senere har han som pave bestræbt sig på at videreføre koncilets beslutning i en ånd af kontinuitet med Kirkens tradition. Hans ønske om at fremme Kirkens enhed har antaget mange udtryk, *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 11
17. august 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering

ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST

POST PP DANMARK

ikke mindst i opdyrkningen af kontakterne mod øst, til de ortodokse kirker, især Kirken i Rusland. Også enheden indenfor Den katolske Kirke vil han værne om. For de katolikker, som fortsat ønsker at fejre liturgien i dens førkonciliære form, har han gennem sin apostoliske skrivelse *Summorum pontificum* fra 2008 fundet en løsning, som generelt synes at fungere.

Et særligt kompliceret tilfælde udgør det traditionalistiske Piusbroderskab, SSPX. Gruppen blev grundlagt i 1969 af den franske ærkebiskop Marcel Lefebvre (død i 1991) som reaktion på nogle af de centrale beslutninger ved Andet Vatikankoncil (1962-1965). Gruppen har gennem årtier været i konflikt med pavestolen, og den har ingen kirkeretslig status inden for Den katolske Kirke. Ikke alle katolikker har delt pavens ønske om at se dem vende tilbage til Kirkens fællesskab. Men i januar 2009 ophævede Benedikt XVI ekskommunikationen af de fire biskopper i SSPX og der blev indledt en dialogproces med tilbagevendende drøftelser. I skrivende stund er disse drøftelser inde i en intensiv fase og alt afhængig af udfaldet af disse drøftelser vil gruppen enten atter blive reintegreret eller forsvinde ud i kirkehistoriens periferi.

Endnu et eksempel på pave Benedikt XVIs indsats for Kirkens enhed er de såkaldte ordinariater, som blev lancereret i 2009. Herigennem tilbydes store grupper af anglikanere, som ønsker at konvertere til Den katolske Kirke, at de kan medbringe visse af deres liturgiske traditioner ind i Den katolske Kirkes fællesskab. I England blev et sådan ordinariat oprettet sidste år, og i år er yderligere et ordinariat blevet oprettet i USA.

Ordinariatet er altså tænkt som en vej ind i Den katolske Kirke for store grupper af konvertitter fra Den anglikanske Kirke. For nylig har visse højkirkelige grupper inden for Svenska kyrkan drøftet mulighederne for at få en lignende løsning som anglikanerne. Men det lader sig næppe gennemføre, eftersom der ikke findes så store grupper og hele sogne af potentielle konvertitter på vore breddegrader.

> **"Dette er Kristi ene Kirke … [som] eksisterer konkret i Den katolske Kirke, der er styret af Peters efterfølger og biskopperne i forening med ham"**

Kirken er en enhed i mangfoldigheden; men det betyder ikke, at man bør indføre nye kirkeretslige strukturer ved siden af Kirkens almindelige strukturer uden at der er særlige behov og begrundelser herfor. Især når man kan forvente, at nyrekrutteringen til disse grupper fremover synes at være meget begrænset. Enhver, der er opsat på at bevare de elementer i den lutherske tradition, som er forenelige med katolsk tro, har mulighed for at udføre disse funktioner indenfor rammerne af det katolske bispedømme Stockholm. Man kan her for eksempel tænke på, hvordan den svenske salmeskat i stadig højere grad flittigt anvendes også i katolske sogne rundt om i landet. Den gennemprøvede lutherske prædiken- og sjælesorgstradition kan være et værdifuldt bidrag til den katolske symfoni, især fordi der ikke længere råder nogen konfessionel uenighed omkring reformationens hovedanliggende, retfærdiggørelsen gennem tro.

Der foreligger intet velbegrundet behov for kirkepolitiske konstruktioner, som søger en imaginær katolsk enhed hinsides og over hovedet på de enkelte menigheder her i landet, som forsamles omkring Guds ord og Eukaristien i et forpligtende fællesskab med Peters efterfølger og biskopperne omkring ham. Den katolske Kirke i Sverige har sin konkrete eksistens i Stockholms katolske bispedømme, i den sakramentale enhed, som fælles i fællesskabet omkring bispedømmets biskop Anders Arborelius. Man kan ikke samtidig være med og ikke være med i dette fællesskab.

Artiklen, som bringes her med forfatternes tilladelse, stammer fra tidsskriftet Signum nr. 3, 2012.

Foto: Pfarrbriefservice.de

Anders Piltz OCD, professor emeritus i latin og specialist i middelalderhistorie. Underviser i teologi og idéhistorie på Newmaninstituttet i Uppsala. Forfatter til adskillelige bøger om religiøse og historiske emner.

Ulf Jonsson SJ er doktor i religionsfilosofi. Underviser ligeledes på Newmaninstituttet og er chefredaktør for tidsskriftet Signum – et kulturtidsskrift, som beskæftiger sig med eksistentielle, teologiske, filosofiske og etiske spørgsmål ud fra et katolsk kirkeligt og samfundsmæssigt perspektiv.

Nr. 12.
7. september 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Aleppos ærkebiskop er flygtet til Libanon

Borgerkrigen i Syrien rammer nu også landets kristne befolkning.

Tekst: Niels Messerschmidt

Der er stigende bekymring i udlandet for de kristne mindretals skæbne under den syriske borgerkrig. Foto: carolineglick.com.

SYRIEN De voldsomme kampe i Syriens største by, Aleppo, har nu også bredte sig til de kristne bydele. Vatikanets radio oplyste den 27. august, at den melkitiske græskkatolske ærkebiskop af Aleppo var flygtet til Libanon og at ærkebispedømmets kontorer var blevet plyndret. Meddelelsen kommer midt i en stigende bekymring i udlandet for landets kristne mindretal.

Vatikanets radio og nyhedsbureauet Fides oplyser, at monsignore Jean-Clément Jeanbart i første omgang havde søgt tilflugt hos nogle franciskanske munke i byen, da kampene i de kristne bydele i Aleppo tog til i styrke.

I løbet af få timer var ærkebispedømmets kontorer blevet plyndret af "uidentificerede grupper, som ønskede at starte en religionskrig og drage det syriske folk ind i en sekterisk konflikt", sagde en kilde fra det lokale kristne samfund til nyhedsbureauet Fides.

Ifølge flere rapporter skulle dørene til ærkebispedømmets kontorer var blevet brudt op og adskillelige genstande som computere var stjålet. Ærkebiskop Jeanbart er siden flygtet til Libanon. Det forlyder desuden, at det maronittiske ærkebispedømme i Aleppo og det kristent-byzantinske Maarrat Nahman-museum i byen også er blevet udsat for plyndringer.

Frygt for udviklingen

Præsident Bashar al-Assads regeringsstyrker skulle ifølge kilder atter have genvundet kontrollen med flere af de kristne områder i Aleppos centrum, der havde været i oprørsbevægelsens hænder.

Ærkebiskop Jeanbart fortalte til Vatikanets radio, at han var bekymret for tilstedeværelsen af fremmede styrker i landet og "organisationer, som leder efter Jihad-krigere". "Det er grunden til at fundamentalister strømmer til Syrien fra Libyen, Jordan, Egypten, Afghanistan, Tyrkiet og mange andre lande", sagde han.

Mange af Syriens kristne gejstlige har støttet præsident Assad, som selv tilhører det alawitiske mindretal i landet, på grund af deres frygt for at islamister vil overtage magten i det multireligiøse land.

Omkring 7,5 procent af Syriens 20 millioner store befolkning er kristne.

Intet lys for enden af tunnellen

Borgerkrigen i Syrien optrappes, mens resten af verden ser til.

Tekst: Lisbeth Rütz

SYRIEN "Tingene går meget, meget dårligt i Syrien. Før tænkte jeg på situationen som en tunnel, hvor der til sidst ville være lys for enden.; men nu mener jeg, at Syrien er på vej ned i helvede, siger monsignor Mario Zenari, nuntius i Syrien til AsiaNews.it. Regeringen og oprørerne beskylder gensidigt hinanden for massakrer, og præsident Assad har erklæret krig mod det, han ser som "et udenlandsk komplot", der vil ødelægge ligevægten i regionen. Mange udenlandske grupper – blandt andet al Qaeda er i stigende omfang til stede i området.

"Historien bag denne konflikt er fuld af modsætninger, der er opstået både her i Syrien og i det internationale samfund. Også blandt ambassadørerne her i Damaskus slår man sig for brystet og erkender, at alle de tidligere analyser ikke duede. Det er en konflikt, der er vanskelig at løse, og alt hvad man forudså ville ske er gået anderledes. I begyndelsen havde hele det internationale samfund læst alle revolterne i Syrien som et andet kapitel i det arabiske forår, som noget der ville komme til at ligne det, der var sket i Tunesien, Ægypten eller Libyen. Men Syrien er noget helt unikt, og man leger med ilden i en kompleks konflikt", siger nuntius, der mener, at mange af de konflikter i området, der forklædes som "konfessionelle", i virkeligheden blot er blot private konflikter.

Mange kristne imod intervention

"Vi kristne i Syrien vil kun et – ingen intervention af udenlandske tropper, som vil styrte det sekulære regime i vores land", udtaler Antoun fra Tripoli, en højtstående ansat i det græsk-ortodokse patriarkat i Damaskus til KNA. Hermed udtrykker han samme mening som mange andre kristne, der frygter en øget islamisering af Syrien, hvis Assad-regimet falder. Især frygter man, at Saudiarabiens indflydelse i det forpinte land øges yderligere. Mange kristne er derfor imod udenlandsk militær indgriben til fordel for anti-Assadblokken, fordi de mener, at Assadregimet er en garant for at bevare religionsfriheden i Syrien.

Som hovedallieret med den shiitiske stat Iran og selv repræsentant for det alevitiske mindretal i Nordsyrien troede præsident Baschar al-Assad, at han kunne blive en modpol til den sunnimuslimske indflydelse i området.

De sunnitiske og shiitiske magter i regionen gør deres til, at konflikten eskalerer. Golfstaterne lagde ud med at bekendtgøre, at de ville støtte anti-Assadligaen i Syrien. Herefter mobiliserede Hisbollah sine styrker i Sydlibanon. Derfor vrimler det nu i landet med både sunni- og shiamuslimske frivillige, og borgerkrigen i landet optrappes, mens resten af verden ser til.

I ummaen (de rettroende muslimers samfund overalt i verden) har der i 1.400 år været en indre konflikt mellem sunni- og shiamuslimerne. Den gren af islam, der er stærkest repræsenteret i Syrien, er sunnimuslimerne. Efter bruddet mellem shiiterne – tilhængerne af profeten Mohammeds svigersøn Ali og den anden hovedfløj i Islam, sunnierne, blev den syriske Muawiya ibn Abi Sufyan den første sunnitiske kalif.

Jeg kan ikke mere…

Døende har brug for aktiv livshjælp, siger Lisbeth Arbøl.

Læs mere side 4

Caritas

Caritas hjælper langsigtet i Afrikas tørkeområder.

Læs mere side 6

Præsteuddannelsen

Kasper Baadsgaard og Jan Hansen fortæller om nye retningslinier i præsteuddannelsen.

Læs mere side 7

Glæde i Randers

Menigheden i Randers fejrer den nye ombygning.

Læs mere side 10

Leder

Tanker på tærsklen til Troens år

Hvilke tanker gør man sig på tærsklen til Troens år, som Den hellige Fader har udråbt til at 'genopdage troen og mobilisere ny begejstring'? For troen er i stigende fortrængt fra den sekulære tankegang, der afgrænser den rationelle vished til det videnskabelige og teknologiske område. Og Kirken møder i sin forkyndelse i dag ofte et polycentrisk menneskesyn med mange ligestillede og sideordnede værdier, som anses for personlige. Hvordan præger det Kirkens sendelse i dag?

Disse og lignende spørgsmål er indeholdt i det forberedelsesdokument "*The new evangelization for the transmission of the Christian Faith*" til bispesynoden i næste måned, som indleder Troens år. Det danner også udgangspunkt for nogle refleksioner om nyevangelisering og Troens år, som Pro Scandiae Populis (PSP) – den skandinaviske foreningen for præstestuderende og ordenskandidater – har udarbejdet. I dokumentet kommer PSP med tanker og refleksioner over Kirkens sendelse i dag samt forslag til initiativer til nyevangelisering i de nordiske bispedømmer.

At være Kirke er ensbetydende med mission og sendelse. I sin essens betyder det at vække nye generationer til troen og føre dem til mødet med Jesus Kristus. Men, som PSP bemærker, har de senere år vist os nye aspekter ved Kirkens sendelse, hvor 'fokus er flyttet fra formidling til det at indgå en samtale'. Kirken må altså være i dialog med nutidens mennesker for hvem den ikke blot skal forkynde, men også lytte og lære af dem.

Trods det voksende udbud af livsanskuelser i samfundet er mange mennesker mere rodløse og søgende end nogensinde. Som kristne ved vi, at kun et personligt forhold til Kristus kan give den lindring, som så mange mennesker higer efter i dag. Derfor må vi som Kirken tale ind i samfundet. Og her er ikke nok at gentage de svar, Kirken har, også selv om de er rigtige. Kirken må engagere sig i en dybere dialog med søgende mennesker i en ånd af gensidig anerkendelse, fælles refleksion og konstruktive indspark. Netop synliggørelse er et stikord for mange af de aktiviteter, som vil finde sted i bispedømmerne verden over i løbet af dette år.

Troens år bliver en god anledning for os som kirkefolk med fornyet engagement at forkynde det gode budskab om Jesus Kristus. Men det er også en tid, hvor vi får rig mulighed til at lære vor tro dybere at kende. For året indebærer nemlig en velsignelse og et mandat fra Kirken til fornyelse – og et kald til at leve evangeliet i endnu højere grad.

For at lære troen bedre at kende og kunne give den videre har vi også i dag brug for at genfinde troens glæde og begejstring. For troen vokser, når den leves som en erfaring af en kærlighed, der er modtaget af Gud, og når den videregives som en oplevelse af nåde og smittende glæde.

Troens år indbyder os alle til en autentisk og fornyet omvendelse til Vor Herre og at forme vort liv efter opstandelsens anderledes virkelighed. Troens år handler nemlig ikke om en intellektuel tro, men om en rodfæstet eksistentiel tro, som udspringer af en personlig relation til Jesus Kristus – en troens rejse, som vi aldrig bliver helt færdig i dette liv.

PSPs dokument kan læses i sin helhed på *www.katolsk.dk/troens_aar*, hvor man også kan læse mere om Troens år, kommende initiativer i bispedømmet og de nøgledokumenter, som knytter sig til dette år.

Niels Messerschmidt

Forsoning mellem russisk-ortodokse og polske katolikker

Fælleserklæring gør op med fortiden og peger fremad.

Tekst: Niels Messerschmidt

Patriark Kirill af Moskva og ærkebiskop Jozef Michalik af Przemysl, talsmand for den polske bispekonference, underskriver erklæringen, som skal forbedre forholdet mellem de to trossamfund og de to nationer.

FORSONING Lederen af Den russisk-ortodokse Kirke og formanden for den katolske bispekonference i Polen underskrev den 17. august en fælleserklæring, hvori de opfordrer polakker og russere til at bilægge tidligere tiders had og fordomme mod hinanden, og i stedet samarbejde om at bevare landenes kristne identitet.

Underskrivelsen af forsoningserklæringen *'Meddelelse til Polen og Rusland'* var et vigtigt øjeblik under den russisk-ortodokse patriarks første besøg i Polen i nyere tid. "Vi begiver os ind på dialogens vej i håbet om at læge tidligere tiders sår og begrave fordomme og misforståelser om hinanden, og styrke vort ønske om forsoning", hedder det i erklæringen, som blev underskrevet af patriark Kirill af Moskva og ærkebiskop Jozef Michalik af Przemysl, talsmand for den polske bispekonference. Underskrivelsen af erklæringen blev transmitteret direkte på polsk tv.

Repræsentanter for de to kirkesamfund har i mere end to år forberedt erklæringen, som skal forsøge at overvinde de historiske konflikter mellem de to lande og bilægge langvarige spændinger mellem de to trossamfund.

De mangeårige territoriale stridigheder blev yderligt forværret under Anden Verdenskrig, da Polen blev invaderet af Tyskland og siden af Rusland. Efter krigen kom Polen under Sovjetunionens indflydelse og under det kommunistiske styre var begge kirkesamfund udsat for undertrykkelse fra begge regeringers side.

Tilnærmelser og forsvar for kristne værdier

I erklæringen hedder det blandt andet, at "synden, der er hovedårsag til alle stridigheder, menneskelige svagheder, individuel og kollektiv egoisme, og politisk undertrykkelse, resulterede i en gensidig udelukkelse, en åben fjendtlighed og endda krig mellem vore nationer. Lignende omstændigheder havde tidligere resulteret i opløsningen af den oprindelige kristne enhed. Denne opdeling og skisma, som er fremmed for Kristi vilje, var en stor sorg. Derfor vil vi forøge vore fælles anstrengelser for at vore kirker og nationer nærmer sig hinanden og blive mere troværdige vidner om evangeliet i nutidens verden", hedder det videre i erklæringen.

Med den religiøse og politiske frihed, som fulgte i kølvandet på kommunismens sammenbrud i starten af 1990erne, begyndte kirkerne en fornyelsens vej, selv om de fortsat møder resterne af årtiers prægning fra den statslige ateisme og den voksende sekularisering i de moderne samfund. Kristendommen "har en afgørende indflydelse på vore landes identitet, åndelighed og kultur, ja, for hele Europa", siger de to ledere i erklæringen og fortsætter, at bevarelsen af den kristne tro er nødvendig for landenes fremtid.

Kirkerne og de troende må gøre "alt for at det sociale liv og kulturen i vore lande ikke frarøves deres vigtigste moralske værdier, der er grundstenen i en livskraftig, fredelig fremtid", står der i erklæringen.

Patriarken og ærkebiskoppen udtrykker særlig bekymring for "fremvæksten af aborter, aktiv dødshjælp og homoseksuelle forhold" og forsøget på at fjerne religiøse symboler fra offentlige pladser. De anerkender begge autonomien mellem kirke og stat, men opfordrer til et samarbejde for at værne om familien, fremme uddannelse og hjælpe de fattige i samfundet.

Positive toner efter første møde mellem LCWR og ærkebiskop Sartain

Optimisme forud for næste dialogmøde.

Søster Pat Farell (t.v.), præsident for LCWR og søster Janet Mock, adm. direktør for den amerikanske paraplyorganisation, mødtes i juni med den nu afgåede præfekt for Troslærekongregationen, kardinal William Levada, for at få afklaret uoverensstemmelserne mellem Vatikanet og organisationen. Foto: Max Rossi, Reuters.

DIALOG Selv om begge partner udmærket er klar over, at der forude venter mange og vanskelige forhandlinger, lyder der positive toner efter LCWRs (*Leadership Conference of Woman Religious*) første møde med ærkebiskop af Seattle, Peter J. Sartain. Ærkebiskoppen står i spidsen for den gruppe af gejstlige, som Den hellige Stol har nedsat til at gennemgå og reformere LCWR – den amerikanske paraplyorganisation for ordenssøstre i landet.

Den 11. august, dagen efter afslutningen på LCWRs årsmøde, havde bestyrelsen dens første møde med ærkebiskop Sartain. I en pressemeddelelse efter mødet siger LCWR, at ærkebiskoppen havde "lyttet opmærksomt" til bestyrelsen, der havde udtrykt "deres bekymring" omkring resultatet af den flerårige visitats af de amerikanske ordenssøstre, som blev afsluttet sidste år.

I den otte sider lange rapport fra Troslærekongregationen, som blev offentliggjort i foråret i år, hed det blandt andet, at "den nuværende læremæssige og pastorale situation i LCWR er kritisk og giver anledning til alvorlig bekymring, givet den indflydelse, som LCWR har på ordenssamfund også i andre dele af verden".

Det næste møde mellem ærkebiskop Sartain og LCWRs ledelse bliver afholdt i efteråret.

NM

Første katolske gymnasium i Norge

St. Pauls Gymnasium i Bergen starter med to klasser.

NORDEN Mandag den 20. august skrev Den katolske Kirke i Norge historie med indvielsen af St. Pauls Gymnasium i Bergen, det første katolske Gymnasium i landet. Gymnasiet starter med 44 elever fordelt på to klasser – som foreløbigt bliver undervist i midlertidige barakker, mens det tidligere Florida Sykehus, som skal huse gymnasiet, er ved at blive moderniseret. Fuldt udbygget vil skolen have kapacitet til godt 270 elever med to klasser på hvert trin.

Skolens målsætning bygger på de fire 'S'er' – spiritualitet, soliditet, solidaritet og subsidiaritetsprincippet – hvor mennesket ikke blot betragtes i et nytteperspektiv, men som skabt i Guds billede, og hvor den enkelte elev skal udvikle sig i retning mod sit endelige mål, der ligger uden for denne verden.

På gymnasiet vil faget religion og etik være obligatorisk i alle tre gymnasieklasser og ses både som et identitetsfag og et oplevelsesfag. Elevernes valg vil være bestemmende for, hvilke valgfag der udbydes, men der satses på at udbyde smalle fag som fx de klassiske sprog og i klassisk filosofi og logik.

Omkring halvdelen af de elever, som netop er startet på St. Pauls Gymnasium, er katolikker. Til sammenligning er ca. 60 procent af eleverne i de norske katolske skoler katolikker.

Skoleåbningen blev markeret med en åbningsmesse i Skt. Sunniva skolekapel med biskop Bernt Eidsvig som hovedcelebrant.

NM

Fra åbningsmessen i skolekapellet Skt. Sunniva. I koret ses fra venstre fr. Dmytro Ostanin (russisk-ortodoks), præsterne Helge Unneland og Paul Otto Brunstad fra Den norske Kirke, skolepræst Lukas Lorf-Wollesen Can.Reg., tidligere skole- og sognepræst i Bergen, Michel Beckers, biskop Bernt Eidsvig, sognepræst Alois Brodersen, domprovst Jan Otto Myrseth og sygehuspræst Ronny Heimli, begge fra Den norske Kirke. Foto: Inge Risheim

Religionsfriheden er på tilbagetog, advarer Hillary Clinton

Rapport giver indblik i religionsfriheden i verden.

RELIGION Det amerikanske udenrigsministerium udgiver hvert år en højprofileret rapport over religionsfrihedens vilkår i verden. I den nylig offentliggjorte rapport nævnes det, at mere end én milliard mennesker lever i lande, hvor der begås alvorlige brud på religionsfriheden, og at ny teknologi har gjort det lettere for regeringer at slå ned på religiøse grupper. Rapporten peger på otte lande, hvor situationen er særligt alarmerende; Kina, Eritrea, Iran, Nordkorea, Saudi-Arabien, Sudan og Usbekistan.

Rapporten peger blandt andet på de kinesiske myndigheders gentagne chikaner af buddhistiske munke og nonner i Tibet og kristne i Kina, som ikke tilhører den regeringskontrollerede patriotiske forening. I Eritrea vurderer rapporten, at op mod 3.000 mennesker – størstedelen kristne – er fængslet alene på grund af deres tro. Selv om det amerikanske udenrigsministerium har svær ved at danne sig et klart billede af udviklingen i det ateistiske Nordkorea, kan flygtninge fortælle om en fortsat massiv forfølgelse af kristne i det kommunistiske land.

Forholdene i Pakistan nævnes også i rapporten. Da de pakistanske myndighederne kun gør lidt eller slet intet for at opklare de mange angreb på religiøse mindretal i landet, er antallet af disse angreb eskaleret, hævdes det. Især kristne og muslimske minoriteter er udsatte grupper, og kristne, som er anklaget efter landets strenge blasfemiparagraf, er ofte udsat for tortur og nogle er endda dræbt i fængslet.

Udenrigsminister Hillary Clinton nævnte i forbindelse med offentliggørelsen af rapporten, at i visse lande går udviklingen dog i den rigtige retning, fx Libyen, hvor den nye regering efter oberst Gadaffis fald har indskrevet religionsfrihed i landets forfatning.

"Religionsfriheden har trange kår mange steder i verden", sagde den amerikanske udenrigsminister Hillary Clinton under præsentationen af USA's 2012-rapport om religionsfrihed i verden.

Endelig peger rapporten på den stigende antisemitisme på verdensplan. I lande som Venezuela og Egypten udspreder medierne antisemitiske udtalelser, og i Frankrig er synagoger og jødiske kirkegårde udsat for hærværk.

Det amerikanske udenrigsministerium har siden 1999 udgivet en årlig rapport om religionsfrihedens vilkår i verden baseret på oplysninger indhentet fra landets ambassadører og deres kontakter med embedsmænd og religiøse ledere i de respektive lande. Rapporten vækker ofte stærke følelser i de lande, som kritiseres i rapporten. Men den er samtidig blevet kritiseret for at være for mild i sin kritik af de lande, der er USA's allierede.

NM

Kirken arver rettigheder til 'Borte med blæsten'

Ærkebispedømmet Atlanta i USA modtager fornem arv.

TESTAMENTE En nevø til Margaret Mitchell, forfatter til 'Borte med blæsten', har testamenteret halvdelen af varemærket og de litterære rettigheder til den verdensberømte roman om den amerikanske borgerkrig til ærkebispedømmet Atlanta i USA.

Romanen 'Borte med blæsten', som udkom i 1936 og med det samme blev en bestseller, blev tre år senere filmatiseret med Clark Gable og Vivien Leigh i hovedrollerne. Filmen vandt siden flere Oscars og er ifølge oplysningerne den bedst indtjenende film nogensinde. Romanen er i øvrigt den næstmest solgte amerikanske roman i det 20. århundrede.

Joseph Mitchell, som var søn af Margarets ældste bror Stephen, døde i oktober sidste år i en alder af 76 år. Han og hans bror Eugene havde arvet en fond, som hver gav dem halvdelen af rettighederne til deres tantes berømte roman.

Rettighederne er en del af en million dollar stor arv til ærkebispedømmet. I den anledning sagde ærkebiskop Wilton D. Gregory, at ærkebispedømmet "har været velsignet med en generøs gave" og lovpriste Mitchell-familiens "stolte katolske arv". 7,5 million dollar af arven har ærkebiskoppen hensat i katedralens byggefond, sådan som det var Joseph Mitchells vilje, mens 3,5 million dollar er øremærket til velgørenhedsorganisationen Catholic Charities Atlanta.

NM

Hovedpersonerne i filmversionen af 'Borte med blæsten', Clark Gable og Vivien Leigh.

'Hedningernes forgård' til Stockholm

Diskussioner om religionens rolle i samfundet.

KONFERENCE Det pavelige kulturråd har de senere år arrangeret en række dialogmøder mellem troende og ikketroende i flere europæiske byer under navnet 'Hedningernes forgård'. Bag idéen om drøftelser om grundlæggende etiske og filosofiske problemstillinger står pave Benedikt XVI, der i sit pontifikat og især i sine bøger har været stærkt optaget af forholdet og spændingen mellem tro og rationalitet.

Sådanne møder har allerede fundet sted i Bologna, Paris, Bukarest, Palermo, Tirana og Barcelona. I midten af september bliver Stockholm vært for et sådan møde under titlen 'En verden med eller uden Gud'.

Torsdag den 13. september finder de første drøftelser sted på Kungliga Vetenskapsakademin i Stockholm. Blandt talerne er formanden for det pavelige kulturråd, kardinal Gianfranco Ravasi, den lutherske biskop Antje Jackelén, en række naturvidenskabsfolk og forfattere samt Åse Wikforss, professor i filosofi på Stockholms universitet. Samtalerne vil berøre forholdet mellem tro og videnskab.

Fredag den 14. september henlægges mødet til konferencecentret Fryshuset, ligeledes Stockholm, hvor Thomas Hammarberg – det tidligere har arbejdet med menneskerettighedsspørgsmål ved Europarådet – og kardinal Ravasi vil lede samtalerne.

NM

Den italienske ærkebiskop Gianfranco Ravasi, formand for det pavelige kulturråd, taler på et 'Hedningernes forgård'-møde på Sorbonne universitet i Paris. Foto: saltandlighttv.org.

”Jeg kan ikke mere!”

Giv døende lindrende, aktiv livshjælp med kvalificeret smertebehandling i stedet for at svigte dem i deres livs værste krise med aktiv dødshjælp er budskabet fra Lisbeth Arbøl, der er sygeplejerske i Lukas Stiftelsens Udgående Hospiceteam.

Tekst og foto: Lisbeth Arbøl

SYGEPLEJE ”Jeg kan ikke mere!” Denne fortvivlede sætning hører jeg ofte fra døende patienter og deres pårørende. Og når jeg meget ofte ved besøg hos dem eller ved telefonkontakt hører om de helt urimelige svigt de oplever i kommunernes hjemmeplejeordninger og på hospitaler, så er sætningen helt forståelig.

Hjemmesygeplejerskerne kan ofte ikke på deres patienters vegne komme i kontakt med praktiserende læger og hospitalsafdelinger. Telefonen bliver simpelthen ikke taget.

Patienter og pårørende fortæller om alvorlige medicineringsfejl ved indlæggelse på hospitals-afdelinger og i hjemmeplejeordningerne i kommunerne.

En pårørende fortalte mig, at hun på en hospitalsafdeling selv måtte medbringe medicin og give sin mand indsprøjtninger, da personalet ikke magtede at administrere medicinen efter de tilrettelagte forskrifter. Senere på en sengeafdeling stod hun op hele natten, fordi hun var bange for at falde i søvn, hvilket hun ikke turde, for ingen kiggede ind og observerede, om manden havde smerter.

En del plejehjem har ikke sygeplejersker på vagt om natten, hvilket betyder at sosu-assistenter, hvis dygtighed jeg ikke betvivler, står alene med ansvaret for kompleks behandling og medicinering af alvorligt syge og døende. Da kompetancereglerne for kompleks medicinering foreskriver, at sosu-assistenter i de fleste tilfælde ikke må administrere dette selvstændigt, må de tilkalde en vagtlæge, der kommer efter timer og ofte indlægger patienten.

Flere kommuner har heller ikke hjemmesygeplejersker om natten, hvilket betyder, at døende patienter ikke får optimal hjælp eller genindlægges mod deres vilje. Og mennesker dør også om natten og har brug for kompleks pleje og medicinering om natten.

Er det underligt, at nogle patienter og pårørende siger ”Jeg kan ikke mere!”?

Jeg har arbejdet 13 år med palliativ (lindrende) pleje - 10 år på et hospice og 3 år i et palliativt team som kører ud i mange kommuner til døende patienter og som rådgiver patienter, pårørende og sundhedspersonale via telefonrådgivning. Jeg må desværre sige, at ovenstående hører jeg adskillige gange ugentligt.

Et skræmmende menneskesyn

I forsommeren læste jeg om sundhedsminister Astrid Kraghs (SF) udtalelse: ”Det er vigtigt at sikre, at alvorligt syge mennesker har anstændige rammer for en værdig død. Derfor mener jeg også, at det absolut er værd at tage debatten om aktiv dødshjælp.” (min understregning)

Rystende sætning. Menneskesynet i den er skræmmende og uvidenheden alarmerende.

Anstændige rammer for en værdig død er ikke aktiv dødshjælp, men lindrende behandling. Når patienter og pårørende får indblik i alle de lindringsmuligheder, vi kan tilbyde fra hospicer og udgående palliative teams, efterspørger de meget sjældent aktiv dødshjælp, men lindrende aktiv livshjælp på en måde hvor smerter og andre symptomer lindres, indtil døden indtræffer på en naturlig måde.

Ved aktiv dødshjælp berøver man ikke alene et andet menneske livet rent fysisk, men også, og ikke mindre væsentligt, berøver man dette menneske muligheden for udvikling og liv oplevet igennem en gennemlevet, og selvfølgelig menneskeligt støttet, lidelse, smerte eller krise. Og de pårørende, som ellers ville have fået lov til at deltage i og opleve denne bestemt ikke nemme proces, afskæres fra en værdifuld erfaring. Ved at give op over for smerter og lidelser med aktiv dødshjælp begår man faktisk tredobbelt drab. Drab på selve det fysiske liv, drab på de livsmuligheder og vækstmuligheder, den døende kunne have oplevet, og drab på de pårørendes livsmuligheder og erkendelser gennem processen. Aktiv dødshjælp er for mig også et enormt svigt over for mennesker, som står ansigt til ansigt med deres livs sværeste krise. At sige til dem, at man vil følge et ønske om aktiv dødshjælp, er det samme som at efterlade dem i stor ensomhed. Det er en måde at bekræfte dem i, at situationen er uværdig, og at de blot er til besvær. De trænger langt mere til, at vi som professionelle og medmennesker bliver hos dem, uanset hvad og hvor længe. Og netop i disse situationer har jeg oplevet næsten alle, som ellers havde ytret ønske om aktiv

dødshjælp, sige: ”Hvor er det godt, jeg ikke lever i Holland, for jeg tror, at jeg ville have fortrudt. Det er enormt svært, men jeg ville ikke have været tiden foruden på trods af smerterne, lidelserne, og kriserne, for nogen bar lidelserne både professionelt og menneskeligt med mig. ”

Det er ikke uværdigt at være magtesløs

Magtesløshed må aldrig sammenkobles med ordet uværdighed. For det autonome menneske er det svært at føle sig magtesløs og det kan føles uværdigt at modtage hjælp både fysisk, psykisk og åndeligt, men hvis vi som mennesker mister evnen til at holde ud i både at modtage og give hjælp og blive hos den lidende mister vi vores eksistensgrundlag kærligheden. Jeg har skrevet indgående om mine oplevelser med døende og deres oplevelser og styrker i en kronik i Katolsk Orientering nr. 5 - 9.3.2005

Mange politikere og borgere kender ikke forskel på såkaldt aktiv og passiv dødshjælp, hvilket er farligt og meningsforstyrrende, og derfor er de fleste meningsmålinger om emnet også ubrugelige. Ved aktiv dødshjælp giver man bevidst patienten medicin med det klare mål, at døden indtræffer inden for kort tid. Passiv dødshjælp kan være de situationer, hvor man for at lindre for eksempel smerter, åndenød, angst og uro giver medicin i så tilstrækkelige doser, som er fagligt nøje udregnet, at man er klar over, at det i nogle tilfælde kan fremskynde døden nogle timer eller dage. Målet er at lindre – ikke at slå ihjel. Derfor er udtrykket passiv dødshjælp uheldigt og misvisende. I stedet for passiv dødshjælp burde vi tale om sufficient (tilstrækkelig) palliativ (lindrende) behandling. Der er rigtig mange midler man kan lindre smerter, angst, uro, åndenød, kvalme med videre med, og rammerne herfor er både vide og fagligt forsvarlige. I Den katolske Kirkes Katekismus henvises til paragraf 2276 – 79.

Sundhedsstyrelsen lægger nu op til, at palliation tilbydes kvalificeret til alle døende og ikke ”kun” cancerpatienter. Desuden er der klar lovgivning for, at en patient kan frasige sig livsforlængende behandling, hvilket kan være alt fra kemoterapi, antibiotika mod infektion, væskebehandling, sondemad med videre. Hvorfor tilbydes dette så ikke i tilstrækkelig grad i vort samfund? Er dette med til, at flere i samfundet taler om aktiv dødshjælp? Hvis det er rigtigt er vi på vej ud over afgrunden!

Stadig kan jeg godt forstå, at en del af mine patienter og pårørende siger: ”Jeg kan ikke mere!” De ovenfor beskrevne mangelfulde systemer i vort sundhedsvæsen skaber lidelse og frustration og er tilmed dyrt for samfundet. Mine kollegaer, læger, sygeplejersker, sosu-assistenter- og hjælpere med flere vil alle gerne gøre tingene bedre. Hvad kan vi gøre?

Den ulidelige kasten bolden frem og tilbage mellem stat, regioner og kommuner må ophøre og disse instanser må samarbejde også om denne patientgruppe - de døende. Det er fuldstændigt nødvendigt, at specialniveauet (hospiceniveauet) og ba-

Hvad bør der gøres?

1. Obligatorisk uddannelse i palliation på grundlæggende niveau på alle sundhedsfaglige studier indbefattende praktik på hospicer og palliative teams
2. Palliation bør blive et lægefagligt speciale.
3. Praktiserende læger bør have tid til og honorering for kontinuerlige hjemmebesøg hos deres døende patienter.
4. Alle mindre hospitaler, som ikke har en palliationsenhed med palliativt uddannet læge tilknyttet, bør have minimum én videreuddannet palliationssygeplejerske ansat, som refererer direkte til nærmeste hospices læge-og sygeplejefaglige ledelse.
5. Alle kommunale hjemmesygeplejeordninger bør have minimum én palliationssygeplejerske ansat, som ligeledes refererer direkte til nærmeste hospices ledelse.
6. Der skal være så mange hospiceafdelinger og palliative teams, at en patient har behandlingsgaranti på at blive indvisiteret af læge og sygeplejerske indenfor f.eks. tre uger efter henvisning er sendt.
7. Nogle patienter med længere palliative forløb har brug for længere indlæggelse end hospicerne har kapacitet til. Derfor kunne hospicerne udvides med nogle senge til længerevarende mere stabile forløb.
8. Der skal oprettes palliationshotlines (telefonrådgivning) i alle regioner bemandet døgnet rundt med specialuddannede sygeplejersker, som kan vejlede vagtlæger og sygeplejersker, patienter og pårørende. Hotlinen kunne være fysisk på et hospice, hvor vagtlæger og kommunale akutteams vil kunne hente skriftlige vejledninger og speciel medicin.
9. Da ikke alle kommuner har ressourcer til at have sygeplejersker i nattevagt må der oprettes tværkommunale udrykningsteams, som på f.eks. hotlinens vejledning kan udføre de komplekse sygeplejeopgaver døgnet rundt.

Læs mere her

- Den Katolske Kirkes Katekismus (Katolsk Forlag, Ansgarstiftelsens Forlag).
- Wilfried Stinissen, “Jag dör inte, jag träder in i livet” (Libris, 2001)
- John Clarke, O.C.D., “St. Thérèse ofLisieux, her last conversations” (ICS Publications, Washington, D.C., 1977)
- Sheila Cassidy , ”Sharing the Darkness – The Spirituality of Caring” (Daton, Longman and Todd , 1991)

Se mere på *www.katolskorientering.dk*

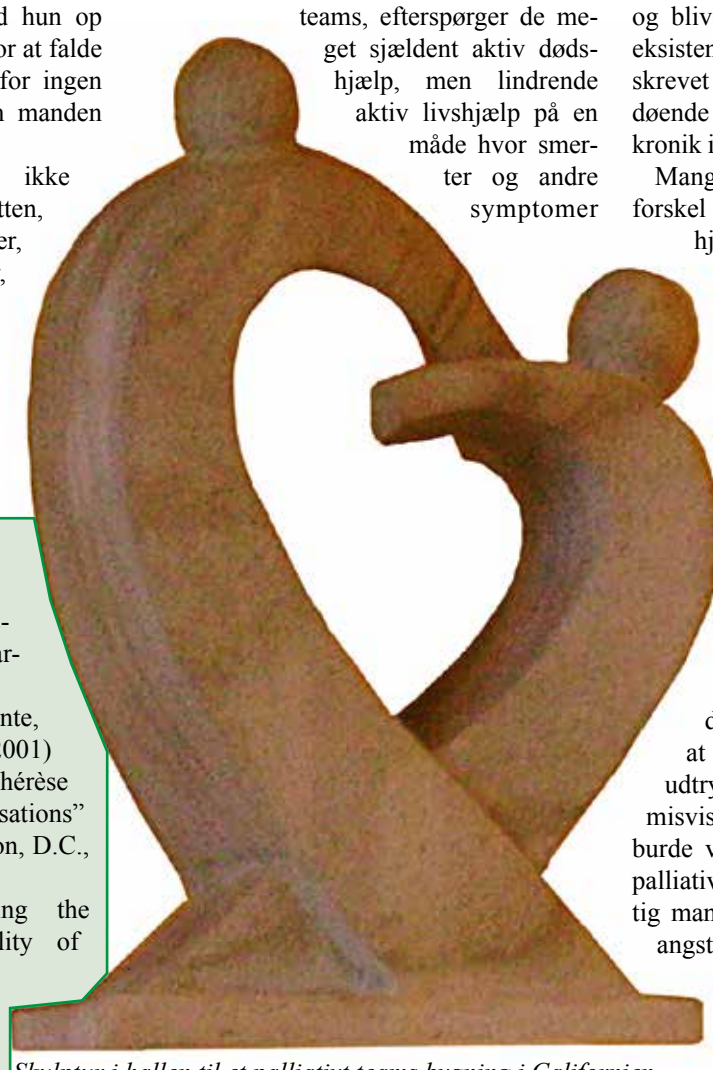

Skulptur i hallen til et palliativt teams bygning i Californien. Den symboliserer kærlighed og sammenhold.

sisniveauet (primærsektoren) har kontakt med hinanden døgnet rundt, hvis det skal fungere i praksis for patienten uanset hvor patienten befinder sig. Det er en falliterklæring af dimensioner, hvis ikke vi kan løse denne opgave.

Alle nedenstående tiltag vil tjene sig selv ind først og fremmest fordi genindlæggelser på sygehuse på forskellig vis er meget dyre både for stat, region og kommune.

Hvis noget er uværdigt, så er det at møde lidelse i enhver form med aktiv dødshjælp!

Væltet i stormen og stdig smuk.

4,3 millioner euro til præsterne i Nordeuropa

De tyske præster hjælper deres kolleger i diasporaen.

STØTTE Af den netop offentliggjorte årsrapport for 2011 fremgår det, at de tyske biskoppers Diaspora-Kommissariat/Præsternes Diasporahjælp sidste år udbetalte i alt 4,9 millioner euro til præsterelaterede forhold i Nordeuropa, Mellem- og Østeuropa. Heraf blev de 4,3 millioner euro fordelt til præster i de nordiske lande, mens næsten 600.000 euro gik til præster i Mellem- og Østeuropa.

Størstedelen af de økonomiske midler, 2,3 millioner euro, gik til aflønning af præster i de nordiske lande. På grund af utilstrækkelige ressourcer og mangel på offentlig støtte er de nordiske bispedømmer ikke i stand til at aflønne deres præster på et ordentligt niveau.

Diaspora-Kommissariatet har desuden ydet et tilskud på 300.000 euro til køretøjer for at sikre den præstelige betjening i nordiske bispedømmer, som for visse bispedømmers vedkommende er kendetegnet ved store geografiske afstande. Kommissariatet har også ydet tilskud på i alt 1,7 millioner euro i 2011 til opførelse og vedligeholdelse af præsteboliger i de nordiske lande.

Alle katolske præster i Tyskland betaler én procent af deres løn til Diaspora-Kommissariatet, som har til opgave at fordele midlerne til præster og diakoner i bispedømmerne under Den nordiske Bispekonference samt i Central- og Østeuropa.

DIASPORA-KOMMISSARIAT
DER DEUTSCHEN BISCHÖFE/
DIASPORAHILFE DER PRIESTER

Sidste år indbetalte de tyske præster i alt 5,1 millioner euro til Diaspora-Kommissariatet.

NM

Kong Frederik IV og den tamilske bibel

"Vi ønsker hverken brød eller penge, men Guds ord!" – nødråb fra et tamilsk distrikt nær Trankebar.

Tekst: Alan Navaratnam, Næstved

TRANKEBAR Jeg kom til Danmark for 14 år siden som ung, kristen teenager fra Sri Lanka pga. de politiske forhold og blev hurtigt integreret som nydansker, fik en ingeniøruddannelse og blev gift med en tamilsk pige. På grund af 24-års reglen måtte vi en overgang bosætte os i Sverige. Jeg konstaterer med glæde, at tamilerne har fået et godt skudsmål i Danmark pga. flid og arbejdsomhed, og et ønske om ikke at lægge den danske stat til unødig byrde. Den kristne minoritet af tamilere har et godt øje til det danske kongerige, da dette historisk har sin andel i tilblivelsen af den tamilske bibel, i øvrigt Indiens første bibel nogensinde.

Hvordan hænger så dette sammen?

Vi skal godt 300 år tilbage i Danmarkshistorien i Kong Frederik IV's regeringsperiode 1699-1730. Kongen, som ikke selv levede et specielt dydigt liv, var dybt religiøs og følte et ansvar for kristendommens udbredelse til sine tamilske undersåtter i Trankebar i Sydøstindien (dansk koloni 1620-1845). Gennem sin tyske hofprædikant F.C. Lütken formidledes kontakt til to unge missionsivrige teologer, Bartholomæus Ziegenbalg og Heinrich Plütschau fra Halle, pietismens højborg i Tyskland.

De to unge tyskere blev ordineret i København i 1705 og landede året efter i Trankebar som "kgl. danske missionærer", aflønnet og støttet af kongefamilien. Ved hoffet taltes dengang mere tysk end dansk.

De nyudsendte missionærer gik i 1708 i gang med en oversættelse af bibelen til tamilsk, dvs. det Ny Testamente til at begynde med, som blev sat i trykken 1713. Dermed havde Indien for første gang fået et komplet Nyt Testamente på tamilsk. Oversættelsen af hele Det gamle Testamente tog længere tid, og selv om Ziegenbalg var kommet et godt stykke på vej inden sin død i 1719, kun 36 år gammel, måtte andre fortsætte det resterende, møjefulde oversættelsesarbejde, bl.a. af en lærd tysk missionær ved navn Johann Philip Fabricius, som var ekspert i tamilsk. En færdigtrykt tamilsk bibel så dagens lys i 1777.

(Det må retfærdigvis siges, at der allerede i 1554 fandtes en slags tamilsk parlør trykt i Lissabon til brug for portugisiske missionærer til deres kolonier i Sydindien. Den var Indiens allerførste trykte bog og indeholdt også centrale skriftsteder.)

Siden er den tamilske bibel, ligesom andre Bibler, rent sprogligt blevet opdateret en del gange, og tamilernes nuværende, reviderede oversættelse er fra 2006.

Trankebars glansperiode

Ved Frederik IV's død i 1730 og frem til slutningen af 1700-tallet var Trankebar i sin absolutte glansperiode som indbringende handelsstation. Danmark indførte herfra bl.a. sukker, diverse krydderier som peber, kanel, kardemomme, og tekstiler, som var de danske langt overlegne. Sideløbende hermed havde den danske mission fået godt fodfæste, og kirkerne var typisk prydet med den danske krone over indgangsdørene samt et bibelord på tamilsk. Et par hundrede missionærer rejste i de år til Trankebar.

Som tiden gik, blev Trankebar en urentabel forretning og blev afhændet til briterne i 1845. Kolonieventyret i Det fjerne Østen var slut, men missionen, som Frederik IV i tidernes morgen havde taget initiativ til, fortsattes, om end de kristne tamilere altid vil være et mindretal i forhold til hinduerne.

Vort kæreste eje

Men hvordan ser vi tamilske nydanskere så på Danmark? Jeg selv havde en romantisk forestilling om Danmark som et kristent land, men opdagede snart, at det modsatte ofte var tilfældet. Alligevel oplevede jeg Danmark som et absolut venligt, trygt land med gode uddannelsesmuligheder og sympatisk tolerance overfor de fremmede.

Det historiske 'link' til det danske kongehus fortjener at blive husket og fortalt. Vi har taget den tamilske bibel med os som vort kæreste eje, ikke blot for sprogets skyld, for nu er det dansk, der er på dagsordenen, men som et synligt vidnesbyrd om en dansk konges kristne omsorg for sine tamilske undersåtter.

Af disses efterkommere befinder sig ca. 10.000 i Danmark, det nye og lovende mulighedernes land fjernt fra krige og blodsudgydelser.

Alan Navaratnam, der kom til Danmark i 1998, hører til Vor Frue menighed i Næstved.

Forside fra den første bibel på tamilsk.

Caritas gør en forskel på Afrikas Horn

En halv million mennesker i Etiopien og Kenya fik sidste år hjælp af det globale Caritas-netværk, da det østlige Afrika - også kaldet Afrikas Horn - blev ramt af hungersnød. Selvom hungersnøden er erklæret for overstået, er der fortsat behov for hjælp.

Tekst: Malene Broholm Staal/Caritas

Markarbejde i Kenya. Foto: Caritas Internationalis.

UDVIKLINGSHJÆLP *"Der er ikke tvivl om, at vi befinder os i en særdeles desperat situation, som forværres hvert øjeblik."*

Sådan lød budskabet fra Biskop af Marsabit i Kenya, Peter Kihara, for et år siden, da Afrikas Horn var stærkt plaget af den værste tørke i mere end 60 år. Tørken betød, at afgrøderne visnede, brøndene tørrede ud, kornpriserne steg med 80 procent, ligesom meget af kvæget døde med det resultat, at 12 millioner mennesker sultede.

Ofrene for hungersnøden – som FN betegnede som "verdens værste katastrofe" – fik hurtig hjælp af det globale Caritas-netværk, som straks iværksatte en akut nødhjælpsindsats, der fokuserede på at brødføde befolkningen, uddele medicin og sikre adgangen til rent drikkevand. Det globale Caritas-netværk har 165 medlemmer her i blandt Caritas Danmark og arbejder i godt 200 lande.

"Som medlem af netværket kan Caritas Danmark yde et bidrag til ofrene og nødhjælpsarbejdet, når katastrofen indtræder – også selvom vi ikke selv er til stede eller i forvejen arbejder gennem en lokal partnerorganisation. Det betyder, at vi hurtigt kan hjælpe befolkningen," forklarer generalsekretær i Caritas Danmark, Jann Sjursen.

FN har siden erklæret hungersnøden for overstået; men der er fortsat store behov på Afrikas Horn, hvis befolkningen skal rejse sig igen efter katastrofen. Caritas-netværket fokuserer derfor på at yde en langsigtet indsats, understreger Jann Sjursen:

"Der er stadig brug for meget hjælp i området. Det er vigtigt, at nødhjælpen har et udviklingsorienteret perspektiv, og at modstandskraften i lokalbefolkningen bliver styrket, så man kan forebygge fremtidige katastrofer."

Det langsigtede perspektiv betyder, at de Caritas-organisationer, som er til stede i regionen, koncentrerer sig om at yde hjælp til befolkningen, så landet bliver udviklet og styrket til fremtiden. Det giver sig udslag i, at organisationerne uddeler såsæd, vaccinerer husdyr, udgraver vandreservoirs, ligesom forskellige indkomstskabende aktiviteter og forbedringer af landbruget bliver iværksat. Håbet er, at hjælpen gør befolkningen mindre afhængig af hjælp udefra.

En halv million mennesker i Kenya og Etiopien har modtaget hjælp fra Caritas-netværket, og de bliver i området for fortsat at hjælpe befolkningen. Den store indsats er ligeledes finansieret af medlemmer af det verdensomspændende Caritas-netværk, som indtil videre har doneret 27 millioner kroner til Afrikas Horn. Heraf kommer 2,6 millioner kroner fra Caritas Danmark, som har oplevet stor opbakning fra baglandet. Pengene kommer blandt andet fra Katastrofefonden, Caritas-kollekten og tv-showet Afrika Nu. Derudover har DUK´ere været på gaden med raslebøsserne for at samle ind.

Indsatsen på Afrikas Horn er et godt eksempel på, at Caritas ønsker at bygge bro mellem nødhjælp og udvikling. Herved forbedres levevilkårene for befolkningen i området, samtidig med at fremtidige katastrofer forebygges. Aktiviteterne fokuserer ikke alene på de akutte behov, men de er også møntede på at udruste befolkningen, så den kan modstå klimaforandringer og naturkatastrofer fremover.

Flygtninge i Sahel. Foto: Caritas Internationalis.

Ekstraordinær millionbevilling til Sahel

Udenrigsministeriet har tildelt Caritas 5,25 millioner kroner til at hjælpe flygtninge og lokale i Niger, som lider under svær tørke. Bevillingen giver mulighed for at styrke befolkningen på længere sigt.

Tekst: Malene Broholm Staal/Caritas

NØDHJÆLP Flygtninge og lokale i det afrikanske land Niger får nu ekstraordinær hjælp til at klare den fødevarekrise, de befinder sig i. Det skyldes, at det danske Udenrigsministerium har tildelt Caritas en ekstraordinær bevilling på 5,25 millioner kroner til indsatsen i området. Bevillingen skal bruges til at yde akut nødhjælp, ligesom den skal styrke modstandskraften blandt de 10.500 personer, indsatsen retter sig mod.

Niger er hårdt præget af den fødevarekrise, som strækker sig hele vejen over Sahel-bæltet, der løber syd for Sahara. Her er høsten slået fejl, regnen udeblevet, og fødevarepriserne er steget eksplosivt gennem det seneste år. Udviklingen gør det næsten umuligt for den trængte befolkning at skaffe mad nok, og det vurderes, at omkring 12 millioner mennesker bosiddende i Sahel-bæltet er truet af sult.

Foruden fødevarekrisen modtager Niger også tusindvis af flygtninge fra nabolandet Mali, der er præget af væbnede opgør mellem Tuareg-oprørerne og Malis hær. Tuareg-oprørerne kæmper for en selvstændig stat i det nordlige Mali, samtidig med at de også bekæmper hinanden. Kampene har resulteret i, at hundrede tusinder malier er flygtet i håbet om en bedre fremtid uden krig og sult, og mange af dem har søgt tilflugt i interimistiske flygtningelejre i Niger. Flygtningelejrene er placeret i og omkring landsbyer, hvor den svækkede lokalbefolkning i forvejen har meget svært ved at skaffe mad nok til at overleve.

Den ekstraordinære bevilling gør det muligt for Caritas at hjælpe 7000 maliske flygtninge og 3500 beboere fra lokalsamfundet. Hjælpen kommer i form af fødevarer, sikring af rent drikkevand, adgang til basale sundhedsydelser, samt penge til gengæld for arbejde. Ydermere støtter Caritas også etablering af havebrug ved at sørge for såsæd og kunstvanding, så modtagerne af hjælpen også er sikret afgrøder i tørkeperioder. Indsatsen strækker sig over 12 måneder.

Det nytter noget!

Kampagnen Verdens Bedste Nyheder skudt i gang.

KAMPAGNE Den 13. august blev den landsdækkende oplysningskampagne – Verdens Bedste Nyheder – skudt i gang. Kampagnen skal styrke den folkelige opbakning til FN´s otte udviklingsmål – også kaldet 2015 Målene - ved at sætte fokus på de mange positive fremskridt, der sker i udviklingslandene. FN's 2015 Mål er den bredt anerkendte målestok for verdens udvikling.

Kampagnen fortæller danskerne, at indsatsen for verdens fattige og nødlidende rent faktisk virker, og at der sker afgørende og varige fremskridt for hundreder af millioner mennesker. Men nu hvor 2015 nærmer sig, er det nødvendigt med en ekstra indsats, hvis FN´s udviklingsmål for 2015 skal nås. Det kræver folkelig opbakning.

Det er tredje år i træk at danske udviklingsorganisationer, FN og Danida lancerer den fælles oplysningskampagne. Den bakkes op af 76 danske virksomheder og mere end 80 danske organisationer.

Caritas har støttet op om kampagnen siden 2010 og deltager også i år, hvor Caritas traditionen tro vil uddele verdens bedste nyheder i form af en avis på Hovedbanegården den 14. september klokken 7.30.

Alle, som har lyst til at være med til at sætte fokus på 2015 - målene, er velkomne.

Ret henvendelse til Caritas´ kampagnekoordinator Sidse Mogensen på mail: ssm@caritas.dk eller tel: 38 18 00 28.

Læs mere på www.caritas.dk/vbn

Præsten har også en menneskelig side

Individuelle samtaler og weekendkurser skal gøre præstestuderende til mere helstøbte mennesker.

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

PRÆSTEUDDANNELSE I de senere år – og godt hjulpet på vej af overgrebssagerne i Kirken – er præsteseminarierne begyndt at indføre nye retningslinjer og procedurer. Disse har dels til formål at sortere uegnede kandidater fra tidligt i forløbet, dels at opdatere uddannelsen for med den nyeste psykologiske viden at gøre kandidaterne mere velafbalancerede, så de ikke kun teologisk og pastoralt, men også menneskeligt, bliver godt rustet til deres fremtidige opgave. I forbindelse med et praktikophold i Danmark har Katolsk Orientering bedt de to præstestuderende Jan E. D. Hansen og Kasper Baadsgaard fortælle om deres erfaring med den nye praksis på området.

”Den katolske præsteuddannelse hviler traditionelt på tre ben, som hver for sig må udvikles og formes”, forklarer Kasper Baadsgaard, ”nemlig den åndelige, den intellektuelle og den pastorale side. Men overgrebssagerne har vist, at det også er nødvendigt at inddrage det menneskelige aspekt i undervisningen for at de studerende kan blive helstøbte præster og mennesker”.

”Forenklet sagt var holdningen på mange seminarer tidligere den, at hvis blot præsten bad sine tidebønner og sin rosenkrans, så skulle det nok gå alt sammen”, tilføjer Kasper. ”Nu har man indset, at det er vigtigt også at udvikle kandidaternes menneskelige side, hvilket pave Johannes Paul II i øvrigt også pegede på”.

I den apostoliske formaning *Pastores Dabo Vobis* fra 1992 understreger Johannes Paul II således den stadig større betydning i blandt andet at sikre en ordentlig vurdering af kald og at kandidaterne får en sund menneskelig og åndelig uddannelse.

Vi lærer også at lytte til de faresignaler, som knytter sig til arbejdet som præst, forklarer Kasper Baadsgaard.

Gennem selvudvikling skal vi lære os selv bedre at kende som mennesker, siger Jan E. D. Hansen.

Årlige samtaler

På det engelske kollegium i Rom, hvor Jan og Kasper bor mens de studerer på Gregoriana Universitet, er nogle af grundtankerne i *Pastores Dabo Vobis* forsøgt sat i system. Inden kandidaten kan optages på kollegiet skal han igennem en psykologisk forundersøgelse, der skal afdække de bagvedliggende grunde til hans ønske om at læse til præst samt tegne en menneskelig og psykologisk ’profil’ af ansøgeren. På denne baggrund indstilles ansøgeren til optagelse eller ej, og beslutningen sendes til kollegiets rektor og vedkommendes biskop.

Kollegianerne har under studieforløbet fem årlige individuelle samtaler med en vejleder fra St. Luke’s Centre i Manchester. Centret (*www.stlukescentre.org.uk*) har specialiseret sig i at yde åndelig og psykologisk støtte og vejledning til præstestuderende, præster og ordensfolk. Under disse samtaler, der foregår i en atmosfære af gensidig åbenhed og fortrolighed, er målet at kandidaten i stigende grad bliver bevidst om sine stærke og svage sider, sine forventninger til arbejdet som præst, og hvordan han tackler personlige problemer og konflikter. I disse samtaler løber en rød tråd, at ingen er ’perfekt’, hverken som kandidat eller som færdiguddannet præst, idet alle har deres styrker og svagheder. ”Denne erkendelse er et vigtigt skridt mod at blive en helstøbt præst med en veludviklet og moden personlighed”, forklarer Kasper.

”I løbet af disse samtaler reflekterer vi også over vore egne behov og ubevidste ønsker. Vi lærer også at blive opmærksom på faresignaler som fx hvornår en tilbøjelighed tager overhånd og begynder at føre én på afveje”, supplerer Jan. ”Hensigten er, at vi gennem selvformation og selvudvikling skal lære os selv bedre at kende som menneske, hvilket vores kollegium vægter højt. For, som de siger, når du først er begyndt at arbejde som præst, er du overladt til dig selv. Derfor er det vigtigt, at vi allerede under vores uddannelse stifter bekendtskab med moderne psykologi og dens værktøjer, så vi kan bearbejde de kriser, som utvivlsomt vil komme når vi først er blevet præster”.

Udover de vejledere, som i løbet af præstestudiet hjælper kandidaterne med deres åndelige, menneskelige, akademiske og pastorale formation, har Kasper og Jan begge en præst i Danmark, som de ofte mødes med, når de er hjemme. Pågældende præst vil formentlig også skulle fungere som vejleder for dem, når de engang er færdige med deres studier.

En præst skal kunne sige fra

På Jan og Kaspers kollegium er det også obligatorisk for dem og de mere end 40 medstuderende at deltage på en række weekendkurser i løbet af uddannelsen. Disse kurser har fokus på kandidaternes menneskelige udvikling og har overordnede temaer som fx ’Forebyggelse’, ’Samvær med børn og unge’ eller ’Hvad gør dig glad som præst?’ – noget, som ifølge Kasper Baadsgaard umiddelbart kan synes indlysende, men som man, når man kigger på statistikkerne, må konstatere desværre ikke altid har været indlysende for – dog heldigvis kun – et fåtal af præsterne.

”I uddannelsen lærer vi ikke kun at spotte de faresignaler, som mange præster kender til i mere eller mindre grad, fx ensomhed på grund af dårligt kollegialt netværk, usunde vaner, stress og måske endda udbrændthed. Vi lærer også at tackle de til tider høje forventninger, som knytter sig til det at være katolsk præst, enten fra én selv eller fra folk i menigheden”, siger Jan Hansen og slutter med det gode råd:

”Ingen er ’perfekt’, hverken som kandidat eller som færdiguddannet præst”

”Alle har til tider behov for et refugium, og måske særligt præster, som forventes at skulle udføre mange opgaver. Derfor er det vigtigt at have en god og solid støtte fra både familie og venner, også selv om livet som præst nok vil være ensbetydende med mindre fritid. I undervisningen lærer vi os, at som præst er det også vigtigt at have et godt netværk og kontakt til ens kolleger, da de trods alt befinder i samme situation, så dér vil vi som præster unægtelig kunne hente megen støtte”.

Rapport fra PSP-møde i Tyskland

Den 1.-5. august holdt seminarister og ordenskandidater fra de nordiske lande deres årlige møde, denne gang i Tyskland.

Tekst og foto: P. Hallvard Thomas Hole, OFM

NORDEN På vort møde havde vi en unik mulighed for at lære de ansatte og frivillige ved Ansgarwerk, som havde været med til at arrangere møderne, bedre at kende. Vi besøgte både St. Ansgar Haus i Hamburg og præsteseminaret i Osnabrück, hvor vi fik lejlighed til at stifte bekendtskab med den lokale katolske kirke, der også har været vidne til den hellige Ansgars (Nordens apostel) liv og virke.

Det var glædeligt, at vi i år havde repræsentanter fra alle de skandinaviske lande; Danmark, Sverige, Norge, Finland og Island. Ordensfællesskaber og kongregationer var også godt repræsenteret. I alt var vi 30 deltagere.

I Hamburg fik vi også mulighed for at besøge et nyt økumenisk projekt i byen, ’Det økumeniske forum i havnebyen’, som er beliggende i en ny og moderne del af Hamburg, hvor forskellige kirker i byen er gået sammen om et økumenisk projekt, som skal sikre den kristne tilstedeværelse i bydelen.

Temaet for dette års møde var nyevangelisering, som vi reflekterede over i direkte tilknytning til det kommende Troens år.

På PSPs årsmøde blev der valgt ny leder og næstformand. Bjørn Tao Nguyen, der er præstestuderende fra Oslos katolske bispedømme, blev valgt til ny leder, mens præstestuderende Jan Hansen fra bispedømmet København, blev valgt til ny næstformand.

PSP betyder Pro Scandiae Populis, dvs. ’for Skandinaviens folk’

De nordiske seminarister og ordenskandidater var i år på besøg i Tyskland.

Det handler om at opgive retten til at hade

Besættelsestiden og efterkrigstiden sætter den dramatiske ramme for Peer Aarestrups trilogi om store temaer som skyld, had, tilgivelse og forsoning.

Tekst: Lisbeth Rütz

Som københavnerdreng og efterkrigsbarn kender Peer Aarestrup om nogen københavns indre by med dens baggårdsmiljøer.

PORTRÆT Peer Aarestrup er et nyt navn på det danske bogmarked. Hans første bog," Asfaltblomstens duft", (2010) indleder trilogien om familien Haken, en dansk familie, der må forlade Rusland efter revolutionen. Familien ender i mellemkrigstidens Tyskland, hvor hovedpersonen Oskar gifter sig med den tyske kvinde Gertrud. Senere flytter de to til Danmark, hvor de vælger tyskernes side under besættelsen. Det bliver fatalt for dem og starten på en grum og blodig historie om besættelsestiden. "Asfaltblomstens duft" har et meget lyrisk sprog – og ikke uden grund, for forfatteren er tiptipoldebarn af guldalderdigteren Emil Aarestrup.

Hvorfor debuterede du først som 64 – årig?

Først da jeg gik på efterløn efter mere end 40 år på arbejdsmarkedet, fik jeg tid til at skrive.

Jeg har altid været skrivelysten og skrevet til skrivebordsskuffen; men jeg havde frygtelig travlt med så meget andet også. Jeg tog mig god tid på universitetet, ja faktisk var jeg immatrikuleret i 20 år og snusede til både kristendomskundskab, dansk, sociologi og samfundsfag, før jeg blev kandidat i statskundskab og psykologi.

Efter at jeg så blev færdig, blev jeg seminarielektor i psykologi. Jeg har også ledet en højskole for stofmisbrugere og ledet institutioner for alkoholikere og husvilde, så jeg har haft med mennesker at gøre hele mit liv. Jeg er systemisk uddannet i terapi og arbejder med det som frivillig i Kræftens Bekæmpelse, og så har jeg en del med flygtningearbejde at gøre, blandt andet har jeg i det regi ansvaret for to afghanske drenge.

De to første bind af din trilogi er udkommet – hvornår kommer det sidste?

Jeg er lige nu ved at skrive bind tre færdig. Titlen på bind tre er p.t. "Memory Lane"; men måske ender den med at hedde "Huset Haken", for hele trilogien er jo en familiehistorie i det 20. århundrede. Lige nu er jeg i Brasilien med hovedpersonen Emil, og planen er, at bogen skal udkomme omkring jul.

Der sker mange dramatiske ting i "Asfaltblomstens duft", og sammen med efterfølgeren "Diamantpigen" handler den om et bibelsk tema – om kamp og forsoning. Vi er med i et slægtsdrama og følger huset Haken gennem hele det 20. århundrede.

Peer Aarestrup ved sin faste arbejdsplads i Spinderihallerne i Vejle.

Du har kaldt de to første bind for "Asfaltblomstens duft" og "Diamantpigen" – kan du uddybe det lidt mere...

Ja, asfaltblomsten er billedsprog. Den handler om kampen for at overleve. Asfaltblomsten trædes hele tiden under fode; men den er også en rigtig overlever, og den stikker hele tiden hovedet op igen mellem brostenene. Og "Diamantpigen" – tja, diamanten er jo en sten, der skal slibes for at komme til at stråle og opnå skønhed. Diamantpigen kunne være Cæcilie eller Gertrud – Emils mor og mormor.

Og så handler "Diamantpigen" om at opgive retten til at hade. Hvis du opgiver den, vil du få livet. Hvis du ser Nürnbergprocessen, handlede den jo om sejrherrernes ret til hævn. Men i Sydafrika har man valgt en anden vej. For Desmond Tutu har det handlet om at opgive retten til at hævne sig, for ellers kan man ikke komme videre.

Kristus på korset var jo født til at opgive retten til at hade, og derfor kunne han give os livet.

I romanen ser jeg det meget med Gertrud – hun vælger retten til at elske, selv om hun som tysker bliver lagt for had efter krigen. Det ser man i forholdet til barnebarnet Emil, som hun tager sig af, da moderen Cæcilie ikke kan.

Hvor har du stoffet fra?

Meget af stoffet er fra min egen kuffert. Min egen barndom blev slået i stykker fra starten af, og jeg røg på børnehjem som spæd. Dér boede jeg de første fem år af mit liv, hvor min mor ikke kunne passe mig, og det var nok min redning. Så kom jeg tilbage til min mor igen og siden blev det hele lidt mere almindeligt.

Du er selv konverteret – hvordan skete det?

Jeg kom ind i det katolske som ung. Efter min studentereksamen boede jeg en tid i Stenosgade, hvor jeg var vikar på Sankt Knuds Skole. Pater Dekkers sendte mig så til undervisning hos Bjørn Højbo. Da jeg havde gået hos ham i et halvt år, fik jeg besked på at blive væk i tre måneder, så jeg kunne holde en tænkepause, inden jeg tog skridtet. For mig er Den katolske Kirke noget gudgivet – det er der, jeg hører til. Kirkens liturgi og dens begreber spiller også en væsentlig rolle i mine bøger.

I 1969 blev jeg optaget, så jeg har fulgt Kirken i en meget turbulent periode. Det har været en spændende tid for mig, og jeg føler stor glæde ved at være med i Kirken. Det er dejligt, at man i udlandet bare kan gå lige ind til en messe og så føle sig hjemme der.

Er der nogen forfattere som i særlig høj grad har inspireret dig?

Jeg læser meget forskelligt, men p.t. er jeg meget glad for Paul Auster, som har et fantastisk sprog. En overgang var jeg meget fascineret af Peter Høeg, og jeg er også meget glad for Jens Christian Grøndahl. Jeg kan godt lide bøger med en lyrisk grundtone og derfor har jeg læst meget af Isaac Singer. Og så bliver jeg tit inspireret af film.

Hvordan arbejder du som forfatter?

Det er meget vigtigt for mig at have et fast arbejdsmønster, når jeg skriver, for det at skrive kræver meget disciplin. Derfor arbejder jeg også ude af huset – i Spinderihallerne her i Vejle, hvor jeg har lejet en firkant. Det er en meget spændende proces at skrive. Når jeg skriver, bliver jeg tit forført af min egen pen, og det kan være, jeg havner et helt andet sted.

Hvad bliver det næste, når du er færdig med trilogien?

Jeg går med nogle planer om at skrive en novellesamling.

Afmagtens dilemma

"Klapperne fjernes fra hendes øjne. Rummet er halvmørkt, men Cæcilie kan skimte instrumenterne, som ligger på rullebordet fora hende. Det ligner primitive høretelefoner med ledninger påmonteret i enden. Hver ledning har sin farve, der kommer ud af en boks, som også står på rullebordet.

På hylden bag ligger en taske med glasampuller af den slags, som læger altid har med sig i tasken, når de kommer på sygebesøg. Hendes blik falder på sprøjterne, der ligger i en snorlig række på et fad ved siden af ampullerne.

Det gyser i hende.

Hvad indeholder de?

Rummet har ingen vinduer, eller også er de tildækkede af plader.

Der må være en grund til, at man holder dagslyset ude og foretrækker at arbejde under kunstig belysning.

Hendes fornemmelse af tid er ophørt, og hun aner ikke, hvor længe der er gået. Hun ved kun, at hun befinder sig i en døsig tilstand på en briks et sted, uden mulighed for at røre sig og være i kontakt med andet end hvide kitler.

To af de hvidkitlede stiller sig foran hendes seng. Den ene finder hendes hånd og præsenterer sig.

Overlæge Faurbye.

Det er min assistent reservelæge Ole Hviid, fortsætter han med overdreven patos i stemmen.

Ved De, hvorfor De er indlagt?

Cæcilie ryster på hovedet.

De ankom på Bispebjerg Hospital forleden nat. Beklager, men vi måtte fiksere Dem, da De var hysterisk.

Hun aner ikke, hvad hun skal svare.

Ved De, at De blev fundet i et værelse på Grønningen efter en anonym opringning, hvor man oplyste, at De var i overhængende livsfare.

Hun ryster igen på hovedet.

Ved De også, at De har slået hovedet alvorligt? Alene faldet kunne have kostet Dem et kraniebrud.

Politiet fandt blodspor på trappen uden for værelset og undersøger, om der er en sammenhæng til Dem."

Uddrag fra "Diamantpigen" s. 29.

Mindeværdige paver

Flot udstilling i Castel Sant´Angelo kaster nyt lys over pavernes historie.

Tekst: Charlotte Hansen

Castel Sant´Angelo

UDSTILLING Der er i år to udstillinger, som man bør unde sig selv at se, hvis ens vej falder forbi Rom. Katolsk Orientering har tidligere berettet om den ene, nemlig den aldeles fremragende *Lux in Arcana – Vatikanets hemmelige arkiv afslører sig selv*, og den anden udstilling er at finde på Engelsborg. Det drejer sig om udstillingen *I Papi della Memoria*, en lidt tung titel, der bedst kan gengives som *Paver mindes.* Udstillingen har tillige undertitlen *Historien om bemærkelsesværdige paver, der har haft indflydelse på Kirkens og menneskehedens historie.*

Udstillingen kan som sagt ses på Engelsborg, og der findes næppe en mere prægtig kulisse end dette antikke gravmæle på Tiberens højre bred. Det blev anlagt under Hadrian, der var romersk kejser fra år 117, men først indviet under hans efterfølger Antoninus Pius. Gravmælet rummer de romerske kejseres grave fra Hadrian og til Caracalla. For at forbinde gravmælet med Marsmarken anlagde Hadrian også broen Sant'Angelo, hvorfra man har en fantastisk udsigt til Peterskirken. I aftenskumringen er det et enestående smukt syn. Gravmælet blev senere ombygget til en pavelig fæstning, der fungerede som borg og som fængsel. I dag bliver det brugt som museum.

Markering af koncilsjubilæet

Tilrettelæggerne bag udstillingen (som blandt andet tæller repræsentanter for den europæiske turistindustri, det italienske kulturministerium og Vatikan-museerne) ønsker at markere, at 2012 er 50-året for begyndelsen på Det Andet Vatikanerkoncil (1962-65). Senere på året vil der være en række arrangementer i forbindelse med udstillingen, bl.a. en konference, der beskæftiger sig med den enorme betydning, som koncilet har haft for Kirkens udvikling. 2012 er i det hele taget et år, og med rette, hvor der bliver afholdt talrige konferencer og forskellige arrangementer, der har koncilet som hovedtema.

Udstillingen, som er tilegnet Pave Benedikt XVI, rummer mere end 100 kunstværker og historiske dokumenter, der dels kommer fra Vatikan-museerne og dels er udlånt fra museer i hele Italien. Det er en bredt anlagt udstilling, idet tilrettelæggerne gerne vil vise, hvorledes udvalgte paver har haft indflydelse på både kultur, kunst, musik, arkitektur og videnskab – ikke kun i Rom, men også på verdensplan. Udstillingen fokuserer tillige på pavernes betydning for troen og på Romerkirkens udvikling til at være en verdenskirke.

Udstillingens opbygning

Udstillingen er opbygget kronologisk og inddelt i otte temaer. Den begynder med Pave Bonifacius VIII (1294-1303) og fejringen af det første jubelår i 1300 og slutter med Pave Johannes Paul II og jubelåret i 2000.

Det fjerde tema, som kaldes *Rom under Modreformationen*, er et af udstillingens mest interessante selvom titlen er en anelse misvisende. Temaet anskueliggør nemlig både forskellige stadier af den katolske reformbevægelse for åndelig fornyelse, der fandt sted i løbet af det 16. og 17. århundrede såvel som nogle af Modreformations konkrete tiltag overfor den protestantiske reformation. Centralt her er det store reformkoncil Tridentinerkoncilet (1545-63), der både formulerede lære- og reformbestemmelser og mobiliserede Modreformationen. Udstillet er en smuk keramisk buste af Pave Paul III (1534-49), udlånt fra Faenzas Keramiske Museum, der har den største samling af keramik i verden samt et privatejet portræt af Pave Gregor XIII (1572-85). Det er som bekendt sidstnævnte, der har lagt navn til Den Gregorianske Kalender fra 1582, der betød, at kalenderen kom til at stemme bedre overens med det astronomiske år. Det smukke dekret fra Gregor XIII angående kalenderen er udstillet og ligeså er en række astronomiske instrumenter.

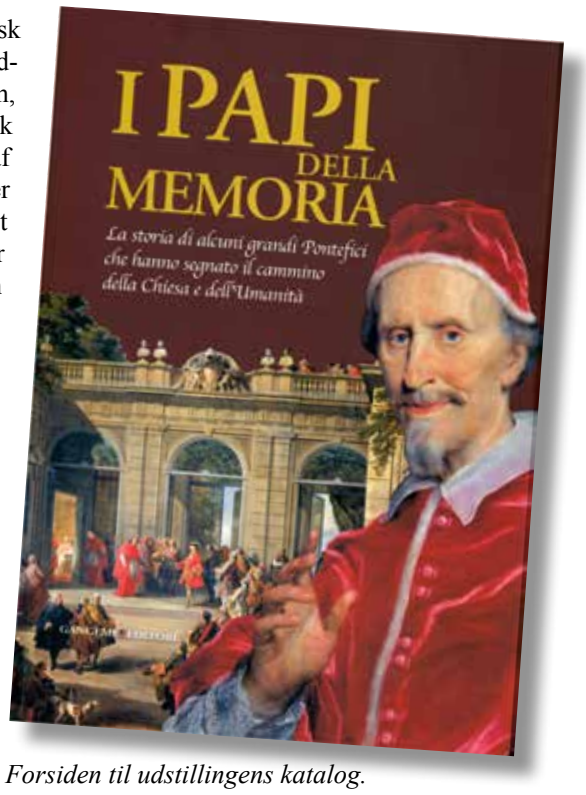

Forsiden til udstillingens katalog.

Tema fem viser barokkens triumftog i Rom og hæfter sig ved, hvorledes Rom i det syttende århundrede var **byen**, hvor Bernini og Borromini eksperimenterede og frembragte deres arkitektoniske mesterværker. Det er Pave Clement IX's kontrafej, der pryder udstillingens plakat og katalog. Selvom han kun sad to år på Peters stol (1667-69), betragtes Giovanni Battista Gaullis portræt af ham som et mesterværk fra barokken, ikke mindst på grund af kunstnerens mesterlige brug af lys.

Udstillingens ottende og sidste tema beskæftiger sig med det tyvende århundrede og jubelåret 2000. Sammenlignet med de øvrige temaer er det påfaldende, at fokus her er lagt næsten udelukkende på at vise forskellige afbildninger af Pius XII og Johannes XXIII snarere end at tegne et mere generelt portræt af deres pontifikater.

Pius XII

Uagtet, at debatten omkring Pius XII's person under Den Anden Verdenskrig heldigvis er blevet mere nuanceret i de senere år, er han fortsat en skikkelse, der splitter vandene. Det ville have klædt udstillingen, om den havde taget dette alvorligt. Jeg nævnte i begyndelsen af mit bidrag, at udstillingens tilrettelæggere ønsker at markere 50-året for begyndelsen af Det Andet Vatikanerkoncil og her havde det været oplagt at fortælle nok så kort om Koncilet. Det kan ikke forventes, at alle besøgende har et indgående kendskab til Koncillets historie og betydning. Til gengæld var jeg glad for at se, at Paul VI blev viet opmærksomhed, da han ofte bliver overset i forhold til forgængeren, den folkekære Johannes XXIII, og efterfølgeren, den karismatiske Johannes Paul II. Paul VI's arbejde med at videreføre Det Andet Vatikanerkoncil efter Johannes XXIII's død og hans økumeniske bestræbelser bør ikke undervurderes.

Jeg vil bestemt anbefale udstillingen, men kan ikke dy mig for at nævne følgende: Teksterne til kunstværkerne er ganske vist givet på både italiensk og engelsk; men der er for mange unødvendige småfejl i oversættelsen, hvilket skæmmer helhedsindtrykket. Kataloget til udstillingen er både smukt produceret og rigt illustreret, men er kun udkommet på italiensk. Taget i betragtning at en af hensigterne bag udstillingen er at vise Romerkirkens udvikling til at være en verdenskirke er det en skam, at kun nogle af os kan opnå det fulde udbytte af den tilgængelige information.

Udstillingen I Papi della Memoria startede den 25. juni på Castel Sant´Angelo og slutter den 8. december.

Magtens afgud

En paveskæbne fra 1300-tallet

PAVER Helvedes luer slikker de sprællende fodsåler på paven, der ligger begravet med hovedet nedad og udsigt til den frygtelige slugt Malebolge i en af Helvedes allerinderste kredse. Det er den frygtelige skæbne, Dante forudser for pave Bonifacius VIII endnu mens han lever. Bonifacius er en af de paver, vi møder på I Papi della Memoria - udstillingen fra pavernes brogede historie på Castel Sant´Angelo i Rom.

"Er du da allerede kommet
er det mon dig jeg hører Bonifacius?
Så har da bogen løjet med en del år
Blev du så hurtigt mæt af al den rigdom
Der fik dig til så skamløst at forlokke

Den skønne kvinde, som du derpå skænded?" Sådan lyder det i den XIX sang i Inferno i Dantes guddommelige Komedie. Den skønne kvinde er et billede på Kirken, som Bonifacius har skændet med grådighed og magtbegær, og ordene kommer fra den berygtede pave Nikolaus III, der udpeger to af sine efterfølgere Bonifacius VIII og Clemens V. I helvede kan de fordømte se frem i tiden, og Nikolaus tror, Dante er pave Bonifacius, som nu er kommet for at indtage sin plads i helvede. Kardinal Caetani fulgte som pave Bonifacius VIII efter "den på himlen kloge, men på jorden dumme" Coelestinus V. Historien om pave Bonifacius er også historien om griske adelsfamilier, der kæmper om det indbringende paveembede og om magtkampene mellem paverne og den franske konge. I 1294 efterfulgte han under mistænkelige omstændigheder Coelestinus V som pave. En hårdnakket overlevering hævder, at pave Coelestinus under bøn og meditation i sin celle hørte en englestemme, der opfordrede ham til at abdicere. Men i virkeligheden kom stemmen fra kardinal Caetani...

Pave Bonifacius efterlod sig i øvrigt ikke just et smukt eftermæle. Han blev anklaget for sodomi (homoseksualitet) og simoni (salg af kirkelige embeder), og derfor anbringer Dante ham i forrædernes og afgudsdyrkernes kreds. Der sidder de paver, der har dyrket magtens afgud og købt sig til Kirkens øverste embeder. Dantes glødende had til ham kan nok også forklares ved, at Bonifacius VIII støttede guelfernes parti, der i 1302 landsforviste Dante fra Firenze.

Til sidst blev Bonifacius selv indhentet af retfærdigheden. Han blev fængslet af de franske kong Filip den Smukke og døde i fangenskab. På grund af de vedvarende rivaliseringer mellem de romerske adelsfamilier om paveembedet blev pavestolen herefter flyttet til Avignon, hvor paven fik residens fra 1309 og 70 år fremefter.

LR

Bonifacius III Foto: Wikipedia.

Til menighedens liv og vækst

Indvielsen af de nye menighedslokaler var en glædesdag for menigheden i Randers.

Biskop Czeslaw indvier de nye menighedslokaler.

INDVIELSE "Herre vor Gud, vi takker dig i dag for dette lokale, som nu overdrages til menigheden i Randers. Lad det opfylde sin bestemmelse, så det sammen med kirken bliver en ramme om Randers´ menigheds liv", lød det i indvielsesritualet, da den renoverede tilbygning til Jesu Hjerte Kirke den 19. august blev festligt indviet af biskop Czeslaw.

Ved messen forinden var otte unge fra Randers og Grenå menigheder blevet firmet i den propfyldte kirke.

I sin prædiken fremhævede biskop Czeslaw Guds Moder som et stort forbillede på tro og tillid. "Vi er alle sammen udvalgt til noget særligt, og vi har alle en rolle i Guds historie. I skal sige ja til at tage Kristus til jer og bære Ham ud til andre mennesker", sagde biskop Czeslaw henvendt til firmanderne.

Receptionen efter indvielsen med lækre specialiteter fra hele verden satte et festligt punktum for glædesdagen i Randers. I sin tale til menigheden takkede pastor Dominique Tran Duc Thanh, der har været menighedens sognepræst siden 1998 de mange medlemmer, der har lagt hundreder af timers frivilligt arbejde i byggeprojektet.

Kirken i Randers er den første, som blev bygget efter trosfriheden i 1849. Menigheden består i dag af ca. 350 mennesker fra hele Europa, Asien, Mellemøsten, Østeuropa og Filippinerne.

Da menigheden bor meget spredt, er det først og fremmest søndagsmessen, der samler menigheden. Men i løbet af ugen mødes en bibelgruppe hos pastor Dominique Tran Duc Thanh, der også tager sig af voksenkatekese, bryllupsforberedelse m.m.

En gang om måneden samles en bedegruppe til skrifte, bøn, tilbedelse og messefejring. I de sidste par år har gruppen beskæftiget sig med den hellige Faustinas skrifter.

Jesu Hjerte Kirke er den eneste katolske institution i Randers. Tidligere har der været både katolsk hospital drevet af Sankt Joseph Søstrene og en skole; men disse institutioner lukkede i henholdsvis 1946 og 1999.

Ombygningen i Randers

Den næsten 140 år gamle præstebolig ved Jesu Hjerte Kirke i Randers er blevet gennemgribende renoveret. Alle ydermure i alle tre etager er blevet hulmursisolerede, og loftet er blevet isoleret. Vinduer og døre er blevet restaurerede, og der er monteret nye forsatsvinduer. Elinstallationer og radiatorer er blevet udskiftede. Alle gulve er udskiftede eller renoverede. Vægge, lofter og træværk er blevet malede og udsatte kældervægge beklædt. To møderum i kælderen er blevet lagt sammen til ét mødelokale.

Det samlede budget: ca. 2,2 millioner

Tilskud fra de tyske biskoppers Diaspora-Kommission: ca. 1.460.000 kr.

Menighedens egenbetaling: 500.000 kr.

Bidrag fra bispedømmets fælleskasse: 240.000 kr.

Det begyndte med syv familier…

Træk af Jesu Hjerte Kirkes historie.

HISTORIE Pastor Johannes von Euch der var sognepræst i Fredericia fra 1864 – 1884 og senere apostolisk vikar fra 1892 – 1922 er en af dem, der har betydet mest for dannelsen af menigheden i Randers. Nogle år før han kom til Danmark havde han været huslærer på slottet Westheim for grev Joseph von Stolberg-Stolbergs børn. Grev Stolberg havde i 1849 stiftet Bonifaciusforeningen, som skulle støtte Kirken i diasporaen. I en lang periode havde von Euch som sognepræst ansvaret for katolikkerne i Jylland og på Fyn, og på en udenlandsrejse skabte han de økonomiske forudsætninger for et sogn i Randers. En forening af adelige fra Westfalen, området omkring Rhinen og Schlesien samlede penge ind, så man kunne støtte med at betale gagen for en præst i fem år. Den 15. august 1867 blev kateket og præst ved Sankt Knuds Kirke og Skole i Fredericia, Klemens Franz Gormann, beskikket som præst for katolikker i og omkring Randers. Da han kom til Randers, fandt han kun syv katolske familier, hvor enten kun faderen eller moderen var katolik. Sin første tid som sognepræst i Randers boede Gormann hos en irsk ingeniør O´Connor, der ledede anlægget af jernbanen for et engelsk selskab. P. Gormann læste den første messe i O´Connors villa på Kristrupvej på ærkeenglen Michaels fest, den 29. september 1867.

Kirken var stuvende fuld til festmessen i Randers.

I løbet af kort tid lejede pastor Gormann så det halve af førstesalen i bagbygningen i malermester Hansteds gård i Østergade til kapel og beboelse. Kapellet blev indviet til "Jesu allerhelligste Hjerte"

I 1870 erhvervede man kirkens nuværende grund for midler fra biskoppen af Osnabrück. Antallet af katolikker i Randers var nu siden den beskedne start vokset til ca. 80 takket være 47 konversioner. Jesuitten p. Herman Schleper, der var sognepræst i Randers fra 1873 – 77 forberedte opførelsen af kirken, som vi kender den i dag. Indvielsen af den nye kirke fandt sted den 30. marts 1879.

Det var for øvrigt ikke helt problemfrit at være katolik i Randers. Et anonymt indlæg i Amtsavisen den 7. januar 1869 udtaler efter indvielsen af den katolske skole: "der er noget fordægtigt ved foretagendet, det lugter af propaganda".

I 1939 kunne pastor Osterhammel (sognepræst fra 1901 – 1939) aflevere kirken istandsat og gældfri til sin efterfølger Niels Hansen. Det væsentligste element i fornyelsen var freskoer fra malerinden Birgitte West. Efter Andet Vatikankoncil blev kirken restaureret og indrettet efter de nye liturgiske forskrifter og altret vendt mod menigheden.

Det nye menighedslokale i stueetagen.

Læs mere om Jesu Hjerte Kirke i Randers i Jesu Hjerte Sogn, Randers, 1867-1967 / Kjeld Olsen. - Randers: Jesu Hjerte Kirkes forvaltningsråd, 1967.

Dansk, katolsk kirkekunst

Birgitte Wests fresker i Randers.

KIRKEKUNST Birgitte West (1901 – 1979) har udsmykket Jesu Hjerte Kirke med fresker. Hun var stærkt påvirket af Joakim Skovgaard, og søgte inspiration i tidlig kristen kirkekunst, for eksempel Giotto, fra Angelico og byzantinsk kunst fra 5. – 12. århundrede. Sammen med Chresten Skikkild og den unge billedhugger Axel Theilmann søgte hun at skabe en dansk, katolsk kirkekunst, der var inspireret af de tanker og strømninger, som udgik fra Beuron-klostret i Tyskland. Her trænges den kunstneriske individualitet tilbage til fordel for stramme geometriske former og symmetri i en kunst, der søger tilbage til middelalderens romansk.

Læs mere om Birgitte West i Stig Holsting, Albert Küchler og Birgitte West. To danske katolske kunstnere. Ælnoths *skriftserie nr. 12 2001*

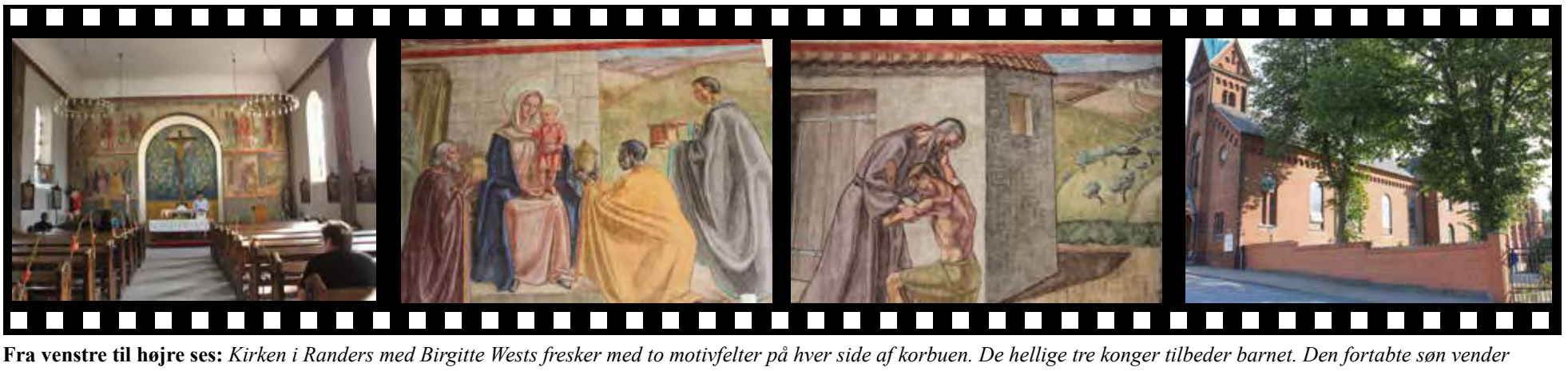

Fra venstre til højre ses: *Kirken i Randers med Birgitte Wests fresker med to motivfelter på hver side af korbuen. De hellige tre konger tilbeder barnet. Den fortabte søn vender hjem. Kirken set fra Thorsgade.*

Niels Steensens Gymnasium udvider

Flotte nye undervisningslokaler til G10-klassen.

Tekst: Niels Steensens Gymnasium

SKOLER Tirsdag den 14. august kl.10.00 indviede Niels Steensens Gymnasium nye lokaler. Udvidelsen skete på 2. sal i den smukke klosterbygning ud mod Jagtvej og Skt. Kjelds Gade. Udvidelsen tilgodeser en stor stigning i antallet af elever i skolens særlig gymnasieforberedende 10. kl., kaldet "G10". Gennem ombygningen af skolens gamle lokaler og udvidelsen er der nu blevet indrettet et samlet område med store lyse undervisningslokaler med SmartBoards, gruppearbejdsrum, elevlounger og andre faciliteter til gymnasieafdelingen med et meget nutidigt udtryk.

Den gennemgribende renovering og udvidelse af området har længe stået på elevernes og forældrenes ønskeliste. Derfor besluttede skolens styrelse at gennemføre projektet ved hjælp af støtte fra Niels Steensens Kollegium, et moderat byggelån og en mindre skolepengestigning. Skolens rektor, Lise Baadsgaard Jepsen, glæder sig på hele skolens vegne over denne indvielse: "Pædagogisk og socialt giver lokalerne helt nye muligheder, og jeg er imponeret over styrelsens vilje til at tænke fremadrettet. Vi har simpelt hen fået en helt ny skole på skolen. Og heldigvis har vi med vores ressourcechef Richard Sprengers haft en rigtig god tovholder på et projekt, som undervejs bød på mange udfordringer."

Skolen har kinesisk som en væsentlig del af sin internationale profil. I forlængelse heraf blev et lokale indviet dedikeret til grundlæggeren af Daloon, Sai-chiu Van. Han står som et eksempel på det kulturmøde og den kulturforståelse som Niels Steensens Gymnasiums søger at fremme. Siden 2006 har skolen haft kinesisk som obligatorisk fag for alle elever i grundskoleafdelingen og faget tilbydes naturligvis også på gymnasialt niveau.

Richard Sprengers S.J. indvier de nye lokaler på N.S.G.

I Aalborg går de nye veje

Sankt Mariae menighed har fået en spendomat.

KIRKEBIDRAG Vi kender vist alle sammen situationen. Man griber til lommerne, for der er kollekt, og kurven går rundt. Men hov – der er ingen kontanter, for man plejer jo at bruge kortet.

Det har de fundet en løsning på i Aalborg, hvor de har anskaffet sig en spendomat (*af Spende: bidrag*), som det kaldes i Tyskland. "Jeg var med nede i Hildegard af Bingens kloster, og i deres butik så jeg en terminal, hvor man kunne give en gave til klostret, Jeg tænkte: det må vi ha´ i Aalborg også", siger Ole Schnell, regnskabsfører i Sankt Mariae menighed.

Men i begyndelsen var det nu ikke så let. Først troede NETS *(nordisk udbyder af betalings-, kort- og informationssystemer*), det var en vits; men menighedsrådet fik dem da overbevist om, at det var seriøst ment. Sognepræst Jude Kulas og hele menighedsrådet bakkede op om ideen. På bispekontoret havde biskop Czeslaw og administrationschef Thomas Larsen heller ingen indvendinger. Den nye digitale indsamlingsbøsse fik en fast, diskret placering under opslagstavlen i kirken. Her kan man bruge den til at give en gave til menigheden eller til betaling af lys, rosenkranse og bøger. Da der kommer en del turister i kirken, kan man betale med alle internationale betalingskort. Terminalen er trådløs, og det betyder at præsterne kan tage den med sig for eksempel til sognekontoret eller kirkens lille butik. Rent teknisk fungerer terminalen som de små terminaler på restauranter. Beløbet går ind på kirkens driftskonto, og der kommer kvittering med det samme. Hvis man ønsker fradrag for sit gavebeløb, skal kirkens regnskabsfører have giverens navn og CPR – nummer, så han kan indberette det til Ansgarstiftelsen.

Terminalen blev sat op i maj, så indtil videre er erfaringerne begrænsede. Foreløbig har man lejet terminalen; men det er en forholdsvis dyr løsning på længere sigt, så derfor har man allerede besluttet sig for at købe én, fortæller Ole Schnell.

I Tyskland står der efterhånden en "Spendomat" rigtig mange steder, og i Tyrkiet står det statslige religionsministerium bag et projekt, som er skudt i gang i forbindelse med ramadanen i år. Der er opstillet spendomater foran mange moskeer. Man har valgt ramadanen til projektet, fordi det er en religiøs pligt for alle muslimer at give til de fattige.

LR

I Sankt Mariae Kirke har terminalen sin faste plads under kirkens opslagstavle

Vanskeligt, men begivenhedsrigt år for Sankt Andreas Bibliotek

Kritisk økonomi, ødelagte bøger og festskriftet til biskop Czeslaw prægede årets gang.

BIBLIOTEKER 2011 var et vanskeligt, men også begivenhedsrigt år for bispedømmets bibliotek, Sankt Andreas Bibliotek, viser bibliotekets årsberetning, som kan downloades fra bibliotekets hjemmeside. Biblioteket gik ind i år 2011 med en meget kritisk økonomi og uden penge på budgettet til for eksempel bøger og efteruddannelse. Det lykkedes dog ved henvendelse til godt 100 biblioteksinteresserede katolikker at indsamle næsten 26.000 kr. til at købe nye bøger for. Det tyske Ansgarwerk støttede biblioteket ved at give tilsagn om støtte til udgifter i 2012-14 i forbindelse med bibliotekets udadvendte virksomhed, og de tyske velgørere bevilgede på eget initiativ også penge til bogkøb.

I alt 575 titler svarende til ca. 1.800 bind blev vandskadede ved skybruddet den 2. – 3. juli sidste år, og mange væsentlige titler gik tabt. Hele år 2012 vil derfor være præget af arbejdet med at restaurere vandskadede bøger og genanskaffe ødelagte titler. Der foregår p.t. også et stort arbejde med at rette i bibliotekets database.

I 2011 slap hemmeligheden endelig ud. Bestyrelsesformand Helge Clausen, landsdommer Bertil Frosell og biblioteksleder Kate Toft Madsen havde siden 2008 arbejdet med planer om at udgive festskriftet "Jeg vil løfte frelsens bæger" til biskop Czeslaw i anledning af hans 60-års fødselsdag den 17. november. Festskriftet blev finansieret gennem prænumerationer fra enkeltpersoner og gaver fra en række ordenssamfund. På selve fødselsdagen blev skriftet overrakt til biskoppen ved en reception i Sankt Ansgar Kirkes menighedssal.

Det lykkedes ikke i 2011 at realisere et projekt om en hjemmeside om Niels Steensen, idet der ved ansøgning til tre katolske fonde kun kunne skaffes 4.000 kr. ud af de nødvendige 15.000 kr. Biblioteket arbejder fortsat med at skaffe de nødvendige midler.

I 2011 blev der udlånt 5,1 bind per udlånsdag mod 6,4 i 2010. Det svarer til en tilbagegang i udlånet på ca. 25 %. Der kan ikke fastslås en entydig årsag til tilbagegangen.

Ifølge Sankt Andreas Biblioteks visionspapir, som findes på bibliotekets hjemmeside, er det bibliotekets hovedopgave at bidrage til evangeliseringen i Kirken. Det gøres blandt andet ved at stille egnet informationsbærende materiale til rådighed og ved at støtte den katolske kultur i Danmark. De to katolske foreninger Academicum Catholicum og katolsk historisk forening Ælnoth bruger således bibliotekets mødefaciliteter. Tidligere har biblioteket også deltaget i kulturnatten – dette var dog i år ikke muligt på grund af den dårlige økonomi..

Læs mere om Sankt Andreas Bibliotek på www.sanktandreasbibliotek.dk

LR

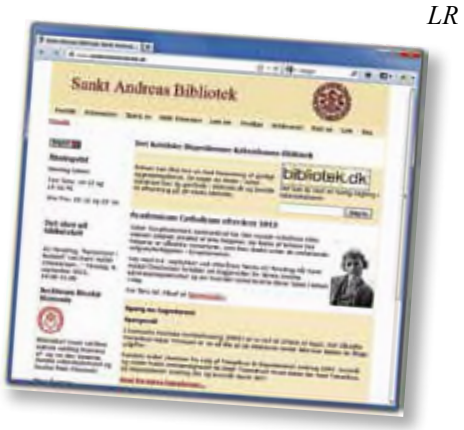

Ordensjubilæer fejret på Østerbro

Fem Skt. Josephsøstre fejrede midt i august deres ordensjubilæer.

JUBILÆER Onsdag den 15. august, på festdagen for Jomfru Marias optagelse i Himlen, kunne en håndfuld Skt. Josephsøstre fejre deres ordensjubilæer. Søster Mechtilde Mensing fejrede sit 60 års ordensjubilæum, mens sr. Emmanuelle Brüggemann, sr. Eugenia Pradler, sr. Raphaele Wessing og sr. Marita Gelsterkamp samme dag fejrede deres 50 års ordensjubilæum.

Søstrenes ordensjubilæer blev markeret med en festmesse i Immaculatakirken på Østerbro med biskop Czeslaw Kozon som celebrant. Efter festmessen var der reception i plejeafdelingens opholdstue, hvor familie og venner fik mulighed for at lykønske jubilarerne. Søstrenes provincial, sr. Marianne Bode, gav i en festtale for de fem jubilarer en varm og kærlig karakteristisk af hver søster og deres virke i Sankt Joseph søstrenes kommuniteter i Danmark.

Hen over sommeren fyldte sr. Ansgaria Riemann i øvrigt 70 år. Det blev fejret den 28. juli med et arrangement for medsøstre, familie og venner på Stella Matutina. Sr. Ansgaria er kendt af mange; enten fra sit mangeårige virke som skoleleder på søstrenes skole i Ordrup eller sidenhen for opbygningen af retrætecentret Stella Matutina nord for København, som hun stadig er den daglige leder for.

NM

De fem Sankt Joseph søstre fejrede tilsammen imponerende 310 års ordensjubilæum.

International ungdomsretræte i Haraldsted

Unge fra hele verden deltog i "Coram Christo"

Tekst: Anette Hansen

RETRÆTE Fra torsdag den. 19. til søndag den. 22.07.12 blev der afholdt en privat arrangeret ungdomsretræte "Coram Christo" – på latin "I Kristi nærvær" i Knud Lavardhuset i Haraldsted på Midtsjælland. P. Tim Byerley og diakon Joe Izzo fra New Jersey, USA kom hele vejen til Danmark for henholdsvis at lede retræten og deltage med spændende oplæg. Retrætens hovedemne var "Jesu guddommelige barmhjertighed" og der var mange spændende oplæg som eksempelvis "Skriftemålet", "Frugten af vort kors", "Personlig helligged" og selvfølgelig "Skt. Knud Lavard". Udover de inspirerende oplæg blev der dagligt læst messe, og dagene blev i øvrigt beriget med bønner, både rosenkransen, barmhjertighedsrosenkransen, korsvejen, meditationer og lignede. Det blev også til en lille valfart til ruinen af Knud Lavards Kapel, hvor p. Paul Marx ledte en bøn. P. Joe Toms samt p. Benny Mathew bidrog også til retræten med henholdsvis oplæg og ved at stå til rådighed som skriftefader.

25 glade og interesserede unge mennesker fra ind- og udland - Danmark, Spanien, Østrig, Tjekkiet, Tyrkiet og Venezuela – deltog i retræten og overnattede i telte i haven. Fire af deltagerne er gudbørn til den afdøde mystiker Maria Esperanza, som for tiden undersøges med henblik på saligkåring. De kunne fortælle mange spændende historier om deres oplevelser med den kvinde, som kaldes den kvindelige Pater Pio. Derudover kom biskop Czeslaw Kozon forbi om lørdagen, og deltagerne havde fornøjelsen af at hilse på ham. Bag retræten stod Anette Hansen og Denice Jørgensen, hvorfra der lyder en hjertens tak til alle deltagere og de personer, der har hjulpet til med mad, transport og ikke mindst logi.

Deltagere og ledere af Coram Christo-retræten i Haraldsted fra den 19. – 22. juli.

Johannes Jørgensen Selskabet fylder rundt

Ti-års jubilæet markeret i Møstings Hus på Frederiksberg.

Tekst: Stig Holsting

LITTERATUR Hvert år i august afholder Johannes Jørgensen Selskabet sommermøde i det stemningsfulde Møstings Hus på kanten af Frederiksberg Have på Frederiksberg. 2012 var ingen undtagelse; men i år kunne selskabet samtidig markere sit 10-års jubilæum, og det skete ved præsentationen af en bog – "VIA RICORDI – En antologi om Johannes Jørgensen" med bidrag af otte forfattere.

Hovedtaleren ved mødet var mag.art. i nordisk litteratur, Erik Skyum Nielsen, som talte over emnet "Fra Vers til Bekendelse. Johannes Jørgensens tidlige lyrik".

Johannes Jørgensen Selskabet er ikke en katolsk forening, men samler medlemmer som alene er interesserede i den verdenskendte danske forfatter. Selskabet deltager også i fællesarrangementer med andre litterære selskaber i Danmark som f.eks. Store Bogdag på Hald ved Viborg, Golden Days, når årets tema passer til selskabets formål og i år for første gang også på årets Bogforum i Bellacentret til november. I en tid, hvor forlagene spytter hobevis af bøger af højst varieret kvalitet på markedet, er det vigtigt, at nogen forsøger at bringe viden om den mere klassiske og langtidsholdbare litteratur. Det koster 150 kr. om året at være medlem af selskabet, som kan glæde sig over en stor og trofast medlemsskare.

Fem af de otte forfattere præsenterer Johannes Jørgensen Selskabets jubilæumsbog "Via Ricordi". Fra venstre Bo Alkjær, Ove Kreisberg, Stig Holsting, Anders Thyrring Andersen og Oluf Schönbeck. Den sidste er sammen med Stig Holsting (selskabets formand) redaktør på bogen. De øvrige medforfattere er Sven Hakon Rossel, Anders Ehlers Dam og Søren Sørensen.

Sankt Knuds Kirke i Svendborg fejrer sit 125-års-jubilæum.

Kirken kunne ikke rumme hele menigheden på festdagen.

Tekst: Duc Do Hoang . Foto: Huy Hoang Minh

Under messen fremhævede biskoppen den store betydning af fællesskab i menigheden.

SVENDBORG Jubilæet blev fejret med udendørs messe med biskop Czeslaw Kozon som hovedcelebrant og efterfølgende var der en festlig sammenkomst med ca. 300 kirkegængere og gæster fra øvrige nabokirker i Svendborg.

Biskoppen indledte messen ved at sige, at det er glædeligt og paradoksalt problem, at fødselsdagsbarnet – kirken – ikke kunne rumme hele menigheden på en gang, og messen bliver derfor fejret udendørs.

Det hele startede meget beskedent. Omkring år 1820 var der kun tre katolske familier i byen Svendborg. Om en katolsk gudstjeneste kunne der ikke være tale.

I slutningen af 1885 var der 80 katolikker. Kapellet i Vestergade i Svendborg var for lille, og man måtte tænke på at købe byggegrund. Derfor traf det sig meget heldigt, at man i 1886 fra en købmand fik tilbud på en bygning i Havnegade. Bygningen havde hidtil været cikoriefabrik, og den var stor nok med plads til både kirke, skole og præstebolig. Man fik indrettet kirke i midterfløjen, venstre sidefløj præstebolig og skolelokaler. Den højre sidefløj blev udlejet, først som pakhus og senere ombygget klinik for øre-, næse-, halssygdomme. I 1922 indrettedes højre sidefløj til Mariasøstrene, der kom fra Belgien i 1912. Mariasøstrene er pga. alder og manglende kald desværre igen flyttet fra byen.

Søndag den 6.november 1887 blev kirken indviet af den apostoliske præfekt i Danmark, biskop Johannes Von Euch. Kirken opkaldtes efter den salige Karl den Gode, Knud den Helliges søn, men i oktober 1888 kom der ordre fra Rom, at kirken skulle kaldes Sct. Knuds kirke, fordi Karl den Gode endnu ikke var helgenkåret.

Ved kirkens indvielse skænkede greve Adam Moltke-Hvitfeldt til Glorup en enestående håndmalet kopi i fuld størrelse af Rafaels verdensberømte "Sixtinske Madonna". Kopien er udført af guldaldermaleren C.A. Jensen (1792-1870), og billedet hænger stadig på dets plads over alterbordet.

For 28 år siden ankom den første gruppe af vietnamesiske bådflygtninge på 53 personer til Svendborg i december 1984, og året efter december 1985 ankom den anden gruppe på 36 bådflygtninge. Den vietnamesisk-katolske gruppe i Svendborg er siden vokset til over 300 kirkegængere.

Sammenlagt har menigheden i Svendborg i dag ca. 700 medlemmer med omkring 30 forskellige nationaliteter. For få år siden opførte frivillige fra Vietnamesisk Forening en Mariagrotte i kirkens have. I forbindelse med kommunens vejudvidelse blev den gamle Mariagrotte nedlagt og erstattet med den nuværende.

Mange mødte frem så der var brug for et telt så alle kunne være med til messen.

I mange år blev præstegerningen varetaget af præster fra redemptoristordenen; men pga. manglende kald til ordenen, fik sognet i 2006 en sækular – verdenspræst, pastor Peter Tuyen Ngoc Nguyen.

Under messen fremhævede biskoppen den store betydning af fællesskab i menigheden samt tradition og den nødvendige fornyelse i den katolske kirke og ikke mindst trofasthed mod kirken som dagens evangeliums tekst: " Hvem skal vi følge, hvis vi forlader dig" (Jesus og sin kirke).

Der blev også rettet tak mod de trofaste tjenere i Skt. Knuds Kirke. Bl.a. formandens Knud Petersens familie, der har gennem tre generationer været tilknyttet til at tjene Skt. Knuds Kirke i Svendborg.

Skt. Knuds Kirkes 125-års-jubilæum blev afsluttet med en festlig sammenkomst, hvor 2 pattegrise havde måttet lade livet til formålet at styrke fælleskab i menigheden.

Salmedigtere, brevskrivere, biskopper og eremitter

Det er en fornøjelse, når Halldorf fortæller om kirkefædrene.

Tekst: Benedikte Brisson

KIRKEFÆDRE Vi kender navnene på en del af dem fra Allehelgenslitaniet. Vi har måske hørt om dem, hvis vi er kommet i kirke på de dage, hvor de bliver fejret. Vi ser dem på rad og række i kunsten; men det er svært at skelne de forskellige kirkefædre fra hinanden. På halvandet årtusindes afstand smelter de sammen til en ensartet masse, et anegalleri, som måske ikke virker så relevant og nærværende som nogen af de senere helgener, vi måske ved mere om og føler, vi kender bedre.

Det laver Peter Halldorf nu grundigt om på. I sin bog "Det fædrene ophav", som er en genudgivelse fra 2002, tager han enogtyve af dem frem og fortæller deres historie. Vi hører om deres baggrund, og både de og deres tid træder levende frem fra papiret.

Nu får de hver deres personlighed, og det er muligt at skelne salmedigtere fra brevskrivere, biskopper fra eremitter. Hver får deres egen stemme gennem korte citater, både i indledningen til hvert afsnit og her og der mellem linjerne - og alle er de fælles om at være vidner om Guds åbenbaring i Jesus Kristus. De tager stilling til martyriet, til kristologiske stridigheder i kirken, forholdet mellem stat og kirke og til andre religioner; de stod på mange måder i de samme overvejelser og kriser som vi befinder os i som kristne i starten af det 21. århundrede.

Det er med andre ord en særdeles aktuel bog. "Det fædrene ophav" taler ind i vores tid på godt og ondt. De stod med problemer, der ligner vores, og skulle finde balancen mellem på den ene side stædig fastholden af sandhedens regel og på den anden side kompromiser med den herskende kultur, mellem kirken som Guds stemme i verden og kirken som statsstøttet religion. Det er ikke ligegyldigt, hvad man siger om Treenigheden, om menneskets frie vilje, om Gud og verden – præcis som i dag, hvor vi som kristne skal finde balancen i et efterkristent samfund, hvor alles mening om religion er sin egen øverste dommer.

Jeg har læst bogen med stor fornøjelse. Mine egne yndlingsfædre – Ignatius og Irenæus – får en dækkende behandling, og jeg har lært en bunke andre at kende i tilgift. Den oplevelse kan jeg også unde andre at få. For det er jo vores fælles kristne familie!

Bogen rummer et fyldigt forord, og der er kort bag i bogen, så man kan finde Antiokia, Hippo og alle de andre byer og steder, der husede de 21 fædre. Jeg kunne også godt have brugt en tidslinje, så jeg kunne bevare overblikket over, hvem der var samtidig med hvem. Og af og til kan man godt mærke Peter Halldorfs baggrund i en pinsekirke. Jeg er således ikke helt sikker på, at hans nedtoning af barnedåben i oldkirken er fuldstændig skudsikker. Men det er en interessant pointe, der vækker til eftertanke, at kristendommen tilsyneladende blomstrer kraftigst, der hvor den er minoritetsreligion. Og at Helligånden ser ud til at virke bedst i et multireligiøst samfund.

Tag og læs, som Augustin sagde. Begynd med Peter Halldorfs bog og fortsæt gerne med fædrene selv. De er også *vores* fædrene ophav.

Peter Halldorf: Det fædrene ophav. Historien om 21 kirkefædre. Af Peter Halldorf 272 sider, indbundet. Boedal 2012. Pris: DKK 250,00.

En krans med flere betydninger

Om konfirmandundervisning med Kristuskransen (underviserens bog).

Tekst: Eva Vinther

KRISTUSKRANSEN Bogen tager udgangspunkt i perlerne i Kristuskransen, og hvert afsnit handler om en af perlerne. Der er nok ikke så mange katolikker der bruger Kristuskransen, da vi bruger rosenkransen til bøn. Men jeg vil alligevel anbefale denne bog som inspiration, til firmelsesundervisningen.

Man kan sagtens bruge bogen, uden at bruge Kristuskransen, da der er adskillige afsnit der kommer med gode aktiviteter, som jeg tror mange unge vil finde spændende og sjove.

Pastoral-Centret er ved at udvikle nyt firmelsesmateriale, men det er endnu ikke udkommet, så også derfor er det fint at kunne bruge andres materiale. Jeg vil selv bruge nogle dele af bogen, når vi til efteråret starter med firmelsesundervisning, blot vil jeg ikke omtale de enkelte perler

Der er også udgivet en bog til eleven, det er en fin bog, men jeg ville nok ikke selv bruge den, da vi ikke bruger Kristuskransen.

'Konfirmandundervisning med Kristuskransen', Forlaget Aros. Materialet er udarbejdet at Emma Tribell og oversat og bearbejdet til danske forhold af Stinna Ahrenst og Charlotte Chammon.228 sider hæftet. Pris kr. 399,-

Praktisk tro mod forbrug

Baptistpræsten Ole Lundegaard har skrevet en lettilgængelig guide til, hvordan man helt konkret kan leve den kristne tro i praksis.

Tekst: Elisabeth Alster

SPIRITUALITET Den kristne tro handler ikke kun om dogmer, tanker og følelser, men er også en vej, som skal følges i praksis i hverdagslivet. Det er hovedbudskabet i præst ved baptistkirken i Herlev, Ole Lundegaards, nye bog, *Grundtrin - Når tro får liv*. Bogen indeholder seksten kapitler om det, forfatteren kalder "kristne praktikker", altså åndelige discipliner, der kan hjælpe kristne med at følge Jesus: "*En kristen praktik er en handling, vi gør målbevidst og regelmæssigt for at lade os forme og blive mere lig Jesus, så frugten bliver, at vi vokser i kærlighed til Gud, vores næste og alt, hvad Gud har skabt*."

For Lundegaard er kristendommen i dag blevet modkulturel. Vi lever i en individualistisk og materialistisk forbrugskultur baseret på, at vi hele tiden skal stræbe efter flere ting, flere penge og mere succes til os selv. Kristendommen lægger derimod vægt på dyder som gavmildhed, nøjsomhed, taknemlighed og at gøre noget for fællesskabet.

Hvert af bogens kapitler afsluttes med en række forslag til, hvordan man rent praktisk kan integrere de kristne dyder eller praktikker i sin hverdag. De fleste råd er meget konkrete. I afsnittet om taknemlighed lyder et af dem for eksempel: "Overvej at tilmelde dig ordningen 'Nej tak til reklamer'… hvis reklamekatalogerne virker stimulerende på din købelyst og får dig til at købe ting, du dybest set kunne undvære, er det måske en god idé at blive fri for dem." Lundegaard kommer også med en sund advarsel mod at deltage i gudstjenester og kristne fællesskaber med en forbrugers indstilling. En anden god pointe er hans påmindelse om, at al kristen praksis bør præge fællesskabet. Det giver ikke mening at bede og læse i Bibelen, hvis man ikke bruger sine erfaringer derfra i de fællesskaber, man indgår i til hverdag.

Katolsk inspiration

Lundegaard har skrevet bogen, fordi han synes, den har manglet i den protestantiske tradition. Efter reformationen er tro blevet opfattet som noget indre, rent intellektuelt og følelsesmæssigt, og gerninger er blevet set som et udtryk for manglende tiltro til Guds nåde. Det har medført, at de kristne praktikker er blevet kraftigt nedtonet i de protestantiske kirkesamfund. Lundegaards bog er et opgør med dette, og den er i overensstemmelse med tidens tendens til, at de kristne kirker finder inspiration hos hinanden.

Set fra et katolsk synspunkt er der ikke noget nyt i budskabet om, at troen skal leves i praksis i hverdagen, og ikke overraskende er flere af bogens kristne praktikker taget direkte fra katolsk tradition. For eksempel indeholder kapitlet om bibellæsning en indføring i *lectio divina*, og katolske forfattere som Wilfrid Stinissen fylder meget i litteraturlisten.

For katolikker er der kun få ting i bogen, som må tages med et vist forbehold. Et eksempel er i afsnittet om tilgivelse, hvor Lundegaard skriver, at "Hvis jeg fx har såret min ægtefælle eller handlet forkert i forhold til en kollega, nytter det ikke, at jeg beder Gud om tilgivelse. Her er det ikke Guds, men min ægtefælles eller kollegas tilgivelse, jeg har brug for… At bede Gud om tilgivelse for noget, vi har gjort mod et andet menneske, kan i virkeligheden være et forsøg på at spille from." Her savner man den katolske forståelse af tilgivelsen, hvor det er vigtigt både at søge tilgivelse hos den, man har såret, og hos Gud gennem skriftemålet. Men bortset fra det og et par lignende småting kan bogen klart anbefales til katolske læsere, der har brug for inspiration til at leve deres kristne tro i hverdagen.

Ole Lundegaard: Grundtrin - Når tro får liv (Forlaget Boedal 2012). 208 sider, kr. 200.

Forretningsmandens kald

Med perspektivet for en græsk fallit og en eventuel kollaps af den spanske økonomi stadig tættere på, er billedet for den europæiske økonomi mørk og uden mange åbenbare lyspunkter. I den situation giver det god mening at overveje, hvordan økonomien kunne indrettes anderledes, herunder hvordan den enkelte forretningsmand kunne drive sin forretning så kriser som den vi oplever, kunne undgås.

Den Pavelige kommission for retfærdighed og fred har tradition for at udtale sig om hvordan den kristne tro kan leves i forhold til samfundsforhold generelt, og har siden den økonomiske krise satte ind fremsat forslag til ændringer i verdens økonomien med det sigte, at skabe et mere retfærdigt økonomisk system, der virker for det fælles bedste. I foråret præsenterede kommissionen et mindre kompendium kaldet "Forretningsmandens kald", der henvender sig dels til virksomhedsledere, der forsøger at integrere deres tro med deres arbejde, dels til undervisere ved skoler og universiteter, hvor der arbejdes med økonomi.

Dokumentet søger at beskrive, hvad et kristent kald indebærer for erhvervslivets ledere i dagens globale økonomi, og beskriver hvad den katolske sociallæres principper indebærer for den moderne virksomhedsorganisation.

Hovedbudskabet er, at vi er medskabninger; Guds hænder og fødder. Til dem, som er givet meget, forventes også meget, og forretningsfolk har typisk fået meget og har derfor også meget at give!

En af de store udfordringer med at leve det kristne kald som erhvervsleder er det opdelte liv. Splittelsen mellem den personlige tro og de daglige udfordringer. Mange føler, at den splittelse ikke kan overkommes, at det professionelle liv ikke kan leves i samklang med det spirituelle liv. Dokumentet skærer igennem den diskussion og gør det klart, at ingen kan have to herrer! Forretningsfolk, der ikke ser sig selv i en rolle, der tjener Gud og en bredere kreds, fylder den rolle ud med andre mindre værdifulde alternativer. Det moderne liv tilbyder mange erstatninger for guldkalven, og forretningsmanden er presset, for det som aktiemarkedet prioriterer og bevidst opfordrer forretningsmanden til at leve efter, er evnen til at skabe værdi. Det promoverer risikofyldt adfærd, og ikke overraskende går kortsigtede investeringer og høje gevinster hånd i hånd med dysfunktionel adfærd.

Fx er det i dag almindelig anerkendt, at kreditgivningen på ejendomsmarkedet i årene op til 2007 var lemfældig og samtidig yderst lukrativ for de finansielle institutioner. Det er bl.a. disse forhold som har skabt krisen.

Et andet eksempel er sagen om lønninger i DONG, hvor det det kom frem, at en særlig afdeling arbejdede på at overtage andre virksomheder og sælge delelementer fra samtidig med at de opbyggede DONGs interne værdi. De fik ekstremt høje lønninger, begrundet med, at DONGs værdi steg, men man kan spørge, om den adfærd bibragte egentlig værdi? I tillæg hertil bragte afdelingens aktiviteter muligvis DONG for store risici.

I sommer har pressen beskrevet, hvordan det engelske pengeinstitut, Barclays Bank, har snydt med fastsættelse af inter-bank renten i London og den i øvrigt katolske direktør, Markus Agius, der tidligere har talt om behovet for god skik i banksektoren, er gået af.

De uheldige forretningsstrategier er ofte forbundet med en kortsigtet profit men også med en længerevarende regning, der i reglen skal betales af andre. Sådan er det fx med forurening og en destruktiv udnyttelsen af naturressourcerne.

Ikke overraskende er en væsentlig del af dokumentet dedikeret til forståelsen af arbejde. Både forretningsmandens arbejde, og det arbejde han er med til at skabe for andre.

En væsentlig pointe som samtidig er taget direkte fra kirkens sociallære er, at når folk arbejder, så skaber de ikke blot noget, de forandre også sig selv, og det understreges, at arbejde er for mennesket, ikke mennesket for arbejde.

Et andet princip fra sociallæren bringes ind, nemlig subsidiaritetsprincippet, hvorefter en beslutning skal tages så tæt på dem, som den berører. I en arbejdssammenhæng kan det betyde, at erhvervslederen så vidt muligt søger at give medarbejdere reel indflydelse, og ikke nøjes med delegering, da delegering ikke i sig selv giver den ansatte ansvar.

Endelig understreger dokumentet, at for at være forretningsmand, skal man ikke kun give, men være i stand til at modtage. Hvor der er magt, er fristelsen stor til at se sig selv som den, der bestemmer og skaber. Men hvis man negligerer dette eller undgår at modtage, kommer man nemt til at overfortolke sin egen formåen. Omvendt gælder det, at hvis man er åben for sit kald, er man også åben over for at modtage og følge principper. Det handler grundlæggende om at acceptere Gud, at man har brug for Gud, og derfor brug for at modtage.

Dokumentet afsluttes med en checkliste med spørgsmål til erhvervsmandens aktiviteter. Støtter man med sin virksomhed opretholdelsen af menneskets værdighed, et godt miljø, arbejdsrettigheder, gennemsigtighed og kampen mod korruption m.m.

Skrivelsen kan findes på hjemmesiden for den Pavelige kommission, *www.justpax.it.*

Nik Bredholt

Ufejlbart med undtagelser?

Katolsk Orientering og dens forfattere kan til stadighed overraske og belære én om troens krinkelkroge og derved give anledning til fordybelse. Således gav et svar af vor generalvikar i KO det Gamle Testamentes tekster (GT) betegnelsen ufejlbare; selv om mange nok har opfattet denne del af Bibelen som en blanding af legender og menneskeskabte myter - dramatiske historier, som man nok ikke skulle tage for pålydende, men som egnede sig godt til religionstimerne i underskolen.

Men naturligvis havde vor kyndige generalvikar ret; en grundig undersøgelse af Den Katolske Kirkes Katekismus § 121-123 erklærer GT for Guds sande ord, ligesom muslimernes bundethed til Koranen; et opslag i den nyligt udgivne YouCat i § 14 -15 fortæller: "Men alt, som mennesket bør vide om Gud og vejen til frelse, findes med ufejlbarlig sikkerhed i den Hellige Skrift" - en erklæring dog med et vist forbehold.

Selv om man i skrifterne således kan føle sig på sikker grund, kan der alligevel under læsningen opstå urolige og undrende stunder.

I 2. Mosebog kan man læse om de ti bud, og i femte bud står der i klart sprog:

"Du må ikke slå ihjel".

Når man så læser Josuas bog i GT, så undres man over, at HERREN helt klart giver Israeliterne grønt lys til at begå de værste grusomheder - ikke alene på mænd, men også på kvinder og børn, ja selv kvæget slog de ned.

Eksempel:

11.6 ... Men HERREN sagde til Josua: "Frygt ikke for dem! Thi i Morgen ved denne Tid vil jeg lade dem ligge faldne foran Israel; deres Heste skal du lamme, og deres Vogne skal du brænde!" Da kom Josua med hele Hæren uventet over dem ved Meroms Vand og kastede sig over dem, og HERREN gav dem i Israels Haand, saa de slog dem og forfulgte dem til den store Stad Zidon ... og huggede dem ned, saa ikke een eneste af dem blev tilbage.

Se også: 10.32 og 10.34

Josuas bog er næsten ikke andet end myrderier, som det er svært at få til at harmonere med HERRENs femte bud.

Man kan få det indtryk, at jøderne af HERREN får lov til at dræbe - selv uskyldige kvinder og børn.

Eller skal dette ufejlbare afsnit forstås - fejlbart?

Ole Dam, 2100 København Ø

Svar fra generalvikar Lars Messerschmidt kommer i KO nr. 13.

Katolske lærere opfordres til at bekende deres tro

Den engelske avis "Catholic Herald" skriver d. 10/8.2012 at det katolske bispedømme Lancaster i forbindelse med troens år vil invitere alle katolske lærere og kateketer til offentlig at vedstå deres tro. I løbet af troens år som starter den 11. oktober 2012 vil Biskoppen i Lancaster invitere bispedømmets katolske skoleledere, lærere og kateketer til en offentlig bekendelse af deres tro i forbindelse med en messe eller anden kirkelig handling. Talsmanden for bispedømmet siger, at en sådan bekendelse klart vil markere at troen er noget vi modtager og ikke noget vi selv frembringer. Bispedømmet Lancaster ønsker at bruge "Troens år" til at markere at de katolske uddannelsessteder og personale underviser i den katolske kirkes navn og i det lys er en offentlig bekendelse passende. Kunne noget tilsvarende tænkes herhjemme? Behovet er bestemt ikke mindre på de 23 katolske skoler og det ville være et godt initiativ hvis alle skolerne fik en biskoppelig indbydelse til en messe/gudstjeneste hvor lærerne offentlig får mulighed for, som et vidnesbyrd, og en markering af troens år, at udtrykke deres katolske/kristne tro. Troen er jo en forudsætning for at drive katolske skoler og en sådan invitation kunne bidrage til en skærpet katolsk/kristen profil

P. Benny Blumensaat, Sankt Nikolaj Kirke, 6700 Esbjerg

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 14,
som udkommer **fredag den 19. oktober** skal være redaktionen i hænde senest **mandag den 24. september**

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.
- Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Støvets fred

"Luk de tomme kirker" står der på "Sjællandskes" forside 13.8 fulgt op af to bedrøvelige sider om "messefald". Reportagen fik mig til at tænke på et bibelord, der siger: "Overgiv til døden det, der hører døden til" (Kol. 3:5), der passer godt på Folkekirken som den døde el. døende størrelse, den er. Præsterne kan så lyse fred over dens støv.

Dette være ikke sagt med koldt blod, da mange nydelige kirker står som monumenter over svundne tiders vækkelser fra reformationen og fremefter. Uanset velmente påfund om "nytænkning", vil det ikke ændre billedet, medmindre vi forundes en ny, åndelig vækkelse, der tager fat i nationen og dermed også kirken. Men den kan hverken stat eller kommune skabe eller nyskabe. Den må komme som en ny pinse fra oven og som svar på de troendes bønner. Som skrevet står: "Ikke ved magt og ikke ved styrke, men ved min Ånd, siger hærskarers Herre!" (Zak. 4:6) Indtil da vil kirkens Herre, den forkastede Herre Jesus Kristus, stå udenfor og forgæves banke på.

Jørn Nielsen 4700 Næstved

MIKKELS-MARKED

I år afholder Katolsk Menighedspleje Mikkels-marked søndag den 30. september kl. 12.00-17.00 i Sct. Ansgar Kirkes menighedslokaler, Bredgade 69, København K.

Entre 10 kr. med lodtrækning på billetten hver time. På markedet er der bogantikvariat, loppetorv, fiskedam og restaurant m.m. Kl. 14.00 underholder Hardy Macko på flygel.

Igennem mere end 60 år har Katolsk Menighedspleje ydet bistand til trængende mennesker og familier i bispedømmet København. Den totale årlige beløbsramme til rådighed er omkring kr. 75.000. Af disse midler går omkring 40% til enkeltpersoner eller familier, som befinder sig en vanskelig situation. Et tilsvarende beløb ydes som julehjælp. De sidste 20% bruges som tilskud til menighedsplejernes årlige børnelejr.

KATOLSK MENIGHEDSPLEJE
– yder hjælp, hvor der er et behov!

Katolsk Menighedspleje, Bredgade 69 A, kld.
1260 København K
Kontakt: katolskmenighedspleje@mail.dk
Tlf. 39 29 08 11 (Steen Johansen)

Det sker i bispedømmet

September
Fredag 14. kl. 19.00: En gruppe unge og præster har opbygget evangeliseringseventet Lux Mundi, der bygger på Jesu ord i Joh 8:12 "Jeg er verdens lys….", vi starter med messe, derefter tilbedelse. Alle er velkomne uanset alder og tro. Der vil være mulighed for skriftemål og for ikke-katolikker en personlig velsignelse. Rosenkrans fra kl. 18.30. Sted: Sankt Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Alle 3, Kbh. S. Hjemmeside: www.luxmundi.dk

Lørdag 15. kl. 11.00-16.00: Sakramentskirken holder loppemarked til fordel for Caritas i gården ved siden af kirken. Indgang gennem porten Nørrebrogade 27, Kbh.

Mandag 17. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Onsdag 19.: DKKF/Damarks Katolske Kvindeforening holder aftenmøde efter 17-messen i Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, Kbh. V. Efter et let måltid, oplæg v. Sr. Anna-Maria, OSB:" Katolske Kvinder og Troens År"- derefter samvær m. samtale. Pris 30 kr. Tilm.Lisbeth Poulsen: 50 17 89 71 el. Kate Hovgaard Jakobsen: 45 80 31 80 senest mandag den 16/9.

Fredag 28. kl. 19.00- ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Lørdag 29. kl. 12.30: Vi mødes ved Knud Lavards Hus i Haraldsted og vandrer mod Sankt Knuds Kirke i Ringsted, hvor vi deltager i messen kl. 16.00

Oktober
Lørdag 6. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese: "Troens år og Evangelisering" v/Eva Maria Nielsen. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. K. Alle er velkomne. Det koster kr. 40 pr. gang til materialer, kaffe og te mm. Messe kl. 17.00

Onsdag 10. kl. 19.00-21.00: Sakramental tilbedelse, lovsang, stilhed og personlig forbøn v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Fredag 12. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør", personlig forbøn og samtale, v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Troslærekursus, som henvender sig til voksne katolikker, giver indføring i det at tro, belyser Det gamle og Det nye Testamente, gennemgår sakramenterne, de forskellige kald i Kirken, forskellige religiøse bevægelser, spiritualitet og bøn. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade 4 A, Kbh. Det er gratis at deltage. Alle er velkomne. Kurserne afholdes hver onsdag kl. 19.30-21.00.

Det årlige konvertitkursus ved sr. Anna-Mirijam Kascher, afholdes hver torsdag kl. 19.30. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K. Info: www.katolskorientering.dk/oplevelser/konvertitkursus 2012-13

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Margrethe Stenby
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Lisbeth Arbøl, Alan Navaratnam, Malene Broholm Staal Caritas, P. Hallvard Thomas Hole OFM, Charlotte Hansen, Elisabeth Alster, Eva Vinther, Benedikte Brisson, Stig Holsting, Andreas Holsting, Duc Do Hoang, Huy HoangMinh
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag,
Fax 3355 6041. Giro 205-7042
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk,
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint - ISSN 0902-297X
Trykoplag 10.400 - Distribueret oplag 9.785

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

DIAMANTPIGEN
Diamantpigen er anden del af slægtsromanen "Asfaltblomstens duft" af Peer Louis Aarestrup

Tilgivelse og forsoning skaber nyt liv, også hvor intet mere synes at kunne gro. Det bærende budskab i denne dramatiske og komplekse slægtsroman."
Claus Grymer, Kristeligt Dagblad

Vejl. pris kr. 198,00
Købes hos Boghandlere eller
Forlaget Queenswood info@queenswood.dk

Hjælp med at sikre Kirkens beståen
- også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Telefon 33 55 60 11

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll
Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84
E-mail: sandra@moll.dk

Støtter mindre projekter
www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat
Gammel Kongevej 15, 1610 København
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.
Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk
www.sanktandreasbibliotek.dk

Biskoppens kalender

September
Man 10.-ons 12.: Hjælpebiskop Kenneys 25-års jubilæum, Birmingham
Tor 13. kl. 10.00: Møde i Økonomisk Råd, **kl. 16.30:** Møde i Pastoralrådets forretningsudvalg
Fre 14.-tor 20: Plenarforsamling 2012, Nordisk Bispekonference - Reykjavik
Fre 21. kl. 14.00: Liturgikommissionen, Caritas Årsmøde
Lør 22. kl. 15.30: Firmelse Slagelse, Holbæk & Kalundborg, Holbæk
Søn 23.: Den Største Dag. Aarhus
Man 24.-tor 27.: Præsternes Studieuge, Magleås
Fre 28.-søn 30.: 100-års jubilæum, St. Canutes Church, Streaky Bay, Australien

Oktober
Man 1.- man 8.: Australien
Tor 11. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Fre 12. kl. 9.00 Messe for personalet, Gl. Kongevej, **kl. 10.00:** Møde i Økonomisk Råd
Lør 13. kl. 11.00: Diakonvielse i Domkirken
Søn 14. kl. 11.00: Åbning af "Troens År", Domkirken
Man 15.- man 22.: Præstevalfart, Det hellige Land
Lør 27. kl. 13.00: Vietnamesisk messe i anledning af "Troens År", Sankt Pauls Kirke, Taastrup
Tir 30. kl. 16.30: Møde i Pastoralrådets forretningsudvalg
Ons 31. kl. 10.00: Møde i Præsterådet

’Nostra Aetate’: ‘Ja’ til vores jødiske rødder - ‘nej’ til antisemitisme

Uddrag af kardinal Kochs tale på konference om interreligiøs dialog på Det pavelige universitet Skt. Thomas Aquinas i maj i år.

Tekst: Kurt Koch, præfekt for Det pavelige råd for fremme af kristen enhed

KONCILET Fra katolsk side kan *’Nostra aetate’*, koncilserklæringen om Kirkens forhold til de ikke-kristne religioner, ses som starten på en systematisk dialog med jøderne. Selv i dag betragtes den som ’det grundlæggende dokument’ og en ’håndfæstning’ for Den romersk-katolske Kirkes dialog med jødedommen […]. Erklæringen kom ikke ud af intet, idet der også havde været tilnærmelser til jødedommen inden- og uden for Kirken før koncilet. Men navnlig efter den ufattelige tragedie Holocaust nærede Kirken et ønske om teologisk at gentænke sit forhold til jødedommen. I kølvandet på massemordet på de europæiske jøder […] skete der en dyb samvittighedsransagning for at forstå hvordan dette kunne ske i det kristne vesten. Var de anti-jødiske tendenser, som i århundrede var blevet indlejret i kristendommen, medvirkende til nazisternes antisemitisme, der var racistisk motiveret og ledt på afveje af en gudløs, ny-hedensk ideologi, eller tillod den blot at begivenhederne gik deres gang? Også blandt kristne var der bødler og ofre; men den brede masse var passive tilskuere, som lukkede øjnene for den brutale virkelighed. Derfor blev Holocaust et spørgsmål og en anklage rettet mod kristendommen: Hvorfor udviste den kristne modstand mod nazisternes grænseløse forbrydelser ikke de forholdsregler og den klarhed, man med rette kunne forvente sig af den? Har kristne og jøder i dag viljen og modet til at forliges og forsones i den fælles tro på den samme Gud, Israels Gud? […]

Kort efter 2. Verdenskrigs afslutning diskuterede en gruppe jøder og kristne, hvordan antisemitismen kunne udryddes. Det skete på konferencen i Seelisberg, Schweiz, i 1947. Slutdokumentet, kendt som “de ti punkter fra Seelisberg”, blev banebrydende for den nye dialog mellem kristne og jøder, og dens tanker fandt vej til ‘*Nostra aetate’* […]. Koncilserklæringen og ’de ti punkter fra Seelisberg’ pegede begge på vigtigheden af ikke at håne og nedgøre jødedommen og vigtigheden af at fremhæve kristendommens jødiske rødder. Begge afviste desuden den anklage mod jøderne – som desværre har overlevet mange steder gennem århundrede – om at de var ’forrædere’.

Jesus placeres i en jødisk sammenhæng

I den kristne verden var det at håndtere fænomenet Holocaust et af de vigtigste motiver til udarbejdelsen af *’Nostra aetate’*. Men også andre grunde spillede ind: I katolsk teologi blev der med offentliggørelsen af Pius XII’s encyklika *’Divino afflante spiritu’* fra 1943 åbnet op for en historisk-kritisk bibelfortolkning, som bevirkede, at man begyndte at læse bibelteksterne i deres historiske kontekst og i lyset af de daværende religiøse traditioner. Dette fandt sit doktrinære udtryk i koncilets dekret om den guddommelige åbenbaring, *’Dei verbum’* *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 12
7. september 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering
ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST
POST PP DANMARK

[…]: ”For at finde frem til forfatternes intentioner bør man bl.a. tage hensyn til de ’litterære genrer’. Sandheden fremsættes og udtrykkes nemlig snart således, snart anderledes i tekster, som på forskellig måde er historiske, profetiske, poetiske eller tilhører andre litterære former”[12]. Den præcise observation af de historiske, religiøse traditioners indflydelse på Den hellige Skrifts tekster betød, at Jesus af Nazareth fik en tydeligere placering indenfor hans tids jødedom. Det nye Testamente blev herefter placeret inden for rammerne af de jødiske traditioner, og Jesus blev opfattet som en jøde, der efterlevede sin samtids traditioner. Dette synspunkt fandt også vej til *’Nostra aetate’*, når den med reference til Romerbrevet (9,4-5) fastslår, at ”fra dem [Israels folk, red.] stammer i følge sin kødlige herkomst Kristus … [og] … apostlene, Kirkens grundvold og søjler, og de fleste af de første disciple, som forkyndte Kristi evangelium for verden, var af jødiske herkomst” [4]. Efter *’Nostra aetate’* har det derfor været en fast del af den jødisk-kristne dialog at minde om og understrege den kristne tros jødiske rødder. Under sit besøg i synagogen i Rom i 1986, sagde pave Johannes Paul II: ”Den jødiske religion er for os ikke noget ’ydre’, men på en vis måde noget ’indre’ for vor religion. Vi har et forhold til jødedommen, som vi ikke har til nogen anden religion. I er vore højt elskede brødre og på en vis måde kan man sige, at I er vore ældre brødre”.

Politiske og pragmatiske hensyn

Men det er ikke kun de teologiske indsigter, som fik den kristne side til både teoretisk og praktisk at nærme sig jødedommen. Politiske og pragmatiske grunde spillede også en væsentlig rolle. Efter oprettelsen af staten Israel i 1948 har Den katolske Kirke i Det hellige Land været konfronteret med den virkelighed, at den må leve sit pastorale liv inden for rammerne af en stat, som ser sig selv som jødisk. Israel er det eneste land i verden med en jødisk flertalsbefolkning og alene af den grund er de derboende kristne nødt til at gå i dialog med dem. Pavestolen har i den henseende konsekvent forfulgt to mål, nemlig at de katolske menigheder i Det hellige Land frit kan udøve deres tro, og at de kristne pilgrimme har adgang til de kristne helligdomme i landet. Dette kræver i første omgang en politisk dialog med landets myndigheder, som ud fra et jødisk perspektiv altid må ske i en dialog med jødedommens religiøse ledere. Mens kristne har tendens til at skelne og afgrænse politiske og religiøse anliggender fra hinanden, søger jødedommen at integrere disse to dimensioner.

”Den jødiske religion er for os ikke noget ’ydre’, men på en vis måde noget ’indre’ for vor religion”

pave Johannes Paul II

Uanset de motiver og faktorer, som ligger til grund for udarbejdelsen af ‘*Nostra aetate’*, er erklæringen fortsat en afgørende retningspil på bestræbelser for en jødisk-katolsk dialog, og efter 47 år kan vi sige med taknemmelighed, at den teologiske omdefinering af forholdet til jødedommen har båret rig frugt overalt, hvor den er blevet modtaget. […]. Set fra jødisk side er det især positivt, at koncilserklæringen indtog en klar holdning mod enhver form for antisemitisme.[…] Med hensyn til modtagelsen af koncilsdokumenterne vil jeg påstå, at *’Nostra aetate’* er blandt de koncilsdokumenter, som på en markant måde har skabt en grundlæggende reorientering af Den katolske Kirke efter koncilet. Det står naturligvis kun klart for os, når vi erindrer, at der i visse kredse tidligere herskede stor modvilje med en kontakt mellem jøder og kristne, hvilket delvis stammer fra kristendommens historie med dens diskrimination af jøderne […]. Det grundlæggende princip om respekt for jødedommen, som det kommer til udtryk i *’Nostra aetate’,* har de seneste årtier gjort det muligt for grupper, som oprindeligt mødte hinanden med skepsis nu gradvist at blive fortrolige med hinanden, ja endda gode venner, og sammen tackle og overvinde uoverensstemmelser på en positiv måde.

Hele talen kan læses på www.zenit.org/article-34805?l=english.

Oversat og redigeret: Niels Messerschmidt

Nr. 13.
28. september 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Paven i Libanon: Stop vold og fundamentalisme

Et højdepunkt under pavebesøget i Libanon var underskrivelse af den apostolske ekshortation, der opsummerer resultaterne fra Mellemøst-bispesynoden i 2010. Det skete i Skt. Paulus-basilikaen i Harissa.

Kristne og muslimer har et fælles ansvar for at udvikle en fredens kultur i Libanon.

Tekst: Niels Messerschmidt

LIBANON Benedikt XVI gennemførte sit 3-dages besøg i Libanon i skyggen af borgerkrigen i nabolandet Syrien og demonstrationer i flere mellemøstlige lande på grund af en islamkritisk amatørvideo fra USA.

Under sit besøg mødtes Benedikt XVI med ledende repræsentanter for landets kristne og muslimske gruppen, og et gennemgående budskab under hans tur til Libanon var, at begge grupper sammen må kæmpe for at fremme en fredelig udvikling i området.

Lørdag aften den 15. september mødtes paven med omkring 16.000 unge ved det romersk-katolske kloster Bkerke lidt udenfor Beirut. Her opfordrede han de unge til at blive i Libanon og bidrage til en fredelig udvikling i landet trods de mange vanskeligheder, de møder i form af høj arbejdsløshed og marginalisering i samfundet. Paven opfordrede både kristne og muslimske unge til at "modstå vold og sætte en stopper for krig", og han tilføjede: "Muslimer og kristne kan leve sammen uden had og i respekt for hinandens forskellige trosopfattelser. Derfor opfordrer jeg jer til at være fredsmagere!". Benedikt XVI afviste også fundamentalismen som en perversion af den religiøse tro.

Til de muslimske unge sagde paven: "I udgør sammen med de unge kristne dette vidunderlige lands fremtid! Lev og virk sammen med hinanden i enhed og fred!". I sin tale opfordrede paven også de unge til at afvise destruktive fænomener som pornografi og stoffer, og han afviste abort som et brud på menneskelivets ukrænkelighed.

Mangfoldighed og respekt

Pavens tale i præsidentpaladset i Beirut tidligere om lørdagen kredsede også omkring spørgsmålet om fred i Mellemøsten. Her opfordrede han landets befolkning til at fremme en fredens kultur. En sådan kultur kan danne grundlaget for et fredeligt samfund præget af mangfoldighed og respekt. "Det gælder om at sætte en stopper for krigens logik og i stedet opbygge et samfund, som er baseret på respekten for det enkelte menneskes værd", sagde paven.

Benedikt XVI afsluttede sit besøg i Libanon med søndag formiddag at holde en stor udendørsmesse i det nordlige Beirut. Flere hundrede tusinder mennesker deltog i gudstjenesten, og i forlængelse heraf offentliggjorde han slutdokumentet fra Mellemøst-synoden i 2010. I dokumentet kritiseres enhver form for religiøst motiveret fundamentalisme og racisme.

Inden paven fløj tilbage til Rom søndag eftermiddag nåede han at holde et økumenisk møde med repræsentanter for andre kristne trossamfund i Libanon.

Kampen mod global fattigdom nytter noget

'Dansk ulandsbistand nytter!' Det budskab var Caritas Danmark med til at sprede på Københavns Hovedbanegård fredag morgen den 14. september.

Udviklingsminister Christian Friis Bach og Caritas' generalsekretær Jann Sjursen i gang med at uddele æbler og 'Verdens Bedste Nyheder' til forbipasserende på Københavns Hovedbanegård. Foto: Toke Nyborg.

KAMPAGNE Caritas Danmark uddelte sammen med udviklingsminister Christian Friis Bach æbler og aviser på Københavns Hovedbanegård i forbindelse med kampagnen 'Verdens Bedste Nyheder'. Kampagnen skulle fortælle danskerne, at der sker fremskridt i kampen mod global fattigdom og at hjælpen faktisk gør en forskel.

Uddelingen af morgenfrugt og kampagneaviser er højdepunktet i kampagnen 'Verdens Bedste Nyheder', som skal gøre op med det negative billede, mange danskere har af u-landene. Kampagnen sætter fokus på alle de solide og positive fremskridt verdens fattigste lande har oplevet de seneste år.

Og der er grund til at glædes. For eksempel konkluderer dette års statusrapport om FNs 2015 Mål, at tre centrale 2015 Mål er nået tre år inden 2015, som er deadline for opfyldelsen af de otte mål. Fattigdommen er halveret, lige så mange piger som drenge går i skole, levevilkårene i verdens slumkvarterer er forbedret, og adgangen til rent vand er øget.

Disse og andre gode nyheder kunne de morgenduelige danskere læse i den særlige version af avisen MetroXpress, som i dagens anledning præsenterede 'Verdens Bedste Nyheder'. Flere tusinde frivillige og politikere var med til at uddele avisen på stationer, pladser og gågader landet over.

Det er tredje år i træk, at FN, Danida og mere end 80 danske udviklingsorganisationer sætter fokus på de mange positive fremskridt, der sker i udviklingslandene. Flere tusinde frivillige og en række kendte politikere på tværs af partiskel støttede op om kampagnen på stationer, pladser og gågader ud over hele landet. I alt blev der uddelt 120.000 æbler og kampagneaviser. Caritas har deltaget i kampagnen alle tre år.

NM

200 år bagefter?

Carlo Maria Martinis åndelige testamente og arven efter koncilet.

Læs mere side 4 og side 16

Troens år

Hvad er et personligt gudsforhold?

Læs mere side 5

Troslærekursus i Stenosgade.

Læs mere side 6

Bed og arbejd

Om hverdagen i et amerikansk trappistkloster

Læs mere side 7

Hildegard af Bingen

Den 7. oktober bliver hun ny kirkelærer.

Læs mere side 9 og side 13

KO mener

Diplomatisk snilde

Benedikt XVIs besøg i Libanon tegnede ikke kun et billede af paven som fredens budbringer. Han udviste også diplomatisk snilde i forhold til det politiske klima i den urolige region, mener journalisten Andrea Tornielli fra dagbladet La Stampa.

Op til besøget blev det flere gange understreget, at paven ikke ankom til Libanon med en politisk agenda i ærmet. Det fremgik af de seks taler, han holdt under sit besøg – taler, som primært var henvendt til landets kristne grupper, og som politisk begrænsede sig til generelle appeller om fredelig sameksistens mellem religionerne.

Men, som Tornielli bemærker, lå der bag pavens svar til journalisterne om bord på flyet til Beirut og i hans Angelus-bøn på besøgets sidste dag skjult et vigtigt budskab. Om bord i flyet berørte paven det arabiske forår og betegnede "ønsket om mere demokrati" og "mere frihed" som positive ting. Men han mindede samtidig om, at "revolutionernes historie lærer os, at det yderst vigtige og positive skrig om frihed altid er i fare for at undlade et grundlæggende aspekt ved frihed, nemlig tolerancen over for andre".

Undervejs til Beirut berørte paven også konflikten i nabolandet Syrien og krævede et stop for våbenleverancerne til begge parter i konflikten. Situationen i Syrien og de omkringliggende lande blev også berørt i Angelus-bønnen i Beiruts 'Waterfront' på besøgets sidste dag med ordene: "Desværre blander larmen fra våben sig stadig med enkens og den forældreløses skrig. Vold og had invaderer folks liv og de første ofre er kvinder og børn. Hvorfor al den rædsel? Hvorfor så mange døde? Jeg appellerer til det internationale samfund. Jeg appellerer til de arabiske lande, at de som brødre må foreslå brugbare løsninger med respekt for ethvert menneskes værdighed, rettigheder og religion".

I den nuværende situation var det vigtigere for paven at pege på den vold og ødelæggelse, som borgerkrigen i Syrien er skyld i, end at ytre behovet for demokrati og frihed, som det arabiske forår gav løfte om. Paven indtog dermed en realistisk holdning til den syriske krise og som mange iagttagere mener Vatikanet nu, at det blot er et spørgsmål om tid før Assad-regimet falder.

Set i det lys, og efter at islamiske partier er kommet til magten i Egypten og Tunesien, undlod Benedikt XVI klogt at referere til den retorik, som blev brugt under det arabiske forår til at legitimere omvæltningerne. Ved i stedet for at appellere til det internationale samfund om at komme med brugbare løsninger på at stoppe volden i regionen, er Benedikt XVI den religiøse leder som har talt mest "politisk" om forholdene i det urolige Mellemøsten. Med den tilgang til problemet ønsker paven dog på ingen måde at lukke øjnene for de lidelser og afsavn, befolkningerne er udsat for. Som den kloge diplomat Benedikt XVI er, tyer han ikke til lette slogans som svaret på vanskelige problemstillinger.

Niels Messerschmidt

Vatikanet inviterer atletikstjerne til at tale om religionsfrihed

Sprinterfænomenet Usain Bolt skal fortælle om sin katolske tro.

KONFERENCE Verdens absolut hurtigste mand, det jamaicanske sprinterfænomen Usain Bolt, er blevet inviteret til at tale på en konference om religionsfrihed.

"På konferencen ønsker vi at belyse grundlæggende træk ved de forskellige religioner", siger Giovanni Abbiati fra organisationen TED, som arrangerer konference i samarbejde med Det pavelige råd for kultur. "Vi ønsker særligt at fokusere på religionsfriheden som en menneskerettighed".

Konferencen vil blive afholdt i Rom den 19. april næste år og har som tema 'Religionsfriheden i dag'. Det pavelige råd for kultur har de senere år med stor succes afholdt en række dialogmøder under titlen 'Hedningenes forgård', som har til formål at skabe dialog mellem troende og ikke-troende, og erfaringerne herfra vil indgå i forårets konference om religionsfrihed.

En række prominente navne fra sportens verden, musik- og kulturområdet og fra de højere læreanstalter har allerede givet tilsagn om at tale på konferencen, herunder den tidligere NBA-basketballstjerne Vlade Divac, fodboldspilleren Didier Drogba fra Elfenbenskysten, den amerikanske sangerinde Gloria Estefan og den japanske arkitekt Etsuro Sotoo.

Det er dog invitationen til Usain Bolt, som skaber de største overskrifter. Den 26-årige superatlet vandt ikke mindre end tre guldmedaljer i de korte løbediscipliner under sommerens OL i London. Usain Bolt er af tv-seere ikke blot kendt for sin showprægede optræden, men som katolik slår Bolt – med mellemnavnet Skt. Leo – altid korsets tegn inden løbets skydes i gang.

TED (en forkortelse for 'Technology, Entertainment, Design') er et akronym for en non-profit organisation, der gennem mere end 26 år har arrangeret konferencer med det formål at udbrede 'idéer, der er værd at sprede'. I starten var TED en eksklusiv konference, hvor de rigeste og klogeste kom for at høre fx Al Gore tale om klimaforandringer og Bill Gates om it og teknologiske fremskridt. Det ændrede sig drastisk for fire år siden, da de såkaldte TED Talks blev lanceret online og straks blev en kæmpe succes. Konceptet bag TED Talks består af op til 18 minutter lange og ofte banebrydende foredrag med verdens førende eksperter på området.
Det er første gang, der holdes en TED Talks om emnet 'religionsfrihed'.

NM

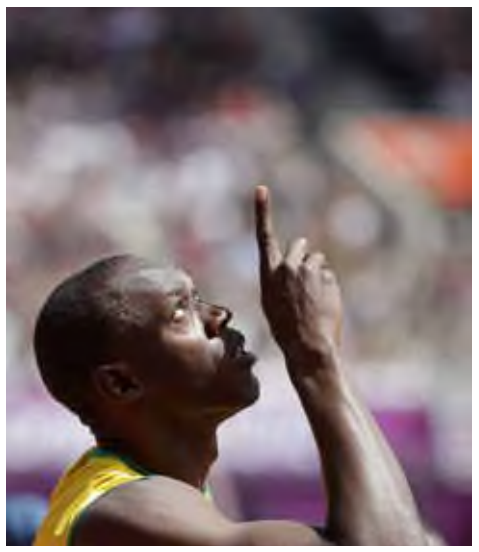

Den jamaicanske sprinterkonge Usain Bolt lægger ikke skjul på sin kristne tro.

De fik mere end guld med hjem

Årets største missionsevent ved Olympiaden i London.

Tekst: Andrea Wienhues

OLYMPIADEN Mere end 200 unge katolikker deltog i den største missionsevent i England i år. Fra den 1. til 13. august prøvede unge katolikker fra hele verden at give deres glæde over troen videre til andre. Dagene bestod af foredrag, lovprisning, workshops og selvfølgelig den daglige messe og flere Nightfeveraftener.

Mottoet var: "Go out for more than Gold"

De forskellige Nightfever - aftener var for alle en fantastisk berigende oplevelse. Mennesker som egentlig ikke holder så meget af kirken og Gud gik i kirken, tændte et lys og blev pludselig berørt af Gud. Mange var så berørte, at de sad tilbage med tårer i øjnene i bænken og blev meget længere, end de havde troet. Mange af disse folk kom også de følgende aftener for at lade sig berøre og føre af Gud. Den første aften kom der 189 mennesker i St. Patricks Kirke, og den sidste aften var der 400 mennesker, som havde tændt et lys. Det viser os, hvor stor længslen efter fred, tryghed og kærlighed er, og hvor mange mennesker der nyder roen i kirken og samtalen med en præst.

Dagene var alt for hurtig omme, og efter mange store og bevægende oplevelser var det tid til at sige farvel til de mange nye venner og til en fantastisk by som London. Afsluttende kan vi sige, at alle deltagere er taknemmelige for de erfaringer, vi har gjort, og også ved Olympia drejede det sig om "More than Gold". Ikke kun os der deltog i Josuha-Camp gjorde den erfaring – det samme gjorde sig gældende for mange turister og indfødte.

Også her i Danmark er der mange, der søger en mening med livet, lidt ro og fred fra hverdagen eller bare et menneske, de kan snakke med. Derfor har vi arrangeret en Nightfever aften i Sankt Ansgar Kirke i København den 27.10. kl. 17.00-21.00 Vi vil prøve på at skaffe et rum hvor alle føler sig velkomme. Aftenen vil være præget af lidt stille musik, tilbedelse og mulighed til at falde til ro.

Læs mere på http://kopenhagen.nightfever-online.org

'Frygt ikke, I Kirker i Mellemøsten'

Paven underskrev den apostoliske formaning 'Ecclesia in Medio Oriente' i Libanon.

FORMANING Den postsynodale formaning repræsenterer en milepæl for Den katolske Kirke i Libanon, og patriarker og biskopper fra fem unerede Østkirker var til stede i Skt. Paulus basilika i Harissa, da Benedikt XVI underskrev det historiske dokument, som paven kalder for "en køreplan for de kristne i mange år fremover".

"Takket være Forsynet falder denne begivenhed sammen med Festdagen for Korsets Ophøjelse", sagde paven og hentydede til den begivenhed i begyndelsen af det 4. århundrede, hvor kejser Konstantin den Store før et afgørende slag så et kors tone frem på himlen, omkranset af ordene 'Ved dette tegn skal du vinde'.

Paven pegede på formaningens store betydning i kraft af dens bibelske og pastorale karakter, dens opfordring til dybere åndelig og kirkelig refleksion, dens opfordring til liturgisk og kateketisk fornyelse, og gennem dens opfordring til dialog udstikker 'Ecclesia in Medio Oriente' den vej, vi må genopdage: at være Kristi disciple selv i svære og til tider smertelige situationer, som frister os til at ignorere eller helt glemme korsets ophøjelse.

"Vi er i dag kaldet til at fejre kærlighedens sejr over hadet, tilgivelsens sejr over hævnen, offervillighedens sejr over dominansen, ydmyghedens sejr over stoltheden, og enighedens sejr over splittelsen", sagde Benedikt XVI og tilføjede:

"'Frygt ikke, du lille hjord' (Luk 12,32) og ihukom løftet til Konstantin: 'Ved dette tegn skal du sejre!' Frygt ikke, I Kirker i Mellemøsten, thi Herren er med jer til tidernes ende! Frygt ikke! Den universelle Kirke vandrer ved jeres side og er tæt på jer i legemet og i ånden! Med dette håb og disse opmuntrende ord til at være troens aktive budbringere gennem jeres fællesskab og vidnesbyrd, overrækker jeg […] den postsynodale formaning til mine ærværdige brødre, patriarkerne, ærkebiskopperne og biskopperne, og til alle præster, diakoner, ordensfolk, seminarister og alle lægfolk"

NM.

Økumenien er 'helt afgørende' for paven, siger kardinal Schönborn

Temaet for dette års Ratzinger-studiekreds var de økumeniske relationer til anglikanerne og lutheranerne.

Tekst: Niels Messerschmidt

ØKUMENI Pave Benedikt XVIs beslutning om at lade dette års møde i Ratzinger Schülerkreis – en tænketank bestående af studerende fra hans tid som lærer på en række tyske universiteter – stå i økumenikens tegn, viser ifølge kardinal Christoph Schönborn af Wien, at paven vægter bestræbelserne for kristen enhed meget højt.

Kardinal Schönborn, der selv er en af den tidligere professor Joseph Ratzingers elever, sagde forud for mødet til Vatikanets radio, at pavens valg af emne "afspejler den betydning, han tillægger det økumenisk spørgsmål" især nu, hvor Den katolske Kirke forbereder sig til fejringen af 50-årsdagen for åbningen af Det andet Vatikankoncil, der formelt set skitserede rammerne for Kirkens økumeniske dagsorden.

Mødet, som blev holdt på pavens sommerresidens i Castel Gandolfo i begyndelsen af september, tog udgangspunkt i den tyske kardinal Walter Kaspers bog '*Harvesting the Fruits*' (At høste frugterne) – der sammenfatter resultatet af de teologiske drøftelser med anglikanere, lutheranere, metodister og reformerte kirkesamfund siden Det andet Vatikankoncil.

På mødet deltog også den schweiziske kardinal Kurt Koch, som har efterfulgt kardinal Kasper som formand for Det pavelige råd for fremme af kristen enhed, samt flere gæstetalere, blandt andet den lutheranske biskop emeritus Ulrich Wilckens, en forsker i Det ny Testamente, Theodor Dieter, direktør for Det økumeniske forskningsinstitut i Strasbourg, samt biskop Charles Morerod af Lausanne, Genève og Freiburg i Schweitz.

Om den ægte reformation

Beslutningen om at diskutere Den katolske Kirkes relationer til anglikanerne og lutheranerne afspejler ifølge kardinal Schönborn, at de to trossamfund er rundet af reformationen og fordi kirkerne er i fuld gang med at forberede fejringen af 500-året for reformationen i 2017. Pave Benedikt har tidligere udtrykt ønsket om at de teologiske diskussioner med andre kristne trossamfund må ske i "en dialog af sandheden og næstekærlighed", og at den "ikke skjuler adskillelsens drama blandt kristne i Europa og, som følge heraf, over hele verden".

Til Vatikanets radio sagde kardinal Schönborn, at han regnede med at man på det lukkede møde også ville drøfte hvad der menes med en ægte reform af Kirken – "et tema af den allerstørste betydning for Den hellige Fader", sagde han og tilføjede: "Vi behøver blot at huske på alt, hvad han har sagt og undervist i om kontinuitetens reform som model for en reform af Den katolske Kirke".

De omkring 40 medlemmer af Ratzinger Schülerkreis har hvert år siden 1977 mødtes med deres gamle professor. På de lukkede møder diskuteres væsentlige teologiske spørgsmål, hvilket sker i en ånd af akademisk lødighed og stringens.

Ratzinger Schülerkreis gør klar til at diskutere væsentlige teologiske problemstillinger, i år Den katolske Kirkes forhold til anglikanerne og lutheranerne.

23 fremtrædende tyske kristne kræver at kirkesplittelsen ophører

Erklæring ønsker fuld forsoning mellem de to kirkesamfund.

OPRÅB Flere fremtrædende tyske katolikker og protestanter opfordrer nu i en fælles erklæring til at bringe splittelsen mellem de to kirkesamfund til ophør. I erklæringen 'Økumeni nu – én Gud, én tro, én kirke' (*Ökumene Jetzt – ein Gott, ein Glaube, eine Kirche*) understreger forfatterne, at de kristne i Tyskland ikke bør vente på at kirkernes ledelse når til enighed i de vigtigste teologiske spørgsmål. De teologiske forskelle, som fortsat eksisterer samt forskelle i tradition bør ikke længere kunne retfærdiggøre en kirkesplittelse, mener underskriverne.

"Som kristne i det land, hvor reformationen startede, har vi et særligt ansvar for på tydelig måde at markere og bidrage til, at den fælles tro også kan leve i en fælles kirke", står der blandt andet i den 26 sider lange erklæring, som præsenteres i dag, onsdag den 5. september, i Berlin: "I begge kirkesamfund findes en stor længsel efter enhed".

Blandt underskriverne er den tidligere forbundsdagspræsident Richard von Weizsäcker, den nuværende forbundsdagspræsident Norbert Lammert, ministrene Thomas de Maiziere og Annette Schavan (begge fra CDU) samt SPDs gruppeformand Frank-Walter Steinmeier og tv-journalisten Günther Jauch.

Ikke nok med forsoning

Initiativet til erklæringen sker i anledning af 50-årsdagen for åbningen af Det andet Vatikankoncil og den kommende 500-årsdag for reformationen i 2017. "Vi ønsker ikke en forsoning, hvor kirkesplittelsen fortsat opretholdes, men en levende enhed med bevidstheden om den mangfoldighed, som har udviklet sig i historiens løb", står der i erklæringen. Man bør heller ikke stille sig tilfreds med at kirkerne gensidigt anerkender hinanden som Kirker. "Det er en nødvendig målsætning, men det er ikke tilstrækkeligt".

Underskriverne erkender, at de to kirkesamfund har forskellige synspunkter på fx kommunion, embedet og kirke. "Det afgørende er imidlertid, at disse forskelle ikke længere kan retfærdiggøre en forsat splittelse". "Der er mere, der forener end adskiller de katolske og evangelisk kristne".

Erklæringen opfordrer kirkeledelserne til at støtte lokale kristne økumeniske initiativer. Økumenien må dog ikke få de kristne til at "havne i et ingenmandsland mellem konfessionerne". Underskriverne opfordrer desuden menighederne til at gå sammen om at give det fælles kirkelige liv et tydeligere præg og at stræbe efter organisatorisk enhed.

De kristne er nødt til at finde sammen

Forbundsdagspræsident Nobert Lammert, der er en af initiativtagerne, har udtalt til tidsskriftet Die Zeit, at mange troende er nået længere end flere teologer. Vicepræsident Wolfgang Thierse betegnede erklæringen som "et dokument om vores utålmodighed", og forsvarsminister de Maiziere pointerede, at "vi bliver snart færre kristne i verden, så derfor er vi nødt til at finde sammen i én institution".

Blandt underskriverne er også CSUs gruppeformand, Gerda Hasselfeldt, den tidligere præsident for de tyske katolikkers centralkomité, Hans Maier, formanden og generalsekretæren for den tyske olympiske komité, Thomas Bach og Michael Vesper, forfatteren Arnold Stadler, billedhuggeren Günther Uecker og filosoffen Hans Joas.

Tyske kirker er dog skeptiske

Ledelserne i de to store kirkesamfund i Tyskland har dog udtrykt skepsis overfor det økumeniske opråb.

"At overvinde kirkesplittelsen er ikke muligt uden en solid teologisk forståelse", siger formanden for Den tyske Bispekonference, ærkebiskop Robert Zollitsch om initiativet.

Også Thies Gundlach, vicepræsident i Den evangeliske Kirke i Tyskland (EKD), henviser til forskellene mellem de to kirkesamfunds trosopfattelse. "Man må ikke give indtryk for, at teologien ikke betyder noget", udtaler Thies.

NM

Tysklands forbundsdagspræsident Norbert Lammert er medunderskriver af erklæringen om fuld forsoning mellem de to kirkesamfund.

Kort nyt

Lægfolket er 'medansvarlige'

Benedikt XVI har opfordret lægfolk til at se sig selv som 'medansvarlige' for Kirkens liv og aktiviteter end blot som 'medarbejdere' eller samarbejdspartner med gejstligheden.

"Dette medansvar kræver en mentalitetsændring især omkring lægfolkets rolle i Kirken", skriver paven i en meddelelse til organisationen International Forum of Catholic Action.

"Modne og engagerede lægfolk bør yde deres eget bidrag til Kirkens mission i respekt for de embeder og opgaver, som hver enkelt har for Kirkens liv, og altid i et hjerteligt fællesskab med biskopperne".

Kloster skændet af jødiske ekstremister

Natten den 4. september satte ukendte gerningsmænd ild til døren ind til et kristent kloster i Latrun mellem Tel Aviv og Jerusalem og malede slagord på klostrets mure.

Israelsk politi mistænker højreorienterede jøder for at stå bag vandaliseringen og mener, at der er en sammenhæng med søndagens rydning af den israelske bosættelse Migron på Vestbredden.

Israels premierminister Benjamin Netanyahu har fordømt handlingerne og siger, at der er tale om en kriminel handling, og at de ansvarlige vil blive straffet hårdt. "Religiøs frihed og tilbedelse er to af de mest basale institutioner i Israel", udtaler han til avisen Jerusalem Post.

Verdens kirker samordner syn

Kirkernes Verdensråd har på deres generalforsamling på Kreta besluttet at udarbejde et dokument, der samordner forskellige kirkesamfunds syn på mission og evangelisering.

Ifølge Dagen.se vil man præsentere et slutdokument på rådets møde i Busan, Sydkorea, i 2013. Dokumentet vil have refleksioner og bidrag fra katolske, protestantiske, evangeliske og ortodokse teologer.

"Det vigtigste med den fælles måde at anskue mission på, er, at vi – uden at angribe de gamle paradigme i værdien af mission, indeholder også en ny forståelse, som fungerer i alle vore forskellige sammenhænge", siger Agnes Abuom fra Kirkernes Verdensråd.

"Krisen skyldes manglende visioner"

Den nuværende krise i Europa skyldes ikke kun alvorlige problemer i de økonomiske og finansielle systemer. Den forværres af manglen på en antropologisk og social vision med fokus på solidaritet og subsidiaritet.

Det siger de ansvarlige for det socialpastorale arbejde i de europæiske bispekonferencer. Erklæringen kommer efter biskoppernes møde på Cypern den 3.-5. september.

"Socialpolitik kan ikke baseres på enkle kriterier som rentabilitet, der belaster det sociale sammenhold i Europa", udtaler de.

Biskopperne mødtes i Nicosia til det første møde med kommissionen 'Caritas in veritate' under Rådet for de europæiske Bispekonferencer (CCEE).

”Kirken er 200 år bagefter”

”Hvorfor vågner den ikke op? Hvorfor er vi bange?”, spurgte kardinal Martini.

INTERVIEW Den 8. august gav nu afdøde kardinal Martini sit sidste interview til P. Georg Sporschill S.J. og Fedederica Radice. De to journalister kalder interviewet, som Martini godkendte ”et slags åndeligt testamente”.

Hvordan ser De på Kirkens situation?
”Kirken er træt i det rige Europa og i Amerika. Vores kultur er ældet, vores kirker er store, vores ordenshuse er tomme og Kirkens bureaukratiske apparat er oppustet. Vores riter og vores messeklæder er pompøse. Men udtrykker disse ting der, hvor vi står i dag? (..)Velstanden tynger os. Vi har det lige som den unge rigmand, der blev trist og gik sin vej, da Jesus kaldte ham til at blive hans discipel. Jeg ved godt, at vi har svært ved at forlade det hele. Hvor meget sværere ville det så ikke være at finde mennesker, der er frie og tættere på deres næste. Som biskop Romero var det og de jesuitiske martyrer fra El Salvador. Hvor er de helte, vi kan inspireres af? Vi må, ligegyldigt hvad ikke lægge institutionens lænker på dem.”

Hvem kan hjælpe Kirken i dag?
”Fader Karl Rahner brugte gerne billedet med gløden, der skjuler sig under asken. I Kirken i dag ser jeg så meget aske over gløden, så jeg tit føler mig afmægtig. Hvordan kan man få gløden frem fra asken, så den kan få kærlighedens flamme til at blusse op igen? For det første bør vi lede efter denne glød. Hvor er de enkeltpersoner, der er lige så fulde af generøsitet som den gode samaritan? Der har tro ligesom den romerske høvedsmand? Der er entusiastiske ligesom Johannes Døberen? Hvem vover det nye som Paulus gjorde det? Hvem er trofaste som Maria fra Magdala? Jeg råder paven og biskopperne til at lede efter 12 personer uden for geled til de ledende poster. Mennesker som er tæt på de fattigste og som er omgivet af unge og som afprøver nye ting. Vi har brug for at konfrontere os med mennesker, der brænder på en måde, så ånden kan spredes overalt.

Hvilke midler råder De til *mod Kirkens træthed?*
Jeg kender tre meget stærke. Det første er omvendelsen – Kirken bør vedkende sig sine egne fejl og bør gå på en radikal forandringens vej, idet den begynder med paven og biskopperne. Pædofiliskandalerne tvinger os til at gå på omvendelsens vej. Spørgsmålene om seksualitet og om alle de temaer, der har med kroppen at gøre, er et eksempel på det. De er vigtige for alle og måske nogle gange også for vigtige. Vi må spørge os selv, om folk endnu lytter til, hvad Kirken har at sige om seksualitet. Er Kirken på dette område endnu en autoritet, som man henviser til eller er den bare en karikatur i medierne? Det andet er Guds ord. Det andet Vatikankoncil har givet Bibelen tilbage til katolikkerne (..)Men kun den der i sit hjerte føler dette Ord kan være blandt dem, der vil hjælpe Kirkens fornyelse frem og vide at svare på personlige spørgsmål med det rigtige valg. Guds ord er enkelt og søger som ledsager et hjerte, der lytter. (..) Hverken kleresiet eller det kirkelige retssystem kan erstatte menneskets indre stemme. Alle de ydre regler, lovene, dogmerne er givet os for at hjælpe den indre stemme og for at skelne mellem ånderne. Hvem er sakramenterne til for? De er det tredje middel i helbredelsen. Sakramenterne er ikke et disciplinært instrument, men en hjælp til menneskene på deres vandring og i livets svage øjeblikke. Bringer vi sakramenterne ud til de mennesker, der har brug for ny styrke? Jeg tænker på alle de fraskilte og alle de gengifte par – på alle de sammenbragte familier. De har behov for en særlig beskyttelse. Kirken støtter ægteskabets uopløselighed. Det er en nåde, når et ægteskab og en familie lykkes. (…) Den holdning, vi har til sammenbragte familier, vil være afgørende for børnenes tilknytning til Kirken. En kvinde er blevet forladt af sin mand og finder en ny livsledsager, der tager sig af hende og hendes tre børn. Denne anden kærlighed lykkes. Hvis denne familie bliver diskrimineret, ja så udstødes ikke blot moderen, men også hendes børn. Hvis forældrene føler sig uden for Kirken eller ikke føler dens støtte, så vil Kirken miste den kommende generation. Før kommunionen beder vi: ”Herre, jeg er ikke værdig..” Vi ved, at vi ikke er værdige (…) Kærlighed er en nåde. Kærlighed er en gave. Spørgsmålet om de fraskilte kan gå til kommunion bør vendes om. Hvordan kan Kirken med sakramenterne hjælpe den, der sidder i en kompliceret familiesituation?

Hvad gør De personligt?
Kirken er 200 år bagefter. Hvordan i alverden kan det være, at den ikke vågner op? Er vi bange? Bange i stedet for modige? Men troen er Kirkens fundament. Troen, tilliden, modet. Jeg er gammel og syg og afhængig af andres hjælp. Gode personer rundt om mig viser mig kærligheden. Denne kærlighed er stærkere end den følelse af mistillid, som jeg af og til føler, når jeg ser på Europas Kirke. Kun kærlighed kan overvinde trætheden. Gud er kærlighed. Jeg har også et spørgsmål til dig – hvad kan du gøre for Kirken?

Corriere della Sera d. 3. september. Oversættelse fra italiensk v. Lisbeth Rütz

Mere end 200.000 besøgte kardinal Martinis båre fra den 1. til den 3. september i Milanos domkirke.

En dialogens mand

Kardinal, ærkebiskop og bibelforsker Carlo Maria Martini er død.

NEKROLOG ”En brændende ivrig åndelig søn af Sankt Ignatius, en stor underviser, en bibelforsker med stor autoritet og en højt skattet rektor for det pavelige Gregorianauniversitet”. Sådan beskriver pave Benedikt XVI Carlo Maria Martini, der efter lang tids sygdom døde den 31. august.

Martini blev i 1979 ærkebiskop af Milano i det gennemsekulariserede Lombardiet, der i slutningen af 70´erne var hærget af politisk ekstremisme og sekteriske voldshandlinger. Som ærkebiskop af Milano blev Martini kendt for sin evne til at gå i dialog med byens borgere, og i 1983 spillede han en væsentlig rolle, da terrorister fra Prima Linea gruppen overgav terroristgruppens sidste våben til ham. I 1986 blev han præsident for de europæiske bispekonferencer, og året efter tog han initiativ til ”la Cattedra dei non Credenti ”– en serie dialogmøder mellem troende og ateister.

I Milano var Martini medgrundlægger for det økumeniske råd og en ivrig fortaler for dialog mellem kristne og jøder. Fra 2002 levede han i Jerusalem fordybet i bibelstudier, indtil han i 2007 vendte hjem til Italien.

Martini var i 2005 med i det konklave, der valgte daværende kardinal Ratzinger til pave Benedikt XVI efter kun fire afstemninger. Han kom selv til konklavet som papabile – pavekandidat for den del af kardinalkollegiet, der regnede sig for progressiv.

Martinis synspunkter var til tider kontroversielle. Det gjaldt på områder som bioetik, hvor han havde en liberal holdning til in vitro befrugtning. Han anbefalede brugen af kondomer i parforhold, hvor den ene er smittet med HIV og argumenterede for at lade gengifte fraskilte gå til kommunion.

I 2007 kritiserede han i et interview i avisen Il Sole 24 Ore ”Summorum Pontificum”, det motu proprio, der samme år havde liberaliseret adgangen til at fejre den tridentinske messe.

I nogle spørgsmål var han i opposition til den jævnaldrende pave Benedikt; men alligevel er det forenklet at opstille det som en modsætning mellem den konservative Ratzinger og den progressive Martini, konstaterer Frederic Mounier, vatikanist ved den franske avis ”La Croix”. Martini sætter mange af accenterne i pave Benedikts ”Verdens lys”, mener Mounier.

Carlo Martini blev født i Torino den 15. februar 1927 og trådte som 17-årig trådte ind i jesuiterordenen, hvor han blev præsteviet i 1952. Efter at have taget en doktorgrad i teologi blev han fra 1969 rektor for det pavelige bibelinstitut indtil 1978, hvor han udnævntes til rektor for Gregorianauniversitetet. I 1979 udnævnte pave Johannes Paul II ham til ærkebiskop af Milano, og i 1983 blev han kardinal. Martini ledede i 22 år Europas største bispedømme, indtil han som 75-årig i 2002 fik pavens tilladelse til at træde tilbage som ærkebiskop.

Martinis bøger havde millionoplag i Italien, og hans forfatterskab rækker fra bibelstudier på højt videnskabeligt niveau til bøger som interviewbogen ”Conversazioni notturne a Gerusalemme. Sul rischio della fede” (natlige samtaler i Jerusalem – om risikoen ved at tro).

LR

Har du et personligt gudsforhold?

Om det at tro i en kristen sammenhæng.

Tekst: Generalvikar Lars Messerschmidt

DEBAT Pave Benedikt har ønsket, at Kirken begynder et troens år til efteråret. Hvad kan være begrundelsen? Svaret synes at være ligetil. Kirken er i en troskrise. Allerede som præfekt for Troslærekongregationen udtalte han, at de troendes antal ville formindskes betydeligt ved udgangen af 1900-tallet; men til gengæld ville troen blive styrket hos dem, der stadigvæk var troende.

I vor tid er det igen blevet legitimt at tro. Men hvad betyder så tro i denne forbindelse? Det betyder for de fleste at have en eller anden religiøs opfattelse af tilværelsen, som man selv finder frem til og for den sags skyld også selv kan ændre. Det er ikke tro i bibelsk forstand.

En variant af en sådan definition kunne man se i et interview i Kristelig Dagblad med Per Stig Møller den 13. august med overskriften: 'Jeg tror, fordi det er fornuftsstridigt'. Per Stig Møller har fat på noget rigtigt, nemlig at troen ikke kan bevises. Men troen strider ikke mod fornuften. Læser man artiklen, har man svært ved at genkende den kristne tro. Man kan ofte hører protestanter sige, at tro og tvivl er to sider af samme sag: snart tror man, snart tvivler man. Troen er ikke endegyldigt fastlagt og ikke almen gyldig. Om de basale dogmer i kristendommen udtaler Per Stig Møller: "Der er ikke noget fornuftigt, der taler for de forskellige trossætninger … Og så (når man læser kirkehistorien) bliver man opmærksom på, at det ikke er endegyldige sandheder", altså forpligter de ikke ens tro, mener Per Stig Møller.

Tro i bibelsk forstand er noget helt andet. Tro er ikke en subjektiv overbevisning, man selv er kommet frem til. Tro betegner gudsforholdet, hvor initiativet kommer fra Gud, og mennesket tager imod. Det er tro i kristen forstand. Således er mennesket ikke herre over dette forhold. Det er en gave, man kan tage imod eller afvise.

Tro som tillid og gave

Tro er et mærkeligt ord. Det kan være en mere eller mindre sikker opfattelse af noget, fx når man siger: 'jeg tror, at det bliver regnvejr i morgen'. Men omvendt siger jeg til en: 'jeg tror på, hvad du siger', så er jeg sikker på, at den anden taler sandt. Tro er altså her udtryk for en opfattelse, der er sikker (selvom virkeligheden kan vise sig anderledes). Hvornår udtrykker tro usikkerhed og hvornår sikkerhed? Når vi bruger ordet tro om ting eller situationer, udtrykker det altid en vis usikkerhed. Når vi bruger tro om relation til et andet mennesker, udtrykker vi tillid til den anden.

> **"Kender jeg den treenige Gud på en sådan måde, at han er en uundværlig del af mig og mit liv?"**

I Bibelen bruger man altid ordet tro i betydning at have fuld tillid til, at Gud taler sandt. Om og om igen bebrejder Gud i Det gamle Testamente, at hans folk ikke stoler på ham og det, han siger. De er vantro eller lidettroende. Tro er derfor det karakteristiske begreb i Bibelen for det sande gudsforhold. Forstået på denne måde betyder tro noget helt andet end den nutidige brug af ordet. Tro i bibelsk betydning udelukker fuldstændigt tvivl, er det modsatte af tvivl. Folk forveksler ofte tvivl med det, man kalder anfægtelser. Anfægtelser udspringer af, at ens forstand ikke kan forstå troens sandheder, men det er ikke tvivl. Den salige John Henry Newman kunne sige: "Tusind vanskeligheder (med at tro), skaber ikke en eneste tvivl". En vanskelighed bliver kun til tvivl, når man lader vanskeligheden afgøre sin tro: Det her kan jeg ikke tro på.

Hvordan kan man så nå frem til en urokkelig og fast trosoverbevisning, når man ikke kan bevise eller indse trossandhederne? Svaret er ganske enkelt: Trosvisheden er en gave, Gud skænker eller ikke skænker. For det man tror på, er Guds selvåbenbaring, Guds tale til os. At Gud har talt og kan tale til os og åbenbare for os, hvad vor forstand aldrig kan fatte, overbeviser Helligånden os om. Det er hin enkelte (jf. Søren Kierkegaard), der får troens gave, for at troen netop kan være et personligt gudsforhold. Selvom Gud har åbenbaret sig for sit folk i Den gamle Pagt og i Den nye Pagt, er det stadig den enkelte, der skal forholde sig til denne åbenbaring. Det er det, hele Bibelen i sidste ende handler om.

Jesus siger det fx på følgende måde: "Når Talsmanden kommer, som jeg vil sende jer fra Faderen, sandhedens ånd, som udgår fra Faderen, skal han vidne om mig …" (Joh 15,26). Sandhedens ånd overbeviser os dybt inde i os selv om, at Jesus kommer fra Gud og er sandheden selv. Eller: "Ingen kan komme til mig (= tro på mig), hvis ikke Faderen, som har sendt mig, drager ham" (Joh 6,44).

Tro i bibelsk forstand er et specifikt kristent begreb, der netop karakteriserer det særlige forhold, den enkelte har til Gud. I denne betydning kan det ikke bruges om religion i almindelighed. Udvider man betydningen af tro til at omfatte enhver religiøs overbevisning, forvansker man ordet, og der opstår forvirring omkring, hvad ordet tro betyder. Det er denne forvirring, der hersker i dag også blandt kristne.

Hjertets dialog med Gud

Formålet med Troens år er da, at den enkelte katolik ærligt spørger sig selv, om han eller hun har et personligt trosforhold til den treenige Gud, Fader, Søn og Helligånd. Det er ikke nok at sige, at man er døbt katolsk eller optaget i Kirken. Det er alt sammen kun vigtigt, såfremt det fører frem til et personligt gudsforhold.

Det helt store problem er, hvordan det i så henseende står til med vore børn og unge. Hvordan tilegner de sig den tro, de bliver undervist i? Ærlig talt, indtrykket er, at vore børn og unge som en hovedregel sjældent når frem til en personlig tro, derfor ophører de på et eller andet tidspunkt med at praktisere som katolikker under indflydelse af deres ikke-katolske kammerater. Det er ikke kun forældrenes store udfordring, men også Kirkens.

Et af de sikre tegn på det personlige gudsforhold er ens bønsliv, som er langt mere end at sige nogle bønner. Man har kaldt bønnen for troens åndedrag. Bøn er nemlig hjertets dialog med Gud. Har man ikke udviklet en sådan indre og stadig dialog med Gud, kan man ikke sige, at ens tro er personlig. Måske er det også her problemet med børnenes undervisning er. Når man læser om de såkaldte børnehelgener, er man slået over deres dybe bønsliv. Er de undtagelsen? Eller er alle kristne børn kaldet til at sådant bønsliv, hver på sin måde og sit niveau? Man kan gøre den erfaring, at hvis forældrene formår at indføre børn under skolealderen i et enkelt personligt bønsliv, så bliver troen personlig, og undervisningen går ind i børnene. Hvorfor døber vi de små børn, hvis ikke de fra begyndelsen af kan have et gudsforhold på deres eget udviklingsniveau?

Tro og Kirken

Til et personligt forhold til Gud hører også forholdet til hans Kirke, hvis man vil betragte sig som katolik. Der er en sammenhæng, om man vil det eller ej, alene af den grund, at Guds åbenbaring som en hovedregel formidles gennem Kirken. En konvertit skal ved sin optagelse bekende: 'Jeg tror og bekender alt, hvad Den hellige katolske Kirke tror, bekender og forkynder som Guds åbenbaring'. Man kunne spørge, om alle barnedøbte katolikker ærligt vil kunne fremsige denne bekendelse, når man ser på de mange diskussioner blandt katolikker om, hvad der er Kirkens lære. Man får ofte det indtryk, at man vælger de af Kirkens dogmer, man kan forholde sig til, og lægger afstand til resten under påberåbelse af ens personlige frihed og samvittighed, altså igen et udtryk for en subjektivistisk tro. Der er et indre sammenhæng mellem en dyb personlig tro og ens betingelsesløse tilslutning til Kirkens lære, når man kalder sig katolik. Dette udelukker naturligvis ikke, at ikke-katolske kristne kan have et lige så dybt, personligt forhold til Gud, ja måske endnu dybere end katolikker, uden at de af den grund bliver katolikker.

Troens år får først betydning for enhver af os, når vi tør stille os selv spørgsmålet: Kender jeg den treenige Gud på en sådan måde, at han er en uundværlig del af mig og mit liv? Troens år er en chance for at finde ud af sig selv og komme videre med sin tro. Et sikkert træk ved en personlig tro er, at der er et stærkt behov for mere og mere at lære Gud at kende og uddybe forholdet til Ham. Har du ikke et sådant behov, har du et problem. Men så er Troens år måske netop noget for dig!

Kirkelige ledere møder kardinal Martinis "åndelige testamente" med tavshed

Omdiskuteret sidste interview i " Corriere della Sera".

Af Lisbeth Rütz

"Kardinal Martinis sidste interview, der blev præsenteret som hans åndelige testamente er gået verden rundt og har forstærket billedet af ham som den profet, Kirkens top ville uddrive", siger den italienske vatikanist Sandro Magister i en kommentar. Men fra officiel, kirkelig side har der været tavshed omkring de mere kontroversielle sider af kardinalen. Martini er blevet mindet som fremtrædende bibelforsker, som hyrde for Milano og for sin evne til at skabe dialog med de ikke-troende.

Da Marina Corradi i et interview den 1. september i dagbladet Avvenire med Camillo Ruini, præsident for CEI (den italienske bispekonference) konstaterer, at Martini offentligt udtrykte meninger, der var langt fra CEI´s holdldninger, svarer Ruini: "Ja det benægter jeg ikke". Men bortset fra Ruini har ingen kirkelige ledere omtalt de kontroversielle elementer hos Martini.

Det sidste interview rejser både etiske og journalistiske spørgsmål, skriver Jean Mercier i det kristne franske nyhedsmagasin La Vie. Mercier ser Martini fra 00´ernes årti i interviewet, men ikke den Martini, der i juni 2012 sagde til Corriere della Seras læsere: "Tiden er kommet for mig til at trække mig tilbage fra de jordiske ting og forberede mig på Himmerigets komme. "Mercier undrer sig over, at kardinalen, der på det tidspunkt næsten ingen stemme havde tilbage, havde overskud og kræfter til at udtrykke sig så omfattende. "Selv om han inkarnerede den reformistiske tendens i Kirken, var kardinalen altid imod, at man fastlåste ham som den progressive opponent, som medierne nogle gange gjorde. Han understregede i sine sidste år sin agtelse for Benedikt XVI", siger Mercier

"Tro ikke hvad I har læst i kardinal Martinis sidste interview", skriver fr. Alexander Lucie-Smith i the Catholic Herald den 4. september. Det han ville og det også pave Benedikt vil, var en radikal, religiøs fornyelse i den hellige Frans´ ånd, siger Lucie-Smith, der mener, at samtlige kommentatorer har fejltolket interviewet.

Sådan blev Bibelen til

Hvorfor hedder det Bibel, hvad er Septuaginta-oversættelsen og hvad betyder Vulgata? Sr. Rut Maria giver svar på tiltale i miniserien om Bibelens historie.

Tekst: Sr. Rut Maria Schmidt OSB

BIBELEN Gebeil hedder en kystby i Libanon. Men engang var det en storby, og den hed Byblos. Den var centrum for oldtidens papyrusproduktion. Papyrus var datidens papir og blev brugt i hele Middelhavsområdet. Ordet Bibel kender vel de fleste danskere, men det er ikke et dansk ord. Via græsk stammer det fra byen Byblos. Ord kan have en historie at fortælle. Vi skriver ikke længere på papyrus, men ordet lever.

Da Jesus stod i synagogen i Nazaret og læste op af Esajasbog (Luk.4,16ff.), da har det været på en skriftrulle skrevet på papyrus. Men hvilket sprog talte de i synagogen? Jesus har læst op på hebraisk, men tilhørerne har talt aramaisk og/eller græsk. Hebraisk var det sprog, de gamle israelitter havde talt og skrevet. Men på Jesu tid var det blevet fortrængt af et andet semitisk sprog, nemlig aramaisk, og da Palæstina siden Alexander den Stores (336-323) tid havde været en del af den græsktalende verden, har de fleste også mestret græsk.

De første kristne var jøder, og de læste "Loven, profeterne og skrifterne" i lyset af det, de havde oplevet sammen med Jesus af Nazaret. Jesu far var himlens og jordens skaber, og profeterne havde forudsagt hans komme: Han var "fredsfyrsten" (Es.9,6) og Herrens lidende tjener (Es.42,1-9; 49,1-13; 50,4-9; 52,13-53,12). De kristne i Jerusalem har læst de jødiske skrifter på hebraisk, men da kristendommen bredte sig til hele Middelhavsområdet, overtog man den oversættelse til græsk, der kaldes Septuaginta.

Septuaginta (navnet betyder 70) var opstået i Ægypten nærmere bestemt i Alexandria; en kosmopolitisk storby, hvor alle folkeslag i den kendte verden mødtes, og hvorfra der blev udskibet korn til Rom. Der var en talstærk jødisk koloni i byen, og den fik tidligt brug for en oversættelse af de hellige skrifter. I modsætning til deres trosfæller i Palæstina anså de ikke den hebraiske tekst for hellig. En legende fortæller, at Septuaginta blev til på foranledning af ægypterkongen Ptolemæus II Filadelfos (285-246 f.Kr.), der hentede 72 lærde jøder til byen, som oversatte loven på 72 dage! Det er den legende, som har givet oversættelsen navn.

Den kristne litteratur

Jødernes hellige skrifter kom ikke til at stå alene. I årtierne efter Jesu død opstod en rent kristen litteratur: Evangelierne der fortalte om Jesu liv og virke, og Apostlenes gerninger samt brevlitteraturen der fortalte historien om, hvordan kristendommen bredte sig til hele Romerriget. De skrifter er alle skrevet på græsk. Det var det sprog, man måtte benytte, hvis man ville have den store verden i tale. Således opstod Bibelen, som vi kender den i dag, bestående dels af Det gamle testamente dvs. den gamle pagt, dels af De nye Testamente dvs. den nye pagt.

Ord kan have en historie at fortælle skrev jeg ovenfor. Det gælder også ordet testamente. Det går tilbage til det hebraiske ord "berit", der betyder pagt eller aftale, altså i dette tilfælde en pagt mellem Gud og mennesker. Men i Septuaginta er det blevet oversat med ordet "diatheke", som kan betyde både pagt og testamente, og det er den sidste mulighed, der er blevet valgt på latin. Man kan sige, at dette er et skoleeksempel på, hvor vanskeligt det er at oversætte, for ord dækker sjældent hinanden fuldstændigt.

Der var to hovedsprog i Romerriget, udover græsk var det latin. Græsk dominerede i det østlige Middelhavsområde og latin mod vest. Begge sprog blev brugt i administrationen af Romerriget. Det er således ikke nogen tilfældighed, at indskriften over Kristi kors iflg. Johannesevangeliet (19,20) var på hebraisk, græsk og latin. Alle skulle kunne læse, hvilken forbrydeelse, der var tale om. I den vestlige del af riget opstod der tidligt oversættelser til latin, og på overgangen mellem det 4. og 5. århundrede skabte den hellige Hieronymus (ca. 342-420) den oversættelse, som vi nu kender under navnet Vulgata; et navn som den har båret siden det 7. århundrede, og som betyder "Den almindelige".

Hieronymus arbejdede i Bethlehem. Som alle dannede romere kunne han græsk, og hebraisk havde han lært af en lokal rabbiner. I århundreder var hans oversættelse noget nær enerådende i Vesteuropa. Men der fandtes også en "underskov" af oversættelser til lokale sprog. Det fortælles f.eks., at den engelske munk Beda Venerabilis (673-735) på sit dødsleje oversatte Johannesevangeliet. Seks århundreder senere oversatte en anden englænder hele Bibelen. Det var John Wycliffe (1324-1384). Han var en af reformationens forløbere. Derfor blev hans lære i 1415 fordømt på kirkemødet i Konstanz (1414-1417), og i 1428 blev hans lig gravet op og brændt. Men hans oversættelse fik en vid udbredelse. Der var med et moderne udtryk et marked for bibeloversættelser. Markedet befandt sig primært i byerne. I senmiddelalderen voksede de i størrelse og indflydelse, og borgerskabet blev stadig mere selvbevidst.

Bogtrykkerkunsten

Vulgata blev brugt i kirken, mens oversættelserne blev brugt af den læsekyndige overklasse som opbyggelig litteratur. Det er således karakteristisk, at det skrift, der tiest er oversat, er Salmernes Bog. Middelalderens bøger var i vor forstand af ordet bøger, og de var skrevet på pergament. De var dyre, så dyre at kun Kirkens mænd og overklassen havde råd til dem. Det mønster ændrede sig først med opfindelsen af bogtrykkerkunsten. Nu kunne man trykke større oplag af en bog, og dermed kunne byernes borgerskab også få råd til bøger.

De mange oversættelser i senmiddelalderen repræsenter en tendens, der understøttedes af tiggermunkenes prædikener på modersmålet. Da reformatoren Martin Luther (1483-1546) sad på Wartburg og oversatte Bibelen, eksisterede der allerede tyve oversættelser til tysk. Det at oversætte Bibelen var altså ikke noget reformatorerne fandt på, men det var en reformatorisk hjertesag. Knap tre århundreder senere udmøntede den hjertesag sig i oprettelsen af det første Bibelselskab (1804). Foregangslandet var England, men ideen slog an, og ti år senere i 1814 blev Det danske Bibelselskab stiftet. Bibelselskabernes formål er at udbrede kendskabet til Bibelen både i Europa og i den tredje verden. Det betyder, at Bibelen nu er oversat til alverdens sprog. Sådan har de kristne kirker taget missionsbefalingen alvorligt. Missionsbefalingen, det er stedet i slutningen af Mathæusevangeliet (28,16-20), hvor Den Opstandne siger til apostlene:"… Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem…". Troen kommer jo af det, der høres.

Næste afsnit i nr. 14. Serien sluttes i nr. 15.

TROENS ÅR 2012 2013

Fortsættelse følger…

Troslærekurset i Stenosgade tager hul på Troens år.

Tekst: Lisbeth Rütz

KATEKESE "Vi har en forstand, der kan se på verden, og vi har en tro. Hvordan kan det kombineres? Og hvad med darwinismen? Kan den forenes med Det gamle Testamente? Hvordan kan vi holde fast ved, at Bibelen er Guds ord og samtidig bruge de nye indsigter fra bibelforskningen? Ja, det er det, Dei Verbum (*dokument fra Andet Vatikankoncil)* handler om", siger Niels Engelbrecht veloplagt. Hen ved 50 mennesker sidder i Jesu Hjerte Kirkes menighedssal og lytter spændt til ham. Troslærekurset i Jesu Hjerte Kirke er et af de mange lokale initiativer, der allerede nu er gået i gang med at markere troens år.

Og der er behov for det, viser tilslutningen. Den første aften var der kommet deltagere helt fra Lolland Falster. Kurset er i store træk en dublering af konvertitkurset i Bredgade og retter sig fortrinsvis mod katolikker. Hvad er tro? Hvad betyder din tro for dig? Hvor støder din tro på vanskeligheder? Hvad anfægter den? var spørgsmålene første mødeaften, hvor deltagerne i gruppearbejdet baksede med at definere begrebet tro. For hvordan afgrænser man tro i forhold til overtro? Og tro i forhold til rationalitet? "Overtro kunne være, at jeg skal foretage mig nogle bestemte ting for at få herredømme over verden. For eksempel med voodoo, hvor jeg stikker nåle i en voksdukke af en, jeg ikke kan fordrage", foreslog Engelbrecht, der definerede tro som et kim, der ligger i dig og kommer til blomstring ved ydre påvirkning. 1. Mosebog og Hebræerbrevet kom i spil i indkredsningen af begrebet tro som en sag om tillid.

Vi går ombord i Bøgernes bog

Er det bønner, salmer, lovtekster, kærlighedsdigte eller profetiske tekster? Find ud af det og sæt genrebetegnelse på tekstprøverne, lyder opgaven anden mødeaften efter Engelbrechts introduktion. Sem levede i 500 år efter han havde fået Arpakshad, og Arpakshad lever i 403 år efter at han har fået Shela. Sådan fortsætter det slægtsled efter slægtsled. Hvordan forstår man disse enorme og lidt eventyragtige tidsangivelser? I sin nattesøvn ser profeten Daniel en løve med ørnevinger – derefter tre andre dyr. Hvad betyder det? De mange små tekstprøver viser os, at Det gamle Testamente er et helt bibliotek med mange forskellige bøger i sig.

At læse skabelsesberetningen er et spørgsmål om at stille de rigtige spørgsmål til teksten. Skabelsesberetningen giver svar på hvorfor-spørgsmål ikke på hvordan-spørgsmål. "Spørger man med hvordan, ender man samme sted som det museum i U.S.A, der fortæller, at jorden blev skabt på seks dage", fastslår Engelbrecht. Vi sammenligner Bibelens skabelsesberetning med den babyloniske skabelsesmyte Enuma Elish. I Enuma Elish skal skabelsen hele tiden holdes vedlige. Skabelsen opføres som skuespil en gang om året, og menneskets opgave er at være en slave for guderne. I den kristne skabelse går man fra kaos til kosmos. Mennesket bliver skabt i Guds billede til at herske over skaberværket. Og hvad er så herskerens opgave? Ja, det er at tjene skaberværket– at tage sig af enken og den faderløse, når vi frem til i den spændende historie, der først lige er begyndt. Fortsættelse følger…..

Troslærekurset varer helt frem til maj næste år og kommer hele vejen rundt i højtiderne, sakramentslæren, Bibelen, bøn og spiritualitet, kirkehistorie og meget andet.

Læs mere om troslærekurset i Jesu Hjerte Kirke på http://www.jesuhjertekirke.dk/. Der kræves ingen tilmelding – man møder bare op. For materialer samt kaffe og kage betales 20 kr. per gang.

Foto: Niels Messerschmidt

”Bed og arbejd”

Hverdagen i et moderne amerikansk trappistkloster

Korbøn i Spencerklostret

Tekst: Brian Patrick McGuire
Foto: Spencer Abbey

KLOSTERVÆSEN De sidste mange år har jeg haft det privilegium at besøge trappist-cisterciensere – både munke og nonner i deres klostre i USA. Her holder jeg forelæsninger og seminarer om klosterlivets og spiritualitetens historie, og til gengæld får jeg lov til at være med i klostrets hverdag og specielt at deltage i munkenes kortjeneste.

Cistercienserordenen blev grundlagt som en reformbevægelse i 1100-tallets Bourgogne og bredte sig overalt i Europa, helt til det nordlige Norge, østpå til Polen og sydpå til Sicilien. Ved middelalderens slutning var der over 700 klostre; men ved den franske revolution blev samtlige klostre lukket og munkene spredt til alle sider. Napoleons fald i 1815 gav dog cistercienserne en ny begyndelse, og nye klostre blev grundlagt. Fra 1600-tallet blev der dannet en særlig streng retning inden for ordenen, trappisterne, der kaldte sig cistercienserne af den strenge observans (O.C.S.O: *Ordo cisterciensis strictoris observantiae*), og i 1892 kom der en formel adskillelse mellem trappisterne, der blev en klosterorden for sig, og de ”almindelige cisterciensere”, (O.C.: *Ordo cisterciensers*).

En historie der går langt tilbage

Selv om de færreste amerikanere, også katolikker, er klar over det, har cisterciensere været i landet siden midten af 1800-tallet. Dengang kom de fra Frankrig til staterne Kentucky og Iowa, for at grundlægge klostrene Gethsemani og New Melleray. Samtidig var der cisterciensere i Canadas Nova Scotia, der udvandrede til staten Rhode Island og grundlagde klostret Our Lady of the Valley. Efter Anden Verdenskrig kom der stor tilstrømning af nye medlemmer til klostret, og derfor fandt munkene et nyt hjem på en gård uden for købstaden Spencer, ca. 100 km vest for storbyen Boston i Massachusetts.

Jeg kom til Spencer, som munkene til hverdag kalder deres kloster, men som formelt hedder Saint Joseph’s Abbey, i begyndelsen af maj måned og havde til opgave at afholde fem foredrag om bønnens historie, fra Augustin til senmiddelalderens Europa. Mit grundlag var bogen *Hjælp mig Herre: Bøn gennem 1000 år* som jeg sidste efterår udgav sammen med den tidligere lutherske biskop af Aalborg, Henrik Christiansen. Ved at skrive forelæsningerne på engelsk måtte jeg gennemtænke hele bogen, samt finde engelske oversættelser af de bønner som vi havde oversat til dansk.

Første gang jeg gav forelæsninger for ciscterciensermunke var i 1986, da lederen af forlaget Cistercian Publications, Rozanne Elder, opfordrede mig til at besøge nogle klostre som ”Cistercian scholar” (cistercienserforsker). Jeg var forberedt den gang på at dele mine tanker og forskningsresultater med brødrene og søstrene, men jeg anede ikke, at jeg samtidig ville få muligheden for at træde ind i en klosterverden, hvor jeg kunne være sammen med munke og nonner i deres bønsliv, og hvor nogle af dem kom til mig med deres fortællinger og oplevelser.

En dag i klostret

Cistercienserne plejer at stå op ved tre-tiden om morgenen og finder vej ned til deres klosterkirker for hvad der på dansk må kaldes deres nattevagt, *vigiliae*. Den varer ca. 45 minutter med recitation af Davids salmer og oplæsninger fra Det gamle Testamente og kirkefædrene. Herefter går brødrene eller søstrene over til individuel meditation, der kan finde sted i kirken eller i deres værelser. Det er længe siden cistercienserne forlod fælles sovesale og valgte egne soveværelser. Der er også tid til *lectio*, den langsomme og omhyggelige læsning af en åndelig tekst, om den så er Bibelen, kirkefædre eller moderne spirituelle forfattere. Ved seks-tiden er der prim og *laudes*, lovprisning af Herren, og nu bliver salmerne sunget.

Dagen fortsætter med en blanding af arbejde, korsang, spisning og hvile. Når en ekstern taler som mig kommer på besøg, afsættes der en time til foredraget enten sidst på eftermiddagen eller først på aftenen, inden den sidste kortjeneste, komplet. I gamle dage sad munkene pænt og lyttede, men nu i Spencer og i de fleste andre klostre opfordres de til at stille spørgsmål og komme med egne kommentarer. Derfor i de 50 minutter jeg får til rådighed forsøger jeg efter en halv time at standse mit oplæg og åbne til lytterne. De sidste tyve minutters samtaler viser mig, om mit budskab er trængt igennem og om munkene eller nonnerne kan bruge hvad jeg har sagt.

Spencer er et forholdsvis stort kloster. I 1950-erne var der over 150 munke og lægbrødre, men efter Andet Vatikankoncil begyndte tallet at skrumpe ind, og nu er der omtrent 60 brødre. Deres gennemsnitsalder er 71, og den ældste, Fader Laurence, er 97. Han er en kendt klosterhistoriker og er stadig aktiv, idet han dagligt tilbringer flere timer i klostrets arkiv. I det hele taget er det meningen, at munkene bliver ved med deres arbejde så længe det er muligt, og det er bevægende at se ældgamle munke, der deltager i koret og beskæftiger sig i køkkenet eller i andre gøremål.

Som i andre amerikanske klostre er omsorg for de skrøbelige gamle en stor opgave i Spencer, og munkene har bygget en afdeling til dem der ikke længere kan klare sig selv. Her bor der fast omkring 12-13 brødre, og de bliver passet både af en broder og af sygeplejere der er lægfolk ansat af klostret. Mit værelse i gæstehuset lå næsten ved siden af sygeafdelingen, og jeg tilbragte megen tid på besøg hos disse brødre, der hver for sig fortalte deres historie om hvordan de blev optaget i klostret, om deres familiebaggrunde og de arbejdsopgaver de i årenes løb havde udført.

Der var denne gang kun én munk i sygeafdelingen. Han orkede ikke rigtigt tale, og jeg forlod ham efter cirka ti minutter. Men de andre var glade for lidt selskab, og enkelte kommenterede mine foredrag, fordi disse bliver transmitteret for dem der ikke kunne være med i kapitelsalen, men ønskede at lytte.

Del af en gammel historie

Jeg fik indtrykket, at munkene er i besiddelse af en historiebevidsthed, der bunder i deres egne liv og deltagelse i en orden der nu har mere end 800 år på banen. En af brødrene har skrevet en digert værk om klostrets historie, der går fra begyndelsen i Nova Scotia til tiden i Rhode Island og flytningen til Massachusetts. Jeg lånte også et mere polemisk værk om en Spencer-broder, der døde sidste år, Brother Leo. Han blev en meget kontroversiel skikkelse, fordi han blev sat til at administrere en stenrig kvindes formue til fordel for munkene og for de fattige i hendes hjemstat, Texas. Den katolske kirke i delstaten var ikke glad for ordningen og kæmpede imod den, sammen med kvindens familie. Retssagerne gjorde Brother Leo til en omstridt legende, og han ligger begravet få meter fra hvor jeg sov i gæstehuset, sammen med omkring 50 andre af Spencers brødre.

En stor familie

Et kloster er en stor familie for de levende og de døde, og i en lille uges tid bliver jeg optaget i den og er glad for selskabet. Munkene har fra begyndelsen forsøgt at betale deres regninger gennem eget arbejde, og hvert kloster finder frem i årene løb til et eller flere produkter der sælges for at skabe et økonomisk grundlag. For halvtreds år siden havde Spencer en gård, men industrialiseringen af landbruget i USA som andre steder betød, at det ikke længere kunne betale sig at høste hvede og malke køer. Munkene specialiserede sig i fremstillingen af messeklæder, og Spencers kåber blev anerkendte og efterspurgte. Andre brødre begyndte at fremstille syltetøj og sælge det ved et bod ved vejen, og efterhånden lykkedes det for Spencer at sælge deres mange slags ”jams and jellies” i supermarkeder overalt i området.

I dag erkender abbeden, Damian Carr, at disse traditionelle beskæftigelser ikke længere betaler udgifterne for en ”ageing community”, et fællesskab hvor mange af munkene er gamle og har brug for pleje og omsorg. Derfor satser han og en gruppe af yngre munke på at lave et amerikansk ”trappistøl”. Spencer er i kontakt med de belgiske klostre der fremstiller øl og har fået råd og vejledning derfra og fra de lægeksperter der står bag det europæiske klosterøl. Fordelen ved ølproduktionen ville være, at den ikke kræver ret mange hænder. Maskinerne sørger for det meste.

Jeg ved ikke, om Spencers nye projekt vil lykkes, men jeg følger med fra sidelinjen, takket været mails fra prioren, Fader Dominic, der har hovedansvaret. Det er bekymrende, at Spencer som så mange andre amerikanske klostre ikke har ret mange yngre munke, men situationen er ikke helt håbløs og der kommer trods alt nye brødre, specielt fra Korea, Vietnam og Taiwan. Det er måske herfra, at cistercienserordenens fornyelse vil komme, men i mellemtiden er et kloster som Spencer et levende vidnesbyrd om bøn og arbejde, med sine rødder i Evangeliet og i 1100-tallets kirkefornyelse.

Meget tidligt om dagen starter munkene med recitation af Davids salmer og oplæsning af tekster fra Det Gamle Testamente og kirkefædrenegamle.

En søster – og en brodersjæl

Med Roelvinks nye svenske udgave findes Klara af Assisis skrifter nu også på et skandinavisk sprog.

Tekst: Jørgen Nybo Rasmussen

FRANCISKANERNE Enhver ved, at ingen middelalderlig helgen er mere kendt og elsket end Den hellige Frans af Assisi. Hvad der tales og skrives om ham er uoverskueligt, valfarter og turistrejser til Assisi er utallige. Frans fascinerer og inspirerer som aldrig før, uanset om man er katolik eller ikke. Skønt det nok er de færreste, hvis interesse går så dybt som til at ville trænge ind i det egentlige historiske kildemateriale om ham, er det alligevel vigtigt at vide, at dette grundlag for en ægte forståelse af ham nu ikke blot foreligger på det oprindelige latin, men i udmærkede oversættelser også til de nordiske sprog. Lægfranciskaneren dr. Marianne Powell udgav Frans' egne skrifter på dansk i 1992. På norsk udkom de under redaktion af franciskaneren W. Hertman allerede i 1982. Pater Henrik Roelvinks nye udgave fra 2011 er en ajourføring og forbedring af hans egen og E. Svedborgs første svenske oversættelse fra 1979. Så nu kan Frans egne ord læses af enhver interesseret i alle nordiske lande.

Mere ukendt er det, at Frans søstersjæl Den hellige Klara af Assisis skrifter nu også findes på vore sprog. I forbindelse med stiftelsen af det første nordiske St. Klarakloster efter Reformationen i den sydnorske by Larvik redigerede franciskaneren Hubert Hodzelman en udgave i år 2003. Men som en parallel til sin Frans-bog 2011 publicerede Henrik Roelvink i dette forår på svensk sin: "Klara av Assisi. Skrifter och dokument".

Videnskabelig nøjagtighed og levende stil

Begge Roelvinks bøger er både videnskabeligt og æstetisk af højeste kvalitet. Den hollandsk fødte pater Henrik Roelvink har i 40 år virket som præst og sjælesørger i Sverige og kender til fuldkommenhed svensk sprog, kultur og kirkeliv. For tiden er han præst for Birgitta-søstrene i Vadstena. Hans særlige interesse har i mange år været hans egen franciskanske ordens historie i Sverige i middelalderen. Derom har han udgivet en række bøger og artikler, således "Riddarholmens kyrka och kloster" 2008 (*anmeldt i KO 2009, nr. 5*). Han forener videnskabelig nøjagtighed med en levende stil. Ingen dansker, der er interesseret i emnet, behøver at frygte problemer med at læse hans klare svenske sprog.

Begge udgivelser er disponeret efter de samme retningslinjer. Et kort forord følges af en oversigt over helgenernes liv. Derefter beskrives de skrifter, der stammer fra dem, hvordan de siden middelalderen er blevet overleveret og udgivet og nogle hovedproblemer i den forbindelse, alt i følge den internationale historiske forsknings resultater. Så kommer selve teksterne. Først de to helgeners værker som ordensstiftere, konkret udtrykt i deres ordensregler, testamentariske bestemmelser og lignende. Derefter breve og andre mere personlige dokumenter. Frans skrev formaninger om tro og kristenliv til hele menneskeheden såvel som til sine medbrødre, mens Klara især udtrykte sine idealer om den evangeliske fattigdom i breve til sin medsøster, St. Agnes af Prag. Frans' skrifter slutter med hans egne bønner og digte, blandt hvilke alle jo kender Solsangen. Bogen om Klara giver til sidst grundteksterne ved hendes helgenkåring, nemlig den samling af vel bevidnede mirakler, der viste hendes hellighed, samt pave Alexander IV´s helgenkåringsbrev fra 1255, der er enestående ved sin næsten poetisk smukke udtryksform.

Men hvorfor skulle disse udgaver egentlig have betydning for andre end nogle få akademiske historikere? Almindelige venner af Den hellige Frans og Klara vil vel udmærket kunne klare sig med populære lettere læste oversigter og nyere historiske romaner, der jo også findes?

Svaret på dette spørgsmål afhænger jo helt af den enkeltes forudsætninger og interesser. Det skal gerne indrømmes, at oversættelserne til nutidssprogene ikke løser alle vanskeligheder med at forstå disse gamle tekster rigtigt, selvom talrige kommentarer hjælper godt på vej. Men netop den betydning, Frans og Klara har i dag, må få mange til alvorligt at ønske at lære disse store helgener bedre at kende. Og så er originalteksterne uundværlige.

Cimabues freske af Frans af Assisi i Basilica di San Francesco i Assisi. Efter traditionen regnes denne freske for at være den mest realistiske afbildning af helgenen.

Franciskanerne i Danmark

Men også på Danmarks historie i Middelalderen fik Frans og Klara en stor indflydelse.

Som nævnt var hele fire af Klaras breve stilet til Agnes i Prag. Hun var en datter af kongen af Bøhmen, en yngre halvsøster til den danske dronning Dagmar, hvis død for 800 år siden i 1212 netop mindes i år. Få år senere blev den danske stormandsdatter, fru Ingerd Jakobsdatter af Hvide-slægten, så stærkt grebet af Frans´ ånd, at hun i 1230erne sørgede for stiftelsen af ikke mindre end fire franciskanerklostre på Sjælland: nemlig i Roskilde, København, Kalundborg og Næstved. Da hun senere giftede sig med den tyske grev Konrad af Reginstein ved Harzen, fik hun forbindelse med Agnes i Prag. Kort efter blev hun enke igen og vendte tilbage til Danmark. Nu tog hun energisk fat på at få oprettet også et franciskansk kvindekloster et klarissekloster i Roskilde. Dette var en vanskelig opgave. Men gennem sin ven, den franciskansk inspirerede biskop Jakob Erlandsen, ansøgte hun paven om godkendelse og støtte til sin plan. Pave Innocens IV bevilligede hendes ønske i et brev, udstedt i Assisi den 9. juni 1253, med denne begrundelse: "på forbøn af vor elskede datter i Kristus, Agnes, søster til Bøhmens høje kong Wenceslaus og … biskop Jakob i Roskilde" Agnes har altså kendt og anbefalet Ingerds plan overfor paven. Men formentlig har Klara selv gjort det samme. Grunden til at paven netop da var i Assisi, var nemlig, at han ville være til stede ved Klaras dødsleje, hvor han også endeligt godkendte hendes egen ordensregel. I denne sammenhæng er det også værd at bemærke, at en af de ærkebiskopper, der to år senere i 1255 fik tilsendt et eksemplar af brevet om Klaras helgenkåring, netop var Jakob Erlandsen, der da var blevet ærkebiskop af Lund. (*Begge tekster findes udgivet på dansk i "Danmarks Riges breve"*) I de følgende år fortsatte Jakob Erlandsen trods sine egne vanskeligheder under kirkekampen med trofast at støtte både franciskaner- og klarisserklostret i Roskilde.

Både for nutidens franciskansk interesserede mennesker og for en rigtig forståelse af middelalderens historie er de nye udgaver af Frans og Klaras egne skrifter af stor betydning.

Klara af Assisi. Freske af Simone Martini i underkirken i Basilica di San Francesco i Assisi.

Læs mere her:

"Franciskus av Assisi. Skrifter". Inledning, översättning och förklaringer av Henrik Roelvink". Veritas Förlag, Stockholm 2011, 307 sider.

"Klara av Asssisi. Skrifter och dokument". Inledning, översättning och förklaringar av Henrik Roelvink. Veritas Förlag, Stockholm 2012, 282 sider.

Hvordan Gud åbenbarede for den hellige Clare og broder Sylvester, at Frans skulle tage ud og prædike

Kort tid efter sin omvendelse, da han allerede havde samlet adskillige brødre omkring sig, blev Frans naget af en dyb tvivl, om han helt skulle vie sit liv til bøn, eller om han også skulle gå ud og prædike. Han ville meget gerne vide, hvad Vor Herre Jesus Kristus ønskede, og hvad der ville behage ham mest. Men han var besjælet af en hellig ydmyghed og ville derfor ikke selv træffe en beslutning. Han vendte sig nu ydmygt til nogle andre og bad dem bede Gud om at vise sin guddommelige vilje. Han kaldte på broder Masseus og sagde:" Kære broder, gå til søster Clara og spørg på mine vegne, om hun sammen med nogle meget rene og hellige søstre indtrængende vil bede Gud om at vise mig, hvad der behager ham mest, om jeg skal gå ud og prædike, eller om jeg udelukkende skal hellige mig bønnen. Du skal også gå til broder Sylvester, som bor på Subasio bjerget, og bede ham om det samme". Broder Sylvester var en så hellig mand og havde så store nådegaver, at han straks blev bønhørt, uanset hvad han bad om. Helligånden havde ved en vidunderlig gave gjort ham værdig til at tale med Gud. Derfor havde Frans stor ærbødighed og tillid til ham. Den hellige broder Sylvester boede alene på bjerget.

Broder Masseus forelagde først Clara og derefter broder Sylvester spørgsmålet, sådan som den hellige havde pålagt ham.

Fra Fioretti. Små buketter fra Frans af Assisis blomsterhave. Oversættelse til dansk v. Johannes Jong. Alfa 2005.

Hildegard af Bingen ophøjes til kirkelærer

Hildegards budskab er kosmisk, Kristuscentreret og også i dag uhyggeligt aktuelt.

Tekst: Kirsten Kjærulff

Forløseren: Fra Hildegards første teologiske værk Scivias (1151 eller 1152). Den gyldne cirkel med den blå cirkel inderst symboliserer Treenigheden. Fra den springer en lysende flamme ned i universets moderskød. Her ses i seks cirkler de seks skabelsesdage med alt hvad der blev skabt på disse dage. Nederst springer gnisten ned i en klump ler, og mennesket skabes. Øverst til højre – Adam i uskyldstilstand i Paradisets have. Den hvide blomst symboliserer kærlighedsfællesskabet med Gud. Adam afviser kærlighedsfællesskabet og falder ned i mørket. Nederst stiger Morgenrøden – jomfru Maria – frem. Helligåndsgnisten springer igen, og Kristus, det nye menneske, fødes som "Lysmennesket" og går "den gamle Adam" i møde for at genrejse det.

HELGENER Næsten 800 år efter de første forsøg på en kanonisering af Hildegard af Bingen har pave Benedikt XVI sidste år genoptaget hendes sag med det resultat, at hun den 10. maj 2012 officielt er blevet kåret til helgen for hele Verdenskirken og den 7. oktober vil blive ophøjet til kirkelærer.

I praksis har hun haft status som helgen lige fra sin død i 1179, ja faktisk allerede, mens hun levede. Det skyldes tre ting: For det første hendes forbilledlige liv, for det andet hendes særlige nådegaver, som lod hende foretage overnaturlige helbredelser og udrette andre mirakler, for det tredje hendes dybe, altomfattende indsigter i Kirkens mysterier og Den hellige Skrift, som hun modtog i sine visioner og nedfældede i sine store værker.

Denne teologiske bedrift betyder, at hun i *realiteten* også har været kirkelærer siden Pave Eugen III og Bernhard af Clairvaux i 1147 på en kirkelig synode i Trier erklærede hendes åbenbaringer for at være autentiske og i overensstemmelse med Bibelen og Kirkens lære. Paven udnævnte hende dermed til profet, et talerør for Gud.

Han sendte hende et brev, hvori han pålagde hende *" – i Kristi og den hellige Peters navn at nedskrive og offentliggøre alt, hvad hun modtog i sine visioner"*.

Det var med god grund, hun allerede i 1147 i praksis blev ophøjet til kirkelærer. Gennem formidlingen af sine visioner kastede hun nyt lys over kristendommens dybeste mysterier og altomfattende sammenhæng i énheden med Kristus. Hildegards teologi er en fremstilling af hele den kristne tro ifølge apostlenes lære. Med profetisk vælde og apostolisk myndighed forsvarer hun Kirkens lære og revser de præster og biskopper, som ikke tager deres embedsopgaver alvorligt. Hendes visioner åbner på en helt overrumplende måde Bibelens tekster og sakramenternes mysterier, så man aner bredden, højden og dybden af troens mange dimensioner.

Ikke flere mirakler!

Allerede mens hun levede, var mennesker fra hele Europa kommet til hende for at bede om hendes råd og hjælp, og mange beretninger er overleveret om, hvordan både åndelige og fysiske lidelser blev helbredt. Efter hendes død fortsatte folk med at valfarte til hendes kloster, hvor de bad om hjælp ved hendes grav foran alteret i klosterkirken på Rupertsberg. Også her fortælles om mange mirakuløse helbredelser. Men strømmen af pilgrimme voksede og fik efterhånden et omfang, som ifølge de kirkelige myndigheder i Mainz blev en belastning for klosterlivet på Rupertsberg. Det resulterede i, at biskoppen fra Mainz, som havde jurisdiktionen over området, ankom til Hildegards grav og forbød hende at udrette flere mirakler! Fra den dag ophørte de underfulde helbredelser, og pilgrimsstrømmen stilnede af.

I 1228 begyndte helgenkåringsprocessen. Den pave, som stod i spidsen for kanonisationen var pave Gregor IX (som var pave fra 1227 til 1241). Det var ham, som helgenkårede Frans af Assisi (1228), Antonius af Padua (1232, Dominikus (1234) og Elisabeth af Thüringen (1235). Paven var meget positivt stemt over for Hildegard, som han havde hørt om, da han i forbindelse med sine embedspligter havde opholdt sig en tid i Tyskland. Han satte hende meget højt og pålagde derfor de kirkelige myndigheder i Mainz at udfærdige en vidneprotokol om Hildegards liv, fortjenester og mirakler, lige som han opfordrede dem til at sende Hildegards skrifter til Rom, så helgenkåringsprocessen kunne komme i gang.

Men de kirkelige myndigheder i Mainz forhastede sig ikke. Trods pave Gregors åbenlyse interesse for Hildegard gik der seks år, inden undersøgelseskommissionen svarede, og resultatet var mangelfuldt i en sådan grad, at paven måtte nedsætte en ny kommission og anmode om en grundigere undersøgelse med præcise angivelser af navne, steder og tidspunkter. Den nye kommission i Mainz lader tilsyneladende opgaven ligge og svarer aldrig. I mellemtiden dør pave Gregor, og hans efterfølger, Pave Innocens den IV pålægger endnu en gang Mainz at færdiggøre undersøgelserne. Den første mangelfulde protokol bliver nu rettet på 53 steder, men bliver tilsyneladende aldrig sendt til Rom.

Har de lokale kirkelige myndigheder i Mainz bevidst spændt ben for Hildegards helgenkåring? Har de båret nag til hende, fordi hun altid havde været kritisk og offentligt havde holdt tordenprædikener om biskoppers og præsters lastefulde embedsførelse? Eller ville de undgå, at kirker og klostre i Mainz fik konkurrence fra et nyt blomstrende valfartssted kun en dagsrejse længere nede ad Rhinen?

Hildegard tabte til højskolastikken

I hvert fald var tidspunktet nu forpasset. Højskolastikken vandt frem og kunne ikke stille noget op med Hildegards visionære teologi. I den gryende renæssance hen imod 1300-tallet blev Hildegards holistiske, objektive evighedsorientering i stigende grad betragtet som antikveret i forhold til de mere subjektive, individualistiske og relativistiske strømninger i tiden.

En medvirkende årsag til, at man i de følgende århundreder efterhånden glemte hendes dybe indsigter i Kirkens lære og fik et temmelig fortegnet billede af hende, var, at en munk, Gebeno, fra det nærliggende cistercienserkloster Eberbach omkring 1220 sammensatte et kompendium af en række af Hildegards forudsigelser af katastrofer og andre begivenheder i historien, et skrift, som blev kaldt "Pentachronon" (Fem-tid). Det er et skrift, som hovedsagelig baseres på én bestemt vision i Hildegards hovedværk Scivias, en vision, som skildrer de sidste tider med billeder af apokalyptisk karakter, men som på denne måde blev revet helt ud af sin frelseshistoriske sammenhæng. Det blev meget populært og spredtes hurtigt til klostre over det meste af det tysk-romerske rige. Det er overleveret i mere end 50 håndskrifter, og det blev fortolket på diverse fantasifulde måder. Derfor kom hun til at fremstå som spåkvinde af mere tvivlsom art: "Profetissa Teutonica" blev nedgraderet til en "Rhinens Sibylle".

Det blev ikke bedre af, at hendes værker om natur og lægekunst (Physica og Causae et Curae) blev fyldt med tilføjelser om magi, spådomskunst og lignende. Disse værker foreligger IKKE i originale manuskripter sådan som hendes teologiske værker. Det eneste eksisterende manuskript er fra 1300-tallet og ligger i dag på det Kgl. Bibliotek i København. Derfor tilskrives Hildegard også i dag mange besynderlige udsagn om sundhed og sygdom, som direkte modsiges af hendes teologiske værker.

Klassikkens genopdagelse af Hildegard

Med humanismebevægelsen genfandt man interessen for de autentiske middelalderlige skrifter. Hun kom ind i den katolske kirkes officielle helgenfortegnelse; men i Mainz blev hun IKKE optaget i bispedømmets missale eller breviar.

Og nu brød reformationen løs, og med sin bekæmpelse af alt, hvad der hed helgendyrkelse, stak den en kæp i hjulet på humanismens spirende Hildegard-renæssance. Reformationens folk drog rigtig nytte af Gebenos "Pentachronon", og der udkom bøger, som satte Hildegard i forbindelse med troldmanden Merlin. Man beskyldte hende for at have profeteret forbandelser over tiggermunkeordenerne (Det var hendes tordnende prædiken imod kætterne i Køln, som blev udlagt på denne måde!)

Hendes tvivlsomme rygte blev ikke bedre i den efterfølgende oplysningstid. Først med klassikken og den spirende romantik fik man igen sans for storheden i middelalderens åndelige liv: Goethe var dybt interesseret i Hildegards skrifter. Her mødte han den organismetænkning, som han selv var på sporet af i sine naturhistoriske værker, men her hos "Profetissa Teutonica" fandt han den udfoldet i en altomfattende kosmisk og Kristuscentreret udgave. Joseph Görres gav hende et helt kapitel i sit værk fra 1836: "Die christliche Mystik". Wilhelm Grimm studerer de tyske ord i hendes skrifter, og Clemens Brentano nævner hende i sin udgivelse af Katharina Emmericks "Kristi bitre lidelse".

Det vigtigste resultat af denne fornyede seriøse interesse for hendes teologiske værker er, at benediktiner-kardinalen Pitra i 1855 udgav en del af hendes værker. Det fik betydning på verdensplan.

Det faktum, at romantikerne beskæftigede sig så intenst med Hildegard, fik modstanden i de liberale antikirkelige kredse til at blusse op, og der udkom en række værker, hvor Hildegards og middelalderens mystik i det hele taget nedgøres og latterliggøres, en kulturkamp, der herhjemme giver genlyd i kulturradikalismen med Georg Brandes og naturalisterne.

Med genetableringen i 1904 af Hildegards kloster i Eibingen ved Rüdesheim begyndte nu den autentiske Hildegardforskning for alvor at vinde *Fortsættes side 13* ▶

Sr. Margrethe Elisabeth Kyster in memoriam

Den første danske assumptionssøster er død.

NEKROLOG I en alder af 102 år er vores kære søster Margrethe afgået ved døden i Ciney i Belgien.

Hun var vores første danske Assumptionssøster, hvis mor var konverteret og blev stammor til en stor katolsk familie. Således er hendes grandnevø, Christian Noval, præst i vores danske bispedømme.

Sr. Margrethe har været virksom i mange lande, hvor Assumptionen har til huse, og hun har været meget afholdt og elsket både for sit engagement og lune humor og vil derfor blive savnet af mange.

I sine senere år ønskede hun inderligt at vende hjem til Vorherre. Ofte spurgte hun sig selv: "Har Vorherre glemt mig?"

Stille og roligt sov hun ind omgivet af sine Assumptionssøstre lørdag den 4. august 2012 og blev begravet på søstrenes kirkegård i Antheit.

Må hun hvile i fred og må det evige lys lyse over hende.

Assumptionssøstrene

Læs dig igennem katekismen!

FORDYBELSE Pave Benedikt XVI har i forbindelse med Troens år opfordret katolikkerne til at fordybe sig i deres tro, herunder Kirkens lære som den er fremstillet i Den katolske Kirkes Katekismus.

Katekismen er blevet digitaliseret og foreligger nu som et interaktivt opslagsværk på dansk. Man finder et link til den på siden for 'Troens år' på *www.katolsk.dk*.

Den katolske Kirkes Katekismus giver klar og omfattende besked om alle væsentlige emner i den katolske tro. Det er opdelt i fire dele, der omhandler

* *Troen* (Trosbekendelsen),
* *Liturgien* (Sakramenterne),
* *Moralen* (De ti Bud) og
* *Bønnen* (Fadervor).

Katekismen repræsenter en autoritativ og ajourført fremstilling af den katolske Kirkes lære på grundlag af Bibelen og hele Traditionen, deriblandt særlig Det andet Vatikankoncil.

Læs katekismen på ét år - én dag af gangen!

Bispedømmet Oslo har udarbejdet en 1-årig læseplan, som skal gøre det lettere at komme igennem hele teksten. Læseplanen er inddelt i årets 52 uger, mandag til fredag.

Læseplanen findes på *www.katolsk.no.*

Korsets vandring – et visuelt symbol for fejringen af Troens år

Troens år markeres på en synlig måde i bispedømmet.

Tekst: Niels Messerschmidt

KORSVANDRING Et visuelt og samlende symbol for bispedømmets fejring af Troens år bliver en kopi af Åbykorset, Danmarks ældste krucifiks fra ca. år 1050, som i løbet af dette år vil vandre fra sogn til sogn.

Hvert sogn har korset til rådighed i en 6-dages periode, fra mandag til søndag. I det tidsrum opfordres menighederne til at lade korset have en synlig plads i kirkerummet under gudstjenester og andre kirkelige handlinger. Menighederne opfordrer desuden til, at én af de påtænkte sogneaktiviteter i forbindelse med fejringen af Troens år afholdes i løbet af denne uge. Ligeledes opfordres sognepræsten eller den præst, som celebrerer messen den pågældende søndag, at knytte an til Troens år i sin prædiken.

Diakon Kaare Nielsen er i færd med at indsamle forbønner fra hver menighed af betydning for dem selv. Disse forbønner vil siden blive rundsendt til samtlige menigheder, så alle i bispedømmet fx én søndag beder for de anliggender, som Horsens menighed måtte have, næste søndag for Sakramentskirkens anliggender osv.

En række materialer er under udarbejdelse i Pastoral-Centret. Disse er tænkt som en hjælp til afholdelsen af Troens årsarrangementer i menighederne.

Materialerne omfatter andagtshæfter, andagtskort og bogmærker til uddeling, samt materiale som hjælp til afholdelse af fem bibelaftener.

Bispekontoret vil koordinere programmet og bistå menighederne med eventuelle spørgsmål.

I forbindelse med korsets vandring fra menighed til menighed vil Katolsk Orientering løbende skrive om de aktiviteter, som vil foregå i menighederne og gennem artikler også forsøge at perspektivere forskellige sider af Troens år.

En kopi af Åbykorset, Danmarks ældste krucifiks fra ca. år 1050, vil vandre fra sogn til sogn under Troens år. Foto: Nationalmuseet.

Fornem invitation til Det Danske Hildegard Ensemble

Ensemblet skal synge i Vatikanet ved ophøjelsen af Hildegard af Bingen til kirkelærer.

MUSIK Pave Benedikt XVI vil i næste måned udråbe Hildegard af Bingen til kirkelærer i Den katolske Kirke. Det sker under en højtidelig gudstjeneste på Petersplads søndag den 7. oktober i forbindelse med den store bispesynode, som afholdes i perioden den 7.-28. oktober i Rom. Under ceremonien vil Det danske Hildegard Ensemble synge nogle af Hildegard af Bingens kompositioner.

Det Danske Hildegard Ensemble er Danmarks eneste kvindelige vokalgruppe, der har specialiseret sig i middelaldermystikerens smukke og enestående musik fra 1100-tallet. Ensemblet blev dannet i 1997 inspireret af Hildegard af Bingens forestående 900 års jubilæum.

Den tyske nonnes 77 sange er udsprunget ud fra de guddommelige visioner, hun modtog. Sangene er enkle og smukke og skrevet i en meget personlig og udtryksfuld stil, som var enestående i 1100-tallet. På ensemblets repertoire er også gregoriansk sang fra før år 1000, som har været den musik Hildegard af Bingen har sunget i klosteret, samt sange fra det 14. århundrede, som stammer fra den svenske nonne Birgitta af Vadstenas klosterorden.

Ensemblet har afholdt talrige koncerter med gregoriansk sang og musik af Hildegard af Bingen i både ind- og udland. I 2003 var det fx hovednavnet ved en festival i USA om Hildegard af Bingen. Herhjemme har ensemblet givet koncerter over hele landet. I forbindelse med Kulturnatten fredag den 12. oktober synger ensemblet i Sakramentskirken på Nørrebro kl. 18.30.

Læs mere om ensemblet på *www.hildegardensemble.dk.* *NM*

Det Danske Hildegard Ensemble består af fem kvindelige sangere under ledelse af Jette Thomsen.

Pater Herbert Krawczyks 40 års præstejubilæum

Tekst: Ida Wæde Hansen

AARHUS Menigheden i Århus har søndag den 26. august fejret pater Herbert Krawczyks 40 års præstejubilæum. Pater Herbert blev den 24.8.1972 præsteviet i byen Gliwice i Polen i Skt. Bartholomæus Kirke.

Pater Herbert følte sig tidligt kaldet til at være præst, og han har altid glædet sig over sit præstelige liv i Kirkens tjeneste. De fleste af præsteårene har menigheden i Aarhus nydt godt af. Aarhus med sine omkring 90 nationaliteter er en stor mundfuld, som det kræver fleksibilitet, tolerance, forståelse og indlevelse at skulle være sognepræst for. Heldigvis har pater Herbert været i besiddelse af disse evner, så det har været medvirkende til, at vi har kunnet have et godt samarbejde omkring vores fælles kirke og tro nationaliteterne imellem. At have en fast præst i så lang tid har været et privilegium, for det er også med til at skabe tryghed i menigheden.

Pater Herbert har også bredt sig over mange opgaver. Snart er valfartsrejsen til Lourdes i Frankrig på tale, hvor han er valfartspræst. Området, hvor han fejrer messer, strækker sig også til andre områder end Århus. Han afholder retræter. Støtter flere forskellige tiltag i vores kirke med sin opbakning.

Alt dette ved vi godt i vores menighed, at pater Herbert gør til Guds større ære.

Fejringen af pater Herbert foregik med stor festmesse, hvor biskoppen var til stede sammen med en hel del andre præster. Efter messen blev pater Herbert fejret i Skt. Knuds Skoles gymnastiksal med et par hundrede deltagere, her iblandt pater Herberts familie fra Polen. Bespisning, selv om de to fisk og fem brød havde svært ved at slå til, taler og sange var med til at gøre dagen festlig for pater Herbert, som bevæget takkede for dagen.

Processionen på vej ind i kirken. Fra venstre p. Paul Marx O.M.I., p. Herbert Meister S.J., biskop Czeslaw, p. herbert Krawczyk S.J. og p. Gerhard Sanders S.J.

Hvordan vender vi skuden?

'Vi har talt nok om penge og underskud. Lad os i stedet fokusere på Kirkens rigdom', var budskabet på et projektmøde om kirkeskat på Magleås.

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

ØKONOMI Betaler du kirkeskat af pligt eller gør du det fordi det er 'cool' at være katolik? Eller er du en 'tree hugger' – én for hvem Kirken og dens lære er det eneste rigtige og sande?

"Der er flere bevæggrunde for at betale kirkeskat", indledte fundraisingsekspert Jacob Rolin på et møde om kirkeskat på Magleås den 29. august. "Det har fx stor betydning for folks motivation til at give et bidrag, at du forstår deres 'mindset' og deres bagvedliggende værdier. Det er med til at forme deres opfattelse af Kirken og er afgørende for, hvordan du skal tilrettelægge en kirkeskattekampagne".

De fleste katolikker er efterhånden bekendt med, at bispedømmet i flere år har kørt med underskud. Men selv om de har fået tudet ørene fulde med, hvor skidt det står til med økonomien, er den udbredte stadig at 'det går jo nok alt sammen'. Vi katolikker er med andre ord blevet immune over for de gentagne opfordringer om at spytte mere i kassen. Ikke desto mindre er et mål i den nye økonomiske politik for bispedømmet, som blev fremlagt på Pastoralrådsmødet i juni, at de frivillige indbetalinger ('kirkeskatten') frem til 2015 skal øges med 70 procent; fra de nuværende 12,5 mio. kroner til 20,5 mio. kroner om tre år. Samtidig lægges der op til, at præsterne og de lokale menighedsråd fremover skal spille en vigtig rolle i forhold til at motivere flere medlemmer til at betale kirkeskat.

På den baggrund siger det sig selv, at den hidtidige måde at tænke kirkeskat på ikke er tilstrækkelig til nå dette mål, og at der er brug for nytænkning og især handling på området. Derfor havde bispekontorets administrationschef Thomas Larsen inviteret en række lægfolk og repræsentanter fra DUK og bispekontoret til projektmøde for at se på kirkeskat-problematikken med friske øjne. Formålet var at igangsætte en proces om dels at indsamle og udveksle hidtidige erfaringer med kirkeskat, dels at konkretisere behov og muligheder for øget kirkeskat, og dels at udvikle konkrete værktøjer til brug i sognene.

Det handler om nærhed til kirken

"Erfaringerne viser, at folk er mere tilbøjelige til at betale, hvis de føler at deres organisation eller kirke er tæt på dem. Det er et velkendt fænomen inden for fundraising, at følelsen af nærhed er en positiv motiverende faktor", understreger Jacob Rolin fra Clayton Burnett, et internationalt konsulentfirma med stor erfaring i at rådgive om fundraising og markedsføring. "Det er jo ganske normalt, at folk stiller sig selv spørgsmålet 'Hvad får jeg ud af det?', når de overvejer om de vil give e et bidrag eller ej".

Ifølge Jacob Rolin kan alle bidragydere groft sagt indplaceres i én af de tre kategorier – 'pligt', 'cool' eller 'tree hugger'. Disse kategorier fortæller noget om bidragyderens værdisæt og heraf kan man aflede, hvilke temaer man skal slå på for at få dem til at betale. "Denne viden er vigtig. Hvis du som afsender har et andet værdisæt end modtageren, bliver dit budskab let misforstået. Og så opnår du ikke den ønskede effekt med dit budskab".

"Det er min fornemmelse", fortsatte han, "at bispedømmets kirkeskattekampagner har fokuseret alt ensidigt på at få folk til at være med til at dække bispedømmets underskud og mindre på, hvad Kirken har at tilbyde dem. Man kan sige, at kampagnerne indtil nu kun har appelleret til medlemmernes pligtfølelse. Vælger du i stedet at fokusere på Kirkens rigdom, traditionen og det levende fællesskab i menighederne, er det min erfaring, at vi får langt flere katolikker – og dermed potentielt flere kirkeskattebetalere – i tale".

Denne påstand underbygges af bispekontorets egne undersøgelser af hvem, der betaler kirkeskat. De viser et tydeligt sammenfald mellem dem, der regelmæssigt går i kirke og dem, der betaler kirkeskat. Man kan forenklet sagt sætte lighedstegn mellem en persons kærlighed til Kirken og villigheden til at støtte den økonomisk, konkluderede han.

Ressourcepersoner er vigtige

På mødet hjalp Jacob Rolin deltagerne med at identificere forskellige målgrupper, som skal adresseres i kommende kampagner. Næste skridt bliver at finde frem til en eller flere ressourcepersoner i hver gruppe og involvere dem i projektets gennemførelse. Sideløbende vil der blive arbejdet på at udvikle forskellige værktøjer til at understøtte kommende kampagner.

Jacob Rolin opsummerede dagens møde med ordene: "Det er vigtigt, at vi fylder værktøjskassen op inden vi begynder at bygge huset. Det er ikke et umuligt projekt, vi står overfor, men der ligger en masse hårdt arbejde forude".

Deltagerne tog fra Magleås med hovedet fuld af inspiration og nye idéer. Selv om der skal holdes flere møder før de første resultater viser sig, var der blandt deltagerne stor tiltro til, at det er muligt at få vendt skuden.

Fra vugge til grav i A- og Y- køb ing

Dagligdagen i sognet og i kartotekerne.

Foto: Helle Jørgensen

ADMINISTRATION Hvad gør man, når Andreas har mistet sin dåbsattest eller når der skal udstedes dåbsattest til en nyfødt datter af Dolores Pilar Fernadez da Silva og Niels Christian Sørensen? Hvordan behandler man papirer i forbindelse med begravelse i Polen af afdøde Stephan Jablonski i A- køb ing? Hvad er vigtigt, når der udstedes en vielsesattest? Hvad gør man på sogneplan med de ukendte medlemmer i sognet eller med børnene i husstanden, når de flytter? Hvad gør sognesekretæren, når et medlem skifter efternavn eller når der løses sognebånd? Dette og mange andre administrative rutiner handlede det om, da sr. Rut Maria Schmidt OSB sammen med sprog- og integrationskonsulent Helle Jørgensen og Lone Gambino, medarbejder på bispekontoret, på et velbesøgt kursus i Sankt Mariae Kirke på Frederiksberg underviste sognesekretærer og sognepræster i ministerialbogsføring og brug af centralkartoteket.

Den katolske Kirke er anerkendt trossamfund og har pligt til at føre ministerialbøger. Derfor er korrekt kirkebogsføring en helt nødvendig del af sognets dagligdag og et godt pastoralt redskab, fortalte Lars Messerschmidt, der trak de store linjer op pastoralt set, mens administrationschef Thomas Larsen forklarede, hvad det nye medlemssystem Navision skal bruges til i fremtiden. Navision er en virtuel platform, hvor den katolske administration kan gå ind og arbejde på forskellige niveauer - også på lokalt plan. Kursusdeltagerne, der kom fra hele landet, arbejdede med en serie cases i A- og Y-køb ing, som sr. Rut Maria havde konstrueret. Sr. Rut Maria er uddannet kordegn i Folkekirken og fungerer som bispedømmets kirkebogskonsulent. Hun videreuddanner løbende bispedømmets nye præster i ministerialbogsføring. Lone Gambino fra bispekontoret fortalte om arbejde med medlemsregistret på lokalt plan.

LR

Spørgelysten var stor og engagementet i top.

Kort nyt

Dobbelt diakonvielse i Domkirken

DIAKONER Roberto Oliverio og Daniel Jimenez Raga, begge fra præstekollegiet *Redemptoris Mater* i Vedbæk, diakonvies lørdag den 13. oktober. Diakonvielsen foregår kl. 11.00 i Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 64 i København og forestås af biskop Czeslaw Kozon.

Roberto Oliverio (35 år) er født i Como, Italien, mens Daniel Jimenez Raga (31 år) er født i Valencia, Spanien.

Begge har en bachelorgrad i teologi fra det pavelige universitet Gregoriana.

Tag med DUK til Rio

DUK Op imod 2 millioner unge katolikker fra hele verden forventes at drage til Brasilien næste år for at deltage i Verdensungdomsdagen, som afholdes i Rio de Janeiro den 23.-28. juli.

Danmarks Unge Katolikker (DUK) planlægger – ligesom ved de tidligere Verdensungdomsdage – at arrangere en pilgrimsrejse for unge i alderen 18-30 år. Afgang fra Københavns Lufthavn bliver den 14. eller 15. juli 2013; hjemkost den 3. eller 4. august 2013.

Man skal tilmelde sig *inden* den 1. februar på DUKs hjemmeside under menupunktet 'Arrangementer'. DUK har maksimalt 120 pladser. Prisen for at deltage er 12.000 kr.

Læs mere på *www.duk.dk*.

Mini-firmander i København

UNDERVISNING Rasmus, Klara, Cecilie, Daniel, Esau, Peter Christian og Eva Maria, som ikke er med på billedet herunder, er ikke mini-firmanderne i København, men de er det unge team, som skal starte det nye projekt op. City menighederne i København begynder lørdag den 6. oktober et nyt børnearbejde på Institut Sankt Joseph på Dag Hammerskjölds Allé 17.

Hver 1. og 3.lørdag i måneden vil der fra kl.10-12 være katekese, sport, quiz, løb, leg og gudstjeneste i en eller anden blanding. Obligatorisk vil der altid være undervisning og gudstjeneste. Målgruppen er de børn, der går i 3.-6.klasse.

Som man kan se af billedet af lederne, vil det næppe blive kedeligt, så det er klogt at komme derhen 6.oktober kl.10.00. Det koster 100 kr. for hele sæsonen.

Ikke tænke meget, men elske meget

"Venskabets Mystiker" er en meget givende introduktion – både til kvinden Teresa og mystikken som religiøs vej.

Tekst: Bernadette Alster

BIOGRAFI Mystik er en særlig religiøs praksis, som har lange traditioner inden for mange forskellige trosretninger. Dens mest grundlæggende træk er ekstasen – en individuel oplevelse af at blive forenet med, at smelte sammen med Gud i kærlighed, mens man stadig lever. Et andet fællestræk er vanskeligheden ved at udtrykke dét, man oplever i ekstasen, så det bliver forståeligt for andre. Derfor giver mystikere sig ofte af med poetisk virksomhed - eller som Teresa af Avila, der ikke følte, hun havde de uddannelsesmæssige forudsætninger for at give sig i kast med lyrikken for alvor - gennem et forklarende og ofte meget smukt billedsprog.

Teresa vidste, at hendes vej ikke var forstandens vej. Foreningen med Gud i venskab og ekstase er følelsesmæssige oplevelser, som den menneskelige logik slet ikke kan forholde sig til. Ikke desto mindre var hun uhyre opmærksom på, at mystikken ikke kan stå alene. Hun støttede sig derfor livet igennem til teologisk skolede skriftefædre, der kunne hjælpe hende med at skelne den virkelige henrykkelse, der kom af foreningen med Gud, fra oplevelser af mere tvivlsom karakter. De rådede hende, og hun fulgte deres anvisninger, hvilket viste sig meget frugtbart. Historien om Teresa er et eksempel på, hvor godt det kan være, når forskellige skoler inden for kirken støtter hinanden gensidigt i stedet for at være i opposition til hinanden. Ikke at det altid gik lige glat. Grethe Livbjerg gør meget ud af at få os til at forstå Teresa i lyset af sin tid. Eksempelvis gjorde det hende ondt, da Inkvisitionen forbød de værker om bøn, hun havde fundet inspiration og trøst i sine unge år. Og selvom hun ikke var bange, var store dele af hendes liv da også præget af en balancegang med Inkvisitionen, der var skeptisk over for mystiske oplevelser generelt.

> **Den åndelige trolovelse sammenligner hun med to lys, som bringes sammen, så de har én flamme, men de kan igen adskilles og blive to lys. I det åndelige ægteskab derimod er det som med vandet, der falder fra himmelen i en flod eller kilde. Man kan ikke igen skille det ene vand fra det andet.**

Teresas billeder

Det, at Teresa var en kvinde, har betydet meget for hendes indfaldsvinkel og udtryk. Brudemystik, ægteskabet med Kristus, der først skal fuldbyrdes efter døden, er et gennemgående billede hos hende, men hun kunne også være langt mere konkret. F.eks. citeres hun et sted for at have sagt, at Guds Ånd er som et mønster, man kan brodere efter. Så går det hele meget nemmere. Og hendes vanskeligheder med at udtrykke sine oplevelser reduceredes da også, da hun besluttede sig for at stoppe med at prøve og i stedet overlade det til Gud at tale igennem sig. Resultatet blev nogle meget smukke metaforer, som da hun f.eks. forklarer forskellen mellem åndelig trolovelse og åndeligt ægteskab. Livbjerg skriver:

Aktualiteten

Det er således gennem Teresas egne billeder, Grethe Livbjerg giver en introduktion til mystikken som en mulig vej - også for den moderne katolik. Der er mange overvejelser over samtidens problemer nedlagt i bogen. Vor tid er om noget en rationalitetens tid, hvor pladsen til åndelig fordybelse, til bøn og kontemplation, ikke just er noget, man bliver opfordret til midt i alverdens stramme tidsplaner og effektiviseringskrav. Livbjergs bog er en opfordring til at tage stilling. Hun skriver: "Frihed ligger i at beslutte sig. Ikke i at holde alle døre åbne." Det er en usædvanligt skarp beskrivelse af, hvordan de fleste af os prøver at være frie ved aldrig at træffe et valg om, hvordan vi egentlig bør leve vores liv, hvilket måske bare resulterer i stress, angst og utilfredshed. Kritikken rammer også new age-spiritualiteten, hvor man træffer åndelige valg efter, hvad der er i overensstemmelse med ens egen umiddelbare smag. Mystikken er en vej, der i allerhøjeste grad kræver et valg og en indsats. Men så kan den også give et alternativ til rationalitetens overherredømme. Et sted skriver Livbjerg, at symbolsprog ikke er en nødløsning i mangel af bedre forklaringer, men en højere form for sprog, der måske kan lede os til Gud. Hvis vi da har viljen til at vælge.

Grethe Livbjerg: Teresa af Avila, Venskabets mystiker. Katolsk Forlag, 2012. Førsteudgaven udkom i 1995.

I øjenhøjde med Jesus

Jalics leverer et katolsk alternativ til mindfulness.

Tekst: Lisbeth Rütz

SPIRITUALITET I fem døgn lå han på det hårde stengulv med en hætte bundet stramt om hovedet og hænderne bundet på ryggen. Fem måneder mere gik der, før Franz Jalics slap fri fra sit fangenskab. Som jesuit arbejdede han med sociale projekter i de argentinske storbyers slumkvarterer, da regeringssoldater en dag arresterede ham sammen med nogle medbrødre. Den opdigtede anklage lød på terrorisme. Jalics svingede konstant mellem fortvivlelse, vrede, resignation og håb om løsladelse indtil han endelig blev løsladt. Men det, der ville have knækket de fleste, blev for Jalics en kilde til tilgivelse, styrke, fred og glæde. Hvorfor? Fordi Jalics hele tiden holdt fokus på Gud og bad for sine forfølgere.

Dette kan man læse om i Katolsk Forlags nyudgivelse "Kontemplative åndelige øvelser. En indføring i den kontemplative livsholdning og Jesusbønnen". I bogen fortæller Jalics om, hvordan denne lidelsesfulde tid, der ville have knækket de fleste, på længere sigt blev en vækstperiode. Efter sin befrielse så Jalics tilbage på fangenskabet som en dybtgående renselsesproces. Ved tilgivelsen var hans gamle sår blevet lægt, for:

> **Den største smerte er aldrig krænkelsen selv, som er blevet indgraveret i os. Den bitreste smerte er, at vi ikke kan elske den, der har gjort os ondt**

Men så langt kommer man først, når man har erkendt, at man har brug for Gud. Det moderne menneskes problem er ifølge Jalics, at det mangler fokus. "Inden i os har vi en kompasnål, der peger mod Gud, og retter man sin opmærksomhed mod Gud, kommer den lægende kraft fra Guds nærvær."

Den smalle og stejle vej

For at nå dette må man gå på kontemplationens vej. Vejen er smal og stejl, men kan følges af alle. Den starter i det opmærksomme nærvær i naturen, dér hvor man lærer at blive i nuet, og begynder med den almene religiøse indsigt, at man finder fred og lægedom i naturen, hvor man lærer det opmærksomme nærværs kunst. Siden fortsætter den kontemplative vej ud i ørkenen, hvor man møder sit eget mørke - misundelse, vrede, nag, bitterhed, had - alle de mørke lag, der ligger omkring den indre, gode og sunde kærne "hvormed vi er i stand til at erfare, hvem vi er i Gud, og hvem Gud er i os, hvordan vi bliver elsket og båret oppe af ham, hvordan vi er Guds børn, tempel for Helligånden og Kristi lemmer, hvordan hele den hellige Treenighed bor i os". På den førkontemplative vej er man i handlingens verden, på den kontemplative vej er man i beskuelsens verden. Der retter man opmærksomheden fast mod Gud, for "den egentlige lægende kraft kommer fra Guds nærvær". Mennesket retter sin opmærksomhed mod Gud- "mod Treenigheden, som bor inden i os. Ud fra dette dyb vælder der en overvældende kraft."

En tidages retræte

Bogen er baseret på klassiske kristne traditioner inden for mystikken, hvor der skelnes mellem renselsens, oplysningens og foreningens vej. Jalics forenkler dog en smule og skelner kun mellem den førkontemplative og den kontemplative vej. "Kontemplative åndelige øvelser" bygger på Jalics´ 35 års erfaring som retræteleder og vil vise læseren kontemplationens vej. Den er udformet som en tidages retræte, men kan udmærket bruges individuelt som hverdagsretræte af de mennesker, der ikke har mulighed for at tage hjemmefra. Bogen er opdelt i ti kapitler eller ti tider. Hver tid begynder med et oplæg, der følges af anvisninger til meditation og samtaler med deltagerne. Denne tredeling går igen i alle samtalerne. En integreret del af de ti tider er indføringen i Jesusbønnen, der for Jalics er en enkel form for "øjenkontakt" med Jesus.

Det kontemplative menneske

Nogle vil kalde det virkelighedsflugt at bruge meget tid på bøn. Men sådan er det ikke, for et kontemplativt menneske er i reglen mere aktivt end et ikke-kontemplativt, mener Jalics, der nævner blandt andet Mother Teresa som eksempel. Er man i kontemplationen, er man i en tilstand af beskuen- i et nærvær, der er ganske anderledes end det buddhistisk inspirerede begreb mindfulness.

Ca. en tredjedel af bogen består af Jalics samtaler med retrætedeltagere. Samtalerne viser retrætedeltagernes erfaringer og kommer ind på alle de vanskeligheder og glæder, man møder på kontemplationens vej. "Kontemplative åndelige øvelser" er en meget væsentlig udgivelse fra Katolsk Forlag. Ikke uden grund er Jalics´ bog udkommet på 12 forskellige sprog. Både kirkevante og søgende kan bruge Jalics som rejsefører og tage ham i hånden på den smalle og stejle vej opad.

Franz Jalics: Kontemplative åndelige øvelser. En indføring i den kontemplative livsholdning og Jesusbønnen. Katolsk Forlag. 369 sider. Pris: 195 kr.

▶ *Fortsat fra side 9*

frem. De søstre, som flyttede ind, gik nu i gang med videnskabelige udgivelser af hendes værker både på latin og i tyske oversættelser.

Først nu fik man for alvor indsigt i hendes teologiske værker og begyndte at forstå omfanget af hendes visioner og deres tætte forbundethed med Den hellige Skrift, med kirkefædrene og hele Kirkens teologi – alt det, som i 1147 havde foranlediget, Paven og Bernhard af Clairvaux til at ophøje hende til profet, "Profetissa Teutonica" og i realiteten dermed også til kirkelærer.

Hvorfor kirkelærer i dag?

Hildegards visioner åbner på en helt overvældende måde Bibelens tekster og sakramenternes mysterier, så de får "troens kerne til at gløde".

Pave Johannes Paul II satte Hildegard meget højt. Han kaldte hende "en uforfærdet forkæmper for sandhed og fred." Han brugte også hendes gamle ærestitel "Profetissa Teutonica", Tysklands Profet.

Pave Benedikt XVI tog bolden op: To af sine onsdagskatekeser i 2010 vier han Hildegard, som han især priser for hendes evne til at tyde tidens tegn: *"Kirken har brug for kvinder som Hildegard",* siger han. "*Hun taler med stor aktualitet også til os med sin frygtløse erkendelse af tidens tegn, med sin kærlighed til alt det skabte, med sin medicin, med sin poesi og sin musik, med sin kærlighed til Kristus og Hans Kirke, en Kirke, som også dengang var en lidende Kirke, en Kirke, som også dengang var såret af præsters og lægfolks synder."*

Paven fremhæver på en særlig måde Hildegards belysning af forholdet mellem Gud og menneske, frem for alt menneskets centrale stilling som skaberværkets krone, Kristi billede og Guds medarbejder. Et aspekt, som Pave Benedikt også fremhæver, er Hildegards prædikener mod katharerne, en nymanikæisk (gnostisk) sekt, der lige som Hildegard var kritisk over for Kirkens forfald og verdsliggørelse. Men hvor disse kætterbevægelser ville rive sig løs fra Kirken, afskaffe sakramenterne og formulere deres egen teologi, slår Hildegard med strenge ord fast, at Kirken aldrig kan fornyes udefra ved en ændring af selve Kirkens struktur og natur, men kun ved en personlig bodens og omvendelsens ånd *inden* for Kirkens rammer.

Hildegards visioner om, hvordan mennesket ved sin grådighed og egoisme vil bringe elementerne ud af balance og forårsage store naturkatastrofer og verdensomspændende forstyrrelser i naturens orden, gør hendes budskab uhyggeligt aktuelt.

Hendes dybe forankring i Bibelen, kirkefædrene og Kirkens lære, hendes kosmiske verdens- og menneskesyn, hendes kærlighed til naturen og omsorg for skaberværket er væsentlige argumenter for ophøjelsen af middelalderens store profet som helgen og kirkelærer.

Hun kan inspirere til den fornyelse af Kirken, som vi så intenst håber på – lige som på Hildegards tid.

Mennesket er centrum i skaberværket og skabt i Guds billede. Hildegard siger: "Guddommen er i sit forsyn og i sin virken ligesom et hjul, en helhed, som på ingen måde kan deles, fordi den hverken har begyndelse eller ende og ikke kan fattes af noget menneske. For den er uden tid. Og på samme måde som en kreds omslutter det, som den indeholder, således omslutter også den hellige Guddom ubegrænset alt i sig og overgår alt". Fra Kosmosskriftet (1170-73)

Liturgisk kalender 1. - 31. oktober 2012

1. *hvid.* Mandag i 26.alm.uge. (II Ps).
Therese af Jesusbarnet (af Lisieux), jomfru og kirkelærer (†1897) (m)
℣ Sl 17,1.2-3.6-7
℟ Vend dit øre mod mig, hør mine ord.
L.: Job 1,6-22. **Ev.:** Luk 9,46-50.

2. *hvid.* Tirsdag i 26.alm.uge. (II Ps).
De hellige værneengle (m)
Englenes.pf.
℣ Sl 88,2-3.4-5.6.7-8
℟ Herre, lad min bøn nå dig.
L.: Job 3,1-3.11-17.20-23. **Ev.:** Matt 18,1-5.10

Ad libitum læsninger til de hellige værneengle
L.: 2 Mos 23,20-23
℣ Sl 91,1-2.3-4.5-6.10-11
℟ Han byder sine engle at vogte på dig på alle dine veje.

3. *grøn.* Onsdag i 26.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 88,10b-11.12-13.14-15
℟ Herre, lad min bøn nå dig.
L.: Job 9,1-12.14-16. **Ev.:** Luk 9,57-62.

4. *hvid.* Torsdag i 26.alm.uge. (II Ps).
Frans af Assisi (†1226) (m)
℣ Sl 27,7-8a.8b-9c.13-14
℟ Jeg skal se Herrens godhed i de levendes land.
L.: Job 19,21-27ab. **Ev.:** Luk 10,1-12.

5. *grøn.* Fredag i 26.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 139,1-3.7-8.9-10.13-14b
℟ Led mig, Herre, ad evigheds vej!
L.: Job 38,1.12-21; 40,3-5. **Ev.:** Luk 10,13-16.

6. *grøn.* Lørdag i 26.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid.* **Bruno**, præst (†1101)
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 119,66.71.75.91.125.130
℟ Lad dit ansigt lyse over din tjener.
L.: Job 42,1-3.5-6.12-17. **Ev.:** Luk 10,17-24.
Bededag for præste- og ordenskald.

7. *grøn.* **27. ALM. SØNDAG.** (III Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: 1 Mos 2,18-24;
℣ Sl 128,1-2.3.4-5.6.
℟ Herren velsigne os, så længe vi lever.
2.L.: Hebr 2,9-11.
Ev.: Mark 10,2-16 eller 10,2-12.
(Vor Frue af Rosenkransen fejres ikke).

8. *grøn.* Mandag i 27.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 111,1-2.7-8.9+10c
℟ Herren husker på sin pagt for evigt.
eller Halleluja!
L.: Gal 1,6-12. **Ev.:** Luk 10,25-37.

9. *grøn.* Tirsdag i 27.alm.uge. (III Ps).
Eller *rød.* **Dionysius**, biskop, og lidelsesfæller, martyrer (†268)
Eller *hvid.* **Johannes Leonardi,** præst (†1609)
℣ Sl 139,1-3.13-14.15
℟ Led mig ad evigheds vej!
L.: Gal 1,13-24. **Ev.:** Luk 10,38-42.

10. *grøn.* Onsdag i 27.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 117,1.2
℟ Gå ud i alverden og prædik evangeliet!
eller Halleluja!
L.: Gal 2,1-2.7-14. **Ev.:** Luk 11,1-4.

11. *grøn.* Torsdag i 27.alm.uge. (III Ps).
℣ Luk 1,69-70.71-72.73-75
℟ Lovet være Herren, Israels Gud, for han har besøgt sit folk.
L.: Gal 3,1-5. **Ev.:** Luk 11,5-13.

12. *grøn.* Fredag i 27.alm.uge. (III Ps).
℣ Sl 111,1-2.3-4.5-6
℟ Herren husker på sin pagt for evigt.
eller Halleluja!
L.: Gal 3,7-14. **Ev.:** Luk 11,15-26.

13. *grøn.* Lørdag i 27.alm.uge. (III Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse**.
℣ Sl 105,2-3.4-5.6-7
℟ Evigt husker Herren på sin pagt.
eller Halleluja!
L.: Gal 3,22-29. **Ev.:** Luk 11,27-28.

14. *grøn.* **28. ALM. SØNDAG.** (IV Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Visd 7,7-11;
℣ Sl 90,12-13.14-15.16-17.
℟ Mæt os med din godhed, Herre, så vi kan juble og glæde os.
2.L.: Hebr 4,12-13.
Ev.: Mark 10,17-30 eller 10,17-27.
(Callistus I, pave og martyr, fejres ikke)

15. *hvid.* Mandag i 28.alm.uge. (IV Ps).
Teresa af Jesus, (af Avila) jomfru og kirkelærer (†1582) (m)
℣ Sl 113,1-2.3-4.5a+6-7
℟ Lovet være Herrens navn fra nu af og til evig tid!
Eller Halleluja!
L.: Gal 4,22-24.26-27.31—5,1. **Ev.:** Luk 11,29-32.

16. *grøn.* Tirsdag i 28.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Hedvig,** ordenssøster (†1243)
Eller *hvid.* **Margrethe Maria Alacoque**, jomfru (†1690)
℣ Sl 119,41.43.44.45.47.48
℟ Lad din godhed nå mig, Herre.
L.: Gal 5,1-6. **Ev.:** Luk 11,37-41.

17. *rød.* Onsdag i 28.alm.uge. (IV Ps).
Ignatius af Antiochia, biskop og martyr (†107) (m)
℣ Sl 1,1-2.3.4+6
℟ Den, der følger dig, Herre, skal have livets lys.
L.: Gal 5,18-25. **Ev.:** Luk 11,42-46.

18. *rød.* Torsdag. LUKAS, evangelist (f)
Gl.Ap.pf.II
℣ Sl 145,10-11.12-13ab.17-18
℟ Dine fromme, Herre, skal kundgøre dit riges strålende herlighed!
L.: 2 Tim 4,10-17b.**Ev.:** Luk 10,1-9

19. *grøn.* Fredag i 28.alm.uge. (IV Ps).
Eller *rød.* **Jean de Brébeuf og Isaac Jogues,** præster, og lidelsesfæller, martyrer (†1647)
Eller *hvid.* **Paul af Korset,** præst (†1775)
℣ Sl 33,1-2.4-5.12-13
℟ Lykkeligt det folk, Herren udvalgte sig til ejendom.
L.: Ef 1,11-14. **Ev.:** Luk 12,1-7.

20. *grøn.* Lørdag i 28.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 8,2-3a.4-5.6-7
℟ Du har sat din Søn over dine hænders værk.
L.: Ef 1,15-23. **Ev.:** Luk 12,8-12.

21. *grøn.* **29. ALM. SØNDAG**. (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Es 53,10-11;
℣ Sl 33,4-5.18-19.20+22.
℟ Lad din godhed komme over os, Herre, for vi venter på dig.
2.L.: Hebr 4,14-16.
Ev.: Mark 10,35-45 eller 10,42-45.

22. *grøn.* Mandag i 29.alm.uge. (I Ps).
Eller **Johannes Paul II,** pave († 2005)
℣ Sl 100,1b-2.3.4.5
℟ Herren har skabt os, ham hører vi til.
L.: Ef 2,1-10. **Ev.:** Luk 12,13-21.

23. *grøn.* Tirsdag i 29.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid.* **Johannes af Capestrano,** præst (†1456)
℣ Sl 85,9ab-10.11-12.13-14
℟ Herren taler fred til sit folk.
L.: Ef 2,12-22. **Ev.:** Luk 12,35-38.

24. *grøn.* Onsdag i 29.alm.uge. (I Ps)
Eller. *hvid.* **Antonius Maria Claret**, biskop (†1870)
℣ Es 12,2.3+4bcd.5-6
℟ I skal øse vand med glæde af frelsens kilder.
L.: Ef 3,2-12. **Ev.:** Luk 12,39-48.

25. *grøn.* Torsdag i 29.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 33,1-2.4-5.11-12.18-19
℟ Herrens godhed fylder jorden.
L.: Ef 3,14-21. **Ev.:** Luk 12,49-53.

26. *grøn.* Fredag i 29.alm.uge. (I Ps).
℣ Sl 24,1-2.3-4b.5-6
℟ Sådan er den slægt, som søger dit ansigt, Herre.
L.: Ef 4,1-6. **Ev.:** Luk 12,54-59.

27. *grøn.* Lørdag i 29.alm.uge. (I Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 122,1-2.3-4a.4b-5
℟ Vi drager med glæde til Herrens hus!
L.: Ef 4,7-16. **Ev.:** Luk 13,1-9.

28. *grøn.* **30. ALM. SØNDAG**. (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Jer 31,7-9
℣ Sl 126,1-2b.2c-3.4-5.6.
℟ Herren har gjort store ting mod os, og vi blev glade.
2.L.: Hebr 5,1-6. **Ev.:** Mark 10,46b-52.
Kollekt for verdensmissionen.
(Simon og Judas, apostle, fejres ikke)

29. *grøn.* Mandag i 30.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 1,1-2.3.4+6
℟ Vi skal ligne Gud som hans kære børn.
L.: Ef 4,32—5,8. **Ev.:** Luk 13,10-17.

30. *grøn.* Tirsdag i 30.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid.* **Thøger,** præst (†ca. 1050)
℣ Sl 128,1-2.3.4-5
℟ Lykkelig hver den, der frygter Herren.
L.: Ef 5,21-33. **Ev.:** Luk 13,18-21.

31. *grøn.* Onsdag i 30.alm.uge. (II Ps).
℣ Sl 145,10-11.12-13ab.(13cd)-14
℟ Trofast er Herren i alle sin ord.
L.: Ef 6,1-9. **Ev.:** Luk 13,22-30.

Svar fra generalvikar Lars Messerschmidt på læserbrev af Ole Dam i K.O. nr. 12

Kære Ole Dam
Tak fordi du berører et vigtigt problem for vor tro og vores forhold til Bibelen, ikke mindst Det gamle Testamente. Om og om igen spørger folk som du, så det er godt at prøve på at give svar på et spørgsmål, som Kirken har bakset med siden begyndelsen. Da kristne i de første generationer konverterede fra hedenskabet blev de mildest talt chokeret over at læse Det gamle Testamente (GT) af netop de grunde, du anfører. Man sagde, at GTs Gud ikke var den samme som Jesu Kristi Gud og Far; man måtte vælge! Oldkirken var således tvunget til at tage stilling til, om man skulle fravælge den jødiske bibel (GT). Kirken fastslog imidlertid både i praksis ved at læse GT tekster i liturgien og principielt på diverse kirkemøder, at jødernes hellige skrifter (GT) var en integreret del af de kristnes hellige skrifter. Det blev kirkefædrenes opgave at vise i praksis, hvordan man skulle læse GT kristent, og der opstod forskellige kendte skoler.

Kirken formulerede på 1. vatikankoncil og gentaget på 2. vatikankoncil, at det er Kirkens tro, at Den hellige Skrift – både GT og NT – er inspireret i sin helhed og i sine detaljer af Helligånden. Efterfølgende har teologerne forsøgt at forklare, hvad man skal forstå ved guddommelig inspiration. Pave Pius XII udsendte under 2. verdenskrig en i denne henseende berømt rundskrivelse, Divino Afflante, hvor han uddybede dette emne og lagde retningslinjer for, hvordan vi skal studere og læse de hellige skrifter.

Et vigtigt princip, som han formulerede, var at man må skelne mellem forskellige litterære genrer i Bibelen: f.eks. er en historisk genre ikke en poetisk eller juridisk genre. Hver genre skal læses ud fra sine egne præmisser. Det er et princip, som vi kender fra moderne litteraturvidenskab. Med andre ord, Helligånden har under inspirationen benyttet sig af forskellige genrer.

Et andet vigtigt princip for at læse Bibelen med de rigtige øjne er, at den har to forfattere: Helligånden og en eller flere menneskelige forfattere. Samspillet mellem den menneskelige forfatter og Helligånden er ikke som en (Helligånden), der *dikterer* den anden (den menneskelige forfatter). Med andre ord, den menneskelige forfatter er ikke en sekretær, men en virkelig forfatter. Helligånden arbejder i et levende menneske på basis af dette menneskes egne forudsætninger, ressourcer og begrænsninger. Det er et mysterium, hvordan det kan ske; men dette gælder også på alle andre områder i troslivet: nåden forudsætter, bygger på og fuldender naturen (Thomas af Aquino). Vi har mange helgener, fælles for dem alle er, at Helligånden har ført dem frem til hellighed, men altid ad forskellige veje, og som personligheder er de ligeså forskellige som alle andre mennesker. Hellighed er altså frugten af et reelt samarbejde mellem Guds nåde og menneskets egen indsats. Således forholder det sig også med de bibelske forfattere. Helligånden inspirerer dem til at skrive det, Han ønsker, men således at Han respekterer deres personlighed. Gud taler til os i vores sprog, som er det eneste, vi kan forstå, men i denne inspirationsproces transcenderer han forfatterens egen forestillingsverden, ellers ville der ikke være tale om åbenbaring.

Lad os på denne baggrund læse f.eks. Josvabogen kapitel 11, som du anfører som eksempel. Den litterære genre er historisk, måske ikke helt i vores betydning af ordet, men i den betydning, at det er en fortælling af begivenheder i Israels første historie. Disse begivenheder skal fastholdes, da de udgør en vigtig del af Guds folks identitet og udvælgelse. Situationen er den, at Israel i sit forsøg på at bosætte sig i Kanaans land (det forjættede land) møder modstand, nøjagtig som i dag. Og det er en ligeså blodig konfrontation som f.eks. i Syrien i dag. Den aktuelle tekst handler om, at Gud står på sit folks side og hjælper dem i krigen. Gud taler til sit folk og handler med det ud fra dets daværende mentalitet og holdninger. Det er et yderligere vigtigt princip, at Gud tager os dér, hvor vi står for at flytte os til nye holdninger og indsigter. Gud har i det nævnte eksempel accepteret som udgangspunkt den mentalitet, der var herskende den gang: krigsmentaliteten. Forfatteren, der har fortalt om begivenheden, har naturligvis beskrevet den ud fra sin egen forståelse, som Helligånden har brugt for at tale til datidens mennesker. Man kan altså ikke udlede heraf, at Gud i princippet ønsker, at man skal løse konflikter ved blodig krig. Åbenbaringen i nævnte tekst er, at Gud helt konkret beskytter og drager omsorg for sit folk, - at han er nærværende i deres liv og kamp - ikke at folket skal opføre sig brutalt. Det er derfor også for os en åbenbaring af Guds tolerance og omsorg, selv når vi er forkert på den. Gud strækker sig langt ikke for at sanktionere vore onde handlinger, men for at vise os sin kærlighed, selv når vi er langt borte. Først derefter kan han belære os om sandhed og retfærdighed.

Hvad nu det femte bud angår, handler det historisk om forbud mod selvtægt/blodhævn og skal derfor sikre, at Israel bliver til et retssamfund, hvor det er samfundet, der dømmer borgerne imellem, og hvor vi ikke skal tage os selv til rette, sådan som det også var tilfældet i det nordiske vikingesamfund. Det femte bud kan således ikke direkte bruges om forbud mod dødsstraf eller krig.

Med venlig hilsen Lars Messerschmidt

Om at vende skuden

Kære Niels Messerschmidt

Det er med interesse, at jeg har læst din artikel "Hvordan vender vi skuden?" (side 11 i dette nummer, red.). Jeg tillader mig herved at komme med et par betragtninger over Kirkens økonomi. Det er alene "husmands-betragtninger".

Da jeg konverterede i påsken 2011 opdagede jeg, at Kirkens økonomi ikke er god. Indtil da var jeg af den opfattelse, at Kirken var meget formuende. Det var nærmest chokerende at erfare, hvor få af Kirkens medlemmer, der rent faktisk betaler kirkeskat. Det forargede mig meget, da jeg mener, at man skal yde til et fællesskab, som man er medlem af.

Jeg lavede derfor vedhæftede ark, (se www.katolskorientering.dk) hvoraf det ses, at indtægten kan forøges enten ved at de, der betaler, betaler noget mere, eller ved at flere betaler.

Faktisk er det meget lidt, der skal til, for at få balance i regnskabet.

Hvis der skal være balance, skal ca. dobbelt så mange betale, hvad de betalende betaler i dag. Eller de betalende skal øge bidraget.

For 2011 betyder det, hvis man ændrer på tallene i tabellen, at der skal betales 735 kr. pr. medlem med uændret andel, der betaler – eller at andelen, der betaler skal stige med ca. 25 %.

Hvorfor så få betaler, kan der være flere grunde til, men måske skyldes det, at folk tror, at de betaler, når de giver ved kollekten under messen, og at dette så må være nok.

Det var den opfattelse, jeg havde, da jeg begyndte at komme i Kirken, inden jeg konverterede, og som sagt troede jeg også, at Kirken havde store indtægter.

Dette blot nogle betragtninger. Løsningen kunne være en kombination af at få flere til at betale, og at de enkelte bidrager lidt mere.

Må Gud velsigne jer og vores Kirke, så den kan bringe troen og vækst videre.

Niels-Erik Dolnæs
2850 Nærum

Myretuen
ved Bastrup Sø og Ganløse Eged

Det ideelle sted til FAMILIEFESTER og LEJRSKOLER og SOMMERFERIER. (Bademuligheder i Buresø). Plads til 40 personer. Køkken med bl. a. industriopvaskemaskine.
Dejlig stor grund.
Læs mere på **www.myretuen-bastrup.dk**
Udlejning: Børge Morthorst, tlf.: 22 700 798
E-mail: mail@myretuen-bastrup.dk

"Se, det er din moder" Joh, 19, 27

Fra den 29/8.-5/9. var 27 pilgrimme fra Danmark i Medjugorje, ligeledes som 40 mill. pilgrimme i årenes løb. Rejsen var arrangeret af de karismatiske pastor Benny Blumensaat og Maria Truelsen. Medjugorje er Tabors bjerg, hvor himlen og jorden mødes i forklarelsens lys.

Jomfru Maria kalder sine børn og siger "Hvad som helst han siger til jer, det skal i gøre" Joh, 2,5.

Kirken lærer at Jomfru Maria er vores åndelige moder. Det har jeg troet på, og dog! Jeg havde ikke erfaret denne tros sandhed. Men den dag under den hellige messe, i Sankt James Church, erfarede jeg Jesus Kristus' levende nærvær i kommunionen og Jomfru Marias nærvær.

Så efter den hellige messe knælede "den kolde" dansker ved Maria statuen. Ora pro nobis.

Sandheden af Jesus Kristus' ord "Se, det er din moder" er nu blevet erfaret. Ave Maria.

I taknemmelighed.

Klaus Aarup
8541 Skødstrup

Biskoppens kalender

September - Oktober
Fre 28. Sep.- man 8. Okt.: 100-års jubilæum, St. Canutes Church, Streaky Bay, Australien
Tor 11. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Fre 12. kl. 9.00 Messe for personalet, Gl. Kongevej, **kl. 10.00:** Møde i Økonomisk Råd
Lør 13. kl. 11.00: Diakonvielse i Domkirken
Søn 14. kl. 11.00: Åbning af "Troens År", Domkirken
Man 15.- man 22.: Præstevalfart, Det hellige Land
Lør 27. kl. 13.00: Vietnamesisk messe i anledning af "Troens År", Sankt Pauls Kirke, Taastrup
Tir 30. kl. 16.30: Møde i Pastoralrådets forretningsudvalg
Ons 31. kl. 10.00: Møde i Præsterådet

Vi har ikke modtaget mails!

Vores redaktionelle mail
redaktion@katolskorientering.dk
har desværre ikke virket den 1.-14. sep.

Vi har derfor ikke kunnet modtage mails i denne periode

Mvh Redaktionen

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Margrethe Stenby
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Andrea Wienhues, Brian McGuire, sr. Rut Maria Schmidt O.S.B., Kirsten Kjærulff, Bernadette Alster, helle Jørgensen
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint Distribueret oplag 9.860 - ISSN 0902-297X

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

- Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.
- Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).
- Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.

Læserbreve kan indsendes til redaktion@katolskorientering.dk

Eller til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Det sker i bispedømmet

September
Fredag 28. kl. 19.00- ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Lørdag 29. kl. 12.00: Ælnoth afholder septembermøde. Vi starter med fælles frokost, ca. kl. 13.00 foredrag v/Patrick McGuire: "På vej mod en biografi af Wilfrid-Bonifacius, en helgen for angelsakserne og tyskerne, men et menneske for os?" Sted: Sankt Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.

Lørdag 29. kl. 12.30: Vi mødes ved Knud Lavards Hus i Haraldsted og vandrer mod Sankt Knuds Kirke i Ringsted, hvor vi deltager i messen kl. 16.00

Oktober
Lørdag 6. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese: "Troens år og Evangelisering" v/Eva Maria Nielsen. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. K. Alle er velkomne. Det koster kr. 40 pr. gang til materialer, kaffe og te mm. Messe kl. 17.00

Onsdag 10. kl. 19.00-21.00: Sakramental tilbedelse, lovsang, stilhed og personlig forbøn v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Fredag 12. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør", personlig forbøn og samtale, v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Søndag 14. kl. 20.00-22.00: Natkirke, tilbedelse, lovsang, stilhed. Mulighed for kort personlig samtale og velsignelse. Sted: Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2, Charlottenlund
Arr.: diakon Kaare Nielsen og team. Fri parkering!

Mandag 15. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften derefter kaffe og te, sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Torsdag 18. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Fredag 26. kl. 19.00- ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Lørdag 27. kl. 14.30-16.30: Sankt Andreas og Sankt Therese menighed afholder tema-lørdag: "Hvorledes forholder vi os som kristne til lidelserne og ondskaben i verden?" v/ Hans Thulstrup. Sted: Kantinen, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Lørdag 27. kl. 17.00-21.00: Nightfever, der vil være tilbedelse, bøn og stille musik. Sted: Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64, Kbh. Alle er hjerteligt velkomne.

Troslærekursus, som henvender sig til voksne katolikker, giver indføring i det at tro, belyser Det gamle og Det nye Testamente, gennemgår sakramenterne, de forskellige kald i Kirken, forskellige religiøse bevægelser, spiritualitet og bøn. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade, Kbh. Det er gratis at deltage. Alle er velkomne. Kurserne afholdes hver onsdag kl. 19.30-21.00. Se mere på: www.jesuhjertekirke.dk

Det årlige konvertitkursus ved sr. Anna-Mirijam Kascher, afholdes hver torsdag kl. 19.30. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K.
Info: www.katolskorientering.dk/oplevelser/konvertitkursus 2012-13

www.catholica.dk
- et katolsk tidsskrift på internettet

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

TELEFONLINIE
SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**
Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Til leje

Den fhv. præstebolig på Nordvanggård er til leje.

Boligen er totalrenoveret i sommer og udlejes nu til en stille og rolig familie eller et bofællesskab. Boligen er på 156m2 og består af 3x2 værelser med 3 badeværelser, gang og fælles køkken.

Boligen kan lejes for højst 2 år for kr. 9.500 om måneden + el og varme. Depositum svarende til 3 måneders husleje samt 3 måneders husleje ved indflytning.

Henvendelse til sognesekretær
Ulla Pinborg, katolsk_sogn@yahoo.dk

www.katolskorientering.dk

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat yder støtte til den katolske kirkes arbejde i Danmark, blandt andet:

- Skoler
- Karitative foreninger
- Andre initiativer til styrkelse af katolske tro og identitet

Ansøgninger til Krafts Legat til uddeling i 2013 skal være bestyrelsen i hænde **senest den 1. december 2012.**

Ansøgningerne skal indeholde projektbeskrivelse, budget samt CVR-nr eller CPR-nr.
Da alle tildelinger overføres elektronisk, skal ansøgningen også indeholde bankoplysninger

Fondens adresse er:
Krafts Legat
Formand Andreas Rude
Rosenvængets Sideallé 3, 3. th.
2100 København Ø.

Ansøgningerne vil blive samlet behandlet på bestyrelsens møde i december, hvorefter ansøgerne får direkte besked.

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hjælp der gavner
www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

Bønnens Apostolat

Oktober

- For ny-evangeliseringens udvikling og fremskridt i lande med en gammel kristen tradition.

- At fejringen af verdensmissionsdagen må føre til fornyet engagement i evangeliseringen.

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 14, som udkommer
fredag den 19. oktober
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 24. september

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 15, som udkommer
fredag den 2. november 2012
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 15. oktober

Venlig hilsen
Redaktionen

En lektion i dialog og religiøs frihed. Ti grunde til at huske koncilet

Man følte, at Kirken havde genfundet et simpelt og overbevisende sprog, som talte til menneskets hjerte

Oversættelse fra italiensk v. Lisbeth Rütz

I tre år havde kardinal Martini en meget populær brevkasse om troen i dag i det milanesiske dagblad Corriere della sera.

Brevkassen bragte ham i forbindelse med mange mennesker, og indtil sygdommen tvang ham til at stoppe, modtog og besvarede han tusinder af breve om alt lige fra pædofiliskandalerne til mere personlige spørgsmål om seksualitet og familieliv, og børns og unges forhold til Kirken. Sidste indlæg var i Corriere della Sera den 24. juni i år.

fakta

KIRKEHISTORIE

Deres eminence, jeg har følt mig ramt af titlen på en pamflet, et værk af en amerikansk filosof, der skriver sådan: Det andet Vatikankoncil. Hvad gik skævt?. Omslaget på den italienske udgave bringer et rystet billede af kuplen på Peterskirken, som om den havde været udsat for et jordskælv. Jeg fik den idé at henvende mig til Dem for at spørge Dem: hvad gik godt ved Det andet Vatikankoncil? Da det nu er moderne kunne De så ikke lave en liste på ti grunde, som man skal være det seneste koncil taknemmelig for.

Marco Vergottini, Gavirate (Varese)

Deres brev har mindet mig om de skønne koncilsdage. Jeg husker den entusiasme, vi fulgte koncilets begivenheder med. Man følte, at Kirken havde genfundet et simpelt og overbevisende sprog, der talte direkte til det moderne menneske. Dengang var jeg på det pavelige bibelinstitut. Man ventede ængsteligt på den kurs, koncilsfædrene ville udstikke angående eksegesen af den hellige skrift. Enten tillid til den historisk-kritiske metode (som vi accepterede, selv om vi også havde andre metoder) eller afstandtagen fra den historisk-kritiske metode som farlig for troen. Med dokumentet Dei Verbum svarede koncilet fuldt ud på vore forventninger. Det var en af de positive virkninger af dette koncil. Derfra kom også de troendes tørst efter at læse de hellige skrifter. Andre goder ved koncilet? Det er ikke let at lave en liste over dem, for man bliver forlegen ved at prioritere nogle frem for andre. Man går fra en bedre forståelse af liturgiens tekster takket være brugen af landenes egne sprog indtil opmuntringen til en dialog med de ikke-katolske kristne (som protestanterne, de største østlige kirker etc.)og også med de ikke-kristne religioner specielt dialogen med jødedommen. Jeg ville også gerne minde om det spring fremad, der kom ved reformerne af de religiøse ordener og fordybelsen i Kirkens mysterium, Kirken som på en gang både er en synlig og åndelig realitet, i hvis centrum eukaristien står. Vigtigt var også dekretet om den religiøse frihed og Kirkens pastorale konstitution om den moderne verden. Jeg kunne fortsætte længe; men jeg ville gerne minde om titlen på det lille værk, som brevets forfatter hentyder til - hvad gik skævt? Mig forekommer det, at intet særligt gik skævt i dokumenterne fra koncilet. Skævt gik det derimod med nogle af fortolkningerne og deres omsætning til praksis men også her gælder det som Jesus sagde Den gamle vin smager bedre

Corriere della Sera 27. marts 2011.

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 13
28. september 2012 · 38. årgang

Afsender: Katolsk Orientering

ID 42512

MASKINEL MAGASINPOST

POST PP DANMARK

”Det var de bedste år i mit liv”

Interview med kardinal Carlo Maria Martini om Det andet Vatikankoncil

KIRKEHISTORIE *Hvordan husker De Deres Eminence koncilsårene?*

Jeg husker først og fremmest atmosfæren i de år. Der var en følelse af entusiasme, glæde og åbenhed, som fyldte mig. De år, jeg tilbragte under koncilet, var de bedste år i mit liv, ikke kun fordi jeg var under 40 år, men også fordi man endelig kom ud af en atmosfære, der smagte lidt af mug, af ælde, og man slog døre og vinduerne op. Den rene luft strømmede ind, man så på dialog med andre livsopfattelser, og Kirken så ud til at kunne konfrontere sig med den moderne verden. Jeg gentager, alt dette gav os en stor glæde og tændte vores entusiasme.

Hvad er efter Deres opfattelse det, der i dag er blevet tilbage efter disse år?

Mange ting er uden tvivl blevet tilbage. Først og fremmest kan man sige, at de der levede med i det, tog et meget vigtigt skridt fremad i deres liv, fordi de fra koncilet fik en fornyet tillid til Kirkens muligheder for at tale til alle. Så er der mange af de ting, vi finder i koncilsdokumenterne jeg tænker på liturgien, på økumenien, på dialogen med de andre religioner, på refleksionerne over Skriften. For vores kirke en stor rigdom, hvis aktualitet og hele værdi er intakt.

Hvad er så efter Deres opfattelse gået tabt?

Det er ikke let at svare på det. Der har selvfølgelig været nogle udsving, men frem for alt i udlandet ikke hos os her i Italien. Jeg ville sige, at det der er gået tabt frem for alt er entusiasmen, denne tillid som jeg talte om før, denne evne til at drømme om det, koncilet havde kommunikeret ud til vores Kirke og som gav os så meget glæde. Lavvandet og en vis middelmådighed er kommet tilbage.

Nogle siger, at koncilet blev præget af den skarpe kontrast mellem et progressivt flertal, lad os bare kalde det sådan, af biskopper og teologer og den romerske kurie, som roede mod strømmen. Er De enig i denne måde at se det på?

Ja, jeg tror, at der faktisk har været denne modsætning. Man kan ikke nægte, at i visse dele af kurien er der en bremsende kraft. Men det er forståeligt, fordi kurien var vant til at udstede alle dekreterne, til at have greb om alt, og så kan man godt forstå, at for kurien var det ikke behageligt at miste denne kontrol.

Deres eminence, hvem er den person fra koncilet, som De husker bedst?

Jeg husker mange godt. Jeg kan godt lide at mindes dom Helder Camara, den brasilianske ærkebiskop og teolog, som døde i 1999. Jeg er lige nu ved at læse de breve, han sendte til sine venner i Brasilien. Han skrev dem om natten ved to-tiden. En stor skikkelse! Og så husker jeg den belgiske kardinal Leo Jozef Suenens, ærkebiskop af Malines-Bruxelles som støttede nogle meget modige teser. Blandt de personer som ikke deltog direkte i koncilets arbejder, men som var meget tæt på denne atmosfære af fornyelse husker jeg jesuitten Stanislas Lyonnet, en stor kender af den hellige Paulus, som underviste på det pavelige bibelinstitut og havde meget kontakt med koncilsfædrene. Jeg må sige, at det var en tid med store venskaber, som blev næret af en stærk længsel efter ny viden.

Ville et III Vatikankoncil være godt for Kirken i dag?

Det er ikke let at svare på det. Der kan siges både for og imod. Efter min mening ville det for Kirken være godt at have et koncil af og til for at sammenligne de forskellige udtryksformer inden for Kirken. Jeg føler denne nødvendighed, fordi det ser ud for mig til, at der er nogle forståelsesvanskeligheder. Men jeg tror ikke, at det burde være et koncil som Det andet Vatikankoncil det vil sige ét, der var dedikeret til alle Kirkens problemer og dens kontakt med verden. I centrum for et eventuelt nyt koncil ville det være nødvendigt at have et eller to temaer og så når de var undersøgte og udtømte at indkalde til et nyt koncil efter ti, femten år, idet man fokuserede på nogle få emner. Ja, jeg tror, det ville være den vej, man måtte følge.

Og De som i Milano tog initiativ til forelæsninger for ikke-troende , tror De at man ville kunne tænke på et koncil , der var åbent for dem, der ikke tror. For dem, der føler sig mest fjernt fra Kirken for også at komme med et budskab til dem?

Jeg kan ikke se sådan et koncil for mig. Men ethvert koncil taler også altid til de ikke-troende. Men koncilets bekymring, som også er bekymringen for ethvert koncil, må være at gøre sig forståelig og nå ud til alle - ikke bare katolikkerne. Under Det andet Vatikankoncil var denne bekymring der, og det er en anden grund til, at jeg mindes det med glæde og taknemmelighed.

Fra: A.M. Valli L. Bettazzi, Difendere il Concilio, San Paolo, Cinsello Balsamo 2008, pp. 165-168. Interview v. Rai1-journalisten Aldo Maria Valli. Oversættelse fra italiensk v. Lisbeth Rütz

Nr. 14.
19. oktober 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

”Kirken eksisterer for at evangelisere”

Nyevangelisering og omvendelse hænger sammen, siger paven.

Tekst: Niels Messerschmidt

NYEVANGELISERING Benedikt XVI åbnede den 23. bispesynode under en højtidelig messe på Petersplads søndag den 7. oktober. Frem til den 28. oktober vil biskopper fra hele verden drøfte emnet ’nyevangelisering’. Ved samme lejlighed udråbte han to nye kirkelærere, den hellige Hildegard af Bingen og den hellige Johannes af Avila.

I sin prædiken reflekterede paven over hvad nyevangelisering vil sige: ”Man kan ikke tale om nyevangelisering uden at tale om en oprigtig vilje til omvendelse”, sagde han og fortsatte. ”Kirken eksisterer for at evangelisere. På Jesu befaling begav disciplene sig ud i verden for at forkynde de gode nyheder og grundlagde de kristne menigheder overalt, som med tiden har vokset sig til velorganiserede menigheder med mange troende. I visse perioder af historien har Forsynet givet Kirkens evangelisering fornyet dynamik”.

Paven nævnte forskellige faser i historien, hvor evangelisationen havde båret rig frugt, og nævnte helgenernes bidrag og de nye kirkelærere:”Den hellige Johannes af Avila levede i 1500-tallet. Han havde et indgående kendskab til Den hellige Skrift og var udstyret med en brændende missionsiver. Han forenede vedholdende bøn med apostolisk gerning, og gjorde en særlig indsats for at forbedre uddannelsen af kommende præster, ordensfolk og lægfolk med henblik på en frugtbar reform af Kirken”.

”Den hellige Hildegard af Bingen levede i 1100-tallet og bidrog væsentligt til Kirkens vækst i sin samtid. Herren gav hende en profetisk ånd og en brændende evne til at skelne tidens tegn. Frem for alt havde hun en stor og trofast kærlighed til Kristus og Kirken”.

Ægteskabet genstand for nyevangelisering

Benedikt berørte i sin prædiken også ægteskabet og han opfordrede os til at betragte det som et evangelium i sig selv – som en god nyhed til verden i dag, især i den afkristne del af verden.

”Desværre, og af mange forskellige grunde, er ægteskabet i dag i dyb krise, især i de traditionelt kristne lande. Det er ikke nogen tilfældighed. Ægteskabet hænger sammen med tro og troskab. […] Der er en tydelig sammenhæng mellem troskrise og ægteskabskrise. Dette ser Kirken og derfor understreger den som altid, at ægteskabet ikke må behandles som et objekt, men som et subjekt i forbindelse med nyevangeliseringen”.

Paven bad om den salige Johannes Paul IIs forbøn, hvis lange pontifikat var et eksempel på nyevangelisering, og om at Jomfru Maria måtte være vor ledestjerne for nyevangeliseringen.

”Gennem hendes forbøn beder vi Helligånden om at oplyse bispesynoden og gøre den frugtbar for Kirkens videre færd”.

Troens år

Ny serie ved de nordiske biskopper om trosbekendelsen.
Biskop Czeslaws hyrdebrev om troens år.
Læs mere side 4 og 5

Tag og læs

E-bøger, børnebøger og antologier om Johannes Jørgensen og bibelforskning.
Læs mere på side 7 og 12

Kirken i Danmark

Bonifatiuswerk støtter evangeliseringsarbejde i Danmark
Læs mere side 10

530 børn og unge fejrede Den største Dag

Aldersopdelt katekese, aktiviteter, procession og festmesse i Aarhus Domkirke. Det var ingredienserne, da Danmarks Unge Katolikker den 22-23. september afholdt Den største Dag for børn og unge fra hele landet.

DSD Den fælles fejring af den katolske tro stod i centrum, da 530 børn og unge den næstsidste weekend i september var til DUKs Den største Dag.

Weekenden startede lørdag middag i Tilst uden for Aarhus og kulminerede med en procession gennem Aarhus efterfulgt af en stor festmesse i Aarhus Domkirke søndag eftermiddag, fejret af biskop Czeslaw Kozon. Opdelt i forskellige aldersgrupper mødtes alle de unge på tværs af sogne- og regionsgrænser og deltog i aktiviteter, bøn og katekese, centreret omkring temaet for Den største Dag, ”Jeg er DUK,” og evangeliet om verdens lys (Matt 5, 14-16). I prædikenen handlede det da også netop om, hvad det er, troens lys kan give os:

”Som det skete for disciplene ved første pinseunder i Jerusalem for 2000 år siden, så giver Helligåndens flamme i dag os tro, håb og kærlighed,” sagde biskop Kozon under prædikenen, mens ministranter bar tre store skilte med symboler på de tre centrale kristne begreber ind.

Det var tredje gang, Danmarks Unge Katolikker afholdt Den største Dag. De to første gange, i 2007 og 2009, var det Abildgaardskolen i Odense og Odense Domkirke, der var centrum for begivenhederne.

Læs mere om Den største Dag på midtersiderne.

KO mener

Troens år: Det handler om et forhold

Min bryllupsdag tidligere på måneden fik mig til at reflektere over, at ægteskabet og Troens år stræber efter det samme mål: at man ihærdigt arbejder mod at uddybe kærligheden til sin elskede og at man forsøger at leve en hverdag, som afspejler dybden af denne kærlighed.

Siden jeg mødte min kone i 1987 er der hændt os meget både på det familiære, sociale og arbejdsmæssige plan. Sammen har vi oplevet glæde og afsavn, sammen har vi mødt medgang og modgang, og sammen har vi forsøgt at skabe trygge omgivelser for vores børn at vokse op i. Undervejs har vi begge erfaret det værdifulde i at vide, at vi er elskede, at vi tilhører en anden, og at vi igen og igen finder det vigtigt at bekræfte for hinanden, at vi fortsat vil dette ægteskab.

Gælder ikke det samme for Troens år, hvis genstand er hin anden, Jesus Kristus?

Troens år startede torsdag den 11. oktober og løber frem til Kristi Konges Fest, søndag den 24. november 2013. På denne dag fejrer Kirken to vigtige mærkedage, 50-årsdagen for åbningen af Det andet Vatikankoncil og 20-årsdagen for udgivelsen af Den katolske Kirkes katekismus – begge historiske milepæle, som under dette år fortjener at blive udforsket nærmere både i familierne og i menighederne.

Hvorfor har vi brug for et Troens år? Pave Benedikt XVI skriver i sit apostoliske brev Porta Fidei ('Troens dør') at, "lige fra begyndelsen af min tjeneste som apostlen Peters efterfølger, har jeg påpeget behovet for at genopdage troens vej for at kaste et stadig klarere lys på den glæde og fornyede entusiasme, som udspringer af mødet med Kristus" (2).

Det vigtigste formål med Troens år synes så indlysende, at vi let kommer til at overse det: at vi er kaldede til at modtage troens gave, Jesus Kristus, og give den videre. I den sammenhæng er det er ikke nok blot at vide mere om ham; vi må lære ham personligt at kende som hin anden, den elskede.

At leve sin tro er at sammenligne med et ægteskab, som har mange gode og intense gøremål: børn, arbejde, tilbedelse og alle de begivenheder, som hører sig året til. For troen og ægteskabet gælder begge, at i centrum for alle disse gøremål står forholdet mellem to elskende. Begge udspringer de af og næres af mødet med 'den anden', og for begge er målet at udvikle et varigt og forpligtende forhold, som resulterer i frugtbar kærlighed.

Alt omkring fejringen af Troens år bør derfor pege hen på Jesus Kristus og udspringe fra ham.

Benedikt XVI opfordrer os til at bruge Troens år til "en autentisk og fornyet omvendelse til Herren, Verdens Frelser" (Porta Fidei, 6). Måtte dette år blive en gunstig anledning for os til at lære Jesus Kristus endnu bedre at kende og at hans kærlighed til os må vokse i os til gavn for vore familier og menigheder.

Niels Messerschmidt

Flere kristne end muslimer i Afrika

Der er nu flere praktiserende katolikker i Afrika end i Europa, og inden for ti år vil Afrika være verdens største kristne kontinent.

Tekst: Andreas Dingstad, katolsk.no

AFRIKA Der er nu flere praktiserende katolikker i Afrika end i Europa. Det kunne den italienske religionssociolog Massimo Introvigne for nylig afsløre på en konference organiseret af CESNUR (Center for Studies on New Religions) på El Jadida-universitetet i Marokko.

Ifølge en nylig undersøgelse, som blev præsenteret på konferencen, er kristendommen nu den største religion på det afrikanske kontinent. Kristne udgør i dag 46 procent af den samlede befolkningen, 40% er muslimer, mens de resterende tilhører forskellige traditionelle afrikanske religioner.

31 afrikanske lande har i dag en kristen majoritet, 21 en muslimsk majoritet mens seks lande udgør traditionelle afrikanske religioner majoriteten, ifølge undersøgelsen.

Afrikansk dominans

Kristendommen har haft en bemærkelsesværdig vækst i Afrika de sidste hundrede år. I år 1900 var der kun omkring ti millioner kristne på det afrikanske kontinent; i dag vurderes der at være omkring 500 millioner kristne. I år 1900 kom blot to procent af verdens kristne fra Afrika; i dag udgør de tyve procent. Fortsætter denne vækst forventes Afrika inden for de næste ti år at blive verdens største kristne kontinent – større end både Europa og USA tilsammen.

"Disse tal er endnu ikke velkendte, men de har en dybtgående historisk, kulturel og politisk betydning. Der findes i dag flere praktiserende katolikker i Afrika end i Europa. I det lange løb vil det ikke blot forandre Afrika, men også kristendommen – sådan som salige Johannes Paul II forudså det. Hans fokus på Afrika er blevet videreført af Benedikt XVI, som allerede har besøgt kontinentet to gange", siger Introvigne til Vatican Insider.

Åndelig slagmark

Ifølge den italienske religionssociolog kan kristendommens vækst være en af grundene til stigningen i antallet af voldelige angreb mod kristne de senere år. Senest blev tre dræbt og mere end 45 sårede efter et selvmordsangreb mod en katolsk kirke i delstaten Bauchi i det nordlige Nigeria – et angreb som terrorgruppen Boko Haram menes at stå bag.

"Visse fundamentalistiske islamiske grupper har svært ved at acceptere, at der i dag er flere kristne end muslimer i Afrika, og de forfølger og dræber derfor kristne i lande som Nigeria, Mali, Somalia og Kenya. Efter disse terrorgruppers opfattelse udkæmpes kampen om verden skal være muslimsk eller kristen netop i Afrika. Og at islam er ved at tabe terræn. Derfor svarer de med bomber", vurderer den italienske religionssociolog Massimo Introvigne.

Religionssociologen Massimo Introvigne har offentliggjort en undersøgelse, der viser at kristendommen er den mest udbredte religion på det afrikanske kontinent. Foto: gris-cb.blogspot.com.

Rekordmange kvinder til synode om evangelisering

Den igangværende bispesynode i Rom har det største antal kvinder nogensinde.

SYNODE Benedikt XVI har med udnævnelsen af 45 eksperter og 49 observatører til den igangværende bispesynode valgt mænd og kvinder, der tilsammen repræsenterer et bredt udsnit af forskellige professioner og erhverv.

Bispesynoden den 7.-28. oktober har det største antal kvinder – ti eksperter og 19 observatører – som nogensinde har deltaget på en international bispesynode. På den særlige bispesynode for Afrika i 2009 deltog ti kvindelige eksperter og 20 kvindelige observatører.

Størstedelen af de udnævnte eksperter og observatører kommer fra Europa, efterfulgt af Nordamerika med ti personer fra USA, to fra Mexico og én fra Canada. Flere af de udnævnte personer fungerer desuden som rådgivere for Det pavelige råd for fremme af nyevangelisering og andre af Vatikanets kontorer.

Eksperter og observatører, som inkluderer lægfolk, er ikke stemmeberettigede på synoden. Ifølge Vatikanets regler kan kun præster, biskopper og kardinaler blive fuldfyldige medlemmer, og dermed stemme om de forslag, som ved synodens afslutning bliver forelagt paven.

De 45 eksperter inkluderer præster, ordenssøstre og lægfolk, hvoraf mange er professorer, rektorer eller har ansvar for kateketiske eller pastorale programmer. Disse fungerer som ressourcepersoner for de mere end 200 synodemedlemmer i deres drøftelse af temaet "Nyevangeliseringen til videregivelsen af den kristne tro".

NM

Søster Sara Butler, professor i teologi på St. Mary of the Lake-universitetet i Mundelein, Illinois, blev af Johannes Paul II udnævnt til medlem af Den internationale Teologikommission i 2004. Foto: usml.edu.

Nu også nuntius for Danmark

En ikke overraskende udnævnelse.

Tekst: Niels Messerschmidt

NUNTIUS Ærkebiskop Henryk Jozef Nowacki (65 år), polsk Vatikan-diplomat og gennem tre måneder nuntius for Sverige og Island, er nu også udnævnt til nuntius for Danmark, Finland og Norge. Det meddelte Vatikanet den 6. september. Han bliver dermed som sin forgænger, den schweiziske ærkebiskop Emil Paul Tscherrig (65 år) nuntius for alle de nordiske lande. Ærkebiskop Tscherrig blev i januar sendt til Argentina for at gøre tjeneste dér.

Ærkebiskop Nowacki er polak, men født i Tyskland. Han blev bispeviet i 2001 og udnævnt til nuntius for Slovakiet. I 2008 flyttede han til nuntiaturet i Managua, hovedstaden i Nicaragua.

Den apostoliske Delegation for Skandinavien (Danmark, Norge og Sverige) blev oprettet i 1960 af pave Johannes XXIII. I 1966 blev dens kompetence udvidet af pave Paul VI til også at omfatte Finland, og i 1976 også Island. Salige Johannes Paul II oprettede Det apostoliske Nuntiatur i 1982.

I forbindelse med den nye nuntius' tiltrædelse har Nuntiaturet i Djursholm, Sverige, etableret en hjemmeside med adressen http://nunciature.se.

Verdensmissionssøndagen den 28. oktober

'Lad alle folkeslag se og erfare Guds omsorg og frelse' er temaet for årets Verdensmissionssøndag i bispedømmet.

Tekst: Niels Messerschmidt

MISSION Verdensmissionssøndagen falder i år to uger efter starten på Troens år. Samme måned fejres 50-årsdagen for åbningen af Andet Vatikankoncil, og sammen med den igangværende bispesynode i Rom om nyevangelisering vil Verdensmissionssøndagen og Troens år bidrage til at genbekræfte Kirkens ønske om med stadig større mod og iver at gøre *'alle folkeslag til mine disciple'* (Matt 28, 19).

"Antallet af dem, der venter på Kristus, er stadig enormt", skriver pave Benedikt i sit budskab til missionssøndagen. "Andet Vatikankoncil og Kirkens lære i forlængelse heraf lægger særlig vægt på den missionsbefaling, Kristus pålagde sine disciple. Denne pligt gælder fortsat for hele Guds folk, biskopperne, præsterne, diakonerne, ordensfolk og lægfolket".

I dag må mission til 'alle folkeslagene' være en del af enhver kirkes stræben. Kirkens identitet udspringer af dens tro på Guds mysterium – "Ham, der åbenbarede sig selv i Kristus for at bringe frelse til os gennem missionens vidnesbyrd, og ved at forkynde Ham for verden indtil Hans genkomst".

Ønsket om at evangelisere må aldrig stå i periferien af Kirkens og den enkelte troendes liv, påpeger paven, men bør "snarere på stærkeste vis karakterisere det". Fordi troen er en gave, vi har modtaget for at kunne dele den med andre, så den bærer frugt.

Vi er hinandens lemmer

Den katolske Kirkes missionsselskaber over hele verden bruger Verdensmissionssøndagen som anledning til at indsamle til lokale kirker, hvor troen er i stærk vækst men som også døjer med sociale og politiske problemer.

"En sådan økonomisk støtte er af afgørende betydning for disse kirker", siger diakon Kaare Nielsen fra Missio Danmark. "Derfor håber jeg, at katolikkerne vil være rundhåndede, når der indsamles til Verdensmissionssøndagen i bispedømmet søndag den 28. oktober."

Men det handler også om mere end bare at give eller samle ind, mener Kaare Nielsen. "Det er også vigtigt, at vi bruger Verdensmissionssøndagen til at bede for missionærerne rundt om i verden og gennem bøn understøtte deres arbejde".

"Vi er en verdenskirke og ikke begrænset til et land eller en enkelt menighed. Vi er del af et større fællesskab, og når nogen i fællesskabet har brug for støtte, må vi andre derfor træde til. Paulus bruger billedet af lemmerne på kroppen, der her støtter hinanden. Han oplevede selv menighedens støtte, da han sad i fængslet. Både økonomisk og på anden vis støttede de kristne menigheder Paulus' i hans tjeneste."

Udover at støtte Missio i kollekten søndag den 28. oktober har du også mulighed for at støtte det løbende missionsarbejde i andre lande ved at indbetale et beløb via Den Danske Bank Reg.nr. 3001, kontonummer 16863564 eller på giro 1-686-3564.

Hvad er Missio?

De pavelige Missionsværker er repræsenteret i Danmark af Missio Danmark. Mange tror, at der er tale om en hjælpeorganisation, men Missio er ikke en hjælpeorganisation sådan som Caritas Danmark, Folkekirkens Nødhjælp eller Dansk Røde Kors.

Missio Danmark samler alle kristnes forpligtelser til at være missionerende og de fælles bestræbelser på at forkynde vor katolske tro til alle andre mennesker, især i den tredje verden.

Katolske medier samler kræfterne i ny evangeliseringsportal

Søg og du skal finde – på internettet.

KATOLSK UNIVERS Det katolske medienetværk Aleteia.org har lanceret en ny hjemmeside med hvad de selv kalder "det bedste på tryk og multimedia fra katolske organisationer over hele verden".

På en pressekonference oplyste bestyrelsesformand Jesus Colina, at mere end tusind katolske institutioner, bevægelser og medier er gået sammen om hjemmesiden, som vil besvare alle de spørgsmål og den information, folk søger på internettet om Den katolske Kirke og katolsk tro.

Målet med Aleteia.org, der er startet som et projekt under læginitiativet 'Foundation for Evangelization through the media' (oprettet i Rom i 2010), er over internettet at fremme en "global samtale om tro, liv og samfund for alle sandhedssøgende".

Hjemmesiden lanceres på engelsk, spansk, portugisisk, fransk, italiensk og arabisk. Den udspringer af pave Benedikts opfordring om at bringe nyevangeliseringen ind i den digitale verden. Den vil, fuldt udbygget, fungere som en samlende platform for alt, som har med den katolske verden at gøre, herunder trykte medier, video, radio og nyheder fra hele verden.

Aleteia.org ikke har noget officiel tilknytning til Vatikanet, men Jesus Colina nævner at man har "rigtig gode relationer" til flere af Den hellige Stols institutioner, pavelige råd og dets medier.

NM

Hjemmesiden Aleteia.org er en portal for katolske organisationer og medier. Informationen er tilgængelig på en række forskellige sprog.

fakta

Tag godt imod girokortet fra KO

Alle katolske hustande vil med udgangen af oktober modtage et girokort til brug for frivillig indbetaling til Katolsk Orientering.

Beløbet er som sidste år 250 kroner for andet halvår. Beløbet er fuldt fradragsberettiget, hvis Ansgarstiftelsen har dit CPR-nummer.

KO er taknemmelig for ethvert beløb stort som lille. Der er hårdt brug for det.

Med venlig hilsen fra redaktionen.

Kort nyt

Reducerer antallet af sogne

De 660 sogne i ærkebispedømmet Wien vil i løbet af de næste ti år blive reduceret til 150. De væsentligste grunde til omstruktureringerne er en kombination af færre kirkegængere og færre præster. Sognene i ærkebispedømmet vil i fremtiden blive meget større og hvert sogn vil have 3-5 præster tilknyttet.

Ærkebiskoppen af Wien Kardinal Schönborn beskrev ændringerne som "formentlig den største strukturelle omorganisering af Wiens ærkebispedømme i 200 år".

Tv-messe fra Skt. Augustins Kirke

Den tyske tv-station ZDF udsendte for første gang nogen sinde en tysksproget messe fra et nordisk land. Det skete søndag den 21. oktober, stationen transmitterede messen fra den tysksprogede messe i Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183 D på Østerbro i København.

Messen blev koncelebreret af monsignore Georg Austen, generalsekretær for de tyske katolikkers Bonifatiuswerk sammen med diakon Kaare H. Nielsen og pastor Torsten Jortzick, som udover at være konstitueret sognepræst for Køge og Ringsted også har ansvaret for den tyske sjælesorg i bispedømmet.

Ingen kirkeskat, ingen sakramenter

Den tyske Bispekonferencen udsendte i slutningen af september et dekret om retningslinjer for udmeldelse af Kirken. I dekretet lægges der op til en hårdere kurs mod personer, der udmelder sig for at slippe for at betale kirkeskat. I Tyskland betaler katolikkerne op til 8-9 procent af det beløb, de betaler i indkomstskat, i kirkeskat og sidste år androg dette beløb fem milliarder euro.

"Dekretet slår fast, at man ikke delvist kan forlade Kirken", hedder det i biskoppernes erklæring. "Det er ikke muligt at adskille Kirkens åndelige fællesskab fra den institutionelle Kirke".

I Danmark opfordres katolikkerne til at betale mindst én procent af deres skattepligtige indkomst i kirkeskat.

3. bind af pavens Jesus-bog

Tredje del af pave Benedikt XVIs bog om Jesus af Nazareth udkommer inden jul. Bogen udkommer først på italiensk og siden på flere andre hovedsprog.

Vatikanets forlag har overladt de internationale rettigheder til det italienske forlag Rizzoli, hedder det videre. Indholdet i det tredje bind handler om evangeliernes beretning om Jesu barndom.

Det første bind i Benedikt XVIs serie om Jesus handler om tiden mellem Jesu dåb og forklaringen på bjerget, og udkom i april 2007. Andet bind, som handler om Jesu lidelse, korsfæstelse og opstandelse, udkom i marts 2010.

Jeg tror på Gud Fader, den Almægtige, Himlens og jordens Skaber

De nordiske biskoppers refleksioner under Troens År.

Tekst: Biskop Anders Aborelius af Stockholm

CREDO Gud er altings skaber. Han, som lever i al evighed, lader i sin godhed skabelsen foregå i tid og rum. Hele skabelsen vidner om Guds himmelske godhed og skønhed. Overalt i verden kan vi finde spor af denne Gud. Mennesket er skabt i Guds billede; vi er skabt til at lære Ham at kende og leve i uafbrudt fællesskab med Ham, Den treenige Gud. Gud er ophav til kærlighedens evige fællesskab mellem Faderen og Sønnen i Helligåndens enhed. Vi længes altid tilbage til kærlighedens fællesskab med Gud – enten bevidst eller ubevidst. Vi er skabt til kærlighed fordi Gud selv er kærlighed.

I Treenigheden er Faderen skaberen uden selv at være skabt. I Ham fødes Sønnen i al evighed. Faderen er aldrig uden Sønnen og Sønnen aldrig uden Faderen. Helligånden udgår fra Faderen og Sønnen og binder dem sammen i kærlighed. I sin kærligheds fylde lader Gud skabelsen foregå i den verden, vi kender og i himlen, vort endemål. Vi tror på den almægtige Gud, som holder hele verden i sin kærlige hånd. Vi hviler altid i tryghed hos vor himmelske Fader. Hvad end hænder os her på jorden ved vi, at Han ser til os i sin barmhjertighed og giver os alt hvad vi behøver.

Når Faderen sender sin Søn til os i Jesus Kristus bliver alt dette åbenlyst for os. Jesus taler altid om sin og vor Fader. I lignelser forsøger han at forklare os om den uendelige kærlighed, som findes i Faderens hjerte. Mennesket, der er skabt i Guds billede, er gennem Sønnen kaldet til fællesskab med Faderen. Det minder Helligånden os altid om. Vort jordiske liv går ud på at blive frelst og udfriet fra alt det onde, som forhindrer os i at opnå fællesskab med Gud. Faderen ønsker at vi gennem hans Søn bliver som "sønner i Sønnen", som kirkefædrene udtrykte det, Hans elskede børn. Igen og igen hører vi i evangelierne Jesus forsøger at forklare os om Faderen og hvordan Han længes efter os, uanset hvem vi er eller hvad vi har gjort. Lignelsen om den fortabte søn vil netop udtrykke Faderens barmhjertighed og vilje til at tilgive vore synder og fejl.

Samtidig siger Jesus, at vi skal være fuldkomne som vor himmelske Fader er fuldkommen. Fordi vi er skabt i Guds billede må vi bestræbe os på at blive Gud stadig mere lig. Hans uendelige godhed og retfærdighed må synliggøres i og gennem os. Vi har ansvar for vort jordiske liv, som vi må forvalte i Faderens navn. Gennem vores måde at leve på må vi udbrede Guds godhed og barmhjertighed. Jorden er fuld af Guds herlighed og vi har ansvar for at passe på det skaberværk, Gud har overladt til os at forvalte. Vi må løbende ransage vor samvittighed og vor måde at leve på, så vort liv leves i overensstemmelse med den tillid den almægtige og gode Fader har vist os. I bønnen finder vi fornyet styrke og glæde for vor jordiske opgave, der skal føre os til vort himmelske mål. Derfor lærer Jesus os at bede Fadervor. Herigennem fornyer vi vort fællesskab med Faderen.

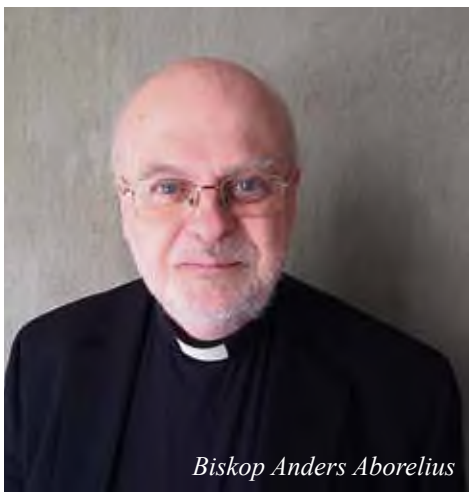

Biskop Anders Aborelius

De nordiske biskoppers refleksioner under Troens år

De nordiske biskopper besluttede på deres plenarmøde på Magleås i foråret 2012 at bidrage med en månedlig refleksion over et bestemt led i trosbekendelsen i løbet af Troens År. Refleksionerne vil løbende blive offentliggjort i Katolsk Orientering.

fakta

Bibelens redigeringsproces

Nogle af Bibelens bøger er "kanoniske", mens andre er "apokryfe" – men hvad betyder det?

Tekst: sr. Rut Schmidt O.S.B.

Foto: Lisbeth Rütz

BIBELEN Foran mig på skrivebordet ligger en bibel. Det er den nyeste danske oversættelse. På titelbladet står der: "Bibelen. Den hellige skrifts kanoniske bøger og Det gamle Testamentes apokryfe bøger, autoriseret af Hendes Majestæt Dronning Margrethe II. Det danske Bibelselskab 1998". Dronningen er Den danske Folkekirkes formelle overhoved, derfor skal alle nye bibeloversættelser til brug i Kirken samt salmebøger og ritualer godkendes af hende. Hun – og hendes forgængere og efterfølgere – er de eneste danskere, der ikke frit kan vælge deres religiøse tilhørsforhold. De skal være medlemmer af Den danske Folkekirke.

For de reformatoriske kirkesamfund var det af afgørende betydning, at de troende kunne høre Guds ord på deres modersmål. I Danmark gennemførtes reformationen i 1536, og den ældste danske kirkebibel stammer fra 1550, og kaldes Christian III's Bibel. Den skulle alle landets kirker anskaffe sig. Billig var den ikke. Prisen svarede til prisen på en ko.

De kanoniske og de apokryfe skrifter

To ord falder i øjnene på ovennævnte titelblad: "kanoniske" og "apokryfe". "Kanon" betyder "rettesnor", og med de kanoniske bøger menes Det gamle og Det nye Testamente. Som "kanon" er også "apokryf" af græsk oprindelse, og det betyder "skjult" eller "hemmelig". Benævnelsen dækker over en række skrifter, der ikke findes i den hebraiske bibel, men i den græske oversættelse kaldes Septuaginta. Da de første kristne overtog Det gamle Testamente i Septuagintaversionen, gik disse skrifter ind i den kirkelige tradition.

Kirkefaderen Hieronymus (ca. 342-420), som oversatte Bibelen til latin og gjorde det fra grundsprogene hebraisk og græsk, ville egentlig ikke have medtaget disse skrifter i sin oversættelse. Men den almindelige holdning var pro Septuaginta. En eksponent for den holdning var en anden af de store vesterlandske kirkefædre: Augustin af Hippo (354-430), og det var den holdning, der sejrede på koncilet i Kathago 397. Derfor kom Vulgata, sådan kaldes Hieronymus' oversættelse, til at indeholde disse skrifter, og de bruges den dag i dag i liturgien.

På katolsk kaldes apokryferne for deuterokanoniske skrifter; et udtryk der betyder, at de på engang er kanoniske og yngre end de gammeltestamentlige skrifter. Det er om dem, at reformatoren Martin Luther (1483-1546) sagde, at det er "Bøger, der ikke kan stilles lige med den hellige skrift, men dog er nyttige og gode at læse". Luther er altså på dette punkt enig med Den hellige Hieronymus. Det, at apokryferne ikke tillægges så stor vægt i den protestantiske tradition, betyder, at der findes bibeludgaver uden apokryferne. Det er således karakteristisk, at der kom en ny autoriseret oversættelse af Det gamle og Det nye Testamente i 1992, mens oversættelsen af apokryferne først kom i 1998.

Et tidsbillede af Palæstina før Kristi fødsel

De deuterokanoniske skrifter er lige så forskellige som de gammeltestamentlige. Der er historisk litteratur (1. og 2. Makkabæerbog), der er en opbyggelig legende i novelleform (Tobits Bog), der er visdomslitteratur (Siraks Bog og Visdommens Bog), og dertil kommer tilføjelserne til Esters Bog og Daniels Bog; værker der er blandt de yngste i den gammeltestamentlige kanon. De deuterokanoniske skrifter giver et godt tidsbillede af forholdene i Palæstina i århundrederne før Kristi fødsel. Det gælder ikke bare de politiske forhold, men i lige så høj grad de kulturelle strømninger.

De to Makkabæerbøger beskriver den jødiske opstand mod Antiokus IV Epifanes (175-164 f.Kr.). I 168 f.Kr. lod denne et alter for Zeus bygge på brændofferaltrets plads og vanhelligede dermed templet. Samtidig søgte han med tvang at hellenisere sine jødiske undersåtter. Det lykkedes ikke, og i december 165 f.Kr. blev templet genindviet. Den dag i dag fejrer jøderne templets genindvielse. Festen hedder Hanukka og er en lysfest.

Syrerne for så hårdhændet frem, at mange valgte martyriet frem for at svigte den fædrene lov. I 2. Makkabæerbog kapitel 7 fortælles der om en mor og hendes syv sønner, der vælger at gå i døden frem for at spise svinekød. I den historie finder vi det første skriftlige vidnesbyrd om troen på det evige liv; en tro som Jesus fra Nazareth delte med farisæerne, men ikke med præstepartiet saddukæerne. I det gamle Testamente var dødsriget et skyggerige. Gud var de levendes Gud, ikke de dødes. Den opfattelse holdt saddukæerne fast ved, mens de meget lovtro farisæere havde været åbne for nye tanker (jvf. Mark.12,18-27; Apg.22,30-23,10).

Det er også i 2. Makkabæerbog, at vi første gang møder det græske ord ioudaïsmós (2,21;8,1 og 14,38), der på dansk bliver til jødedom. I kapitel 8 fortælles det, hvordan oprørslederen Judas Makkabæer (d.161 f.Kr.) samler 6000 mand, der holder fast ved jødedommen dvs. ved loven, profeterne og skrifterne, og de fædrene traditioner såsom omskærelsen. Det der gjorde jøder til jøder var ikke så meget tilhørsforholdet til landet Israel som troen på den levende Gud, der havde ført forfædrene ud af Ægypten.

Israels spirituelle arv

Bibelen på mit skrivebord indeholder 38 gammeltestamentlige skrifter, 27 nytestamentlige samt 11 deuterokanoniske skrifter. Ingen af disse skrifter er skrevet med henblik på at indgå i en samling af hellige skrifter. Hellige er de blevet efterhånden, fordi mennesker hørte Guds ord i dem. Israel var et lille land omgivet af magtbegærlige stormagter. Det gjorde det gang på gang nødvendigt at besinde sig på folkets spirituelle arv. Det var det, der skete under eksilet i Babylon i det 6. århundrede før Kristus, og det var det, der skete under makkabæerne – og siden under romerne. Uden den besindelse havde det jødiske folk ikke overlevet.

Samlingen af den gammeltestamentlige kanon var en proces, der tog lang tid. Mere end tusind år skiller de ældste dele af Det gamle Testamente fra kanondannelsens afslutning i århundredet efter Kristi fødsel. Meget af det, der er nedfældet i den jødiske bibel, bygger på mundtlige traditioner. Der var kun få skrivekyndige. Den mundtlige overlevering var derfor vigtig. Den var med til at fastholde folkets historie. Det er en usædvanlig historie. Det er historien om Skaberen, der handler i historien. Gud er nær og ikke fjern.

Næste og sidste afsnit i KO nr. 15.

TROENS ÅR 2012 2013

Troens år: En nådens og fornyelsens tid

Biskop Kozons hyrdebrev for Troens år, oplæst i bispedømmets kirker første søndag i oktober.

HYRDEBREV Vi har indledt det Troens år, som pave Benedikt har forkyndt skal vare fra den 11. oktober i år til Krist Konges fest, den 24. november 2013. Begyndelsen af Troens år er på én gang 50-årsdagen for åbningen af 2. Vatikankoncil og 20-årsdagen for udgivelsen af Den katolske Kirkes katekismus, én af koncilets mange frugter.

Hvad skal vi med et troens år? Troen er jo en daglig selvfølgelig virkelighed for dem, der har modtaget og værdsætter den store gave, som troen på Gud er. Mange kristne lever allerede et autentisk kristent liv. Hvis vi er ærlige, så må vi dog også indrømme, at vi gør den erfaring, at vor tro nogle gange svækkes, at vor iver efter at leve den mindskes, og at vor viden om den ikke altid er tilstrækkelig. Vi må også have mod til at spørge, som den rige unge mand i evangeliet: "Hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?" (Mark 10,17b) Jesus beder ham holde budene (Mark 17,19). Det bestræber vi os også på og har, ligesom den unge mand, gjort det "fra vor ungdom." (Mark 10,20) Jesus fortsætter: "Én ting mangler du… Kom … og følg mig." (jf. Mark 10,21).

Nok kun de færreste af os kan med den unge mands eftertryk sige, at vi altid har holdt alting til punkt og prikke fra vor ungdom af. Samtidig er det heller ikke alle, der er kaldet til at opgive alt og følge Kristus i en radikal livsform, sådan som den unge mand får det forelagt. Dialogen mellem Jesus og den unge mand lærer os dog, at vi skal gøre noget, nemlig omvende os, uddybe og efterleve den tro, vi allerede har. Troen og den livsstil, der følger med den, er ikke noget statisk og afsluttet, men noget, der inspirerer til vækst og større gennemslagskraft.

En udfordring for kirken og den enkelte

Selv om ethvert år skal være et Troens år, ja, hver dag leves i Troens tegn, så er det kommende år alligevel en mulighed, vi skal benytte os af for at virkeliggøre dét, vi gerne vil med vor tro og med dét at være Kirke. Troens år er nok en markering af 2. Vatikankoncils åbning for 50 år siden, en vigtig og glædelig begivenhed i Kirkens historie. Troens år er dog også udråbt i en tid, hvor dét at tro på Gud og tilhøre Kirken betyder store udfordringer, både for den enkelte og for Kirken som helhed. Midt i vor glæde over og vilje til at tro på Gud og være Kirke er der også mange ting, der bekymrer os. Noget skyldes forandringer i samfundet og menneskers indstilling; andet skyldes faktorer, vi ofte ikke er herrer over, eller mener, vi ikke har nogen indflydelse på. Men der er også forhold, hvor vi bør se på og ransage os selv. Et liv i tro er altid et liv i omvendelse, glæden over troen skal hele tiden være ledsaget af evnen til at lade sit liv gennemlyse af Guds sandhed for at finde ud af, om vi på nogle områder skal ændre holdning og lægge vor livsførelse om.

Som mennesker, der er glade for vor tro og ikke kan leve uden den, bekymrer det os, at der er så mange, for hvem Gud er ligegyldig. Ligeledes gør det os ondt, at troens plads i det offentlige rum søges mindsket, at det, der er helligt for os, latterliggøres, at brugen af religiøse argumenter betragtes som noget odiøst. Den til tider stærke kritik af Kirken bedrøver os og får os nogle gange til at tvivle på, om vi kommer igennem med vort budskab, ja, nogle fristes måske ligefrem til at tvivle på, om Kristus og hans Kirkes budskab er relevant i vor tid.

Foto: Omar Ingerslev.

Betyder vor tro noget for os?

Årsagerne til at troen på Gud taber terræn, skal vi dog ikke kun søge i vore omgivelser. Som kristne og som Kirke må vi også spørge os selv, om vi afspejler dét, som Gud ønsker med os.

> **"Betyder vor tro virkeligt noget for os, og kender vi den godt nok til at kunne gøre rede for den?"**

Er vi parate til at leve efter den og til at lade den præge vort liv? Tør vi stå ved den, og er den stærk nok til, at vi kan sige fra over for dét, der er forkert? Bliver den omsat i næstekærlighed? Er vi villige til at dele den med andre og til at give den videre, både til vore nærmeste og til samfundet omkring os? Er vi bevidste om vor tro, eller er vort liv i Kirken blot udtryk for tradition eller gruppepres?

Videre kan vi spørge, om vi er gode nok til at kommunikere, til at finde frem til, hvad det er for spørgsmål, mennesker har, og hvad det er, der optager dem? Kender vi nok til deres baggrund og tankegang, taler vi indforstået og forudsætter vi hos dem et kendskab til Gud, som de slet ikke har?

Kristus og Kirkens mission

At formidle troen har altid været en udfordring og er altid stødt på modstand eller ligegyldighed. Disse vanskeligheder forstærkes dog, hvis vi som kristne eller Kirken som institution viser svagheder og svigt, der svækker troværdigheden. Der er ingen tvivl om, at de sidste årtiers mange sager om seksuelle overgreb har hæmmet Kirkens mission i dele af verden. Selv om vi ved, at det ikke er det sande og fulde billede af Kirken, og menneskers svigt ikke gør dens budskab usandt, kan vi ikke komme uden om, at det i et vist omfang har mindsket dens autoritet og tilliden til den. På samme måde kan kristnes ukærlige optræden over for deres medmennesker og menigheders lejlighedsvise mangel på opmærksomhed på dem, der befinder sig på randen eller uden for fællesskabet, bevirke at nogen vender Gud og Kirken ryggen. Selv om nogle bruger det som undskyldning for ikke at ville tro, så er det ubestrideligt, at menneskelige svigt kan forårsage sår og brud, som det kan være næsten umuligt at hele, og som man ikke bare kan se bort fra.

Troens år skal hjælpe os med at få styrket vor tro på, at Kristi budskab er ubestrideligt sandt, vigtigt og vedkommende også i dag. Endnu mere skal det dog gå op for os, at vi kun forstår relevansen af dette budskab, hvis vor tro er udtryk for et fællesskab med Kristus, hvis vi mærker, at han elsker os og vil noget med os, og vi tager imod hans henvendelse. Vi må endvidere have en stærk vision om en verden, hvor flest mulige mennesker kender Kristus og tilhører hans Kirke, og mobilisere håbet om, at denne vision er realistisk og kan lykkes. Kristus har knyttet store løfter til sin Kirkes mission (jf. Matt. 28,20b, Joh. 14,16.26), løfter, der både er en urokkelig garanti og en stor styrkelse af vort håb. I udbredelsen af Guds rige satser Kristus på mennesker, der fører hans mission videre. Derfor har han givet sine løfter og sendt sin Ånd som en støtte til vort engagement, som en hjælp til dét, der overstiger vore kræfter, når vi har gjort alt, hvad vi selv formår.

Kristen tro og praksis

Hvad kan vi så gøre for selv at bevare og øge glæden ved vor tro og håbet om, at virkningerne af den vil slå stærkere igennem? Stillet over for så store udfordringer synes opgaven næsten uoverkommelig og alle midler utilstrækkelige. Og dog drejer det sig ikke om at opfinde noget nyt, men om at opdage og på ny engagere sig i dét, som grundlæggende hører med til kristen tro og praksis. Det er ting som følgende:

At *bede* for derigennem at styrke dialogen med Gud, tilbede og takke ham, og have tillid til, at han kan ændre på tingene

At deltage i *søndagsmessen*, men også det øvrige menighedsliv, for derved – ikke mindst gennem Eukaristien – at styrke det sakramentale fællesskab med Gud og vore medkristne.

At benytte sig af *skriftemålet, forsoningens sakramente*. Omvendelse og omlægning af livsstil er grundlæggende for at hele sår, løse op for konflikter og styrke det kristne vidnesbyrd.

> **"Troens år skal hjælpe os med at få styrket vor tro på, at Kristi budskab er ubestrideligt sandt, vigtigt og vedkommende også i dag"**

At *læse i Bibelen*. Guds ord er ikke alene informerende, men besidder også en egen kraft, der kan bevæge og forny os.

At *fordybe sig i troslæren*. Det kan ske ved at læse i Den katolske Kirkes katekismus, Youcat eller deltage i de troslærekurser, som nogle menigheder tilbyder.

At genlæse eller for første gang stifte bekendtskab med *Andet Vatikankoncils dokumenter*. Disse udsagn er stadig normgivende og aktuelle for den måde, Kirken udøver sin mission i verden.

Endelig, men absolut ikke mindst, at *give troen konkrete udtryk i næstekærlighed*. Vor tro skal være synlig. Derfor skal vi være opmærksomme på vore medmenneskers nød, både nært og fjernt.

Et synligt, symbolsk tegn på markeringen af Troens år i vort bispedømme er at lade et kors drage rundt i menighederne. Korset er det kristne kendetegn slet og ret, men endnu mere tegn på Kristi kærlighed, medfølelse og sejr. Lad os udover at ære korset også søge at blive præget stadig mere af Kristus ved at tage imod hans kærlighed og give den videre for derved også at vokse i tillid til Kristi sejr.

Jeg ønsker for os alle, at vi i Troens år må tage dets budskab til os, så det kan blive en nådens og fornyelsens tid for os og en anledning til håb og engagement for Guds rige.

København, den 1. oktober, 2012

+Czeslaw

Værdigrundlag skal guide Caritas' arbejde

I forbindelse med årsmødet på Magleås fremlægger Caritas sit værdigrundlag i en ny publikation.

Tekst: Caritas

ÅRSMØDE I forbindelse med Caritas' årsmøde den 21. og 22. september på Magleås fremlægger Caritas sit værdigrundlag i en ny udgivelse, der er støttet af Krafts Legat. Bestyrelsen for Caritas har arbejdet med det nye værdigrundlag i mere end et år. Årsmødet 2011 var inddraget, og de grundlæggende tanker blev præsenteret i november måned sidste år på en konference om diakoni, som blev afholdt i Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler.

Caritas vil inspirere

Bestyrelsesformand Christa Bonde er glad for at kunne præsentere publikationen i forbindelse med årsmødet. For som hun siger: "Værdigrundlaget bliver et afgørende pejlemærke for Caritas Danmarks arbejde både nationalt og internationalt. Det er også mit håb, at værdigrundlaget mere bredt kan være med til at styrke den karitative bevidsthed inden for Kirken og inspirere til konkret arbejde".

Biskop Czeslaw glæder sig

Værdigrundlaget afspejler Evangeliet og Den katolske Kirkes tradition samt FN's verdenserklæring om menneskerettigheder.

Derfor er det også helt naturligt, at det har været over Biskop Czeslaws bord. Biskoppen glæder sig over resultatet:

"Det er med glæde, jeg har godkendt dette værdigrundlag for Caritas. Dels er det en glæde, at Caritas har brugt tid på at udarbejde værdigrundlaget og reflektere over Kirkens sociallære, dels kan værdigrundlaget være med til at udbrede kendskabet til nogle grundlæggende principper for vort virke som kristne i samfundet generelt. Caritas har formået på en relativ kortfattet og enkelt måde at fremdrage essensen af Sociallæren".

Værdigrundlaget er formuleret som otte principper, der er gengivet i faktaboksen. Værdigrundlaget kan rekvireres ved henvendelse til sekretariatet på tlf.: 38 18 00 00 eller downloades fra Caritas' hjemmeside *www.caritas.dk*.

DE OTTE PRINCIPPER

Sociallæren er i værdigrundlaget formuleret som otte principper:

1. Den menneskelige persons umistelige værdighed. Caritas tror, at ethvert menneske er unikt og skabt i Guds billede. Derfor har alle mennesker samme værdi, uanset hvem de er, hvad de tror på og hvilken situation de befinder sig i.
2. Mennesket er socialt af natur og skabt til at leve i fællesskab. Ægteskabet og familien er samfundets grundsten. Med dette udgangspunkt er målet, at hele menneskeheden knyttes sammen i et søskendefællesskab, hvor enhver yder sit, og alle får, hvad de har behov for.
3. Ethvert menneske har en række universelle rettigheder, blandt hvilke retten til livet er den første og vigtigste. Men ethvert menneske har også en række pligter, herunder pligten til at respektere alle andres rettigheder.
4. De fattiges forrang. Den vigtigste målestok for et samfunds udvikling er, hvordan dets fattigste medlemmer lever, og i hvilket mål de får del i samfundets fremgang og goder.
5. Det fælles gode. Det enkelte menneskes livsbetingelser kan kun forbedres, hvis man også fremmer det fælles gode. Det fælles gode er ikke summen af de enkelte personers goder, men noget der tilhører alle og som forbliver fælles, fordi det ikke kan deles, og fordi det kun kan opnås, bevares og øges i fællesskab.
6. Subsidiaritetsprincippet sikrer, at opgaver løses og beslutninger træffes så tæt på de berørte personer som muligt. Kun på den måde kan det enkelte menneske og de nære fællesskaber yde deres unikke bidrag til samfundsudviklingen.
7. Solidaritet er ikke blot en vag følelse af sympati eller en abstrakt indstilling, men en konkret og fast dedikation til i praksis at kæmpe for det fælles gode og for alles rimelige adgang til at nyde godt af jordens værdier og til at deltage i samfundslivet.
8. Mennesket er forvalter af Skaberværket. Caritas tror, at alting er skabt af Gud og fører tilbage til Gud. Skaberværket står til menneskets disposition, men ikke på vilkårlig vis: Alt skabt er godt og afkræver respekt, og derfor skal mennesket anvende det med ansvarlighed.

fakta

Flyvende start for ny formand

Christa Bonde har været med på sit første årsmøde i Caritas den 21.-22. september på Maglås. Den nye bestyrelsesformand har fået en flyvende start, efter at Biskop Czeslaw udpegede skolelederen for Sankt Knud Lavard skole til at overtage posten 1. juni

Tekst: Jann Sjursen, generalsekretær for Caritas.

CARITAS "Der har været en spændende begyndelse. Mødet med sognerepræsentanter og bagland ved valfarterne på Åsebakken og i Øm var inspirerende. Sammen med frivillige fra Caritas blev jeg inviteret til Kongeparrets haveselskab for Frivillig Danmark på Fredensborg slot. Pludselig var jeg på Roskilde Festivallen for at møde Bruce Springsteen i forbindelse med en donation på kr. 1, 5 mio. til Caritas. Det er gået lidt stærkt", siger Christa Bonde efter, at årsmødet er vel overstået.

Spændende udfordring

Biskop Czeslaw deltog i årsmødet, og udtrykte sin glæde over, at Christa Bonde har overtaget formandsposten efter Jan Lange, der gik bort tidligere i år.

"Det ligger så indgroet i mig, at Caritas er en del af Kirkens arbejde. Lige fra barnsben af har jeg hørt om Caritas og Pastor Ballin, der stiftede Caritas i 1947. Caritas' indsamlingsbøsser kender jeg også fra de katolske skoler", fastslår den nyslåede formand, der ikke lægger skjul på, at posten er en udfordring:

"Hele udviklings- og nødhjælpsverdenen er ny for mig. Jeg har meget at lære i forhold til Caritas' arbejde og det, vi skal leve op til. Det må jeg jo så se at komme efter! Samtidig er det jo også sådan, at det i det daglige er generalsekretæren og sekretariatet, der forestår Caritas' arbejde. Bestyrelsen har det overordnede ansvar".

Næstekærlighed og professionalisme

Det overordnede ansvar er ikke så lille. Sekretariatet for Caritas er ikke som på Pastor Ballins tid placeret i en præstegård og bemandet med frivillige.19 medarbejdere (inkl. studentermedhjælpere, deltidsansatte og en på barselsorlov) er ansatte på sekretariatet, der også tæller fire faste frivillige medarbejdere. Selvom de indsamlede midler er af meget stor betydning, så er en væsentlig del af omsætningen på kr. 50 mio. støtte fra Udenrigsministeriet.

Spørgsmålet til formanden er derfor, hvad det betyder, at Caritas gået fra at være en organisation båret af frivillige til det Caritas, vi kender i dag?

"Det er dem, der giver udtryk for, at der er en modsætning mellem det at arbejde professionelt og så samtidig være en stærk folkelig og katolsk organisation. Jeg forstår rationalet, men er ikke enig. Næstekærlighed i stor skala må organiseres, når f.eks. en million mennesker skal hjælpes efter et jordskælv. Det gør ikke Caritas mindre folkelig eller næstekærlig, at arbejdet udføres professionelt. Det er tværtimod et udtryk for respekt for mennesker i nød, at de får den bedst mulige hjælp. Det er også et udtryk for respekt i forhold til de mennesker, der bidrager til, at det kan ske, hvad enten det er via skatten eller direkte gennem en indsamling til Caritas", fastslår Christa Bonde, der dog understreger, at der er en balancegang mellem det frivillige og det professionelle.

Hvad med de frivillige?

"De frivillige er supervigtige. Årsmødet f.eks. har grundige drøftelser af arbejdet, og det er ikke kun i forhold til, hvordan vi kan gøre det bedre indsamlingsmæssigt. I år havde vi fokus på, hvordan vi samarbejder helt konkret med vores partnere i Syd. Vi drøftede den danske au-pair-ordning og dens problemer. Så de frivillige i Caritas og ikke mindst sognerepræsentanterne, har en utrolig vigtig rolle. Sognerepræsentanterne er ambassadører for Caritas lokalt, de bidrager til gode indsamlingsresultater, og har indflydelse på, hvad vi skal mene politisk. Det kan være om au pair ordningen eller, hvad Caritas skal mene om Danmarks udviklingssamarbejde. Men vi har brug for at videreudvikle vores organisation og inddrage flere frivillige i arbejdet. Det bliver væsentligt at drøfte det i forbindelse med, at bestyrelsen i den kommende tid skal revidere Caritas' overordnede strategi", forudser Christa Bonde, der også ser en anden vigtig rolle for Caritas:

"Caritas bør være talerør for udsatte grupper og medvirkende til at gøre opmærksom på, hvis der er forhold i samfundet, som bør ændres. Afsættet for det bør være vores katolske grundlag. Derfor er jeg utrolig glad for, at bestyrelsen har formuleret et værdigrundlag for Caritas. Det er godkendt af biskop Czeslaw, og skal være pejlemærket for vores arbejde i årene fremover. Jeg håber, at det også kan være til inspiration i Kirken", slutter formanden.

Hvis nogen skulle være i tvivl: Christa Bonde er i fuld gang som formand for Caritas!

Bæredygtige bøger

E-bøger kan en masse, som almindelige bøger ikke kan.

Tekst: Lisbeth Rütz

E-BØGER De vejer ingenting og fylder ikke noget. Låner man dem på biblioteket, vil man aldrig få en bøde for at have overskredet afleveringsfristen, for de holder automatisk op med at virke, når man har haft dem i 30 dage. Ingen tvivl om at e-bøger er kommet for at blive, selvom de fleste med "bog" nok stadigvæk tænker på en indbundet sag på et par hundrede sider.

Foreløbig er der kun enkelte titler med katolsk relevans på markedet her i Norden. Det norske Sankt Olavs Forlag har p.t. tre titler på lager. En dansk titel af katolsk interesse er Andreas Rudes guide " Ånden over New York." I Aarhus Universitetsforlags nye rejsebogsserie "Vide verden", der fortæller om klodens metropoler, skriver Andreas Rude i "New York" om Sankt Patricks Kathedral, mens Thomas Harder i "Rom" skriver om Den katolske Kirkes betydning i Italien. Som e-bog fås også Finn Egeris' historiske krimi Broderskab (anmeldt i KO nr. 11) og cand. theol. Bente Lybeckers "Maria og Helligånden – studier i nyere romersk-katolsk mariologi ". Bogen er en indføring i den katolske Kirkes mariologi gennem de seneste 150 år.

Wilfrid Stinissens " I dag er Guds dag" og Andreas Rudes "Ånden over New York" - to nye e-bogsudgivelser med katolsk relevans.

Et nyt og revolutionerende medium

Frans Josef Meyer, IT-arkitekt og en af idé – mændene bag *www.katpod.dk* er en af de katolikker, der helhjertet har taget e-bogen til sig. Han ser den som et nyt medie, der kan revolutionere vores måde at læse på.

Hvilke fordele er der ved e-bøger?

"Der er rigtig mange fordele. Men en papirbog og en e-bog er så forskellige, at de basalt ikke er sammenlignelige. En bil på fossilt brændsel kan heller ikke sammenlignes med en elbil, selvom de begge er biler. E-bøger giver på mange måder først mening, når man har mere end én. Man kan tage dem med sig, og fordi man altid i forvejen har sin tablet i tasken, har man altid sine bøger med – og sine aviser, sin mail, og sine podcasts og sine internetradiostationer og sin musik, ja hele internettet på sin vis, eller endnu mere præcist, adgangen til internettet."

Hvordan kan man bruge den i forhold til en papirbog?

"Man kan søge i den, man kan dele udklip med andre og dermed kan man skabe en interaktion, som ellers kan være tung og sen. Man kan også tilpasse tekststørrelsen til det, man synes er optimalt for én. Indeks/indholdsfortegnelse er klikbart, og hvis der henvises til noget uden for bogen, er det også klikbart. Jeg kan sætte masser af bogmærker, og de falder ikke ud. Jeg kan lægge noter ind og se dem samlet ét sted. Jeg kan mærke op, hvis jeg vil fremhæve noget. Er der en betegnelse, et sted, en begivenhed, en person osv., jeg vil vide mere om, er det nemt at søge videre ud på nettet om lige specifikt dette. E-bøger giver mig overskuelighed og tilgængelighed – ja, de giver mig masser af funktionalitet – og dermed giver de mening.

Og så er de bæredygtige. Både i ordets basale betydning og i den overførte, da de intet vejer. Tilgængeligheden er stor, når man har e-bøger. Bøgerne er med én, man skal ikke et bestemt sted hen for at læse/hente sin bog eller huske at tage lige præcis dén bog med sig. Dét er frihed. Og så er de nemme at anskaffe – hvad enten det er som køb eller som lån via e-Reolen. Og hvad der er nemt bliver gjort. Selv har jeg købt betydelig flere bøger som e-bøger end som papirbøger i de sidste par år. Mine e-bogskøb har ledt til flere lignende e-bogskøb hos venner, end mine gamle bogkøb gjorde."

Pastoralcentrets første e-bog kommet

Jo, men er e-bogen nu også lige så læservenlig som en rigtig papirbog?

"Ja, det kommer an på den "reader", du bruger til at læse din e-bog med. Af readere kan nævnes iPad (og andre Tablets), Kindle (Amazon), NOOK, Sony PRS osv. Man kan også læse på en almindelig PC med det rette stykke software; men det er slet, slet ikke den samme oplevelse. Jeg har selv bedst erfaring med iPad1 og 2. Især synes jeg, iPad2 er ualmindelig god til formålet – jeg læser meget på den. Vægten er fin, batteriets levetid er god, kontrasten er OK, og den kan bruges til mere end ren e-bogs læser. iPad'en er også min primære avislæser – særlig Børsen har en fin app til opgaven. Weekendavisens app ligger i den modsatte ende. Den er meget ringe udført – men begge har dog samme styrke. Man kan søge inde i avisen. Det tager for eksempel kun to sekunder at finde ud af, om der står en artikel med ordet katolsk. Også det svenske Signum.se har jeg på min iPad", siger Meyer.

På Pastoralcentret har man lige udgivet den første e-bog - Wilfrid Stinissens "I dag er Guds dag", mens man er mere tilbageholdende på Katolsk Forlag. "Det danske marked er et lille marked, så vi forholder os afventende men vi er ikke negative over for e-bøger", siger forlagsleder Sebastian Olden-Jørgensen fra Katolsk forlag.

Krop på katekismen

Ny udgivelse med sanselig tilgang.

Tekst: Eva Vinther

KATEKESE Bibelselskabet har udgivet denne katekismus der passer til børn fra tredje til femte klasse.

De har lanceret den med ordene: Kristendom fra top til tå.

Ikke fra a til å men fra top til tå. Det betyder at krop, sanser og bevægelse har en central plads i undervisningen.

Der er 14 afsnit og hvert afsnit er et tema der tager udgangspunkt i en kropsdel, der er mange forslag til forløb og forskellige aktiviteter, samt en afsluttende andagt.

For eksempel er der et afsnit der hedder: "Slå ørerne ud" hvor børnene får fortalt om profeterne, der forkynder Guds ord og opfordrer alle til at lytte. Børnene får mulighed for at arbejde med hørelsens helt særlige betydning i den kristne tradition og kirke.

De forskellige elementer i afsnittet lægger op til at arbejde med at lytte til omverdenen, til hinanden og til Gud. Om profeti, håb, budskab og kaldelse.

I undervisningsvejledningen er der i hvert kapitel: baggrundsstof, hvor der henvises til bibeltekster der danner grundlag for kapitlet. Idéer til den konkrete undervisning, med inspiration til indledende samtale og forslag til indledende aktivitet. Bibelfortælling, med forslag til samtale om fortællingen. Aktivitetsforslag og endelig en afslutning og andagt.

Dette gør, at hver lektion er lige til at gå til, det kræver selvfølgelig forberedelse men man behøver ikke selv at "finde på noget".

Det er selvfølgelig materiale, der er lavet til Folkekirken, og der er ting i "Min mini katekismus" som vi ikke kan bruge. Jeg synes dog der er rigtig mange gode ting, som vi kan tage til os. Så hvis I har lyst til supplerende materiale til Den katolske Kirkes egne materialer så kunne dette måske være en idé.

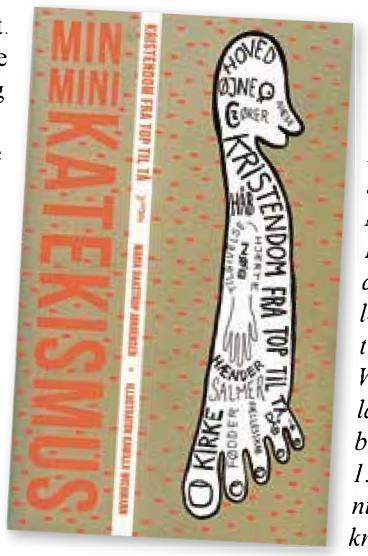

Maria Baastrup Jørgensen: Min Mini Katekismus. Elevbog og undervisningsvejledning. Illustrationer af Kamilla Wichmann. Forlag: Bibelselskabet. Elevbog kr. 139,95. Undervisningsvejledning kr. 399,95

Leg og spil til minikonfirmander

Lækkert, men dyrt materiale.

Tekst: Eva Vinther

KATEKESE "Tro, håb og minikonfirmander" består af en stor firkantet kasse i meget kraftigt karton, der indeholder en stk. underviserens bog og en del forskelligt materiale.

Prisen er kr. 949 kroner.

Materialet i kassen er forskellige kort. Der er samtalekort om skabelse. Spørg og svar kort om vand.

Puslespil om venskab. Byt og find kort om hjælp. Fadervor som puslespil. Spørg og svar kort om liv og død. Og endelig er der diplomer som man får udleveret ved afslutningen af undervisningsforløbet.

Materialet, der er overskueligt, er lækkert og i fine farver. Underviserens bog kommer med forslag til forskellige aktiviteter og der tages udgangspunkt i ti centrale temaer og tilhørende fortællinger fra det nye og gamle testamente. Der er særlig en ting, som jeg synes er god, og det er, at der er henvisninger til materiale, der kan downloades. Der er bl.a. et forældrebrev, en undervisningsplan, en fødselsdagssang for kirken, m.m. Men da materialet er udviklet til Folkekirken, er det ikke det hele vi kan gøre brug af, så set i det lys, tror jeg prisen vil være for høj til vores menigheder.

"Tro, håb og mini – konfirmander". Et materiale til minikonfirmandundervisningen af: Inger Margrethe Mikkelsen, Kirsten Aalborg Sørensen og Leise Christensen. Illustrationer: Karen Smedegaard. Grafisk tilrettelæggelse: Karina Rydeldahl. Forlag: Aros underviser. Pris 949 kr.

BOGUDGIVELSE

Fredag den 21. september præsenterede forlaget Boedal ved en reception i Sankt Ansgars Kirkes menighedslokaler "Med håbet som rejsefælle" af Else Marie Kjerkegaard. Bogen, som forlaget præsenterer som beretningen om en to-måneders politisk – spirituel pilgrimsrejse til Vietnam, er Else Marie Kjerkegaards tredje. Mange benyttede sig af lejligheden til at få en signeret udgave af bogen. "Med håbet som rejsefælle."

Anmeldes i næste nummer af KO.

Voxpop - hvad syntes du om Den Største Dag?

Lasse, 10 år, Nakskov:
Min storebror skulle afsted, og jeg ville også gerne med for at se nogle af dem, jeg har været på Øm med. Vi har leget mange sjove lege. Men det bedste har været at møde nogle af dem, jeg har været på lejr med. Det er fedt at kunne lege med dem igen.

Julie, 13 år, Hjørring:
Jeg tænkte, at det kunne blive sjovt at tage med. Jeg er pænt aktiv i min kirke og spiller for eksempel klaver for kirkekoret, og så kendte jeg mange, der også skulle herned. Det har været sjovt og hyggeligt at lære folk fra hele landet at kende.

Biskop Czeslaw, 60 år, København:
Jeg tog med, fordi jeg ikke kunne gøre anderledes! Jeg er biskop for alle, men især for børn og unge. Jeg glædede mig til at være her, og det er en dejlig oplevelse. Det bedste var messen, for det er trods alt det vigtigste. Og så er jeg imponeret over den indsats, der ligger bag arrangementet!

Fest, glæde og begejstring til DUKs Den Største Dag

Mange hundrede børn og unge katolikker samledes til at fejre Danmarks Unge Katolikkers Den Største Dag.

Tekster: Petter Becker-Jostes / Fotos: Ramesh Premarajah

FOR tredje gang afholdt Danmarks Unge Katolikker Den Største Dag (DSD), hvor børn og unge fra hele landet mødes til en fælles fejring af troen. Det var første gang, at Århus dannede rammen for arrangementet, der tiltrak 530 deltagere foruden ledere og forældre, omtrent 650 mennesker i alt. Weekenden startede lørdag middag på Tilst Skole i Århus, hvor deltagerne indtraf i busser fra hele landet. Herefter var der frokost, velkomst og aldersinddelt katekese. Det hele kulminerede søndag eftermiddag med en stor procession gennem Aarhus midtby, efterfulgt af festmesse i Aarhus Domkirke.

Formanden for Danmarks Unge Katolikkers hovedbestyrelse, Nicklas Sørensen, er godt tilfreds med weekendens forløb.

"DSD var en succes. 650 mennesker, der fejrer troen i glæde er en fantastisk begivenhed. Selvom vi var flere til DSD i 2009, var arrangementet bedre, for vi har gjort os mange erfaringer ved arrangementerne i 2007 og 2009," siger Nicklas Sørensen, der ikke kan sige, hvor og hvornår den næste DSD vil blive afholdt.

"Det er der ikke taget nogle beslutninger om endnu. Lige nu skal de mange frivillige og vores ansatte have lov til at sove ud," siger Nicklas Sørensen med henvisning til det kæmpestore arbejde, som de mange frivillige og ansatte har lagt i forberedelserne.

Festlig og glad messe i Helligåndens tegn

600 mennesker gik i fælles procession til kæmpestor festmesse i Aarhus domkirke, hvor biskop Czeslaw Kozon prædikede om Helligåndens flamme.

DET er ikke hver dag, man ser over 600 katolikker gå i samlet procession fra Musikhuset ned ad gågaden til Aarhus Domkirke, men dagens anledning er en ganske særlig: Festmesse med biskop Czeslaw Kozon som kulmination og afslutning på Danmarks Unge Katolikkers Den Største Dag. Og særsynet af de mange katolikker i alle aldre var noget, der kunne gøre folk stolte og glade, blandt andre formanden for DUKs hovedbestyrelse, Nicklas Sørensen:

De mange bannere var et flot syn under processionen, her under udgangen.

"Det var det bedste ved hele weekenden: At komme gående ned ad gågaden og så vende mig om og se cirka 600 glade unge mennesker, der stolte bar deres sognebannere og viste de forundrende tilskuere, at vi trods alt er nogle i det her land, der står ved vores tro," siger en glad Nicklas Sørensen.

Efterhånden som folk nåede frem til kirken, blev der færre og færre tomme pladser i den store, hvide kirke på Sankt Clemens Torv. Og selvom det efterhånden er mange hundrede år siden, kirken har været katolsk, var det stadig statuerne af to store, katolske helgener, der vogtede over forsamlingen. Fra deres position over koret var det nemlig pave Gregor den Store og Sankt Augustin, som kiggede ned på de mange pilgrimme, da roen sænkede sig, og messen skulle til at begynde.

Bannere fra hele landet

Langsomt og i stilhed begyndte processionen at bevæge sig op ad midterskibet. Først røgelseskarret, så korset, diakonen med evangeliet og så de mange bannere som

Alternativ katekese satte gang i tanker og smil

Tre unge englændere fra Sion Community fik både sat gang i smilebåndene og tankerne, da de stod for lørdagens katekese for de ældste DSD-deltagere.

"ASK – A for ask, and you shall receive. S for seek, and you will find. K for knock, and the door will be opened."

Sådan lød velkomsten, da lørdagens katekese for de ældste DSD-deltagere begyndte. Ordene kom fra Teresa, Edwin og Paschal, tre medlemmer af det engelske Sion Community, der laver evangeliseringsarbejde for unge. Som optakt til Troens År var de kommet for at give de unge tilhørende et varmt og livligt vidnesbyrd på deres tro.

I starten var de unges reaktioner ret skeptiske. Flere sad med armene over kors og kiggede lidt underligt på de tre englændere, der stod vildt gestikulerende foran dem. Men efterhånden som de unge kom i gang med introduktionslegene, begyndte de at leve mere op. Legene var ikke lege med kristent indhold, men skulle blot sætte lidt skub i det lidt lunkne publikum, og da Edwin så stillede sig bag klaveret og begyndte på en simpel vekselsang, vendte stemningen sig endegyldigt til det glade, og selv de mest skeptiske begyndte at trække mundvigene opad.

Karismatisk vidnesbyrd

Det er netop det, medlemmerne af Sion Community, der blev grundlagt i 1984 af en præst i bispedømmet Nottingham, er kendt for: Deres karismatiske tilgang og det, at de ikke er bange for at præsentere deres eget, personlige vidnesbyrd. Nogle af medlemmerne er engageret på fuld tid for bevægelsen, mens andre har et arbejde ved siden af. Således er Teresa åndelig vejleder på en skole, Edwin er musiker, og Paschal er farmaceutstuderende. Et eksempel på den meget personlige indgangsvinkel til evangelisering var Teresas historie om, hvordan hendes fars død havde påvirket hendes forhold til Gud.

Paschal fra Sion Community formåede med sit personlige vidnesbyrd at begejstre det unge publikum.

Og tilsyneladende var de unge danske deltagere begejstrede for det friske, udenlandske pust af lovsang, vidnesbyrd, gruppearbejde og fælleslege.

"Det var slet ikke det, jeg havde forventet. Jeg har lært Kirken at kende på en anden måde, og jeg er kommet tættere på Gud," siger 16-årige Vivi fra Horsens, der havde forventet at skulle høre et lidt mere traditionelt foredrag. Hendes veninde, 15-årige Rikke, er enig.

"Det var en rigtig god måde, de gjorde det på. Der var plads til at have sine egne meninger, fordi man fik lov til selv at sidde og tænke," siger Rikke.

Der blev grinet, sunget og lyttet meget under katekesen hos de ældste DSD-deltagere.. Det er Rikke med den lilla t-shirt til venstre, mens Vivi (med cowboyjakke)står ved siden af hende.

symbol på alle dem, der var kommet langvejs fra: Sankt Nikolaj Kirke i Esbjerg, Vor Frue og Sankt Antoni menighed i Herlev, Sankt Josefs Kirke i Horsens, Sankt Albani Kirke i Odense og Sankt Pauls Kirke i Taastrup for blot at nævne nogle få. Til slut fulgte fem præster og biskop Czeslaw , mens først trompeterne og siden koret og forsamlingen fyldte det store kirkerum med "Syng en ny sang."

Efter messens indledning fulgte ordets gudstjeneste med et brag af en prædiken, som sognepræst i Maribo og tidligere børne- og ungdomspræst, Gregers Mærsk-Kristensen, og biskop Czeslaw Kozon holdt i fællesskab. Med udgangspunkt i messens evangelium med Jesu ord om verdens lys, og at man ikke sætter et lys under en skæppe, men på en stage, fortalte Gregers Mærsk-Kristensen om pinseunderet:

Fra Jerusalem til Aarhus

"Og da det var sket.. En lyd fra himlen som af et kraftigt vindstød... tunger af ild havde vist sig for dem... og flammer som af ild satte sig på hver enkelt af disciplene," sagde Gregers Mærsk-Kristensen og fortalte historien om, hvordan Helligåndens flamme siden er gået fra generation til generation, "fra Jerusalem til Aarhus, helt frem til år 2012, til os, der er samlet til Den Største Dag."

Og den flamme er, som Gregers Mærsk-Kristensen forklarede, biskoppens mitra et symbol på. Men biskoppen havde bestemt ingen intention om at beholde denne flamme for sig selv:

"Nej, nej, nej. Den skal deles. Den Helligåndens flamme, som vi har fået i vores dåb og ved firmelsen, skal lyse for andre. Andre har jo også brug for at få del i Helligåndens flamme. Det vidste Peter og de andre disciple, da de løb ud på gader og torve og begyndte at fortælle om Jesus. Og det ved vi! Vi skal dele den ild, som vi har fået. Den flamme, vi har fået ved vores dåb og ved vores firmelse, skal brænde og lyse for andre," sluttede biskoppen.

Biskop Czeslaw Kozon og pastor Gregers Mærsk-Kristensen stod i fællesskab for prædikenen om Helligåndens flamme.

Tysk hjælp til missionale projekter i bispedømmet

Bonifatiuswerk støtter fem missionale projekter i forbindelse med markeringen af Troens år.

Tekst: Niels Messerschmidt

MISSION I løbet af Troens år vil bispedømmet – takket være generøs hjælp fra de tyske katolikkers Bonifatiuswerk – søsætte fem projekter af missional og evangeliserende karakter. Projekterne vil dels støtte menighederne i deres markering af året, dels styrke bispedømmets bestræbelser på at nå ud til søgende og ikke-kirkevante mennesker, og dels skabe større opmærksomhed omkring Kirkens liturgi og kirkelige handlinger.

Fælles for projekterne er, at de på en konkret måde ønsker at gøre Kirken mere synlig og udadrettet i sin forkyndelse, og med Troens år som løftestang til at nå disse mål.

Projekt 1: Evangelisering

Evangeliseringstjenesten med diakon Kaare Nielsen i spidsen har i nogle år afholdt natkirker to steder i bispedømmet. Denne alternative form for gudstjeneste appellerer fortrinsvis til primært søgende og ikke-kirkevante storbymennesker, der i natkirken finder en åndelig oase (Kirken) i hjertet af byen.

”Natkirken giver os desuden mulighed for at møde mennesker af forskellig herkomst og livssyn. Nogle kommer måske af nysgerrighed, andre for at tale, nogen søger forbøn, mens andre søger stilheden. De fleste bliver berørt af atmosfæren og – som vi ville udtrykke det – Herrens tilstedeværelse i kirken”, forklarer Kaare Nielsen.

Bevillingen fra Bonifatiuswerk skal fortrinsvis bruges til indkøb af bibler, foldere og reklamemateriale.

Projekt 2: Kirke på Strøget

Et helt nyt tiltag bliver indkøbet af en skurvogn, som i første omgang skal bruges til at gøre Kirken synlig på Strøget i København. Idéen til det mobile kapel udspringer af Evangeliseringstjenesten erfaringer med afholde af natkirke, hvor ikke-kirkevante mennesker gives mulighed for at komme ind i selve kirkerummet. Her er det erfaringen, at mange har svært ved at gå ind i en kirke på grund af fordomme eller berøringsangst med det kirkelige. Indkøbet af skurvognen er en måde at nå ud til mennesker og møde dem, hvor de er.

På sigt tænkes skurvognen også brugt til andre missionerende og evangeliserende aktiviteter, og da den kan spændes for en bil med anhængertræk, vil den kunne bruges overalt i bispedømmet.

Projekt 3: Evangelisering på gaden

Der er også blevet bevilliget midler til det tilbagevendende ’evangelisering på gaden’-projekt, hvor en gruppe af lægfolk og gejstlige i julen, fasten og påske har udført gademission i Københavns centrum. Formålet er bl.a. at komme i dialog med de forbipasserende og invitere dem til at komme til gudstjeneste i en nærliggende kirke om aftenen.

Bonifatiuswerk har her ydet tilskud til materiale til omdeling, bannere og en transportabel julekrybbe.

Projekt 4: Videostreaming fra domkirken

Bispedømmet ønsker at igangsætte et flerårigt projekt med fokus på at fremme evangelisering og kendskab til Kirkens tro og liturgi gennem de elektroniske medier. Første trin i dette projekt bliver at tilbyde videostreaming af fx søndagsgudstjenester og andre kirkelige handlinger fra Sankt Ansgar domkirke, så katolikker og andre interesserede får mulighed for at følge med via bispedømmets hjemmeside – enten direkte eller når det bedst passer én.

Løsningen indebærer, at to videokameraer monteres diskret i domkirken. Der vil være tale om en løsning, hvor transmissionen kan styres af én person. Informationstjenesten vil være tovholder for projektet.

Projekt 5: Midler til markering af Troens år

Endelig støtter Bonifatiuswerk også bestræbelserne på at styrke markeringen af Troens år i bispedømmet. Pastoral-Centret vil – i forbindelse med korsets vandring fra menighed til menighed under dette år – udarbejde materialer som en hjælp til afholdelsen af Troens års-arrangementer i menighederne. Disse materialer vil være andagtshæfter, andagtskort og bogmærker til uddeling, samt materiale som hjælp til afholdelse af fem bibelaftener.

Den eksterne finansiering vil også sikre, at Pastoral-Centret under Troens År kan videreføre en blog med refleksioner om det at være troende katolik i hverdagen. Derudover vil man udbygge centrets hjemmeside med relevante informationer om Troens År med gode tips og henvisninger til egnede materialer til trosstudier, vejledning til daglig skriftlæsning og Lectio Divina. Endelig vil det være muligt at udsende en månedlig nyhedsmail til kateketer og andre interesserede. Flere af disse funktioner stod ellers til at lukke ned på grund af nedskæringer.

Bonifatiuswerk støtter de fem projekter med et samlet beløb på 70.000 euro (ca. 522.000 kroner).

”Et sted der er fuldt af liv.”

Polsk gruppe på besøg hos dansk venskabshospice.

Tekst: Lisbeth Rütz. Foto: Jerzy Balugowski

Den dansk polske gruppe på Hospice Søndergaard.

SYGEPLEJE ”Et hospice er ikke bare den sidste station – nej, det er faktisk et sted, der er fuldt af liv”, siger Piotr Lach. Han er direktør for et hospice i Lichen i Polen og besøgte i uge 39 Danmark sammen med en gruppe fra sit personale. I Maribo mødte Katolsk Orientering ham til en snak om hospicebevægelsen i vores to lande.

P. Piotr kan du forklare lidt om, hvad Lichen betyder for Polen?

”Lichen er et af de største Mariavalfartssteder i Polen. Jeg er medlem af Mariabrødrene, som er ansvarlige for stedet. Mariabrødrene er en polsk kongregation, som blev grundlagt af den salige Stanislaw Papczynski i 1673. Som navnet siger, er vi meget orienterede mod jomfru Maria. Vores kald er først og fremmest apostolisk arbejde i hendes tjeneste og så bøn for de afdøde.

Da den store nye basilika stod færdig i 2004, ville vi brødre gerne flytte tættere på basilikaen. Vi fik bygget et nyt kloster, og så begyndte vi jo at spekulere på, hvad de gamle bygninger skulle bruges til. Der var mange muligheder. Først tænkte vi på at bruge det som boligtilbud for enlige mødre; men til sidst enedes vi om at bygge klostret om til hospice. Også i Polen er der stort behov for hospicepladser.”

Hvor mange hospices er der i Polen i dag?

”Hospicebevægelsen er inde i en rivende udvikling. Lige nu er der ca. 140 stationære hospices og endnu flere ambulante, der tager ud i hjemmene til de syge.”

Hvilke personalegrupper har I på hospicet?

”Vi har læger med forskellige specialer, sygeplejersker, sygehjælpere og rengøringsfolk, fysioterapeuter, diætister, kokke og ergoterapeuter. Loven kræver, at vi har psykologer, og så har vi også en professionel volontørkoordinator. ”

Hvad betyder volontørerne for Jer?

”De betyder rigtig meget. Vi har over 300. En del af dem har det, vi kalder medico-opgaver – det vil sige, at de er tæt på patienterne. De går tur med dem, taler med dem, kører deres senge ind i kirken, hvis de ikke er oppegående, hjælper dem med måltider og andre personlige ting. De har dog ikke noget med medicingivningen at gøre. De fleste volontører arbejder uden for vores hospice. For eksempel tager de ud og fortæller, hvad et hospice er, og de er med til at skaffe penge til driften. Det gør de på mange forskellige måder – blandt andet ved at arrangere koncerter, hvor kunstnere optræder gratis og ved at sælge blomster.

Hver gang patienten indlægges hos os, følger der nogle sygesikringspenge med ham; men det dækker kun 45 %. Vi må så skaffe resten selv. Der kommer en del penge til driften fra sanktuariet og fra fonde; men volontørerne yder en stor indsats for at skaffe penge.”

Hvornår begyndte I jeres samarbejde med Danmark?

”Det hele begyndte egentlig ved et tilfælde. Moderen til en polsk kvinde, der nu bor i Danmark, var i lang tid her på hospicet. Vi var enige om, at Danmark og Polen kunne lære meget af hinanden på hospiceområdet. Hvad siger I til at vi formidler vores erfaringer og viden videre til sundhedspersonalet i Danmark, spurgte jeg mit personale. Det var de straks med på, og sidste år i september havde vi så besøg af en dansk gruppe. De var begejstrede, og vi aftalte et nærmere samarbejde mellem det danske og det polske personale. Lige nu er en gruppe fra mit personale her på Hospice Søndergaard for at følge med i dagligdagen og rutinerne på hospicet. Vi tænker på senere at få et samarbejde i gang mellem polske og danske volontører.”

Hvilken rolle spiller Kirken i dagligdagen på hospicet?

”Den åndelige pleje fylder meget hos os. Det er en integreret del af vores hverdag, og det er mange patienter meget glade for. Der er daglig messe, og præsten kommer hver dag på besøg, medmindre patienten ikke ønsker det. De fleste patienter er katolikker; men hospicet er der selvfølgelig for alle, så vi har også ateister og patienter fra andre religioner. Mange er glade for at være tæt på sanktuariet, og vi hører tit, at de føler sig trygge hos os. Mange giver udtryk for, at det at være på hospicet hjælper dem i deres angst. Jeg er jo selv direktør for hospicet; men jeg er først og fremmest præst. Og som præst er jeg der for patienterne. Jeg kender dem alle sammen personligt. ”

Hvem er det der melder sig som volontør på et hospice?

”Alle mulige mennesker fra 16 og opefter med yderst forskellig baggrund. Vi har rigtig mange unge mennesker, der melder sig som volontører. Vores koordinator gør meget ud af samarbejdet med dem. I år har vi startet et samarbejde med to præsteseminarier, og det har vi også haft dejlige erfaringer med. Vi har også et samarbejde med den lokale musikskole, der kommer og synger og spiller hos os som en naturlig del af deres arbejde. ”

Vesteuropa bliver mere og mere sekulariseret – er det noget, I også kender til i Polen?

”Jo, sekulariseringen er en trend, der også findes i det polske samfund; men Kirken er stadig rimelig stærk i vores land, og man er meget tro mod Vatikanet. Men Kirken kan godt mærke presset – mange er blevet mere kritiske, og nogle partier har et meget sekulært program. De vil gerne udelukke Kirken fra samfundets liv og isolere den”, slutter Piotr Lach.

Se mere *http://www.ok-hsg.dk/*

Hospice Søndergaards gårdterrasse.

”Drag ud fra dit land”

Klosterjubilæum i Maribo.

JUBILÆUM ”Det er mig der har udvalgt jer siges det i en af dagens tekster. Gud har udvalgt jer to til noget særligt ligesom han har udvalgt enhver af os til noget særligt. Og vi er kommet sammen i dag for med glæde at fejre denne fest sammen med jer.

”Drag ud fra dit land, fra din slægt og din faders hus til det land, jeg vil vise dig” står der i teksten fra første Mosebog, som I har valgt til i dag. Hvis man skal være som troens far Abraham, skal man kunne bevæge sig. Som 75 årig barnløs forlader han noget trygt og godt, fordi han stoler på, at Gud har noget bedre til ham. Så får han sønnen Ismael sammen med trælkvinden Hagar, og som 100 årig får han sønnen Isak.

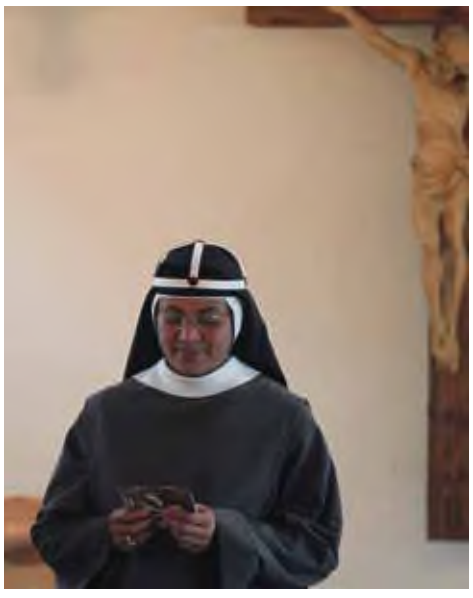

Sr. Lisa fornyer sine klosterløfter

Da I aflagde jeres evige løfter i Vadstena i Blåkyrkan, havde I forladt det trygge og sikre i Mexico og Indien. Nu blev Maribo det forjættede land. ” sagde msgr. Niels Engelbrecht ved festmessen for sr. M. Lisa Vadasserys og sr. M. Hilaria Vieyras 25-års klosterjubilæum i Maribo den 6. oktober. Ved messen fornyede sr. Lisa og sr. Hilaria deres klosterløfter, mens en fyldt klosterkirke så til.

En fortælling om tro kaldte Niels Engelbrecht sr. Hilarias og sr. Lisas historie. ”Når vores tro svigter, svigter Gud ikke. Selvfølgelig fristes man efter 25 år til at spørge, hvad er der så nået? Men historien om Abraham er også en historie om at bevare troen. Det gjorde Abraham, selv om han ikke så det forjættede land, og det gjorde Birgitta, selv om hun døde, inden hun så sin orden virkeliggjort” sagde Niels Engelbrecht.

”I Folkekirken vedkender vi os arv og gæld. Vores by hedder stadig Maribo – Marias bolig. I dag fejrer vi dobbelt sølvbryllup her. I valgte jo jeres livsledsager for 25 år siden. Og bryllupsdragten har I jo på altid, så I er synlige troens vidnesbyrd og I pynter i gadebilledet her i byen. Jeg bliver glad når jeg ser en søster fra klostret inde i byen ”, sagde domprovst Ole Opstrup, der ved den efterfølgende festlige reception overbragte en hilsen fra Lolland Falsters biskop Steen Skovsgaard.

Allerede nu forbereder Maribo sig på år 2016 med 600-års jubilæet for byggeriet af birgittaklostret, som byen voksede op omkring. Domkirken har fået nyt tag og gennemgår i øjeblikket en omfattende restaurering, hvor blandt andet prædikestolen er blevet restaureret, og alteret har fået nyt antependium. Jubilæet vil formentlig også blive markeret med forskellige koncerter og foredrag.

LR

I messen deltog fra højre mod venstre fra Folkekirken domprovst Ole Opstrup og sognepræst Per Møller fra Maribo Domkirke samt pastor emeritus Eilif Kristensen fra Næstved. Fra Den katolske Kirke deltog fra venstre mod højre p. Marek Pomykala fra Sankt Birgitta Kirke i Maribo, msgr. Niels Engelbrecht Sankt Ansgars Kirke i Bredgade, p. Gregers Mærsk Kristensen Hellig Kors Kirke i Nykøbing Falster og Julian Bodnar C.ssR. Vor Frue Kirke i Næstved. P. Jerzy Dyktus fra Helsingborg deltog også, men er ikke kommet med på billedet.

”Det gælder om at være lydhør”

Sr. Hilaria holder bønnens flamme levende.

PORTRÆT ”Vi er i Guds hænder. Jeg har altid oplevet, at Gud er med mig og kommer os til hjælp hele tiden. Han sørger for, at vi ikke mangler noget. Jeg har selv oplevet Guds forsyn meget stærkt og helt konkret i mit eget liv”, siger sr. M. Hilaria Vieyra, priorinde for Sankt Birgitta Kloster i Maribo. 25 år er der gået, siden hun sammen med sr. Lisa aflagde de første løfter i Rom den 7. oktober 1987, jomfru Marias år. Så skiltes deres veje. Sr. Lisa kom til England og sr. Hilaria kom til Schweiz. Men i 1992 aflagde sr. Hilaria og sr. Lisa sammen med to andre søstre de evige løfter i Vadstena, hvor de som tegn på vielsen modtog ordensringen med den Korsfæstede, Johannes og Maria indgraveret, sådan som den hellige Birgitta foreskriver det i ordensregelen.

Sr. Hilaria og sr. Lisa fik som de første søstre siden reformationen lov til at blive viet i Blåkyrkan og gå gennem nådens port, der kun blev anvendt, når nonnerne blev optaget i klostret og ved deres begravelse. Biskop Hubertus Brandenburg modtog deres løfter.

”Jeg er vokset op med troen i en stor og kærlig familie. Vi var syv søskende hjemme i Morelia i Mexico, hvor vi søskende lærte at passe godt på hinanden og dele med hinanden. Det har jeg også kunnet bruge i klosterlivet, hvor vi jo også skal støtte hinanden. I begyndelsen var det svært for mig at leve i Sverige. Holder det aldrig op med den vinter og den sne, tænkte jeg mange gange. Men jeg har heldigvis fået den gave, at jeg trives overalt, og det har heller ikke været svært for mig at lære sproget. Jeg har ikke haft så svært ved at tilpasse mig kulturen i de lande, jeg kom til at bo i – det er meget vigtigt for os. Som moder Elisabeth Hesselblad (*grundlæggeren af den reformerede del af birgittinerinderne red.*) bestemte, skal vi overalt hvor vi kommer hen lære at tale landets sprog”, siger sr. Hilaria, der siden hun begyndte sit klosterliv har boet i Italien, Schweiz, Sverige og Danmark.

”Men selv om jeg er svensk statsborger og har levet i Europa i mange år, er og bliver jeg mexikaner. Jeg er varmblodet, har den rytmiske musik inden i mig og elsker chili”, siger sr. Hilaria med et glimt i de livsglade, brune øjne. Sr. Hilaria er glad for, at søstrene har beholdt deres dragt, der bringer søstrene i kontakt med mange mennesker og giver anledning til mange spørgsmål.

LR

Birgitta viste vejen i Maribo

Mange deltog i økumenisk pilgrimsvandring.

ØKUMENI Helt fra Mariager var der kommet deltagere til den anden birgittinske pilgrimsvandring den 25. september. Mere end 30 deltog, selv om vandringen foregik en almindelig hverdag. Vandringen, der blev arrangeret af birgittaoblaterne sammen med præster i Folkekirken, startede ved Engestofte Kirke, hvor sognepræst Ulla Skov Rasmussen fortalte om kirkens store sengotiske altertavle, der oprindelig blev lavet til birgittinerordenens kirke – den nuværende Maribo Domkirke.

I den næsten urørte skov ved Engestofte skiftedes man på god økumenisk vis til at bede ave Maria og Fadervor-leddene i rosenkransen. Som fællesbøn bad man Birgitas kendte bøn ” Herre vis mig din vej og gør mig villig til at gå den.”

I Sankt Birgitta Kloster i Maribo fortalte p. Gregers Mærsk Kristensen fra Den katolske Kirke om klostrets historie. Herefter gik turen til Maribo Domkirke, hvor sognepræst Per Møller fra Maribo Domkirke fortalte om den hellige Birgittas orden oppe i nonnernes kor, hvor orglet står i dag, og hvor der normalt ikke er adgang. Man vandrede langs søen til Sankt Birgitta Kloster, hvor man samledes om messefejring og afsluttede med fællesmåltid. Det er meningen, at birgittavandringen skal blive en fast tradition i Maribo, og datoen for næste års vandring er allerede fastsat til den anden søndag i september. Fire af søstrene fra Sankt Birgitta Kloster deltog i vandringen.

Der var stor glæde over arrangementet, som samlede deltagere fra forskellige kirkesamfund til samvær og fælles fordybelse i den hellige Birgittas verden.

LR

Birgittavandringen på vej gennem skoven ved Engestofte

Jørgensen omvendt

Ny jubilæums-antologi fra Johannes Jørgensen Selskabet bygger på inspiration fra Jørgensens nu tilgængelige privatarkiv.

Tekst: Bernadette Alster

ANTOLOGI Den danske litteraturhistoriske kritik har ofte delt Johannes Jørgensens forfatterskab i to: før og efter konversionen i 1896. Den opfattelse anfægtes mere eller mindre direkte i mange af bidragene til *Via Ricordi*, der sammenlagt giver en opfattelse af forfatterskabet som en lang bevægelse i samme retning – mod et (religiøst) ideal.

Artiklerne er ellers meget forskellige. De rækker fra biografiske studier i dagbøgerne til litteraturanalytiske gennemgange. Alt selvfølgelig for at give fornyet indsigt i omstændighederne i og omkring forfatterskabet. Og det er ikke alt sammen lige flatterende, skulle jeg hilse og sige. Formanden for selskabet Stig Holstings artikel, giver (tilsigtet eller ej) et ganske grelt indtryk af Jørgensen som et uafbalanceret og ansvarsforflygtigende menneske med galopperende luder-madonna-kompleks. Altid havde han dårlig samvittighed, men sværere var det åbenbart at undgå grundene til at få det. Hvilket man selvfølgelig også gjorde grin med i samtiden.

Mere opmuntrende er Oluf Schönbecks læsninger af studenten Jørgensens dagbøger. De giver et indblik i en yderst intelligent ung mands kamp for at opstille et samlet verdenssyn. Til det formål trak han på tankegods fra områder, man ellers skulle tro var uforenelige: græsk mytologi, teosofisme, kabbala, kristendom, romantik, socialisme, anarki, idealisme og æstetik. Imponerende nok lykkedes det ham at komponere en nogenlunde sammenhængende vision. Schönbeck viser os de tydelige sammenhænge mellem den helt unge mands tanker og det, han senere skulle beskæftige sig med. Man ser, hvorfor den franske symbolisme føltes så beslægtet, og hvorfor det netop måtte blive ham, der blev manden bag Taarnet – det danske symbolistiske tidsskrift, der både havde forfattere og billedkunstnere tilknyttet. Dét miljø beskrives glimrende af Bo Alkjær, der dykker ned i maleren Ludvig Finds forhold til Johannes Jørgensen, og i øvrigt beskriver nogle af de spændinger, der var i kredsen omkring Taarnet, hvor man hurtigt deltes i en æstetisk og en klerikal orienteret symbolisme. Det er også to mindre artikler af hhv. Anders Ehlers Dam og Søren Sørensen, der beskæftiger sig med symbolismen internationalt – det drejer sig henholdsvis om Johannes Jørgensens forhold til den tyske symbolist Stefan George og udvekslingen mellem den danske og den svenske symbolisme. Begge er interessant introducerende læsning, men for korte til at gå dybere ned i stoffet.

Ganske anderledes dybdegående er Ove Kreisberg og Anders Thyrring Andersens mere tekstorienterede bidrag. Kreisberg analyserer Jørgensens lille digtsamling *Isblomster* fra 1926. Det er befriende endeligt at få et direkte kig ned i Jørgensens egne tekster - for det meste af antologiens stof er biografisk eller bredere kulturhistorisk anlagt. Og hvilke tekster! For Kreisberg har i den næsten glemte prosadigtsamling fundet en perle, som hans grundige gennemgang får til at skinne med uhørt klarhed. Man må simpelthen overgive sig til Jørgensens klingende smukke sprog og til Kreisbergs tese om, at han var en langt mere modernistisk raffineret forfatter, end han ellers har ry for.

Thyrring Andersens tekst er også overraskende – om end på en noget anden måde. Også han har fingrene helt nede i stoffet – men denne gang hovedsageligt Johannes V. Jensens digte, som han argumenterer overbevisende for har langt mere til fælles med Jørgensens digtning, end både han selv og den efterfølgende litteraturhistorie har villet vide af.

Antologiens eneste virkeligt ærgerlige indslag er Sven Hakon Rossels afsluttende artikel om Johannes Jørgensen som katolsk forfatter i den danske litteraturhistoriske tradition, der starter med over én kam at gøre det moderne gennembruds forfattere til en bunke hadefulde fornægtere af forfatterskabets værdi. Det er helt korrekt, at især Georg Brandes *var* en strid banan, men det gør ikke det moderne gennembruds forfattere (eller hele 1900-tallets kritik for den sags skyld) lig med Brandes-brødrene. Ligesom det heller ikke fritager Johannes Jørgensen for selv delvist at have medvirket til at melde sig ud af det gode selskab ved sin forkærlighed for det polemiske. Det passer bare ikke ind i den Rosselske udråbstegnsgennemsyrede bitterhed. I øvrigt bruger han hele artiklen på at modsige sig selv ved at gennemgå omtalen af Jørgensen i diverse litteraturhistorier, hvor han faktisk finder mange positive omtaler ved siden af de negative. Dem vælger han så bare at tillægge mindre vægt. Ingen tvivl om, at forfatterskabet ikke har fået så meget opmærksomhed, som det kunne fortjene, men det skyldes næppe helt så sort-hvide årsager, som Rossel lægger op til. En trist slutning på en ellers udmærket antologi, der gør meget for at omvende vores syn på Jørgensen – før og efter hans omvendelse.

Via Ricordi
- En antologi om Johannes Jørgensen.
Udgivet af Johannes Jørgensen Selskabet.
202 sider. Pris:225 kr.

Et jødisk ny testamente

Ny udgivelse belyser forholdet mellem jødedommen og kristendommen.

Tekst: Kaare Rübner Jørgensen

BIBELFORSKNING Vi ved alle, at Jesus var jøde, og at kristendommen begyndte som en jødisk bevægelse. Men hvilken betydning, det har for vor tolkning af NT, er ikke noget, ret mange bibellæsere tænker over. Nu har to jødiske professorer i nytestamentlig teologi sammen med 48 fagkolleger udgivet NT med jødiske kommentarer. Det er sket ud fra den opfattelse, at testamentets indhold også er jødisk litteratur, omhandlende jødiske forhold i det første århundrede.

Hvert af NT's skrifter indledes med en kort introduktion om forfatterskab, datering og formål, derpå følger den bibelske tekst, der er den i USA gængse (New Revised Standard Version). Hertil knyttes to noteapparater. Det ene er korte tekstnoter til de steder, hvor den engelske oversættelse ikke er i overensstemmelse med den græske tekst, eller hvor der er afvigende læsninger i de ældste manuskripter. Det andet er kommentarerne. De er til gengæld særdeles fyldige og giver oplysning ikke kun om gammeltestamentlige og klassisk-græske citater og referencer, men også om parallelle opfattelser i samtidig jødisk og græsk litteratur. Alle citater og referencer gengives på hebraisk eller græsk, skrevet med latinske bogstaver, og oversættes til engelsk, så også læsere, der ikke er fortrolig med disse sprog, kan forstå dem. I disse kommentarer omtales også kristne tolkninger. Efter de bibelske bøger følger ikke mindre end 30 essays, skrevet af jødiske eksperter, omfattende emner som bl.a. Loven, Synagogen, Spiseregler, Jødiske og Messianske bevægelser, Jødisk familieliv, Logos-begrebet, Paulus og jødedommen, NT's kanon, Septuaginta, Dødehavsrullerne, Philon, Josephus og Jesus i rabbinsk tradition. Til sidst findes forskellige tabeller og en ordforklaring.

Kommentarerne indeholder ligesom de mange essays en sand guldgrube af informationer, så at trække nogle frem på bekostning af andre kan være svært. Jeg vil derfor blot nævne to, som især har haft min interesse. Det ene er det forbavsende store antal parallelle opfattelser i ældre og samtidig græsk og jødisk litteratur, hvilket kan give én det indtryk, at der måske ikke er så forfærdelig mange originale tanker i NT - hvis vi ser bort fra det helt grundlæggende: Jesus som Messiah/Christos. Det andet er, at det kendskab, mange af NT's forfattere har til græsk filosofi, litteratur og især retorik, ikke tyder på, at forfatterne har været jævne mennesker, stammende fra egnene omkring Yam Kinneret (Genesaretsøen). På samme måde kan man spørge, om Paulus' ægte breve virkelig er skrevet af en håndværker fra Taurus? At skrifterne i NT har fået en senere bearbejdning er vist alment accepteret, og at der må ligge nogle oprindelige tekster, udarbejdet på aramæisk eller hebraisk, bag flere af dem, synes sikkert nok. Her et par eksempler:

Det første vedrører skjulte budskaber. At lægge sådanne ind i en tekst var ikke ualmindelig i rabbinsk litteratur. Mathæusevangeliet indledes med Jesu stamtavle. Tre gange fjorten generationer er der fra verdens skabelse til Jesus. Fjorten kan også skrives 4 + 6 + 4, hvilket på hebraisk udtrykkes dalet (4), vav (6), dalet (4), der er de tre bogstaver i ordet "David" (hebraisk har som bekendt ingen vokaler). I Johs. Åb. 13,18 hedder det: "Lad den, der har forstand, udregne dyrets tal; thi det er et menneskes tal, og dets tal er 666." Skrives tallet 100 + 60 + 200 + 50 + 200 + 6 + 50 (qof, samek, resh, nun, resh, vav, nun), får vi de græske ord "Kaisar Neron", kejser Nero. Han var altså et af de onde dyr i Åbenbaringen.

Lukasevangeliet skulle være forfattet af en græker. I 3.8 hedder det imidlertid: "Gud kan opvække Abraham børn af stenene dér." Oversættes udsagnet til aramæisk eller hebraisk, ses et ordspil, da sten på aramæisk hedder avnayya og børn benayya (på hebraisk henholdsvis avarim og banim). Da dette ordspil ikke findes i den græske tekst, må der efter min mening være tale om en original Jesus-udtalelse eller i det mindste en aramæisk/hebraisk gengivelse deraf.

Omvendt regnes dagen at begynde ved solopgang i Mk. 14.1 og 14.12, hvilket er et græsk-romersk træk, og omtalen af palmegrene i forbindelse med indtoget i Jerusalem i Mt. 21.8 (med paral.) synes at bero på en misforståelse, for brugen af palmegrene hører til sukkot (løvhyttefesten), ikke til højtideligheden af påsken. I samme forbindelse kan også nævnes den meget karikerede opfattelse af farisæere i evangelierne.

Også en del nutidige opfattelser viser sig at være uden hold i virkeligheden: at Jesu sidste måltid skulle være identisk med det påskemåltid, jødiske familier indtager i dag, kan ikke være rigtigt, for reglerne for dette måltid blev først udarbejdet i løbet af det andet århundrede. At Jesus' forbud mod skilsmisse skulle skyldes et hensyn til den fraskilte kvindes retsstilling, er heller ikke holdbar, for hun var sikret af en ægteskabskontrakt. Fundene af dels en kvindelig jødisk storkøbmands regnskabsbog, dels en gravindskrift for en kvindelig synagogeforstander viser endvidere, at der var langt større lighed mellem kønnene i det jødiske end i det græsk-romerske samfund. Når Jesus ikke inkluderede kvinder i sin discipelkreds, kan det derfor ikke forklares med kvindernes underordnede stilling i det jødiske samfund, således som man ellers undertiden ser det i feministisk teologi.

Udgivelsen af dette Ny Testamente med jødiske kommentarer er blevet rost til skyerne i det engelske katolske magasin The Tablet (7. juli 2012), og jeg kan kun tilslutte sig denne lovprisning. Udgivelsen bør anskaffes og læses af alle, der er interesseret i, hvad der i virkeligheden står i Det ny Testamente.

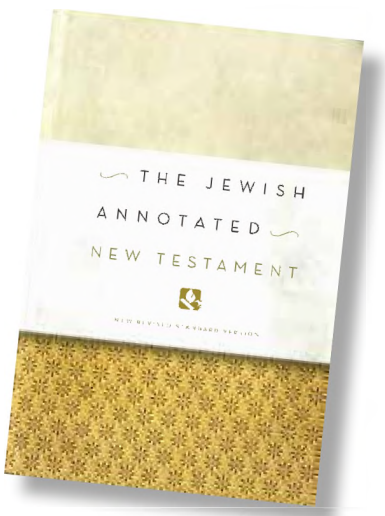

Amy-Jill Levine & Marc Zvi Brettler (udg.), The Jewish Annotated New Testament. New Revised Standard Version Bible Translation. Oxford University Press, New York 2011. 636 sider.
ISBN 978-0-19-529770-6. US $ 35. (Kan købes gennem Amazon.uk for £ 22.50 + moms og forsendelse).

Ordensliv

LØFTER Fredag den 28. september var en festdag for benediktinerinderne af den hellige Lioba i Sankt Lioba Kloster, Jens Jessensvej 7 på Frederiksberg. Klostrets novice, sr. Maria Lioba, aflagde de første løfter under en festmesse, hvor sognepræsten Jesper Fich concelebrerede med Fabrizio Milazzo (sognepræst Sankt Andreas og Sankt Therese) og Niels Engelbrecht (sognepræst Skt. Ansgar, Kbh.).

Sr. Maria Lioba aflagde løfterne, underskrev dokumentet med ordensløfterne og modtog derefter det sorte ordensslør efter at dette behørigt var blevet velsignet og indviet med vievand. Efter en kort pause, hvor sløret blev skiftet, modtog søsteren velsignelsen i den fuldendte ordensdragt.

Efter festmessen var der reception i menighedssalen med utallige lækkerier, og dagen afsluttedes højtideligt med søstrenes komplet i kirkens kor, hvor også receptionsgæsterne bænkedes.

foto: Anders Kaare Frederiksen

Det sker i Bispedømmet

Oktober

Torsdag 18. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Fredag 26. kl. 19.00- ca. 21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Skriftemål fra kl. 18.00. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade, Kbh.
Info: tlf. 33 33 05 02 eller
www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Lørdag 27. kl. 14.30-16.30: Sankt Andreas og Sankt Therese menighed afholder temalørdag: "Hvorledes forholder vi os som kristne til lidelserne og ondskaben i verden?" v/ Hans Thulstrup. Sted: Kantinen, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Lørdag 27. kl. 17.00-21.00: Nightfever, der vil være tilbedelse, bøn og stille musik. Sted: Sankt Ansgar Kirke, Bredgade 64, Kbh. Alle er hjerteligt velkomne.

November
Lørdag 3. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese: "Det katolske og det lutherske menneskebillede" v/Vilh. Stender. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. K. Alle er velkomne. Det koster kr. 40 pr. gang til materialer, kaffe og te mm. Messe kl. 17.00

Fredag 9. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør", personlig forbøn og samtale, v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh.
Info: tlf. 33 33 05 02 eller
www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Søndag 11. kl. 20.00-22.00: Natkirke, tilbedelse, lovsang, stilhed. Mulighed for kort personlig samtale og velsignelse. Sted: Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2, Charlottenlund
Arr.: diakon Kaare Nielsen og team. Fri parkering!

Torsdag 15. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Troslærekursus, som henvender sig til voksne katolikker, giver indføring i det at tro, belyser Det gamle og Det nye Testamente, gennemgår sakramenterne, de forskellige kald i Kirken, forskellige religiøse bevægelser, spiritualitet og bøn. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade, Kbh. Det er gratis at deltage. Alle er velkomne. Kurserne afholdes hver onsdag kl. 19.30-21.00.
Se mere på *www.jesuhjertekirke.dk*

Det årlige konvertitkursus ved sr. Anna-Mirijam Kascher, afholdes hver torsdag kl. 19.30. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K.
Info: *www.katolskorientering.dk/konvertitkursus/*

Første og sidste onsdag ml. kl.17.30–19.30: Hjælp til misbrugere og pårørende.
Rådgivningen finder sted i Bredgade 69 A, København K. Cenacolos Venner træffes alle hverdage ml. kl. 13.00-15.00 på tlf. 51 53 41 60. Info: www. cenacolos-venner.dk

Liturgisk kalender 1. - 30. november 2012

1. *grøn.* Torsdag i 30.alm.uge. (II Ps).
℣. Sl 144,1.2.9-10
℟. Lovet være Herren, min klippe.
L.: Ef 6,10-20. **Ev.:** Luk 13,31-35.

2. *grøn.* Fredag i 30.alm.uge. (II Ps).
℣. Sl 111,1-2.3-4.5-6
℟. Herrens gerninger er store.
L.: Fil 1,1-11. **Ev.:** Luk 14,1-6.

3. *grøn.* Lørdag i 30.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid.* **Martin af Porres,** ordensmand (†1639)
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣. Sl 42,2.3.5bcd
℟. Min sjæl tørster efter den levende Gud.
L.: Fil 1,18b-26.
Ev.: Luk 14,1.7-11.

Bededag for præste- og ordenskald.

4. *hvid.* Søndag. **ALLE HELGEN** (h)(31.ALM SØNDAG))
✠ *Gl.Cr.Særl.pf.* (III Ps)
1.L.: Åb 7,2-4.9-14
℣. Sl 24,1-2.3-4ab.5-6
℟. Sådan er den slægt, som søger dit åsyn, Herre.
2.L.: 1 Joh 3,1-3. **Ev.:** Matt 5,1-12a

Kirketælling
(Karl Borromæus, biskop, fejres ikke)

5. *violet*. Mandag. ALLE SJÆLE
De afdødes pf.
L.: 2 Makk 12,43-46 eller Rom 8,312b-35.37-39
℣. Sl 23,1-2a.2b-3.5-6
℟. Herren er min hyrde, mig skal intet fattes
Ev.: Joh 14,1-6
Der kan også læses andre tekster fra begravelsesliturgien

6. *grøn.* Tirsdag i 31.alm.uge. (III Ps).
℣. Sl 22,26b-27.28-30a.31-32
℟. Herre, du er min lovsang i den store forsamling
L.: Fil 2,5-11. **Ev.:** Luk 14,15-24.

7. *hvid.* Onsdag i 31.alm.uge. (III Ps).
Willibrord, biskop (†739) (m)
℣. Sl 27,1.4.13-14
℟. Herren er mit lys og min frelse
L.: Fil 2,12-18. **Ev.:** Luk 14,25-33.

8. *grøn.* Torsdag i 31.alm.uge. (III Ps).
℣. Sl 105,2-3.4-5.6-7
℟. De, der søger Herren, skal glæde sig.
Eller Halleluja!
L.: Fil 3,3-8a. **Ev.:** Luk 15,1-10.

9. *grøn.* Fredag i 31.alm.uge. (III Ps).
℣. Sl 122,1-2.3-4a.4b-5
℟. Lad os med glæde drage til Herrens hus!
L.: Fil 3,17—4,1. **Ev.:** Luk 16,1-8.

10. *hvid.* Lørdag i 31.alm.uge. (III Ps).
Leo den Store, pave og kirkelærer (†461)(m)
℣. Sl 112,1-2.5-6.8a+9
℟. Lykkelig den, der frygter Herren.
L.: Fil 4,10-19. **Ev.:** Luk 16,9-15.

11. *hvid.* Søndag. **LATERANKIRKENS INDVIELSE** (f) (32.ALM.SØNDAG) (IV Ps)
✠ *Gl Cr,.Særl.pf.*
1.L.: Ez 47,1-2.8-9.12
℣. Sl 46,2-3.5-6.8-9
℟. Flodløb glæder Guds by, den Højestes hellige bolig.
2.L.: 1 Kor 3,9c-11.16-17
Ev.: Joh 2,13-22.

Pavens dag. Kollekt af Peterspenge
(Martin af Tours, biskop, fejres ikke)

12. *rød.* Mandag i 32.alm.uge. (IV Ps).
Josaphat, biskop og martyr (†1623) (m)
℣. Sl 24,1-2.3-4b.5-6
℟. Sådan er den slægt, som søger dit ansigt, Herre.
L.: Tit 1,1-9. **Ev.:** Luk 17,1-6.

13 *grøn.* Tirsdag i 32.alm.uge. (IV Ps).
℣. Sl 37,3-4.18+23.27+29
℟. Retfærdiges frelse kommer fra Herren.
L.: Tit 2,1-8.11-14. **Ev.:** Luk 17,7-10.

14. *grøn.* Onsdag i 32.alm.uge. (IV Ps).
℣. Sl 23,1-3a.3b-4.5.6
℟. Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød.
L.: Tit 3,1-7. **Ev.:** Luk 17,11-19.

15. *grøn.* Torsdag i 32.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Albert den Store,** biskop og kirkelærer (†1280)
℣. Sl 146,7.8-9a.9bc-10
℟. Lykkelig den, hvis hjælp er Jakobs Gud.
Eller Halleluja!
L.: Filem 7-20. **Ev.:** Luk 17,20-25.

16. *grøn.* Fredag i 32.alm.uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Margrethe af Skotland** (†1093)
Eller *hvid.* **Gertrud,** jomfru (†1302)
℣. Sl 119,1.2.10.11.17.18
℟. Lykkelig den, som vandrer efter Herrens lov.
L.: 2 Joh 4-9. **Ev.:** Luk 17,26-37.

17. *hvid.* Lørdag i 32.alm.uge. (IV Ps).
Elisabeth af Ungarn (†1231) (m)
℣. Sl 112,1-2.3-4.5-6
℟. Lykkelig den, der frygter Herren. Eller Halleluja!
L.: 3 Joh 5-8. **Ev.:** Luk 18,1-8.

18. *grøn.* **33. ALM. SØNDAG.** (I Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Dan 12,1-3;
℣. Sl 16,5+8.9-10.11.
℟. Vogt mig, Gud, jeg søger tilflugt hos dig
2.L.: Hebr 10,11-14.18. **Ev.:** Mark 13,24-32.
(Peters- og Paulus basilikaernes indvielse fejres ikke)

19. *grøn.* Mandag i 33.alm.uge. (I Ps).
℣. Sl 1,1-2.3.4+6
℟. Den, der sejrer, vil jeg give at spise af livets træ.
L.: Åb 1,1-4; 2,1-5a. **Ev.:** Luk 18,35-43.

20. *grøn.* Tirsdag i 33.alm.uge. (I Ps).
℣. Sl 15,2.3.4.5
℟. Den, der sejrer, vil jeg give sæde hos mig på min trone.
L.: Åb 3,1-6.14-22. **Ev.:** Luk 19,1-10.

21. *hvid.* Onsdag i 33.alm.uge. (I Ps).
Jomfru Marias fremstilling i templet (m)
℣. Sl 150,1-2.3-4.5-6
℟. Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud den Almægtige.
L.: Åb 4,1-11. **Ev.:** Luk 19,11-28.

22. *rød.* Torsdag i 33.alm.uge. (I Ps)
Cæcilie, jomfru og martyr (†230) (m)
℣. Sl 149,1-2.3-4.5-6a+9b
℟. Du har gjort os til konger og præster for vor Gud.
eller Halleluja!
L.: Åb 5,1-10. **Ev.:** Luk 19,41-44.

23.*grøn.* Fredag i 33.alm.uge. (I Ps).
Eller *rød.* **Clemens I,** pave og martyr (†97)
Eller *hvid.* **Columban,** abbed (†615)
℣. Sl 119,14.24.72.103.111.131
℟. Hvor er dit ord sødt for min gane.
L.: Åb 10,8-11. **Ev.:** Luk 19,45-48.

24. *rød.* Lørdag i 33.alm.uge. (I Ps).
Andreas Dung-Lac, præst, **og lidelsesfæller,** martyrer (†1745-1862) (m)
℣. Sl 144,1.2.9-10
℟. Lovet være Herren, min klippe.
L.: Åb 11,4-12. **Ev.:** Luk 20,27-40.

25. *hvid.* Søndag. **JESUS KRISTUS, UNIVERSETS KONGE** (h). (34.ALM.SØNDAG) (II Ps)
✠ *Gl. Cr. Særl.pf.*
1.L.: Dan 7,13-14;
℣. Sl 93,1ab.1c-2.5.
℟. Herren er konge! Han har klædt sig i højhed.
2.L.: Åb 1,5-8.
Ev.: Joh 18,33b-37.

(Niels Steensen, biskop, fejres ikke)

26. *grøn.* Mandag i 34.alm.uge. (II Ps).
Eller *rød.* **Katarina af Alexandria,** jomfru og martyr (†ca.306)
℣. Sl 24,1-2.3-4b.5-6.
℟. Denne er den slægt, som søger dit ansigt, Herre.
L.: Åb 14,1-3.4b-5. **Ev.:** Luk 21,1-4.

27. *grøn.* Tirsdag i 34.alm.uge. (II Ps).
℣. Sl 96,10.11-12.13
℟. Herren kommer for at holde dom over jorden.
L.: Åb 14,14-19. **Ev.:** Luk 21,5-11.

28. *grøn.* Onsdag i 34.alm.uge. (II Ps).
℣. Sl 98,1.2-3b.7-8.9
℟. Store og underfulde er dine gerninger, Herre.
L.: Åb 15,1-4. **Ev.:** Luk 21,12-19.

29. *grøn.* Torsdag i 34.alm.uge. (II Ps).
℣. Sl 100,1b-2.3.4.5
℟. Salige er de, der er indbudt til Lammets brylllupsfest.
L.: Åb 18,1-2.21-23; 19,1-3.9a.
Ev.: Luk 21,20-28.

30. *rød.* Fredag. ANDREAS, apostel (f)
Gl.Ap.pf.
℣. Sl 19,2-3.4-5ab
℟. Deres tale er nået til jorderigs ende.
L.: Rom 10,9-18.
Ev.: Matt 4,18-22

Mindeord over Henrik Lewandowski, Nykøbing F.

Mandag den 24. september døde Henrik stille på Svanevig Hospice.

Forud var gået en tid hvor du, Henrik havde fået konstateret kræft i stort set det meste af kroppen.

Det afholdt dig dog ikke fra fortsat at leve livet og bevare dit gode humør.

Jeg har fået lov til at kende dig helt fra min barndom. For mig har du altid været et ydmygt og arbejdsomt menneske. Du har altid kunnet se, hvor der var behov for hjælp, og uden de store ord og armbevægelser gik du ind og hjalp, der hvor du kunne se, der var et behov. Det være sig hos naboer, venner mennesker der var i nød og ikke mindst i vores katolske kirke, hvor du havde mange kasketter på. For du var alt-muligmanden. Du tog dig af haven, du ordnede småting i kirken og præstegården, som den handymand du var. Du har siddet i menighedsråd og pastoralråd. Og du har stået bag en meget stor lokal u-landsindsamling her på Lolland-Falster. Samt meget meget mere.

Men den største bedrift var nok, da du gik på pension, og Hellig Kors Kirke manglede en organist. Selv om du aldrig havde spillet før, ville du give din kirke denne" gave" at vi skulle have en organist – og det gjorde du! I starten lød det ikke altid så godt, men vi – menigheden – vidste at du gjorde det med hjertet, og vi sang med af karsken bælg. Og selv om du, som du sagde, ikke havde klaverfingre, så fik du alligevel lært at spille. Og jeg ved, at du har brugt RIGTIG mange timer ved orglet både i kirken, men også derhjemme for at øve dig, og det siger vi, som menighed dig tak for.

Hele dit liv Henrik, har du elsket dans og sang, og for ikke længe siden tog du en svingom med mig til kirkekaffen, for at bevise, som du sagde, at du stadig kunne "svinge pigerne." Selv om dit liv ikke altid har været en dans på roser, har du altid bevaret dit gode humør, og jeg har aldrig hørt du har sagt et ondt ord om andre. Da du kunne se, hvor det bar hen med din sygdom, sagde du til mig, at du gerne ville have indflydelse på, hvordan din bisættelse skulle foregå. Du ville ikke have, at folk skulle sørge, det skulle være en festdag med glade sange, som også de unge kendte og kunne synge med på. Bibelteksten til din bisættelse har du også valgt, du ville have den med "Kamelen der har svært ved at komme igennem nåleøjet". Ja selv det tøj du skulle have på i kisten havde du check på. Hvid skjorte, mørk jakke og slips. Sådan Henrik!!!

Mandag formiddag, stod vi: Pastor Gregers, Pastor Marek, dine 2 døtre, din svigersøn og jeg omkring din seng på Svanevig og du fik Den sidste Olie. Selv om du ikke var ved bevidsthed, så vi alle, at da vi sang salmen "Jeg elsker Maria" bevægede du munden og "sang" med.

Du er nu Henrik, hjemme hos Gud, og sammen igen, med din elskede hustru Mona!

Ære være Henriks minde

Teresa Starzynski
4800 Nykøbing Falster

Mindeord for Uffe Loldrup

Tirsdag den 25. september 2012 tidligt om morgenen døde Sankt Vincent Grupperne stifter, Uffe Loldrup, stille i sit hjem 91 år gammel.

Uffe Loldrup startede sammen med sin hustru Else og daværende sognepræst i Den Hellige Families Kirke i Birkerød, p. Giel Gommans, Sankt Vincent Grupperne i 1959, dels som en reaktion på den megen nød i verden, dels som en reaktion på en debat på det tidspunkt om, hvor meget (eller lidt…) der af indsamlede midler i de store organisationer gik til de trængende, og hvor meget der gik til administration og omkostninger. Det er jo en evigt aktuel diskussion. Det stiftende trekløver var dog overbevist om at 100 % af de indsamlede midler skulle gå til dem de var bestemt til. Skulle der så være omkostninger (og det ved vi jo der er), så måtte sådanne omkostninger dækkes fra anden side, koste hvad det vil! Det har været, og er i dag, en væsentlig regel i alle de 53 år Sankt Vincent Gruppernes har eksisteret. Vi eksisterer for at hjælpe andre, ikke for at drive forretning.

Uffe Loldrup var primus motor og regnskabsfører for Sankt Vincent Grupperne i 40 år (1959-1999), og modtog herfor i august 2004 æresbevisningen " Pro Ecclesia et Pontifice" af Den katolske Kirke.

Principperne fra dengang lever endnu. Alle bidrag går stadigvæk ubeskåret til modtagerne, og omkostningerne må vi søge dækket fra anden side.

Sankt Vincent Grupperne støtter i øjeblikket 12-14 projekter i udviklingslande på fire kontinenter.

Uffe Loldrup blev begravet den 12. oktober fra Den Hellige Families Kirke i Birkerød.

Bestyrelsen

Kirkeskat, katolikker og kontant afregning

På den katolske kirkes hjemmeside refereres til tyske overvejelser omkring kirkeskat under overskriften*: Ingen kirkeskat, ingen sakramenter*. Måske noget der kunne inspirere den danske afdeling af Kirken, som jo i mange år forgæves har forsøgt at øge antallet af kirkeskat betalende katolikker.

Men man skal i relation til Danmark huske på, at her kunne overskriften meget vel blive: Ingen kirkeskat, ingen sakramenter – **ingen katolikker**

Jørn Helder
4653 Karise

Hverdagsmesser i Jesu Hjerte Kirke i København

Vi lægger alle mærke til de ændringer, der finder sted i nogle af de københavnske kirker – således også i Jesu Hjerte Kirke i København.

I mere end tyve år har jeg deltaget i hverdagsmesserne i Jesu Hjerte Kirke i København, og disse hverdagsmesser har altid været stille og meditative, hvilket jeg har været dybt taknemmelig for.

Jeg håber af hjertet, at hverdagsmesserne i Jesu Hjerte Kirke også i fremtiden vil være stille og meditative – uden højrøstet prædiken og sang – og jeg ved, at mange andre mennesker deler dette mit håb.

At der er sang og prædiken i messen på søndage, første fredag i måneden og andre festdage er fuldt ud forventeligt og forståeligt.

I dag kommer mange mennesker fra deres arbejde og direkte til messen klokken 17 i Jesu Hjerte Kirke. Deres arbejdsdag er præget af støj, og hvor de end vender sig hen, er der musik – i butikker, på arbejdspladser, når man venter i telefonen osv. Derfor er det en usigelig lise at komme til disse messer i Jesu Hjerte, hvor intet er højrøstet, og hvor messerne er stille og kontemplative, så liturgien stråler i al sin skønhed.

Jeg håber af hjertet, at de stille og meditative messer i Jesu Hjerte vil fortsætte, og jeg ved, at mange mennesker deler dette mit håb.

Venlig hilsen,
Fatima Andersen
2765 Smørum

Den oplysende forklaring på det Gamle Testamentes fortælling

Svar til Lars Messerschmidts indlæg i nr.13.

Stor tak til Lars Messerschmidt for den omfattende vejledning i læsning af det Gamle Testamente; den er en nyttig hjælp ikke alene for mig, men tillige for talrige brugere af Bibelen. GT er en nødvendig forudsætning for forståelse af det kristne budskab, idet Jesus som jøde var nødt til at anvende de jødiske skrifter som udgangspunkt i henvendelsen til sine landsmænd.

For at vi - et par tusind år senere - skal kunne forstå disse tekster, kræver det mere end almindelig læsefærdighed. Det kræver indsigt i moderne litteraturvidenskabelige metoder som kildekritik og tekstopdeling i bl.a. historisk, poetisk og juridisk genre, idet Helligånden netop anvender disse måder til at inspirere de jordiske forfattere af de jødiske tekster.

Deraf følger, at læserne af GT må være opmærksomme på, at teksterne kræver mere end en umiddelbar og direkte forståelse. Man må ikke tage tekster for pålydende.

Det kommer rigtigt til udtryk i eksemplet med Josvabogens kapitel 11, hvor genren er historisk, omend ikke helt i den moderne forståelse af begrebet. Gud står på jødernes side - altså sanktionerer nedslagtning af mænd, kvinder og børn af den bosiddende befolkning - med henblik på at opfylde sit løfte til jøderne. Gud accepterer med udgangspunkt i den herskende mentalitet - krigsmentaliteten, som til forveksling ligner situationen i samme område i dag, at man slår ihjel. Disse hændelser må Kirken fastholde som acceptable, fordi de udgør en vigtig del af Guds folks identitet og udvælgelse.

Det femte bud bliver således ikke et absolut forbud, men et relativt bud afhængigt af omstændigheder og formål.

For mange læsere kan det derfor være vanskeligt at opfatte GT som ufejlbart. Personligt tror jeg ikke, at forklaringen ville holde i Sø- og Handelsretten.

Ole Dam
2100 København Ø

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

· Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.

· Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).

·Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.

·Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Margrethe Stenby
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.:
Rut Schmidt O.S.B., Jann Sjursen , Petter Becker-Jostes, Ramesh Premarajeh, Bernadette Alster, Kaare Rübner Jørgensen, Jerzy Balugowski
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint
Trykoplag 10.320 - Distribueret oplag 9.920
- ISSN 0902-297X

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Tag en tjans!

Er du glad for bøger, og har du lyst til at lave noget frivilligt arbejde? Sankt Andreas Bibliotek søger frivillige til følgende opgaver:

• En frivillig med STOR interesse for Niels Steensen til at tage et ansvar for Steno-Arkivet. Den frivillige skal gennemgå og ordne arkivalier, identificere ny litteratur om Niels Steensen, og foreslå nyindkøb af litteratur.

• En frivillig som vil tage sig af påpladssætning af bøger, rykning af lån, pakning af bøger til andre biblioteker og blomstervanding.

Det er nødvendigt at du har kendskab til hovedsprogene, og kender til litteraturens univers og til at bruge internettet.

Du kan læse mere om Sankt Andreas Bibliotek og Steno-Arkivet på bibliotekets hjemmeside: www.sanktandreasbibliotek.dk.

Interesserede kan henvende sig til biblioteksleder Kate Toft Madsen, tlf. 33 55 60 90, e-mail: kt@katolsk.dk.

Hjælp med at sikre Kirkens bestående
- også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Telefon 33 55 60 11

Bønnens Apostolat

November

- At biskopper, præster og alle som tjener Evangeliet modigt må vidne om troskab mod den korsfæstede og opstandne Herre.

- At Kirken, som pilgrim på jorden, må skinne som lys for nationerne.

bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen

Danske Bedemænd

TELEFONLINIE
SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Biskoppens kalender

Oktober

Man 15.- man 22.: Præstevalfart, Det hellige Land
Ons 24. kl. 8.00: Messe i Karmel
Lør 27. kl. 13.00: Vietnamesisk messe i anledning af "Troens År", Sankt Pauls Kirke, Taastrup
Tir 30. kl. 16.30: Møde i Pastoralrådets forretningsudvalg
Ons 31. kl. 10.00: Møde i Præsterådet

November

Tor 1. kl. 10.00: Økonomisk Rådsmøde, **kl. 13.00:** Møde i Liturgikomissionen
Lør 3. kl. 14.00: Fællesmøde, Danske Kirkers Råd, Nyborg
Søn 4. kl. 10.00: Firmelse i Roskilde
Man 5. kl. 15.00: Repræsentantskabsmøde, Kristeligt Dagblad
Tor 8. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Søn 11. kl. 11.00: Pavens Dag, messe, Domkirken, **kl. 16.30:** Festvesper, Domkirken
Tir 13. kl. 9.00: Messe for personalet, Gl. Kongevej
Fre 16. kl. 16.00: Møde i Forretningsudvalget, Magleås
Lør 17.-søn 18.: Pastoralrådsmøde
Ons 21.-fre 23.: COMECE, Bruxelles
Tor 29. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 15, som udkommer
fredag den 2. november
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 15. oktober

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 16, som udkommer
fredag den 23. november
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 5. november

Venlig hilsen Redaktionen

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll
Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84
E-mail: sandra@moll.dk

Støtter nødlidende
www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

www.catholica.dk
- et katolsk tidsskrift på internettet

Seminar
"Kroppens teologi"
Dette værk af pave Johannes Paul II er blevet kaldt en tidsindstillet teologisk bombe. Udgangspunktet er, at vi er skabt i Den Treenige Guds billede, og at seksualiteten derfor er hellig. Vi præsenteres for et sandt kristent alternativ til vor tids sekulariserede menneskesyn.

Sr. Sofie OP, Rögle Kloster, Lund
Forfatter til bogen *"Till man och kvinna skapade Han dem"*

Lørdag d. 10. nov. kl. 10 - ca. 15 (kaffe fra kl. 9.30)
Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund

Pris: 150 kr
Fri drikkevarer. Stor sandwich 45 kr (bestilles senest 5. nov.)

Kontakt:
Grethe Livbjerg, 39 63 53 33
grethe.livbjerg@levendevand.dk
Helle Bernth, 75 33 34 93
hbj@levendevand.dk

ARRANGØR
Levende Vand
www.LevendeVand.dk

katolsk orientering
www.katolskorientering.dk

www.katolskorientering.dk supplerer den trykte udgave af Katolsk Orientering med daglige opdateringer, ekstra nyhedsstof og menighedsinformation.

Med mange daglige besøg på hjemmesiden er katolskorientering.dk et oplagt annoncemedie til firmabranding og aktuelle budskaber, f.eks. arrangementer, produktnyheder, jobannoncer, kampagnetilbud m.m.

Frygt ikke ulykkesprofeterne…..

Uddrag af Johannes XXIII´s tale ved åbningen af Det andet Vatikankoncil den 11. oktober 1962.

Oversættelse v. Lisbeth Rütz

KONCILET Vor Moder Kirken glæder sig, for ved Det guddommelige Forsyns særlige nådegave er nu kommet den med længsel ventede dag, hvor vi ved apostelen Peters grav og under Guds Moders beskyttelse, hvis moderværdighed vi i dag fejrer højtideligt, indleder Det andet Vatikankoncil.

Alle koncilerne, både de tyve økumeniske og – hvad der ikke skal undervurderes – de provinciale og regionale, som er blevet fejrede i århundredernes løb vidner klart om Den katolske Kirkes vitalitet og er som strålende lyspunkter i dens historie.

Ved at tale til denne storslåede forsamling har apostelfyrstens nye og ydmyge efterfølger, som her taler til jer, sat sig for endnu en gang at bekræfte det kirkelige læreembede, der aldrig svigter og varer ved til tidernes ende. Det er det læreembede, der med dette koncil på en helt ekstraordinær måde træder frem for alle verdens mennesker, idet det er sig bevidst om nutidens vildfarelser, behov og muligheder.[...]

Efter næsten tyve århundreder forandrer de situationer og de meget alvorlige problemer, som menneskeheden må kæmpe med, sig ikke. Kristus indtager stadig den centrale plads i historien og i livet. Menneskene følger således Ham og Hans kirke og nyder godt af lyset, godheden, tingenes rette orden og freden, eller de lever uden Ham eller kæmper mod Ham og forbliver forsætligt uden for Kirken. Derfor er der forvirring blandt dem, deres indbyrdes relationer bliver vanskelige, og de løber en risiko for blodige krige.

Grunden til at indkalde til Det andet økumeniske Koncil

Hvad angår oprindelsen og årsagen til den store begivenhed, som det har behaget Os at samle jer til, er det tilstrækkeligt endnu en gang at komme med et ydmygt vidnesbyrd om det, som vi kan bevidne, vi har erfaret og derefter med enkle ord fortalt videre til det hellige kardinalkollegium den lykkelige 25. januar 1959, på festen for den hellige Pauls omvendelse i hans basilika på Via Ostia. Med et blev de tilstedeværende bevægede som om alles ansigter og øjne blev ramt af en stråle af et overnaturligt lys. På samme tid vaktes i hele verden en enorm interesse, og alle begyndte med utålmodighed at vente på fejringen af koncilet.

I disse tre år har der været arbejdet intenst på at forberede koncilet med det mål at udforske mere nøje og udførligt, hvad i vores tid var betingelserne for troen, den religiøse praksis og *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

Katolsk Orientering · nr. 14
19. oktober 2012 · 38. årgang

ID 42512
Afsender: Katolsk Orientering

MASKINEL MAGASINPOST
POST PP DANMARK

de påvirkninger, det kristne og frem for alt det katolske fællesskab er præget af[…].

Ikke med urette har denne tid, der blev brugt på at forberede koncilet for Os, været næsten som et første tegn og som en Himlens nådegave.

Oplyst af dette koncil håber Kirken, at vi vil vokse i åndelig rigdom og styrket ved ny kraft se på fremtiden med sikker forvisning. Ved at indføre ændringer og med klogskab og gensidig hjælp vil Kirken opnå, at menneskene, familierne, nationerne retter deres tanker mod den overnaturlige virkelighed.

Vor samvittighed må derfor takke Giveren af alle gode gaver og jublende lovprise Kristus Herrens herlighed, Ham som er sejrrig og evig konge over tiden og folkene. […]

Den gunstige lejlighed til at fejre koncilet

Ofte sker det, som vi har erfaret ved Vor daglige apostolske tjeneste, at Vi bedrøves ved at høre røster, der selv om de brænder af iver for troen ser på det, der sker uden tilstrækkelig objektivitet eller besindighed. Under det menneskelige samfunds nuværende betingelser er de ikke i stand til at se andet end undergang og ulykke. De siger, at vor tid sammenlignet med århundrederne forud er værre på alle områder, og de er kommet dertil, hvor de opfører sig, som om de intet havde lært af historien, som om alt i de forudgående koncilers tid var problemfrit hvad angår den kristne lære, moral, Kirkens frihed.

Men Os forekommer det, at Vi resolut må udtrykke vor uenighed med disse ulykkesprofeter, der altid forudsiger det værst tænkelige, som om verdens undergang var nær.

I alt det der sker for menneskene i dag, hvor menneskeheden synes at træde ind i en ny verdensorden, ser Vi snarere det guddommelige Forsyns underfulde planer, som virkeliggøres ved menneskenes arbejde og ofte uventet og med visdom styrer alt – også det ugunstige – til Kirkens bedste.

Koncilets primære opgave – at forsvare og udbrede den katolske lære

Det som frem for alt interesserer koncilet er, at den kristne læres hellige arv beskyttes og formidles videre i den mest effektive form.

En sådan doktrin involverer hele mennesket, der består af sjæl og legeme. Til os, som lever på denne jord, siger den, at vi skal gå som pilgrimme frem mod vort himmelske fædreland.[…]

Vist er det sandt, at Herren har formanet os til: ”Søg først Guds rige og hans retfærdighed”. Dette ”først” udtrykker hvad vi først og fremmest skal anstrenge os for og bekymre os om; men man må ikke forsømme de andre ord som følger i dette Herrens bud. ”Så skal alt andet gives Jer i tilgift”. I Kirken har der altid været og er stadigvæk dem, der selv om de med al deres kraft søger den evangeliske fuldkommenhed, også samtidig giver deres bidrag til fremskridtet i samfundet[…]

Men for at Kirkens lære skal nå ud til den menneskelige virkesfæres mange områder, som påvirker individer, familier og det sociale liv, er det først og fremmest nødvendigt, at Kirken aldrig fjerner blikket fra sandhedens hellige arv, som den har modtaget fra sine forgængere. Samtidig har den behov for også at se på nutiden, som har medført så mange nye situationer og måder at leve på og har åbnet for nye veje til det apostoliske apostolat.

Derfor er Kirken ikke forblevet ligegyldig over for den menneskelige erkendelses vidunderlige opdagelser. Den har heller ikke ladet mangle på ærlig anerkendelse af den; men idet den omhyggeligt følger det, der sker, hører den ikke op med at formane menneskene til at rette blikket hen over den synlige virkelighed mod Gud, der er kilde til enhver viden og enhver skønhed for at de, til hvem der er blevet sagt: ”Opfyld jorden og underlæg jer den”, ikke skal glemme det strenge bud ”Du skal tilbede Herren din Gud og tjene Ham alene”, for at den flygtige fascination af tingene ikke skal være en hindring for det sande fremskridt.

Hvordan læren i dag bør udvikles

Når dette er forudsat ærværdige brødre bliver det klart, hvad der er blevet krævet af det økumeniske koncil hvad angår læren.

Det 21. økumeniske koncil, der gør brug af effektiv og vigtig hjælp fra personer der udmærker sig både i videnskaben og teologien i apostolatet og i morallæren vil videregive den katolske lære hel, uforkortet og uden forvrængninger, den lære der gennem vanskelige tider er blevet menneskenes fælles arv.[…]

Men vi må ikke blot bevare denne kostbare arv, som om vi kun bekymrede os for dens alder, men ivrige og uden frygt må vi fortsætte med det, som vor tid kræver af os, idet vi fortsætter den vej, som Kristus er gået gennem næsten 20 århundreder.[…]

I dag er det nødvendigt roligt og afbalanceret at underkaste hele den kristne lære en ny undersøgelse. Det gælder frem for alt gennem de akter, vi har fra koncilet i Trento og det første Vatikankoncil. Det er nødvendigt, at den samme lære undersøges mere udførligt og tilbundsgående, at sjælene gennemtrænges af den, sådan som alle oprigtige forkæmpere for den kristne, katolske, apostoliske sandhed ønsker det så brændende.[…]

Den måde vranglære bør bekæmpes på

Ved åbningen af Det andet økumeniske Koncil er det tydeligt, at Herrens sandhed forbliver i evighed. Som tiderne skifter, ser vi, at menneskenes usikre anskuelser står over for hinanden og at fejltagelserne forsvinder så snart de er opstået som tåge der spredes af solen.

Kirken har altid sat sig imod disse fejltagelser, ofte har den også fordømt dem og nogle gange med stor strenghed. Hvad angår nutiden foretrækker Kristi Brud at bruge barmhjertighedens medicin frem for strenghedens våben; den mener, at man møder tidens behov ved klarere at udtrykke værdien af sin lære snarere end ved at fordømme.[…]

I denne tingenes tilstand løfter Den katolske Kirke med dette økumeniske koncil den katolske sandheds fakkel. Den vil vise sig som alles meget kærlige, velvillige og tålmodige Moder – en Moder der er bevæget af barmhjertighed og godhed over for de børn, der er skilt fra hende. Til den menneskehed, der er plaget af så mange vanskeligheder, siger den som allerede Peter sagde til den fattige der havde bedt ham om almisse: ” Sølv eller guld har jeg ikke, men jeg giver dig, hvad jeg har: I Jesu Kristi, nazaræerens, navn stå op og gå”. Med andre ord, Kirken tilbyder ikke vor tids mennesker skrøbelige rigdomme, den lover heller ikke en blot jordisk lykke, men den uddeler overnaturlige nådegaver som ved at gøre menneskene til Guds børn er et værdifuldt forsvar for dem og en hjælp til at gøre deres liv mere menneskeligt. Den åbner kilderne til sin meget frugtbare lære med hvilken menneskene oplyst ved Kristi lys, til bunds kan forstå hvem de virkelig er, hvad det er for en værdighed der er givet dem, og hvilket mål de bør stræbe efter.

Nr. 15.
2. november 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

Biskop Williamson ekskluderet

Tålmodigheden er bristet i Pius X-broderskabet.

Tekst: Lisbeth Rütz

ORDENSLIV Skt. Pius X-broderskabets (SSPX) generalsuperior biskop Bernard Fellay har ekskluderet den kontroversielle biskop Richard Williamson. Eksklusionen afslutter en længere intern strid mellem Fellay og Williamsons fløj, blandt andet om den mulige tilbagevending til Kirkens fulde fællesskab på de betingelser, Troslærekongregationen og pave Benedikt har skitseret. "Hans excellence biskop Richard Williamson har gennem adskillige år fjernet sig fra Piusbroderskabets ledelse og nægtet at vise den respekt og lydighed, som han skylder sine retmæssige overordnede. Derfor blev han ved en beslutning fra ordenens generalsuperior og hans råd den 4. oktober 2012 erklæret ekskluderet fra broderskabet, "skriver broderskabets øverste råd i et communiqué den 24. oktober. Ifølge dette havde Williamson fået en sidste frist til at underordne sig ledelsen, men har ved fristens udløb udsendt et "åbent brev", hvori han opfordrede Fellay til at træde tilbage. Allerede i august blev et "Pius X – selskab af den strenge observans" grundlagt af fem udbrydere. Ca. 25 præster fra selskabet ventes at følge efter.

Richard Williamson har gentagne gange udtrykt tvivl om eksistensen af de tyske gaskamre og holocaust under Anden Verdenskrig. Han er desuden ofte fremkommet med kontroversielle synspunkter vedrørende jøderne, som han betegner som 'fjender af Kristus'. I et interview til svensk tv i november 2008 bekendtgjorde han, at "jeg tror, at den historiske sandhed ikke kan bekræfte, at seks millioner jøder bevidst er blevet gasset i gaskamrene som en bevidst politik fra Adolf Hitler. Jeg mener, at kun 200.000 til 300.000 jøder bukkede under i de nazistiske kz-lejre, og ingen af disse døde i gaskamre". Samme dag som interviewet blev bragt i tysk TV – den 21. januar 2009, ophævede pave Benedikt XVI ex kommunikationen af de fire biskopper, hvilket fremkaldte et ramaskrig i Tyskland, hvor benægtelse af holocaust er en kriminel handling. Samme måned ophævede Israel midlertidigt sine diplomatiske forbindelser med Vatikanet. 26. februar samme år undskyldte biskop Williamson efter krav fra Vatikanet formelt sine holocaustudtalelser. Undskyldningen blev dog ikke godtaget af Vatikanet, der krævede en "utvetydig og offentlig undskyldning". Williamson blev fjernet som leder af præsteseminariet i La Reja i Argentina og af regeringen bedt om at forlade landet.

I Tyskland blev han i oktober 2009 og

Foto: www.sanctepater.com.

april 2010 dømt for holocaustbenægtelse og ophidselse til racehad. Williamson er berygtet for sine stærke synspunkter om kønsroller. Han har således udtalt sig mod uddannelse af kvinder og blandt andet taget afstand fra, at de går i bukser.

Williamson blev i juni 1988 sammen med tre andre præster bispeviet af ærkebiskop Marcel Lefebvre. Ved denne handling ex kommunicerede han og tre andre biskopper automatisk (latae sententiae) sig selv. Den 2. juli samme år udsendte pave Johannes Paul II et motu proprio "Ecclesia Dei", hvor ex kommunikationen blev fastholdt og bispevielsen beskrevet som en skismatisk handling. Williamson har hele tiden fastholdt, at en forsoning mellem broderskabet og Vatikanet ville være højst usandsynlig.

Synode tager tabuemne op

Konvertitter fra Islam møder store vanskeligheder.

DIALOGARBEJDE Det muslimske spørgsmål er et af de emner, der blev hyppigst berørt under synoden om evangelisering, skriver den italienske vatikanist Sandro Magister på webstedet chiesa.espressonline.it. Synoden fandt sted fra den 7. til den 28. oktober i Rom. Det vakte stor opstandelse, da den ghanesiske kardinal Peter Turkson, der siden 2009 har været præsident for det pavelige råd for retfærdighed og fred, den 13. oktober viste synodefædrene en film om Islams vækst i Afrika. Den syv minutter lange film fra youtube, der blev uploadet af en anonym bruger i 2009, hævder, at Frankrig i kraft af befolkningstilvæksten blandt muslimer vil være en "muslimsk republik" om 39 år og Tyskland en "muslimsk stat" år 2050.

Mere ubemærket var der under synoden en debat om, hvordan Kirken skal forholde sig til konversioner fra Islam til kristendommen. Louis Pêlatre, apostolisk vikar i Istanbul, påpegede, hvordan internettet giver nye muligheder for mission og hvor stort behovet er for at uddanne mennesker til denne form for apostolat. Der var blandt andet fokus på det store psykiske pres, der ligger på konvertitter.

Jesuitten Paul Desfarges, biskop af Constantine i Algeriet, konstaterede, at den muslimsk-kristne dialog i dag stilles på en hård prøve af de fundamentalistiske strømninger. "I nogle af vore lande har vi haft den nåde at tage imod kristne, der kommer fra muslimske familier. Generelt havde de allerede længe været forpinte. Disse nye disciple udstødes undertiden af deres familier eller de tvinges under alle omstændigheder til at være meget diskrete med deres tro. Men med tiden opdager de, at deres troshistorie begyndte længe før konversionen, og at Ånden førte dem gennem muslimer fra deres eget miljø", sagde Desfarges. John Ebebe Ayah, biskop af Ogoja i Nigeria, understregede hvordan "mange af vore muslimske brødre og søstre drømmer om at omvende sig til den kristne tro, men kan ikke gøre det af frygt for at miste livet".

Synoden berørte også, hvordan kristne miljøer kan virke tiltrækkende på mange muslimer. Den maronitiske patriark i Libanon Bechara Boutros Rai talte ligefrem om "skjulte konversioner" blandt muslimer som følge af den indirekte evangelisering , der foregår gennem de sociale medier og de katolske institutioner i Mellemøsten.

Selv om konversioner fra Islam til kristendommen sker i forholdsvis begrænset omfang, er det tydeligt at den muslimske verden har svært ved at acceptere den grundlæggende menneskeret til at skifte religion, fastslog kardinal Jean-Louis Tauran, formand for det pavelige råd for interreligiøs dialog. I den kristne tradition er retten til at skifte tro derimod grundfæstet. "L´Osservatore Romano" har på det seneste beskæftiget sig med de mange konversioner på Haiti til Islam siden jordskælvet i 2010.

LR

Caritas

Langsigtet hjælp i katastrofeområder.

Læs mere side 4

Troens år

Biskop Anders Arborelius fortsætter serien om trosbekendelsen.

Læs mere på side 5

Ny kirkelærer

Hildegard af Bingen blev den 7. oktober ophøjet til ny kirkelærer.

Læs mere side 7

"Fordi Han lever"

Den tyske kanal ZDF transmitterede messe fra København.

Læs mere side 8

KO mener

En fjer i hatten for indianerne

Pave Benedikt skrev historie, da han søndag den 21. oktober helgenkårede Kateri Tekákwitha, en mohawk-indianer fra 1600-tallet. Det er første gang en person fra Nordamerikas oprindelige befolkning er blevet helgenkåret, og kåringen skabte stor glæde blandt de mange indfødte amerikanere, som havde taget turen over Atlanten for at overvære det store øjeblik på Petersspladsen sammen med 80.000 pilgrimme.

”Det er så dejligt at se, at Gud giver sig til kende i alle dele af verden”, sagde Gene Caldweel fra indianerreservatet Menominee i Wisconsin til nyhedsbureauet Reuters. ”De indfødte amerikanere er henrykte over at få Kateri helgenkåret”.

Kateri Tekákwitha, også kendt som ’Mohawkstammens Lilje’, blev født i staten New York i 1656. Hendes mor var en katolsk kristen indianer fra algonkin-stammen og hendes far var mohawk-kriger. Som 4-årig døde hendes forældre efter en koppeepidemi, der efterlod hende med nedsat syn og et stærkt arret ansigt. Efter at have mødt flere jesuiterpatere, der fortalte hende om kristendommen, blev Kateri døbt mod sin tilbageværende familiens vilje. Hendes konversion til kristendommen fik hendes stamme til at udstøde hende, så Kateri måtte flygte til Canada, hvor hun levede et asketisk og hengivent liv. I 1679 aflagde hun kyskhedsløftet.

Kateri Tekákwitha døde i en alder af 24 år. Efter hendes død sagde vidner, at arrene på hendes ansigt forsvandt og efterlod hendes hud strålende smuk.

I 1980 blev Kateri saligkåret som den første indianer nogensinde – og den 19. december sidste år godkendte paven det mirakel, som banede vejen for hendes helgenkåring. Miraklet drejer sig om en dreng fra Seattle, som var ved at dø af en kødædende bakterie, der havde angrebet ham og vansiret hans ansigt. Hans familie, der er dybt troende katolikker, bad Kateri om at gå i forbøn for drengen. På hendes forbøn blev drengen helbredt – og dermed stod Kirken med det mirakel, som skulle til for at gøre Kateri til helgen.

I sin prædiken sagde paven om Kateri Tekákwitha, at ”hun levede et nøjsomt liv, tro mod sin kærlighed til Jesus, bønnen og den daglige messe. Hendes højeste ønske var at kende og gøre Guds vilje”. Og han sluttede med at bede på fransk: ”Hellige Kateri, Canadas beskytter og første helgen fra Nordamerikas indianerstammer. Vi betror dig at forny troen hos de oprindelige folkeslag og i hele Nordamerika! Må Gud velsigne de oprindelige folkeslag!”.

Kateri Tekákwitha er et forbillede for alle, som bliver afvist af deres nærmeste eller bliver forfulgt for deres iver for at udøve deres religion.

Niels Messerschmidt

”Koncilsfædrene hverken kunne eller ønskede at skabe en ny Kirke”

Pave Benedikt XVI kigger tilbage på Det andet Vatikankoncil.

Tekst: Niels Messerschmidt

KONCILET I et essay i Vatikanets dagblad L’Osservatore Romano gør pave Benedikt sig overvejelser om Det andet Vatikankoncil – en ”ekstraordinær begivenhed” han selv deltog i som teologisk rådgiver. I indlægget både roser og kritiserer paven koncilets mest vidtrækkende dokumenter om religiøs frihed og Kirkens forhold til ikke-kristne religioner og den moderne verden.

Pavens indlæg er samtidig en introduktion til en samling af hans ikke tidligere offentliggjorte skriverier fra koncilstiden (som Joseph Ratzinger), som udkommer på tysk i næste måned.

Pave Benedikt XVI kigger tilbage på koncilet i et indlæg i dagbladet L’Osservatore Romano.

“Det var et øjeblik med ekstraordinære forventninger”, skriver paven, da de mere end 2.000 biskopper den 11. oktober 1962 gik i procession ind i Peterskirken. ”Noget stort skulle til at ske”.

”Kristendommen, der har bygget og formet den vestlige verden, syntes mere og mere at have mistet sin kraft til at forme samfundet”, skriver paven i sit indlæg. ”Det var for at den atter kunne blive en kraft til at forme fremtiden, at Johannes XXIII indkaldte koncilet uden at tilskrive det bestemte problemstillinger eller programmer. Det var samtidig denne opgaves storhed og vanskelighed, som den gejstlige forsamling blev præsenteret for”.

Utilsigtede fortolkninger

Et afgørende spørgsmål for koncilsfædrene, skriver Benedikt XVI, var ”forholdet mellem Kirken og den moderne verden”.

“Fra det 19. århundrede og frem” havde Kirken ”på en synlig måde haft et negativt forhold til den moderne verden”, skriver han. ”Skulle det forblive at være sådan?”.

Pave Benedikt konkluderer, at en af mest kendte koncilsdokumenter, Gaudium et Spes, den pastoral konstitution om Kirken i den moderne verden, ikke formåede at give en passende definition af”de grundlæggende træk ved den moderne verden”.

I stedet, skriver han, blev ”mødet med den moderne verdens store temaer” belyst ”i to mindre dokumenter, hvis betydning kun langsomt er ved at blive kendt”. Deklarationen om religiøs frihed præciserede Kirkens holdning til ”friheden til at vælge og udøve religion, og friheden til at ændre det, som en grundlæggende menneskelig rettighed og frihed”, skriver paven.

Denne deklaration kan tolkes på problematisk vis, skriver paven, fordi den kunne ses som at ”sandheden var utilgængelig for mennesket”, hvilket ville reducere religion til blot at være et subjektivt spørgsmål. Som paven skriver, afslørede valget i 1978 af salige Johannes Paul II, der kom fra et land hvor staten nægtede religionsfrihed, ”troens indre orientering mod frihedens tema, og især friheden til at tro og tilbede”.

Ikke et brud med fortiden

Benedikt XVI roser også Nostra Aetate, koncilets deklaration om at ”[ikke-kristne religioners] åndelige, moralske og sociokulturelle værdier må respekteres, beskyttes og fremmes”.

Men paven skriver, at ”en svaghed ved denne ellers fremragende tekst begynder at vise sig: den taler udelukkende om religion på en positiv måde, og tager derfor ikke hensyn til perverterede og forvrængede former for religion”.

Afslutningsvis gentager pave Benedikt en af sine mest velkendte belæringer om Andet Vatikankoncil: at koncilet må fortolkes i kontinuitet med Kirkens tusindårige traditioner og ikke som et markant brud med fortiden.

”Koncilsfædrene hverken kunne eller ønskede at skabe en ny eller anderledes Kirke. Det havde de hverken autoritet eller mandat til”, skriver han. ”Derfor er idéen om bruddets hermeneutik så absurd og i strid med koncilfædrenes ånd og vilje” slutter paven.

Hundredvis af pilgrimme evakueret fra Lourdes

Store dele af valfartsstedet i det sydlige Frankrig blev midt i oktober ramt af oversvømmelser.

LOURDES Flere dages kraftig regn fik lørdag den 20. oktober floden Gave de Pau til at gå over sine bredder og oversvømme den sydlige del af Lourdes og den berømte helligdom, hvor den 14-årige Bernadette Soubirous i grotten ved klippen Massabielle modtog flere åbenbaringer af Jomfru Maria i 1858.

Da oversvømmelserne var på deres højeste, var grotten fyldt med mere end én meter vand og alteret helt dækket, ligesom man var nødt til at evakuere mere end 450 pilgrimme fra lavereliggende områder i byen. Byens store basilika, Den uplettede undfangelses Basilika, undgik dog at blive oversvømmet på grund af dens højere beliggenhed. ”Jeg har aldrig set noget lignende de sidste fyrre år”, udtalte den lokale hotelejer Pierre Barrere til det franske nyhedsbureau AFP.

Flere pilgrimme og andre besøgende blev evakueret fra hoteller i den sydlige del af byen til et konferencecenter og et sportskompleks.

Alvorlige ødelæggelser

Thierry Castillo, der fører opsyn med valfartsstedet, fortalte til AFP, at man tidligere har oplevet oversvømmelser, men den seneste har været den mest ødelæggende i tredive år. Oversvømmelserne kommer på et tidspunkt, hvor valfartsstedet sidste år havde et underskud på mere end million euro, hvilket tilskrives færre donationer som følge af gældskrisen i Euro-landene.

“Der er tale om alvorlige ødelæggelser som løber op i hundred tusinde euro”, fortalte Thierry Castillo og tilføjede, at han håbede på “en mobilisering af donorer”.

Den nationale vejrtjeneste nedtonede om søndagen deres advarsel om kraftig regn i området, men vejrtjenesten opretholdt advarslen om fortsat risiko for oversvømmelser.

Lourdes, som ligger ved foden af Pyrenæerne, er en af Den katolske Kirkes største valfartssteder med omkring seks millioner pilgrimme hver år. *NM*

Da oversvømmelserne var på deres højeste, var grotten fyldt med mere end én meter vand.

Ordenskald ikke fremmed for mange amerikanere

Undersøgelse viser, at rigtige mange amerikanske katolikker har overvejet ordenskaldet.

Tekst: Niels Messerschmidt

KALD Den amerikanske Bispekonference offentliggjorde den 9. oktober en national undersøgelse der viser, at der blandt ugifte katolikker har 12 procent af mændene og 10 procent af kvinderne overvejet ordenskaldet – heraf har 3 procent af mændene og to procent af kvinderne overvejet det "meget seriøst". Det svarer til 350.000 ugifte mænd og mere end 250.000 ugifte kvinder, hedder det i undersøgelsen.

Undersøgelsen peger på, at for at virkeliggøre flere ordenskald kræves blandt andet et større opsøgende og understøttende arbejde fra Kirkens side og at de opmuntres til det af familien og vennerne.

Katolsk uddannelsesbaggrund spiller også en vigtig rolle, viser undersøgelsen. Mandelige respondenter, som har gået på katolsk gymnasium, har nemlig seks gange større sandsynlighed for at overveje ordenskaldet end jævnaldrende, mens piger, der har gået på katolsk skole, har tre gange så stor sandsynlighed end elever fra andre skoler. Også unge, der er engageret i kirkeligt ungdomsarbejde, har større tilbøjelighed til at overveje ordensvejen ligesom undersøgelsen peger på, at deltagelse på fx Verdensungdomsdagen eller nationale ungdomsarrangementer også virker befordrende for kaldet.

De fleste respondenter, der har overvejet ordenskaldet, gjorde det mens de var mellem 13 og 24 år, og én ud af fire katolske kvinder overvejede det inden de blev teenager.

Under fremlæggelsen af undersøgelsen sagde ærkebiskop Robert Carlson af St. Louis, formand for Den amerikanske Bispekonferences komité for gejstlighed, gudsviet liv og kald, at "den gode nyhed er at mere end 500.000 mænd og kvinder, som aldrig har været gift, har overvejet et ordens- eller præstekald".

"Kirken står over en stor udfordring med på en bedre og mere effektiv måde at lede disse ad kaldets vej", fortsatte han. "Dette fordrer også en større og mere konsekvent opmuntring fra især familiens side og at Kirken kan give de unge den fornødne uddannelsesbaggrund for at de kan indtræde i ordenslivet".

Står Paul VI foran saligkåring?

Paul VI (pave 1963-78) bliver ifølge kilder saligkåret næste år.

VATIKANET Pave Paul VI (pave 1963-78) kan blive saligkåret inden udgangen af 2013. Det hævder den anerkendte Vatikankender, journalisten Andrea Tornielli.

Teologer tilknyttet Kongregationen for Helligkåringer skal ifølge Tornielli have godkendt dokumenterne omkring den tidligere pave. På et møde i december vil kongregationen stemme om kanoniseringen og med deres godkendelse vil pave Benedikt kunne erklære pave Paul VIs "heroiske dyder" på et konsistorium ved juletid.

På nuværende tidspunkt mangler man at godkende et mirakel sket på forbøn af Paul VI. Et muligt mirakel kan være den uforklarlige helbredelse af et ufødt barn i Californien, hvis moder blev tilrådet af lægerne at afbryde graviteten på grund af svangerskabskomplikationer.

Moderen valgte dog at gennemføre graviditeten og bad om Paul VI's forbøn; babyen er i dag en sund pige på 16 år.

Paul VI, hvis borgerlige navn var Giovanni Battista Montini (1897-1978), arbejdede 1924-54 i den romerske kurie, blev 1954 ærkebiskop af Milano, Italiens største og vigtigste ærkebispedømme, og i 1958 udnævnt til kardinal.

Som pave blev det hans opgave at føre Andet Vatikankoncil til ende og udmønte koncilets beslutninger i konkrete reformer og moderniseringer. Hans pontifikat faldt sammen med ungdomsoprøret, marxismen og den seksuelle revolution, og han måtte opleve koncilårenes eufori munde ud i en dybtgående krise. Hans rundskrivelse *Humanæ vitæ* fra 1968 om samlivet i ægteskabet, herunder seksualiteten og brugen af kunstig prævention, har siden givet anledning til diskussioner både i og udenfor Kirken.

Saligkåringsprocessen for Paul VI blev indledt af salige Johannes Paul II i 1993.

NM

Hæder til hverdagens ukendte heltinder

Tre engelske lægkvinder modtager hæderen 'Catholic Women of the Year 2012'.

LÆGFOLK Josephine Siedlecka, stifter og redaktør af nyhedstjenesten Independent Catholic News, er den ene af tre kvinder til at modtage hæderen 'Catholic Women of the Year 2012'. Det skete under en ceremoni den 8. oktober i London under overværelse af omkring 260 kvinder, fortrinsvis fra kvindeorganisationerne Union of Catholic Mothers, Catholic Women's League og Association of Catholic Women. Hæder modtog også Bron Soane, som grundlagde bistandsorganisationen Aid to Children of El Salvador, og Maureen Meacher, en foregangskvinde inden for katolsk undervisning og arbejdet med folk med sociale problemer.

Katolsk nyhedspionér

Josephine Siedlecka startede Independent Catholic News (ICN) i 2000 som svar på salige Johannes Paul IIs opfordring om at lade lægfolk spille en større rolle i evangelisationen. Hun arbejdede oprindeligt som journalist i dagpressen, men ønsket om en bedre dækning af katolske og kristne spørgsmål i medierne fik hende til at oprette nyhedstjenesten. ICN var den første daglige, internetbaserede nyhedstjeneste i Storbritannien og har i dag mere end 4,8 millioner besøgende om måneden.

Udover at drive ICN er Josephine Siedlecka også assisterende redaktør for bispedømmeavisen Westminister Record, ligesom hun er en af de engelske skribenter i den internationale udgave af internetportalen Messenger of St Anthony, der har base i Italien.

Hjælper udsatte børn

Bron Soane grundlagde bistandsorganisationen Aid to Children of El Salvador efter et besøg i landet, hvor hun blev stærkt påvirket af den lidelse borgerkrigen var skyld i. Hun lærte at tale spansk, boede hos nogle ordenssøstre og etableret et hjem, hvor hundrede forældreløse børn fandt et fristed. Siden solgte hun sit hus i Wales for at finansiere et projekt for gadebørn, hvor frivillige medarbejdere tager kontakt til børn, der har været udsat for seksuelle overgreb eller er stofmisbrugere for at tage dem med til et dagcenter, hvor de modtager undervisning, hjælp og træning for siden at kunne sluse dem ind i en almindelig skole.

Blandt Bron Soanes andre projekter er også oprettelsen af et hjem for forældreløse piger.

Empati og engagement

Maureen Meacher, tidligere lærer på Marist School i Sunninghill vest for London og nu arbejder for forskellige bistandsorganisationer, er blevet indstillet af tidligere kolleger for hendes engagement og arbejde med handicappede personer og hendes støtte til folk med personlige problemer.

Komitéen for 'Catholic Women of the Year' har i mere end 40 år hædret katolske kvinder, fortrinsvis hvad de selv betegner som 'hverdagens ukendte heltinder'. *NM*

Josephine Siedlecka.

Kort nyt

Spændende katolske apps

Bispedømmet Oslo har lanceret to spændende – og gratis – apps til Android smartphone og iPhone/iPad.

App'en *Katekismen* giver adgang til hele Den katolske Kirkes katekismus (1992-udgaven) med referencer og fodnoter til Bibelen, kirkefædrene og kirkelige dokumenter. Som tillæg indeholder app'en også et kompendium til katekismen, som udkom i 2005. I app'en *Katolsk* kan man læse dagens læsninger, helgenbiografier, tjekke den liturgiske kalender, finde kirker og messetidspunkter, læse katolske bønner m.m.

Hilser Nobelpris i medicin velkommen

Kommission af katolske bispekonferencer i EU, COMECE, lykønsker tildelingen af Nobelprisen i medicin til John B. Gurdon og Shinya Yamanakan for deres forskning i voksne stamceller (der i modsætning til forskning i embryonale stamceller ikke resulterer i destruktion af menneskelige embryoer).

COMECE kalder tildelingen en 'milepæl' og en stor anerkendelse af den nøglerolle forskningen i ikke-embryonale stamceller har for udviklingen af nye genterapier. Forskningen i ikke-embryonale stamceller er ikke kun etisk mere forsvarlig; den er også et mere effektivt alternativ til brugen af embryonale stamceller.

Bliv klogere på Biblen og Youcat

På bloggen 'Katolik i hverdagen', der bestyres af Eva Maria Nielsen fra Pastoral-Centret, vil man mandag til fredag under hele Troens år kunne finde en kort bibelmeditation og et uddrag fra Youcat, Den katolske Kirkes ungdomskatekismus. I weekenderne vil man kunne finde andre slags blogindlæg.

Følg med og blive klogere på din tro på *www.katolikihverdagen.com*.

Kirkeligt opråb

En række kristne trossamfund og organisationer iværksætter en 1-årig kampagne, der skal sætte spot på korruption som en stærkt medvirkende faktor til den globale fattigdom.

I løbet af de næste tolv måneder vil deltagerne på forskellig måde belyse problemet med korruption samt nødvendigheden af at gøre noget ved det. Håbet er at mobilisere millioner af mennesker på verdensplan for sagen og fremme en mere etisk adfærd i erhvervslivet, regeringer, kirker og i samfundene generelt.

Initiativet kulminerer under en stor konference, der starter den 14. oktober 2013, hvor man blandt andet håber at kunne fremvise mere end ti millioner underskrifter mod korruption. Disse vil siden blive overgivet til G20-deltagerne på deres økonomiske topmøde i Australien i 2014.

Det er det lange seje træk, som gælder

Pakistan to år efter de historiske oversvømmelser.

Tekst: Toke Nyborg, kommunikationskoordinator/ Caritas

NØDHJÆLP Pakistan kom på de flestes læber i efteråret 2010, da landet blev ramt af de værste oversvømmelser regionen havde oplevet i 80 år. Godt en femtedel af landet blev oversvømmet, afgrøder og infrastruktur forsvandt i vandmasserne, og millioner af mennesker mistede deres hjem.

For en tid gled al-Qaeda, Taliban og krigen i nabolandet Afghanistan i baggrunden, og både medier, ministre og mellemfolkelige organisationer rettede blikket mod det centralasiatiske land.

Nødhjælpsorganisationer samlede ind til støtte for de næsten 20 millioner mennesker, som var berørte af oversvømmelserne og iværksatte en storstilet nødhjælpsindsats, mens både danske og internationale medier ivrigt rapporterede fra vandmasserne.

Men hvordan ser situationen ud i Pakistan i dag, mere end to år efter monsunregnen skabte de historiske oversvømmelser? Direktør i Caritas Pakistan, Anila J. Gill, forklarer, at der er sket en positiv udvikling siden oversvømmelserne ramte i 2010:

”Det går fremad med genopbygningsarbejdet takket være den massive opbakning fra Caritas-støtter verden over, men de tilbagevendende oversvømmelser besværliggør genopbygningsarbejdet,” forklarer hun og henviser til oversvømmelserne i 2011 og 2012, hvor monsunregnen atter skabte store oversvømmelser. Hun fortsætter:

”Det er katastrofalt for de fattige familier på landet, som år efter år mister deres høst til vandmasserne. Bønderne er afhængige af deres afgrøder, som både sikrer mad på bordet og en indtægt, men mange står fortsat uden job, uden indtægt og uden muligheder for at brødføde deres familier.”

Anila J. Gill oplyser, at ti procent af landets afgrøder blev skyllet væk af monsunen i 2010. De sidste to år er oversvømmelserne primært gået udover Pakistans sydlige provinser, hvor millioner af mennesker for tredje år i træk har mistet hjem, husdyr og afgrøder.

Nødhjælp med langsigtede perspektiver

Caritas Pakistan fortsætter derfor uddelingen af nødhjælp i de sydlige provinser parallelt med genopbygningsarbejdet. Det internationale netværk Caritas Internationalis vurderer, at der i år er brug for mindst otte millioner kroner alene til nødhjælp i Punjab-, Sindh- og Balochistan-provinserne.

Det langsigtede genopbygningsarbejde har fokus på landbrugshjælp i form uddeling af såsæd, landbrugsredskaber og vaccination af dyrehold. Samtidig prioriteres også genopbygning af vandsystemer og genopførelse af de mange huse, som vandmasserne tog med sig.

Mange af de pakistanske familier på landet tjener til husholdningen ved at sælge mælk, kød og grøntsager. Landbrugsindsatsen er afgørende i forhold til at genopbygge landet:

”Det er det lange seje træk, som gælder. Og fokus på indtjening er afgørende, hvis der skal være midler i lokalsamfundet til at genopbygning af skoler, infrastruktur og huse,” forklarer Anila J. Gill. Midlerne til uddeling af nødhjælp og genopbygningsarbejdet kommer fra Caritas-organisationer verden over, herunder Caritas Danmark. Det internationale Caritas-netværk kunne således i 2010 sende 85 millioner kroner til Pakistan takket været en enorm opbakning fra Caritas-støtter over hele verden.

Pakistan blev i efteråret 2010 ramt af de værste oversvømmelser i regionen i 80 år, hvor ca. en femtedel af landet blev oversvømmet og millioner af mennesker blev hjemløse.

Fokus på tiden efter katastrofen

Mens andre organisationer tager hjem, når den sidste nødhjælpspakke er uddelt, og journalisterne har rettet deres mikrofoner og kameralinser mod andre katastrofeområder, bliver Caritas i området.

Det er i følge nødhjælpskoordinator i Caritas Danmark, Dolores Halpin Bachmann, kun muligt, fordi Caritas Internationalis og de mange medlemsorganisationer tilsammen udgør ét af verdens største humanitære netværk:

”På grund af vores størrelse kan vi forsikre de nødlidende familier om, at vi bliver i området eller regionen til landet er på fode igen. Det kan vi kun fordi vores netværk omfatter 167 nationale Caritas-organisationer og mange tusinde lokale organisationer, som permanent arbejder med både langsigtet udvikling, katastrofeforebyggelse og uddeling af nødhjælp i mere end 200 lande og territorier,” forklarer Dolores Halpin Bachmann.

Nødhjælpskoordinatoren fremhæver, at netværkets globale nødhjælpsindsats netop kendetegnes ved både at hjælpe ofre for de katastrofer, som medierne fortæller om, men også ofre for de katastrofer, hvor mennesker lider i ubemærkethed:

”Alene i 2011 koordinerede netværkets ’Emergency Response Team’ 30 nødhjælpsindsatser, som kom 2,9 millioner mennesker til gavn. Kun ret få af disse nødhjælpsindsatser fik international medieopmærksomhed,” forklarer Dolores Halpin Bachmann.

I år er det tørken i Sahel og krigen i Syrien, som har fanget mediernes opmærksomhed, mens det i 2011 var tørkeramte familier i Østafrika, som var i fokus. Det internationale Caritas-netværk herunder Caritas Danmark er til stede i alle disse katastrofer, samtidig med at nødhjælps- og genopbygningsarbejdet i Pakistan fortsætter via Caritas Pakistan.

Caritas Danmark yder i øjeblikket sammen med andre Caritas-organisationer en nødhjælpsindsats overfor både maliske flygtninge i Niger og syriske flygtninge i Jordan, ligesom Caritas Danmark er med til at uddele fødevarer til den tørkeramte befolkning i Niger.

fakta

Katolske skoler indgår nyt samarbejde med Caritas

Skoleeleverne på de katolske skoler samler de næste to år penge ind til nomadebørn i Niger.

Tekst: Malene Broholm Staal, Caritas

SKOLER Mens de danske skolebørn dagligt indfinder sig på skolebænken, er virkeligheden en anden for mange nomadebørn i verdens næstfattigste land Niger. For mange af nomadebørnene i det vestafrikanske land er skolegang en luksus, de ikke har råd til. Det skal et toårigt projekt mellem Foreningen af katolske skoler i Danmark (FAKS) og Caritas lave om på. Håbet er, at eleverne på de katolske skoler kan samle penge nok ind til at sikre skolegangen for tusind børn i to år.

”Vi vil gerne hjælpe. Særligt hvis vi kan hjælpe med at bygge skoler op,” forklarer formanden for FAKS, Dan Ingeman Jensen. Han fortsætter:

”Først og fremmest ligger det dybt i vores katolske menneskesyn, at man skal hjælpe mennesker, som har mindre end os selv. Samtidig er det også vigtigt, at eleverne får en forståelse for, at verden ser anderledes ud andre steder, end den gør i Horsens, eller hvor de befinder sig.”

Toårigt projekt

Projektet, som blev skudt i gang tidligere på efteråret, løber over to år. Det giver skolerne mulighed for selv at strukturere den måde, de gerne vil hjælpe nomadebørnene på. Flere af skolerne har lange traditioner for at samle ind til Caritas under fasten, og det vil de fortsat kunne gøre. Men det nye projekt giver også skolerne mulighed for at samle ind, når det passer den enkelte skole. Nogle skoler arrangerer sponsorløb, mens andre laver festmiddage eller høstmarkeder for at samle penge ind. Det er kun fantasien, der sætter grænsen. Uanset hvordan skolerne vælger at gøre det, har de bedre betingelser for at følge projektet i Niger og se resultaterne af de indsamlede midler, fordi projektet løber over en toårig periode.

”Der ligger en pædagogisk gevinst i, at vi kan fortælle eleverne, at deres indsats gør en forskel. Samtidig giver det lange projekt også større mulighed for at bevidstgøre eleverne om de udfordringer, som mennesker andre steder i verden kæmper med. For selvom vi taler om finanskrise i den vestlige verden, har de nogle helt andre udfordringer i Niger,” siger Dan Ingeman Jensen.

Formanden for FAKS forklarer, at nogle af skolerne også støtter andre hjælpeorganisationer, som ligeledes gør et godt stykke arbejde. Det skal der fortsat være plads til, mener han, men alligevel er det naturligt, at de katolske skoler arbejder sammen med Caritas:

”Det ligger jo lige for, at de katolske skoler arbejder sammen med Caritas. Det er jo den katolske kirkes hjælpeorganisation, og vi er katolske skoler.”

Øger den karitative bevidsthed

Caritas er også meget begejstret for samarbejdet. Kampagnekoordinator Sidse Surel Mogensen, som har arbejdet sammen med FAKS om projektet, peger på, at projektet kan være med til at udvide elevernes karitative bevidsthed:

”I Caritas mener vi, at det er vigtigt, at man allerede som barn lærer, at ikke alle i verden er så privilegerede som vi er i Danmark, og at vi som mennesker har et ansvar overfor hinanden – også globalt set. Lærer man det som barn, er det forhåbentligt en værdi, man vil tage med sig ind i voksenlivet,” forklarer Sidse Surel Mogensen, som håber, at skoleprojektet vil give eleverne følelsen af, at de virkelig kan gøre en forskel i verden. Og det mener hun, de kan:

”Uden de katolske skoler ville Caritas ikke have mulighed for at hjælpe nomadebørnene i Niger.”

Samarbejdet mellem FAKS og Caritas løber indtil sommeren 2014, og målet er at sikre skolematerialer, udstyr til skolerne og to daglige måltider mad til tusind elever i to år.

Læs mere om projektet her: *www.caritas.dk/skoleindsamling.*

fakta

Jeg tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre

De nordiske biskoppers refleksioner under Troens År, del II.

Tekst: Biskop Anders Aborelius af Stockholm

TROENS ÅR Vi kan ikke tale om Faderen uden at nævne Sønnen og heller ikke tale om Sønnen uden at nævne Faderen. Deres indbyrdes kærlighed er tilværelsens absolutte centrum. Sønnen fødes uden for tid og rum af Faderen. Da Sønnen blev menneske i Jesus Kristus og fødtes af Maria jomfruelige skød fik vi i ham et glimt af Faderen. Når Jesus underviste talte han altid om sin Fader, som også er vores Fader. Vejen til Faderen går altid gennem Jesus. I ham kommer Gud tæt på os. Vort livs formål er at lære ham at kende og komme ham nær, så han kan frelse os og gøre os til det, vi i virkeligheden – Faderens elskede børn.

Jesus er både vor broder og vor Herre. Han blev os lig da han fødes ind i verden. Ingen er så tæt på os som ham. Ingen har større kærlighed til os. Samtidig er han vor Herre og Gud, som vi har pligt til at adlyde og tjene. Gennem sin kærlighed drager han os til sig og hjælper os med at leve som ham, tale som ham og handle som ham. I evangelierne lærer Jesus os det vi har brug for at forstå, hvem han er og hvordan vi gennem ham kan nå frem til hans og vor Fader. Gennem sine tegn og gerninger viser han os, at han er Faderens enbårne Søn, som er givet al magt i himmel og på jord. Ved at helbrede syge, opvække døde og uddrive dæmoner bliver det tydeligt, at Jesus ønsker at give lindring og nyt liv til alle, der lever i mørket og i dødens skygge. Ved at give dem syndernes forladelse og udfri dem fra syndens lænker bliver hans frelse tydelig. Alle Jesu gerninger viser os, at han er vor Herre og Gud.

Vort kristne liv er altid et liv i fællesskab med Jesus og i efterfølgelse af ham. Som kristne er vi lemmer i Kirken, hans mystiske legeme. Vi er kaldet til at efterligne ham og vidne om ham og hans budskab for alle, vi møder. I vor tid er det tit det personlige vidnesbyrd om Jesus som den levende Herre, der åbner mennesker for den kristne tro. Vi har fået troens gave for at dele den med andre. Mens Jesus levede på jorden så vi gentagne gange hvordan mennesker, som mødte ham, forvandlet ved dette møde ville dele deres erfaringer med andre. Vi lever i en individualistisk tid og derfor er det nogle gange svært, også for mange troende, at se troen på Jesus som Vor Herre som noget, vi må vidne om og udbrede til andre.

Vi lever hele vores liv i dialog og i relation til Jesus. Det er en stor nåde, når det går op for os at vi altid kan leve i hans nærhed. At vi kan dele vore glæder og bekymringer med ham. Han indbyder os til et liv i uophørlig bøn. Han ser altid på os med sin kærlighed, og vi prøver på bedste vis at besvare og bekræfte denne kærlighed. Bønnen er mere en gave og nåde end anstrengelser fra vores side. Han lever i og med os, og vi lader os lede af ham gennem livet. Vi stoler på ham som Vor Herre og Gud, Faderens enbårne Søn, som har gjort os til sønner i Sønnen, således at vi sammen med ham kan bede Fader Vor.

De nordiske biskoppers refleksion over Troens år

Under deres plenarmøde på Magleås foråret 2012 besluttede de nordiske biskopper, at de ønsker at bidrage med en månedlig refleksion over et bestemt led i trosbekendelsen i løbet af Troens År. Refleksionerne vil blive oversat til dansk og fortløbende offentliggøres på katolsk.dk og Katolsk Orientering, og alle troende opfordres til at fordybe sig i dem.

fakta

Gærdet omkring Israel

Sådan blev den jødiske og den kristne kanon endeligt fastlagt

Tekst: Sr.Rut Maria Schmidt OSB

Foto: Lisbeth Rütz

BIBELEN Kort før den sidste påske i Jerusalem, peger Jesu disciple en dag på templet, som ville de sige: ”Er det ikke pragtfuldt?” – og pragtfuldt var Herodes den Stores (40-4 f.Kr.) byggeri. Men Jesus svarer: ”Ser I alt dette? Sandelig siger jeg jer: der skal ikke lades sten på sten tilbage, men alt skal brydes ned” (Math.24,1f). Den profeti gik i opfyldelse. I 66 e.Kr. brød der et oprør ud i Jerusalem foranlediget af en grisk og uduelig statholder. En tid kontrollerede jøderne ikke bare Jerusalem, men også Judæa og Galilæa. Men snart vendte lykken, og i 70 e.Kr. faldt byen i romernes hænder under anførsel af den senere kejser Titus (79-81 e.Kr.). Templet gik op i flammer, og kun grædemuren står nu tilbage af Herodes pragtbyggeri. Senere under kejser Hadrian (117-138 e.Kr.) blev der bygget en hedensk by på stedet. Den kom til at hedde Aelia Capitolina, og på templets plads opførtes et tempel for Jupiter.

I det belejrede Jerusalem stredes de jødiske partier indbyrdes. Det er i den situation, at Johanan ben Zakkaj (d.ca. 80 e.Kr.) sammen med andre lærde farisæere flygter fra byen. Med romernes tilladelse slår de sig ned i Jamnia; en by i det sydlige Judæa. I de følgende årtier er det fra Jamnia, at den palæstinensiske jødedom styres. Lederen af Synedriet (*rådsforsamling af ypperstepræsterne, de ældste samt de skriftkloge*.) i Jamnia kaldes ligefrem ”nasi”; et hebraisk ord der betyder fyrste.

Det jødiske folk var blevet en religiøs minoritet; et folk uden land. I den situation var der brug for et gærde om folket; et gærde der kunne holde kættere på afstand, og samtidig gøre det muligt for de troende at koncentrere sig om det, der gjorde dem til jøder, nemlig ”Loven, profeterne og skrifterne”. I 90 e.Kr. mødtes en række rabbinere i Jamnia for at rejse sådan et gærde. Det var dér i Jamnia, at den jødiske kanon blev endeligt fastlagt. Omfanget af Loven og profeterne (dvs. profetlitteraturen og den historiske litteratur) lå for længst fast, men det gjorde omfanget af Skrifterne ikke. De deuterokanoniske skrifter blev udskilt, mens et omdiskuteret værk som Højsangen kom med.

En anden del af gærdet var udformningen af Attenbønnen. Den indgår i synagogegudstjenesten og består, som navnet siger af atten led, men til det tolvte blev der i Jamnia tilføjet ordene:”For forfølgere være intet håb, ryk overmodets rige op med rode i hast i vore dage, nasaræere *(de jødekristne kaldtes nazaræere*) og kættere forgå i et nu, udslettes af de levendes bog, optegnes ikke med de retfærdige. Lovet være du Herre, som bøjer de frække”. Fra da af kunne ingen jødekristen deltage i synagogegudstjenesten uden at forbande sig selv.

Truslerne mod den unge kirke

Som Jødedommen var også Kristendommen en minoritet i det mægtige Romerrige. Men i modsætning til Jødedommen var Kristendommen ikke en tilladt religion. Det blev den først med toleranceediktet i 313 e.Kr.. Indtil da kunne der når som helst og hvor som helst bryde kristenforfølgelser løs. Samtidig fandtes der forskellige kætterske strømninger. Derfor var det vigtigt for de kristne med en kanon af hellige skrifter, så man kunne skelne mellem venner og fjender.

Et eksempel på de kætterske strømninger, der udgjorde en trussel mod den unge kirke, er Markion fra det 2.århundrede. Omkring 140 e.Kr. kom han til Rom fra Pontus ved Sortehavet. Han var en velhavende skibsreder og skænkede den romerske menighed rige pengegaver. Men det viste sig snart, at hans forståelse af kristendommen afveg radikalt fra den romerske. Derfor blev han i 144 e.Kr. udstødt af menigheden, hvorefter han skabte sin egen ”kirke”. For ham var der en uoverstigelig forskel på Det gamle Testamentes Gud, der krævede lovoverholdelse, og på Jesu Kristi kærlige Fader, som ingen havde kendt før Jesus. Til sin ”kirke” skabte han en kanon bestående af Lukasevangeliet og Pauli breve, og kan direkte og/eller indirekte have inspireret den kristne kirke til at gøre ligeså.

I årtierne efter Jesu død opstod der en ret så omfattende kristen litteratur. Der var f. eks flere evangelier end de fire, der kom med i den kristne kanon, og der var breve som de to Klemensbreve, og de breve den hellige Ignatius af Antiokia (d.ca.107 e.Kr.) skrev på sin rejse til Rom, hvor han led martyrdøden. Noget var kættersk, andet som barndomsevangelierne var fromme legender. Noget er bevaret i sin helhed andet kun fragmentarisk. Noget er gået tabt, og andet kommer pludselig for en dag som det koptiske Thomasevangelium fundet i Nag Hammadi i Ægypten i 1945.

Tidligt udkrystalliserede sig imidlertid en kanon med de fire evangelier, Pauli breve, 1. Petersbrev og 1. Johannesbrev. Det, der var problematisk, var Hebræerbrevet, som man satte spørgsmålstegn ved i den vestlige del af Romerriget, og Åbenbaringsbogen, som man satte spørgsmålstegn ved i den østlige del. For var de nu forfattet af henholdsvis Paulus og evangelisten Johannes? Men i det 4.århundrede blev sagen afklaret, dels ved den hellige Athanasius’ (ca.296-373) påskebrev i 367 e.Kr. og ved den tidligere omtalte synode i Hippo i 397 e.Kr.

Bibelen ligger på bordet. Den taler om skabelse og genløsning, for ”således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv” (Joh.3,16). De ord kaldes den lille bibel.

Sidste afsnit af en serie på tre artikler i forbindelse med Troens år.

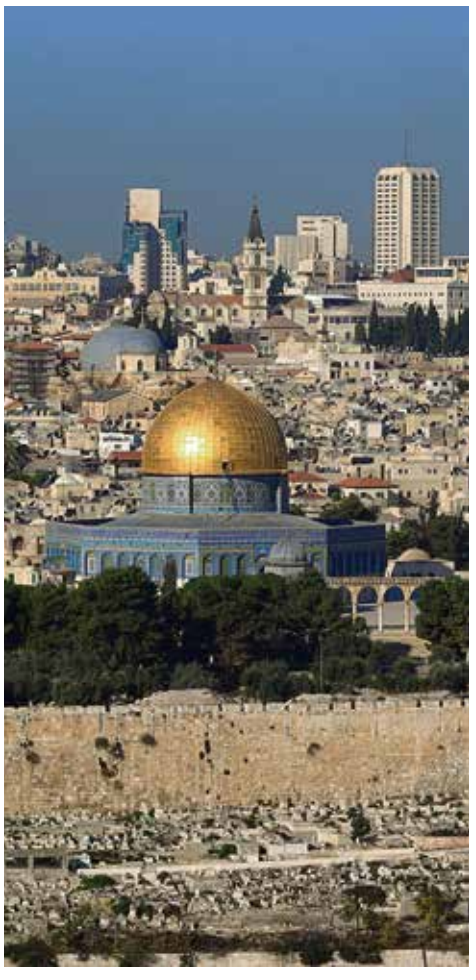

Håb, glæde og dybde

Det kirkelige landskab er fyldt med positive tegn på, at danskernes spirituelle længsel er stærk og vedvarende – og at Folkekirken så småt er ved at lære at stille denne længsel med gods fra kirkernes fælles fortid. Det er det optimistiske budskab i en perle af en essaysamling fra Brian Patrick McGuire.

Tekst: Malene Fenger-Grøndahl

SPIRITUALITET Pilgrimsvandringer, stilhedsretræter, natkirke-arrangementer, mere kreative og personlige gravsteder, Alle Helgens-gudstjenester med lystænding og sang på kirkegården. Er det overfladisk søgen efter lette løsninger på livets smerte? En afart af den stadig voksende underholdnings- og oplevelsesøkonomi? Løsrevne praksisser uden fæste i tradition og teologi?

I følge professor emeritus i historie på Roskilde Universitetscenter Brian Patrick McGuire, er svaret et klart nej. I sin essaysamling *Spejl & kilde – en ny spiritualitet*, der netop er udkommet, insisterer han i stedet på at læse og fortolke disse fænomener som udtryk for en søgen, som finder svar og form i en værdifuld arv fra middelalderkirken. Det gør han gennem ti kapitler med appetitvækkende overskrifter som lovprisning af Gud, pilgrimsfærd og helgener, retræte og bøn, krop og ånd, det nødvendige venskab og Guds nærhed.

McGuire har i årtier forsket i netop middelalderens kristendom og dens aflejringer i moderne tid, og på hans cv står både oprettelsen af Center for europæiske middelalderstudier ved Københavns Universitet og et forfatterskab med bøger om Danmarks kristning, om Bernard af Clairvaux og om middelalderens spiritualitet både inden for og uden for klostermurene.

Denne kolossale viden ligger som en diskret klangbund under bogens essays, og vi stifter undervejs bekendtskab med både førnævnte Bernard, med trappistmunke i USA, med hvem forfatteren har knyttet et tæt bånd, med ørkenfædrene og med kvindelige middelaldermystikere som Hildegard af Bingen og Julian af Norwich.

Forfatteren inddrager desuden sit eget liv og sin "rejse fra 1950'ernes katolicisme i Californien til mit nuværende ståsted, hvor jeg finder et hjem både i den danske folkekirke og i vor tids katolske kirke."

Nogle vil måske indvende, at man på 150 sider næppe kan komme omkring alle væsentlige aspekter ved det stort anslåede tema. Det er i og for sig sandt nok. Netop derfor er essayformen velvalgt. Kapitlerne fremstår som afsluttede enheder, der hver især vækker til eftertanke, håb og glæde. De kan også ægge til modsigelse, fx når McGuire afviser, at folks motiver til at tage på valfart eller pilgrimsfærd er afgørende, så længe de er åbne for de muligheder, der viser sig undervejs. Velgørende er det derfor også, at McGuire et andet sted bemærker, at "tilbuddet om spiritualitet, der udelukkende rummer lys og glæde, er løgn".

Det klare, enkle sprog og gennemgående milde tone, som dog ikke er uden bid – og slet ikke uden vid! – er en fornøjelse. Det vækker til beundring, at en så velfunderet forsker som McGuire formår at formidle sine personlige betragtninger og samtidig resumere den forskning, de kilder og de oplevelser og erfaringer, disse betragtninger er vokset ud af.

Bogen inviterer til en nysgerrig vandring i nutiden med fortiden som referencekilde, og den maner til håb og glæde midt i en tid, hvor der ellers kan være tendenser og tal nok til at skabe bekymring for både kristendommen og kirken. Den valgte optik, der altså er optimismens og håbets, kan siges at være en begrænsning. Men som jeg ser det, er bogen et velkomment supplement til dommedagsprofetierne.

Samtidig taler den stærkt for fornyet fællesskab i det, McGuire kalder den hellige almindelige kirke. I hans forståelse udgøres den af alle, der føler sig knyttet til den kirke, som både vor tids katolske kirke og den danske folkekirke er vokset ud af: "vores arv og tilhørsforhold i den hellige almindelige kirke, eller den hellige katolske kirke, afhængig af hvordan man oversætter det græske ord katholikos, der ligger bag de danske betegnelser for fælleskirken", som McGuire skriver i sit forord. Eller som han skriver i bogens sidste kapitel: "Den hellige almindelige kirke er dog efter min mening mere end folkekirken. Den er alle de kristne samfund overalt i verden, der hviler på Bibelens ord og specielt på Evangelierne. En lang og veloplyst vej strækker sig tilbage til middelalderens kirke, de protestantiske og de katolske kirkers moder."

Som forholdsvis ny konvertit til Den katolske Kirke efter et knap 15årigt medlemskab af Folkekirken tager jeg imod bogen som en gave. En gave, der gør mig dybt taknemlig over at være trådt ind i Den katolske Kirkes fællesskab, men samtidig styrker min samhørighedsfølelse med kristne – og med alt det skabte – både i fortid, nutid og fremtid. At vi har meget at give hinanden, er bogen fyldt med dokumentation for. Og jeg er ikke i tvivl om, at jeg helt i bogens ånd vil forære et eksemplar af den til adskillige venner, der placerer sig forskellige steder i den hellige almindelige kirke.

Brian Patrick McGuire: Spejl & kilde – den nye spiritualitet, Alfa, 2012. 150 sider. Pris 198 kr.
Yderligere info om forfatteren, hans forskning og bøger på:
www.brianmcguire.dk

En rejsendes bekendelser

"Med håbet som rejsefælle" er en religiøs og politisk opdagelsesrejse til det moderne Vietnam.

Tekst: Lisbeth Rütz

REJSEBOG "Hvad skal jeg gøre for at komme til tro? Jeg har prøvet at gå i kirke, men jeg kan ikke få det til at sige mig noget. Hvordan bar *du* dig ad?" Sådan spurgte en ung kvinde Else Marie Kjerkegaard på en retræte. Svaret blev til en hel bog - "Nærværets vej" (2007), hvor Else Marie Kjerkegaard fortalte om sin egen vandring fra et liv uden tro over buddhismen til katolsk kristendom. Bogen rummede fine beskrivelser af barndommen på landet, men handler også om årene som politisk aktiv på venstrefløjen, hvor hun under smældende røde faner var medstifter af Venstresocialisterne i 1967.

Kjerkegaard er med foran den amerikanske ambassade i 60´ernes store demonstrationer mod vietnamkrigen. Ved et stort fredsmøde møder hun for første gang den vietnamesiske buddhistmunk Thich Nhat Hanh, hvis konsekvente ikkevolds lære gør stort indtryk på hende.

En personlig krise får hende til at gå i terapi. Her kommer hun i kontakt med sin egen åndelige længsel og begynder at lede efter noget mere. Hun bliver navnlig betaget af zenbuddhismen og dens fokus på medfølelse med alt levende og det opmærksomme nærvær i nuet. Efter at have høstet mange erfaringer med zenbuddhismens åndelige praksis følger hun et råd fra Thich Nhat Hanh og begynder at opsøge sine kristne rødder i Folkekirken. Senere konverterer hun til Den katolske Kirke.

Et hus i splid med sig selv

Hvor "Nærværets vej" handlede om rejsen indad i sindet, rejser Kjerkegaard i sin nye bog "Med håbet som rejsefælle" ud i verden til det Vietnam, der både politisk og spirituelt har betydet så meget for hende. Indtrykkene fra denne rejse fastholder hun i "Med håbet som rejsefælle". Mødet med Vietnam i dag bliver en bittersød erfaring for Kjerkegaard. Hun møder en ung, selvbevidst nation i rivende udvikling – et land, der er på vej til at blive et hæsblæsende forbrugersamfund. Men Vietnam er også et land, hvor den åndelige arv er udvisket eller gemt væk i små reservater, fordi den zenbuddhistiske livsstil ikke harmonerer særlig godt med kommunistpartiets satsning på uhæmmet vækst.

Under sit to måneders ophold i Vietnam møder hun forskellige former for buddhistisk praksis i opmærksomhedstræning og meditation og den mere folkelige buddhisme med verbal bøn og chanting. Hun krydser gamle spor og møder nogle af Thich Nhat Hanhs disciple. "Ho Chi Minh gav vietnameserne frihed på det ydre plan. Thich Nhat Hanh giver dem det på det indre", siger en af dem diplomatisk. Mødet med unge buddhister bekræfter Kjerkegaard i, at buddhismen lægger fokus på individet og ikke på en mere udadrettet handling. I Vietnam møder Kjerkegaard også en dynamisk, katolsk kristendom med mange præste- og ordenskald. Hun bor på et karmeliterkloster, hvor hun oplever et stærkt åndeligt fællesskab med nonnerne på tværs af de sproglige og kulturelle barrierer.

Kjerkegaard møder Vietnam med en bagage af idealistiske forestillinger fra 60´erne og må erkende, at landet i dag er et kommunistisk diktatur uden ytringsfrihed og plaget af korruptionens svøbe. "Med håbet som rejsefælle" er fuld af øjebliksbilleder fra et kontrastfyldt land. Vi møder amerikanske vietnamveteraner og vietnamesiske ofre for agent orange, stræbsomme vietnamesiske forretningsfolk og unge partimedlemmer, der ser mod Vesten, men er stolte over deres rødder. Vi er til dansk julefrokost i Ho Chi Minh City, møder et dansk-vietnamesisk ægtepar og erfarer i strid med Kipling, at øst og vest nogle gange kan forenes. I små glimt ser vi, hvordan Kjerkegaard oplever et grænseoverskridende fællesskab med andre kvinder.

Er Buddha og Jesus i familie med hinanden?

Else Marie Kjerkegaard fornægter ikke den vej, hun kom til kristendommen på. Hun betoner buddhismens og kristendommens fælles værdisæt i et fokus på kærlighed, barmhjertighed og medfølelse og betragter religion som en kraft, der kan ændre samfundet.

"Kun få er bevidste om den forandringskraft, der ligger i åndelig dannelse, når den hviler på fuldkommen opmærksomhed, øvet gennem meditation og indre bøn. Der findes en mystisk kraft i det at blive nærværende. En Gudserfaring, en koncentration og en indsigt, der aldrig vil kunne erstattes af læresætninger og ritualer, hvor vigtige de end måtte være for vores måde at udøve vores religion".

En læser med baggrund i en traditionel kristendomsforståelse vil nok blive stødt over Kjerkegaards ubesværede omgang med buddhistisk skik og brug. Hun prostrerer foran et billede af en åndelig mester og er med i en gående meditation i Chua Dien Quan klostret. Men bogen skriver sig ind i den katolske tradition, som ser på de sandhedsfrø, der findes i buddhismen og fokuserer på slægtskabet mellem religiøse praksisser i østlige buddhistiske og vestlige kristne traditioner.

Den anbefales hermed til alle, der interesserer sig for forholdet mellem buddhisme og kristendom, religion og politisk handling.

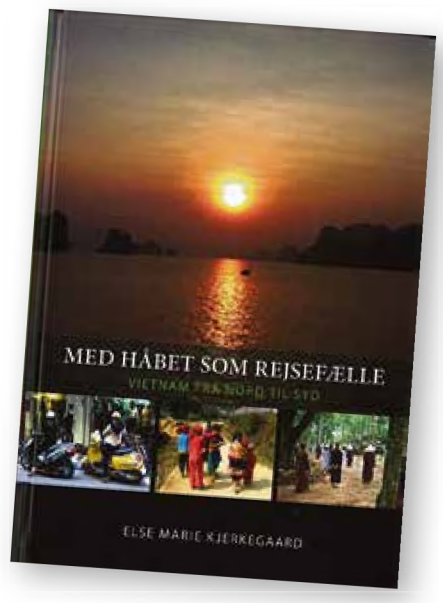

Else Marie Kjerkegaard: Med håbet som rejsefælle. Vietnam fra nord til syd. 224 sider, indbundet, illustreret. Kr. 250. Forlaget Boedal

”Kærligheden omfavner alt fra dybet til de højeste stjerner”

For den nye kirkelærer Hildegard af Bingen er kærligheden skabelsens grundprincip.

Tekst: Kirsten Kjærulff

HELGENER Med en festlig messe åbnede Pave Benedikt XVI søndag den 7. oktober den romerske bispesynode, hvis tema er nyevangeliseringen. Det er den 13. ordinære romerske bispesynode og den største, der hidtil har været. Mere end 400 biskopper, ærkebiskopper, kardinaler og patriarker var kommet fra hele verden. Af de deltagende biskopper kom 103 fra Europa, fra Amerika 63, fra Afrika 50, fra Asien 39 og fra Oceanien 7. Også den anglikanske og de ortodokse kirker var repræsenterede.

Som indledning til den hellige messe var der en helt særlig liturgisk ceremoni, hvori to store helgener skulle ophøjes til kirkelærere*, ”Ecclesiae Universalis doctores”*.

Det var Johannes af Avila (1499-1569) og Hildegard af Bingen (1098-1179), hvis portrætter prydede Peterskirkens facade bag den enorme forhøjning med pavens ”trone” og alteret, hvor de mange hundrede høje gejstlige sammen med pave Benedikt XVI skulle fejre den hellige messe.

Festen var samtidig en ”antifon” til ”Troens år”, som begynder 11. oktober. Her stod de to nye kirkelærere som lysende eksempler på mennesker, som ved deres tro var eksempler for os alle. Kardinal Angelo Amato, som fremførte begrundelsen for deres ophøjelse, sagde: ”De har lyttet til Gud og erkendt Guds virken i verdens historie. De har forkyndt den med lidenskab og intelligens og åbnet nye horisonter af den evige åbenbarede skønhed.”

Peterskirkens facade prydet med billeder af de to nye kirkelærere. På forhøjningen foran kirken skimtes et lille udsnit af de mere end 400 biskopper, ærkebiskopper, kardinaler og patriarker.

Kirkelærer

Kirkelærer er en ærestitel, som gives til mennesker, som ved en hellig livsførelse, en altomfattende, dybtgående og autentisk teologi kan belyse og berige Kirkens lære.

Af de 90 kirkefædre fra Oldkirken har kun 8 opnået at blive ophøjet til kirkelærere, bl.a. Augustin. Senere er flere kommet til, bl.a. Bernhard af Clairvaux og Thomas Aquinas. Af kvinder kan bl.a. nævnes Katharina af Siena og Teresa af Avila.

Proklamationen af de to nye kirkelærere netop på denne dag signalerer, at deres liv og lære på hver deres måde har noget væsentligt nyt at bidrage med i vores situation i verden i dag, hvor Kirkens budskab er så livsnødvendigt for menneskehedens og vor klodes overlevelse.

Hildegard som den store helgen og teolog, der mere end nogen anden i inddrager mennesket og hele skaberværket i sin kosmiske helhedstænkning.

Det var Moder Clementia Killewald OSB fra Abtei Sankt Hildegard, abbedisse for Rupertsberg og Eibingen, som kort præsenterede Hildegard af Bingen for de mange, mange tusinde pilgrimme, der i dagens anledning var strømmet sammen på Petersplads.

Moder Clementia understregede de kvaliteter, som kendetegner Hildegard, kvaliteter, som i særlig grad gør hende aktuel for vores tid og betonede, at det for Hildegard havde været af afgørende betydning, at hendes skrifter blev anerkendt af Kirken. Abbedissen henviste til, at pave Benedikt selv i sine katekeser i september 2010 havde understreget hendes lydighed, som udtryk for hendes kærlighed til Kirken*:* ”Et menneske, som får overnaturlige nådegaver, praler ikke med dem, men stiller sig i lydighed under Kirkens autoritet. Helligåndens nådegaver står altid i Kirkens tjeneste, og det er Kirken, som gennem sine hyrder anerkender deres autenticitet.”. I alle Hildegards skrifter og i hele hendes virke var hendes hovedanliggende menneskets frelse. Hun ville vise menneskene vejen til Gud, idet hun indtrængende viste dem, at Gud allerede var gået mennesket i møde og hvert øjeblik stadig gør det. I kærlighed kommer Kristus mennesket i møde fra Treenighedens inderste mysterium. Kirken, Guds første gave til mennesket, er det sted, hvor Gud virkeliggør sin historie med menneskene. Dengang såvel som i dag kalder den hellige Hildegard hver enkelt til omvendelse. Det betyder at antage og leve Kirkens tro helt og udelt.

Helhedstænkning og menneskesyn

„De har selv, hellige Fader, betonet Hildegards teologiske grundsætning, at mennesket af Gud selv er sat i skaberværkets midte, og henvist til, at denne lære står i tæt forbindelse med Kristuscentreringen i hendes værk,” sagde Abbedissen, som selv er den 39. efterfølger af Hildegard som abbedisse for Rupertsberg og Eibingen.

Helhedstænkningen (holismen) og det positive menneskesyn er helt central i Hildegards teologi. Det er en Kristuscentreret organismetænkning, der udfolder sig i forskellige former for udlægning af Den hellige Skrift, dels som eksegese, dels som visionær allegorisk fortolkning, og endelig som åndelig vejledning i de næsten 400 breve, der er bevaret. Hildegards teologi kan betegnes som en ”kosmologisk summa”, en syntese, som sammentænker den voksende viden inden for alle virkelighedens områder. Den røde tråd i alt, hvad hun skriver, er inkarnationens mysterium: Ordet blev kød.

Hendes vigtigste anliggende er at vise mennesket vej til frelsen: Der fik hun også af Gud besked på, at hendes første teologiske visionsværk skulle hedde Scivias, dvs. ”vejviser”. At forstå hendes værk i dag er at formulere og aktualisere denne vejvisning: Mennesket er skabt i Guds billede med fornuft, som sætter ham i stand til at erkende Gud, lovprise Ham og virkeliggøre Hans værk i verden som Hans medarbejder. Mennesket er skabt til tage del i Guds kærlighed. Det er dets storhed, men også dets risiko, for kærligheden indebærer frihed til at sige ja eller nej til kærlighedsfællesskabet med Gud. Mennesket står altid ved en skillevej. Det er altid udsat for den ondes angreb. Men i sin nåde helbreder Gud det menneske, der er såret af synden, og gør det igen i stand til at virkeliggøre sin guddommelige bestemmelse.

Den hellige natur

Mennesket er skabt i Guds billede, og naturen – ja hele kosmos – er skabt af kærlighed til mennesket. Menneske og natur er forbundet i én levende organisme gennemstrømmet af Guds kærligheds ”blodomløb”. Derfor elsker Gud ikke alene mennesket, men hele den skabte verden. ”Gud skabte alt af intet”, siger de fleste teologer. Hildegard siger: ”Gud skabte alt af kærlighed”.

Hildegards udsagn modsiger ikke det traditionelle, men det udfylder det: Kærligheden mellem Faderen og Sønnen er så overstrømmende rig, at den ved Helligånden vælder ud og skaber hele universet som en gave til Kristus. ”Ved Ham og med Ham og i Ham er alting skabt”, som Paulus siger. Kærligheden er skabelsens grundprincip. Hildegard udtrykker det i sangen ”Caritas abundat”, ”Kærligheden omfavner alt fra dybet til de højeste stjerner”.

Guds kærlighed til Kirken, Kristi brud

Guds kærlighed omfatter *hele* skaberværket og *alle* mennesker. I Det gamle Testamente er fællesskabet i synagogen, i Det ny Testamente er det Kirken. Den er hos Hildegard både Kristi brud og de troendes moder. Kirkens enestående skønhed består i, at hun er både jomfru og moder. Derfor er Kirken tæt forbundet med Maria. Men Kirken er ikke kun Kristi brud og Hans mystiske Legeme. Den er også de troendes fællesskab og derfor højst menneskelig og fuld af synd. Derfor tordner hun mod de kirkefolk, som svigter og lever i ødselhed og synd. I sine store prædikener, som hun i sin alderdom rejste rundt og holdt på offentlige steder, minder hun hele Kirken om dens ansvar for at bevare troen ren og uforfalsket, og hun formaner Kirkens folk til at undervise deres menigheder og gå foran dem i et forbilledligt liv.

Kirken som de troendes fællesskab vil til tidernes ende skulle kæmpe mod, at troens sandhed anfægtes, både indenfor og udenfor. Men Hildegard ser i sine visioner, hvordan Kristus i de sidste tider vil knuse Satans hoved og genoprette sit skaberværk, når Han kommer ”igen i herlighed for at dømme de levende og de døde”, som der står i trosbekendelsen.

Hildegard aktualiserer i sine skrifter hele den kristne tro i en tid, hvor vi mere end nogensinde har brug for at besinde os på, hvem vi er, hvor vi er på vej hen.

Læs mere om den nye kirkelærer på *www.hildegardvonbingen.dk*.

Clementia Killewald, Abbedisse af Rupertsberg og Eibingen, nummer 39 efter den hellige Hildegard, begrunder ophøjelsen til kirkelærer for de mange tusinde på Petrespladsen søndag den 7. oktober.

TV-gudstjeneste med spot på Kirkens situation i Danmark

Den danske diasporakirke var vært for en tv-gudstjeneste til ca. 600.000 tyskere.

Tekst: Niels Messerschmidt

DIASPORA Skt. Augustin Kirke i København dannede den 21. oktober rammen om en af den tyske tv-station ZDF's søndagsgudstjenester. Disse tv-gudstjenester har millioner af fjernsynsseere hver uge. Det var i øvrigt første gang, at ZDF sendte en tysksproget messe fra et nordisk land.

„Fordi Han lever" – mottoet for dette års tyske Bonifatiuswerks' Diaspora-aktion – stod i centrum for ZDF's tv-gudstjeneste fra København. Seerne kunne se hovedcelebrant monsignore Georg Austen, generalsekretær for de tyske katolikkers Bonifatiuswerk, sognepræst Torsten Jortzick og diakon Kaare Nielsen fejre gudstjenesten sammen med den tysksprogede menighed i Danmark.

I sin velkomst før messen fortalte diakon Kaare H. Nielsen kort om situationen for Den katolske Kirke i Danmark, hvor kun 0,6 procent af befolkningen er katolikker. "De lever i diasporaen og har derfor en særlig missionsopgave i Kirken".

Dialog om Diasporakirken

Under prædiken, der formede sig som en dialog mellem diakon Kaare Nielsen og monsignore Georg Austen, blev Kaare Nielsen spurgt om Diasporakirkens mission: "Hvad betyder det konkret når I her i Danmark, i diasporaen, forkynder og lever Evangeliet?". Kaare H. Nielsen svarede: "Jeg håber, at også andre må opleve hvordan troen kan ændre ens liv og vende op og ned på det; hvordan nød bliver til håb og angst til trøst". Sammen med en gruppe andre kristne har han under kirkelige højtider været at finde på gågader i København for at komme i dialog med andre mennesker, for at bede sammen med dem og invitere dem med til gudstjeneste.

Monsignore Georg Austen mindede seerne om, at mange katolikker i diasporaen lever i sekulariserede samfund. Men selv i denne "vor sekulariserede verdens diaspora" gælder det om "erkende menneskers religiøse længsel og tørst efter livet; længslen efter det, som virkeligt gør livet rigt" og "at kunne gøre rede for vort håb" – "Fordi Han ER, fordi Kristus lever". Kaare Nielsen henviste til Jesu Kristi eksempel; Jesus underviste ikke kun, men "han boede sammen med dem og delte deres hverdag".

Det musikalske islæt sørgede organist Rolf Tönshoff for og børnekoret fra den tysk luthereske Skt. Petri menighed under ledelse af Mark Baumann. Offergaverne blev frembåret af to Birgittasøstre fra Maribo som en illustration af mangfoldigheden i Kirken i Danmark.

Under gudstjenesten takkede diakon Kaare Nielsen de tyske katolikkers Bonifatiuswerk for deres generøse hjælp til bispedømmet. "Takket være jeres støtte har vi mulighed for at skabe de rette betingelser for at kunne leve vores tro i samfundet og tjene mennesket sådan som Jesus gjorde det".

Tv-gudstjenesten fra Skt. Augustin Kirke blev set af flere hundrede tusinde tyske fjernsynsseere. Foto: Alfred Herrmann.

Det musikalske islæt sørgede organist Rolf Tönshoff og børnekoret fra den protestantiske Skt. Pauls menighed under ledelse af Mark Baumann. Foto: Alfred Herrmann.

Nye annoncepriser for KO 2013

ANNONCERING KO's redaktion har med virkning fra den 1. januar 2013 forenklet og justeret sine annoncepriser. Fra årsskiftet gælder følgende priser:

Rubrikannoncer: 7,50 kr. pr. spaltemillimeter.
Tekstsideannoncer: 12,00 kr. pr. spaltemillimeter (side 3, 5 & 7).
Forside: 13,00 kr. pr. spaltemillimeter.
Alle priser er ekskl. moms.

KOs medieplan 2013 med udgivelsesplan, priser for annoncering på web, nyhedsbrev m.m. kan downloades fra *www.katolskorientering.dk*.

For annoncebooking og yderligere information, kontakt venligst Lisbeth Rønne på tlf. 33 55 60 44.

Samvær, fordybelse og bevægelse med Birgitta

Birgittaforeningen i Mariager ser tilbage på aktiv sæson.

Af Lisbeth Rütz

FORENINGSLIV Siden Birgittinerinderne kom til Danmark i 1995, er interessen for Nordens værnehelgen støt og rolig vokset. I den anden af Danmarks to Birgittabyer, Mariager, stiftede man i 2001 Birgittaforeningen. Mariager Kommune tegnede medlemskab af SBE Societas Birgitta Europa, en økumenisk international organisation, der blev stiftet i Vadstena i 2000. I 2003 var man således med til at markere 700-året for hendes fødsel. SBE´s opgave er at fremme et bredt, folkeligt samarbejde mellem de ca. 50 Birgittabyer. Birgittaforeningen i Mariager er en lille forening med tilknytning til Folkekirken. Kulturarven efter Birgitta er udgangspunktet.

Og i Mariager er arven efter Birgitta meget synlig. Den tidligere klosterkirke er nu sognekirke. Af klosterbygningerne er kun munkenes gamle refektorium (spisesal) tilbage. Resterne af klosterbygningen var i mange år dommerkontor, men er efter en langvarig restaurering blevet til byens nye sognegård.

Foreningen har afholdt seks arrangementer mellem advent 2011 og september i år.

"Aldersmæssigt er det meget bredspektret, hvem der kommer til vores arrangementer; men alle vores vandringer har fokus på naturen og skaberværket omkring dig", fortæller foreningens formand, Helga Moos Iversen

Mange af Birgittaforeningens arrangementer kan betragtes som en slags vandrefortællinger, hvor man med skærpede sanser bevæger sig ude i naturen og hører på fortællingen om Birgitta og middelaldersens verden. Ved adventstid sidste år afholdt foreningen et børnevenligt arrangement om de hellige tre konger. Siden vandrede foreningen og dens venner sammen med pilgrimspræst Elisabeth Lidell foråret i møde i skovene omkring Mariager.

I år har der også været en kulturhistorisk vandring fra Mariager til Sem Hede, hvor man vandrede på oldtidsveje over jernalderbopladser og Hvidstengruppens nedkastningspladser til Sem Museum.

Ved midsommervandringen til Katbjerg Odde og Mariager Klosterhave studerede man de mange middelalderlige kulturplanter, der findes her som fortidsminder helt tilbage fra middelalderen.

Vandrefortællingerne, hvor temaet er Birgittas livsvandring, har trukket mange mennesker. Foreløbig har der været to vandringer – én om hende som menneske og en om hende som åndelig person. Disse vandringer afspejler de forskellige stadier i Birgittas liv og begynder allerede før hendes fødsel med det syn, Birgittas mor får om, at det barn, hun venter, skal blive noget ganske særligt. Straks efter foreningens generalforsamling i november vil man begynde planlægningen af det nye års program.

Læs mere om birgittaforeningen i Mariager på http://www.mariagerkirke.dk/birgitta/

Klosterhaven i Mariager.

Lån middelalderkunst af højeste karat

Bispekontoret udlåner flotte reproduktioner af Hildegard af Bingens åndelige visioner.

Tekst: Niels Messerschmidt

FOTOSTATER Selv om Hildegard von Bingen blev født for mere end 900 år siden, er hun netop nu højaktuel. Tidligere på måneden blev hun udråbt af pave Benedikt XVI som kirkelærer for Den katolske Kirke, og hun kommer dermed i selskab med blandt andre Birgitta af Vadstena og Katarina af Siena, alle tre store kvindelige personligheder i deres samtid.

Hildegard von Bingen var et sandt multimenneske; hun var kunstner, digter og komponist, og hun havde også indsigt i lægekunst. Desuden var hun kendt og agtet i sin samtid for at være visionær – altså en person, som af Gud har fået den enestående gave at kunne udpege den rette vej mod Gud på vegne af sine medmennesker.

Hildegard på plakaten

Da man i Danmark i 1998 fejrede hendes 900-års fødselsdag, skete det blandt andet med en udstilling i Rundetårn til hvilken bispekontoret havde fået fremstillet en serie af flotte 4-farve fotostater af Hildegards visioner – sådan som de er gengivet i hendes værker, især i *Scivias* ('Kend vejene') fra ca. år 1141-51. Uanset om billederne virkelig stammer fra Hildegards egen hånd eller er blevet til efter hendes anvisninger, er der tale om middelalderkunst af høj karat, visuelt rigt og med en stærk og umiddelbar symbolkraft.

Efter at være udstillet i Rundetårn turnerede billederne i en periode rundt i landet som en del af vandreudstilling for til slut at havne i Jesu Hjerte Kirke i Randers. Her har de befundet sig i en årrække, men en nylig afsluttet renovering af præstegård og menighedslokaler betyder, at man ikke længere har plads til billederne i Randers. Billederne befinder sig nu – efter et kort intermezzo i Valby Kulturhus – på bispekontoret.

Vil I have dem hængende?

Her på bispekontoret synes vi dog det er synd og skam, hvis de flotte billeder ender med at blive arkiveret i en kasse i kælderen. Vi tilbyder derfor katolske menigheder eller institutioner, som er interesseret i at have nogle af billederne (eller dem alle) hængende, at sende en mail til undertegnende på *nm@katolsk.dk*.

Til orientering kan oplyses, at hvert billede måler hver 120 x 80 cm og den ledsagende tekstplanche ca. 60 x 80 cm. Billederne er opklæbet på et let, men meget solidt 'skum'-materiale, så de er forholdsvis nemme at håndtere og ophænge.

To eksempler på Hildegard-billeder som katolske kirker og institutioner nu har mulighed for at låne af bispekontoret.

Ny programkoordinator for nødhjælp

Nyt ansigt hos Caritas.

ANSÆTTELSE Caritas styrker arbejdet med nødhjælp i Sahel og MENA-regionen med ansættelsen af 39-årige Kimi Hibri Pedersen, der tiltrådte den 1. oktober som programkoordinator i det humanitære nødhjælpsteam. Og det er med en god portion erfaring, at Kimi tager fat på arbejdet med nødhjælp.

Kimi er Bachelor in Economics fra American University of Beirut og Master of Philosophy i Development Studies fra University of Cambridge, og har tidligere arbejdet for en række lokale og internationale NGO' er i Libanon og Mongoliet med fokus på samfundsudvikling og indkomstgenerering samt kvinders deltagelse.

Kimi Hibri Pedersen får ansvaret for Caritas' indsats til gavn for flygtninge fra Mali i Niger samt indsatsen overfor irakiske og syriske flygtninge i Jordan. Det nordlige Afrika og Mellemøsten er ikke fremmede for Kimi, som gennem ti år har arbejdet med udviklingsbistand med fokus på MENA-regionen som konsulent hos henholdsvis COWI og Tana Copenhagen. Kimi er født og opvokset i Libanon og taler ud over dansk flydende arabisk, fransk og engelsk. Kimi har boet i Danmark siden 2002.

Præstevielse i Skt. Annæ kirke

Diakon Bernhard Kofod præstevies den 10. november.

Af Niels Messerschmidt

PRÆSTEVIELSE I den aktuelle situation med mangel på præster i flere menigheder, er det en særlig glæde at kunne meddele, at diakon Bernhard Kofod vil modtage præstevielsens sakramente lørdag den 10. november 2012 kl. 11 i Skt. Annæ kirke på Amager. Primitsmessen finder sted søndag den 11. november kl. 10.

Primitsmesse er den første messe, hvor den nyviede præst er hovedcelebrant. Betegnelsen kan dog også bruges om de messer en ny præst fejrer de første måneder efter sin præstevielse fx i sit hjemsogn eller i andre kirker som han føler sig knyttet til. I forbindelse hermed uddeler den nyviede præst den særlige primitsvelsignelse.

Bernhard Kofod, som blev diakonviet af biskop Czeslaw Kozon den 25. september 2010 i Skt. Annæ kirke, har tilbragt kandidattiden i Würzbueg og Puchheim og sit noviciat i Innsbruck. Han har afsluttet sine teologiske studier i Sverige. Bernhard Kofod har siden været tilknyttet Sankt Albani kirke i Odense.

Fra Bernhard Kofods diakonvielse den 25. september 2010 i Skt. Annæ Kirke. Foto: Omar Ingerslev.

Kort nyt

20.000 kroner til nomadebørn

HØSTMARKEDER Vor Frue Skole i Næstved og Sankt Knud Lavard Skole i Lyngby har afholdt høstmarkeder med boder, konkurrencer og aktiviteter. De to markeder har tilsammen indbragt mere end 20.000 kroner, som går til at sikre skolegang til nomadebørn i verdens næstfattigste land Niger.

Skoleder på Sankt Knud Lavard Skole, Christa Bonde, forklarer til Caritas.dk, at det er en værdi på skolen, at eleverne lærer, at de gør en forskel, når de hjælper andre.

Tillykke til Daniel og Roberto!

Dobbelt diakonvielse i Domkirken den 13. oktober.

VIELSE Domkirken var stuvende fuld med familie, venner samt studerende fra kollegiet Redemptoris Mater i Vedbæk lørdag den 13. oktober, da Daniel Jimenez Raga og Roberto Oliverio blev viet til diakoner.

Roberto Olverio, født den 3. juli 1977 i Como, Italien, og Daniel Jimenez Raga, født den. 9. august 1981 i Valencia, Spanien, har begge har en bachelorgrad i teologi fra det pavelige universitet Gregoriana, ligesom begge i den senere tid har været i 'erhvervspraktik' i flere menigheder.

Den efterfølgende dag kunne sognepræst Samuele Lando under søndagsmessen byde Roberto Oliverio velkommen til Sct. Pauls menighed i Taastrup, hvor han skal virke som diakon. Mange i menigheden var stået tidligt op for at lave mad og dække op til efterfølgende festlige reception, hvor også Robertos familie fra Italien var repræsenteret.

I sin velkomsttale til den nye diakon takkede menighedsrådsformand Eva Vinther biskoppen for at imødekommet menighedens ønske om få Roberto tilknyttet fordi "vi har hørt så meget godt om Roberto. Vi har også hørt, at han ikke sover så meget så han derfor er meget effektiv", sagde hun med et glimt i øjet.

Daniel Jimenez Raga virker som diakon i Sct. Andreas og Sct. Therese menigheder.

KO ønsker Daniel og Roberto tillykke med deres indlemmelse i den gejstlige stand. *Foto: Redemptoris Mater.*

50 års ”overarbejde” for Kirken

Inge Müller 1920-2012.

Den 18. oktober døde Inge Müller, som fra 1958-1995 var leder af Niels Steensens Bibliotek. Med sine 92 år spændte Inge Müller over en stor del af nyere dansk katolsk kirkehistorie – en historie hun havde levet aktivt med i og bidraget væsentligt til. Inge Müller stammede fra en katolsk familie med østrig-ungarske rødder. Hun havde gået i skole i Sankt Joseph Søstrenes Skole på Østerbro i København, hvor hun ”fik Kirken ind med skolemælken”, som hun udtrykte det i et interview, da hun fyldte 90.

Efter endt skolegang kom hun i lære i Landmandsbanken og var bankassistent indtil 1944, hvor hun begyndte på studenterkursus. Imens boede hun i Liobasøstrenes *Mariahjem* for kvindelige studerende ved Klosterkirken på Jagtvejen, hvor hun kom ind i et dansk-katolsk miljø og bl.a. lærte Elsebet Kieler og Maria Louise d’Auchamp at kende. Kirkens præst, pastor Hubert Messerschmidt, inspirerede de unge med sine prædikener og foredrag, som gav dem en dybere indsigt i teologiske problemstillinger og Kirkens væsen. Det var også i dette miljø, hun mødte de nye tanker om det døbte og firmede lægfolks medansvar i Kirkens apostolat, der kom til at optage og præge hende for livet.

Efter studentereksamen fik Inge Müller et studieophold ved et katolsk college i USA, samtidigt med at Maria Louise d’Auchamp studerede biblioteksvidenskab ved et andet amerikansk college. Her fik hun idéen til at oprette et katolsk folkebibliotek i Danmark efter amerikansk model, og det blev grundlagt 1954 i København (*Niels Steensens Bibliotek*) med en bogbestand, der til en begyndelse for en stor del var indsamlet i USA. Efter hjemkomsten var Inge Müller også blevet interesseret i biblioteksarbejde og arbejdede nogle år i Sankt Ansgars Boghandel i Bredgade, ligesom hun i en periode arbejdede i en katolsk boghandel i Paris. Bibliotekar blev hun i 1958, blev straks ansat i det daværende *Statens Bibliotekstilsyn* og i 1961 i *Bibliotekernes Oplysningskontor*, indtil det blev flyttet til Århus i 1985. I mange år var hun leder af Oplysningskontoret. Den solide faglige ballast og erfaring gjorde hende til en yderst kompetent medarbejder i Niels Steensens Bibliotek, hvor hun var med fra begyndelsen og var bibliotekets leder fra 1958-1995.

Biblioteket var ikke blot ment som et bibliotek, men også som et kontaktforum, der henvendte sig til både katolikker og ikke-katolikker, som søgte svar på spørgsmål og ønskede vejledning. Her kom Inge Müllers grundfæstede katolske baggrund og vide horisont disse mennesker til gode. Igennem alle årene varetog hun – ved siden af sit fuldtidsarbejde – bibliotekets opgaver sammen med en række andre frivillige. Det lange forløb inkluderede også hele fem flytninger af biblioteket. Efter at Inge Müller som 75-årig havde trukket sig tilbage fra arbejdet i Niels Steensens Bibliotek, fortsatte hun i en årrække som formand for dets bestyrelse. Biblioteket blev 2007 sammenlagt med Sankt Andreas Bibliotek.

I de senere år var Inge Müller ikke længere så mobil, men bevarede usvækket sit engagement i Kirkens liv. Hun var til det sidste levende interesseret i, hvad der foregik, og havde markante meninger om både de kirkelige og

biblioteksmæssige forhold. Mange vil huske hende i taknemlighed for hendes formidlende arbejde i det lille, katolske bibliotek, som var det første skridt på vejen til konversion for et ikke ringe antal mennesker. Hendes venlige, men sikre og bestemte facon har bidraget til besvarelse af mange spørgsmål om Den katolske Kirke. I næsten 50 år arbejdede hun frivilligt i Niels Steensens Bibliotek, og havde dermed næsten 50 års ”overarbejde”. Men det lod hun sig aldrig mærke med. For Inge Müller var det katolske biblioteksarbejde et kald, som hun levede fuldt ud i Kirkens tjeneste. Måtte Gud belønne hende for det. Æret være Inge Müllers minde. Hun hvile i fred.

Helge Clausen, 8543 Hornslet

Inge Müller in memoriam

Inge Müller døde den 18. oktober, 92 år gammel, efter få dages sygdom. Sygdommen kom for så vidt uventet, men det blev hurtigt klart, at den ville føre til døden. IM var ganske afklaret om sin situation – ’der er afgangssignal nu’ sagde hun på intensiv afdeling med denne tørre humor og helt usentimentale måde at forholde sig på, der var så karakteristisk for hende. Afgangssignal – og ingen tvivl, om hvor toget kørte hen, det var ’hjem’.

IM var vokset op som katolik med katolsk skolegang og det hele. Det var i moralismens og apologetikkens tidsalder, og hun fortalte for et par år siden om en stadig om end ikke særlig velformuleret fornemmelse af, at der ’¨måtte være noget mere’ - en utilfredsstillet længsel: det, hun syntes, hun blev præsenteret for i datidens katolske kirkeliv, kunne umuligt være ’det hele’.

Engang i 1944 så hun en annonce fra det dengang ret nyetablerede ’Mariahjem’ – Liobasøstrenes studenterkollegium for unge piger i Sct. Kjeldsgade i det tidligere tilbedelsesklosters bygninger, nu Niels Stensens gymnasiums. Der flyttede hun ind, og det blev begyndelsen på et møde med ’det hele’ - med et katolsk miljø, der formidlede en dansk katolsk kristendom, funderet i en teologi der foregreb koncilet, og som netop ikke ville nøjes med noget mindre end ’det hele’. Her mødte IM andre unge, som hun følte sig i familie med, først og fremmest Elsebet Kieler og Inger Høyer, her var liobasøstrene med deres priorinde søster Maria Birgitta Ballin og deres danske forståelse af klosterliv, og her var klostrets præst Hubert Messerschmidt, der blev en igangsætter, inspirator og vejleder for livet.

Det var så også i dette miljø, at IM mødte de tanker om lægfolkets medarbejde i apostolatet, der var brudt frem i Kirken i årene efter første verdenskrig. At vide sig elsket helt personligt af Jesus og at Han ønsker at elske ethvert menneske.

At elske Guds Kirke – Kristi mystiske legeme – og altid være åben for dens belæring og gøre den til sin egen gennem kurser og det daglige bønsliv, bibellæsning, messen og månedlige retræter og livslangt lade dette inspirere og præge den måde du lever livet på. Det blev IM’s livs mening og indhold.

I Niels Steensens bibliotek, som var startet af Maria Louise d’Auchamp, men blev Inge Müllers livsværk, var hun ikke blot den vidende og fagprofessionelle bibliotekar, men den lyttende, diskrete og opmærksomme kontakt for mange i deres søgen. Kontakten – her og andre steder og efter pensioneringen hjemmefra – var altid præget af stor respekt for den enkelte og hans og hendes værdighed som menneske – uanset hvem han var, uanset hvad han havde af meninger, og hvilken vej han gik. IM’s egen vej var ingen i tvivl om – men den rummede fordomsfrit og dog seriøst andre i sjælden grad. Man var omfattet af kærlighed, som hun selv vidste sig rummet og elsket af Gud.

Anne Storm, 2610 Rødovre, med flere

Transmission af den tyske gudstjeneste

Det tyske Bonifatiuswerk, som er en stor velynder af vores bispedømme og årligt støtter projekter, kirkebygninger mv. med store pengebeløb, har ytret ønske om at kunne holde en tysk gudstjeneste i Sankt Augustins Kirke den 21. oktober 2012. Gudstjenesten skulle sendes direkte i ZDF (Zweites Deutsches Fernsehen) som har direkte udsendelser af denne art hver søndag, skiftevis katolsk og protestantisk. Min egen mor har med glæde fulgt med disse direkte udsendte gudstjenester i årevis i den tid, hvor hun ikke længere var mobil. Udsendelsen den 21. oktober skulle danne baggrund for en indsamling blandt seerne til gunst for Bonifatiuswerkets mange gøremål.

Man blev i sin tid enige om at spørge den tysktalende menighed om, hvorvidt man ville være behjælpelig med forberedelserne og gennemførelse af denne vigtige begivenhed. Den tysktalende menighed er ikke en menighed som sådan, men kun en af de fremmedsprogede grupper. For tiden holder vi til og lejer os ind i huskapellet, der hører med til Sankt Augustin Kirke. Bygningerne tilhører jesuiterordenen. Den tysktalende menighed er dog for lille til, at vi kan fylde kirken. Men vi fandt denne tjeneste så vigtig for bispedømmet, at vi indvilgede, selvom det ikke stod os klart, hvad det kom til at betyde.

Og det var et kæmpe arbejde, som blev udført fortrinsvis af det siddende menighedsråd, bestående blandt andre af to familiefædre, der ofrede deres og deres families efterårsferie samt pater Sprengers (SJ), der også ofrede sin og endelig Pastor Torsten Jortzick, der koncelebrerede og klarede sine to sogne med to begravelser ved siden af hele dette weekends virak. Til vores forbløffelse fik vi ingen opbakning fra ”officielt” sted. Katolsk Orientering blev gjort opmærksom på begivenheden og inviteret allerede måneder i forvejen, rykket, men intet skete. Den 19. oktober udkom avisen med en aldeles misvisende artikel, der var holdt i datid, selvom vi stadig knoklede for fuld udblæsning på Jagtvej. Vi følte os svigtede. Præsterne og biskoppen har benyttet efterårsferien til at rejse til Israel, hvad der skal være dem vel undt, men hvad med os? Gudskelov var der åbenbart præster, der har husket at bede folk om at bakke op om os, hvis de havde mulighed herfor.

Sankt Petri menighedens børnekor og dens leder Mark Baumann deltog i gudstjenesten, siden vi selv ikke har noget kor. Sankt Ansgar Kirkes organist og kantor Rolf Tönshoff spillede orgel og vennerne fra Sankt Petri Kirke og den tysktalende menighed kom for at bakke os op. Alle vore egne aktive medlemmer, unge som gamle, selv Isolde, et ældre medlem, der efter svær sygdom lige er blevet rask nok og tappert mødte op. Vennerne var også alle de tilrejsende katolikker fra nær og fjern, der kom for at støtte, se og opleve. Bag ved mig sad et ægtepar fra Hørsholm, som fulgte biskoppens egen opfordring om at bakke op. Det blev en vidunderlig oplevelse for os alle. En vellykket udsendelse, en gudstjeneste fuld af varme og begejstring. Det gjorde ikke så meget, at nogle af vore protestantiske venner trods alt ikke kunne få sig selv til at knæle! Efter gudstjenesten var der en livlig reception hvor man hilste på gamle bekendte, som man måske ikke har set i mange år.

Tusinde tak til jer alle, der har støttet os og er kommet fra nær og fjern. Folkene fra Bonifatiuswerk tog hjem med en overbevisning om, at den katolske Kirke i Danmark er levende og stadig fortjener at blive støttet. Og vi fortsætter vore tyske gudstjenester klokken 15:00 den 2. og 4. søndag hver måned i huskapellet til Sankt Augustin på Jagtvej. I er velkomne til at lægge vejen forbi! Bliver vi for mange, må Sankt Augustins Kirke atter tages i brug!

PS: Udsendelsen blev set af 600.000 personer og Bonifatiuswerk har efterfølgende fået 170 opkald. Udsendelsen kan ses i sin fulde længde under ZDF ”Sendung verpasst?”

Erna Kleiner, 2720 Vanløse

KO svarer

Kære Erna,

Tak for læserbrevet og din omtale af den tv-transmitterede tyske gudstjeneste i Sct. Augustins Kirke den 21. oktober. Til din orientering var Katolsk Orientering til stede under selve gudstjenesten og vi bringer en reportage fra den historiske begivenhed på side 8 i dette nummer. Redaktionen kom i sin korte notits om gudstjenesten i KO nr. 15 desværre til at forregne sig mht. udgivelsestidspunktet, så gudstjenesten blev omtalt som have værende afholdt, hvilket vi beklager. Jeg deler dine positive indtryk fra gudstjenesten og det store bidrag, den tyske menighed har ydet til gennemførelsen af arrangementet. Og jeg er overbevist om, at også Bonifatiuswerk kunne være godt tilfreds med ’udbyttet’.

Mvh Niels Messerschmidt, ansv. chefredaktør

Det sker i bispedømmet

November
Lørdag 3. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese: "Det katolske og det lutherske menneskebillede" v/Vilh. Stender. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. K. Alle er velkomne. Det koster kr. 40 pr. gang til materialer, kaffe og te mm. Messe kl. 17.00

Fredag 9. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør", personlig forbøn og samtale, v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Lørdag 10. kl. 11.00: Præstevielse, Sankt Annæ Kirke

Søndag 11. kl. 20.00-22.00: Natkirke, tilbedelse, lovsang, stilhed. Mulighed for kort personlig samtale og velsignelse. Sted: Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2, Charlottenlund
Arr.: diakon Kaare Nielsen og team. Fri parkering!

Torsdag 15. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Mandag 19. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Onsdag 21. kl. 19.00-21.00: Foredrag: "Den kristnes åndelige kamp" v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirkes Menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Fredag 30. kl. 19.00-21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, Kbh. Skriftemål fra kl. 18.00. Info: tlf. 33 33 05 02 eller www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk

Lørdag 24. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: "Ordensliv i 2012 – at holde tråden i den tid, vi lever i" v/sr. Anna Mirijam Kascher cps. Sted: Kantinen, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Onsdag 28. kl. 19.30: Foredrag: "Den karismatiske bevægelse i Latinamerika" v/ph.d. Jakob Egeris Thorsen. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69A, Kbh. K. Alle er velkomne.

Troslærekursus, som henvender sig til voksne katolikker, giver indføring i det at tro, belyser Det gamle og Det nye Testamente, gennemgår sakramenterne, de forskellige kald i Kirken, forskellige religiøse bevægelser, spiritualitet og bøn. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade, Kbh. Det er gratis at deltage. Alle er velkomne. Kurserne afholdes hver onsdag kl. 19.30-21.00.
Se mere på www.jesuhjertekirke.dk

Det årlige konvertitkursus v/sr. Anna-Mirijam Kascher cps, afholdes hver torsdag kl. 19.30.
Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K.
Info: www.katolskorientering.dk /oplevelser/konvertitkursus 2012-13

TELEFONLINIE
SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre,
et ord fra Jesus og en velsignelse
så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.
www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen
Danske Bedemænd

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Ubeskåret støtte

www.vincentgrupperne.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 16, som udkommer
fredag den 23. november
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 5. november

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 17, som udkommer
fredag den 14. december 2012
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 26. november

Venlig hilsen Redaktionen

Biskoppens kalender

November

Torsdag 1. kl. 10.00: Økonomisk Rådsmøde, **kl. 13.00:** møde i Liturgikommisionen
Lørdag 2. kl. 14.00: Fællesmøde, Danske Kirkers Råd, Nyborg
Søndag 4. kl. 10.00: Firmelse i Roskilde
Mandag 5. kl. 15.00: Repræsentantskabsmøde, Kristeligt Dagblad
Torsdag 8. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Lørdag den 10. kl. 11: Præstevielse
Søndag 11. kl. 11.00: Pavens dag. Messe i Domkirken, **kl. 16.30:** Festvesper i Domkirken
Tirsdag 13. kl. 9.00: Messe for personalet, Gl. Kongevej
Fredag 16. kl. 16.00: Møde i Forretningsudvalget, Magleås
Lørdag 17.-søndag 18.: Pastoralrådsmøde
Onsdag 21.-fredag 23.: COMECE - Bruxelles

UDGIVELSESPLAN 2013

Stof til:	som udkommer fredag den	skal være fremme senest mandag
KO nr. 1	11. januar	17. december 2012
KO nr. 2	1. februar	14. januar
KO nr. 3	15. februar	28. januar
KO nr. 4	8. marts	18. februar
KO nr. 5	22. marts	4. marts
KO nr. 6	12. april	18. marts
KO nr. 7	3. maj	15. april
KO nr. 8	24. maj	6. maj
KO nr. 9	21. juni	3. juni
KO nr. 10	16. august	29. juli
KO nr. 11	30. august	12. august
KO nr. 12	20. september	2. september
KO nr. 13	4. oktober	16. september
KO nr. 14	18. oktober	30. september
KO nr. 15	8. november	21. oktober
KO nr. 16	29. november	11. november
KO nr. 17	13. december	25. november
KO nr. 1-2014	17. januar 2014	16. december 2013

Lumen Gentium og genopdagelsen af kollegialiteten

Kirken, dens væsen og opbygning er helt centrale temaer i konstitutionen Lumen Gentium.

Tekst: Amina Makhlouf, korrespondent for AsiaNews.it

KONCILET Konstitutionen Lumen Gentium (Folkenes lys) forsøger at besvare pave Paul VI's spørgsmål: "Kristi Kirke, hvad siger du om dig selv?" ved at komme med svar, der er forankrede i Kirkens tradition; ved at genopdage betydningen af ordet 'communio' hentet fra de første kristne menigheders erfaringer og ved at definere 'Gudsfolket' ud fra bibelsk eksegetik.

Blev koncilet den Helligåndens pinse, som pave Johannes XXIII havde forestillet sig det? Blev den en *'aggiornamento'* af Kirken eller den første verdensomspændende begivenhed i Kirkens historie? Uanset hvordan man forsøger at definere koncilet gav det – efter tre år og 58 dages intense refleksioner og drøftelser, 136 samlinger og 527 afstemninger – verden en fornyet Kirke og 16 koncilsdokumenter, der selv i dag er grundlæggende for at forstå de kristnes nutidige udfordringer og opgaver.

Koncilsfædrene – men også dem, der af den ene eller den anden grund var kaldet til at reflektere over koncilets sammensætning og formål – var af den opfattelse, at målet for koncilets arbejde i virkeligheden drejede sig om Kirken, dens væsen og opbygning. Af den grund er Lumen Gentium uden tvivl et af de vigtigste dokumenter til at bedømme koncilet og dets gennemslagskraft i en historisk sammenhæng. Halvtreds år efter åbningen af denne ekstraordinære begivenhed er Lumen Gentium, som blev til efter vanskelige og ofte turbulente forhandlinger den 21. november 1964, fortsat en lakmusprøve for om koncilets idéer har gennemsyret menighedernes liv og den kirkelige praksis.

'Kristi Kirke, hvad siger du om dig selv?'

Som kardinal Joseph Ratzinger ofte understregede det i sine taler inden han indtrådte i sit pontifikat, kredser den koncilære ekklesiologi omkring en række forskellige temaer som dominerede efterkrigstidens teologiske refleksioner. Idéen om Gudsfolket, bispekollegiet, Kirkens rolle og dens betydning i den moderne verden, bispevielsens sakramentale natur og bispeembedet i relation til paven som Kirkens primas, dynamikken mellem den lokale og den universelle Kirke, økumenien og Kirkens åbning overfor andre religioner; disse var uløste problemstillinger, som teologerne havde arvet fra Det første Vatikankoncil og ønsket om at besvare dem blev kun yderligere forstærket af den kulturelle udvikling i mellemkrigsårene.

Disse spørgsmål var til tider genstand for ret heftige diskussioner i Peterskirken. For at besvare pave Paul VI's spørgsmål under åbningen af koncilets anden session, "Kristi Kirke, hvad siger du om dig selv?", forsøgte koncilet at komme med svar, der er forankrede i traditionen ved at søge tilbage til den oprindelige betydning af ordet 'communio' og ved at komme med en bibelsk definition af begrebet 'Gudsfolket'.

Som en af datidens journalister, Rainero La Valle, siden har genfortalt det: "Det virkede som om koncilet udelukkende skulle fokusere på Kirken. Men under drøftelserne nåede man heldigvis også frem til, at Kirken er et folk, menneskeheden, og derfor var koncilets deltagere nødt til at sprænge rammerne for en institutionel, hierarkisk diskurs for at kunne nå frem til en vision, hvor Kirken ikke længere var vertikal, men 'communio', og hvor Kirkens mysterium, enhedens sakramente mellem Gud og mennesket, stod i centrum". Altså at vende perspektivet på hove- *Fortsættes nedenunder* ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

MASKINEL MAGASINPOST
POST PP DANMARK
ID 42512
Afsender: Katolsk Orientering

Katolsk Orientering · nr. 15
2. november 2012 · 38. årgang

det; fra at betragte Kirken som billedet på det perfekte samfund, stringent opbygget i henhold til bestemte regler og embeder, til at være stedet, hvor Gud åbenbarer sig selv i sit forhold til sine skabninger. Ikke helt den 'kopernikanske revolution', som visse historikere har ment det gennem koncilets betoning på Kirken som 'Kristi mystiske legeme', men gennem forskellige accentueringer, der tegnede et mere nuanceret billede af Kirken. Det var først på bispesynoden i 1985, som blev sammenkaldt tyve år efter afslutningen på Det andet Vatikan-

> **"Lumen Gentium […] er fortsat en lakmusprøve for om koncilets idéer har gennemsyret menighedernes liv og den kirkelige praksis."**

koncil, hvor man drøftede hvordan koncilet var blevet modtaget, at man insisterede på billedet af Kirken som 'communio'.

Begrebet 'Gudsfolket' – en vigtig nyskabelse

Lægfolket påtog sig også en ny og mere markant rolle indenfor det kirkelige fællesskab. Faktisk var det koncilets konstitution om Kirken, der lagde større vægt på alle døbtes opgaver og mission gennem at fremhæve hele Gudsfolkets tjeneste til gavn for verden. "Op til åbningen af koncilet", erindrer en meget omhyggelig observatør Gianfranco Svidercoshi, "var lægfolket blevet betragtet som en mystisk størrelse. Der fandtes ikke nogen teologisk definition på lægfolket […]. Ved at man anbragte kapitlet om Gudsfolket før kapitlet om Kirkens hierarki i konstitutionen åbnede man op for en mere moderne forståelse af hele Kirkens legeme". Selv om visse senere forsøgte at fortolke den teologiske forståelse af Gudsfolket i lyset af en marxistisk-farvet ideologisk og politisk forståelse, er der ingen tvivl om, at dette var en af de vigtigste nyskabelser ved Det andet Vatikankoncil".

Lumen Gentium forsøgte desuden at definere forholdet mellem apostlen Peters efterfølgere og apostlenes kollegium, dvs. forholdet mellem paven og biskopperne. Koncilet bekræfter "bispeembedets sakramentale natur" ved at henvise til billedet af hyrden og rammerne for hans embede. Koncilsfædrene genopdagede 'kollegialiteten' og dens betydning for Kirken, de understregede biskoppernes rolle efter at embedet havde stået i skyggen af Det første Vatikankoncils vægtning af Petersembedet og pavens ufejlbarlighed. Monsignore Rino Fisichella, præfekt for Det pavelige råd for Nyevangeliseringen, forklarer: "Peter er biskoppernes primas, ham som fik overdraget himmerigets nøgler. Koncilet stiller ikke spørgsmålstegn ved pavens forrang, men bekræfter snarere at hans embede ikke kan forvaltes isoleret set, men at det må ske i et trosfællesskab, gennem et bispekollegium, som han selv er en del af. Paven opretholder de beføjelser, som Kristus selv har betroet ham, men han ved at han er ledsaget af apostlenes efterfølgere. Der er tale om et bispekollegium, som betragter sig selv som værende *cum Petro* og *sub Petro* – udtryk, der hjælper os med at forstå balancen mellem biskopperne og paven, og det nye, som er indeholdt i koncilsteksterne".

En ny og mere sårbar Kirke

Selvfølgelig er det tilstrækkeligt at se på de sidste halvtreds års historie for at indse, at bestemte strukturer og tiltag har gjort Kirken mere i overensstemmelse med dens sande natur, hvilket især kan tilskrives begrebet om bispekollegialitet. Synodens redskab, de nationale og kontinentale bispekonferencer, blev genoplivet af koncilet ved at sammenligne det med den østkirkelige tradition, som har fostret en større overensstemmelse mellem Kirken og dens mission. I dag ser vi biskopper fra hele verden sammen med paven indtage ledelsesposter i Kirken, udveksle og sammenligne erfaringer omkring fælles problemer, deltage i de udfordringer som evangelisationen rejser og være et tegn for enheden i verden.

Den Kirke, som Lumen Gentium præsenterede for verden, har opnået en større selverkendelse. Den betragter sig atter katolsk og missionerende, drevet fremad mod større fromhed og er afgjort mere dynamisk end tidligere. De fæstningsværker, som teologen Hans Urs Von Balthasar omtalte i sit berømte essay fra 1952, er overvundne, forsvarsvolde er smuldrede og en fornyet Kirke mødte den moderne verden og dens kultur. Ved at genopdage sig selv blev Kirken måske samtidig også mere sårbar.

Oversat og redigeret af Niels Messerschmidt

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Margrethe Stenby
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne roenne@katolsk.dk
Medarbejdere i dette nr.:
Toke nyborg , Malene Broholm Staal, sr. Rut Maria Schmidt OSB, Malene Fenger-Grøndahl, Kirsten Kjærulff, Helge Clausen, Anne Storm
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 9.700 ISSN 0902-297X

Nr. 16.
23. november 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

50.000 troende til åbning af brasiliansk megakirke

Præsten og mediestjernen Marcelo Rossi med til at financiere byggeriet.

Tekst: Lisbeth Rütz

KARISMATISK BEVÆGELSE Mere end 50.000 vinkende arme og viftende, hvide tørklæder hilste padre Marcelo Rossi velkommen. da han på Alle Sjæles Dag den 2. november indviede sanktuariet Mae Deus (Guds Moder) uden for Sao Paolo i Brasilien.

Byggeriet, der markeres ved et 44 meter højt kors, ventes, når det står helt færdigt, at blive den største kirke i hele Latinamerika. Idemanden bag er den to meter høje sportstrænede Rossi, der siden sin præstevielse i 1994 er blevet en af spydspidserne i den katolske, karismatiske bevægelse i Brasilien. Pengene til byggeriet kommer fra den brasilianske industrimagnat Antônio Ermírio de Moraes og fra Rossis film og CD- udgivelser. Rossi har et udpræget talent for showbizz og har gang på gang sprængt hitlisterne med sine indspilninger af religiøse popsange. Folk strømmede i biograferne for at se hans film "Maria, Guds Moder" og "Søskende i troen". Og i et land, hvor der stadig er en betydelig analfabetisme, gik hans bog Agape med letforståelige budskaber om broderlighed og kærlighed i millioner over disken i supermarkederne.

Rossis messer med karaokelignende musikledsagelse og medrivende prædikener transmitteres hver søndag af kanalen TV Globo. Han er samtidig virtuos til at bruge de sociale medier som evangeliseringsredskab. Nøglefigurer i Kirkens ledelse i Brasilien – blandt andet kardinal Claudio Hummes, der som ung støttede befrielsesteologien, bakker op omkring Rossi og den katolske karismatiske bevægelse.

Kirken taber terræn i Brasilien

Den alvorlige baggrund for padre Rossis evangeliseringsstrategi er, at Den katolske Kirke i Brasilien hvert år taber en procent af sine medlemmer. Da Johannes Paul II besøgte Brasilien første gang i 1980, erklærede ni ud af ti brasilianere sig som romersk-katolske, men i dag er det kun 65 %, skriver Associated Press. Trods disse nedslående tal er Brasilien dog stadig verdens største katolske land. Millioner af brasilianere har forladt Den katolske Kirke for at slutte sig til pinsebevægelserne; men i dag taber Den katolske Kirke medlemmer både til pinsebevægelser og mere traditionelle lutherske kirkesamfund. Samtidig bliver der flere og flere unge, der forstår sig selv som ikke-troende, viser en undersøgelse fra Fundacao Getulio Vargas. Undersøgelsen, som blev offentliggjort sidste år, er baseret på 200.000 interviews og viser blandt andet, at procentdelen af ikke-troende i Brasilien er vokset fra 5,1 % til 6,71 % mellem 2003 og 2009.

Undersøgelsen konkluderer også, at mange kvinder vælger mere traditionelle protestantiske kirker frem for den katolske, fordi disse føles som mindre patriarkalske.

Selv erklærer padre Rossi, at den stigende religiøse ligegyldighed i dag er troens største fjende i Brasilien. Brasilien var det første latinamerikanske land som pave Benedikt besøgte i 2007. Næste år vil Verdensungdomsdagen foregå i Rio de Janeiro.

Padre Marcelo Rossi prædiker ved åbningen af den nye kirke. Foto KNA

"Den lille Therese" var en stor teolog

Det klassiske billede af hende er manipuleret, hævder ny udgivelse.

Tekst: Lisbeth Rütz

HELGENER Hun er en af de mest kendte og elskede helgener i Kirken og blev ophøjet til kirkelærer i 1997. "Folkefromheden husker hende som den lille helgen, det hellige barn, der identificerede sig med "den åndelige barndom" i Matthæusevangeliet: Hvis I ikke bliver som børn, kommer I ikke ind i Guds rige", skriver vatikanisten Andrea Tornielli på www.vaticaninsider.it . Men, skriver Tornielli – det billede vi i dag har af Thérèse af Lisieux (1873 – 1897) er i høj grad manipuleret og skabt af hendes søstre, som var indtrådt i Carmel før hende. Søstrene var åndelige døtre af jesuitten Almire Pichon og så i hende den perfekte realisering af Pichons spiritualitet.

Tornielli skriver i anledning af udgivelsen af teologen Gianni Gennaris bog "Teresa di Lisieux. Il fascino della santità. I segreti della dottrina ritrovata." (Thérèse af Lisieux. Fascinationen ved hellighed. Hemmelighederne i hendes genfundne doktrin".) I 50 år lykkedes det søstrene at opretholde et sentimentaliserende billede af Thérèse, konkluderer Gennari i sin bog, der udkom den 15. november. Allerede i 40´erne påviste Andre´ Combes, kapellan ved Carmel i Lisieux, at der var foregået talrige redigeringer af Thérèses grundtekster. Før helgenens dagbøger blev udgivet, foretog helgenens søster Agnes omkring 7.000 ændringer i originalmanuskripterne, der blev udgivet som "En sjæls historie". Combes arbejdede for en tekstkritisk udgivelse af Thérèses manuskripter, men blev bremset af klostret og bortvist fra Carmel.

Gennari har studeret Thérèse i mere end 40 år. Han vil med sin bog give et mere ægte og autentisk billede af hende. Hun blev i 1997 som den tredje kvinde efter Caterina af Siena og Teresa af Avila udnævnt som kirkelærer af pave Johannes Paul II. Tidligere afviste både pave Pius XI og Pius XII at gøre hende til kirkelærer; men ny viden om hendes autentiske manuskripter har også vist hende som en original teolog. Pave Benedikt XVI taler om hende som kærlighedens teolog. Et centralt begreb for Thérèse er Jesus som "enfant de Dieu" – der ikke skal ses som Jesusbarnet men som Guds Søn, der ved sin nåde guddommeliggør mennesket ved sin kærlighedens ånd, den guddommelige ild, der brænder i Kirkens hjerte. Eller som Therese selv skriver det i et brev til søsteren Celine: "Vi er kaldede til selv at blive guddommelige" ("devenir des Dieux nous-memes")

Katolsk og karismatisk

Kirken i Brasilien genopdager det ekstatiske

Læs mere side 4

Ægteskabsundervisning

Bispedømmet introducere nyt undervisnings forløb.

Læs mere på side 5

Holland

Troen tager til Amsterdam

Læs mere side 6

Kirkens sociallære

29. november stor konference i Politikens Hus med Justitia et Pax.

Læs mere side 10

KO mener

En politisk 'Plan B'?

På trods af de amerikanske biskoppers hyppige markeringer i den offentlige debat op til det amerikanske præsidentvalg, hvor de især kritiserede Barack Obamas sundhedsreform og i stedet anbefalede katolikker om at stemme på Mitt Romney på grund af hans holdninger til abort og retten til liv, vandt Obama endnu fire år i embedet.

Mod biskoppers opfordring stemte et flertal af katolikkerne på Obama, og blandt de spansktalende vælgere, der er den hurtigst voksende katolske gruppe i landet, stemte stort set alle til fordel på Obama. Det bør også vække bekymring hos biskopperne at flertallet i en række delstater afviste standpunkter, som optager biskopperne meget, fx modstanden mod homoseksuelle ægteskaber og brugen af dødsstraf.

De amerikanske biskopper er naturligvis ret til at ytre sig i politiske spørgsmål, men valget viste at deres hidtidige politiske strategi ikke bar frugt. Udover at mange katolikker, trods biskoppernes henstilling, valgte at stemme på Obama, blev de republikanske kandidater til senatet i Missouri og Indiana – traditionelt republikanske delstater – straffet af vælgerne for deres meget markante holdninger mod abort.

Når biskopperne skal evaluere deres politiske strategi op til valget er det forventeligt, at nogle biskopper erkender at den hidtidige strategi har fejlet, og de vil spørge: "Kan det gøres på en bedre måde?"

Ifølge jesuitpater Thomas J. Reese, tidligere chefredaktør for det katolske ugemagasin 'America', er det første skridt for de amerikanske biskopper, at de begynder at lytte. Biskopperne er nødt til at lytte til de katolske vælger, der ignorerede deres opfordringer og finde ud af hvorfor. De er også nødt til at spørge sig selv om de har været gode nok til at formidle Kirkens tro på en tidsvarende måde.

For det andet må biskoppernes nye strategi være realistisk. Hvad kan lade sig gøre i den nuværende politiske situation? Og en ny politisk strategi kan ikke ignorere kendsgerningerne. Ved forrige præsidentvalg ignorerede republikanerne meningsmålinger og troede fuldt og fast på, at de ville vinde præsidentembedet og flertallet i Senatet. Men de republikanske vælgere udeblev.

De amerikanske biskopper er ifølge Thomas J. Reese nødt til at ændre deres nuværende strategi overfor Obama-administrationen, som har vist sig at virke stik imod hensigten. "Brugen af overdreven retorik som at sammenligne præsident Obama med Adolf Hitler eller Joseph Stalin", skriver Reese, "eller at anklage Obama-administrationen for at føre krig mod religionen gør det vanskeligt at danne koalitioner for at opnå sine opnåelige mål". De amerikanske biskoppers nuværende strategi har vist sig ikke at virke og spørgsmålet er om den vil virke i fremtiden. De er nødt til – ligesom det republikanske parti – at gentænke deres konfrontationssøgende tilgang til vigtige moralske og samfundsmæssige problemstillinger uden at dele USA midt over på det sociale og politiske område. For biskoppernes vedkommende naturligvis uden at sætte den katolske tro over styr. *NM*

Kopterne får nyt overhoved

EGYPTEN Tawadros II blev søndag den 4. november valgt til ny pave-patriark for Den koptisk-ortodokse Kirke. Han afløser Shenouda III, der stod i spidsen for Kirken gennem fire årtier indtil han døde i marts i år, 88 år gammel.

Den nye 'Patriark af Alexandria og hele Egypten' er evangelisten Markus' 118. efterfølger og overhoved for omkring 12 millioner koptiske kristne over hele verden, hvoraf ca. 8 millioner lever i Egypten. Tawadros II bliver indsat i sit nye embede den 18. november.

Tawadros blev født den 4. november 1952 i Mansour i det øvre Egypten med det borgerlige navn Wagih (Wajih) Sobhy Baky Soliman. Han læste til farmaceut i Alexandria og blev siden chef for det statslige farmaceutiske firma Damanhour. I 1986 indtrådte han i klosteret Anba-Bishoy og aflagde i 1988 de evige løfter og blev viet til munk. Året efter blev han præsteviet. I 1997 udnævnte Shenouda III ham til hjælpebiskop i Damanhour-Beheira i det nordlige Egypten, hvor han assisterede den 76-årige metropolit Bakhomios.

NM

Synodens budskab: "Fremfor alt må vi omvende os til Kristus"

Sluterklæring opsummerer bispesynodens drøftelser om nyevangelisering.

Tekst: Niels Messerschmidt

NYEVANGELISERING Trods en stigende sekularisering, en voksende fjendtlighed mod kristendommen og overgrebskrisen i Kirken, udtrykker deltagerne på den nu afsluttede bispesynode om nyevangelisering i en sluterklæring, at de ser optimistisk på fremtiden.

Henvendt til alverdens katolikker siger synodens medlemmer, at de er forvisset om at Gud "i vor afmagt vil vise sin styrke og lede os på vor vej mod nyevangelisering". Selv om verden ofte synes at være en "ørken" for de kristne, "må vi begive os på vej og kun medbringe det mest fornødne; Jesu venskab, sandheden i hans ord – det eukaristiske brød, der nærer os", hedder det i sluterklæringen.

Pave Benedikt og synodens deltagere – 269 kardinaler, biskopper og præster – indledte den 7. oktober, sammen med inviterede observatører og eksperter, deres møde i Vatikanet. Formålet var at drøfte hvordan man kan styrke Kirkens tro og opmuntre frafaldne katolikker til at vende tilbage til Kirken.

Budskabet til Guds folk

Efter mere end to ugers drøftelser godkendte synodens medlemmer "budskabet til Guds folk" fredag den 26. oktober. Drøftelserne resulterede også i 58 forslag, som nu vil blive forelagt pave Benedikt og siden vil munde ud i en apostolisk formaning om nyevangelisering.

I erklæringen beskrives de kræfter, som er fjendtlige stemt over for den kristne tro, og synodens medlemmer maner i den forbindelse til selvransagelse: "Vi må med ydmyghed erkende, at den åndelige fattigdom og svaghed blandt Jesu disciple, især blandt hans præster, har påvirket missionens troværdighed". Men samtidig er man overbevist om, at "Herrens ånd kan forny Kirken […] hvis vi lader os forme af Ham".

"Derfor er det vores pligt at besejre frygt med tro, ydmygelse med håb, ligegyldighed med kærlighed", hedder det videre.

På en pressekonference i Vatikanet, hvor sluterklæringen blev fremlagt, blev den filippinske ærkebiskop og kommende kardinal, Luis Tagle af Manila, spurgt om hvorfor biskopperne er så optimistiske i deres budskab, når mange katolikker i visse dele af verden har forladt Kirken på grund af overgrebssagerne.

Luis Tagle svarede, at "ingen foregiver at der ikke er problemer. En sådan blindhed var ikke til stede i synodehallen", men biskopperne "er troende" og den katolske tro lærer, at gennem ægte omvendelse vil Gud hjælpe Kirken og dens tjenere med at besvare "de ganske smertelige og skandaløse stunder i Kirkens historie".

Styrkelse af familien

Biskoppernes budskab kigger også på særlige områder af Kirkens sociale liv, blandt andet ved at fremhæve familiens rolle, hvor "kvinder spiller en meget vigtig rolle" i videregivelse af troen. Biskopperne lover at gøre mere for at styrke og understøtte de katolske familier, især gennem at tilbyde bedre programmer til forberedelse og styrkelse af ægteskabet.

Mens biskopperne fordømmer samfundets forsøg på at omdefinere ægteskabet, udtrykker de samtidig særlig bekymring for de fraskilte og de ugifte par. "Til dem ønsker vi at sige, at Guds kærlighed ikke fordømmer nogen; at Kirken også elsker dem; at Kirken er et hjem som hilser alle velkomne, og at de fortsat er medlem af Kirken også hvis de ikke kan modtage sakramental absolution og eukaristien", hedder det.

I budskabet udtrykkes en tak til præsternes, ordensfolkets og diakonernes arbejde, hvis tjenester er uundværlige for Kirken. Og biskopperne anerkender også alle de mænd og kvinder, der vidner om Kristus i verden, herunder også andre kristne "med hvilken enheden desværre endnu ikke er fuldkommen", men som alligevel deler den kristne dåb.

De unge og de sociale medier

Synodens medlemmer er "bekymrede, men ikke pessimistiske" om de unge katolikkers situation verden over, som – selv om de tit er udsat for "de mest aggressive angreb" fra den sekulære kultur – har en "dyb stræben efter autencitet, sandhed, frihed, generøsitet, hvilket vi er overvist om finder sine passende svar i Kristus".

Mens mange under synoden talte om betydningen af sociale medier og nye kommunikationsformer til udbredelsen af det kristne budskab, blev dette kun flygtigt omtalt i det 11 sider lange budskab. De nye medier, hedder det, er steder hvor "samvittigheden ofte formes, hvor folk bruger deres tid og lever deres liv. De er en ny mulighed at nå det menneskelige hjerte på".

Biskopperne fokuserer på to "udtryk for troslivet", som de mener, kan styrke kirkens mission: at lægge vægt på at hjælpe mennesker med at lære kontemplationens kunst – den "tyste bøn" som "kan forhindre ordet om frelsen fra at blive tabt" midt i verdens støj – og en større forpligtelse til at gøre barmhjertighedsgerninger og retfærdige handlinger fordi "det er Kristi ansigt, som lyser i de fattiges ansigt".

"Det er vores pligt at besejre frygt med tro, ydmygelse med håb, ligegyldighed med kærlighed", siger biskopperne i sluterklæringen fra bispesynoden om nyevangelisering.

Nyt konsistorium: Benedikts overraskende træk

For første gang har en pave kreeret kardinaler, der ikke inkluderer italienere eller andre europæere.

Tekst: Niels Messerschmidt

VATIKANET Offentliggørelsen af navnene på seks kommende kardinaler ses af flere iagttagere som et overraskende træk fra Benedikt XVI's side. Det er nemlig første gang en paven indkalder til et konsistoriemøde, hvor hverken et italiensk medlem af kurien eller en stiftsbiskop optræder på listen over kommende kardinaler. Overraskende er det også, at præfekten for en af de vigtigste kongregationer i Vatikanet, Troslærekongregationen, ikke står for tur til at modtage den røde biretta.

Kigger man på listen over de seks kommende kardinaler er det tydeligt, at de udgør en modvægt til pavens udnævnelser op til konsistoriemødet i februar, hvor han blev kritiseret for at have kreeret for mange italienere og kuriemedlemmer til kardinaler, og mange af disse havde desuden tætte relationer til Vatikanets statssekretær, Tarcisio Bertone. Ingen afrikanere eller biskopper fra lokale kirker optrådte på listen i februar; det gjorde derimod prælater med faste stillinger i kurien.

Strategiske udnævnelser

Med den seneste offentliggørelse har paven som nævnt søgt at rette op på de geografiske skævheder ved de seneste to kardinaludnævnelser. At der i den nyeste liste ikke figurerer italienere eller europæere, er ifølge Vatikan-kenderen Andrea Tornielli et vigtigt træk. Og han mener ikke, det er vanskeligt at se, hvorfor paven netop har valgt de seks til kommende kardinaler.

Bechara Boutros Rai, den maronittiske patriark af Antiokia (Libanon), bød fornylig paven velkommen til Libanon, og hans udnævnelse kan ses som et tegn på Den hellige Stols vilje til at vise solidaritet med de kristne i Mellemøsten på et vanskeligt tidspunkt i deres historie. Også udnævnelsen af *Baselios Cleemis Thottunkal*, storærkebiskop af Den syro-Malankariske Kirke i Trivandrum (Indien) og den unge ærkebiskop af Manila (Filippinerne) *Luis Antonio Tagle*, viser den betydning paven tillægger det asiatiske kontinent. *John Olorunfermi Onaiyekan*, ærkebiskop af Abuja (Nigeria), blev valgt som den kardinal, der skal repræsentere Afrika og en martyrkirke, der lever under stadige trusler om terrorangreb. *Rubén Salazar Gomez*, ærkebiskop af Bogotá (Colombia), var pavens latinamerikanske valg.

En overraskelse

Mere overraskende var udnævnelsen af amerikaneren *James Michael Harvey*, den nuværende præfekt for Det pavelige Husholdning med ansvaret for at organisere de pavelige audienser og pavens rejser de sidste 14 år. Han var ellers flere gange blevet spået til at skulle overtage et bispedømme i USA. Ved at kreere ham til kardinal har Benedikt XVI betroet ham ærkebispedømmet Basilikaen Skt. Paul udenfor Murene, som normalt gives til gejstlige, der er fyldt 70 år. Den 63-årige Harvey afløser den 78-årige kardinal Francesco Monterisi.

Harveys udnævnelse er den eneste, der kan kædes sammen med Vatileaks-skandalen, skriver Andrea Tornielli. Den nuværende præfekt for Den pavelige Husholdning spillede en vigtig rolle i udvælgelsen af Paolo Gabriele til pavens butler som afløser for Angelo Gugel. Det bør dog nævnes, at selv om James Harvey med udnævnelsen forlader det apostoliske palads, forlader han ikke Rom, og han fratræder sin nuværende stilling uden ridser i lakken og med den røde biretta på hovedet. Trods Harveys ønske om at reorganisere Den pavelige Husholdning viser udnævnelsen, at han fortsat nyder pavens tillid, ligesom han heller ikke var involveret i den undersøgelse, som førte til sigtelsen mod Paolo Gabriele for at have stjålet fortrolige pavelige dokumenter.

Den 55-årige ærkebiskop Luis Antonio Tagle af Manila, Filippinerne, er en af de seks kommende kardinaler.

Vatikanet vil begrænse adgangen til Det Sixtinske Kapel

Det høje besøgstal har sin bagside.

VATIKANET Fugten fra de op til 20.000 daglige besøgendes åndedræt er i fare for at ødelægge Michelangelos berømte freskomalerier og de andre kunstværker i Det Sixtinske Kapel. Derfor overvejer Vatikanet om man skal begrænse antallet af besøgende for at bevare de uvurderlige kunstværker for eftertiden.

Selv om Vatikanet opstillede et airconditioneringssystem i forbindelse med restaureringen af kapellet i 1990'erne, mener flere eksperter, at systemet ikke længere kan håndtere de store mængder af fugt, støv og snavs, som de mange besøgende fører med sig.

Museumsinspektør Antonio Paolucci oplyser, at man har bedt et luftrensningsfirma om at konstruere et nyt system, men lykkes det ikke at finde en løsning inden årets udgang, vil Vatikanet fremover begrænse antallet af besøgende.

En uvurderlig skat

Selv om kapellet er opkaldt efter pave Sixtus IV (1414-1484, pave 1471-1484), der lagde det økonomiske grundlag for kapelkonstruktionen, må dets berømthed tilskrives pave Julius II (1443-1513, pave 1503-13). Han hyrede Michelangelo til at male freskoerne på kapellets 10.000 kvadratmeter store loft – et arbejde, der tog kunstneren fire år. På langvæggene ses scener fra Moses' historie og Kristi liv, udført 1481-83 af kunstnere som Sandro Botticelli, Pietro Perugino, Domenico Ghirlandaio, Pinturicchio og Luca Signorelli.

Pave Benedikt XVI holdt i slutningen af oktober en aftenvesper i kapellet for at markere dets 500 års jubilæum. Her sagde han om kapellet: "Det er Guds lys, der illuminerer disse freskomalerier, lyset som med dets kraft vinder over kaos og mørke for at give liv", sag.

Det Sixtinske Kapel, der bruges af kardinalerne, når der skal vælges en ny pave, er et af de mest besøgte steder i verden.

NM

Vigtigt om KO abonnement i 2013

Vi beder alle der modtager KO gratis samt abonnenter, der ikke er katolikker, om at tilmelde eller afmelde bladet inden udgangen af 2012.

Gør det på:
www.katolskorientering.dk/abo/

eller via mail:
abo@katolskorientering.dk

eller udfyld kuponen på bagsiden, klip den ud og send den i en konvolut til:

Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V.

Bemærk venligst:
Redaktionen modtager IKKE gen- eller afbestillinger per telefon.

KO takker de mange læsere der fortsat støtter bladet gennem de årlige frivillige giroindbetalinger. Uden jer ville bladet ikke kunne udkomme og I vil fortsat modtage bladet.

En stor udgiftspost på Ansgarstiftelsens budget er at trykke og distribuere Katolsk Orientering – en udgift, som løber op i næsten én million kroner årligt. Vær med til at nedbringe dette beløb ved at tilkendegive om du fortsat ønsker at modtage bladet i papirudgaven eller hellere vil modtage det elektroniske nyhedsbrev.

KO vil fortsat blive sendt til de mange katolikker, der læser det - og fortsat vil have mulighed for at modtage det gratis. Men vi vil gerne spare at sende bladet til dem, der alligevel ikke får det læst.

Kort nyt

Nyt katolsk universitet i Irak

Grundstenen til et nyt katolsk universitet er lagt i Erbil, hovedstaden i det irakiske Kurdistan. Byggeriet, der opføres på en grund ejet af Den kaldæiske Kirke, forventes afsluttet i 2015.

Den kaldæiske ærkebiskop af Erbil, Bashar Warda, lancerede projektet som en del af en strategi til at opmuntre unge kristne til at blive i Irak og i Mellemøsten.

Ved en ceremoni den 20. oktober deltog guvernøren i Erbil, Nawzad Hadi Mawlood, som i sin tale hilste initiativet velkommen for dets akademiske potentiale og vigtige sociale effekt. Erbil er den fjerdestørste by i Irak.

SSPX får mere tid til at svare

Vatikanet vil give Sankt Pius X-broderskabet (SSPX) mere tid til at beslutte sig om de vil acceptere betingelserne for at genindtræde i fuldt kirkeligt fællesskab med Rom.

I erklæringen understreger den kirkelige kommission 'Ecclesia Dei' pave Benedikt XVI's faste beslutning om at ville rehabilitere gruppen, der har bestridt flere læremæssige udviklinger efter Det andet Vatikankoncil.

Erklæringen indeholder ikke en tidsfrist for svar fra SSPX.

Nyt attentat mod katolsk kirke i Nigeria

En katolsk kirke i Kaduna i det nordlige Nigeria blev den 28. oktober udsat for et terrorangreb da selvmordsbombere kørte en bil fyldt med sprængstof ind i kirken midt under en gudstjeneste. Elleve personer blev dræbt ved angrebet og mere end hundrede personer blev sårede.

Det er endnu uvist hvem som står bag bombeangrebet, men tilsvarende angreb er i den senere tid blevet gennemført af terrorgruppen Boko Haram.

Kaduna ligger i grænseområdet mellem den overvejende kristne sydlige del af landet og den muslimsk dominerede nordlige del. Hovedstaden med sine omkring 1,5 million indbyggere har i længere tid været skueplads for blodig vold mellem muslimer og kristne.

Planer om katolsk tv-kanal i Egypten

Der er planer om at etablere en katolsk tv-station i Egyptens hovedstad, Kairo. Kanalen, der får navnet Salem (Fred), vil begynde at sende i slutningen af 2013, oplyser nyhedstjenesten Fides.

Den apostoliske vikar i Alexandria, biskop Adel Zaki, fik for nogle uger siden til opgave af landets katolske bispekonference at virkeliggøre projektet.

Til at begynde med vil tv-stationen sende to timer dagligt, men på et senere tidspunkt er det planen at udvide sendetiden. Medarbejderne vil hentes fra lokalkirkens egne rækker, men stationen vil også samarbejde med katolske tv-stationer i andre lande.

Stor, større, størst ...

Måe de Deus-kirken i tal.

KIRKEBYGNING Fredag den 2. november blev Santuário Theotokos – Mãe de Deus (Gudsfødersk og Gudsmoders kirke) indviet i São Paolo.

Kirken kan rumme mindst 20.000 personer i selve kirkerummet og yderligere 75.000 på pladsen foran kirken.

Santuário Theotokos er opført i forstaden Santo Amaro-Campo Grande på en ca. 30.000 kvadratmeter stor grund, hvor der tidligere lå et bryggeri. Byggeriet startede i 2006 og skulle efter planen have været færdigt sidste år, men opførelsen af 500 toiletter og 2.000 parkeringspladser var med til at forsinke byggeriet. Den modernistisk udseende kirke er tegnet af arkitekten Ruy Ohtake.

Den brasilianske industrimagnat Antonio Ermirio de Moraes var med til at financiere byggeriet.

Tyve meter langt alter

Katedralen forventes at blive en stor turistattraktion. Den er bemærkelsesværdig alene hvad angår den størrelse: Centralt i kirkerummet står et fem meter højt og tyve meter langt alter og det 44 meter høje kors i blå beton. Via store fladskærme kan selv folk bagerst i kirken følge med i gudstjenesten.

Verdens største katolske kirke er dog fortsat Peterskirken i Rom med sin teoretiske kapacitet på 60.000 kirkegængere. Dobbelt så stor mht. kirkerummets størrelse er dog den 30.000 kvadratmeter store basilika Notre-Dame de la Paix i Elfenbenskystens hovedstad Yamoussoukro, indviet i 1989.

Santuário Theotokos dyster med den ligeledes brasilianske Basilica de Nossa Senhora de Aparecida om titlen som den største kirke på det amerikanske kontinent. Sidstnævnte, den 18.000 kvadratmeter store basilika i byen Aparecida, kan indvendigt rumme 45.000 personer og yderligere 30.000 på pladsen udenfor.

NM

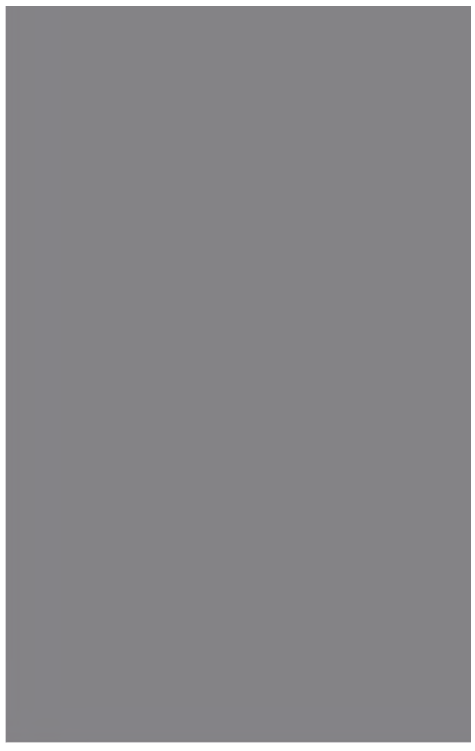

Salget af den populære præst Marcelo Rossis bog 'Agape' har været til at finansiere den nyopførte kirke i São Paolo-forstaden Santo Amaro-Campo Grande.

Genopdagelsen af det ekstatiske

Helligånden og Guds nærvær er i fokus hos de karismatiske.

Tekst: Lisbeth Rütz

Jakob Thorsen

BEVÆGELSER Jakob Egeris Thorsen, der den 1. juni på universitetet i Aarhus forsvarede sin PhD-afhandling om karismatiske bevægelser i Sydamerika er en af dem, der herhjemme ved mest om karismatiske bevægelser i Sydamerika. Han ser disse bevægelser som Kirkens mulighed for at få ny vitalitet.

Hvad betyder Rossi som mediefænomen?

Rossi har formået at sprænge de almindelige sekulære hitlister med sine mange CD- indspilninger med populære sange i glade rytmer. Den karismatiske bevægelse i Sydamerika er helt fremme på beatet på det mediemæssige plan. Den har startet og driver TV- og radiostationer, og den har brudt biskoppernes monopol på at tale på Kirkens vegne. I dag er der tusindvis af katolske karismatiske lægprædikanter og helbredere – det betyder, at i praksis har Kirken etableret sin egen pendant til pinsekirkerne. Præsterne kommer ofte fra højere sociale lag, taler et andet sprog og er autoriteter i kraft af embedet – så kan det være svært at brænde igennem blandt de fattige, men det formår Rossi, og det formår den karismatiske bevægelse i højere grad end den institutionelle kirke.

Hvem er det der søger den karismatiske bevægelse i Latinamerika?

Oprindelig var det meget middelklassen, måske især den lavere middelklasse, der søgte den karismatiske bevægelse; men i dag har den tilhængere i alle samfundslag. Kun de allerfattigste holder sig i høj grad til pinsebevægelsen.

Hvad ser du som karakteristisk ved den karismatiske bevægelse?

Essensen af den karismatiske bevægelse er erfaringen af Helligånden og Guds nærvær – genopdagelsen af et ekstatisk element i religionen og den levende Gud, der griber mirakuløst ind i verden. Den genopdager et fortryllet verdensbillede med ånder og dæmoner, hvor der foregår en evig kamp mellem Satan og Gud.

Som prædikant er Marcelo Rossi tidligere blevet kritiseret for at tale for meget om personlig synd og omvendelse i sin forkyndelse uden at nævne samfundsmæssige forhold. Det har han nu i nogen grad rettet ind under og taler nu også strukturel synd, uretfærdige samfundsstrukturer og Kirkens sociallære. Han er strengt ortodoks og understreger konstant sin troskab mod paven. I modsætning til befrielsesteologien er han ukontroversiel i forhold til de politiske magthavere. Nogle vil sige, at det er en oplevelseskristendom, at han giver folk oplevelse uden substans, men det er en for forenklet analyse.

Hvad betyder den karismatiske bevægelse for Kirken i Latinamerika?

Det positive ved bevægelsen i Sydamerika er, at den har fået mange katolikker til at engagere sig i deres kirke, tage ansvar, arbejde frivilligt og måske for første gang betale til deres kirke. Kirken har brug for den karismatiske bevægelse, fordi den giver ny energi til Kirken. Omvendt kan man også sige, at bevægelsen også har brug for Kirken for ikke at fortabe sig i individuelle oplevelser og hurtig opbrugt entusiasme – vekselvirkning mellem bevægelse og Kirken er nødvendig.

Hvad betyder sækulariseringen?

Flere og flere i Latinamerika siger – jeg er bare katolik på min egen måde. Sækulariseringen betyder også, at mange flere end tidligere ikke identificerer sig med et enkelt trossamfund længere. Samtidig må man fastholde at Latinamerika stadig er et af de steder, hvor Gud og religion ifølge statistikker betyder rigtig meget for langt de fleste og hvor folk på trods af fattigdom og kriminalitet scorer næsten lige så højt på lykkeindekset som herhjemme. De to ting, hænger sammen.

Fra aerobicinstruktør til multimediepræst

Tilbageblik på Marcelo Rossis karriere.

Tekst: Lisbeth Rütz

BIOGRAFI "Da jeg genfandt troen, var det i en periode, hvor Kirken var fordybet i politiske spørgsmål på grund af befrielsesteologiens indflydelse. Det var en teologi, der spillede en positiv rolle under diktaturet; men den efterlod sig et tomrum. Jeg havde mistet en fætter og gik ud for at lede efter Guds ord; men når jeg kom i kirken, hørte jeg dem snakke om politik. Fra det øjeblik vidste jeg, hvad jeg måtte gøre".

Sådan beskrev padre Marcelo Rossi for et par år siden i et interview sin egen vej tilbage til Kirken. Og mange lytter gerne til ham. Det er ikke usædvanligt, at der ved højtiderne kommer 30.000 for at høre på ham, fortæller Edward L. Cleary O.P. i bogen "The rise of Charismatic Catholicism in Latin America".

Rossi var en af de mange unge præster, som lyttede til pave Johannes Paul II, da han under sit besøg i Brasilien fortalte dem, at de skulle forsøge at nå ungdommen ved at bruge tidens musik.

Rossi blev født i 1967 under militærdiktaturet og voksede op i en middelklassefamilie i Sao Paolo. Han brændte for sport og blev uddannet til aerobicinstruktør. Allerede som teenager forlod han Kirken – men da han som 21-årig næsten samtidig mistede en fætter ved en tragisk ulykke og en tante ved kræft, kom han ind i en åndelig krise og begyndte at søge tilbage til Kirken. En TV-serie om Johannes Paul II fik ham til at beslutte sig for at være præst, og han blev optaget på salesianernes fakultet for teologi i Sao Paolo.

Allerede som ung præst besluttede han, at han aldrig ville kede sine tilhørere. Snart begyndte folk ar flokkes om ham. Bispedømmet lejede en gammel dansehal og senere en gammel glasfabrik for at skaffe plads til Rossis voksende menighed.

Der kom naboklager over støj og trafikkaos, for alle ville høre den nye karismatiske prædikant. I 1997 – tre år efter Rossis præstevielse kom 70.000 mennesker til hans evangelisationsevent "Jeg er lykkelig over at være katolik". Rossi brændte hurtigt igennem i medierne. Hans mange CD – udgivelser med religiøse pop-sange gjorde ham endnu mere kendt, og i 2001 begyndte kanalen O Globo at transmittere hans søndagsmesser.

I 2003 kom Rossis første film Mãe do Filho de Deus (Mor til Guds Søn). Den blev set af 2,5 millioner mennesker. Året efter kom film nr. to - Irmaos de Fe (søskende i troen) om Paulus´es omvendelse til kristendommen. Rossi, der får opbakning fra mange af Brasiliens popstjerner, har faste programmer på Redevida og TV Globo og fik allerede i 2001 sin egen hjemmeside.

En tid så det ud til, at katolsk ungdom – specielt den mere religiøst indifferente del ville blive opslugt af pinsekirkerne; men med Marcelo Rossi har de fået et alternativ.

I intellektuelle kredse var der fra starten en vis skepsis over for Rossi. Kirken i Brasilien levede jo i århundreder i en tæt symbiose med statsapparatet, og derfor er der en lang tradition i landet for antiklerikalisme. Men Rossi har tilhængere i alle samfundslag og har efterhånden også fået respekt fra befrielsesteologerne, skriver Cleary.

Padre Marcelo Rossis hjemmeside www.padremarcelorossi.com.br/

Ægteskabsundervisning på skinner

Nyt materiale og nye retningslinjer skal styrke ægteskabsforberedelsen i bispedømmet.

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

UNDERVISNING Som tidligere omtalt i KO har en gruppe af gejstlige og lægfolk efter flere års arbejde nu færdiggjort det materiale, der skal danne ramme for den kommende ægteskabsundervisning i bispedømmet. Resultatet foreligger nu i form af undervisningshæfter til hhv. parret og underviseren, og i begyndelsen af november så en dedikeret hjemmeside dagens lys. Også på andre områder er arbejdet skredet frem. Sideløbende med at bispedømmets præster på deres studieuge i september fik mulighed for at se og kommentere materialet, er man i sognene begyndt at rekruttere lægfolk, der skal fungere som undervisere – i god tid før det første pilotforløb starter op i Skt. Ansgars menighed til næste forår.

Nu, hvor vigtige milepæle altså er nået, har KO spurgt Clara og Martin Riis Ottosen-Støtt – som har siddet med i 'ægteskabstænketanken' – om hvad de som ægtepar har kunnet bidrage med i processen.

"Som et yngre ægtepar har vi især kunne bidrage med en god fornemmelse for, hvad yngre par efterspørger, herunder problemstillinger, som knytter sig til samlivet og at det endelige materiale fik en sprogtone, der appellerer til dem", forklarer Clara. Hun har også stået for at layoute undervisningshæfterne, og Martin har med sin viden om projektstyring og planlægning været med til at sikre, at den langstrakte proces er nået sikkert i mål.

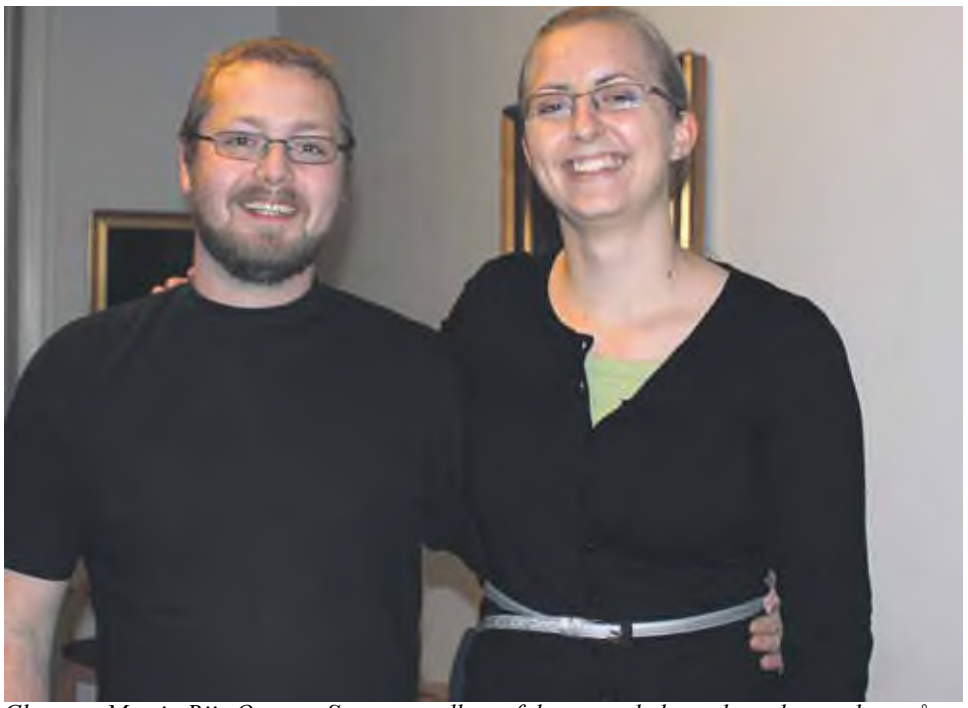

Clara og Martin Riis Ottosen-Støtt er medlem af den ægteskabstænketank, som har stået for udarbejdelsen af det nye undervisningsmateriale for vordende par.

En samlet pakkeløsning

Det nye ægteskabsmateriale er tænkt som et samlet forløb bestående af otte moduler, som hver især behandler vigtige emner og som parret skal have gennemgået for at kunne blive viet i en katolsk kirke. I forløbet indgår også en hel undervisningsdag (en lørdag), hvor parret møder andre par til gruppearbejde og udveksling af synspunkter/erfaringer.

"Som grundregel strækker forløbet sig over et halvt år", forklarer Clara. "Materialet er tænkt som en ramme, som kan suppleres med præstens og undervisernes egne erfaringer. En af tankerne er, at parret ikke skal haste igennem det, men afsætte den fornødne tid, så de får forberedt sig rigtigt grundigt".

Undervisningsmaterialet rummer også øvelser, hvor parret skal perspektivere indholdet af det pågældende modul til deres egen hverdag og, så at sige, 'tvinge' dem til at konfrontere hinanden med ting og situationer, som kunne give anledning til problemer i ægteskabet.

Undervisningsforløbet vil, når det officielt skydes i gang næste år, ske i et tæt samspil mellem sognepræst og lægfolk, hvor sidstnævnte fortrinsvis vil undervise i de moduler, der har med samlivet i ægteskabet at gøre, mens præsten primært vil undervise parret i de mere teologisk funderede moduler.

Fra pilotprojekt til obligatorisk forløb

Bispedømmet har ikke tidligere har haft fælles retningslinjer på området, og det nye ægteskabsmateriale har endnu ikke fundet sin endelige form. Hensigten er, at det løbende vil blive opdateret med de erfaringer, underviserne gør sig undervejs, herunder evalueringen af det første pilotforløb, der slutter næste efterår, samt tilbagemeldinger fra sogne, der allerede nu er begyndt at bruge dele af materialet i deres ægteskabsundervisning.

"Tænketanken har ønsket, at det bliver en løbende proces og at erfaringerne indlejres i fortløbende og årlige opdateringer af undervisningsmaterialet", forklarer Martin.

På den dedikerede hjemmeside *http://vivilgiftes.katolsk.dk* kan vordende ægtepar læse mere indgående om forløbet og undervisningen, og tilmelde sig en af de ti kursus-lørdage, som vil blive afholdt rundt omkring i bispedømmet næste år. På hjemmesiden kan man også downloade supplerende tekster og finde den nyeste version af ægteskabsmaterialet.

Clara fortæller, at når pilotforløbet er færdigt i efteråret 2013 og evalueringen af forløbet har fundet sted, vil det – efter biskop Kozons ønske – blive obligatorisk at bruge for sognene i bispedømmet.

En problemknuser

På falderebet spørger KO Clara og Martin om deres oplevelse af arbejdet i tænketanken. Har det gjort dem klogere på samlivet i ægteskabet?

"Vi er uden tvivl blevet klogere på alle disse ting. Der er ting, vi ikke havde lært om eller været opmærksomme på i vores egen ægteskabsundervisning, især de mere teologiske aspekter", forklarer Clara og tilføjer: "Selv om vi havde et rigtigt godt forløb var der ikke et komplet og koordineret forløb, sådan som de nye retningslinjer lægger op til. Og vi er specielt glade for øvelserne i materialet, fordi de har været med til at afdække ting, som det kunne være svært at sætte ord på eller belyse problemstillinger, vi ikke selv havde berørt i vores undervisning".

På vej mod ægteskabet

Biskop Czeslaw Kozon introducerer nyt undervisningsforløb for vordende ægtepar.

UNDERVISNING I flere år har en gruppe mennesker, populært kaldet "ægteskabstænketanken" beskæftiget sig med udarbejdelsen af materiale til brug i ægteskabsforberedelsen, det forløb, som alle vordende ægtepar skal igennem, før de kan blive viet i kirken, og som den pågældende præst er ansvarlig for finder sted. Arbejdsgruppen består af gejstlige og lægfolk, herunder også ægtepar, og hele processen er blevet koordineret af Jacob Bang. Sidst i september var et stort antal præster samt diakoner og præstestuderende samlet til en studieuge på Magleås, hvor materialet og dets fremtidige anvendelse blev præsenteret og drøftet. Hen ad vejen er pastoralrådet og præsterådet blevet orienteret om processen.

Nu er tiden kommet til at tage kurset i brug og gøre det til en fast og forpligtende del af det forløb, som kommende ægtepar skal igennem før vielsen, og som præster og andre undervisere skal ledsage dem i. I vort bispedømme har der indtil nu ikke eksisteret nogen fælles retningslinjer eller egnet materiale, der kunne sikre, at ægteskabsforberedelsen kom ind på alle aspekter af emnet og havde den fornødne varighed. Forberedelsen af brudepar er en opgave, som ikke må begrænses til nogle få møder om aftale af tid, sted og salmer og andre praktiske ting angående vielsen.

Det livsvarige fællesskab mellem mand og kvinde

Ægteskabet mellem to døbte er et sakramente og en måde at leve på, som skal vare hele livet. Ægtepar og familier har en vigtig rolle i Kirken. Ikke blot udgør de en væsentlig del af dens medlemmer, men har også deres særlige og uundværlige rolle i formidlingen af troen og i opbyggelsen af fællesskabet i Kirken. Ægteskab og familieliv er yderligere en livsform, som står over for mange udfordringer. Mange tøver med at påtage sig den, og mange lider nederlag i form af f.eks. skilsmisse. Både for parterne selv og for børnene er dette yderst smerteligt. Derfor ser Kirken det som sin rolle at forberede mennesker bedst muligt til ægteskab og familieliv ved at introducere dem til Kirkens lære om ægteskabet, styrke dem i deres tro, præsentere dem for spørgsmål, det er nødvendigt at stille sig og tænke over, inden man afgiver et løfte for resten af livet.

I vort bispedømme kommer de vordende ægtepar ofte med uens religiøse og menneskelige forudsætninger; der er kulturelle og sproglige forskelle og barrierer. Dette sidste gælder også mange af vore præster, som midt i den mangfoldighed, vort bispedømme repræsenterer, ofte selv kan stå med mange spørgsmål. Alt dette gør ikke blot et forpligtende forløb grundlæggende nødvendigt, men kræver også, at det er tilpasset den situation, som unge mennesker vokser op i, og i hvilken de skal danne fremtidens familier, dvs. også det miljø vi har som vilkår for at være Kirke. Ægteskabet – det livsvarige fællesskab mellem mand og kvinde – og den familie de stifter, er en vital celle i Kirke og samfund og fortjener den største opmærksomhed, omsorg og opbakning. Forberedelsen må derfor anses for lige så vigtig som forberedelsen til 1. kommunion, firmelse og præstevielse og derfor også forpligtende. Kurset består af otte moduler, som alle skal gennemgås; mindre kan ikke gøre det for en så vigtig sag som ægteskab og familie.

En vigtig forberedelsestid

Det ægteskabskursus, der nu lanceres, er en stor nødvendig berigelse og styrkelse af bispedømmets pastorale omsorg for vordende ægtepar og familier; men det kan ikke stå alene. Kurset skal ikke kun ledsage mennesker i det sidste halve år før, de gifter sig. Det skal også være en styrkelse af deres trosliv og en hjælp til at forstå ægteskabet som et kald og en særlig måde at leve troen på. Derfor er det vigtigt, at de vordende ægtepar, der melder sig, gør det som et udtryk for den tro, de allerede har, eller er åbne for at få uddybet og lade sig informere om og acceptere Kirkens lære om ægteskab og familie.

Det nye kursus, som bliver obligatorisk, forudsætter motivation hos alle implicerede – brudeparrene, præsterne og de øvrige undervisere; men opgaven er også vigtig og sagen for alvorlig til blot at afvikle med nogle få formaliteter. For brudeparrene gælder det forberedelsen til noget, der skal vare hele livet og give mening og lykke; for Kirken betyder det også udadtil at formidle sandheden om en livsform, der er en vigtig celle og et kraftcentrum i både Kirke og samfund. Derfor opfordrer jeg alle til at tage godt imod kurset og bidrage til, at det bliver en succes, ikke for projektets egen skyld, men for alles, der deltager i det, først og fremmest fremtidens ægtepar og familier.

+ Czeslaw, den 13. november 2012

Troen tager til Amsterdam

Med KO på troens steder i Europas storbyer, denne gang Amsterdam

De Krijtberg

Nygotik i guld og masser af farver.

Kirkens smalle, men markante facade med de to ottekantede tårne ligger ved Singel-kanalen, klemt inde mellem de mange smukke huse fra den hollandske guldalder. St. Franciscus Xaverius hedder den egentlig; men i dag kaldes den kun ved kælenavnet de Krijtberg – kridtbjerget.

Kirken blev bygget fra 1881-1883 og er et af højdepunkterne i Alfred Tepes arkitektkarriere.

Indenfor lægger man nakken tilbage og beundrer de slanke, polykrome søjler, som ender oppe under de hvide loftshvælvinger. Her er middelalderen genskabt som den ser ud med 1800-tallets briller. Stilforvirring kaldte man engang lidt nedladende denne stil, som nu er kommet til ære og værdighed igen. Kontrasten til den sædvanlige hvidkalkede calvinistiske nøgternhed er slående. Hele kirken er som en stor billedbog med mange, mange statuer især af de store jesuiterhelgener, Glasmosaikkerne i de store vinduer fortæller bibelhistorie, og altrene er store billedbøger med masser af farveglade historier. På alle skriftestolene er der små statuer af angrende syndere – et sted møder jeg for eksempel en smuk Maria Magdalene med udslået hår. Højt over os i koret ser jeg den triumferende kirke som en smuk ung kvinde med guldkrone over for en statue af en kvinde med bind for øjnene – symboliserende den blinde synagoge.

De Krijtberg – gotik set med 1800-tallets øjne

Jesuitterne, der lod kirken bygge, betjener stadig kirken, der i dag fungerer som rektorat, d.v.s. at den ikke mere er sognekirke. I ugens løb er der flere messer med musikledsagelse, og om søndagen både messer på hollandsk og latin med gregoriansk sang. Her er en fornem kirkemusikalsk standard, og jeg oplevede, at en hverdagsmesse blev indledt med smukt cellospil.

Kirken var tæt på at blive revet ned, men blev i 1973 erklæret for nationalmonument. Fra 1979 blev den gennemrestaureret – et arbejde der varede mere end 20 år. Man kan låne gratis audioguide på hovedsprogene om kirkens historie.

LR

En ø af stilhed

I Begijnhof står tiden stille.

Idyllen er total, og lyden af turisternes knipsende kameraer er det eneste der bryder stilheden i Begijnhof. Herinde midt i Amsterdam ligger en klynge huse med facader fra 17- og 1800-tallet, og her ligger også Amsterdams ældste træhus fra 1528. Husene ligger som en krans rundt om et stort grønt gårdanlæg med en kirke i midten. Statuen ved siden af kirken viser en kvinde i bøn. Hun bærer beguinernes dragt. I 1200-tallet skød nye, religiøse bevægelser op af jorden som paddehatte. Mange lægfolk drømte om at leve et liv i tæt fællesskab og bøn, men også om at tjene Kristus gennem de syge og fattige. Beguinernes fællesskaber var løsere organiseret end i almindelige klostre, og der var ingen ordensregel. De gik i en slags ordensdragt, men aflagde ikke klosterløfter og kunne til enhver tid forlade fællesskabet, hvis de valgte at gifte sig.

Hvert beguinefællesskab var autonomt. Oprindelig var Begijnhof omgivet af vand til alle sider. En vindebro var den eneste adgang til omverdenen. I dag ligger Begijnhof som en lille stilhedens ø midt i en larmende storby. Engang boede her flere hundrede beguiner, og den sidste uddøde først i 1971.

Mange af beguinerne i Amsterdam stammede fra de rigeste familier i byen. Overhovedet for deres lille samfund var den præst, som de selv udpegede. Deres fællesskab tjente de fattige og de syge i en tid uden socialt sikkerhedsnet. Da Amsterdam overgik fra katolsk til protestantisk bystyre, måtte beguinerne ikke længere praktisere deres katolske tro offentligt. Derfor blev deres lille kapel skjult bag en almindelig husfacade. I kapellet, som er åbent hele dagen, ser man malerier af miraklet i Amsterdam. En dødssyg mand modtog Sakramentet i 1345. Da han kastede hostien op, smed man opkastet ind på ildstedet. Næste morgen lå hostien uskadt på ildstedet. Til minde om dette byggede man kirken Ter heylighen Stede (Ved det hellige sted) . Tusinder af mennesker deltager hvert år i ”stille omgang” - en tavs, meditativ nattevandring, hvor man ærer miraklet.

LR

Begijnhof – en fredelig oase i Amsterdam

”Vorherre på loftet”

Da der var hemmelige kirker i Amsterdam.

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

Italienske marmorgulve, tunge egetræsmøbler og vægge fyldt med malerier fra den hollandske guldalder. En stor kamin med snoede marmorsøjler og på væggen overfor familiens våbenskjold viser, at Jan Hartman var en mand med magt over tingene. Han stammede fra Westfalen, men tjente en stor formue i Holland og giftede sig til penge i ægteskabet med Lysbet Jans. Her – i byens red light district på kanten til det kinesiske kvarter ligger familiens hus klemt inde i den lange række af stilige borgerhuse langs kanalen.

En ydmyg, lille vindeltrappe fører op til øverste etage, hvor der gemmer der sig en overraskelse. Her ligger en lille perle af en kirke. Den er udstyret med stort, flot orgel, et rigt udsmykket alter og et pompøst stukloft. Kirken blev indviet til Amsterdams skytshelgen, Sankt Nikolaj – men kælenavnet ” Ons’ Lieve Heer op Solder” – Vorherre på loftet – er blevet hængende. Her – højt oppe på loftet og ikke til at se fra gaden lå kirken, hvor op til 150 mennesker samledes til messe. Jan Hartman lod den bygge til sønnen Cornelis, der skulle være præst. Der er en grund til, at kirken er gemt så godt. Ved magtskiftet i 1578 – kaldet Alteratie – fra katolsk til calvinistisk bystyre i Amsterdam overgik byens kirker nemlig til calvinisterne, og katolikkerne måtte ikke længere holde offentlig messe. Men man tolererede katolske messer, når bare det foregik i det skjulte, og sådan opstod de mange huskirker i Amsterdam. Når kirkegængerne på pulpituret så ud af vinduerne, kunne de se direkte over på deres gamle kirke, Oude Kerk. der nu var calvinistisk. Kirken var i funktion fra 1661 til 1887, da den blev overflødig ved byggeriet af den nye, katolske Sint-Nicolaaskerk.

En kreds af katolikker købte huset for at redde kirken, og således blev Amsterdam et enestående museum rigere.

Ons’ Lieve Heer op Solder” – Vorherre på loftet – var katolsk undergrundskirke.

Bibelmuseet

Bibelsk arkæologi og fornem bogtrykkerkunst.

Cromhouthuizen kaldes de to statelige patricierhuse ved Prinzengracht- kanalen. De blev bygget i 1667 af den berømte arkitekt Philips Vingboons. Inde i huset kan man beundre de mytologiske loftsmalerier af Jacob de Wit og to meget velbevarede køkkener fra 1700-tallet. I 1975 blev husene til et fornemt lille bibelmuseum. Husets gård er en fantastisk lille grøn oase, der i 2009 blev ført tilbage til sin oprindelige skikkelse. Her finder man dadelpalmer og mandeltræer sammen med mange andre planter fra Bibelen. I Geurenkabinet (duftkabinettet) møder man duften af mange bibelske planter, for eksempel akacieplanter og mandelblomster.

Grundstammen i Bibelmuseets samlinger er den reformerte præst Leendert Schoutens modeller af templet i Jerusalem og af pagtens ark. Modellerne er opbygget med stor nøjagtighed af materialer fra Det hellige Land.

En fornem samling af arkæologiske fund fra Ægypten giver et indtryk af det religiøse liv i det gamle Ægypten.

Her findes også den ældste bibel trykt i Nederlandene i 1477 og den første autoriserede oversættelse til nederlandsk fra 1637. Det er en oversættelse, som har haft stor betydning for udviklingen af nederlandsk, Meget pædagogisk fortæller udstillingen om bibeloversættelsernes historie og historien om Jacob van Liesvelt. Han var bogtrykker i Antwerpen og blev i 1545 halshugget for sin udgivelse af bibeloversættelse med Martin Luthers randkommentarer.

LR

To fornemme bibeler på Bijbels Museum

Læs mere om troens Amsterdam her:
”Vorherre på loftet”: www.opsolder.nl/
Begijnhof: www.begijnhofamsterdam.nl
De Krijtberg: www.krijtberg.nl/
Bibelmuseet: www.bijbelsmuseum.nl

fakta

Tre spørgsmål til den nye nuntius

Ærkebiskop Henryk Jósef Nowacki er den nye apostolske nuntius for de nordiske lande. Det svenske tidsskrift Katolskt Magasin har interviewet ham.

Tekst og foto: Birgit Ahlberg-Hyse

Den nye nuntius, ærkebiskop Henryk Jósef Nowacki, og biskop Anders Arborelius, formand for Den nordiske Bispekonference.

INTERVIEW *De er nu blevet udsendt til Sverige for at få hele Norden som deres ansvarsområde. Hvilke udfordringer venter De her i sammenligning med Slovakiet og Nicaragua, hvor De tidligere har gjort tjeneste som Vatikanets diplomat?*

Min udnævnelse til apostolisk nuntius for de nordiske lande er min tredje mission som diplomat efter Slovakiet (2001-07) og Nicaragua (2007-12). Jeg ankommer med andre ord til Stockholm [*hvor det apostoliske Nuntiatur er beliggende, red.*] med en hel del erfaringer som diplomat i Den hellige Fader Benedikt XVIs tjeneste.

I Slovakiet havde jeg mulighed for at møde en levende og meget dynamisk Kirke, som var under genopbygning efter den lange periode med prøvelser og forfølgelse, den gennemlevede i årene 1946-1990. I landet er der en betydelig entusiasme blandt lægfolk og præster, altid samlet omkring deres hyrder. I Slovakiet tilhører 70 procent af befolkningen Den katolske Kirke. Alle bispedømmerne huser præsteseminarer, hvor fremtidens præster udklækkes. Lægfolket har en forkærlighed for Den katolske Kirke og arbejder aktivt for at fremme det gudviede liv over hele landet. På den måde kom min opgave som Den hellige Faders repræsentant at have en pastoral karakter, og ikke kun været begrænset til arbejdet som diplomat.

Nicaragua stod på flere måder i en lignede situation som Slovakiet. Også i det centralamerikanske land tilhører størstedelen af befolkningen Den katolske Kirke, og mange føler at de har et medansvar for at opbygge det kirkelige liv i menighederne. Tusindvis af kateketer hjælper præsterne i deres opgave med at evangelisere, og jeg havde lejlighed til at besøge næsten hele landet. På hvert eneste sted mødte jeg en enestående entusiasme hos de troende. Trods fattigdom og de mange begrænsninger, der gør dagligdagen svær, udviste befolkningen altid varme og gæstfrihed mod alle. Det tropiske klima, den smukke natur og livsglæden er minder, som har brændt sig ind i min hukommelse.

"Johannes Paul II var en mand opslugt af Gud"

Troen som den mest værdifulde gave

Når jeg nu begynder min opgave som apostolisk nuntius for de nordiske lande, sker det under det år Den hellige Fader Benedikt XVI har udråbt til Troens år. Denne tilfældighed er nok snarere Det guddommelige Forsyns røst, der præciserer min opgave i de nordiske lande. Troen er den mest værdifulde gave et menneske modtager af Gud, og som vi må takke Ham for, men som vi også er kaldet til at dele med andre. Troen er aldrig en isoleret handling; ingen kan tro alene ligesom ingen kan leve ensomt, i absolut isolation. Heraf følger en tydelig opfordring til at evangelisere, at vi giver troen videre og budskabet om frelse til dem, vi møder på vor vej.

En apostolisk nuntius' opgave består i at fremme relationerne mellem Den hellige Stol og de civile myndigheder, og til stadighed at uddybe og styrke de enhedens bånd, der eksisterer mellem Den hellige Stol og bispedømmet, jf. kanonisk lov (CIC 364-5).

Mit ønske er derfor at ledsage Kirken i de nordiske lande på dens pilgrimsfærd her på jorden, og at dele de glæder og vanskeligheder, den møder på vejen.

Og så håber jeg, at salige Johannes Paul II bliver min ledsager i min opgave som Den hellige Stols repræsentant i de nordiske lande; han, der gjorde så meget for at evangelisere i denne efterkoncilære tid.

Pave Johannes Paul II var en nær ven af Dem. De blev præsteviet af ham, mens han stadig hed Karol Wojtyla. Hvad har dette venskab betydet for Dem?

Det er med stor taknemmelighed, at jeg svarer på dette spørgsmål, fordi det giver mig lejlighed til at tale om den enestående oplevelse det er, at have levet og arbejdet ved salige Johannes Paul IIs side. Gennem tolv år (1989-2001) gav Det guddommelige Forsyn mig mulighed for at være medarbejder ved den polske afdeling i Den hellige Stols statssekretariat.

Jeg lærte Karol Wojtyla at kende, mens han stadig var ærkebiskop i Krakow og jeg arbejdede tæt sammen med ham i tolv år. Disse år betragter jeg som den tid, hvor jeg fik min åndelige og intellektuelle videreuddannelse.

Johannes Paul II: Et troens forbillede

Johannes Paul II var for mig og hans andre medarbejdere lidt af et forbillede, hvor man i glimt så Guds nærvær og kærligheden til næsten; man kan sige, at hans liv i hellighed og mystisk bøn kom til syne i hans ansigt og hans væremåde, hans fagter og hans ord, og hans evne til at værdsætte det, der havde med hverdagen at gøre. Hvert møde med ham gav et varigt indtryk.

Johannes Paul II var en mand opslugt af Gud. Han tilbragte mange timer i bøn, i tilbedelse og i meditation. Hans private kapel var det sted hvor han tilbragte mest tid, både i løbet af dagen og om natten. Han talte med Gud og lagde alle sine bekymringer, al sin angst og alle sine daglige gøremål i Den almægtiges hænder. Gennem dette stadige fællesskab med Gud fik han en indre styrke og et uovertruffet mod, der hjalp ham i alle hans pastorale beslutninger. Bønnen var kilden til, og gav kraft til, hans åndelige faderskab, hans kærlighed til næsten, hans ydmyghed og hans ro. De ord, han udtalte på Peterspladsen, da han påbegyndte sit pontifikat den 22. oktober 1978: "Vær ikke bange! Åbn dørene på vid gab for Kristus", er det dybeste og mest autentiske udtryk for hans tro på Kristus.

Endnu engang vil jeg nævne, at salige Johannes Paul II altid vil være en åndelig vejleder for mig, en bønnens mester og et forbillede, der altid vil være indprintet i mit hjerte. Jeg føler mig også ganske tæt på ham fordi det var ham, der viede mig til biskop og udsendte mig på min første opgave, som jeg allerede har nævnt, til Slovakiet. Han er fortsat tæt på mig, nu i himlen: hans ord lyder til stadighed i mit hoved og i mit hjerte. Det er som om jeg fortsat ser ham i hans private kapel i Vatikanet, knælende og med rosenkransen i hænderne, i uafbrudt mystisk tilbedelse. Jeg taler ofte med ham, beder ham om råd og især beder jeg om at han går i forbøn for mig hos Gud: jeg er helt overbevist om hans nærhed og nærværelse, også efter at han har begivet sig til sin himmelske Faders hus. Jeg bærer altid et af hans relikvier på mig – det mest værdifulde jeg ejer. Nogle måneder inden sin død gav ham mig sin hvide soutane, der siden har været i mit eje.

Afslutningsvis vil jeg gerne sige, at den salige pave for mig er en troens mester, en åndelig vejleder og en fader. Jeg vil gerne tilføje, at man også i Sverige kender denne paves tilstedeværelse. Han besøgte landet [*og de andre nordiske lande, red.*] i 1989 og det var for mange et uforglemmeligt øjeblik.

Deres forgænger på nuntiaturet, monsignore Emil Paul Tscherrig, havde bjergbestigning som en af sine store fritidsinteresser. Hvad beskæftiger De Dem helst med i ledige stunder?

I min fritid, som jeg ikke har meget af, går jeg lange ture. Især i ferier finder jeg ro i at beundre naturens skønhed og i at lytte til fuglenes sang, vandløbets rislen og vindens susen i træerne. Når jeg arbejder hjemme, og når jeg hviler mig, lytter jeg gerne til klassisk musik, gregoriansk sang og anden liturgisk musik, der for mig er en kilde til ægte inspiration.

Artiklen stammer fra Katolskt Magasin nr. 11, 2012, og bringes her med redaktionens tilladelse. Spørgsmålene blev stillet på svensk af Birgit Ahlberg-Hyse, oversat til tysk af sr. M. Dorothea Fischer, besvaret på italiensk af nuntius og svarene blev herefter oversat til svensk af pater Fredrik Emanuelson OMI. Oversat til dansk af Niels Messerschmidt.

fakta

Ærkebiskop Henryk Jósef Nowacki er født den 11. august 1946 i Bonn, Tyskland, af polske forældre. Han blev præsteviet i 1970 i Tarnów i det sydlige Polen af Karol Woytyla, den senere salige Johannes Paul II, og virkede i en årrække som præst i dette bispedømme. Fra 1977 studerede han kanonisk ret og international ret ved Det pavelige St. Thomas Aquinas Universitet og Det pavelige institut for Orientalske Studier i Rom, hvor han tog en doktorgrad.

Den 8. februar 2001 blev Nowacki udnævnt til titulær ærkebiskop af Blera og til apostolisk nuntius for Slovakiet, og han blev bispeviet den 19. marts samme år. Den 28. november 2007 blev han udnævnt til apostolisk nuntius for Nicaragua. Her har han blandt andet indviet et museum, som udstiller relikvier fra hans nære ven, salige Johannes Paul II – en soutane og en bloddråbe, som siges at stamme fra hans hospitalsindlæggelse efter skudattentatet den 13. maj 1981 på Peterspladsen.

Udover engelsk taler ærkebiskop Henryk Jósef Nowacki flydende polsk, tysk, italiensk, fransk, portugisisk og russisk.

Syriske flygtninge har akut brug for hjælp

Krigshandlingerne i Syrien har tvunget hundredetusinder til at flygte til nabolandene, hvor de har hårdt brug for hjælp. Caritas har derfor besluttet, at årets juleindsamling går til at hjælpe de syriske flygtninge.

Tekst: Malene Broholm Staal

JULEINDSAMLING Hundredetusinder syrere har gennem de seneste måneder forladt Syrien og krydset grænsen til et af nabolandene i håb om at nå i sikkerhed. De flygter fra de grusomme krigshandlinger, som gennem det sidste halvandet år har hærget det arabiske land og kostet tusinder af mennesker livet.

”Vi er vidne til en stor humanitær katastrofe, hvor hundredetusinder har måttet flygte. Og eftersom der ikke er nogen løsning på konflikten i Syrien, og kampene fortsætter, vil flygtningestrømmen og den humanitære krise også fortsætte,” fastslår generalsekretær i Caritas, Jann Sjursen, som var i Jordan i september måned.

Ifølge FN er flygtningestrømmen taget yderligere til gennem de sidste tre måneder, hvor antallet af flygtede syrere er tredoblet. FN har registreret mere end 100.000 flygtninge i Libanon, mens de jordanske myndigheder anslår, at mere end 200.000 syrere har søgt tilflugt i Jordan. Men også lande som Irak og Tyrkiet har taget imod hundredetusinder af flygtninge, viser tal fra FN.

Og behovene blandt de flygtede syrere er massive. Mange har måttet flygte med få eller slet ingen ejendele, og de er i høj grad afhængige af hjælp fra andre for at overleve. Langt de fleste flygtninge i Jordan må bo privat blandt jordanske familier eller leje en bolig, mens kun en lille del af flygtningene kan bo i FN’s flygtningelejre. Foruden husly kæmper syrerne også for at skaffe mad, medicin og varmt tøj til at stå imod vinterens kulde. Mange slås med forskellige traumer efter at have mistet familiemedlemmer og deres hjem.

På grund af de store behov blandt de syriske flygtninge har Caritas besluttet, at årets juleindsamling skal gå til at hjælpe syriske flygtninge:

”Der er brug for al den hjælp, der kan mobiliseres, så ofrene kan få hjælp. Caritas Danmark vil gerne hjælpe så mange flygtninge som muligt,” erklærer Jann Sjursen og fortsætter:

”Jeg håber, at mange katolikker vil hjælpe Caritas med at bringe hjælpen ud til der, hvor der er brug for den.”

Der er mange måder, du kan hjælpe de syriske flygtninge på:
Du kan bidrage med 100 kroner ved at sende en SMS med teksten CARITAS til 1231.
Du kan nemt og sikkert overføre penge via bankkonto til følgende kontonummer i Nordea: Registreringsnummer: 2191 Kontonummer: 3487254516
Du kan betale ved hjælp af girokortet, som følger med i dette nummer af Katolsk Orientering
Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Sidse Surel Mogensen på ssm@caritas.dk eller på telefon 38180028.

fakta

Paven tvunget til at aflyse fredsmission til Syrien

Usikkerhed og stigende vold i Syrien får Benedikt XVI til at aflyse planlagt besøg.

BISTAND Benedikt XVI meddelte under Angelus-bønnen den 7. november, at han har sendt en delegation til Libanon medbringende en donation på én million dollar til at hjælpe ofrene for borgerkrigen i nabolandet Syrien. Ved samme lejlighed opfordrede paven verdenssamfundet til at tvinge konfliktens parter til forhandlingsbordet for at afslutte borgerkrigen.

”Jeg gentager min opfordring til konfliktens parter og alle, der ønsker det bedste for Syriens folk, om gennem fred og dialog at gøre alt for at arbejde hen imod en fredelig sameksistens som svar på en politisk løsning af konflikten”, sagde paven og fortsatte:

”Jeg følger med stor bekymring den tragiske situation i Syrien, hvor kampene fortsat raser og hvor stadig flere borgere hver eneste dag påføres store lidelser, navnlig dem, der tvinges til at forlade deres hjem”.

Gejstlig delegation til Libanon

Paven nævnte, at han havde håbet at kunne sende en delegation bestående af tre kardinaler, tre biskopper og en præst til Syrien for at vise solidaritet med borgerkrigens ofre og opmuntre til fredsforhandlinger under sidste måneds bispekonference i Rom. Den pavelige delegation til Damaskus skulle have inkluderet kardinal Timothy Dolan, der er formand for ’Catholic Near East Welfare Association’ – et kirkeagentur med base i New York, som tilbyder humanitær og pastoral hjælp til kirke i Mellemøsten og resten af verden.

”Grundet forskellige omstændigheder og udviklinger var det desværre ikke muligt at gennemføre dette initiativ”, forklarede paven. ”Derfor har jeg besluttet at overdrage en særlig mission til kardinal Robert Sarah, præfekt for Det pavelige råd Cor Unum, der koordinerer Den katolske Kirkes bistandsaktiviteter”.

Ledsaget af sekretæren for Cor Unum, mons. Giampietro Dal Toso og Michel Roy, generalsekretær for Caritas International, mødtes kardinal Robert Sarah i Libanon med gejstlige og lægfolk fra kristne kirkesamfund i Syrien.

Kardinal Robert Sarah holdt også møder med syriske flygtninge ligesom han ledte et møde for katolske bistandsorganisationer med henblik på at koordinere hjælpeindsatsen til den syriske befolkning både inden og uden for landet.

Med sig havde kardinalen en donation på én million dollar fra bispesynodens deltagere og fra paven selv. Penge skal bruges til at yde humanitær hjælp og støtte lokale kirker i et forsøg på at bringe lindring hos dem, som er ramt af den syriske borgerkrig.

NM

Kardinal Robert Sarah stod i spidsen for den pavelige delegation til Libanon tidligere på måneden. Foto: Salt and Light.

Kristne i Syrien: Har verden glemt os?

De kristne er lette ofre i den syriske borgerkrig. Men hvem bekymrer sig om os, spørger frustrerede kirkeledere.

BORGERKRIG ”Meget bliver ødelagt i Aleppo”, fortæller en af den kristne missionsorganisation ’Open Doors’ kontakter i byen. ”De senere uger er der både ekstrem vold, hvilket kan ses i den gamle bydel, i andre kvarterer og nærliggende landsbyer. Der er tale om voldsomme ødelæggelser”.

Ifølge talsmanden er mange indbyggere flygtet fra de mest farlige områder af Aleppo, og en medarbejder fra organisationen anslår, at op imod 275.000 personer er flygtet alene fra Homs og omegn.

”Kirker forsøger fortsat at udføre pastoralt arbejde i Aleppo”, fortæller en anonym kilde, der tilføjer, at mange ikke længere kommer i kirke, fordi det er for farligt at færdes udendørs.

Kristnes hjem konfiskeres

Mange kristne i Aleppo har mistet deres huse eller lejligheder som følge af borgerkrigen, forklarer Open Doors kontakt i byen. ”Deres hjem bliver konfiskerede af oprørerne til brug for snigskytterne. De kristne er den eneste gruppe, der ikke slår igen eller beskytter deres ejendom med våbenmagt. Så når oprørerne søger et sted at bo eller til brug ved deres kampe, udvælger de ofte de bygninger, der er nemmest at erobre – de kristnes”.

Mange af de syriske kristne føler at verdenssamfundet svigter dem.

”Det lader til, at verden tror på, hvad Hilary Clinton sagde for halvandet år siden: ’I Syrien er der ikke plads til kristne’”, siger en præst. ”Vi føler os virkelig ladt alene. Verden er overhovedet ikke interesseret i os kristne. Vore interesser spiller ingen rolle i politikernes beslutninger”.

Prøver at hjælpe landsmænd

Udover faren for de kontinuerlige kampe og bombardementer står den syriske befolkning også overfor andre problemer, der er med til at forværre deres dagligdag:

”Vi har været uden elektricitet, men reparatørerne har udrettet mirakler. Ellers ville mange være omkommet i varmen. Også vandforsyningen har været ødelagt gentagne gange, og de folk, der har repareret dem, har gjort det under beskydning”.

Trods disse problemer samt stigende fødevarepriser på grund af mangel på varer i butikkerne, er de kristne i landet fortsat handlekraftige.

”Vi har besluttet os for, at borgerkrigen ikke skal diktere hvordan vi skal leve, og vi tror på, at Jesus vil beskytte os” siger en kristen fra Aleppo, der også fortæller, at kristne flere steder i byen forsøger at hjælper flygtningene.

Kilde: Open Doors *NM*

Store områder af Aleppo er mærket af den langvarige borgerkrig i Syrien. Foto: NBC News.

Fra kloster- til skolebygning

Niels Steensens Gymnasium fejrer 100 års jubilæum for bygningen på Jagtvejen.

Tekst: Elisabeth Kossmann

SKOLER De færreste mennesker i København ved, at der gemmer sig en smuk klosterbygning og klosterhave på hjørnet af Jagtvej og Skt. Kjelds Gade på Østerbro.

Tirsdag den 30. oktober fejrede Niels Steensens Gymnasium 100 års jubilæum for bygningen, der huser skolen. Det blev fejret med festmesser i Skt. Augustins Kirke for alle skolens elever og med deltagelse af Benediktinersøstrene fra Åsebakken, hvis forgængere opførte bygningen og kirken i 1912-1914. Under messen sang Benediktinersøstrene en antifon om den Hellige Benedikt.

Klostret

Klostret på Jagtvej huser i dag Niels Steensens Gymnasium og Niels Steensens Kollegium, men inden bygningen blev brugt til skolelokaler, var den oprindeligt blevet bygget som kloster. I år er det 100 år siden, at grundstenen for kirken og klostret på Jagtvej blev lagt.

Det var nonnerne fra Den Evige Tilbedelses-Orden fra Innsbruck, Østrig, der grundlagde bygningen. Priorinde Moder Birgitta stod bag hele projektet - klostrets opførelse og finansiering.

Moder Birgitta var tidligere kendt som enkebaronesse Maria von Wacken, født komtesse Hartig, og hendes far, grev Edmund Hartig, havde været østrig-ungarsk gesandt i København fra 1850 til 1856. Klostret og Skt. Augustins Kirke blev tegnet af arkitekt Emil Jørgensen (1858-1942), som også har bygget Bispebjerg Hospital. Bygningerne blev taget i brug i 1914. Søstrene boede i Klostret på Jagvej indtil 1942, hvor de flyttede længere ud på landet til Åsebakken i Høsterkøb. De oprindelige søstre var i mellemtiden overgået til Benediktinerordenen. En kort overgang boede Sankt Lioba Søstrene i bygningen, inden Jesuitterne flyttede ind.

Klosterbygningen har altid været stor og rummelig, så dele af bygningen har været udlejet til andet end kloster og undervisningsformål. Englesalen var udlejet til socialkontor og en del af Refektoriet (nu biblioteket) til de Blindes Arbejde. Andre virksomheder og organisationer har også haft lokaler i huset bl.a. Magasin du Nords Systue, Hærens Magasin, Hellerup Håndarbejdsseminarium, Katolske Spejdere, Radio Steno og Danmarks Unge Katolikker (DUK).

Benediktinerinderne synger antifon til ære for den hellige Benedikt

Søster Ana Maria beder forbønner ved jubilæumsmessen i Sankt Augustins Kirke

Jesuitternes instutioner på Jagtvejen

Niels Steensens Gymnasium blev grundlagt af Jesuitterne i 1950 i lokaler på Sankt Knuds Skole i Stenosgade. I året 1954 flyttede Niels Steensens Gymnasium og Jesuitterne (Niels Steensens Kollegium) så ind i Klosterbygningen på Jagtvej. I stueetagen mod Sankt Kjelds Gade har der altid boet præster tilknyttet klostret, denne del blev siden til Jesuitternes kommunitet. Biskop Theodor Suhr OSB (1896-1997) boede også mange år i den del af huset.

Den fløj på 2.sal, der tidligere var Jesuitternes egne soveværelser, udlejes nu til studerende, mens Jesuitterne stadig bor i stueetagen.

Niels Steensens Kollegium donerede i 1960 den nordlige del af matriklen til den nyoprettede selvejende institution Niels Steensens Gymnasium, så gymnasiet kunne opføre en bygning ved Australiensvej, denne bygning stod færdig i 1961. I august 2012 indviede Niels Steensens Gymnasium nye lokaler til Gymnasiet på 2. sal i Klosterbygningen.

En bygning, der oprindeligt var opført til bøn og refleksion, har nu fungeret i 100 år, både til de oprindelige formål, men også som en smuk ramme om mange andre aktiviteter til glæde for de mennesker, der til dagligt færdes i huset.

Vor Frue Kirkes Kantori fejrer fødselsdag

KIRKEMUSIK Vor Frue Kirkes Kantori, der synger fast ved højmessen en gang om måneden i den katolske Vor Frue Kirke i Aarhus, har i følge korets leder, Olav Karl Jepsen, uden afbrydelser sunget længere end noget andet kor ved en katolsk kirke i Danmark, Det fejres ved højmessen søndag den 25. november. I løbet af sine nu 33 år har koret sunget i talrige kirker i ind- og udland. I år sang det den 18. oktober i den berømte Bremer Dom, en af de evangelisk – lutherske katedraler i Tyskland. Bremer Dom er den ottende domkirke, koret har sunget i. Der er 2/3 ikke katolikker og 1/3 katolikker i koret, og Kantoriet synger for et overvejende antal ikke-katolikker. Til december forventer koret at barsle med sin sjette CD – en udgivelse med liturgisk aftensang, og til foråret kommer Kantoriets første officielle DVD med optagelser fra Vor Frue Kirke i Aarhus og fra nogle af de berømte kirker, det har sunget i, i Danmark og i udlandet.

207 sider kr.200,00

Ole Lundegaard
Grundtrin

Denne bog introducerer 16 kristne praktikker, der bygger på Jesu liv og undervisning. Gennem praktikkerne kan troen få liv: Vi lærer Gud at kende ved at gøre det, der hører troen til – åbne os, give, velsigne, arbejde, hvile osv.

„Hvor har vi dog ventet længe på en bog som denne!"
Iben Thranholm

224 sider kr.250,00

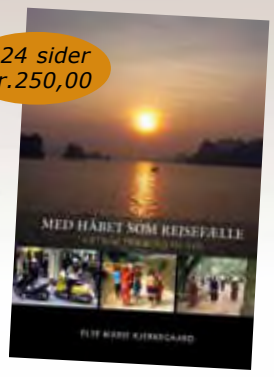

Else Marie Kjerkegaard
Med håbet som rejsefælle

Beretningen om en politisk-spirituel pilgrimsrejse til Vietnam. Fine iagttagelser af hverdagslivet og de mennesker, forfatteren mødte på sin vej – illustreret med egne fotos.

Else Marie Kjerkegaard har tidligere skrevet den meget roste „Nærværets vej" om sin vej fra buddhismen til den katolske kirke.

192 sider kr.200,00

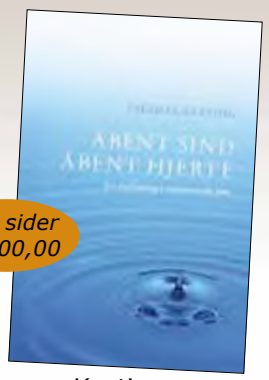

Thomas Keating
Åbent sind åbent hjerte

Grundbogen om centrerende bøn, skrevet af den mand, der udviklede denne bønsform. Den har som udgangspunkt, at Guds kraft er til stede i alt det skabte – også i mennesker. Oversat til 10 sprog og solgt i over en halv million eksempl.

„Keatings pædagogiske talent gør denne bog tilgængelig for alle." *Patrick Glynn i K.O.*

208 sider kr.200,00

Cynthia Bourgeault
Det vågne hjerte

Hvis man er blevet introduceret til centrerende bøn gennem „Åbent sind åbent hjerte" er denne bog en naturlig fortsættelse.

Bourgeault udforsker forholdet til klassisk kristen kontemplation, og metodens revolutionerende potentiale til at forvandle det kristne liv. Thomas Keating har skrevet forord.

96 sider kr.150,00

Kallistos Ware
Navnets kraft

En fin indføring i Jesusbønnen: „Herre Jesus Kristus, Guds søn, forbarm dig over mig." En bøn, der er let at lære, men har et dybt indhold. Mange bedendes erfaring er, at bønnen har kraft til at præge menneskers liv på afgørende vis.

„Navnets kraft" er blevet genoptrykt mange gange og oversat til adskillige sprog.

Boedal Postboks 90 / 3300 Frederiksværk / Tlf. 48 79 73 77 / post@boedal.dk **www.boedal.dk**

Kirkens sociallære til debat

Spændende debataften om religiøse perspektiver på ret og retfærdighed i samfundet.

Tekst: Rosa Maria Ørtved Knudsen

KONFERENCE Den katolske Kirke sætter sine holdninger til debat, når Justitia et Pax og Politiken torsdag den 29. november inviterer til en konference om, hvilken rolle forholdet mellem religion og etik skal spille i det danske demokrati.

For mange i dagens Danmark er der og bør der være en skarp skillelinje mellem tro og dagligdag, mellem identiteten på jobbet og troen om søndagen. Tro er noget, der holdes inden for hjemmets fire vægge – og som ikke hører hjemme i det offentlige rum. Den holdning deler Den katolske Kirke ikke, hvilket bl.a. kommer til udtryk i Kirkens sociallære.

Sociallæren - Kirkens ideologi?

Sociallæren er et udtryk for Kirkens menneskesyn. I sociallæren tager Kirken relevante samfundsspørgsmål op med et udgangspunkt i menneskets værdighed og ukrænkelighed. Sociallæren er formuleret i de sociale rundskrivelser, hvor paven henvender sig ikke blot til de troende men til alle af god vilje. Sociallæren er på den måde et middel til dialog ikke blot med de troende, men med hele samfundet. Sociallæren er omvendt ikke Kirkens ideologi. Kirkens ideologi er ikke et alternativ til samfundet, og Kirken kan ikke sættes i et ideologisk spektrum.

Religiøst begrundede værdier og standpunkter bliver imidlertid ofte set som en fare i den demokratiske debat. Det fremhæves, at den demokratiske meningsdannelse er truet af irrationelle og udefrakommende religiøse meninger.

Samtidig har de vestlige, demokratiske samfund det problem, at der ikke er nogen almindelig enighed om, hvordan man kan nå til gyldige domme om værdier, om hvad der er rigtigt og forkert. Den almindelige moral bygger, om vi vil det eller ej, derfor i høj grad på tradition og på modestrømninger. For så vidt angår lovgivningen bliver den demokratiske proces det eneste legitimerende. Retsregler, der afspejler fundamentale værdidomme, kan ændres fra dag til dag med skiftende politiske flertal.

Prominente talere

I Politikens Hus torsdag den 29. november vil Den katolske Kirke sætte sine holdninger til debat og udfordre det standpunkt, at 'religion skal holdes inden for hjemmets fire vægge'.

Det katolske synspunkt om, at de religiøse værdier har en naturlig og berettiget plads i samfundsdebatten og den demokratiske proces, vil på konferencen blive udfordret og sat på spidsen i en debat om demokrati og religion af højt profilerede danske og udenlandske oplægsholdere og debattører:

Ingeborg Gabriel er teologiprofessor ved institut for socialetik ved Wiens Universitet og har i en årrække stået i spidsen for Justitia et Pax kommissionen i Østrig. Ingeborg Gabriel vil holde et oplæg om 'Den katolske Kirke mellem metafysik og politik: Social tænkning i turbulente tider'.

Den amerikanske journalist, forfatter og Vatikan-ekspert John L. Allen Jr., der her hilser på Benedikt XVI, vil bidrage på konferencen med et internationalt perspektiv på Den katolske Kirkes rolle som samfundsaktør og Kirkens stemme i den demokratiske debat.

Ditlev Tamm er professor i retshistorie ved Københavns Universitet, forfatter og en flittig samfundsdebattør. Ditlev Tamm vil bidrage med en analyse af, hvordan reglerne skabes i det danske demokrati, og hvilket syn på rette og retssamfundet, der ligger til grund for den danske måde at skabe regler på.

John L. Allen Jr. er amerikansk journalist og forfatter, som har specialiseret sig i Vatikanet og katolsk politik. John Allen skriver bl.a. for National Catholic Reporter og benyttes som Vatikan-specialist af CNN. John Allen vil bidrage med et internationalt perspektiv på Den katolske Kirkes rolle som samfundsaktør og Kirkens stemme i den demokratiske debat.

Efter oplæggene vil de tre oplægsholdere samt journalist *Peter Wivel* fra Politiken og dr. theol. *Niels Christian Hvidt* fra den danske Justitia et Pax-kommission deltage i en paneldebat, hvor der vil blive mulighed for at stille spørgsmål fra salen til panelet.

De to udenlandske oplægsholdere vil tale engelsk, og efter oplæggene vil en dansk tolk trække hovedpointerne op på dansk, og til paneldebatten vil tolken bistå med engelsk oversættelse til oplægsholderne, hvis der kommer spørgsmål på dansk.

Hvor og hvornår?

Konferencen finder sted i Politikens Hus på Københavns Rådhusplads torsdag den 29. november kl. 19-22.

Prisen er 65 kr. for Politiken Plus-medlemmer og 95 kr. for ikke medlemmer.

Tilmeld dig her: *http://plus.politiken.dk/ARRANGEMENTER/Foredrag/Ret_og_religion(22968).aspx*.

Justitia et Pax i Danmark

Biskop Czeslaw Kozon udpegede sidste år en kreds af personer til at deltage i arbejdet med at udbrede kendskabet til Kirkens sociallære, og har til det formål nedsat kommissionen for fred og retfærdighed, Justitia et Pax.

fakta

fakta

Bernhard Kofod præsteviet

Tillykke til bispedømmets nye præst.

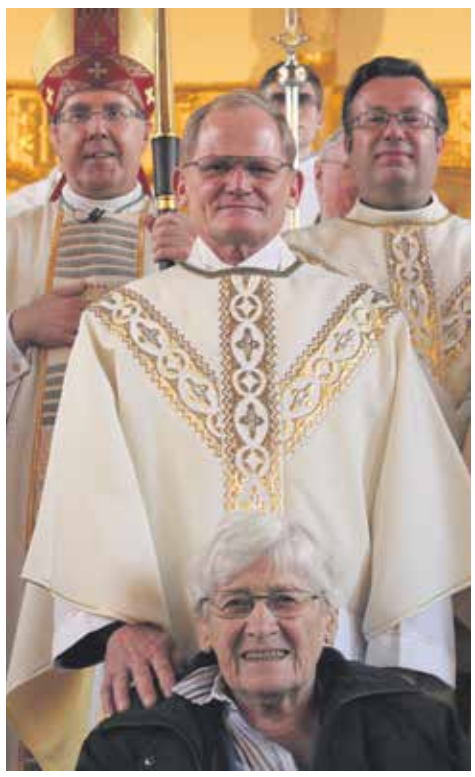

Bernhard Kofod sammen med sin 97-årige mor.

PRÆSTEVIELSE Omgivet af familie og venner fra Sankt Annæ menighed samt gæster fra Tyskland og Østrig blev fr. Bernhard Kofod C.s.s.R. ved en flot og festlig messe den 11. november præsteviet af biskop Czeslaw i Sankt Annæ Kirke på Amager. Sognepræst Wieslaw Podlach bød velkommen og understregede sin glæde ved at se et mangeårigt sognebarn præsteviet i sin gamle sognekirke . Biskop Czeslaw lagde i sin prædiken ikke skjul på, at det er en vanskelig opgave at være præst i en tid med tilbagegang for Kirken; men understregede samtidig også den store glæde , der ligger i at forkynde evangeliet. Under vielsen lagde Fr. Bernhard sine hænder i biskoppens, som modtog hans løfter om livsvarig troskab mod evangeliet og kirkens tradition samt lydighed over for biskoppen. Efter afsyngning af Alle Helgenslitaniet lagde biskoppen og derefter de tilstedeværende præster hænderne på kandidaten. Ved vielsesbønnen blev Helligåndens kraft nedbedt over ham, biskoppen salvede hans hænder med krisamolie, og han blev iført stola og messehagel som tegn på sin nye værdighed som præst.

Præst med bred livserfaring

Bernhard Kofod er født i 1951 og stammer fra en stor katolsk familie på Amager, hvor han voksede op i en søskendeflok på 11. Hans familie har været tæt knyttet til Sankt Annæ Kirke siden kirken blev bygget i 1898, og her har Bernhard Kofod også selv været aktiv – blandt andet som ministrant.

Efter afsluttet skolegang arbejdede Kofod som portør på Sankt Elisabeths Hospital i København. Senere uddannede han sig til social- og sundhedsassistent og arbejdede på bocentret Sundbygård på Amager.

Kofod drømte fra barnsben om at blive præst, men først sent i livet kunne han realisere drømmen. Fra et kortvarigt, senere annulleret ægteskab har han datteren Tina, som han opdrog alene i mange år, og for to år siden fik han et barnebarn.

Kofod trådte i 2004 ind i redemptoristordenen i Würzburg. Den 15. august 2010 aflagde han de evige løfter i redemptoristernes valfartskirke Maria- Puchheim Østrig, og den 25. september samme år blev han diakonviet i Sankt Annæ Kirke af biskop Czeslaw. I Puchheim blev han som diakon kastet ud i mange udfordringer inden for sjælesorgen. Han prædikede, døbte og begravede på tysk, samtidig med at han modtog vejledning fra en af sine erfarne medbrødre. Teologistudierne blev afsluttet i Sverige. Efter præstevielsen vil Kofod indtil videre være tilknyttet Sankt Albani Kirke i Odense.

LR

Biskop Czeslaw salver Bernhard Kofods hænder som led i præstevielsen

Christian West in memoriam

DØDSFALD Søndag nat den 21. oktober sov Christian West stille ind efter et langt og rigt liv. Vi tog afsked med ham ved en smuk messe i Sankt Annæ Kirke den følgende fredag, hvor familie og venner var mødt talrigt op.

Christian efterlader sig sin kone Bente, men ingen børn. Og dog. Børn og unge har fyldt utrolig meget i deres liv. For Bentes vedkommende i hendes lærergerning på Sankt Annæ Skole og senere på Rygaards Skole i Hellerup, og for Christians vedkommende på Sankt Jørgens Gymnasium og senere på Gentofte Statsskole.

Det var karakteristisk for Christian, at de unge, han mødte i sin lærergerning, ikke blot for ham var elever, som han havde til opgave at bibringe faglige kundskaber, men unge mennesker, som havde behov for omsorg og vejledning i en ofte sårbar periode af deres liv. Hans ønske om at gøre en særlig indsats for de svage elever udmøntede sig blandt andet i hans pionerarbejde for at få indført læsetræning i den danske gymnasieskole. Her så han muligheden for at hjælpe den enkelte elev til et større udbytte af undervisningen. For mange blev han således redningsplanken, der hjalp dem gennem gymnasieforløbet og gengav dem troen på deres egne evner. Mødet med en lærer, der virkelig interesserede sig for dem som mennesker, glemte mange af dem aldrig sidenhen, så også i årene efter pensionen fik Christian og Bente til stadighed besøg af taknemmelige elever, som fandt det helt naturligt at bevare kontakten.

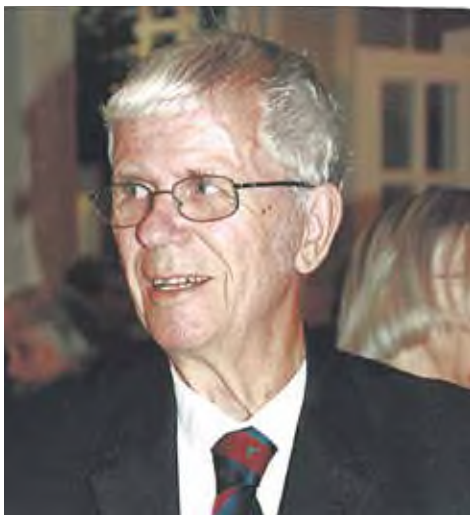

Blandt disse var også ægteparrets tidligere elever fra Burundi – to af dem var til stede, da vi tog afsked med Christian i kirken. I 1965 søgte Christian og Bente orlov fra deres respektive skoler og drog til Burundi i Afrika for at undervise. Kontakten med børnene og med de stedlige missionærer fra forskellige kirkesamfund blev en berigende oplevelse for dem, men de kaotiske borgerkrigslignende forhold i landet gjorde det umuligt for dem at fortsætte deres arbejde mere end et år.

Den drivende kraft i alt hvad Christian foretog sig – og han havde altid mange jern i ilden – var hans kristne katolske tro og hans kærlighed og trofasthed over for Kirken. Hans personlige egenskaber, som jeg bedst kan karakterisere med ordene ubestikkelig hæderlighed, uforfærdethed og hertil en god portion humor, lærte jeg at kende, da jeg på et tidspunkt som formand for et københavnsk menighedsråd mildt sagt trængte til støtte og opmuntring. Jeg fik begge dele, da Christian lod sig vælge ind og blev min næstformand. Det blev til et frugtbart samarbejde – og et herligt venskab, som aldrig svækkedes siden.

Det var i øvrigt i de tider, da man i vide kredse var dømt ude som et håbløst tilfælde, hvis man "naivt" bekendte sig til det, der dengang gik under betegnelsen den "officielle" Kirkes lære. I den forbindelse bør det ikke glemmes, at det var Christian, der på et animeret pastoralrådsmøde fik aftvunget biskop Martensen et løfte om, at Den katolske kirkes Katekismus skulle oversættes til dansk. Det blev Christian ikke populær på i såkaldt progressive kredse, men han var ligeglad. Han var ikke bange for mennesker og bestemt aldrig den, der stræbte efter at ende med "kors og bånd og stjerner på".

Christian fik et langt og godt liv, hvor han fik stor betydning for mange mennesker og spredte glæde og tryghed omkring sig. Lønnen for det vil han få i himmelen. Derfor er det nok med vemod, men først og fremmest med en følelse af taknemmelighed, vi har taget afsked med ham. Æret være hans minde.

Torben Riis, 4750 Lundby

Intellektuel og praktiker

Pastor Jørgen Hviid fylder 80 den 28. november

Tekst: Lisbeth Rütz

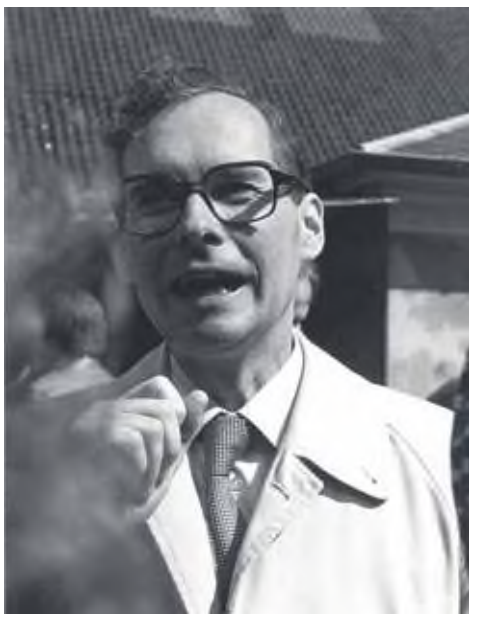

Jørgen Hviid

FØDSELSDAG " Jeg har altid været bange for at kede mig. Som barn var jeg plaget af kedsomhed og drømte om engang at kunne kvalificere mig til et medlemskab af Eventyrernes Klub. Jeg glædede mig til at komme i skole, men det var også kedeligt. Der var mobning, og jeg har aldrig været god til at slås. - Først da jeg fik chancen for at komme til Amerika, blev det anderledes. Da kom jeg til at opleve den store verden. Alt gjorde indtryk, og der var et overskud af glæde, optimisme og humør. Det gjorde faktisk, at selv om jeg tilbragte et år i kloster, har jeg aldrig grinet så meget. De kunne lide mig, og jeg kunne lide dem. Jeg havde følelsen af at være værdsat, og det havde jeg aldrig oplevet før. Jeg var rede til at opleve resten af verden. Mit liv forandrede sig". Sådan sagde pater Jørgen Hviid, da han i 1999 blev interviewet til Kristeligt Dagblad om sin selvbiografiske bog "Jakobskampen." I samme interview fortæller han, at han var længe om at beslutte sig for præstegerningen. For egentlig ville han gerne have været gift og have børn. Men Vorherre ville nu noget helt andet med ham.

Og Jørgen Hviids livsvej har været mere kroget end de flestes. Allerede som 18-årig blev han optaget i Kirken. Efter nysproglig studentereksamen fra Schneekloths Gymnasium og et år på college i Boston USA studerede han psykologi ved Københavns Universitet, hvorfra han blev cand. psych. i 1955. Derefter arbejdede han i Canada – først som klinisk psykolog ved forsorgen i Toronto og derefter på Montreal Children´s Hospital. I 1958 rejste han til Paris for at studere teologi, og i 1962 blev han præsteviet i sulpicianerordenen.

Hjemme i Danmark igen blev han i 1963 ansat som kandidatstipendiat ved Psykologisk Laboratorium ved Københavns Universitet, hvor han arbejdede indtil 1993. I 1972 fik han doktorgraden på en afhandling om handikappsykologi.

"Jørgen er ikke udelukkende en højt begavet intellektuel, han er også praktikeren, der lever sine tanker og ideer ud i virkeligheden, som den former sig i Niels Steensens Hus. At læse bogen er som at besøge Jørgen. Man har fået noget med, når man går derfra," skrev anmelderen i Psykologisk, da Jakobskampen var udkommet. Der har nemlig altid været en frugtbar vekselvirkning mellem teori og praksis hos Jørgen Hviid, som har delt sit arbejdsliv mellem universitetet og Kirken, hvor han arbejdede som præst i forskellige sogne og fra 1998 til 2001 var redaktør for Katolsk Orientering. I kirkelig sammenhæng var Jørgen Hviid herhjemme en af de første og ihærdigste fortalere for messe på landets eget sprog – hvilket ofte viklede ham ind i hidsige debatter med opponenter Han har arbejdet tæt med Jean Vanier og var med til at organisere den store valfart til Lourdes i 1971 for udviklingshæmmede. Fra 1969–1979 var han tilknyttet Tro og Lys som international præst. Sammen med Anne og Marie Storm grundlagde han Tro og Lys–bevægelsen i Danmark og stiftede den fond, der i 1972 købte et af Helsingørs ældste huse af Sankt Vincentsøstrene.

I huset er der stadig et familielignende bofællesskab, hvor ligeværd er fællesnævneren. Sammen med en af beboerne – Anette Münch – skrev han i 1996 bogen "Jeg vil være et menneske".

Jørgen Hviid blev i 1997 sammen med fire andre æresmedlem af psykologforeningen ved foreningens 50 års jubilæum. Psykologforeningens begrundelse for udnævnelsen var, at æresmedlemmerne "enten gennem videnskabeligt virke, terapi, formidling af psykologi eller i kraft af almenmenneskelige budskaber har markeret og synliggjort faget i en lang årrække".

Som underviser på universitetet var han højt værdsat for sin evne til at hjælpe og vejlede de studerende gennem sidste del af studiet. Til Hviids 50 års præstejubilæum læste biskop Czeslaw festmesse for ham på plejehjemmet, hvor han deltog liggende i sin seng sammen med præstekolleger og venner. I de sidste par år har Jørgen Hviid boet på plejehjem, hvor han bærer sin svære sygdom med stor styrke og værdighed.

Herman van Schaik er død

Jesuitpateren afgik ved døden den 9. november.

DØDSFALD Pater August Ziggelaar SJ sendte den 9. november om morgenen en trist besked pr. e-mail:

"I morges kl. 03.30 døde vor medbroder Herman van Schaik efter få dages sygdom. På onsdag den 14. november kl. 11 holdes begravelsesmesse i huskapellet i Berchmanianum, Nijmegen i Holland, med efterfølgende begravelse. Han hvile i fred efter mange års præsteliv og tjeneste især i Danmark.

Sidst jeg besøgte ham var det for at aflevere det nu næstsidste nummer af Katolsk Orientering. Da var han, som altid, sengeliggende men stadig god til at tale med, især om Danmark.

Lad os bede for hans sjælehvile".

Et alsidigt menneske

Herman Henrik van Schaik blev født den 10. marts 1918 i Scheveningen, Holland. Han indtrådte i Jesuitterordenen 1945 i Mariendaal, Grave, Holland; filosofiske og teologiske studier i Nijmegen og Maastricht 1947-49 og 1951-55; præsteviet den 22. august 1954 i Maastricht. Han virkede som ungdomspræst ved Jesu Hjerte Kirke i København 1956-1973 og lærer ved Skt. Knuds Skole i Stenosgade1956-1973, og som skolepræst ved Skt. Augustins Kirke 1973-1982 og lærer ved Niels Steensens Gymnasium fra 1973 til 1984. Superior i Stenosgade fra 1982 til 1987, hvorefter han flyttede tilbage til Holland.

Herman Henrik van Schaik stod i 1984 – i samarbejde med Nationalmuseet – for den omfattende renovering af Jesu Hjerte Kirkes vinduer og kirkens indre udsmykning.

Mange husker ham for hans store interesse for alperne og gennem årene arrangerede han rejser for elever fra Skt. Knuds Skole og Jesu Hjerte Kirkes ungdomsklub til området under navnet 'Andante Rejser'. Da bentøjet begyndte at svigte, kastede han sig over sin anden lidenskab, sejlsporten, og var i flere år instruktør i farvandskundskab i Hellerup Sejlklub.

Herman Henrik van Schaik var et meget musisk menneske og underviste mange elever i blokfløjtespil.

NM

Kirke og kongemagt i London

Vide Verden-seriens udmærkede guide til London indeholder blandt andet et fint kapitel om Westminster Abbey af Andreas Rude

Tekst: Elisabeth Alster

REJSEBØGER Aarhus Universitetsforlag har fået en rigtig god idé som alternativ til de konventionelle guidebøger til populære storbyrejsemål, nemlig serien *Vide Verden*. Hvert bind indeholder en række essays af forskellige engagerede og velinformerede bidragydere. *Vide Verden*-serien er for dem, der vil lidt længere ned i stoffet, end man kommer i traditionelle guidebøger, dog uden at det bliver alt for langt, specielt og detaljeret. Bøgerne kan sagtens læses fra ende til anden; men de enkelte essays er uafhængige af hinanden, så man kan også bare udvælge enkelte kapitler efter interesse. Kapitlerne i bogen om London er både velskrevne, oplysende og underholdende, og der er noget for enhver smag, hvad enten man vil læse om kunst, mad eller mode, teater eller taxaer eller om Londons plads i litteraturen.

Set i et religiøst perspektiv er London interessant, både fordi byen har en lang og begivenhedsrig kristen historie, og fordi den nu er blevet en multikulturel og multireligiøs storby. Rundt omkring i bogen finder man spredte glimt af Londons religiøse virkelighed. Blandt andet nævner Lone Theil i sit afsnit om "verdenslondon – den britiske kulturmosaik", at London har Europas største sikhtempel, og at "en diskussion om, hvorvidt man kan eller vil lade sig betjene af en ekspedient i tørklæde eller ej, ville være stort set utænkelig."

Westminster Abbey

Ifølge Andreas Rude, som har skrevet to af bogens kapitler, er der i mange andre guidebøger en stor berøringsangst over for Londons kirker. Det råder hans bidrag om "abbediet – kirke og kristendom i tusind år" bod på, i hvert fald hvad Westminster Abbey angår.

Kirkens historie er tæt knyttet til Englands politiske historie, for det er der, de engelske monarker bliver kronet, og hvor en del af dem også ligger begravet. Kapitlet giver et fint overblik over kirken, som er indviet til Sankt Peter og oprindeligt blev grundlagt af helgenkongen Edward Bekenderen i det 11. århundrede. Den nuværende gotiske kirke er bygget over Edward Bekenderens grav i det 13. århundrede. Rude tager afstand fra moderne historikeres tolkning af denne konges helgenkåring som noget rent politisk: "Med indskrænkningen af helgenkåringen til et politisk greb, begrænser vi vores forståelse af det middelalderlige menneskes handlemåde, motiver og værdier og indsnævrer dermed oplevelsen af kirken."

Kirkens status som engelsk nationalsymbol understreges af, at den også huser *Poet's Corner* med mindesmærker for de store engelske forfattere samt den ukendte soldats grav. Mange europæiske lande har et mindesmærke for den ukendte soldat; men det er interessant nok kun i England, at det findes i en kirke.

Det eneste ærgerlige ved bogen er omslaget. Sort tryk på mellemblå baggrund er simpelthen irriterende svært at læse. Men indholdet er udmærket, og både erfarne Londongæster og nye besøgende kan få noget ud af det. Bogen kan varmt anbefales som forberedelse til et besøg i den britiske hovedstad, men også bare som spændende og lærerig læsning derhjemme.

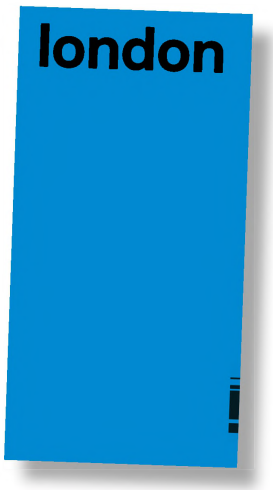

London. Med bidrag af Kasper Holten, Kristian Ditlev Jensen, Martin Krasnik, Andreas Rude m.fl. Aarhus Universitetsforlag 2012 Paperback + e-bog kr. 249,95, e-bog kr. 159,95.

At være helt åben over for Gud

Den tredje udgivelse på dansk om centrerende bøn.

Tekst: Patrick Glynn

ANMELDELSE Efter Marie Louise Lefèvres film 'Invitation fra Gud' (2006) og hendes oversættelse af Thomas Keatings bog 'Åbent sind, åbent hjerte' (2010), er Cynthia Bourgeaults bog 'Det vågne hjerte' den tredje udgivelse på dansk om centrerende bøn i de senere år. Men det gør den bestemt ikke overflødig.

Cynthia Bourgeault er en anglikansk præst, der begyndte at praktisere centrerende bøn i 1988. Det, skriver hun, ændrede hendes liv og opfattelse af kristendom fuldstændig. Hun har også arbejdet flere år med centrerende bøns mest kendte lærer, Thomas Keating, med redigering af hans bøger og ledelse af retræter.

'Det vågne hjerte' udlægger centrerende bøns metode i overensstemmelse med Keatings beskrivelse: med hensigten at være "helt åben over for Gud" forsøger man at afbryde den strøm af indre snak, der ellers foregår i hovedet. Men som anden generations lærer om centrerende bøn har Bourgeault friske og lidt anderledes perspektiver og formuleringer, der vækker genklang hos mange læsere. Hun opsummerer fx den centrerende bøns metode som en lille aftale, man indgår med sig selv: "Aftalen går ud på, at hvis man griber sig selv i at tænke en tanke, giver man slip på tanken. Så enkelt er det."

At 'give slip' er den røde tråd i Bourgeaults lære om centrerende bøn. Jeg oplevede det som deltager i en retræte om centrerende bøn ledet af Bourgeault. Hver af de mange gange hun brugte denne frase, åbnede hun roligt sine opadvendte hænder for at vise fornemmelsen af at give slip.

Det vågne hjerte – Centrerende bøn og indre opvågnen, Forlaget Boedal, 208 sider, indbundet. Oversættelse Søren Frederiksen. Pris kr. 200,-.

Ifølge Bourgeault er det at give slip ikke bare den centrale gestus i centrerende bøn; det er også den centrale gestus i Jesu liv og død på jorden. Og det er nok denne mulighed for Kristi efterfølgelse, der er kilden til Bourgeaults tydelige begejstring for centrerende bøn.

Udover læren om centrerende bøn indeholder bogen et kapitel om den såkaldte 'velkomstbøn', som bruges i det daglige liv udenfor bønstider for at give slip på tanker, inden de bliver til lidenskaber. Denne supplerende praksis siges at være et af de mest eftersøgte kursus emner hos Contemplative Outreach-netværket, der organiserer undervisning og retræter bygget op omkring centrerende bøn.

Sans for at skære ind til benet

Bogen igennem anerkender Bourgeault Thomas Keating som sin lærer og roser hans bidrag til kontemplativt bønsliv. Hun anvender også hans terminologi om 'det falske selv', om den egoistiske del af ens psyke, der hindrer åbenhed for Guds nærvær. Men hun finder nogle ulemper i hans betegnelse af centrerende bøns virkning som 'guddommelig terapi'. For det første bekymrer det hende, at Keatings beundrere kunne overse at denne betegnelse er en metafor og derved misforstå centrerende bøn som erstatning for psykoterapi. Mere fundamentalt påpeger hun, at kontemplativ bøn sigter mod noget andet og mere end det terapeutiske mål, at forbedre en såret personligheds evne til at fungere i samfundet.

Forfatteren skriver helt klart ud fra en kristen baggrund og gør flittig brug af referencer fra kendte kristne kilder: ørkenfædrene, 'Uvidenhedens sky', Johannes af Korset, Thomas Merton osv. Når hun også illustrerer visse pointer med kilder fra andre religioner, ikke mindst sufisme, er det næsten altid vellykket.

Bourgeault skriver med en sans for at skære ind til kødet af sit emne fra en lidt anden vinkel end man forventer. Den kommer måske fra hendes brogede baggrund: elev i en kvækerskole, Ph.d.-studier i middelalderlig kirkemusik, anglikansk præst, undersøgelse af den 'esoteriske kristne' tradition i Centralasien og Nærøsten. Hendes fortælleglæde ved den stilhedspraksis, hun fandt i centrerende bøn, gør hendes bog inspirerende for alle, der interesserer sig for stille bøn, men måske især for dem, der kommer til centrerende bøn ad omveje. Denne bog er én, man vil læse flere gange.

Slå op og bliv klogere

Helgener, paver og konciler i tre nye leksika.

HÅNDBØGER Gode håndbøger er indgangen til mere dybtgående studier, siger forhenværende seniorforsker Helge Clausen. I 1988 udgav han Katolsk minileksikon med 2418 opslagsord fordelt på tre grupper. (Findes nu også på *www.katolsk.dk*). Dette meget brugte værk værk, der åbner op for en større forståelse af det katolske univers, har fortsat stor betydning for mange danskere.

I december kommer der hele tre håndbøger mere fra Helge Clausens flittige hånd. Emnerne for de tre håndbøger, som alle kommer på Katolsk Forlag, er helgener, paver og konciler.

"423 helgener i troen og i kunsten" bygger på Gorys Lexikon der Heiligen; men Clausen har føjet over 100 nye helgener og salige til. Der er lagt særlig vægt på de nordiske helgener og nyere helgener, herunder Lübecker martyrerne. Håndbogen "265 paver. Et leksikon over alle paver" er den første af sin art på dansk. Det er kirkehistorie set ovenfra. Her forklares for eksempel valgproceduren for paver paver, og hvordan den har ændret sig gennem tiden. Alle paverne er med her, også de ca. 30 modpaver, der ikke tæller med i den officielle paverække. Udover pavebiografierne indeholder håndbogen en ordliste og en statistik over paverne. Bogen har masser af spændende biografier. En af dem er den om modpaven Hippolyt, der var modpave fra 217-235. Han blev valgt som modpave til Calixtus og regnes for martyr, da han døde under tvangsarbejde i minerne på Sardinien. Han blev regnet som helgen og findes i øvrigt på kalkmalerier i tre danske kirker.

21 konciler. De økumeniske konciler i Den katolske Kirke" indeholder ordforklaringer og en introduktion til hvad et koncil er. Her berettes om alle 21 konciler indtil nu. Det første egentlige koncil fandt sted i Nicæa i 325, idet – apostelmødet i 49 – ikke regnes som nr. 1, da det har en særlig status. Alle koncilsberetningerne har så meget dansk stof som muligt med. Det fortælles blandt andet, hvem der var med fra Danmark og hvilke resultater de medvirkede til. Ved koncilet i Konstanz (1414 - 1418), hvor Birgittas helgenkåring blev bekræftet, var der for eksempel en dansk biskop fra Ribe med.

Alt i alt tre nye håndbøger, der gør kirkehistorien til levende og medrivende nutid.

De tre håndbøger anmeldes i K.O. nr. 17, som udkommer den 14. december.

LR

Det sker i Bispedømmet

November

Lørdag 24. kl. 14.30-16.30: Temalørdag: ”Ordensliv i 2012 – at holde tråden i den tid, vi lever i” v/sr. Anna Mirijam Kascher cps.
Sted: Kantinen, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Onsdag 28. kl. 19.30: Foredrag: "Den karismatiske bevægelse i Latinamerika" v/ph.d. Jakob Egeris Thorsen. Sted: Menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. K. Alle er velkomne.

Fredag 30. kl. 19.00-21.30: Forsonings- og helbredelsesmesse v/pastor Lars Messerschmidt m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, Kbh. Skriftemål fra kl. 18.00. Info: tlf. 33 33 05 02 eller *www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk*

December

Lørdag 1. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese: ”Os og Islam” v/Erling Tiedemann. Sted: menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. Alle er velkomne. Det koster kr. 40,- pr. gang til materialer, kaffe og te mm. Messe kl. 17.00

Søndag 9. kl. 20.00-22.00: Natkirke, tilbedelse, lovsang, stilhed. Mulighed for kort personlig samtale og velsignelse. Sted: Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2, Charlottenlund
Arr.: diakon Kaare Nielsen og team. Fri parkering!

Fredag 14. kl. 18.00-19.30: ”Åben Dør”, personlig forbøn og samtale, v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller *www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk*

Mandag 17. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Torsdag 20. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet. Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Troslærekursus, som henvender sig til voksne katolikker, giver indføring i det at tro, belyser Det gamle og Det nye Testamente, gennemgår sakramenterne, de forskellige kald i Kirken, forskellige religiøse bevægelser, spiritualitet og bøn.
Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade, Kbh. Det er gratis at deltage. Alle er velkomne. Kurserne afholdes hver onsdag kl. 19.30-21.00. Se mere på *www.jesuhjertekirke.dk*

Det årlige konvertitkursus v/sr. Anna-Mirijam Kascher cps, afholdes hver torsdag kl. 19.30. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K.
Info: *www.katolskorientering.dk /konvertitkursus/*

Liturgisk kalender 1. - 31. december 2012

1. *grøn*. Lørdag i 34.alm.uge. (II Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse.**
℣ Sl 95,1-2.3-5.6-7
℟ Marana tha! Kom, Herre Jesus!
L.: Åb 22,1-7. **Ev.:** Luk 21,34-36.
Bededag for præste- og ordenskald.
Hermed afsluttes det almindelige kirkeår.

ADVENTSTIDEN I

2. *viol*. **1. SØNDAG I ADVENT** (I Ps)
✠ *Cr. Adv. pf. I.*
1.L.: Jer 33,14-16. ℣ Sl 25,4bc-5ab.8-9.10+14
℟ Jeg længes efter dig, Herre.
2.L.: 1 Tess 3,12—4,2 **Ev.:** Luk 21,25-28.34-36
1. søndag i advent indleder tekstrække C.

3. *hvid*. Mandag i 1.uge i advent. (I Ps).
Frans Xaver, præst (†1552)(m)
Adv.pf. I.
℣ Sl 122,1-2.3-4a.(4b-5,6-7.) 8-9
℟ Vi drager med glæde til Herrens hus.
L.: Es 2,1-5.**Ev.:** Matt 8,5-11.

4. *viol*. Tirsdag i 1.uge i advent. (I Ps).
Eller *hvid*. **Johannes af Damaskus,** præst og kirkelærer (†749)
Adv.pf. I.
℣ Sl 72,2.7-8.12-13.17
℟ Retfærdighed skal blomstre i hans dage, og freden være stor.
L.: Es 11,1-10. **Ev.:** Luk 10,21-24.

5. *viol*. Onsdag i 1.uge i advent. (I Ps).
Adv.pf. I.
℣ Sl 23,1-3a.3b-4.5.6
℟ Jeg skal bo i Herrens hus alle mine dage.
L.: Es 25,6-10a. **Ev.:** Matt 15, 29-37.

6. *viol*. Torsdag i 1.uge i advent. (I Ps).
Eller *hvid*. **Nicolaus,** biskop (†4.årh.)
Adv.pf. I.
℣ Sl 118,1+8-9.19-21.25-27a
℟ Velsignet være han, som kommer i Herrens navn.
L.: Es 26,1-6. **Ev.:** Matt 7,21.24-27.

7. *hvid*. Fredag i 1.uge i advent. (I Ps)
Ambrosius, biskop og kirkelærer (†397) (m)
Sl 27,1.4.13-14
Herren er mit lys og min frelse
L.: Es 29,17-24. **Ev.:** 9,27-31

8. *hvid*. Lørdag. **JOMFRU MARIAS UPLETTEDE UNDFANGELSE** (h)
Gl.Cr. Særl.pf.
1.L.: 1 Mos 3,9-15.20. ℣ Sl 98,1.2-3ab.3cd-4
℟ Syng Herren en ny sang, thi vidunderlige ting har han gjort.
2.L.: Ef 1,3-6.11-12 **Ev.:** Luk 1,26-38

9. *viol*. 2. **SØNDAG I ADVENT** (II Ps)
✠ *Cr. Adv. pf. I.*
1.L.: Bar 5,1-9. ℣ Sl 126,1-2ab.2cd-3.4-5.6
℟ Herren har gjort store ting mod os, og vi blev glade.
2.L.: Fil 1,4-6.8-11 **Ev.:** Luk 3,1-6
(Juan Diego Cuauhtlatoatzin fejres ikke)

10. *viol*. Mandag i 2.uge i advent. (II Ps).
Adv.pf. I.
℣ Sl 85,9ab-10.11-12.13-14
℟ Se, vor Gud kommer og frelser os.
L.: Es 35,1-10. **Ev.:** Luk 5,17-26.

11. *viol*. Tirsdag i 2.uge i advent. (II Ps).
Eller *hvid*. **Damasus I,** pave (†384)
Adv.pf. I.
℣ Sl 96,1-2.3+10ac.11-12.13
℟ Se, vor Gud kommer i styrke.
L.: Es 40,1-11 **Ev.:** Matt 18,12-14.

12. *viol*. Onsdag i 2.uge i advent. (II Ps).
Eller *hvid*. **Vor Frue af Guadalupe**
Adv.pf. I.
℣ Sl 103,1-2.3-4.8+10. ℟ Min sjæl pris Herren!
L.: Es 40,25-31. **Ev.:** Matt 11,28-30.

13. *rød*.. Torsdag i 2.uge i advent. (II Ps).
Lucia, jomfru og martyr (†304) (m)
Adv.pf. I.
℣ Sl 145,1+9.10-11.12-13ab
℟ Herren er nådig og barmhjertig, sen til vrede og rig på troskab.
L.: Es 41,13-20. **Ev.:** Matt 11,11-15.

14. *hvid*. Fredag i 2.uge i advent. (II Ps).
Johannes af Korset, præst og kirkelærer (†1591) (m)
Adv.pf. I.
℣ Sl 1,1-2.3.4+6
℟ Den, der følger dig, Herre, skal have livets lys.
L.: Es 48,17-19. **Ev.:** Matt 11,16-19.

15. *viol*. Lørdag i 2. uge i advent. (II Ps)
℣ Sl 80,2ac+3b.15-16.18-19.
℟ Gud, rejs os igen, lad dit ansigt lyse, så vi bliver frelst.
L.: Sir 48,1-4.9-11. **Ev.:** Matt 17,10-13

16. *viol* eller *rosa*. **3. SØNDAG I ADVENT** (III Ps)
✠ *Cr. Adv. pf. I.*
1.L.: Sef 3,14-18a. ℣ Es 12,2-3.4bcd.5-6
℟ I skal juble og råbe af fryd, for Israels Hellige er stor iblandt jer.
2.L.: Fil 4,4-7 **Ev.:** Luk 3,10-18

Livets dag.

ADVENTSTIDEN II

17. *viol*. Mandag i 3.uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II.
℣ Sl 72,1-2.3-4ab.7-8.17
℟ I hans dage skal retfærdighed blomstre og freden skal være stor.
L.: 1 Mos 49,2.8-10. **Ev.:** Matt 1,1-17.
NB: Tidebønnen følger et særligt skema de sidste 7 dage før jul. Særlige antifoner til Zakarias' og jomfru Marias lovsange.

18. *viol*. Tirsdag i 3.uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II.
℣ Sl 72,1-2.12-13.18-19
℟ I hans dage skal retfærdighed blomstre og freden skal være stor.
L.: Jer 23,5-8. **Ev.:** Matt 1,18-24.

19. *viol*. Onsdag i 3.uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II.
℣ Sl 71,3-4a.5-6b.16-17
℟ Min mund er fuld af lovsang til dig, jeg priser din herlighed dagen lang.
L.: Dom 13,2-7.24-25a. **Ev.:** Luk 1,5-25.

20. *viol*. Torsdag i 3.uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II.
℣ Sl 24,1-2.3-4b.5-6
℟ Herren vil drage ind, han er ærens konge.
L.: Es 7,10-14. **Ev.:** Luk 1,26-38.

21. *viol*. Fredag i 3.uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II.
℣ Sl 33,2-3.11-12.20-21
℟ Bryd ud i jubel for Herren, I retfærdige, syng en ny sang for ham. Pris Herren med citer.
L.: Højs 2,8-14 *eller* Sef 3,14-18a.
Ev.: Luk 1,39-45.

(Petrus Canisius, præst og kirkelærer (†1597), kan ihukommes)

22. *viol*. Lørdag i 3.uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II.
℣ 1 Sam 2,1.4-5.6-7.8abcd
℟ Mit hjerte fryder sig over Herren, min frelser.
L.: 1 Sam 1,24-28. **Ev.:** Luk 1,46-56.

23. *viol*. **4. SØNDAG I ADVENT** (IV Ps)
✠ *Cr. Adv. pf. II.*
1.L.: Mika 5,1-4a.
℣ Sl 80,2ac+3b.15-16.18-19
℟ Gud, rejs os igen, lad dit ansigt lyse, så vi bliver frelst.
2.L.: Hebr 10,5-10 **Ev.:** Luk 1,39-45

(Johannes af Kenty (†1473), kan ihukommes)

24. *viol*. Mandag i 4.uge i advent. (IV Ps).
Adv.pf. II.
℣ Sl 89,2-3.4-5.27+29
℟ Om Herrens store godhed vil jeg synge for evigt.
L.: 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16. **Ev.:** Luk 1,67-79.

Adventstiden afsluttes efter non.

JULETIDEN

hvid. **HERRENS FØDSEL** (h)

24. Mandag aften. **VIGILIEMESSE**
Gl. Cr. Jul. pf.
1.L.: Es 62,1-5
℣ Sl 89,4-5.16-17.27+29
℟ Om Herrens store godhed vil jeg synge for evigt.
2.L.: ApG 13,16-17.22-25
Ev.: Matt 1,1-25 eller 1,18-25

25. Tirsdag. **HØJTIDENS MESSE**
✠ *Gl. Cr. Jul. pf.*
Julenat. 1.L.: Es 9,1-6
℣ Sl 96,1-2a.2b-3.11-12.13
℟ I dag er der født os en frelser; han er Kristus, Herren.
2.L.: Tit 2,11-14 **Ev.:** Luk 2,1-14
Julemorgen. 1.L.: Es 62,11-12
℣ Sl 97,1+6.11-12
℟ Lyset skal stråle over os i dag; for Herren er os født.
2.L.: Tit 3,4-7. **Ev.:** Luk 2,15-20

Juledag. 1.L.: Es 52,7-10
℣ Sl 98,1.2-3ab.3cd-4.5-6
℟ Hele den vide jord har set vor Guds frelse.
2.L.: Hebr 1,1-6 **Ev.:** Joh 1,1-18 eller 1,1-5.9-14

26. *rød*. Onsdag. STEFAN, den første martyr (f)(IV Ps)
Gl. Jul. pf.
℣ Sl 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17
℟ I dine hænder, Herre, befaler jeg min ånd.
L.: ApG 6,8.10; 7,54-60 **Ev.:** Matt 10,17-22

27. *hvid*. Torsdag. JOHANNES, apostel og evangelist (f)
Gl. Jul. pf.
℣ Sl 97,1-2.5-6.11-12.
℟ I ret færdige, glæd jer i Herren.
L.: 1 Joh1,1-4; **Ev.:** Joh 20,2-8.

28. *rød*. Fredag. DE USKYLDIGE BØRN, martyrer (f)
Gl. Jul.pf.
℣ Sl 124,2-3.4-5.7b-8.
℟ Vor sjæl slap fri som en fugl af fuglefængerens snare.
L.: 1 Joh 1,5—2,2; **Ev.:** Matt 2,13-18.

29. *hvid*. Lørdag. **5. DAG I JULEUGEN** (IV Ps)
Gl. Jul.pf.
℣ Sl 96,1-2a.2b-3.5b-6.
℟ Himlen skal glæde sig, jorden juble.
L.: 1 Joh 2,3-11. **Ev.:** Luk 2,22-35

(Thomas Becket, biskop og martyr (†1170), kan ihukommes).

30. *hvid*. Søndag. DEN HELLIGE FAMILIE, JESUS, MARIA OG JOSEF (f). (IV Ps)
✠ *Gl. Cr. Jul.pf.*
1.L.: Sir 3,2-6.12-14
℣ Sl 128,1-2.3.4-5.
℟ Lykkelig hver den, der frygter Herren og vandrer ad hans veje.
2.L.: Kol 3, 12-21
Eller:
1.L.: 1 Sam 1,20-22.24-28
℣ Sl 84, 2-3.5-6.9-10.
℟ Herre, lykkelig de, der bor i dit hus.
L.: 1 Joh 3, 1-2.21-24. **Ev.:** Luk 2,41-52

31. *hvid*. Mandag. **7. DAG I JULEUGEN** (I Ps)
Gl. Jul.pf.
℣ Sl 96,1-2.11-12.13.
℟ Himlen skal glæde sig, jorden juble.
L.: 1 Joh 2,18-21. **Ev.:** Joh 1,1-18

(Silvester I, pave (†335), kan ihukommes).

Vi er alle lige

Vores kirke er meget bevidst om sin rolle som samfundets beskytter, ikke mindst hvad angår ægteskabets institution. Mange mener, at vi kunne lade os inspirere af vores søster kirke i Østen, som har fundet en værdig måde at integrere de gengifte i Kirkens fællesskab på. Er vi ikke alle enige om, at nadveren ikke er en belønning til de artige, men livgivende næring for alle os syndere?

Og hvad gør vi imens? I det land, jeg er født i var den pastorale omsorg opfindsom. Gå bare til søndagsmessen i nabokirken, hvor du ikke er kendt af andre end Vor Herre. De har sikkert gjort det samme i Tyskland. Og Bayerns nuværende ministerpræsident Horst Seehofer, som er katolik og har været gengift en del år, må have fået samme råd, selv om han måske blev nødt til at rejse længere, fordi han er så kendt.

Det var i hvert fald ikke det råd, han fulgte, da han16. april tog til Vatikanet for at deltage i messen i pavens private kapel, det paulinske kapel, sammen med højtstående gejstlige fra hans hjemland og et par fotografer som optog nadvergangen.

Selvfølgeligt vakte det en del opmærksomhed i hans hjemland. Men hvad kan forklaringen være? At paven blev ført bag lyset er utænkeligt. Og lige så utænkeligt er det, at en højtstående politiker blev behandlet anderledes end almindelig sognebørn. Hvad så?

Når jeg først nu tager denne fortidige lille episode op skyldes det, at jeg ikke var opmærksom på den før. Men bedre sent end aldrig, fordi denne begivenhed kan være betydningsfuld, og det undrer mig, at man ikke har været mere opmærksom på denne mulighed.

Nogle vil anklage mig for at være naiv. Jeg ville gerne spørge folk, som kender det katolske Tyskland, om jeg er alene om at være naiv, hvis jeg tolker pavens nadveruddeling som et meget tydeligt retningsskift imod den østlige praksis. Det er et problem i Rom, at man aldrig indrømmer, at man skifter standpunkt eller praksis, selv om man selvfølgeligt er nødt til at gøre det en gang imellem. Hvor det ville være frigørende, hvis paven indrømmede: Jeg lader mig inspirere af mine græskkatolske brødre. Men sådan et ønske er en utopi. Paven ville miste ansigt. Derfor glæder jeg mig over, at paven gør det uden at sige det, selv om det ikke ser ud, som om man er blevet klar over det.

Måske er jeg galt afmarcheret. Måske vil der gå år, før vores kirke kender sin besøgelsestid. Men hvor længe vil vi blive nødt til at fortælle de gengifte danskere, som ønsker at være optaget i kirkens fulde fælleskab, at de hellere må henvende sig til nogle af de menigheder af østlig ritus, som efterhånden hører hjemme i vores land.

Jean-Pierre Duclos, 3600 Frederikssund

Kaldede af Gud?

For nylig udtrykte vores sognepræst i sin klumme at såvel præster som ordensfolk var særlig kaldede af Gud. Jeg er ikke klar over, hvor der findes belæg for dette – i alt fald ikke hos Sct. Paulus, tværtimod. Også 2. Vatikankoncil vender sig mod dette! Men i tider, hvor Kirken bløder efter grufulde sexovergreb gennem mange år, netop udøvet af gejstlige. Skandaler, der bare bliver ved – nu senest Australien og New Zealand. Sågar blev Warszawas biskop nylig taget for spirituskørsel og ville nu gå i afvænning.

Det er mig således aldeles uforståeligt, at Gud på nogen måde skulle have kaldet gejstlige på nogen særlig måde, dette taget i betragtning. At hævde en særlig kaldelse er alene en helt antikveret autoritetstillæggelse og unødvendig for en dygtig præst.

Anna Mette Bech, 8210 Aarhus

Hverdagsmesser i Jesu Hjerte Kirke

Med glæde, tilfredsstillelse og stor tak læste jeg i Katolsk Orientering Fatima Andersens indlæg om hverdagsmesser i Jesu Hjerte Kirke i København (K.O. nr. 14)

Det er fuldstændig korrekt, hvad der omtales i denne henvendelse, som mange helhjertet vil tilslutte sig.

I håb om indsigt hos de ansvarlige og det ønskede, positive resultat af disse linier.

Venlig hilsen, Beate-Maria Olsen,1302 København K.

Ingen sakramenter uden kirkeskat.

Kærlighedens bud går forud for menneskers vedtægter. Luk. 13, 10-17.

Det er vel reelt nok, når man i det store Tyskland ikke vil give kommunion til dem, der spekulationsbevidst unddrager sig kirkeskatten. Men kommer det så også til at gælde den frafaldne, der på sit dødsleje ønsker at komme til skrifte for også at modtage den hellige kommunion og de syges salvelse, eller hvor sættes der grænser?

Det rejser vel så igen det gamle spørgsmål, om der da skal betales særskilt herfor og i så fald hvad der så skal betales for en barnedåb, en firmelse, et bryllup eller en begravelse? Men en sådan restriktiv kirkeskatteindkrævning stiller jo så omvendt også spørgsmålet om, hvilke krav kirkefolket da har på institutionen, eller gør det ikke?

Skal der så ikke være faste og overenskomstmæssige honorartakster for enhver der bistår præsten under messen, som f.eks. organist, kirkesangere, lektorer, forbeder, kommunionsuddelere og kateketer m.v. som i Folkekirken.

Endelig er det vel så også et spørgsmål om en sådan kirkeskat da ikke også forpligter institutionen på det sociale, – det klassiske diakoni, hvor en Sankt Laurentius gik ud i byens gader og stræder, ikke kun for at forkynde og vinde flere kirkeskatteydere, men også for at hjælpe de fattige og syge. Ved at bringe mad ud til de sultne og bygge herberger til de hjemløse med lægehjælp til de sindslidende.

Eller skal Kirken fortsat være et serviceorgan, der kan opretholde den pæne status for det bedre og betalende borgerskab?

Den hellige Laurentius led martyrdøden under det romerske skattesystem, som han nægtede at betale til.

I stedet for førte han alle sine fattige, syge og gale sjæle frem for den hedenske kejser med de berømte ord: ”Det guld du begærer, er jo kun roden til alle forbrydelser. Det sande guld finder du derimod i lyset fra himlen, som kun disse fattige og syge ser gennem deres svaghed og smerte. For dem er dette den største og mest sande skat, der gives.” Og så gik han ud og gav alle kirkens penge til de fattige, syge og gale.

For disse ord blev han så ristet over sagte ild, fordi herskermagten ikke brød sig om den politik.

Joost Dahlerup, 4690 Haslev

Tanker om en pilgrimsfærd til det hellige land

Hvert år i efterårsferien drager vi fra den polske gruppe fra Skt. Annæ Kirke på Amager på pilgrimsfærd til forskellige sanktuarier – det vil sige helligsteder i verden.

I dette troens år tog vi af sted til Det hellige Land for tredje gang. Hver gang opdager vi nye ting. Vi var 40 pilgrimme sammen med vores polske sjælesørger Leszek Kapusta C.Ss.R.,I løbet af denne pilgrimsrejse var vi bl.a. i det gamle Jerusalem på de mange steder som fortæller om Jesu liv og gerninger, Hans lidelse og Hans død. Vi besøgte for eksempel Gethsemane Have, Golgata, Den hellige Grav og så videre. Ud over Jerusalem besøgte vi også andre steder i Israel og Palæstina, som Bethlehem, Nazareth, Jericho, Ain Karen, Kapernaum, og mange andre seværdigheder, der er forbundet med vor Frelser, den hellige Jomfru Maria, apostlene, samt begyndelsen til vores kristne kirke.

I Kapernaum mødte vi biskop Czeslaw sammen med 16 andre præster fra Danmark, og vi deltog i en fællesmesse. Vi var imponeret over det store antal pilgrimme fra hele verden, og over, hvor mange forskellige nationer og religioner, der af dyb tro kommer til disse steder for at fejre/vise respekt for disse hellige steder og for at forny deres tro på Gud.

Den triste oplevelse var at se forskellige retningers kamp om at dominere på disse hellige steder og den store kløft mellem israelere og palæstinensere. Jeg håber, at der en dag kommer enighed blandt alle mennesker i verden, især hos dem, hvor man deler den samme tro på den samme Gud!

Alle pilgrimme oplevede en fordybelse i troen gennem pilgrimsfærden. Den fik os tættere på Gud og motiverede os til at læse Bibelen, især i dette troens år. Jeg opfordrer /anbefaler alle til at gøre en pilgrimsrejse til Vor Frelsers hellige steder i Israel. Det gør virkelig et stort indtryk og

skaber et tættere forhold til Gud.

Jeg vil også takke pater Leszek Kapusta for, at han ville organisere denne pragtfulde pilgrimstur og vi polske pilgrimme glæder os allerede til næste pilgrimstur til Spanien.

Grazynia Sochaka Ebbesen, 2900 Hellerup.

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

· Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.

· Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).

·Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.

·Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Margrethe Stenby
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr.: Birgit Ahlberg-Hyse, Malene Broholm Staal,, Elisabeth Kossmann, Rosa Maria Ørtved Knudsen, Torben Riis, Patrick Glynn, Elisabeth Alster,
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 man-torsdag,
Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Abonnement: www.katolskorientering.dk/abo/, E-mail: abo@katolskorientering.dk, Abonnementspris 500 kr. helårligt. Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15, 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 10.013 ISSN 0902-297X

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

Hjælp med at sikre Kirkens beståen
- også når du er borte

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.

Arv til Kirken er fritaget for alle afgifter og går derfor ubeskåret til Kirkens arbejde.

Læs mere på www.katolsk.dk eller ring til

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Telefon 33 55 60 11

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

JULEARRANGEMENT 2012
Lørdag den 15. december kl. 12:30 – 16:00
Frokost, foredrag, kaffe og samvær.
Tema: "Salmer til Advent og Juletiden"
v/ Jette & Jacob Thomsen.
Lederteam: DKKF, Lisbeth Poulsen og Bent Jensen,
Pris kr. 175,- pr. prs.

Tilmelding og yderligere oplysninger:
Sekretariatet, Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf.: 45 81 07 15 - www.magleaas.dk

Bønnens Apostolat

December
- At indvandrere over hele verden må blive budt velkommen, gavmildt og med oprigtig kærlighed, især af de kristne fællesskaber.

- At Kristus må vise sig for hele menneskeheden i det lys som udstråler fra Betlehem og som genspejles i hans Kirkes ansigt.

bispedømmets hjemmeside
www.katolsk.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin
Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk
Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen

Danske Bedemænd

TELEFONLINIE
SOS FORBØN
Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Biskoppens kalender

November

Fre 16. kl. 16.00: Møde i Forretningsudvalget, Magleås
Lør 17.-søn 18.: Pastoralrådsmøde
Ons 21.-fre 23.: COMECE, Bruxelles
Ons 28. kl. 7.30: Messe - Redemptoris Mater
Tor 29. kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
Fre 30. kl. 19.00: Justitia & Pax Konference - Politikens Hus

December

Lør 1. kl. 17.00: Sankt Andreas Fest, Ordrup
Søn 2. kl. 18.00: Messe - Jesu Hjerte Kirke
Tor 6. kl. 7.30: Messe - Redemptoris Mater, **kl. 11.00:** Økonomisk Rådsmøde
Lør 8. kl. 11.00: 100-års jubilæum - Vor Frue, Silkeborg
Søn 9. kl. 17.00: Messe - Sankt Nikolaj, Esbjerg
Tir 11. kl. 9.00: Messe for personalet, Gl. Kongevej, **kl. 16.30:** Møde i Pastoralrådets forretningsudvalg
Ons 12. kl. 8.00: Messe - Karmel
Man 24. kl. 24.00: Julenat - Messe, Domkirken
Tir. 25. kl. 11.00: Juledag - Messe, Domkirken

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 17, som udkommer
fredag den 14. december
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 26. november

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 1, 2013, som udkommer
fredag den 11. januar
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 17. deceember

Venlig hilsen Redaktionen

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155
Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

- Arv og Testamenter
- Ægtepagter
- Familiesager
- Dødsboer
- Køb af ejendom i Danmark og udlandet.

Advokat Sandra Moll
Telefon: 31 35 35 60
Fax: 31 73 25 84
E-mail: sandra@moll.dk

Martin Ryom
- en katolsk bedemand
T 39 29 60 08
Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

R I P

Vores elskede søn og bror

Ruben Figgé
* 14. maj 1991 † 30. oktober 2012
Familien
Bisættelsen har fundet sted
Jordfæstelsen finder sted i Grønland

Min kære mand

Christian Jürgensen West

*20.4.1926 - † 21.10.2012

Sov stille ind på Plejehjemmet Bomi Parken omgivet af gode venner.

Bente West

En stor tak til alle, der deltog i begravelsen den 26. oktober i Sankt Annæ Kirke, Amager

katolsk orientering

www.katolskorientering.dk

www.katolskorientering.dk supplerer den trykte udgave af Katolsk Orientering med daglige opdateringer, ekstra nyhedsstof og menighedsinformation.

Med mange daglige besøg på hjemmesiden er katolskorientering.dk et oplagt annoncemedie til firmabranding og aktuelle budskaber, f.eks. arrangementer, produktnyheder, jobannoncer, kampagnetilbud m.m.

Tanker ved begyndelsen af Troens år

En lægmands refleksioner over nogle af ændringerne i kølvandet på Det andet Vatikankoncil.

Tekst: Ole Dam

KONCILET Ved indledningen til Troens år, som samtidig er 50-året for Det Andet Vatikankoncils begyndelse, er der god anledning til at gøre sig overvejelse om de ændringer og nyskabelser, som fandt sted ved konciliet i midten af forrige århundrede. Mange artikler og bøger er der siden blevet skrevet om denne store kirkebegivenhed oftest af lærde teologer, mens lægfolket har noteret sig en del ydre forandringer. Hvis man læser biskop Martensen og Oluf Bohns gode beskrivelser af de enkelte konstitutioner, dekreter og erklæringer, kan man under Kirkens liturgi læse, at brugen af det latinske sprog bibeholdes i den latinske ritus, medmindre der findes særrettigheder, men i messen kan brugen af modersmålet være til stor gavn for folket.

Man må konstatere, at denne vending i koncildokumenterne overalt er blevet ekstrapoleret en hel del til glæde for de fleste troende, så der på en almindelig søndag i København læses messer på op mod ti forskellige

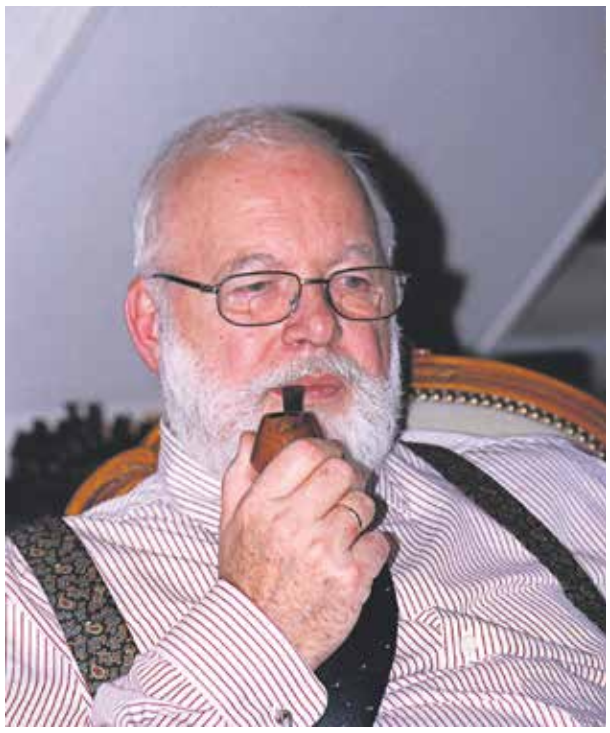

sprog; ingen behøver at skulle følge med i messebogen, ligesom hver sproggruppe ugenert af udefra kommende på den måde kan deltage i deres egen messe.

Sprogændringen i messen føles som den afgørende ændring i liturgien selv om andre hurtigt fulgte med; de mange helgenfester, som når de faldt uden for søndage tidligere blev fejret på hverdagsaftener; nu blev de henlagt til den efterfølgende søndag. Herved blev messepligten mere overkommelig med det resultat, at helgenfejringen efterhånden gled mere og mere i baggrunden – om den overhovedet blev bemærket.

Om forholdet til andre kristne Kirker

Hvis man i 1950'erne fra Folkekirken konverterede til Den Katolske Kirke skulle man højtideligt med hånden på Bibelen forkaste enhver vildfarelse og ethvert skisma, som den ene sande Kirke *har* fordømt, hvoref-

Fortsættes nedenunder ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

ID 42512
Afsender: Katolsk Orientering
Katolsk Orientering · nr. 16
23. november 2012 · 38. årgang

MASKINEL MAGASINPOST
PP DANMARK POST

Ønsker du KO i 2013

Afkryds venligst et eller flere af felterne:

☐ Ja, jeg ønsker fortsat at **modtage** KO

☐ Nej, jeg ønsker at **afmelde** KO

☐ Jeg vil gerne modtage KOs elektroniske nyhedsbrev

e-mail:_____

Kuponen sendes i konvolut til

Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V.

Bemærk: Du kan også til-/afmelde bladet på *www.katolskorientering.dk/abo/* eller ved at sende en e-mail til *roenne@katolskorientering.dk*.

ter man blev løst af den ekskommunikation, man havde pådraget sig som medlem af Folkekirken. Efter koncilet fik tonen en anden lyd; nu talte man om Folkekirken som vore adskilte brødre og søstre i troen. I det hele taget blev forholdet til de øvrige kristne kirker blødt op, og der opstod en positiv og imødekommende atmosfære med fælles arrangementer, fx kirkevandringer med fælles gudstjenester til gavn for den økumeniske holdning.

I konciltekster gik man endda så langt, at man bekræftede, at de evangelisk-lutherske kirker og andre kristne kirker *"udførte ikke så få af den kristne religions hellige handlinger, som på forskellig vis i overensstemmelse med den enkelte kirkes eller menigheds forskellige situationer uden tvivl virkelig kan skabe nådens liv og må siges at være i stand til at åbne adgangen til frelsens fællesskab"*.

Nu var troens vej til frelse ikke mere kun gennem den ene sande katolske Kirke; troen på Jesus Kristus og dåben giver mennesket håb om frelse ikke alene gennem Kirken, men også gennem de mange andre kristne kirker. Romerkirkens selvopfattelse ændredes således i løbet af få år fra at være den ene sande kirke til at være

> **"Romerkirkens selvopfattelse ændredes således i løbet af få år fra at være den ene sande kirke til at være en hyldevare blandt mange."**

en hyldevare blandt mange. Ganske vist kan man i konciltekserne læse: *"På samme måde er de selvsamme adskilte kirker og kirkesamfund, skønt vi tror, de lider af mangler, ingenlunde berøvet betydning og vægt i frelsens mysterium. Kristi Ånd har nemlig ikke vægret sig ved at bruge dem som midler til frelse, midler, hvis kraft hidrører fra selve den nådens og sandhedens fylde, som er blevet betroet Den katolske Kirke"*.

Da vi næppe teologisk kan tro på frelse i forskellige niveauer, må der kun være én frelse gennem troen på Jesus, som gennem dåben kan opnås i mange kristne kirker.

Nedgradering af kirkedisciplinen

Dette skift i Kirkens selvopfattelse er nok koncilets største og afgørende ændring, og den medførte efterfølgende en påfaldende nedgradering af kirkedisciplinen, som man her i landet kunne mærke kort efter den hjemlige synode. Med en ny og ung biskop med en solid teologisk baggrund blev der sat turbo på udviklingen, hjulpet af en mindre gruppe lægfolk. Liturgien med musik i hjemlige toner friskede op på den nye danske messe, hvorved det blev betydeligt lettere for menigheden at synge med – samtidig med, at tidligere disciplinære foranstaltninger i forbindelse med modtagelsen af eukaristien blev ophævet. Den blev afritualiseret – ikke alene for lægfolket, men også for præsterne, som bl.a. blev fritaget for at bruge megen tid i skriftestolen; samtidig med at kommunionsfrekvensen steg betragtelig.

Kommunionen blev nu modtaget i hånden og den blev uddelt under begge skikkelser. Der blev indført kommunionsuddelere, som kunne hjælpe præsten ved at uddele kalken. Denne kommunionsadfærd var dog ikke gængs i Rom, hvor man ved pavemesser kun fik uddelt brødet med tungen fremme.

Andre steder i udlandet kunne man opleve, at præsten kun uddelte brød og vin til kommunionsuddelerne, som herefter uddelte til resten af menigheden, mens præsten hvilede/mediterede sig.

Som følge af Det andet Vatikankoncil blev der indført andre aktiveringer af lægfolket. Ikke mindst blev der fokuseret på kvinderne, hvoraf nogle meget progressive stilede efter en præstevielse. Da dette blev afvist i Vatikanet, blev der gjort meget for at synliggøre dem som lektorer og kommunionsuddelere; det endte ofte med, at det var de samme 'hattedamer', der påtog sig disse funktioner i messen, ligesom de nu indførte menighedsråd havde kraftig overvægt af kvinder, hvilket passede meget godt til kønsfordelingen i sognenes menigheder. Opgaverne for medlemmerne i menighedsrådene bestod for en stor del af at arrangere kirkekaffe, familiekomsammen efter de periodiske familiemesser og lignende arrangementer til aflastning for præsterne. Det blev således en meget begrænset lægmandsaktivering, der kom ud af koncilets anbefalinger, men det var nok den optimale mulighed.

Nr. 17.
14. december 2012
38. årgang

Katolsk Orientering

I spændingsfeltet mellem ret og religion

Vellykket arrangement om religionen og dens rolle i retssamfundet i Politikens Hus.

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

KONFERENCE Politikens gamle trykkerihal i Vestergade i København dannede torsdag den 29. november rammen om et Justitia et Pax-arrangement med fokus på spørgsmålet: Er de religiøse perspektiver på moral og ret en fare for det danske demokrati, eller kan de religiøse perspektiver omvendt inspirere den bredere, ikke-religiøse tænkning?

Med udgangspunkt i at to af de tre hovedtalere kom fra hhv. Østrig og USA var det naturligvis ikke muligt at anlægge et rent dansk perspektiv på denne problemstilling. Men de godt 150 tilhørere – hvoraf de fleste var katolikker – fik hermed indblik i en diskussion, der på mange måder rækker udover det nationale perspektiv.

Den amerikanske journalist og Vatikankender John Allen Jr.

Det universelle contra det nationale

Den østrigske teologiprofessor Ingeborg Gabriel tog i sit indlæg om Den katolske Kirke og socialtænkningen udgangspunkt i den bearbejdning og systematisering af antikkens verdslige og kristne etik, der fandt sted i høj- og senmiddelalderen, og ikke mindst efter 2. Vatikankoncil, hvor Kirken har søgt at finde et bredere filosofisk grundlag for sociallæren.

En del af Kirkens intellektuelle arv er af den opfattelse, at mennesket – på trods af sin etisk svækkede tilstand qua arvesynden – i et vist omfang er i stand til at erkende, hvordan det bør handle, også uden støtte i den guddommelige åbenbaring. I sin sociallære søger Kirken så vidt muligt at tage udgangspunkt i det, som efter denne ('naturretlige') tankegang er tilgængeligt for erkendelsen. Hensigten er, at man derved også kan nå mennesker, der endnu ikke har hørt Evangeliet, så der åbnes mulighed for en dialog med alle mennesker baseret på fornuft og samvittighed.

Ifølge Ingeborg Gabriel aktualiserer en række nutidige forhold behovet for en international diskurs om socialetikken og dens fundament. Globaliseringens dynamik og en stigende social pluralisme i samfundene fordrer til en refleksion om menneskets værdighed og dets rettigheder som fælles grundlag for etikken og lovgivningen. Dertil kommer, at religionen på den internationale scene spiller en stadig større rolle i de diskussioner, som danner grundlag for det internationale samfunds regulering af love og forordning til at sikre en fredelig sameksistens mellem mennesker. Den katolske Kirke har her en vigtig rolle at spille, sagde Ingeborg Gabriel.

"Netop fordi mennesket er skabt i Guds billede og fordi der eksisterer en almengyldig retsorden eller retstilstand, der er baseret på et urokkeligt faktum og ikke bæres af love eller tro, er naturretten en afgørende forudsætning for et retssamfund", mente hun og pegede på de trusler, der er med til at underminere den kristne (læs: den vestlige verdens) forståelse af menneskerettighederne og menneskets iboende værdighed; en social darwinisme under dække af videnskabelighed; en kulturel relativisme, der søger at nedtone vestlige værdiers universalitet til fordel for mere indsnævrede og traditionelle fortolkninger; og en retslig positivisme.

Ingeborg Gabriel mente, at det internationale samfund er nødt til at finde konsensus på området idet globaliseringen fordrer et fælles etisk *Fortsættes på side 4* ▶

Budget 2013-15: Skrap kost på Magleås

Stigende kirkeskatteindbetaling – eller pastoral smalkost i de kommende år. Pastoralrådet blev hørt om de økonomiske udfordringer i bispedømmet.

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

ØKONOMI Bispekontorets administrationschef Thomas Jacob Larsen kom med flere løftede pegefingre, da han sammen med bispedømmets økonom Stig Sørensen gennemgik den økonomiske politik for Ansgarstiftelsen og efterfølgende fremlagde det treårige budget (for perioden 2013-5) til høring på pastoralrådsmødet den 17.-18. november.

Thomas Larsen gjorde det klart, at det er et budget, som balancerer på en knivsæg og som i udgangspunktet forudsætter, at tre centrale indsatsområder bærer frugt: at indtægterne i de kommende år øges væsentligt, at udgifterne nedbringes, og at der sker en øget information og åbenhed om kirkeskatten og bispedømmets økonomi.

Et helt afgørende element i det fremlagte budget er at øge det nuværende kirkeskatteprovenu fra 12,6 mio. kroner (2011) til 21,4 mio. kroner i 2015, dvs. at kirkeskattebidragene øges med 70 procent. Dette mål vil man forsøge at opnå ad fire spor:

- gennem fortsat politisk lobbyvirksomhed for at opkræve katolsk kirkeskat via skattebilletten,
- gennem en øget indsats for at engagere præsterne i kirkeskattespørgsmålet,
- gennem en øget indsats i forhold til de fremmedsprogede grupper i bispedømmet, og
- gennem et større lokalt engagement i at motivere flere til at betale kirkeskat.

Bispekontorets administrationschef Thomas Jacob Larsen taler økonomiske alvorsord for pastoralrådets medlemmer.

Gule lamper på indtægts- og udgiftssiden

Thomas Larsen oplyste på pastoralrådsmødet, at opkrævningsprocenten ændres fra de nuværende to procent til fremover at udgøre mindst én procent af ens skattepligtige indkomst. *Fortsættes på side 10* ▶

Uden retfærdighed ingen fred

Interview med dr. theol. Ingeborg Gabriel fra Justitia et Pax

Læs mere side 5

Kirkeskat

Kirkeskattekampagnerne målrettes

Læs mere på side 4

Keenanrapporten

Hidtil mest dybdegående undersøgelse af overgrebssagerne

Læs mere side 6

Dødsfald

Mindeord om fader Patrick Sheils

Læs mere side 9

KO mener

Send dine spørgsmål til paven

Nu er der godt nyt til de nysgerrige katolikker, der ikke kan få nok af de sociale medier. Fra og med den 12. december er Den hellige Fader at finde på det sociale Twitter-netværk med over 600 millioner brugere på verdensplan. Under navnet '@ Pontitex' vil pave Benedikt lejlighedsvis besvare udvalgte spørgsmål og komme med korte åndelige betragtninger.

Selv om Den hellige Fader endnu ikke har sendt den første 'tweet' via sin nye konto, mens dette skrives, har meddelelsen vakt stor forhåndsinteresse. Blot få dage efter at Vatikanet den 3. december offentliggjorde nyheden, havde pavens konto fået mere end halv million 'followers', dvs. folk som følger ham på Twitter – alt lige fra lægkatolikker til statsoverhoveder. Og paven vil ikke begrænse sig til engelsk, men vil også udbrede sine budskaber på arabisk, fransk, tysk, italiensk, polsk, portugisisk og spansk.

Brugen af Twitter er ganske populært i USA, men mangler endnu at få sit folkelige gennembrud i resten verden – i stærk modsætning til Den katolske Kirke, der har været i cirkulation en del længere end de sociale medier. På Twitter kan alle oprette en konto og skrive små beskeder, der kan omhandle alt muligt, men som skal holde sig under 140 anslag. Det korte format er fx velegnet til små og hurtige meddelelser, som så kan linke videre til dokumenter, hjemmesider, video m.m.

Brænder du inde med et spørgsmål, du kunne tænke sig at stille Den hellige Fader, kan du sende dit spørgsmål til hans Twitter-konto ved at bruge hashtag'en '#askpontifex' (en hashtag – # eller 'havelåge' – fungerer på den måde, at man tildeler sit indlæg med #emne, hvorefter tagget bliver klikbart for alle).

At den 85-årige pave Benedikt nu er at finde på det sociale Twitter-netværk er en naturlig udvikling af Den katolske Kirkes satsning på de digitale medier, og at Kirken bliver mere synlig på de sociale medier. Paven er dog ikke ren nybegynder i den digitale verden, idet han tidligere har betjent Vatikanstatens officielle Twitter-konto, endda fra en iPad, og videoen af pavens første 'tweet' blev efterfølgende lagt på Youtube – hvor Vatikanstaten i øvrigt har sin egen kanal.

Nok er de yngre generation de flittigste brugere af de sociale medier, men det bør ikke afskrække ældre fra at forsøge sig på de nye medier. Og det var da ganske symptomatisk, at en af de første Twitter-brugere til at hilse pave Benedikt velkommen på netværket var den israelske præsident, som skrev: "Deres hellighed, velkommen på Twitter. Vore relationer med Vatikanet er de bedste og kan danne grundlag for at fremme freden overalt". Shimon Peres er 89 år og dermed fire år ældre end Benedikt.

For mange, især søgende og ikke-kirkevante, er de sociale medier det nye kirketorv, hvor mennesker mødes og leder efter åndelig vejledning. Hvis de ikke finder det bag Kirkens virtuelle mure, vil de begynde at lede andre steder. Det har

Afrika spiller en nøglerolle i nyevangeliseringen

Kristendommen vokser hurtigst på det afrikanske kontinent.

NYEVANGELISERING "Katolikkerne i Afrika står klar til at hjælpe det europæiske kontinent med nyevangeliseringen". Det sagde ærkebiskop af Dar es Salaam i Tanzania, kardinal Polycarp Pengo, i et interview til Vatikanets radio.

På intet kontinent vokser kristendommen, herunder også den katolske tro, så hurtigt som i Afrika. I år 1900 var der omkring ni millioner kristne på det afrikanske kontinent. I dag er dette tal vokset til næsten en halv milliard.

"Kirkerne i Vesten taler meget om præstemanglen. Uden præster er de ikke i stand til at gennemføre en nyevangelisering i deres gamle, traditionelle kirker. Det åbner øjnene for os i de unge kirker: når vi for eksempel uddanner præster så forstår vi nu, at vi ikke kun gør det for vores egen skyld, men også til gavn for hele Kirken", forklarer kardinalen.

Kardinal Polycarp Pengo deltog i bispesynoden i Vatikanet i sidste måned, hvor temaet var nyevangelisering. Allerede ved årtusindskiftet levede 20 procent af verdens kristne i Afrika ifølge en undersøgelse, der også viser, at antallet af kristne på det afrikanske kontinent nu overstiger muslimernes antal.

"Vi er ikke længere en missionskirke i den forstand, at vi står med udstrakte hænder og beder om hjælp. Nu må vi selv yde og gå ud i verden for at hjælpe andre. På den måde har meget forandret sig siden tiden før Det andet Vatikankoncil. Situationen er en anden; evangeliseringen er ikke længere det samme for os som tidligere. Nu er den også blevet en opgave for os", siger kardinal Pengo.

Foto: bookerrising.net.

"I er alle en værdifuld brik i evangelisationens store mosaik!"

Pave Benedikt opmuntrer de unge til at opbygge en bedre verden.

UNGDOMSTRÆF Med kun otte måneder til Verdensungdomsdagen (VUD) i Rio de Janeiro, Brasilien, har Benedikt XVI udsendt et budskab til Den katolske Kirkes internationale ungdomsdag 2013, som har temaet "Gå ud og gør alle folkeslag til mine disciple".

I sit budskab henviser paven til den berømte Kristusstatue, der knejser højt over byen Rio de Janeiro og Kristi åbne arme er et symbol på hans "vilje til at omfavne alle, der kommer til ham".

Benedikt opfordrer de unge til energisk at arbejde for at opbygge en bedre verden – en verden, hvor kærlighed sættes højere end materialisme.

Paven opmuntrer unge kristne til at virke som missionærer og bruge "de vidunderlige gaver de har modtaget af Gud" til at udbrede troen i samfundet. Sakramenterne og bønnen, skriver han, er vigtige redskaber til at opnå dette.

Paven udtrykker forståelse for de problemer nutidens ungdom kæmper med, og han opmuntrer dem til at lade "kærligheden sejre over tendensen til at ville lukke sig inde i sin egen verden med sine egne problemer og vaner". Hav modet til "at turde gå over jer selv", siger han, "for at nå de andre" og vis dem vejen til mødet med Gud.

De nye medier bliver også berørt i Benedikts budskab, og han dvæler lidt ved de unges optagethed af de nye kommunikationsmidler. Således siger han, at de unge bør anvende de nye medier til at evangelisere og han opfordrer dem til at bruge disse værktøjer på en klog måde.

Paven understreger, at ungdommen er Kirkens fremtid. Vi må værdsætte de unge præster, ordensfolk og lægfolk højt, og de er alle "en værdifuld brik i evangelisationens store mosaik".

Benedikt XVI afslutter sit budskab med at vende tilbage til Rio de Janeiros Kristusstatue, som han ser som et tegn på Jesu åbne hjerte, der elsker alle mennesker. Paven slutter med at opfordre unge kristne, især i Latinamerika, til at vidne om Kristi kærlighed og udgøre en ny generation, der følger i fodsporene på Kirkens store missionærer. *NM*

Rio de Janeiros vartegn, den store Kristus Forløseren-statue, vil næste år hilse de hundredtusinder deltagere på

100 millioner bibler trykt i Kina

Kristendommens vækst i 'Riget i midten' skaber stor efterspørgsel efter bibler.

KINA Det eneste trykkeri med tilladelse til at trykke bibler i Kina har nu trykt mere end 100 millioner eksemplarer af kristendommens hellige bog. Det blev fejret med en officiel ceremoni i slutningen af november.

Amity Printing Co. i Nanjing i det østlige Kina har trykt bibler siden 1998 og er i dag en af verdens største producent af bogen. Ifølge avisen The Christian Post trykker virksomheden biblen i mere end 90 sprogversioner, som distribueres til 70 lande og regioner verden over.

Ifølge officielle oplysninger har 'Riget i midten' i dag over 16 millioner kristne og mere end 1.800 seminarer, 55.000 kirker og kristne forsamlingshuse samt ca. 36.000 missionærer. Mange mener, at antallet af kristne i landet er langt højere, idet mange kristne forsamles uden for de officielle kirker. Forskellige kilder peger på, at der snarere er omkring 70 millioner kristne i Kina.

I 2010 rapporterede det engelske bibelselskab, at kristendommen vokser så hurtigt i Kina at man har svært ved at følge med efterspørgslen på flere bibler. Derfor har mange kristne i landet fortsat ikke en bibel i hjemmet, og i hele landet har kun 70 boghandlere tilladelse til at sælge bibler.

Kirken i Kina står også overfor andre udfordringer. Selv med estimeret 70 millioner kristne i landet, udgør de troende blot fem procent af hele befolkningen. Den amerikanske organisation 'Open Doors' har Kina på listen over de 21 lande i verden, hvor kristne er hårdest ramt af chikane og forfølgelse fra myndighedernes side. *NM*

Selv om Kina i dag er en af verdens største producenter af bibler, er mange af landets kristne fortsat udsat for chikane og forfølgelse.

Genopbygningen af Haiti fortsætter på tredje år

Knap tre år efter et ødelæggende jordskælv hærgede Haiti, er det caribiske land fortsat hårdt plaget.

Tekst: Malene Broholm Staal, Caritas

CARITAS Haiti blev i 2010 ramt af et kraftigt jordskælv, som ikke kun gav udslag på richterskalaen, men også genklang i medierne verden over. FN betegnede dengang jordskælvet som den største humanitære krise, organisationen havde stået over for i årtier. Jordskælvet forvandlede bygninger til ruiner, ødelagde store dele af infrastrukturen og kostede mere end 230.000 mennesker livet, mens millioner blev hjemløse og tusindvis af børn blev forældreløse.

De omfattende skader skyldtes ikke alene jordskælvets intensitet, men også at dets epicenter lå tæt på Haitis hovedstad Port-au-Prince. Det betød et langt højere antal ofre, end hvis skælvet havde fundet sted i et øde landområde.

Tre orkaner på tre år

Caritas-netværket hjalp i løbet af det første halve år mere end to millioner mennesker med mad, rent vand, lægehjælp og husly. Den indsats blev muliggjort af, at det internationale Caritas-netværk indsamlede mere end en 200 millioner danske kroner! Men Haiti er fortsat et land i knæ. Østaten har siden jordskælvet været ramt af gentagne katastrofer, som kompliserer og besværliggør genopbygningen. Ni måneder efter jordskælvet i 2010 udbrød en koleraepidemi, og kort tid efter ramte orkanen Tomas landet. I sommers blev øen ramt af den tropiske storm Isaac, og i efteråret var der så igen bud efter den hårdt prøvet haitianske befolkning, da orkanen Sandy hærgede de caribiske øer og USA. Medierne rapporterede ivrigt om det spor af ødelæggelser, der fulgte efter orkanen. Særligt situationen i USA fyldte meget i medierne, mens der var knap så meget opmærksom rettet mod den caribiske stat Haiti, som også blev ramt af uvejret.

Caritas forpligter sig

De voldsomme ødelæggelser efter jordskælvet og de mange orkaner nødvendiggør en langvarig genopbyggelsesindsats: "Caritas ønsker ikke kun at yde akut nødhjælp, men også at yde en langsigtet indsats, som bringer befolkningen på fode og hjælper dem til at modstå fremtidige naturkatastrofer. Det er vigtigt, at vi styrker lokalbefolkningen også i det lange perspektiv," understreger generalsekretær i Caritas, Jann Sjursen.

Caritas-netværket har forpligtet sig til en femårig genopbygningsplan, der skal hjælpe haitianerne med at komme på fode igen. Planen sigter blandt andet mod at skabe nye, modstandsdygtige hjem til de mange mennesker, som blev hjemløse, ligesom den støtter genopbygningen af skoler, så børnene igen kan få adgang til skolegang. En vigtig del af planen er rettet mod at bekæmpe koleraepidemien, som indtil videre har gjort 600.000 syge og kostet 7.400 livet. Kolera spreder sig gennem forurenet vand, og da jordskælvet ødelagde store dele af kloakeringen i landet, er der stort behov for at sikre befolkningen adgang til sanitære faciliteter og lægehjælp.

Det gør Caritas-netværket

- Bygger nye hjem, der er mere modstandsdygtige over for naturkatastrofer
- Genopbygger skoler
- Sikrer adgang til sanitære faciliteter og lægehjælp
- Sikrer rådgivning til traumatiserede børn og voksne
- Hjælper bønderne med at forbedre deres indsats, så udbyttet af høsten bliver større, og fejlernæring bekæmpes
- Gør kvinderne i stand til at starte små forretninger, så de kan forsøge sig selv og deres familier

fakta

En sag om magt og penge

Italiensk vatikanist udgiver første bog om Vatileaks.

Tekst: Lisbeth Rütz

VATILEAKS Penge, magtbegær, jalousi og kampe om, hvem der skal efterfølge Tarcisio Bertone på posten som Vatikanets statssekretær, er den giftige grobund for Vatileaksaffæren, hævder bogen "Guerre Vaticane" (Krige i Vatikanet), der udkom i Italien den 15. november, Forfatteren er Enzo Romeo, der er ansat i udenrigsredaktionen på tg2 – en nyhedskanal under Rai. Enzo Romeo skriver fast i bladet Jesus. Han har som vatikanist fulgt Johannes Paul II på hans sidste apostoliske rejser og siden været tæt på pave Benedikts pontifikat.

Enzo Romeos bog er det første forsøg på at analysere Vatileaksaffæren – et begreb, der i sin tid blev lanceret af Vatikanets pressetalsmand Federico Lombardi.

Fra røde til sorte tal på bundlinjen

Den 25. januar gik den Telecom-ejede private italienske Tv-kanal La7 i luften med journalisten Gianluigi Nuzzis program "Gli Intoccabili" (De urørlige). I programmet offentliggjorde Nuzzi breve fra den tidligere leder af den pavelige kommission for Vatikanstaten, monsignor Carlo Maria Viganò, til pave Benedikt XVI. Viganò gjorde en ende på rodet i regnskaberne, nepotisme i kontrakter og udbredt korruption i Vatikanets byggeentrepriser. De røde tal på bundlinien blev sorte, og underskuddet på 7,8 millioner euro blev vendt til et overskud på 34,4 takket være Viganò. I brevet klagede Viganò over, at han følte sig direkte modarbejdet, ja boycottet i sit forsøg på at sanere Vatikanets økonomi. I et andet brev tryglede Viganò om at få lov til at gøre sit arbejde færdigt. Men i stedet blev han mod sin vilje "sparket opad". Den 19. oktober sidste år blev han udnævnt til Vatikanets nuntius i U.S.A.

Den 19. maj udgav Nuzzi bogen " Sua Santità – le carte segrete di Benedetto XVI " ("Deres Hellighed – Benedikt XVI´s hemmelige papirer"), hvor Viganòs breve var trykt sammen med en række andre, fortroligt stemplede breve. De fleste var stærkt kritiske over for Vatikanets statssekretær Tarcos Bertine – en i manges øjne er en kontroversiel figur. Nizza nævner ønsket om perestrojka (*her: reformer*) i Vatikanet som en afgørende grund til at udgive bogen. For tre år siden udgav han" Vatikanet Spa." om korruption og pengevask i IOR, en institution i Vatikanet, der forvalter ca. 30.000 konti med et indestående på tilsammen omkring seks milliarder euro. Også denne bog bygger på fortrolige dokumenter fra Vatikanet.

Fem dage efter at Nizzas bog var udkommet, blev pavens personlige butler, Paolo Gabriele, arresteret og varetægtsfængslet i Vatikanet. I den italienske presse fik Paolo Gabriele øgenavnet "il corvo"- skaden - efter en fugl, der er kendt for sine tyvagtige tilbøjeligheder. Paolo Gabriele blev stillet for retten i Vatikanet og idømt 18 måneders fængsel. Hans medskyldige IT- teknikeren Sciarpaletto blev idømt to måneders fængsel den 10. november. Men var der andre ravne? Ja, det er stadig uafklaret. Men to kardinaler – Comastri og Sardi – havde ifølge Gabriele kendskab til tyverierne af dokumenter og billigede dem til en vis grad.

Det nye ved "Guerre vaticane" er, at den prøver på at forstå den sammenhæng, vatileaksaffæren opstod i. En væsentlig drivkraft bag vatileaks menes som sagt at være rivaliseringen om, hvem der skal efterfølge den 78-årige Tarcisio Bartone i det magtfulde embede som Vatikanets statssekretær. Af sine modstandere kaldes Bertone "en elefant i en glasbutik"; men pave Benedikt kan stole blindt på Bertone, som er 100 % loyal og deler pavens vision af Kirken. Derfor er han svær at erstatte, skriver Romeo.

"Ja, nogle har set det som en manøvre rettet mod mig, at dokumenterne sivede ud. Måske var det for at stille mig i et dårligt lys over for paven og over for Kirken. Personligt forstår jeg ikke denne pludselige aggressivitet", har Bertone sagt i en kommentar.

Boffometoden

Boffometoden som den kaldes i de italienske medier er et særlig beskidt eksempel på brug af medierne til mudderkastning og personlig bagvaskelse.

Da Dino Boffo, redaktør for den italienske bispekonferences blad "Avvenire", i en række artikler kritiserede daværende præsident Silvio Berlusconis livsstil, svarede dagbladet "Il Giornale" der ejes af Berlusconis lillebror, igen. "Il Giornale" offentliggjorde på side 3 en domsudskrift, der viste, at Dino Boffo var blevet dømt til at betale en bøde for telefonchikane. Noter til rets udskriften – der senere har vist sig at være forfalskede - oplyste, at Boffo var "kendt som homoseksuel". Få dage efter angreb en ny artikel i bladet Boffo, der valgte at træde tilbage. Artiklen var signeret Diana Alfie ri - formentlig et dæknavn for Observatoren Romanos chefredaktør, Carlo Maria Vian, vurderede Vatikanstat Sandro Magister. Motivet bag? Blandt andet uenighed mellem Vatikanet og den italienske bispekonference om hvordan Kirken skulle forholde sig til den udsvævende præsidents livsstil.

Et andet emne, der også berøres i Enzo Romeos bog, er den tidligere leder for IOR, Gotti-Tedeschis pludselige afgang. Fem dage efter Paolo Gabrieles arrestation fik Gotti-Tedeschi et mistillidsvotum og blev tvunget til at trække sig. Han blev beskyldt for at modarbejde IOR´ s transparenspolitik og for at arbejde for egne interesser. Ved en husransagelse hos Gotti – Tedeschi i forbindelse med en bestikkelsesskandale i våbenkoncernen Finmeccanica fandt det italienske politi et dossier med fortrolige dokumenter fra Vatikanet. Gotti-Tedeschi hævdede blandt andet, at både politikere og organiserede kriminelle skulle have konti hos IOR.

Enzo Romeo drager ingen konklusioner på læsernes vegne, men ser dog de seneste års skandaler som udløbere af heftige magtkampe bag Vatikanets lukkede døre.

Ved pressekonferencen, hvor bogen blev præsenteret, kom Enzo Romeo med en ganske interessant analyse af Vatikanet i dag. "Vatikanet refererer mere og mere kun til sig selv. De argumenterer, diskuterer, taler og tænker kun på hinanden. De har mistet enhver kontakt med folket". Hans bog kan ses som et forsøg på at afdække denne realitet

Guerre vaticane» (Rubettino, pp. 272, 13 euro)

”Vi skal have folk til at tage stilling”

To arrangementer i Taastrup og Vejle markerer starten på de kommende års **målrettede** *indsats med at motivere flere til at betale kirkeskat.*

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

KIRKESKAT Repræsentanter fra ti menigheder deltog den 21. og 23. november i workshopmøder i Taastrup og Vejle. Formålet med møderne var at igangsætte en proces, der skal inspirere lægfolk til af få flere i menighederne til at betale kirkeskat.

Mødeleder Jakob Rolin kom med gode råd til hvordan man med enkle virkemidler kan løse denne udfordring. Som konsulent for det internationale rådgivningsfirma Clayton Burnett har Jakob Rolin stor erfaring i at rådgive organisationer omkring fundraising, og på mødet kom han med flere idéer til hvad deltagerne må – og især ikke må – når de skal arbejde med det i menighederne.

”I er nødt til at tale til folks følelser for at I opnår den ønskede effekt, at få dem til at betale kirkeskat”, forklarede Jakob Rolin og tilføjede: ”Og husk at tage udgangspunkt i Kirkens rigdom og hvad troen og fællesskabet betyder for jer. For når I taler **ærligt og oprigtigt** fra hjertet vil jeres samtale altid virke inspirerende og vække modtagerens følelser”.

Og det er netop ved at tale til følelserne, at man kan overbevise andre om det rigtige i at betale kirkeskat, fastslog han. ”I **må huske ikke at tale** *til* dem, men *med* dem. For når vi prøver at tale til alle, taler vi til ingen. Derfor er I nødt til at henvende jer til hver enkel og spørge vedkommende personlig”.

Jakob Rolin kom med endnu et råd: ”Lad være med at fokusere så meget på selve kirkeskatten. Tal hellere om hvad pengene kan gøre for vores **fællesskab**. For det er Kirkens rigdom og fællesskabet – og ikke pengene – der kan få folk op af stolene. Derfor er det vigtigt at tale til folks følelser. For vi skal have folk til at tage stilling”.

Forum og værktøjskasse på nettet

Selv om den foranliggende opgave (at øge kirkeskatteprovenuet med 70 procent, **sådan som** Ansgarstiftelsens budget for 2013-15 **lægger op til**) kan synes stor og vanskelig, så beroligede Jakob Rolin deltagerne ved at sammenligne opgaven med det at sluge en elefant: ”I kan ikke gabe over den i én mundfuld. I er nødt til at spise den i mindre bidder. Det er de mange skibe I sætter i søen, der tilsammen betyder at I når jeres mål”.

Efter at have gennemgået en række spørge- og samtaleteknikker, kropssprogets betydning og aktiv lytning, bad Jakob Rolin deltagerne om i grupper at drøfte forskellige aktiviteter, som er mulige at gennemføre på lokalt niveau. Disse forslag vil efterfølgende blive opsamlet på et nyt forum på katolsk.dk for de lægfolk, der skal arbejde med kirkeskattespørgsmålet i menighederne; et forum, hvor de får mulighed for at udveksle erfaringer og synspunkter, og hvor de får adgang til relevante **værktøjer, pjecer m.m.**

Jakob Rolin afsluttede den inspirerende workshopdag ved at opsummere dagens udbytte i fem konkrete tips:

- Snak rigdomme hver gang I mødes – Kirken er fuld af dem!
- Involverende samtaler – tal med folk, involver dem, brug aktiv lytning
- Opret ’cellegrupper’ i menigheden – den mest effektive måde til at sprede budskabet
- Brug afkrydsningslister, så man er sikker på at få spurgt alle
- ’Snakke foldere ud’ – lad vær’ med bare ’at dele’ foldere ud.

”Lad være med at fokusere så meget på kirkeskatten. Tal hellere om hvad pengene kan gøre for vores fællesskab”, sagde konsulent Jakob Rolin til deltagerne på workshopmødet.

▶ *Fortsat fra forside*

og retsligt fundament, og hun mener at Den katolske Kirkes sociallære kan være den ’middle ground’ dette arbejde kan tage sit afsæt i.

Demokratiet er blevet religionen

Men kan en moderne retsstat overhovedet bygge på religiøse overbevisninger? Det mente Ditlev Tamm, professor i retshistorie ved Københavns Universitet, ikke. I sit oplæg kom han med en historisk redegørelse for, hvordan retsreglerne skabes i vort danske demokrati, og hvilket syn på retssamfundet, der ligger til grund for den danske måde at skabe retsregler på.

Selv om Ditlev Tamm medgav, at religionen fylder mere i danskernes bevidsthed i disse år, navnlig på grund af Islams mere fremtrædende rolle i medierne, er den danske retsopfattelse rundet af Reformationen i 1536 og Martin Luthers to-regimente-lære. I denne lære skelnes mellem det åndelige og det verdslige regimente, hvor sidstnævnte omfatter menneskelivets grundordninger (stat, befolkning og familie); Gud hersker i dette regimente ved loven for at beskytte disse grundlæggende ordninger.

”Det, at lovgivningen er statens opgave, medfører, at vi forholder os til orden og ikke til moralske værdier som grundlag for lovene”, sagde han og nævnte, at det danske retsstatsbegreb bygger på en retspositivisme – en retning inden for retsfilosofien, hvor der ikke hersker en nødvendig forbindelse mellem det moralsk rigtige og gældende ret. Denne retsopfattelse bygger ofte, men ikke altid på den forudsætning, at der ikke findes en objektiv, gyldig moral. Retspositivismen står i modsætning til naturret, der forudsætter, at der er en nødvendig forbindelse mellem ret og moral.

”Selv om religionen har præget den hjemlige debat og har resulteret i givtige diskussioner, er det i vort retssamfund de sekulære synspunkter, der dikterer samfundsindretningen. I vort sekulære samfund er religionen blevet en privatsag og demokratiet er blevet religionen”, sluttede han.

Journalist Peter Wivel. Til højre Nik Bredholt fra Justitia et Pax.

Tre myter om Kirken

De færreste kan være i tvivl om, at Den katolske Kirke især efter 2. Vatikankoncil har spillet en afgørende rolle i den internationale scene som samfundsaktør og som en vigtig stemme i den demokratiske debat. Den amerikanske journalist og forfatter John L. Allen Jr., der har specialiseret sig i Vatikanet og katolsk politik, kom med en række eksempler på den indflydelse Den katolske Kirke har øvet på internationale politiske begivenheder i nyere tid; begivenheder, som ofte har haft større åbenhed og mere demokrati som mål.

Men når vi taler om ’Den katolske Kirke’, hvad mener vi så? Det satte John L. Allen Jr. sig for at besvare ved at punktere tre myter om Kirken. For det første myten om at Kirken er uniform og ensrettet: Mange udviklinger i Kirken viser, påpegede han, at Kirken i sit væsen er pluralistisk, at den ikke altid bevæger sig i én retning og at den ofte har flere svar på samme spørgsmål. Også myten om at Kirken er provinsiel er forkert; selv om det forsat er den generelle opfattelse, at Den katolske Kirke er ”hvid og vestlig” lever næsten to ud af tre katolikker i dag på den sydlige halvkugle, og om få årtier vil denne andel vokset til 75 procent.

”Derfor er Den katolske Kirke nødt til at tænke globalt, for ellers vil den tænke dysfunktionelt”, sagde John L. Allen Jr.: ”Denne forskydning imod at blive en Kirke med stærkt fodfæste på den sydlige halvkugle medfører, at Kirken fremover bliver nødt til at sætte emner som bekæmpelse af fattigdom, børnedødelighed, kampen mod korruption øverst på dagsorden”.

Den tredje myte, som John L. Allen Jr. ønskede at punktere, er at tillægge Vatikanet alt for stor betydning i de ”kreative forandringer”, som finder sted i Den katolske Kirke i disse år. Faktisk er Vatikanet det sidste sted, hvor disse forandringer bliver implementerede, konstaterede han. ”Men på en måde er det også godt, for denne langsommelighed med at indoptage nye forandringer samtidig er med til at sikre, at forandringer først bliver af del af Kirkens officielle politik, når de har stået deres prøve ude i marken”.

Kampen for religionsfriheden

Mens Den katolske Kirkes kamp for religionsfrihed mest i de vestlige lande antager karakter af en diskurs om brugen af religiøse symboler i det offentlige rum, har den langt mere alvorlige og personlige konsekvenser for kristne i visse dele af verden. Faktisk begås 80 procent af al religiøs diskrimination mod kristne, og ifølge det amerikanske Pew Forum bliver kristne forfulgt i 133 lande (eller 2/3 af verdens lande), og hver år dræbes 150.000 kristne på grund af deres tro.

”Som verdens største trossamfund er Den katolske Kirke nødt til at gå i spidsen for kampen for religionsfrihed, og den må samarbejde med de religiøse moderate kræfter for at afbalancere de to ekstremer i dag, den radikale sekularisme og den religiøse ekstremisme”, sagde John L. Allen Jr. og han pegede på, at Den katolske Kirke med sin tradition inden for fred og retfærdig har en enestående mulighed for at blive styrmand i denne proces.

Professor, dr.jur. Ditlev Tamm taler om dansk retstradition og retspositivisme.

Den efterfølgende paneldebat, hvor journalist Peter Wivel fra Politiken og dr. theol. Niels Christian Hvidt også deltog, var med til yderligere at perspektivere den rolle religionen og Den katolske Kirke har – og vil få i de kommende år – i udviklingen mod et fælles globalt etisk og retsligt fundament. Den danske Justitia et Pax-kommission, der havde arrangeret konferencen i samarbejde med Politiken, skal have stor ros for det spændende arrangement. Selv om vi ikke gik derfra med en facitliste for hvordan dette arbejde skal skride frem, fik vi dog en flig af de mange aspekter som dette arbejde må inkludere.

(Trosartikel nr. 3 fra de nordiske biskopper)

Jeg tror på Jesus Kristus [...] som er undfanget ved Helligånden og født af Jomfru Maria

De nordiske biskoppers refleksioner under Troens År.

Tekst: Biskop Peter Bürcher af Reykjavík

CREDO: Hvad vil det sige at tro? At tro, her i betydningen at tro på Jesus Kristus, betyder også "at stole på", "at have tillid til", "at engagere sig i", "at jeg giver Ham og hans ord fuld troværdighed". Det må ikke forveksles med "jeg tror at …", hvilket betyder noget i retningen af "at jeg gætter på" eller "jeg mener at" eller "jeg er ikke sikker på". Nej, her er tale om min tro på Jesus Kristus. Nemlig som bønnen "Herre, jeg tror. Hjælp min vantro!"

For mig er den skønneste dag i mit liv dengang jeg blev døbt. Under denne højtidelighed spørger præsten: Hvilket navn har I bestemt for jeres barn? Hvad ønsker I af Guds Kirke? Troen. Og præsten spørger videre: Er I parat til at opdrage jeres barn i den kristne tro, så det kan få det evige liv? Ja. Alle som ønsker at få det evige liv må overholde buddet: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Og du skal elske din næste som dig selv". Hermed blev alt klart for mig og min familie, og livets tredimensionale retning givet; troen, det evige liv og kærligheden.

I dette Troens år kan vi se på, hvad Den katolske Kirkes katekismus siger herom. Den fejrer, at det i år er 20 år siden, den udkom første gang. [484] "Tidens fylde" (Gal 4,4) tager sin begyndelse i Bebudelsen, opfyldelsen af løfterne og forberedelserne. Maria er kaldet til at modtage hele guddomsfylden i kød og blod (Kol 2,9). Det guddommelige spørgsmål på hendes svar: "Hvordan skal dette gå til? Jeg ved jo ikke af nogen mand?" (Luk 1,34) gives ved Åndens kraft: "Helligånden skal komme over dig" (Luk 1,35).

Ja, mine kære. Helligånden formår alt. [485] Helligåndens sendelse er altid forbundet med Sønnens og henordnet til Hans. Helligånden, som er "Herren og Levendegøreren", sendes for at helligøre Jomfru Marias moderskød og frugtbargøre hende på guddommelig vis, idet Han bevirker, at hun undfanger Faderens evige Søn i en menneskenatur, der er taget af hendes.

Således er en kvinde, og endda en ganske særlig kvinde, ved Helligåndens hjælp trådt ind i vor frelses historie. En kvinde ved navn Maria har derfor fået sin plads i vores apostoliske trosbekendelse. Er det ikke også af særlig stor betydning for vor nutidige forståelse af kvindens rolle og den økumeniske dialog i dag?

Ja, Jesus Kristus, Guds søn blev født af en kvinde, Jomfru Maria. Også i den længere trosbekendelse (den nicea-konstantinopelske) beder vi: "som for os mennesker og for vor frelses skyld er nedstegen fra Himlen og har påtaget sig kød ved Helligånden af Jomfru Maria og er blevet menneske". På koncilet i Kalkedon i år 451 blev begrebet om Maria som 'Theotokos' (Guds Moder) tydeligt fastslået.

"De østlige kirkefædre kalder Guds Moder 'den særligt hellige' [Panhagia]; de priser hende som 'fri for synd, omdannet af Helligånden til en ny skabning " [LG 56]. Ved Guds nåde er Maria forblevet ren for enhver personlig synd i hele sit liv [493]. Englen sagde til Josef om Maria, hans brud: "Det barn, hun venter, er undfanget ved Helligånden" (Mat 1,20). Tidligere havde profeten Esajas forkyndt: "Se, den unge kvinde skal blive med barn og føde en søn" (Es 7,14).

Julen står for døren! "Et barn er født os. Hans navn er Immanuel – Gud er med os!" Gennem hendes 'Ja' og gennem hendes tro er Maria i sandhed Guds moder. Med hele hendes væsen er hun "Herrens tjenerinde" (Luk 1,38).

Derfor, kære søstre og brødre, bekender og beder vi: "Jeg tror på Jesus Kristus … som er undfanget ved Helligånden og født af Jomfru Maria". Maria vil føre os nærmere til Kristus, Guds Søn og vor himmelske Fader. Han vil hver dag skænke os sin Helligånd til vores glæde og for vor frelses skyld. Vi bliver nye vidner til nyevangeliseringen. "Herre, jeg tror. Hjælp min vantro! Kom, Immanuel!"

Amen

Uden retfærdighed ingen fred

Dr. theol. Ingeborg Gabriel var første hovedtaler ved Justitia et Pax konferencen i Politikens Hus om Religion og Ret torsdag d. 29. november. Her fortæller hun om sit arbejde i Justitia et Pax.

Tekst: Rosa Maria Ørtved Knudsen

ETIK *Hvornår opstod Justitia et Pax kommissionerne, og hvorfor er de vigtige og relevante?*

Kristen tro står på to ben; et ben er kærligheden til Gud, og det andet er næstekærligheden, som Justitia et Pax beskæftiger sig med. Men at stå på et ben er svært, så det er bedre at stå på begge ben! Sådan skal det være på forskellig vis i forskellige lande afhængigt af næstens behov, som er forskellige i Afrika og i Østrig. Men der er naturligvis basale menneskelige behov og ønsker alle vegne, som har med retfærdighed og fred at gøre.

Professor, dr.theol. Ingeborg Gabriel talte om Den katolske Kirkes bidrag til socialtænkningen. Foto: Peter Becher-Josters

Profeten Esajas sagde i kapitel 32 vers 17, at retfærdighed skaber fred. Hvis der ikke hersker retfærdighed, så kan der ikke være fred. Og omvendt, når der ikke er fred – tænk på krig og konflikter – medvirker det til mangel på retfærdighed. Justitia et Pax er en organisation grundlagt af Andet Vatikankoncil. I den pastorale konstitution fra Andet Vatikankoncil "Gaudium et Spes" (se http://www.katolsk.dk/1377/) står i nummer 90, at sådanne kommissioner skal oprettes, og at katolikker derigennem skal samarbejde med andre kristne og med alle mennesker, som ønsker sand fred – altså også fra andre religioner. På en måde repræsenterer Justitia et Pax programmet for Andet Vatikankoncil; vi går ud i verden for at bringe det glade budskab og gøre gode gerninger.

I din tale på konferencen talte du om, at den Katolske Kirke har et enormt ansvar overfor globaliseringsprocessen, hvilket Andet Vatikankoncil også pegede på. Hvordan skal Kirken påtage sig en ledende rolle i globaliseringen?

Vi glemmer nogle gange, at den globale Kirke er gigantisk. Hvert femte menneske i verden er katolik, og hvert tredje menneske er kristen. Med disse tal følger allerede et stort ansvar. På mange måder løftes ansvaret allerede. For eksempel er der i Indien kun ca. 2,5 % kristne og 1,5 % katolikker, og til gengæld er ca. 30 % af alle uddannelsesinstitutioner og sundhedsklinikker drevet af kristne! Så vi er godt i gang, men jeg synes, at mere kan gøres for at synliggøre disse aktiviteter og koordinere dem bedre på global plan. Dér kan Justitia et Pax kommissionerne spille en vigtig rolle. Men på centralt niveau i Rom må de også koordinere mere. Jeg kunne godt tænke mig at vide mere om afrikanske biskoppers kamp for menneskerettigheder og komme i forbindelse med dem. Det gode kristne princip, at den højre hånd ikke bør vide, hvad den venstre gør, er et udtryk for beskedenhed. Et andet godt princip er at gøre godt og fortælle om det. Lidt af stolthed men primært for at inspirere andre.

Den Katolske Kirkes verdensomspændende struktur er enestående, og andre kirker og globale institutioner både beundrer og misunder os for den! Hvis vi bruger den klogt og ikke egocentrisk, så kan vi virkelig øve indflydelse over hele det katolske univers og videre ud. Efter min mening har den Katolske Kirke potentiale og moralsk autoritet som ingen anden organisation i verden.

Du sagde i din tale, at kloden står overfor mange etiske og retslige spørgsmål af hidtil usete dimensioner. Hvilke tre udfordringer er vigtigst?

Først vil jeg pege på, at selvom den absolutte fattigdom falder, så falder den relative fattigdom ikke - den stiger. Jeg mener, det er en skandale, at en milliard mennesker stadig lever i absolut fattigdom. Det er første prioritering.

Anden prioritering er, at vi lever i en multikulturel og multireligiøs verden, og vi skal gøre mere for at komme godt ud af det med hinanden. De forskellige religioner må skabe alliancer af moderate kræfter for i fællesskab at finde veje til fredelig sameksistens. Vi er nødt til at acceptere hinandens tro, men også at mennesker kan skifte tro. Der er også behov for alliancer indenfor de etiske og retslige felter. Vi skal finde veje frem i disse spørgsmål, så vore samfund ikke revner og falder fra hinanden, men vi styrker den sociale sammenhængskraft. Vi skal modarbejde radikalisering, og det er et langsigtet projekt, som gælder hele verden.

Tredje prioritering skal være miljøet. Vi bliver flere og flere mennesker på jorden. Alle kan ikke bruge jordens ressourcer i samme grad som vi i vestlige lande. Det er et radikalt spørgsmål om, hvor meget hvert menneske bør forbruge. Mange ting gør os ikke lykkelige. Vi har mennesker, som er ulykkelige af mangel på basale fornødenheder på den ene side af kloden, mens der er mennesker, som er ulykkelige i deres overflod på den anden side af kloden.

Enhver tidsalder har sine særlige udfordringer, og vi skal håndtere vores tids udfordringer og stole på, at vi hver især kan gøre en indsats. Jeg er dybt overbevist om, at selv små bidrag er umådeligt værdifulde.

Dr. theol fra det theologiske fakultet ved universitetet i Wien. Siden 2011 formand for selskabet for socialetik i Mellemeuropa. Siden 2008 direktør for den østrigske justitia et Pax kommission og formand for centret for økumenisk etik i Wien.

fakta

Krænkerne blev selv misbrugt

Keenan-rapporten, den hidtil mest dybtgående videnskabelige undersøgelse af overgrebssagerne, kortlægger psykologiske og systemiske årsager til seksuelt misbrug i Den katolske Kirke.

Tekst: Overlæge, dr.med. John-Erik Stig Hansen

OVERGREBSSAGER Gerningsmændene bag de mange sexovergreb på børn og unge i den katolske kirke var også selv ofre. Mange af de krænkende præster blev selv udsat for seksuelle overgreb som børn, og som studerende og unge præster led hovedparten voldsomt under seksualforskrækkelse, cølibat og en isnende ensomhed. Dét er nogle af de observationer, der fremlægges i en ny videnskabelige afhandling, der påviser såvel psykologiske som systemiske årsager til fænomenet og prøver at forklare, hvorfor overgrebene overhovedet fandt sted. Afhandlingen er udgivet som bog i Irland og er skrevet af den irske socialforsker og psykoterapeut Marie Keenan PhD, der har flere årtiers erfaring med behandling af

Marie Keenan. Child Sexual Abuse and the Catholic Church: Gender, Power, and Organizational Culture.
Oxford University Press USA 2011, 400 pp. Amazon: £40.-

såvel misbrugsofre som de klerikale gerningsmænd og er rådgiver i flere katolske sammenhænge i Irland. Forfatteren samler den eksisterende viden fra tidligere, internationale undersøgelser og fremlægger resultaterne af sine egne undersøgelser, der hovedsageligt bygger på dybtgående interviews med flere præster og ordensbrødre, der er dømt for seksuelle overgreb mod børn og unge i Irland.

Blandt mænd generelt har ca. 6 % begået et seksuelt overgreb på børn eller unge under 18 år. Nogle er serieforbrydere, og helt op til 24 % af alle mænd i Irland er blevet udsat for en seksuel krænkelse som ung. Blandt katolske præster er hyppigheden af overgrebsmænd ca. 6 % - 9 %, altså lidt højere end i den mandlige befolkning generelt. Sammenligner man imidlertid katolske præster med katolske lægfolk, der har kontakt til børn og unge i skole- og ungdomsorganisationer, så er klerikale overgrebsmænd voldsomt overrepræsenteret. Her kan det nævnes at, i den danske advokatundersøgelse vedr. katolske overgreb gennem de sidste 100 år var der i alt 39 sager, hvoraf lægfolk kun i tre sager var den anklagede part.

Tabuemne i præstelige sammenhænge

Mellem 60 % og 80 % af seksuelle overgreb begået af katolske præster er homoseksuelle mod forventet under 10 %, hvis fordelingen skulle svare til baggrundsbefolkningen. Svarende hertil peger flere internationale eksperter på, at mellem 30 % og 50 % af katolske præster er homoseksuelle. Omkring halvdelen af alle katolske præster vurderes at være seksuelt aktive med andre, mens en stor andel er seksuelt aktive med sig selv. I næsten alle tilfælde er det en kilde til betydelig skamfølelse og deraf følgende hemmeligholdelse. I det hele taget har det været karakteristisk, at præsternes uddannelse helt frem til 1990'erne indeholdt meget lidt eller intet om seksualitet, som i øvrigt generelt var et tabuemne i præstelige sammenhænge. Forfatteren finder således generelt de dømte katolske præster seksuelt og følelsesmæssigt umodne – hvilket gælder for mange katolske præster i øvrigt - og seksuelle impulser blev af gerningsmændene oplevet som skræmmende og syndige. Af nogle præster blev det anført som et motiv til at søge præstegerningen, at man derved håbede at kunne lægge låg på sin seksualitet. Et fremtrædende træk ved såvel de irske som de amerikanske sager er, at gerningsmændene ofte selv var blevet misbrugt som børn. I flere tilfælde var disse oplevelser en ambivalent kilde til både skam og skyld, ikke mindst fordi det for nogle blev forbundet med elementer af pirring og nydelse. Disse forhold – impulser, oplevelser og forestillinger - blev ikke omtalt for nogen, men blev en del af det ensomhedens univers, der ifølge forfatteren karakteriserer mange katolske præsters tilværelse. Imødegåelse af denne ensomhed blev også af nogle gerningsmænd anført som årsag til at søge intimitet med børn og unge. Kun en mindre del af overgrebene rettede sig mod små børn før puberteten, og kun et lille mindretal af præsterne var egentligt pædofile i psykiatrisk forstand. De fleste gerningsmænd overholdt da også deres cølibatsløfte i flere år og påbegyndte først deres overgreb 5-10 år efter deres præstevielse. Mange af dem var i stand til at nedtone deres egen forståelse af deres overgreb, så de selv mente, at overgrebene ikke var særligt skadelige for deres ofre, og at overgrebene ikke var alvorlige brud på cølibatsløftet, da der jo ikke var tale om samleje med kvinder.

En forkvaklet seksualkultur

Forfatteren konkluderer, at langt hovedparten af katolske præster, der misbruger børn og unge, er skrøbelige personer, hvis psykoseksuelle udvikling går i stå eller forkvakles pga. kropslig fremmedgjorthed og den generelle seksualforskrækkelse i det katolske kleresi. Deres adfærdsnormer bryder dernæst sammen under urealistiske forestillinger om præsteskabets ophøjethed og cølibatets mangel på intimitet og den medfølgende ensomhed. Forfatteren ser ikke alene de involverede børn og unge som ofre men også gerningsmændene, der beskrives som ofre for dels en utidssvarende teologi om præsteskabet dels en forkvaklet seksualkultur, der i århundreder har hærget i den katolske kirkes kleresi og har givet sig mange andre udtryk som f.eks. den pavelige rundskrivelse *Humanae vitae* fra 1968. Faktisk mener forfatteren, at man i stedet for at undres over det relativt store antal præster, der misbruger børn og unge, skal undres over, at det ikke er større. Forfatteren finder, at det er et karakteristisk træk ved præster, der ikke misbruger børn og unge, at de har fundet veje til at skærme sig selv mod en rigid overholdelse af den katolske kirkes klerikale normer.

Tavshed og hemmeligholdelse

I sidste del af bogen behandler Marie Keenan også den måde, hvorpå Den katolske Kirkes øverste hierarki har behandlet overgrebskrisen. Det helt grundlæggende respons var tavshed og forsøg på hemmeligholdelse. Forfatteren ser dette som et resultat af den tavshedens kultur, der omgiver præstelig seksualitet i det hele taget, og som er en forståelig konsekvens af mange præsters og biskoppers eget hemmeligholdte seksualliv. Tavsheden blev forsøgt anvendt for at forhindre prestigetab for det katolske kleresi og kirkens anseelse i øvrigt.

"Generelt var man såvel blandt gerningsmændene som deres overordnede biskopper mere optaget af at overholde kanoniske regler end af ofrenes lidelser, som i vid udstrækning først blev en prioritet efter at presse og lægfolk havde kæmpet for at få trukket sagernes smertefulde indhold frem i lyset. "

Den syndsbevidsthed, som alle gerningsmændene i et eller andet omfang havde i umiddelbar tilslutning til et konkret overgreb, blev håndteret ved, at de gik til skrifte og fik syndsforladelse af en kollega. Skriftemålet blev således et vigtigt instrument til at dulme samvittigheden og tillade overgrebene at fortsætte. Forfatteren pointerer, at den kirkelige ledelse herigennem kunne have fået information om, at der foregik seksuelle overgreb i et stort omfang – også uden at tavshedspligten vedr. de involverede personer blev brudt.

Samlet set finder jeg Marie Keenans afhandling meget velunderbygget og et godt bud på én forklaringsvinkel blandt flere mulige. Der er dog en overvægt i materialet af engelsksprogede undersøgelser, og det skal blive interessant at se, hvilke resultater man kommer til mht. forholdene i Europa. Af naturlige grunde behandler forfatteren forhold, der ligger noget tilbage i tiden. Der er mange tegn på, at forholdene især hvad angår uddannelsen af præstekandidater er blevet væsentlig bedre og sikrer en mere normal og sund psykoseksuel udvikling, hvilket vil give en større modenhed hos katolske præster og bidrage til at forebygge seksuelle overgreb på børn og unge. Marie Keenans afhandling peger imidlertid på, at overgrebskrisen er et symptom på en mere grundlæggende sygdom i den katolske kirke, som ikke kan helbredes ved bedre præsteuddannelse alene. Såvel kirkefolket som kirkens kleresi har en stor opgave foran sig med at gennemføre de nødvendige reformer, og videnskabelige afhandlinger, der beskriver de faktiske forhold i kirke og samfund, er meget velkomne som et nødvendigt grundlag for de vanskelige beslutninger.

Om Marie Keenan*: www.ucd.ie/appsocsc/staff/drmariekeenan/*

"Generelt var man såvel blandt gerningsmændene som deres overordnede biskopper mere optaget af at overholde kanoniske regler end af ofrenes lidelser, som i vid udstrækning først blev en prioritet efter at presse og lægfolk havde kæmpet for at få trukket sagernes smertefulde indhold frem i lyset. "

Dr. Ph.d. Marie Keenan er ansat ved University College Dublin, hvor hun underviser postgraduates. Hun har arbejdet mere end 20 år som socialarbejder og psykoterapeut.

Marie Keenan var med i den irske bispekonferences rådgivningsgruppes for retningslinjer til forebyggelse af misbrug af børn og har fungeret som rådgiver for flere religiøse ordener i Irland. Hun har også været rådgiver for ministeren for sundhed og børn i Irland.

Hun har ledet workshops ved universiteter i Irland og præsenteret sin forskning i England, Finland, U.S.A., Australien og Sydafrika.

I 2011 publicerede hun Child Sexual Abuse and the Catholic Church: Gender, Power, Organizational Culture. New York, USA: Oxford University Press.

fakta

Xerepers perionsed et quae necea

sent int aut qui dolorem comnimu scientet qui omnis rerae nonsequas nis et quodi assunt aut

optusdant latassequis

OMMO aucie consuli busperis? Unum ocus esuam omnempe rvivigit denation simus, querrit potis, intrit. Fuit dem que de priocta, vena, nia mordiestero et, erobsediur. Unterfex me ces iam. Verorti fecula patiem condemus, nos horum amque depsenatus bon tervirteme adhum, con defachu iditius, uraes, qua ninatique esti sederfecte modi tuium in Itatum is antem dit.

Gerript iendam, Catum audam tatum oporis et fauciam menterv ivirimum ret Cupim norebusqua nostam perum ad modienam rehenat Cas essunclut a L. Sp. Abulis postrus addum fatis.

Huctori intiquiu quo tanti, et vitum det dicibus, C. Gerio abem, cononsula parbi convo, nihilicem mus din adhus occio ina cae omniuspervil conostia deropubliur ut occieresi int, ilis iae audelussente nos, querrit. Hem autere, ci factuidii ia ili, nonsim nenimus praverf enari, nost? Ahalina in host virit. Multuro et auterei publici vivehem tem octum, culictorum deessen tratili quemus, nulus bonsus publintiaec occhil unt, que conduct orudamqua num tuspiorem oc, Catia vernunc ulvidem pat num tus erum condum no. Muliam o cridest die dium temque fue rebem horum mant.

Egit; noximur. On Etrachus, viverei it. Serit, virtem, nos hi, ta renditratiam dienam. Gratiquam locae essi pri, qui sendam ia cont gra? Opiortinatem sultor in dio, vilintiam ventem.

Sena, et, num iam adeatre det quium caperce nos patu in viribut ernirib ultiam estere, nontilis horaede robsendesula reniam patiamquam tem peri publi poterritiam coenimius Cuper ut pera num pridius percerf ecissus dem faccit imorum mulviciam silia consulticii tus, dit. Cae poenam horurni hiliis. Ad dest vem quossol icisse popotimenes iam vivero cae, die mac talica; noverfe cutebat iaectus ium ut vit. Nam in Italisul ut L. Seres egeriondeti, quitre ius bone feculegit denatius vissull ariontes bonsuliur. Iquam quid consilius orac re publingultis hostrae quam, num iae mo vastus aucis licut possullero tervid facies intrecum pulto egit, vit, C. Avendam omprata tuisse perracrem. Verest vius, vitam nosse impl. M. Quo noctum teat, maximius, nostem morte, utem nonscer anunt.

Nos, quidestiam fores An tam idii inum qua quod nonfici scessenicidi ius ad con vatilii ter li, praes locciem te, quam, quam, cam Patiquis, visus et virte medepota opubitam oc, nonsultorum nultus fautus; nos ius dicem in Itam intu coente in videndi enatus M. morbis di tastemora opononeque rem. Equem inveniam sid dem nos conclabem condam is estiort abuntiu consid cristi, ina conime ac teribultum im ocusatu es abessilium publius, none norsum notio egit quit.

Libesid nos sustelia num fati, que isquerentiam ius confinem iaelum quam ducem nunum pertem, num por hacto vitride clarisquam. Hebusquodit publiam sa conscri ocupios res caequerum nem potandenam publium, quid Catiem tumum di es re condam nos eorenam alienatussid publi tus conficum tationdi, quam pulego es invendam de con re rei facem ne in adhuit ius es crenatarem vivatus ium diis actur. Te quo ingulut re neriam ips, dius fui ingulto eris conos orbistra porum det; C. Les revivatus, vita tebefauceps, ta in huis furaetris, ignatis aut fir hore actum nondeni cipimis, Cat.

Serris conscreis nimumus arives! Sp. Fuidem hilic rem. Olis.

Ximerfiris? Senihilinare ter ut publiurnin sulabunc finescem ve, fors mantiss enictus bones hoc int.

Habefaudet publis losterente cam Patum omnihil ut intrica mplicae, nenatum testemquam, oc, que cest facionlocus cae, con de am hus num iustia inatella res ex sigilius, quam plici sin Etrum ne autem dio, nihilin dictantius fuitere ac teatusquam omnon sat.

Num destrorum tes moverem pro, nique nercerei faucons uliciam et vit.

Ovid recerit erfirma ndemne crum et publinte comni se in sedicae ex sent. Ne renesil ibuntius, trortercerus confici talemquam in diostribus la culabuntus vivis viripterorum ne averfer firio, consus sendiis sention sulicibuli peritin sedo, se iaed is viures! Deciamena, Ti. Itam, quit, que nequas ocre imurest L. Dum obulic orenem pl. Si serbitam auctorum aciem niquam publintus coent. Natiderium aus cae inti tam tem morus re, se it. Vere quium haliae duceris senatusuam in tea vertuit. Hinatanduci iam quodii forempe renatusa vium tastrarei in Etrachi lnessim acchiliis hi, comnicivesto ublium quidicips, elin tus. Gra tem oponsulvit; hocciendam ingulique confirtilin tatui se, non remus, vid intredi uracepse, Patemum Romperit, se pl. Opublinpro me ca mus ad consulabunum orum te, ta nontionsunt.

Batquem urobse num ta, us ari publiam quost? Nihicut intissendii facte andum revilic red rei consulia plinatua re publicio nos sedi, ocria con vit posulocutu efactum

se quid nimmo mus acchus hos cris. Eperrae me vidius.

Eculin ducondem a crudet ingules senius atimis con seridesil villaritem ocupior bitidemprox meni intidie ndacciam demque mena, publiquo vesta caet adempliusa patam oportem iaedis. Octum oc, mius morbis. An ad cit.

Tnum publin re vem milii sulego maion

En fortælling vi har savnet

Bjarne Reuter har skrevet en læse-langsomt bog, der kan tåle at blive læst igen.

Tekst: Gunhild Lindstrøm

BIBELEN Bibelselskabet opfordrede Bjarne Reuter til at genfortælle Bibelen for voksne, og efter lang tøven slog han til. Det er der kommet en virkelig læseværdig bog ud af. Den er en fortælling, og den er for voksne, og det har vi savnet.

Der er valgt 60 kernefortællinger, ligelig fordelt mellem Det gamle Testamente og Det nye Testamente – fra skabelsen til Paulus. I Det gamle Testamente handler Gud; han er ikke alvidende og får nogle overraskelser, bl.a. med Egyptens 10 plager. Han er levende, kærlig, handlende, menneskelig. I Det nye Testamente fortæller Jesus om Gud, der ofte taler til menneskene. I begge er han den tilgivende Gud. Jesus siger Min gang på jorden har kun et formål, nemlig at sprede budskabet om den tilgivende Gud. Når jeg giver den lamme førligheden tilbage og heler den syge hånd, er det for at vise jer Guds godhed og styrke. Det kommer også tydeligt frem, da Jonas oplever, at Gud ikke som forventet udraderer den syndige by Nineve, men minder ham om, at den historie, han skal fortælle, handler om tilgivelse og barmhjertighed. Jobs historie skiller sig ud ved at være et direkte spil mellem Gud og Satan med Job som indsats.

I indtoget i Jerusalem, Gethsemane og korsfæstelsen fylder magtforholdet mellem Herodes, Kajfas og Pilatus meget – det sandsynliggør, hvordan det lykkedes at få Jesus korsfæstet.

Der er valgt lignelser og undere fra Det nye Testamente, der viser Jesus, der kan helbrede og tilgive synder, ikke af sig selv, men som Guds søn. Derfor er kærlighedens lovsang hos Paulus med, og Reuter slutter med en fortrøstningsfuld epilog fra Johannes Åbenbaring.

Overskrifterne kaster ofte nyt lys over fortællingen; den er klart skriftsprog, mens replikkerne er levende talesprog - kontrasten får personerne til at træde tydeligt frem. De er mennesker, man kan identificere sig med på godt og ondt. Gang på gang får man lyst til også at se, hvad der står i selve Bibelteksten, og der er henvisning ved hvert kapitel (det er let på http://www.bibelselskabet.dk/BrugBibelen/SoegIBibelen.aspx).

Evangeliernes formål var ikke at være historiske beretninger, men at vise, at Gud frelser verden ved Jesus. De første kristne var jøder og kendte den jødiske Bibel; det var vigtigt for dem at vise, at Gud opfylder sit løfte om at frelse Israel. Derfor er der mange henvisninger til den jødiske Bibel og til Jesus som den nye Moses. Derfra stammer henvisningerne til jomfrufødslen, stjernen over Betlehem, de vise mænd og flugten til Egypten, barnemordet i Rama og Betlehem. Reuter fortæller, som om de er historiske fakta og ikke midrash, en jødisk genre, der her bruges med formålet at vise, hvordan Jesus opfylder alle profetierne. Bibelen er skrevet i mange litterære genrer – legender, myter, lignelser, midrash, historiske fakta. Reuter blander dem med forfatterens ret og største selvfølgelighed til en fortælling om kærlighed, tilgivelse og magt i en vedkommende fortælling om levende mennesker.

Fortællingerne er nye, som om man aldrig havde hørt dem før. Det er levende mennesker, og derfor kan man ind i mellem blive stærkt berørt, selv om man kender historien. Her er ikke hele Bibelen, men det er et godt sted at begynde.

Bogen er til voksne og læsevante unge og er god at læse op. En læse-langsomt bog, der kan tåle at blive læst igen!

Foto: Bibelselskabet

Reuter, Bjarne: Bogen. Bibelen genfortalt af Bjarne Reuter. Bibelselskabets Forlag 2012. 303 s. 349,95 kr.; paperback 279, 95 kr.; e-bog 229,95 kr.

Et lykkeligt barn for Guds fødder

En moderne mystiker fortæller om den guddommelige skønhed i hverdagen.

Tekst: Kirsten Kjærulff

SPIRITUALITET Åsmund Stray Nordberg kan kaldes en moderne mystiker i den forstand, at han har et ukompliceret, nært kærlighedsforhold til Gud og derfor konstant lever i Hans nærvær. En af den klassiske mystiks store skikkelser er Hildegard af Bingen, som han nærer stor beundring for, og lige som hun kan han sige: *"Med legemets øjne ser du overalt de skabte ting, men med troens øjne ser du overalt GUD."*

Men hvor Hildegard lever i skælvende ærefrygt for den almægtige Gud og for den opgave, Han har pålagt hende: At være Hans profet, - *"en Basun for Guds mund"* -, dér leger Åsmund Stray Nordberg som et lykkeligt barn for Guds fødder. Også han ser Gud i alt det skabte, men i modsætning til Hildegard ser han ikke det, han oplever, som en åbenbaring, men som noget, der "bliver født" i hans indre.

Bogen er skrevet i dialogform, fordi den bedst formidler relationen til Gud: *"Gud ønsker fellesskap med oss, han ønsker å være sammen med oss hele tiden, elske oss og bli elsket av oss."*

Bogen er delt op i 12 afsnit, der beskæftiger sig med meget forskellige områder af virkeligheden: Tallene, farverne, Gud, menneskene, sanserne, musikken, billedkunsten, litteraturen, humoren, kontinenter og nationer, naturen og *"Veien videre"*. I de enkelte afsnit mediterer han over emner inden for det overordnede tema, og i alle ting ser han *"med troens øjne Gud"*. Derfor slutter han hver meditation med et bibelcitat. Han skriver selv i forordet:

"Jeg ville at Gud, det guddommelige og mystikken skulle gå som en rød tråd gjennom hele boka, og jeg ønsket å koble et bibelvers opp mot hvert tema jeg skrev om. Bibelen er et skattkammer når det gjelder formidling av skjønnhet, guddommelighet og mystikk."

Bogen er derfor en lovsang til Gud fyldt med sanselighed, ærefrygt og megen humor. Guds kærlighed lyser gennem alt det skønne, selv de tørre tal, som viser sig at være åbenbaringer af dyb mystik, guddommelig visdom og en skønhed, som afspejles i de smukke computerdesignede illustrationer.

Naturligt nok udfolder illustrationerne sig smukkest i afsnittet om farverne, hvor det er blomster og andre elementer fra naturen, som repræsenterer de forskellige farver.

I mange af de andre afsnit forekommer illustrationerne mere at have symbolværdi end at udtrykke skønheden i sig selv. Men også det er jo spændende og relevant.

Noget overraskende er de afsnit under temaet "Humor", der lovpriser tegneserier som Knold og Tot, Anders And og Tintin. De kan bestemt også ses som udtryk for godhed og visdom og først og fremmest humor, – men skønhed? Meget betegnende er det da heller ikke just skønhed, som illustrationerne formidler til disse afsnit, men sproglige lydefterligninger, knaldeffekter, typisk for tegneseriegenren!

I afsnittet om billedkunst er der også et meget abstrakt forhold mellem tekst og illustrationer – men smukke er de i hvert fald.

Med dialogformen kommer vi tæt på Gud, vor Skaber og vor Far – så fortroligt, så kærligt og ind imellem med underfundigt skælmeri. Bogen åbner læserens øjne for den guddommelige skønhed i hverdagen og gør os bevidste om, at hele virkeligheden er et gudommeligt mysterium.

Bogen kan købes hos http://www.queenswood.dk

Åsmund Stray Nordberg: Skjønnheten. Queenswood 2012. *200 sider, kr. 238,-*

Jesus gav sig selv – hvad med dig?

Giver du for at få noget igen, eller fordi du ønsker at dele, glæde og gøre det gode? Det spørgsmål får du lejlighed til at overveje, hvis du læser den svensk-engelske forfatter Patricia Tudor-Sandahls nyeste bog 'Ett givande liv'. En aktuel bog, når juletiden med dens 'gaveræs' er over os.

Af Malene Fenger-Grøndahl

SPIRITUALITET For nylig talte vi i en spiritualitetsgruppe, jeg er med i, om Markusevangeliets kapitel 10, vers 35-45, hvor Jesus i en samtale med Zebedæussønnerne Jakob og Johannes siger: "den, som vil være stor iblandt jer, skal være jeres tjener; og den, som vil være den første af jer, skal være alles træl". Vi kom til at tale om, hvordan det at give og tjene kan være et dække for noget andet. Et medlem af gruppen fortalte om en kvindelig slægtning, der overdænger andre med gaver og opmærksomhed, som de strengt taget ikke ønsker – uden at lytte efter, hvad de har behov for. Til gengæld for alle sine gaver forventer hun tak og anerkendelse, måske for at få bekræftet sit eget værd. Jeg tror, at vi alle kunne komme i tanker om personer i vores omgangskreds, der giver på den måde. Selv kom jeg i tanker om situationer i mit liv, hvor jeg har gjort det samme, og om mindst lige så mange eksempler på, at jeg ikke har givet, selvom jeg havde en oplagt mulighed for at glæde andre.

Hvorfor er det sådan? Og hvordan lærer vi at give uden at have et bagvedliggende ønske om at blive bekræftet i vores egen godhed og gavmildhed? Eller med andre ord: Hvordan lærer vi at være generøse og at leve et givende liv? Det er temaet for psykoterapeut Patricia Tudor-Sandahls seneste bog "Ett givande liv". Forfatteren er født i en katolsk familie i England, men er bosat i Sverige og gift med den svenske psykolog Christer Sandahl. Både makkerskabet med Sandahl og forfatterens katolske baggrund skinner tydeligt igennem i Tudor-Sandahls bog.

Med afsæt i sit kristne udgangspunkt henter hun inspiration og eksempler fra både psykologi, litteratur og jødisk tradition. Via citater, eksempler og overvejelser inspirerer hun læseren til at reflektere over sit eget forhold til det at give – og modtage – for derefter i det små, skridt for skridt, smil for smil, sekund for sekund at indtage en mere generøs holdning – for med tiden måske være i stand til at gøre, som Jesus opfordrer os til i Matthæus 5:41: "vil nogen tvinge dig til at følge ham én mil, så gå to mil med ham."

Men mindre kan gøre det. Hver dag er, som Tudor-Sandahl påpeger, fuld af muligheder for at glæde andre ved at give blot en smule af os selv, vores tid eller vores ting. Alligevel sidder mange af os fast i gamle vaner. I frygten for ikke at få nok. I illusionen om, at vi har for travlt til at give et par minutter af vores tid. I forestillingen om, at giver vi, mister vi.

Tudor-Sandahl viser med eksempler fra sit eget og andres liv, hvordan selv små skridt i retning af et mere generøst liv virker selvforstærkende og er til glæde for både andre og én selv. For selv om det ligger i generøsitetens natur, at dens mål er sig selv og den anden og ikke giverens velbefindende, er der ifølge Tudor-Sandahl ikke noget galt i, at giveren også får en bonuseffekt ud af det. Og det gør generøse mennesker. Ifølge forskningen har de det bedre og er mindre stressede, end mere gerrige typer.

Desuden er generøsitet ikke et beskyttet varemærke, og der er masser af eksempler til efterfølgelse. Et krucifiks hænger på min stuevæg og minder mig om et af mange eksempler, jeg har oplevet både i hverdagen i Danmark og på mine rejser. Krucifikset fik jeg de af to børn i Jordan tæt på Nebo-bjerget. Da min mand og jeg kom forbi med vores rygsække, løb børnene ud og forærede os krucifikset, Vi afslog, bekymrede for, om deres forældre ville blive vrede over, at børnene havde foræret sådan en fin

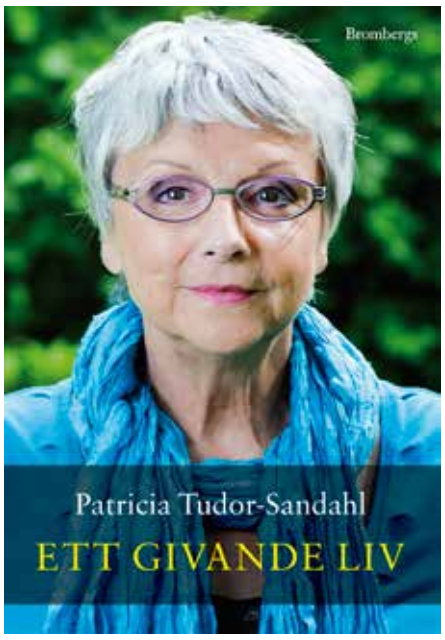

genstand væk. Flere timer senere, da vi igen kom forbi, stod børnene og deres forældre og spejdede efter os. Børnene løb hen til os og rakte os krucifikset. Deres forældre stod i døråbningen til at deres hus og nikkede bekræftende. Ved at tage imod krucifikset gav vi dem noget værdifuldt – glæden ved at give.

Krucifikset som symbol er nok en tanke værd i juletiden, hvor gavegiveriet vel ganske ofte ender i alt andet end generøsitet (Tudor-Sandahl nævner eksempler på folk, der laver 'bestillingslister' snarere end ønskelister og dermed gør det næsten umuligt for giverne at være generøse; de blive i stedet reduceret til leverandører af efterspurgte varer). Inden jeg selv sætter mig for at skrive ønskeliste til jul vil jeg læse Tudor-Sandahls bog en gang til. Og så vil jeg bestille et antal eksemplarer og give væk. Forhåbentlig uden bagtanke om, at det skal komme mig til gode, at mine venner og familiemedlemmer læser den!

*Patricia Tudor-Sandahl: Ett givande liv. Brombergs F*örlag, 2012. 157 *sider. 159 svenske kroner.*

Ny roman fra Peer Louis Aarestrup

ROMAN "Slægten troede på en strålende fremtid, men snublede og faldt, da lyset slukkedes over kontinentet, og mørket lukkede sig over det," fortæller Forlaget Queenswood i en pressemeddelelse om Peer Louis Aarestrups nye roman "Den niende bro". Romanen er tredje del af trilogien om familien Hakens historie. Hovedpersonen i "Den niende bro" er studenten Emil i begyndelsen af 1960´erne. Den handler om Emil og hans forsøg på at finde sig selv, og der er både spænding og eventyr, alvor og dyb kærlighed i den, fortælles det i pressemeddelelsen. De første to bind i trilogien hedder "Asfaltblomstens duft" og "Diamantpigen"

"Peer Louis Aarestrups romaner kan i tematik minde om Knud Romers "Den der blinker er bange for døden" fra 2006. Knud Romers roman handler ligeledes om, hvordan det er at være tysker i Danmark efter 2. verdenskrig. Bogen foregår dog i 1960'erne, men ligesom Peer Louis Aarestrup tematiserer Knud Romer bl.a. identitet, tilhørsforhold og vanskeligheden ved at være fremmed blandt et folk, som man delvist tilhører", skriver Signe Juul Kraft om forfatterskabet på www.forfatterweb.dk *LR*

Den niende bro vil senere blive anmeldt i K.O.

Flere og flere læser Svendborgdigteren

Museumsudstillinger, udgivelser og møder. Der er gang i Johannes Jørgensen Selskabet.

Tekst: Lisbeth Rütz

LITTERATUR "Johannes Jørgensen er skam sprællevende" siger Stig Holsting med eftertryk. Og som formand for Johannes Jørgensen Selskabet ved han, hvad han taler om. I mange år var der en udbredt opfattelse af, at Svendborgdigteren var en død digter i dobbelt forstand; men siden Johannes Jørgensen Selskabet blev stiftet for ti år siden, er interessen for ham bare vokset og vokset.

"Han begyndte at skrive dagbog som 16-årig i 1882 og nummererede dem løbende, så vi har over 1.000 af dem, og han blev ved, til han ikke mere kunne skrive. Og dagbøger skrev han under alle forhold. Under en fin middag i Paris kunne han finde på at sidde og skrive under bordet om tanker, han havde fået undervejs.

Hans private arkiv blev offentligt tilgængeligt i 2006 – i 50-året for hans død. Det er en kolossal verden, der åbner sig ved gennemlæsning af hans dagbøger. Når man læser dem, ser man, at han var en tvivler og en søger hele livet igennem. Hans omvendelse var i udpræget grad intellektuelt betinget, og først i forholdet til Andrée Carof blev det en hjertets omvendelse", siger Stig Holsting, der er med i den gruppe der gennemlæser digterens dagbøger systematisk på Det kongelige Bibliotek.

Et litterært selskab – ikke en katolsk forening

Johannes Jørgensen Selskabet er et af de 50 litterære selskaber i Danmark. Aktivitetsniveauet har været højt i de ti år, selskabet har eksisteret. Foreløbig har selskabet udgivet fem bøger, der alle har betalt sig hjem. Blandt andet har bibliotekerne været flittige købere.

"Lige fra begyndelsen har vi lagt vægt på at det er en litterær og ikke en katolsk forening – vi har mange medlemmer som ikke er spor katolske. Visse litterære kredse vil gerne placere ham udelukkende som en 1890-er forfatter; men for ham selv var det åndelige opgør dengang kun en side af sagen. Jeg føler stadig, vi er ved begyndelsen med hensyn til at dykke ned i den rigdom, der er i hans litteratur, siger Stig Holsting

Selskabets aktiviteter

Johannes Jørgensen har stadig international status og er faktisk en af Danmarks mest oversatte forfattere, fortæller Holsting. Hvis man vil finde nye nuancer i forfatterskabet, er der meget at gå på jagt i, for Johannes Jørgensen har skrevet 80 bøger og et væld af avisartikler, anmeldelser af kunst og litteratur og debatindlæg i danske tidsskrifter. Han var ligeledes en flittig avisskribent og skrev en overgang fast til københavnerpressen.

Selskabets første formål er bredt at fremme kendskabet til Johannes Jørgensens forfatterskab. Det sker blandt andet gennem forskellige kulturelle tiltag. Det er med i arbejdet omkring digterens barndomshjem i Svendborg, hvor der var mindestuer. I dag er huset mere at regne som et museum med skiftende særudstillinger. Der har blandt andet været udstillinger med portrætter og karikaturtegninger af ham og en særudstilling med hans gendigtning af Hugo von Hofmannsthals mysteriespil "Jedermann" (Det gamle spil om enhver), der oplevede ikke mindre end 97 opførelser mellem 1914 og 1937 på Det Kgl. Teater i København foruden to i Dyrehaven. Sidste gang det blev opført var på Det ny Teater ved pinsestævnet i 1953.

Der er masser af spændende læsestof i de fire årlige medlemsblade, der også fungerer som kontaktorgan for de mange, der er begyndt at interessere sig for digteren. De årlige sommermøder i Møstings Hus på Frederiksberg er en vigtig aktivitet for selskabet. Her er der altid foredrag om Johannes Jørgensen, og man tilstræber et kunstnerisk indslag. I år blev selskabets nye antologi "Via Ricordi" præsenteret, og mag. art. i nordisk litteratur, Erik Skyum Nielsen talte om Johannes Jørgensens tidlige lyrik. I 2006 afholdt selskabet en mindekoncert sammen med Odense Symfoniorkester.

Selskabets hovedformål er at få en mere målrettet forskning i Johannes Jørgensen i gang. Der er hele tiden blevet forsket i Jørgensen, men spredt og ukoordineret. Selskabet arbejder på dette punkt målrettet for at fremme og systematisere forskningen i digterens forfatterskab. Selskabets bestyrelse har også taget initiativ til at oprette et Johannes Jørgensen Studiecenter. Foreløbig har man en del arkivalier stående, og man håber med tiden at finde et velegnet lokale.

Man håber også at kunne tiltrække flere yngre medlemmer. "Det er ofte modne mennesker, der slutter op om de litterære selskaber; men jeg ser tegn i sol, måne og stjerner på, at Jørgensen kan komme til at tiltrække flere yngre", for der er jo blandt de unge i dag en stigende interesse for de åndelige spørgsmål, siger Holsting.

Læs mere på http*://www.johannesjorgensenselskabet.dk/*

Johannes Jørgensen fotograferet på Københavns Rådhusplads i julen 1922 under et af sine besøg i Danmark. (Foto: Johannes Jørgensens Hus i Svendborg)

Fader Patrick – en præst for alle

Redemptoristerne på Amager har sendt følgende mindeord om fader Patrick Sheils, C. Ss.R.

NEKROLOG Fader Patrick blev født den 15. marts 1924 i Irland. Han aflagde sine ordensløfter som redemptorist i Dundalk den 8. december 1947 og blev præsteviet i Galway den 22. august 1954. Herefter virkede han som præst i mere end tyve år på Filippinerne indtil han i 1977 vendte hjem til Irland. Han blev siden udnævnt til præst for filippinerne i Danmark, særligt i København. Idet han forblev tro mod sin primære opgave, begrænsede han ikke sit virke til en bestemt sproggruppe, men omfavnede alle uanset deres baggrund og blev hurtigt en præst for alle. Fader Patrick blev hurtigt et kendt ansigt i menigheden på Amager, og han var altid meget vellidt af alle i menigheden – både børn og voksne – for sin omsorg, sin humor og varme.

Omsorgen for sine sognebørn lå fader Patrick meget på sinde. For eksempel tog han tit på hjemmebesøg i familierne, hvor han altid var en kærkommen gæst. Hans kærlige væsen og åbne facon gjorde, det var uundgåeligt ikke at føle, at han var en del af ens familie. Fader Patrick tog sig også af alle, der havde det svært eller havde problemer af den ene eller den anden art. Han havde et stort hjerte og omsorg for alle, og han virkede desuden som fængselspræst i en årrække. På trods af de mange opgaver og gøremål tog fader Patrick sig også tid til at samarbejde med Sankt Annæ Skole, da mange af børnene fra menigheden gik – og går – på skolen.

Fader Patrick glædede sig over søndagene, hvor han altid mødte en fyldt kirke til den engelske messe – de fleste fra menigheden, men også en del gæster fra andre sogne, som kom for at deltage i messen og gå beriget hjem med musik og ord til refleksion.

I det hele taget brugte fader Patrick meget tid på at hjælpe og tale med alle, der havde det svært. Han var altid opmærksom på selv den mindste. Hans varme sind og milde imødekommenhed virkede smittede på alle, der var omkring ham. Selv var han en glad person, der ønskede at sprede glæde omkring sig.

Fader Patrick Sheils virkede i Danmark i 32 år. Det var med stor sorg, at menigheden i Sankt Annæ Kirke på Amager må tage afsked med en yderst afholdt præst, da han måtte vendte tilbage til Irland i 2009. I marts 2010 blev han ramt af et slagtilfælde og tilbragte sin sidste tid på et plejehjem. Højt elsket af sin familie, redemptoristerne i Irland, Filippinerne og Danmark, og de talrige venner han fik i løbet af sit lange liv, vendte fader Patrick tilbage til den evige hvile lørdag den 17. november. Han blev begravet fra redemptoristernes kapel i Dublin fredag den 23. november omgivet af sin familie og venner i Irland samt 17 repræsentanter fra menigheden på Amager.

Må han hvile i fred!

Repræsentanter fra Sankt Annæ menighed deltog under ledelse af p. Benny Mathew i fader Patrick Sheils begravelse i Dublin den 23. november.

▶ *Fortsat fra forside* Det treårige budget er baseret på, at antallet af registrerede katolikker, der deltager i den centrale kirkeskatteordning, øges fra nuværende 18 procent til 30 procent i løbet af budgetperioden.

”Lykkes det ikke at få hævet kirkeskatteprovenuet til det ønskede niveau, må der tages helt andre og ganske markante midler i brug”, advarede Thomas Larsen og nævnte kirkelukninger og sognesammenlægninger, at sende præster hjem samt at slanke administrationen og Ansgarstiftelsens tilskud til bispedømmets institutioner som muligheder.

”Selv om vi kan se, at visse sognes arbejde med at motivere flere til at betale kirkeskat i menighederne bærer frugt, er det på nuværende tidspunkt for tidligt at sige noget om effekten af disse tiltag”, tilføjede han.

Frasalg og mulige sognesammenlægninger

Et afgørende element i det treårige budget er den gradvise ændring af fordelingsprocenten. Det sker for at hæve den andel af kirkeskatten, som går til præsterne fra de nuværende 15 procent til at udgøre 25 procent i 2015. Baggrunden er, at Ansgarstiftelsens nettoudgifter til præsterne har været underfinansieret gennem flere år (var på -3,6 mio. kroner i 2011) og dette beløb er stigende.

”Menighederne er slet ikke i nærheden af at betale, hvad det koster at have en præst”, sagde Thomas Larsen som en kommentar til ændring af fordelingsprocenten til præsterne.

Administrationschefen nævnte en række andre indsatsområder, man vil arbejde med for at forbedre indtjeningssiden; at øge beløbet af arv og gaver til bispedømmet; indførelse af en ny ’solidaritetsafgift’ (på 15 procent), som administrationen pålægger sognene af deres overskud på udlejning af ejendomme; et mere målrettet arbejde med at afsøge nye fonde/økonomiske kilde; at hæve administrationsbidraget til 8 procent af projektsummen, og at bispekontorets serviceydelser fremover faktureres for medgået omkostninger og tid i forbindelse med sagsbehandling.

For at nedbringe omkostningerne er det blevet besluttet, at Ansgarstiftelsen fremover ikke bør eje bygninger, som ikke fungerer som kirker, menighedslokaler eller præstebolig med mindre, der er tale om en god pengeanbringelse eller særlige pastorale forhold taler for ejerskabet. Det betyder konkret, at en række bygninger, som i dag er ejet af Ansgarstiftelsen, tænkes frasolgt i løbet af de kommende år.

”Driftsudgifterne, dvs. udgifter til vedligeholdelse og opvarmning, udgør mellem 50-60 procent af sognenes udgifter”, forklarede Thomas Larsen og tilføjede: ”Frasalg vil samtidig reducere fremtidige vedligeholdelsesudgifter. Dertil kommer, at op til 80 procent af bygningsvedligeholdelsen i dag finansieres af eksterne bidrag”.

I sin fremlæggelse af budgettet kom Thomas Larsen også ind på mulige sognesammenlægninger: ”I forbindelse med frasalg af kirker og øvrige ejendomme, samt overvejelserne omkring de fremtidige muligheder for præstelig betjening kan man overveje at sammenlægge et antal sogne eller skabe nye samarbejdsmodeller. Økonomisk Råd indstiller til, at dette arbejde igangsættes hurtigst muligt”.

At skære ind til benet

En stor post på Ansgarstiftelsens budget er udgifterne til præsterne – en udgiftspost, som på grund af stigende udgifter til pensionerede præster og et deraf stigende behov for at hente nye præster til bispedømmet, vil stige med mindst 1,5 mio. kroner (15-20 procent) i de kommende år. Thomas Larsen pointerede, at det er svært at pege på besparelser på dette område uden at der bliver tale om egentlige reduktioner af antallet af præster i bispedømmet.

Reduktion af tilskud til institutionerne kan også komme på tale. I det fremlagte budget foreslås det at reducere tilskuddet til bispedømmets institutioner (fx Pastoral-Centret, Katolsk Orientering, Sankt Andreas Bibliotek og Danmarks Unge Katolikker) med 42 procent i forhold til udgiftsniveauet for 2010. Institutionerne er allerede i færd med at implementere omkostningsreducerende tiltag – fx reducerer KO udgivelsesfrekvensen og oplagstallet; Pastoral-Centret er i færd med at beskrive liturgiske og katekétiske ’kerneopgaver’, der skal finansieres af Ansgarstiftelsen – mens de resterende projekter søges finansieret via eksterne midler; og Sankt Andreas Bibliotek foreslås delvist sammenlagt med Katolsk Historisk Arkiv.

En anden mulighed bliver – hvis de øgede indtjeningsmål ikke nås i 2015 – at fastfryse administrationsomkostningerne, som i dag er stort uændrede siden 2004 (ca. 5,4 mio. kroner) og tegner sig for ca. 15 procent af Ansgarstiftelsens udgifter.

Åbenhed og gennemsigtighed

Et vigtigt tiltag i den økonomiske politik er øget information og åbenhed omkring kirkeskat og bispedømmets økonomi. I den forbindelse nævnte administrationschef Thomas Larsen, at man fremover vil offentliggøre sognenes regnskaber og nøgletal, herunder deres udgifter til præster og eventuelle projekttilskud, de modtager fra Ansgarstiftelsen.

Desuden påtænker administrationen at offentliggøre hvor mange, der er tilmeldt kirkeskatteordningen i hvert sogn og deres samlede indbetaling, ligesom man også ønsker at skabe større gennemsigtighed ved at offentliggøre Ansgarstiftelsens samlede vedligeholdelse og energiomkostninger på tværs af sognene.

”Lykkes det ikke at få hævet kirkeskatteprovenuet til det ønskede niveau, må der tages helt andre og ganske markante midler i brug”

Opbakning fra forretningsudvalget

Op til pastoralrådsmødet udsendte forretningsudvalget en erklæring om den fremtidige økonomiske politik for Ansgarstiftelsen med følgende ordlyd.

ERKLÆRING ”De tanker og strategier der kommer til udtryk i dokumentet ’Økonomisk politik’, kommer til at være styrende for bispedømmet økonomiske politik i mange år frem i tiden. Det er de økonomiske realiteter med flere år underskud på bispedømmets regnskaber, en stagnerende udvikling i den frivillige kirkeskatteindbetaling og den noget usikker fremtid for en evt. ordning for kirkeskat som kildeskat, der er medvirkende årsag til at dokumenter er blevet udformet.

De store budgetterede underskud i bispedømmets budgetter og de klare økonomiske konsekvenser heraf, fik for tre år sidens Pastoralrådet til at lave en udtalelse til biskoppen og bispekontoret. Udtalelsen rummede en opfordring til, at aktivitetsniveauet i bispedømmet, som det kommer til udtryk i budgettet, i fremtiden i højere grad blev afstemt i forhold til indtægtsniveauet, således at man over en årrække kunne undgå at skulle budgettere med et underskud.

Det er tvingende nødvendigt, for en positiv udvikling i bispedømmets økonomi, at udgiftsniveauet sænkes og at indtægterne øges væsentligt. Hvordan det gøres er der formentligt mange og meget forskellige holdninger til.

Det er derfor vigtigt, at alle Pastoralrådets medlemmer bliver igangsættere af en høringsproces ude i de lokale menigheder om de intentioner, der ligger i den fremtidige økonomiske politik for bispedømmet.

På baggrund af høringssvarene kan Pastoralrådet så drøfte, hvordan vi kommer i gang med at få fulgt op på intentionerne i DØF frem mod budgetlægningen for årene 2013 til 2015”.

På pastoralrådsmødet tilsluttede rådets medlemmer sig udkastet til Ansgarstiftelsens budget for 2013-15. Budgettet vil blive færdigbehandlet i Økonomisk Råd i begyndelsen af næste år. *NM*

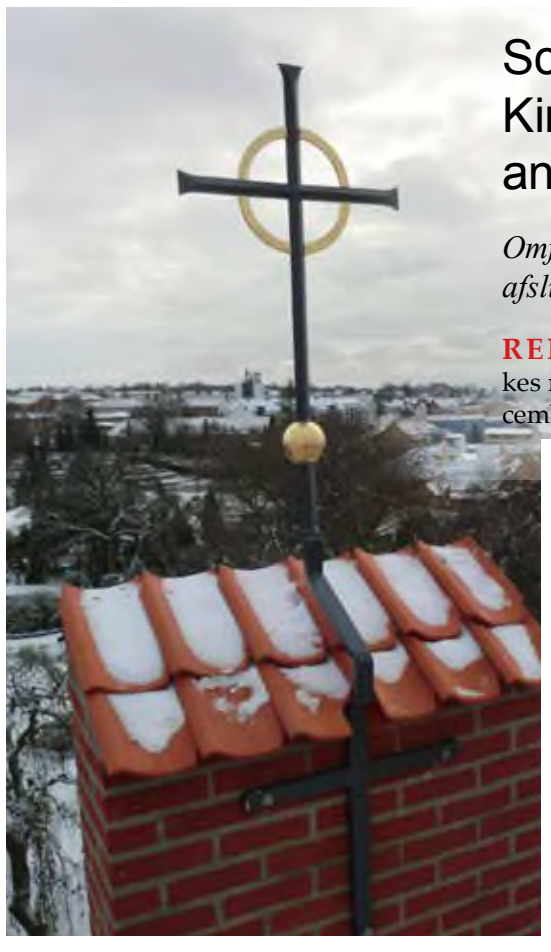

Sct. Vincents Kirke har fået en ansigtsløftning

Omfattende renoveringsprojekt afsluttet.

RENOVERING Sct. Vincent Kirkes menighed kunne søndag den 2. december fejre afslutningen på en omfattende renovering. Kirken i Helsingør er bygget i 1930 og er i den mellemliggende periode kun nødtørftigt blevet renoveret. I forbindelse med renoveringen er korset på frontispicen også blevet sat i stand.

Poul Næsby, der er medlem af menighedsrådet, fortæller, at hele kirken er blevet fuget op, ligesom vinduerne er skrabet fri for møg og er blevet oliebehandlet. Der er også kommet ny gummifuge rundt om de nye vinduer, så de ligner de gamle, fortæller han.

Den lokale vinduesproducent Rammelisten ApS har leveret to nye døre til de to sakristier, og frontispicen er muret op med fire tusinde håndlavede sten fra Randers Tegl til erstatning for de gamle sten, der var ødelagt af fugt.

”Vi har også fået duesikring. I den forbindelse blev der fjernet ti centimeter duemøg fra kirketårnene i begge sider ligesom taget på kirken har fået en tur”, siger Poul Næsby.

Renoveringen har kostet 3,5 mio. kroner og er bekostet af menigheden med hjælp fra Ansgarstiftelsen

NM

Ved en smuk højtidelighed den første søndag i advent fejrede en fyldt Sankt Vincent Kirke i Helsingør, at den igen er klar til brug som kirke efter en fire måneder lang udvendig renovering af murværk, vinduer og døre. Taget er understrøget og korset på toppen af kirken igen på plads. I gudstjenesten deltog ekspeditionssekretær Hans Jensen fra Bispekontoret samt Sebastian Bering Sahl fra hovedentreprenørfirmaet Strømberg og Sahl samt Lars Gissing fra Promana Bygningsrådgivning A/S.

Kommende ægtepar skal på skolebænken

Det nye ægteskabsforløb bygger på et teamwork i dobbelt forstand.

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

UNDERVISNING "Den nye norm i bispedømmet". Sådan betegnede Jacob Bang det netop udkomne materiale til styrkelse af ægteskabsforberedelsen i bispedømmet. På pastoralrådsmødet på Magleås gav han på vegne af 'ægteskabstænketanken' en levende og engageret gennemgang af gruppens arbejde og den proces, som nu er i gang for at forankre de nye retningslinjer i sognene.

Det nye ægteskabsmateriale og retningslinjerne blev introduceret for præsterne på deres studieuge i september, oplyste Jacob Bang, der til daglig arbejder med forandringsledelse. "Det kan der også være brug for her. For nogle af præsterne var lidt skeptiske, måske især på grund af omfanget". Men han understregede, at opgaven ikke skal løses af præsterne alene, men skal ske i et tæt samarbejde med lægfolk fra deres sogn.

De nye retningslinjer omfatter otte moduler og forløbet varer sammenlagt ca. et halvt år. "Og det er obligatorisk for vordende ægtefolk at gennemgå kurset og afsætte den nødvendige tid", pointerede han på vegne af gruppen, der har bestået af p. Allen Courteau, diakon Kaare H. Nielsen, Joke Bos fra Pastoral-Centret, ægteparret Clara og Martin Ottosen-Støtt og Jacob Bang.

Fire af modulerne gennemgås på en undervisningsdag (en lørdag, hvor også andre vordende ægtepar deltager), og der er allerede planlagt ti sådanne dage i 2013 rundt omkring i landet (tid og sted findes sammen med andre oplysninger på *vivilgiftes.katolsk.dk*).

Lang forberedelse er nødvendig

I den efterfølgende debat udtrykte pastoralrådets medlemmer stor anerkendelse af gruppens arbejde, men enkelte udtrykte en vis bekymring over det seks måneder lange forløb, idet de mente det kunne virke som en spærre for nogle par. Jacob Bang fastholdt, støttet af flere, at det var absolut nødvendigt med de seks måneders 'hjemmearbejde' for at opnå en forsvarlig forberedelse til ægteskabet. Det blev desuden fremhævet, at det var godt for præsterne, at der nu findes faste retningslinjer på området, fordi "de risikerer at komme under et betydeligt pres i enkelttilfælde for at se bort fra kravene".

Biskoppen bemærkede, at det ikke er rigtigt, når det ofte fremhæves, at folk har gennemtænkt det, når de kommer for at blive gift. Det har de ikke altid. "For mange er troen ikke en integreret del af livet, og det er de færreste, der har været igennem en egentlig trosovervejelse, når de vil giftes", sagde han og sammenlignede det til en vis grad med den trosovervejelse, der skal finde sted i forbindelse med præstekaldet. "Her lægges der jo også vægt på en grundig åndelig formation".

Forløbet er et teamwork

Søndagen efter pastoralrådsmødet, den 25. november, lagde Skt. Pauls Kirke i Taastrup lokaler til det første møde for lægfolk, der sammen med præsten skal stå for undervisningen i sognene. Jacob Bang benyttede her lejligheden til at understrege, at de nye retningslinjer allerede er gældende og obligatorisk at følge, hvilket ikke alle deltagere var klar over.

"I ved lige så meget om emnet som præsterne, så derfor har I også et medansvar for at alle følger de nye retningslinjer, ligesom I også har pligt til at gøre opmærksom på, når nogle forsøger at slække på kravene", sagde han til de atten deltagende lægfolk fra Fyn og Sjælland.

På mødet gennemgik nogle af forfatterne til de otte moduler i ægteskabsmaterialet – Benjamin Olivares, John-Erik Stig Hansen, Torben Riis og pastor Daniel Nørgaard – hvordan modulerne tænkes anvendt. Der blev også drøftet en række forhold omkring den praktiske gennemførelse af undervisningen – noget, deltagerne ikke fandt tilstrækkeligt belyst i det nuværende materiale.

Jakob Bang rundede dagen op med at sige, at tilegnelsen og brugen af de nye retningslinjer i sidste ende handler om indstilling og attitude. "Det her kommer ikke automatisk af sig selv. De par, der henvender sig til en præst skal føle, at de får en positiv modtagelse – omvendt skal præsten sende dem hjem med en helt konkret opgave; at forberedelsen til ægteskabet er en proces, der tager tid og kræver en aktiv indsats fra parrets side".

Jakob Bang fra 'ægteskabstænketanken' mener, at tilegnelsen og brugen af de nye retningslinjer i sidste ende handler om indstilling og attitude.

Koncert og ny CD synger julen ind

KONCERT Søndag den 16. december kl. 20 synger Vor Frue Kirkes Kantori: koncert som liturgisk aftensang nr. 47. Koncerten vil være en stemningsfuld vesper til advent og jul.

Som altid vil det være en kombination af den anglikanske og den katolske tidebøn.

Solister denne gang vil være Sanne Kolman-Jenny Høilund-Anna Maria Wierød-Camilla Løvstad-Susanna Elin Jensen-Matthias von Niessen. Organisten er Astrid Lystbech. Korledelsen varetages som altid af Olav K. Jepsen.

Kantoriet har eksisteret i 33 år og består af katolikker og ikke-katolikker, der samles om interessen for kirkemusik. Klangidealet og repertoiret er inspireret af de engelske katedralers koralkor, og bærer også præg af den store overvægt af sopranstemmer i forhold til understemmerne. Dette forhold mellem de to grupper overfor hinanden - sopranstemmer og understemmer - bærer simpelthen korarbejdet.

En gruppe af Kantoriet synger ved en månedlig højmesse i den katolske Vor Frue Kirke i Aarhus, med bl.a. de engelske Davidssalmer/Chants, som en central del, fortæller coveret på korets spritnye CD Aftensang V. CD´en vil senere blive anmeldt i K.O. *LR*

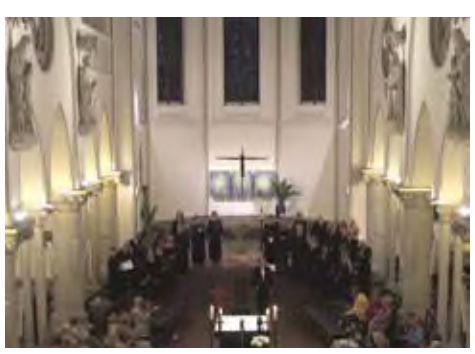

Evangelisering på to hjul

Med indvielsen af et 'mobilt bederum' har Evangeliseringstjenesten fået nye muligheder for at komme i kontakt med søgende mennesker.

Tekst og foto: Niels Messerschmidt

GADEMISSION En moderne skurvogn med siderne beklædt med et farvebillede af Peterskirken – for mange symbolet på Den romersk-katolske Kirke – er Evangeliseringstjenestens nyeste redskab i dets bestræbelser på at forkynde det glade budskab på i det offentlige rum.

Takket være Bonifatiuswerk, bispedømmets tyske velgører, får Kirken i Danmark nu mulighed for at være endnu mere synlig i bybilledet, navnlig på Strøget i København, hvor det mobile bederum i løbet af december skal stå sin prøve som et sted, hvor Kirken kommer søgende mennesker i møde og kan tilbyde dem et helle midt i en hektisk hverdag.

Biskop Kozon indviede tirsdag den 27. november det nye initiativ på pladsen foran Sankt Andreas Kirke i Ordrup, hvor det mobile bederum stod opstillet. Det skete sammen med diakon Kaare H. Nielsen fra Evangeliseringstjenesten, idémanden bag projektet og under overværelse af godt tyve personer.

I sin prædiken kom biskoppen ind på, at Kirken måske mere end nogensinde er nødt til at afsøge nye måder at forkynde det kristne budskab – et påbud Kirken har fået af Jesus Kristus selv. "Vi kan ikke bare læne os tilbage og sige 'vi har gjort hvad vi kunne'. Vi er nødt til at være aktive og opsøgende, og vække folks interesse for det kristne budskab. Men det er vigtigt at finde balancen i projektet, så vi er opsøgende uden at være påtrængende".

Et uformelt møde med Kirken

Den mobile bederum er indrettet som et lille kapel med bænk og et stort Kristus-ikon ophængt på den modsatte væg. Det er Kaare H. Nielsen ambition, at det nye initiativ skal fungere som et 'fordybelsens og stilhedens rum', hvor folk fra gaden kan komme ind og tænde et lys for en afdød eller meditere for en kort stund. "Formålet er at byde folk ind i kirken på en ny måde", siger han.

"Det mobile bederum er en mindre forpligtende måde at komme i kirken på. Det lægger op til en åben og uforpligtende måde at komme i kontakt med andre mennesker på. Min vogn er åben for folk, der har brug for at gå ind og tænde et lys eller få en snak. Det er en helt anden form for kirkebrug end den klassiske gudstjeneste. Vi har et godt budskab i kirken, og dette budskab ønsker jeg at give videre til andre, der endnu ikke kender Den katolske Kirke", fortæller han og tilføjer:

"Det mobile bederum er en god måde at komme ud med Bibelens budskab på en håndgribelig måde. Forhåbentligt har flere lyst til at komme ind i vognen, da den er mere uformel og caféagtig, hvor man kan drikke en kaffe, mens man taler om de ting, man er glad eller ked af. Det er vigtigt at understrege, at alle er velkomne".

Kaare H. Nielsen siger, at det nye initiativ også kan bruges til andet end egentlig gademission. Det kan bruges i forbindelse med sognearrangementer eller i sammenhænge, hvor man ønsker at markere Den katolske Kirkes tilstedeværelse, fx på Danske Kirkedage 2013 i Aalborg.

Nyt initiativ på vej

"Med dette nye tiltag vil vi gøre Kirken synlig i det offentlige rum på en ny og overraskende måde. Idéen udspringer af vores erfaringer med Natkirken, hvor vi ønsker at give kirkefremmede mennesker mulighed for at komme ind i kirken og føle noget af troens rigdom. Alligevel oplever vi, at mange har svært ved at gå ind i en kirke, enten fordi de har berøringsangst eller har fordomme", forklarer Kaare Nielsen og tilføjer:

"Med det nye tiltag forsøger vi at nå ud til mennesker og møde dem, hvor de er. Skurvognen er på hel konkret måde et billede på den missionerende og evangeliserende Kirke".

Bispedømmet ønsker i forbindelse med fejringen af Troens år ikke kun at sætte fokus på nye evangeliserende tiltag, der især retter sig mod søgende og kirkefremmede mennesker. Det ønsker også at skabe større opmærksomhed omkring Kirkens liturgi og kirkelige handlinger. Derfor introduceres i løbet af kort tid et nyt tiltag, som vil gøre det muligt at se højmesser og andre kirkelige handlinger fra Sankt Ansgars domkirke på bispedømmets hjemmeside – til gavn for de katolikker, som ikke selv har mulighed for at deltage i højmesserne og andre, der blot er nysgerrige.

Biskoppen indviede det mobile bederum sammen med diakon Kaare H. Nielsen.

Troens år i børnehøjde

Børn, unge og forældre til fordybelsesdag om troens år i Odense.

KATEKESE I skal være vidner om Kristus. Det var det budskab, en gruppe unge DUK-ledere i Odense fik med sig, da p. Thomas Pulickiyil og p. Christian Noval den 11. oktober ved starten af troens år gav hver af dem et indviet kors.

Og DUK´erne i Odense gik på med krum hals. Den 11. november samledes 80 børn i alderen 3 - 13 år, 20 DUK-ledere og 40 forældre på Sankt Albani Skole til trosårets første arrangement i børnehøjde. Arrangementet blev planlagt og gennemført af DUK´erne sammen med hjælpere fra Sct Albani Sogn. Efter messen blev børnene delt op i tre grupper, der deltog i et forberedt program afpasset til deres alder. De 3-6 årige varmede op med sangen "Jesus kalder". De lærte lidt om bøn, og hvordan man bruger korstegnet. Til sidst fik de små opgaven at bygge en kirke af legoklodser.

I den anden gruppe med børn fra 7-9 år talte man om Abraham som troens far. Den største gruppe arbejdede med bibelquiz. Mens børnene var i deres grupper, samledes forældrene til foredrag ved Christian Hvidt om tro og sundhed.

Arrangementet skulle både være tros- og fællesskabsstyrkende - derfor var der både leg og katekeseelementer på dagen. Lederne fra DUK Albani har i det sidste års tid taget mere og mere ansvar for arrangementer for børn under firmelsesalderen, og menigheden kvitterede ved en basar den 25. november, hvor overskuddet kommer til at gå til de unge lederes deltagelse i VUD Brasilien, så de kan komme tilbage og sprede begejstringen.

Efter børnedagen samledes børn, ledere og forældre til en flot kæmpebuffet med mad fra alle verdens lande. Arrangementet er det tredje og største, DUK´erne i Odense har kastet sig ud i. Første arrangement var ved indledningen til fastetiden i år, og det andet var i maj på Mors Dag, hvor børnene blandt andet lavede gaver til deres mødre.

Unge over firmelsesalderen mødes ca. en gang om måneden i Sct. Albani DUK omkring debatoplæg, hvor svære problemstillinger inden for katolsk tro tages op, samtidig med at der også er masser af tid til samvær og fælles spisning, fortæller sr. Teresa Piekos, mangeårig ildsjæl i DUK Odense.

Læs mere om arrangementerne i DUK Odense på http://www.sct-albani.com/ *under om Sct. Albani DUK. Alle katolske børn og unge er velkomne.*

LR

Foto: sr. teresa Piekos

Til fest i Sankt Andreas

Biskop Macarie besøger den rumænsk-ortodokse menighed.

ORDRUP Den rumænsk – ortodokse menighed på Sjælland fejrede lørdag den 24. november Rumæniens skytshelgen Sankt Andreas i Sankt Andreas Kirke i Ordrup..

Den tre timer lange fejring af den guddommelige liturgi, som det hedder i Den ortodokse Kirke, blev ledet af biskop Macarie, der er biskop for rumænsk-ortodokse i Nordeuropa. Biskoppen fejrede liturgien sammen med menighedens tidligere præst, fader Daniel, der i dag er professor i teologi i Rumænien og fader Avram, der nu er menighedens daglige præst.

I Rumænien er Sankt Andreas fest, hvis dag er den 30. november i både Øst- og Vestkirken en stor fest, og mange rumænere var da også kommet til Ordrup for at deltage. Bagefter samledes menigheden til festligt samvær med korsang og rumænsk fastemad i menighedssalen, hvor den rumænske ambassadør i Danmark, Matei Viorel Adeleanu, holdt tale.

Den rumænske menighed i København har de sidste tre år holdt til i Sankt Andreas Kirke. Her samles mange af de ca. 14.000 rumænere, der p.t. er i Danmark. Menigheden er ung og meget levende. Hver søndag og flere gange i løbet af ugen fejres den guddommelige liturgi i Sankt Andreas Kirke. Til påskehøjtiden kom der ca. 1.000 mennesker.

Den hellige Andreas var i følge evangelierne elev af Johannes Døberen og Jesu første discipel. I den ortodokse tradition kaldes han Protocletos, den første kaldede. Han skal have prædiket i Lilleasien og Skytien og er derfor skytshelgen for Rumænien og Rusland. Han blev ifølge traditionen i år 38 biskop af Byzans. Patriarken af Konstantinopel regner sig for hans efterfølger.

Den rumænsk-ortodokse kirkes primas har titel af patriark. Dens jurisdiktion dækker Rumænien og rumænere i Moldova, Serbien og Ungarn såvel som diasporamenigheder i Europa, Nordamerika og Oceanien.

Den er den eneste øst-ortodokse kirke, der bruger et romansk sprog. Godt 85 % af rumænerne er ortodokse ifølge en folketælling fra 2011. I størrelse er den rumænsk ortodokse kirke næststørst efter den russiske.

LR

Fra venstre biskop Macarie, menighedens tidligere præst fader Daniel og dens nuværende præst fader Avram foto: Lisbeth Rütz

Menigheden efter liturgien. I midten med bispestav og mitra ses biskop Macarie. foto: Lisbeth Rütz

Kort nyt

Ny opgave til p. Paul Marx

Bliver ansvarlig for traditionel messefejring.

LITURGI P. Paul Marx OMI er af biskop Czeslaw blevet udnævnt til ansvarlig for fejringen af messen i den ekstraordinære ("traditionelle") form. Han har i de sidste tre år fejret de fleste af messerne efter denne ritus.

P. Marx er superior for oblatfædrene i Danmark og fungerer p.t. som konstitueret sognepræst på Færøerne. Messen efter den ekstraordinære form læses af en gruppe præster fra Danmark og udlandet, og p. Marx får nu opgaven med at koordinere denne gruppe og besvare forespørgsler vedrørende fejringen af sakramenter efter den ekstraordinære form.

Efter de liturgiske reformer og indførelsen af modersmålet som messesprog, har der fra 1970 – 90 været fejret traditionelle messer herhjemme i Una Voce regi – mest ved p. Kjeld Geertz Hansen. Fra 1990 – 96 blev der kun læst enkelte messer i privat regi. Fra 1996 – 2003 var der med tilladelse af biskop Czeslaw traditionel messe fire gange årligt med tilrejsende præster. Fra 2003 – 2008 var der messe hver måned i Sankt Therese Kirke og senere i kapellet på Institut Sankt Joseph.

Fra 2008 har der været traditionel messefejring to gange om måneden med baggrund i pave Benedikts motu proprio "Summorum Pontificum".

Her i Danmark læses disse messer i Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade i København den 1. og 3. søndag i måneden kl. 18.00 LR

Læs mere om de traditionelle messer og Borromæusgruppen på www.katolikker.dk

fra en traditionel pontifikalmesse januar 2010 i Sankt Ansgars Kirke. Foto: Cecilie Schwartz

Det sker i Bispedømmet

December

Torsdag 13. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet.
Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Fredag 14. kl. 18.00-19.30: "Åben Dør", personlig forbøn og samtale, v/pastor Lars Messerschmidt, m.fl. Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler, Stenosgade 4 A, Kbh. Info: tlf. 33 33 05 02 eller *www.forsoningsoghelbredelsemesse.dk*

Lørdag 15. kl. 12.30-16.00: Julearrangement på Magleås: "Salmer til advent og juletiden" v/Jette og Jacob Thomsen. Frokost og foredrag.
Arr. DKKF. Pris kr. 180,-. Tilmelding: tlf. 45 81 07 15 eller *info@magleaas.dk* Alle er velkomne.

Mandag 17. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Januar

Torsdag 10. kl. 20.00-23.00: Natkirke, Sakramentskirken, Nørrebrogade, for alle interesserede. Der er mulighed for tilbedelse, personlig forbøn, for at tale med en af medarbejderne, eller blot for at nyde stilheden og roen i kirkerummet.
Man kan komme og gå som det passer. Aftenen slutter med sakramental velsignelse ca. 22.45.

Fredag den 11. kl. 18.00–19.30: "Åben Dør". Personlig samtale og forbøn ved pastor Lars Messerschmidt m.fl. Jesu Hjerte Kirkes menighedslokaler. Stenosgade 4 A, København V. Info. tlf.: 33 33 05 02 eller *www.forsoningsoghelbredelsesmesse.dk*

Lørdag 17. kl. 14.30-17.00: Voksenkatekese: "Sankt Ansgar, Danmarks kristning og et anderledes historiesyn" v/Brian Patrick McGuire.
Sted: menighedssalen, Bredgade 69 A, Kbh. Alle er velkomne. Det koster kr. 40,- pr. gang til materialer, kaffe og te mm. Messe kl. 17.00

Mandag 21. kl. 19.00-20.00: Meditationsaften, derefter kaffe og te. Sted: Strandvejen 91, Kbh. Ø

Tirsdag 22. kl. 18.30: Økumenisk kirkevandring i København, start: Sankt Pauls Kirke, Nyboder

Troslærekursus, som henvender sig til voksne katolikker, giver indføring i det at tro, belyser Det gamle og Det nye Testamente, gennemgår sakramenterne, de forskellige kald i Kirken, forskellige religiøse bevægelser, spiritualitet og bøn.
Sted: Jesu Hjerte Kirkes menighedssal, Stenosgade, Kbh. Det er gratis at deltage. Alle er velkomne. Kurserne afholdes hver onsdag kl. 19.30-21.00. Se mere på *www.jesuhjertekirke.dk*

Det årlige konvertitkursus v/sr. Anna-Mirijam Kascher cps, afholdes hver torsdag kl. 19.30.
Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh. K.
Info: *www.katolskorientering.dk /konvertitkursus*

Liturgisk kalender 1. - 31. januar 2013

1. *hvid.* Tirsdag. Juledags oktav. **FESTEN FOR MARIA, GUDSMODER** (h).
✠ *Gl. Cr. Jomfru Marias pf.*
1.L.: 4 Mos 6,22-27;
℣ Sl 67,2-3.5.6+8.
℟ Gud være os nådig og velsigne os.
2.L.: Gal 4,4-7.
Ev.: Luk 2,16-21.

Kollekt for det Danske Bibelselskab.

2. *hvid.* Onsdag i 2.uge i juletiden. (I Ps).
Basilius den Store (†379) og **Gregor af Nazianz** (†390), biskopper og kirkelærere
Jul.pf.
℣ Sl 98,1.2-3b.3c-4
℟ Hele den vide jord har set vor Guds frelse
L.: 1 Joh 2,22-28. **Ev.:** Joh 1,19-28.

3. *hvid.* Torsdag i 2.uge i juletiden. (I Ps).
Eller *hvid.* **Jesu hellige navn.**
Jul pf.
℣ Sl 98,1.3c-4.5-6
℟ Hele den vide jord har set vor Guds frelse
L.: 1 Joh 2,29–3,6. **Ev.:** Joh 1,29-34.

4. *hvid.* Fredag i 2.uge i juletiden. (I Ps).
Jul pf.
℣ Sl 98,1.7-8.9
℟ Hele den vide jord har set vor Guds frelse
L.: 1 Joh 3,7-10. **Ev.:** Joh 1,35-42.

5. *hvid.* Lørdag i 2.uge i juletiden. (I Ps).
Jul pf.
℣ Sl 100,2.3.4.5
℟ Bryd ud i fryderåb for Herren, hele jorden
L.: 1 Joh 3,11-21. **Ev.:** Joh 1,43-51.

Bededag for præste- og ordenskald.

6. *hvid.* Søndag.**HERRENS ÅBENBARELSE** (h).
✠ *Gl. Cr. H.åb.pf.*
1.L.: Es 60,1-6;
℣ Sl 72,1-2.7-8.10-11.12-13.
℟ Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre.
2.L.: Ef 3,2-3a. 5-6.
Ev.: Matt 2,1-12**Ev.:** Matt 2,1-12

7. *rød.* Mandag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
Knud Hertug, martyr (†1131), (m)
Jul. eller H.åb.pf.
℣ Sl 2,7-8.10-11
℟ Jeg giver dig folkene som ejendom eller Halleluja
L.: 1 Joh 3,22–4,6. **Ev.:** Matt 4,12-17.23-

8. *hvid.* Tirsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
Eller *hvid.* **Raymund af Penyafort**, præst († 1275)
Jul. eller H.åb.pf.
℣ Sl 72,1-2.3-4b.7-8.
℟ Alle folkeslag skal tilbede dig, Herre.
L.: 1 Joh 4,7-10. **Ev.:** Mark 6,34-44.

9. *hvid.* Onsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
Jul. eller H.åb.pf.
℣ Sl 72,1-2.10-11.12-13.
℟ Alle folkeslag skal tilbede dig, Herre.
L.: 1 Joh 4,11-18. **Ev.:** Mark 6,45-52.

10. *hvid.* Torsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
Jul. eller H.åb.pf.
℣ Sl 72,1-2.14+15bc.17.
℟ Alle folkeslag skal tilbede dig, Herre.
L.: 1 Joh 4,19–5,4. **Ev.:** Luk 4,14-22a.

11. *hvid.* Fredag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
Jul. eller H.åb.pf.
℣ Sl 147,12-13.14-15.19-20.
℟ Jerusalem, lovsyng Herren.
L.: 1 Joh 5,5-13. **Ev.:** Luk 5,12-16.

12. *hvid.* Lørdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
Jul. eller H.åb.pf.
℣ Sl 149,1-2.3-4.5+6a+9b.
℟ Herren glæder sig over sit folk
L.: 1 Joh 5,14-21. **Ev.:** Joh 3,22-30

13. *hvid.* Søndag. HERRENS DÅB (f).
✠ *Gl. Cr. særl.pf.*
1.L.: Es 42,1-4.6-7;
℣ Sl 29,1a+ 2.3ac-4.3b+9b-10.
℟ Herren velsigner sit folk med fred.
2.L.: ApG 10,34-38.
Ev.: Luk 3,15-16.21-22.
Eller (ad libitum): **1.L.:** Es 40,1-5.9-11;
℣ Sl 104, 1b-2.3-4.24-25.27-28.29-30.
℟ Min sjæl, pris Herren! Herre min Gud, du er såre stor.
2.L.: Tit 2,11-14; 3, 4-7
Ev.: Luk 3,15-16.21-22.

Hermed afsluttes juletiden.

DET ALMINDELIGE KIRKEÅR

14. *grøn.* Mandag i 1. alm. uge. (I Ps)
℣ Sl 97,1+2b.6+7c.9
℟ Alle I engle, tilbed Herren!
L.: Hebr 1,1-6 **Ev.:** Mark 1,14-20

15. *grøn.* Tirsdag i 1. alm. uge. (I Ps).
℣ Sl 8,2a+5.6-7a.7b-9
℟ Du satte din søn over dine hænders værk.
L.: Hebr 2,5-12 **Ev.:** Mark 1,21-28

16. *grøn.* Onsdag i 1. alm. uge. (I Ps).
℣ Sl 105,1-2.3-4.6-7.8-9
℟ Evigt husker Herren på sin pagt. Eller: Halleluja.
L.: Hebr 2,14-18 **Ev.:** Mark 1,29-39.

17. *hvid.* Torsdag i 1. alm. uge. (I Ps).
Antonius, abbed (†356) (m)
℣ Sl 95,6-7c.7d-9.10-11
℟ Om I dog i dag ville lytte til Herren: »Gør ikke jeres hjerter hårde!«
L.: Hebr 3,7-14 **Ev.:** Mark 1,40-45

18. *grøn.* Fredag i 1. alm. uge. (I Ps).
℣ Sl 78,3+4bc.6c-7.8
℟ Lad os ikke glemme Guds gerninger!
L.: Hebr 4,1-5.11 **Ev.:** Mark 2,1-12

Den økumeniske bedeuge begynder

19. *rød.* Lørdag i 1. alm. uge. (I Ps).
Henrik, biskop og martyr (†1158)(m)
℣ Sl 19,8.9.10.15
℟ Dit ord, Herre, er ånd og liv.
L.: Hebr 4,12-16. **Ev.:** Mark 2,13-17.

20. *grøn.* **2. ALM. SØNDAG**. (II Ps).
✠ *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Es 62,1-5;
℣ Sl 96,1-2a.2b-3.7-8a.9-10a+c.
℟ Fortæl om Herrens undere blandt alle folkeslag.
2.L.: 1 Kor 12,4-11. **Ev.:** Joh 2,1-11.

21. *rød.* Mandag i 2. alm. uge. (II Ps).
Agnes, jomfru og martyr (†ca.250)*(m)*
℣ Sl 110,1.2.3.4
℟ Du er præst for evigt på Melkisedeks vis.
L.: Hebr 5,1-10. **Ev.:** Mark 2,18-22

22. *grøn.* Tirsdag i 2. alm. uge. (II Ps).
Eller *rød.* **Vincent**, diakon og martyr (†304)
℣ Sl 111,1-2.4-5.9+10c
℟ Herren husker på sin pagt for evigt.
Eller Halleluja.
L.: Hebr 6,10- 20 **Ev.:** Mark 2,23-28

23. *grøn.* Onsdag i 2. alm. uge. (II Ps).
℣ Sl 110,1.2.3.4
℟ Du er præst for evigt på Melkisedeks vis.
L.: Hebr 7,1-3.15-17 **Ev.:** Mark 3,1-6

24. *hvid.* Torsdag i 2. alm. uge. (II Ps).
Frans af Sales, biskop og kirkelærer (†1622) (m)
℣ Sl 40,7-8a.8b-9.10.17
℟ Se, jeg er kommet, Herre, for at gøre din vilje.
L.: Hebr 7,25–8,6 **Ev.:** Mark 3,7-12.

25. *hvid.* Fredag. DEN HELLIGE APOSTEL PAULUS' OMVENDELSE (f)
Gl.Ap.pf.
L.: ApG 22,3-16 eller ApG 9,1-22
℣: Sl.117,1.2
℟ Gå ud i alverden og forkynd Evangeliet!
Eller: Halleluja!
Ev.: Mark 16,15-20

26. *hvid.* Lørdag i 2. alm. uge. (II Ps).
Timoteus og **Titus,** biskopper (m)
℣ Sl 47,2-3.6-7.8-9
℟ Gud drager op under jubelråb, Herren til hornets klang.
L.: 2. Tim 1, 1-8 eller Tit 1,1-5 **Ev.:** Mark 3,20-21

27. *hvid.* **ANSGAR**, bispedømmets første værnehelgen. (h). (3.ALM.SØNDAG)
✠ *Gl. Cr. Sankt Ansgars.pf.*
1.L.: Es 52,7-10;
℣ Sl 96,1-2a.2b-3.7-8a.10.
℟ Fortæl om Herrens undere blandt alle folkeslag!
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Kor 1,18-25.
Ev.: Mark 1,14-20.
Kirketælling.

28. *hvid* Mandag i 3. alm. uge. (III Ps).
Thomas af Aquino, præst og kirkelærer (†1274) (m)
℣ Sl 98,1.2-3b.3c-4.5-6
℟ Syng en ny sang for Herren, for han har udført undere.
L.: Hebr 9,15.24-28 **Ev.:** Mark 3,22-30.

29. *grøn.* Tirsdag i 3. alm. uge. (III Ps).
℣ Sl 40,2+4ab.7-8a.10.11
℟ Se, jeg er kommet, Herre, for at gøre din vilje.
L.: Hebr 10,1-10 **Ev.:** Mark 3,31-35

30. *grøn.* Onsdag i 3. alm. uge. (III Ps).
℣ Sl 110,1.2.3.4
℟ Du er præst for evigt på Melkisedeks vis.
L.: Hebr 10,11-18 **Ev.:** Mark 4,1-20.

31. *hvid.* Torsdag i 3. alm. uge. (III Ps).
Johannes Bosco, præst (†1888) (m)
℣ Sl 24,1-2.3+4b.5-6.
℟ Sådan er den slægt, som søger dit ansigt, Herre.
L.: Hebr 10,19-25 **Ev.:** Mark 4,21-25.

Hvorfor betaler jeg kirkeskat?

Dette indlæg burde handle om alle de gode grunde der er til at betale kirkeskat – men jeg kan godt lide at vende spørgsmålet om: Hvorfor skulle jeg ikke betale kirkeskat? Og jeg har endnu ikke fundet en undskyldning for ikke at betale, som holder i byretten.

Og jeg har ellers hørt rigtig mange undskyldninger for ikke at betale. Undskyldninger som *"jeg laver så meget frivilligt arbejde"*, *"jeg lægger ekstra mange penge i kollekten"*, *"jeg har ikke råd"* og *"jeg er uenig i hvordan pengene bliver brugt"* – og mange flere. Men det holder simpelthen ikke.

Disse undskyldninger har alle det udgangspunkt at kirkeskatten er noget som man allernådigst kan give af sit hjertes godhed, og at hvis man ikke lige har lyst eller har en anden måde at bidrage på, så er det også 'fint nok'.

I Danmark har vi valgt at kalde det for kirkeSKAT for at understrege at der er tale om en forpligtelse. Men der er det særlige ved den katolske kirkeSKAT, at det er penge jeg giver til det vi er fælles om, nemlig kirken. Og ligesom samfundet ikke kan virke uden borgerne, så kan kirken heller ikke løse sine opgaver uden at katolikkerne vil.

KirkeSKATTEN er altså en nødvendig del af vores liv som katolikker. Hvis alle betalte ville vores Kirke se meget anderledes ud – vi kunne have penge til at starte mange spændende aktiviteter som kunne sprede det glade budskab. Nu er der ikke så mange der betaler, og kommer der ikke flere må vi til at lukke kirker og fyre folk.

Ser man kirkeskatten i det lys er det klart at disse undskyldninger ikke er andet end, nå ja, undskyldninger – prøv at forestil dig hvis man ringede til skat og sagde at man altså lige ville vente med at betale skat indtil der kom en regering man var mere enig i. Eller at man ikke behøvede betale til staten hvis man brugte et par timer om ugen i et suppekøkken eller på andet frivilligt arbejde. Eller at man kunne blive undtaget for skat lige i den måned hvor forsikringen skulle betales. Nej vel? Alene tanken er jo absurd, for skatten til staten skal selvfølgelig betales, og sådan er det selvfølgelig også med skatten til kirken.

Hvad er din undskyldning for ikke at betale?

Philip Løvland, 2300 København S

Mit ønske for kirkens politiske rolle

Synd er dybest set, at et menneske vender ryggen til Guds veje. Synd kan også være når mennesker skaber strukturer, som hindre andre mennesker i at opnå deres menneske-rettigheder.

I Europa har vi et særligt ansvar, til efter evne, at vi søger at modvirke, at ulandenes situation forringes, i forhold til vores. Hvis vi ikke gør det er vi medskyldige i disse landes nød, og er derfor syndige! Kirken bør være en aktiv kritikker af det etablerede samfund, og kapitalismen i særdeleshed, da disse strukturer driver mennesker både i Danmark og andre lande ud i synd. Kirken bør også aktivt prædike alternativet til dette.

Kapitalismen som vi er slaver af, kan kun overleve hvis der findes et klassesamfund. Dette klassesamfund øger forskellen mellem rig og fattig, både i Danmark, men i særdeleshed i de lande vi udplyndrer, i sådan en grad at fattige tvinges ud i synd. Derfor skal Kirken kritisere kapitalismen i kraftige vendinger, og tale til fordel for en samfundsomvæltning der ikke blot søger bedringer for de fattige, men også for de velhavende, da de jo også er syndere!

Fabian Ryom, 1902 Frederiksberg C

Tak for opmærksomheden ved min præstevielse

Da det ikke er muligt for mig personligt at sige tak til enhver, sender jeg denne hilsen. Tak for alle gaver, hilsener, og ikke mindst for alle jeres forbønner i forbindelse med min præstevielse.

Hjertelig tak, og Gud velsigne enhver.
Med hjertelig hilsen

p. Bernhard Kofod CSsR

Kommentar til artikel 'Fra kloster- til skolebygning' i KO nr. 16

Hvor er det dog mærkeligt, så lidt vi ved eller husker om vor fælles katolske historie her i bispedømmet. Således læser jeg i artiklen om 100-års jubilæet på Jagtvejen / Skt. Kjeldsgade, at ' En kort overgang boede Sankt Lioba søstrene i bygningen, inden jesuitterne flyttede ind'.... Man havde ikke fundet anledning til at invitere søstrene til jubilæet. Deres tilstedeværelse på stedet var jo åbenbart i gymnasiets erindring kun 'en kort overgang', hvorom intet var at bemærke af relevans for bygningens historie eller den benediktinske arv.

I 1942, da søstrene, der få år tidligere var blevet benediktinere, flyttede ud på Aasebakken - flyttede det 7 år gamle danske kommunitet af benediktinerinderne af den hellige Lioba ind i stedet og et benediktinsk monastisk liv fortsatte i nye former. Liobasøstrene blev på Jagtvejen de næste 12 år, indtil bispedømmet, der i mellemtiden havde mageskiftet ejendommen Aasebakken med bygningskomplekset på Jagtvejen, solgte bygningerne til jesuitterne.

I betragtning af hele den aktivitet der i disse år fra 1942-54 udfoldede sig dels på stedet, dels med base i klosteret, – og de tydelige spor denne periode satte i bispedømmets liv – forekommer det helt forkert at affærdige disse 12 år blot som 'en kort overgang' og man forstår ikke, hvorfor Aasebakkens nuværende brasilianske gæster skulle være alene om at repræsentere en historisk kontinuitet. Så meget mere som der blandt liobasøstrene på Frederiksberg endnu er en søster, der var med i årene på Jagtvejen.

Liobasøstrenes 12 år på klostret var en dynamisk tid og en pionertid. Det hidtil lukkede Kloster åbnede sig mod en voksende menighed, der her samlede sig om en gennemført, klassisk liturgi og højmessens prædikener. Højtiderne blev festligt fejret med benediktinsk gæstfrihed. Og søstrenes karitative arbejde tog form - Katolske Menighedsplejers Rådgivning begyndte her inden den fik lokaler i Bredgade.. Sognesøstre cyklede ud i menighederne. Mødregrupper samledes med søstrene, og undervisning i sociale emner blev organiseret. Der var samling af familier på klostret omkring hjemmets og familiens liturgi. Klostret med dets danske miljø præget af god smag blev samlingssted for mange og et godt hjemsted for det kollegium for unge piger under uddannelse - Mariahjemmet - som søstrene genetablerede. Ikke mindst i de sidste krigsår og første efterkrigsår fik dette stor betydning for mange. Det var også her, at Jesu små søstre startede deres danske tilværelse: da den første lillesøster kom til Danmark, boede hun i klostrets gæsteafdeling i lang tid, mens hun ledte efter det rigtige sted til den første fraternitet. Og klostrets rektor, Hubert Messerschmidt, der havde fulgt søstrene fra Sønderborg-tiden, havde retræter i samarbejde med søstrene. f. eks i Den stille Uge, ligesom klostret var rammen om hans kateketkurser og anden undervisning og teologiske foredrag. Og haven i hjørnet blev anlagt, ikke sådan en med græsplæne og friseret staudebed, men ligeså spændende som resten af miljøet.

Der var her i 12 år et varmt, gæstfrit og spændende dansk katolsk miljø med højt til loftet. 'På Jagtvejen' eller 'i skt. Kjeldsgade' blev et begreb for mange. Bygningerne blev godt fyldt ud - også i disse år.

Dette til orientering for de af KOs læsere, som ikke kender noget til denne 'korte overgang'. i Jagtvejens og bispedømmets historie.

Hanne Gregersen, 1879 Frederiksberg C

Kaldede af Gud

En brevskriver mener i KO nr. 16, at der hverken i 2. Vatikankoncil eller hos Sankt Paulus er belæg for kaldstanken. Dette bliver modsagt i Den Katolske Kirkes Katekismus (oversat til dansk 2006), hvor man i § 1578 kan læse om Kirkens forståelse af ordinationens sakramente med henvisning til hebræerbrevet 5,4.

At bevise, med henvisning til overgrebssagerne, at så er ingen kaldet, er vel at være for kategorisk. At være kaldet til en gerning giver ikke garanti for et godt slutresultat. Kaldet som ikke kaldet har stadig en syndig natur at kæmpe med.

Det er godt med debat, men at stille sin sognepræst til offentligt beskuelse, var det nødvendigt? For debatten er det unødvendigt.

Annette Sjøqvist, 8240 Risskov

Tak til p. Marx for retræte

"Lovet være Gud, vor Herre Jesu Kristi fader, som i Kristus har velsignet os med al himlens åndelige velsignelse" (Ef 1).

Under temaet ' Jesus forkynder Guds rige' afholdte P. Marx en retræte for Sankt Thomas fællesskabet og andre interesserede i Aarhus. Med udgangspunkt i Efeserbrevet 1,3- 23 delte pater Marx på en fantastisk måde sine erfaringer og dybe betragtninger.

Hvordan hører vi Guds stemme? Et højaktuelt emne her i Troens år. Vi lærte den stille bøn; tyve minutter i stilhed, hvor vi gentog Jesus navn. Det vil fører til kontemplationen – Guds nærvær.

Vi blev indført i Lectio Divina. En passage fra Bibelen, som læses, hvad taler til dig. Meditation- hvor vi lader Guds ord synke i vores hjerte. Bønnen – samtalen med Gud. Kontemplationen – Guds nærvær.

Det var en vidunderlig erfaring, for de godt 30 deltagere, at det er så enkelt at være i Herrens nærvær. Nu må vi bruge det i hverdagen!

En stor tak til pater Marx, der skænkede store velsignelser.

Klaus Aarup
8541 Skødstrup

Den katolske kirkes Katekismus

Det var interessant at læse i det velfortjente mindeord om Christian West (KO 23.11) at han "på et animeret pastoralrådsmøde fik aftvunget biskop Martensen et løfte om, at Den katolske kirkes Katekismus skulle oversættes til dansk." Det var ikke den mest presserende opgave, mente biskoppen, som havde oplevet Det andet Vatikankoncil og var bevidst om, hvilken opgave koncilfædrene havde fået af Johannes XXIII: At udtrykke det budskab, Kirken har fået betroet, på en ny måde, så det kan høres og forstås af menneskene af i dag. Man kan kun være enig om at *Den katolske kirkes Katekismus* er et nyttigt redskab til brug internt i Kirken, men den er ikke svaret på koncilets udadrettede mission.

Jean-Pierre Duclos , 3600 Frederikssund

læs flere læserbreve på katolskorientering.dk

Læserbreve

Indsendte indlæg skal forsynes med navn, adresse og telefonnummer.

· Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.

· Max. grænse for læserbreve: 400 ord. (vi forbeholder os ret til at forkorte læserbreve over denne længde).

·Max. grænse for kommentarer 800 ord. KO bringer en kommentar pr. nummer.

·Læserbreve kan indsendes til redaktionen som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

Eller som brev til: Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk Orientering bringer ikke læserbreve eller kommentarer som har været trykt i andre medier.

Informationschef: Niels Messerschmidt (ansvarshavende)
Redaktør: Lisbeth Rütz
Layout: Margrethe Stenby
Annoncer og abonnement: Lisbeth Rønne roenne@katolsk.dk
Medarbejdere i dette nr.:
Pierre Bürcher,John-Erik Stig Hansen, Kirsten Kjærulff, Malene Fenger - Grøndahl, sr. Teresa Piekos, Bodil Kjær, Rosa Maria Ørtved Knudsen, Peter Becher-Josters
Redaktion og annoncer:
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15,
1610 København V, tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-torsdag, Fax 3355 6041.
E-mail: redaktion@katolskorientering.dk, Giro 205-7042
Abonnementspris 500 kr. helårligt.
Alle katolske husstande kan få bladet tilsendt gratis
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Greentech Rotaprint - Distribueret oplag 10.117
ISSN 0902-297X

Sankt Andreas Bibliotek og Antikvariat

Gammel Kongevej 15, 1610 København

Ny åbningstid:
Tirsdag og torsdag 10.00-12.00 og 13.00-16.45, onsdag og fredag 10.00-12.00 og 13.00-16.00, mandag lukket.

Tlf.: 33 55 60 90, mail: bibliotek@katolsk.dk

Bøger fra Katolsk Forlag

kr. 195

3 håndbøger, du ikke kan undvære

kr. 95

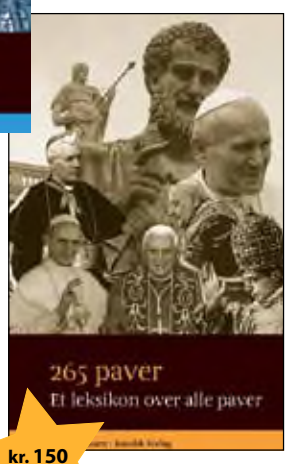

kr. 150

og 3 "must-read" om spiritualitet

kr. 195

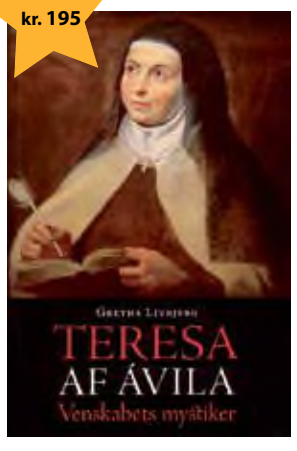

kr. 195

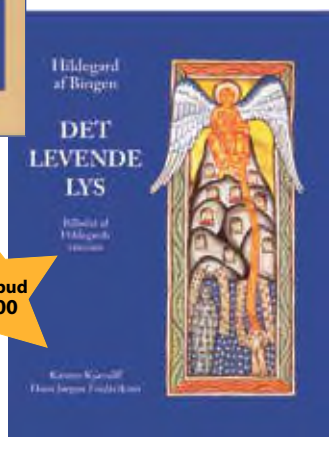

juletilbud kr. 200

Køb dem på www.katolskforlag.dk eller i Katolsk Info-Butik i Århus eller i Bethesdas Boghandel i Kbh.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup, Herlev, Farum, Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe de nødvendige aftaler

Frederiksberg & Vanløse Ligkistemagasin

Jyllingevej 8 - 2720 Vanløse
38 71 75 01

Steen Jørgensen

Deres lokale bedemand siden 1940
Ring og aftal et møde enten i Deres hjem eller hos os.
Vi træffes også aften, weekend og helligdage.

www.v-lm.dk

Organiseret bedemand, tilknyttet garantiordning, v/Steen Jørgensen

Danske Bedemænd

TELEFONLINIE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn, et lyttende øre, et ord fra Jesus og en velsignelse så ring: **75 18 18 08**

Torsdag, fredag og lørdag kl. 20.00-23.00 hele året

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Martin Ryom

- en katolsk bedemand

T 39 29 60 08

Lykkesholms Allé 9A | 1902 Frederiksberg C

Biskoppens kalender

December

Lør 1. kl. 17.00: Sankt Andreas Fest, Ordrup
Søn 2. kl. 18.00: Messe - Jesu Hjerte Kirke
Tor 6. kl. 7.30: Messe - Redemptoris Mater, **kl. 11.00:** Økonomisk Rådsmøde
Lør 8. kl. 11.00: 100-års jubilæum - Vor Frue, Silkeborg
Søn 9. kl. 17.00: Messe - Sankt Nikolaj, Esbjerg
Tir 11. kl. 9.00: Messe for personalet, Gl. Kongevej, **kl. 16.30:** Møde i Pastoralrådets forretningsudvalg
Ons 12. kl. 8.00: Messe - Karmel
Man 24. kl. 24.00: Julenat - Messe, Domkirken
Tir. 25. kl. 11.00: Juledag - Messe, Domkirken

Januar

Tirsdag 8. kl. 10.00: Hl. Tre Kongers Andagt for personalet, Gl. Kongevej
Onsdag 9. kl. 9.00: Messe for personalet, Gl. Kongevej, **kl. 14.30:** Møde i Liturgikommissionen
Søndag 13. kl. 12.00: Messe Sankt Annæ, Amager
Onsdag 16. kl. 15.00: Møde i Danske Kirkers Råd
Torsdag 17. kl. 10.00: Biskoppeligt Rådsmøde
Søndag 20. kl. 11.00: Messe, Domkirken, **kl. 15.00:** Messe (spansk), Domkirken
Tirsdag 22. kl. 18.30: Økumenisk kirkevandring, København, start Sankt Pauls Kirke, Nyboder
Onsdag 23. kl. 16.30: Møde i Pastoralrådets Forr. udvalg
Søndag 27. kl. 11.00: Sankt Ansgars fest - messe, Domkirken, **kl. 16 30:** Sankt Ansgars fest - Vesper, Domkirken

Redaktionen ønsker alle læsere en glædelig jul og et velsignet nytår 2013

Bønnens Apostolat

Januar

- At de kristne i dette troens år må uddybe deres viden om Kristi mysterium og med glæde vidne om troens gave.

- At kristne kommuniteter i Mellemøsten, som ofte bliver diskrimineret, af Helligånden må få styrke i tro og udholdenhed.

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 1, 2013, som udkommer
fredag den 11. januar
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 17. deceember

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 2, 2013, som udkommer
fredag den 1. februar
skal være redaktionen i hænde senest
mandag den 14. januar

Venlig hilsen Redaktionen

Er frygten større end tilliden?

Strøtanker om betingelser, accept, tillid og personlig tro. - inspireret af generalvikar Lars Messerschmidts indlæg i Katolsk Orientering nr. 13 – 'Har du et personligt gudsforhold?'

Tekst: Bodil Kjær

DEBAT: Der ligger et lille land højt mod Nord – det hedder Danmark. Det er smukt. Og som i et eventyr med en rigtig dronning. Dette lille land er stadig at betragte som et af Verdens rigeste – med høj standard såvel på det materielle, på uddannelse, på velfærd, pleje og socialsikring. Uden krige – uden fattigdom – uden tortur.

Dette lille land har dybe demokratiske rødder og forstår sig på tolerance. Menneskene i det lille land bor i pæne huse, kører i pæne biler, har pæne manerer og pæne børn. Menneskene er forsikrede mod alt. Arbejdsløshed, indbrud, hærværk, skilsmisse, graviditet, børnepasning, ulykker, sygdom, dødsfald osv. Børnene i det lille land har det også godt … i hvert fald nogle af dem.

I det lille land er der kirker – mange kirker. Menneskene kommer der ikke så ofte – nogle få trofaste – men dog ikke som 'i gamle dage'. Tiden er blevet for kostbar – tid er penge. Og det går jo i grunden også rigtig godt i det lille land. Menneskene har styr på tingene og spørger derfor sig selv (og hinanden): "Helt ærligt – hvad skal vi med Gud?"

Man kunne spørge sig selv om kirkens rolle er ved at ændre karakter hen imod underholdningsbranchen. 'Er kirken for keeeeedelig' – diskuteres ofte i medierne omkring Folkekirkens betydning.

En tilnærmelse til spørgsmålet 'Har du en personlig tro' kunne være at placere både os selv som katolikker og Kirken i denne samfundsmæssige kontekst. Der ligger store udfordringer på mange niveauer – alene på grund af kulden i landet højt mod Nord. Her tænkes ikke på de minusgrader som vi hvert år går i møde med stoisk ro.

Der findes en kulde som er langt værre. En sjælelig og åndelig kulde som lægger sig omkring hjertet. En kulde som gør os fattige, fremmedgjorte, ensomme. Denne kulde udsætter os for begrebsforvirring, så vi kan fare vild i definitionerne og værdierne, og risikere at vildlede os selv i forhold til sand rigdom.

Lars Messerschmidt skriver: "Kirken er i en troskrise" – så sandt, så sandt. Norden er i en troskrise. Hvordan kan vi ændre på denne kendsgerning?

Vi lever i paradoksernes tid. Trods øget befolkningstal synes verden at være blevet mindre, idet vi på relativt få timer kan flyve til den anden siden af jordkloden. Vi kan på få sekunder kommunikere enten via sms eller internet langt udover landets grænser – og til aftenkaffen serveres begivenheder i TV fra hele verden. Vort kommunikationssystem synes mere veludviklet end på noget andet tidspunkt i historien. Men hvor meget giver vi os tid til at tale sammen, lytte og være til stede? Har denne åndelige fattigdom udviklet en ensomhed, isolation og frygt?

Frygt

Frygten lukker os selv inde – og andre mennesker ude. Frygten fjerner os fra nærvær, fra tillid – fra Gud. Frygten skaber

Fortsættes nedenunder ▼

Adresselabel, flytning

Til Post Danmarks stregkode

MASKINEL MAGASINPOST

POST PP DANMARK

ID 42512

Afsender: Katolsk Orientering

Katolsk Orientering · nr. 17
14. december 2012 · 38. årgang

et behov for kontrol med begivenheder i eget og andres liv. Frygten er mistillid til Gud. Frygten stiller betingelser for accept. Vi accepterer hvad vi kan forstå – og accepterer ikke det vi ikke kan forstå.

Har frygten erstattet tilliden, trygheden og overgivelsen – og derved afskåret os fra dialogen med Gud? Er vi blevet vores egne værste fjender? Den tillid som er broen mellem os og Gud. Det åndelige liv afhænger af det usynlige – ikke det beviselige. Frygten – denne Verdens forbandelse – fjerner os fra Gud – fra håbet, tilliden og accepten. Har vi villigheden til at betale, når det koster?

Er vi ved at bygge et Babelstårn baseret på illusionen om at vi kan/skal klare os uden Gud – at vi *ER* Gud. Frygten gør os krævende i stedet for givende. Er vi blevet bange for at give slip – lukke andre ind? Har frygten gjort os tillukkede og selvtilstrækkelige – fastlåste – handlingslammede?

Magtesløshed/overgivelse

At erkende sin magtesløshed er første skridt til forandring. Først når vi for alvor er 'tvunget i knæ' gennem smerte, forvirring, tomhed, frygt rækker vi hånden ud og beder om hjælp. Heri består den sande overgivelse, accept og mulighed for forandring. Når vores selvtilstrækkelighed ikke mere er tilstrækkelig. Omvendt ligger også her friheden – herigennem lader vi Gud komme til.

Accept er en forudsætning for enhver forandring – kun gennem accept sker der ændringer i vort liv. I sandhed provokerende for landet mod Nord.

Den personlige tro er måske også en beslutning om overgivelse? Et valg? En villighed til forandring?

Den største nådegave af alle er en levende tro – en allestedsnærværende Gud i tanke, ord og handling. Den er Kraften og Styrken i hverdagen som giver os mulighed for at være 'hele', autentiske mennesker – et vidnesbyrd om Guds kærlighed.

Findes der noget større? Det tror jeg ikke. Er det ikke hvad mange mennesker betaler formuer for at opnå på selvudviklingskurser? Findes der nogen større rigdom end at være elsket, tilgivet, anerkendt, og være givet muligheden for at "uddybe forholdet til Ham" (cit. Messerschmidt)

Den personlige tro

Troen er en nådegave – til daglig berigelse såvel i mødet med Gud som i mødet med andre mennesker. Troen stiller ikke betingelser men siger 'Din vilje ske – ikke min', en stille accept af såvel medgang og modgang.

Troen er en kilde til styrke og livskraft - den giver os mulighed for at have det godt med at være 'små' – sætte os selv til side – føle Guds tilstedeværelse gennem nøgen ydmyghed. Både ved fejringen af den hellige messe – og i svære/mørke perioder i livet.

Troen bærer os igennem frygten, tvivlen, smerten, mørket og vore skyggesider hen imod kærlighed, omsorg tilgivelse, nærvær og livsglæde. Troen er 'bundskruen' hvorfra alt udspringer i daglige gøremål – omgang med andre – værdier – handlinger – holdninger – tilstedeværelse.

Troen er friheden til 'bare' at være et menneske – på vej 'hjem'. Troen giver modet til at give slip – at turde vedgå mig hvem jeg er – ikke for stor – ikke for lille og mærke friheden gennem bøn – stilhed – skriftemål – Eukaristien – messen.

"Hvor ligger det virkelige problem – i menneskets hjerne – eller hjerte?", spurgte Albert Einstein for mange år siden. En naturvidenskabsprofessor som til sidst måtte sande og erkende troen på en højere intelligens … Det virkelige problem er måske blot, at vi har fjernet os fra Gud – ikke omvendt. Er vort fokus rettet mod den menneskeskabte definition på tryghed – på bekostning af det sande jeg skabt i Guds billede – et spejl på Guds kærlighed?

Gør norden varmere

En af de kendteste bønner fra Frans af Assisi slutter: …"Det er ved døden, man vinder det evige liv" – ikke døden over det sande jeg – blot døden over det falske ego.

Lad os gøre det kolde Nord lidt varmere ved at starte med os selv. Gennem bøn – en aktiv og levende tro under Guds vejledning – i hverdagen. Lad os gøre Gud til vores største arbejdsgiver – give slip i den falske tryghed og i stedet sætte Gud forrest i hverdagens små og store gøremål i enhver tanke og beslutning. Der er masser af plads til at fejle. Ellers havde vi jo ikke brug for Gud. *DET* er for mig en personlig tro.

Er tiltrækning måske bedre end agitation hvis talen kommer på evangelisering – Er eksemplets magt ikke det største? "Troen uden gerninger er død" skriver Jakob (Jak 2, 26).

Lad os i fællesskab se Gud i ethvert menneske – se bagom de umiddelbare handlinger – katolikker eller ej. Personligt bekender jeg mig betingelsesløs til Kirkens lære – men glæder mig oprigtigt over Lars Messerschmidts udtalelse om at "ikke-katolske kristne kan have et lige så dybt, personligt forhold til Gud, ja måske endnu dybere end katolikker".

En tak til Kirkens lære og dens rammer for bøn – stilhed – skriftemål – Eukaristien – Den hellige Messe. Det er sand rigdom.

Lad os bestræbe os på at gøre hver dag til Guds dag (jf. broder Wilfrid Stinissen) – ikke i morgen – ikke i går – blot én dag ad gangen.